

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi

Isthmus Mixe New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

San Mateo	4
San Marcos	37
San Lucas	62
San Juan	96
Hechos	125
Romanos	167
1 Corintios.....	189
2 Corintios.....	205
Gálatas	217
Efesios	222
Filipenses	229
Colosenses.....	233
1 Tesalonicenses	237
2 Tesalonicenses	241
1 Timoteo	243
2 Timoteo	248
Tito.....	252
Filemón	255
Hebreos.....	257
Santiago	268
1 Pedro	272
2 Pedro	278
1 Juan.....	282
2 Juan.....	286
3 Juan.....	287
Judas	288
Apocalipsis.....	290

San Mateo

1 Yaa jaduħn myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyinhájtäbä. David xiøhajty ja'a cujegy jaac miñäbä.

²Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. ³Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty miøødä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty. ⁴Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty. ⁵Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tiaj, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tiaj, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isaí je'e xiøhajty. ⁶Ja'a Isaí yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitä David tiägøøyy gobiernähajpä. Mänitä Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coö ja'a Urías yho'cy, mänitä David ja'a Urías tio'oxiøjc wyiingpøjcä. Mänitä David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty. ⁸Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty. ⁹Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acáz je'e xiøhajty. Ja'a Acáz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty. ¹⁰Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty. ¹¹Ja'a Josías yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimä Jeconías ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. Mänitä judíoshajxy hadsip yajnøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

¹²Jim hajxy chánaadiaacpøjcy Babilonia. Jimä Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty. ¹³Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty. ¹⁴Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty. ¹⁵Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty. ¹⁶Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coö ja'a María yhuung hñajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesús hajpä, mänitä José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin maa højtsøxpän.

¹⁷Nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, møødä Abraham møødä David. Y jaac nämajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, møødä Salomón møødä Jeconías. Mänitä judíoshajxy yajnøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac nämajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hñajty miøødä, møødä Salatiel møødä José. Mänitä Cristo myiñguiahy.

¹⁸Yaa jaduħn myiñ cujaay nebiä Jesucristo myiñguiahyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hñajty je'e xiøhaty. Tøø hñajty tiødiägø'øy coö ja'a Maríahajxy hñajty piøga'añ møødä José. Pero cajnä hajxy hñajty piøcyñä, mänitä María quiähxø'cy coö hñajty yhuung-møødä. Ja'a Dioshespírituhaam hñajty tøø yhuungpaady. ¹⁹Jaduħn ja'a judíoshajxy hñajty quiuhdujthaty, coö ja'a to'oxiøjc yhuungpaadät jabiøcy, mänitä jaduħn yhöxmájtsänät. Pero miøødä ja'a José hojiot hñajty; cabä María hñajty ñäxø'øwø'øwa'añ. Mänitä José wyiinmahñdyhajty coö ja'a María yhöxmádsät hamee'ch, nebiä María jaduħn quia'a yajtsähdiúnät. ²⁰Yhuuc wiinmahñdyhajty ja'a José hñajty, mänitä mi-aaho'cy. Mänitä Diosmoonsä wyiinhijxy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hñajty chooñ. Mänitä José ñämaayyä:

—José, David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jaduħn coö ja'a María mwiingpøggät. Dioshespírituhaam jaduħn tøø yhuungpaady. ²¹Ya'ayhäna'c jaduħn yhuunghadaamby, ja'a Jesús hajpä. Coö ja'a quiu'ug ja'a piojpä quiädieey yajñähwa'adsaanä, paady jaduħn xiøhata'añ Jesús.

²²Coö ja'a José mia'abiädø'cy, mänitä quiudiuuñ neby hñajty tøø ñäma'ayijäm ja'a Diosmóonsäm. Mänitä María wyiingpøjcy. Pero cab hajxy ñimiøødmaawä høxtä coonä ja'a María ja'a Jesús yajmiññä. Ja'a coobhuung, je'eds jaduħn miingahw. Jesús jaduħn xiøhajty. Coö ja'a Jesús jaduħn myiñguiahy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduħn nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jecy quiujahyyän:

Huungpaadaamby ja'a cäxyihäna'c tu'ug.

Ya'ayhäna'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiøhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ ñänøømby coö ja'a Dios hajxy xmiøød-hájtäm.

2 Ja'a Jesús, jim jaduħn myiñguiahy maa ja'a cajpt jaduħn xiøhatiän Belén, jim Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hñajty tuumb gobiernä. Jim je'e hñajty chána'ay maa ja'a mõjcajptän Jerusalén. Mänitä jäya'ayhajxy jim näje'e miejch maa ja'a Heródesän. Jäguem hajxy hñajty tøø chooñ maa ja'a xøø piädsømiän. Madsa'ahøxtaabiä hajxy hñajty wiädity.

²Mänit hajxy yajtøøyy:

—Maa ja'a judíos guiobiernähajxy, ja'a tøø myiñ tøø quiá'ayábä. Jäguem højts ja'a miadsa'a tøø nnähee-bøøyyä, jim maa ja'a xøø piädsømiän. Paady højts yaa tøø nmiñ tøø nmech neby højts jaduñ nwiingud-sähgø'øwät.

³ Coo ja'a gobiernä Herodes jaduñ miädoyhajty møødä Jerusalénpä-jäya'ayhajxy nägøxiä, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä. ⁴ Mänitä Herodes miøjyaaxy ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitä Herodes yajtøøyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quiexaambiä.

⁵ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Beléncajptóotiäc jaduñ myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy cujahy nebiä Dios miänaañän:

⁶ Ja'a cajpt jaduñ xøhajpä Belén, jim Judeanaaxooty, jimä wiindsøn tu'ug myina'añ quia'awa'añ; je'eçh ja'a ngu'ug xyhane'emáañäp, ja'a judfoshajxy; paadiä Beléncajpt jaduñ yajmäbaada'añii nebiä møjcajptän.

⁷ Mänitä Herodes miøjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy. Mänitä Herodes yajtøøyy:

—Mäduhnajtä ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ.

⁸ Coo ja'a Herodes tøyhajt miooyyä, mänitä miänaañgumbä:

—Nøcx ja'a pigäna'c hajxy jim yajtøw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtøwät. Coo mbäadät, mänitøch hajxy min xyhawaañä, nébiøch jim nøcxy nwiingud-sähgøøbiä.

⁹ Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiu'ubøjcy. Jim hajxy ñøcxy Belén nebiä Herodes hänajty tøø miäna'añän. Mänitä madsa'a hajxy jadähooc yhiñxcumbä, ja'a hajxy hänajty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsømiän. Mänit hajxy jiaanç tehñ xioondaacy. Mänitä madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitä madsa'a jim tøyyä tiänaaxiøjpy maa ja'a pigäna'c-huung hänajty yhitiän naaxyp. Tøyyä ja'a madsa'a hänajty quiuhjainaxy maa hänajty quio'na'ayän. ¹¹ Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøøyy. Jimä regalo hajxy hänajty miøødä caajjooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhiñxy møødä tiaj María. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinjiicädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduñ. Mänitä quiaajä hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpädsøømy møødä poom møødä mirraperfume. Pa'agxuu'p je'e; tsoy ñøcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduñ ñä'a mooyy.

¹² Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a quiajpthaxiän. Wiingtuum hajxy ñøcxøøñä; cab hajxy jim ñaxøøñä maa ja'a Heródesän. Hix, tøø hajxy hänajty yhawáañäxä cuma'ayhaam coo hajxy jim quia'a naxøøñät.

¹³ Coo ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

—José, pädø'øg. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'øwät høxtä coonä nhawáañämät coo hajxy mwiim-

bidät. Paady hajxy mbäyø'øgät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáañäp yø'ø mhuung jaduñ; xyajyagho'ogáañäp jaduñ.

¹⁴ Mänitä José piädø'cy. Mänitä Joséhajxy jim jiaanç nøcxy Egipto møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänitcoods hajxy tiehm tiu'ubøjcy. ¹⁵ Jim hajxy hänajty miähmø'owa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hänajty wyiimbijtagatsa'añ. Jequian ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hänajty tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miänaañän: "Nhøxyaxpädsømáambiøch ja'a nhuung jiby Egiptonaaxooty." Y coo ja'a Joséhajxy jim jiaanç nøcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁶ Coo ja'a Herodes ñajuøøyy coo hänajty tøø wyiinhøñii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitä Herodes jiootma'ty. Mänitä Herodes ja'a pigäna'c yajyagho'cä nägøxiä, pønjaty ja'a mejtsjumøjtpä hänajty ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä Belén møødä Belén mäwiingón. Hix, tøø hänajty mejtsjumøjt yhiñä coo ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ, ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hänajty tøø yhiñiäbä.

¹⁷ Jaduñ ja'a Diosmädia'agy tiøjiäjcumbä nebiä Jeremias hänajty jecy tøø quiujaayän:

Jim maa xiøhatiän Ramá, jimä Raquel ja'a yhuung ñäjøøyy ñaxuu'ch.

Coo ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a jootcapxmøcpøgaañä.

Ja'a Jeremias, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.

¹⁹ Coo ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hänajty Egiptonaaxooty. Mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

²⁰ —Pädø'øg, wiimbit hajxy møødä mhuung møødä mdo'oxy. Nøcx hajxy Israelnaaxooty. Tøø jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty xyagho'ogáañäbä.

²¹ Mänitä Joséhajxy piädø'cy møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit hajxy jim jiaanç nøcxy Israelnaaxooty.

²² Mänitä José miädoyhajty coo Arquelao hänajty guiobiernähajnä jim Judeanaaxooty maa ja'a tieedy Herodes hänajty tøø guiobiernähatiän. Mänitä José chähgøøyy. Cab hänajty jim ñøcxaañnä Judeanaaxooty. Wiingtuum hajxy ñøcxy Galileanaaxooty, nebiä José hänajty tøø yhawáañäxän cuma'ayhaam. ²³ Coo hajxy jim miejch Galileanaaxooty, mänit hajxy jim chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. Coo hajxy jim chänaadiaacpøjcy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ maa jaduñ myiñän cujaay coo ja'a Jesús hänajty ñäma'awa'añii coo jim chooñ Nazaret. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jaduñ jecy cujahy.

3 Cujecy ja'a Juan ja'a mäyajnabejpä jim miejch Judeanaaxooty pactuum. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xyp. ² Mänitä Juan tiägøøyy mädiaacpä. Mänit miänaañ:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy; habaadáañäp jaduñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

³ Ja'a Isaías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, je'e hänajty jaduñ jecy tøø quiujaay:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity pactuum:
 "Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, nebiä mwi-
 indsøn hajxy hoy mjøbhíxät;
 hoy hajxy jaduħn mwiingudsähgø'owät."
 Ja'a Juan jaduħn nänøømä.

⁴Ja'a Juan, camellopøjt hānajtj wyithajpy; wajhac hā-
 najty wiøønhajpy. Chu'chp mu'u hānajtj je'e; yhuucypy
 cunaaxmøjtssiinnøø hānajtj. ⁵Majiäya'ay ja'a Juan hā-
 najty ñāmečhii. Jerusalén hajxy hānajtj nāje'e chooñ.
 Nāje'e hajxy hānajtj chohm̄bā Judeanaaxooty møødä
 Jordānmøjnøøbaha. Yhamädoowhidāaṅp ja'a Juan
 miādia'agy hajxy hānajtj. ⁶Mānitä piojpä quiädieey
 hajxy ñāgapxy. Mānitä hajxy jim yajnābejtä ja'a
 Juāngām maa ja'a Jordānmøjnøøjān.

⁷Mānitä Juan yhiixy coo hānajtj ñāmečhii ja'a
 fariseoshajxy nāmay møødä saduceoshajxy. Ja wi'i ñā-
 betaamb hajxy hānajtj je'ebä. Ja'a fariseoshajxy, hoy
 hajxy hānajtj jiaanč tehñ quiudiuñ ja'a Moisés miā-
 dia'agy. Ja'a saduceoshajxy, wiingä cuhdujt hajxy hā-
 najty miøødä; cab hajxy hānajtj miāna'añ coo hajxy ji-
 uypiojtāgatsa'añ. Mānitä Juan miānaaṅ:

—Hay, møjcu'u, caj mijs hoguiuhdujt mnä'ägädä
 møødä. Paady hajxy mja wi'i ñābetaambä nebiä Dios
 hajxy jaduħn xquia'a yajcumädówät, túhñäts. ⁸Hoy
 hajxy mwädítät neby hajxy jaduħn myajcähxø'ogät coo
 ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy hānajtj tøø mjaanč najt-
 shixø'oy. ⁹Cab hajxy jaduħn mmānā'anät:
 "Abrahāmhöch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páady-
 höch ja'a Dios jaduħn xquia'a yajcumädowa'añ."
 Mānitä Dios jaduħn xyajnāhwá'adsät coo ja'a
 mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät, ca'a
 jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty
 mdeedyhaty. ¹⁰Pøñ hoy ca'a wädijp, jaduħn mäwíinäts
 je'e nebiä quepychaajän, ja'a ca'a tøømhajpä. Piux-
 aamby hajxy je'e; mānit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy
 hoy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduħn xquia'a ya-
 jcumädówät. ¹¹Tøyhajt mijs nyajnābety nøøhaam ne-
 by hajxy jaduħn myajcähxø'ogät coo ja'a
 mhaxøøgcuhdujt hajxy tøø mnajtshixø'oy. Pero xii
 jäya'ay tu'ug jiaac miñ høxhaam; je'eds mēbøjnäbä
 ja'a Dioshēspíritu hajxy xmio'owaamb. Xyajñhwa'ads
 xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduħn. Maas mōcä cuhdujt
 je'e miøødä quejeech høøch. Cábøch cuhdujt nnä'ägä
 møødä ni weeñtiä maa jaaya'aguiøxpän. ¹²Ja'a jäya'ay-
 hajxy, coo ja'a trigo hajxy hānajtj tøø tiexy, tøogooty
 hajxy nøcxy piäda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e
 quia'ay. Jaduħn mäwíinäts jäya'ayhajxy quia'awa'añ
 haxøøgtuum, ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ca'a najt-
 shixø'owaambä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaächpø-
 ga'añ.

¹³Mānitä Jesús miehch maa ja'a Juan hānajtj miäya-
 jnābetiän jim maa ja'a Jordānmøjnøøjān. Galilea ja'a
 Jesús hānajtj tøø chooñ. Nābetaamb hānajtj je'ebä.

¹⁴Mānitä Juan ja'a Jesús ñāmaayy:

—Cab jaduħn yhahixø'oy cooçh miich nyajnābétät;
 maas hoy hijty jaduħn cooçh miich cu xyajnābejty.

¹⁵Mānitä Jesús miānaaṅ:

—Høøch yajnābétät neby jaduħn ngudiúuñämät
 nebiaty ja'a Dios xyhanéhñäm.

Mānitä Juan jaduħn miānaaṅ:

—Ween nyajnābétät.

¹⁶Mānitä Jesús ñābejty. Mānit je'e tiø'ødspädsøømy.
 Mānitä tsajt yhawaach. Mānitä Jesús ja'a Dioshēspíritu
 yhiixy coo hānajtj miānacy nebiä palomān, coo hoy
 yhäñaguiäda'agy ja'a Jesús quiuhduum. ¹⁷Mānitä
 Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—Høøch nHuung yø'ø. Njaanč tehñ chójpiøch
 jaduħn. Jaanč tehñ jiootcújc-høch nnijiäwø'yii ja'a
 nHuungcøxpøch.

4 Mānitä Dioshēspíritu ja'a Jesús wioonøcxy pactu-
 um. Jimä Jesús hānajtj jia wi'i ñāma'awa'añii ja'a
 møjcu'ugóngäm coo haxøøg jiatcø'owät.

²Juxychägui'xxøø ja'a Jesús hānajtj jim tøø yhyt
 jaguiay. Ni xøøm ni coods hānajtj tøø quia'a cay.

Mānit yāho'pøjcä. ³Mānitä Jesús ñāmejtsä ja'a
 møjcu'ugóngäm. Ja wi'i yagjatcø'owāaṅp ja'a Jesús
 hānajtj haxøøg. Mānitä møjcu'ugong miānaaṅ:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, nāma'aw
 yø'ø tsa coo ween chajcaagyquiojy.

⁴Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduħn ja'a Diosmädia'agy miāna'añ: "Ca'a
 quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsānaaby hädaa
 yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miädsä-
 na'ay."

⁵Mānitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim
 Jerusalén. Ja'a Dioscajpt je'e jim. Mānitä Jesús miøød-
 wiimbejtä ja'a møjtsajtøjcuhduum. ⁶Mānit ñāmaayyä:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, cuhdøpx-
 nax jii. Caj miich nej mjädät. Jaduħn ja'a Diosmädi-
 a'agy miāna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim
 tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

Xchehñhidaamb miich hajxy nej miich tsaajooty
 jaduħn mga'a cuhnébät.

⁷Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Pero nøñ ja'a Diosmädia'agy miānaambä: "Cabä
 Dios ja'a mWiindsøn mjøjcapxø'owät."

⁸Mānitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxcumbä
 maa ja'a tunän, ja'a jaanč tehñ quiøxpä. Mānitä
 Jesús yajnāhixøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa
 yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy miøjjä jiaančhä.

⁹Mānitä Jesús ñāmaayyä:

—Høøch nje'e yø'øduħn cøxiä mäduhñtiä jii
 quiahxø'øgy. Cooçh miich jijna'a xwyiingud-
 sähgø'owät, mānitäts yø'ø ngøxy mó'owät.

¹⁰Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miich jim, møjcu'u. Jaduħn ja'a Diosmädi-
 a'agy miāna'añ: "Dios hajxy mwiingudsähgø'owäp, ja'a
 hajxy mWiindsøn hajpiä. Cab jaduħn wiingpä mwiin-
 gudsähgø'owät."

¹¹Mānitä møjcu'ugong wyiimbijnä; nidiuhñ ja'a
 Jesús miähmøøyy. Mānitä Jesús ñägädaacä ja'a Dios
 mióonsäm ja'a tsajpootypä. Mānit je'e piuhbejtä.

¹²Coo ja'a Jesús miädoyhajty coo ja'a Juan hānajtj
 tøø chumyii, mānit jim ñøcxy Galileanaaxooty.

¹³ Mänitä Jesús jim̄ ñaxøøyy maa ja'a Nazaretcajptän, pero cab jim̄ miähmøøyy. Mänit jim̄ chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt jadahñ xiøhatiän Capernaum. Jim̄äts je'e Galileamejypia'a maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän. Jim̄ä Neftalí ja'a yhap yhoc-hajxy chänaabiä. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jim̄ chänaadiaacpøjcy Capernaum, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jadahñ nebiä Isaías hänajty jecy tøø quiujaayän, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä:

¹⁵ Ja'a naax maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän, maa ja'a Neftalí yhap yhoc-hajxy chänaabiän, jim̄ä tu'u ñaxøøyy mejypia'a, jim̄ Galilea, jim̄ maa ja'a ca'a judíos hajxy chäna'ayän.

¹⁶ Ja'a jäya'ayhajxy hijty haxøøgwädijpä, tøø ja'a piojpä quiädieey hajxy yajnähwáatsäxä.

Ja'a jäya'ayhajxy hijty hagoonstuum ca'awaambä, nøcxaamb hajxy je'e jim̄ tsajpootyp, coo ja'a piojpä quiädieey hajxy tøø yajnähwáatsäxäbä.

¹⁷ Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy. Mänit miänaañ:

— Najtshixøøw ja'a mxaxøøgcuhdujt hajxy. Habaadäänäp jadahñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxøøga'añ.

¹⁸ Jim̄ä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy maa ja'a Galileamejjiän. Mänitä jäya'ay metsc yhiixy, ja'a Simón, ja'a xøhajpä Pedro, møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats hajxy hänajty tiuunghajpy. Jim̄ä yhacxjohm̄d hajxy hänajty miejypiäda'aga'añ. ¹⁹ Mänitä Simónhajxy ñämaayy ja'a Jesúsäm:

— Jam̄ hajxy wädíjtäm. Jue'e mijts mduunghajpy, hacxmats; wiingtuungh mijts nmo'owaamby. Nyajñähixøøwaaamby mijts nebiä jäya'ay hajxy myajwiingapxøøwät ja'a Diosmädia'agy.

²⁰ Tuunä je'eduhñ ñä'ä mänaañ, mänitä ja'a yhacxjohm̄d hajxy ñajtswidsoøyy; mänit ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

²¹ Mänitä Jesús jiaag hädaacy mejypia'a. Mänitä Zebedeo yhiixy møødä yhuunghajxy, ja'a Jacobo møødä Juan. Jiiby hajxy hänajty yhäña'ay barcojooty. Yhacxjohm̄d hajxy hänajty yhaxodsøøby. Mänitä Jesús ja'a Jacobo miøjyaaxy møødä Juan. ²² Tuunä hajxy jadahñ ñä'ä mädooyy, mänitä hajxy piädsøømy barcojooty; mänit ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy; yajmäh-møøyy ja'a tieedy hajxy jiiby barcojooty.

²³ Mänitä Jesús tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt jim̄ Galilea. Mädia'agy-yajwa'xpä jadahñ wiädijty coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxøøga'añ. Homiädyyii cajptä hänajty ñøcxy, jiiby hänajty yajnähixøøyy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. May ja'a jäya'ay yajmøcpøjcy. Homiädyyii pa'amä jadahñ yajnaxxy. ²⁴ Mänitä mädia'agy jadahñ wiädijty ja'a Jesúsøxpä jim̄ maa jadahñ xiøhatiän Siria. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, pønjaty ja'a møjcu'u møød, møød pønjaty ja'a pojpa'am møød. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay quiøxy yajmøcpøjcy. ²⁵ Mänitä Jesús piadu'ubøjca ja'a majiäya'ay. Jim̄ Galilea hajxy hänajty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hänajty chooñ maa ja'a ma-

ja-hagajptän, näje'e Jerusalén, møødä Judea møødä Jordánmøjnøø'awiimb.

⁵ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay yhiixy, mänit ñøcxy tunguhduum. Mänit yhöxtaacy naaxwiin. Mänit ñämejtsä ja'a jiamiøødhajxy. ² Mänit tiägøøyy yajñähixøøbiä. Mänit miänaañ:

³ — Jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ pønjaty jadahñ yajpøjx. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim̄ ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

⁴ Jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ pønjaty jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiapxmøcpøga'añijäm.

⁵ Jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ pønjaty mee'xxieemy hidaamb. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añijäm nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanøøy.

⁶ Jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ pønjaty ja'a jioot tsoj coo hajxy hoy quiudiünät. Puhbedäänäp hajxy jadahñ Diósäm.

⁷ Jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ pønjaty hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñäxuudsä'añijäm.

⁸ Jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ pønjaty haxøøgwiiinmahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

⁹ Jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ pønjaty capxcuhgädaacp maa ja'a tsip piädøøguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuunghada'añijäm.

¹⁰ Tsaächpøjp ja'a jäya'ayhajxy näje'e coo hoguiuhdujt hajxy miøødä; pero jootcujc hajxy jadahñ yhida'añ. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim̄ ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

¹¹ Jootcujc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia näma'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia nähøønøøwa'añ hoñejpiä ja'a høøchcøxpä.

¹² Jaanä jadahñ hajxy jecy tøø chaächpøjpa, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xoonäda'ag hajxy, jootcugøøw hajxy; jim̄ä hoybä weenbä hajxy mjaančh tehñ piaada'añ jim̄ tsajpootyp.

¹³ Ja'a caan, coo ja'a tiaamdspä tiägóyyät, cab jadahñ mänaa tiaamdsøøñät. Tøø jadahñ mia'ady. Mänitä jäya'ayhajxy yhöxwøjy, mänit hajxy yajteeñ. Jadahñ mäwiinäts mijts nebiä caanän hädaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixøøwät, mmá'adäp hajxy jadahñ.

¹⁴ Ja'a cajpt, ja'a tunguhduum hijpä, caj mänaa yhiixtägoyyii. Y coo ja'a cera hajxy ño'ogy, cab hajxy jadahñ ñähjupety cachpa'c. Caj pues. Jiiby hajxy jadahñ piäda'agy cøxp maa ja'a ceratoyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quiudøø'xøjät jiiby tøgooty. Jadahñ mäwiinäts mijts, hoy hajxy mwädítät nebiä jäya'ay hajxy jadahñ xyhíxät coo hajxy hänajty hoy mwädity. Mänitä jäya'ayhajxy wyiingudsähgøøwät ja'a nDeedyhajtäm jim̄ tsajpootyp.

¹⁷ Páadyhöch yaa tøø nmiñ tøø nmech hädaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jadahñ nyajnähixøøwät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, ja'a

Moisés jecy quiujáhyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy ya-jwá'xäbä, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Cáböçhä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduñ mmáná'anät cooçh nyajcuhdägoyya'añ. ¹⁸ Tøy-hájthöçh mijts nnäma'ay, mäduhñtiä ja'a tsajtwiing miähmø'owa'añ, mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin miähmø'owa'añ, cabä Diosmädia'agy quiuhdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'líi'xytiädä, höxtä coonä hänäjty tøø quiøxy habejnä. ¹⁹ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy jaduñ cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c jaduñ yajñähixøby coo hajxy quiudiuumbät, je'eds hajxy mõj jaançh päda'agáañäp coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ. Pero pønjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c yajñähixøby coo hajxy quia'a cudiúnät, cab hajxy je'e mõj jaançh piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ. ²⁰ Mjítshöçh jaduñ nnämaaby, cabä ley-yajñähixøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coø mijts maas hoy mwädítät, mänit hajxy jim mnócxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnócxät.

²¹ Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añän: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädówät." ²² Pero höøçh mijts nnämaaby, pøn ja'a miäjøøn miädøjc mäjoot-ma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambejp, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby coo je'e quiuhmañø'øy, je'eds jiiby ca'awaamb haxøøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

²³ 'Entonces, coo hajxy hänäjty tii mänaa myoxa'añ jiiby tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo hajxy mänit mjahmiédsät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc hajxy hänäjty tøø xmiädsibø'øy hotyiuigüöxpä, ²⁴ jim hajxy mna-jtsconó'owät altarwiinduom, tijaty hajxy hänäjty myoxaamby. Mänit hajxy jim mnócxät maa ja'a mmäjøønän maa ja'a mmädøjcän, neby hajxy jaduñ myajtødiägø'owät. Mänit hajxy mwiimbídät. Mänit hajxy mnócxätgátsät maa ja'a altarän. Mänit hajxy myójxnät.

²⁵ 'Coo pøn hänäjty mänaa xñäxø'owø'owa'añ maa ja'a cuduungän, jayøjp myajtødiägø'owät tu'haamnøcxpä. Coø jim mga'a yajtødiägø'owät tu'haamnøcxpä, mänit hajxy xyajmédsät cuduungwiinduom. Mänitä cuduung xyajcø'ødägø'owät ja'a policíahajxy. Mänit hajxy xchúmät. ²⁶ Jiiby jaduñ mmähmø'owät pujxtøgooty. Cab jaduñ mdsoj pädsømät. Mänit jaduñ mbädsømät coo hänäjty pedyii tøø mniyhøxjuubiädsømyii. Tøyhajt jaduñ.

²⁷ Tøø hajxy mmädoyhaty coo jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ coo hajxy mga'a tu'udägóyyät. ²⁸ Pero höøçh mijts jaduñ nnämaaby, coo pøn wiingto'oxiøjc mänaa yhadsoy, nä'ägädä tu'udägooby je'eduhñ.

²⁹ 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'p-nät ni mga'a nähdonät. Jaduñ mnibiäda'agóøjät nebiä wiindspän nebiä cø'øducpan. Pø caj, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

³¹ 'Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Coo pøn ja'a tio'oxiøjc mänaa yhöxmádsät, mänitä haguipønocy quiøø'tsnät." ³² Pero höøçh mijts jaduñ nnämaaby, coo pøn tio'oxiøjc mänaa yhöxmádsät, y cabä tio'oxiøjc hänäjty nej tøø jiatcø'øy, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc jiojrpøgø'owät, pues tu'udägóyyäp ja'a to'oxiøjc jaduñ. Ja'a ya'adiøjc, ja'a hänäjty jawyiin tøøbä yhöxmáçhábä, je'edsä pojpä møød. Y ja'a ya'adiøjc tøø jiaac jøjrpøgø'øyäbä, jaanä tu'udägooby je'ebä.

³³ 'Jaduhñä jecyjiäya'ayhajxy hijty nãma'ayii: "Pø tøø ja'a Dios hajxy mnäma'ay hamuumdu'joot coo hajxy hotyijä mgudiuna'añ, tsipcøxp hajxy jaduñ mgudiúnät." ³⁴ Pero höøçh mijts nnämaaby coo hajxy tii mga'a yajwiinwaanø'owät nä'ä nägoobä. Coø hajxy hänäjty tii myajwiinwaanø'owä'añ, cabä tsajpootypä hajxy mgapxpáadät, ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a Jerusalén, ni ja'a mgopc-hajxy. Hix, paadiä tsajpootypä hajxy mga'a capxpáadät je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim yhäña'ay. Møød hädaa yaabä naaxwiin hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a Dios yajtänaabiety. Møødä Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo je'e Dyioscajptä. Møødä mhamdsoo copc hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a mguhwaay hajxy hoy mga'a yajpó'owät, ni hajxy hoy mga'a yajjiñø'owät. ³⁷ Jaduhyä hajxy mmáná'anät pø tøyhajt, pø caj. Coø hajxy waamb mjaac mäná'anät, ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduñ xyajmänaamb.

³⁸ Tøø hajxy hijty mmädoyhaty nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ: "Coo pøn cøxypänejpä xñä'ä túnät, myaghawiimbídäp jaduñ." ³⁹ Pero höøçh mijts nnämaaby: cab jaduñ myaghawiimbídät; coo pøn xyhala'pø'ogät tu'nax, mjaac yégäp jaduñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pø'ogy. ⁴⁰ Coø pøn mänaa xñäxø'owø'owät, coo ja'a mgamiixy hänäjty xpio-gaanä, myégäp jaduñ møødä mnähgäjén. ⁴¹ Coø pøn hänäjty tii xyajtsømnøcxä'añ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsømnøcxät. ⁴² Coø pøn hänäjty tii xmiäyujwa'ana'añ, mmó'owäp jaduñ. Tsipcøxp jaduñ hotyijä mmó'owät.

⁴³ Tøø hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyowät; pero ja'a mmädsip, mmähänhädäp je'e." ⁴⁴ Pero höøçh mijts nnämaaby: ca'a mmähänhaty pønjaty jaduñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pønjaty haxøøg xñänøømb. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty xmiähänhajp. Mänuu'x-ta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty xwyiinwohmby xyhawohmby, pønjaty xyhäyoowhijxp. ⁴⁵ Jadhñä Dios hajxy hoy xyhuhghädät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduñ yajxøøhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. Jaayá'ayäts jaduñ yajtub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. ⁴⁶ Cab hajxy tii mbáadät nä'ä tægø'øbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtä mmøødni-jiootpaadøjät. Höxtä ja'a yajñähjuudiutpädøjc-hajxy niçhojc nibia'häyóowäp. Pero coo ja'a mmädsip hajxy

mmée'xät, mänitä Dios hajxy xyhuunghádät. ⁴⁷ Cab jaduñ ñeipiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmøød-nijootpaadyii. Hopiønä ñijootpaadyii, hoy ja'a Dios-mädia'agy hajxy quia'a ja maböcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiuñ. ⁴⁸ Ja'a nDeedyháltäm, ja'a jim tsajpootypä, jaanč tehñ ñä'ägä hoy je'eduhñ yhity. Hoy hajxy jaduñ mbahix-pät.

6 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduñ ñibiäda'agyii nebiä ho-jiäya'ayän. Pero cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ yajcumáyät. Cab hajxy jaduñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghádät, ja'a jim tsajpootypä. ² Jii jäya'ayhajxy näje'e-bä, coo ja'a häyoobäya'ay ja'a xädø'øñ hajxy hñajty tøø mio'oy, mänit hajxy tiägø'øy mädiaacpä jiiby tsajtøgooty møød jim tu'haam. Paady hajxy jaduñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduñ quiumayijäm, je'eguiøxpä coo hajxy hñajty jim tøø yajcumay maa ja'a cu'ugän. ³ Pero mijts, coo ja'a häyoobäya'ay xädø'øñ hajxy hñajty tøø mmo'oy, cab hajxy waamb mmäná'anät. Ni pøn hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy. ⁴ Hamee'ch ja'a xädø'øñ hajxy jaduñ myégät. Dios hajxy jaduñ xyhixäp; mänit hajxy jaduñ xyhuunghádät.

⁵ Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, täna'a ja'a Dios hajxy naxy pia'ya'axy jiiby tsajtøgooty møød jim maa ja'a tu'ux-eñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'a yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduñ quiumaya'añijäm. Tøyhajt jaduñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhixäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghádät.

⁷ Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy ñajuø'øy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduñ ja naañ ja tsojc. Paady hajxy jaduñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduñ miädowa'añijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduñ mbahix mbadúnät. Hix, jäguemiä ja'a Dios ñajuø'øy tijaty hajxy hñajty myajmaajajpy. ⁹ Jaduhñä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miič mdsäna'ay tsajpootyp;
ween miič ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'øy.

¹⁰ Ween ja'a mmäjaa min yaa myajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudi-uunä hädaa yaabä naaxwiin,
neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

¹¹ Højts ja'a caayøøc huucøøc móoyäc jabom-jabom.

¹² Højts ja'a nbojpä ngädieey mé'e'xác neby højts tøø nmämee'xiän ja'a højts tøø xñägädieeyø'øyäbä.

¹³ Ca'a højts xyajcädieey; pero pädáacác højts hodi-um neby højts jaduñ nga'a cädiéeyät.

Miič hanehmb; miič ja'a mäjaa mmøød; miič møj jaanč homiänaajä. Amén.

¹⁴ 'Coo mijts jaduñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieeyø'øyäbä, mänitä Dios hajxy jaduñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyháltäm ja'a jim tsänaabiä tsajpootyp. ¹⁵ Pero coo wiinghäna'c hajxy jaduñ mga'a mämée'xät, cabä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy jaduñ xmiée'xät.

¹⁶ Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hñajty yhayu-uhada'añ, jaduñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä jootmayha-jpän. Paady hajxy jaduñ ñibiäda'agyii, jaduñ hajxy quiähxø'øga'añ jäya'awyiinduum coo hajxy hñajty yhayuuhaty. Tøyháltøch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduñ tii piaada'añ. ¹⁷ Pero mijts, cab hajxy jaduñ mnibiäda'agøøjät nebiä jootmayhajpän. Coo hajxy hñajty mhayuuhada'añ, yajxøn hajxy mniyhonøøjät mniwiiimbujøøjät. ¹⁸ Jaduhñ hajxy mga'a yajcähxø'øgät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hñajty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduñ xyhixät, ja'a ca'a cähxø'pä. Jaaya'ay hajxy jaduñ xmio'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

¹⁹ 'Cabä mjoot hajxy yaa mbädá'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduñ cøxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaanč tehñ wiädijp ja'a mee'tspähajxy. ²⁰ Pero jaduñ hajxy mwiinmahñdy-hádät neby hajxy hoy mwädítät. Jaduhñ hajxy jootcujc mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhádät. ²¹ Pøn jaduñ ja wi'i miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduñ piäda'agy maa ja'a xädø'øñän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

²² 'Pø mmøødä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädítät nebiä Dios choquiän. ²³ Pero pø cabä mwiinmahñdyhajxy yhooyä, cab hajxy hoy mwädítät nebiä Dios jia tsoquiän.

²⁴ 'Cabä wiindsøn hoy metsc mmøødtúnät. Mxøøghadaamb by tu'ug; jatu'ugpä jaduñ mdsogaamb by. Hoy ja'a miädia'agy jaduñ mgudiunaanä. Jaanä jaduñduhmbä, coo ja'a mjoot mbädá'agät maa ja'a xädø'øñän, cabä Dios jaduñ hoy mwiingud-sähgø'øwät.

²⁵ 'Jaduhñäts mijts nnäma'ay, ca'a hajxy mwi'i tijaty mwi'i miay tijaty hajxy mnäjyghädäp, tii hajxy mwith-ädäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduñ quejee ja'a wit. ²⁶ Høxtahñdsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'iby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehjooty. Pero ja'a nDeedyháltäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduñ yagjø'xp yajpøjp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁷ Ni pøn jaduñ hamdsoo quia'a yajnijugyhádøøjät.

²⁸ 'Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahñdsä pøjy hujts, cab tii tiuñ. ²⁹ Pero maas yajxøn je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaanč tehñ yajxøn ja'a Sa-lomón hijty jegyhajty ñibiäda'agyii. ³⁰ Ja'a pøjy hujts, yajxøn ja'a Dios jaduñ tøø quiunuu'xy. Y häyaa ja-boom hajxy jaduñ ño'oga'añ. Y mijts, xmiaas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja maböcy. ³¹ Ca'ads hajxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miäna'añ: "Tii ngáayyamb, tii nhúucämb, tii mwith-ajtämb." ³² Yø'øduhmbä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios ha-

jxy ca'a wiingudsähgøøbiä. Pero ja'a nDeedyhåjtäm jim tsajpootypä, ñajuøøby je'eduhñ coo mijts myaj-maajiaty. ³³ Mhøxtá'awäp hajxy jayøjp neby hajxy hoy mwädität, neby hajxy jaduñ jim mnócxät maa ja'a Diosän. Jaduhñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduñ cøxiä xmió'owät. ³⁴ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a ja-boomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mäðøyyä ja'a tsaächpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójt, coo ja'a Dios hajxy jaduñ xñä'ä yajcumädówät. ² Jaduhñ hajxy xyajcumädówät nej mijts wiinghäna'c hånajty tøø mnähojjiän. ³ Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädieeyät, y coo miiç hånajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduñ yhawinmatsä coo ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämä'awät. ⁵ Mänitä mmägu'ughajpä jaduñ hawinmats mwiingapx mjøj-capxó'owät, coo miiç hånajty tøø myajniñähwa'açhii.

⁶ 'Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämä'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböğät. Pø cab hajxy jaduñ miädowa'añ, ca'a hajxy hadsiipc mduñ, coo hajxy jaduñ ñä'ä jootmä'adät.

⁷ 'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduñ xmió'owät; coo hajxy mmänuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduñ xpiuhbédat.

⁹ 'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduñ mmooby, túhñäts. Cabä tsaammo'oy. ¹⁰ Y coo hacx jaduñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduñ mmooby, túhñäts. Cabä tsahñdy mmo'oy. ¹¹ Hoorä, je'edsä mhuung hajxy mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgjäya'ayä. Pero ja'a nDeedyhåjtäm jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmio'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

¹² 'Jaduhñäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxúu'tspät nej mijts myajnäxuudsä'añän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiüunämät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

¹³ 'Hamäjaa jim mnócxät Dioswiinduum. Jaduhñ mäwíinäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduñ nämay piaady. Pero coo jii by mhädá'agät haxøøgtuum, cab jaduñ yhamäjaajä. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä møjtu'ujän; nämay hajxy jii by yhäda'agy.

¹⁵ 'Mnigwieendähadøøjöp hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosquexypän. Nä'ä høhñdaacp hajxy jaduñ. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mabøjpän, pero cab hajxy tiehñ miäböcy; jaanç tehñ quia'awiindø y hajxy jaduñ. ¹⁶ Haxøøg hajxy jiatcø'ø; jaduñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä hujts nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapy, cab jaduñ tiøømhaty nebiä piidsän. ¹⁷ Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty. ¹⁹ Mädyii quepychaa jaduñ hoy ca'a tøømhajp, piujxyp hajxy jaduñ; mänit hajxy ño'ogy. ²⁰ Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøøbiä, jaduñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tøømhajpän. Jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

²¹ 'Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämä'ay: "Wiindsón." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'øwa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjätyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiüunäp, je'eds jim tägø'øwaamb.

²² Coo ja'a naaxwiimbä hånajty wyiimbida'añ, mänitøch hajxy nämay xjia nämä'awa'añ: "Wiindsón, tøø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a miiç mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a møjcu'u ngøxy yajpäyø'øgy ja'a miiç mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may nyajcähxø'øgy ja'a miiç mmäjaagøxpä." ²³ Mänitøch hajxy nnämä'awa'añ: "Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiinmahñdyhajxy jaduñ."

²⁴ 'Pøñhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduñ quiudiünät nébiøch nhane'emiän, jaduñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tiøjc tøø quiojjiän tsaawiing. ²⁵ Mänit com tiuuy. Mänitä møjno quiomgädaacy. Mänitä tøjc møc miøjpojepty. Pero cabä tøjc ñä'ä jijty, je'eguiøxpä coo tsaawiing quiojjiä. ²⁶ Pero pøñhøch nmädia'agy tøø xquia'a cudiuunä nébiøch nhane'emiän, jaduñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay ca'a jajpän. Jiibiä tiøjc quiojy tsabiu'ujooty. ²⁷ Mänit com tiuuy. Mänitä møjno quiomgädaacy. Mänitä tøjc miøjpojepty møc. Mänit piuumy.

²⁸ Mänitä Jesús miädiaacpæðøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy nebiaty ja'a Jesús hånajty tøø yajñähixø'ø. ²⁹ Jaduhñ hånajty yajñähixø'ø nebiä møjcuhdujtmøødpän. Ja'a cu'ug wyiindsøñhajxy, cab hajxy hånajty jiaty jaty.

8 Tunguhduum ja'a Jesús hånajty tøø yajñähixø'ø. Mänit miänajnä. Mänit majiäya'ay piadu'ubøjcä.

² Mänit pa'amjäya'ay Jesús ñämejch. Haxøøgpa'am hånajty miøød. Mänitä Jesús wyiinijcädaacä, wyiingudsähgøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, pø chojpy ja'a mjoot jaduñ, hóyhøch jaduñ xyajñähwa'ads xyajcuhwá'adsät.

³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñähdoon. Mänit ñämaayy:

—Chójpiøch ja'a njoot jaduñ; tøø jaduñ mnähwa'açh mguhwa'açh.

Mänitiä ja'a mähdiøjc jiaanç nähwaach jiaanç cuhwaach. ⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, ca'a pøñ mnä'ägädä hawaanä. Nøcx jim Jerusalén maa ja'a teediän. Jim myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'açh coo tøø mguhwa'açh. Jimä xädø'øñ mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jaduhñä hijxtahñd myajcähxø'øgät coo tøø mnähwa'açh coo tøø mguhwa'açh.

⁵ Mänitä Jesús miejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiän Capernaum. Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús ja'a soldadowiindsón ñämejch. ⁶ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Jimhøch ja'a nmoonsä tu'ug quio'na'ay tøogooty. Tøø ja'a tiecy miucy. Hanaxiä jaduñ chaaçhpøcy tehñgajnä.

⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcxy nhuuc yaghoyø'ø.

⁸ Mänitä soldadowiindsón yhadsooy:

—Pero Wiindsón, cab jaduñ yhahixø'øy coo miičh jibby mdägø'owät maačh ndøgootiän, je'eguiøxpä coo miičh mmøjjä mjaančhä. Nägooyä miičh jaduñ mmäná'anät cooçh nmoonsä yhoýø'owät, pues hoyø'owäp. ⁹ Hané'emyhöch nhity; jímhöch nwiindsønba, y jímhöch nsoldado. Cooçhä nsoldado tu'ug nnämä'awät coo homiaajä ñöcxät, nõcxäp jaduñ; y cooçh nnämä'awät coo myínät, mínäp jaduñ. Y cooçhä nmoonsä waamb nnämä'awät, quiudiúnäp jaduñ.

¹⁰ Mänitä Jesús jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mänit ñämaayy ja'a hajxy hänajty pawädijpä:

—Cábøchä nmägunaaxhajxy jaduñ miäböcy neby yø'ø craa miäböquiän, y jäguem yø'ø chooñ. Tøyhajt jaduñ. ¹¹ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ, mänit hajxy hänajty nämay miedsa'añ, ja'a hajxy hänajty mäböjpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty choona'añ. Mänit hajxy hänajty miøødhida'añíjäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ¹² Pero ja'a judíøshajxy ca'a mäböjpä, cab hajxy hänajty jim quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduñ quiuhjuijnaxa'añii mõjcu'uhaam maa yhagoodsän. Jiiby hajxy jaduñ chaaçhpøga'añ tehñgajnä.

¹³ Mänitä Jesús ja'a soldadowiindsón ñämaayy:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän. Tøø jaduñ mmäböcy, tøø ja'a mmoonsä jaduñ yhoýø'øy.

Mänitä ja'a mioonsä jiaančh hoyøøyy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñöcxxy maa ja'a Pedro tiøjcän. Jiibiä Pedro miøødhoc hänajty quio'na'ay tomiøød.

¹⁵ Mänitä Jesús ja'a tajjäya'ay ja'a quio'ø ñahdoonä. Mänitä tiøy tiøjch. Mänitä tajjäya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajtuumbä ja'a Jesúscøxpä.

¹⁶ Coo quioodsøøyy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hajxy hänajty näje'e miächii ja'a mõjcu'ujäm. Mänitä Jesús quiapxy. Manityä hajxy yhöxmajtsä ja'a mõjcu'ujäm. Jaduñä pa'amjäya'ayhajxy quiøxy yajmøcpøjcä; ja'a Jesús jaduñ yajmøcpøjc. ¹⁷ Tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ maa jaduñ myiñän cujaay, mänaa ja'a Isafas jecy miäna'añän: "Jaaya'ay ja'a nba'amhajtäm tøø xyajnhwäatsäm tøø xyajcuhwäatsäm." Ja'a Isafas, je'eds ja'a Diosmädia'agy jaduñ jecy yajwa'x.

¹⁸ Coo ja'a Jesús yhiyxy coo hänajty cujc tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay, mänit miänaañ coo hajxy ñáxät mejyhawiimb møødä jiamiøødhajxy. ¹⁹ Cajnä hajxy hänajty tiu'ubøcyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug ñämejtsä. Yajnahixøøby hänajty je'ebä maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, miñ nhuuc jamiøødhaty. Homiaajä mnøcxät, quipxy nbawädítät.

²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a xøøga, jimä jiu'te'je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch, ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc maačh nboo'x nhäñá'awät.

²¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsón, mänitøch miičh nbadu'ubøga'añ cooçhä ndeedy hänajty tøø yho'nä, cooçh hänajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ween ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy yajnaaxtägø'øy. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcx-aanä. Pero miičh, ween quipxy nwädíjtäm.

²³ Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Tiu'ubøjnä hajxy barcojooty. ²⁴ Mänitä poj mõc piädø'cy, høxtä cugujjøøyy ja'a nøø jiiby barcojooty. Pero tøø ja'a Jesús hänajty miaaho'nä. ²⁵ Mänit hoy yuxyíjäm ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, højts yajnahwäatsäc. Cham højts nnøøho'ogø'owa'añ.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy jaduñ xñä'a mäböjcä, paady hajxy mdsähgø'øy.

Mänit piädø'cy. Mänitä poj jiojcnäma'awøøyy møødä mejy coo quia'a miññät. Mänit jaduñ yuungøøyy. Caj ñä'ägädä pojnä. ²⁷ Mänitä miägu'ughajpähajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Nebiäda'a jaduñ coo miädia'agy miäböjcäxä høxtä ja'a poj møødä mejy.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gadara. Jimä cabäsantä hänajty tu'ug. Mänitä Jesús jäya'ay nämetsc ñämejtsä. Jim hajxy hänajty tøø chooñ maa ja'a cabäsantän. Tøø hajxy hänajty miächii ja'a mõjcu'ujäm. Jaančh tehñ quia'awiindøyy hajxy hänajty ñibiäda'agyii. Ni pøñ hajxy hänajty quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujän. ²⁹ Mänitä Jesús tiägøøyy wiinguyaaxøøyyäbä:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ, miičh Dioshuung. Cajnä yhabaady coo højts xyajcumädöwät.

Ja'a mõjcu'uhajxy jaduñ mänaañ, ca'a jäya'ayä.

³⁰ Jim mayhädsøñ hänajty wiädity tuñwiinmänac jäguemjuøøby. ³¹ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä ja'a mõjcu'uhajxy:

—Pø xyajpädsømaamb højts yaa maa hädaa jäya'ayän nämetscä, na'añ højts jiiby nhuuc tægø'øy maa yø'ø hädsøñ jioodootyhajxiän.

³² Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx hajxy jiiby tægø'øw.

Mänitä mõjcu'uhajxy ñähwaach ja'a jäya'ay nämetspä. Mänitä hädsøñ hajxy ñämejch. Cøjx ja'a hädsøñhajxy wyiinmänacpäyø'øgy. Cøjx hajxy quiuhcahnaxxy naaxøjpcøxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awø'øy. Cøjx hajxy jiiby yho'ogy mejjiooty.

³³ Mänitä hädsømgüendähajpähajxy chähgø'øbäyø'cy. Coo hajxy jim miejch maa ja'a cajtän, mänit hajxy miädiaacy nebiaty hajxy hänajty tøø yhiyxy, coo ja'a mõjcu'uhajxy hänajty tøø ñähwa'ačh ja'a jäya'ay nämetspä. ³⁴ Cøjx ja'a cu'ughajxy ñöcxxy päyø'øguiä maa ja'a Jesúsän. Coo ja'a Jesús hajxy piäaty, mänit hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a Jesús jim choonät maa ja'a ñaaxhajxiän.

9 Mänitä Jesús hajxy tiägøøguiumbä barcojooty, ñäjxtägajch hajxy jadähoc mejyhawiimb maa ja'a quiajphajxiän. ² Mänitä tecymiucyipiä tu'ug quioømiejtsä tsaajiooty maa ja'a Jesúsän. Ja'a

mähdiøjc ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ cøømiejtsä. Coo ja'a Jesús yhiixy coo hajxy hänajty miäböcy, mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Huong, jootcugø'øw; tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'ačh.

³ Jimä ley-yajnahixøøbiädøjc hänajty näje'e tiäna'ay ja'a Jesús ñähmøjc. Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, mänit hajxy näje'e quiopcooty tiägøøyy mädiaacpä: “Capxtägooby hädaa craa jaduhñ maa ja'a Dioscøxpän.” ⁴ Ñajuøøby ja'a Jesús hänajty neby hajxy hänajty miädia'aguiän quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii haxøøgwiiimahñdy hajxy coo mmøødhaty mgopcooty. ⁵ Mädyii mädia'agy maas tsip, cooçh hädaa mähdiøjc nnämä'awät: “Tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'ačh”, tøgä maas tsip jaduhñ cooçh nnämä'awät: “Tänaayyø'øg, yo'oyø'øg.” ⁶ Nya-jcähxø'øgäämbiøch cooçhä cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin cooçhä pojpä cädieey nyajnah-wä'adsät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä Jesús ja'a tecymiucypä ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, widsø'øg yø'ø mdsaa, nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

⁷ Mänitä tecymiucypä tiänaayyø'cy. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. ⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a tecymiucypä tøø yhooyø'øy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a mäjaa hänajty tøø mio'oyii, ja'a Diosquexypä. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø Dioshuong hänajty je'e, ja'a Jesús.

⁹ Mänitä Jesús jim chohñ. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a xøhajpä Mateo. Jimä Mateo hänajty yhäña'ay maa hänajty yajnahjuudiu'udiän. Mänitä Mateo ñämaayyä:

—Jam quipxy wädjätäm.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit ja'a Jesús piadu'ubøjcy.

¹⁰ Jimä Jesús hänajty quiay tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä yajnahjuudiuutpähajxy may miehch mägaabiä, møødä jäya'ayhajxy ca'a panøcxpä ja'a judíos quiuhdujt. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødcaabiä. ¹¹ Jimä fariseoshajxy hänajtpä, ja'a hajxy hänajty hoy jaanč tehñ pianøcxpä ja'a Moisés miädia'agy. Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Tii yø'ø mwiindsøñ coo miøødcay ja'a yajnahjuudiuutpähajxy møødä cubojpä cugädieeyhajxy —nøñmä Jesús miägu'ughajpähajxy ñämaayyä.

¹² Miädoow ja'a Jesús jaduhñ. Mänit miänaañ:

—Pøñ jaduhñ møc, caj yajtsooyø'øy; pøñ jaduhñ pa'ammøød, je'eds jaduhñ yajtsooyøøby. Jaduhñ mäwiinøch høøch nebiä mädsøoyøøbiän. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech, nébiøch ja'a cubojpä cugädieeybahajxy nnämä'awät coo ja'a yhaxøøgwiiimahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Ja'a hojiäya'ayhajxy, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ. Nøcx hajxy habøc tii ja'a Diosmädia'agy jaduhñ ñänøømby: “Chójpjøch ja'a njoot jaduhñ coo hojiot hajxy mmøødhädät; cábøch jaduhñ nmänaañnä coo animal hajxy myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

¹⁴ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Juan mäyajnäbejpä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Tii miičh mmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a nä'ägädä hida'añ. Naxy højts jaguiay tu'xøøjaty nhity tähoocjaty; jaduhñ højts ja'a Dios nwiingudsähgø'øy. Jaanä jaduhñä fariseoshajxy yhiijpä jaguiay.

¹⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a jäya'ayhajxy mänaa piøcy yhu'ugy, cabä woyba wichpä hajxy jiø'øy xiuučh. Xoonäacp hajxy jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a jamiø'ød jyijä. Jaduhñ mäwiinøch høøch nebiä jamiø'ødän. Páadyhøch nmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduhñ cooçh yaa ndsoonaañnä; mänit hajxy mäbø-cypiä jaguiay yhida'añ.

¹⁶ Cab jaduhñ pøñ tuçwit yhagø'øy jemywyithaam. Múgäp ja'a jemywyit jaduhñ y maas hanaxiä ja'a tuçwit jaduhñ quiøødsät. ¹⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, cabä pøñ jemyvyino quiudemø'øy tuçwajhacxuijooty. Cøød-säp ja'a wajhacxuy jaduhñ y høxyögäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tögóyyäp ja'a wajhacxuy jaduhñ møødä vino. Pero jiibiä jemyvyino hajxy quiudemø'øy maa ja'a wajhacxuy jemybiän. Jaduhñ ni mädyii quia'a tögóyyät.

¹⁸ Cajnä ja'a Jesús hänajty miädiaacpädø'øy, mänitä tsajtøjcwindsøñ tu'ug miehch. Mänitä Jesús wyiingo'-naaguiädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Naamhó'ogyhøçhä nhuong ja'a to'oxypä. Coo mi-ich nøcxny mnähdoñ, mänit jiuypjøjtägätsät.

¹⁹ Mänitä Jesús piädø'cy. Mänit jaaya'ay miøød-tu'ubøjcy møødä Jesús miägu'ughajpähajxy. ²⁰ Jimä tajiäya'ay hänajty tu'ug høxhaam pianøcxny. Pa'am-møød hänajty je'e. Majmetscjumøjt ja'a ñø'ty hänajty tøø wyl'i xiee'xy, weenjaty weenjaty. Jaduhñä tajiäya'ay hänajty miädia'agy quiopcooty: “Nägóoyyøch ja'a wylt-pa'a nnähdoonät, mänitøch nmøcøøgät.” Coo ja'a Jesús ja'a tajiäya'ay jiäguyohdiägøøyyä, mänitä wylt-pa'a ñähdoonäxä. ²² Mänitä Jesús yhee'pwiimbijty, Mänit ja'a tajiäya'ay yhiixy. Mänit miänaañ:

—Huong, jootcugø'øw; tøø jaduhñ mmøcøøcy, je'eguiøxpä coo tøø mmäböcy.

Mänitiä ja'a tajiäya'ay miøcøøjcy. ²³ Mänitä Jesússhajxy jim miehch maa ja'a tsajtøjcwindsøñ tiøjcän. Jiibiä xuuxpädøjc-hajxy hänajty yho'ogyjiäya'awyiinxu'uxy. Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty wyl'i yhaamhaty. ²⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pädsøñ hajxy jiiby. Cab yø'ø tøø yho'ogy, nä'ä maab yø'øduhñ.

Mänitä Jesús ñäxiicä. ²⁵ Cøjx hajxy jaduhñ piädsømy. Mänitä Jesús tiøjtägøøyy. Mänitä to'oxyhäna'c quiø'ø-majch. Mänitä to'oxyhäna'c yhäñaayyø'cy. ²⁶ Mänitä mädia'agy wiädiyty wiinduhmyhagajpt coo ja'a to'oxy-häna'c tøø yagjuypjøgyii.

²⁷ Coo ja'a Jesússhajxy jim chohñ, mänitä wiindshajxy nämetsc piadu'ubøjcy yáaxäp:

—Højts näxú'utsäc. David miičh hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

²⁸ Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitä wiindshajxy miäwiingooñ. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjpy hajxy jaduhñä coochä mäjaa nmøødä coo hajxy nyaghijxø'ogädä.

Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsón, nmäbøjpy højts.

²⁹ Mänitä Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy ñähdoonä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Ween hajxy mhijxø'ogy coo hajxy tøø mmäbøcy.

³⁰ Mänit hajxy yhiixø'cy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a pøñ hajxy mnä'ägädä hawaañä.

³¹ Coo ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøyy mädia'agy-yajwädiipä coo hajxy tøø yaghi-xø'ogyii ja'a Jesúsäm.

³² Mänitä huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän.

Tøø hänajty miačhii ja'a møjcu'ujäm. ³³ Mänitä Jesús

ja'a møjcu'u jiiiby yajpäyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa jaduhñ pøñ tii quia'a yagjadyii nebiä hä-daajän yaa Israelnaaxooty.

³⁴ Mänitä fariseohajxy miänaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a møjcu'u yajpäyø'ogy, coo ja'a møjcu'ugong miäjaa miøødhajtä.

³⁵ Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaa-jä hänajty wiädity, jiiiby hänajty yajnähiixø'oy tsajtø-gooty coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajp yajcähxø'ø-ga'añ. Yajnajxyp hänajty homiädyyii pa'amä. ³⁶ Ñäxu-u'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hänajty. Jaduhñ mäwiinäts hajxy hänajty nebiä meegän, ja'a cajpä wyi-indsón. Nebiä tägowiädiipän hajxy hänajty je'e. Nebiä jootmayhajpän hajxy hänajty je'e. ³⁷ Mänitä Jesús ñä-maayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Yø'ø majiäya'ayhajxy, hoy jaduhñ coochä nmädi-a'agy hajxy xmiäbøjcat. Pero cab højts nnämáyyäm, højts ja'a mädia'agy nyajwá'xämbä. ³⁸ Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a mägu'ughajpähajxy xji-aac móooyämät, neby højts ja'a mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät.

10 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miøjyaaxy ja'a nämajmetspä. Mänitä cuhdujt miooyy coo ja'a møjcu'u hajxy yajpäyø'ogät, coo homiädyyii pa'amä hajxy yajnáxät.

² Jaduhñä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón Pedro møødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuung-hajxy, Jacobo møødä Juan; ³ Felipe; Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnäjuudiutpähajxy; Jacobo, ja'a Alfeo yhu-ung; Lebeo Tadeo; ⁴ Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hänajty yajyagho'ogäañäbä.

⁵ Mänitä Jesús ja'a nämajmetspähajxy quiejxy mädi-a'agy-yajwa'xpä. Mänit ñämaayy:

—Ca'a hajxy jim mnøocy maa ja'a ca'a judiøshajxy chäna'ayän, y ca'a hajxy jim mnøocy Samarianaaxooty. Yaayy hajxy jaduhñ mwädität, yaa Israelnaaxooty.

⁶ Ja'a jäya'ayhajxy yaabä, jaduhñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä meeg tägowiädiipän. ⁷ Mnägäxpähajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajpähajxy yajcähxø'øga'añ.

⁸ Myajnáxäp hajxy homiädyyii pa'amä møødä haxøøg-pa'am. Myagjujyipiøgäp ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy. Myajpäyø'ogäp ja'a møjcu'u hajxy. Nnä'ä móobiøch mijts

hädaa cuhdujt; cábøch mijts nyagjuya'añ; jaduhñ mijt-spä, cab hajxy myagjuubiät.

⁹ Cabä xädø'øñ hajxy mgónät ni weeñtiä. ¹⁰ Cabä morral hajxy mwidsät. Tu'uquiiä camiixy hajxy mwíd-sät. Cabä cø'og hajxy mejtstehng mmänøcxät. Cabä cuhdajt hajxy mgábät. Jim hajxy mmägaya'añ mmähu'uga'añ maa hajxy hänajty mhamejtsta'a-ga'añän.

¹¹ 'Coo hajxy maa mgajptägø'øwät, jimä jäya'ay hajxy mhøxtä'awät ja'a hojiøotmøødpä; jim hajxy mhamejt-stä'agät. Jiiiby hajxy mhídät høxtä coonä hajxy hänajty mdu'ubøga'añ. ¹² Coo hajxy mdøjtägø'øwät, mänit hajxy myajpø'xät. ¹³ Coo hajxy jaduhñ xyajtøjtägø'øwät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ quiunuu'xøjät ja'a Diøsäm; pø caj, cab hajxy jaduhñ quiunuu'xøjät.

¹⁴ Coo hajxy jaduhñ xquia'a nä'ägä jøjrpøgø'øwät, coo ja'a mmädia'agyhajxy xquia'a nä'ägä mädóowät, mänit hajxy jim mdsóonät. Mänitä mdicy hajxy mwiin-wop mwiinxidät, nebiä hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwät coo mijts jaduhñ tøø xquia'a yajtøjtägø'øy. ¹⁵ Tøy-hajtäts mijts nnäma'ay, coo yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy quiümädowa'añ, maas hanaxiä yø'ø cajpt jaduhñ quiümädowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt møødä Gomorracajpt.

¹⁶ 'Maač mijts nwiinguexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jäya'ayhajxy jim miøød. Paady hajxy nähix hahixø'ø mnibiäda'agøjät. Mee'xieiemy hajxy jaduhñ mwädität. ¹⁷ Mniyajcopcø'øwøjöp mijts. Xya-jcø'ødägø'øwäp mijts maa ja'a tuungmøødpän. Mänitäts hajxy xwyiinwop xjijøjwöbät maa ja'a chajtø-gootyhajxiän. ¹⁸ Høxtä jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, møød jim maa ja'a ca'a judiø wyiinduumhajxiän. ¹⁹ Pero coo hajxy jaduhñ xyajmédsät maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyät waambaty hajxy hänajty mmädi-a'aga'añ. Coo jaduhñ yhabáadät, mänitä Dios jaduhñ xhawáañät waambaty hajxy jaduhñ mmäná'anät.

²⁰ Cab hajxy hamdsoo mmädia'aga'añ. Dioshes-pirituhaam hajxy jaduhñ mmädia'aga'añ.

²¹ 'Haxøøg jaduhñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy ñiñähanuuxø'øwa'añii ja'a tu'que'expä-jäya'ay. Jaduhñ ja'a tieedyhajxy jiatcø'øwaambä møødä yhu-unghajxy. ²² Ja'a høøchcøxpä mijts ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä xmiähahñhada'añ. Pøñ jaduhñ mee'xtujp cøjx-ta'axiøø, je'eds jaduhñ mähmø'øwaamb hodiium.

²³ Coo mijts hajxy xchaačhtiünät mädu'ughagajpt, mänit hajxy mbäyø'ogät, mänit hajxy mnøcxät wiing-tuum. Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, cooch hänajty ngä-da'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä, cahnä cajpt hajxy hänajty mwiinwädityñä maa ja'a judiøshajxy chä-na'ayän.

²⁴ 'Cabä pøñ jaduhñ jiaty nebiä wyiindsón jiatiän.

²⁵ Coo hajxy jaduhñ mjädät nebiä mwiindsøñhajxy jii-atiän, jootcuyc hajxy jaduhñ mhídät. Coochä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø xñäma'ay: "Møjcu'u", jaduhñ mijts hajxy xñäma'awaambä.

²⁶ 'Cabä cu'ug hajxy mdsähgø'øwät. Nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'øy hamee'ch, cähxø'øgaamb jaduhñ.

²⁷ Waam̄bátyhøch mijts hamee'chhaam nna-jtscapxøøyyäm, majiäya'ayhaguic hajxy myaj-capxø'øwät. ²⁸ Cab hajxy mdsähgø'øwät pøn ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghó'cäp; cabä mháañmä hajxy jaduñ xyaghó'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähgø'øwäp; je'edsä cuhdujt jaduñ møød coo hajxy jiiby xquiéxät haxøøgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'xhajxy quiuhdägóyyät møødä mháañmähajxy.

²⁹ Ja'a muuxyhuunghajxy, coo hajxy quia'ay, yhiixyp ja'a nDeedyhátämhajxy jaduñ, hoy hajxy quia'ja tsowä. ³⁰ Jaanä jaduñ mijts xyhiixpä, høxtä xña-juøøyyäp mijts naag mijts mguhwaay. ³¹ Cabä jäya'ay hajxy mdsähgø'øwät; hiix, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

³² Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiøødyajtu'ugøøby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänítøch ja'a miädia'agy-hajxy nmøødyajtu'ugø'øwaam̄bä maačhä nDeedy wyiinduumän jim̄ tsajpootyp. ³³ Pero pønjátyhøch jaduñ tu'ugmädia'agy tøø xquia'a møødhity maa ja'a cu'ugwiinduumän, ni høøch jaduñ tu'ugmädia'agy nga'a møødhidaam̄bä maačhä nDeedy wyiinduumän jim̄ tsajpootyp.

³⁴ Coočh yaa tøø ngäda'agy, paadiä jäya'ayhajxy jaduñ ñimiädsibø'øwa'añii ja'a høøch nmädia'agyquixøpä. Cab hajxy jootcuic yhida'añ. ³⁵ Tu'tøjc hajxy jaduñ ñimiädsibø'øwa'añii, møødä tiaj møødä tieedy, møødä ñøøx møødä miajc, møødä jiaxie'eb møødä xiocy.

³⁷ Pønä tiaj pønä tieedy maas tsojp quejeech høøch jaduñ xchocy, cábøch ja'a nmädia'agy hoy xpianócxät. Y pønä ñøøx pønä miajc maas tsojp quejeech høøch jaduñ xchocy, ni je'ečh ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panócxäbät. ³⁸ Pønä jioot tsojp cooçh høøch xpianócxät, pero cabä jioot jaduñ chocy coo chaach-pógät nébiøch jaduñ ndsaačhpøga'añän, cábøch nmädia'agy jaduñ hoy xpianócxät. ³⁹ Pønä jiugyhajt jaduñ ja wi'i yaghoyø'øwaam̄b, tägóyyäp ja'a jiugyhajt jaduñ. Pero pønä jiugyhajt najtshixø'øwaam̄b ja'a høøchcøxpä, je'eds hodiium nøcxaam̄b.

⁴⁰ Pøn mijts jaduñ xchojp, jaduñ mäwíinøch høøch xchojpä. Y pøn̄høch høøch jaduñ xchojp, jaduñ mäwíinädsä Dios jaduñ chojpä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. ⁴¹ Ja'a Diosquexyhajxy, hodiium hajxy ñøcxa'añ. Jaanä jim̄ hajxy ñøcxaam̄bä pøn jaduñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyii coo hajxy jaduñ Dyiosquexiä. Jaanä jim̄ hajxy ñøcxaam̄bä hodiium pøn jaduñ tsojp ja'a hojiäya'ay. ⁴² Coo hädaa häyoobäya'ay tøchñøø ñä'ä mo'owøøjät je'eguiøxpä cooçh jaduñ xpianøcxy, mänit jaaya'ay piäda'agøøjät hodiium, ja'a nøø tøø yéquiäbä. Tehm̄ tiøyhajt jaduñ.

11 Coo ja'a Jesús ja'a jiamioødhajxy jajwiin-gapxøøbiädøøyy, mänit jim̄ choññ. Mänit tiägøøyy jajnähiixøøbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

² Ja'a Juan, tsumyhäñaaaby hänajty je'e. Coo miädoy-hajty coo ja'a Cristo hänajty wiädity jajnähiixøøbiä, mänitä miägu'ughajpä metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän. ³ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miičh ja'a Crístoja, ja'a Dios jaduñ quiex-aambiä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanä neby hajxy xii mhix mmädoyy. ⁵ Nøcx hajxy jajmøødmädia'ag coo ja'a wi-indshajxy tøø yhiixø'øgy, coo ja'a tecymia'adpähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy tøø ñähwa'ačh, coo ja'a cuhnatpähajxy tøø miädoowø'øgy, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy tøø jiuypioçy, coo ja'a häyoobäya'ayhajxy tøø jajmøødmädia'agyii ja'a Diosmädia'agy. ⁶ Jootcuic hajxy jaduñ yhity ja'ačh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiäbøjcäbä.

⁷ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä ja'a Juancøxpä.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miädia'agy hajxy hänajty mmädowäañäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim̄ tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänajty mmädowäañä. ⁸ Diosquexy je'e, paadiä miädia'agy hajxy hoy tøø mmädoowä, hoy ja'a howyit hänajty quia'ja ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. Tøyhajt jaduñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy jajwiin-gapxø'øy. Pero ja'a Diosmädia'agy hajxy nä'ä jaac yajnähiixøøbiä, je'edsä cuhdujt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósäm. ¹⁰ Ja'a Diosmädia'agy jecy mädiäcäbä, Juan je'e. Nømä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänajty jayøjp quiexa'añ maa ja'a cu'ugän, ween jajwiinxic jajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhtajt hajxy ñajtshixø'øwät. Høxháamhøch hänajty ngäda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaančh quejxä; høxháamhøch njaančh cädaacy. ¹¹ Ni pøn jaduñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduñ. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøcxtägach maačh nhuuc tsohm̄bän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøgaam̄b ja'a høøchcøxpä, maas mayyä cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan miøødä, hoy ja'a møjcuhtajt hajxy hänajty quia'a ja møødä.

¹² Coo ja'a Juan tiägøøyy mäyajnäbejpä, høxtä je'enä jäda'anäbaadyñä, nägø'ø nädecyipiä ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän. ¹³ Ja'a Diosquexyhajxy jecyipiä, jaduñ hajxy jecy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miäjaa jajcähxø'øga'añ. Jaduñä Moisés miädia'agy miänaam̄bä. Pero jajøjpäc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwiinjuø'øwaam̄by hajxy jaduñ. ¹⁵ Pøn mädohnd møød, ween miädoy.

¹⁶ Pänébiøch jäya'ayhajxy nyajmäbáadät ja'a jäda'ahaty. Cab hajxy tii yhojiäwø'øwa'añ. Jaduñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: ¹⁷ "Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy." ¹⁸ Coo ja'a Juan miehch, cab hänajty quia'añ yhu'uga'añ. Mänit mijts mnänøømy coo je'e quiu'umañøøbiä. ¹⁹ Mänítøch nbamejtspä, høøch ja'a

Diosquexypä. Mänítøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jadúhñhøch mijts xñänøømbä cooçh nwi'i quiaya'añ cooçh nwi'i yhu'uga'añ, cooçhä cubojpä cugädieeybä nmägu'ughaty møødä yajnähjuuduutpäðjç. Pero yajcähxø'øgaamby ja'a Dios jaduhñ ja'a wyiinmahñdy-haam cooçh ja'a tøyhajt jaduhñ nmøødä.

²⁰ Mänitä Jesús tiägøøyy hamänajpä. Ja'a cajp-tjäya'ayhajxy jaduhñ hojjä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä maa ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø jia yajcähxø'øguiän. Paady jaduhñ yhamänajty, coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty tøø quia'a najtshixø'øy. Mänitä Jesús miänaañ:

²¹ —Haxøøg mijts mjada'añ mhabeta'añ, mijts yaa tsänaabiä Corazín møødä Betsaida. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Tiro møødä Sidón, coo hajxy häxøpy tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nej mijts tøø mja hixiän, tøø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy häxøpy ñajtshixø'øy. ²² Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxøøgtuum mijts jaduhñ xpiä-da'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayyabä Tiro møødä Sidón. ²³ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, mja wi'i yajcumayaamby hajxy jaduhñ. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumaya'añ. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Sodoma, coo ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hajxy häxøpy tøø yhixy nej mijts tøø mja hixiän, cab hajxy häxøpy tøø quiuhdägoy.

²⁴ Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas haxøøgtuum mijts xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänáayyabä Sodoma.

²⁵ Mänitxøø ja'a Jesús miänaañ:

—Teedy, miich nba'yaaxyp. Miiçh jim häñaaby tsajpootyp; miiçh yaa Dioshajp maa hädaa yaabä naaxwiinän. Dioscujú'uyäp coo ja'a tøyhajt tøø myaj-nähixø'øy ja'a hajxy tii ca'a jajpä. Caj tøø myaj-nähixø'øy ja'a hajxy tyijy jajpä. ²⁶ Tøyhajt jaduhñ, Teedy, je'eguiøxpä coo miiçh mjoot jaduhñ chocy.

²⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tøøçhä nDeedy ja'a tøyhajt xquiøxy yajcø'ødägø'øy. Cábøch pøñ yxhixyhaty, høøçh ja'a Dioshuung. Tøyhajt jaduhñ. Jagóoyyøçh nDeedy xhixiä. Y cábøch ja'a nDeedy pøñ yxhixyhajtä. Jagóoyyøçh jaduhñ nhixiä, høøçh ja'a Dioshuung. Nyaj-nähdíjábøch pøñjátyhøch nDeedy hixyhádäp. ²⁸ Mijts, pøñ jaduhñ ca'a mee'xtugaamby neby hajxy hijty mguhdujthatiän, høøçh nguhdujt habójcäc. Hojjióthøch nmøød; cábøch nyajcumaya'añ. Mänitäs ja'a hoybä weenbä hajxy mbáadät. Cábøch ja'a jemçh-pä mapxypä jaduhñ nbäda'aga'añ.

12 Mänitxøø ja'a Jesús hajxy hänajty wiädity trigoni'ibyquiujc poo'xxiøøjooty. Yähó'cäp ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty. Mänit hajxy tiägøøyy trigotøjpä. ² Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ yhijxy, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Huug hix, xiidsä mmägu'ughajpä trigo hajxy wyi'i tiøjy. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy tii ndúunämät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduhñ myiñ cujaay coo ja'a Davidhajxy yäho'pøjçä.

⁴ Mänit hajxy tiägøøyy Diostøgooty. Mänitä Diostsaj-caagy hajxy quiaayy, ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuy-oxø'øyabä. Cabä cuhdujt hänajty pøñ miøødä coo hajxy quiáyät ni ja'a Davidhajxy. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵ Jaduhñ cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miädia'aguiän coo ja'a teedyhajxy tsajtøgootypä quia'a nä'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøøjooty; y cab jaduhñ ñejpiä. ⁶ Y høøçh, maas møc-høch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä quejee ja'a tsajtøjç. ⁷ Caj mijts mwiinjuø'øy waamby ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añ: "Mänáambøch jaduhñ coo hojiot hajxy mmøødhádät; cábøch jaduhñ nmäna'añ coo animal hajxy myóxät ja'a høøçhcøxpä." Coo hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät, cabä jäya'ay hajxy nä'ä nägoodä mwiingapxpédät. ⁸ Høøçh ja'a Diosquexypä, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän.

⁹ Mänitä Jesús jim choñ. Mänit tiägøøyy tsajtøgooty.

¹⁰ Jiibiä mähdiøjç hänajty tu'ug; cø'ødø'øds hänajty tu'naç. Jiibiä fariseoshajxy hänajty näje'e tiänaabiä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Nej, hoy jaduhñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduhñ miänaañ, yhøxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøjät. Coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjooty, mänitä Jesús hajxy hänajty yajtsuma'añii. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy: —Hoy pues. Coo pøñ mieeg quiuga'awø'øy nøøjutjooty ja'a poo'xxiøøjooty, mänit hajxy nøcxy yajpädsømy, túhmäts. ¹² Y maas tsoobaatp ja'a jäya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduhñ coo jäya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjç ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänit xiajtøoyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpä.

¹⁴ Mänitä fariseoshajxy tiøjpädsøømy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

¹⁵ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädoyhajty, mänit jim choñ. Mänitä jäya'ay may piadu'ubøjcy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy nägøxiä. ¹⁶ Mänit jaduhñ miänaañ coo hajxy quia'a nägápçät pøñ je'e.

¹⁷ Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Isaías jecy miänaañ, ja'a Diosquexypä. Dios jaduhñ mänaamby:

¹⁸ Høøçhä nmoonsä hädaa, ja'açh tøø nwiimbíyyabä. Ndsójpiøch jaduhñ. Jootcújç-høch nnijjåwø'øyii yø'øgøxpä.

Nbäda'agáambøch ja'a nhEspíritu maa yø'øjän. Høøçh nguhdujt jaduhñ xyajwiingapxø'øwáanäp maa ja'a jäya'ayhajxy nägøxiän.

¹⁹ Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ caj jioğa'añ. Hahuum jaduhñ wiädita'añ cajpooty.

²⁰ Jiootcapxmøcpøgaamby pøñ hobiä nejpiä mæbøjp. Mæbøgáanäxäp ja'a miädia'agy ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

Mänit jaduhñ tiägø'øwa'añ hoyhanehmbä.

²² Mänitā mähdiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Wi-indsä mähdiøjc hänajty, møød hänajty yhuumä, møød ja'a møjcu'uba'am hänajty miøødä. Mänitā Jesús jaduħn yajnahwaach, yaghijxø'cy, yajcapxø'cy.

²³ Mänitā jäya'ayhajxy nägøxiä yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyā:

—Nej, David yhap yhocäda'a yø'øduħnä.

²⁴ Coø ja'a fariseoshajxy jaduħn miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coo yø'ø craa ja'a møjcu'uwiiinmahñdy jaduħn miøødä, paadiä møjcu'uba'am jaduħn yajnahwa'ačh.

²⁵ Ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiä fariseoshajxy hänajty wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coo ja'a tu'hagajptpä jäya'ayhajxy ñimiädsi-bø'øwøøjät, cuhdägöyyäp ja'a quiajphajxy jaduħn. Y coø ja'a tu'ugtøgootypä jäya'ayhajxy ñimiädsi-bø'øwøøjät, cab hajxy hoy yhjñät tu'ugtøgooty.

²⁶ Jaanä jaduħnduhmbä, coø ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsi-bø'øwøøjät, tägöyyäp ja'a wyiinmahñdyhajxy jaduħn.

²⁷ Hoorä, mijts jaduħn mänaam̄b cooč ja'a møjcu'uba'am nyajnahwa'ačh ja'a møjcu'uwiiinmahñdyhaam. Coø häxøpy jiaduħnä, maa mijts ja'a mjamiøød ja'a wiinmahñdy hajxy piaady coø ja'a møjcu'uba'am hajxy yajnahwa'ačh. Hamdsoo hajxy myajcähxø'øgy coø ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä.

²⁸ Pero høøch, Dioshespírituháamhøch ja'a møjcu'uba'am nyajnahwa'ačh. Cähxø'p jaduħn coø tøø yhabaatnä coø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²⁹ 'Coo ja'a møjcu'u xquia'a yajmäjädá'agät, cabä miäjaa jaduħn mbøjät.

³⁰ 'Pøñhøch jaduħn xquia'a møødpädø'p, høøch nmädsip je'e. Y pøñhøch jaduħn xquia'a møødtuum̄b, xmiähahñájpcøch je'e.

³¹ 'Je'eguiøxpøch mijts jaduħn nnäma'ay, coø pøñ jaduħn tiu'udägöyyät, hoy jaduħn ñähwá'adsät, hóyhøch jaduħn xjia nänømy, høøch ja'a Diosquexypä. Pero coø pøñ jaduħn ñänómät ja'a Dioshespíritu, cab jaduħn mänaa ñähwa'adsa'añ.

³² 'Mhøxcábäp hajxy jaduħn pøñ ja'a howyiinmahñdy møød; je'eds hoy wädiip. Pøñ ja'a howyiinmahñdy ca'a møød, cab hoy wiädity. ³⁴ Jaduħn mäwíinäts mijts hajxy mjatcø'øy nebiä tsahñdiän. Paadiä hoybä hajxy mga'a mädia'aga'añ, coø ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a mmädia'agyhajxy jaduħn choħnda'agy. ³⁵ Jaaya'ay hojiäya'aybä, hoy jaduħn quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coø ja'a howyiinmahñdy miøødä quiopcooty. Pero jaaya'ay ca'a hoybä, haxøøg jaduħn quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coø ja'a haxøøgwiinmahñdy miøødä quiopcooty.

³⁶ Chaačh mijts nnäma'ay, coø jaduħn yhabáadät coø ja'a Dios hänajty yajnahdiäja'añ, mänitā Dios hajxy xmiäyajtøwa'añ waam̄baty hajxy hänajty tøø mgapxtä-goy, hoy hajxy jaduħn tøø mja nä'ä wiingapxnaxy. ³⁷ Pø haxøøg hajxy hänajty tøø mmädia'agy, mänitā Dios hajxy xpiäda'aga'añ haxøøgtuum. Pø hoy hajxy hänajty tøø mmädia'agy, mänitā Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodium.

³⁸ Mänitā Jesús ñämaayyā ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnahixøøbiähajxy:

—Wiindsøn, højts ja'a hijxtahnd huuc yaghíxác ja'a hoy-yagjuøøñäbä.

³⁹ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiatcø'øy; cabä Dios hajxy chocy. Ja'a hijxtahnd hajxy mja wi'i yhixaam̄by. Jagooyyā hajxy jaduħn mhixa'añ nebiä hijxtahnd jecy quiähxø'quiän ja'a Jonáscøxpä, ja'a Dios jecy quiéjxäbä. ⁴⁰ Ja'a ballenajoodooty ja'a Jonás yhiity tägøøgxøø tägøøgtsum̄. Jadúhñäts høøch nhidaam̄bä naaxjutjooty tägøøgxøø tägøøgtsum̄, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴¹ Coø ja'a Jonás jaduħn piädsøømy ballenajoodooty, mänitā Diosmädi-a'agy hoy yajwa'xy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Nínive. Coø hajxy jim̄ miädooyy, mänit hajxy miäbøjcy. Mänitā yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás møjtuuħg hijty jaduħn jiaty møødä. Maas møjtuuħghøch nmøødä høøch. Pero cábøch nmädi-a'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. Coø jaduħn yhabáadät coø hajxy hänajty yajnahdiäja'añii, mänit hajxy ñäma'awa'añii coø hajxy jaduħn piäda'agøøjät haxøøgtuum. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduħn mäna'anaam̄b, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsä-naabiä Nínive. ⁴² Jaduħndsä to'oxiøjc miäna'anaam̄bä, ja'a jecy gobiernähájtäbä jäguem̄naax ja'a jøøbojmänajpä. Mänitā Salomón hoy miämädoowhity, je'eguiøxpä coø ja'a Salomón hänajty jiaančh teh̄m quiuhwijjiä. Y cabä Salomón ja'a møjtuuħg hijty jiaty møødä. Maas møjtuuħghøch nmøødä høøch. Pero cábøch nmädi-a'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

⁴³ 'Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøgwiinmahñdy hajxy miøød. Y cooč nmädi-a'agy hajxy xquia'a mäbøjät, maas haxøøg hajxy jaduħn jiadät. Jaduħn mäwíinäts hajxy jiadät nebiä jäya'ay møjcu'umøødpän. Coø ja'a møjcu'u jilby piädsøømät maa jaaya'ay quiopcän, mänitā poo'xtaact nøcxy jäguem̄duum yhøxta'ay maa ja'a tø'ødsnähgapan. Coø ja'a poo'xtaact jim̄ quia'a páadät, mänit miäna'ana'añ: "Mejor nnä'ägä nøcxtägáchhøch maačh nhuuc tsohm̄bän." Coø jaduħn wyiimbídät, mänitā jäya'ay quiopc jaduħn piäatät nebiä yajwa'adstøjcän, ja'a yajxón tøø pie'edyíjábä. Mänitā jiamiøød nøcxy juxtujc jiaac woy, ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nägøxiä tiägø'øy maa jaaya'ay quiopcootiän. Y maas haxøøg jaaya'ay jaduħn jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶ Jim̄nä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänajty miøødmädi-a'agyñä, mänitā tiajhajxy miejch møødä piuhya'ayhajxy. Jim̄ hajxy miähmøøyy tøba'am. Ja'a Jesús hajxy hänajty miøødmädi'agaam̄by. ⁴⁷ Mänitā Jesús hoy ñäma'ayii:

—Xiidsä mdaj xmiøødmädi'aga'añ tøba'am møødä mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pøñhøch ndajhajpy; pøñhøch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹ Mänitā jiamiøød ñädsiiwøøyy. Mänit miänaañ:

—Høøch ndaj yø'ø; høøch nbuhya'ay yø'ø.

⁵⁰ Pøñhøch ja'a nDeedy miädia'agy xquiudiüünäp ja'a tsajpootypä, jaduñ mäwiinäts hajxy je'e nébiøch nbuhya'ayän, nébiøch nbuhdo'oxiän, nébiøch ndajjän.

13 Mänitxøø ja'a Jesús jim chohñ tøgooty. Mänit jim miejch mejypia'a. Hoy jim yhäñaaguiä-da'agy. ² Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesús hänjatiän. Mänitä Jesús tiägøøyy barcojooty. Hoy jiiby yhöxta'agy. Cøjxä jäya'ayhajxy jim miähmø'øy pu'uwiing. ³ Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähihxøøbiä madiu'u. Mäbaadyhaam jaduñ yajnähihxøøyy. Mänit miänaañ: —Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. ⁴ Coo ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam, näje'e quiahy tsaanähgøxp, näje'e quiahy haptiooty, näje'e quiahy maa ja'a hoñaaxän. Ja'a jim cáhwäbä tu'haam, yajpæð'c ja'a muuxyhajxy je'e. Ja'a jim cáhwäbä tsaanähgøxp, paquiä jaduñ jia mujxy, je'eguiøxpä coo ja'a naax quia'a jaty cøøcä. Coo quiøxxøøjøøyy, mänitä tiøøch, coo ja'a tyicts hänajty quia'a møøðä. Ja'a cáhwäbä haptiooty, ja mujx jaduñ. Ja yee'c jaduñ, pero cabä ñä'ä tøømbejty. Hix, ja'a hapy je'e xaam. Y ja'a cáhwäbä maa ja'a hoñaaxän, may jaduñ tiøømhajty, näje'e mägo'xhaam, näje'e tägøøghii'xhaam, näje'e hii'xmajc-haam. ⁹ Pøñ jaduñ wiinjuøøby, weenç hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁰ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a jiamiøødhajxy. Mänit miäyajtøøwä:

—Tii ja'a cu'ug coo myajnähihxø'øy yajmäbaadyhaam.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøø mijts ja'a Dios xyajwiinjuø'øy nebiaty yhane'emy. Cab hijty yajwiinjuø'øy. Y yø'ø cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuø'øwa'añ. ¹² Pøñ madiu'u jaduñ møøð, maas may jaduñ mio'owa'añii. Pero pøñ weeñtiä møøð, pøgåaŋäxäp je'e mäduhñtiä jim miøøðä.

¹³ Päädyhöch jaduñ nmädia'agy yajmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhixy. Jia wi'i miämädoowhijpy hajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy, neby hajxy tii quia'a mädoybän.

¹⁴ Tøjiajp jaduñ yø'øya'aguiøxpahajxy nebiä Isaías jecy miänaañän, ja'a hijty jegyhajty wädiipä Diosquexy:

Mmädoowaamby hajxy jaduñ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ;

Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

¹⁵ Tøø hädaa jäya'ayhajxy quiuhxexy; nebiä cuhnatpän, nebiä wiimbi'idspän hajxy jaduñ ñibiäda'agyii neby hajxy jaduñ quia'a wiinjuø'øwät, nébiøch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät.

Cooch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät, mänitøch hajxy jaduñ nyajnähwä'adsät.

¹⁶ Jootcujc jaduñ mhity je'eguiøxpä coo hajxy jaduñ mhixy, coo hajxy jaduñ mmädooy. ¹⁷ Tøy-hájthøch mijts nnäma'ay, may ja'a Diosquexypähajxy, may ja'a hojiäya'aybähajxy jia hixaañ nej mijts cham mhixiän. Jia mädoowaan hajxy nej mijts cham mmädooyän.

¹⁸ Huuc mädoow hajxy waamb ja'a niippä cwieento miädia'agytiägø'øy. ¹⁹ Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miädooy nebiä Dios yhane'emiän,

cab hajxy wyiinjuø'øy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy piøjcäxä ja'a møjcu'ugong. Jaduñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyän tu'haam. ²⁰ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot yhuuc ja mäbøcy. Pero coo hajxy chaächtiüñii ja'a Diosmädia'agyquixpä, mänit hajxy piädsøømnä. Jaduñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyän tsaanähgøxp. Paquiä jaduñ tiø'øch je'eguiøxpä coo ja'a tyicts quia'a hity. ²² Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yhuuc ja mädooy. Pero jiaanç tehñ jiahmiejchp hajxy jaduñ hädaa yaabä naaxwiimbä. Jiaanç tehñ yhadsojpy ja'a xädø'øñ hajxy, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyän haptiooty. ²³ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. Hoy hajxy jaduñ pianøcxy hamuumdu'joot. Jaduñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyän hoñaaxooty.

²⁴ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúñhöch nya-jmäbaada'añ nebiä tu'jäya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän maa ja'a ñaaxän. ²⁵ Mänitcoods hajxy quiøxy maaho'cy. Mänitä miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøjy maa ja'a trigotøømd hänajty tøø wiøjjiän.

²⁶ Tu'cuhdujt ja'a trigo miujxy møøðä cizaña. Coo ja'a trigo xiäbaajøøyy, mänitä cizaña quiähxø'pä. ²⁷ Mänitä jäya'ay hoy ñäma'ayijäm ja'a mioonsähajxy: "Wiindsøñ, hodiøømd miich mwøj, túhñäts. Pämaadä yø'ø cizañahujts tøø chooñ."

²⁸ Mänitä wyiindsøñ miänaañ: "Nmädsiphøchäda'a jaduñ tøø jiatcø'øy." Mänitä mioonsä miänaañ: "Nej, nøcxäp højts yø'ø cizañahujts nwixiä." ²⁹ Mänitä wyiindsøñ miänaañ: "Caj, cab hajxy mwixät coo ja'a trigo jaduñ ñä'ä mäbæð'øgø'øwät.

³⁰ Ween yhity; ween tu'cuhdujt yeegy. Coo ja'a trigopux jaduñ yhabáadät, mänitøch nmoonsä nguexa'añ, weenä cizañahujts hajxy jayøjp quiøxy yajpæð'øgy. Ween hajxy quiøxy haxoch. Mänit hajxy jaduñ ñó'ogät. Mänitä trigo hajxy ñähmädsät. Mänit hajxy piädá'agät tsehxooty."

³¹ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúñhöch nya-jmäbaada'añ nebiä mostazapajcän. Jim tu'jäya'ay tøø ñi'iby maa ja'a ñaaxän. ³² Tøyhajt jaduñ coo ja'a mostazapajc jiaanç tehñ chayyä. Pero coo yeegy, cruty jaduñ jiaty nebiä quepychaajän. Mädooyä ja'a muuxyhajxy nøcxy jim mia'ay yhaajiooty.

³³ Mänitä Jesús miänáaŋgumbä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúñhöch nya-jmäbaada'añ nebiä to'oxiøjc ja'a tsajcaagyooy yajmädiøj'øyäbän harinajooty tägøøgquixpøhñdy. Mänit jaduñ cøxiä yajmäyäbicø'øy.

³⁴ Jaduñä Jesús ja'a cu'ug yajnähihxøøyy haagä yajmäbaadyhaam. ³⁵ Jaduñds tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy quiujahyän:

Mäbaadyháamhöch nmädia'aga'añ.

Nyajcähxø'ogáambiöch mädyiijaty hänäjty yu'učhtiu-
um hijp mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'x-
ta'aguiän;

cahnä quiähxø'øgyñä.

³⁶ Mänitä Jesús ja'a cu'ughajxy quiejwiimbijty. Mänit
tiøjtägøøyy. Mänit ja'a jiamioødhajxy miejch. Mänitä
Jesús hajxy ñämaayy:

—Højts capxwíjjäc ja'a cizañahujtsçøxpä.

³⁷ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Høøch ja'a Diosquexypä, jaduħn mäwiinhøch
høøch nebiä jaaya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän. ³⁸ Y hä-
daa yaabä naaxwiin, jaduħn mäwiinäts hädaa nebiä
naaxän maa ja'a hodiøømd wiøjjiän. Jaaya'ayhajxy
hanéhmbä ja'a Diösäm, jaduħn mäwiinäts hajxy je'e
nebiä hodiøømdän. Jaaya'ayhajxy hanéhmbä ja'a
møjcu'ugong, jaduħn mäwiinäts hajxy je'ebä nebiä
cizañahujtsän. ³⁹ Y ja'a møjcu'ugong, jaduħn
mäwiinäts je'e nebiä jaaya'ay ja'a cizañahujts tøø
wiøjjiäbän. Coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ, jaduħn
mäwiinäts je'e nebiä trigo hajxy jajpäð'quiän møøðä
cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a mioonsähajxy tsajpootypä,
jaduħn mäwiinäts hajxy je'e nebiä jaaya'ay ja'a trigo
hajxy jajpäð'quiän. ⁴⁰ Coo ja'a naaxwiimbä jaduħn
wyiimbida'añ, jaduħn mäwiinäts je'e nebiä cizañahujts
hajxy ño'quiän. ⁴¹ Mänitøch nmoonsä nhane'ema'añ
coo hajxy ween nøcxy jajpäðsømy pønjaty ja'a
haxøøgwiinmahñdy møøð, møøðä pønjaty jaduħn ja
wi'i yhadugaamb ja'a Diosmädia'agy. Jim hajxy jajpäð-
søma'añii maačh hänäjty nhane'ema'añän, høøch ja'a
Diosquexypä. ⁴² Mänit hajxy hänäjty quiujuipø'øwa'añii
jøønjooty. Jiiby hajxy jipø'øwa'añ xiuudsa'añ. ⁴³ Ja'a ha-
jxy jaduħn howiädiipä, jaančh tehñ miøj jaančh tehñ
jiaančh hajxy yhida'añ maa ja'a Tieedyhajxy yhane'e-
ma'añän. Pø jii mmädohndhajxy, mmädowäp hajxy
jaduħn.

⁴⁴ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jajcähxø'øga'añ, jaduħn
mäwiinäts je'e nebiä jäya'ay maxiäð'øñ tiaj'øyäbän
naaxpa'c. Coo pøn piäädät, mänitä tiaj'øðdiägatsa'añ.
Xoonða'agaamb jaduħn. Mänit nøcxy tioogy tijaty jim
miøøð. Mänitä naax nøcxy jiuu maa ja'a maxiäð'øñ
tøø piaadiän.

⁴⁵ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jajcähxø'øga'añ, jaduħn
mäwiinäts je'e nebiä perlatsahajuubiän, ja'a jaančh
tehñ yajxonbä. Ja'a perlatsaa, pic je'e møøð pioobä.

⁴⁶ Coo jaduħn tu'ug piäädät jaančh tehñ chowbä,
mänit nøcxy tioogy tijaty jim miøøð. Mänitä perlatsaa
nøcxy jiuu.

⁴⁷ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jajcähxø'øga'añ, jaduħn
mäwiinäts je'e nebiä hacxjohmð hajxy piäð'aguiäbän
mejjiooty coo hacx hajxy hänäjty jiooma'añ madiu'u.

⁴⁸ Coo ja'a hacxjohmð jaduħn yhúdsät, mänit hajxy
yhøxwohmðbädsømy. Mänitä hacx hajxy wyiimbij ja'a
hojiatypä. Mänit hajxy piäð'agy cachjooty. Mänitä
ca'a hojiatypä hajxy ñøøga'adsø'øy. ⁴⁹ Jaduħn
mäwiinäts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.
Mänitä Dios ja'a mioonsähajxy wyiimbiwa'añ ja'a ho-
jiäya'aybä. ⁵⁰ Pøn ca'a hojiäya'ay, je'e hajxy cu-

juipø'øwáanäp jøønjooty. Jiiby hajxy jipø'øwa'añ xiuud-
sa'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Nej, mwiinjuøøby hajxy jaduħnä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøn, nwiinjuøøby højts jaduħn.

⁵² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo ja'a ley-yajñähixøøbiähajxy tiägø'øwät
habøjpä nebiä Dios yhane'emiän, mejtstu'u ja'a mädi-
a'agy jaduħn jiada'añ møøðä jecypiä møøðä jemybiä.
Jaduħn mäwiinäts je'e nebiä cudøjc madiu'u miøøð-
hātiäbän, møøðä jemybiä møøðä jecypiä.

⁵³ Coo ja'a Jesús jaduħn miädiaacpæðøøyy, mänit jim
chohñ. ⁵⁴ Mänit miejch maa ja'a yhamdsoo cajptän.
Mänit tiägøøyy jajñähixøøbiä tsajtøgooty. Mänitä
jäya'ayhajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miä-
naaŋ:

—Maa yø'ø wiinmahñdiäda'a tøø yhabøcy. Nebiä
hoy-yagjuøøñajatypä jaduħn jajcähxø'øgy. ⁵⁵ José yhu-
ung yø'ø, yø'ø tsejtspä pujxpä. María ja'a tiaj xiøhaty.
Jue'e piuhya'ayhajxy xiøhaty, Jacobo, José, Simón,
møøðä Judas. ⁵⁶ Yaa hajxy chäna'ay maa højts ngajp-
tän møøðä piuhdo'oxyhajxy. Pämaadä yø'ø wiin-
mahñdy yø'øduhmðbä tøø yajtsooñ.

⁵⁷ Mänitä Jesús miädia'agy quia'a mæbøjcäxa. Mänitä
Jesús miänaaŋ:

—Homiaajä ja'a Diosquexy wiädity, cumáayyap
jaduħn. Pero cab jim quiumayii maa yhamdsoo naax
maa yhamdsoo tøjcan.

⁵⁸ Cabä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñajatypä jim jiaty ya-
jcähxø'cy, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hänäjty
quia'a mæbøjcäxa.

14 Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús hä-
näjty jim wiädity. Ja'a Herodes, jim hänäjty je'e
guiobernadorhaty Galileanaaxooty. ² Mänitä Herodes
ja'a mioonsä ñämaayy:

—Juan mäyajñäbejpäda'a je'e. Tøøda'a jiuuypiøcy.
Paadiä møcmäjaa jiaančh tehñ miøøðä.

³ Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hänäjty yajtsumyii. Tøø
ja'a Juan hänäjty quiø'øxochii cadenahaam. Paadiä
Juan jaduħn chuumä coo ja'a Herodes hänäjty tøø ñä-
ma'ay coo jaduħn quia'a hoyyä coo ja'a Herodes ja'a
piuhya'ay tio'oxiøjc miøøðtsänáayyät. Jue'e ja'a
Herodes piuhya'ay hänäjty xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a
Felipe tio'oxiøjc hänäjty xiøhaty, Herodías. ⁵ Jaduħnä
Herodes hänäjty tiajy miay coo ja'a Juan hänäjty
yagho'oga'añ. Pero jaančh tehñ chähgøøby ja'a
Herodes hänäjty. Ja'a cu'ug hänäjty chähgøøby
je'eguiøxpä coo ja'a cu'ughajxy hänäjty miäna'añ
coogä Juan ja'a Diosmädia'agy hänäjty jajwa'xy.

⁶ Mänitä Herodes jiumøjt jaduħn piejtä. Jimä Herodes
hänäjty yhäña'ay møøðä pawoy pawichpähajxy. Mänit
hajxy tiägøøyy wiinhéjtsäbä. Ja'a Herodías yhuung
jaduħn tægøøyy hejtspä. Mänitä Herodes xioonðaacy
nägø'ø nädecypiä. ⁷ Mänitä Herodes ja'a quixy jajwiin-
waanøøyy:

—Hotyijä miičh xmiäyujwá'anät, nmó'owäbøch mi-
ičh jaduħn.

⁸ Mänitä quixy ja'a tiaj hoy yhawaanä. Mänitä tiaj jaduḡ miänaañ coo ja'a Juan mäyajnabejpä quiopc jaduḡ miäyujwá'anät. Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan mäyajnabejpä quiopc móoyyác texyjooty.

⁹ Mänitä Herodes jiootmadiägøøyy nägø'ø nädecyp- iä. Pero tøø hänajty miäna'añ jäya'awyyinduum coog hänajty yega'añ hotyijatiä. Mänit yhanehmy coo ja'a Juan quiopc yhöxpújxäxät jilby pujxtøgooty. ¹¹ Mänitä Juan quiopc yajnøcxäxä texyjooty maa ja'a Herodesha- jxiän. Mänitä quixy miooyy. Mänitä quixy ja'a tiaj hoy mio'oy.

¹² Mänitä Juan ñäxäwa'ay yo'tuc hoy quiøøyyäxä; ja'a Juan miägu'ughajpähajxy jaduḡ hoy quiø'øy. Mänitä Juan hajxy hoy yajnaaxtägø'øy. Mänitä Jesús hajxy hoy yhawaanä cooc ja'a Juan hänajty tøø yagho'ogyii.

¹³ Coo ja'a Jesús jaduḡ miädoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim chohñ barcojooty nidihm. Mänit ñøcxy haniduhmduum. Mänitä cu'ughajxy miä- doyhajty cooc ja'a Jesús hänajty jim tøø chooñ. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajptooty. Tegy-cho'oy hajxy pi- anøcxy. Jayøjp hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänajty ñøcxiän. Mänitä Jesús piamejch høxhaam. ¹⁴ Coo ja'a Jesús piädsøømy barcojooty, mänitä majiäya'ay yhiixy. Mänit ñäxuu'ch. Mänitä pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy.

¹⁵ Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy piamejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøø chuujø'øy y cabä tøjc yaa. Quejxwiimbit yø'ø jäya'ayhajxy; weenä caagy hajxy nøcxy jiuyc cajptooty.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijts jaduḡ ween mya- jcáyät.

¹⁷ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä. Jagooyy højts ja'a tsajcaagy mägooxyä nmøødä chaadsä hacx metscä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämiñxä yø'ø.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy coo hajxy ween yhöxta'agy møøwyiing. Mänitä tsajcaagy quiøøchooyy møødä hacx. Mänit yuughee'py cøxp. Mänit miänaañ:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänitä miägu'ughajpähajxy miooyy. Mänit hajxy hoy yajwa'xy majiäya'ayhagujc. ²⁰ Nägøxiä hajxy jaduḡ quiaaay cu'uxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpähajxy tsajcaagyhaguijc hajxy yajpædø'cy majmejtscach. ²¹ Nämägooxmil hajxy quiaaay haagä ya'adiøjc. Hawiingä to'oxiøjc-hajxy møødä pigäna'c-hajxy.

²² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ñämaayy coo ha- jxy ween tiägø'øy barcojooty, coo hajxy ween ñøøna- jxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a majiäya'ayhajxy quiejxwiim- bijty. ²³ Mänitä Jesús ñøcxy nidihm tunnähgøxp Diospa'yaaxpä. Coo quioodsøøyy, jimnä Jesús hänajty nidihm tunnähgøxp. ²⁴ Ja'a Jesús ja'a miägu'ugha- jpähajxy, mejyquiujc hajxy hänajty tøø miech barco- jooty. Møc hajxy hänajty jiojcubojø'øy; paadiä nøø hä-

najty miøjjädsøømy barcomøjc. ²⁵ Coodsnä Jesús tiu'ubøjcy tegy-yo'oy. Mejywyiing jaduḡ yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän. ²⁶ Coo ja'a Jesús hajxy yhiixy coo hänajty yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänit hajxy chähgø'øyaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Høøch ja'a Jesús.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, pø miich ja'a Jesús, høøch huuc hanéh- mäs cooch jim mnøcxät yo'oy maa miichän.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miñxä.

Mänitä Pedro piädsøømy barcojooty. Mänit tiägøøyy yohbiä mejywyiing. Jim hänajty ñøcxa'añ maa ja'a Jesúsän. ³⁰ Coo jäwøøyy coo møc piojy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänit tiägøøyy quiimbä. Mänit yaaxy: —Wiindsøn, høøch yajpædsøømäs.

³¹ Mänitiä ja'a Jesús ja'a Pedro quiø'ø miajtsä. Mänit miänaañ:

—Caj miich mhuuc mäbøjpä. Tiiç nmädia'agy coo xquia'a mäbøjcä.

³² Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty møødä Pedro, mänitä poj yuungøøyy. ³³ Mänitä Jesús hajxy wyiinjjcä- daacy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøyhajt miich mDioshuungä.

³⁴ Mänit hajxy miejch mejyhawiimb maa hänajty xiøhatiän Genesaret. ³⁵ Coo ja'a Jesús yhöxajpähajxy jäya'ayhajxy jimnä, mänitä mädia'agy tiägøøyy wädi- jpä coo ja'a Jesús jim tøø miech Genesaret. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a wyitpa'a hajxy ween ñähdoonä. Coo hajxy jaduḡ ñähdoon, mänit hajxy miøcpøjcy.

15 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnahixøøbiähajxy näje'e. Jerusalén hajxy hänajty chooñ. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

² —Yø'ø mmägu'ughajpähajxy, tii ja'a cuhdujt hajxy coo quia'a cudiñ nebiä jecyjiäya'ayhajxy xyajmämäh- møøyyäm. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cø'øbuyp hajxy hijty coo hajxy hänajty quiaya'añ. Jaduḡ hajxy hijty quiuh- dujthaty. Pero yø'ø mmägu'ughajpähajxy, cab hajxy jaduḡ quiuhdujthaty.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero mijts, cabä Dios miädia'agy hajxy myajtuunä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuumby. ⁴ Ja'a Dios jaduḡ mänaañ coo ja'a ndaj ndeedy hajxy nwiingud- sähgøøyyämät. Jaduḡ miänaambä, coo pøn ja'a tiaj ja'a tieedy haxøøg ñänømat, tsipcøxp jaduḡ yho'o- ga'añ. ⁵ Pero wiing mijts mmänaambä. Mijts jaduḡ mänaamb coo jaduḡ yhooyä coo ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduḡ mnämä'awät: “Cábøchä xädø'øñ nmøødä cooch mijts nbuhbédät. Tøøchä Dios ngøxy mo'oy mäduhñtiä mijts hijty nmo'owa'añ.” Coo hajxy jaduḡ mmäna'añ, cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty myaj- tuumby. ⁷ Jaduḡ mäwiinäs mijts mnibiäda'agyii nebiä

hoyhäna'cän. Pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Mijtsçexpä ja'a Isaías Diosqueexpä jecy miänaañ:

⁸ Nä'ä mänaamb hajxy jaduñ cooc tyjy hajxy xwyiin-gudsähgø'øy hamuumdu'joot.

⁹ Xiøøbä hajxy jaduñ ñä'ä mäna'añ;

cábøch nmädia'agy hajxy xñä'ä panøcxä.

Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajwiinhixøøby, nõmñä Dios miäna'añ.

¹⁰ Mänitä Jesús jäya'ay may miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Huuc mädown hajxy, huuc wiinjuø'øw hajxy.

¹¹ Mädyijaty tägøøby mhaawjooty, cab jaduñ xya-jtägöyyät. Je'eduhñ xyajtägöyyäp mädyijaty pädsøømb mhaawjooty.

¹² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Cabä fariseoshajxy yhojiäwø'øy coo jaduñ tøø mmäna'añ.

¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädyijatyhøch nDeedy tsajpootypä tøø quia'a päda'agy, cab jaduñ yhojyø'owa'añ. ¹⁴ Weends yø'ø fariseoshajxy yhity. Jaduñds hajxy wiädity nebiä Haagä wiindspän coo hajxy ñibiawoyii. Nämetsc hajxy nõcxy wiocca'ay.

¹⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'øy. Højts capxwíjjäc.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, ni mijts tii mga'a wiinjuø'øyñä. ¹⁷ Jaduñds je'e, mädyijaty tägøøby mhaawjooty, jilby jaduñ yhäda'agy mjoodooty. Mänitä jaduñ piädsøømdägach.

¹⁸ Pero mädyijaty jaduñ pädsøømb mhaawjooty, jilby jaduñ chohñda'agy mgopcooty. Je'eduhñ xya-jtägöyyäp. ¹⁹ Haagä jilbiä haxøøgwiiinmahñdy chohñda'agy mgopcooty hoñä'ä mädyiibä. Je'eduhñ xøhajp ja'a haxøøgwiiinmahñdy, ja'a jäya'ay-yagho'ogyiibä, møødä meeçhiibä, møød coo wiingjäya'ay tio'oxiøjc mmøødtsänáayyät, møød coo mhøhñdá'agät, møød coo häna'c haxøøg mnänómät. ²⁰ Je'eds jaduñ xya-jtägöyyäp. Pero coo mgáyät jaguiø'øbujy, cab jaduñ ñejpiä; cab jaduñ xyajtägöyyät.

²¹ Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä Canaán maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Tiro møødä Sidón.

²² Mänitä Jesús tadjäya'ay tu'ug ñämejtsä. Jim hñajty chäna'ay Canaán. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, miiçh ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøch näxúu'tsäc. Tøøch ndo'oxyhuung miächii ja'a mõjcu'u. Hanaxiä jaduñ chaächtiuñii —nøñ je'e yaaxy.

²³ Cabä Jesús yhadsooyy. Mänitä ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huuc quejxwiimbit yø'ø tadjäya'ay. Tsaaçhyáaxäp jaduñ xpiawädíjtäm.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Yáayyøchä Dios tøø xquiexy maa hädaa judíoshajxiän. Cábøch wiingtuum tøø xquiexy.

²⁵ Mänitä tadjäya'ay ja'a Jesús wyiinjjicädaacy. Mänit ñämaayy:

—Wiindsøn, tuñä mayhajt. Høøch puhbéjtäc.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ yhojy cooçh huc tsajcaagy nmó'owät mädyii ja'a pigäna'c-hajxy quiayaamby.

Ja'a judíos Jesús yajmäbaat nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy, je'eduhñ yajmäbaat nebiä hucän.

²⁷ Mänitä tadjäya'ay miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo jim quia'ay maa ja'a wyiindsøn ja'a mieexän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájthøch miiçh nmädia'agy xmiäbøjcä. Weenä mhuung miøcpøcy.

Mänitiä ja'a yhuung jiaançh møcpøjcy.

²⁹ Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä maa ja'a mejypia'ajän, ja'a xøhajpä Galilea. Mänit hoy piety tunñähgøxp. Mänit yhøxtaacy. ³⁰ Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesúsän, møødä pa'amjäya'ay, møødä cø'ømucyipiä tecymiucyipiä, møødä wiindspä, møødä huumbä. Mänitä Jesús yajmäbaadøoyy. ³¹ Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy coo hajxy jaduñ yhijxy coo ja'a huumbähajxy tøø quiapxø'øgy, coo ja'a cø'ø-mucyipiähajxy tøø yhojyø'øy, coo ja'a tecymiucyipiähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a wiindspähajxy tøø yhijxø'øgy. Mänit hajxy miänaañ coogä Dios miøjjä jiaançhä.

³² Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a miägu'ughajpä. Mänit miänaañ:

—Nnaxúu'chpøch yø'øya'ayhajxy. Tägøøgxøøjoch hajxy tøø xpiawädity, y cabä caayyøøc hajxy miøødä. Cábøch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiøjcän coo hajxy maa tiu'ugädáwät.

³³ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miänaañ: —Pero maadsä cay hajxy jaduñ nnä'ä páatämät maa yø'øya'aguixphajxiän. Pactuumäda'a yaa.

³⁴ Mänitä Jesús miäyajtøoyy ja'a miägu'ughajpähajxy: —Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägøøg.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy yhøxtá'agät naaxwiin. ³⁶ Mänitä tsajcaagy quiooñdsooyy møødä hacxhuung. Mänitä Dios ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidøoyy møødä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän. ³⁷ Mänit hajxy quiaayy cu'uxiä nägøxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagyhaguijc hajxy yajpædø'cy juxtujcach.

³⁸ Nämädaaxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy quiaayy. Pagaayy ja'a to'oxiøjc-hajxypä møødä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduñ yajnajuø'øy nanaagä hajxy hñajty je'ebä.

³⁹ Mänitä Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiägøoyy barcojooty. Mänit ñøcxy Magadánnaaxooty.

¹⁶ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä saduceoshajxy. Mänitä Jesús ñämaayyä coo hijxtahnd ween yajcähxø'øgy jim tsajpootyp. Paady hajxy jaduñ miänaañ coo ja'a Jesús hajxy hñajty jia wi'i jiojcapxø'øwa'añ. ² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hñajty chuujø'øy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: "Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ." ³ Y

coo hänajty jibø'øy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: "Tøø wyiimbøcy; tu'uwaamb." Mnajuøøby hajxy jaduñ nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahñd hajxy mwiinjuø'øy ja'ačh chaa nyajcäxø'piä. Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy. ⁴ Hijxtahñd hajxy jaduñ yujwaamb, pero cab hajxy mio'owa'añii. Jagooyä hajxy jaduñ yaghixa'añii nebiä Jonás jecy jiajty yhabejtian.

Mänitä Jesús jim jäwaach. Mänit jim tiu'ubøjcy.

⁵ Mänitä Jesús hajxy miejyñajxy. Pero jiahdiägooyy ja'a quiaayyøøc hajxy, ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc mädown hajxy. Cabä fariseos chajcaagychooy-hajxy yhooyä, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä.

⁷ Mänitä miägu'ughajpähajxy tiägøøyy mädiaacpä:

—Paady jaduñ miäna'añ, coo ja'a caayyøøc hajxy nga'a jahmiejtsäm.

⁸ Najjuøøby ja'a Jesús hänajty nebiaty hajxy hänajty miädia'agy. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduñ coo mwi'i miädia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a møødä. Cábøchä nmädia'agy hajxy jaduñ xñä'ägädä mabøjca. ⁹ Cahnøch nmädia'agy hajxy xwyiinjuøøyyä. Cab hajxy jaduñ mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägooxpä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämägooxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cy. ¹⁰ Ni jaduñ hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtujpä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämädaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cumbä. ¹¹ Cooch jaduñ nmänaañ coo ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, coo ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, cáboch tsajcaagychooy hänajty ndehmñänøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

¹² Mänit hajxy wyiinjuøøñä tii Jesús hänajty miädiaacpy. Ca'a chajcaagychooyä hänajty tiehm miädiaacpy, ja'a hajxy yajtsajcaagyquiojpiä. Jaduñ hänajty miädia'agy cooc ja'a fariseos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä, cooc ja'a saduceos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä.

¹³ Mänitä Jesús hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Waambátyhöch ja'a cu'ughajxy xñänøømy põnhøch höøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e ja'a cu'ughajxy miäna'añ cooc miičh mJuan mäyajnäbejpä; näje'e hajxy miänaambä cooc miičh mhElíasä; näje'e hajxy miänaambä cooc miičh mJeremíasä, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä; näje'e hajxy miänaambä cooc miičh mDiosquexiä.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijtsäts, wáambøch mijts xñänøømbä.

¹⁶ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Miičh je'e ja'a Cristo. Miičh ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jim tsajpootypä. MDioshuung miičh.

¹⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miičh Simón, Jonás miičh xyhuunghajp. Caj miičh põñ tøø xyhawaanä cooch nDioshuungä. Ja'a nDeedyhöch tøø xyhawaanä, ja'a jim tsajpootypä. Paady miičh hoyhajt weenhajt mbaada'añ. ¹⁸ Miičh jaduñ nnämaaby coo miičh mxøhata'añ Pedro; je'edu'unñänøømy "tsaa." Miičhcøxpøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy may xmiäbøgaanä. Hoy hajxy cu jia ho'og, cab hajxy jaduñ quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp. ¹⁹ Nmo'owáambøch miičh cuhdujt cooch miičh nmädia'agy xyajwá'xät nébiøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøjcat. Dios jaduñ xñajtsapxø'øwáanäp nebiaty ja'a jäya'ayhajxy mhané'emät coo hajxy jaduñ ween quiudiuñ, coo ja'a yxaxøøgwiiinmahñdy hajxy ñajtsxixø'øwät.

²⁰ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä yhanehm coo hajxy ween quia'a mädia'agy coo je'e Cristo.

²¹ Mänitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawáanäbä ja'a miägu'ughajpähajxy cooc hänajty jim ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hänajty jim yajtsaačhpøga'añijäm ja'a martuumädøjc møødä teedywiindsøñhajxy møødä ley-yajnähixøøbiädøjc. Mänit miänaambä cooc hänajty yagho'oga'añii, pero cumáaxcäc hänajty jiuypio'oga'añ.

²² Mänitä Pedro ja'a Jesús yajwooduuty. Mänitä Jesús wyiingugapxøøyyä:

—Wiindsøñ, cab jaduñ yhooyä miäbaadä coo jaduñ mjädät mhabétät.

²³ Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Náxyhöch miičh xjijcapxø'øy. Jaduñ miičh mwiinmahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhatiän. Caj miičh mwiinmahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiinmahñdiän.

²⁴ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpä:

—Pønhøch nmädia'agy jaduñ xpiadu'ubøgáanäp, weenä yhamdsoo cuhdujt ñajtsxixø'øy; ween jaduñ chaachpøjpat nébiøch ndsaačhpøga'añän; weenč nmädia'agy xjijtagøøyyä. ²⁵ Pøñ yhamdsoo wiinmahñdy ja wi'i yaghidaamb, cuhdägoyyaamb je'e. Pero coo põñ jaduñ yhó'ogät ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodiium je'e nøcxy miähmø'owa'añ. ²⁶ Coo põñ jaduñ quiuhdägóyyät, hoy jaduñ yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj tii piaada'añ. Cabä jiujuhajt jaduñ piaadaanä, homiäduhñtiä xädø'øñ cu jia yec.

²⁷ Cädaactägatsáambøch yaa, høøch ja'a Diosquexypä. Ja'a Diosmóonsøch nmøødcäda'agaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Møødhøch nDeedy quiuhdujt jaduñ ngädaactägatsa'añ. Mänitøch ja'a jiujuhajt hänajty njaac mo'owa'añ põnjaty hänajty hoy tøø wiädity. Pero põnjaty hänajty hoy tøø quia'a wädity, je'eds hajxy hänajty yajcumädownäp. Mänitøch ndägø'owa'añ hanehmbä. Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooch hänajty ngädaactägatsa'añ, mänitøch hajxy näjé'eyyäm xyhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä. Cajnä hajxy hänajty yho'ogyñä.

17 Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy tunñahgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch Juan. Nämädaaxc hajxy jaduñ ñøcxy møødä Jesús. ² Mänitä Jesús wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiin-

duumhajxiän. Jaduhñdsä wyiin jiojþ cøjx jiaty nebiä haambän. Mänitä wyit hobioob jiajty. ³ Mänitä Moisésajxy ñäguehxtøø'xy møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødmädiaacpä. Coö hajxy yhiixä, ⁴ mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, hoyøøyy jaduñ coö højts yaa tøø nbéjtäm. Pø chojpiä mjoot jaduñ, ween højts tøjque-myhuung tægøøg nhuuc hädiuñ ja'a mijscøxpä cøj-tu'ug; tu'ug miich mje'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵ Mädiaaccujc ja'a Pedrohajxy ñähgädaacpejtä ja'a näma'a. Hajajp ja'a näma'a hänäjty. Mänit hajxy miädooyy quiapxy näma'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa; njaanč tehñ chójpiøch. Xyagjootcugøøbiøch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶ Coö ja'a Pedrohajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miägutsädaacy naaxwiin. ⁷ Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayy:

—Pädøøg hajxy; ca'a hajxy mdsähgøø'øyy.

⁸ Mänit hajxy piädø'cy. Mänit hajxy yhiixwädiijty. Cab hajxy pøñ yhiixy; jagooyy ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhiixy.

⁹ Mänit hajxy miänajcy tunñähgøxp. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy pøñ mhawáanät nebiaty hajxy jim tøø mhixy tunñähgøxp, høxtä cóonøch hänäjty tøø njujyp-iøjtägach, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Yøø ley-yajñähixøøbiädøjc, tii hajxy coö miäna'añ cooc ja'a Elías miejtsøøga'añ.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ coö ja'a Elías hijty miejtsøøga'añ. Mänit hijty cøxiä wiinä yaghoyøøwa'añ. ¹² Pero mijts jaduñ nnämaaby coö ja'a Elías tøø jia hoy; pero caj yhøxcajpä. Jaduhñ tiuunä nebiä jäya'ay jioothajxy chojquiän. Jaduhñč hajxy xchaächtiunaambä, høøch ja'a Diosquexypä.

¹³ Mänitä Pedrohajxy wyiinjuøøñä coö ja'a Jesús ja'a Juan mäyajnäbejpä hänäjty miädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesúsajxy miejch maa ja'a jäya'ayhajxy miäyän. Mänitä tu'jäya'ay ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitä Jesús ñämaayy:

¹⁵ —Wiindsón, høøch nhuung näxúu'tsäc. Mayhooc jaduñ tøø quiäday pojmoød. Hanaxiä jaduñ chaačhpøcy. Naxy jioøngädawøø'øyy; naxy ñøøgädawøø'øyy.

¹⁶ Yaač tøø nja yajmech maa miich mmägu'ughajpädøjcän, pero cab hajxy hijty yajñähwa'adsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj mijts mnä'ägä mabøcy. Cábøch nmee'xtugaanä coöch mijts njaac møødhidät. Mämín ja'a pigäna'c yaa.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Mänitiä ja'a pigäna'c ñähwaach.

¹⁹ Mänitä Jesús hawiing ñämaayy ja'a miägu'ughajpädøjc.

—Tii højts ja'a møjcu'u hijty coö nga'a yajpäd-søma'añ.

²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts hijty mnä'ägädä mabøcy. Tøyhajt mijts nnäma'ay, coö hajxy jaduñ mmäbøgät howieeñtiä, mänit hajxy hotyijä mjädät. Høxtähmätš yøø tun, coö yøø tun hajxy mnämä'awät: "Jua'ads jim, nøcx wiingtuum"; mänitäts yøø tun jiaanč jäwá'adsät. Hotyijä hajxy jaduñ mjädät coö hajxy tøyhajt mmäbøgät.

²¹ Mänitä møjcu'u hajxy myajpäsømmät coö ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, coö hajxy mhamajtsc-hädät.

²² Jimä Jesús hajxy hänäjty wiädity Galileanaaxooty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Xyajcøødägøøwáambøch ja'a cu'ughajxy, høøch ja'a Diosquexypä. ²³ Mänitøch hajxy xyagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøch njujypiøjtägatsa'añ.

Mänitä miägu'ughajpädøjc-hajxy jiootmadiägøøyy.

²⁴ Mänitä Jesúsajxy miejch Capernaum. Mänitä Pedro miäyajtøøwä ja'a yajñähjuudiutpädøjc:

—Nej, cabä mwiindsøñhajxy ñähjuudiu'udy maa ja'a tsajtøjcänä.

²⁵ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Ñähjuudiuutyp pues.

Mänitä Pedro tiøjtägøøyy maa ja'a Jesús hänäjty yhäña'ayän. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, nej miich mmäna'añ, ja'a gobiernähajxy, pøñ hajxy yajñähjuudiutyp, yhamdsoo cu'ug, tøgä wiingjäya'ay.

²⁶ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiingjäya'ay hajxy yajñähjuudiutyp.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajñähjuudiu'udy. ²⁷ Pero cábøch pøñ nyagjootma'ada'añ. Nøcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøøwobøøwät. Coö hacx mxúyät, mänit myajpäsømmät. Jiibiä xädøøñ mbaada'añ hacxhaawjooty. Mädyhadaamb jaduñ coö nämetsc nyajniñähjuudiútämät. Mänitäts nøcxy mnähjuudiu'udy.

18 Mänitä Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pøñjaty ja'a møjtuung møød maa ja'a Dios yhane'emiän.

² Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tu'ug miøjyaaxy. Mänitä pigäna'c cujc piädaacä. ³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a pigäna'c-hajxy, cabä møjtuung hajxy ñiyhøxtäyyäxä. Pøñ ja'a møjtuung yaa niyhøxtäyyäxäp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägøøwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän. Pero pøñ ja'a møjtuung jaduñ ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigäna'c jaduñ quia'a høxta'ayän, je'eds ja'a møjtuung jaduñ jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiän. Tøyhajt jaduñ. ⁵ Pøñ jaduñ mägu'ugpøgäp hädaa pigäna'c jaduñmbä maa ja'a høøchcøxpän, jaduñ mäwiinhøch høøch xmiägu'ughaty.

⁶ Hädaa pigänä'c-høch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä, coö hajxy pøñjaty jiojcapxøøwøøjät, maas hoy hit jaduñ coö ja'a mäjojcapxøøbiä paan yajyo'xodsøøwøøjät y coö miejjiäwipøøwøøjät hagomduum. ⁷ Hanaxiä hajxy yaa chaačhpøcy ja'a hajxy hä-

daa yaabä naaxwiin tsänaabiä. Paady hajxy chaaçhpø-cy coo ja'a jøjcapxøøbiä hajxy piaady. Pero Dios jaduħn yajcumädowaamb ja'a mäjøjcapxøøbiä.

⁸ Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim̄ mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduħn mnibiäda'agøøjät nebiä wiindspän, nebiä cøøducpä. Pø caj, jim̄ haxøøgtuum mga'awa'añ.

¹⁰ Ca'a yøø pigäna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähajtäp hajxy jaduħn. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigäna'c hajxy cueendähajp. ¹¹ Høøch møjhajp. Yaaçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nya-jnähwá'adsät coo hajxy hijty quiuhdägoyya'añ.

¹² Tsøc mädiäcäm. Jii tu'jäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coo tu'ug tiägöyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jim̄ä meeghajxy miähmø'y tunhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägöyyäbä. ¹³ Y coo piädät, mänit xioonda'aga'añ nägøø nädeciä. Tøyhajt jaduħn. ¹⁴ Jaduħn mäwiinäts je'e neby højts nDeedyhajtäm ja'a jim̄ tsajpootypä; cabä jioot chocy coo ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägöyyät.

¹⁵ Coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc jaduħn xmiägädiéyät, mänit hamee'ch mmägäp mhané'emät. Coo jaduħn xmiäbøjcät, mänit jaduħn yhoyø'owät. ¹⁶ Pero coo jaduħn xquia'a mabøjcät, mänit jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy jaduħn tiestigohädät waambaty hajxy hänajty mmädi-a'agy. ¹⁷ Y coo ni jaduħn quia'a mabøggät, mänitäts ja'a hermanodøjc mhawáanät. Y coo ni jaduħn quia'a mabøggät, mänit hajxy mbuhwá'adsät.

¹⁸ Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa myajwá'xät hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduħn hoy yhidät. Dios hajxy jaduħn xyané'emäp nebiaty hajxy mmädiá'agät.

¹⁹ Jaduħn mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnøcxät tu'ugmädia'agy hädaa yaabä naaxwiin, y cooçh nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáanät ja'a jim̄ tsajpootypä, mänit jaduħn xmió'owät. ²⁰ Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmúgät maa ja'a høøchcøxpän, jímhøch jaduħn nhidaambä cujc.

²¹ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:
—Wiindsøn, cooçh nmäjøøn cooçh nmädøjc jaduħn xmiägädiéyät, naaghøoc-høch jaduħn nmämée'xät. Nej, mädøyyä jaduħn cooçh juxtujc-hooc nmämée'xädä.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:
—Cab jaduħn miädøyyä. Cunaaghooc hänajty xmiägädiey, mänit mmämée'xät.

²³ Neby hajxy hoy mwiinjuø'owät nebiä Dios yhane'emiän. Tsøc yajmäbáatäm nebiä rey tu'ugän. Mänitä rey wyiinmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápät. ²⁴ Naamñä hänajty ñuu'xycapxtsooñ coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyillón hänajty miänu-u'xyhadyii. ²⁵ Pero cabä mioonsä xädøøñ hänajty miøødä neby jaduħn yajnähwá'adsät. Mänitä rey miänaañ coo ween tioogøøjät møødä yhuung møødä tio'oxy, møødä chømy møødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduħn ñähwá'adsät. ²⁶ Mänitä rey wyiinjjcädaacä ja'a

miøonsäm. Mänit miänuu'xtaacä: "Wiindsøn, mee'x. Cøxáambøch nyega'añ." ²⁷ Mänitä wyiindsøn hojioot ñä'a møødhajty. Mänit miänaañ coo tøø ñähwa'açh, coo ween yhawa'adspädsømy. ²⁸ Coo ja'a moonsä jim̄ choñ, mänitä miämoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tægøøgmil hänajty miänuu'xyhadyii. Mänitä miämoon-sä yo'mämadsøyy. Mänit miänaañ: "Høøch móoyyác mäduhñtiøch miich xmiänuu'xyhaty." ²⁹ Mänit wyiinjjcädaacä. Mänit miänuu'xtaacä: "Mee'x, cøxáambøch nyega'añ." ³⁰ Pero cabä craa hojioot ñä'a møødhajty. Mänitä mähdijc yajtsuumä. Jiiby jaduħn yhida'añ pu-jxtøgooty høxtä coonä quiøxy yégät. ³¹ Coo ja'a moon-sädøjc-hajxy yhjxy, ja'a hajxy hänajty jaac jim̄bä, mänit hajxy jiootmabiøjcy. Mänitä wyiindsøn hajxy hoy yhawaañ nebiaty hänajty tøø jiaty tøø yhabety. ³² Mänitä rey ja'a mioonsä miøjyaaxy, ja'a hänajty tøø ñähwá'açhäbä. Mänit miänaañ: "Haxøøghäna'c miich. Tøøch miich cøxiä nyajnähwa'açh mäduhñtiøch miich hijty xmiänuu'xyhaty. Páadyhøch miich tøø nyajnähwa'açh, cooçh miich tøø xmiänuu'xta'agy. ³³ Jaduħn miich mmämoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miich tøø nnäxuuçhän." ³⁴ Hoyhoy ja'a rey jaduħn yhawa'andaa-cy. Mänit miänaañ coo ja'a mioonsä quiumädowät høxtä coonä hänajty tøø yajnähwa'açh mäduhñtiä hänajty miänuu'xyhadyii. ³⁵ Jaduħn nDeedy mijts xya-jcumädowaambä, ja'a jim̄ tsajpootypä, coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mänitä Jesús jaduħn miädiaacmaayy.

19 Mänitä Jesús jim̄ choñ Galilea. Mänit jim̄ ñøcxy Judeanaaxooty. Jímäts je'e Jordánmøjnøøhawim-b maa ja'a xøø piädsømiän. ² Mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

³ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

—Nej, hoy jaduħn coo jäya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'a nä-goobä yhøxmädsädä.

Paady hajxy jaduħn miänaañ, jia jøjcapxøøwaañ ja'a Jesús hajxy jaduħn. ⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduħn myiñ coo ja'a Dios jäya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁵ Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñähgueecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyiingpøjnä. Nämetsc hajxy jaduħn ñimiøødtsäna'awáanänä.

⁶ Jaduħn hajxy yhidaañnä nebiä tu'que'expän. Cab jaduħn yhooyä coo hajxy myajniyhøxmadsøøjät pøn-jaty ja'a Dios jaduħn tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awøøjät —nøñä Jesús miänaañ.

⁷ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøogumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduħn coo miänaañ coo ja'a to'oxiøjc yhøxmadsøøjät cuhdujthaam.

⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduħn wyi'i xiexä, paadiä Moisés hajxy jaduħn xquiuhdujtmoooy coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmädsät. Pero cabä Dios jaduħn quiunuu'xy. ⁹ Cab jaduħn yhooyä coo wiingto'oxiøjc mwiingpøjtägätsät, pø nä'a nägoobä ja'a mdo'oxiøjc

hänajty tøø mhøxmach. Ni jaduħ quia'a hoyyã coo høxmachtio'oxiøjc mwiingpøgät.

¹⁰ Mänitã Jesús ñãmaayyã ja'a miãgu'ughajpãhajxy: —Maas hoyyãda'a jaduħ coo mga'a nã'ägãdã pøgät.

¹¹ Mänitã Jesús miãnaaň: —Cab hajxy nãgøxiã wyiinjuø'øwa'añ hãdaaduhmbã. Jayooyyã hajxy jaduħ wyiinjuø'øwa'añ pønjaty ja'a Dios jaduħ tøø yajwiinjuø'øy. ¹² Nãje'e ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiňguia'ay; paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Nãje'e hajxy yajtsucy. Coo ja'a Dios hajxy wyiingudsãhgø'øwa'añ, paady hajxy nãje'e quia'a ñibiøgyii. Pøn jaduħ mee'xtugaamb, ween miee'x-tucy.

¹³ Mänitã pigãna'c-hajxy nãje'e wiomejtsã maa ja'a Jesús wyiinduumãn nebiã Jesús ja'a hoyhajt jaduħ mió'owät. Pero cabã Jesús ja'a miãgu'ughajpãhajxy jaduħ yhojiãwøøyy. Mänit hajxy yhojjã, ja'a pigãna'c hajxy hänajty tøø wioméchãbã. ¹⁴ Mänitã Jesús miãnaaň:

—Caj, wéenhøch ja'a pigãna'c-hajxy xñãmech. Ca'a hajxy mhojy. Coo ja'a Diosmãdia'agy hajxy jaduħ mmãbøgät nebiã pigãna'c-hajxy miãbøquiãn, mänitã Dios hajxy jaduħ xyhuunghãdät.

¹⁵ Coo ja'a Jesús ja'a pigãna'c-hajxy hänajty tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohň.

¹⁶ Mänitã Jesús jãya'ay tu'ug ñãmejtsã. Mänit miãyãjtøøwã:

—Wiindsøn, tii hõybøch ndúnãp nébiøch njugyhãdat cøjxta'axiøø nebiã Dios jiugyhãtian.

¹⁷ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Tiičh ja'a hoybã coo xmiãyãjtøy. Caj pøn jaduħ yhojyã; jagooyyã Dios jaduħ yhojyã. Pø chojpy ja'a mjoot jaduħ coo mjugyhãdat cøjxta'axiøø nebiã Dios jiugyhãtian, mgudiúnãp ja'a Diosmãdia'agy jaduħ.

¹⁸ Mänitã craa miãnaaň:

—Mãdyiibã.

Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Caj mjãya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøn mnãhøønó'øwät; ¹⁹ mwiingudsãhgø'øwãp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmøødnijootpaadøøjãp ja'a mmãjøøn ja'a mmãdøjc hamuumdu'joot.

²⁰ Mänitã craa miãnaaň:

—Tøøch jaduħ ngøxy cudiuň. Múutsnøch hänajty cooçh jaduħ ngudiunðsohň. Tijãtyhøch jaduħ nga'a cudiuunmyňã.

²¹ Mänitã Jesús miãnaaň:

—Pø mjaančh cudiuunãmby hoy yajxón, nøcx yø'ø mje'e cøxy toog. Mänitã häyoobãdøjc mnã'ã mó'owät cøxiã. Jaduħ jim mdãgø'øwät tsajpootyp. Mänitøch jaduħ xpiadu'ubøgät.

²² Coo ja'a craa jaduħ miãdooyy, mänit jaduħ joot-madiãgøøyy. Hiç, mãyøø ja'a craa hänajty. Mänit wyiimbijnã.

²³ Mänitã Jesús ñãmaayy ja'a miãgu'ughajpãhajxy:

—Nã'ägã tøyhajt mijts nnãma'ay, tsip jaduħ coo mãyøøhãna'c jim ñøcxät tsajpootyp. ²⁴ Tøyhajt jaduħ, cab jaduħ jiaty tsipã coo ja'a camello ñãxät

xuhňdyjutjooty. Maas tsip coo mãyøøhãna'c jim ñøcxät tsajpootyp.

²⁵ Coo hajxy jaduħ miãdooyy, mänit hajxy yajguøøyy. Mänit hajxy ñimiãyãjtøøwã: —Pønds jaduħ nãhwã'adsãp.

²⁶ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtã ja'a Jesúsãm. Mänitã Jesús miãnaaň:

—Cabã jãya'ayhajxy jaduħ ñã'ã jãjpät; pero hotyijã ja'a Dios jaduħ jiaty.

²⁷ Mänitã Pedro miãnaaň:

—Wiindsøn, tøø højts cøxiã nnãhgue'egy nhøxyo'oy. Tøø højts miich nbadu'ubøjnã. Tii højts jaduħ nbaadaamby.

²⁸ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Nã'ägã tøyhajt mijts nnãma'ay, coo ja'a xøøwiimbã naaxwiimbã cøxiã jieemdgãtsät, mänitøch jim nøcxy nhøxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiinduumãn, høøch ja'a Diosquexypã. Jimhøch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jaduħ nøcxy mhøxta'agaambã pønãtyhøch yaa tøø xpiawãdity. Cødu'ug hãñaabiejt hajxy jim mbaada'añ, majmetspã. Jim mijts ja'a judiøshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajtpã. ²⁹ Pønjaty ja'a tiøjc jaduħ tøø ñãhgue'egy ja'a høøchcøxpã, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a ñãax, majiãduhñtiã piãttãgatsa'añ, y cøjxta'axiøø jiugyhãda'añ nebiã Dios jiugyhãtian. ³⁰ Ja'a hajxy møjtuungmøødpã jãda'ahaty, nãmay ja'a tiuunng hajxy yãjtãgoyyã'añ; y ja'a møjtuunng hajxy jãda'ahaty ca'a møødpã, nãmay hajxy miøjtuunngpaada'añ.

20 'Maa ja'a Dios yhane'emiãn, tsøc yajmãbãatãm nebiã cudsãtypcamãn tu'ug. Jopy jaduħ

tiu'ubøjcy moonsãhøxtaabiã, pøn jaduħ miøødtúnãp ja'a chaatypcamjooty. ² Coo piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuun coo ja'a xiøøhajxy jiuuyããxã mãgooxmiljaty. Mänit hajxy quiejxã tuumbã maa ja'a tsaatypcamãn. ³ Møjpetyxiøø ja'a cudsãtypcam tiu'ubøjccumbã moonsãhøxtaabiã. Mänitã jãya'ay jim yhiçy maa halaplaazãn. Nãmetsc nãdãgøøghajxy hänajty jim tiãna'ay. Cabã tuunng hajxy hänajty miøødã.

⁴ Mänit hajxy ñãmaayyã: "Jam hajxy cudún maaçh ndsaatypcamãn. Nã'ã mãdøyyãjuøøbyhøch jaduħ njuya'añ." Mänit hajxy ñøcxy cuduumbã. ⁵ Mänitã cudsãtypcam yhóoguiumbã moonsãhøxtaabiã cujyx-iøøho'ogy. Mänit yhóoguiumbã mänacyxiøø. ⁶ Møjmã-nacyxiøø tiu'ubøjccumbã. Jimã jãya'ay yhiçy halaplaaz. Cabã tuunng hajxy hänajty miøødã. Mänit hajxy ñãmaayyã: "Tii mijts coo myãajã. Tii hajxy yaa coo mwil'i xiunaxy."

⁷ Mänit hajxy miãnaaň: "Cab højts pøn waamb tøø xñãma'ay." Mänit hajxy ñãmaayyã: "Jam hajxy cudún maaçh nnaaxootiãn. Nã'ã mãdøyyãjuøøbyhøch jaduħ njuya'añ." ⁸ Coo chuu-jøøyy, mänitã cudsãtypcam ja'a moonsãwiindsøn møjhajpã ñãmaayy: "Mmøjyã'axãp yø'ø moonsãhajxy. Mänit hajxy mmãjúyãt. Pønjaty høxhaam tøø jiaac tãgø'øy cuduumbã, je'eds hajxy jawyiin mmãju-uchóonãp. Y pønjaty jawyiin tãgøøyy cuduumbã, je'eds hajxy høxhaam mmãjúyãp." ⁹ Mänit hajxy ya-

jmäjuuyy. Jawyiin hajxy yajmäjuuyy ja'a hajxy hänäjty tøø tiägø'øyäbä mänacyxiøø. Pedyii hajxy jaduhñ miooyyä mägooxmiljaty. ¹⁰ Ja'a hajxy hänäjty tøø tiägø'øyäbä jayøjp, jaduhñ hajxy hänäjty tiajy miay coo hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduhñ hajxy mióoyyabä mägooxmiljaty. ¹¹ Coo hajxy jaduhñ yajmäjuuyy tu'cuhdujtä, paadiä cudsaatypcam hajxy miäjootma'ty. ¹² Mänit hajxy miänaañ: "Yø'ø häna'c-hajxy høxhaam tøø jiaac tehñ tiägø'øyäbä, tu'hóräyyä hajxy jaduhñ ñä'a tuuñ. Pero jaduhñ miich tøø mmäjuy neby højts tøø xmiäjüyyän. Cab jaduhñ yhooyä. Tøø højts tu'xøø nmee'xtucy. Jaanč tehñ yhañ jaduhñ. Hamäjaa højts jaduhñ tøø nmänaxy."

¹³ Mänitä cudsaatypcam yhadsooy: "Mägu'ughajpä, cábøch miich tøø nyajniwiiindoyii. Jaduhñ ngojyquiapxtiúunäm cooçh miich mägooxmil nmo'owa'añ.

¹⁴ Chaadsä mmäjjuhñdy. Nøcxnä. Chójpiøch njoot jaduhñ cooçh yø'ø craa nmó'owät nébiøch miich tøø nmo'oyän, yø'ø craa høxhaam tøø jiaac tægø'øyäbä.

¹⁵ Nej, cábøch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä cooçh nxädø'ñ jaduhñ nyajwá'xät nébiøch njoot choquiän. Tøgä paady jaduhñ mjootma'adiä, cooçh hojioot nmøødä." ¹⁶ Pønjaty høxhaam tægøøby, copc-hadaamby je'e. Pønjaty jawyiin tægøøby, høxhaamø'øwaamby je'e-bä. Nämaj hajxy jaduhñ tøø jia møjya'axyii, pero näweeñtiä hajxy tøø wyiimbiiy.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy jim chohñ, ñøcxy hajxy Jerusalén. Nämaj ja'a cu'ughajxy hänäjty ñøcxy. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús hajxy yohwia'xy møødä miägu'ughajpädøjc-hajxy nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁸ —Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Høøch ja'a Diosquexypä, jimhøch häna'c xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a teedywiindsøn hajxiän, maa ja'a ley-yajnähiøøbiädøjc-hajxiän. Jimhøch hajxy xyajyagho'oga'añii. ¹⁹ Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a jäguemnaaxtsohmä. Mänitøch hajxy xwyiinwoona'añ. Mänitøch hajxy xwiobho'oga'añ. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzøxp. Pero cudägøøgxøøch jaduhñ njujyipiøga'añ cooçh hänäjty tøø nho'ogy.

²⁰ Jaduhñä Jesús miägu'ughajpähajxy hänäjty xiøhaty metscä, Jacobo møødä Juan. Zebedeo ja'a tiedy hajxy hänäjty xiøhaty. Coo ja'a Jesús hajxy hänäjty ñøcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiaj hajxy hänäjty piawädijpä. Mänit miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús wyiinjiicädaacä, miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii mayhájthøch jaduhñ ndúnäp.

Mänitä tajiäya'ay yhadsooy:

—Coo miich hänäjty tøø mgoody maa mhane'ema'añän, mänit mhané'emät cooçh nhuunghajxy yaghøxta'agøøjät hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä maa miich mwiinduumän.

²² Mänitä Jesús ja'a nämajmetspä ñämaayy:

—Cab hajxy jaduhñ mnajuø'øy tii hajxy jaduhñ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduhñ mjada'añ mhabeta'añä nébiøch jaduhñ njada'añ nhabeta'añän.

Mänit hajxy yhadsooy:

—Hoy pues.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhajt jaduhñ coo mijts jaduhñ mjadaamby mhabetaamby nébiøch njada'añ nhabeta'añän. Pero cábøch cuhdujt jaduhñ nmøødä coo hajxy jim mhøxtá'agät maaçh nwiinduumän, hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä. Pønjatyhøch ja'a nDeedy jaduhñ tøø yajnähdijy, je'eds jaduhñ jim høxta'agaamby maaçh nwiinduumän.

²⁴ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy jiaac mädooy ja'a jaac nämajcpä, mänitä Jacobo hajxy miäjootma'ty møødä Juan. ²⁵ Mänitä Jesús jämiøød quiøxy møjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Mnajuøøby hajxy coo ja'a gobiernahajxy yhane'e-my maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy møjtuungmøødpä, je'eds hajxy maas hanehmby. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mhane'ema'añ. Pøn ja'a møjtuunghajxy tsojy maa mijtsän, tsipøxp ja'a miägu'ughajpä piuhbedät. ²⁷ Y jaanä jaduhñduhmby, pøn jaduhñ yajcumayaamby maa mijtsän, tsipøxp ja'a miägu'ughajpä yajtunøøjät. ²⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, puhbéjpoçh jaduhñ tøø ngäda'agy. Cábøch jaduhñ nyajpuhbeda'añ. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch ja'a jäya'ay jaduhñ may nnähho'tú'udät.

²⁹ Tøø hajxy hänäjty quioody maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy quiajtpädsøømy, mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. ³⁰ Jimä wiindspähajxy hänäjty quihxna'ay tu'uba'a nämetscä. Coo ja'a Jesús hajxy miädooy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxuu'tsäc.

³¹ Mänit hajxy yhojja ja'a cú'ugäm, ween hajxy jaduhñ yhamoñ. Pero cab hajxy miäbøjcy. Mänit hajxy tehngajnä yäaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxuu'tsäc.

³² Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänitä wiindspähajxy miøjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhñ mdsojpy.

³³ Mänit hajxy yhadsooy:

—Højts yaghijxø'cäc.

³⁴ Mänit hajxy ñäxuu'tsä. Mänit hajxy wyiingudsiiwoøyyä. Mänit hajxy jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21 Mäwiingoomby ja'a Jesús hajxy hänäjty jim Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betfagé, jim mädooyyä maa ja'a Olivostunän. ² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä nämetscä ñämaayy:

—Nøcx hajxy maa yø'ø cajpt ximhaampiän. Jimä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmäguejø'øwäp hajxy jaduhñ. Mänit hajxy yaa mwitsminät. ³ Coo hajxy pøn waamby xñämä'awät, jaduhñ hajxy mnämä'awät coo ja'a wiindsøn jaduhñ yajmaajiaty, coo hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

⁴ Jaduhñds tiøjiajty nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy quiujahyyän:

⁵ Jaduhndsä cu'ug hajxy mhawáanät ja'a hajxy jim tsánaabiä Jerusalén:

“Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä hajxy jaduñ xñägoody burrohuungnähgøxp møødä burrataj.

Cab jaduñ yajcumaya'añ.”

⁶ Mänitä burrataj hajxy hoy wyich møødä burrohuung, neby hajxy hānajtý tøø ñāma'ayijān. Mänitä Jesús miägu'ughajpā wyithajxy yagjābe'enøøyy ja'a burrohuung. Mänitä Jesús yajpejty. ⁸ Jimä cu'ughajxy hānajtý may tøø yhamugø'øyy. Mänitä wyit hajxy ye'py tu'haam maa ja'a Jesús hānajtý ñaxø'øwa'añān. Ja'a jāya'ayhajxy nāje'ebā, mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñābuxy. Mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñajtswidso'øyy tu'haam.

⁹ Mänit hajxy nāgøxiä tiägøøyy hayaaxpā:

—¡Viva ja'a rey David yhap yhoc! Tsøg hajxy wiingudsāhgøøyyām, ja'a Dios tøø quiexiabā. Weenā Dios jim wyiingudsāhgøøyyii tsajpootyp.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy quioo'ty Jerusalén. Coö hajxy tiägøøyy cajptooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpā. Mänit hajxy nāmay ñimiäyajtøøwā:

—Pøñ jāya'ay yø'øduñ.

¹¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús yø'ø. Nazaret choofñ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xyp.

¹² Mänitä Jesús tiägøøyy Diossajtøgooty. Jiibiä jāya'ayhajxy hānajtý may jiuuydioogy. Mänit hajxy yhøxquejxpädsøømā. Mänitä xādø'øñguiuwijtspādøjc ja'a mieexā hajxy yajtsitø'cāxā møødä palomatoopādøjc ja'a yhäñaabiejthajxy. ¹³ Mänitä Jesús miānaañ:

—Jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiān: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiāanät coöçh hajxy jaduñ jii by xpia'yā'axät.” Dios jaduñ mānaañ; pero mijts jaduñ mwa'añ meedsøhñdy podøhñdy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñāmejtsä ja'a wiindspā møødä tecymia'adpā. Jiiby hajxy hānajtý ñā'ägā hity tsajtøgooty. Mänit hajxy yajmøcpøjcā yajmäbaadøøyyā. ¹⁵ Jiibiä pigāna'c-hajxy hānajtý wyl'i ya'axy tsajtøgooty: “¡Viva ja'a rey David yhap yhoc!” Ja'a teedywiindsøñhajxy møødä ley-yajñāhixøøbiädøjc-hajxy, coö hajxy yhi-jxy nebiä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñājatypā hānajtý yajcāhxø'øguiān, coö hajxy miädooyy coö pigāna'c-hajxy hānajtý wyl'i ya'axy, mänit hajxy yhawa'andaacy.

¹⁶ Mänitä Jesús ñāmaayyā:

—Nej, mmädooby jaduñ waambaty hajxy ya'axiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jexio'ch, nmädóobiøch jaduñ. Pero mijts, nej, cajnā hajxy jaduñ mmädoyhatyñā nebiä Diosmädia'agy myiñān coöc ja'a Dios jaduñ tøø miāna'añ coö ja'a pigāna'c-hajxy ween yhøy maa ja'a Dioscøxpān.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy jim choñ. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiān Betania. Jim hajxy jaduñ chuunajxy.

¹⁸ Coö jioøøyy, mänitä Jesús hajxy wyiimbijty. Yähó'cāp hajxy hānajtý. ¹⁹ Tu'haamnøcxpā piids hajxy jaduñ piaaty. Pero cabā tii tøøm hānajtý miøødä. Haagā haay hānajtý je'e. Mänitä Jesús ja'a piids ñāmaayy:

—Ni mānaa miiçh mga'a tøømbejtägsaannā.

Mänitiä ja'a piids jaduñ jiaançh tøøch. ²⁰ Coö ja'a Jesús miägu'ughajpāhajxy jaduñ yhi-jxy, mänit hajxy jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänitä Jesús miäyajtøøwā:

—Neby yø'ø piids jaduñ paquiiä jiaançh tøøch.

²¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nā'ägā tøyhājthøch mijts nnāma'ay, coö hajxy hamuumdu'joot mjaançh mēbøgāt, hotyijā hajxy jaduñ mjādāt, nébiøch yø'ø piids jaduñ tøø nya-jtø'øçhān. Coö yø'ø tuñ hajxy jaduñ mnāmá'awāt: “Jua'ads jim, nøcx mejjiooty tægø'øw”, mänit jaduñ jiaançh tægø'øwāt. ²² Pø mjaançh mēbøjp hajxy jaduñ, coö ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwā'anät, mänit hajxy jaduñ xmió'owāt.

²³ Mänitä Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajñāhixøøbiä. Mänitä teedywiindsøñhajxy miejch møødä martuumädøjc. Mänitä Jesús miäyajtøøwā:

—Pøñ miiçh cuhdujt tøø xmió'oy coö miiçh yaa mhané'emät.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coöçh mijts ja'a tøyhajt xmió'owāt nébiøch mijts çamñ nmäyajtøwa'añān, mänitøch mijts ja'a tøyhajt nmoodiägätsät pøñhøch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy coöçh yaa mhané'emät. ²⁵ Pøñā Juan jaduñ quejx mäyajnābejpā, Dios tøgā jāya'ayā.

Cab hajxy ñā'ā hadsooyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Coö hajxy nhadsóowämät coö ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy xmiäyajtøwāanām tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coö tøø nga'a mēbøjcām. ²⁶ Ni jaduñ quia'a hoyyā coö hajxy nhadsóowämät coö jāya'ay jaduñ quiejxy; cabā cu'ughajxy jaduñ yhojiäwø'owāt. Jaduñ hajxy miāna'añ coöc ja'a Juan Dyiosquexiä.

²⁷ Mänitä Jesús ñāmaayyā:

—Cab højts nnajuø'øyy.

Mänitä Jesús miānaañ:

—Cábøch nnägapxaambā pøñhøch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy coöçh yaa mhané'emät.

²⁸ Mänitä Jesús miānaañ:

—Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'aga'añ. Jii jāya'ay hijty tu'ug; metscā yhuung hānajtý. Mänitä yhuung ñāmaayy tu'ug: “Huung, nøcx jim huuc tuñ maaçh ndsaatpçamān.” ²⁹ Mänitä yhuung yhadsooyy: “Cábøch nnøcxa'añ.” Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadāhooc coö jaduñ ñøcxāngumbā. ³⁰ Mänitä yhuung tu'ug ñāmāguiumbā coö ñøcxät tuumbā. Mänit yhadsooyy coö ñøcxa'añ. Pero cab jaduñ ñā'ā nøcxy. ³¹ Mädyii craa jaduñ cudiuun nebiä tieedy hānajtý tøø miāna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyiinhajpā.

Mänitä Jesús miānaañ:

—Nā'ägā tøyhājthøch mijts nnāma'ay, jawyiin ja'a yajñāhuudiutpādøjc-hajxy tiägø'øwa'añ Dioswiinduum møødä cuhñindo'oxiøjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'øwa'añ. ³² Ja'a Juan mäyajnābejpā, hoy mijts xjia yajñāhixøøyy neby hajxy hoy mwädítāt, cab hajxy mmēbøjcy. Ja'a yajñāhuudiutpādøjc-hajxy møødä cuhñindo'oxiøjc-hajxy, je'eds ha-

jxy jaduhñ mǎbøjc. Hoy mijts mja hijxy coo hajxy miǎbøjcy, caj mijts mwiinmahñdyhajty jadāhooc coo hajxy mmǎbøjpät.

³³ Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmǎdi-a'agáangumbä. Jii jäya'ay hijty tu'ug naaxmøød. Mǎnitä tsaatypcamñ quiojy. Mǎnit curaa piädaacy. Mǎnitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy tsaajooty. Mǎnitä häña'awøhñdy cøxp quiojy.

³⁴ Mǎnitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcamñ hajxy yagha-joodiujcä. Mǎnitä cudsatypcamñ jim chohñ, ñøcxy jäguem. ³⁴ Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mǎnitä cud-saatypcamñ miejtstägajch. Mǎnitä mioonsä quiejxy coo ja'a tsaatyp hajxy yajmédstät mäduhñtiä hajxy hǎnajty mio'owa'añii. ³⁵ Mǎnitä mioonsähajxy miájtsäxä; ja'a naaxhajoodiujpähajxy jaduhñ mǎmajts. Wojpä mǎhdiøjc tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä.

³⁶ Mǎnitä cudsatypcamñ ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanä jaduhñ hajxy yhayooñhíxábä.

³⁷ Mǎnitä yhamdsoo huung jaduhñ quiejxy coo tyijy jaduhñ wyiingudsähgøøyyäxät. ³⁸ Pero coo yhuung jaduhñ yhíjxäxä, mǎnitä naaxhajoodiujpähajxy ñiñä-maayy: "Coo yøø craa ja'a tieedy yhó'ogät, mǎnit yøø craa ja'a tsaatypcamñ miámähmø'owa'añ. Tsøg hajxy yagho'cäm. Mǎnit højts ja'a tsaatypcamñ jaduhñ nmámähmøøyyämät." ³⁹ Mǎnit hajxy jiaançh majch. Mǎnit hajxy yhøxjuijpádsøømy. Mǎnit hajxy yagho'cy. ⁴⁰ Hoorä, coo ja'a cudsatypcamñ jaduhñ miédstät, nebiä naaxhajoodiujpähajxy tiuna'añii.

⁴¹ Mǎnit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsáanp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mǎnitä wiingjäya'ay ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønä tsaatyp jaduhñ yegaamb coo ja'a tsaatyptuc yhabáadät.

⁴² Mǎnitä Jesús miánaañ:

—Nej, cajnä ja'a Diosmǎdia'agy hajxy mgapxyñä maa jaduhñ myiñän cujaayä:

Ja'a tsaamǎdyii ja'a tøjcojpähajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuuñdsohñ.

Dios jaduhñ pädaac, paady højts njaançh tehñ yagjuø'oy.

(Jesús jaduhñ hamdsoo niyajmäbaatä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hǎnajty quia'a tsoy quia'a mee'xyí-jäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáanp ja'a Jesús ja'a møjtu-ung ja'a hodiung hǎnajty.) ⁴³ Paady, xpiøgáanp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim mdägø'owät Dioswiinduum. Wiingjäyá'ayäts jaduhñ tægø'owaamb pønjaty jaduhñ howiädijp. ⁴⁴ Pøn jaduhñ cá'awäp yøø tsaanähgøxp, tägóyyäp jaduhñ. Y coo pøn jaduhñ ñäh-gahbedøjät yøø tsájäm, jaanä tægóyyäp je'ebä.

⁴⁵ Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy møødä fariseodøjc-hajxy, mǎnit hajxy ñajuøøyy coo hajxy hǎnajty tøø miädia'agyii ja'a Jesúsäm. ⁴⁶ Mǎnitä teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy jia madsaañ; cab hajxy ñä'ä majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hǎnajty chähgø'oy; hix, jaduhñä cu'ughajxy hǎnajty miána'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmǎdia'agy hǎnajty yajwa'xy.

22 Mǎnitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä. Mǎnit miánaañ:

² —Maa ja'a Dios yhane'emiän, jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä rey tu'ugän. Yajpøgaamby ja'a yhuung hǎ-najty je'e. Yagjadáanp ja'a cay ja'a hu'ug hǎnajty je'e. ³ Mǎnitä mioonsähajxy quiejxy woobä wijtspä; pero cabä jäya'ayhajxy hǎnajty ñøcxa'añ mägaabiä. ⁴ Mǎnitä rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mǎnit miánaañ: "Nøcx hajxy näma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quioønä, coochä waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'x-pä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends hajxy min quiaiy." ⁵ Pero cabä jäya'ayhajxy ñä'ägädä mǎbøjcy. Tu'jäya'ay ñøcxy maa ja'a quiamän; tu'jäya'ay ñøcxy too'pä. ⁶ Mǎnitä rey mioonsähajxy miájtsäxä ja'a jäya'ayhajxy hǎnajty jaac jimä. Mǎnit hajxy yaghä-yooñhijxy; yagho'cä hajxy jaduhñ. ⁷ Mǎnitä rey yhawa'andaacy. Mǎnitä soldadohajxy quiejxy mäyagho'pä. Ja'a hajxy hǎnajty tøø mioon-säyagho'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; møødä quiajpthajxy nøcxy ñó'cäxä. ⁸ Mǎnitä rey ja'a mioon-sähajxy ñämaayy: "Tøø jaduhñ yhabaady coochä nhu-ung jaduhñ piøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myinät. ⁹ Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatyp jim tu'haam." ¹⁰ Mǎnitä mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduhñ piaatyp, møødä ho-jiäya'ay møødä haxøøgjäya'ay. Mǎnitädsä tøjc jaduhñ yhujch.

¹¹ Mǎnitä rey tiøjtägøøyy woybä wichpä hijxpä.

Mǎnitä craa tu'ug yhíjxä, cabä wyit hǎnajty yhooyä.

¹² Mǎnit ñämaayy: "Mägu'ughajpä, cab yøø mwit yaa hawiinmäts mmädägø'owät maa ja'a pøc jaduhñ jia-adyiñän." Pero cabä craa ñä'ä hadsoowiimbijty.

¹³ Mǎnitä rey ja'a mioonsä ñämaayy, ja'a hajxy hǎnajty texycøøbiä: "Cø'øxots tecyxiots yøø craa. Mǎnit hajxy mhøxjuijpádsøømät maa wyiingoodsän. Jim jaduhñ jìø'owa'añ xiudsä'añ." ¹⁴ Nämaj hajxy jia møjya'ax-a'añii, pero näweeñtiä hajxy jaduhñ wyiimbiwa'añii.

¹⁵ Mǎnitä fariseoshajxy jim chohñ. Mǎnit hajxy quio-jyquiapxytiuuñ coo ja'a Jesús hajxy jìøjcapxø'owa'añ neby hajxy jaduhñ yajnähdsømät. ¹⁶ Mǎnitä miägu'ughajpähajxy quiejxy møødä Herodes miägu'ughajpähajxy. Mǎnitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miich ja'a tøjhajt myecy, coo ja'a Diostu'u myajnähixø'oy. Caj miich mmøjpäda'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädia'agy; caj miich mmøjpäda'agy pøn tyijy møjcuhtuujtmøød.

¹⁷ Højts capxwíjác. Nej, hahixøøby jaduhñ coo ja'a go-biernä xädø'øñ mmó'owädä, ja'a jim tsänaabiä Roma.

¹⁸ Najuøøbiä Jesús hǎnajty coo hǎnajty jia jøj-capxø'owa'añii. Mǎnit miánaañ:

—Haxøøg mijts mwiinmahñdyhajxy, hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Tiiçh hajxy coo xjia jøjcapxø'owa'añ. ¹⁹ Tsøgä xädø'øñ tu'ug huuc híjxäm.

Mǎnitä Jesús wa'xixiädø'øñ miooyy. ²⁰ Mǎnit miánaañ:

—Pøn yhahädiuunnaxy hädaaduhñ; pøn xiøø hä-daaduhñ.

²¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Mmó'owäbä gobiernä hajxy mädyii je'e jie'e; y mmó'owäbä Dios hajxy mädyii je'e jie'e.

²² Coö hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy yagjuøoyy. Mänit hajxy wyiimbijnä.

²³ Mänitxø ja'a saduceodøjc-hajxy näje'e miehch maa ja'a Jesúsän. Jaduñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy nga'a jujyipiøjtägatsaanäm. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁴ —Wiindsøn, ja'a Moisés jecy mänaañ, coö ja'a ø-cy-ya'adiøjc yho'ogät, ja'a cajpä yhuung, mänitädsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøgät, nebiä yaamgto'oxy jaduñ yhuungpaadät ja'a ya'adiøjcøxpä, ja'a tøø yho'oguiäbä. ²⁵ Bueno, näjxutujc hajxy hijty tu'que'ex, haagä ya'adiøjc. Ja'a coobhuung, jayøjp jaduñ piøjcy; mäniy yho'cy. Cabä yhuung hänajty. Mänitädsä jiädsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Mänitätsä je'e yho'cumbä. Mänitädsä miädägøgpä jaduñ jiäjcumbä. Jaduñ hajxy nägøxiä jiajty møødä miäjxutujcpä. ²⁷ Mänitä to'oxiøjc yho'pä høxhaam.

²⁸ Bueno, coö hajxy jaduñ jiujuipiøgät, mädyii tehñ tiøybä hänajty to'oxiøjc-hadaamb, ja'a näjxutujcpä puhya'ayhajxy, ja'a hajxy hänajty tøø jia pøquiäbä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts ja'a tøyhajt mnä'ägädä møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy mhixiä ni ja'a Diosmäjaa. ³⁰ Coö ja'a jäya'ayhajxy jiujuipiøga'añ, cab hajxy hänajty piøga'añ, ni cabä yhuung hajxy hänajty yajpøga'añ. Jaduñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxiän, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ³¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xñäma'ay cujaayhaam coö ja'a jäya'ayhajxy jiujuipiøga'añ: ³² "Xwyiingudsähgøøbiøch ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob." Hoorä, wiingudsähgøøypä ja'a Dios ja'a jujcyjiäya'ayhäxiäm. Cab jaduñ wyiingudsähgøøyii ja'a ho'ogyjiäya'ayhäxiäm.

³³ Coö ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús hänajty yajnähiøøy, mänit hajxy yagjuøoyy.

³⁴ Coö ja'a fariseoshajxy jaduñ miädooyhajt coö ja'a Jesús quia'a yajmäjädaacy ja'a saduceos, mänitä fariseoshajxy yhamugøøoyy. ³⁵ Jimä fariseo hänajty tu'ug; ley-yajnähiøøby hänajty je'e. Ja'a Jesús hänajty jøjcaxø'øwäañp. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

³⁶ —Wiindsøn, mädyii cuhdujt maas møj maa ja'a ley myiñän.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—"Wiingudsähgøøw ja'a nDioshäjtäm hamuumdu'joot; mæbøjcä ja'a miädia'agy; mjahmiédsäp cøjxta'axiøø." ³⁸ Hädaa cuhdujt, jawyiin jaduñ myiñ maa ja'a leyän y maas møj jaduñ. ³⁹ Jaanä jaduñ ja'a miämetspä miänaambä: "Møødniijootpaadøø ja'a mmäjøøon ja'a mmädøjc hamuumdu'joot." ⁴⁰ Hädaa cuhdujt metspä, ja'a ley yhojx tiecy jaduñ møødä cøxiä mäduhñtiä ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy tøø miädia'agy.

⁴¹ Jimnä ja'a fariseoshajxy hänajty tiäna'ayñä.

⁴² Mänitä Jesús miäyajtøøoyy:

—Waamb mijts mmäna'añ ja'a Cristocøxpä. Pøn je'e yhaphajxy tieedyhajxy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

⁴³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Dioshøpíritucøxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: "Wiindsøn." Jaduñä David miänaañ:

⁴⁴ Tøøchä Dios ja'a nWiindsøn xñämaayyä:

"Häña'aw yaa hahooyhaamby høxtä coonä ja'a mmädsip jaduñ quia'a mäjädá'agät", nømä Dios miänaañ.

⁴⁵ Bueno, pø tøø ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: "Wiindsøn", nébiäts jaduñ yhaphat yhoc-hädät.

⁴⁶ Caj pøn waamb ñä'ägädä hadsooyy. Y cabä Jesús waamb miäyajtøøwänä høxtä coonä hänajty yho'oga'añ.

23 Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy møødä jiamøødhajxy:

² —Ja'a ley-yajnähiøøbiädøjc møødä fariseoshajxy, cuhdujtmo'oy hajxy jaduñ coö ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajnähiøøyyä. ³ Mgudiünäp hajxy jaduñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahixät nebiaty hajxy jiatcøøy. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiñ. ⁴ Hanaxiä hajxy tsipjaty yajnähiøøy; y mänaamb hajxy jaduñ coö ja'a cu'ug tsipcøxp quiudiñät. Pero cab hajxy hamdsoo quiudiñ.

⁵ Jaanç tehñ yajcumayaamb hajxy maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiujaaybä hajxy yajxon yajniwyiinnähgøpødsøøyii; paady hajxy yajniyuø'øxodsøøyii. Paadiä wit hajxy piägøøy ja'a høxyoñbä. ⁶ Coö hajxy maa miägay, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a meexäteecän. Y coö hajxy ñøcxy tsajtøgooty, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a häñaabiejt yajxonbän. ⁷ Coö hajxy maa wiädity cajpooty, yajwiingudsähgøøwaamb hajxy hänajty maa ja'a cu'ugän. Yajnäma'awaamb hajxy hänajty: "Wiindsøn."

⁸ "Pero mijts, cab hajxy mmäná'anät coö ja'a cu'ug hajxy xñämá'awät: "Wiindsøn." Tu'ugä mWiindsøn-hajxy jaduñ; ja'a Cristo je'e. Jaduñ hajxy mni-jiäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän. ⁹ Cab hajxy pøn mnämá'awät: "Teedy", hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim cøxp. ¹⁰ Cab hajxy mmäná'anät coö pøn xñämá'awät coö hajxy xquiopc-hädät. Tu'jaya'ay hajxy jaduñ xyhané'emät; ja'a Cristo je'e. ¹¹ Pøn jaduñ puhbejp ja'a jiamøødhajxy, je'edsä møjtuung jaduñ paadaamb maa mijtsän.

¹² Hix, pøn jaduñ yajcumayaamb, cabä møjtuung jaduñ piaada'añ. Pero pøn jaduñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä møjtuung jaduñ paadaamb. ¹³ Mänitä ley-yajnähiøøbiädøjc-hajxy ñämaayyä møødä fariseoshajxy:

—Jaduñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cab hajxy jim mdägøøwa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduñ mmäna'añ coö wiinghäna'c jim tiägøøwät, hoy hajxy hänajty hamdsoo jia mäna'añ coö hajxy jim tiägøøwa'añ.

¹⁴ Xiðbä ja'a Dios hajxy jecy tøø mnä'ä pa'ya'axy. Mänitä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy mbøjcä. Paady hajxy hoyhoy mdsaaçhpøga'añ.

¹⁵ Wiinduhmyhagajpt jamiøød hajxy naxy mhøxta'ay pøn jaduhñ xmiøødtúnäp maa ja'a mguhdujthajxiän. Y coo hajxy hänajty tøø mbaady, mänitä haxøøgcuhdujt hajxy myajnahixø'øy. Maas haxøøg hajxy jaduhñ jiatcø'øwa'añ quejee mijts.

¹⁶ Cab hajxy hoy mnä'ägä yajnahixø'øy. Jaduhñ hajxy mmäna'añ; coo hajxy hänajty tii myajwiin-waanø'øwa'añ, coo ja'a tsajtøjc mgapxpäädät, cab tyijy jaduhñ ñejpiä coo hajxy mga'a cudiúnät neby hajxy hänajty tøø myajwiinwaanø'øyän. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo ja'a oro hajxy mgapxpäädät, ja'a jii-by tsajtøgootypä, tsipcøxp hajxy tyijy mgudiúnät.

¹⁷ Mguhmäñøøby hajxy jaduhñ; cab hajxy tii mwiin-juø'øy. Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a tsajtøjc quejee ja'a oro. Hix, Dios ja'a tsajtøjc jaduhñ cunuu'x. Ja'a oro, ñä'ä yajmägunuuxøøyy je'eduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñ hajxy mmänaambä, coo mgapxpäädät ja'a cuyoxøhñdy, cábäc tyijy jaduhñ ñejpiä coo mga'a cudiúnät. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo hajxy mgapxpäädät tijaty tøø mguyoxø'øy, tsipcøxpäc tyijy jaduhñ mgudiúnät. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo ja'a cuyoxøhñdy miaas tsoobaady quejee tijaty hajxy mguyoxøøby. ²⁰ Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a cuyoxøhñdy, jaanä jaduhñ quiapxpaatpä tijatycøxpä ja'a jäya'ayhajxy jii-by tøø quiuyoxø'øy. ²¹ Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a tsajtøjcøxpä, jaanä Dios quiapxpaatpä, ja'a jii-by tsä-naabiä tsajtøgooty. ²² Pøn jaduhñ capxpaatp ja'a tsajpootyp, jaanä Dios yhäñaabiejt quiapxpaatpä, møødä Dios ja'a jim häñaabiä.

²³ Mijts myajcopcøøby mädyii ca'a tsoobaatp coo hajxy hänajty tii mguyoxø'øwa'añ maa ja'a tsajtøjcän. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy myajcopcø'øy coo jaduhñ miäna'añ coo mhojiäya'ayhadät, coo hojioot mmøødhädät, coo ja'a Diosmädia'agy mmäbøgät. Maas hoy jaduhñ coo hajxy mgudiúnät ca'xy pedyii.

²⁴ Jaduhñ mäwiinäts hajxy myajwiinhixø'øy nebiä wiindspän; cab hajxy myajcopcø'øy mädyii tsoobaatp.

²⁵ Jaduhñ mijts mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero haxøøgwiin-mahñdy hajxy mmøød. Tsipcøxp ja'a mhaxøøgwiin-mahñdy hajxy mnajtshixø'øwät, jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mhídät.

²⁹ Naxy hajxy yajxon mguhmuuuch maa ja'a Diosquexypähajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Hojiäya'ayhajxy hijty. ³⁰ Mänit hajxy mmäna'añ: "Coo højts häxøpy jecy tøø njugyhjätäm, cabä nhap ndeedy hajxy häxøpy tøø nbuhbéjtäm coo ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy." ³¹ Cab jaduhñ tiøyyä. Tøø ja'a mhap mdeedy hajxy häxøpy mbajatcøøbiä; ³² y jaduhñ hajxy mjaançh pajatcø'øwaambä.

³³ Jaduhñ mäwiinäts hajxy mga'awiindøyyä nebiä tsahñdiän. Hoyhoy hajxy jaduhñ jii-by mdsaaçhpøga'añ mõjcu'uhaam. ³⁴ Nguexáambiøch ja'a Diosquexypä maa mijtsän, møødä cuhwijypiä, møødä yajnahixøøbiä. Naje'e hajxy myagho'oga'añ; naje'e hajxy

mmøj pahbeda'añ cruzcøxp; naje'e hajxy mwobho'oga'añ tsajtøgooty. Naje'e hajxy mbäbo'owa'añ ca-jpt-cajpt. ³⁵ Mijts jaduhñ mmøødhadaamby ja'a pojpä coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä møødä Abel møødä Zacarías, ja'a Berequías yhuung. Tsajtøgooty ja'a Zacarías yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduhñ jecy jatcøøyy. ³⁶ Tehñ tiøyhajt jaduhñ, mijts ja'a pojpä mmøødhadaamby.

³⁷ Mijts Jerusalénpäjäya'ay, tøø ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'açh. Jaduhñ mäwiinhøch mijts mayhooc tøø nja näwa'añ nebiä tseey ja'a yhuung ñähmuhxtä-goyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ.

³⁸ Mobädäjpøch mijts nnähgue'ega'añ, ³⁹ y cábøch jaduhñ yxhixaannä høxtä cóonøch hänajty ngädaactä-gatsa'añ. Mänit hajxy mmäna'ana'añ: "Tsøc yø'øya'ay wiingudsähgøøyyäm, yø'øya'ay Diosquexypä."

24 Mänitä Jesúshajxy piädsøømy tsajtøgooty.

Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huug hix yø'ø mõj tsajtøjc.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tehñ tiøyhjthøch mijts nnäma'ay, yø'ø mõj tsajtøjcä, cøxaamb jaduhñ piuma'añ; cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³ Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostuñän. Mänitä Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mänitä Jesús hamee'ch ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Højts hawáañäc mänaa yø'ø tsajtøjc jaduhñ piuma'añ. Mädyii hijxtahnd jaduhñ cähxø'øgaamb coo hänajty mgädaactägatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ.

⁴ Mänitä Jesús miänaa'añ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ⁵ Minaamb hajxy nämay. Jaduhñ hajxy ñibiäda'aga'añii nébiøch høøchän.

Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: "Høøch je'e Cristo." Nämayyä jäya'ay yajwiinhøøna'añ. ⁶ Mänit hajxy mmädoyhada'añ coo ja'a tsip jaduhñ tøø piädø'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'øwät. Tsipcøxpä häyohn jaduhñ jii-ada'añii. Pero cajnä hänajty yhabaady coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ. ⁷ Cajpthaam hajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii. Naxaambä yuuba'am wiinduhmyhagajpt møødä hujx. ⁸ Pero nä'ä tsohñdaacnä ja'a tsø'ty hänajty jaduhñ.

⁹ Mänit mijts myaghäyoowhixa'añ myajyagho'oga'añ. Mänit mijts myajmähanhada'añ maa ja'a høøchcøxpän wiinduhmyhagajpt. ¹⁰ Mänitä Dios hajxy ñajtshixø'øwa'añ nämay. Mänit hajxy ñim-iähänhada'añii hamiñ häxøpy møødä hajxy tijaty yajniñähdsøma'añii. ¹¹ Wäditaambä høhñdaacpähajxy hänajty may. Mäna'anaamb hajxy hänajty cooc tyijy hajxy wiädity ja'a Dioscøxpä. Nämayyä cu'ughajxy yajwiinhøøna'añ. ¹² Cab hajxy ñimiägu'ughadäänänä je'eguiøxpä coo ja'a haxøøgpä hänajty jiaançh tehñ wiädity. ¹³ Pero pønjaty jaduhñ ca'a jøjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybä paadaamb. ¹⁴ Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy wiädita'añ mädyii jaduhñ mänaamb coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Cøxaambä

cu'ughajxy miädoyhada'añ; mänitäts ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.

¹⁵ (Põn hädaa nocy capxp, ween jaduħn wyiinjuø'øy.) Ja'a Daniel, Dios jaduħn jecy quejx. Je'eduhñ cujahy coo ja'a haxøøgpä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän, y coo mänit jaduħn yajma'ada'añ. Coo ja'a haxøøgpä hajxy mhíxät, ¹⁶ mänit hajxy päyø'øguiä mnócxät maa ja'a tuñän, mijts yaa tsánaabiä Judeanaaxooty. ¹⁷ Y ja'a hajxy hijpä tøjwiing, jaduħyyä hajxy piäyø'tówät, cab hajxy jaduħn tii yajpädsómät tøgooty. ¹⁸ Y ja'a hajxy jim hijpä camjooty, jaduħyyä hajxy piäyø'tóöbät, cab hajxy jaduħn nõcxy tii wyich maa ja'a tiøjcän. ¹⁹ Pobre ja'a to'oxiøjc-hajxy hánajty maaxhuungmøødpä, møøð hajxy hánajty huungyajtsi'tspä. ²⁰ Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mga'a päyø'øgy coo hánajty tiøøchcä, ni ja'a poo'xxiøøjooty. ²¹ Porque jaančh tehñ miøc ja'a tsaachpä ñaxa'añ. Ni mänaa jaduħn tøø quia'a jadyii nebiä jaduħn jiada'añiijän. Y caj mänaa jiajtägatsa'añii jadähoocän. ²² Pero Dios jaduħn tøø yajnähdijy coo ja'a tsaachpä jejcy quia'a jadøøjät, je'eguiøxpä coo chocy ja'a tøøbä wyiimbíyyäbä. Coo häxøpy jaduħn tøø quia'a yajnähdijy, caj põñ häxøpy cho'oga'añ.

²³ 'Coo mijts põñ xñámá'awät: "Huug hiç, chaadsä Cristo", o "Huug hiç, xiids je'e", cab hajxy mmäbøgät. ²⁴ Hiç, minaa mbä wiinhømhñbähajxy; jaduħn mäwiin hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Criston; jaduħn mäwiinätš hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Diosquexypän. Yajcähxø'øgaamby hajxy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nebiä cu'ug hajxy jaduħn wyiinhóønät; høxtä ja wiinhøønánäp hajxy je'ebä, ja'a Dios tøø wyiimbíyyäbä. ²⁵ Chaads mijts nnäma'ay jäguemiä. ²⁶ Coo põñ xñámá'awät: "Huug hiç, jim wiädity pactuum", cab hajxy jim mnócxät; o coo hajxy xñámá'awät: "Huug hiç, jiby je'e yu'uchtiuum", cab hajxy mmäbøgät. ²⁷ Coočh hánajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduħn mäwiin quiähxø'øga'añ nebiä wädsucän. Wiinduhmyhagápthøch ja'a jäya'ayhajxy xyhixa'añ. ²⁸ Tsipcøxp jaduħn jiada'añii nébiøch chaa nmäna'añ.

²⁹ 'Coo ja'a tsaachpä hánajty tøø ñajxnä, mäniä hánajty wyiingoodsø'øwa'añ; cabä po'o hánajty yhana'añ. Chaadsä madsa'a may quia'awa'añ; chaadsä tsajt chäyuyya'añ. ³⁰ Mänitøch ja'a nhijxtahñd jim quiähxø'øga'añ tsajpootyp cooçh hánajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jiø'øwa'añ xiuudsa'añ. Mänitøch hajxy xyhixa'añ cooçh hánajty ngäda'aga'añ jocjooty. Diosmäjaahámhøch jaduħn ngäda'aga'añ hajájjap. ³¹ Mänitøch ja'a nmoonsä tsajpootypä nhane'ema'añ coo ween hajxy møc xiu'uxy xuuxthaam. Mänitøch ja'a nwiimbiyähajxy xyajtu'ugmugaanä wiinduhmyhagajptpä.

³² 'Tsøg ja'a tsø'ty jaduħn yajmäbáatäm nebiä piidsquepiän. Coo yhaabiädsømy, mänit hajxy mnajuø'øy coo piøødtägøøñä. ³³ Jaduħn mäwiinätš je'e, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduħn mhíxät, mänit hajxy mnajuø'øwät cooçh hánajty mobädajpä nwiimbida'añ. ³⁴ Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, cooçh hánajty nwiimbida'añ, cajnä

jäya'ayhajxy hánajty quiøxy ho'ogy, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. ³⁵ Ja'a tsajtwiing jaduħn tågoyyaamb møøðä naaxwiimbä. Tøjiadaamb jaduħn nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁶ 'Pero ni põñ jaduħn quia'a najuø'øy mänaaxøø jiada'añii ni mäduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hajxy quia'a najuø'øy. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Dioshuung. Jagooyyä Dios jaduħn ñajuø'øy, ja'a nDeedyhájtäm.

³⁷ 'Coočh jaduħn nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduħn mäwiinätš hánajty jiada'añii nebiä Noé jecy jiajtäñ. ³⁸ Cajnä Dios ja'a nøøgomdägoy hánajty quiexyñä. Jimä jäya'ayhajxy hánajty quia'y yhu'ugy, piøcy yhu'ugy, høxtä coo ja'a Noé hánajty tøø tiägø'øy barcojooty. ³⁹ Ni mänit hajxy hánajty quia'a najuø'øyñä høxtä coonä ja'a nøøgomdägoy miejch. Mänit hajxy cøjx chømdu'ubøgyii. Jaduħn mäwiinätš jiada'añii cooçh hánajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴⁰ Mänitxøø ja'a ya'adiøjc-hajxy hánajty nämetsc yhida'añ camjooty. Tu'ug hánajty yajnøcxa'añii; tu'ug hánajty yajmähmø'øwa'añii. ⁴¹ Metscä to'oxiøjc-hajxy hánajty jiøch. Tu'ug hánajty yajnøcxa'añii; tu'ug hánajty yajmähmø'øwa'añii.

⁴² 'Nähix hahixø'ø hajxy mhídät; cab hajxy mnajuø'øy mänaa ja'a mWiindsøñhajxy quiäda'aga'añ. ⁴³ Jaduħn mäwiinätš ja'a cudøjc-hajxy, coo hajxy jaduħn ñajuø'øwät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduħn yhidät, y cabä mee'tspä hajxy jaduħn yajtøjtägø'øwät. ⁴⁴ Jaduħn mäwiinätš mijtspä, nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Cábøch mijts xñä'ägä najuø'øwät mänájøch jaduħn ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁵ 'Ja'a moonsäwiindsøñ, je'edsä miämoonsä yajcaaby maa ja'a wyiindsøñ tiøjcän. Hoy jaduħn coo ja'a wyiindsøñ miädia'agy miäbøjçät, coo cuhwijy tiünät.

⁴⁶ Coo ja'a wyiindsøñ miédsät, jootcujc ja'a moonsä ñijjäwø'øwa'añii mädyii jaduħn cudiuumb. ⁴⁷ Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, jaduħnä moonsä piäda'aga'añii nebiä wyiindsøñän jim maa ja'a wyiindsøñ tiøjcän, mäduhñtiä ja'a wyiindsøñ hánajty miøøðä. ⁴⁸ Pero ja'a moonsä ca'a hoybä, je'eds jaduħn mäna'anaamby cooc tyijy ja'a wyiindsøñ quia'a tsoj medsa'añ. ⁴⁹ Mänitä miämoonsä tiägø'øwa'añ häyoowhijxpä. Mänitä mu'ugyjiäya'ay miøødtägø'øwa'añ caabiä huucpä. ⁵⁰ Cabä wyiindsøñ jaduħn yhuuc jahmiedsaanä coo wyiimbida'añ. Coo ja'a wyiindsøñ jaduħn jiaančh médsät, ⁵¹ mänitäts ja'a craa hoyhoy quiumädo'øwa'añ møøðä miäga'awiindøybä. Mänit hajxy jiø'øwa'añ xiuudsa'añ.

25 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduħn yajcähxø'øga'añ, jaduħn mäwiinätš je'e nebiä pøc hu'ug tøø jiadyiijän. Jimä cäxyiidøjc ja'a jamiø'øð hajxy hánajty yhahixy. Nämajc hajxy hánajty. Candilcón hajxy hánajty yhahixy. ² Nämägøøxc-hajxy, cab hajxy hánajty nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøcy. Cabä guiaastä hajxy hánajty nä'ä tægø'øbä tøø jiuuy. Pero ja'a jiamioødhajxy ja'a jaac nämägøøxpä, nähix hahixø'ø hajxy hánajty tøø tiu'ubøcy mäbøjpä. Nä'ä tægø'øbä ja'a guiaastä hajxy hánajty tøø jiuuy. ⁵ Coo ja'a jamiø'øð jaduħn quia'a

tsoj mejch, mänitä cäxyiidøjc-hajxy cøjx miaaho'ogy.

⁶ Coo quiuptsuhmdäjöøyy, mänitä jäya'ay tu'ug yaaxy: "Xiidsä jamiø'ød miech; nõcx hajxy jøjcubaadø'ow."

⁷ Mänitä cäxyiidøjc-hajxy cøjx piädø'ogy. Mänitä quiandilhajxy quiuhdø'oxøøyy. ⁸ Mänit hajxy miänaañ, ja'a hajxy hänajty nähix hahixø'ø tøø quia'a tu'ubøquiäbä: "Højtsä gaastä weeñtiä móoyäc; pi'id-saamb højtsä ngandil jaduuh." ⁹ Mänit hajxy yhad-soooy, ja'a hajxy hänajty nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøquiäbä: "Caj, ni jaduuh quia'a mädøyhada'añ maa ja'a højtsæxpän. Nõcx hajxy jaduuh ñijiuuyyaxä maa tioogyijän." ¹⁰ Mänit hajxy ñøcxu juubiä. Mänitä jamiø'ød jaduuh miech. Ja'a cäxyiidøjc-hajxy gaastämøødpä, mänitä jamiø'ød hajxy miøødtägøøyy tögooty. Mänitä tøjc hajxy yhagøøñä. ¹¹ Mänitä cäxyiidøjc-hajxy jia mejtsnä, ja'a gaastä hajxy hoy tøø jiuuyyabä. Mänitä hajxy jia cugapxøøyy: "Wiindsøn, huuc yaghawa'ads hädaa tøjc." ¹² Mänit hajxy ñämaayy: "Cábøch mijts jaduuh nhixiä. Tøyhajt jaduuh."

¹³ Coo ja'a Jesús jaduuh miädiaacpäðøøyy, mänit miänaañ:

—Jaduuh hajxy mnibiäda'agøøjät nähix hahixø'ø. Caj mijts mnajuø'øy mänájøch nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduuh yajcähxø'øga'añ, jaduuh mäwiinäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpä. Nõcx-saamb hänajty je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioonsähajxy miøjyaaxy. Mänitä xiädø'øñ yajmämähmøøyy.

¹⁵ Tu'ug jaduuh yajmämähmøøyyä mägooxmillón. Paady may miooyyä coo hänajty jiaty xädø'øñyajmayø'ow. Tu'ug jaduuh yajmämähmøøyyä mejtsmillón. Tu'ug jaduuh yajmämähmøøyyä tu'millón. Mänitä wiindsøn tiu'ubøjcy. ¹⁶ Jaaya'ay ja'a mägooxmillón wiingpójcäbä, yajtagøøyy jaduuh nyhajjätäbä. Yajmayøøyy ja'a xädø'øñ jaduuh; mägooxmillón jaduuh jiaac paaty. ¹⁷ Jaanä jaduuhduhmbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón wiingpójcäbä, mejtsmillón jaduuh jiaac paaty. ¹⁸ Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpójcäbä, hoy ja'a jut jaduuh tiajy. Mänitä wyiindsøn xiädø'øñ hoy yú'tsäñä jutjooty.

¹⁹ Cujecy ja'a wyiindsøñhajxy miejtstägajch. Mänit hajxy tiägøøyy cueentäyajpädsøømbä. ²⁰ Jayøjp jaaya'ay miech ja'a mägooxmillón hänajty tøø wyiingpøquiäbä. Mänitä wyiindsøn miooyy cøxiä møødä mägooxmillón tøø jiaac páadiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsøn, mägooxmillónhöch jaduuh xmiooyy; chaads je'e møødä mägooxmillónhöch tøø njaac yajmayø'øyäbä."

²¹ Mänitä wyiindsøn miänaañ: "Hoy miiç jaduuh tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miiç nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miiç ja'a xädø'øñ jaduuh njaac mo'owa'añ neby jaduuh mjaac yajmayø'owät. Tøjtägø'ow tögooty, ween nxoondäacäm." ²² Mänitä craa jiaac mejch ja'a mejtsmillón hänajty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsøn, mejtsmillónhöch jaduuh xmiooyy; chaads je'e møødä mejtsmillónhöch tøø njaac yajmayø'øyäbä." ²³ Mänitä wyiindsøn miänaangumbä: "Hoy miiç jaduuh tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miiç jaduuh nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miiç ja'a

xädø'øñ jaduuh njaac mo'owa'añ neby jaduuh mjaac yajmayø'owät. Tøjtägø'ow tögooty, ween nxoondäacäm." ²⁴ Mänitä craa jiaac tehñ miech ja'a tu'millón hänajty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsøn, nnajuøøbiøch coo miiç hojioot mga'a møødä. Miiç ja'a xädø'øñ jaduuh mbaadaamby maa tøø mga'a tuñän. ²⁵ Páadyhøch hijty ndsähgø'øy. Páadyhøch ja'a xädø'øñ hoy nyu'uç naaxjutjooty. Huug hix, chaads je'e." ²⁶ Mänitä wyiindsøn yhadsoooy: "Caj miiç hoy mgudiuñ. Mjaanç tehñ ñuux miiç. Mnajuøøby miiç jaduuh cooç hojioot nga'a møødä, cooçhä xädø'øñ nbaada'añ maaç tøø nga'a tuñän. ²⁷ Páadyhøch nxädø'øñ jaduuh cu xpiädaacä bancojooty. Jiiby cu miayøøyy. Mänitøch nxädø'øñ cu xmiooyy møødä xädø'øñhuung." ²⁸ Mänitä hajxy ñämaayy, ja'a hajxy jim tänaabiä: "Pøjcä yø'ø craa xädø'øñ hajxy tu'millón; mo'ow yø'ø craa hajxy ja'a majcmillónmøødpä. ²⁹ Pøñ may nä'ägä møød, maas may jaduuh mio'owa'añii. Hanaxiä jaduuh miøødhada'añ. Pero pøñ jaduuh weeñtiä møød, pøgåanaxäp je'e mäduhñtiä miøødä. ³⁰ Yø'ø craa jaanç tehñ ñuuxpä, høxwijtspädsøñ hajxy hagoostuum. Jiiby jaduuh jio'owa'añ xiuudsä'añ."

³¹ Cooç jaduuh ngädä'agät hanehmbä, høøch ja'a Diosquexypä, jimhøch jaduuh nhäña'awa'añ maa ja'a hoyhäñaabiejtän ja'a yajxonbä. Quípxyhøch nmoonsä tsajpootypähajxy xmiøødcäda'aga'añ nägøxiä.

³² Mänitøch ja'a jäya'ayhajxy xwyiingumedsø'owa'añ ja'a wiinduhmyhagajptpä. Mänitøch hajxy jaduuh nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiibän. ³³ Nbäda'agäämbiøch näje'e maaç nhahooguiø'øjän, näje'e maaç nhanajtycø'øjän. ³⁴ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Min hajxy yam; tøøch mijts nDeedy xwyiimbiy coo hajxy mhané'emät. Jequiän hajxy jaduuh xwyiimbiyy, cajnä ja'a naaxwiin hänajty yhädiuñ. ³⁵ Mänájøch hijty nyäho'ogyijän, mänitøch hajxy xyajcaayy. Mänájøch hijty ndødsø'oyiijän, mänitøch hajxy xyajnøøhuucy. Mänájøch hijty nwäditian nebiä jäguembäya'ayän, mänitøch hajxy xyaghamejtstaacy. ³⁶ Mänájøch wit hijty nga'a møødän, mänitøch hajxy xñähxojy. Mänájøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, mänitøch hajxy hoy xquihixy." ³⁷ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänit hajxy yhadsowa'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miiç tøø nyajcay; mänaa højts miiç tøø nyajnøøhu'ugy; ³⁸ mänaa højts miiç tøø nyaghamejtsta'agy; mänaa højts miiç tøø nnähxoxy; ³⁹ mänaa højts miiç hoy tøø nguhixy." ⁴⁰ Mänitøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooç mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xñäxu-u'tsä, hoy hajxy quia'a ja møjtojca, jaduuh mäwiinhøch tøø xñäxuu'tspä."

⁴¹ Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycø'øbä: "Jua'ads hajxy jim, mijts haxøøgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jilby maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän. Paadiä jøøn tøø piäda'agyii, jilbiä møjcu'uhajxy chaächpøga'añ. ⁴² Mänájøch hijty nyäho'ogyijän, cábøch hajxy xyajcaayy; mänájøch hijty ndødsø'oyiijän, cábøch hajxy xyajnøøhuucy; ⁴³ mänájøch hijty

nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän, cábøch hajxy xyaghamejtstaacy; mänáajøch wit hijty nga'a møødän, cábøch wit hajxy xmiiooy; mänáajøch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, cábøch hajxy hoy xquihixy." ⁴⁴ Mänit hajxy miäna'ana'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miich nga'a puhbejty; mänaa højts miich nhijxy coo hänäjty myäho'ogyii, coo hänäjty mdødsø'oyii, coo hänäjty mwädity nebiä jäguembäya'ayän, coo wit hänäjty mga'a møødä, coo hänäjty mba'amgo'na'ay, coo hänäjty mdsumyhäña'ay." ⁴⁵ Mänitøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooçh mijts ja'a njamiødhajxy tøø xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja møjtcjä, jadhun mäwiinhøch tøø xquia'a näxuu'tspä." ⁴⁶ Yø'øds hajxy jii by häda'agaamb maa hajxy chaaçhpøga'añän cøjxta'axiøø. Pero pønjäty-høch tøø nwiimbii, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhätian.

26 Coo ja'a Jesús jadhun miädiacpædøøyy, mänit nämaayy ja'a jiamiødhajxy:

²—Mnajuøby hajxy jadhun coo ja'a pascuaxøø cumaaxc yhadsooyø'owa'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøp.

³ Mänitä teedywiindsøn hajxy yhamugøøyy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy møødä jäya'ayhajxy martu-umähajpä maa ja'a judiøshajxiän. Jim hajxy yhamugøøyy maa ja'a Caifäs tiøjcän, ja'a hänäjty møjcuhdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. ⁴ Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy miädsät, neby hajxy jadhun yaghó'ogät. ⁵ Mänit hajxy ñiñämaayy:

—Cab jadhun yhooyä coo hajxy nmájtsämät ja'a xøøjooty coo ja'a cu'ughajxy ñä'ä haamhadät.

⁶ Jimä Jesús hänäjty maa ja'a cajpt jadhun xiøhatiän Betania, maa ja'a Simón tiøgootiän, ja'a hänäjty tøø ñähwa'açhíjábä ja'a haxøøgpa'am. ⁷ Jimä Jesús hänäjty quiaay, mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch, perfumecón, ja'a jaançh tehñ chowbä. Mänitä Jesús ja'a perfume yajcuhda'xøøyyä. ⁸ Coo ja'a Jesús jiamiødhajxy jadhun yhiixy, cab hajxy jadhun yhojiäwøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tii yø'ø perfume jadhun coo yaghäyooyy. ⁹ Coo jadhun cu tioø'cy, mänitä häyoobäya'ay jadhun cu ñä'ägä puhbejty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jadhun miädooyy, mänit miänaañ:

—Ca'a yø'ø to'oxiøjc hajxy mhadsipy. Ca'a yhaxøøgpä jadhun tøø tiuñ maa ja'a høøchcøxpän. ¹¹ Ja'a häyoobädøjc, homiänaajä mijts jadhun xmiøødhida'añ; pero høøch, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ.

¹² Päädyhøch yø'ø to'oxiøjc perfume xyajcuhda'xøøyy, cooçh mobädajpä nho'oga'añ. ¹³ Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, homiaajä hädaa hoguiapxy hädaa homiädi-a'agy hajxy yaghawa'xø'øwät maa hädaa yaabä naaxwiinän, mänit hajxy jadhun miädi'aga'añ nébiøch yø'ø to'oxiøjc perfume tøø xyajcuhda'xø'øy. Jadhunds yø'ø to'oxiøjc jahmiedsa'añii.

¹⁴ Ja'a Jesús jiamiødhajxy ja'a nämajmetspä, tu'ug hänäjty xiøhaty Judas Iscariote. Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn hajxy hoy ñäma'ay:

—Mädühñtiøch hajxy xmiäjuyät cooçh ja'a Jesús hajxy nyajcø'ødägø'owät.

Mänitä Judas miooyy hii'xmajc plataxädø'øñ.

¹⁶ Mänit wyiinmahñdyhajty nebiä Jesús yajcø'ødägø'owät.

¹⁷ Ja'a tehñ xiøøhadsuujø'ø hajxy hänäjty quihdujthaty coo ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty quiaay ja'a ca'a tsoomiøødpä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøøð ñämejtsä.

Mänit miäyajtøwä:

—Maa hajxy ndsuugäayämät ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx hajxy cajptooty maaçh nmägu'ughajpä tiøjcän. Mänit hajxy mnämä'awät: "Nøñ højts nWiindsøn miäna'añ cooc tøø yhabaatäxä, y cooc højts yaa ndsuugaya'añ ja'a pascuaxøøjooty maa miich mdøgootiän."

¹⁹ Mänit hajxy jiaançh cudiuuñ neby hajxy ñämaayyän. Mänitä jøø'xy hajxy yhädiuñ.

²⁰ Coo quioodsøøyy, jimä Jesúshajxy hänäjty quiaay møødä nämajmetspä. ²¹ Mänitä Jesús miänaañ caaguiujc:

—Tøyhajtäts mijts nnäma'ay cooçh mijts mjamiøøð tu'jäya'ay xyajcø'ødägø'owa'añ maaçh nmädsipän.

²² Mänit hajxy jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajtøøbä:

—Wiindsøn, nej, høøch je'ejä.

²³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'açh tu'ugtøxy xmiøødcaamiujpä, jé'eçhäts jadhun xyajcø'ødägø'owaamb. ²⁴ Jadúhnhøch njada'añ nhabeta'añ, høøch ja'a Diosquexypä, nebiä Diosmädi-a'agy jadhun miäna'añän. Pero jaançh tehñ chaaçhpøgaamb jaaya'ay häyoobä ja'açh tøø xyhawaanø'øyabä. Mejor häxøpy tøø quia'a miñ tøø quia'a ca'ay.

²⁵ Mänitä Judas miänaañ, ja'a hänäjty tøø yhawaanø'øyabä:

—Wiindsøn, nej, høøch je'ejä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miiçh je'e.

²⁶ Jimnä hajxy hänäjty quiaayñä, mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøøð miooyy. Mänit miänaañ:

—Cay hajxy; jadhun mäwiin hädaa tsajcaagy nébiøchä nni'x nébiøchä ngopcän.

²⁷ Mänitä Jesús taza quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yéjcumbä. Mänitä jiamiøøð ja'a taza miooyy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Hu'ug hädaa vino hajxy nägøxiä.

Mänitä vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

²⁸ Mänitä Jesús miänängumbä:

—Jadhun mäwiin hädaa vino nébiøchä nnø'tiän. Hijxtahnd jadhun cooçh jämyguiuhdujt nyajwiimbäd-søma'añ cooçh jäya'ayhajxy may nnähho'tu'uda'añ, cooçh jadhun nyajnahwa'adsaanä ja'a piojpä quidiiey. ²⁹ Pero nnämäabiøch mijts cooçh hädaa vino nga'a huuctägatsa'añ høxtä cøonøch hänäjty tøø

nho'ogy. Mänitøch mijts jaduħn nmøødhuucmujtägatsa'añ jim maačhä nDeedy jaduħn yhane'emiän.

³⁰ Mänitä Dioshøy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostuñän. ³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hädaa coods, cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy hoy xmiábøgáañänä. Mänitøch hajxy jaduħn xñähgue'ega'añ. Jaduħnä Diosmädia'agy miäna'añ: "Nyagho'ogáañbiøch ja'a meegcueendähajpä. Mänitä meeghajxy xii yaa ñøcxø'øwa'añ." ³² Pero cooçh hánajty tøø njujypiøcy, mänitøch nnøcxø'øga'añ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnøcxa'añ.

³³ Mänitä Pedro miänaañ:

—Hoy miich hajxy nägøxiä xjia nähgué'egät, cábøch miich nnähgué'egät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájthøch miich nnäma'ay, coo ja'a tseey hánajty quia'a ya'axyñä hädaa coods, tøø miich hánajty tågøøghooc nnijjogapxyii cóogøch tyijy jaduħn xquia'a hixiä.

³⁵ Mänitä Pedro miänaañ:

—Høyhøch miich näguipxy nja møødhó'ogät, cábøch jaduħn nnijjogapxøøjät.

Jaduħn hajxy nägøxiä piämänaambä.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy miejch maa hánajty xiøhatiän Getsemaní. Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nõcxyhøch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

³⁷ Mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy hawiing møødá Zebedeo yhuunghajxy nämetscä. Mänitä Jesús tiägøøyy jootmayhajpä hoyhoy. ³⁸ Mänit miänaañ:

—Jaançh tehñ jiootmayhájpøch jaduħn. Jadúhñhøch nnijjävø'øyii nebiä ho'ogaambän. Yaa hajxy mmäh-mø'øwät. Tsøg hajxy jujcy híjtäm.

³⁹ Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nõcxy. Mänit miägutscä-daacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miich mee'x, ca'a yhndijy jaduħn cu nd-saaçhpøjcy. Pero ca'a yhøøchä nguhdujt jaduħn nyajtunaamby; miichä mguhdujt nyajtunáañäm.

⁴⁰ Mänitä Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpä hánajty tøø ñähgue'eguiän. Jim hajxy hánajty mia'ay coo ja'a Jesús jim miejch. Mänitä Pedro ñämaayä:

—Nej, ni tu'horä hajxy jujcy mga'a hida'añä. ⁴¹ Jujcy hajxy mhídät. MDiospa'yá'axäp hajxy jaduħn nebiä mõjcu'u hajxy jaduħn xquia'a jøjcapxø'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduħn coo hajxy jujcy mhídät, pero ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduħn ca'a mee'xtugaamb.

⁴² Ja'a miämetsc-hoocpä Jesús ñøcxy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mee'x, cábøch ndijy jaduħn cu nd-saaçhpøjcy. Pero ween miichä mguhdujt nyajtunáañäm.

⁴³ Mänit wyiimbijcumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hánajty miaahó'cumbä. Jaançh tehñ mi-a'awaamb hajxy hánajty hanaxiä. ⁴⁴ Mänitä Jesús ñähguéeccumbä. Mänit ñøcxumbä miädägøøghoocpä Diospa'yaaxpä. Mänit jaduhyä miänáañgumbä. ⁴⁵ Mänit miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Mänit miänaañ:

—Ma'awxä hajxy, poo'xxä hajxy. Tøøds je'e yhabaady cooçh hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a cubojpä

cugädieejjäya'ayän, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁶ Pädø'øg hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøch jaduħn xyegaambä.

⁴⁷ Mädiaacnä ja'a Jesús hánajty coo ja'a Judas miejch, ja'a Jesús hánajty tøø miøødwäditiäbä ja'a miämajmet-spä. Jaançh tehñ miay ja'a jäya'ay hánajty miøødá, pu-jxtmøødpä, paxycappä. Ja'a teedywiindsøn hajxy jaduħn quejx møødá martuumädøjc. ⁴⁸ Ja'a Judas ja'a Jesús hánajty yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hánajty ñäma'ay:

—Ja'a høøch hánajty ndsu'xaambiä, je'eds hajxy mmádsäp.

⁴⁹ Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänitä yajpoo'xy. Mänit chu'xy. ⁵⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpä, tiich xwia'ana'añ.

Mänitä Jesús hajxy miajch.

⁵¹ Mänitä Jesús jiamioød ja'a piujxt jiuu'ty. Mänitä teedywiindsøn mioonsä tu'ug tiaatspujxtuütäxä.

⁵² Mänitä Jesús miänaañ:

—Cuyuugø'øw yø'ø mbujxt. Pønjaty jaduħn pädø'p pujxthaam, jaanä pujxthaam yho'ogaambä. ⁵³ Nej, caj miich mnajuø'øyä, cooçh nDeedy jaduħn nnämä'awät cooçh ween xpiuhbety, mänitøch ja'a mioonsä tsajpootypä milhaam xyajnäguéxät. ⁵⁴ Pero cooçh jaduħn nnämä'awät, cabä Diosmädia'agy jaduħn tiøjiädät maa jaduħn myiñän cujaay cooçh jaduħn tsipcøxp njada'añ nhabeta'añ.

⁵⁵ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Pujxtmøød paxycap hajxy tøø mbädø'øgy. Jadúhñhøch hajxy tøø xmiach nebiä mee'tspan. Jabom-jabómhøch mijts hijty nyajñähixø'øy tsajtø-gooty, y cábøch hajxy mänaa tøø xmiach. ⁵⁶ Pero páadyhøch jaduħn njaty nhabety, jaduħnä Diosmädia'agy jaduħn tiøjiädät, nebiä Diosquexypähajxy jecy quiujahyyän.

Mänitä Jesús jiamioødhajxy quiøxy päyø'cy. Nidiuhmä Jesús jaduħn ñähgueecä.

⁵⁷ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a mõjcuħdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. Jimä ley-yajñähixø'øbiähajxy hánajty tøø yhamugø'øy møødá martuumädøjc-hajxy. ⁵⁸ Ja'a Pedro, jäguemjuøøby hánajty pianøcxy. Mänit jiiby tiägøøyy maa ja'a Caifás tiøjwiingän. Mänitiä yhøxtaacy maa ja'a policíahajxiän. Yhix-aamby hánajty je'e nebiä Jesús hánajty tiuna'añii.

⁵⁹ Ja'a Jesús, tøø hánajty yajtøjtägø'øyii maa ja'a teedywiindsøn hajxy hánajty tøø yhamugø'øyän møødá ley-yajñähixø'øbiähajxy møødá mõjtøjc-hajxy. Jiiby hajxy hánajty wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy jaduħn ñähøønø'øwät, hoy jaduħn quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús hajxy jaduħn yajyagho'ogøøjät. ⁶⁰ Pero cabä tøyhajt hajxy piaaty, hoy jäya'ay may jia wi'i ñähøønøøyy. Mänitä hønñdaacpä metsc piädsøømy.

⁶¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Nøm yø'ø craa miänaañ coogä Diostøjc jaduħn yajma'ada'añ; mänitac cumaaxc wiingpä ya-jpädø'øgáañgumbä.

⁶² Mänitä teedywiindsøn tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Tii hajxy jaduhñ coo xñäxø'øwø'øy.

⁶³ Pero cabä Jesús waamb ñä'ä mänaañ. Mänitä teedywiindsøn miänaangumbä:

—Ja'a Dioscøxpä miič ja'a tøyhajt myégät; højts hawáañac pø tøyhajt jaduhñ coo miič ja'a Dios tøø xquiexy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

⁶⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ nej miič mmäna'añän.

Jaduhñhöch mijts nnämaabiä, høčh ja'a Diosquexypä, cooč hajxy xyhixa'añ häña'a maa ja'a Dios yhaooy-haampiän, ja'a mäjaamøødpä; y cooč jaduhñ nmäna-jtägatsa'añ joojooty.

⁶⁵ Mänitä teedywiindsøn ja'a wyit quiøø'ch. Paady quiøø'ch coo hänajty yhawa'anda'agy. Mänit miänaañ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä. Tii tsetigo hajxy njaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø mmä-doy nej tøø quiapxtägoyyän. ⁶⁶ Neby hajxy mmäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jaduhñ quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷ Mänitä Jesús wyiingudsujøøyyä. Mänit wiojpä.

Mänit wyiingugoxøøyyä. ⁶⁸ Mänit ñämaayyä:

—Pø tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø xquiexy, najuø'øw pøn tøø xquioxy.

⁶⁹ Jimnä ja'a Pedro hänajty yhäña'ay tøjwiing. Mänitä Pedro ñämejtsä to'oxymoosä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Miič ja'a Jesús hijty mmøødwädijpy, túhmäts, ja'a Galileatsohmä.

⁷⁰ Mänitä Pedro ñijjogapxä maa ja'a jäya'ayhajxiän:

—Pätiidä jaduhñ mnä'ä mädiaacyy.

⁷¹ Tøjpädsømáañpä ja'a Pedro hänajty, mänit yhijxägumbä ja'a to'oxymoosä tu'ug. Mänitä moonsä ñämaayy ja'a hajxy hänajty jimnä:

—Yø'ø mixy ja'a Jesús hijty møødwädijp ja'a Nazarettsohmä.

⁷² Jadähooc ja'a Pedro ñijjogapxä:

—Tøyhajt, cáboch ja'a craa nhixiä.

⁷³ Mänitjuøøby ja'a Pedro ñämáayyägumbä, ja'a hajxy hänajty jimnä:

—Tøyhajt jaduhñ coo miič ja'a Jesús hijty mmøødwädity; jaduhñ miič mmädiaacpä nebiä Galileatsohmän.

⁷⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Pø cáboch tøyhajt nmädia'agy, wéenhöch ja'a Dios jaduhñ xyajcumädoy. Cáboch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä tseey yaaxy. ⁷⁵ Mänitä Pedro quiøxy jahmiejch nebiaty ja'a Jesús hänajty tøø miäna'añän: "Cajnä ja'a tseey hänajty ya'axy, tøø miič hänajty tägøøghooc mnijjogapxyii cóogøch tyjy xquia'a hixiä." Mänitä Pedro jim chohñ.

Mänit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27 Coo jiojøøyy, mänitä teedywiindsønhajxy quiojyquiapxytiuuñ møødä martuumädøjc-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Mänitä Jesús hajxy cø'øxoch hoy yajcø'ødägø'øy maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hänajty tuumbä gobernador.

³ Ja'a Judas ja'a Jesús hänajty tøø yhawaanø'øy. Coo ja'a Judas yhiixy coo ja'a Jesús hänajty yagho'oga'añii, cabä jioot jaduhñ ñä'ä møc-hajty. Mänitä hii'xmajcpä plataxädø'øñ hoy yajwiimbity maa ja'a teedywiindsøn hajxiän, maa ja'a martuumädøjc-hajxiän. ⁴ Mänit miänaañ:

—Tøøčh jaduhñ ngädieey coočä craa ho'cøøc tøø nhawaanø'øy, ja'a cajpä pojpä cädieemiøødpä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'a yhöjts ngüeendä yø'øduhñ. Miič mgüeendä yø'øduhñ.

⁵ Mänitä Judas ja'a xädø'øñ ñajtsxäbapøøyy jii by tsajtøgooty. Mänit hoy ñiyo'tøøyyänä.

⁶ Mänitä teedywiindsøn ja'a xädø'øñ hajxy pyiwø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Cab hädaa xädø'øñ hajxy hawiinmats nbädáacämät maa ja'a xädø'øñ hajxy quiuyoxø'øyän, je'eguiøxpä coo jäya'ay jaduhñ tøø tioogyii ho'cøøc.

⁷ Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a naax hajxy hänajty jiuya'añ, ja'a xøhajpä Tu'tspojtstaact, ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänajty hoy tøø ñajt-sxäbapø'øyábä. Je'e hajxy hänajty wia'ana'añ cabäsan-tä maa ja'a jäguembäjäya'ayhajxy ñaaxtägø'øwät.

⁸ Coo ja'a naax hajxy jaduhñ jiuuyy ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänajty hoy tøø ñajtsxäbapø'øyábä, paady jaduhñ xiøhaty Nø'ñaax høxtä jäda'anäbaadyñä.

⁹ Jaduhñsä tiøjiajty nebiä Jeremías jecy miänaañän, ja'a Diosquexypä: "Mänitä plataxädø'øñ hajxy miooyyä hii'xmajc (nebiä judiohajxy tøø ñägäpxiän). ¹⁰ Mänitä tu'tspojtstaact hajxy hoy jiuuy nébiøch ja'a Dios tøø xy-hane'emiän."

¹¹ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a gobernadorän. Mänit miäyajtøøwä:

—Nej, miič ja'a judiohajxy xguiobiernähajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej miič mmäna'añän.

¹² Mänitä Jesús ñähwaambejtä ja'a teedywiindsønha-jxy møødä martuumädøjc-hajxy. Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä mänaañ. ¹³ Mänitä Pilato miänaañ:

—Nej, caj miič jaduhñ mmädoyyä nebiaty hajxy jaduhñ xñänøñiänä.

¹⁴ Pero cabä Jesús ñä'ä hadsooyy; paadiä gobernador jiaanč tehñ yagjuøøyy. Cab hänajty ñajuø'øy nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhädät.

¹⁵ Jaduhñsä gobernador hänajty quihdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hänajty tu'ug yhøxmach xøjooty pøn ja'a cu'ug jaduhñ ñänømäp coo yhøxmadsøøjät.

¹⁶ Jiibiä craa hänajty tu'ug chumyčhäna'ay ja'a xøhajpä Barrabás. Tøø ja'a Barrabás xiøø hänajty wyi'i wia'xy.

¹⁷ Coo ja'a cu'ughajxy hänajty tøø quiøxy hamugø'øy, mänitä Pilato yajtøøyy:

—Pøn mijts jaduhñ mnänøømby cooč nhøxmädsät, Barrabás tøgä ja'a Jesús ja'a Cristohajpä.

¹⁸ Najjuøøbiä Pilato hänajty coo ja'a Jesús jaduhñ yajcø'ødägøøyyä je'eguiøxpä coo ja'a quihdujt hänajty quia'a yajmädsøjcäxä.

¹⁹ Jimnä ja'a Pilato hänajty yhäña'ayñä maa hänajty tiuñän, mänitä Pilato quiapxyñägüejxä ja'a tio'ox-

iójcäm: “Cab jaduñ cu mdsaačhtiuuñ; hoyhäna'c yø'ø-duñ. Tøøch haamyquiods haxøøg nguma'ay yø'øgøxpä.”

²⁰ Mänitä teedywiindsón ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøøyy coo ween hajxy miäna'añ coo ja'a Barrabás yhøxmad-søøjät, y coo ja'a Jesús yagho'ogøøjät. ²¹ Mänitä guber-nador ja'a cu'ug miäyajtøøgumbä:

—Mädyii häna'c mijts mnänøømby cooçh nhøxmad-sät.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Barrabás.

²² Mänitä Pilato yajtøøyy:

—Ja'a Jesúsäts, ja'a xøhajpä ja'a Cristo, nébiøch je'e ndúnät.

Mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy:

—Møjpahbet cruzcøxp.

²³ Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii haxøøgpä jaduñ tøø tiuñ coo jaduñ yagho'ogøøjät.

Mänit hajxy jaduñ yáaxcumbä:

—Møjpahbet cruzcøxp.

²⁴ Coo ja'a Pilato jaduñ yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hänajty quia'a mädo'wa'añ, coo hajxy maas hanaxiä yaamhada'añ, mänitä nøø yujwaañ. Mänit quiø'øbuju cu'ugwiinduum. Mänit miänaañ:

—Ca'a yhøøch jaduñ mänaamb coo yø'ø hoyhäna'c jaduñ yagho'ogøøjät; mijts jaduñ mänaamb.

²⁵ Mänitä cu'ughajxy nägøxiä miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ. Højts jaduñ mänaamb møød højts nnøøx møød højts nmajc.

²⁶ Mänitä Pilato ja'a Barrabás yhøxmajch. Mänitä Jesús yajwojpä. Mänit yajcø'ødägøøyy coo nøcxy miøj-pahbedyii.

²⁷ Mänitä Jesús yajnøcxä ja'a gobernador soldadohajxy. Mänitä Jesús jiuhbigoøyyä ja'a soldadohajxy nägøxiä. ²⁸ Mänitä wyit yajtsíjjäxä. Mänitä tsaptswit yajpägøøyyä. ²⁹ Mänitä haptycoronä piädaacä maa ja'a quiuhduumän. Mänitä paxy yajcø'øgabøøyyä yhahooy-haampiäcø'ø. Mänit wyiinjjädaacä. Mänit wyiingapx-pejtä:

—¡Viva ja'a judíos ja'a guobiernahajxy, viva!

³⁰ Mänitä Jesús wyiingutsujøøyyä. Mänitä paxy piójcäxä. Mänit wiojpä quiuhduum. ³¹ Coo yhuuc wiingapxpejtäbä, mänit tsaptswit yajtsíjjägumbä. Mänit yhamdsoo wit yajpägøøyyägumbä. Mänit yajnøcxänä maa hänajty miøjpahbeda'añiijän.

³² Tu'haamnøcxpä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy ja'a Cirenetsøhmbä. Simón hänajty xiøhaty. Mänitä Simón ja'a cruz hadsip yajcajtsoowä.

³³ Mänit hajxy miejch maa jaduñ xiøhatiän Gólgota. Je'eduhñ ñänøømby: “Maa ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc ñähgäda'aguiän.” ³⁴ Mänitä Jesús tsaatyñøø jia yaghu-ucä ja'a jaançh tehñ tiahmbä. Coo jaduñ yhuucma-jch, cab jaduñ chojcy.

³⁵ Mänitä Jesús miøjpahbéjtänä cruzcøxp. Mänitä soldadohajxy yhäyø'cy dadoshaam nebiä Jesús ja'a wyit hajxy yajwá'xät. Jaduhñsä tiøjajty nebiä Diosquexypä jecy miänaañän: “Dadoshaam hajxy yhäyø'cy nébiøch

nwit hajxy jaduñ xyajwá'xät.” ³⁶ Mänitä soldadohajxy jim yhøxtaacy nebiä Jesús hajxy jaduñ wyiin-häñá'awät. ³⁷ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcuhduum tiiguiøxp ja'a Jesús coo tøø miøjpahbedyii: “Jesús hä-daa, ja'a judíos guobiernohajxy.”

³⁸ Jimä mee'tspä metsc miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús miähmøøyy, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug ha-hooyhaamby. ³⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty najxpä, wyi'i wyiingapxpejpy hajxy hänajty møød hajxy hänajty wyi'i quiuhjägøñ. ⁴⁰ Jaduhñ hajxy hänajty ñiñäma'ayii:

—Ja'a, miich jaduñ mänaañ coo mahñdy ja'a tsajtøjc myagjiida'añ, y cumaaxc mahñdy mhädiuna'añ wiingpä. Niyajmänacøøjäts hamdsoo pø tøyhajt jaduñ coo miich Dios xyHuunghaty.

⁴¹ Jaduhñ ja'a teedywiindsøñhajxy piamänaambä møødä ley-yajnähiøøbiähajxy, møødä fariseoshajxy, møødä martuumädøjc-hajxy.

⁴² —Tøø jaduñ yhuuc wi'i miäyajnähwa'açh, y caj hamdsoo ñiyajnähwa'adsa'añii. Pø tøyhajt jaduñ coo jaduñ guobiernahaty maa ja'a judiøshajxiän, ween jaduñ hamdsoo ñiyajmänaqyii cruzcøxp neby højts jaduñ nmäbøjcämät. ⁴³ Jaduhñ tøø xnämäayyäm coo yHuunghadyii ja'a Diøsä y coo ja'a Dios jaduñ cwieendähada'añ. Pø tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios jaduñ jiaançh tsocy, ween jaduñ yajnähwa'açh.

⁴⁴ Jaduhñsä mee'tspähajxy piamänaambä, ja'a ha-jxy jim miøjpahbetypä cruzcøxp.

⁴⁵ Mänitcujyxiøø ja'a naaxwiimbä wyiingoodsøøyy.

Tägøøghorä jaduñ yhiyty wiingoods. ⁴⁶ Mänitmäna-cyxiøø ja'a Jesús møc yaaxy: “Elí, Elí, lama sabactani”, je'eduhñ ñänøømby: Dios mee'x, Dios mee'x, tiich jaduñ coo tøø xñajtshixø'øy.

⁴⁷ Ja'a hajxy hänajty jim wi'i tiänaabiä, coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Elías yø'ø craa jaduñ jia wi'i miøjyaaxyp.

⁴⁸ Mänit tu'jäya'ay xo'od hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit quiumadsøøyy ja'a tsaatyñøøxunjooty. Cøjx je'e chomø'øy. Mänit paxy yagjøjwøønoøyy ja'a xo'od. Mänitä Jesús yaghaguubøøyyä neby jaduñ miúugät.

⁴⁹ Mänitä häna'c-hajxy wiingpä miänaañ:

—Huug hahijxnä, ween yhuuc cähxø'øgy pø mi-naambä Elías yajnähwa'adsa'añ.

⁵⁰ Mänitä Jesús jadähooc møc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ⁵¹ Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc quiøø'tswa'xy cu-jjiä. Cøxp jaduñ quiøø'tsohñ. Mänitä hujx ñhajxy. Mänitä tsaa jaduñ wia'xy. ⁵² Mänitä ho'ogyjiäya'ajiut may yhawaach. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy may jiuyp-iøjcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä. ⁵³ Coo ja'a Jesús hänajty tøø jiuypioøcy, mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy yhawa'adspädsøømy, ja'a hajxy hänajty tøø jiuypioøquiäbä. Mänit hajxy quiajptägøøyy Jerusalén. Jim hajxy jaduñ yhiixä nämay.

⁵⁴ Jimä soldadowiindsón ja'a Jesús hänajty cwieendähaty møødä soldadohajxy. Coo ja'a tsø'ty ha-jxy jaduñ yhiixy, mänit hajxy jiaançh tehñ chähgøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajtäm hijty coo hädaa craa hijty Dyioshuungä.

⁵⁵ Jimä tajiäya'ay ja'a Jesús hajxy hānajtj wyi'i nāhee-bø'øy jäguemduum. Jimä Jesús hajxy hānajtj tøø piad-sooñ Galilea. Tøø hajxy hānajtj piuhbety. ⁵⁶ Jimä María hānajtj pä ja'a Magdalatsohmä, møødä María ja'a Jacobo tiajhajxy, møødä Zebedeo tio'oxiøjc. ⁵⁷ Coø quioodsøøyy, mänitä mäyøøjäya'ay tu'ug miejch, ja'a xøhajpä José. Jim hānajtj chooñ Arimatea. Pianócxäbä ja'a Jesús miädia'agy hānajtj je'e. ⁵⁸ Mänitä José ja'a Pilato cuhdujt hoy miäyujwa'añ coø ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänäcät cruzcøxp. Mänitä José ja'a cuhdujt miooyä. ⁵⁹ Mänitä jaduhñ yajmänajcy. Mänitä poobwit yajnähbijty. ⁶⁰ Mänitä jaduhñ jii by piädaacy tsaajutjooty ja'a naamdajypä. Paadiä José ja'a tsaajut hānajtj tøø yajtajyii, jii by hānajtj piäda'aga'añii coø hānajtj tøø yho'ogy. Mänitä tsaajut yhämmøømtägooyy tsaahaam maa ja'a Jesús hānajtj tøø nāaxtägø'øyän. Mänitä José wyiimbijty. ⁶¹ Jimä María Magdalatsohmähajxy miähmøøyy møødä María tu'ugpä. Jim hajxy hānajtj yhäña'ay maa ja'a Jesús hānajtj tøø nāaxtägø'øyän.

⁶² Vierns ja'a Jesús jaduhñ yho'cy. Cujaboom ja'a teedywiindsøñhajxy miejch maa ja'a Pilatän møødä fariseoshajxy. ⁶³ Mänitä Pilato nāmaayyä:

—Miič møjteedy, ja'a craa häxøøy hō'cäbä, tøø hijty miäna'añ cooc tyijy cumaaxc hijty jiiuypiøga'añ. Pero nä'ä høñdaac jaduhñ. ⁶⁴ Entonces, quej ja'a soldado jim maa tøø nāaxtägø'øyän, jaduhñ hajxy jaduhñ jim yhadäná'awät jadu'tsuhñ. Jaduhñsä Jesús miägu'ughajpä ja'a nāaxni'x hajxy nøcxy quia'a yajpädsøømä. Jaduhñsä cu'ug hajxy quia'a nāmá'awät cooc tyijy tøø jiiuypiøcy. Maas hanaxiä hajxy jaduhñ cu yhøñdaacy quejee ja'a Jesús hijty yhøñda'aguiän.

⁶⁵ Mänitä Pilato miänaañ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nøcxy yhadäna'ay neby jaduhñ quia'a pädsøømät.

⁶⁶ Mänitä soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä. Mänitä tsaajuthaawän. Mänitä hajxy jim miähmøøyy.

28 Cujaboom näxøø jopyñä, mänitä María Magdalatsohmä jim miejch maa ja'a Jesús hānajtj tøø nāaxtägø'øyän møødä María tu'ugpä. ² Mänitiä hujx møc nāhajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä hānajtj tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hānajtj tøø chooñ. Mänitä tsaajihämoomy ja'a hijty hijpä juthaguum. Mänitä yhøxtaacy tsaanähgøxp. ³ Jaanč tehñ yhaamb hānajtj je'e. Jaanč tehñ pioob ja'a wyit hānajtj. ⁴ Coø ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhiijxy, mänitä hajxy tiägøøyy tsäyubiä. Jaanč tehñ chähgøøby hajxy hānajtj. Mänitä hajxy quiädaayy. Jaduhñ hajxy miähmøøyy nebiä ho'ogypiän. ⁵ Mänitä Maríahajxy nāmaayyä ja'a Diosmoonsäm:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coø ja'a Jesús hajxy mhøxta'ay, ja'a hijty tøø miøj-

pahbedyijäbä. ⁶ Cabä jii; tøø jiiuypiøcy neby hijty tøø miäna'añän. Miñ hajxy huug hiñ maa tøø nāaxtägø'øyän. ⁷ Coø hajxy jaduhñ mhixät, mänitä miägu'ughajpä hajxy nøcxy paquiä mhawaanä coø jaduhñ tøø jiiuypiøcy, coø jaduhñ nōcxø'øga'añ Galilea. Jim hajxy jaduhñ mbaada'añ. Jaduhñhöch miñts nhawáañäm.

⁸ Mänitä Maríahajxy hoy yhiijxy paquiä maa ja'a Jesús hānajtj tøø nāaxtägø'øyän. Jiibädä hajxy chähgø'øy, jiibädä hajxy xioonda'agy. Mänitä miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyø'øguiä. ⁹ Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús nāgüehxtø'xy. Mänitä Maríahajxy yajpoo'xä. Mänitä Jesús hajxy wyiingumedsøøyy. Mänitä hajxy tiecymiäneneñøøyy. Jaduhñ hajxy wyiingudsähgøøyy. ¹⁰ Mänitä hajxy nāmaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nōcxhöch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawáañac coø hajxy jim nōcxät Galilea, cooch hajxy jim xpiaada'añ.

¹¹ Coø ja'a Maríahajxy hānajtj tøø wyiimbity maa ja'a Jesús hānajtj tøø jiiuypiøquiän, mänitä soldadohajxy näje'e nōcxy cajpooty, ja'a hajxy hānajtj tøø yhadäná'ayäbä. Mänitä teedywiindsøñ hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hānajtj tøø yhiijxy. ¹² Mänitä teedywiindsøñhajxy hoy miøødmädia'agy ja'a martumädøjc-hajxy neby hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiünät. Mänitä soldado xädø'øñ hajxy may miooyyä. ¹³ Mänitä soldadohajxy nāmaayyä:

—Jaduhñ hajxy mmäná'anät coø hajxy coods mmaahoc'y, y coø ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsøømyii. ¹⁴ Y coodsä gobernador jaduhñ miädoyhädät, højts jaduhñ nyajmäbøgäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpädät.

¹⁵ Mänitä soldado ja'a xädø'øñ hajxy wyiingpøjcy. Mänitä hajxy hoy jiatcø'øy neby hajxy hānajtj tøø nāma'ayijän. Jaduhñsä judiøshajxy miädia'agyñä høxtä jäda'anäbaadyñä.

¹⁶ Mänitä Jesús miägu'ughajpähajxy jim nōcxy Galilea, ja'a nāmajtu'ugpä. Mänitä hajxy jim miejch maa ja'a tuñän maa ja'a Jesús hānajtj tøø nāgapxiän. ¹⁷ Coø ja'a Jesús hajxy yhiijxy, mänitä hajxy wyiingudsähgøøyy, hoy hajxy hānajtj näje'e quia'a ja mäbøcy hamuumdu'joot. ¹⁸ Mänitä hajxy wyiingumedsøøyyä. Mänitä hajxy nāmaayyä:

—Tøøchä Dios cuhdujt cøxiä xmio'oy jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁹ Nøcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxø'øw hajxy nébiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Jaduhñ hajxy myajnäbétät ja'a Diosteedycøxpä, møødä høøchcøxpä, møødä Dioshespíritucøxpä. Høøch ja'a Dios xyHuunghajp. ²⁰ Jaduhñ hajxy myajnähixø'øwät coø hajxy jaduhñ miäbøgät nebiätühöch mijts tøø nhane'emiän. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cooch mijts nmøødhida'añ cøjxta'axiøø høxtä coonä naaxwiimbä wyiimbädät.

San Marcos

1 Jaduhñä Diosmädia'agy chohñda'agy ja'a Jesu-cristocøxpä, neby jiajty, neby yhabejty. Dioshu-ungä Jesucristo je'eduhñ.

² Jaduhñ jim cujaay myiñ nocyjooty, ja'a Isaías jecy quiujáhyäbä. Ja'a Isaías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy jajwa'x. Jaduhñä Dios ja'a yHuung jecy ñämaayy:

Huuc mäadow, chámhøchä nguguexy nguejxø'øga'añ maa miich mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy jajwa'xa'añ coo miich jim nøcxy mwäditaambä.

³ Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactuumhøchä nguguexy nøcxy wiädita'añ. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhada'añ coo ja'a wiingapx jøjcapxøobiä jim tøø quiäda'agy pactuum,

mänit hajxy nøcxy wyiingapx jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcät, ja'a hajxy mWiindsønhadaambä.”

Ja'a Juan jaduhñ nänøømä, ja'a hänajty mäyajnäbe-taambä.

⁴ Mänitä Juan je'e jiaançh tägøøyy mäyajnäbejpä jim jäguemduum, maa ja'a mõjnøø hänajty xiøhatiän Jordán. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Juan hänajtiän. Jim hajxy hänajty chooñ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Judea, møød jim maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jerusalén. Mänitä Juan ja'a cu'ug tägøøyy jajwiingapxøobiä coo hajxy ñäbétät, weenä jiootä wyi-inmahñdy hajxy yajtägach. Jaduhñä Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajnähwäatsät. Mänitä cu'ugä piojpä quiädieey hajxy ñägapxy. Jaduhñ hajxy hänajty miä-na'añ coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy ñäbejnä.

⁶ Ja'a Juan, camelloøjt hänajty wyithajpy. Wajhac hänajty wiøønhajpy. Mu'u hänajty chu'uçh hajpy. Møjtsiin-nøø hänajty yhu'ugyhajpy. ⁷ Mänitä Juan ja'a cu'ug jajwiingapxøøyy: “Jímhøchä njamiøød tu'ug jiaac med-sa'añ jajwiingapxøobiä. Maas mäjaamøød je'e mied-sa'añ quejeech høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän, ja'a jaac med-saambä. ⁸ Coo mijts nyajnäbejty, nøøhaam mijts nyaj-näbejty. Pero ja'a jaac minaambä, Dioshespírituhaam hajxy jadähooc xyajnäbejtägatsa'añ.” Jaduhñä Juan miänaañ.

⁹ Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hänajty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a mõjnøø hänajty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hänajty tøø chooñ maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Juan ja'a Jesús yajnäbejty.

¹⁰ Tuunä Jesús ñä'a tøødspädsøømy, mänit yhjy coo

ja'a tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhjy coo hänajty ñägäda'agyii nebiä paloman.

¹¹ Mänitä Dios jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp. “Høøch miich tu'uquiä nHuunghajpy. Miiçh njaançh tehñ chojpy. Miiçh njaançh tehñ quiumaaby.” Jaduhñä Jesús ñämaayyä.

¹² Mänitä Jesús miødhajtä pactuum ja'a Dioshespíritu. ¹³ Mänitä Jesús jim piuhwaatsä. Nidiuhñ jim miähmøøyy. Jagooyyä animalhajxy hänajty jim wiädity. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a mõjcu'ugong. Mänitä Jesús jia tägøøyyä jøjcapxøøyyäbä. Juxychägui'xøø ja'a Jesús jim yhjty jäguemduum. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim tsajpootypä. Mänitä Jesús piuhbejtä.

¹⁴ Ja'a Juan, cujey je'e chuunä. Coo je'e jaduhñ chuunä, mänitä Jesús jim ñøcxtägajch Galilea. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tägøøyy jajwiingapxøobiä ja'a Diosmädia'agy cooc hänajty yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa hänajty jajcähxø'øga'añ. ¹⁵ “Habáatnäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa jajcähxø'øga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Weenä mjootä mwiinmahñdy hajxy myajtägach. Weenä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øy.” Jaduhñä Jesús miänaañ.

¹⁶ Cujequiä Jesús tägøøyy wädiipä maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Galilea. Jim hänajty wiädity mejypia'a, mänitä jäya'ay metsc yhjy, ja'a Simón møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats ja'a Simónghajxy hänajty tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohmnd hajxy hänajty piäda'agy mejjiooty. ¹⁷ Mänitä Simónghajxy ñämaayyä:

—Jam hajxy wädiätäm. Je'e mijts hijty mduunghajpy, hacxmats. Wiingtuunghøøch mijts nmo'owaamby. Nyajnähixø'øwäämbiøch mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxø'øwät —nøømä Jesús miänaañ.

¹⁸ Tuunä jaduhñ ñä'a mänaañ, mänitä Simón ja'a yhacxjohmnd hajxy hoy ñajtswidø'øy mejypia'a. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy. ¹⁹ Weeñtiä ja'a Jesús hajxy hänajty tøø miejypia'ayo'oy, mänitä Jesús ja'a Zebedeo yhjy møødä yhuunghajxy, ja'a Santiago møødä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hänajty yhäña'ay. Jiibiä yhacxjohmnd hajxy hänajty yxaxodsø'øy. ²⁰ Mänitä Jesús ja'a Santiago miøjyaaxy møødä Juan. Mänitä Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjypä. Ñähgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty møødä mioonsähajxy.

²¹ Mänitä Jesús hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hajxy jiiby tägøøyy tsajtøgooty. Mänitä Jesús

ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ²² Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coogä Jesús hänajty hoy yajnähiðøøy nebiä møjcuहुदुजतुमøødpän. Maas hóyyäc hänajty yajnähiðøøy quejee ja'a häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähiðøøbiä tsajtøgooty. ²³ Jiibiä mähdiojc hänajty tu'ug tsajtøgooty, tøø hänajty yajtägøøyii ja'a møjcu'u. Mänitä møjcu'u tiägøøyy yaaxpä møc:

²⁴ —Miičh Jesús, Nazaret miičh mdsooñ. Tii højts coo xmiädsibøøy. Højts jaduħn xjia wi'i yajcuħdä-goyyaamb, túħmäts. Nnajuøøbiøch pøñ miičh. Miičhä Dios xyHuunghajp —nømə mähdiojcä møjcu'u yajmänaañä.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamøñ, jua'ads jim maa yø'ø mähdiojcän —nømə Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitä møjcu'u ja'a mähdiojc je'e yajpojpaaty. Yáaxäbä mähdiojc nähwaatsä. Ja'a møjcu'u jaduħn yajyaax. ²⁷ Coö ja'a Jesús ja'a mähdiojc jaduħn yajnäwaach, jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduħn nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyy niñamáayyabä:

—Maa yø'ø craa cuħdujt jaduħn tøø ñä'ä mahñ piøcy coö yø'ø mähdiojcä møjcu'u jaduħn yajnäwaatsä. Nej, hawiinjemyguiuhdujtäda'a miøødäjä —nømə Jesús ñänøømə.

²⁸ Paquiä mädia'agy jim wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt coö ja'a Jesús ja'a miøcmäjaa hänajty tøø yajcähxøøgy.

²⁹ Coö ja'a Jesúshajxy jilby chajtøjpädsøømy møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a Simóng-hajxy hänajty chäna'ayän møødä Andrés. Quipxiä Santiagohajxy hänajty choonä møødä Juan. ³⁰ Ja'a Simón ja'a miøødhoc, pa'amgo'naaby hänajty je'e. Tobia'am hänajty miøød. Coö ja'a Jesús jim miejch maa ja'a Simón tiøjcän, mänitä Jesús yhawáañäxä coö ja'a pa'amjäya'ay hänajty jilby tøgooty. ³¹ Coö ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitä pa'amjäya'ay wyidsø'cy. Mänitiä ja'a tiøy tiøjch. Mänitä Jesús yajcaayyä yaghuucä ja'a Simón ja'a miøødhoc.

³² Mänittsuu, coö ja'a xøø hänajty tøø quiuhnaxy, mänitä Jesús pa'amjäya'ay may yajnämejtsä, jim maa ja'a Simón tiøjcän, møødä møjcu'umøødpähajxy.

³³ Jimä cu'ughajxy hänajty may tiäna'ay tøgħaawjooty.

³⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may yajpa'amnajxy. Madiu'ujä pa'am hajxy hänajty miøødä. Møødä møjcu'umøødpähajxy, yajnäwaatsä hajxy je'ebä. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhanehmy coö hajxy quia'a cápxät, je'eguiøxpä coö ja'a Jesús hänajty ñajuøøyii pøñ je'e.

³⁵ Cujaboom, je'enä hänajty wyiingoodsä, mänitä Jesús piädø'cy. Mänit tiøjpädsøømy. Mänit jim ñøcxy jäguemduum. Mänitä Tieedy hoy pia'ya'axy. ³⁶ Coö jioðøøyy, mänitä Simónghajxy yhiyx coö Jesús hänajty tøø tiu'ubøcy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy høxtaabiä. ³⁷ Coö ja'a Jesús piaatä, mänit ñämaayyä:

—Jim miičhä cu'ug xjia wi'i yajtøy maačhä ndøjcän.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam hajxy wiingtuum wädijtäm maa ja'a cajpt wiingonbän. Jadúħñhøchä cu'ugä Diosmädia'agy jim nya-

jwiingapxøøbiät. Jadúħñhøch nwiinguexiä cooçhä Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmäwädítät.

³⁹ Mänitä Jesús tiägøøyy wädijpä tsajtøjc-tsajtøjc wiinduhmyhagajpt jim Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxøøby, møødä pa'amjäya'ay hänajty yajnäwaatspä, ja'a hajxy møjcu'umøødpä.

⁴⁰ Mänitä Jesús pa'amjäya'ay ñämejtsä tu'ug, ja'a leppara'ammøødpä. Mänitä Jesús wyiinjiicädaacä, miänu'uxtaacä:

—Pø chojpy miičhä mjoot jaduħn, høøch hädaa nba'am yajnäwáatsäc —nømə Jesús ñämaayyä.

⁴¹ Mänitä mähdiojc ñäxuu'tsä. Mänit ñähdoonä. Mänit ñämaayyä:

—Tii coö quia'a cabä. Tøø jaduħn mnähwa'ačh.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduħn ñä'ä mänaañ, mänitiä mähdiojcä pia'am ñähwaatsä. ⁴³ Mänit miägäp xyhanehmä:

—Huuc mäðow, cab jaduħn pøñ mhawáañät coö tøø mba'amnähwa'ačh. Tu'uda'aquiä jim mnøcxät maa ja'a teediän, ween jaduħn xyhiyx coö tøø mjaanč pa'amnähwa'ačh. Mänit mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän, jaduħnä cu'ughajxy ñajuø'øwät coö tøyhajtä mba'am tøø jiaanč naxy —nømə Jesús miänaañ.

⁴⁵ Pero cabä craa ñä'ä mädia'agymiäbøjcy, ja'a pia'am hänajty tøø yajnäwa'ačhiijäbä. Coö tiu'ubøjcy, mänit tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hänajty tøø jiaty. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy jaduħn wia'xy. Coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduħn miädoyhajty coö ja'a Jesús hänajty miäyajpa'amnaxy, mänitä Jesús hajxy tiägøøyy høxtaabiä coö ja'a pia'amhajxy yajnäxäxät. Paadiä Jesús hänajty quia'a cajptägø'øwaañä coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty jia wi'i ñämech. Paadiä Jesús miähmøøñä jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiän. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hänajty chooñ.

2 Cujequiä Jesús jadähoc quiajptägøøyy Capernaum. Mänitä mädia'agy wia'xy coö hänajty jim tøø miéjtscombä. ² Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Jesús hänajty miejtsa'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jaduħn yhujch. Høxtä tøgħuubiaady hajxy miejch. Mänitä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ³ Mänitä pa'amjäya'ay tu'ug quiøømiejtsä cø'ømucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hänajty quiø'øy tsaajiooty. ⁴ Cabä pa'amjäya'ay hänajty hoy yajmedsa'añii maa ja'a Jesúsän, coö ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miäyayyä. Mänitä mähdiojc miäbejtä cuħjodijñähgøxp. Mänitä tøjc hajxy weeñtiä yajcuħwaach, jim mäðoyyä maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän, mäduħñtiä pa'amjäya'ay hoy ñänaxy. Mänit jaduħn quiuhdøøñäxä tsaajiooty. Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a Jesús wyiinduumän. ⁵ Paadiä pa'amjäya'ay yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy hänajty coö ja'a pia'am hänajty yajnäxäañäxä. Coö ja'a Jesús jaduħn yhiyx coö ja'a miädia'agy hänajty miäbøgåañäxä coö hänajty miäyajtso'oga'añ, mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø ja'a mgädieey xñähwa'ačh —nøṃä Jesús miänaañ.

⁶ Jiibiä häna'c-hajxy hänajty näje'e piahäña'ay, ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy yajnähihöbiä tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty miämädoonaabiä. Mänit hajxy näje'e miänaañ quiopcooty: ⁷ "Tii yø'ø craa jaduħn coo miäna'añ cooc tyijy yø'ø pa'amjäya'ay piojpä quiädieey tøø yajnähwáatsäxä. Cap pøn cuħdujt miøødä coo jäya'ayä piojpä quiädieey yajnähwáatsät; jagooyyä Dios tu'uquiiä miøødä." ⁸ Najuøøyy ja'a Jesús jaduħn waambaty hajxy hänajty miädia'agy quiopcooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy jaduħn coo mwi'i miädia'agy mgopcooty. ⁹ Høøch, Diosquexyhøch høøch, páadyhøch cuħdujt nmøødä coočhä jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy yaa nyajnähwáatsät hädaa yaabä naaxwiin. Hädaa mähdijc, nyajpa'amnaxáambiøch hädaa. Jadúhñhøch nyajcähxø'øga'añ coöch njaančh Diosquexiä. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhájpät coöch cuħdujt njaančh møødä coočhä jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwáatsät —nøṃä Jesús miänaañ.

Mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Tänaayyø'øg. Widsø'øg yø'ø mdsaay. Nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

¹² Tuuñä ja'a Jesús jaduħn ñä'a mänaañ, mänitä pa'amjäya'ay jiaančh møcpøjcy. Mänit tiänaayyø'cy. Mänitä chaay wyidsø'cy. Mänit tiu'ubøjnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduħn yhiyx, mänit hajxy nägøxiä jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa højts jaduħn nga'a híxäm.

Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy.

¹³ Mänitä Jesús ñøcxtägajch maa ja'a mejjiän. Mänitä jäya'ay jim may ñäméjtsägumbä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. ¹⁴ Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy, mänitä Leví yhiyx, ja'a Alfeo yhuung. Jim hänajty yhäña'ay meexäpa'a maa hajxy hänajty yajnähuudiu'udiän. Mänitä Leví ñämaayyä:

—Jam wädjítäm —nøṃä Jesús miänaañ.

Mänitä Leví tiänaayyø'cy. Mänit piadu'ubøjcy.

¹⁵ Mänitä Jesús hajxy wioowä mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän, møødä jiamioødtøjc. Nämayyä jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a Jesús hajxy hänajty pawädiijpä. Jiibiä yajnähuudiuutpäðøjcä Jesús hajxy hänajty may miøødcaamiucy miøødhucmucy, møødä cuboj cugädieediøjc. ¹⁶ Jiibiä fariseoshajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay, møødä häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähihöbiä tsajtøgooty. Coo ja'a Jesús hajxy jaduħn yhiyx coo ja'a yajnähuudiuutpäðøjc-hajxy hänajty miøødcaamiugyii møødä cuboj cugädieejjäya'ayhajxy, mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy ñämaayyä:

—Yø'ø mwiindsøn, tii yø'ø yajnähuudiuutpäðøjc coo miøødcaamiucy, møød yø'ø cuboj cugädieejjäya'ay —nøṃä fariseoshajxy miänaañ.

¹⁷ Miädoow ja'a Jesús jaduħn coo hajxy jaduħn miänaañ. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Pøn jaduħn møc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøn jaduħn pa'ammøød, je'eds hajxy jaduħn yajtsooyøøby.

Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin coočhä cuboj cugädieebiähajxy nnämä'awät coo ja'a yhaxøøgwiiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Pønäc tyijy pojpä cädieey ca'a møød, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ —nøṃä Jesús miänaañ.

¹⁸ Cujecy, jimä Juan ja'a jiamioødhajxy hänajty jaguiay yhity, møødä fariseoshajxy näje'e. Mänitä jäya'ayä Jesús hajxy hoy näje'e miäyajtøy:

—Yø'ø Juan ja'a jiamioødhajxy, jaguiay hajxy yø'ø yhiity, møød yø'ø fariseoshajxy. Pero miičhä mjamiøødhajxy, cab hajxy jaduħn yhiijpä. Tisän —nøṃä Jesús ñämaayyä.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabä jäya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybä wichpä, coo ja'a jamiø'ød hajxy hänajty wyiingay wyiinhu'ugy. Cab hajxy hänajty jiootmayhaty. ²⁰ Pero habaadáañpä jaduħn coočhä yaa ndsoonaannä. Mänitøch mäbøjnäbä ja'a njamiøødhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamb hajxy hänajtiän.

²¹ 'Ni pønä tucwit quia'a hagøyø'øy jemýwyithaam. Ja'a jemýwyit, múgäp je'e. Ja'a tucwit, cøødsäp je'ebä. Maas hanaxiä jiaac pagøødsät. ²² Jaanä jaduħnduhmü, ni pønä jemývyino quia'a cudemø'øy tucwajhacxujiooty. Jaac xúnäp ja'a jemývyino jaduħn. Mägøødsø'øb ja'a tucwajhacxuy jaduħn. Cøxäp ja'a jemývyino yhøxyocy. Nä'ägä tægóyyäp jaduħn nämetsc. Tægóyyäp ja'a tucwajhacxuy. Jaanä tægóyyäbä jemývyinäbä. Páadiädsä jemývyino hajxy quiudemø'øy jemýwiajhacxujiooty —nøṃä Jesús miänaañ.

²³ Poo'xxiøøjooty hänajty je'e, jimä Jesús hajxy hänajty wiädity trigocamjooty, møødä jiamioødtøjc. Mänitä jiamioødhajxy yohguiujc tiägøøyy trigowiingädsujtspä. Je'e hajxy hänajty jioø'xaamby. ²⁴ Jimä Fariseoshajxy hänajty näje'e piawädiijpä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy coo trigowiingädsuch poo'xxiøøjooty. Nej, cab hajxiäda'a ñajuø'øyä coo ja'a cuħdujt jaduħn myiñä coo hajxy jaduħn mga'a tünät poo'xxiøøjootiä —nøṃä fariseoshajxy miänaañ.

²⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä Diosmädia'agy hajxy mgapxiä coo ja'a Davidhajxy jecy yäho'pøjcä møødä jiamioødtøjc. ²⁶ Ja'a Abiatar hänajty tuumb teedywiindsøn. Mänitä David jiiiby tiägøøyy Diostøgooty. Mänitä tsajcaagy quiaayy, ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxø'øyäbä Dioswiinduum. Mänitä David ja'a jiamioødtøjc piuhmooyy. Hoorä, cabä cuħdujt hänajty myiñ coo ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduħn quiáyät. Jagooyyä teedy cuħdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy quiáyät.

²⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Paadiä Dios ja'a poo'xxiøø quiunuu'xy, weenä jäya'ayhajxy mänit piøø'xy. Mijts jaduħn ja mänaamb, paadiä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy cooc tyijy ja'a poo'xxiøø hajxy wyiingudsähgø'øwät. Cab jaduħn ñä'a tøyä. ²⁸ Cooch jaduħn nDiosquexiä, páadyhøch cuħdujt nmøødä cooch nmähane'emat høxtä poo'xxiøøjootypaady —nøṃä fariseoshajxy ñämaayyä.

3 Mänitä Jesús jadähooc tiöjtägøøyy tsajtøgooty. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug cø'øma'ad. ² Jimä fariseos ja'a Jesús hajxy hänajty miähee'pna'ay pø jaančh mäyajpa'amnaxaamb hänajty je'e poo'xxiøøjooty. Wiinmahñdy hajxy hänajty yhöxtaaby nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. ³ Mänitä cø'øma'adpä ñämaayyä:

—Tänaayyø'øg. Miñ yañ cujc täna'aw —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä mähdiojc jaduñ quiudiuuñ. ⁴ Mänitä fariseoshajxy ñämaayyä:

—Nebiä cuhdujt myiñ coo hajxy ndúunämät poo'xxiøøjooty, hoy tøgä haxøøgä. Nej, jaduñhä cuhdujt myiñ coo jäya'ay hajxy nyajtsóocämät poo'xxiøøjootiä, tøgä jaduñ myiñ coo jäya'ay hajxy nyaghó'cämädä —nømä Jesús miänaangumbä.

Pero cabä fariseoshajxy waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä, mäduhñtiä Jesús hajxy hänajty jiuhdänaawiädity. Jootmayhajpä Jesús hänajty coo ja'a fariseos ja'a cø'øma'adpä hajxy hänajty quia'a näxuučh. Cabä Jesús hänajty jiootcujcä. Mänitä mähdiojc ñämaayyä:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quio'ø jiaančh xajtøøyy. Tuunä jaduñ ñä'a xajtøøyy, mänitiä quio'ø yhoyøøyy. ⁶ Mänitä fariseoshajxy wyiimbijty. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Herodes jiamioødhajxiän. Ja'a Herodes, gobiernä hänajty tiuumby. Mänitä fariseoshajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät.

⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jiiby chohñ tsajtøgooty møødä jiamioødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxtägajch maa ja'a mejypia'ajän. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may piawädity. Galilea hajxy hänajty chooñ. ⁸ Tøø ja'a mädia'agy hänajty wia'xy wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Coo ja'a jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy jaduñ miädooyy wiinduhmyhagajpt, mänitä Jesús jäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ, møød jim Judeanaaxooty, møød jim Jerusalén, møød jim Idumea, møød jim Jordánmøjnøøhawiimb, møød jim Tiro, møød jim Sidón. ⁹ Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty may tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús hänajty jia wi'i ñähdona'añii ja'a jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä, ween hajxy jaduñ ñähwaatpä. Höxtä niyhanø'tsmújcäp hajxy hänajty. Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc ñämaayy coo barcohuung hajxy jim nähix hahixø'ø miähñä'awät, jaduñhä Jesús jiiby paquiä piédät coo hänajty pianø'ødsa'añii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hänajty wiädijpä ja'a møjcu'umøødpä. Homiaajä Jesús hajxy hänajty yhixy, mänitä Jesús hajxy hänajty wyiinjjicäda'agy, mänitä Jesús hajxy hänajty ñäma'ay:

—Dios miičh xyHuunghajp —jaduñhä møjcu'umøødpähajxy hänajty wyi'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coo ja'a Jesús hajxy quia'a nägápät majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jaduñ hanehm.

¹³ Mänitä Jesús jim ñøcxy tunghduum. Mänitä Jesús ja'a jiamioød miøjyaaxy, pøn hänajty hoy quipxy

miøødwäditaamby. Coo hajxy jim quioo'ty maa Jesús hänajtiän, ¹⁴ mänit hajxy nämajmetsc wyiinguejxä coo ja'a Jesús hajxy quipxy miøødwädität, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nøcxy yajwa'xy. ¹⁵ Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coo jäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. ¹⁶ Jaduñhä Jesús ja'a jiamioødhajxy hänajty xiøhaty, ja'a hajxy nämajmetspä. Tu'ug hänajty xiøhaty Simón. Je'e ja'a Jesús yajxøbejt Pedro. ¹⁷ Jimä Zebedeo yhuunghajxy hänajtypä, ja'a Santiago møødä Juan. Jue'e hajxy yajxødägøøyyä Boanerges. Jaduñ hänajty miädia'agytiägø'øy coo hajxy hänajty paquiä jiaančh tehñ yhawa'anda'agy nebiä häneejän. ¹⁸ Ja'a hajxy hänajty jaac jimä, jaduñ hajxy hänajty xiøhaty Andrés, møødä Felipe, møødä Bartolomé, møødä Mateo, møødä Tomás, møødä Santiago, ja'a Alfeo yhuung, møødä Tadeo, møødä Simón, ja'a hänajty xøhajpä ja'a celote. ¹⁹ Ja'a miämajmetspä hänajty xøhajp Judas Iscariote. Je'e ja'a Jesús cujey too'c; ja'a Jesús miädsiphajxy cø'ødägøøyyä. ²⁰ Mänitä Jesús hajxy ñøcxy maa tiøjcän møødä jiamioødhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may miéjtscumbä maa ja'a Jesús hajxy hänajtiän. Paadiä Jesús hajxy hänajty quia'a näbaadøøyyäxä mänaa hajxy jaduñ quiáyät møødä jiamioød, coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhad-sipy coo ja'a pia'amhajxy yajnäxäxät. ²¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiuuy miägu'ughajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty jiaančh tehñ yhadsibyii, mänitä Jesús hajxy ñämejch. Mänitä Jesús hajxy jia yajnøcxaañ hadsip. Jaduñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty tøø quiuhhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e quiädaacy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Jerusalén hajxy hänajty tøø chohñda'agy. Mänit hajxy miänaañ:

—Yø'ø Jesús, puhbéjtäp yø'ø ja'a møjcu'ugong, paadiä mäjaa miøødä coo jäya'ay yajnähwa'ačh, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Haa ca'a, ja'a møjcu'ugong ja'a møjcu'u hajxy wyiindsøñhajpiä —nømä Jesús wyiin-gapxpejtä.

²³ Mänitä yajnähixøøbiädøjc-hajxy miøjyaaxä. Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähixøøbiä cuento yajmäbaadyhaam.

—Coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät quipxyjiaty tu'cajpt, cab hajxy hoy ñimiøødtunáañänä. Jaanä jaduñduhmä, coo jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät quipxyjiaty tu'que'ex, cab hajxy hoy tøogooty ñimiøødhidáañänä. Jaanä jaduñduhmä, coo ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjät quipxyjiaty møjcu'u, cab hajxy jaduñ hoy wiäditaañä. Cøxäp hajxy jaduñ quiuhdägoyy. Jaduñhä tøyhajt hajxy mmøødhädät coočh møjcu'ugong xquia'a puhbety.

²⁷ Jaanä jaduñduhmä, ni pønä møcjäya'ay hoy mga'a mämeedsät tijaty jiiby miøød tiøgooty. Mänit mabøcypii coo jawyiin mgø'øxots mdecyxiódsät, mänitäts hoy mmäméedsät.

²⁸ Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios jäya'ay miämee'xa'añ nebiatiä poppä cädieey hajxy miøødä, waambatiä Dios hajxy tøø miägäpxtägoy. ²⁹ Pero pønä Dioshespíritu

tøø miägapxtägoy, je'e mäbøcypia, cab hajxy mänaa miämee'xáañänä. Homiänaaxøø ja'a piojpä quiädieey hajxy miäwädita'añ —nømä Jesús miänaañ.

³⁰ Paadia Jesús jaduñ miänaañ, coo hñajty tøø ñänømyii cooc tyijy ja'a mõjcu'ugong hñajty miøød-wädity.

³¹ Jimä Jesús hñajty miädia'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch møødä piuhya'ayhajxy. Coo jäya'ayhajxy hñajty jiaanč tehñ miayyä tøgooty, paadia tiajhajxy tøgoum miähmøøyy. Mänitä capxy hajxy quiejxy tøgooty coo ja'a Jesús ween yhuuc pädsømy. Jiibiä Jesús jäya'ay hñajty may jiuhhäñaawiädityii tøgooty. Mänit hajxy miänaañ:

—Ximä mdaj xwyi'i yajtyø møødä mbuhya'ayhajxy møødä mbuhdo'oxyhajxy.

³³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøñhöch ndajhajpy; pøñhöch nbuhya'ayhajpy.

³⁴ Mänitä Jesús jäya'ay wyiinhee'ppejty mäduñtiä hñajty jiuhhäñaawiädityii. Mänit miänaañ:

—Pøñjátyhöch nDeedy miädia'agy cudiüñäp, je'eč ndajhajpy, je'eč nbuhya'ayhajpy —nømä Jesús miänaañ.

4 Mänitä Jesús jadähooc yhädaaccumbä mejypia'a Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa je'e hñajtiän. Coo hawa'adspä hñajty jim quia'a hity pu'uwiing, paadia Jesús barcohuungooty tiägøøyy mejywyiing. Mänit jiiby yhäñaaguiädaacy. Jimä jäya'ayhajxy miähmøøyy pu'uwiing hamädoowhijpä waambatiä Jesús hñajty miädia'agy. ² Mänitä Jesús tiägøøyy yajnahixøøbiä cuento-yajmäbaadyhaam.

³ —Huuc mäadow hajxy, mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy trigowøjpä. ⁴ Näje'e trigotøømd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy pyiwøøgy. ⁵ Wiingtuumä trigotøømd hoy quiähgumbä tsaajoot maa naax hñajty quia'a møødän. Paquia trigotøømd miujxy coo naax hñajty quia'a cøøcä. ⁶ Pero nägooyyä xøø piädsøømy, cøjxä trigohuung tiø'öch coo tyicts hñajty cøøc tøø quia'a häda'agy. ⁷ Wiingtuum hoy quiähgumbä maa hapy hñajty jiaanč tehñ miayyän. Coo hapy jaduñ yee'cy, cøjx jaduñ ñähdäna'ayii. Ni tiøøm ja'a trigo quia'a pejty. ⁸ Wiingtuum hoy quiähgumbä maa ja'a naax hñajty jiaanč tehñ tioo'quiän. Jaanč tehñ yhoyøøyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miøødä tu'wipä; näje'e tægøøghii'xpajc miøødä; näje'e mägo'xpajc miøødä tu'wipä.

⁹ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Pøñ hädaaduhñ wiinjuøøby, wéenhöch nmädi-agy xmiäbøjcä.

¹⁰ Coo majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamioøød miøødmähmøøyy, ja'a hajxy hñajty nämajmetspä, møødä wiingjäya'ay ja'a näwéñtiäbä. Mänitä Jesús ñämaayyä coo quiapxtøwät waambaty hñajty tøø miädia'agy. ¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñhä Dios jioot chocy coo mijts mwiinjuø'øwät nebiä miäjaa yajcähxø'øga'añ. Hijty, cap pøñ hijty wyiinjuø'øy. Yø'ø wiinghäna'c-hajxy, ni yø'øhajxy quia'a wiinjuø'øy. Pädtyhöch yø'ø häna'c-hajxy nyajnahixø'øy

cuento-yajmäbaadyhaam. ¹² Hoy hajxy jia mäday, cab hajxy wyiinjuø'øy; jaduñhä Dios hajxy quia'a jøjyøgø'øwät; jaduñhä piojpä quiädieey hajxy quia'a yajnahwäatsäxät.

¹³ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Mijts, pø cab hajxy jaduñ hoy mwiinjuø'øwa'añ waambátyhöch naamnä tøø ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduñ hajxy hoy mga'a wiinjuø'øwa'añ waambátyhöch njaac yajmøødmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam. ¹⁴ Ja'a jäya'ay trigowøjpä, jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän. ¹⁵ Ja'a trigotøømd cähwäbä tu'haam, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mädooyän. Pero nägooyyä ja'a mõjcu'u ñämech, mänitiä hajxy yag-jahdiägøoyyäxä waambaty hajxy tøø yajwiingapxø'øyii.

¹⁶ Ja'a tøømd cähwäbä tsaajoot, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquia miäbøquiän, Jaanč tehñ xioondaacp hajxy jaduñ. ¹⁷ Pero cab hajxy jejcy miäbøcy. Nägooyyä hajxy jaduñ chaächtiufii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁸ Ja'a tøømd cähwäbä maa hapy jiaanč tehñ miayyän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mäbøquiän. ¹⁹ Pero jiaanč tehñ jiahmiejchp hajxy jaduñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduñ wyi'i ñädajpy wyi'i ñämaaby neby hajxy hoy chäná'awät, neby hajxy hoy yhäyöwät, møød maa mäyøøhadyiibän. Yajtägooöbiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. ²⁰ Ja'a tøømd cähwäbä maa naax jiaanč tehñ tioo'quiän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuumdu'joot miäbøquiän. Hoy hajxy jiaanč tehñ quiudiñ. Jaduñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miøødän tu'wipä, møød nebiä tægøøghii'xpajc miøødän, møød nebiä mägo'xpajc miøødän tu'wipä.

²¹ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo jäya'ay jøøñ hajxy quiudøø'xø'øy, cøxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiby quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiby hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c. ²² Jaanä jaduñ-duhmbä, tijaty jaduñ hijp yu'uč, tsipcøxp jaduñ quiøxy cähxø'øga'añ. ²³ Pøñ jaduñ wiinjuøøby, wéenhöch nmädia'agy xmiäbøjcä.

²⁴ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Huuc wiinjuø'øw hajxy nébiöch cham nyajmøødmädia'aga'añ; pøñ hädaa mädia'agy hoy wiinjuøøby, maas hoy jaduñ jiaac yajwiinjuø'øwa'añii. ²⁵ Pøñhöch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, je'eč njaac yajnahixø'øwaamby. Pero pøñhöch nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjcä, cäböch je'e tii nyajnahixø'øwaannä. Høxtä jiahdiägoyyaamby je'e mädyii tyijy tøø jia wiinjuø'øy.

²⁶ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ñi'ibiän. ²⁷ Coo ñiippädø'øy, mänit nøcxy miaanä coo tøø quioodsø'øy. Cujaboom, coo jiobø'øy, mänit piädø'øcumbä. Pero cab jaduñ ñajuø'øy nebiä tøømd miuxy. Hiç, hamdsoo

ja'a tøømd miuxy yeegy. ²⁸ Ja'a tøømd, jiibiä miäjaa pi-aady naaxooty. Coö miuxy, mänit yeegy. Coö yeegy, mänit piøjy. Coö piøjy, mänit tiøømbety. Coö tiøømbety, mänit miäjay. ²⁹ Coö miäjay, mänit hajxy chucy. Tøø jaduħn yhabaatnä coö hajxy yajpädó'øgät.

³⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Nebiaduħn njaac yajmäbáatämät coö ja'a Dios ja'a miøcmäjaa jaduħn yajcähxø'øga'añ. ³¹ Coö ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduħn mäwiin miäbaady nebiä mostazapajcän. Jaanč tehñ chay ja'abi' mostazapajc jaduħn. Ni mädyii hujts piäjc jaduħn quia'a tsayyä nebiä habi' mostazapajc chayyän. Pero coö mní'ibät, jaanč tehñ piaquiä jaduħn yeegy cøxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Høxtä hoyyä muuxyha-jxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

³³ Haagä hädaaduhmbä cuento-yajmäbaadyhaamä Jesús ja'a cu'ug hänajty yajwiingapxø'øy, mäduhñtiä hajxy hänajty hoy wyiinjuø'øwa'añ. Pero coö ja'a cu'ug hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing ca'xy quiapxtøønä, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä.

³⁵ Coö chuujøøyy, mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tsøc hajxy jáamäm barcojooty; jam hajxy jimhaam by mejyhawiimb.

³⁶ Jiibiä Jesús hajxy hänajty yhäña'ay barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jiibiä jäya'ayhajxy näje'e piadu'ubøjpä wiingbarcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmøøyy mejypia'a.

³⁷ Mänit møc tiägøøyy pojpä. Mänitä mejy tiägøøyy ja'tspä. Mänitä barco ñähja'tspejtä. Mänitä nøø com tiägøøyy barcojooty. Høxtä hujts ja'a barco jaduħn. Quinaambä barco hänajty. ³⁸ Pero ja'a Jesús, maab hänajty je'e jilby barcohøjxhaam. Cuhnø'øxø'øy hänajty jilby mia'ay. Jaanč tehñ chähgøøbiä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty. Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, nej, caj mdajy mmayyä coö hajxy nguhdägoyyáañämä.

³⁹ Coö ja'a Jesús mia'abiädø'cy, mänitä poj yhojy møødä mejy coö yuungø'øwät. Mänitä poj jiaanč mooñ; møødä mejy, yuungøøyy je'ebä. ⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tii hajxy hijty coö mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mmäbøquiä coöch møcmäjaa nmøødä.

⁴¹ Jaanč tehñ chähgøøby hajxy hänajty. Mänit hajxy hamee'ch ñiñämaayyä:

—Pønäda'a yø'ø; høxtä poj møødä mejy, cud-iúunäxäbä miädia'agy yø'ø.

5 Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb, maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gerasa. ² Coö hajxy miänajcy barcojooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug tiäna'ay jäguemjuøøby. Møjcu'u hänajty tøø yajtägø'øy. ³ Jutjooty hänajty chäna'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty ñaaxtägø'øyän. Jaanč tehñ miøcä craa hänajty. Ni cadenahaamä jäya'ayhajxy hänajty hoy quia'a cø'øxots quia'a tecyiodsa'añ. ⁴ Mayhooc hajxy hänajty tøø jia cø'øxoch tøø jia tecyxioch cadenahaam.

Pero wyi'i yaghapodøøbiä cadena hänajty. Ni pøn hänajty quia'a mäjäda'aga'añ. ⁵ Xøømdsuhñ hänajty jim ya'axy jiocy cabäsantäjooty møød tunjooty. Naxy hänajty tsaahaam hamdsoo ñiichugyii. ⁶ Coö ja'a Jesús jaduħn yhiixä jäguem, mänit päyø'øguiä ñänøcxä. Mänit hoy wyiinjjicäda'agyii. ⁷ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u ñämaayy:

—Jua'ads miičh jilby maa yø'ø craajän.

Mänitä møjcu'u møc yaaxy:

—Miičh Jesús, miičhä Dios xyHuonghajp, ja'a jim tsajpootypä. Nej mnijiäwø'øy møød høøchcøxpä. Tunä mayhajt, ca'ačh xchaačhtiuñ. Dios, cøxp je'e.

⁹ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänitä møjcu'u yhadsooyy:

—Legiónghøch nxøhaty. Páadyhøch jaduħn nxøhaty coö højts jaduħn njaanč tehñ ñämayyä.

¹⁰ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coö ja'a møjcu'uhajxy quia'a høxquexøøjät jäguem.

¹¹ Jim wiingón maa ja'a Jesús hajxy hänajtiän, jim mejypia'a, jimä hädsømhajxy hänajty may yuumydiajy tunmøjc. Nämajtsmil hajxy hänajty wiädity. Mänitä Jesús jadähooc miänuu'xtaacä coö ja'a møjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhädsømän, weenä hädsømhajxy nøcxy yajtägø'øy. Mänitä møjcu'uhajxy jiaanč quejxä maa ja'a hädsømän. Mänitä craa ñähwaach, ja'a hänajty tøø miøjcu'uyajtägø'øyijäbä. Mänitä hädsømhajxy cøjx yajtägø'øy. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy mejjiooty. Cøjx hajxy jilby ñøøji'xø'øy.

¹⁴ Ja'a häna'c-hajxy hänajty jim hädsømgüeendähjap, cøjx hajxy piäyø'øgy. Hoyyä mädia'agy hajxy jim yajwa'xy cajpooty møød cajtpa'a neby hänajty tøø jiadyyii tøø tiuñii. Coö ja'a cu'ughajxy jaduħn miädooyy, mänit hajxy hoy yhiixy. ¹⁵ Coö hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänajtiän, mänitä craa hajxy yhiixy, ja'a hijty pa'ammøødpä, coö hänajty tøø ñähwäatsänä ja'a møjcu'u. Jim je'e hänajty witmøød yhäñaañä. Coö hijty pia'ammøødä, nähwa'ads høxwa'ads hijty wiädity. Tøø hänajty wyiinmahñmejtsnä. Jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduħn coö ja'a craa hajxy yhiixy coö ja'a pia'am hänajty tøø ñähwäatsänä. Høxtä tsähgøøyy hajxy jaduħn. ¹⁶ Mänit hajxy cøjx yajmøødmädia'agyii neby hänajty tøø jiadyii tøø tiuñii. Ja'a jäya'ayhajxy jaduħn híjxäbä coö ja'a hädsøm ja'a møjcu'u hajxy yajtägøøyyä, je'edshajxy jaduħn mädiaac. ¹⁷ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coö jim chónät maa ja'a quiajpthajxiän.

¹⁸ Coö ja'a Jesús hänajty wyiimbidaañnä barcojooty, mänit jaduħn ñämaayyä coö ween piadu'ubøgyii. Ja'a craa jaduħn mänaañ, ja'a pia'am hänajty tøø yajnäxäxäbä. ¹⁹ Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Caj, ca'ačh xpianøcxy. Nøcx jim maa ja'a mdøjcän, maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ugän. Nøcxä mädia'agy yajwa'x coö miičhä Dios tøø xñäxuuch, coö mi-ichä Dios ja'a møjcu'u tøø xyajnähwä'ačh.

²⁰ Mänitä craa jiaanč nøcxy maa ja'a tiøjcän. Mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä maa naax hänajty

xiøhatiän Decápolis. Jaduhñ je'e miädia'agytiägø'øy majc-cajpt. Jaduhñä miädia'agy hñajty yajwa'xy coo ja'a Jesús ja'a mähdiøjc møjcu'umøødpä hñajty tøø yajnähwa'açh. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaançh tehñ yagjuøøyy.

²¹ Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä barcojooty møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jim miéjtscumbä mejyhawim maajxy hñajty tøø chohñda'aguiän, mänit hajxy jim biarcomänajcy mejypia'a. Mänitä Jesús jäya'ay may ñámejtsä. ²² Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug wyiinijcädaacä. Jairo hñajty xiøhaty. Je'e hñajty jim tuumb wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän. ²³ Mänitä Jesús miänuu'x-taacä:

—Wiindsøn, møjtä'agyhøch nhuung. To'oxiäna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødä. Jámhøch nhuung cø'ønähgájpäc, ween jaduhñ miøcpøcy —nøñä Jairo miänaañ.

²⁴ Mänitä Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hñajty may pianø'øch piabooñ. ²⁵ Jimä tajjäya'ay hñajty tu'ug pa'ammøød majiäya'ayhagujc. Majmetscjumøjtä ñø'ty hñajty tøø xiee'xy jabom-jabom. ²⁶ Tøø ja'a mähdiøjc hñajty jejcy jia yajtsooyø'øy maa ja'a doctorhajxiän. Pero cábädsä pia'am hñajty ñä'ägä yajnájxäxä. Tøø ja'a xiädø'øñ hñajty quiøjxnä tii jaduhñ ñä'ä jaac yajniñämäjuyø'øwøøjäp. Coo hñajty jaduhñ ñä'ägä yajtsooyø'øy tehñgajnä, maas hanaxiä pia'am hñajty jaduhñ jiaac tehñ miøjta'agy. ²⁷ Coo ja'a mähdiøjc jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hñajty wiädity mäba'amyajnajxpä, mänit jaduhñ wyiinmaayy quiopcooty: "Cooch yø'ø wyit häyaa nnä'ä nähdoonät, nábäbøch nba'amäda'a häyaaajä." Mänitä Jesús jioøgyohdiägøøyyä. Mänitä wyit jiaançh nähdoonäxä. ²⁹ Mänitiä tajjäya'ay ñø'ty jiaançh hadujcy. Mänitä ñiäwøøyyä coo ja'a pia'am hñajty tøø ñaxy. ³⁰ Mänitä Jesús ñiäwøøyyä coo tu'jäya'ay hñajty tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx wyiinhee'ppety. Mänit miänaañ:

—Pøñhøch nwit tøø xñähdoonä.

³¹ Mänitä jiamioødhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduhñ coo myajtøy pø tøø miich jäya'ay mwit xñähdoonä. Haa ca'a, majiäya'ay hajxy jaduhñ xwyi'i pianø'øtsämä —nøñä Jesús ñämaayyä.

³² Pero jimä Jesús hñajty yhøxta'ayñä pøñä wyit hñajty tøø ñähdoonäxä. ³³ Ja'a tajjäya'ayä, jaançh tehñ chähgøøby hñajty je'e. Paady hñajty chähgø'øy coo hñajty ñajuø'øy neby hñajty tøø miøcpøcy. Mänitä Jesús hoy wyiinijcäda'agyii tsäyúuyyap. Mänitä tajjäya'ay ñägapy neby hñajty tøø miøcpøcy.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huang, paady miich mba'am tøø ñaxy coo tøø mmäbøcy cooch mäjaa nmøødä coochä jäya'ay tøy njaançh yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcujc.

³⁵ Jimä Jesús hñajty miädia'agynä, mänitä jäya'ayhajxy näje'e miejch. Jim hajxy hñajty tøø chohñda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitä Jairo ñämaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhadsijpnä. Tii jaduhñ jim ñä'ä jaac túnäp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

³⁶ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhamädoonajxy, mänitä Jairo ñämaayyä:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmayhaty —nøñä Jesús miänaañ.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ coo pøñ jim quia'a panøcxät maa ja'a Jairo tiøjcän. Jagøoyyägä Pedrohajxy jim ñøcxät møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay. ³⁸ Coo hajxy jim miejch maa ja'a Jairo tiøjcän, jaançh tehñ jioøby jaançh tehñ yaaxpä jäya'ayhajxy hñajty jim. ³⁹ Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cajxä yø'ø to'oxiäna'c ñä'ä hó'oguiäbä. Tii hajxy coo mwi'i jioø'øy coo mwi'i ya'axy. Nä'ä maab yø'øduhñ.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, mänit ñäxiicä. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx yhøxquejxpädsømy tøgh-aguuy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c hajxy ñänøcxymaa to'oxiäna'c hñajty quio'na'ayän, møødä Jesús ja'a jiamioødhajxy, møødä to'oxiäna'cä tiaj tieedyhajxy. ⁴¹ Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c wyidsø'cy. Mänitä ñämaayy:

—Quixyhuung, pädø'øg.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä to'oxiäna'c jiaançh pädø'cy. Mänit yoyø'cy. Jiaançh tehñ yagjuøøyy ja'a Jairohajxy jaduhñ møødä Jesús ja'a jiamioødhajxy. ⁴³ Mänitä Jairohajxy yhanehmä coo hajxy jaduhñ quia'a mädiä'agät coogä yhuung hñajty tøø jiuypioøcy. Mänit hajxy ñämáayyäbä coo yhuung hajxy yajcáyät. Ja'a Jesús jaduhñ mänaañ.

6 Coo ja'a Jesús hajxy jim chóhngumbä møødä jiamioødhajxy, mänit hajxy jim ñøcxymaa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Nazaret. Jimä Jesús hñajty ñä'ägädä tsooñ. ² Coo ja'a poo'xxioø yhabaaty, mänitä Jesús jim ñøcxymaa ja'a tsajtøjcän. Mänit tiägøøyy yajñähixøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy ñiämáayyäbä:

—Maa yø'ø craa mädia'agy jaduhñbä tøø ñä'ä maañ yhabøcy coo jaduhñ jiaançh tehñ jiaty jiaançh tehñ ñajuø'øy, coo jaduhñ hoy-yagjuøøñäjaty yajcähxø'øgy. Haa ca'a, højts nmägunaaxhátäm yø'øjä. ³ Je'e yø'ø, ja'a hijty tsejtspä pujxpä. Ja'a María yhuung yø'ø. Hajchhátäp yø'ø, ja'a Santiago, møødä José, møødä Judas, møødä Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chäna'ay maa højts ngajptän.

Coo ja'a Jesús hñajty jim chooñ Nazaret, paady hñajty jim quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii.

⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Homiaajä ja'a Dioswiinguexypähajxy wyiingud-sähgø'øyii. Jagooyyä hajxy jim quia'a wiingud-sähgø'øyii maa yhamdsoo cajpthajxiän, maa yhamdsoo tøjc-hajxiän.

⁵ Coo ja'a Jesús hñajty jim quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii, paady hñajty jim madiu'u hoy quia'a yajcähxø'øga'añ. Nämets nädagøøquiiä pa'amjäya'ayhajxy jim ñä'ä maañ yajpa'amnajxä cø'ønähgapyhaam.

⁶ Jiaançh tehñ yagjuøøbiä Jesús hñajty jaduhñ coo ja'a miädia'agy jim quia'a jøjpoøgøøyyäxä.

Mänitä Jesús ja'a mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä mäduhñjatiä cajpthuung wiingonbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamioðd wyiinguejxy, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä, coo hajxy wiädítät cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjaya'ay hajxy yajnáhwá'adsät, ja'a hajxy hänajty mójcu'umøødpä. Nämetscjaty hajxy hänajty wiädita'añ. ⁸ Mänitä Jesús ja'a jiamioðd jiaac nämäaay coo hajxy tii quia'a mänöcxät, ni tsajcaagy, ni morral, ni xädø'øñ. Jagooyyä yomybiaxy hajxy quiábät tu'uquiä. ⁹ Tu'tehñquiä cø'og hajxy miänöcxät møød tu'xojxyä wit. ¹⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo hajxy jim mmédsät homiädyii cajptä, jimä tøjc hajxy tu'ug myujwá'anät maa hajxy hänajty mmejtsta'aga'añän. Jimiä hajxy jaduññ mhídät. Cabä tøjc hajxy myajtagátsät. ¹¹ Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hänajty xquia'a jøjpøgø'øwaañä, mänitä mdecy hajxy mwiinixit mwiinwóbät, weenä naaxoc jaduññ quiøxy ca'ay. Jaduhñä hijxtahñd miähmø'øwät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø quia'a jøjhadsowø'øy. Mänit hajxy jim mdsóonät.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamioðdhajxy tiu'ubøjñä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduhñä cu'ug hajxy hänajty yajwiingapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøjñät, møød coo ja'a yhaxøøgwiiinmahñdy hajxy ñajtshixøøñät. ¹³ Mayyä jäya'ayhajxy hänajty yajnáhwä'açhii, ja'a hajxy hänajty mójcu'umøødpä. Mayyä pa'amjaya'ayhajxy hänajty yajmøcpøgyii coo hoñ hajxy hänajty yajnáhjaaxyii.

¹⁴ Jimä Herodes hänajty guobiernähaty maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'ogy. Mänitä Herodes miänaañ cooc tyijy ja'a Juan mäyajnäbejpä tøø jiuypjøjtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hänajty je'e Jiesúsä; páadiägä hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'ogy ja'a wyiinmahñdycxpä, cooc tyijy hänajty tøø jiuypjøjtägach.

¹⁵ Wiingatiä jäya'ayhajxy hänajty miänaambä. Näje'e hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy Jesús hänajty je'e yhelíasä. Näje'e hajxy hänajty miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús hänajty wiädity nebiä jecyjäya'ayhajxy hänajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty. ¹⁶ Pero ja'a Herodes, tehñgajñä je'e hänajty miäna'añ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hänajty tøø yajyo'puxyíijäbä. Je'eg tyijy jaduññ tøø jiuypjøjtägach.

¹⁷ Hix, haxøøgä Herodes hänajty jiäya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc hänajty miøødt-sänáayp. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hänajty xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hänajty xiøhajpä, ja'a Herodes hänajty miøødtsänaabiä. Mänitä Juan ja'a Herodes yhojy: "Cab jaduññ yhojy coo ja'a mhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc jaduññ mmøødt-sänáaypät." Coo ja'a Herodes jaduññ yhojjä, paadiä Juan yajmajtsä. Mänitä Juan chuunä.

¹⁹ Cabä Herodías hänajty yhojwiø'øy coo ja'a Herodes jaduññ yhojjä, paadiä Herodías ja'a Juan hänajty jia wi'i yajyagho'oga'añii. ²⁰ Pero cabä Herodes hänajty jaduññ miäna'añ coo ja'a Juan yagho'ogøøjät. Hix, wyi-

ingudsähgøøbiä Herodes ja'a Juan hänajty. Ñajuøøbiä Herodes hänajty coo ja'a Juan hänajty jiaanç tehñ yhojhäna'cä. Jaanç tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hänajty miädoowä. Pero cabä Herodes hänajty ñajuø'øy neby jiatcø'øwät. ²¹ Cabä Herodías wiinmahñdy hänajty ñä'ägädä paady nebiä Juan yajyagho'ogøøjät. Mänit yhabaaty coo ja'a Herodes xiøø hänajty jiada'añii. Mänitä Herodes ja'a jiamioðdtøjc miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Galilea. ²² Jim hajxy hänajty quia'y yhu'ugy, mänitä Herodías yhuung jii by tiøjtägøøyy. Mänitä quixy tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaanç tehñ yajxón yhejch piujty. Jaanç tehñ xioondaac ja'a Herodeshajxy jaduññ møødä wioyba wyichpä. Mänitä Herodes ja'a quixy ñämaayy:

—Tehñ tiøy nnämä'awät, høøch yajmäyujwáañäc tii mdsogaamby, nmó'owäbøch miich je'e, hotyijä, høxtä nmó'owäbøch miich naax cupc maaçh yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduññ miänaañ, jaanç tehñ xioondaacp hänajty jaduññ coo ja'a quixy hänajty yajxón yhech. ²⁴ Mänitä quixy piädsøømy. Mänitä tiaj hoy miäyajtøy tiig jaduññ yujwá'anäp. Mänitä Herodías wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnäbejpä yajyagho'ogøøjät. Mänitä yhuung ñämaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwáañäxät. ²⁵ Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan quiopc móoyyac txyjooty.

²⁶ Coo ja'a Herodes jaduññ ñämaayy, mänit jiaanç tehñ jiootmadiägøøyy. Mänit jaduññ ñähadsooyy. Hix, tøø hänajty jaduññ miäna'añ cooc hänajty hoy ñä'a tiijä yega'añ. Hix, tøø ja'a wioyba wyichpä hänajty jaduññ yajmädooy. ²⁷ Mänitä Herodes ja'a mioonsä jii by quiejxy pujxtøgooty coo ja'a Juan nøxxy yo'puxyii. ²⁸ Mänit hoy jiaanç yo'puxyii. Mänitä quixy ja'a Juan quiopc hoy yajcø'ødägø'øyii txyjooty. Mänitä tiaj hoy miøødiägach.

²⁹ Coo ja'a Juan jiamioðdhajxy jaduññ miädoyhajty coo ja'a Juan hänajty tøø yagho'ogyii, mänitä Juan ñi'x hajxy hoy yajpædø'cä. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy.

³⁰ Mänitä Jesús ñämejtstägajtsä ja'a jiamioðd, ja'a hajxy nämajmetspä. Cøjxä Jesús yhawáañäxä, nebiaty hajxy hänajty tøø miäba'amyajnaxy, møød waambaty hajxy hänajty tøø yajnáhixø'øy. ³¹ Jaanç tehñ miayyä Jesús jäya'ay hajxy hänajty ñämeçhii. Wiimbijp hadøjpä majiäya'ayhajxy hänajty. Coo ja'a jäya'ayhajxy may wyi'i miech, paadiä Jesús hajxy hänajty quia'a näbaadøøyyäxä mäduhñjätä hajxy quia'y yhu'ugät. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy paquiä póo'xäm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadääñäm.

³² Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy barcojooty. Tsohñ hajxy jimän. Mänit hajxy jim ñøxxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hänajty quia'a jadyhitiän. ³³ Coo ja'a Jesús hajxy jaduññ yhiixtu'ubøjcä, mänitä majiäya'ayhajxy wyi'i piadu'ubøjpä. Ñajuøøby hajxy hänajty jaduññ maa ja'a Jesús hajxy hänajty ñøcxa'añ. Päyø'øguiä hajxy jaduññ

ñä'ägä nõcxy. Jawyiin hajxy jim ñä'ägä mejch maa ja'a Jesúshajxy hánajty ñõcxiän. Wiinduhmyguiajpt hajxy hánajty chooñ. ³⁴ Coo ja'a Jesús jii by piädsõõmy barcojooty, mänitä jäya'ay yaghixõõy may. Mänit näxu-u'tscapxy miõõdhajty. Jaduhñ yhiixy nej coo meeg wyiindsõñ ca'a hijpän, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a yajñähixõõy. Mänitä Jesús madiu'u tiägõõy yajñähixõõbiä. ³⁵ Tõõ hánajty chuujõõñä. Mänitä Jesús ja'a jiamiõõd ñämejtsä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jue'e jaduñ yaa, pactuum. Cabä cajpt yaa maa ja'a cu'ug quiaayyõõc hajxy häyaa jiúyät. Tõõ jaduñ hoyhoy jiaanç tehñ chuujõõy. ³⁶ Nämä'aw yõõ cu'ug, ween hajxy nõcxy quiaayhõõxta'ay maa ja'a cajpt yaa wiingonbän —nõmã Jesús ñämaayyä.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tsõg hajxy nä'ägä yajcáayyäm højtshájtäm.

Mänit hajxy yhadsoogumbä:

—Haa tii hajxy jaduñ nhuuc nä'ä yajcáayyämbäp.

Cajx nä'ä caayyõõcpä nä'ä huucõõcpä. Nej, jaduñ miich mmäna'añä coo højts tsajcaagy nõcxy njuy mejtsmägo'x denario —nõmã Jesús jiamiõõd ñämáayyägumbä.

³⁸ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Huuc mäyajtõw yõõ cu'ug põñ caayyõõc mõõd. Põnjaty jaduñ mõõd, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hánajty tõõ yajmujnä, mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jagooyyä højts tsajcaagy mägoõxyä tõõ nbaady mõõdä hacx metsyä.

³⁹ Mänitä Jesús miänáañ coo ja'a cu'ughajxy yhõxtá'agät necchooty tu'hagõõbiäjaty, nämägo'xhaam mõõd näjuxychägui'xmajc-haam. Mänit hajxy jaduñ jiaanç yhõxtaacy. ⁴¹ Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy mägoõxpä quioõndsooyy mõõdä hacx metspä. Coo chajhee'py, mänitä Dioscujú'uyäp yeycy ja'a tsajcaagy quioõxpä mõõdä hacx quioõxpä. Mänitä tsajcaagy tiägõõy haguidõõbiä. Mänitä jiamiõõd tiägõõy moobiä ja'a tsajcaagy mõõdä hacx, ween hajxy jaduñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugän. Tehngajnä Jesús ja'a tsajcaagy hánajty yajwa'añguiojy mõõdä hacx. Jiaac tehñ yajmayõõby hánajty jaduñ. ⁴² Cu'uxiä jäya'ayhajxy jaduñ jiaanç tehñ quiaayy. ⁴³ Hoyyä jäya'ayhajxy hánajty jaduñ jia mayyä, majmetscachä tsajcaagy quiunajxy mõõdä hacx. Ja'a Jesús jaduñ yajwa'añguioj. Nämägoõxmil ja'a ya'adiõjc-hajxy jaduñ quiaayy yhuucy.

⁴⁵ Mänitiä Jesús ja'a jiamiõõd ñämaayy coo hajxy tiägõõwät jii by barcojooty, wéénäc hajxy jim ñõcxõõgät mejyhawiimb maa ja'a cajpt jaduñ xiõhatiän Betsaida. Coogä Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ ñähguéecnät, mänitäc hajxy jim ñibiaadõõjät. ⁴⁶ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay ñähgueecy, mänit jim nõcxy tungõxp Diospa'yaaxpä. ⁴⁷ Coo quiooodsõõy, jimä Jesús hánajty tõõ miähmõõy mejypia'a nidiuhñ. Ja'a barco, jagooyyä hánajty mejyquiuyc tõõ ñä'ä mahñ miech. Jiaanç tehñ miõcä barco hánajty jiojcupõõy. Tõõ ja'a Jesús jiamiõõdhajxy hánajty jiaanç

tehñ yhanuu'xõõñä coo ja'a barco hajxy hánajty jia wi'i quiaaby. Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixy coo hajxy hánajty tõõ yhanuu'xõõñä, mänit yo'oyhaam tiu'ubõjcy nõõwiing. Mobädajpä hánajty jioõõwaañä, tõõ ja'a Jesús ja'a jiamiõõd hánajty ñajtspaadõõñä. Wyiin-naxáañnäbä Jesús ja'a jiamiõõd hánajty jaduñ. ⁴⁹ Coo ja'a Jesús yhiixä coo hánajty yo'oy nõõwiing, mänitä jiamiõõdhajxy miänáañ cooc tyijy hánajty je'e yháañämä. Mänit hajxy mõc chaaçhyaaxy. ⁵⁰ Nägõxiä hajxy hánajty chähgõõy coo ja'a Jesús hajxy jaduñ yhiixy coo hánajty yo'oy nõõwiing. Cab hajxy choj hõxcajpy. Mänitä Jesús miänáañ:

—Mõcä mjoot hajxy päda'ag; hõõch hädaa; ca'açh hajxy xchähgõõy.

⁵¹ Coo ja'a Jesús tiägõõy barcojooty, mänitä poj mioõñ. Jiaanç tehñ yagjuõõy ja'a Jesús jiamiõõdhajxy jaduñ coo poj mioõñ. ⁵² Hoy hajxy hánajty tõõ jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'añguiojy mõõdä hacx, cab hajxy hánajty ñajuõõy coo ja'a Jesús mõcmäjaa miõõdä ja'a Dioscõxpä. Jiaanç tehñ quiuhxex hajxy hánajty.

⁵³ Coo ja'a Jesúshajxy jim miech mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiõhatiän Genesaret, mänitä barco hajxy jim quiuxojch mejypia'a. ⁵⁴ Tuunä hajxy jaduñ ñä'ä barcopädsõõmy, mänitiä Jesús yhõxcajpä ja'a cu'ug. ⁵⁵ Paquiä mädia'agy jim wia'xy coo ja'a Jesús hánajty jim tõõ miech. Mänit tiägõõy wädijpä cajpt-cajpt. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägõõy cõõmiejtsäbä tsaajiooty maa ja'a Jesús hánajty wiäditiän. Jimä pa'amjäya'ayhajxy hánajty tõõ ñajtsõõyõõyii mõj-tu'uba'a maa ja'a Jesús hánajty ñaxõõwa'añän. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxõõjät. Põnjatiä Jesús wyitpa'a hánajty nä'ä nähdoõñäxäp, tehñ ñajxpä pi-a'amhajxy hánajty mänitiä.

7 Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämejch, mõõdä häna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy yajñähixõõbiä. Jim hajxy hánajty chooñ Jerusalén. ² Mänitä fariseoshajxy yhiixy coo ja'a Jesús jiamiõõd ja'a cuhdujt hajxy hánajty näje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cõõbuju coo hajxy hánajty tiägõõwa'añ caabiä huucpä. Ja'a fariseoshajxy, jiaanç tehñ yhooyä judiõcuhdujt hajxy hánajty quiudiuñ. ³ Hix, jaduñä judiõshajxy hánajty jägyhajty tõõ yajñähixõõy. Naaghooc hajxy hánajty quiaaya'añ, tsipcõxpä quioõõ hajxy hánajty hoyhoy ñä'ägä puju wa'ads. ⁴ Mõõd coo hajxy hánajty tõõ yhooy halaplaaztõjpa'c, cab hajxy hánajty quiaaya'añ jaguiõõbuju. Madiu'u cuhdujt hajxy hánajty miõõdä coo hajxy cõõxiä wiinä ñähbuju ñähje'eçh, mõõdä cayõhñdy hu'ugõhñdy, mõõdä tu'ts, mõõdä pujxtu'ts. ⁵ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtõõy:

—Tii yõõ mjamiõõdhajxy jaguiõõbuju coo quiaay. Cabä jeyquihdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jägyhajty quiuhdujthatiän.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jue'e mijts, mjaanç tehñ miähane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnä'ä cudiuñ waambaty hajxy hamd-

soo mja hane'emy. Mijtsçxpä ja'a Isaías jecy quiujahy, mänitä Dios miänaañ:

Hädaa jäya'ayahajxy, ja mänaamb hajxy jaduhñ coógøch tyijy hajxy xwyiingudsähgø'øy, pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñä'a tsoy.

⁷ Xióøbøch hajxy xjia wi'i pia'häyoy.

Jaduhñ hajxy jia mäna'añ coógøch tyijy nmädia'agy hajxy xjia yajnähixøyyä,

pero yhamdsoo mädia'agy hajxy ñä'a wi'i miädiaacyy,

nømä Isaías jecy quiujahy. ⁸ Mijts, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixøñä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myaghijnäp —nømä Jesús ja'a fariseos ñämaayy.

⁹ Mänitä Jesús ñämäaguumbä:

—Paadiä Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixø'øy, jaduhñä mhamdsoo cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pero põñägä tiaj ja'a tieedy haxøøg nänøømb, ya-

jcuyagho'ogø'øwääñäbäc jaduhñ. ¹¹ Pero wiing mijts mja mäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhawinmatsä cooc põñä tiajjä tieedy haxøøg ñämä'awät: “Cábøch mijts nbuhbedaanä. Hix, tøøchä Dios nnäma'ay cooch je'e cøxiä nmo'owa'añ ja'aäch mijts hijty nmo'owaambiä.”

¹³ Coo hajxy jaduhñ mmäna'añ, myajcähxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a yajtuunä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myaj-nähixøøñä. Madiu'u hajxy jaduhñ myajcähxø'ogy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mnajtshixøøñä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuunä —nømä fariseoshajxy ñämaayy.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug yajwiingapxøøguiumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy hamädoowhijtäc. ¹⁵ Tijaty hajxy mgaaby mhuucy, cab hajxy xyajcädieey. Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mæbøcy xyajcädieeyäp. ¹⁶ Pøñ jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy miädia'agy jaduhñ yajmaayy, mänitä cu'ughajxy quiøxy wiimbijnä. Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøñä møødä jiamøødtøjc, ja'a hajxy hänajty ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby hänajty jaduhñ miädia'agytägø'øy ja'a hänajty jaduhñ jim tøø miädiä'aguiäbä majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jiamøødhajxy jaduhñ yajtøøw yajtøøx. ¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, ni mijts hajxy jaduhñ tøø mga'a wiinjuø'øyä waambátyhöch tøø nja mädia'aguiä. Jaduhñds je'e, tijaty hajxy mgaaby mhuucy, cab hajxy xyajcädieey.

¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy ja'a pøcy, jiiby jaduhñ yhäda'agø'øy maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän. Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab jaduhñ jiiby tiehñ tiägø'øy maa ja'a mjuøhñdyhajxiän —nømä Jesús miänaañ.

Jaduhñ hädaaduhñ miädia'agytägø'øy coo ni mädyii jøø'xy pøcy quia'a hamajtsä. ²⁰ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy mæbøjnäbä xyajcädieeyäp. ²¹ Coo ja'a jäya'ay haxøøg-

wiinmahñdy hajxy jiaanç tehñ miøødä, paady hajxy haxøøgaty jiaanç tehñ jiatcø'øy; paady hajxy miämeech, paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä jäya'a-dio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ay, paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy, paady hajxy miäwiinhøøñ, paady hajxy ñiñähøjyii, paady hajxy jiaanç tehñ yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coo hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøødä. ²³ Jaduhñds je'e, jaanç tehñ miadiu'u ja'a haxøøgwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduhñ mæbøcy xyajcädiehby.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøñä.

²⁴ Coo ja'a Jesús jim chohñ, mänit jim ñøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mänitä tøjc tu'ug piaaty maa hänajty miejtsta'aga'añän. Hamee'ch jim jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduhñ coo ja'a Jesús hänajty jim tøø miech. ²⁵ Jimä tajjäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay. Hagriego hänajty miädia'agy. Ca'a hänajty je'e jiuðosä. Jimä yhuung hänajty tu'ug, to'oxiäna'c. Tøø ja'a to'oxiäna'c hänajty pia'ambety. Møjcu'u hänajty tøø yajtägø'øyii. Coo ja'a quixiä tiaj jaduhñ miädooyhajty coo ja'a Jesús hänajty jim tøø miech, mänitä Jesús hoy wyiinjiçäda'agyii. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a to'oxiäna'c nøcxy yajpa'amnäxäxä. ²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab jaduhñ yhäxøø'øy coochä huc-huung tsajcaagy nmó'owät, ja'a pigäna'c-hajxy hijty quiaayaambiä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, ja'a juðoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a juðoshajxy jaduhñ yajmäbaatä nebiä hucän. ²⁸ Mänitä tajjäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsøn, tøyhajt jaduhñ. Pero jiibiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigäna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

²⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo jaduhñ tøø mmäna'añ, cähxø'p jaduhñ cooch nmädia'agy xmiäbøjcä. Tøø ja'a mhuungä møjcu'u ñähwäatsänä. Nøcxnä jootcujc maa ja'a mdøjcän.

³⁰ Mänitä tajjäya'ay wyiimbijty. Coo jim miejch maa ja'a tiøjcän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hänajty jiaanç nähwäatsänä. Jimä yhuung hänajty quio'na'ay maabejtçøxp hoy weenän.

³¹ Mänitä Jesús jim wyiimbijtägajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mänit jim ñaxøøyy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sidón. Mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Decápolis. Mänit jim miedsøøyy maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Galilea. ³² Mänitä mähdiøjc tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän. Cabä mähdiøjcä mädia'agy hänajty hoy yhabädsømy, møød hänajty quiuhnatä. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a quiø'ø yajnähgäbät maa ja'a mähdiøjc cuhnatpä. Ja'a mähdiøjcä jiamøødhajxy jaduhñ mänaañ.

³³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc jäguemjuøøby miødhajty nidiuhñ. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjcä tiaatsc piädsihwä. Mänitä Jesús ja'a quiø'øwahxç chujyñähbo'ty. Mänitä mähdiøjc tiaatsc chujyhabo'odøøyyäxä.

³⁴ Mäniä Jesús chajhee'py. Mäniä miänaañ: "Efata." Jahuñ hädaa miädia'agytiägø'ø: "Hawa'ads."

³⁵ Tuuñä ja'a Jesús jahuñ ñä'ä mänaañ, mäniä mähdiojç quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaanç tehñ yhoj jahuñ miädiaacnä. ³⁶ Mäniä Jesús miänaañ coo hajxy quia'a mädiä'agät coo ja'a mähdiojç jahuñ tøø yhojyø'ø. Pero cab hajxy jahuñ jioodhajty. Mäniä hajxy jahuñ hoy yhamädiaagø'ø. Hoyyä Jesús may-hooc jia hanehmy coo hajxy quia'a hamädiaagø'øwät, maas hanaxiä ja'a mähdiojç hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jahuñ ñä'ä yajtuuñäxä. ³⁷ Jiaa-aañ tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jahuñ. Mäniä hajxy tiägøøyy mänaañbä: "Jaanç tehñ miøj-mayhajty jahuñ tiuumby coo ja'a cuhnatpä yajmä-doowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy."

8 Cujaboom cumaaxç, mäniä jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguiumbä maa ja'a Jesús hänajtiän. Ja yähó'cäp hajxy hänajty, cabä caayyøøc hajxy hänajty ñä'ägädä møødä. Mäniä Jesús ja'a jiamiøødtøjc yaax-mujç, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Mäniä Jesús miänaañ:

² —Nnaxúu'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøjøch hajxy tøø xpiawädiñä. Tøø ja'a quiaj tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiøjxnä. Tii hajxy jahuñ ñä'ä jaac cáyär. ³ Cooç hajxy jaguiay nguejwiimbíädät, wehñdä hajxy jim tiu'uyuugädáwät. Hix, näje'e hajxy jäguem tøø chohñda'agy.

⁴ Mäniä Jesús yhadsoowä ja'a jiamiøødtøjc: —Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcáayyäm. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä páatämät —nøñä Jesús jiamiøødhajxy miänaañ.

⁵ Mäniä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy: —Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä. —Juxtujç —nøñ hajxy yhadsooyy.

⁶ Mäniä Jesús miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhoxtä'agät naaxwiin. Mäniä Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mäniä Dioscujú'uyär yejcy. Mäniä tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiä. Mäniä jiamiøødtøjc miooyy. Mäniä majiäya'ayhajxy miooyy. Coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy hänajty yhaguidø'øgy, ya-jwa'añguiojpy hänajty tehñgajñä. ⁷ Jimä hacxhuung hajxy hänajty miøødäbä mejtstägøøg. Mäniä Jesús quiunuu'xy. Mäniä miänaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy mio'owøøjät. Jahuñ je'e may yajwa'añguiojpyä.

⁸ Mäniä jäya'ayhajxy tiägøøyy caabiä. Høxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Høxtä jiaac piwø'c hajxy juxtujcach, ja'a hänajty tøø quiunáxiäbä. ⁹ Nämädaaxmil jäya'ayhajxy jahuñ quiaayy yhuucy. Mäniä Jesús miänaañ coo hajxy wyiimbijnät. ¹⁰ Mäniä Jesús hajxy jadähooc biarcopéjumbä møødä jiamiøødtøjc. Mäniä hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Dalmanuta.

¹¹ Mäniä Jesús ja'a fariseos näje'e ñämejtsä. Mäniä fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hajxy miøødyajt-sibøøyy. Mäniä Jesús jia nämaayyä:

—Huuc yajcähxø'øgä hijxtahñd hoy-yagjuøøñäbä ja'a tsajpootypä. Jahuñ højtsä tøyhajt nmøødhädät coo miichä Diosmäjja mjaanç møødä —nøñä fariseoshajxy miänaañ.

¹² Mäniä Jesús jiootmaxiey. Jootmädiägøøyy jahuñ. Mäniä miänaañ:

—Tii ja'a Diosmäjja hajxy coo mwi'i yhixa'añ. Tøyhajt mijts nnämä'awät coo hajxy mga'a hixa'añ —nøñä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹³ Mäniä Jesús hajxy wyiimbijnä møødä jiamiøødtøjc. Mäniä hajxy tiägøøyy barcojooty. Mäniä hajxy tiu'ubøj-cy. Mejyhawiimb hajxy hänajty ñøcxa'añ.

¹⁴ Mäniä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mnigwieendähadøøjöp hajxy. Ca'a ja'a Herodes chajcaagychooy hajxy mmäwädiñä, ni ja'a fariseos jie'ehajxy.

Mäniä Jesús jiamiøødhajxy yhiijy coo ja'a tsajcaagy hajxy hänajty tøø quia'a jaac juy. Jagooyyä tsajcaagy hajxy hänajty tu'uquiä miøødä barcojooty. ¹⁶ Mäniä hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Paady hajxy jahuñ xñämäayyäm, coo tsajcaagy hajxy tøø njahdiägøoyyäm.

¹⁷ Coo ja'a Jesús jahuñ yhamädoonajxy waambatiä jiamiøødhajxy hänajty ñiñäma'ayii, mäniä hajxy ñämaayyä:

—Nej, jahuñ hajxy mwiinjuø'øgyä cooçhä tsajcaagy tøø nmädia'aguiä, ja'a hajxy tøø njahdiägøoyyäbä. Cab hajxy tøø mnä'ägädä wiinjuø'øgy tijátyhöch tøø nmädia'agy. Mjaanç tehñ quiuhex mijts jahuñ. ¹⁸ Xiidsä mwiin hajxy mja møødä, cab hajxy tii mhijxmähmø'øgy. Xiidsä mmädohnd hajxy mja møødä, cab hajxy tii mmädooähmø'øgy. ¹⁹ Mänääjøchä nämägooxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a mägooxtsajcaagy, naac cachä caadiuc hajxy mbiwø'cy.

Mäniä hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

²⁰ Mäniä Jesús miänáangumbä:

—Jaanä mänääjøchä nämädaaxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy, naac cach hajxy mbiwø'pä.

Mäniä hajxy yhadsoogumbä:

—Juxtujç.

²¹ Mäniä hajxy ñämäayyägumbä:

—Caj mijts tøø mnä'ägä wiinjuø'øgy tijátyhöch tøø nmädia'agy —nøñä Jesús miänaañ.

²² Mäniä Jesús hajxy jim miejtstägajch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betsaida. Mäniä wiinds tu'ug wyitsmejtsä maa ja'a Jesúsän. Mäniä Jesús miänuu'x-taacä coo ja'a wiinds ween ñähdoñii, ween jahuñ yhi-jxø'øgy. ²³ Mäniä Jesús ja'a wiinds wyijtstsooyy. Mäniä wiinds cajtpa'a quipxy miødhajtä. Mäniä wiinds wyi-ingutsujøøyyä. Mäniä wyiingumo'xøøyyä. Mäniä miäyajtøøwä pø tøø hänajty yhiijxø'øgy. ²⁴ Mäniä tiägøøyy hijxø'pä weenjaty. Mäniä miänaañ:

—Tøøch weenjaty nhijxø'øgy. Cábøchä jäya'ay hoy nhøxcaba'añ. Nnajuøøbiøch jahuñ coo jiäya'ayä, pero jadúhñhöch nhixy nebiä quepychaajän.

²⁵ Mäniä Jesús ja'a wiinds jadähooc wyiingu-mo'xøøguiumbä. Mäniä wiinds hoy tiägøøñä hijxpä. Hotyijä hänajty jäguemjaty yhiijxnä. ²⁶ Mäniä Jesús miänaañ:

—Tu'uda'aquii mnócxät maa ja'a mdójcän. Ca'a cajtooty mguyo'oy mgubögö'öy —nómä craa ñä-maayyá, ja'a hánajty tóø yhiǰxó'óguiábä.

²⁷ Mänitá Jesús hánajty jim̄ tiu'ubójcý móødä jiamióødtójc. Jim̄ hánajty hánajty ñócxá'añ maa ja'a naax hánajty xióhatiän Cesarea de Filipo. Cajpt-cajpt hánajty hánajty wiá dita'añ. Tu'haamnócxpä, jim̄ Jesús ja'a jiamióødtójc miäyajtóøyy:

—Hóøch, pónhóchä cu'ugäda'a xtyijp.

²⁸ Mänitá Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hánajty miána'añ cooc tyijy miich mjuan mäyajnäbejpä. Näje'e hánajty miánaambä cooc tyijy miich mhElíasä. Näje'e hánajty jiaac mänaambä cooc tyijy miich mDiosquexiä, cooc tyijy miichä Diosmädia'agy jecý myajwa'xy.

²⁹ Mänitá Jesús yajtóøgumbä:

—Mijtsäts, pónhóch mijtshajty jaduñ xtyijp.

Mänitá Pedro yhadsooy:

—Jue'e miich, Cristo. Dios miich tóø xwyiinguexy.

³⁰ Mänitá Jesús ja'a jiamióødtójc ñämaayy coo ja'a Jesús hánajty quia'a mädiá'agät pón hánajty je'e.

³¹ Mänitá Jesús ja'a jiamióødtójc tiägóøyy yajwiin-gapxóøbiä:

—Hóøch, Diosquexyhóch hóøch. Madiú'ujóchä tsaačpä nõcxy nhabaada'añ. Xmiähanhadáambóchä jäya'ayhájty, ja'a hánajty jiiby wiindsónhájty maa ja'a tsajtójcän, móødä teedywiindsónhájty, móødä hana'c-hájty jiiby Diosmädia'agy-yajnahixóøbiä maa ja'a tsajtójcän. Mánithóch hánajty jaduñ xjia yajyagho'oga'añii. Pero cooch hánajty tóø xyajyagho'ogyii, cudägóøgxóøyyä, mänithóch njujypiójtägatsa'añ.

³² Howyiinjuóøñä ja'a Jesús jaduñ miädiacy. Mänitá Pedro ja'a Jesús hawiingtuum wioonócxý. Mänitá Pedro miánaañ:

—Wiindsón, ca'ads jaduñ mwi'i miána'añ. Caj miich nej mjada'añ mhabeta'añ —nómä Jesús ñämaayyá.

³³ Mänitá Jesús wia'wiimbijty. Mänitá jiamióødtójc wyiinhee'ppejty. Mänitá Pedro yhojjä:

—Mójcu'u, jua'ads yaa maäch nwiinduumän. Jaduñ miich mwiinmahñdyhaty nebiä jäya'ayhájty wyiinmahñdyhájty. Caj miich jaduñ mwiinmahñdyhaty nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän —nómä Jesús miánaañ.

³⁴ Mänitá Jesús ja'a cu'ug mióyaaaxy móødä jiamióødtójc. Mänitá Jesús miánaañ:

—Pón jioot tsojp cooch xjiamióødhádät, weenä yhamdsoo cuhdujt hánajty ñajtshixó'öy, weenä jioot hánajty piäda'agy coo hánajty chaáčhpójpät nébióch nd-saačhpóga'añän. Wéenhóchä nmädia'agy hánajty tehngajnä xmiábójcä. ³⁵ Pónä jioot ja pädaacp coo hánajty hoy jjugyhádät, cab hánajty cójxta'axiøø jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän. Pero pónä jioot pädaacp coo hánajty yhó'ogät ja'a hóøchcöxpä móødä Diosmädia'agyquiøxpä, je'edshájty homiánaajä jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän. ³⁶ Coo hánajty hodiium mga'a mähmó'owät coo hánajty tóø mhó'ogy, cab hánajty jaduñ mniyaghoyó'owóøjät, hoy hánajty yaa tóø mja mäyóøhaty hädaa yaabä naaxwiin. ³⁷ Ni tii yaa

quia'a nä'ägädä tsoobaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhájtyhájty choobaada'añän, coo hánajty homiánaajä mjugyhádät nebiä Dios jjugyhatiän.

³⁸ Pónhóch xmiädsähdiuumb móødhóchä nmädia'agyquiøxpä maa hädaa jäya'ay wyiinduumhájtyän, hädaa pojmoødpä cádieemiøødpähájty, hädaahájty ca'a Diosmädia'agymiábójpä, cooch yaa ngädaac-tägátsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitóch hánajty jadähóoc nmädsähdiuumdägatsa'añ, pónjátyhóch hánajty yaa tóø xmiädsähdiuñ. Diosquexyhóch hóøch. Diosmócmäjaamóødhóch hánajty yaa ngäda'aga'añ, näguipxy móødä Diosmoonsähájty, ja'a hánajty jim̄ hijpä Dioswiinduum —nómä Jesús miánaañ.

9 Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Chaads mijts tóyhajt ndehm̄ ñamá'awät, mijts xii tanaabiä, näje'e hánajty hánajty mga'a ho'ogyñä coo hánajty quiahxó'óga'añ coo ja'a Dios hánajty yhane'e-ma'añ ja'a miócmäjaahaam.

² Cudädujxóø, mänitá Jesús ja'a Pedro wioonócxý maa ja'a tun jaanč tehñ quiøxpän, näguipxy móødä Santiago móødä Juan. Nämädaaxyä hánajty hánajty jim̄. Mänitá Jesús wyiin jiojp wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhájtyän. ³ Hóøtä haamb hóøtä tsämaambä Jesús hánajty móødä wyit móødä tiucxy. Jaanč tehñ pioobä wyit hánajty nägø'ø nädecypä. ⁴ Mänitá Elfashájty jim̄ ñäguehxtóø'xy móødä Moisés. Jim̄ Jesús hánajty hánajty wyi'i mióødmädia'agy. Nägoojä Pedrohájty hánajty ñä'a hijxcäda'agy ñä'a hee'pcäda'agy. ⁵ Jaanč tehñ chähgøøbiä Pedrohájty hánajty. Cab hánajty hánajty ñajuó'öy waamb hánajty jaduñ ñä'a mäná'anät. Mänitá Pedro nä'a nägoobä miánaañ:

—Wiindsón, hoyóøyy jaduñ coo hánajty yaa tóø nbéjtäm. Nhuuc hädiuñ hójts tøjquemyhuung tägóøg maa mijtshájty häyaa cødu'ug myaghäña'awó'owät, móød miich, móødä Moisés, móødä Elías —nómä Jesús ñämaayyá.

⁷ Tuunä ja'a Pedro jaduñ ñä'a mänaañ, mänit hánajty ñäma'anähbejty. Mänitá Dios jiiby quiapxy näma'ajooty: "Hóøch nHuung hädaa. Njaanč tehñ chójpíoch hädaa. Mäbójcä miädia'agy hánajty." ⁸ Coo ja'a näma'a chajpejty, tóø ja'a Moiséshájty hánajty yhadägoyyó'öy móødä Elías. Coo ja'a Pedrohájty jia hijxwädipty, cabä Moisés hánajty yhiixnä ni ja'a Elías; jagooyyä ja'a Jesús hánajty jiaag hijxy nidiuhñ.

⁹ Jim̄ Jesús hánajty hánajty wyiinmānacy tunñhgøxp móødä jiamióød nädägóøgpä, mänitá Jesús miánaañ:

—Ca'a hánajty pón mnä'ägädä hawaanä tijaty hánajty yaa tóø mhixy tóø mmädoy hóøtä cóonóch hánajty tóø njujypiójtägach cooch hánajty tóø nho'ogy. Diosquexyhóch hóøch —nómä Pedrohájty ñämaayyá.

¹⁰ Coo ja'a Pedrohájty jaduñ ñämaayyá, paadiä mädia'agy hánajty jaduñ miábójcý. Jioodhajt hánajty jaduñ nebiaty hánajty tóø yhiixy tóø miädoy. Hamiñ haxópy hánajty jia ñimiäyajtóyii waambä Jesús hánajty jaduñ jia mäna'ana'añ coo jaduñ miánaañ cooc hánajty jujypiójtägatsa'añ. ¹¹ Mänitá Jesús hánajty miäyajtóøyy:

—Ja'a häna'c hajxy jiiiby yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän, jaduñ hajxy miäna'añ coogä Elías tsipcøxp jawyiin quiädá'agät. Mänitägä Cristo høxhaam jiaac tehñ quiäda'aga'añ. Tii hajxy jaduñ coo miäna'añ. Nej, tøyhajt jaduñä.

¹² Mänitä Jesús yhadsooy:

—Jaduñä Diosmädia'agy jiaančh mäna'añ coogä Elías jawyiin quiäda'aga'añ. Tøyhajt jaduñ. Mänitägä cøxiä wiinä yagjema'añ yajtägatsa'añ. Tøø ja'a Elías jia cäda'agy. Pero tøø jaduñ jiaančh tehñ chaačhtiuñii nebiatiä jäya'ay jioothajxy chocy. Tøjiajt jaduñ nebiä Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Nej, mnajuøøby hajxy jaduñä waambátyhøčhä Diosmädia'agy xmiädi-aacpä, høøch ja'a Diosquexypä, coočhä jäya'ayhajxy xhaačhtiuñaambä, møød coočh hajxy xquia'a jaac hixaanä.

¹⁴ Coo ja'a Jesús hajxy jiiiby quiädaacy maa ja'a jiamioødhajxy hänäjty tøø miähmø'øyän, ja'a hajxy hänäjty jiiiby nädaaxtujpä, mänitä Jesús yhiixy coo ja'a jiamioødhajxy hänäjty piquiä tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay. Jimä häna'c hajxy hänäjty miøødnihoyii, ja'a häna'c-hajxy jim yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän.

¹⁵ Nägoo ja'a cu'ugä Jesús hajxy jiojcuhiøøyy, mänit hajxy jiaančh tehñ xioondaacy. Mänitä Jesús jiojcuhäyø'øgyä. Mänit yajpoo'xä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mwi'i yajniuiuhøjøøyyäp.

¹⁷ Mänit tu'jäya'ay yhadsooy:

—Wiindsón, chaačhä nhuung tøø nja møødmech. Møjcu'u jaduñ miøød. Ja'a mõjcu'u wi'i yaguhmb. ¹⁸ Naxy jaduñ yajcädayii. Mänit tiägø'øy hahoo'pä. Mänitä tiøøts tiägø'øy yajcädajpä. Mänit møc-häwøønä jiaty. Tøøchhä mjamiøødtøjc nja mänuu'xta'agy coočh nhuung hajxy cu xyajpa'amnäwaatsä. Pero cab hajxy tøø miäjäda'agy —nømä Jesús ñämaayyä.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc ñämaayy:

—Ja'a! Cábøch mijtsä nmädia'agy xñä'ä mæbøjcä coočh nDiosquexiä. Tøøch mijts jecy nja møødwädity, y cahnä hajxy tii mnä'ägädä habøcyñä. Jaančh tehñ yhanaxiä mijts jaduñ mguhxexä. Nébiøch mijts nnä'ä túnät. Hoorä, witsminxä ja'a pa'amjäya'ay yaa —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús miädia'agy quiudiúunäxä. Coo ja'a Jesús yhiixä ja'a mõjcu'u, mänitä mähdiøjcä pia'am tiehñ ñämejtsä. Mänitä mähdiøjcä quiädaay naaxwiin. Mänit piayajch piadøø'py. Mänit tiägøøyy hahoo'pä.

²¹ Mänitä craa tieedy miäyajtøøwäxä:

—Mänaa hädaa mhuung tøø pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduñ yajtøøw.

—Muutsnä hänäjtyñä —nømä craa tieedy yhadsooy.

²² Mänitä tieedy miänángumbä:

—Náxyhøch hädaa nhuung jioøngädaw jioøm-bøgø'øy coo pia'am jaduñ naxy ñähbaadyii. Naxy ñøøgädaw ñøøbøgøøbiä. Ja weenjaty jaduñ quiaa yagho'ogyii. Tunä mayhajt. Pø jii miich møcmäjaa mmøødä, højts näxúu'tsäc, højts puhbéjtäc —nømä Jesús ñämaayyä.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, jadúhñhøch miich xmiøyajtøyyä pø nmøød-høch møcmäjaa. Pøñ jaduñ mæbøjp, hotyijä jaduñ yhojø'øwáanäxä.

²⁴ Mänitä pa'amjäya'ay tieedy yaaxy:

—Nmæbøjpiøch. Høøch puhbéjtäc, jadúhñhøch maas hoy njaac mæbøgät.

²⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänäjty may wyi'i miamiucy. Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ yhiixy, mänitä Jesús ja'a mõjcu'u ñämaayy:

—Høøch miich nhanehñby coo hädaa craa mhøxmäjtsnät. Cab jaduñ mänaa mnämejtstägäjt-snät. Naxy miich hädaa mähdiøjc myaghuumy myajnaty —nømä mõjcu'u yhojjä.

²⁶ Mänitä mähdiøjc møc yajtsaačhyaaxä. Mänit jäwi-jpø'cy xiäyaayyø'cy. Mänit ñähwaatsä quiuhwaatsä. Nebiä ho'ogypian jiajty. Coo jaduñ yhiixä, mänitä jäya'ayhajxy may miänaañ cooc tyijy hänäjty tøø yho'ogy. ²⁷ Mänitä Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mänitä craa hoy tiänaayyø'nø.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy møødä jiamioødtøjc. Mänitä Jesús hamee'ch miäyajtøøwä ja'a jiamioød:

—Tii højts jaduñ coo tøø nga'a mäjädaacpä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Coo Dios hajxy mjaančh tehñ miänuu'xtä'agät, mänit yø'øduhñbä pa'am hajxy hoy myajnáxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnáxät.

³⁰ Coo ja'a Jesús hajxy jim choññ, mänit hajxy ñøxcy Galilea. Cabä Jesús hänäjty yajnajuø'øwa'añii maa hänäjty nøxcy wiädita'añ. ³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, nøcxáambøch nniñäh-duga'añii coočhä jäya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y coočh hänäjty tøø nho'ogy, cumáaxc-høch hänäjty njujyp-iøjtägatsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

³² Cabä Jesús ja'a jiamioødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy waambatiä Jesús hänäjty tøø miädia'agy. Cab hajxy hänäjty jia nä'ä wi'i miäyajtøøwämbä. Hix, tsähgøøby hajxy hänäjty.

³³ Mänit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hänäjty chäna'ayän. Coo hajxy hänäjty tøø tiøjtägø'øy, mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc miäyajtøøyy:

—Tii hajxy hijty mwi'i yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ägädä hadsooy. Hix, jue'e hajxy hänäjty tøø yajtsibø'øy tu'haam-miimbä, pøñä cuhdujt hänäjty maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hänäjty, paady hajxy quia'a nä'ägädä hadsooy.

³⁵ Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, Mänitä jiamioødtøjc ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä:

—Yam hajxy weeñtiä huuc mõjwa'ag. Pøñ jaduñ pøc-juøøby coo mõjcuhdujt miøødhädät, cabä cuhdujt jaduñ ñä'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduñ ñä'ägä tunaamby.

³⁶ Mänitä Jesús pigäna'c-huung tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamioødhajxy hänäjtiän. Mänit chehñø'cy. Mänitä jiamioødtøjc ñämaayy:

³⁷ —Pøñ hädaa pigäna'c hädaaduhñbä tsojp ja'a høøchcøxpä, jaduñ mäwiinhøch xchojpa. Jaanä

jadúhñhõchä nDeedy hajxy xchójcäbä —nõmã Jesús miänaañ.

³⁸ Mänitã Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsõñ, tõe højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimã pa'amjäya'ay hänajty yajpa'amnaxy, ja'a hajxy mõjcu'umõõdpä. Miičhä mxõe hänajty xquiapxpaatäp. Mänit højts nnämaayy coo quia'a yajpa'amnájxnät. Paady højts jaduññ nnämaayy, coo højts näguipxy xquia'a mõõdwädjätäm.

³⁹ Mänitã Jesús miänaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu mnämaayy. Põñhõchä nxõe xquiapxpaatäp coo ja'a hoy-yagjuõõñäbã hänajty yajcähxõ'õgy, cábõch jaduññ xchoj mägapxtä-goyya'añ. ⁴⁰ Põñ højts jaduññ xquia'a mädsiphájtäm, je'eds hajxy jaduññ xmiägu'ughájtäm. ⁴¹ Coo mijts põñ xyajñõhú'ugät je'eguiõxpä cooçh mijts xpiawädity, hõõch ja'a Cristo, jimã hoyhajtã weenhajt piada'añ Dioswiinduum.

⁴² Põñjätühõchä nmädia'agy xmiäbõjçäp, hoy hajxy quia'a jagä hõxpõquiä, coo hajxy jiojcapxõ'õwõõjät, ja'a häna'c-hajxy jaduññ mäjõjcapxõõbiä, mejor paandsaa hajxy häxõpy tõe yajyo'xodsõ'õyii, jaduññds hajxy häxõpy tõe miejjiäwipõ'õyii. ⁴³ Põ jimã mgõ'õ hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduññ coo mnä'ägädä hõxpúxät, jaduññ tehngajnã xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajã mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyã mgõ'õ hänajty metsc mga'a jagä mõõdä. Hix, coo tehngajnã mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxõõgtuum maa ja'a jõõn mänaa quia'a nä'ägädä pi'ichän, hoyyã mgõ'õ hänajty jia ca'xiä. ⁴⁵ Jaanã jaduññduhmbã, põ jimã mdecy hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduññ coo mnä'ägädä hõxpúxät, jaduññ tehngajnã xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajã mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyã mdecy hänajty metsc mga'a jagä mõõdä. Hix, coo tehngajnã mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxõõgtuum, hoyyã mdecy hänajty jia ca'xiä. ⁴⁷ Jaanã jaduññduhmbã, põ jimã mwiin hänajty xyajcädieey, maas hoy jaduññ coo mnä'ägädä yajpãdsõmät, jaduññ tehngajnã xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiänaajã mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyã mwiin hänajty metsc mga'a jagä mõõdä. Hix, coo tehngajnã mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxõõgtuum, hoyyã mwiin hänajty jia ca'xiä. ⁴⁸ Jiiby haxõõgtuum, cabã tõeõnghajxy jiiby mänaa ñä'ägä ho'õgy, mõõd cabã jõõn jiiby mänaa ñä'ägä pi'tspä.

⁴⁹ Põñ jiiby hijp haxõõgtuum, cab hajxy jaduññ jiiby mänaa quiõxy toya'añ. Jaduññ mäwiinäts je'e nebiä tsu'učh caanõ'õybän, cabã jõõn jaduññ jiiby mänaa py-i'ich. ⁵⁰ Ja'a caan, tuungpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quiõxät, cab jaduññ mänaa tiuungpáatnät. Jaduññ mäwiinäts mijtspä, hoy yajxón hajxy mnim-iõõdhidõõjät. Cab hajxy jaduññ mänaa myajnguiudspis myajnguiuma'adõ'õwõõjät.

10 Mänitã Jesús jim chõhngumbã Capernaum. Mänit ñõxy Judea-naaxooty, ja'a xõõbãdsõmy-haampiä, jim Jordán-mõjnõõhawiimb. Mänitã jäya'ay may ñäméjtsägumbã. Mänitã Jesús tiägõõguiumbã ya-

ñähixõõbiä, neby hänajty naxy yajnähixõ'õyhatiän.

² Mänitã fariseodõjç-hajxy näje'e miejch. Mänitã Jesús hajxy miäyajtõõy:

—Nej, miimbã cuhdujt jaduññä coo jäya'ayhajxy ñiy-hõxmadsõõjädä.

Paadiä Jesús jaduññ miäyajtõõwä, hijxmadsáañäp hänajty jaduññ waamb hänajty yhadsowa'añ. ³ Mänitã Jesús yajtõõdägajch:

—Nej, jaduññä Moisés jecy quiujahyyä coo hajxy mniyhõxmadsõõjädä.

⁴ Mänitã fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduññä Moisés jecy quiujahy coogã cuhdujt jaduññ myiñ coo jäya'ayhajxy ñiyhõxmadsõõjät.

⁵ Mänitã Jesús miänáangumbã:

—Coo mijts mjaanç tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a cuhdujt jaduññ jecy yejcy coo mdo'oxiõjç hajxy mhõxmádsät. ⁶ Mänaa ja'a naaxwiimbã jecy yhawijy tiõ'õxta'aguiän, mänitã Dios jäya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁷ Coo ja'a Dios ja'a jäya'ay jaduññ jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiä ya'adiõjç jaduññ tio'ox-iõwiingpõgät. Jaduññ hajxy jaduññ yhiñnät nebiä tu'que'expän. Hawiingõõby hajxy jaduññ. Cab hajxy wioowhijtänã ja'a tiaj ja'a tiéediäm. ⁹ Põñjatiä Dios jaduññ tõe quiunuu'xy coo hajxy ñimioõdtsäna'awõõd nämetsc, cab hajxy jaduññ ñiyhõxmadsõõjät —nõmã Jesús miänaañ.

¹⁰ Mänitã Jesús hajxy tiõjtägõõy mõõdä jiamiõõdõjç. Mänitã Jesús jadähooc miäyajtõõwä ja'a jiamiõõd waambatiä Jesús ja'a fariseodõjç hänajty tõe miõõd-mädia'agy. ¹¹ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Põñã tio'oxiõjç hõxmajtsp, y mänitã wiingto'oxiõjç wyiingpõcy, miägädiehbiä tio'oxiõjç jaduññ. Haxõõg jaduññ jiatcõ'õy. ¹² Jaanã jaduññduhmbã, coo ja'a to'oxiõjç ñihyhap yhõxmádsät, y coo wiingya'adiõjç wyiingpõgät, jaduññã ñihyhap miägädiehbiä. Jaanã haxõõg je'eduhñ jiatcõõbiä —nõmã Jesús miänaañ.

¹³ Mänitã Jesús pigäna'c mejtstägõõg yajnãmejtsä, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamiõõd hajxy jaduññ yhiixy cooc tyijy ja'a Jesús hänajty yhadsi-ba'añii, mänitã pigäna'cã tiajhajxy yhadújçäxä coo ja'a Jesús hajxy jaduññ quia'a nãñõcxät. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduññ yhiixy coo ja'a pigäna'c-hajxy hänajty wyl'i yhadugyii, mänitã Jesús ja'a jiamiõõd yhojy:

—Ca'a yõ'õ pigäna'c hajxy mwi'i yhaducy. Wéenhõch hajxy jaduññ xñämiñ. Coo mijtsä Diosmädia'agy jaduññ mmäbõgät neby hädaa pigäna'c-hajxy miäbõquiän, mänit mijtsä Dios jaduññ xyhuunghádät. ¹⁵ Hix, ja'a pigäna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'ä mäbõcy. Tsipcõxp hajxy jaduññ ñä'ägä mäbõcy. Jaduññds je'e, coo mijts mmäbõgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbõquiän, mänit hajxy jaduññ mjugyhádät cõjx-ta'axiõõ nebiä Dios jiugyhatiän. Tõyhajt jaduññ —nõmã Jesús miänaañ.

¹⁶ Mänitã Jesús ja'a pigäna'c tiägõõy cunuu'xpä tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cõõnähgãjãp hajxy hänajty.

¹⁷ Mänitã Jesús jim chohñ. Jim hänajty tiu'uyo'oyñã, mänitã Jesús jäya'ay tu'ug päyõ'õguiä ñajtspaadõõyã. Mänit wyiinjçädaacä. Mänit ñämaayyã:

—Wiindsón, mjaanč tehñ yhoyhäna'c miič. Nébiöch ngudiúnät cooč cøjxta'axiöø njugyhádät nebiä Dios jjugyhatiän —nõmã Jesús miäyajtøwä.

¹⁸ Mänitã Jesús yhadsooy:

—Tiič miič jaduñ coo xñäma'ay cooč nhoyhäna'cã. Ni põñ jaduñ quia'a hoyhäna'cã. Jagooyã Dios tu'uquiã yhoyhäna'cã. ¹⁹ Mnajuøøby miič jaduñ nebiatiã Moisés cuhdujt jecy yejcy, túhmäts. “Cab hajxy mniyagho'ogójøt. Cabã wiingto'oxiøjc hajxy mmøødt-sänã'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhñdá'agät. Cab hajxy mmäméedsät høhñ-da'agymiädia'agyhaam. Mwiingudsähgø'øwäbã mda-jjã mdeedy hajxy” —nõmã Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitã Jesús ñämäayyägumbã:

—Pero Wiindsón, homiänáajøch jaduñ ngudiñ. Múutsnøchã hoguiuhdujt nmädsøhñdaacy —nõmã Jesús ñämaayyã.

²¹ Mänitã Jesús ja'a craa wyiinhee'ppejty. Jiaanč tehñ chójcãbã craa hãnajty je'e. Mänitã Jesús miänaañ:

—Tu'tu'uuyã mga'a cøxy cudiuñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduñds mmó'owät põnjaty hajxy häyoob. Coö jaduñ mgudiúnät, mänit jim mnøcxät Dioswiinduum. Jim miičã hoybã weenbã mbáadät tsajpootyp. Hoorã, høøch padu'ubøjcã.

²² Coö ja'a craa jaduñ ñämaayyã, mänit jioot-madiägøøyy. Mänit wyiimbijnã tájjãp máayyãp. Hix, jaanč tehñ miäyøø hãnajty je'e.

²³ Jimã Jesús ja'a jiamiøødhajxy hãnajty piadãna'ay. Mänitã Jesús wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Jaanč tehñ chip jaduñ coo yø'ø mäyøødøjc-hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduñ.

²⁴ Coö ja'a Jesús jaduñ miänaañ, jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduñ. Mänitã Jesús miänáangumbã:

—Mägu'ughajpãdøjc, põnjatiã xiädø'øñ hajxy hajoohajp, jaanč tehñ chip jaduñ coo hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiã camello tu'ug jii-by ñaxø'øwät xuhñdyjutooty quejee ja'a mäyøøhäna'c-hajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum.

²⁶ Coö ja'a Jesús jaduñ miänáangumbã, mänitã jiamiøødhajxy maas hanaxiã yagjuøøguiumbã. Mänitã Jesús miäyajtøwä:

—Pøñxãda'aduñ jaanč tø y nähwa'adsaamb.

²⁷ Mänitã Jesús wyiinhee'ppéjcumbã. Mänit miänaañ: —Ja'a jäya'ayhajxy, cab hajxy hamdsoojoot hoy yajniñähwa'adsøjøt. Pero Dios, je'eds mäyajnähwaatp. Hotyijã Dios jaduñ jiaty.

²⁸ Mänitã Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Huuc mädown, coö højts miič nbadu'ubøjcy, cøjx højts nnähgue'egy tijaty højts hijty nmøød.

²⁹ Mänitã Jesús yhadsooy:

—Pønjaty cøxiã tøø ñähgue'egy ja'a høøchcøxpã møødã Diosmädia'agyquiøxpã, maas may hajxy jaduñ jiaac paada'añ hädaa yaabã naaxwiin tijaty hajxy hãnajty tøø ñähgue'egy tøø yhøxyo'oy, tiøjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj tieedy, yhuung, ñaax. Møød jim hajxy ñøcxã'añ tsajpootyp. Jim hajxy jaduñ

homiänaajã yhida'añ, hoy hajxy hãnajty yaa tøø jia tsaachpøcy ja'a høøchcøxpã hädaa yaabã naaxwiin. Tøyhajt jaduñ. ³¹ Pønjatiã mõjtuung jäda'ahaty ca'a møød, nämay hajxy miøjtägø'owa'añ. Pero põnjatiã mõjtuung jäda'ahaty ja møød, nämayyã tiuunghajxy piøgáañãxã —nõmã Jesús miänaañ.

³² Mänitã Jesús hajxy jim tiu'ubøjcy møødã jiamiøødtøjc. Jerusalén hajxy hãnajty ñøcxã'añ. Jawyiinã Jesús hãnajty yo'oy. Mayyã jäya'ayhajxy hãnajty pi-anøcxy møødã Jesús jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hãnajty nämajmetspã. Jaanč tehñ yagjuøøby hajxy hãnajty. Høxtã tsähgøøby hajxy hãnajty. Mänitã Jesús ja'a jiamiøød hawiing wioonøcxy. Mänitã Jesús tiägøøyy mädiaacpã nebiaty hãnajty jiada'añ yhabeta'añ:

³³ —Huuc mädown hajxy, yam hajxy nnøcxãm Jerusalén. Coö hajxy jim ngoodãañãm, mänitøchã teedywiindsøñhajxy xyajcø'dägø'owa'añ, møødã häna'cã Diosmädia'agy hajxy jim yajnähixøøbiã tsajtøgooty, høøch ja'a Diosqueyxpã. Mänitøch hajxy jaduñ xyajnãhdija'añ cooč hajxy xyagho'oga'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'dägø'owa'añ ja'a häna'c-hajxy jim tsohmãbã Roma. ³⁴ Madiú'ujøch hajxy xchaačtiuna'añ. Xñäxi'igãambøch hajxy. Xwyiinwoonãambøch hajxy. Xwyiingutsujø'øwãambøch hajxy. Xwiobho'ogãambøch hajxy. Mänitøch hajxy xjia yagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøyyøch nujuypijøjtägatsa'añ, —nõmã Jesús miänaañ.

³⁵ Mänitã Jesús wyiinguwa'agøøyyã ja'a Santiago møødã Juan. Ja'a Zebedeo yhuunghajxy hãnajty je'e. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsón, huuc tunã mayhajt ja'a højtsøxpã.

³⁶ Mänitã Jesús yhadsooy:

—Tii mayhãjtøch ndúnãp.

³⁷ Mänitã Santiagohajxy miänáangumbã:

—Coö miič hãnajty tøø mõjtägø'øyy, coö hãnajty tøø mdägø'øyy hanehmãbã, mänit højts cuhdujt xmió'owät coö højts jim nhãñã'awät miičã mnähmøjc, hahooyhaampiã møød hanajtyhaampiã.

³⁸ Mänitã Jesús yhadsoogumbã:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øyy tii hajxy jaduñ mnänøømby. Nej, mmee'xtúgãp hajxy jaduñbã nébiöch ndsaachpøgå'añã.

³⁹ Mänitã Santiagohajxy yhadsooy:

—Nmee'xtúgãp højts jaduñ.

Mänitã Jesús miänáangumbã:

—Jaduñ mijts mjaanč tsaachpøgaambã nébiöch ndsaachpøga'añã. Tøyhajt jaduñ. ⁴⁰ Pero cábøchã cuhdujt jaduñ nmøødã coö mijtsã cuhdujt nmó'owät coö hajxy jim mhãñã'awät høøchã nnähmøjc mänãajøch hãnajty tøø ndägø'øyyän hanehmãbã. Dios ja'a cuhdujt møød põñ yajnãhdijaamby coö hajxy jim yhäñã'awät. Je'edshajxy jaduñ jim häña'awaamb —nõmã Jesús miänaañ.

⁴¹ Coö Jaha Jesús jiamiøødhajxy jaduñ miädooy, ja'a hajxy hãnajty jaac nämajcpã, mänitã Santiagohajxy miäjootma'tã møødã Juan. ⁴² Mänitã Jesús miøjyaaxy ja'a hajxy hãnajty jaac nämajcpã. Mänitã Jesús miänaañ:

—Ja'a gobiernahajxy, møødä häna'c-hajxy yaa mõjtu-ungmøødpä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a hänä'cätshajxy jaduhñ yaa hanehmb. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁴³ Pero mijts, cab hajxy mbøc-juø'øwät coo mõjtuung hajxy mmøødhädät. Pønä jioot tsojp coo wyiingudsähgø'øwøjät, weenä jioot piäda'agy coo jiamioød piuhbédät. ⁴⁵ Høøchpaady, høøch ja'a Diosquexypä, mähuhbéjpcøch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy. Høxtä nnähho'tu'udáambiøchä jäya'ayhajxy nägøxiä. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coöchä jäya'ayhajxy xpiuhbédät.

⁴⁶ Mänitä Jesúsahajxy quioo'ty maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jericó. Coø hajxy jim chøhngumbä, mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubøjcä. Jimä wiinds hänäjty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Bartimeo hänäjty xiøhaty. Timeo ja'a tieedy hänäjty xiøhaty. Xädø'øñyujwaambä Bartimeo hänäjty. ⁴⁷ Coø ja'a Bartimeo jaduhñ miädooy coo hänäjty je'e Jiesüsä, ja'a hänäjty tsohmä Nazaret, mänitä Bartimeo møc yaaxy:

—Jesús, David miich jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

⁴⁸ Mänitä Bartimeo yhojmujcä nämay coo cu yhamooñ. Pero cab jaduhñ ñä'a hamooñ. Tehngajnä maas møc tiägøøyy yaaxpä:

—Jesús, miichä David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

⁴⁹ Mänitä Jesús tiänaaxiojpy. Mänit miänaañ coo ja'a Bartimeo miøjya'axøjät. Mänitä Bartimeo tu'jäya'ay ñämaayyä:

—Xoonda'ag, tänaayyø'øg. Ximä Jesús xmiøjya'axy.

⁵⁰ Mänitä Bartimeo paquiä tiänaayyø'cy. Mänitä yoñwit yajniñhajnptuutä. Mänitä Jesús päyø'øguiä hoy wyiingumedso'øy. ⁵¹ Mänitä Jesús ja'a Bartimeo miäyajtøøyy:

—Tii mayhajt jaduhñ myajtunáañäp.

Mänitä Bartimeo yhadsooyy:

—Wiindsøn, høøch yaghixø'cäc.

⁵² Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coo quia'a cabä. Coöchä nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, paady tøø mhixø'nø.

Tuunä Jesús jaduhñ ñä'a mänaañ, mänitiä Bartimeo jiaançh hijxø'cy. Mänitä Jesús piadu'ubøjnä.

11 Jimä Jesúsahajxy hänäjty quioodaanä maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betfagé møød Betania, jim mädøyyä maa ja'a tun hänäjty xiøhatiän Olivos. Jim hänäjty miäwiingón Jerusalén. Mänitä Jesús ja'a jiamioød metsc ² ñämaayy:

—Nøcx hajxy jimhaamby maa yø'ø cajpthuungän. Coø hajxy jim mmedsa'añ, jimä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn yajpejmachñä. Mmägüejø'øwäp hajxy. Jaduhñds hajxy yaa mwitsmínät. ³ Y pø jimä jäya'ay hajxy xmiäyajtøy tii hajxy jaduhñ coo mmägüejø'øy, mänit hajxy mnämá'awät: "Ja'a nwiindsøn højts cham yajmaajiajp. Paquiä højts nnä'a yajtuna'añ. Mänit højts min nna-jtswidso'øy." Jaduhñ hajxy mmäná'anät —nømä Jesús ñajtsapxøøyy.

⁴ Mänitä burro hajxy hoy jiaançh paady cuxoch jim mõjtu'haam, jim tøjnahmøjc mädøyyä. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty näje'e tiäna'ay. Coø ja'a Jesús jiamioødhajxy tiägøøyy burromägüejø'øbiä, mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii yø'ø burro hajxy jaduhñ coo mmägüejø'øy.

⁶ Mänit hajxy jaduhñ yhadsooyy waambaty hajxy hänäjty tøø yhane'emyii coo hajxy jaduhñ yhadsöwät.

⁷ Mänitä Jesús ja'a burro yajnäméjtsäxä. Mänitä jiamioødä wyit hajxy jim piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús jim piejty. ⁸ Jaançh tehñ miayyä jäya'ayhajxy hänäjty pianøcxy. Mänitä wyit hajxy näje'e chijy. Jaduhñds hajxy tu'haam ñajtsye'ebøøyy maa ja'a Jesús hänäjty burronähgøxp ñaxø'øwa'añän. Näje'e hujtshaay hajxy hänäjty piujxpä. Jim hajxy hänäjty piädaacpä tu'haam. ⁹ Cu'ughagujcä Jesús hänäjty ñøcxy. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—¡Viva Jesús, viva! ¡Gloria a Dios! Diosquexy hädaa Jesús jaduhñ. ¹⁰ ¡Gloria a Dios tsajpootypäl! Jaduhñ hädaa Jesús yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmian, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtäm.

¹¹ Mänitä Jesúsahajxy jim quioo'nä Jerusalén, møødä jiamioød ja'a nämajmetspähajxy. Mänit hajxy jim ñøcxøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Coø hajxy jii by chajtøjtägøøyy, mänit hajxy yhixwädipty tijaty hänäjty jii by. Mänit hajxy wyiimbijcumbä. Mänit hajxy jii by yhädaacumbä Betania. Hix, tøø hänäjty chuujø'øy, y jii by hajxy hänäjty miejtsta'aga'añ Betania.

¹² Cujaboom, mänitä Jesúsahajxy jim tiu'ubøjcumbä. Mänitä Jesús yäho'pøjcä. ¹³ Mänitä piids tu'ug ñäheebøøyy coo hänäjty jim tiäna'ay picxumnä. Coø wiingón ñämejch, mänit yhixy coo tiøøm hänäjty quia'a nä'ägädä hity. Haagä haay hänäjty je'e. Cahnä yhiit's hänäjty yhabaadyñä mänaabä hänäjty naxy tiøømbetiän. ¹⁴ Mänitä Jesús piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a tømbejtägatsaanä.

Coø ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, miädoow ja'a jiamioødhajxy jaduhñ.

¹⁵ Coø ja'a Jesúsahajxy jim miejtstägajch Jerusalén, mänitä Jesús jii by chajtøjtägøøguiumbä. Mänitä Jesús ja'a too'pädøjc juubiädøjc tiägøøyy høxpäboobiädsøømbä jii by tsajtøgooty. Mänitä meexä tiägøøyy høxjuipä maa xädø'øñ hajxy hänäjty quiuwichän, møødä häñaabiejt maa hajxy hänäjty yhäña'ayän coo hajxy hänäjty pialomatoogy. ¹⁶ Mänitä Jesús tiägøøyy hadujpä coo ja'a jäya'ayä tioogy hajxy jii by quia'a mädägøøñät tsajtøgooty. ¹⁷ Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi-a'aguiän: "Pa'yaaxtäacthøchä ndøjc hajxy nägøxiä xwiáañät, ja'a jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajtpä." Jaduhñä Dios jecy miänaañ. Pero mijts, wiing mijtsä tsajtøjc mwa'añ. Jaduhñ hajxy mwa'añ nebiä mee'tstaactän —nømä Jesús miänaañ.

¹⁸ Coø ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy, møødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy hänäjty jii by yajnähixøøbiä tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy cojyquiapxytiuumbä nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Hix,

chähgøøbiä Jesús hajxy hänäjty je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänäjty jiaančh tehñ yhamädoowhijtäxä ja'a cu'ug. ¹⁹ Pero coo quioodsøøñä, mänitä Jesúshajxy jii by yhädaaccumbä Betania.

²⁰ Cujaboomä Jesúshajxy ñøcxtägajch Jerusalén. Coo hajxy jim ñaxøøguiumbä maa ja'a Jesús ja'a piids hänäjty tøø ñäbogø'øyän, mänitä piids hajxy yhiijxy coo hänäjty tøø quioxy tø'øch. ²¹ Coo ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejstaacy, mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, huug hix yø'ø piids. Häxøøy miičh yø'ø mnäbogøøyy coo ni mänaa quia'a tømähjñät. Tøø yø'ø quioxy tøøtsnä —nøñä Pedro miänaañ.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mäbøjcä ja'a Dios miädia'agy coo jiaančh tehñ tiømiädia'aguiä. ²³ Coo hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät, høxtä yø'ø tun ja'a mmädia'agyhajxy xquiudiüunäp coo hajxy mnämä'awät coo ween nøcxy miejyquia'awø'oy. Mänitä mmädia'agyhajxy jaduhñ xquiudiüunät coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä. Tøyhajt jaduhñ. ²⁴ Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwä'anät, xmió'owäp hajxy jaduhñ, coo ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguiä.

²⁵ Coo mijtsä Dios hänäjty mba'ya'axa'añ, tsipcøxpä häna'c hajxy jayøjp mmämée'xät, ja'a mijts hänäjty tøø xñägädieeyø'øyäbä, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät tijaty hajxy hänäjty mgädieeyhajxy.

²⁶ Pero pø cab hajxy mmämee'xa'añ, ni mijtsä mDeedy tsajpootypä xquia'a mäme'e'xtägatsa'añ —nøñä Jesús miänaañ.

²⁷ Coo ja'a Jesúshajxy jim quioo'tägajch Jerusalén, mänitä Jesús jadähooç tiägøøyy tsajtøgooty. Jii biä Jesús hänäjty wiädity, mänit ñämejtsä ja'a teedywiindsøn, møødä häna'c-hajxy jii by yajñähixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjaya'adiøjc. ²⁸ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pøn miičh cuhdujt tøø xmiø'oy coo miičh häxøøy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nhadsóowäbøch häyaa jaduhñ cooch mijts häyaa jayøjp xyhadsóowät. Pønä Juan mäyajnäbejpä quejx, Diosä tøgä jäya'ayä. Hadsóowägøch hajxy. Cooch hajxy häyaa xyhadsóowät, mänitøch mijts häyaa nhadsoodägájtspät —nøñä Jesús miänaañ.

³¹ Cabä teedywiindsøn hajxy hänäjty ñajuø'øy waambä Jesús hajxy yhadsóowät. Mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä: "Coo hajxy häyaa nmänáañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quiejxy, jaduhñ jadähooç xyhad-sowáañäm: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaančh quejxy, tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäbøjcä. ³² Y coo hajxy häyaa nmänáañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quejxy, mänitä cu'ug hajxy häyaa xmiädsibøøyyämät." Hix, jaduhñä cu'ughajxy hänäjty miäna'añ coogä Juan hänäjty Dyiosquexiä. ³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy coo hajxy hänäjty quia'a najuø'øy. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pues, ni høøch jaduhñ nga'a nägapxaambä pøn høchä cuhdujt tøø xmiø'oy.

12 Mänitä Jesús tiägøøyy yajñähixøøbiä cuentäyajmäbaadyhaam:

—Mänitä jäya'ay tsaatypcam tu'ug piädaacy. Mänit jiihguraajøøyy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy. Mänitä nähbettøjc tu'ug yhädiuun coo hajxy jim yhäñä'awät coo ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty cwieendähada'añ. Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'ødägøøyyäxä coo hajxy cøguipxyjiaty cwieendähädät. Mänitä cudsatyp jäguemnaax ñøcxy. ² Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä cudsatyp ja'a mioonsä quiejxy coo hajxy cøgujiiä ween yajwa'xy. ³ Coo ja'a craa jim miejch, mänit høyhoy quioxho'cä. Mänit piäboowyimbijtä cø'øwa'ads. ⁴ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Maas hanaxiä craa je'e wiobhó'cäbä. Høxtä yajtsäbñjtäxä ja'a quiopc jaduhñ. Høyhoy jaduhñ chaachtuunä. ⁵ Mänitä cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Mänit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyä mioonsä jia jaac tehñ quiejxy. Näje'e hajxy wiobho'cä; näje'e hajxy yagho'cä.

⁶ Jimä cudsatyp ja'a yhuung hänäjty tu'ug. Jiaančh tehñ chojpiä yhuung hänäjty. Mänit ñämaayy: "Nhuuc quéxyhöch miičh jim. Wehñdä miičh hajxy häyaa xñä'ä wiingudsähgø'øwät." ⁷ Coo ja'a cudsatyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty tøø miämähmø'øyäbä: "Coo hädaa craa tieedy häyaa ñä'ä hó'ogät, hädaa craa jaduhñ cøxiä mämähmø'øwaamb mäduhñtiä hädaa tsaatypcam. Tsøc hädaa craa hajxy jaduhñ nä'ägä yaghó'cäm, jaduhñ højts hädaa tsaatypcam nje'e-hajtämät." ⁸ Mänitä cudsatyp yhuung miájtäxä. Mänit yagho'cä. Mänit hajxy hoy yhøxchømy jäguemjuøøby.

⁹ Haa, nebiä cudsatypäda'a hänäjty jiatcø'øwa'añ. Nøcxaambäda'a hajxy yagho'tägatsa'añii, ja'a hajxy hänäjty tøø miäyaghó'oguiäbä. Mänitä wiinghäna'cä tsaatypcam hajxy hänäjty yajcø'ødägø'øwa'añii.

¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi-a'aguiän:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjmuu'tspädøjc-hajxy quia'a nä'ägä cumaayy,

je'e nä'ägä tuundsohñ maa ja'a tøjteecän.

¹¹ Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo ja'a tsaa jaduhñ jim tiuundsóonät.

Paady hajxy jaduhñ jaančh tehñ yajxonñ nhixäm —nøñä Jesús miädiaacy.

¹² Ja'a teedywiindsøn hajxy, ñajuøøby hajxy hänäjty jaduhñ coo hajxy hänäjty tøø yajmäbaadyii nebiä cahwiindøyhäna'cän, ja'a hajxy hänäjty tsaatypcweendähajpä. Coo hajxy jaduhñ ñajuøøyy, paadiä Jesús hajxy hänäjty jia wi'i miadsa'añ. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä majch, je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hänäjty chähgø'øy. Mänitä Jesús hajxy ñähgueecnä. Mänit hajxy wyiimbijnä.

¹³ Mänitä fariseoshajxy näje'e wyiinguejxä, møødä Herodes quiu'ughajxy näje'ebä, coo ja'a Jesús hajxy yajcapxtägóyyät, jaduhñ hajxy hoy ñäxø'øwø'øwät.

¹⁴ Mänitä Jesús ñämejtsä. Mänit ñämaayyä:

—Nnajuøøby højts coo miich tøy mjaanč tehñ miä-dia'agy. Caj miich jaduñ mnä'ägä møjpäda'agy waambatiä cu'ug xjia näma'ay. Tu'cuhtuñ miichä jäya'ay mhixy, pønjaty hajxy mäyøø, pønjaty hajxy häy-oob. Tøyhajt højts miich xyajnähxø'øgy coo højts hoy njäya'ayhädat nebiä Dios choquiän. Hoorä, coo højtsä gobiernä Rómabä hänajty xyajnähuudiu'uda'añ, nej, hahixøøby jaduñ coo højts nnähuudiu'udädä —nøñä Jesús miäyajtøwä.

¹⁵ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tiič hajxy jaduñ coo xjia wi'i yajcapxtägoyya'añ. Høøčhä xädø'øñ tu'ug huuc yaghjxäc.

Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, ñajuøøby hänajty jaduñ coo hänajty jia wi'i yajcapxtägoyya'añii.

¹⁶ Mänitä Jesús xädø'øñ jiaanč yaghijxä. Mänit miä-naañ:

—Pøn wyiin jiojy yø'øduñ. Pøn xiøø yø'øduñ jim miimb.

Mänit hajxy yhadsooy:

—Ja'a gobiernä wyiin jiojy yø'ø, ja'a jim tuumbä Roma. Jaaya'ay xiøø yø'øbä.

¹⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tøyhajt jaduñ. Mo'owxä ja'a gobiernä hajxy pø je'e jie'e yø'ø. Pero mädyii ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy je'ebä.

Coo ja'a Jesús jaduñ yhadsooy, jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a fariseoshajxy jaduñ.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a saduceos näje'e ñämejtsä. Cabä saduceoshajxy hänajty miäböcy coogä ho'ogyjiäya'ay-hajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä saduceoshajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juyjiojtägatsa'añ. ¹⁹ Mänitä saduceos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, jaduñä Moisés jecy quiujahy neby højts nguhtuñhäjtämät, højts judíojäya'ayhäjtäm. Hoorä, coogä ya'adiøjc tu'ug yho'ogät, coog hänajty piøquiä, pø cáhnäg hajxy hänajty yhuungpaadyñä, pø jímägä piuhya'ay, wéénägä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyi-ingpøcy, jaduhñäc hajxy jaduñ yhuungpáadät.

Jaduhñäc quiähxø'øgät coog hänajty je'e yhuungä, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä. ²⁰ Hoorä, jii jäya'ayhajxy hänajty näjuxtujya'ay, haagä tu'que'ex. Mänitä tehñ quiobhuung tio'oxiøjwiingpøjcy. Cab jecy miøødtsä-naayy, mänitä craa yho'cy. Cabä huung hajxy ñä'ä paaty. ²¹ Mänitä jioðsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Ni je'ehajxy quia'a huungpaatpä. Mänitä craa yho'pä. Jaduhñä jioðsømy je'ebä jia wiingpøjcumbä. Jaanä jaduhyä je'e jiajpä nebiä yhajchhajxy jiajtiän.

²² Jaduhñ hajxy näjuxtujc jia møødtsänaayy, ni pøn je'e quia'a yaghuungpaaty. Nägøxiä hajxy jaduñ yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiøjc, jaac tehñ yho'c je'ebä. ²³ Bueno, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty nägøxiä jiuypiojtägatsa'añ, pønda'a je'e tehñ tiøybä møødtsä-na'awaamb, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä. Hix, näjuxtujc hajxy hänajty tøø jia møødtsäna'ay. Paady højtsä tøyhajt ndsocy —nøñä Jesús ñämaayyä.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä, je'eguiøx-pä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuøøy. Møød cab hajxy mnajuøøbiä nebiatiä Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øgy. ²⁵ Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ, cab hajxy mänit piøga'añ, cab hajxy mänit yhu'uga'añ. Jaduhñ hajxy yhi-da'añ nebiä Diosmoonsähajxy jim yhitiän tsajpootyp.

²⁶ Tii mijts coo mga'a mæbøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä Dios tähooc miøødnibiaatä jim pactuum maagä hujts haptymøødpä hänajty tiøyyän. Mänitägä Dios ja'a Moisés ñämaayy: "Høøčhä Abraham xDyioshajp, møødä Isaac, møødä Jacob." ²⁷ Coo ja'a Dios jaduñ jecy miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhäjtäm coo ja'a Abrahamhajxy hänajty tøø jiuypiojtägach, møødä Isaac, møødä Jacob. Hix, juy-cyjiäya'ay ja'a Dios jaduñ Dioshäjtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä. Coo mijts jaduñ mmäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juyjiojtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä —nøñä Jesús miä-naañ.

²⁸ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug yhamädoowhity. Tsajtøgooty hänajty tiuñ. Coo miädooy coo ja'a Jesús hänajty hoy tøø yhadsoy, mänitä Jesús hoy wyiinguwa'agø'øyii. Mänit ñämaayyä:

—Madiu'u ja'a Moisés hajxy jecy xyhanéhäm. Mädyii jaduñ maas tuungpaatp —nøñä Jesús miäyajtøwä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Jaduhñ je'e miäna'añ: "Pønjatä Israel jecy haphajt teedyhajt, hamädoowhit hajxy. Ja'a Dios hajxy nWind-søñhäjtäm. Tu'uquiä Dios jaduñ Dyioshaty.

³⁰ Hamuumdu'jootä Dios hajxy mjaanč tehñ wyiingudsähgø'øwät nägø'ø nädecypiä. Mæbøjcä miädia'agy hajxy homiänaajä. Jahmiets hajxy jaduñ cøjx-ta'axiøø." ³¹ Jaduhñä miämetspä miänaambä: "Md-sögäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej mijts hamdsooyyä mničogyijän. Ni mädyii mädia'agy jaduñ quia'a mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä tiuungpaadiän" —nøñä Jesús miänaañ.

³² Mänitä craa miänáangumbä, ja'a hänajty tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsøn, jaanč tehñ yhoy miich mhadsooy. Tøyhajt jaduñ nej miich mmäna'añän coo Dios tiu'uquiä. Cabä wiingDios jyijä. Xjiaanč tehñ tiuungpáatäm hajxy jaduñ ³³ coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgø'øyyämät, møød coo jäya'ay hajxy nägøxiä ndsøjcämät neby hajxy hamdsooyyä nničójcäm. Pero cab hajxy xjiaty tuungpáatäm coo animal hajxy jiiiby nøcxy nnä'a hayóxäm tsajtøgooty no'cøøc —nøñä Jesús ñämaayyä.

³⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ miädooy coo ja'a craa hänajty najuøøyyhaamby tøø quiapxy, ja'a hänajty tuumbä tsajtøgooty, mänitä craa ñämaayyä:

—Jaac mæbøc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduñds miich jim mnøcxät Dioswiinduum —nøñä Jesús miänaañ.

Mänitä häna'c-hajxy yhamoonnä, ja'a Jesús hajxy hänajty jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús hajxy waamb miäyajtöönä je'eguiöxpä coo ja'a Jesús hajxy hänajty chähgö'öy.

³⁵ Jiibiä Jesús hänajty yajnahixö'öy tsajtögooty. Mänit miänaañ:

—Yö'ö häna'c-hajxy jii yajnahixö'öbiä tsajtögooty, tii hajxy jaduhñ coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo yhapaty yhoc-haty. ³⁶ Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cu-jaayä maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a David hamd-sooyä jecy miänaañ:

Mänitöchä Dios ja'a nWiindsön xñämaayyā:
 “Yaa miñ häña'aw maačhä nhahooyhaampiän, hõxtä cõnõchä mmädsip nga'a yajmäjädaacämät.”
 Ja'a Dioshëpírituhaamä David jaduhñ jecy miänaañ. ³⁷ Jaduhñä David jecy miänaañ coogä Cristo hänajty wyiindsõhatty. Hoorä, pö tøyhajt jaduhñ coo ja'a David ja'a Cristo jaduhñ jecy wyiindsõhatty, tii yö'ö jäya'ayhajxy coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo ñä'a haphaty ñä'a hoc-haty —nõmā Jesús miänaañ.

Jaanch tehñ yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hänajty miädoy nebiä Jesús hänajty yajnahixö'öyän. Nämäyyä jäya'ayhajxy hänajty.

³⁸ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Yö'ö häna'c-hajxy jii yajnahixö'öbiä tsajtögooty, cab yö'ö miädia'agy hajxy mmäbõjcat. Yoñwitmööd hajxy naxy wiädity cajtooty je'eguiöxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Wi'i yajwiingudsähgö'öwaamb hajxy jaduhñ. ³⁹ Jiiby hajxy jia wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxonjatypän, hädaa yaabä tsajtögootypä, mööd jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän. ⁴⁰ Pero cabä quiuhdujthajxy ñä'ägädä hoyyā. Hiç, pójcäxäbä yaamgto'oxiä tiõjc-hajxy. Hoy hajxy jaduhñ jia jatcö'öy, jecyjiatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaanch tehñ yhoyhoy hajxy jaduhñ yajcumädown'añii —nõmā Jesús miänaañ.

⁴¹ Mänitä Jesús jim mädöyyä hoy yhöxta'agy maa ja'a jäya'ay xädö'öñ hajxy hänajty naxy quiuyoxö'öyän. Ja'a mäyöjjäya'ayhajxy, majiatiä xädö'öñ hajxy hänajty piäda'agy. Jimä Jesús hänajty miähee'pna'ay. ⁴² Mänitä yaamgto'oxy tu'ug miejch. Jaanch tehñ yhäyoob hänajty je'e. Mejtsmägo'xä häyoobä je'e quiugonööy.

⁴³ Mänitä Jesús ja'a jiamioödtöjc ñämaayy:

—Huug hiç yö'ö yaamgto'oxy hajxy. Cõxiä yö'öduhñ töö yecy mäduhñtiä hijty miöödä, ja'a hijty ñä-gayaambä. Pero yö'ö mäyööhäna'c-hajxy, weñtiä hajxy jaduhñ ñä'a puhyejcy.

13 Coo ja'a Jesús hajxy jii by chajtöjpädsöomy, mänitä jiamioödtöjc tu'ug miänaañ:

—Wiindsön, huug hiç yö'ö tsajtöjc, jaanch tehñ yajxón yö'öduhñ miuuchä.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc tehñ yheeb. Hoy yö'ö tøjc jaduhñ jia cru-undä, cõxaamb yö'öduhñ jyida'añ. Haxit hatajö'öy yö'ö muuch jiada'añ.

³ Mänitä Jesús hajxy jim nõcxy maa ja'a tun hänajty xiõhatiän Olivos, jim Jerusalén-woc-hawiimb. Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús hanidiuhnduum hoy

yhöxta'agy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hajxy ñänöcxy, möödä Santiago, möödä Juan, möödä Andrés. Mänitä Jesús hajxy miäyajtööy:

⁴ —Mänaads yö'ö tsajtöjc jaduhñ jyida'añ. Mädyii hijtähndäts jaduhñ cähxö'ögaamb coo hänajty jaduhñ yhabaada'añ.

⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcö'öwöjöp hajxy. Cab hajxy myajwiinhõönät. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy miñ miäwiinhõõna'añ. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'ana'añ: “Höõch je'e Cristo.” Mayyä jäya'ayhajxy hänajty jiaanch tehñ miäbõga'añ.

⁷ Coo hajxy mmädoyhädät coo tsip pleetä hänajty xii yaa töö piädö'ögy, cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooc tyijy ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ. Homiänaajä tsip pleetä jiadyii. ⁸ Nimiädsibö'öwáañöp hajxy hänajty wiinghagajptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hänajty ñaxa'añ. Jadáañäbä yuuxöö hänajty wiinduhmyhagajpt. Coo jaduhñ jiada'añii, hijtahnd jaduhñ cähxö't-soonaamb coo tsö'ty häyohn höchähgö'öñjaty hänajty jiada'añii.

⁹ Mniyajcopcö'öwöjöp hajxy mänit. Mäjahñdiuum hajxy hänajty mhida'añ. Xmiadsaambä mmädsip hajxy hänajty. Mänit hajxy jim xyajnöcxa'añ haguyc. Mööd jim maa ja'a judios chajtöjc-hajxiän, xwiobho'ogaamb hajxy hänajty jim. Xyajnöcxaamb hajxy hänajty jim maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, je'eguiöxpä cooch mijts xpiawädity. Jimhöch hajxy jaduhñ xmiädiá'agät gobiernäwiinduum. ¹⁰ Hiç, cahnä naaxwiimbä hänajty wyiimbityñä, cõxaambä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy miädown'añ wiinduhmyhagajpt. ¹¹ Y coo hajxy jim xyajnöcxät haguyc, cab hajxy mänit mnä-daj mnämáyät waambaty hajxy mhadsöwät. Hiç, ja'a Dios ja'a mädia'agy hajxy hänajty xmio'owaamb. Cab hajxy hänajty hamdsoo mmädia'aga'añ; ja'a Dioshëpíritu hajxy hänajty xyajmädia'agaamb. ¹² Hamiñ haxöpiä jäya'ayhajxy hänajty tu'que'ex ñiñähduga'añii coo hajxy yagho'ogöjät. Jaanä jaduhñä yhuung hajxy hänajty ñähdugaambä. Ja'a muutsc-häna'c-hajxy, jaanä jaduhñä tieedy hajxy hänajty tiunaambä.

¹³ Nägöxiä mijtsä jäya'ay xmiähanhada'añ je'eguiöxpä cooch mijts xpiawädity. Pero pön hänajty töö miee'x-tucy, hoy hänajty töö jia ho'ogy, nähwa'adsaamb hänajty je'e.

¹⁴ Habaadaamb jaduhñ coo ja'a haxöögpä ca'a hoybä miedsa'añ maa ja'a Diostöjcän —pön hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuö'öy—. Mänitä Diostöjc jaduhñ yajma'ada'añii. Coo ja'a haxöögpä hajxy jaduhñ mhixät, mänit hajxy päyö'öguiä mnöcxät tun-joot, pönjaty yaa tsänaaby Judeanaaxooty. ¹⁵ Pönjaty hänajty häñaaby tøjnahgöxp, ween ñä'ägä päyö'ögy, cap nöcxy tii jiiby yajpädsömy tögooty. ¹⁶ Pönjaty hänajty camjooty, cab jaduhñ jim nõcxät maa ja'a tiöjcän. Cap nöcxy jiiby tii yajpädsömy, ni wyit ni tii. ¹⁷ Jaanch tehñ chaächpögaambä to'oxiöjc-hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty co'na'awaambä, mööd ja'a hajxy hänajty huungyajtsi'tspä. ¹⁸ Mmännu'xtá'agäbä Dios hajxy coo tsö'ty häyohn ween quia'a jadyii coo hänajty jiaanch

tehm̄ tiøøchcä. ¹⁹ Jaanč teh̄m̄ yhojyoyyä jäya'ayhajxy hänäjty chaačhpøga'añ. Ni mädyii tsaachpä jaduh̄n quia'a mäbaada'añ neby hänäjty jiada'añiijän, ni ja'a jecy nájxäbä, ni ja'a jaac minaañbä. ²⁰ Tøø ja'a Dios jaduh̄n miäna'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jejcy quia'a tsaachhpøga'añ, je'eguiøxpä coo chocy pønjaty jaduh̄n tøø wyiimbiy. Coo ja'a Dios häxøpy jaduh̄n tøø quia'a mäna'añ, jejquiä jäya'ayhajxy häxøpy chaačhpøga'añ. Ni pøn häxøpy quia'a nähwa'adsa'añ.

²¹ 'Coo mijts pøn xñämá'awät coog tyijy ja'a Cristo hänäjty jii wiädity, cab hajxy mmäbøgät. ²² Hix, mayyä jäya'ayhajxy hänäjty wiädita'añ mäwiinhøhm̄bä, cooc tyijy hajxy hänäjty je'e Cristo, møød cooc tyijy hajxy hänäjty Dyiosquexiä. Piayajcähxø'øgaam̄biä hijxtah̄nd hajxy hänäjty hoy-yagjuøøñäbä. Jaduh̄nä jäya'ayhajxy hänäjty jia wi'i wyiinhøøna'añii, møød ja'a hajxy hänäjty Dioswiimbiyyäbä. ²³ Mniyajcopcø'øwøøjöp hajxy. Jäguemiä hajxy cham̄ nnäma'ay coo hajxy mniyaj-copcø'øwøøjät.

²⁴ 'Mänitxøøbiä, coo ja'a tsaachpä hänäjty tøø ñajxnä, mänitä xøø wyiingoodø'øwahñ møødä po'o. ²⁵ Mänitä mamiadsa'a hänäjty quia'awa'añ. Tsäyuyyaam̄b hänäjty jaduh̄n, tijaty jim̄ cuhdujtmøød tsajtcøxp.

²⁶ Mänitøch hänäjty ngäda'aga'añ jocjooty, høøch ja'a Diosquexypä. Møcmäjaamøødhøch hänäjty ngäda'aga'añ. Yajxøñhøch hänäjty mänit ngäda'aga'añ. Mänitøchä jäya'ayhajxy hänäjty may xpia'hee'p-tägø'øwa'añ. ²⁷ Mänitøchä nmoonsä tsajpootypähajxy hänäjty nguexa'añ coo hajxy jaduh̄n quiøxy yajtu'ug-múgät pønjätyhøch hänäjty tøø nwiimbiy. Wiinduhmy-hagajpt hajxy hänäjty wioomuga'añii.

²⁸ 'Høxtah̄msä higueraquepy, coo jaduh̄n wiämät, hijxtah̄nd jaduh̄n coo hänäjty tøø pioodtägøøñä.

²⁹ Jaanä jaduh̄nduh̄mbä, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduh̄n mhixät nébiøch naam̄nä tøø nmädia'agy, hijxtah̄nd hänäjty jaduh̄n cooch hänäjty mobädajpä ngädaactägat-sa'añ hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä.

³⁰ Cøxaam̄b jaduh̄n jiada'añii nébiøch naam̄nä tøø nmädia'agy, cahnä jäya'ayhajxy hänäjty quiøxy ho'o-gyñä, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. Tøyhajt jaduh̄n.

³¹ Cuhdägoyyaam̄bä tsajt møødä naaxwiimbä. Pero tsipcøxp jaduh̄n tiøjiada'añ nébiøch cham̄ nmädia'aguiän.

³² 'Ni pøn jaduh̄n quia'a najuø'øy mänaa jaduh̄n jiada'añii. Jagooyyä Dios nidiuh̄m̄ ñajuø'øy, ja'a hajxy nDeedyhajtäm. Ni ja'a Diosmoonsähajxy jaduh̄n quia'a najuø'øy, ja'a hajxy jim̄ tsajpootypä. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Diosquexypä.

³³ 'Paady, nähix hahixø'ø hajxy mhídät homiänaajä, je'eguiøxpä coo hajxy mga'a najuø'øy mänaa jaduh̄n jiada'añii. ³⁴ Jii jäya'ay hänäjty tu'ug, coo hänäjty ñøcxa'añ jäguemnaax, mänitä mioonsä ñämaayy coo ja'a tiøjc cwieendähajtät. Nägøxiä hajxy jaduh̄n yhaagä nä'ä tuungmooyyä. Jaduh̄nä tu'jäya'ay ñämáayyabä coo jim̄ tiúnät maa ja'a tøghaawän, weenä tøjc yaghawa'ač jopy; tsuu jadähooc yhagøøguiumbät.

³⁵ Ja'a cudøjcä mioonsähajxy, cab hajxy hänäjty ñajuø'øy mänaa ja'a wyiindsøn̄hajxy hänäjty miejtstägat-

sa'añ, pø coodsøøñäp hänäjty jaduh̄n, o pø tsuhmdä hänäjty, o pø tu'tseey-yaaxø'øgy hänäjty, o pø jobøøñäp hänäjty. Nähix hahixø'ø ja'a wyiindsøn̄ hajxy jaduh̄n yhahixät. Pø caj, coo hajxy jaduh̄n jaguiapxiä ñähmejtspedøøjät, weh̄ndä hajxy hänäjty mia'ay. Jaduh̄n mäwiinäts mijtspä, cab hajxy jaduh̄n mna-juø'øy mänáajøch yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy nähix hahixø'ø homiänaajä mnä'ägä hídät. ³⁷ Jaduh̄nhøchä jäya'ayhajxy nägøxiä nnämaabiä coo hajxy nähix hahixø'ø ñä'ägä hídät homiänaajä.

14 Mejtsxøø ja'a pascuaxøø hänäjty quia'a habaady mänaa ja'a judíos tsajcaagy hajxy hänäjty quiaayän, ja'a cajpä tsoomiøødpä. Ja'a teedywiindsøn̄hajxy, møødä häna'c-hajxy, ja'a hajxy hänäjty jii-by yajnähixøøbiä tsajtøgooty, cojyquiapxytiuum̄b hajxy hänäjty jaduh̄n nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät høh̄nda'agymiädia'agyhaam, jaduh̄n hajxy jaduh̄n hoy yajyagho'ogøøjät. ² Mänit hajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Cab hajxy tsøc nej jatcøøyyäm coo ja'a cu'ug hajxy jaduh̄n xñä'ä nähbädø'cämät.

³ Tøø ja'a Jesús hänäjty yhäda'agy Betania. Jim̄ hänäjty miädsuugay maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a hijty lepra-pa'ammøødpä. Mänitä to'oxiøjc tu'ug miehch. Jim̄ä nardoperfume hänäjty quiø'øgonhaty alabastro-vidrijooty. Jaanč teh̄m̄ chowä nardoperfume hänäjty ñøcxy. Mänitä to'oxiøjcä parfume-vidrio piuhy. Mänitä Jesús ja'a parfume yajcuhtemøøyyä. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiootma'ty, ja'a hajxy hänäjty jim̄ pahäñaabiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Cap yø'ø parfume jaduh̄n cu yaghäyooyy. ⁵ Coo jaduh̄n cu ñä'ägä too'cy, tsoobaadaam̄b yø'ø hijty, tägøøgmägo'x-xøøguduñ. Jim̄ä häyoobädøjcä chow hajxy jaduh̄n cu miooyyä coo jaduh̄n cu ñä'ägä too'cy. Jaduh̄nä to'oxiøjc yhojjä.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy mwi'i yhojy. Nébiøch yø'ø jaduh̄n tøø xtiuñän, cab jaduh̄n ñejpiä; hoy jaduh̄n.

⁷ Homiänaajä mijtsä häyoobäjäya'ay mhixy. Homiänaajä hajxy jaduh̄n mbuhbédät. Pero høøch, cábøch mijts jejcy xyhixa'añ. ⁸ Xwyiingudsähgøøbiøch yø'øya'ay jaduh̄n, páadyhøchä parfume jaduh̄n xya-jcuhtemøøyy. Jaduh̄n miäbaady nej cooch häxøpy tøø nho'oguiän. Jaduh̄nhøch yø'ø hijty xyajnähdema'añ.

⁹ Majatiä Diosmädia'agy wiädita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpä, jaduh̄nä jäya'ayhajxy miädia'aga'añ nébiøch yø'øya'ay naam̄nä tøø xtiuñ. Jaduh̄n yø'ø homiänaajä jiahmiedsáañänä. Tøyhajt jaduh̄n.

¹⁰ Jim̄ä Jesús ja'a jiamiøød hänäjty tu'ug xiøhaty Judas Iscariote, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä. Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn̄ hoy miøødcojyquiapxytiuñ coo ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty tiøoga'añ. ¹¹ Coo ja'a teedywiindsøn̄hajxy jaduh̄n miädooyy, mänit hajxy jaduh̄n jiaanč teh̄m̄ xioon̄daacpøjcy. Mänitä Judas yajwiinwaanøøyyä coo xädø'øñ hänäjty mio'owa'añii. Mänitä Judas tiägøøyy wiinmaabiä nebiä Jesús paquiä yajcø'ødägø'øwät.

¹² Mänitā pascuaxøø yhabaatnä. Jaduhñä judíoshajxy hānajtý quiuhdujthaty coo tsajcaagy hajxy naxy quiaý, ja'a cajpä tsoomiøødäbä. Jaduhñ hajxy hānajtý quiuhdujthajpä coo meeghuung hajxy naxy yoxy ja'a pascuaxøøjooty. Mänitā Jesús ja'a jiamioøød miāyajtøøwä: —Maada'a yhoýyä coo pascuaxøø hajxy häyaa nwiindsuugáayyämät.

¹³ Mänitā Jesús ja'a jiamioøød nämetsc ñämaayy: —Nøcx hajxy jim Jerusalem. Jimä jäya'ay hajxy tu'ug mbaada'añ nøøgón. ¹⁴ Je'eds hajxy mbadu'ubøgäp. Mänit hajxy mbadøjtägøøwät. Mänitā cudøjc hajxy mnämä'awät: "Ja'a nWiindsøn højts jaduñ tøø xwyinguexy coo højts nyajtøwät maa højtsä pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugáyät." ¹⁵ Mänit mijtsä cudøjc cuarto nøcxy xyajnähixøøwa'añ nähbettøjcøxp. Jaanč tehñ quiäruundä ja'a cuarto jaduñ møøð yajxonä. Jimä cay hu'ugy hajxy mnähix mhahixøøwät coo hajxy jim ndsuugayáañäm —nøñä Jesús miānaañ.

¹⁶ Mänit hajxy nämetsc jiaanč nøcxy jim cajptooty. Jiaanč paat hajxy jaduñ neby hajxy hānajtý tøø ñäma'ayijän. Mänitā tsuugay hajxy tiägøøyy nähix hahixøøbiä.

¹⁷ Coo quioodsøøñä, mänitā Jesús hajxy jim ñøcxy maa ja'a pascuaxøø hajxy hānajtý wyiindsuugaya'añän, møøðä jiamøødhajxy ja'a jaac nämajcpä. Mänit hajxy tiägøøyy caabiä. ¹⁸ Mänitā Jesús miānaañ: —Tú'ughøch mijts mjamiøød xñäxøøwøøwa'añ. Quipxy hajxy je'e cham xmiøødcaamiújcäm. Tøyhajt jaduñ —nøñä Jesús miānaañ.

¹⁹ Mänit hajxy nägøxiä jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñámáayyäbä:

—Nej, høøch je'eda'a tyjy xñänøømbä.

²⁰ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiøød jaduñ tu'ug jatcøøwaaamb, näguipxiä tsajcaagy hajxy jaduñ jii by xmiøødpaguhmá'tsäm texyjooty. ²¹ Høøch, ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ nepy jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Tøjiadaambä Diosmädia'agy jaduñ. Pero ja'a crájøch jaduñ xñähdugaambä, jaanč tehñ yhoýhoy jaduñ chaaçhpøga'añ. Maas hoy häxøpy coo quia'a nä'ägä naaxwiimbädsøømy —nøñä Jesús miānaañ.

²² Caabyñä ja'a Jesús hajxy hānajtý, mänitā Jesús ja'a tsajcaagy quionøøcy. Mänitā Dios ñämaayy: "Dioscujú'uyäp." Mänitā jiamioøødä tsajcaagy nägøxiä yajñäguidøøyy. Mänit miānaañ:

—Cay hädaa hajxy; høøch nni'x ngopc hädaa —nøñä Jesús miānaañ.

²³ Mänitā Jesús ja'a vaso quionøøcy, ja'a hānajtý vinomøødpä. Mänitā Dios ñämáaguiumbä: "Dioscujú'uyäp." Mänitā Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitā jiamioøød miooyy. Nägøxiä hajxy jaduñ yhuucy.

²⁴ Mänitā Jesús miānaañgumbä:

—Høøch nnø'ty hädaa. Hijxtahñd hädaa jaduñ cooçhä nnø'ty nyajxee'xa'añ cooçhä jäya'ayhajxy hānajtý nnähho'tu'uda'añ. Jadúhñhøchä cuhdujt nyajtødiägøøwa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy miøødya-jcuhdújcäbä. ²⁵ Tøyhájthøch jaduñ nnämä'awät,

cábøçhä vino nhuuctägatsa'añ høxtä cóonøch hānajtý jim tøø nnøcxtägach maaçhä nDeediä wyiinduuman. Mänitøçhä vino jemýbiä nhuucmadsa'añ —nøñä Jesús miānaañ.

²⁶ Mänitā Jesús ja'a Dios høy hajxy yhoøyy, møøðä jiamioøødtøjc. Mänit hajxy jim choññ. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a tun hānajtý xiøhatiän Olivos. ²⁷ Mänitā Jesús ja'a jiamioøødtøjc ñämaayy:

—Nägøxiøch mijts xñähgue'ega'añ, je'eguiøxpä cooçch nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaañä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Nyagho'ogáambiøçhä meegcueendähajpä. Cøxaambä meeghajxy piäyøøga'añ. Xii yaa hajxy ñøcxøøwa'añ." ²⁸ Cooçch hānajtý tøø nho'ogy, mänitøch jadähooç njuypjøjtägatsa'añ. Mänitøch jim nnøcxa'añ Galilea. Mänitøch mijts jim nøcxy xpiadaa'añ —nøñä Jesús miānaañ.

²⁹ Mänitā Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Høøch mabøcypä, cábøch miich mänaa nbuwa'adsa'añ, hoy miich hajxy nägøxiä xjia puhwá'adsät.

³⁰ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tøyhájthøch miich nnämä'awät, häyaa coods miich tägøøghooç mniguiugapxa'añii cooçch tyjy xquia'a hixiä.

³¹ Pero Pedro, tehñgajnä je'e jiaac miānaañ:

—Cábøch mänaa nniguiugapxa'añii cooçch tyjy miich nga'a hixiä, hóyhøch miich quipxy nja møødhø'ogät —nøñä Pedro miānaañ.

Jaduñ hajxy nägøxiä piahadsoobä.

³² Mänitā Jesús hajxy jim ñøcxy maa hānajtý xiøhatiän Getsemaní. Mänitā Jesús ja'a jiamioøødtøjc ñämaayy:

—Jiids hajxy huuc häña'aw, nøcxy nhuuc Diospa'ya'axy.

³³ Mänitā Jesús ja'a Pedro hawiing miøødnøcxy, møøðä Santiago, møøðä Juan. Mänitā Jesús hoyhoy jiaanč tehñ jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänitā Pedro hajxy ñämaayyä:

—Hoyhóyhøch jaduñ njaanč tehñ jiootmayhaty. Høxtä ho'ogáambøch nnijäwøøy. Huuc mähmøøw hajxy yaa. Cab hajxy mmaahø'ogät. Jujcy hajxy mhídät —nøñä Jesús miānaañ.

³⁵ Mänitā Jesús weeftiä jiaac nøcxy. Mänit jaduñ miägutscädaacy. Mänitā Dios tiägøøyy mänuu'x-taacpä: "Teedy, mee'x, coo miich jaduñ cu mga'a mänaañ, cábøch häxøpy ndsaaçhpøga'añ nébiøch cham nmänaxa'añän. Pero cábøçhä nguhdujt yhidät nébiøçhä njoot jia tsoquiän. Miiçhä mguhdujt jaduñ nä'ägädä hidaamb." ³⁶

³⁷ Mänitā Jesús jim ñøcxtägajch maa ja'a Pedro hajxy hānajtý tøø miähmøøyän. Coo jim miejch, mänit jaduñ yhijxy coo hajxy hānajtý tøø quiøxy maaho'ogy. Mänitā Pedro ñämaayyä:

—Simón, nej, mmaabä. Nidu'hora miich tøø mga'a mee'xtucy. ³⁸ Jujcy hajxy hit. Tehñgajnä ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy xquia'a jøjcapxøøwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduñ coo hajxy jujcy mhídät, pero cabä mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduñ miee'xtuga'añ.

³⁹ Mänitá Jesús ja'a Dios hoy pia'yáaxcumbä. Jaduhñ jadähooc ñämánaanóøguiumbä. ⁴⁰ Mänit jadähooc miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxy hánajty tøø miäh-mø'øyän. Tøø hajxy hánajty miaahó'cumbä. Hix, tøø hajxy hánajty jiaančh tehñ yhanuu'xø'øy. Coø hajxy jaduhñ yujxä, cab hajxy hánajty ñä'ägä najuø'øy waamb hajxy yhadsówät. ⁴¹ Coø ja'a Jesús jaduhñ miejch ja'a miädägøøghoocpä, mänit miänaañä:

—Nej, je'enä hajxy mwi'i mia'ayñä. Ween tiuhñä. Tøø yhabaatnä coočhäh cahwiindøyhäna'c-hajxy xquioø'dägø'øwaañä, høøčh ja'a Diosquexypä.

⁴² Pädø'näts hajxy. Jam hajxy. Ximä craa myiñ ja'ačh jaduhñ xyajcø'ødägø'øwaambä.

⁴³ Jimä Jesús hánajty miädia'agyñä, mänitá Judashajxy miejch, møødä majiäya'ay, haagä espada-cap. Nä-je'e hajxy hánajty wiojptcappä. Ja'a teedywiindsønñhajxy jaduhñ mäguejx, møødä häna'c-hajxy jiiby yaj-nähixøøbiä tsajtøogooty, møødä majjäya'adiøjc-hajxy.

⁴⁴ Tøø ja'a Judashajxy hánajty quiojyquiapxytiuñ: "Ja'ačh hánajty ndsu'xaambiä, je'e hánajty je'e. Mänit hajxy mmädsät. Mänit hajxy nøcxy mdsuñy", nõmñä Judas hánajty tøø miäna'añ. ⁴⁵ Mänitá Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänit ñämaayy:

—iWiindsøn!

Mänitá Judas ja'a Jesús jiaančh tsu'xy. ⁴⁶ Mänitá Jesús miajtsä.

⁴⁷ Ja'a Jesús ja'a jiamiøød tu'ug, jimä espada hánajty miøjnädawhaty. Coø jaduhñ yhiyx coø ja'a Jesús hánajty tøø miächii, mänitá yhespada jiuu'pädsøømy. Mänitá teedywiindsønñä mioonsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

⁴⁸ Mänitá Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Tiičh hajxy jaduhñ coø tøø xñämiñ espada-cap wøjptcap. Tiičh hajxy xyhixy, mée'tspjä. ⁴⁹ Tiičh hajxy jim coø xquia'a majtspä tsajtøogooty. Nébyhøch hajxy jaduhñ høxtä yaa tøø xñämiñ. Nej, ca'a, jabom-jabómhøch hijty jim nøcxy nyajñähixø'øyä. Pero páadyhøch chamñ njaty nhabety, jaduhñä Diosmädi-a'agy tiøjiädät ja'a høøchcøxpä.

⁵⁰ Nidiuhñä Jesús hánajty jiaac mädia'agy. Tøø ja'a jiamiøødhajxy hánajty quioxy päyø'ogy. ⁵¹ Jimä høxcujc-häna'c ja'a Jesús hánajty tu'ug piawädiipä, poobwit-nähcäjeenä. Mänit jaduhñ jia madsaañä. ⁵² Mänitá poobwit yajniñähñajptuutä. Nähwa'ads høxwa'ads je'e piäyø'cy.

⁵³ Mänitá Jesús yajnoxcä maa ja'a teedywiindsønñ wyiinduumän, ja'a jaac tehñ miøjpä. Mänitá teedywiindsønñhajxy jiaac tehñ miejch, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ⁵⁴ Jimä Pedro hánajty jäguemjuøøby piädäna'ay maa ja'a teedywiindsønñ tiøjwiingøn. Mänit jim piahøxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hánajty jioømba'axamian.

⁵⁵ Jimä teedywiindsønñhajxy hánajty jia wi'i wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät. Pero cab hajxy hánajty ñä'ägä wiinmahmybiaady. ⁵⁶ Hix, hoyyá Jesús hajxy hánajty nämay jia nähøøno'øy, wiingaty hajxy hánajty miädia'agy; cab hajxy hánajty

tiu'ugmädia'aguiä. ⁵⁷ Mänitá wiinghäna'c-hajxy tiänaayyø'cy; nõmñ hajxy je'e miänaambä:

—Tøø højts jaduhñ nmädoy coø jaduhñ miänaañ: "Hädaa tsajtøjc, jäya'ayhajxy hädaa hädiuun. Pero høøčh, nyajñajtsjidø'øwäbøch hädaa. Cud-ägøøgxøøyyøchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jäya'ayhajxy je'e hädiünäp" —jaduhñ hajxy je'e yhøhñdaacpä.

⁵⁹ Ni je'e hajxy hánajty quia'a tu'ugmädiä'aguiäbä.

⁶⁰ Mänitá teedywiindsønñ tiänaayyø'cy majiäya'ayh-agujc, ja'a tehñ miøjpä. Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Nej, cab jaduhñ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miäna'añä.

⁶¹ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä hadsooyy. Mänit ñämáayyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduhñä coø miichä Dios tøø xquiexiä, Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

⁶² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ. Høøčh je'e. Xyhixäambøch mijts jaduhñ coočh jim nhäña'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yhahooyhaampiän. Mänitøch hajxy jadähooc xyhixäangumbä coočh hánajty yaa ngädaactägätsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jøcjøtyhøch hánajty nmä-naca'añ.

⁶³ Mänitá teedywiindsønñ ja'a wyit quioø'ch. Paady jaduhñ jiatcøøyy coø hánajty jiaančh tehñ jiootma'ady. Mänit miänaañ:

—Tii testigo hajxy jaduhñ nnä'ä jaac wáañämät.

⁶⁴ Tøø hajxy jaduhñ mhamdsoo mäday coø ja'a Dios tøø miägäpxtägoy. Waamb hajxy jaduhñ mmäna'añ, neby hajxy ndúuñämät.

Haagä jaduhñ hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús tøø quiadieey, møød cooc ween yagho'ogyi.

⁶⁵ Mänitá Jesús tiägøøyyä wiingutsujøøyyäbä. Mänit wyiinguxødsøøyyä. Mänit wyiingutexøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Najuø'øw pøñ xquiojx.

Mänitá hadänaabiädøjc ja'a Jesús hajxy wyiingula'abøøyy.

⁶⁶ Y ja'a Pedro, jiiby hánajty je'e hanaaxyp jioømba'axamy maa ja'a tøjwiingän. Mänitá teedywiindsønñ qyixymoonsä tu'ug miejch maa ja'a Pedro hánajtiän. Coø ja'a Pedro jaduhñ yhiyxä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit ñämaayyä:

—Naxy miich yø'ø Jesús mmøødwädity, túhñmäts.

Haagä Nazaret hajxy mdsooñ nämetsc, túhñmäts.

⁶⁸ Mänitá Pedro ñijjogapxä:

—Ni nga'a híxiøch yø'ø. Ni nga'a najuø'øyhøch jaduhñ tiičh jaduhñ xjia wi'i yajmøødmädiaacp —nõmñä Pedro yhøhñdaacy.

Mänitá Pedro quiuraabädsøømy. Mänitiä tseyy tu'ug jiaančh yaaxø'cy. ⁶⁹ Mänitá quixymoonsä ja'a Pedro yhijxcumbä. Mänitá jäya'ayhajxy ñämaayyä, ja'a hajxy hánajty jim jaac padänaabiä:

—Xii Jesús jiamiøød tu'ug. Je'e yø'ø —nõmñä quixymoonsä miänaañ.

⁷⁰ Mänitá Pedro jadähooc ñiguiugápägumbä. Cab jaduhñ ñä'ä jegøøyy, mänitá Pedro ñämáayyägumbä:

—Mbawädijpy miičhä Jesúspä, túhṁäts. Nyo'mädoob hõjts jadhun coo miičh jim mdsooñ Galilea.

⁷¹ Mänitä Pedro jadähooc miänáangumbä:

—Tõyhajt, cábõch jadhun nnä'ägä hixiä põn hajxy jadhun mja mädiaacypy.

Tähooccapxiä ja'a Pedro jadhun miänaañ cooc tyjy ja'a Jesús hänajty quia'a nä'ägädä hixiä. ⁷² Mänitiä tseey miämetsc-hoocpä yáaxcumbä. Mänitä Pedro jiahmiejstaacy coo ja'a Jesús hänajty tõõ miäna'añ: "Cahnä tseey hänajty miämetsc-hoocpä ya'axy, tõõ miich hänajty tägõõghooc mniguiugapxyii cooch miičh hänajty xquia'a hixiä." Mänitä Pedro jioõguioo'ty coo ja'a tseey miämetsc-hoocpä jiaančh yaaxy.

15 Coo jioõõyy, mänitä teedywiindsõnhajxy nägõxiä yhamugõõguiumbä, mõõdä majjäya'adiõjc-hajxy, mõõdä häna'c-hajxy jiiby yajnähiõõbiä tsajtõgooty. Mänit hajxy quiojyquiapxytiunñ nebiä Jesús hajxy hänajty tiuna'añ. Mänitä Jesús hajxy quioõõxojch. Mänitä Pilato hajxy hoy yajcõ'õdägõ'õy maa je'e hänajty guiobiernähatiän.

² Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtõõyy:

—Nej, tõyhajt jadhunä coo miičhä judíoshajxy xguiobiernähatiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tõyhajt jadhun.

³ Madiu'u ja'a teedywiindsõn ja'a Jesús hajxy hänajty jia wi'i ñäxõ'õwõ'õy. Pero cabä Jesús hänajty waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁴ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Madiu'u miičh hajxy xjia wi'i ñäxõ'õwõ'õy —nõmā Jesús ñämaayyä.

⁵ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägädä hadsooyy. Jiaančh tehṁ yagjuõõyy ja'a Pilato jadhun coo ja'a Jesús jadhun quia'a nä'ägädä hadsooyy.

⁶ Jadhunä Pilato hänajty jomõjt-jomõjt quihdujthaty coo xõõ hänajty jiadyii, mänitä tsumyjiäya'ay naxy tu'ug yajpäsõm, ja'a judíoshajxy hänajty yajnähdijpiä. ⁷ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty näje'e chumyčhäna'ay. Tsip hajxy hänajty tõõ yagjadyii. Tõõ hajxy hänajty miäjäya'ay-yagho'ogy. Tu'ugä tsumyjiäya'ay hänajty xiõhaty Barrabás. ⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jim miejch maa ja'a Pilato wyiinduumän, mänitä Pilato hajxy jadhun ñämaayy coo ja'a tsumyjiäya'ay tu'ug yhõxmádsät.

⁹ Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Nej, jadhun hajxy mmäna'añä coochä Jesús nhõxmádsädä, ja'a tyjy hajxy mgobiernähajpiä.

¹⁰ Paadiä Pilato jadhun miänaañ, ñajuõõby hänajty je'eduhñ tiiguioxpä ja'a Jesús coo yajcõ'õdägõõyyä ja'a teedywiindsõn. Paadiä Jesús jadhun yajcõ'õdägõõyyä je'eguiõxpä coo ja'a miädia'agy hänajty quia'a yajmädsõjcäxä. ¹¹ Mänitä teedywiindsõn ja'a cu'ug hajxy jiojcapxõõyy coo ja'a cu'ughajxy jadhun miäná'anät coo ja'a Jesús ween quia'a hõxmachii, weenä Barrabás ñä'ägä hõxmachii. Coo ja'a cu'ughajxy jadhun jiaančh mänaañ, ¹² mänitä Pilato ja'a cu'ug jadähooc miäyajtõõyy:

—Y yõ'õ Jesúsäts, ja'a tyjy hajxy mgobiernähajpiä, neby hajxy yõ'õ myajnähdijy nébiõch yõ'õ ndúnät.

¹³ Mänitä cu'ughajxy mõc yaaxy:

—Mõj pahbet hajxy cruzcõxp.

¹⁴ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—¡Pero tisän! Tii tõõ quiädieey.

Mänit hajxy maas mõc yáaxcumbä:

—Mõj pahbet hajxy cruzcõxp.

¹⁵ Mänitä Pilato jiaančh mänaañ coo ja'a Barrabás hajxy ween nõcxy yajpäsõm pujxtõgooty. Hix, cabä Pilato ja'a cu'ug hänajty yagjootma'ada'añ. Mänitä Pilato miänaañ coo ja'a Jesús wiobho'ogõõjät. Mänit miänáangumbä coo ja'a Jesús hajxy nõcxy cruzcõxp miõj pahbety.

¹⁶ Mänitä soldado ja'a Jesús hajxy yajnõcxy maa ja'a haguicän. Mänitä soldado ja'a jiamioõd hajxy quiõxy mõjyaaxy. ¹⁷ Mänitä Jesús hucywyit yajnähtämoogõõyyä. Mänitä haptycorona yajcuhjenõõyyä.

¹⁸ Mänitä Jesús tiägõõyyä wiinyáaxäbä:

—¡Viva ja'a Jesús, ja'a judíoshajxy jadhun guobiernähajpiä! ¡Viva!

Jadhunä Jesús hänajty wyiinwooñii. ¹⁹ Mänit hoyhoy wiojpä quihduum paxyhaam. Mõõd wyiingutsujõõyyä. Mänit wyiinjiicädaacä. Jadhunä soldadohajxy hänajty jiatcõ'õy nebiä wyiingudsähgõõbiän. ²⁰ Pero wyiinwohñbiä Jesús hajxy hänajty jadhun. Mänitä hucywyit hajxy yajtsijy. Mänitä yhamdsoo wit yajpõgõõyyäxä. Mänit hajxy yajnõcxy maa hajxy hänajty miõj pahbeda'añä.

²¹ Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcbuadõõyy. Camjooty hänajty tõõ yhoy. Simón hänajty xiõhaty. Jim hänajty chooñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hänajty xiõhaty Alejandro mõõdä Rufo. Jimä Jesús cruz hänajty chõmā. Mänitä Simón hadsip ñämaayyä coo ja'a Jesús ween piuhdsõmõ'õy. Mänitä Simón ja'a cruz jiaančh tsõmõ'cy.

²² Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a nähgaphuung hänajty xiõhatiän Gólgota. Jadhunä nähgaphuung hänajty quiahxõ'õgy nebiä ho'ogyjiäya'aguiõpcän, paady hajxy jadhun yajxõbejty Gólgota. ²³ Mänitä Jesús vino jia mooyyä. Mirra ja'a vino hajxy hänajty tõõ yajmädemõ'õy. Pero cabä Jesús jadhun ñä'ägä huucy.

²⁴ Mänitä Jesús miõj pahbejtä cruzcõxp. Mõj petyxiõõ hänajty jadhun. Tõõ ja'a Jesús ja'a wyit hänajty jadähooc yajtsijjächä. Mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägõõyy yajnguiuhäyõ'cäbä. ²⁶ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcopcuhduum tiiguioxpä ja'a Jesús jadhun coo miõj pahbejtä: "Hädaa ja'a judíoshajxy guobiernähajpy", nõm hajxy jim quijahy. ²⁷ Mänitä mee'tspähajxy nämetsc miõj pahbéjtäbä. Tu'jäya'ay miõj pahbejtä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Jatu'ug miõj pahbéjtäbä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Cujcä Jesús jadhun hoy piäda'agyii. ²⁸ Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspä jadhun näguipxy miõõdhõ'cy, jadhunä Diosmädia'agy tiõjiajty maa jadhun myiñän cujaay: "Haxõõghäna'c jadhun pianänõõmā."

²⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jadhun jim naxõõbiä, hõxtä yagjuõõby hajxy hänajty coo ja'a Jesús hajxy jim yihjy cruzcõxp. Mõõd hajxy hänajty wyiinwooñ:

—Ja'a, miičh mahñdy ja'a tsajtõjc mwi'i yagjidaamby, y cudägõõgxõõyyä mahñdy miičh je'e mhädiu-

unđägátsät. ³⁰ Pø tøy miich mœcmájaa mjaanč mœdä, tiids miich jim coo mga'a mänacy cruzcœxp. Jaduhñäts mbäyø'ogät —nœmä Jesús ñämaayy.

³¹ Jaanä jaduñä teedywiindsœñhajxy hñajty miäwi-ingapxpejpä, mœdä häna'c-hajxy hñajty jim ya-jnähixœbiä maa ja'a tsajtœjcän. Jaduhñ hajxy hñajty ñiñäma'ayii:

—Tøø yø'ø wiinghäna'c may yajnahwa'ačh, pero caj yø'ø hamdsoo hoy yajniñähwa'adsa'añii. Jaduhñ hijty ñibiäda'agyii nebiä Dioshuungän. Jaduhñ hijty ñiñänœmyii cooc tyijy ja'a judíoshajxy guiobiernähaty. ³² Mänit hajxy häyaa njaanč mäßœjcämät, nägooyyä jim miänácät cruzcœxp.

Jaanä jaduñä mee'tspähajxy hñajty miäwiingapx-pejpä, ja'a Jesús hajxy hñajty näguipxy tøø miœd-mœjpahbedyijäbä.

³³ Nägooyyä quiujyxiojœy, mänit jaduñ cœjx wyi-ingoodsø'oy. Tägœøghora jaduñ yhiyty wiingoods.

³⁴ Coo ja'a xœø jaduñ wyiinajtúutcumbä, mänitä Jesús mœc yaaxy: "Eloi, Eloi, lema sabactani." Jaduhñ miädi-a'agytiägø'oy: "Diosteedy, Diosteedy, tiich coo tøø xñähgœ'egy."

³⁵ Jimä jäya'ayhajxy hñajty näje'e miähee'pna'ay. Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Mädow, Elíasäda'a mœjyáaxäp.

³⁶ Mänit tu'jäya'ay esponja hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit jii by piama'tsnajxy xunvinojooty. Mänitä esponja yujxojch paxyjœbhaam. Mänitä Jesús yaghagaabœyöy coo jaduñ wyiinmúgät. Mänit jaaya'ay miänaañ:

—Tsœc huuc híxäm pø minaañbä Elías, pø yajmä-nacáañbä Jesús cruzcœxp.

³⁷ Mänitä Jesús mœc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ³⁸ Tu-unä ja'a Jesús jaduñ ñä'a ho'cy, mänitä tsajtœjc-hadœœduijt cujiä quiœø'tswa'xy. Quiuhduum chohñdaacy, hœxtä yhœxhaam jaduñ yhagœœdsœyöy.

³⁹ Jimä capitán ja'a Jesús hñajty tu'ug wyiindäna'ay. Coo yhiyty coo ja'a Jesús hñajty tøø yho'ogy, mänit miänaañ:

—Tøyhajt yø'øduhñ hijty Dyioshuungä.

⁴⁰ Jimä tajjäya'ayhajxy hñajty näje'e miähee'pna'ay jäguemjuœby. Jimä María hñajtypä, ja'a hñajty jim tsohñbä Magdala, mœdä Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago mœdä José tiaj, jim hñajty je'ebä. Ja'a muutspä Santiago jaduñ ñänœœmby. ⁴¹ Hädaa tajjäya'ayhajxy, quipxiä Jesús hajxy hñajty tøø pi-awädity jim Galilea. Tøø hajxy hñajty piuhbety mänaa hñajty jim tøø yhitiän. Y coo ja'a Jesús jaduñ piejnä Jerusalén, quipxy hajxy piabejty, näguipxy mœdä wi-ingjäya'ayhajxy nämay.

⁴² Ja'a viernes hñajty tsuujœby. Ja'a poo'xxioø häna-jty tsohñda'agaamb, ja'a pascuaxœø. Nähix yhahixœbiä judíoshajxy hñajty ja'a pascuaxœøgœxpä. Jimä jäya'ay hñajty tu'ug chooñ Arimatea. José hñajty xiøhaty. Jim hñajty miœjtuungmœdä tsajtœgooty. Jaanč tehñ yhojiäya'ayä José hñajty. Jiœbhijxyp hñajty jaduñ coo ja'a Dios ja'a mœcmájaa hñajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, cabä José ja'a Pilato

hñajty chähgø'oy. ⁴⁴ Cahnä Pilato hñajty miädoy-hatyñä coo ja'a Jesús hñajty tøø yho'nä. Yagjuœyöy je'eduhñ coo ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mänitä Pilato ja'a capitán miœjyaaxy. Mänit miäyajtœyöy mäduhñajtä ja'a Jesús yho'cy. ⁴⁵ Coo ja'a Pilato jaduñ yhawáañäxä coo ja'a Jesús hñajty tøø jiaanč ho'ogy, mänit miä-naañ coo ja'a José ja'a ho'ogyjiäya'ay ween yajmänacy cruzcœxp. ⁴⁶ Mänitä José sábana hoy jiuuy. Mänitä Jesús hoy yajmänacy cruzcœxp. Mänit ñähbijty ñähmojch sábanahaam. Mänit hoy yajnaaxtägø'oy tsaajutjooty. Mänitä tsaajut ja'a tsaajut hajxy yaghadäguejtägooyy. ⁴⁷ Jimä Maríahajxy hñajty miähee'pna'ay, mœdä Magdala-tsohñbä, mœdä José tiaj.

16 Coo ja'a poo'xxioø hñajty tøø ñajxnä, mänitä María perfume hajxy hoy jiuuy, mœdä Magdala-tsohñbä, mœdä Santiago tiaj, mœdä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hñajty yajnahjaaxaam-by. ² Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñœcxy maa ja'a Jesús hñajty tøø ñaaxtägø'oyän. Næxœø hñajty je'e. Tøø ja'a xœø hñajty piädsœœmñä. ³ Tu'haamnœcxpä hajxy tiägøoyy ñiñämáayyäbä:

—Pøñä tsaajut häyaa hadäguejtú'udäp.

⁴ Tehñ miejtsp hajxy hñajty jim, mänitä tsaajut hajxy yhiyty coo hñajty yhawa'adsän. Tøø häna'cä tsaajut hñajty yagjua'ačh, hoyyä tsaajut hñajty jia cruuñä.

⁵ Coo hajxy jii by chaajuttägøoyy, mänitä muutsc-häna'c hajxy tu'ug yhiyty. Jii by hñajty yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hñajty miœd. Coo ja'a Maríahajxy jaduñ yhiyty, mänit hajxy chähgøoyy. ⁶ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Ja'a Jesús hajxy mhœxtaaby, ja'a jim tsohñbä Nazaret, ja'a tøø miœjpahbedyijäbä cruzcœxp. Tøø jiuuypiœjtägach. Tøø yaa chohñä. Huuc tehñ yhiyty hajxy, cab je'e yaajän maa je'e piädaacän. ⁷ Nœcx ja'a jiamiœd hajxy hawaañä. Mœdä Pedro, mhawáañäp je'ebä. Jaduhñ hajxy mhawáañät coo jim ñœcxa'añ Galilea. Jímäc hajxy nœcxy piaady, neby hajxy hijty tøø yajmœœdmädi'a'agyijän —nœmä muutsc-häna'c miänaañ.

⁸ Päyø'øguiä Maríahajxy jiuutpädsœœmy. Tsähgøoyyap tsäyúuyyap hajxy piädsœœmy. Cab hajxy jaduñ pøñ ñä'ägädä hawaañä. Hix, jaanč tehñ chähgøœby hajxy hñajty.

⁹ Næxœø jopy ja'a Jesús jiuuypiœjtägajch. Mänitä María jayœp yhiyxtsohñä, ja'a hñajty jim tsohñbä Magdala, ja'a mœjcu'u juxtujc-hooc yajnahwáatsäbä. Ja'a Jesús jaduñ mäyajnahwaats. ¹⁰ Mänitä María ja'a Jesús jiamiœd hoy jia hawaañä. Wi'i jioœby wi'i xiuu't-sp ja'a Jesús jiamiœdhajxy hñajty. ¹¹ Hoy hajxy jia nämaayyä coogä Jesús hñajty tøø jiuuypiœcy, mœd coogä María hñajty tøø yhiyty hajxy, cab hajxy ñä'ägä mäßœjcy.

¹² Cujecy, jimä Jesús ja'a jiamiœdhajxy hñajty nämetsc ñœcxy camjooty. Mänitä Jesús ñäguehxtœø'xy maa wyiinduumhajxiän. ¹³ Mänitä jiamiœd hajxy hoy jia hawaañä. Ni je'e ja'a miädi'a'agyhajxy jaduñ quia'a mäßœjcäxä.

¹⁴ Cujequiä Jesús jiamiøødhajxy hñajty quiay, ja'a hajxy hñajty nämajtu'ugpä. Mänitä Jesús jim ñäguehxtøø'xcumbä maa hajxy hñajty quiayyän. Mänit hajxy jaduññämaayyä:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäßøjca, ja'a mijts tøø xjia hawáañäbä cóogøch hajxy tøø xyhixy hajujcy, cóogøch tøø njujypiøjtägach. ¹⁵ Nøcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduhmyhagajpt. Jaduhñä jäya'ay hajxy nägøxiä myajwiingapxø'øwät neby hajxy ñähwá'adsät. ¹⁶ Pøñjaty jaduññä mäßøjp, pøñjaty jaduññä nabejp, je'edshajxy jaduññä nähwa'adsaamb. Pero pøñjaty jaduññä ca'a mäßøjp, haxøøgtuum hajxy je'e miähmø'øwa'añ. ¹⁷ Pøñjaty jaduññä mäßøjp, hijxtahñd hajxy yajcähxø'øgaamby hoy-yagjuøøñäbä. Ja'a høøchcøxpä, jaduññä pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Wiinghayuuc ha-

jxy miädia'agáañäp. ¹⁸ Hoyyä tsahñdy hajxy tiehm wyidsø'øgät, cab hajxy nej tiunøøjtät. Hoyyä veneno hajxy tiehm yhú'ugät, ni jaduññä hajxy nej quia'a jádät. Y coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy quiø'øñähgábät, náxäbä pia'amhajxy.

¹⁹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamiøødtøjc miøødmädi-aacpäðøyy, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä, mänit ñøcxnä tsajpootyp. Mänit hoy yhøxta'agy maa ja'a Tieediä yhahooyhaampiän. ²⁰ Mänitä jiamiøødhajxy jiaañch tu'ubøjcy. Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy wiinduhmyhagajpt. Piuhejpä Jesús ja'a jiamiøødtøjc hñajty. Majaty hajxy hñajty wiädity, yajcähxø'piä hijxtahñd hajxy hñajty hoy-yagjuøøñäjaty. Jaduhñ hñajty yajnajuø'øy coo hajxy hñajty tiømiädia'agy. Amén.

San Lucas

1 Mägu'ughajpä Teófilo, miichcǝxpǝch hädaa nocy nhädiuñ nej miich ja'a tǝyhajt jaduñ mmøød-hädät ja'a Jesucristocǝxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibianǝxyii. Pedyijǝch jaduñ tǝø nhabǝcy. Jaduñ miich tǝø mmädoyhajpä. Nämay jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tǝø yajpädǝ'øgy ja'a Jesucristocǝxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, je'eds hajxy jaduñ tǝø xyajmädoyhätäm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehm yhiijxy.

⁵ Coo ja'a Herodes hänajty jim guobiernähaty Judeanaaxooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiǝhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hänajty tiuumby maa ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy hänajty myiñän. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hänajty yajtuñäxäp neby hänajty jecy tǝø yhane'emiän. Ja'a Zacarías ja'a tio'oxiǝjc, Elisabet hänajty xiǝhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduñ. ⁶ Pedyii ja'a Zacaríashajxy hänajty quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hänajty yajtuñ nebiä Dios choquiän. ⁷ Pero cabä yhuunghajxy hänajty ni-tu'ugtä. Cahnä Elisabet hänajty ñä'ägädä huung-paadyñä. Tǝøds hajxy hänajty miäjaanä.

⁸ Tu'ugxǝbä, jiiibiä Zacarías hänajty tiuñ mǝjtsajtǝgooty. ⁹ Mänitä piaatä coo ja'a poom jiiiby jioğät maa ja'a poomjojtaactän, jim Dioswiinduum. Jaduñhä teedyhajxy hänajty quiuhdujthaty. ¹⁰ Mänit yhabaaty coo ja'a Zacarías ja'a poom hänajty jiiiby jioğa'añ. Mänitä cu'ughajxy yhamugǝy mǝjtsajtǝghaguuy. Mänit hajxy tiäğǝy Diospa'yaaxpä. ¹¹ Jimä Zacarías hänajty piomjocy, mänitä Dios mioonsä tu'ug ñägue-hxtǝ'xy hahooyhaamby maa ja'a poom hänajty jio-quiän. Jim hänajty tǝø choon Dioswiinduum. ¹² Coo ja'a Zacarías jaduñ yhiijxy, mänit chähgǝy. Cabä wiin-mahñdy piaaty nej jiatcǝ'owät. ¹³ Mänit ñämaayyä:

—Zacarías, ca'a mdsähgǝ'oy. Tǝø ja'a Dios miädoy nej tǝø mmägaxiän coo huung xmió'owät. Huung-paadaamby ja'a mdo'oxiǝjc jaduñ. Juan ja'a mhuung myajxǝhätät. ¹⁴ Mxoonda'agaamby miich jaduñ ja'a mhuungcǝxpä. Nämay ja'a jäya'ayhajxy jaduñ xioonda'agaamby coo mhuung myinät miädsät. ¹⁵ Cumay ja'a mhuung piädsǝma'añ ja'a Dioscǝxpä. Miøød-hadaambyä Dioshespíritu; jaduñ miämín miäga'awa'añ. Cabä jocnǝ yhu'uga'añ ni ja'a vino.

¹⁶ Jaduñdsä cuhdujt miøødhada'añ nebiä Elías jecy miøødhajtiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xaamby. Mänitä judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejstaactägatsa'añ jadähooc. Jaduñhä Juan yajwiingapxǝ'owa'añ coo ja'a yhuung hajxy quia'a møødnimiädsiphätänät, y coods hajxy miäbǝjñät ja'a hoguiapxy ja'a homiädi-a'agy pǝñ yhamdsoo cuhdujt ja wi'i yajtunaamby. Coo

hajxy jaduñ quiudiünät, mänitä Dios jaduñ quiuhbǝga'añ.

¹⁸ Mänitä Zacarías miänaañ:

—Nébiǝch ja'a tǝyhajt jaduñ nmøødhädät cooñ nhuung myina'añ. Tǝø hǝjts nmäjaanä møødhǝch ndo'oxiǝjc.

¹⁹ Mänitä Dios mioonsä yhadsooy:

—Gabriélhǝch nxǝhaty. Jimhǝch ndsoon Dioswiinduum. Je'ečh tǝø xquiey cooñ miich min nhawaanä coo ja'a mhuung jaduñ myina'añ. ²⁰ Cooñ miich ja'a nmädia'agy tǝø xquia'a mäbǝjcä, huum miich mmäh-møøwa'añ. Hǝxtä coonä ja'a mhuung myinät, mänit mgapxǝ'øga'añ. Tǝjiadaamby jaduñ nébiǝch cham nmädia'aguiän.

²¹ Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hänajty jia wi'i yhahixy mǝjtsajtǝghaguuy. Yagjuøøby hajxy hänajty coo ja'a Zacarías jiiiby wyi'i jecy tsajtǝgooty. ²² Coo ja'a Zacarías tiǝjpädsǝmñä, tǝø hänajty jiaanč huumy. Mänitä cu'ughajxy ñajuøøy coo ja'a Zacarías ja'a tsǝ'-ty hänajty tǝø yhiijxy. Hix, cǝ'øhaam yajñahixǝñä.

²³ Hoorä, coo ja'a Zacarías yaghabejty mäduhñtiä hänajty tiuna'añ tsajtǝgooty, mänit ñǝcñä maa ja'a quiajptän. ²⁴ Mänitä tio'oxiǝjc jiaanč mähmøøy maaxhuungmøød. Jiiiby ñä'ägä mähmøøy tǝgooty mägooxpo'o. Caj ñä'ägä tǝjpädsǝmñä. Jaduñ hänajty wyi'i miädiaacta'agy quiopcooty: ²⁵ "Päadyhǝch ja'a Dios jaduñ tǝø xñäxuučh nébiǝch ja'a cu'ughajxy jaduñ xquia'a péjxnät."

²⁶ Tädujpo'o ja'a Elisabet hänajty tǝø yhity maaxhuungmøød, mänitä Dios ja'a Gabriel quiejxcumbä. Jimä Gabriel quiejxä maa ja'a cajpt xiǝhatiän Nazaret jim Galileanaaxooty. ²⁷ Ja'a María jaduñ yajñäguejxä. Cäxyiihajpnä hänajty je'enä. Tǝø hänajty tiödiägǝ'oy coo ja'a José hänajty piöga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernätuumbyä. ²⁸ Mänitä Gabriel tiǝjtägǝy maa ja'a María hänajtiän. Mänitä María ñämaayyä:

—Diøshǝch tǝø xquiey cooñ miich jaduñ nmägäpǝt. Miichcǝxpä ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmiøødhijp miich ja'a Dios. Maas hoy miich ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiǝjc-hajxy.

²⁹ Cabä María hänajty ñajuøøy tii jaduñ coo tǝø ñäma'ayii ja'a Dioscǝxpä. Tsähgǝy jaduñ siémpräm.

³⁰ Mänitä ñämäyägumbä:

—María, ca'a mdsähgǝ'oy. Mǝj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a miichcǝxpä. ³¹ Mhuungpaadaamby miich jaduñ. Jesús ja'a mhuung myajxǝhata'añ. ³² Mǝj jaanč jaduñ yhida'añ. Hǝxcabáanäp jaduñ coo Dyioshuungä. Dios jaduñ päda'agaamby gobiernä

nebiä David jecy tiuuñän, ja'a Jesús yhap tieedy.

³³ Paady jaduhñ piäda'aga'añii gobiernä nebiä judíoshajxy yhané'emät cøjxta'axiøø. Nimänaa jaduhñ quia'a hanehmbädø'øwa'añ.

³⁴ Mänitä María yajtøoyy:

—Nébiøch jaduhñ nnä'ä huungpáadät; cáhnøch ya'adiøjc nhixyhatyñä.

³⁵ Mänitä Gabriel yhadsooyy:

—Minaambä Dioshespíritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduhñ minaaamb ca'awaamb. Cabä pojpä cädieey mänaa tiuna'añ. ³⁶ Y miiç mhocmaam, ja'a Elisabet, jaduhñ je'e miaaxhuungpaadaambä, hoy jaduhñ jia majjä jia petiä. Tädujpo'ohájnäp je'e. Cábäc tyijy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduhñä cu'ughajxy hijty miäna'añ. ³⁷ Pero cabä Dios tii tsip ñä'ägä juø'øy. Hotyijjä jaduhñ tiuna'añ.

³⁸ Mänitä María miänaañ:

—Wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xñä'ägä moonsähaty. Wéenhøch jaduhñ njaty nébiøch tøø xñäma'ayän.

Mänitä Gabriel wyiimbijnä.

³⁹ Mänitiä ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiän. Judeanaaxooty hajxy hänäjty chäna'ay tunjooty. Mänitä María tiøjtägøoyy. ⁴¹ Mänitä Elisabet yajpoo'xä. Mänitä maaxhuung jii by yu'xy Elisabet jioodooty. Mänitä Elisabet ja'a Dioshespíritu ñämejtsä. ⁴² Mänitä Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miiç ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy. Jaduhñ miiç mhuung xyhixáañabä.

⁴³ Ja'a miiç mhuung, nwiindsønhadäämbiøch je'e. Nyagjuøbiøch jaduhñ cooç miiç xwyiingudsähgø'øy. ⁴⁴ Túuñøch miiç xñä'ä yajpoo'xy, mänítiøch nhuung yaaby jiaanç tehñ yu'xy njoodóotyhøch. Jootcujc jaduhñ ñijiäwø'yii, paady yu'xy. ⁴⁵ Tøjiadaamb jaduhñ nej miiç ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Coø jaduhñ mmäbøcy, jootcujc mhida'añ —nømä Elisabet ja'a María ñämaayy.

⁴⁶ Mänitä María miänaañ:

Tøyhajtä Dios miøjjä jiaançhä.

⁴⁷ Jootcujc-høch ñijiäwø'yii cooç je'e xyhixy.

⁴⁸ Xjiahmiéjtspøch jaduhñ, hóyhøch nja häyoy.

Jootcujc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä nänømaanñä, ⁴⁹ je'eguiøxpä cooç ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaanç ja'a Dios.

⁵⁰ Pønjaty ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby,

Dios jaduhñ näxuudsaaamb cøjxta'axiøø.

⁵¹ Tøø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgy;

tøø hajxy quia'a mäjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaambä.

⁵² Tøø ja'a gobiernä quiuhdujthajxy piøjcäxä,

tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy miøjtägø'øy.

⁵³ Tøø ja'a häyoobäjäya'ayhajxy cøxiä wiinä mio'oyii; cabä mäyøøjäya'ayhajxy tii tøø piaady.

⁵⁴ Pihbejt ja'a Dios ja'a judíoshajxy.

Cøjxta'axiøø ñäxuuch pia'häyoy,

⁵⁵ nebiä Abrahamhajxy jecy ñämaayyän, ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm.

⁵⁶ Tägøøgpø'o ja'a María jim jiaac hijty maa ja'a Elisabetän. Mänit yhädaacnä maa ja'a quiajptän.

⁵⁷ Mänitä Elisabet miaaxhuungpaatnä; ya'ayhäna'c jaduhñ miingahw. ⁵⁸ Mänitä Elisabet hoy quiuhixyijäm ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxy møødä miädøjc-hajxy. Mänit hajxy nägøxiä xioondaacy coo Dios ja'a mayhajt jaduhñ tøø tiuñ. ⁵⁹ Cuductujxøø ja'a pigäna'c hajxy hoy yajcircuncidarhadyii nebiä judíoshajxy hänäjty quiuhdujthatiän. Mänit hajxy jia yajxøhataañ Zacarías nebiä tieedy hänäjty xiøhatiän. ⁶⁰ Mänitä tiaj miänaañ:

—Cábøch jaduhñ nyajxøhata'añ. Juánhøch jaduhñ nyajxøhata'añ.

⁶¹ Mänitä Elisabet ñämaayyä:

—Tii jaduhñ coo myajxøhata'añ. Caj pøn jaduhñ xiøhaty maa miiç mjujy maa miiç mmägu'ugän.

⁶² Mänitä Zacarías miäyajtøøwä cø'øhaam nebiä yhuung xiøhátät. ⁶³ Mänitä pu'uyhuung ñädsiiwøoyy coo mio'owøøjät. Mänit yuugjahy pu'uguiøxp: "Juan xiøhata'añ." Mänit hajxy nägøxiä yagjuøoyy. ⁶⁴ Mänitä Zacarías quiapxø'nä. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. ⁶⁵ Jaanç tehñ yagjuøoyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä mädia'agy tiägøoyy wädiipä jim Judeanaaxooty jim tunjooty nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty. ⁶⁶ Coø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä miädoyhajty, mänit hajxy tiägøoyy najuøødiaacpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Pätiidä yø'ø pigäna'c tiunaamby coo hänäjty tøø yeegy.

Tøyhajtä Dios hänäjty pihbedä'añ.

⁶⁷ Mänitä Zacarías ñämejtsä ja'a Dioshespíritu. Mänitä Zacarías jimädiaacnajxy neby hänäjty tøø miøødmädia'agyiijän ja'a Diósäm:

⁶⁸ Møj jaanç ja'a Dios;

paady jaduhñ tøø quiäda'agy coo højts xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm, højts judíoshájtäm.

⁶⁹ Tøø højts ja'a yajnähwaatspä yajcuhwaatspä xyanäguéjxäm;

je'edsä mõjcuhdujt jaduhñ møød; ja'a David yhap yhoc je'e.

⁷⁰ Jaduhñä Dios jecy miänaañ coo højts xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm højts nmädsiphájtäm. Jaanä jaduhñ miänaambä coo xñäxuuds xpia'häyowáañäm.

Yajtøjiadaamby jaduhñ nebiä Abrahamhajxy jecy miøødyajcuhdujquiän, ja'a nhap ja'a ndeedyhájtämhajxy.

Ja'a Diosquexyhajxy jaduhñ jømädiaacnajx.

⁷⁴ Coø ja'a Dios hajxy jaduhñ xñäwáañäm maa ja'a nmädsiphájtämhajxiän,

paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä. Hoyyä Dios hajxy nbanøcxämät.

⁷⁵ Hawa'adstuum hajxy xyaghidáañäm cøjxta'axiøø.

⁷⁶ Huung, miiç nnämaaby coo Diosmädia'agy-yajwa'xpä mwädita'añ.

⁷⁷ Myajwiingapxø'øwaamby ja'a Dios quiu'ughajxy neby hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät.

Coø ja'a Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajmøød-mädiá'agät,

mänit hajxy yajnähwa'ads yajcuhwa'adsøøjät.

⁷⁸ Xñäxúu'tsä maa ja'a Dios hajxy jaduhñ,

paadiä yajnahwaatspä yajcuhwaatspä quiejy.
⁷⁹ Xpiädáacám hajxy hawa'adstuum,
 xmióoyyám ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy,
 nõmã Zacarías miánaañ.
⁸⁰ Hoorä, yee'c mõjjooyy ja'a Juan jaduuh. Wiin-
 mahñdymejts jaduuh. Najuøoyy jaduuh mädyii hoy
 mädyii mábaad. Miøødhajt ja'a Dioshespíritu jaduuh.
 Coø miøjjooyy, mänit tiägøøyy wädijpã hanidiuhmdu-
 um. Jim yhiyty høxtã coonã tiägøøyy Diosmädia'agy-ya-
 jwa'xpã.

2 Coø ja'a xøø jomøjt yhabaaty, mänitã gobiernã
 Augusto yhanehmy coø ja'a jäya'ayhajxy ween
 nõcxy nägøxiã ñiguiujaayii maa ja'a yhamdsoo ca-
 jpthaxiän, ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpã. ² Ja'a Au-
 gusto jaduuh hanehmðsohñ; cahnã pøn hãnajty
 jaduuh yhanemyñã. Ja'a Cirenio, je'e hãnajty jim tu-
 um gobernador Sirianaaxooty. ³ Mänitã jäya'ayhajxy
 nägøxiã jiaançh cudiuuñ nebiã Augusto hãnajty tøø
 yhanemyñã. ⁴ Jue'e ja'a José hãnajty, ja'a David yhap
 yhoc hãnajty je'e. Belén ja'a cajpt hãnajty xiøhaty maa
 ja'a David hãnajty tøø myiñ tøø quia'ayän, jim
 Judeanaaxooty. Coø ja'a David hãnajty jim tøø myiñ
 tøø quia'ay, paadiã Joséhajxy hãnajty jim nõcxy ñigui-
 jaaya'añii mõødã María. Tøø hãnajty tiødiägøøñã coø
 hajxy hãnajty piøgaanã. Maaxhuungmøød ja'a María
 hãnajty. Galileanaaxooty hajxy hãnajty tøø chohñ-
 da'agy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. ⁶ Coø hajxy
 jim miejch Belén, mänitã María miaaxhuungpaaty.
⁷ Ja'a quioobhuung jaduuh miingahw. Mänitã María
 ñãhbijty ñãhmojch. Mänit quiugo'ogøøyy wa-
 jjoø'xøhñdyjooty. Hix, cabã mejtstaact hajxy hãnajty
 maa tøø ñã'ägädã paady jim cajptooty. Paady hajxy
 jim ñã'ã nõcxøøyy tøjpa'c maa häna'c ja'a waj hajxy
 hãnajty yajtãna'ayän.

⁸ Jim häna'c-hajxy hãnajty näje'e mieegcueendãhaty
 cajtpã'a. Coods hãnajty je'e. ⁹ Mänitã Dios ja'a cujajpã
 cudøø'xpã yajcãhxø'cy maa hajxy hãnajty
 mieegcueendãhatiän. Mänitã Diosmoonsã tu'ug
 ñãgøhxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän; jim hãnajty
 tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy chãhgøøyy. ¹⁰ Mänit
 hajxy ñãmaayyã:

—Ca'a hajxy mdsãhgøø'oy. Naamñã ja'a Cristo tøø
 myiñ tøø quia'ay jim Belén. Mijts jaduuh xyajnah-
 wa'ads xyajcuhwa'adsaamby. MWiindsønhadãamby ha-
 jxy jaduuh. Pãadyhøch nhawãañãm nebiã jäya'ayhajxy
 nägøxiã xioondã'agät. ¹² Coø ja'a pigãna'c hajxy
 jaduuh mbãadãt nãhbity nãhmoch wa-
 jjoø'xøhñdyjooty, jaduuh hajxy mnajuø'øwät coø hãna-
 jty jie'ejã.

¹³ Mänitã Diosmoonsãhajxy nämay jiaac nägue-
 hxtøø'xy; haagã jim hajxy hãnajty tøø choon
 tsajpootyp. Mänit hajxy miánaañ:

¹⁴ Møj jaançh ja'a Dios; tsajpootyp jaduuh yhity.
 Jootcujc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hädaa yaabã
 naaxwiin pønjaty ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵ Mänitã Diosmoonsã hajxy wyiimbijnã, ñøcxnã ha-
 jxy tsajpootyp. Mänitã meegcueendãhajpãhajxy ñiã-
 maayyã:

—Jam hajxy hixãm Belén nebiã Diosmoonsã hajxy
 tøø xyhawãañãm.

¹⁶ Pãyø'øguiã hajxy tiu'ubøjcy. Mänitã Jesucristo ha-
 jxy hoy jiaançh paady mõødã María mõødã José. Jiibiã
 Jesucristo hãnajty quio'na'ay nãhbity nãhmoch wa-
 jjoø'xøhñdyjooty. ¹⁷ Mänitã mädia'agy hajxy hoy ya-
 jwa'xy nebiaty hajxy hãnajty tøø yhixy tøø miãdoy ja'a
 Jesucristocøxpã. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy jaac mädooy-
 hãjtãbã, yagjuøøyy hajxy jaduuh. ¹⁹ Pero cabã María
 jaduuh yagjuøøyy. Tøø hãnajty miøødmädia'agyii coø
 jaduuh jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quiopcooty miãdiaac-
 taacy. Caj pøn yajmøødmädiaacy. ²⁰ Haa ja'a
 meegcueendãhajpãhajxy, mänit hajxy wyiimbijnã,
 ñøcxnã hajxy. Mänitã Dios ja'a Dioscujú'uyãp hajxy
 miooyy coø hajxy tøø yhixy tøø miãdoy nebiaty hajxy
 hãnajty tøø miøødmädia'agyii.

²¹ Cuductujxøø ja'a Jesús hajxy yajcircuncidarhãjtã.
 Mänit hajxy yajxøbejty Jesús nebiã María hãnajty tøø
 ñãma'ayii coø hãnajty quia'a huungmo'oyiinã. Ja'a
 Diosmoonsã tsajpootypã hãnajty hoy tøø ñãma'ay.

²² Coø ja'a xøø hãnajty tøø yhabejnã, mänit hajxy hoy
 chi'iy nebiã ley myiñã, ja'a Moisés jecy quiujãhyyãbã.
 Mänitã Jesús hajxy jiiby chehñhãdaacy Jerusalén jim
 mõjtsajtøogooty. ²³ Jaduuh jiiby myiñ maa ja'a Diosmä-
 dia'aguiän: "Ja'a coobhuung ya'ayhäna'cpãhajxy, Dios-
 tuuung hajxy tiunaamby." ²⁴ Mänitã paloma hajxy metsc
 yojxy nebiã jiiby myiñã cujaay maa ja'a Diosmädi-
 a'aguiän.

²⁵ Jimã jäya'ay hãnajty tu'ug chãna'ay Jerusalén;
 Simeón hãnajty xiøhaty. Hojiãya'ay hãnajty je'e. Hoyyã
 Dios hãnajty wyiingudsãhgøø'oy. Miøød ja'a Dioshes-
 piritu hãnajty je'e. ²⁶ Tøø hãnajty miøødmädia'agyijãm
 ja'a Dioshespíritu coø hãnajty quia'a tsoj ho'oga'añ
 høxtã coonã ja'a Cristo hãnajty tøø yhamdsoo hixy,
 ja'a Dios hãnajty quixaambyã. ²⁷ Mänitã Simeón ñã-
 maayyã ja'a Dioshespíritu coø jim ñøcxãt tsajtøogooty.
 Mänitã Jesús hoy jiiby piaady mõødã tiajhajxy. Cahnã
 hajxy hãnajty wyiimbityñã. ²⁸ Mänitã Simeón ja'a Jesús
 chehñdsooyy. Mänitã Simeón miánaañ:

Diosteedy, Dioscujú'uyãp, jootcujc-høch nhó'ogät,
 je'eguiøxpã coø tøø myajtøjaty nébiøch hijty tøø
 xmiøødmädia'aguiän.

³⁰ Hamdsøøjoch tøø nhixy ja'a yajnahwaatspä, ja'a ya-
 jjuhwaatspä,

³¹ Ja'a miich tøø mguéxiãbã hädaa yaabã naaxwiin.

³² Ja'a hajxy ca'a judiøspã, yajwiingapxø'øwãañãp ja'a
 hoguiapxy ja'a homiãdia'agy hajxy.

Ja'a judiøshajxy, cumayãañãp hajxy je'e;
 mõj jaançh hajxy piãda'aga'añii.

³³ Mänitã Jesús tiajhajxy yagjuøøyy coø yhuunghajxy
 hãnajty jaduuh tøø ñãnøømãxã. ³⁴ Mänit hajxy ñã-
 maayyã:

—Weenã Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmiø'oy.
 Mänitã María nidiuhm ñãmaayyã:

—Nãje'e ja'a judiøshajxy yhida'añ tu'ugmädia'agy
 mõød miich mhuung. Piaadaamby ja'a hoyhajt ja'a
 weenhajt hajxy je'e. Pero nämay hajxy jaduuh quia'a
 mõødhida'añ tu'ugmädia'agy. Nãhwaambyadaamby

hajxy je'e. Tu'udägoyyaamb hajxy jaduuh. Cähxø'ø-gaambä wyiinmahñdyhajxy jaduuh neby hajxy tiajy mi-ay.

³⁶ Jiibiä yaamgto'oxy hänajty tu'ug tsajtøgooty; Ana hänajty xiøhaty. Fanuel ja'a tieedy hänajty tøø xiøhaty. Aser ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajty xiøhaty. Juxtu-jcjomøjt ja'a ñihyhap hänajty tøø miøødtsäna'ay. Mänitä ñihyhap yho'nä. Mänitäts hänajty tøø jiaac juyghaty mädaaxc-hii'xcumädaaxcjomøjt nidiuhm. Tøø hänajty miäjaanä. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'yxp. Jiiby hänajty ñä'ägä tuñ tsajtøgooty. Xøømd-suhm ja'a Dios hänajty wyiingudsähgø'ø. Hayuu hänajty yhity tähoocjaty nebiä Diosmädia'agy jaduuh maas hoy wyiinjuø'øwät. ³⁸ Coö ja'a Ana jaduuh miä-dooyy nebiä Simeón ja'a Jesús ñänøømiän, mänitä Dios miooyy Dioscuju'uyäp. Mänitä mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä jim Jerusalem coö ja'a Cristo tøø quiäda'agy. Nägøxiä jäya'ayhajxy miädoyhajty, ja'a Cristo hajxy hänajty yhahijypä.

³⁹ Coö ja'a Maríahajxy hänajty tøø quiudiuñ nebiä Diosley myiñän, mänit hajxy wyiimbijnä, yhädaacnä hajxy Nazaret jiiby Galileanaaxooty, maa hajxy hänajty tøø choofän. ⁴⁰ Yee'c møjjøøyy ja'a Jesús jaduuh. Wiin-mahñdymejts jaduuh. Dios jaduuh mooyy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judíos ja'a xøø hajxy hänajty yagjadyii jim Jerusalén mänaabä ja'a meeghuung hajxy hänajty yoxiän. ⁴² Coö ja'a Jesús majmetscjomøjt yaghabejty, mänitä Maríahajxy ñøcxy xøøhajpä Jerusalén møødä Jesús, nebiä cuhdajt hajxy hänajty miøødän. ⁴³ Coö ja'a xøø hänajty tøø miaañä, mänit hajxy wyiimbijnä. Pero ja'a Jesús, jim je'e miähmøøyy Jerusalén nidiuhm. Cabä tiajhajxy hänajty ñajuø'øy pø tøø miähmø'ø. ⁴⁴ Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy hänajty jim piämänaqyii møødä miägu'ughajpähajxy. Tu'xøø ja'a Maríahajxy hänajty tøø tiu'uyo'oy, mänitä Jesús hajxy yhixpaaty coö hänajty jim quia'a pamänacy høxhaam. Mänit hajxy jia høx-taayy maa ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxiän. ⁴⁵ Coö hajxy quia'a paaty, mänit hajxy wyiimbijcumbä. Mänit hajxy ñøcxtägajch Jerusalén jadähooc.

⁴⁶ Jimä Jesús hajxy jiaanč paaty tsajtøgooty. Miädägøøgxøøbä hänajty jim tøø yhity. Jiiby hänajty yhäña'ay maa ja'a ley-yajnähixøøbiädøjc-hajxiän, ja'a hajxy jiiby tsajtøgootypä. Jiibiä capxy mädia'agy hänajty miämädoona'ay. Cøxiä wiinä hänajty yajtyø.

⁴⁷ Jaduhñ hänajty yhadsoy nebiä jajpä, nebiä tøøbä quiapxtá'aguiäbän. Yagjuøøby hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty jiiby häñaabiä tsajtøgooty. ⁴⁸ Coö ja'a Jesús jaduuh piaatä ja'a tiajhajxy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänitä tiaj miänaañ:

—Huang, tii højts jaduuh coö tøø xyhäyoowhixy coö tøø mmähmø'ø. Jiiby højts miich nja wi'i yhøxta'ay.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiič mijts coö xyhøxta'ay. Nej, cab hajxy mna-juø'øyä coöch tsipcøxp nduna'añ maač nDeedy tiøjcänä. Haa ca'a, Diøshøch jaduuh nDeedyhajpä.

⁵⁰ Pero cabä tiajhajxy wyiinjuøøyy tii jaduuh coö tøø miäna'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús jiaanč padu'ubøjnä, piahädaacy jiiby Nazaret. Hix, jiaac mabøjcäp ja'a tiaj miädia'agyhajxy hänajty. Y ja'a María, jiiby hänajty yajnøcxy yagjuø'øy quiopcooty nebiä yhuung hänajty tøø xyi'igy tøø miä-dia'agy jiiby tsajtøgooty. ⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduuh; jaac wiinmahñdymejts jaduuh. Quiumaayy ja'a Dios jaduuh møødä tsaan møødä cu'ug.

3 Coö ja'a Juan hänajty tøø miøjøøñä, ja'a Zacarías yhuung, mänit miägaxä ja'a Diøsä. Mänit tiägøøyy wädiipä haniduihmduum. Majmøcjomøjt ja'a Tiberio hänajty tøø guiobiernähaty. Ja'a Poncio Pilato hänajty tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hänajty tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hänajty tuumb gobernador Itureanaaxooty møødä Tracónitenaaxooty. Ja'a Lisaniä hänajty tuumb teedywiindsøñ møødä Caifäs. ³ Mänitä Juan ñøcxyøyy maa ja'a Jordánmøjnøø mäwiingonän. Jaduhñä tsaangu'ug hänajty yajwiingapxø'øy coö hajxy ñäbätät, coö ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajt-shixø'øwät, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduuh ñäh-wá'adsät. ⁴ Tøjiajt jaduuh nebiä Isaías ja'a Diosquexypä jecy jiahyyän:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity haniduihmduum:

“Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy.

Jaduuh ja'a mWiindsøñ hajxy hoy mhahixät;

jaduuh hajxy hoy mwiingudsähgø'øwät.

⁶ Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduuh ñajuø'øwa'añ neby hajxy yajnähwa'adsøjät ja'a Diøsä.”

⁷ Coö ja'a tsaangu'ughajxy hänajty yajnäbeta'añfiijäm ja'a Juárez, jaduuh hajxy hänajty ñäma'ayii:

—Haay møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä

møødä. Paady hajxy jaduuh mhuuc näbetaambä nebiä

Dios hajxy jaduuh xquia'a yajcumädowät, túhmäts.

⁸ Hoy hajxy mwädität neby jaduuh quiähxø'øgät coö

ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty tøø mnajt-

shixøøñä. Y cab hajxy jaduuh mmäná'anät:

“Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhøch ja'a

Dios xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios hajxy xya-

jñähwá'adsät coö ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy

mnajtshixø'øwät; ca'a jie'eguiøxpä coö Abraham hajxy

mhaphajty mdeedyhajty. ⁹ Hoy hajxy mwädität nebiä

Dios hajxy jaduuh xquia'a pädá'agät haxøøgtuum. Pøn

hoy ca'a wädiip, jaduuh mäwiinäts je'e nebiä quepy-

chaa ca'a tøømhajpä. Piuxaamby hajxy je'e; mänit

hajxy ño'oga'añ.

¹⁰ Mänitä tsaangu'ughajxy miänaañ:

—Neby højts ndúnät coö højts hoy nwädität.

¹¹ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Pøn camiixy metsc møød, ween tu'ug ñä'ä mo'oy

pøn quiamiixy ca'a hijp. Jaanä jaduuhduhmbä, pøn

jøø'xypøcy møød, ween mio'oy pøn mähdiøjc ca'a

møød —nømä Juan miänaañ.

¹² Näje'e ja'a yajnähjuudiutpähajxy miejtspä näbe-

jpä. Mänitä Juan hajxy ñämaayy:

—Wiindsøñ, højtsäts, neby højts jaduuh ndúnät.

¹³ Mänitä Juan yhadsooy:

—Cab hajxy nä'ä tägø'øbä myagjuuñaxät.

¹⁴ Jaanä jaduñä policiahajxy näje'e yajtø'øbä. Mänitä Juan yhadsooy:

—Cabä xädø'øñ pøn mbøjcät nä'ä nagoobä. Y caj pøn mnähwaambédät nä'ä nagoobä. Mjootcädá'agap ja'a mmäjuhñdy hajxy.

¹⁵ Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduñ hajxy hänajty wyi'i yajtø wyi'i yajtø'xy pø Cristo je'e ja'a Juan. Paady hajxy hänajty wyi'i yajtø, coo ja'a Cristo hajxy hänajty yhahixy. ¹⁶ Mänitä Juan yhadsooy:

—Nøöháamhøch mijts chaa nyajnäbety. Pero xiičhä jäya'ay tu'ug xjiaac pamiñ. Je'eds mijts mabøcy xmio'owaamb ja'a Dioshespíritu. Xyajnähwa'ads xyajcu'uhwa'adsaamb hajxy jaduñ. Maas møc cuhdujt jaaya'ay miøødä quejeeč høøch. Cábøčhä cuhdujt nnä'ägä møødä ni weeñtiä maa jaaya'aguixpän.

¹⁷ Pøn ja'a haxøøgwiiinmahñdy jaduñ ca'a najt-shixø'øwaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Cøjxta'ax-iøø jii by chaačhpøga'añ. Pero pønä homiädia'agy pawädiij, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

¹⁸ Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hänajty yajwiinxiic yajwiingapxø'ø ja'a Diosmädia'agy. Møc hänajty jiaanč tehñ miädia'agy. ¹⁹ Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hänajty tuumbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coo yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiøjc hänajty miøødsänaayä. Felipe ja'a piuhya'ay hänajty xiøhaty. Jiinä hänajty jiugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hänajty xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hänajty jiatcø'ø y haxøøg. ²⁰ Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, mänitä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hix, haxøøgwiiinmahñdy ja'a Herodes hänajty miøød.

²¹ Coo ja'a Juan hänajty quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hänajty yajnäbety. Mänitä Jesús miejch näbejpä. Juan hänajty je'e yajnäbetaamb. Jimä Jesús hänajty Dyiospa'ya'axy, mänitä tsajpootyp yhawaach. ²² Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús ñägädaacy nebiä paloman. Mänit hoy yhäñaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quiuhduum. Mänitä Dios jimä quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghájpjøch miičh. Njaanč tehñ chójpiøch miičh. Jootcujc-høch jaduñ nnijäwø'øyii maa mi-ičhøxpän.

²³ Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hänajty miøødä mänaabä tiägø'øyan yajnähixøøbiä. Ja'a cu'ug jaduñ mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hänajty tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhajxy, jaduñä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. ²⁴ Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty.

²⁵ Ja'a José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. ²⁶ Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. ²⁷ Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty.

Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty.

²⁸ Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. ²⁹ Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. ³⁰ Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isaí je'e xiøhajty. Ja'a Isaí tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty. ³⁴ Ja'a Judá tieedy, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵ Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶ Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷ Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸ Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduñ cunuu'x pädaac.

4 Jimä Jesús hänajty maa ja'a Jordánmøjnøjän.

4 Miøødä Jesús ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Jesús wioonøcxä hanidiuhmduum ja'a Dioshespíritu.

² Jimä jaduñ yhiyty juxychägui'xxøø. Hayuu hänajty ñä'ägä hity. Jimä Jesús hänajty jia jøjcapxø'øwa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coog tyijy cu tiu'udägooyy. Mänitä Jesús yuu piaatä. Mänitä Jesús ñämaayä ja'a møjcu'ugóngäm:

—Pø tøy miičh ja'a Dios xyHuunghaty, yajwa'añguioj yø'ø tsa nebiä tsajcaaguiän —ja jøjcapxø'øwaañä ja'a Jesús jaduñ, paady jaduñ ñämaayä.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Ca'a quiaaguiä ja'a jäya'ayhajxy miäjuyhädät hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miäjuyhädät."

⁵ Mänitä mójcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaančh tehñ quiøxpän. Mänitä Jesús tu'habaquiä yajnäheebøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Høøch nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Yajxon yø'ø cajpt jaduñ. Møj jaančh ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsänaabiä. Høøch jaduñ cøxiä tøø xquiøxy cø'ødägø'øy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduñ cooçh hopiønä nyajcø'ødägø'øwät. Y cooçh miich jaduñ xwyiingudsähgø'øwät, mänitøch miich ngøxy mó'owät.

⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Mwiingud-sähgø'øwäp ja'a Dios; je'eduhñ mWiindsønñhädäp. Cab jaduñ wiingpä mwiindsønñhädät."

⁹ Mänitä mójcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty. Mänit miøødwiimbejty møjtsajtøjcuhduum. Mänitä mójcu'ugong miänaañ:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuunghaty, cuhdøpxnax jiiiby naaxwiin. ¹⁰ Caj miich nej mjädät. Jaduñ jiiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Dios hane'emaamb ja'a mioonsähajxy tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

¹¹ Xchehñhidaamb miich hajxy jaduñ nej miich tsaa-jooty jaduñ mga'a cuhnébät.

¹² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñä Diosmädia'agy miänaambä: "Cabä Dios mjøjcaxø'øwät, ja'a mWiindsønñhajpiä."

¹³ Coo ja'a mójcu'ugong miädia'agy hänajty quia'a jøjtägø'øwáañäxä, mänit ñähgüecnä. ¹⁴ Mänitä Jesús yhädaactägajch Galileanaaxooty. Diosmäjaa hänajty miøød. Mänitä mädia'agy wiädiñty ja'a Jesúsøcxpä wiinduhmyhagajpt. ¹⁵ Cajpt-cajpt ja'a Jesús hänajty wiädity yajnahixøøbiä tsajtøgooty. Mänitä Jesús quiumaayyä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

¹⁶ Mänitä Jesús miehch Nazaret maa hänajty tøø miutsc-hatiän. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduñ hänajty ñä'ägä cuhdujthaty ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit ñämaayyä coo ja'a Diosmädia'agy quiápxät. Coo tiänaayyø'cy majiäya'awyiinduum, ¹⁷ mänitä libro miooyyä, ja'a Isafas hänajty jegyhajty tøø jäáyäbä, ja'a Diosquexypä. Mänitä libro quiejtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpä:

¹⁸ Ja'a Dioshespíritøch nmøød.

Je'eçh tøø xpiäda'agy cooçhä häyoobäya'ayhajxy nhawáañät coo hajxy yaghoyø'øwa'añii.

Jaduhñhøch tøø xwyiinguexy cooçhä jäya'ayhajxy nhawáañät nebiä piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät,

nebiä Diosmädia'agy hajxy pedyii quiudiünät.

¹⁹ Tøø jaduñ yhabaady coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduñ tiuna'añ møj may.

²⁰ Mänitä Jesús ja'a libro yhabädiñä. Mänitä tsajtøjyohbiä jaduñ miooyyä. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy. Wyi'i wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug ja'a Jesús hajxy hänajty. ²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø ja'a Diosmädia'agy tiøjtiaty nébiøch tøø ngapxiän.

²² Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coo ja'a Jesús hänajty hoy tøø quiapxy. Hoy ja'a Jesús hajxy hänajty ñänømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø mädia'aguiäda'a tøø yhuug habøjpa. Haa ca'a, ja'a José yhuung yø'øduhñ, cabä —nøñ hajxy hänajty miäna'añ.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jaduhñhøch mijtsäda'a xñäma'awa'añ: "Huuc yajcähxø'øg ja'a hijxtahñd yaa maa ja'a mhamdsoo cajptän nej miich jim tøø mhuuc yajcähxø'pän jim Capernaum."

²⁴ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Pero høøch jaduñ mänaamb, ja'a Diosquexypähajxy, cabä miädia'agyhajxy miäbøgåañäxä maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehñ tiøyhajt jaduñ. ²⁵ Coo ja'a Elías hänajty jegyhajty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä yaa Israelpä-naaxooty, tægøøgjomøjtä cupc caj ñä'ägädä tuuyy. Chaadsä yuuxøø jiaančh tehñ jiajtä. Mänitä Dios ja'a Elías quiejxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sarepta, jim Sidón mäwiingón. Jimä Elías ja'a yaamgto'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy yaabä, cab hajxy yajnäguejxä, hoy hajxy hänajty jia nämayyä.

²⁷ Jaanä jaduñduhmbä, jii haxøøgpa'ammøødpähajxy hänajty nämay yaa Israelpä-naaxooty mänaa ja'a Eliseo hänajty yaa wiäditiän Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Pero cabä pia'amhajxy jaduñ yajnax yajmäayyäxä. Ja-gooyyä Naamán pia'am nidiuhñ ñajxy miaayy, y jäguem hänajty chäna'ay jim Sirianaaxooty, ca'a yaajä.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, ja'a hajxy hänajty jiiiby tsajtøgootypä, cøjx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mänitä Jesús hajxy ñädänaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy jim yajnøcxy tunguhduum jim cajtpa'a. Jimä Jesús hajxy hänajty quiuhjuipnaxa'añ.

³⁰ Pero cabä Jesús hajxy nej ñä'ä tuuñ. Jaduhyyä je'e yajyohñajxy majiäya'ayhagujc. Mänit jim wyiimbijnä.

³¹ Mänitä Jesús ñøcxy Capernaum, jim Galileanaaxooty. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajnahixøøbiä tsajtøgooty. ³² Jaduñä Jesús hänajty yajnahixø'øy nebiä capxta'agypiän, paadiä cu'ughajxy hänajty yagjuø'øy.

³³ Jiibiä jäya'ay hänajty tu'ug ja'a mójcu'uba'am-møødpä. Mänit møc yaaxy:

³⁴ —Ween højts nhity. Tii jaduñ mhøxtaaby maa højtsän. Nej, xyajcuhdägoyyaamb højtsä. Nhíxyhøch miich. Jesús mxøhaty. Nazaret mdsooñ. Nnajuøøbiøch jaduñ coo miichä Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mänitä Jesús ja'a mójcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yø'ø craajän.

Mänitä mähdiøjc quiädaayy naaxwiin maa ja'a jäya'ay wyiinduumhajxiän. Mänitä mójcu'u piädsøømy. Cabä mähdiøjc nej jiajnä. ³⁶ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chähgøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Høxtahñds jaduñ quiapxy miädia'agy. Cuhdujtmøøddäda'a yø'øduhñ maa ja'a mójcu'uhajxiän. Jaančh pädsøømb hajxy jaduñ coo hajxy ñäma'ayii coo hajxy piädsøømät.

³⁷ Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädiñpä ja'a Jesúsøcxpä jim wiinduhmyhagajpt.

³⁸ Mänitá Jesús piädsøømy tsajtøgooty. Mänit ñøcxy maa ja'a Simón tiøjc-hajxiän. Jiibiä Simón miø'ødhoc hánajty pia'amgo'na'ay tomiøød. Mänitá Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajtøjtsäxä. ³⁹ Mänitá Jesús ja'a pa'amjäya'ay wyiinguwoodsøyy. Mänit miänääñ coo ja'a toy ween ñähwa'ächii. Mänitiä ja'a toy jiaañch tøjtsnä. Mänitá pa'amjäya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajt-tuumbä maa ja'a Jesúsahajxiän.

⁴⁰ Coo chuuøøyy, mänitá pa'amjäya'ayhajxy may wiomejtsä maa ja'a Jesúsän. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hánajty miøødä. Mänitá Jesús nägøxiä quiø'ønähgajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduhñä pia'amhajxy ñähwaats quiuhwaatsä. ⁴¹ Nämäy hajxy hánajty miøjcu'uba'ammøødä. Coo ja'a møjcu'uhajxy piädsøømy, mänit hajxy yhayaaxy:

—Dios miičh xyHuunghajp.

Mänitá Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Cab hajxy ñä'ägä ya-jcapxä. Hiç, ñajuøøby hajxy hánajty coo ja'a Jesús jie'e-jä ja'a Cristo, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

⁴² Coo jioøøyy, mänitá Jesús ñøcxy cajtpa'a hanidiuhmduum. Jimä cu'ug ja'a Jesús hajxy hánajty yhøxta'ay. Coo hajxy piaaty, mänit hajxy jia yajmäh-mø'øwaañ. ⁴³ Mänitá Jesús miänääñ:

—Páadyhöch ja'a Dios yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin cooçh wiinduhmyhagajpt nwädítät, cooçh nyajwiingapxø'øwät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgaanä. Paady, cábøch yaa nmähmø'øwa'añ.

⁴⁴ Jaduhñä Jesús hánajty wiädity yajnahixøøbiä jim Galileanaaxooty. Wiinduhmychajtøjc hánajty wiädity.

5 Mänitá Jesús hánajty jim tiäna'ay Genesaret-mejypia'a. Mänitá jäya'ayhajxy may miehch Diosmädia'agymiädoobä. Nø'øchpäñ ja'a jäya'ayhajxy hánajty tiäna'ay maa ja'a Jesúsän. Cabä hawa'adspä hánajty maa. ² Mänitá Jesús barco yhjxy metsc jim mejypia'a. Yajwa'adsä barco hánajty. Jimä cubarcohajxy hánajty quiuhjuijptsabiuy mäwiingón. ³ Mänitá Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy coo barco weenä yajmäwiingónät wiinduum. Jimä Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hánajty miøødä nämetscä. Jacobo hánajty tu'ug xiøhaty. Tu'ug hánajty xiøhajpä Juan. Mänitá Jesús yhäñaaguiädaacy barcojooty. Mänitá cu'ughajxy tiägøøyyä yajwiingapxøøyyäbä. ⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitá Simón ñämaayyä:

—Yajmøjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijptsaa yajxy mbädá'agät.

⁵ Mänitá Simón yhadsooyy:

—Wiindsøn, tu'tsuhm højts tøø nja cuhjuipy. Cab højts tii tøø nnä'ägädä mach. Pero cooçh miičh jaduhñ tøø xñäma'ay, nõcxyhöch nhuuc jaac juipy.

⁶ Coo hajxy jaduhñ jiaančh cudiiuñ, mänitá hacx hajxy may miajch, høxtä tsøømgøø'tsä ja'a cuhjuijptsaa yjaduhñ. ⁷ Mänitá miägu'ughajpä hajxy miøjyeemy, ja'a hajxy hánajty wiingbarcojootypä, coo hajxy miñ piuhbedyii. Mänitá barco hajxy metsc yaghujch. Ja ween-jaty hajxy quia'a mäguiinä. ⁸ Mänit hajxy yajjuøøyy coo hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuøøyy coo ja'a Jesús ja'a hijxtahñd jaduhñ yajcähxø'cy

hoy-yajjuøøñä. Mänitá Simón Pedro ja'a Jesús wyiinji-cädaacy. Mänit miänääñ:

—Wiindsøn, cábøch miičh hawiinmats xmiøødhídät. Cábøch hoguiuhdujt nmøødä.

Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'øyy. Wiingtuungh mbanøcxáannäp. Myajwiingapxø'øwaañbiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

¹¹ Mänitá barco hajxy yajmøjyohbiejty mejypia'a. Mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy. Nähgueecy hajxy jaduhñ cøxiä.

¹² Mänitá Jesús wiingcajpt miehch. Jimä jäya'ay hánajty tu'ug haxøøgpu'udsmøød. Coo ja'a Jesús yhjxy, mänit wyiinji-cädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsøn, miičh nnämaaby, høøch nbu'uds yajtsóocäc.

¹³ Mänitá Jesús ja'a mähdijc ñähdooñ. Mänitá Jesús miänääñ:

—Tøø jaduhñ mdso'ogy.

Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a mähdijc choocy. ¹⁴ Mänitá Jesús miänääñ:

—Caj pøñ mhawáañät coo tøø mdso'ogy. Nøcx tu'u-da'aquiiä maa ja'a teediän. Jimä xädø'øñ mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädø'øñ mguyoxø'øwät, jaduhñä hijxtahñd myajcähxø'øgät coo tøø mdso'ogy.

¹⁵ Mänitá mädia'agy hajxy yajwädipty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahñd tøø yajcähxø'øgy. Mänitá jäya'ayhajxy maas may jiaac hamugøøyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hánajty yhamädoowhidáañäp. Møødä pia'amhajxy hánajty yaj-naxáañäxä. ¹⁶ Coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty wyl'i yhamugø'øyy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús hanidiuhmduum ñøcxy Diospa'yaaxpä.

¹⁷ Wiinghoocä Jesús ja'a cu'ug hánajty yajwiingapxø'øyy. Jaančh tehñ yhujts ja'a tøjc hánajty. Jiibiä fariseoshajxy hánajty yhäña'ay møødä ley-yaj-nähixøøbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hánajty chooñ Galileanaaxooty møødä Judeanaaxooty møødä Jerusalén. Miøødä Jesús ja'a Diosmäjaa hánajty nebiä pa'am jaduhñ yajnáxät. ¹⁸ Mänitá cø'ømucyipiä tecymiucyipiä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty. Jiiby hajxy jia yajtøjtägø'øwaañ maa ja'a Jesús hánajty miädia'aguiän. ¹⁹ Pero jaančh tehñ yhujts ja'a tægø'øwøødiaact hánajty. Mänit hajxy ñiñämaayyä coo hajxy jim yaghawa'adsa'añ tøjñähgøxp. Mänit pa'amjäya'ay hajxy quiuhdøøñajxy tøjcuhduum maa ja'a Jesús hánajty pia'täna'ayän. ²⁰ Coo ja'a Jesús ñajuøøyy coo ja'a miädia'agy hánajty miäbøgáañäxä, mänitá cø'ømucyipiä tecymiucyipiä ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, miičh nnämaaby coo ja'a mbojpä mgädieey tøø xñähwa'äch tøø xquiuhwa'äch.

²¹ Mänitá fariseoshajxy quiopcooty tiägøøyy mädi-aactaapcä møødä ley-yajnahixøøbiä: "Tii yø'ø craa jaduhñ coo miäna'añ. Capxtägooby yø'øduhñ. Ja-gooyyä Dios ja'a cuhdujt jaduhñ miøødä coo ja'a pojpä cädieey mié'e'xät."

²² Mänitá Jesús ñajuøøyy nebiaty hajxy hánajty miädi-aacta'agy quiopcooty. Mänit miänääñ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mmädiaacta'agy mgopcooty.
²³ Nej, maas páquiöch yø'ø mähdiöjc nnämä'awädä: "Tøöch miič mbojpä mgädieey nmämee'xy", tögä maas páquiöch jaduhñ nnämä'awädä "Tänaayyø'ög, yo'oyø'ög." ²⁴ Mhuug híxäp hajxy nébiöch hädaa mähdiöjc nyajmøcpøga'añ. Jaduhñ hajxy mnajuø'owät coočä cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coočä pojpä cädieey jaduhñ nmée'xät, høöch ja'a Diosquexypä.

Mänitä mähdiöjc ñämaayyä:

—Tänaayyø'ög; widsø'ög yø'ø mdsaa; nøcxnä maa ja'a mdöjcän.

²⁵ Mänitiä ja'a mähdiöjc jaduhñ tiänaayyø'cy maa ja'a wyiinduuhajxiän. Mänitä tsaay wyidsø'cy maa hänajty tøø quio'na'ayän. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiöjcän. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. ²⁶ Mänit hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Jaanč tehñ chähgøyy hajxy jaduhñ. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp hajxy miooyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøödsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy nhíxäm jäda'a.

²⁷ Mänitä Jesús wyiimbijnä. Mänitä jäya'ay tu'ug yhi-jxy, ja'a Levíhajpä. Jimä Leví hänajty yhäña'ay maa hajxy hänajty yajnähuudiudu'udiän. Je'e ja'a Leví hänajty tiuunghajpy. Mänitä Jesús ja'a Leví ñämaayy:

—Høöch pamíñäc.

²⁸ Mänitä Leví tiänaayyø'cy, pianøcxy ja'a Jesús. Cøjx jaduhñ ñähgue'egy mäduhñtiä hänajty miøødä.

²⁹ Mänitä Leví ja'a xøø yagjajtä maa ja'a tiöjcän ja'a Jesúscøxpä. Jiibiä yajnähuudiutuupähajxy hänajty nämay miägaabiä møødä wiinghäna'c-hajxy. ³⁰ Jiibiä fariseoshajxy hänajty miägaabiä møødä ley-yajnähiøøbiähajxy. Mänitä Jesús jiamiøødhajxy ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajnähuudiutuupä hajxy coo mmøødcay coo mmøødhu'ugy. Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy, pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy jaduhñ.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøñ møc, cab hajxy yajtsooyø'ø. Pøñ pa'ammøød, je'eds hajxy yajtsooyøøby. ³² Jaduhñ mäwíinäts høöch ja'a pojpäya'ay cädieejäya'ay nyajnähwa'ač nyajcuhwa'ač. Pero mijts jaduhñ mänaamb cooc tyijy pojpä cädieey hajxy mga'a møødä. Páadyhöch mijts waamb nga'a näma'ay.

³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Ja'a Juan jiamiøødhajxy, naxy hajxy yhity hayuu; naxiä Dios hajxy pia'ya'axy. Jaduhñä fariseos jiamiøødhajxy naxy quiudiuumbä. Pero miič mjamiøødhajxy, nä'ä caaby nä'ä huucp hajxy je'e. Cab hajxy yhity hayuu. Cab jaduhñ yhooyä.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, cabä woybä wichpähajxy hayuu wyiimbity. Jaduhñ mäwíinäts høöch nebiä jamiø'ødän ja'a pøgaambä. Páadyhöch njamiøødhajxy hayuu quia'a hity. ³⁵ Habaadäänäp jaduhñ coöch yaa ndsoonaañnä. Mänitøch njamiøødhajxy yhida'añ hayuu mäbøcypä.

³⁶ Mänitä Jesús jadähooc wyiingapxøøguiumbä:

—Cabä tucwit pøñ yhägyø'ø yemywyithaam. Cøød-säp ja'a jemywyit jaduhñ; cab jaduhñ ñibiaada'añii møødä tucwit. ³⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, cabä jemyvyino pøñ quiudemø'ø ja'a tucwajhacxujiooty. Cøödsäp ja'a tucwajhacxuy jaduhñ; høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tögóyyäp ja'a tucwajhacxuy jaduhñ møødä vino. ³⁸ Pero jiibiä jemyvyino hajxy quiudemø'ø ja'a jemywajhacxujiooty. Cab jaduhñ tii mia'ady, ni ja'a jemyvyino, ni ja'a jemywajhacxuy. ³⁹ Cabä jemyvyino pøñ hoyhuucnä jäwø'ø coo ja'a vino hänajty tøø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypä. "Maas hoyhuucnä ja'a jecyvyino" —nøñä jäya'ayhajxy miäna'añ.

6 Mänitxøø ja'a Jesúshajxy hänajty wiädity trigo-ni'lbyquiujc. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. Mänitä jiamiøød ja'a trigo hajxy tiöjy. Mänit hajxy ñähxajtstuu-ty. Mänit hajxy jiøø'xy. ² Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy jaduhñ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuun coo hänajty yäho'ogyii møødä jiamiøødhajxy. ⁴ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä tsajcaagy hajxy quiaayy ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxø'øybä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy jaduhñ quiáyät. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵ Høöch ja'a Diosquexypä, jaduhñhöch høöchpä, nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhmbä høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nøñä Jesús miänaañ.

⁶ Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. Jiibiä mähdiöjc hänajty tu'ug hadu'ugcø'ødø'øds ja'a yahooyhaampiä. ⁷ Jiibiä fariseoshajxy hänajty tiäna'ay møødä ley-yajnähiøøbiähajxy. Jiibiä Jesús hajxy hänajty wyi'i yheeby. Yhixmajchp ja'a Jesús hajxy hänajty pø yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty. Yhøxtaabiä fariseos ja'a wiinmahñdy hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸ Ja'a Jesús, ñajuøøby hänajty je'e nebiä fariseoshajxy hänajty tiay miay. Mänitä Jesús ja'a mähdiöjc ñämaayy ja'a hadu'ugcø'ødø'ødspä:

—Tänaayyø'ög, miñ huuc täna'aw cujç.

Mänit jiaanč tänaayyø'cy. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijts nmäyajtøøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduhñ coo hajxy hoy ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tögä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøøg ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduhñduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajnähwáatsämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tögä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägóoyyämät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰ Mänitä Jesús ja'a jäya'ay wyiinhee'ppejty nägøxiä. Mänitä Jesús ja'a mähdiöjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaančh xajtøøyy. Mänitä quiø'ø hoy jijañä. ¹¹ Mänitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹² Cujaboomgumaaxc ja'a Jesús ñøcxy tunguhduum. Tu'tsuhmä Tieedy pia'yaaxy. ¹³ Coø jioobøøyy, mänitä jiamioødhajxy miøjyaaxy. Mänitä nämajmetspähajxy wyiimbiiwä coø ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät.

¹⁴ Jaduhñdsä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hänajty tøø yajxøbétiäbä Pedro, møødä piuhya'ay Andrés, møødä Jacobo, møødä Juan, møødä Felipe, møødä Bartolomé, ¹⁵ møødä Mateo, møødä Tomás, møødä Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, møødä Simón ja'a celote, ¹⁶ møødä Judas, ja'a Jacobo yhuung, møødä Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hänajty yajcø'ødägø'øwaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxian.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy miänajnä tunguhduum. Mänit hajxy hoy ñaaxoguiädaacnä. Jimä Jesús jiamioødhajxy hänajty nämay. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø miech. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty yhamädoowhidäänäp. Yajnaaxäänäxäp ja'a pia'amhajxy hänajty. Jäguembaaady hajxy hänajty tøø chooñ Judeanaaxooty, møødä Jerusalén, møødä mejypia'a jim Tiro møødä jim Sidón. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty møjcu'uba'ammøødpä, yajnájxäxä ja'a pia'amhajxy je'ebä. ¹⁹ Nägøxiä ja'a Jesús hajxy hänajty ñähdona'añ. Mänitä pia'amhajxy yajnájxäxä ja'a Jesús miäjaahaam.

²⁰ Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamioødhajxy. Mänit miänaañ:

—Jootcujc mijts mhity, mijts häyoobädøjc. Paady hajxy jootcujc mhity coø hajxy jim mnøcxa'añ maa ja'a Diosän.

²¹ Jootcujc mijts mhity, mijts yajmaajiajpä. Paady hajxy jootcujc mhity coø ja'a Dios hajxy cøxiä wiinä xmio'owa'añ.

Jootcujc mijts mhity, mijts jøøbiä xuu'tspä. Paady hajxy jootcujc mhity coø hajxy mxi'ig mxooñda'aga'añ.

²² Jootcujc mijts mhity, hoy mijts jäya'ay xjia mähañhaty ja'a høøchcøxpä, hoy mijts jäya'ay xquia'a ja tsoy xquia'a ja mee'xy, hoy mijts xjia nänømy, hoy mijts xjia pexy. ²³ Mxi'ig mxooñda'agäp hajxy jaduhñ. Mbaadaambiä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajpä yhabejpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁴ Pero mijts mäyøøjäya'ayhajxy, ja'a tsaächpä hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxooñda'agaanä neby hajxy hijty mxooñda'aguiän.

²⁵ Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juø'øy, myajmaajiaadaamby hajxy jaduhñ.

Hoy mijts mja xi'igy mja xooñda'agy, pero mnä'ägädä jøøw mnä'ägädä xuudsaaamb hajxy.

²⁶ Tsipecøxpä tsaächpä hajxy mbaada'añ, hoyyä cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nä'ä wädiijpä høhñdaacpä. Nä'ä mänaaamb hajxy hijty jaduhñ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

²⁷ Huuc mädown hajxy, mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp hädaa yaabä naaxwiin; mmée'xäp hajxy

pøn jaduhñ xmiähañhajp. ²⁸ Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coø ja'a Dios ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pønjaty mijts jaduhñ haxøøg xñänøømb. ²⁹ Coø pøn xyhatejxø'øgät tu'nax, mmøjcøogumbäp jadu'nax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'øgy. Coø pøn mjocxwit xpiøjcät, mänitä mgamiixy mjaac tehñ mió'owät. ³⁰ Coø pøn tii jaduhñ xmiäyujwá'anät, mmó'owäp jaduhñ. Y coø pøn tii xpiøjcät, cab je'e mmäyujwaandägátsnät. ³¹ Jaduhñds mijts wiinghäna'c mnäxúudsät nej mijts hänajty myajnäxuuds'añän.

³² Coø ja'a mmägu'ughajpähajtiä hajxy mmøødnijootpaadøøjät, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyä'ay cädieejäya'ayhajxy ñiçhöjcäbä. ³³ Coø hajxy jagooyyä mmøødniiñäxuudsøøjät pønjaty jaduhñ xñäxuu'tsp, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyä'ay cädieejäya'ayhajxy ñiñäxúu'tsäbä. ³⁴ Coø jagooyyä xädø'øñ hajxy myaghanúu'xät pøn jaduhñ mnajuøøby xmiöödiägatsaamb pedyii, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyä'ay cädieejäya'ay xädø'øñ hajxy yajnimiiähanúu'xäbä. Najuøøby hajxy jaduhñ coø hajxy pedyii miöödiägatsa'añii. ³⁵ Mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp. Mnäxúudsäp hajxy jaduhñ. Coø pøn xädø'øñ xmiäyujwá'anät, mnä'ä mó'owäp jaduhñ. Mänitä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitä Dios hajxy xyhuunghädät jim tsajpootyp. Hiç, Dios, ñäxuu'chp ja'a jäya'ayhajxy høxtä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Dioscuj'uyäp hajxy quia'a yejpiä, møødä ja'a hojioot hajxy ca'a møødpä. ³⁶ Mmøødhädäp ja'a hojioot hajxy jaduhñ nebiä nDeedy hojioot miøødhajtäm.

³⁷ Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójtä coø ja'a Dios hajxy xyajcumädówät. Pero mmämée'xäp hajxy jaduhñ; mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät. ³⁸ Mäduhñtiä wiinghäna'c hajxy mmo'oy, nä'ä tægø'øbä hajxy mbaattägatsa'añ. ³⁹ Jaduhñhöch mijts nyajmäbáadät nebiä wiindspän. Coø ja'a wiindspähajxy ñiwyitswädityii, tsipecøxp hajxy jiuca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wädität nebiä wiindspän. ⁴⁰ Cabä capxtaacpäna'c-hajxy jiaty jaty nebiä wyiindsøñhajxy jiatian. Coø hajxy nägø'ø nädecyipiä quiapxtá'agät, mänit hajxy jaduhñ ñajtspaadø'øwät.

⁴¹ Coø ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädiéeyät, y coø miiçh hänajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cabä mmägu'ughajpä hawiinmats waamb mnä'ägädä nämá'awät. Coø miiçh hänajty tøø mnähwa'açh, mänitä mmägu'ughajpä hawiinmats mwiingapx mjøjcapxø'øwät.

⁴³ Mädyii quepychaa pa'ag nä'ägädä tøømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a xunä. Jaanä jaduhñduhmbä, mädyii quepychaa xunä nä'ägädä tøømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a pa'agø'øy. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁴ Mnajuøøby hajxy jaduhñ mädyii quepychaa hoy tøømhajp. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. Y ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän.

⁴⁵ Jaduhñ mäwiinädsä hojiäya'ay ja'a howyiinmahñdy miøødä. Hoy jaduhñ wiädity. Pero ja'a ca'awiindøjjiäya'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä.

Haxøøgwiiinmahñdy hajxy miäwädiipjy. Haxøøg hajxy jaduhñ ñä'ägädä capxy ñä'ägädä mädia'agy.

⁴⁶ Wiindsøñhøch mijts xwyi'i ñäma'ay; pero cab hajxy jaduhñ mgudiuna'añ nebiøch mijts nja hane'emiän.

⁴⁷ Pøñhøch nmädia'agy xmiädóowäp, pøñhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaduhñ mäwiinäts je'e ⁴⁸ nebiä jäya'ay tiøjcojjiän. Cøøc jaduhñ tiajøøyy. Tsaawiing jaduhñ miuu'tsø'cy. Coö ja'a nøøgomdägoy quiädaacy, coö ja'a tøjc jaduhñ ñøønähgoombejty, cab jaduhñ piädø'cy, je'eguiøxpä coö hänäjty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹ Pero pøñhøch nmädia'agy jaduhñ xquia'a mäbøjcäp, jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä jäya'ay tiøjc cøøc quia'a muu'tsø'quiän. Coö ja'a tøjc ñøønähgoombejty, pädø'c jaduhñ; cøjx jaduhñ quiäday.

7 Coö ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänit quiajptägøøyy Capernaum. ² Jimä soldadowiindsøñ hänäjty tu'ug. Roma hänäjty chooñ. Tøø ja'a mioonsä hänäjty tu'ug pia'ambety. Jaduhñ hänäjty jiäwø'øyy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nä'ägädä ho'ogáañnap hänäjty je'e. ³ Coö ja'a soldadowiindsøñ miädoyhajty coö ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänäjty yajmøcpøcy, mänitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴ Mänitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coö ja'a pa'amjäya'ay ween nøcxy yajmøcpøcy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ja'a soldadowiindsøñ, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduhñ coö mbuhbédät. ⁵ Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcójjä.

⁶ Mänitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hänäjty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsøñ tiøjcän, mänitä soldadowiindsøñ ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsøñ, jaduhyä mmäná'anät cooçh nmoonsä miøcpøgät. Cábøch cuhdujt nmøødä nej miich cuhdujt mmøødän; paady jaduhñ caj yhawiiinmatsä coö mdägø'øwät maaçh ndøgootiän. Päädyhøch miich hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸ Hix, hané'emyhøch nhity; y cooçh nsoldado howiaambä nhané'emät møødhøch nmoonsä, xquiudiúunäbøch nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsøñ ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹ Jaançh tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduhñ coö jaduhñ ñämaayyä. Mänitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Cábøch nmägunaaxhajxy jaduhñ miäbøcy nej yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem chooñ.

¹⁰ Ja'a majtøjc hänäjty tøø quiexyiijäbä maa ja'a Jesúsän, mänit hajxy wyiimbijnä. Coö hajxy miejtstägajch maa ja'a soldadowiindsøñ tiøjcän, tøø ja'a soldadowiindsøñ mioonsä hänäjty miøcpøjnä.

¹¹ Mänitä Jesús hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Naín møødä miägu'ughajpähajxy. Nämayyä jäya'ayhajxy hänäjty pianøcxy. ¹² Jim hajxy hänäjty miäwiingoñ cajtpa'a, mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy hoy jiojcubaadø'øyy. Cabäsantä hänäjty nøcxy ñäaxtägø'øyy. Tu'ughuung hänäjty je'e. Yaamgto'oxy ja'a tiaj je'ebä. Majiäya'ay hänäjty panøcxp. ¹³ Coö ja'a Jesús ja'a yaamgto'oxy yhiijxy, mänit ñäxuu'ch. Mänit ñämaayy:

—Ca'a mjø'øyy ca'a mxuu'ch.

¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ coö hajxy yhuuc yaghahixät. Mänitä cøøbiädøjc-hajxy tiänaaxiøjpy. Mänitä Jesús ja'a ho'ogyjiäya'aguiajä hoy ñähdoñ. Mänitä ho'ogyjiäya'ay ñämaayy:

—Jexy, pädø'øg.

¹⁵ Mänitä craa yhäñaayyø'cy. Mänit quiapxø'cy. Mänitä tiaj miødhajnä. ¹⁶ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänitä Dios hajxy ñämaayy: —Dioscujú'uyäp.

Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Diosquexy yø'ø craa. Møj jaançh yø'øduhñ. Paadiä Dios tøø quiejxy, piuhbedaamby ja'a quiu'ug jaduhñ, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁷ Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädiipä jim Judeanaaxooty coö ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay tøø yagjujyipiøcy. Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy jaduhñ wiädiijty.

¹⁸ Ja'a Juan, tøø je'e hänäjty chumyii. Coö ja'a miägu'ughajpähajxy miädoyhajty nebiatiä Jesús hänäjty tiuñ, mänitä Juan hoy yhawáañäxä. ¹⁹ Mänitä Juan ja'a miägu'ughajpähajxy metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy quiejxä maa ja'a Jesúsän. Coö hajxy jim miejch, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpä højts tøø xquiejxy coö højts miich nmäyajtøwät pøñ miich. Nej, miich ja'a Dios hijty jaduhñ xquieaxambä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

²¹ Jimä Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänäjty yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänäjty miøødä møødä møjcu'u. Møødä wiindspähajxy hänäjty nämay yaghi-jxø'ogyii. ²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcxä Juan hajxy hawaanä nebiaty hajxy yaa mhixy mmädoy. Hijxø'p ja wiindspähajxy, yo'oyø'p ja'a tecymia'adpähajxy, nähwaatsp ja'a haxøøgpa'am-møødpähajxy, mädoowø'p ja'a cuhnatpähajxy, jujyp-iøjp ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy, yajwiingapxøøyyäp ja'a häyoobäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy. ²³ Pønjätyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp tehngajnä, jootcujc hajxy jaduhñ ñiijäwø'øyyii —nømä Jesús miänaañ.

²⁴ Coö ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijnä, mänitä Jesús miänaañ:

—Coö hajxy tøø mhoy pactuum, Juan miädia'agy hajxy hänäjty mmädowáañäp, túhñäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coö ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänäjty mmädowaanä. ²⁵ Diosquexy je'e, paady hajxy hoy tøø mmädowä, hoyyä howyit je'e quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. ²⁶ Tøyhajt jaduhñ coö ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwa'xy. Maas may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt tøø mio'oy quejee ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. ²⁷ Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy nägäpxäbä, Juan je'e. Jaduhñä Dios jecy miänaañ coö ja'a quiuguexy hänäjty jayøjp quiexa'añ coö ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiin-gapxø'øyy coö ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajt-shixø'øwät. Høxháamhøch hijty ngäda'aga'añ. Jayøjpä Juan quiejxä; høxháamhøch njaançh cädaacy. ²⁸ Ni pøñ jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt

miøødän. Tøyhajt jaduħ. Pero cooħ hñajty tøø nho'nä, cooħ hñajty tøø nnøcxtägach maačh nhuuc tsoħmbän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy hñajty mäbø-gaam̄b ja'a høøčhøxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hñajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan jäda'ahaty miøødän, hoyyä møjcuħdujt hajxy hñajty quia'a ja møødä.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduħ miädooyy møødä yajñajuudiutpädøjc-hajxy, mänitä Dios hajxy quiapx-paaty coo yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hñajty tøø yajñäbetyii ja'a Juángäm. ³⁰ Pero ja'a fariseoshajxy møødä ley-yajñähixøøbiähajxy, cab hajxy hñajty tøø yajñäbetyii ja'a Juángäm. Paadiä Dios hajxy quia'a jøjprøgøoyy. Cabä jioot hajxy hñajty chocy coo hajxy yajñähwa'adsøøjät ja'a Diósäm. ³¹ Mänitä Jesús miä-naaň:

—Nhuuc yajmäbáadyhøch ja'a jäya'ayhajxy jäda'a-hatypä. ³² Cab hajxy tii yhojiäwø'øwa'añ. Jaduħ mäwiinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c-hajxy wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: "Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy." ³³ Hoorä, coo ja'a Juan mäya-jnäbejpä miech, cabä tsajcaagy hñajty quiaya'añ, ni ja'a vino hñajty quia'a hu'uga'añ. Y mijts jaduħ mä-naam̄b coo quiuhmäñø'øy. ³⁴ Y cooħ nbamejtspä, høøčh ja'a Diosquexypä, mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduħñch mijts xñänøømbä cooħ nwi'i quiaya'añ, cooħ nwi'i yhu'uga'añ, cooħä pojpyä'ay cädieejäya'ay nmägu'ughaty møødä yajñajuudiut-pädøjc. ³⁵ Pønjaty ja'a Dios jaančh jahmiejtsp, yajcähxø'py hajxy jaduħ coo ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miøødä.

³⁶ Mänitä fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hñajty xiøhaty. Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy caabiä maa ja'a Simón tiøjcän. ³⁷ Mänitä to'oxiøjc tu'ug miech cuhhiñbä. Haxøøgcuhdujt hñajty miøød. Tøø hñajty miädohyaty coo ja'a Jesús jii by tøø miech maa ja'a Simón tiøjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascooty. ³⁸ Mänit tiägøøyy jøøbiä. Mänitä Jesús tiecypiuju wyiinnøøhaam. Mänit tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänit tiecychu'xy. Mänit tiecyñähjahxy perfumehaam. ³⁹ Mänitä Simón tiägøøyy tajpä maabiä: "Coo ja'a Jesús häxøpy quiunajuøhñdiä, tøø häxøpy ñajuø'øy coo yø'ø to'oxiøjc quiuhhiñä." ⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Simón ñä-maayy:

—Simón, tsøg mädiáacäm.

Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsøn, tsøc.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaaň:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miänuu'xyhadyii jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hñajty miänuu'xyhaty mägooxmä-go'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajc. ⁴² Cab hajxy hñajty tii miøødä nebiä ñuu'xy hajxy yajñähwá'adsät. Mänit hajxy ñämaayy: "Weends yhity." Hoorä, pønñä-da'a maas mädsögäp.

⁴³ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a ñuu'xy maas may hijty miøødpä.

Mänitä Jesús miänaaň:

—Je'e pues.

⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc miøjhee'py. Mänitä Simón ñämaayy:

—Cooħ yaa ndägøøyy maa miičh mdøgootiän, cábøch miičh nøø tøø xmiø'oy cooħ ndecypiújät. Jaduħ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'ox-iøjc, wyiinnøøháamhøch ndecy tøø xpiujjä, quiuhwaay-háamhøch ndecy tøø xmieexä. ⁴⁵ Cábøch miičh tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjc, tehngájñøch ndecy xwy'i' chu'xä. ⁴⁶ Cábøch miičh ja'a nguhwaay tøø xyhoonä. Jaduħ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'ox-iøjc, perfumeháamhøch ndecy tøø xyhoonä. ⁴⁷ Xji-aančh tehñ chøjprøch yø'øduħ; paadiä piojpä quiädieey yajñähwáatsäxä, hoy hijty may jia møødä. Pero pønñä pojpyä cädieey hijty ca'a jaty møød, cábøch jaduħ xjiaty wiingudsähgø'øy.

⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Tøøch miičh ja'a mbojpyä mgädieey nyajñähwáat-säm.

⁴⁹ Ja'a hajxy hñajty jii by pahäñaabiä, mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä:

—Maa ja'a cuhdujtäda'a tøø yhuuc paatpä coo ja'a pojpyä cädieey yajñähwa'ačh.

⁵⁰ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämáaguiumbä:

—Cooħ nmädia'agy tøø xmiäbøjc, páadyhøch ja'a mbojpyä mgädieey tøø nyajñähwa'ačh. Nøcxnä jootcu-jc.

8 Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy wädiypä wiinduhmy-hagajpt møødä jiamioødhajxy ja'a nämajmetspä. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy hñajty wiädity. Jaduħnä Jesús hñajty miäna'añ cooc ja'a Dios ja'a miäjaa hñajty yajcähxø'øgaannä. ² Quipxiä to'ox-iøjc-hajxy hñajty nämay piawädiypä, ja'a Jesús hñajty tøø yajpa'amnáxiäbä, møød ja'a møjcu'u hajxy hñajty tøø yajñähwa'ačhíijäbä. Paadiä Jesús hajxy hñajty pi-awädity, mioobiä Jesús hajxy hñajty tijaty je'e hñajty miäjyghajpy. María ja'a to'oxiøjc hñajty tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsoħmbä. Juxtuyc ja'a møjcu'u hñajty tøø yajñähwa'ačhii. ³ Jatu'ug hñajty xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hñajty copc-hajp maa ja'a Herodes hñajty yhane'emiän. Møødä Susana hñajty piawädiypä.

⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may ñänøcxä. Mayhagajpt hajxy hñajty chooñ. Coo hajxy hñajty may tøø yhamugø'øy, mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä yajmäbaadyhaam:

⁵ —Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. Coo ja'a tøømd tiägøøyy wøjpyä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy yajpædø'ogy. Mä-duhñtiä ja'a muuxyhajxy quia'a yajpædø'cy, je'edsä jäya'ay jiaac yajtehñ. ⁶ Näje'e ja'a tøømd quiahy tsaanähgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hiç, weeñtiä ja'a naax jim tsaanähgøxp. ⁷ Näje'e ja'a tøømd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñä'a tøømbejty. Hiç, ja'a hapy je'e xaam. ⁸ Näje'e ja'a

tøømd quiahy maa ja'a hoñaaxän. May je'e tiøømhajty høxtä mägo'xhaam.

Mänitä Jesús mœc miänaaŋ:

—Pøñ hädaa wiinjuøøby, wéenhœch hädaa nmädi-a'agy xmiäbøjcä.

⁹ Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby jaduñ miädi-a'agytägøøy. Ja'a miägu'ughajpähajty jaduñ yajtøøw. ¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Chojpiä Dios jioot jaduñ coo mijts mwiinjuøøwät nebiä miäjaa yajcähxøøga'añ. Pero ja'a häna'c-hajty jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajty tiu'joottsocy. Hoyyä mädia'agy hajty jia mädooy, pero cab hajty wyi-injuøøy tii jaduñ jia mädiaacypy.

¹¹ Jaduñds miädia'agytägøøy nébiøch hajty tøø nyajwiingapxøøyän. Jaduñdsä tøømd miäbaady nebiä Diosmädia'aguiañ. ¹² Ja'a tøømd cáhwäbä tu'haam, jaduñ miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajty jia mädooyän. Coo ja'a møjcu'u miech, mänit hajty wyiinhøøñii neby hajty jaduñ quia'a mäsøgät, nebiä piojpä quiädieeyhajty jaduñ quia'a nähwä'adsät. ¹³ Y ja'a tøømd cáhwäbä tsaanähgøøxp, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajty jia mädooyän. Tu'habaquiä hajty jaduñ xiooñda'agy. Pero cab hajty hamuumdu'joot pianøcxy. Coo hajty øøypänejpä tiuñii, mänit hajty ñajtshixøøñä. ¹⁴ Y ja'a tøømd cáhwäbä haptiooty, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajty jia mädooyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajty ñajtshixøøwa'añ mœødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajty hoy quiudiuna'añ. ¹⁵ Y ja'a tøømd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajty hamuumdu'joot mäsøjpän. Jaanč tehñ yhoy hajty jaduñ quiudiñ.

¹⁶ Coo jäya'ay jøøñ hajty quiuhno'ogøøy, øøxp hajty yujcoñ neby hajty quiudøø'xøøjät, ja'a hajty tøjtägøøbiä. Cabä pøñ jøøñ quiuhjupy, ni maabejtpa'c hajty quia'a päda'agy. ¹⁷ Jaduñ mäwíinäts mijts ja'a nmädiá'agyhœch hajty xwyiinjuøøwaañä, ja'a tsipjá-typøch jaduñ tøø nyajwiingapxøøyäbä.

¹⁸ Huuc wiinjuøøw hajty hoy. Pøñhœch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac yajnähixøøwáambiøch je'e. Pøñhœch nmädia'agy tøø xquia'a mäsøjcä, cáboch tii nyajnähixøøwaañä. Høxtä jiahdägoyyaamby hajty je'e mädyii tyjy ja'a tøø wyiinjuøøy.

¹⁹ Mänitä Jesús ñámejtsä ja'a tiaj mœødä piuhya'ayhajty. Cab hajty hoy tiehñ wyiingumedsøøy, je'eguiøxpä coo ja'a jäya'ayhajty hänajty ñamayyä jiiiby tøgooty maa ja'a Jesús hänajtiän. ²⁰ Mänitä Jesús ñamaayyä:

—Ximä mdajhajty tøghaguuy mœødä mbuhya'ayhajty. Miič hajty xjia wi'i miøødmädia'agaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Pøñä Diosmädia'agy jaduñ mäsøjpp, pøñ jaduñ cudiuumb, je'eč ndajhajpy, je'eč nbuhya'ayhajpy.

²² Miäwiinghoocpä ja'a Jesús hajty tiägøøy barcojooty mœødä miägu'ughajpähajty. Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Jam hajty jim mejyhawiimb.

Mänit hajty jiaanč tu'ubøjcy. ²³ Nœcxnä hajty hänajty jaduñ, mänitä Jesús miaaho'cy. Mänitä poj mœc piädø'cy. Mänitä nœø quiubojøøy barcojooty. Hújt-snäp ja'a barco hänajty. ²⁴ Mänitä Jesús hajty hoy yuxy. Mänit hajty ñamaayy:

—Wiindsøñ, Wiindsøñ, pädøøg, quinaambä barco cham.

Mänitä Jesús piädø'cy. Mänitä poj yhojy mœødä nœø. Mänitä poj yuungøøy. Moñdiucy jaduñ jiajnä.

²⁵ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajty ñamaayy:

—Tii hajty coo mwi'i chähgøøy. Nej, cab hajty mna-juøøyä cooçh mijts homiänaajä ngüeendähada'añ.

Jaanč tehñ yagjuøøy hajty jaduñ. Mänit hajty hamiñ haxøpy ñiñämaayyä:

—Pøñäda'a yøøduhñ coo ja'a miädia'agy miäbøjcäxä ja'a poj mœødä nœø.

²⁶ Mänit hajty mieyhawiimpädsøømnä jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gadara, jim jaduñ mejyhawiimpä maa ja'a Galileanaaxootiän. ²⁷ Coo ja'a Jesús biar-copädsøømy, mänitä jäya'ay tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a jim cajptooty tsänaabiä. Tøø hänajty jiegøøy mänaa ja'a mähdiøjc møjcu'u hänajty tøø ñämèchiiñ. Cabä wit hänajty miøødhajnä, ni quia'a häña'ay hänajty tøgooty. Jim hänajty yhity maa ja'a cabäsantän. ²⁸ Coo ja'a Jesús yhiixy, mänit wyiinjjicädaacy. Mänitä møjcu'uhajty yaaxy:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ. Dios miich xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä mayhajt, ca'a højts jiiiby xquiexy maa jiaanč tehñ chaachpäñ.

²⁹ Paadiä mähdiøjc jaduñ yaaxy, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a møjcu'u hänajty tøø yhane'emy coo ñähwa'adsøøjät. Mayhooc ja'a mähdiøjc hänajty tøø ñämèchii ja'a møjcu'ujäm. Paadiä jäya'ayhajty hänajty jia wi'i yaghida'añ øøxoch tecyxioch cadenahaam neby jaduñ hoy yhidät. Pero nimiäpodøøyap hänajty je'e, y yajnøcxäp hänajty pactuum ja'a møjcu'ujäm.

³⁰ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc miäyajtøøy:

—Tii mxøhaty.

Mänit yhadsooy:

—Legiónhœch nxøhaty.

Paady jaduñ miänaaŋ coo ja'a møjcu'u hänajty may miøødä. ³¹ Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajty miänuu'x-taacy coo hajty jiiiby quia'a quexøøjät møjcu'uhaam maa jiaanč tehñ chaachpäñ. ³² Jimä mayhädsøñ hänajty yuummy tunmøjc. Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajty miänuu'xtáaccumbä coo hajty jim quixøøjät maa ja'a mayhädsøñ hänajtiän. Mänitä Jesús cuhdujt miooy. ³³ Mänitä mähdiøjc ja'a møjcu'u ñähwáatsänä. Mänitä hädsøñhajty hoy ñämèchii. Mänit hajty wyiinmä-nacpäyø'cy. Mänit hajty quiuhgahnajty naaxøjpcøxp mejjiooty. Jiiiby hajty øøjx ñøøho'ogøøy.

³⁴ Coo ja'a hädsøñgüeendähajpähajty jaduñ yhiixy, mänit hajty piäyø'cy. Mänitä cu'ug hajty hoy yhawaañä cajptooty mœødä cajtpa'a. ³⁵ Mänitä cu'ughajty hänajty nœcxy yhixa'añ neby hänajty tøø jii-adyiñ. Mänit hajty miejch maa ja'a Jesús hänajtiän. Jiiibiä mähdiøjc ja'a Jesús hänajty wyiinhäña'ay, ja'a møjcu'u hänajty tøø ñähwa'ačhiñjábä. Tøø wit hänajty

piägøøñä. Tøø hānajtj wyiinmahñdymejtsnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhihxy, mānit hajxy chāhgøøbiøjcy. Paady hajxy chāhgøøyy, haxøøgjāya'ay tyijy ja'a Jesús. Mānitä cu'ughajxy yhawāñāxä nebiä māhdiøjc ja'a møjcu'u hānajtj tøø ñāhwa'ačhiijän. Ja'a hajxy hānajtj tøø yhixiäbä, je'e hajxy jaduhñ nägapx. ³⁷ Mānitä Jesús hajxy tiägøøyy mānuu'xtaacpä coo jim chōonät Gadara. Hiç, jaančh tehñ chāhgøøby hajxy hānajtj. Jim tyijy ja'a Jesús cøxypänejpiä jiaac jatcø'owa'añ. Ja'a māhdiøjc hānajtj tøø ñāhwā'ačhābä, mānitä Jesús miānuu'xtaacy coo cu miødhahtj. Mānitä Jesús yhad-sooyy coo miāhmø'øwät maa quiajptän: —Nøcx maa ja'a mdøjcän; mādia'ag nebiaty ja'a Dios tøø xpiuhbety.

Mānitä craa jiaančh nøcxy, miādiaacy jii by cajptooty nebiaty hānajtj tøø piuhbedyijäm ja'a Jesús. Mānitä Jesús biarcotägøøñä, wyiimbijnä.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jim miejtstägajch mejyhawiimb, jimä cu'ughajxy hānajtj yhahixy. Mānit hajxy xioondaacy. ⁴¹ Mānitä jäya'ay tu'ug miejch ja'a xøhajpä Jairo. Tsajtøjwiindsøn hānajtj tiuumby. Mānitä Jesús wyiinji-jcādaacy. Mānit miānuu'xtaacy coo ñøcxät maa ja'a tiøjcän. ⁴² Jimä Jairo yhuung hānajtj yho'ogaañä. Tiu'ughuung hānajtj je'e. Majmetscjomøjt ja'a to'oxy-hāna'c hānajtj miøødä. Mānitä Jesús tiu'ubøjcy. Mayyä jäya'ayhajxy piadu'ubøjcy, høxtä yhanø'tsmujpy ja'a Jesús hajxy hānajtj.

⁴³ Mānitä Jesús ja'a tājāya'ay tu'ug jioğuy-ohdiägøøyyä. Pa'ammøød hānajtj je'e. Majmetscjomøjt ja'a pa'am hānajtj tøø miähäyoy. Ñøty hānajtj wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pøn hānajtj quia'a najuø'øy nebiä choomiäyät. Mānitä Jesús wyitpa'a ñāhdooñäxä. Mānitä ja'a tājāya'ay ñø'ty yhadujnä. ⁴⁵ Mānitä Jesús miānaañ:

—Pøñhøch xñāhdoon.

Ni pøn quia'a mānaañ coo hajxy ñāhdoon. Mānitä Pedrohajxy miānaañ:

—Wiindsøn, xjiaančh tehñ yhanø'tsmujp miičh ja'a cu'ug. Tii nyajnajuoøyyäm pøn tøø xñāhdoñ.

⁴⁶ Mānitä Jesús miānaangumbä:

—Nnajuøøbiøch coo pøn tøø miäbaadø'øy høøch nmājaahaam. Pāadyhøch jaduhñ tøø nnä'ä najuø'øy cooçh hajxy tøø xñāhdoñ.

⁴⁷ Mānitä tājāya'ay jaduhñ ñajuøøyy coo ja'a Jesús hānajtj ñajuø'øy coo je'e hānajtj tøø miānhdoñ. Mānitä Jesús wyiingumedsøøyy tsäyúuyyap. Mānitä Jesús wyiinji-jcādaacy. Mānit ñāgapxy cu'ughagujc cooc ja'a Jesús wyit hānajtj tøø ñāhdoonä, y cooc mānitä pia'amnajxy. ⁴⁸ Mānitä Jesús ja'a tājāya'ay ñāmaayy:

—Huung, paady miičh tøø mba'amnaxy coo tøø mmäböcy. Nøcxnä jootcujc.

⁴⁹ Jimä Jesús hānajtj miādia'agyñä, mānitä jäya'ay tu'ug miejch. Jim hānajtj tøø chohnda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mānitä Jairo ñāmaayyä:

—Tøø ja'a mhuung yho'ogy. Cabä wiindsøn mhad-sijpnät.

⁵⁰ Miädoow ja'a Jesús jaduhñ. Mānitä Jairo ñāmaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Mäbøc. Jujypiøğap ja'a mhu-ung häyaa.

⁵¹ Mānit hajxy jim miejtsnä maa ja'a Jairo tiøjcän. Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, caj pøn miøødtøjtägøøyy, ja-gooyy Pedro møødä Juan møødä quixy tiaj tieedy.

⁵² Tøghaguuy ja'a cu'ughajxy miāhmøøyy jøøbiä xuu't-spä. Mānitä Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i jio'øy mwi'i xiuučh. Caj tøø yho'ogy, nä'ä maab jaduhñ.

⁵³ Mānitä Jesús ñāxiicä. Ñajuøøby hajxy hānajtj coo ja'a quixy hānajtj tøø yho'ogy. ⁵⁴ Mānitä Jesús ja'a quixy quio'ø miajtsä. Mānitä Jesús møc miānaañ:

—Huung, pädø'øg.

⁵⁵ Mānitä quixy jiuypiojcy. Mānit piädø'cy. Mānitä Jesús miānaañ coo hajxy yajcäyät. ⁵⁶ Jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a tiaj ja'a tieedy jaduhñ. Mānitä Jesús miānaañ coo hajxy pøn quia'a yajmøødmädiä'agät ne-by hānajtj tøø jiatän.

9 Mānitä Jesús ja'a jiamioød miøjyaaxy ja'a hajxy nämajmetspä. Mānitä cuhdujt hajxy miooyy coo ja'a møjcu'uba'ammøødpä hajxy nägøxiä yajnäh-wá'adsät. Møødä mäjaa hajxy miøoyyabä coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøcporgät. ² Mānit hajxy wyi-inguejxä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøcporgät. Jaduhñ hajxy miädiä'agät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ³ Mānit hajxy ñāmaayyä:

—Cab hajxy tii mmänøcxät, ni cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy, ni xädø'øñ. Tu'xojxc-hajtiä ja'a mwit hajxy mmänøcxät, ca'a mietsä. ⁴ Homiädyii tøjcä hajxy mmejtstä'agät, jim hajxy mmähmø'øwät høxtä coonä hajxy jim jadähooc mwiimbädät. ⁵ Y coo hajxy maa xquia'a yajtøjtägø'owá'anät, mānit hajxy jim mdsóonät maa ja'a cajptän. Mānitä mdecy hajxy mwiinwóbät nebiä hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwät coo mijts tøø xquia'a yajtøjtägø'øy —nømä Jesús miānaañ.

⁶ Mānit hajxy tiu'ubøjcy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtj wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, pa'amjäya'ay-yajmøcporjpä.

⁷ Ja'a Herodes hānajtj jim tuumb gobernador. Mānit miädoyhajty nebiatiä Jesús ja'a hijxtahñd hānajtj yajcähxø'øguiän. Cab hānajtj ñajuø'øy nebiä wyiin-mahñdyhädät. Hiç, näje'e hajxy hānajtj miāna'añ cooc tyijy ja'a Juan hānajtj tøø jiuypiojcy. Hiç, tøø ja'a Juan hānajtj yagho'ogyii. ⁸ Näje'e hajxy hānajtj miānaambä cooc tyijy je'e Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Näje'e hajxy hānajtj jiaac mānaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø jiuypiojcy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. ⁹ Mānitä Herodes miānaañ:

—Høøchä Juan nyajyo'pujxä. Pønäda'a jaduhñ wädi-jp. Madiú'ujøch jaduhñ nmädoy yajcähxø'øgy.

Jiaančh tehñ yhixaambiä Herodes ja'a Jesús hānajtj.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jiamioødhajxy wyiimbijtagajch, mānitä Jesús hajxy yajmøødmädiaacy nebiaty hajxy hānajtj tøø wiädity. Mānit hajxy miøødnøcxä pactuum, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Betsaida. ¹¹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhajty, mānitä Jesús hajxy jim piamejch. Mānit hajxy ñāmaayyä coo

hajxy jim miähmø'owät. Mänitå Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiaacå cooc ja'a Dios ja'a miäjaa ya-jcåhxø'oga'añ. Møødå pa'amjäya'ayhajxy may ya-jmøcpøjcå.

¹² Tsuujøøñåp hånajty, mänitå Jesús wyiingumed-søøyyå ja'a jiamioødhajxy ja'a nämajmetspä. Mänitå Jesús ñåmaayyå:

—Nåma'aw yø'ø jäya'ayhajxy coo hajxy nøcxxy pi-oo'xnå, coo hajxy nøcxxy quiayhøxta'ay wiingtuum maa ja'a cajpt miåwiingonån. Yaa maa hajxy nhjåtam, cabå tii yaa.

¹³ Mänitå Jesús miånaañ:

—Huuc yajcay mijts.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødå; jagooyyå højts tsajcaagy mägooxc nmøødå møødå hacx metscå. Tøgå nøcxåp højts njuuuyyå ja'a hajxy quiayaambiå, hoy hajxy jia nämayyå.

¹⁴ Nämågooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy hånajty någøxiå. Mänitå Jesús ñåmaayy ja'a jiamioødhajxy:

—Nåma'aw hajxy ween hajxy yhäñaaguiåda'agy naaxwiin näjuxychågui'xmajcatty.

¹⁵ Mänit hajxy ñåmaayy coo hajxy jaduuh yhäñaaguiådå'agåt. Mänit hajxy yhäñaaguiådaacy någøxiå. ¹⁶ Mänitå Jesús ja'a mägooxpä tsajcaagy quiooñdsooyy møødå metspä hacx. Mänit chajhee'py. Mänitå Dios pia'yaaxy, miånaañ:

—Dioscujú'uyåp coo højts hädaa tøø xmio'oy.

Mänit jaduuh yhaguidøøyy. Mänitå jiamioød miooyy coo hajxy jaduuh yajwå'xåt maa ja'a cu'ugån. ¹⁷ Mänit hajxy någøxiå quiaayy cu'uxiå. Majmejtscach ja'a caadiuc quiunajxy.

¹⁸ Wiingxøø hånajty je'ebå, jimå Jesús ja'a Tieedy hånajty pia'ya'axy hanidiuhmduum. Jimå jiamioødhajxy hånajty miøødå. Mänitå Jesús yajtøøyy:

—Nébyhøch ja'a cu'ughajxy xñånømy põnhøch høøch.

¹⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Nåje'e hajxy miåna'añ cooc tyjyy miich mJuangå ja'a hijty mäyajnåbejpa. Nåje'e hajxy miånaambå cooc tyjyy miich mhElåså. Nåje'e hajxy jiaac mänaambå cooc tyjyy ja'a jecyjåya'ay tøø jiuypioøcy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwå'xåbå, y cooc tyjyy miich mje'ejå.

²⁰ Mänitå Jesús yajtøøgumbå:

—Mijtsåts, nej mijts mmånaambå põñ xtyjyy høøch.

Mänitå Pedro yhadsooyy:

—Diosquexy miich.

²¹ Mänitå Jesús møc miånaañ coo hajxy quia'a någåpxåt põñ hånajty je'e. ²² Mänitå Jesús miånaångumbå:

—Høøch ja'a Diosquexypå, hoyhøyhøch njaanç tehñ chaaçhpøga'añ. Cåbøch ja'a tsajtøjwiindsønha-jxy xñå'ågådå wiingudsåhgø'owa'añ, ni ja'a teedywi-indsønha-jxy, ni ja'a jäya'ayhajxy jim cuhdujtmøødpå tsajtøgooty. Xyagho'ogåambøch hajxy, pero cud-ågøøgxøjoch njuypioøga'añ.

²³ Mänit jiaac mänåångumbå:

—Pønjätyhøch nmådia'agy xpiadu'ubøgåañåp, ween yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øy, ween hajxy chaaçhpøjpa jabom-jabom nébioch ndsaaçhpøga'añån. Jadúhnhøch nmådia'agy hajxy hoy xpi-anøcxåt. ²⁴ Pøn jiuughajt ja wi'i yaghoyø'owaamb, nå'ågå cuhdågoyyaamb je'e. Pero põñ jiuughajt jaduuh yajtågoyyaamb ja'a høøchcøxpå, nå'ågå hodi-um je'e miähmø'owa'añ. ²⁵ Coo hajxy hodium mga'a mmåhmø'owät, cab hajxy jaduuh

mniyaghoyø'owøjåt, hoy hajxy mja mäyøøjä hädaa yaabå naaxwiin. ²⁶ Pønhøch xmiådsåhdiuumb møød-høch nmådia'agyquiøxpå, mänitøch jaduuh nmådsåhdiunaambå cooch hånajty ngådaactågatsa'añ. Ha-jajaamb hånajty yaa neby jim yhajjiån tsajpootyp maaçh nDeedy yhitiån, maa ja'a mioonsåhajxy yhitiån.

²⁷ Tøyhåjthøch jaduuh nmåna'añ, ja'a hajxy yaa tä-naabiå, nåje'e hajxy jaduuh quia'a tsoj ho'oga'añ høxtå coonå ja'a Dios ja'a miåjaa hånajty yajcåhxø'oga'añ.

²⁸ Cuductujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro miøødwiimbejty tunguhduum Diospa'yaaxpä, møødå Juan møødå Jaco-bo. ²⁹ Jimå Jesús ja'a Tieedy hånajty pia'ya'axy, mänitå wyiin jiojpo høxtå haamb høxtå tsåmaamb quiåhxø'cy. Jaanç tehñ pioob ja'a wyit jaduuh jiajnå.

³⁰ Mänitå Moiséshajxy ñåguehxtøø'xy maa jiajy maa chåmañiån møødå Elías. Mänitå Jesús hajxy miøødtågøøyy mädiaacpä. Je'e hajxy hånajty miådiaacy coo ja'a Jesús hånajty jim nøcxxy yho'oga'añ Jerusalén. ³² Hoyyå Pedrohajxy hånajty jia wi'i mi-a'awa'añ, cab hajxy ñå'ågådå maaho'cy. Mänit hajxy yhjy coo ja'a Jesús hajxy hånajty jiajy chåmamyy møødå Moisés møødå Elías. ³³ Coo ja'a Moiséshajxy hånajty wyiimbidaañ, coo ja'a Jesús hajxy hånajty pi-uhwa'adsaañ, mänitå Pedro ja'a Jesús ñåmaayy:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduuh coo hajxy yaa tøø nbéjtåm. Ween højts tøjquemy tågøøg cu nhådiuun, tu'ug miich mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nå'å nagoobå ja'a Pedro jaduuh miånaañ. ³⁴ Mänitå nåma'a tehñ miapxy quiaådaacy maa hajxy hånajtiån. Nådågooyy hajxy jaduuh. Mänitå Pedrohajxy chåhgøøbiøjcy. ³⁵ Mänit hajxy miådooyy ja'a Dios quiapxy nåma'ajooty:

—Høøch nHuang hädaa. Høøch tøø nwiinguexy. Mhamådoowhjtåp ja'a miådia'agy hajxy.

³⁶ Mänitå Jesús hajxy yhjy coo hånajty nidiuhm tiå-naañ. Hamoñ hajxy jaduuh miähmøøñå. Cab hajxy põñ yajmøødmådiaacy nebiaty hajxy hånajty tøø yhixy.

³⁷ Cujaboom hajxy jim wyiimbijnå tunguhduum.

Mänitå Jesús jäya'ay may jiojubaadøøyyå. ³⁸ Mänit tu'jäya'ay møc quiapxy maa ja'a cu'ugån:

—Wiindsøn, tú'uquiøch nhuung. Naxyhøch nhuung mõjcu'u xjiaanç tehñ ñåmejtså. Møc jaduuh ya'axy, møc chåyuy. Høxtå hahoo'p jaduuh. Hanaxiå jaduuh chaaçhtiuñi, y cab jaduuh ñå'ågådå nåhwa'açh. Wiindsøn, tunå mayhajt, yajnåhwåatsågøch nhuung.

⁴⁰ Tøøch ja'a mjamiøød nja wi'i miånuu'xta'agy cooch nhuung hajxy xyajnåhwåatsåt, pero cab hajxy jaduuh ñå'å jatty.

⁴¹ Mänitå Jesús ja'a jiamioød ñåmaayy:

—Nej, cájtäm mijts mänaa mmäbøga'añä.
Pämädúhñtiøch mijts jaduñ njaac mäme'e'xtuga'añ.
Mänitá cuhuung ñämaayy:
—Woomiñxä mhuung.

⁴² Cahnä craa hánajty miechñä maa ja'a Jesúsän, mánit yajcädaawä ja'a møjcu'ujäm. Mánit yajtsäyuyy. Mänitá Jesús ja'a møjcu'u yhøxquejy. Mänitá craa ñähwaach. Mänitá tieedy yajcø'ødägøyyä.

⁴³ Mänitá cu'ughajxy nägøxiä yagjuøyy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, nebiä Jesús ja'a hijxtahñd hánajty yajcähxø'øguiän.

Mänitá Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

⁴⁴ —Hoy hajxy wiinjuø'øw; ca'a hajxy mjahdiägoy; høøch ja'a Diosquejypä, nmädsíphøch hajxy jim xya-jcø'ødägø'øwaamb maa ja'a cu'ughajxiän nägøxiä.

⁴⁵ Pero cabä jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøyy neby hajxy hánajty tøø miøødmädia'agyiijän. Hix, Jesús jaduñ ca'a yajwiinjuøyy. Cab hajxy jaduñ yajtøyy. Tsähgøøby hajxy hánajty.

⁴⁶ Mänit hajxy tiägøyy yajtsiptaacpä pøñ cuhdujt maas møj mo'owáañäp. ⁴⁷ Najuøøbiä Jesús hánajty nebiaty hajxy hánajty tiajy miay. Mänitá pigäna'c hoy tu'ug wioy, piädaacy miøjc-haamby. ⁴⁸ Mänit miänaañ:

—Pøñ hädaa pigäna'c jaduñ tsógäp ja'a høøchcøxpä, jaduñ mäwiñäts høøch xchojpä. Y pøñhøch jaduñ xchoj, je'ečh nDeedy jaduñ xjahmiéjtsäp ja'ačh jaduñ tøø xquiéxiäbä. Pøñ ja'a møjcuhdujt ca'a tsogaamb maa mijtsän, je'eds ja'a møjcuhdujt jaduñ nä'ägädä mo'owáañäp.

⁴⁹ Mänitá Juan miänaañ:

—Wiindsón, tøø højts tu'jäya'ay nhixy. Miičhcøxpä ja'a møjcu'u hijty yhøxquejy. Mänit højts jaduñ nnämaayy coo quia'a høxquejñät, je'eguiøxpä coo højts xquia'a møødwädjítäm.

⁵⁰ Mänitá Jesús miänaañ:

—Cab hajxy jaduñ cu mnämaayy. Pøñ højts jaduñ xquia'a mädsiphájtäm, je'e højts jaduñ xmiägu'ughájtäm.

⁵¹ Tøø hánajty miäwiingooñä coo ja'a Jesús hánajty ñøcxaañä tsajpootyp, mánitá jioot yajmøødmädiaacy coo jim ñøcxnät Jerusalén. ⁵² Mänitá jiamiøød mejtstägøøg quiejxø'cy. Mänitá mejtstaact hajxy hoy jia høxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugän jim Samarianaaxooty. ⁵³ Pero cab hajxy jaduñ ñä'ä tøjmooyy, je'eguiøxpä coo hajxy hánajty jim jiaac nøcxa'añ Jerusalén. Hix, cabä Samariabä-jäya'ayhajxy hánajty miøødnijiootpaadyii ja'a jäya'ayhajxy hánajty tsänaabiä Jerusalén. ⁵⁴ Coo ja'a Jacobo jaduñ miädooyy møødä Juan, mánitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, tähooc ja'a Elías jøøn jim miøjyaaxy tsajpootyp nebiä haxøøgjäya'ayhajxy jaduñ tióyät. Nej, mmäná'anäp miičh jaduñ coo højts jøøn jim nmøjyáaxpät tsajpootyp neby hajxy jaduñ tióobiät ja'a højts jaduñ xquia'a tøjmo'owaambä.

⁵⁵ Mänitá Jesús wyiinhee'ppejty; mánit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. ⁵⁶ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayha-

jy jaduñ nyajnähwa'ads nyajcuhwá'adsät. Cábøch hajxy jaduñ nyajcuhdägoyya'añ.

Mänit hajxy jim tiu'ubøjnä, ñøcxy hajxy wiingcajpt.

⁵⁷ Jim hajxy hánajty tiu'uyo'oyñä, mánitá jäya'ay hajxy tu'ug piaaty jim tu'haam. Mänitá Jesús ñämaayyä:
—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiøch miičh majaty miičh mnøcxa'añän.

⁵⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiut je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch ja'a Diosquejypä, cábøch ndøjc jaduñ maačh nboo'x nhäñá'awät.

⁵⁹ Mänitá Jesús wiinghäna'c ñämáaguumbä:

—Høøch padu'ubøjcäc.

Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Mänitøch miičh nbadu'ubøgät coočh ndeedy hánajty tøø yho'nä, coočh hánajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

⁶⁰ Mänitá Jesús miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a mæbøjpä, je'e miičh ja'a mdeedy hajxy xyajnaaxtägø'øwáañäp. Pero miičh, nøcx ja'a Diosmädia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

⁶¹ Mänitá Jesús ñämaayyä wiingjäyá'ayägumbä:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiøch miičh, pero nøcxyhøch ja'a njujy nmägu'ug nhuuc hawaañä jayøjp coočh miičh jaduñ nbadu'ubøgaañä.

⁶² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pøñhøch jaduñ xjia wi'i piawäditaamb, coočh nmädia'agy hamuumdu'joot xquia'a mæbøjcät, cábøch jaduñ hoy xpianøcxät.

10 Mänitá Jesús jäya'ay jiaac wiimbiiy nädägøøghii'xcumajc. Mänit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cä majaty ja'a Jesús hánajty ñøcxa'añän. ² Mänit hajxy ñämaayyä:
—Nämäyvä jäya'ayhajxy jia mæbøga'añ; je'eds ca'a hijp pøñ ja'a Diosmädia'agy yajwá'xäp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jiaac quéxät. ³ Nøcx hajxy. Mnigwieendähadøøjöp hajxy. Ca'awiindøyhäna'c-hagujc hajxy mwädita'añ. ⁴ Cabä xuummy hajxy mmänøcxät, ni xädø'øñ. Tu'tehngä cø'øg hajxy mmänøcxät. Cab hajxy pøñ mwiindánaaxiøbät tu'haam. ⁵ Coo hajxy muum maa mhamejtstá'agät, myajpóo'xäp ja'a cudøjc hajxy. "Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt." Jaduñ hajxy mnämä'awät. ⁶ Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduñ, mánitá Dios jiaančh mó'owät ja'a hoyhajty ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduñ mio'owøøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmø'owät. ⁷ Cab hajxy tøjc-tøjc mwädítät. Jim hajxy mnä'ägädä hídät maa hajxy hánajty tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmähu'ug mmägáyät. Je'e hajxy jaduñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduñ xmiooby. Hawiinmats jaduñ coo hajxy jaduñ xmió'owät, je'eguiøxpä coo hajxy mwiinguexiä. ⁸ Homiädyii cajptä hajxy jaduñ xtiøjmó'owät, mgáyäp hajxy jaduñ tijaty hajxy xmiooby. ⁹ Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduñ hajxy mnämä'awät: "Tøø miäwiingooñä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä." ¹⁰ Pero homiädyii cajptä hajxy jaduñ xquia'a tøjmó'owät,

callejooty hajxy nõcxy mya'axy: ¹¹ "Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuhdujthajxy yhooyä. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhñä hijxtahñd miähmø'øwät coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo miäwiingoonnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä." ¹² Tøyháthøch jaduhñ nmäna'añ, coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhmbä chaaçhpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaaçhpøjquiän.

¹³ Mjaançh tehñ chaaçhpøgaamb hajxy pønjaty jim tsänaaby Corazincajptooty møødä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaaçhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaaçhpøjquiän, ja'a hajxy jecy tsänáayyabä Tirocajptooty møødä Sidóncajptooty. Coo je'e hajxy cu yhiixy ja'a hijxtahñd nej mijts mja hixiän, cu ñajtsxixøoyy ja'a yhaxøgcuhdujt hajxy; cu jixøoyy cu xiuu'ch hajxy jaduhñ. ¹⁵ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, haagä jiiiby mijts mhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp neby hajxy mdi-jjiän.

¹⁶ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä:

—Pønjaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhijtär, jaanä jaduhñhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhijtär. Pero pønjaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhijtär, ni høøch nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhijtär; ni ja'a nDéedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhijtär, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

¹⁷ Mänitä nädägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtägajch. Jaançh tehñ jiootcujc hajxy hñajty. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, høxtä ja'a møjcu'u højts nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä ja'a miichcøxpä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Nhíjxhøch ja'a Satanás coo jim quiahy tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduhñ jiatcøoyy.

¹⁹ Huuc mädown hajxy, tøøch mijts ja'a mäjaa nmo'oy coo mijts tsahñdy myajténät møødä caa'pty, y coo ja'a møjcu'u hajxy mga'a yajmäjädá'agät; y cab hajxy nej mjada'añ. ²⁰ Paady hajxy mxoondá'agät coo ja'a mxøøhajxy jim yhity cujaay tsajpootyp. Cab jaduhñ ñe-jpiä pø tøø ja'a møjcu'u ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

²¹ Mänitä Jesús jiaançh tehñ yajxoonädaacpøjcä ja'a Dioshèpíritu. Mänitä Jesús miänaañ:

—Teedy, miichäts jim Wiindsønhajp tsajpootyp møødä hädaa yaabä naaxwiin. Chojpy miich mjoot jaduhñ coo ja'a hajxy ca'a høxpøcypä wyiinjuø'øwät tijaty ja'a hajxy høxpøcypä tøø mga'a yajwiinjuø'øy. Páadyhøch miich hoy nnänømy.

²² Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøøch nDeedy ja'a cuhdujt xquiøxy mo'oy. Cábøch pøn xñajuø'øy pønñhøch høøch, jagóoyyøch nDeedy jaduhñ xñajuø'øy. Y jagóoyyøch nDeedy nnajuøøbiä. Najuøøby hajxy je'ebä pønjätyhøch tøø nyajnhdiijy coo hajxy ñajuø'øwät.

²³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød wyiinhee'ppejty ja'a hajxy nämajmetspä. Mänit hajxy hawiing ñämaayyä:

—Jootcujc hajxy jaduhñ mhídät je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a hijxtahñd may tøø nyajnhixø'øy. ²⁴ Tøyháthøch jaduhñ nmäna'añ. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy møødä gobiernähajxy, nämay hajxy jia hixaañ tijaty mijts mhixyp. Nämäy hajxy jia mädownaañ tijaty mijts mmädooby.

²⁵ Mänitä ley-yajnhixøøbiä tu'ug tiänaayyø'cy.

Mänitä Jesús hoy miäyajtøy:

—Wiindsøn, tiich ngudiünäp nébiøch cøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jjugyhatiän.

Paadiä Jesús jaduhñ ñämaayyä, nä'ä mädia'agy-hixáañäp hñajty je'e waamb hñajty yhadsowa'añ.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a leyän. Neby jaduhñ mwiinjuø'øy.

²⁷ Mänitä ley-yajnhixøøbiä yhadsooyy:

—Jaduhñ jim myiñ maa ja'a leyän coo ja'a Dios mwiingudsähgø'øwät hamuumdu'joot. Jaanä jaduhñ jim myiimbä coo hopiønä mdsógät mba'häyówät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsøquiän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hoy jaduhñ tøø mhadsoy; coo jaduhñ mgudiünät, mänit jim mnøcxät tsajpootyp.

²⁹ Pero yajcumayaambä ley-yajnhixøøbiä hñajty. Mänit miänáangumbä:

—Pøn jaduhñ mnänøømby cooçh hopiønä ndsógät nba'häyówät.

³⁰ Mänitä Jesús yhadsoogumbä:

—Nhuuc yajmøødmädiä'agyhøch mädia'agy tu'ug, nej miich jaduhñ hoy mwiinjuø'øwät. Jiiibiä jäya'ay hñajty tu'ug yhäda'agy Jericó. Jerusalén hñajty tøø choñda'agy. Tu'haamhädaacpä ja'a mee'tspä piaaty. Cøjx jaduhñ mié'tsäxä møødä wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypian hajxy jaduhñ ñähgueecy.

³¹ Mänit teedywiindsøn tu'ug ñajxy. Coo ja'a mähdiøjc jaduhñ yhiixy, cab jaduhñ tiänaaxiøjpy. Jiuhyohy jaduhñ. ³² Jaduhñsä tsajtøjcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduhñ je'e jiuhyohbiä. ³³ Mänitä Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coo jaduhñ yhiixy, mänitä hojiot miøødhajty. ³⁴ Mänitä mähdiøjc chooyøoyy aceitehaam møødä vinohaam. Mänit yhamägüijty withaam maa hñajty tøø jiotiän. Mänitä yhamdsoo jäyujcøxp yujtsehñ. Mänitä mähdiøjc hoy ñajtsømø'øyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhiixä. ³⁵ Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudøjc plataxädø'øñ metsc miooyy. Mänit ñämaayy: "Tunä mayhajt, huuc cueendähät yø'ø mähdiøjc. Mäduhñtiä xädø'øñ mjaac yajtuñ, mänitøch jaduhñ nmoodiägätsät cooçh nwiimbijtägätsät."

³⁶ Mänitä Jesús ja'a ley-yajnhixøøbiä miäyajtøoyy:

—Pøn maas hoyhäna'c tøø piädsømy yø'ø

nädägøøgpähajxy.

³⁷ Mänitä ley-yajnhixøøbiä yhadsooyy:

—Ja'a häna'c hojiot møødhajtär.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx, y jaduhñ miich hojiot mmøødhajpät.

³⁸ Mänitä Jesúshajxy tiu'ubójcumbä. Mänit hajxy miejch wiingcajptooty. Mänitä Jesús yajtøjtägøøyyä ja'a to'oxiøjc tu'ug ja'a xøhajpä Marta. ³⁹ Jimä Marta piuhdo'oxy hānajt tu'ug ja'a xøhajpä María. Mänitä María ja'a Jesús wyiinhøxtaacy. Yhamädoowhidaamby hānajt je'e waambaty ja'a Jesús hānajt miädia'aga'añ. ⁴⁰ Pero wyi'i joodhadøøtsäp ja'a Marta tiuung hānajt. Mänitä Jesús ñāmaayy:

—Wiindsón, nej miich jaduhñ mnijjāwø'øyii cooch nbuhdo'oxy ja'a tuung tøø xyajmānhgueegø'øy. Huuc nāma'aw weenč xpiuhbety.

⁴¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Marta, Marta, madiu'u miich mwi'i tiajy mwi'i miay.

⁴² Tu'tu'uyyä jaduhñ yhawinmatsä. Hoyyā mbuhdo'oxy jaduhñ quiudiuñ. Cabä María ja'a cuhdujt jaduhñ pøn piøgāñäxä cooch nmādia'agy jaduhñ xyhamädoowhijät.

Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hānajt pia'ya'axy.

11 Coo pia'yaaxpādøøyy, mänitä jiamiøød tu'ug miānaañ:

—Wiindsón, højts Diospa'ya'ax yajñāhixøøyyäc nebiä Juan ja'a jiamiøød yajñāhixøøyyän.

² Mänitä Jesús miānaañ:

—Coo ja'a Dios hajxy hānajt mba'ya'axa'añ, jaduhñ hajxy mmānā'anät:

Dios, miich højts nDeedyhajpy. Jim mhity tsajpootyp.

Weenä jāya'ayhajxy nāgøxiä xwyiingudsāhgø'øy.

Weenä mmājaa myajcāhxø'øgy.

Weenä mmādia'agy hajxy yaa xmiäbøjcä hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jim xmiäbøjcän tsajpootyp.

³ Móoyyāc højts ja'a cay jäda'axøø neby højts cu'uxiä ngāyät.

⁴ Højts ja'a pojpä cādieey māmēe'xäc neby højts jaduhñ nmāmee'xiän pønjaty højts xñägādieeyøøby.

Cabä møjcu'ugong cuhdujt mmó'owät coo højts xjijøj-capxø'øwät, coo højts ja'a haxøøgpä xyajñāhdijät.

⁵ Mänitä Jesús miānāngumbä:

—Tsøg hajxy jaduhñ mánāñäm coo mijts mmāgu'ughajpä mmøødä tu'ug. Coo miich cuptsuhmñdä nøcxy mnāma'ay: "Māgu'ughajpä, høøchä tsajcaagy tægøøg yajyujwāñäc. ⁶ Ja'a nmāgu'ughajpøch tu'ug tøø miech. Jāguem chooñ. Cābøch tii nmøødä tiich jaduhñ nnä'a mó'owäp." ⁷ Wehñdä mmāgu'ughajpä jii by tøgooty xyhadsówät: "Ca'a xyhadsipy. Hagø'øy ja'a tøjcän. Tøø højts ngøxy maaho'nä møødhøch nhuunghajxy. Cābøch nbādø'øgaññä cooch miich jaduhñ tijaty nmó'owät." ⁸ Tøyhājthøch jaduhñ nmāna'añ, hoy jaduhñ xjia māgu'ughaty, cab jaduhñ xñä'ä nābādø'øgāmbät coo miich tijaty xmió'owät. Pero coo miich tehngajnā mwi'i ñé'emät, mänit jaduhñ piädø'øgät, mänit jaduhñ xmió'owät tijaty miich hānajt myajmaajijapy. ⁹ Tøyhājthøch jaduhñ nmāna'añ, coo mijts ja'a Dios tijaty mmāyujwā'anät tehngajnā, tsipcøxp jaduhñ xñä'ägädä mó'owät. ¹⁰ Coo pønä Dios tijaty miäyujwā'anät tehngajnā, tsipcøxp jaduhñ ñä'ägädä mo'owa'añii.

¹¹ Pø jim mhuunghajxy, coo tsajcaagy xmiäyujwā'anät, cabä tsaa mmo'owa'añ; coo hacx xmiäyujwā'anät, cabä tsahñdy mmo'owa'añ. ¹² O coo tseedi-u'udy xmiäyujwā'anät, cabä caa'pty mmo'owa'añ. ¹³ Hojiatypä ja'a mhuung hajxy jaduhñ mmooby, hoy hajxy mja ca'awiindøyyä. Mānaxiä ja'a mDeedyhajxy jim tsajpootypä xmió'owät ja'a yEspíritu coo mijts jaduhñ mmāyujwā'anät. ¹⁴ Wiinghoocä Jesús ja'a møjcu'u hānajt yhøxquexy. Tøø jāya'ay hānajt tu'ug yaghuumyii. Coo ja'a mähdiøjc ñāhwaatsnä, mänit quiapxø'nä. Yagjuøøyy ja'a jāya'ayhajxy jaduhñ. ¹⁵ Pero nāje'e hajxy jaduhñ miānaañ:

—Yøø craa, ja'a møjcu'ugongä miājaa jaduhñ miøødhajtäp, paadiä møjcu'u yhøxquexy. Ja'a møjcu'ugong, ja'a møjcu'u wyiindsønñhajxy je'e.

¹⁶ Nāje'e hāna'c ja'a Jesús hajxy hānajt ñāma'ay coo hijxtahñd ween yajcāhxø'øgy, ja'a jim tsajpootypä. Wyiimahñdyhixaambiä Jesús hajxy hānajt. ¹⁷ Pero ñajuøøbiä Jesús hānajt nebiaty hajxy hānajt wyi'i tiajy wyi'i miay. Mänit miānaañ:

—Homiädyii cajptä, coo ja'a cu'ughajxy ñiyhawiingpāda'agøøjät, coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägøyyäp ja'a chāna'ahajxy jaduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñduhñbä, coo Satanāshajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägøyyäp hajxy je'ebä. Mijts jaduhñ mānaamby cooch tyijy ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy ja'a møjcu'ugongä miājaagøxpä. ¹⁹ Pero coo häxøpy jaduhñ tiøyyä, maa mijts mjamiøød ja'a mājaa hajxy yhuuc paatpä coo ja'a møjcu'u hajxy yhøxquexy. Cāhxø'p jaduhñ coo mijts ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁰ Pero høøch, ja'a Diosmājaagøxpøch ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy. Y cāhxø'p jaduhñ coo miäwiingooññä coo Dios ja'a miājaa yajcāhxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.

²¹ Tsøg jaduhñ mánāñäm, coo ja'a jāya'ay jaanč møcpä cwieendähädät ja'a yhamdsoo tøjc, coo pujxt coo wojpt hānajt miøødä, cabä mee'tspä jaduhñ tiägø'owät. ²² Pero coo jāya'ay maas ca'awiindøybä miédsät, cabä cudøjc jaduhñ miäjädä'agät. Pøjcäxäp ja'a piujxt ja'a wiojpt jaduhñ ja'a tyijy yajmājädä'agaambiä. Møød jaduhñ piøjcäxäbät tijaty jii by miøød tøgooty. Y høøch, jaduhñ māvīnāts høøch ja'a møjcu'ugong nga'a yajmājädä'agy.

²³ Pøñhøch jaduhñ xquia'a møødpādø'p, høøch nmädsip je'eduhñ. Y pøñhøch jaduhñ xquia'a møødtuumb, je'e jaduhñ yajma'p pønjatyhøch nmādia'agy xjia wi'i miäbøgāñäp.

²⁴ Mänitä Jesús miānāngumbä:

—Tsøg jadähooç mādīāaccumbä. Coo ja'a møjcu'u piädsømät maa jāya'ay tu'ugän, mänit tiägø'øy poo'x-taacthøxtaabiä pactuum. Y coo jaduhñ quia'a páadät, mänit miāna'añ cooc jim wyiimbida'añ maa tøø yhuuc pädsømbän. ²⁵ Coo jim miejtstägätsät maa ja'a jāya'ayän, tøø ja'a jāya'ay hānajt wyiimahñdymech nebiä tøjc wa'adspän. ²⁶ Mänitä møjcu'u ja'a jiamiøød nøcxy wioy juxtujc ja'a maas haxøøgpä. Mänit hajxy nāgøxiä tiägø'øy maa ja'a jāya'ayän tsānaabiä. Y maas haxøøg ja'a jāya'ay ñä'ägä jaty quejee hānajt.

²⁷ Jimä Jesús hānajt miädia'agyñä, mänitä to'oxiøjc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootcujc miich mdaj mdsi'tsc jaduħ yhyt je'eguiõxpä coo miich tõõ xyajtso'ogy tõõ xyajyeegy.

²⁸ Mänitã Jesús miãnaañ:

—Je'eds maas jootcujc hijp, pønjatia Diosmädia'agy cudiuumb.

²⁹ Tehngajnã ja'a Jesús ja'a cu'ug hãnajty jiaanč tehñ ñãmugõ'õyii may. Mänitã Jesús miãnaañ:

—Cabã jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miõõdã, ja'a hajxy jäda'ahatypã. Ja'a hijxtahnd hajxy jia wi'i yhixaamby, ja'a hoy-yagjuõõñãbã. Pero cab hajxy jaduħ yaghixa'añii. Jagooyã hajxy jaduħ yhixa'añ coõch hõõch jaduħ njada'añ nebiã Jonás jecy jiaitiã mãnaa jim quixyijã Nínivecajptooty. Dios jaduħ quejx.

³¹ Coõ jaduħ yhabãadãt coõ ja'a jäya'ayhajxy hãnajty yajñãdija'añii, mänitã to'oxiõjc piãdõ'õga'añ, ja'a jecy hanẽhmãbã jim jäguemnaax ja'a jõõmbojmãnajpã.

Je'e jaduħ mäna'anaamb coõ ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypã piãda'agõõjãt haxõõgtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tõõ miãmädoona'ay, je'eguiõxpã coõ ja'a Salomón hãnajty jiaanč tehñ quiuhwijjiã. Y cabã Salomón cuhdujt hãnajty jiaty mõõdã nébiõch hõõch jaduħ nmõõdã. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsãnäayyãbã Nínivecajptooty, jaduħ hajxy miãna'anaambã coõ ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypã piãda'agõõjãt haxõõgtuum. Coõ ja'a Jonás ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Nínivecajptooty, mänitã jäya'ay ja'a yhaxõõgwiinmahñdy hajxy ñajtshixõõy. Y cabã Jonás cuhdujt hãnajty jiaty mõõdã nébiõch hõõch nmõõdã.

³³ Coõ ja'a jäya'ay jõõn hajxy quiuhno'ogõ'õy, cõxp hajxy jaduħ piãda'agy, nebiã jäya'ayhajxy jaduħ quiudõõ'xõõjãt ja'a hajxy tõõtãgõõbiã. Cabã jõõn hajxy yu'uõch, ni cab hajxy quiuhjupy cajõnghaam. ³⁴ Coõch mijts ja'a nmãdia'agy hamuumdu'joot xmiãbõjcãt, hoy hajxy jaduħ mwãditãt homiãnaajã. Pero coõch nmãdia'agy hajxy xquia'a mãbõjcãt, hãgoodstuum hajxy jaduħ mhídãt. Homiãnäajõch nmãdia'agy hajxy xmiãbõjcãt neby hajxy hãgoodstuum mga'a cá'awãt.

³⁷ Coõ ja'a Jesús miãdiaacpãdõõy, mänitã Jesús wioõncxã mägaabiã ja'a farisewã. Coõ jim miejch maa ja'a fariseo tiõjcã, mänitã yhäñaaguiãdaacy me-exãwiinduum. ³⁸ Jaguiõ'õbuju ja'a Jesús yhäñaaguiãdaacy. Caj quiõ'õbuju nebiã judiõshajxy hãnajty quiuhdujthatiã. Coõ hajxy hãnajty tiãgõ'õwa'añ caabiã, mänitã hajxy hãnajty quiõ'õbuju. Coõ ja'a Jesús quia'a cõ'õbuju, yagjuõõy ja'a fariseo jaduħ. ³⁹ Mänitã Jesús miãnaañ:

—Mijts fariseodõjc, jaduħ hajxy mja wi'i quiãhxõ'õga'añ nebiã hoyhäna'cãñ jim cu'ughagujc. Pero cabã mjoot cabã mjuõhñdyhajxy yhooyã, je'eguiõxpã coõ hajxy mwi'i mieeõch mwi'i pioty. ⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyã. Tõõ ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xã. Tõõ ja'a mjoothajxy xjia cunúu'xãbã coõ ja'a mjuõhñdyhajxy hoy cu mhijty.

⁴¹ Coõ ja'a häyoobãya'ay hajxy mbuhbãdãt hamuumdu'joot, mänitã hajxy jaduħ mnãhwã'adsãt.

⁴² Mijts fariseodõjc, haxõõg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiõõbã hajxy mja nä'ã wi'i quiuyoxõ'õy

yõ'õbi'c jõõ'xychooy jiihy tsajtõgooty. Pero cabã Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduħ myiñã coõ hajxy hoy mwãditãt, coõ ja'a Dios hajxy mwiingud-sãhgõ'õwãt. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiunãt.

⁴³ Mijts fariseodõjc, haxõõg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduħ. Jiihy hajxy mja wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt hojiatypãñ jiihy tsajtõgooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy jaduħ coõ ja'a cu'ug hajxy xi'ig xõõ xwyiingud-sãhgõ'õwãt jiihy halaplaaz.

⁴⁴ Mijts fariseodõjc, mijts ley-yajñãhixõõbiãdõjc, mhõhndaacp hajxy jaduħ. Cab hajxy myajcãhxõ'õgy coõ ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyã. Y pønjaty ja'a mmãdia'agyhajxy xpianõcxãp, tu'udãgooby hajxy je'e-bã, je'eguiõxpã coõ hajxy quia'a najuõ'õy coõ mijts mguhdujt jaduħ yhaxõõgã.

⁴⁵ Mänitã Jesús ñãmaayyã ja'a ley-yajñãhixõõbiã tu'ug:

—Wiindsõñ, coõ jaduħ mmãna'añ, haxõõg hõjts jaduħ xñãnõõmbã.

⁴⁶ Mänitã Jesús miãnaañ:

—Mijts ley-yajñãhixõõbiãdõjc, jaanã haxõõg mijts mjadaambã mhabetaambã. Hanaxiã mijts ja'a tsipjatypã myajñãhixõ'õy. Ni põñ jaduħ quia'a jada'añ nej mijts myajñãhixõ'õyã. Y cab hajxy hamdsoo mgudiuna'añ neby hajxy myajñãhixõ'õyã ni weẽñtiã.

⁴⁷ Haxõõg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Haxõõg mijts mguhdujt nebiã mhãp ja'a mdeedyhajxy hijty chãna'ay yhäyoyyãñ jegyhajty. Je'eds hajxy jaduħ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwã'xãbã. Y mijts ja'a tiõjc-huunghajxy myajcõjjãp maa hajxy jecy ñãaxtãgõõyãñ. Myajcãhxõ'õpy hajxy jaduħ coõ ja'a mhãp ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmõõdhi-ty.

⁴⁹ Ñãjuõõbiã Dios jaduħ. Je'e jaduħ mänaañ: "Nguexãambiõch nguguexyhajxy maa yõ'õ häna'c-hãxjiã. Näjë'ejøch nguguexyhajxy xyagho'õgaanã. Näjë'e hajxy ñã'ã tsaãchtiuna'añii." ⁵⁰ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypã, pojpatuum cãdieediuum hajxy jaduħ miãhmõ'õwa'añ ja'a Dios quiugueyxõxpãhajxy, ja'a hajxy tõõbã yagho'õgyijãbã nãgõxiã. Mänitã hajxy tiãgõõyã yagho'õcãbã mänaa hädaa yaabã naaxwiin yhawijy tiõõ'xtã'aguiã. ⁵¹ Mõõdã Abel yagho'õcãbã mõõdã Zacarías. Tsajtõghaguuy ja'a Zacarías yagho'cã jim mädõyã maa ja'a altarã. Tõyhajt jaduħ coõ ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypã miãhmõ'õwa'añ pojpatuum cãdieediuum.

⁵² Mijts ley-yajñãhixõõbiãdõjc, haxõõg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabã cu'ug ja'a tõyhajt hajxy mnã'ã mo'owa'añ. Cabã tõyhajt hajxy hamdsoo mnã'ã tsocy. Mijts ja'a cu'ug mwi'i quiapxhiimby nebiã tõyhajt hajxy jaduħ quia'a pãadãt.

⁵³ Mänitã Jesús jiaanč tehñ miãjootma'tã ja'a fariseodõjc mõõdã ley-yajñãhixõõbiãdõjc. Mänitã hajxy tiãgõõyã mäyãjtõõbã madiu'u. ⁵⁴ Jia wiinmahñdyhixãañ ja'a Jesús hajxy jaduħ neby hajxy jaduħ cu yajñãhdsõõmy.

12 Mänitä jäya'ayhajxy yhamugøøyy milhaam høx-tä niñø'tsmujcä hajxy jaduhñ. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing ñämaayy:

—Cabä fariseos miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Nämay häna'c jaduhñ tiu'udägoy coo ja'a fariseos miädia'agy hajxy miäbøjcä. Hix, hønñdaacp ja'a fariseoshajxy jaduhñ. Yajnajuo'øwaamb jaduhñ tsipcøxp coo hajxy jaduhñ yhøhñda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiudiuñ. ² Hix, cab jaduhñ tii ñä'ägädä mähmø'øwa'añ jañägapxy. Haagä cähxø'øgaamb jaduhñ cøxiä. ³ Jaanä jaduhñ-duhmbä ja'a mijscøxpä, waambaty hajxy tøø mmäna'añ hamee'ch, yajmädowaamb jaduhñ cu'ughagujc.

⁴ 'Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mdsähgø'øwät pøn ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduhñ nej xji-aac tünät. ⁵ Pero ja'a Dios hajxy jaduhñ md-sähgø'øwäp. Je'edsä cuhdujt møød coo ja'a mjogyhahajxy xyajcuhdägóoyyät, y coo hajxy xpiädá'agät haxøøgtuum.

⁶ 'Høxtahmñsä muuxyhunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jiahmiejchpä Dios je'e. ⁷ Mänaxiä mijs ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduhñ mga'a tsähgø'øwät. Xjiaanç tehñ chojp mijs ja'a Dios høxtä xmioby hajxy tijaty hajxy myajmaajijpy.

⁸ 'Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, høøch ja'a Diosquexypä, pønñhøch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'eç jaduhñ ngapxpaattägatsaamby jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. ⁹ Pero pønñhøch jaduhñ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'eç jaduhñ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

¹⁰ 'Pønñhøch haxøøg xñänøømb, mee'xäänäp je'e. Pero coo ja'a Dioshespíritu hajxy haxøøg ñänømät, cab hajxy jaduhñ miée'xänät.

¹¹ 'Coo mijs häna'c mädsibø'øbä xyajnøcxät tsajtø-gooty o jim maa ja'a hagujtøjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiá'agät, ¹² je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy xñajtsapxøøyyät waambaty hajxy jaduhñ mhadsówät.

¹³ Mänitä Jesús ñämaayyä tu'jäya'ay maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsøn, nämáayyägøch nbuhya'ay coochä nnädeedyñaax xpiuhmó'owät.

¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pønñhøch tøø xquiuhdujtmo'oy cooch mijs nhané'emät.

¹⁵ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Mnigwieendähadøøjäp hajxy coo hajxy tii mga'a hadsógät. Cab hajxy nøcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä mga'a møødä.

¹⁶ Mänit miänáangombä:

—Tsøg hajxy mänáangäm, jii jäya'ay hijty tu'ug jaanç tehñ miäyøø. Mänitä ñøø miooc may yajpädø'cy.

¹⁷ Mänit tiägøøyy tajpä maabiä: "Nébiøch nnøø nmooc ndúnät. Maaç jaduhñ nnä'ä pädá'agät." ¹⁸ Mänit miänáangombä: "Tøøch nnajuø'øy maaç nbädá'agät. Nyajmä'adäbøch yø'ø ndsehç. Maas crúundøch ngójät. Jíbyhøch nnøø nmooc ngøxy pädá'agät, mäduhñtiøch nmøødä. ¹⁹ Cábøch jaduhñ tii ndájñät

nmáañät. Jootcujc-høch jaduhñ ndsänáañät nhäyoonät majiomøjt. Poo'xáambøch, cayáambøch hu'ugáambøch, xoonða'agáambøch." ²⁰ Mänitä Dios ja'a craa ñämaayy: "Miiç, cab jaduhñ mnä'ägä mähø-cy. Jäda'a coods mho'oga'añ. Yø'øduhñ tøø mwi'i piädá'aguiäbä, pøn jaduhñ mämähmø'øwaamb." ²¹ Jaduhñdsä mäyøøjäya'ayhajxy jiaty yhabety pønjaty maxiädø'øñ jaduhñ tehñgajnä yajmujp yhamdsoogøxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyoob hajxy jaduhñ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjogyhadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby.

²³ Cab hajxy nøcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä wiinä mga'a møødä. ²⁴ Høxtahmñds yø'ø muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiajy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii yajpädø'øgy; cabä tsehç hajxy miøødä. Ja'a Dios jaduhñ yagjøø'xp. Y mijs, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁵ Hoy hajxy mäduhñtiä mja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyajyeegøøjät ni weeñtiä. ²⁶ Pø cab hajxy hoy hamdsoo mniyajyee-ga'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷ 'Høxtahmñds yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyiidyhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nä'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hänajty jia møødä. ²⁸ Hoyyä Dios yø'ø pøjy yajxón jia cunuu'xy, cab jecy. Mänaxiä mijs ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijs jaduhñ mga'a ja mähø-cy. ²⁹ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tii hajxy mgayaamby mhu'ugaamby. ³⁰ Ja'a hajxy jaduhñ ca'a mähøjpä, je'eds hajxy wyi'i tiajpy wyi'i miaaby. Pero mijs, ñajuøøbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myajmaajiajpy. ³¹ Taj may hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät, mänitä Dios cøxiä xmió'owät.

³² 'Mägu'ughajpädøjc, ca'a hajxy mdsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ mja nä'ä weeñtiä. Chojpiä mDeedy jioot jaduhñ coo mijs xyhuunghädät. ³³ Mdóogäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmøødä; mänitä häyoobäya'ay hajxy mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijs hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduhñ pøn jim tii xpiøjcät. ³⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Coo ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mbøcjuø'øwät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamiøød-hajxy nähix hahixø'ø yhidät coo hänajty quiädaactä-gatsa'añ jadähooc. Mänit miänaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhídät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyiindsøn hajxy wyiimbídät mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyijän. Jøønmøød hajxy jaduhñ yahixy. Coo ja'a wyiindsøn hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷ Pø jujyñä ja'a mioonsähajxy hänajty, hoy ja tsuhmñä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsøn jaduhñ. Tøyhajt jaduhñ. Høxtä yajcayøøjäp hajxy ja'a yhamdsoo wiindsøn. ³⁹ Y jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a cudøjc jaduhñ ñajuø'øwät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miédsät, cab jaduhñ ñä'ägä maahó'ogät nebiä mee'tspä jaduhñ

quia'a tøjtagó'owät. ⁴⁰Jaduhñ mijts nähix hahixó'ø mhíjpät. Cab hajxy mnä'ägä najuó'owät mänáajoch ngdaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹Mänitä Pedro yajtøoyy:

—Wiindsón, pøn miich hädaa myajmøødmädiaacypy, højtsyähajtiä tögä nägøxiä.

⁴²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ cudiuumb nebiatiä wyiindsón yhane'emiän, je'eds jaduhñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsón tiójcän. Coö ja'a wyiindsón maa ñöcxý, je'e-duhñ mähmøøby coö jaduhñ yajcáyät pøn jii by hijp tögooty. ⁴³Pø cudiuumbä copc-hajpä hánajty hoy, coö ja'a wyiindsón wyiimbijtägátsät, cumayáañäp jaduhñ ja'a wyiindsón. ⁴⁴Mänitä wyiindsón yajnähdi ja'añii coö jaduhñ quiopc-hädät mäduhñtiä ja'a wyiindsón miøødä cøxiä. ⁴⁵Pero coö ja'a copc-hajpä miäná'anät coö ja'a wyiindsón quia'a tsoj medsa'añ, coö ja'a miämoonsä yhäyoowhíxät, coö tiägó'owät huucpä caabiä, coö miu'ugøøjät, ⁴⁶mänitä wyiindsón miejtstägatsa'añ jaguiapxy, mänitä jaduhñ jiaanč tehñ chaächtiuna'añii neby hajxy chaächtiunñii ja'a hajxy ca'a mæbøjpä.

⁴⁷Mädyii moonsä jaduhñ ca'a mädia'agymiäbøjy, hoy jia najuø'oy nebiaty ja'a wyiindsón yhane'emyii, jaanč tehñ chaächtiunáañäp je'e. ⁴⁸Pero mädyii moonsä ca'a mädia'agymiäbøjy je'eguiøxpä coö quia'a najuø'oy, cab jaduhñ jiaty tsaächtiuna'añii. Pøn madiuung jaduhñ yajcø'ødägøøyyäp, tsipcøxp jaduhñ quiudiúnät nebiaty yhane'emyii.

⁴⁹Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä tsip jaduhñ piädø'ogät. Weenä jäya'ay-hajxy ñimiädsibø'oyii. ⁵⁰Mobadájpeoch nho'oga'añ. Jiaanč tehñ chójpeoch njoot coö paquiä yhabáadät.

⁵¹Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owøøjät. Cabä jäya'ayhajxy jootcujc ñä'ägä hidaañä. Nimiädsibø'owáañäp hajxy tu'ugtøgooty. Nädägøøgpäna'c-hajxy yajmuga'añ ja'a nämetspäya'ay. ⁵³Miøødnimiädsibø'owáañäp ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy. Miøødhoc jiaxie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

⁵⁴Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy:

—Coo ja'a joc piädø'ogy maa ja'a xøø quiuhnaxiän, hijxtahñd je'e coö tiu'uwa'añ. ⁵⁵Y coö jioømbojy, hijxtahñd jaduhñ coö hañ yhida'añ. Y mnajuøøby hajxy jaduhñbä. ⁵⁶Tøyhajt jaduhñ, mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab hajxy mnajuø'oy tijaty jadáañäp habetáañäp. Hix, hamdsoo ja'a mjoothajxy quia'a tsoy coö hajxy jaduhñ mnajuø'owät.

⁵⁷Tii hoguiuhdujt hajxy hamdsoo coö mga'a jada'añ.

⁵⁸Coo pøn hánajty tøø xñäxø'owø'oy, coö hánajty xya-jnøcxý haguyc, tu'haamnøcxpä myajtødiägó'owät. Pø caj, xchúmäp hajxy jaduhñ. ⁵⁹Y cab jaduhñ mdsoj pädsómät høxtä coönä mnuu'xy myajnáhwá'adsät pedyii. Jaduhñ mäwíinäts Dios hajxy xyajcumädówät.

13 Mänitiä ja'a Jesús yhawáañäxä coö ja'a Pilato ja'a Galileabäya'ay hánajty näje'e tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy. Animalyojxpä Galileabäya'ayhajxy hánajty. Jaduhñ hajxy hánajty quiuhdujthaty. ²Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmánaamb hajxy jaduhñä, paady yø'ø häna'c-hajxy yagho'cä je'eguiøxpä coö maas may ja'a pojpä cädieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a miägunaaçhajxiä. ³Høøch jaduhñ mänaamb, caj. Y coö mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixó'owät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä. ⁴Y yø'ø häna'c-hajxy nämajmocxtägøøgpä tøø yhö'oguiäbä jim Siloé mänaa ja'a møj torre tøø ñähgahbetiän, nej, mmánaamb mijts jaduhñä coö maas may pojpä cädieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a jiamioødhajxy jim tsánaabiä Jerusalén. ⁵Høøch jaduhñ mänaamb, caj. Y coö mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixó'owät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁶Mänitä Jesús miänáañgombä:

—Tsøc mädiäacäm, jii jäya'ay piids hijty tu'copc miøødä maa ja'a ñaaxän. Mänit hoy jia hixø'oy pø tøø tiøømbety. Cahnä hánajty tiøømbetyñä. ⁷Mänitä mioonsä ñämaayy: "Huug hix yø'ø piids, tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä tøømbetyñä. Púxäts, xiøøbä jim ñä'ä naaxnáhdäna'ay." ⁸Mänitä mioonsä miänaañ: "Wiindsón, ween jiaac täna'ay tu'jomøjt. Nhuuc nä'ä juhda-jtú'udyhöch. Nhuuc tsooyø'øyhöch abonohaam. ⁹Wehñdä jaduhñ ñä'ä tøømbédät. Pø caj, mänitøch nbúxät."

¹⁰Wiinghooçä Jesús hánajty jii by yajwiingapxø'oy tsajtøgooty. Poo'xxiøøjooty hánajty je'e. ¹¹Jiibiä tajjäya'ay hánajty tu'ug. Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am hánajty tøø miähäyoy. Jøney ja'a mähdiøjc hánajty tøø yagjadyii ja'a møjcú'ujäm; ni cab hánajty hoy ñä'ägä tøwa'añ. ¹²Coo ja'a Jesús ja'a tajjäya'ay yhiijxy, mänit miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Pi'maam, tøø ja'a mba'am jaduhñ xñähwa'açh.

¹³Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoonñ. Mänitiä ja'a mähdiøjc tiøøyy. Mänit miänaañ coö ja'a Dios miøjjä jiaančhä. ¹⁴Mänitä tsajtøjwiindsón jiootma'ty je'eguiøxpä coö ja'a Jesús ja'a pa'am yajnajxy ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitä cu'ug ñämaayy:

—Tädujxøø ja'a Dios tøø quiunuu'xy coö hajxy ndúunämät. Mänitä mba'am hajxy miñ myajniñähwa'açhii. Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Mhøhñdaacp mijts jaduhñ. Nej, caj mijts mweey mburro hajxy myajnoøhu'ugy ja'a poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy mja capxy mja hane'emy, cab hajxy hamdsoo hoy mgudiuñ. ¹⁶Y hädaa tajjäya'ay, Abraham yhap yhoc hädaaduhñ. Majmocxtägøøgjomøjt hijty tøø yaghidyii pa'ammøød ja'a møjcú'ujäm. Nej, cáboch ja'a cuhdujt hijty nmøødä coöch poo'xxiøøjooty tøø nyajnáhwa'açhä.

¹⁷Mänitä Jesús miädsiphajxy chähdiuuñ. Pero ja'a cu'ug, jaanč tehñ xioondaac hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coö ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñajatypä hánajty tøø yajcähxø'ogy.

¹⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty yajcähxø'oga'añ, jaduhñhöch nyajmäbaada'añ ¹⁹nebiä habi'c mostaza-

pajcän. Coo jäya'ay jaduñ ñí'ibät maa ja'a ñaaxän, cõxp jaduñ yéegät. Hõxtä pe'eñhädiúnäp ja'a muuxy-hajxy yhaa'xcõxp.

²⁰ Mänitä Jesús miánaangombä:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty yajcähxø'õga'añ, jadúhñhõch nyajmäbaada'añ ²¹ nebiä to'oxiõjc tsaj-caagyooy hajxy yajtuñän coo tsajcaagy hajxy yhädi-uñ. Tägøøgquixhñdy ja'a harina hajxy yajmäbä-daagø'õy ja'a tsajcaagyooy. Mänit jaduñ hoy piädø'õgy.

²² Mänitä Jesús tiu'ubõjcy. Jerusalén hánajty ñõcx-a'añ. Tu'haamnõcxpä ja'a Jesús hánajty yajnahixø'õy maa ja'a cajpthuungän. ²³ Mänitä Jesús miäyajtøwä: —Nej, näweeñtiä hajxy ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä cädieeyhajxiä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

²⁴ —Tsipecõxpä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät nebiä cuhdujt hajxy hoy mmøødhädät neby hajxy jim mdägø'õwät tsajpootyp. Nämay hajxy jia wi'i tiägø'õwa'añ, pero cab hajxy hánajty yajtägø'õwa'añii coo cuhdujt hajxy hánajty quia'a møødä. ²⁵ Coo ja'a Dios ja'a tøjc hánajty tøø yhagøøñä, mänitä tøgħagø'õw hajxy hánajty jia wi'i quiojxnoga'añ, pøn-jaty tøba'am hánajty tøø miähmø'õy. Mänit hajxy hánajty jia wi'i miäna'ana'añ: “Dios, yaghawa'ads yø'ø tøjc.” Mänitä Dios yhadsowa'añ: “Cábõch mijts nhixiä.”

²⁶ Mänit hajxy hánajty miäna'anáangombä: “Pero tøøds miich nmøødcay nmøødhu'ugy; tøøds miich mmädia'agy xyajnahixø'õy mänaa jim mhitiän maa hõjts ngajptän.” ²⁷ Mänitä Dios hánajty yhadsowáangombä: “Tøø hajxy nnäma'ay coo hajxy nga'a hixiä. Wi-imit hajxy. Caj mijts mguhdujt ñä'ägä hoyyä.”

²⁸ Mänitä Abraham hajxy hánajty jim mhixa'añ tsajpootyp jim Dioswiinduum møødä Isaac møødä Jacob møødä Diosquexyhajxy nägøxiä. Mänit hajxy mjø'õwa'añ mxuudsa'añ coo ja'a Dios hajxy tøø xquia'a yajtägø'õy. ²⁹ Nøcxaambä jäya'ayhajxy miä-gaya'añ Dioswiinduum ja'a hajxy wiinduhmyhagajpt-tsohmä. ³⁰ Jaaya'ayhajxy jäda'ahaty péjxäbä, näje'e mõjtuung hajxy piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jäda'ahaty mõjtuungmøødpä, näje'e tiuunghajxy piögáañxä.

³¹ Mänitxøøbä ja'a fariseoshajxy näje'e miehch maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Mdsóonäp yaa coo ja'a Herodes xjia wi'i ya-jyagho'oga'añii.

³² Mänitä Jesús yhadsooy:

—Ca'awiindøyyä Herodes jaduñ. Nøcx hajxy näma'aw coõch mejtsxøø tägøøgxøø njaac tuna'añ. Njaac hõxquexáambiõch ja'a mõjcu'uhajxy. Njaac yajmøcpøgáambiõch ja'a pa'amjäya'ayhajxy. Mänitõch nduumbädø'õwa'añ. ³³ Jexioo, mejtsxøø tägøøgxøøjõch njaac tu'uyo'oya'añ. Mänitõch jim nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduñ yhawiinmatsä coo ja'a Diosquexy wiingtuum yhó'ogät.

³⁴ Mänitä Jesús miánaangombä:

—Ja'a häna'c-hajxy jim tsänaabiä Jerusalén, tøø ja'a Diosquexy hajxy may quiuhga'açh. Tøøch mayhooc nja

wi'i ñäma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajt-shixø'õwät; pero cab hajxy ñä'ä najtshixø'õwa'añ.

³⁵ Coõch jim ngóodät Jerusalén, páquiõch jim nhida'añ. Mänitõch mijts jim nnähgue'egáangombä. Cábõch hajxy xyhixaannä hõxtä cõonõch hánajty ngädaactätagatsa'añ. Mänit hajxy hánajty mmäna'ana'añ: “Jaançh tehñ miõj jaançh tehñ jiaançh ja'a Dios tøø quiéxiäbä.”

14 Wiinghoocä Jesús ñõcxy mägaabiä maa ja'a fariseowiindsõñä tiõjcän. Poo'xxiøøjooty hánajty je'e. Jiibiä Jesús hánajty miähijxna'ayijäm tøgooty ja'a fariseoshajxy. ² Jiibiä mähdiõjc hánajty tu'ug qui'ixy-pa'ammøød. Jesúswiinduum hánajty tiäna'ay. ³ Mänitä Jesús miäyajtøyy ja'a ley-yajnahixøøbiähajxy møødä fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhdujt jaduñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät poo'xxiøøjootiä.

⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ä hadsooy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoõñ, yajmøcpøjcy. Mänit ñämaayy coo wyiimbädät. ⁵ Mänitä fariseoshajxy ñämáayyägombä:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awø'õwät nõøjutjooty, nej, cab hajxy mänitiä myajpädsómädä, hoy hánajty jia poo'xxiøøjootiä.

⁶ Cab hajxy waamb ñä'ägä hadsooy.

⁷ Mänitä Jesús yhijxy coo ja'a woybä wichpä hoy-häñaabiejt hajxy jia wi'i yhõxta'ay. Mänit miänaañ:

⁸ —Coo ja'a pøc ja'a hu'ug hánajty mänaa jiadyii, coo mijts myajwówät, cabä hoyhäñaabiejt hajxy myaghäna'awø'õwät. Hix, coo häna'c maas cuhdujt-møødpä jiaac médsät, ⁹ mänitä cudøjc xñámá'awät:

“Pädø'õg, mo'ow yø'ø häñaabiejt yø'ø häna'c tøø jiaac méchäbä.” Xyajtsähdiúnäp jaduñ. Mänit nõcxy mhäña'ay maa ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypän. ¹⁰ Pero jayøjp mhõxtá'awät ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypä.

Mänitä cudøjc xñámá'awät: “Mägu'ughajpä, yaa naç maa hädaa häñaabiejt hojiatypän.” Xquiumáyap ja'a jäya'ayhajxy ja'a hajxy jim häñaabiä. ¹¹ Pøn ja wi'i yajcumayaamb, yajpexaamb je'eduhñ. Pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduñ mõjtägø'õwaamb.

¹² Mänitä Jesús ja'a fariseowiindsõñ ñämaayy, ja'a hánajty tøø miäwóyyäbä:

—Coo ja'a tsuunaç hánajty mänaa myagjada'añii, cabä mmägu'ughajpähajxy mwówät, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy, ni ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc-hajxy ja'a mäyøøbä. Xwiødägátsäp hajxy je'e ja'a miich hánajty tøø mwóyyäbä. ¹³ Pero je'eds mwówäp ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä. ¹⁴ Hoy miich jaduñ xquia'a ja woodägátsät, jootcuyc mhídät jadähooc je'eguiõxpä coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mänaa ja'a jäya'ayhajxy hánajty jiuypjøjtä-gatsa'añän, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quiudiñäbä.

¹⁵ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug yhäña'ay meexäwiinduum. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Jootcuyc je'e, pøn mägyaamb Dioswiinduum.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tsøc mädiáacäm. Jaduhñä jäya'ay tsuunax tu'ug yagajytä. Mänitä jäya'ay may yajwoowä. ¹⁷ Coo hänajty tøø yhabaady, mänitä mioonsä ñämaayy: “Nøcx ja'a woybä wichpähajxy näma'aw coo hajxy yhadø'ødsät, coo ja'a cay tøø yhabaatnä.” ¹⁸ Pero mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy cooc hajxy quia'a nabaadø'øwáañä. Tu'jäya'ay miänaañ: “Tøøchä naax njuy; nøcxáamþøch chamñ nhixa'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'øwáañä.” ¹⁹ Mänit wiingpä miänaañ-gombä: “Tøøchä waj njuy mägooxmancuerno. Je'eçh nøcxy nyajtuunghabøga'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'øwáañä.” ²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mänáañ-gombä: “Naamþøcyhøch høøch; páadyhøch nga'a nøcxa'añ mägaabiä.” ²¹ Coo ja'a moonsä wyiimbijtäga-jch, mänit je'e çøjx ñägapxy waamþaty hajxy yhadsooyy. Mänitä wyiindsøn jiaanç tehñ jiootma'ty. Mänitä mioonsä ñämäaguionbä: “Nøcx jim päyø'øguiä maa ja'a møjtu'ujän. Pønjaty jim mbaatyp, ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä, je'e jaduhñ mwoomínäp.” ²² Coo ja'a moonsä jadähooc wyiimbijtäga-jch, mänit miänaañ: “Wiindsøn, Tøøch ngudiunñ nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Pero xiinä hawa'adspä.” ²³ Mänitä wyiindsøn yhadsooyy: “Nøcx jim maa ja'a xu'udstu'ujän, maa ja'a padu'ujän; pønjaty jim najxp, mnämä'awäp hadsip coo hajxy myinät, nébiøch ndøjc jaduhñ yhúdsät. ²⁴ Pero pønjátyhøch tøø nja yajwoyii, cab hajxy min quiaya'añ maaçh ndsuunax nyagjadyiijän.”

²⁵ Nämäyyä jäya'ay ja'a Jesús hänajty pianøcxy. Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänit miänaañ:

²⁶ —Pønjátyhøch xpianøcxaamþ, wéenhøch xmiaas tsoey quejee ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, møødä yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungä tio'oxy chocy. Pø caj, cábøch hoy xpianøcxät. Pøn ja'a jiugyhajt ca'a nähdujp, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät. ²⁸ Coo pønä tøjc hänajty quioja'añ, jayøjpä xiädø'øñ miächoy pø pedáañäp jaduhñ. ²⁹ Pø caj, mänit jaduhñ ñäxi'igøjät coo hänajty quia'a maya'añ. ³⁰ Jaduhñ hajxy miänä'anät: “Xiøøbä yø'ø craa ñä'a yajtsohñdaacy; maa jaduhñ ñä'a yajmaayy.” ³¹ Coo ja'a reyhajxy hänajty ñimiädsibø'øwa'añii, jayøjp hajxy yhahixø'øy pø mäjäda'agaamþ coo nämajcmil soldado jia møødä, coo ja'a miädsip ja'a soldado nähii'xmil miøødä. ³² Pø caj, jäguemiä ja'a quiuguexy quiéxät weenä miädsip jaduhñ miee'xy. ³³ Jaanä jaduhñ mijtspä, coo hajxy çøxiä wiinä mga'a najtshixø'øwät ja'a høøchcøxpä, cábøch hajxy hoy xpianøcxät.

³⁴ Tuungpaatpä caan hit. Pero coo jiø'øwät, cab jaduhñ mänaa yhoyøñät. ³⁵ Cab jaduhñ tiuungpaadaañä. Nä'a tägooby jaduhñ. Pø mwiinjuøøby hajxy, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

15 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a yajnähuudiutpähajxy nämay møødä cuboypä cugädieeybähajxy. Miädoowaamþiä miädia'agy hajxy hänajty. ² Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä ley-yajnähixøøbiähajxy:

—Cab jaduhñ yhooyä coo yø'ø craa ja'a cuboypä ja'a cugädieeybä miägu'ughädät, coo miøødcáyät.

³ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

⁴ —Tsøc mänáañäm, pøn meeg hänajty møød mägo'x, coo tu'ug tiägøyyät, nej, cabäda'a nägø'ø nädecypä mhøxtá'awädä. ⁵ Y coo mbáadät, mänit mx-oonðá'agät. Mänitä meeg mdsehñø'øgät. Mänit mdsehñøcxät maa ja'a mdøjcän. ⁶ Coo jim mmédsät, mänit mmäjøøn mmädøjc mwoomúgät møødä mmägu'ughajpähajxy. Mänit mmäná'anät: “Tsøg hajxy xoonðáacäm; tøøchä meeg nbaady ja'a hijty tøø tiägøyyäbä.” ⁷ Tøyhajt, jaanä jaduhñ hajxy jim xioon-da'agaamþä tsajpootyp coo ja'a cuboypä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Ja'a jaac nämädaaxc-hii'x-cumajmocxmädaaxc jäya'ayhajxy, ja'a hijty tøø quia'a tu'udägøyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonða'aga'añii.

⁸ Tsøg jaac mänáañäm, mädyii to'oxiøjc xädø'øñ majc møød, coo tu'ug tiägøyyät, mänitä jøøn quiudøø'xø'øy. Mänit tiägø'øy tøjpeetpä hodia'agyhaamby, chamñ jaduhñ yhøxta'ay. ⁹ Coo ja'a xädø'øñ pi-aady, mänitä miäjøøn miädøjc wioomucy møødä miägu'ughajpähajxy. Mänit miäna'añ: “Tsøg hajxy xoonðáacäm; tøøchä xädø'øñ nbaady ja'a hijty tøø tiägøyyäbä.” ¹⁰ Tøyhajt jaduhñ, jaanä jaduhñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonða'agaamþä tsajpootyp coo ja'a cuboypä cugädieeybä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät.

¹¹ Mänitä Jesús jadähooc miänaañgombä:

—Tsøc mädiáacäm, jaduhñä jäya'ay hänajty tu'ug, metsc yhuung. ¹² Mänitä muutspä ñämaayy ja'a tieedy: “Teedy, høøchä xädø'øñ móooyäc mäduhñtiøch hijty tøø xyajnähdijy.” Mänitä yhuunghajxy miooyy ja'a xädø'øñ. ¹³ Cujaboom cumaaxcä craa muutspä tiu'ubøjnä. Çøjxä xiädø'øñ miädu'ubøcy. Mänit ñøcxy jäguemnaax. Mänitä xiädø'øñ çøjx ñähaduñ ñahanäma'awø'øy. Haxøøg hänajty wiädity. ¹⁴ Coo ja'a xiädø'øñ hänajty tøø quiøjxnä, mänitä yuu miehch maa ja'a craa hänajtiän. Mänitä yuu hoyhoy piätänä.

¹⁵ Mänitä tuung hoy piaady mähädsømyagjøø'x. ¹⁶ Jia wi'i jioø'xaamþy hänajty ja'a hädsømñ hänajty jioø'xypä, pero cab hänajty tii ñä'ägä mo'oyii. ¹⁷ Mänit wyiinmahñdymejch: “Jim maaçh ndeedy tiøjcän, jaanç tehñ quiu'uxiä ja'a moonsähajxy jim quiay yhu'ugy. Y høøch, cooch yaa nmähmø'øwät, yuuhó'ogäbøch häyaa. ¹⁸ Nnä'ägä nøcxyhøch jim maaçh ndeedy tiøjcän. Jadúhñhøch nnäma'awa'añ: Teedy, tøøch ngädieey ja'a Diosøcxpä møødä miichcøxpä. ¹⁹ Cáboch miich hawiinmats xyhuunghájñät. Hóyhøch miich xñä'a wá'anät moonsä.” ²⁰ Mänitä craa wyiimbijty, ñøcxtägajch maa ja'a tieedy tiøjcän.

‘Møjnä hänajty quia'a mech, mänitä tieedy jioøcuheebøøyyä. Mänitä tieedy jioot xiuu'tspøjcy jadähooc. Mänit päyø'øguiä hoy jioøcubaadø'øy. Mänit ñähmäneeñ quiuhmäneeñ. Mänit chu'xy. ²¹ Mänitä yhuung miänaañ: “Teedy, tøøch ngädieey ja'a Diosøcxpä møødä miichcøxpä. Cáboch miich hawiinmats xyhuunghájñät.” ²² Mänitä tieedy ja'a moonsä tu'ug ñämaayy: “Tsögäm, nøcx ja'a howyit yajpädsøm. Yajnigu-iubøgøø. Pädaacä çø'øjädsøhñdy tu'ug møødä

xäguio'og. ²³ Nøcxä wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'x-pä. Tsögä xøø hajxy yagjätäm. Tsög hajxy caayy tsög hajxy hüucäm. ²⁴ Jadúhñhøch hädaa nhuung hijty nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøch jadähooc xyhajuø'oyii. Y chaach tøø xñämech." Mänitä xøødsuu hajxy yagjätä.

²⁵ Ja'a craa möjpä, jim hänäjty je'e camjooty. Mänit wyiimbijty. Coö hänäjty miedsaannä maa tøjcän, mänit miädooyy coö hajxy wyi'i xiu'uxy, coö hajxy wyi'i yhech wyi'i piuty. ²⁶ Mänitä moonsä tu'ug miøjyaaxy. Mänit miäyajtøoyy: "Tii jaduñ jätäp." ²⁷ Mänit ñämaayy: "Tøø ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiä mdeedy ja'a wajhuung ni'xpä tøø yajyagho'ogyii." ²⁸ Mänitä craa möjpä jiootma'ty. Cab hänäjty tiøjtägø'owa'añ. Mänitä tieedy tiøjpädsøømy. Mänit hoy miänuu'xta'agyii coö tiägø'owät. ²⁹ Mänitä craa ja'a tieedy ñämaayy: "Tøøch miich majiomøjt nja møøduñ. Homiänájøch miich mmädia'agy tøø nmäbøjcäm. Pero cábøch miich mänaa tii tøø xñä'ägä mo'oy, nébiøchä xøø jaduñ nyagjadøøjät møødhøch nmägu'ughajpädøjc-hajxy. ³⁰ Pero xiidsä mhuing tøø miech. Tøø miich mxädø'øn xñä'ä yaghäyø'cä maa ja'a cuhñindo'oxiøjcän. Y yø'ø craagøxpä miichä wajhuung ni'xpä tøø myajyagho'ogyii." ³¹ Mänitä tieedy miänaañ: "Huing, homiänájøch miich tøø xmiøødhity. Y haaga miich mje'e jaduñ mäduhñtiøch jii nmøødä. ³² Pero hawinmats jaduñ coö ja'a xøø nyagjätämät, coö nxooñdáacämät, je'eguiøxpä coö yø'ø mhuch tøø miech. Jaduhñ hijty nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøds jadähooc xyhajuø'oyyäm."

16 Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy: —Jaduñdsä mäyøøjaya'ay hänäjty tu'ug. Mänit hoy yhawáañäxä coö ja'a xiädø'øn hänäjty yajtuñäxä ja'a mioonsä. ² Mänitä mioonsä miøjyaaxy: "Nej, tøyhajt jaduñ coöch miich ja'a nxädø'øn xwyi'i yajtuñäjä. Hoorä, høøch móoyyác mäduhñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødägø'oy. Cáboch miich nmoon-sähadaañä." ³ Mänitä craa tiägøoyy tajpä maabiä: "Nébiøch jaduñ nnä'ä jatcø'owät. Xpiøgåañbøch ja'a nduung jaduñ. Cáboch møcmäjaa nmøødä coöch nyu'uw coöch nbúxät. Tsähdiünäbøch jaduñ coöch ndägø'owät xädø'ønuywaambä. ⁴ Tøøch nnajuø'oy nébiøch njatcø'owät, nébiøchä jäya'ayhajxy xtiøjmó'owät, coöch nduung hänäjty tøø xpiøjcä." ⁵ Mänit tu'ugjaty tu'ugjaty miøjyaaxy pønjaty ja'a wyiindsøn hänäjty mänuu'xyhajp. Mänitä tu'jäya'ay jayøbajt miäyajtøoyy: "Mäduhñtiøch yø'ø nwiindsøn xmiänuu'xiä." ⁶ Mänit yhadsooyy: "Mägo'xlatä acéitøch nmänuu'xiä." Mänitä craa miänaañ: "Hädaa nocy jaduñ mänaamb coö miich mägo'xlatä mmänuu'xyhaty. Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuñdägats coö juxychägui'xmajc-latä mmänuu'xyhaty." ⁷ Mänitä tu'ug miäyajtøogombä: "Miichäts, mäduhñtiä mnuu'xy." Mänit yhadsooyy: "Mägo'xquipxøhñdyhøchä trigo nmänuu'xyhaty." Mänitä craa miänaañ: "Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuñdägats coö mädaaxc-hii'x mmänuu'xyhaty." ⁸ Mänitä mäyøøjaya'ay ja'a mioonsä quiumaayy coö quiuhwijjiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmä-

dia'agy hajxy ca'a mäbøjpä maa ja'a tiuunghajxiän quejee yø'ø Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä.

⁹ Tsipcøxpä xädø'øn quiøxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Myajtünäp hajxy jaduñ nebiä jäya'ay hajxy jaduñ xmiägu'ughädät. Coö hänäjty tøø mho'nä, mänitä Dios jim xwyiingpøgät tsajpootyp.

¹⁰ Pønä xädø'øn hoy yajtuumb, hoy jia weeñtiä, coö ja'a xädø'øn hänäjty miayy, mänit hoy yajtuungombät. Pero pønä xädø'øn hoy ca'a yajtuumb coö hänäjty weeñtiä, ni jaduñ hoy quia'a yajtünät coö hänäjty miayy. ¹¹ Jaduhñds je'e, coö mijts ja'a xädø'øn hoy mga'a yajtünät hädaa yaabä naaxwiin, caj mijts ja'a Dios xyajcø'ødägø'owät mädyii jaançh tsoobaadaamb. ¹² Y coö wiingjäya'ay xiädø'øn hajxy hoy mga'a yajtuñät, cabä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbäädät tsajpootyp.

¹³ Coö ja'a moonsä ja'a wyiindsøn metsc miädünät, ja'a tu'jäyá'ayäbä, je'e miädia'agy hoy quiudiüñäp; ja'a tu'jäyá'ayäbä, cabä miädia'agy miäbøjcät. Jaanä jaduñduhmbä, coö ja'a xädø'øn hajxy mwi'i chögät, cabä Dios hajxy hoy mmädünät.

¹⁴ Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e miämädoona'ay. Jiaançh tehñ piøcjuøøbiä fariseos ja'a xädø'øn hajxy hänäjty. Mänitä Jesús hajxy ñäxiicy. ¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts, mjaançh tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ughagujcän. Pero xñajuø'oyyap ja'a Dios ja'a mwiinmahñdyhajxy. Mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduñ piejxyp.

¹⁶ Ja'a Moisés miädia'agy hijty cudiüñäxäp møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Pero coö ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy tiägøoyy yajwa'xpä, nägøxiä jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'owa'añ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹⁷ Pero cabä Moisés miädia'agy tiägoyya'añ. Maas paquiä ja'a tsajpootyp tiägoyyät møødä naaxwiin quejee ja'a Moisés miädia'agy.

¹⁸ Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, tu'udägooby jaduñ coö wiingto'oxiøjc wyiingpøjnät. Jaanä jaduñ tiu'udägoobiä pønä to'oxiøjc wiingpøjp ja'a tøø yhøxmachijäbä.

¹⁹ Jaduhñdsä mäyøøjaya'ay hänäjty tu'ug. Jaançh tehñ yajxon ja'a wyit hänäjty miøødhity. Jabom-jabom ja'a xøø hänäjty yagjadyii jaançh tehñ yajxon. ²⁰ Jimä mähdiøjc hänäjty tu'ug xiøhaty Lázaro. Jaançh tehñ ñähbu'uds jaançh tehñ quiuhbu'udsä Lázaro hänäjty. Jim naxy yhäña'ay naaxwiin maa ja'a mäyøøhäna'c tiøghaawän. ²¹ Je'e ja'a Lázaro hänäjty jia wi'i quiayaamb tyjaty jiiby cahb naaxwiin maa ja'a mäyøøjaya'ay mieexän. Høxtä nähwéhyyäxäbä Lázaro piu'uds hänäjty ja'a húcäm. ²² Mänitä Lázaro yho'nä. Mänitä yháañämä yajnøcxäxä tsajpootyp maa ja'a Abraham wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnøcx. Mänitä mäyøøjaya'ay yho'pä. Mänit yajnaaxtägøoyy. ²³ Mänitä yháañämä yhädaacy møjcu'uhaam. Mänit tiägøoyyä tsaächtiüñäbä. Mänit chajhee'py. Jimä Abraham ñäheebøoyy møødä Lázaro. ²⁴ Mänit yaaxy: "Abraham, høøch näxúu'tsac. Høøchä Lázaro yajnäguéjxäc. Weenä quiø'øjøjy yajxoogy wéenhøch

ndoots miñ xyajtøjtsä. Jaanč tehñ chaačhpøjppøch yaa jøonjooty." ²⁵ Mänitä Abraham yhadsooy: "Huung, jahmiets jaduñ nej tøø mdsäna'ay nej tøø mhäyoyyän yajxón. Pero Lázaro, jaanč tehñ yhäyoob je'e hijty. Pero coo yaa tøø quioo'nä, jootcuic yhiñä. Miičhäts jii-by tsaachpøjnäp. ²⁶ Y chaads je'ebä, cabä najxtaact maa, coo ja'a Lázaro jii-by yhädá'agät, ni coo miič yaa mbédät." ²⁷ Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ: "Abraham, tuñä mayhajt, huuc quex ja'a Lázaro jim maač ndeed-iän. ²⁸ Mägóoxc-høch nbuhyä'ay jim. Weenä Lázaro nøcx yñäma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajt-shixø'øwät, neby hajxy yaa miñ quia'a tsaachpøjppät." ²⁹ Mänitä Abraham miänaañ: "Jim hajxy je'e miøødä ja'a Moisés miädia'agy møødä Diosquexy miädia'agy-hajxy. Je'e hajxy quiudiünäp." ³⁰ Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañgombä: "Abraham, tøyhajt jaduñ, pero coo ja'a ho'ogyjiäya'ay jim miédsät maač ndeedyhajxiän, mänit mabøcypä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajt-shixø'øwät." ³¹ Mänitä Abraham yhadsoogombä: "Pø cab hajxy quiudiuna'añ nebiä Moisés jia hanehmiän, nebiä Diosquexyhajxy jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nøcx yñä'a mabøquiä coo ja'a ho'ogyjiä jia médsädä."

17 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tsiçpøxpä jäya'ay hajxy xjia wi'i yajtu'udä-goyya'añ. Pero pøn jaduñ jatcøøby, haxøøg jiada'añ. ² Nägüeentä hajxy mwädität. Coo pøn yø'ø pigäna'c yajtu'udägöyyät, haxøøg jaduñ jiädät. Mejor ñä'ägä mejjwyipø'øwøjät molinopaanyo'xodsø'øy.

'Coo ja'a mbuhyä'ay xñägädieeyø'øwät, mhøjäp jaduñ. Y coo xñämá'awät coo mmée'xät, mmée'xäp jaduñ. ⁴ Coo juxtujc-hooc xñägädieeyø'øwät tu'xøøbä, y coo juxtujc-hooc xñämá'awät coo quia'a jatcø'øwaañnä jaduñ, mmée'xäp jaduñ.

⁵ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a jiamiøødhajxy:

—Højtsä majaa jaac móoyyac neby højts maas hoy nmäbøgät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Coo mijts häxøpy mmäbøcy hoy jia tu'lii'xiä, coo yø'ø quepychaa hajxy mnämá'awät coo nøcx yñimiejjwyipø'øyii, xquiudiüunäbä mmädia'agyhajxy jaduñ.

⁷ Tsøg jaduñ mänáañäm, coo ja'a mmoonsä tu'ug wyiimbídät camjooty, nej, jaduñ mnämá'awädä: "Min cay." ⁸ Caj pues, cab jaduñ mnämá'awät. Jaduñ mnämá'awät: "Høøch njøø'xy hädiüunäc, høøch puh-béjtäc maač cham गया'añ nhu'uga'añän. Mänit mi-ich häyaa høxhaam mgáyät mhú'ugät." ⁹ Ni mga'a Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy hänajty tøø xquiudiüunä. ¹⁰ Jaanä jaduñ mijtspä, coo hajxy hänajty tøø mgudiüñ nebiatiä Dios hänajty tøø xy-hane'emiän, jaduñä Dios hajxy mnämá'awät: "Cab højts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'uyäp. Jadhuyyä højts tøø ngudiüñ neby højts miič tøø xyhane'emiän" —nøñä Jesús miänaañ.

¹¹ Tu'uyóhñäbä Jesús hajxy hänajty. Jerusalén hajxy hänajty nøcx. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a Samari-anaax miøødnibiaadyijän ja'a Galileanaax. ¹² Mänit ha-jxy miejch maa ja'a cajpthuung tu'ugän. Mänitä Jesús

jiøjcubaadøøyyä ja'a häna'c nämajcpä ja'a haxøøg-pu'udsmøødpä. Pero cabä Jesús wiingón tiehñ ñäme-jtsä. ¹³ Mänit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsøn, højts näxuu'tsäc.

¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixy, mänit miänaañ:

—Nøcx hajxy niyajcähxø'øgøø maa ja'a teedyhajxiän.

Coo hajxy wyiimbijty, mänit hajxy çøjx ñähwa'ačh ja'a piu'uds. ¹⁵ Coo hajxy yhiixy coo hajxy hänajty tøø ñähwa'ačh, mänit tu'jäya'ay wyiimbijcumbä. Mänit møc yaaxy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. ¹⁶ Mänitä Jesús hoy wyiinjjcäda'agy. Høxtä mägujtsädaac naaxwiin. Mänitä Jesús Dyiosmooyy. Samaria ja'a craa hänajty chooñ. ¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nämäjc ndijy hajxy tøø ñähwa'ačh. Maa ja'a ji-amiøødhajxy ja'a nädaaxtucpä. ¹⁸ Jagooyyä hädaa craa nidiuhñ tøø wyiimbity Diospa'yaaxpä, y Samaria chooñ.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, nøcxnä. Coo tøø mmäbøcy, paadiä mbu'uds tøø cho'ogy.

²⁰ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy mänaa hänajty yhabaada'añ coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä Jesús yhadsooy:

—Cab jaduñ yaghixa'añ mänaa jaduñ yhabaada'añ. ²¹ Cab hajxy jaduñ miäna'ana'añ: "Xiids je'e", o "Chaads je'e." Tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Habaadaamb jaduñ cooç mijts xjia wi'i yhiixtä-gatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä; pero cábøch hajxy xyhixa'añ. ²³ Mänitä cu'ughajxy miäna'ana'añ cóogøch tyijy tøø ngäda'agy; pero cab hajxy mmäbøgät.

²⁴ Jaduhñhöch ngäda'aga'añ nebiä wädsucän coo xim yam tiägø'øy hajjapä. ²⁵ Pero jaanč tehñ chaačhpøgáambøch jayøjp. Cáboch jäya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jäda'ahatypä. ²⁶ Cooç hänajty ngädaactä-gatsa'añ, jaduñä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'øwa'añ nebiä jecyjiäya'ayhajxy hänajty jiatcø'øyän mänaa ja'a Noé hänajty jyijän. ²⁷ Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i piøjp wi'i yhuucp hajxy hänajty. Mänitä Noé tiägøøyy barcojooty. Mänitä Dios ja'a nøøgomdä-goy quiejxy. Çøjx hajxy jaduñ yho'ogy. ²⁸ Jaduñ hajxy hänajty jiatcøøbiä mänaa ja'a Lot hänajty jyijän. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i jiuuby wi'i tiøp hajxy hänajty, wi'i ñiip hajxy hänajty, wi'i tiøjcojp hajxy hänajty. ²⁹ Coo ja'a Lot jim choñ maa ja'a Sodomacajpootiän, mänitä jøon tiägøøyy cahbä møødä azufre. Çøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ³⁰ Jaduñä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'øwaañgombä cooç hänajty ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

³¹ 'Mänitxøø, pøn hänajty hijp tøjwiing, caj tiøjtägø'øwät coo çøxiä wiinä yajpädsømat; jadhuyyä piäyø'øgät. Y pøn hänajty hijp camjooty, caj wyiimbídät maa ja'a tiøjcan; jadhuyyä tiu'ubøjtøwät. ³² Høxtahm-d-sä Lot tio'oxiøjc jiajty. ³³ Pønä jiuuyhajt hädaa yaabä naaxwiin ja wi'i yaghoyø'øwaaamb, haxøøgtuum piä-da'aga'añii. Pero pønä jiuuyhajt nähdugaamb, hodiium je'e ñä'ägä nøcxa'añ.

³⁴ Tøyhajt jaduħn, mänitcoods, nämetsc hajxy hänajty mia'awa'añ tu'ugmaabejt. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁵ Jaduħnä to'oxiøjc-hajxy hänajty jiojtspä nämetsc. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁶ Jaduħnä ya'adiøjc-hajxy hänajty nämetsc tiuumbä camjooty. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁷ Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Wiindsøn, maa jaduħn jiada'añii.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tsipecøxp jaduħn jiada'añii nébiøch cham nmädi-a'aguiän.

18 Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä coo hajxy tehngajnä Dyiospa'yá'axät, coo hajxy mänaa quia'a jootmayhädät, hoyyä Dios quia'a ja tsoj had-sówät. ² Mänit miänaañ:

—Tsøg hajxy mädiäacäm. Jaduħnä jäya'ay hijty tu'ug quiuduunghaty. Cabä Dios hänajty wyiingudsähgøøyy ni ja'a miägajptjäya'ay. ³ Jimä yaamgto'oxy hänajty tu'ug maa ja'a cajptän. Ja'a miädsip hänajty jia wi'i ñäxø'owø'øwaamby. Paady hänajty jabom-jabom ñøcxy maa ja'a cuduunġän neby jaduħn piuhbedøøjtät. ⁴ Cabä yaamgto'oxy miädiä'agy hänajty ñä'ägä cudi-unáañäxä. Mänitä cuduunġ tiägøøyy tajpä maabiä: "Cábøch pøn nwiingudsähgøøyy ni ja'a Dios ni ja'a jäya'ay. ⁵ Pero cooçh yø'ø yaamgto'oxy xwyi'i yhadsiy, ngudiunáañbøchä miädiä'agy jaduħn, nébiøch min xquia'a wi'i yhadsijnät. Pø caj, jootmä'adäbøch häyaa."

⁶ —Nømä cuduunġ miänaañ, ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiä. ⁷ Jaduħnä Dios ja'a yhuunġ piuhbedaambä, ja'a hajxy xøømdsuhm pa'yaaxpä. ⁸ Paquiä yhad-sowa'añ. Pero høøch ja'a Diosquexypä, cooçh yaa ngä-daactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, nej, je'enä ja'a jäya'ay ja'a Diosmädiä'agy hajxy hänajty miäböcyñäjä.

⁹ Jimä jäya'ayhajxy hänajty näje'e, wi'i ya-jcumayaamb hajxy hänajty. Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmy ja'a miägu'ughajpä hajxy hänajty. Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁰ —Tsøg hajxy mädiäacäm. Jaduħnä jäya'ay metsc ñøcxy tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Tu'ug hänajty tiuñ fariseo, tu'ug hänajty tiuñ yajnähjuudiutpä. ¹¹ Ja'a fariseo, täna'a hänajty Dyiospa'ya'axy: "Haay Dios, Dioscujú'uyäp cooçh nguħdujt quia'a haxøøgä. Cábøch nmeech cábøch nboty, cábøchä to'oxiøjc nmøødä wiingpä. Cábøch jaduħn njatcø'øy nej yø'ø yajnähjuudiutpä. ¹² Hayúujøch naxy nhity metsc-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpiøchä diezmo homiänaajä."

¹³ Jäguemjuøøbiä yajnähjuudiutpä hänajty tiäna'ay. Cab hänajty ñä'ägä tsajheeby. Jaançh tehm jiootmayhajp hänajty je'e. Jaduħn hänajty miäna'añ: "Haay Dios, høøch näxúu'tsäc. Nnajuøøbiøch cooçh ngubojpä cooçh ngugädieeyä." ¹⁴ Tøyhajt jaduħn, coo ja'a yajnähjuudiutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hänajty yajnähwa'açhiijäm ja'a Diósäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduħn yajnähwaatsä. Pøn ja wi'i ya-jcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøn ca'a ya-jcumayaamb, je'edsä Dios jaduħn quiumaaby.

¹⁵ Mänitä pigäna'c-huunghajxy näje'e wiioomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduħn quiunúu'xät. Coo ja'a jiamiøødhajxy jaduħn yhiijxy, mänit hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigäna'c-hajxy tøø wiioomechíijäbä.

¹⁶ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Weençh yø'ø pigäna'c-hajxy xñämiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigäna'c-hajxy, chojpiä jioothajxy coo ja'a Diosmädiä'agy hajxy miäböçgät. Cab hajxy ya-jcumaya'añ. Pønä jioot jaduħn tsojp coo ja'a Diosmädiä'agy miäböçgät, pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nøcxaamb maa ja'a Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduħn.

¹⁸ Mänitä Jesús miäyajtøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsøn, mhoyhäna'c miich. Tiiçh ngudiunäp nébiøch cøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tiiçh coo xñäma'ay cooçh nhoyhäna'cä. Jagooyyä Dios tu'ug yhooyä. ²⁰ Mjajpy jaduħn nebiä Dios tøø xyhanéhäm, tuhmds: "Cabä to'oxiøjc wiingpä mmøød-hädät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a mmeech; ca'a mhøhnda'agy; mwiingudsähgøøwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy."

²¹ Mänitä copc-hajpä miänaañ:

—Ngudiuumbiøch jaduħn. Chüucnøch jaduħn nmädsøhndaacy ja'a wiinmahñdy hoybä.

²² Mänitä Jesús miänaañ:

—Jadu'tu'uyyä mga'a yajpedy. Cøx toog mäduhñtiä mmøødä; mäniä häyoobäya'ay mnä'ä mó'owät. Coo jaduħn mgudiunät, mäniä jim mdägø'øwät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubøjçac.

²³ Mänitä craa jiootmabiøjcy, je'eguiøxpä coo hänajty jiaançh tehm miäyøøjä. ²⁴ Coo ja'a Jesús yhiijxy coo ja'a craa hänajty tøø jiootmabiøcy, mäniä miänaañ:

—Jaançh tehm chip jaduħn coo ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä ja'a camello ñaxø'øwät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'øwät Dioswiinduum.

²⁶ Mänitä jäya'ayhajxy miänaañ, ja'a hajxy hänajty jim mämädoonaabiä:

—Pønäda'a jim nä'ä tægø'øwäp Dioswiinduum.

²⁷ Mänitä Jesús miänáañgombä:

—Mädyii ja'a jäya'ayhajxy quia'a jadaamby, Dios mäböcyipiä jadaamb.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Tøøds højts ngøxy najtshixø'øy mäduhñtiä højts hijty nmøødä, neby højts miich hoy nbanøcxät.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tøyhajt jaduħn, pønä tiøjc najtshixø'øwaamb, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a piuhya'ay, o ja'a yhuunġ ja'a tio'oxy, ja'a Diosmädiä'agyquiøxpä, ³⁰ piaadaamby ja'a maas hoybä ja'a maas weenbä hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hänajty tøø yho'nä, mäniä hänajty cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing wiionøcxy ja'a nämajmetspä. Mänit miänaañ:

—Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Jimhøch njada'añ nhabeta'añ nébiøchä Diosquexyhajxy jecy xmiädi-aquian, høøch ja'a Diosquexypä.

³² Xquiø'ødägø'øwáambøch ja'a teedywiindsønḡhajxy ja'a jäguembäya'ayhajxy. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingutsu-jø'øwáambøch hajxy. ³³ Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänitøch hajxy xyagho'ogaannä. Y cudägøøgxø'øjoch njujyipiøga'añ.

³⁴ Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty ñä'ägä wiinjuø'øy nebiä Jesús hänäjty miädia'agy. Tsip hänäjty miädia'agy.

³⁵ Coø ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø miäwiingoönä maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jericó, jimä wiindspä hänäjty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Xädø'øñ hänäjty yu-jwaamby. ³⁶ Coø miädooy coø jäya'ay hänäjty may wyl'i ñaxy, mänit yajtøøy tii jájtäp. ³⁷ Mänitä yhawáañäxä coø ja'a Jesús hänäjty ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmbä. ³⁸ Mänitä wiindspä yaaxy: —Jesús, miichä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsac.

³⁹ Ja'a hajxy hänäjty jawyiin najxpä, mänit hajxy yhojy coø yhamónät. Pero maas møc jaduḡ jiaac yaaxy:

—Miičhä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsac.

⁴⁰ Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänit miänaañ:

—Yajmets yø'ø wiindspä yaa.

Coø ja'a mähdiojcy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, mänitä Jesús ja'a wiindspä miäyajtøøy:

⁴¹ —Nébiøch miič nbuhbédät.

Mänitä mähdiojcy yhadsooy:

—Wiindsøn, høøch hii yaghixø'cäc.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø jaduḡ mhijxø'øgy coø tøø mmäbøcy.

⁴³ Mänitiä ja'a wiindspä jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús piadu'ubøjcy. Mänit tiägøøy mänaambä coø ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduḡ híxäbä, jaduḡ hajxy miänaambä nägøxiä coø ja'a Dios miøjjä jiaančhä.

19 Mänitä Jesús quiajptägøøy Jericó. Mänit ñajxy cajptooty. ² Jimä mäyøøjäya'ay hänäjty tu'ug ja'a xøhajpä Zaqueo. Wiindsøn hänäjty tiuumby maa ja'a yajnähjuudiutpähaxiän. ³ Ja'a Zaqueo, jia wi'i yhix-aambiä Jesús hänäjty, pero cab hänäjty hoy yhixa'añ je'eguiøxpä coø hänäjty jiaanč tehḡ ñaaxypä, møødä jäya'ayhajxy hänäjty jiaanč tehḡ miayy. ⁴ Mänit päyø'øguiä ñøcxxy maa ja'a Jesús hänäjty ñaxø'øwa'añän. Mänit piejty quepyquiøxp, nebiä Jesús jaduḡ hoy yhixät. ⁵ Coø ja'a Jesús jim ñajxy, mänit yu-ughee'py maa ja'a Zaqueo hänäjty yhäña'ayän. Mänitä Jesús miänaañ:

—Zaqueo, tsógämäts, mänácäts, mejt-sta'agáambøch jim maa miič mdøjcän.

⁶ Mänitiä ja'a Zaqueo miänajcy. Mänitä Jesús hoy yajtøjtägø'øy jootcuyc. ⁷ Coø ja'a cu'ug jaduḡ yhijxy, mänit hajxy tiägøøy mänaambä cooc jaduḡ quia'a hoyy coø ja'a Jesús jim miejtsä'agät maa ja'a cubo-jpäya'ay cugädieejiäya'ay tiøjcän. ⁸ Mänitä Zaqueo tiänaayø'cy. Mänitä Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, huuc mädoḡ, mäduhñtiøch nmøødä, cúpc-høchä häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ. Pønjäty-

høch tøø nmämeech høhñda'agymiädia'agyhaam, mädaaxcjaduhñtiøch nyajwiimbida'añ.

⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jädä'ajøchä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwa'ad-saanä hädaa tøgootypä, je'eguiøxpä coø yhAbraham yhap yhocä hädaa craabä, hoy jia nä'ä yajnähjuudi-u'udy. ¹⁰ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä, nébiøchä jäya'ay pi-ojpä quiädieeyhajxy jaduḡ nyajnähwä'adsät. Jaduhñhøch njoot chocy.

¹¹ Mäwiingoönäbä Jesús hajxy hänäjty Jerusalén. Miädóowäbä cu'ugä Jesús miädia'agy hänäjty. Jaduhñ hajxy hänäjty miäna'añ cooc hänäjty tøø yhabaatnä coø ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ.

¹² Paadiä Jesús tiägøøy mädiaacpä:

—Jaduḡmä mäyøøhäna'c hänäjty tu'ug. Nøcxaamby hänäjty jäguemnaax coø hänäjty mio'owa'añii møjtu-ung maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit hänäjty wyiimbida'añ.

¹³ Coø hänäjty tiu'ubøga'añ, mänitä mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy. Mänitä maxiädø'øñ hajxy nägøxiä yajcø'ødägøøyyä. Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ:

“Mädúhñtiøch jäguem nhida'añ, myaj-mayø'øwäp hädaa xädø'øñ hajxy.” Mänitä craa tiu'ubøjcy.

¹⁴ Jaanč tehḡ xiøøghájtäbä craa jim maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänitä cu'ugä capxy quiejxy coø hajxy hänäjty quia'a tsoy coø ja'a craa jim quiopc-hädät maa ja'a quiajphaxiän. ¹⁵ Coø ja'a craa hänäjty tøø tiuungwiingpøjnä, mänit wyiimbijnä maa ja'a quiajptän. Mänitä mioonsä miøjyaaxy ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty tøø yajcø'ødägø'øyijjäbä. Yajtøwaambiä craa hänäjty mäduhñjaty hajxy hänäjty tøø yaj-mayø'øy. ¹⁶ Mänit tu'ug miejch. Mänit miänaañ: “Wiindsøn, majcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy.”

¹⁷ Mänitä craa yhadsooy: “Jaanč tehḡ yhoy miič tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miič hijty tøø nyajcø'ødägø'øy. Coø hoy tøø mgudiuñ, páadyhøch miič nyajnähdiy coø mgopc-hädät maa yø'ø majcpä cajptän.”

¹⁸ Mänitä wiingpä miejtspä. Mänit miänaañ: “Wiindsøn, mägooxcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy.”

¹⁹ Mänitä craa yhadsógombä: “Jim miič mgopc-hada'añ maa ja'a mägooxpä cajptän.”

²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mejtspä. Mänit miänaañ: “Wiindsøn, chaadsä mxädø'øñ. Paayjäjóotyhøch hijty nyaghity. ²¹ Miičhöch hijty nd-sähgøøby je'eguiøxpä coø miič mjootmøjjä, coø mi-ich myajpädø'øgy maa hijty tøø mga'a päda'aguiän.”

²² Mänitä mäyøøhäna'c miänaañ: “Caj miič hoy tøø mgudiuñ. Hamdsoo miič mmäna'añ coøch njoot-møjjä, coøch nyajpädø'øgy maač hijty tøø nga'a päda'aguiän. ²³ Jimhöch nxädø'øñ häxøpy tøø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduḡ cu miayøøyy, mäduhñtiøch hoy jäguem tøø nwädity.”

²⁴ Mänitä craa ja'a jäya'ay ñämaayy ja'a hajxy hänäjty jii by tänaabiä: “Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'øñ. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'øñ majcjaduhñtiä tøø yajmayø'øyäbä.”

²⁵ Mänit hajxy yhadsooy: “Wiindsøn, tisän, ximä xädø'øñ may miøødäbä.”

²⁶ Mänitä mäyøøhäna'c yhadsooy: “Høøch jaduḡ mänaamby; pøḡ may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøḡ weeñtiä møød, pøgáañäxäp

cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷ Y ja'a nmädsiphøchhajxy, ja'a høøch hajxy xxiøøghajpä, yajmín hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maač nwiinduumän" —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy tiu'ubøjcombä. Jerusalén hajxy hänajty ñøcxy. ²⁹ Mäwiingoomb hajxy hänajty maa ja'a cajpt hänajty metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingón maa ja'a tuñ hänajty xiøhatiän Olivos.

Mänitä Jesús ja'a jiamioød metsc ³⁰ ñämaayy:

—Nøcxø'øg hajxy jim maa yø'ø cajptän. Jim cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cah-nä pøn ñä'ägä yaghäñaabietyñä.

Mmäguejø'øwäp hajxy; mänit hajxy yaa mmämínät.

³¹ Coø pøn xmiäyajtøwät tii ja'a burro hajxy coø mmäguejø'øy, mänit hajxy mhadsówät coøch høøch jaduhñ nmänaañ.

³² Mänitä burro hajxy hoy jiaanč paady nebiä Jesús hänajty tøø miäna'añän. ³³ Jimä burro hajxy hänajty miäguejø'øy, mänit hajxy ñämaayyä ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coø mmäguejø'øy.

³⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts nwiindsón jaduhñ mänaamb.

³⁵ Mänitä burro hajxy yajnøcxy maa ja'a Jesúsän. Mänitä wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶ Mänitä cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsøøbiä tu'haam maa ja'a Jesús hänajty ñaxø'øwa'añän.

³⁷ Olivostuñmøjcä tu'u hänajty ñaxø'øy. Coø hajxy miejtsnä maa ja'a wiinmänacän, mänitä Jesús jiamioødhajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä je'eguiøxpä coø hajxy hänajty xioonda'agy. Nämäyyä Jesús jiamioødhajxy hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty ya'axy coø ja'a Dios miøjjä jiaančhä, coø hajxy hänajty tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä ja'a Jesús hänajty tøø yajcähxø'øguiäbä:

³⁸ —Møj jaančhä hädaa gobiernä; Diosquexy hädaaduhñ. Møj jaančhä Dios jim tsajpootypä; ween hajxy jim xioonda'agy —nøñ hajxy hänajty ya'axy.

³⁹ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e piädäna'ay. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, mhójjäp yø'ø mjamiøødhajxy.

⁴⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch yø'ø häna'c cu nja hoj, cab häna'c häyaa ñä'ä hamóombät; maas møc hajxy ñä'ägä yá'axät.

⁴¹ Coø ja'a Jesús hänajty jim miedsaanä Jerusalén, coø jaduhñ ñäheebøøyy, mänit tiägøøyy jøøbiä.

⁴² Mänit miänaañ:

—Yø'ø Jerusalénpäya'ayhajxy, coøch hajxy cu xchojcy, jootcuyc hajxy häxøpy yhity. Tøø yhabaady coø ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøøyy. Pero cab hajxy wyiinjuø'øwa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ.

⁴³ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambä miädsiphajxy. Mänit hajxy jiuhguraajø'øwa'añii piquiä.

⁴⁴ Cab hajxy yajmäjäda'aga'añii. Yagho'ogáañäp hajxy jaduhñ. Mänitä quiajpthajxy quiuhdägoyya'añ. Paady hajxy jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ coøch hajxy jaduhñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵ Coø ja'a Jesús miejch cajptooty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy høxquejxpädsøømbä pøn-jaty jii by juuby too'p. ⁴⁶ Mänit miänaañ:

—Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi-a'aguian: "Jue'ečh ndøjc hajxy xwiäañät coøch hajxy jii-by xpia'yá'axät." Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Pero mijts, jaduhñ hajxy mwa'añ meedsøhñdy.

⁴⁷ Najxpäxøø ja'a Jesús hänajty jii by yajnähiø'øy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnähiøøbiähajxy, quiojyquiapxytiuumby hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, møødä cu'ugwiindsøn hajxy. ⁴⁸ Pero cab hajxy hänajty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'øwät je'eguiøxpä coø ja'a cu'ug ja'a Jesús miädi'agy hajxy hänajty jiaanč tehñ miämädoon-aayyä.

20 Jiibiä Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmädi'agy hänajty yajnähiø'øy tsajtøgooty, mänitä Jesús ñämejtsä ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnähiøøbiähajxy møødä copc-hajpähajxy. ² Mänit hajxy miänaañ:

—Pønä cuhdujt tøø xmio'oy coø ja'a cu'ug tøø mhøx-quejxpädsøømy tsajtøgooty, y coø tøø mdägø'øy yajnähiøøbiä.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Chaads mijts nmäyajtøwaambä. Mhadsówäp hajxy jaduhñ: ⁴ Coø ja'a Juan hijty wiädity mäyajnäbejpä, pøn jaduhñ quejx, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'ä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Neby hajxy nnä'ä hadsóowämät; coø hajxy nmänáañämät coø ja'a Dios quiejxy, mänit yhad-sowa'añ: "Tii hajxy coø mga'a mäbøjcä." ⁶ Y coø hajxy nmänáañämät coø jäya'ay quiejxy, mänitä cu'ug hajxy xquihgá'tsämet. Hiç, haagä mänaamb hajxy jaduhñ coø ja'a Juan tøø quiexyiijäm ja'a Dios.

⁷ Mänit hajxy yhadsooyy coø hajxy quia'a najuø'øy pønä Juan quejx mäyajnäbejpä.

⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch nga'a nägapxa'añ pøñhøch ja'a cuhdujt tøø xmio'oy.

⁹ Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiacpä:

—Jaduhñä jäya'ay tsaatypcam piädaacy maa ja'a ñaaxän. Mänit yhadoo'tujcy. Mänit tiu'ubøjcy. Jäguemñ øcxy. Jegaamb hänajty jim. ¹⁰ Coø ja'a tsaatypcuc yhabaaty, mänitä mioonsä tu'ug quiejxy coø ja'a tsaatypcam piuhmo'owøøjät. Mänitä mioonsä quiox-hó'cäxä. Caj tii yajmäwiimbijtä. ¹¹ Mänitä mioonsä tu'ug quiejxcumbä. Jaduhñä mähdiøjc quioxhó'cägom-bä. Haxøøgjaty jaduhñ ñämaayyä. Ni je'e tii quia'a mooyyä. ¹² Mänitä wiingpä jiaac quéjxcumbä. Nähd-säbit cuhdsäbit ja'a mähdiøjc piädäacänä.

¹³ Mänitä cudsatypcam miänaañä: "Nébiøch nnä'ä jatcø'øwät. Tøøch chamñ najuø'øy. Hädaa nhúunghøch, njaanč tehñ chójpjøch njaanč tehñ pia'häyóobiøch hädaa. Nhuuc quéxyhøch hädaa. Coø yhøxcabøøjät, wehñdä wyiingudsähgø'øwøøjät." Mänitä yhuung quiejxy. ¹⁴ Coø yhøxcajpä, mänit hajxy tiägøøyy ñiñämäayyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hänajty

hajoodiujpä: "Ja'a cudsatypcam̄ yhuung yø'ø. Coo yø'ø tieedy jaduñ yhó'ogät, yø'ø mähmø'owaamb̄ cudsatypcam̄. Tsøg hajxy yaghó'cäm neby hajxy jaduñ nmämähmøyyämät." ¹⁵ Mänitä cudsatypcam̄ yhuung yhøxwijtspädsømmäxä. Mänit hajxy yaghó'cy.

Mänitä Jesús yajtøyy:

—Nebiä cudsatypcam̄ jiatcø'owa'añ coo yhuung yaghó'cäxä. ¹⁶ Nøcxaañb̄ yaghó'tägatsa'añ ja'a yhuung tøø yaghó'cäxäbä. Mänitä wiinghäna'c ja'a tsaatypcam̄ yaghajoodiuga'añ.

Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Ni ja'a Dios jaduñ quia'a mäná'anät.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Nej mijts ja'a Diosmädia'agy myajmädi-a'agytiägø'øy coo miäna'añ:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojpä hajxy quia'a nä'ägä cumaayy,

je'e nä'ägä tuundsoñ.

(Jesús hamdsoo niñänømmä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänajty quia'a tsocy quia'a mee'xyijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owääñbä Jesús hänajty møjtuung.)

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañgumbä:

—Pøñ jaduñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tægóyyäp jaduñ. Y coo pøñ ñähgahbedøjät yø'ø tsaa, tægóyyäp je'ebä.

¹⁹ Mänitiä ja'a Jesús jia madsaanä ja'a teedywiindsøñhajxy møødä ley-yajñähixøbiähajxy. Ñajuøøby hajxy hänajty coo hajxy hänajty tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'a majtsä je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hänajty chähgø'øyiijäm ja'a teedywiindsøñhajxy.

²⁰ Mänitä häna'c hajxy yajñähdiij coo hajxy ñibiä-da'agøjät nebiä hoyhäna'cän. Nøcxäp hajxy miädooy nebiaty ja'a Jesús hänajty miädia'aga'añ. Coo ja'a Jesús quiapxtägóyyät, mänit hajxy ñäxø'øwø'owa'añ maa ja'a gobernadorän. ²¹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøyy:

—Wiindsøñ, nnajuøøby højts coo miichä tøyhajt myajñähixø'øy ja'a Diosmädia'agy. Hopiøñä miich mmøødmädia'agy; y caj miich pøñ mmøjpäda'agy, hoy pøñ møjtuung jia møødä. ²² Højtsä tøyhajt móoyyäc. Coo højtsä gobiernä hänajty xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyada'a jaduñ coo højts njúyädä.

²³ Pero ñajuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miänaañ:

—Tiiich hajxy coo xjia wi'i jiojcapxø'owa'añ. ²⁴ Høøchä xädø'øñ tu'ug yaghíjxäc. Pøñ yhajhñaxy yø'øduñ, pøñ xiøø yø'øduñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

²⁵ Mänitä Jesús miänaañgombä:

—Pues, mmó'owäp ja'a gobiernä hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owäbä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶ Cabä Jesús hajxy hänajty hoy yajcapxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduñ coo hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb̄ miänaañä.

²⁷ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a saduceoshajxy näje'e, ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyijy ni pøñ quia'a juyjpiøga'añ. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁸ —Wiindsøñ, jaduñdsä Moisés jecy quiujahy, cooc ja'a ya'adiøjc hänajty tu'ug tøø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgto'oxy ja'a huung quia'a møødä, mänitägä quiapy wyiingpøgät, nébiägä yhuung jaduñ miäh-mø'owät ja'a piuhya'aguixpä. ²⁹ Jaduñä häna'c-hajxy hänajty, näjxujc tu'que'ex. Ja'a craa møjpä, mänit jia pøjcy. Mänit yho'cy. Nitu'ugtä yhuung quia'a mäh-møøyy. ³⁰ Mänitä jiødsømy ja'a yaamgto'oxy jia wiingpøjcombä. Mänit je'e yho'combä. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøbiä. ³¹ Mänitä yaamgto'oxy ja'a quiapy jia wiingpøjcombä jatu'ug. Jaanä jaduñ yho'combä. Nägøxiä ja'a yaamgto'oxy ja'a quiapy jia møødtsä-naayy ja'a näjxujtpä; cøjx hajxy yho'ogy, y ni pøñ yhuung quia'a mähmøøyy. ³² Mänitä yaamgto'oxy jiaag ho'pä. ³³ Hoorä, coo hajxy hänajty tøø jiuujpiøjnä, pøñä to'oxiøjc tøyhajt møødtsäna'awaamb̄ ja'a näjxujtpä, jim̄ tsajpootyp.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hädaa yaabä naaxwiin, pøjp huucp ja'a jäya'ayhajxy yaa. ³⁵ Pero pøñjaty juyjpiøgaamb̄, pøñjaty nøcxaañb̄ tsajpootyp, cab hajxy jim̄ piøgaannä yhu'ugaannä. ³⁶ Cab hajxy mänaa yho'tägatsaannä. Coo hajxy hänajty tøø jiuujpiøjnä, jaduñ hajxy miäh-mø'owaannä nebiä Dioshuungän, nebiä Diosmoon-sän. ³⁷ Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajñähixøyyäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuujpiøga'añ, jiiy maa jaduñ myiñän coo ja'a hujtshuung hänajty tiøy tu'ug. Jaduñ jiiy myiimbä coo ja'a Dios wyiingudsähgø'øyiijäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ³⁸ Cabä Dios wyiingudsähgø'øyiijäm ja'a ho'ogypiähajxy. Ja'a jujcyjiäya'ayhajxy, je'eds hajxy jaduñ wiingudsähgøøby ja'a Dios.

³⁹ Mänitä ley-yajñähixøbiähajxy näje'e miänaañ:

—Wiindsøñ, yajxón miich jaduñ mmädia'agy.

⁴⁰ Cabä Jesús hajxy waamb̄ ñämaañä je'eguiøxpä coo hajxy hänajty chähgøøñä.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mmäna'añ cooc ja'a David yhuung-haty ja'a Diosquexy. ⁴² Hamdsoo ja'a David miänaañ maa ja'a Salmos quiujahyyän:

Mänitøchä Dios ja'a nwiindsøñ xñämaayyä:

"Yaads min häña'aw nhahooguiø'øháampiøch,

⁴³ høxtä cóonøchä mmädsip tøø nga'a ya-jmäjädaacäm."

⁴⁴ Coo ja'a David ja'a Diosquexy hamdsoo ñämaayy "wiindsøñ", nébiäts jaduñ ñä'a huunghädät.

⁴⁵ Jim̄ä cu'ughajxy hänajty nägøxiä miämädoona'ay, mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

⁴⁶ —Ca'a yø'ø ley-yajñähixøøbiä miädia'agy hajxy mmäbøjcä. Yoñwitmøød hajxy wyi'i wiädity je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Jaduñä jioothajxy jia tsocy coo hajxy jim̄ wyiingudsähgø'øwøjät halaplaaz. Jiiy hajxy yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxon-jatypän jiiy tsajtøgooty, chaads jim̄ maa ja'a xøø jii-adyiijän. ⁴⁷ Y piøjcäbä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy. Wi'i

yajcumayaamb hajxy, paady hajxy wyi'i Dyiospa'ya'axy jeycyjaty. Hanaxiä hajxy chaačhtiuna'añii.

21 Tsajtøgootiä Jesús hānajtý, mānitā māyøøjäya'ay yhiixy coo xādø'øñ hajxy hānajtý quiuyoxø'øy. ² Mānitā yaamgto'oxy tu'ug yhiixpā ja'a jaančh tehñ yhäyoobā. Jagooyä xādø'øñhuung hānajtý miøødā metsc. Je'eduhñ cøjx yecy. ³ Mānitā Jesús miānaañ:

—Tøyhajt jaduhñ, maas may hädaa yaamgto'oxy häyoobā ja'a xādø'øñ tøø quiuyoxø'øy quejee yø'ø māyøøjäya'ayhajxy. ⁴ Yø'ø māyøøjäya'ayhajxy, je'e hajxy quiuyoxøøyy mäduhñtiä hajxy tøø yajcunaxy. Pero hädaa yaamgto'oxy, je'e cøjx quiuyoxø'øy mäduhñtiä hijty ñägaya'añ.

⁵ Jiibiä jäya'ayhajxy hānajtý näje'e tsajtøgooty. Jaduhñ hajxy hānajtý miādia'agy coo ja'a tsaa jiaančh tehñ yajxonjatiä, coo hajxy tøogooty yajxon jiaančh tehñ yhiixy nebiatiä jäya'ayhajxy hānajtý tøø piäda'aguiän. Mānitā Jesús miānaañ:

⁶ —Habaadaamb jaduhñ coo hädaa tsajtøjc jyida'añ cøxiä.

⁷ Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Wiindsøn, mānaa jaduhñ jiada'añii. Tii hijxtahñd jaduhñ naxaamb coo hānajtý tøø yhabaatnä.

⁸ Mānitā Jesús yhadsooy:

—Mniyajcopcø'øwøøjap hajxy, cab hajxy myajwiinhøønät. Nāmay hajxy wiādita'añ. Jaduhñ hajxy miāna'ana'añ: “Høøchä Dios tøø xquiexy”, y “Tøø yhabaatnä.” Pero cab hajxy mmäbøgät. ⁹ Coo hajxy jaduhñ mmädoyhädät coo tsip piädø'øga'añ, cab hajxy md-sähgø'øwät. Jayøjpä tsip jiada'añii, cahnä hānajtý yhabaadyñä.

¹⁰ Mānitā Jesús jiaac mānaañ:

—Nimiädsibø'øwāañäbä wiingcajptjaty. ¹¹ Møc hujx jiādita'añ. Jadāañäbä yuuxøø møødä pa'am wiinduhmyhagajpt. Y jimä høchähgøøñajatypä quiähxø'øga'añ tsajtwiing.

¹² Pero cahnä hānajtý yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a jäya'ayhajxy. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Jiiby hajxy xñäxø'øwø'øwa'añ. Xchumaamb hajxy jaduhñ. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a gobiernäwiinduumhaxiän. Ja'a høøchcøxpä hajxy xchaačhtiuna'añ. ¹³ Coo hajxy jaduhñ mjädät mhabétät, mānitøch hajxy xmiädiä'agät. ¹⁴ Wiinjuø'øw hajxy jaduhñ. Cab hajxy jäguemä mwiinmahñdyhädät waambaty hajxy mhadsówät. ¹⁵ Høøch mijts nbuhbe-daamb. Nmo'owäämbiøch mijts ja'a wiinmahñdy nebiä mmädsip hajxy mga'a yajmajädä'agät. ¹⁶ Høxtä xñähdugaambä mdeedy hajxy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mjujy mmägu'ughajxy møødä mmägu'ughajpähajxy. Nājé'eyäm mijts häna'c xyagho'oga'añ. ¹⁷ Nägøxiä hajxy xxiøøghada'añ maa ja'a høøchcøxpän. ¹⁸ Hoy hajxy cøxypänejpä cu mja jat cu mja habet, tsipcøxp hajxy hodiium mnøcxa'añ.

¹⁹ Coo hajxy hamuumdu'joot mmee'xtügät, mdägø'øwäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰ Coo hajxy mhixät coo ja'a Jerusalencajpt hānajtý tøø jiuhbigo'øyijäm ja'a miädsip, mānit hajxy mna-

juø'øwät coo hānajtý tøø yhabaatnä coo Jerusalén quiuhdägoyya'añ. ²¹ Pønjatý hānajtý yaa hijp Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy piäyø'øgät, nõcxäp hajxy jim maa ja'a tuñän. Pønjatý hānajtý yaa hijp Jerusalencajptooty, tsipcøxp hajxy yaa choonät. Pøn-jatý hānajtý hijp camjooty, cab hajxy ñøcxtägätsät quiajptootyhajxy. ²² Jaančh tehñ chaačhpøgaambä jäya'ayhajxy nägø'ø nädecypä. Jadāañap jaduhñ nebiaty jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo jiada'añii. ²³ Jaančh tehñ chaačhpøgaambä to'ox-iøjc-hajxy hānajtý, ja'a hajxy hānajtý moxtsa'amhajpā, ja'a hajxy hānajtý maaxhuungmøødpä. Hoyhoyyā jäya'ayhajxy yaa chaačhpøga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaančh tehñ yajcumädowāañap hajxy jaduhñ.

²⁴ Nāje'e hajxy yho'oga'añ coo ja'a tsip jiada'añii. Nāje'e hajxy miadsa'añii. Mānit hajxy yajnøcxa'añii wiinduhmyhagajpt. Minaambä jäguemjäya'ay ja'a Jerusalencajpt hajxy yajma'ada'añ, høxtä coonä yhabétät coo ja'a cuhdujt hajxy piøjcäxät coo hajxy jaduhñ quia'a jatcøøñät.

²⁵ Cähxø'øgaambä hijxtahñd maa ja'a xøøjän, maa ja'a po'ojän, maa ja'a madsa'ajän. Pädø'øgaambä mejy; jäditaamb jaduhñ. Paadiä cu'ughajxy chähgø'øwa'añ wiinduhmyhagajpt. ²⁶ Wiinmahñtiä-goyyaambä jäya'ayhajxy coo høchähgøøñä yaa jia-da'añii hädaa yaabä naaxwiin. Tsäyuyyaambä xøø chaadsä po'o chaadsä madsa'a. ²⁷ Mānitøch ngädaactägatsa'añ joc-hagujc, høøch ja'a Diosquexypä. Hājñjābøch ngäda'aga'añ mājāamøød. Xyhixäämbøchä jäya'ayhajxy. ²⁸ Coo jaduhñ jiadøøjät, mānit hajxy mjootcugø'øwät. Mānit hajxy mbädsøma'añ hawa'ad-stuum.

²⁹ Mānitā Jesús miānaangombä:

—Høxtahñdsä quepychaa, ³⁰ coo hajxy mhixy coo wiamy, mnajuøøby hajxy coo pioodtägøøñä. ³¹ Jaduhñ mawiinäts je'e coo ja'a hijxtahñd hajxy mhijxtsøønät, mnajuø'øwäp hajxy jaduhñ coo yhabaatnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

³² 'Coo jaduhñ yhabaadät nébiøch chamñ nmädi-a'aguiän, cahnä jäya'ayhajxy hānajtý quiøxy ho'ogyñä ja'a hajxy jäda'ahatypä. Tøyhajt jaduhñ. ³³ Tā-goyyaambä tsajtwiing møødä naaxwiin, pero tøji-adaamb nébiøch chamñ nmädi-a'aguiän.

³⁴ 'Mniyajcopcø'øwøøjap hajxy. Cab hajxy mnajuø'øy mānāajøch ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy hoy mhídät. Cab hajxy mhü'ug cab hajxy mjøø'xät. Cab hajxy tii mhadsógät hädaa yaabä naaxwiin. Pønjatý jaduhñ ca'a cudiumb, haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa cu jia tsāna'aw. ³⁶ Nāhix hahixø'ø hajxy mhídät. Homiānaajä hajxy mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg mga'a jat mga'a habétät, nébiøch hajxy hoy xwyiingudsähgø'øwät, høøch ja'a Diosquexypä.

³⁷ Xøømbaadiä Jesús hānajtý yajnähixø'øy tsajtøgooty. Coodspaady hānajtý wiädity maa ja'a tuñ xiøhatiän Olivos. ³⁸ Jopyñä ja'a jäya'ayhajxy hānajtý quiøxy hamugø'øy tsajtøgooty coo ja'a Jesús miädi-a'agy hajxy hānajtý wyi'i yhamädoowhidaañä.

22 Tøø ja'a pascuaxøø hānajtŷ miāwiingoønā mānaa ja'a tsajcaagy hajxy hānajtŷ quiayyān ja'a cajpā tsooy miøødābā. ² Jia wi'i xyiictaacy py jia wyi'i miādiaactaacy py ja'a teedywiindsøn hajxy hānajtŷ møødā ley-yajñāhixøøbiā hajxy nebiā Jesús hajxy yaghó'ogāt. Pero chāhgøøbiā cu'ug hajxy hānajtŷ.

³ Mānitā Judas Iscariote ja'a Satanās jioottāgøøyy quioptāgøøyyā. Jesús jiamiøød hānajtŷ je'e tu'ug maa ja'a nāmajmetspān. ⁴ Mānitā Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødmādia'agy møødā møjhāj pā hajxy maa ja'a tsajtjōcān. Je'e yajmøødmādiaac nebiā Jesús yajcø'dāgø'øwāt. ⁵ Mānitā teedywiindsøn hajxy xioøn-daacy. Mānitā Judas hajxy ñāmaayy coo xādø'øñ hajxy mio'owa'añ. ⁶ Mānitā Judas ñāhadsooyy. Mānit tiāgøøyy wiinmahñdyhāj pā nebiā Jesús yajcø'dāgø'øwa'añ, mānaa ja'a cu'ughajxy hānajtŷ quia'a jatŷ mayyān.

⁷ Mānitā pascuaxøø yhabaatnā mānaa ja'a tsajcaagy hajxy quiayyān, ja'a cajpā tsooy miøødābā. Yoixypā meeghuung hajxy hānajtŷ ja'a pascuaxøøjooty.

⁸ Mānitā Jesús ñāmaayy ja'a Pedro møødā Juan:

—Nøcx ja'a tsuugay hajxy yaghoyø'øw. Tøø yhabaady coo hajxy ndsuugayāñām ja'a pascuaxøøgøxpā.

⁹ Mānitā Jesús hajxy miāyajtøøyy:

—Maa højts nyaghoyø'øwāt.

¹⁰ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy mgajptāgø'øwāt, mbaadaambiā jāya'ay hajxy tu'ug majtcōn. Mbanøcxāp hajxy maa tiøjtāgø'øwa'añān. ¹¹ Mānitā cudøjc hajxy mnāmā'awāt: "Højts nWiindsøn tøø xquiexy coo højts miičh nmāyajtøwāt maa hawa'adspā jii maa højts ndsuugāyāt ja'a pascuaxøøgøxpā." ¹² Mānitā hawa'adspā hajxy xmio'owa'añ cruundā jim cøxp. Tøø hajxy hānajtŷ hoy yajxōn yaghoyø'øy. Jimā tsuugay hajxy myaghoyø'øwāt.

¹³ Mānit hajxy hoy piaady nebiatiā Jesús hānajtŷ tøø miāna'añān. Mānitā tsuugay hajxy yaghoyøøyy ja'a pascuaxøøgøxpā.

¹⁴ Coo yhabaatnā, mānitā Jesús hajxy yhāñaaguiādaacy meexāwiinduum møødā jiamiøødhajxy. ¹⁵ Mānitā Jesús miānaañ:

—Cooch nho'ogañnā, jootcūjc-høch nnijāwø'øyii cooch mijts nmøødtsuugaya'añ ja'a pascuaxøøgøxpā.

¹⁶ Cábøch mijts nmøødtsuugaadiāgatsa'añ høxtā coonā yhabāadāt mānaa ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'øga'añān. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁷ Mānitā Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomøød. Mānitā Dioscujú'uyāp yeycy. Mānit miānaañ:

—Huucmuc hajxy hādaa nāgøxiā. ¹⁸ Cábøchā vino nhuuctāgatsa'añ høxtā coonā yhabāadāt coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'øga'añ.

¹⁹ Mānitā Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mānitā Dioscujú'uyāp yéjcombā. Mānitā tsajcaagy qyijwa'xy. Mānitā jiamiøød miooyy. Mānit miānaañ:

—Høøch nni'x ngopc hādaa. Ja'a mijtscøxpøch nniñāhduga'añii cooch mijts nnāhho'tu'uda'añ.

Naaghóoc-høch mijts xjiahmiejtsta'agy, jaduhñā tsajcaagy hajxy mgāyāt.

Coo hajxy quiaabiādøøyy, mānitā Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hānajtŷ vinomøødpā. Mānit miānaañ:

²⁰ —Hādaa vino, hijxtahñd jaduhñ miāhmø'øwa'añ nébiøch nnø'ty nyaghāyowa'añān cooch mijts nnāhho'tu'uda'añ.

²¹ 'Pero ja'a craa xyegāambøchā, yaačh jaduhñ xmiøødhāña'ay maa hādaa meexān. ²² Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøchā Dios tøø xyajñāhdijjiān, høøch ja'a Diosquexypā. Pero ja'a craa xyegaambā, maas haxøøg jiada'añ yhabeta'añ.

²³ Mānitā Jesús jiamiøødhajxy tiāgøøyy nimiāyajtøwābā hamiñ haxøpy pøñā Jesús yegaamb.

²⁴ Mānit hajxy tiāgøøyy yajcapxiøøbiā pøñ møjtuuñg mo'owāañāp. ²⁵ Mānitā Jesús miānaañ:

—Hādaa hajxy yaa gobiernāhāj pā hādaa yaabā naaxwiin, nā'ā hanehmb hajxy. Tsipcøxpā cu'ughajxy quiudiuñ neby hajxy yhane'emyijān. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy mnibiāda'agøøjāt nebiā gobiernān. Pøñ møjtuuñg møød maa mijtsān, ween ñibiāda'agyii nebiā tuuñg møj ca'a møødpān. Pøñ hanehmb maa mijtsān, ween ñibiāda'agyii nebiā moonsān. ²⁷ Pøñ møjtuuñg møød, ja'a craa caabiā, tøgā craa māyajcaabiā. Ja'a craa caabiā, je'eds møjtuuñg møød. Pero høøch mijts nyajcaaby, hōyhøch møjtuuñg nja møødā.

²⁸ 'Tøøch mijts xmiøødyo'oy xmiøødnaxy tsip xex.

²⁹ Pāadyhøch mijts møjtuuñg nmo'owa'añ, nébiøch nDeedy tøø xmio'oyān, ³⁰ neby hajxy jim mgay mhú'ugāt maačh nmeexāwiinduumān maačh ngobiernāhada'añān, nebiā hoyhāñaabiejt hajxy myaghāña'awø'øwāt mānaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añān, ja'a nāmajmetsc-hagajptā.

³¹ Mānitā Jesús ja'a Pedro ñāmaayy:

—Simón, Simón, mniyajcopcø'øwøøjāp. Tøøchā Satanās cuhdujt xjia māyujwa'añ coo mijts xyajtu'udāgōyyāt. ³² Pero tøøchā Dios nmānuu'xta'agy ja'a miičhcøxpā nébiøch miičh nmādia'agy homiānaajā xmiābøjčāt. Coo miičh hānajtŷ tøø mwiiinmahñdymejtsnā, mjoodcapxmøcpøgāp ja'a mjamiøødtøjc neby hajxy jaduhñ quia'a tu'udāgōyyāt.

³³ Mānitā Pedro ja'a Jesús ñāmaayy:

—Homiāajøch miičh nbanøcxāt, hoy jia pujxtøgootiā. Høxtā nāguipxy jaduhñ nmøødhø'ogāt.

³⁴ Mānitā Jesús miānaañ:

—Pedro, chamñ nnāma'ay, cahnā tseyy hānajtŷ ya'axyñā, tøø miičh hānajtŷ tågøøghooc mnijøgapxyii cooch tyijy xquia'a hixiā.

³⁵ Mānitā Jesús miāyajtøøyy ja'a jiamiøødhajxy:

—Cooch mijts nguejxy Diosmādia'agy-yajwa'xpā, mānitøch mijts nnāmaayy coo hajxy tii mga'a wāhātāt, ni xuumy, ni xādø'øñhidøhñdy, ni cø'øg. Y tii hajxy myajmaajiajt.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

³⁶ Mānitā Jesús miānaañ:

—Pero chaach nmānaañnā coo xuumy hajxy mwāhātāt møødā xādø'øñhidøhñdy. Pøñ espada ca'a

møød, weenä wyit tioogy nebiä espada jiúyät.

³⁷ Tsipcøxp tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän ja'a høøhcøxpä: "Ca'awiindøyhäna'c jaduħ tyijjä." Cøxiä jaduħ tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a høøhcøxpä.

³⁸ Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa højts espada metsc nmøødä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Mädøyyä jaduħ.

³⁹ Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Mänit ñøcxy maa ja'a Olivostunän neby hānajtj ñä'ägä cuħdujthatiän. Quipxiä jiamiøødhajxy pianøcxy. ⁴⁰ Coø hajxy jim miejch, mänitä Jesús miänaañ:

—Tsøgä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduħ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴¹ Mänitä Jesús ñøcxy jäguemjuøøby nidiuhm Diospa'yaaxpä. Mänit jyjcädaacy. ⁴² Mänit miänaañ:

—Teedy, coø miič jaduħ mmäná'anät, cáboch hädaa tsaachpä peenä nmänäxät. Pero ca'a yhøøch nguħdujtä nyaghidaamby; miič mguħdujt hidaamb.

⁴³ Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøøxy.

Tsajpootyp hānajtj chooñ. Ja'a Jesús ja'a mäjaa hoy mio'oy. ⁴⁴ Jaanč tehñ chaačhpøjpä Jesús hānajtj. Mänitä Dios miänuu'xtaacy nägøø nādecypä. Mänit xiäbitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵ Coø ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit tiänaayø'cy. Mänitä jiamiøødhajxy hoy yhixø'oy. Haagä maab hajxy hānajtj je'eguiøxpä coø hajxy hānajtj jiaanč tehñ jiootmayhaty. ⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coø mwi'i mia'ay. Pädøøg hajxy.

MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduħ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷ Jimnä ja'a Jesús hānajtj miädia'agyñä, mänitä cu'ug miejch. Ja'a Judas hānajtj copc-hajp maa ja'a cu'ughajxiän. Je'e ja'a Jesús hānajtj tøø jiamiøødhajxy maa ja'a nämajmetspähajxiän. ⁴⁸ Mänitä Jesús hoy chu'xy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miič xyega'añä, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁹ Mänitä Jesús jiamiøødhajxy miänaañ:

—Wiindsøn, nej, pädøøgäp højts espadahaamä.

⁵⁰ Mänitä Jesús jiamiøød tu'ug tiaatspujxtuuty ja'a teedywiindsøn mioonsä. Ja'a hahooybä taatsc ñäbujx.

⁵¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhñä.

Mänitä Jesús ja'a craa tiaatsc piädaacä. Tsooc je'e.

⁵² Mänitä Jesús ñämaayy ja'a teedywiindsøn hajxy, møødä tsajtøjwiindsøn hajxy, møødä møjtøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hānajtj jajpädøøgaambä:

—Nej, méel'tspøch hajxy jaduħ xtyijjiä coø espada coø wojpt hajxy mmäbädøøguiä. ⁵³ Coøch mijts hijty nmøødhity tsajtøgooty najxpäxøø, cáboch mijts hijty nej xtiuñ. Pero tøø yhabaatnä coøch mijts xmiädsät ja'a haxøøgpä miäjaagøxpä.

⁵⁴ Mänitä Jesús hajxy miajch. Mänit hajxy jajnøcxy maa ja'a teedywiindsøn tiøjcän. Jäguemjuøøbiä Pedro hānajtj piayo'oy. ⁵⁵ Mänitä soldado jøøn hajxy tiägøøyy jajmøjjøøbiä jim tøba'amhagujc. Mänit hajxy

yhøxtaacy piquiä jøømba'axaambä. Mänitä Pedro pi-ahøxtaacpä. ⁵⁶ Mänitä to'oxymoonsä ja'a Pedro yhjy coø jii by piahäñaabiä. Mänit miänaañ:

—Yøø mixy, ja'a Jesús jiamiøød yøø.

⁵⁷ Mänitä Pedro ñijjogapxä:

—Pi'muuxy, cábochä Jesús nhixiä.

⁵⁸ Mänitä Pedro yhøxcájpägombä wiinghäna'c. Mänit ñämaayyä:

—Miič mjamiøød je'e, tuhñds.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Joom, caj tiøyyä.

⁵⁹ Tøø hānajtj tu'horä yhity, mänitä Pedro ñänøømä:

—Tøyhajt jaduħ coø ja'a Jesús jiamiøød yøø. Galilea yøø craa choħñbä.

⁶⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Joom, pätiidä miič jaduħ mnä'ä mädiaacyy.

Tuunä Pedro jaduħ ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a tseey jiaanč yaaxy. ⁶¹ Mänitä Jesús ja'a Pedro miøjhee'py.

Mänitä Pedro cøj jiahmiech waambaty hānajtj tøø ñäma'ayijäm ja'a Jesús: "Cahnä tseey hānajtj ya'axyñä, tøø miič hānajtj tägøøghooc mnijjogapxyii cøogøch tyij xquia'a hixiä." ⁶² Mänitä Pedro wyiimbijnä. Mänit hoyhoy jioøyy.

⁶³ Mänitä Jesús tiägøøyyä näxiicäbä näyáaxäbä ja'a häna'c-hajxy hānajtj hadänaabiä. Mänit tiägøøyyä wobhó'cäbä. ⁶⁴ Mänit hajxy wyiinguxodsøøyy. Mänit hajxy wyiinguwobøøyy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Najuøøw pøñ tøø xwiopy.

⁶⁵ Jaanč tehñ yhaxøøgjatiä Jesús ñämaayyä.

⁶⁶ Coø jioøøyy, mänitä judfoshajxy yhamugøøyy, møødä møjtøjc-hajxy, møødä teedywiindsøn hajxy, møødä ley-yajnähixøøbiä hajxy. Mänitä Jesús hajxy yajnøcxy maa junta hajxy hānajtj yagjadyiijän. Mänit hajxy miäyajtøøyy:

⁶⁷ —Højtsä tøyhajt móoyyäc, nej, miič Dios tøø xquixiä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Høyhøch jaduħ cu nja mäna'an, cáboch mijts häyaa xñä'ä mäbøjcäbät. ⁶⁸ Y coøch mijts waambaty nmäyajtøwät, cáboch hajxy xyhadsówät, ni cáboch hajxy xyhøxmädsät. ⁶⁹ Tøø yhabaatnä coøch jim nnøcxaanä maa ja'a Diosän, ja'a møjcuħdujtmøødpä. Jímhøch nøcxy nhäña'awa'añ maa ja'a yhahooyhaampiän, høøch ja'a Diosquexypä.

⁷⁰ Mänit hajxy wyi'i miäyajtøøyy:

—Nej, miičhä Dios xyHuunghajpä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tøyhajt jaduħ nej mijts mmäna'añän.

⁷¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Tii testigo hajxy nnä'ä jaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø nmädóowäm coø hamdsoo tøø ñimiädi-agyii.

23 Mänit hajxy nägøxiä tiänaayø'cy. Mänitä Jesús hajxy jajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän.

² Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyi'i quiapxhiñ.

Nøñ hijty miäna'añ coø højtsä gobiernä xädøøñ nga'a mó'owät ja'a jim tsänaabiä Roma. Jaduħ hijty

miänaambä cooc tyijy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernähajpä.

³ Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, jaduħn miich mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judíosájptänä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Tøyhajt jaduħn nej miich mmäna'añän.

⁴ Mänitä Pilato ñämaayy ja'a teedywiindsøñhajxy møødä cu'ug:

—Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵ Mänit hajxy tehngajnä wyi'i ya'axy:

—Høħnda'agymiädia'agyhaam yø'ø craa yajñähixø'øy ja'a Judeabä-jäya'ayhajxy. Jim yajtsøħndaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduħn yaa jiatcøøbiä.

⁶ Coo ja'a Pilato jaduħn miädooyy, mänit yajtøøyy pø jimä Jesús jiaanč tsooñ Galilea. ⁷ Coo ja'a Pilato yhawäñäxä cooc ja'a Jesús jim chooñ, mänitä Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduumän. Hix, gobernador ja'a Herodes hänajty jim tiuumby Galilea. Tøø hänajty quioody Jerusalén xøøhajpä. ⁸ Coo ja'a Herodes ja'a Jesús yhiixy, mänit jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hänajty jia wi'i yhixa'añ. Tøø hänajty miädohyaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø yajcähxø'øgy. Jaduħnä Herodes hänajty jia wi'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäbä yajcähxø'øgät. ⁹ Mänitä Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wi'i miäyajtøøyy, pero cabä Jesús ñä'ägä hadsooyy. ¹⁰ Tehngajnä ja'a Jesús hänajty ñähwaambedyijäm ja'a teedywiindsøñhajxy møødä ley-yajñähixøøbiähajxy. ¹¹ Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøøyy näxiicpä näyaaxpä møødä soldadohajxy. Mänitä wit hajxy yajpägøøyy yajxøñbä nebiä rey wyitän. Mänitä Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbity maa ja'a Pilatän. ¹² Mänitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjca. Nimiädsiphajtäp hajxy hänajty.

¹³ Mänitä Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsøñhajxy møødä copc-hajpähajxy møødä cu'ughajxy. ¹⁴ Mänit miänaañ:

—Mijtsøch hädaa craa tøø xyajnämech. Mmänaamb mijts jaduħn coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja yajmüyach maa mijts mwiinduumhaxiän, y tøø hajxy mhixy mmädoy coo ja'a pojpä quia'a møødä nej mijts tøø mja nähwaambetiän. ¹⁵ Ni ja'a Herodes quia'a mäna'añ coo ja'a pojpä miøødä, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojpä quia'a møødä. Paady, cábøch nyajyagho'oga'añii.

¹⁶ Jayøjphøch nyajcumäowa'añ, mänitøch nhøxmadsaannä.

¹⁷ Jaduħn hajxy hänajty quiuhdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hajxy hänajty tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty. ¹⁸ Mänit hajxy nägøxiä yaaxy:

—Ca'a yø'ø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmádsäp ja'a craa Barrabáshajpä.

¹⁹ Paadiä Barrabás hänajty tøø chumyii coo ja'a tsip hänajty tøø yajpädø'øgy cajptooty, møød coo hänajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. ²⁰ Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hänajty. Jaduħnä cu'ug jia

nämäaguiombä. ²¹ Mänitä cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, møjpahbet hajxy cruzcøxp.

²² Miädägøøghoocpä ja'a Pilato jia mänáangombä:

—Pero nébiämäts jaduħn tøø jiatcø'øy. Cabä pojpä tii miøødä. Nébiøch nyajyagho'ogøøjät. Nyajcumä-dowáambioch. Mänitøch nhøxmadsaannä.

²³ Pero tehngajnä hajxy jiaanč tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. Jaduħndsä teedywiindsøñhajxy yaaxpä. Mäjadaac hajxy jaduħn neby hajxy hänajty miäna'añän. ²⁴ Mänitä Pilato miänaannä coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. ²⁵ Mänit Barrabás yhøxmajch, ja'a cu'ughajxy hänajty tøø yajñähdiijäbä, ja'a hänajty tøø chumyijäbä je'eguiøxpä coo tsip hänajty tøø yajpädø'øgy, møød coo hänajty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. Mänitä Pilato yhanehmy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

²⁶ Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hänajty yajnøcxy maa hajxy hänajty miøjpahbedä'añän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug miajch, ja'a xøhajpä Simón, ja'a Cirenetsøhmä. Camjootiä Simón hänajty tøø yhoj. Mänitä cruz hadsip yajtsømdu'ubøjca. Høxhaamä cruz miäyohy.

²⁷ Jaanč tehñ ñämay hajxy hänajty pianøcxy møødä to'oxiøjc-hajxy. Jøøyyäp yáaxäbä to'oxiøjc-hajxy hänajty ñøcxy. Jootmayhajp hajxy hänajty ja'a Jesúsøxpä.

²⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc-hajxy miøjhee'ppejty ja'a hajxy tsohmä Jerusalén. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'ač hajxy xñäjø'øy. Mijts hamdsoo mniñäjø'øwøøjäp møødä mhuunghajxy.

²⁹ Habaadaamb jaduħn coo ja'a jäya'ayhajxy miäna'ana'añ: "Jootcujca to'oxiøjc-hajxy yhity ja'a yhuung ca'a hijpä." ³⁰ Mänitä jäya'ay ja'a tun hajxy ñäma'awa'añ: "Højts nähgahbéjtäc, højts yú'tsäc."

³¹ Xchaächtiunáambøch ja'a jäya'ayhajxy, hóyhøchä pojpä cädieey nga'a ja møødä. Maas hanaxiä mijts mjada'añ mhabeta'añ.

³² Metscä mee'tspädøjc ja'a Jesús hänajty quipxy nøcxy miøødmøjpahbedä'añii. ³³ Coo hajxy jim miejch maa hänajty xiøhatiän "Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopc Ñähgädá'aguiän", mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp møødä mee'tspädøjc, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug ha-hooyhaamby. ³⁴ Jimnä ja'a Jesús hänajty miøjpahbedyiinä, mänit miänaañ:

—Teedy, mee'x yø'ø häna'c-hajxy; cab hajxy ñajuø'øy tii hajxy jaduħn coo jiatcø'øy.

Mänitä soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägøøyy yajñiguuihäyø'cäbä. ³⁵ Jimä cu'ughajxy hänajty miähee'pna'ay møødä tuungmøødpähajxy. Jimä Jesús hajxy hänajty wyi'i ñäxi'igy:

—Yajñähwaachp yø'ø craa hijty wiinghäna'c. Ween hamdsoo yajñiñähwa'ačhii pø tøj jaduħn Dyioshuungä, pø tøj jaduħn Dyiosquexiä.

³⁶ Jaanä jaduħnä soldadohajxy wyi'i ñäxiicpä. Mänitä Jesús vinagre yaghuucä. ³⁷ Mänit ñämaayyä:

—Pø tøj miichä judíoshajxy xquiobiernähaty, hamdsoods yajñiñähwa'adsøø.

³⁸ Mänitä soldado pu'uyhuung hajxy jim yujpahy cruzcuhduum. Tägøøgtu'u hayuuc hänajty miøødä cu-jaay: "Hädaadsä judiøshajxy guiobiernähajpy." Griego-haam hänajty quiujaayä, møødä latínhaam, møødä hebreohaam.

³⁹ Mänitä mee'tspä tu'ug miänaañ, ja'a hänajty tøø miøjpahbéjtäbä cruzcøxp:

—Pø tøyyä Dios tøø xquiexy, hamdsoods yajniñäh-wa'adsøø, y yajnähwáatsägäts højtspä —nømä Jesús ñämaayyä.

⁴⁰ Mänitä craa yhojjä jiamiøød:

—Nej, cájtämä Dios mwiingudsähgø'øyä. Paady højts ngumadowáañäm coo tøø ngädiéhyäm. Pero hädaa craa, caj nej tøø jiatcø'øy.

⁴² Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jesús, høøch xjahmiédsäp coo miich hänajty mdägø'øwa'añ gobiernähajpä.

⁴³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ nñäma'ay, jädä'ajoch miich jim xmiødhada'añ tsajpootyp.

⁴⁴ Cujyxioø hänajty je'e, mänit wyiingoodsøøyy wiin-duhmyhagajpt. Tägøøghorä yhiyty wiingoods. ⁴⁵ Cabä xøø hänajty maa ñä'a hañ. Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc quiøø'tswa'xy cujjä. ⁴⁶ Mänitä Jesús yaaxy:

—Teedy, høøch miich njoot njuøhñdy nya-jcø'ødägø'øwaamby.

Jagoo jaduñ jiaac mänaañä, mänitiä yho'nä.

⁴⁷ Mänitä soldadowiindsøn yhiyx nebiä Jesús jiajtiän. Mänit jia mänaañ coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, coo ja'a Jesús ja'a pojpä hijty quia'a møødä.

⁴⁸ Coo ja'a cu'ughajxy yhiyx nebiä Jesús jiajtiän, mänit hajxy wyiimbijnä jootmayhájtäp. ⁴⁹ Jimä Jesús miägu'ughajpähajxy hänajty tiäna'ay jäguemjuøøby møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty jim tøø piadsóoñäbä Galilea. Yhiyx hajxy je'ebä nebiä Jesús jiajtiän.

⁵⁰ Jimä hojiäya'ay hänajty tu'ug ja'a xøhajpä José. Ari-matea hänajty chooñ jim Judeanaaxooty. Møjtuuñg hänajty miøød maa ja'a judiøscajptän. ⁵¹ Pero cab jaduñ piämänaañ coo ja'a Jesús cu yagho'cä. Jiøbhijxyp hänajty je'e coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'ø-ga'añ. ⁵² Mänitä José ja'a Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänácät cruzcøxp.

⁵³ Coo ja'a cuhdujt jaduñ miooyyä, mänit yajmänajcy. Mänitä poobwit yajnähbijty. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy maa ja'a tsaajutän ja'a naamhädiúñäbä. ⁵⁴ Mänacyxioø hänajty je'e mänaa ja'a Jesús ñäaxtägø'øyän. Viernes hänajty je'e. Hadsuujøøñäp hänajty; ja'a poo'xxioø hänajty habáatnäp.

⁵⁵ Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hänajty tøø piadsóoñäbä Galilea, mänitä Jesús hajxy hoy yhiyx maa hänajty tøø ñäaxtägø'øyän. ⁵⁶ Coo hajxy wyiimbijty, mänitä pa'agxuu'pähón hajxy hoy jiuu. Mänit hajxy pi-oo'xnä ja'a poo'xxioøjooty neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän.

24 Näxøøjopiä to'oxiøjc-hajxy ñøcxtägajch maa ja'a Jesús hänajty tøø ñäaxtägø'øyän møødä jiamiøødhajxy wiingpä. Pa'agxuu'pähongón hajxy ñøcxy ja'a hajxy hänajty tøø jiúyyäbä. ² Coo hajxy jim

miejch, mänit hajxy yhiyx coo ja'a tsaajut hänajty tøø yhawa'ačh. ³ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøñ piaaty. ⁴ Mänit hajxy chähgøøyy. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'øwät. Mänit hajxy yhiyx coo ja'a jäya'ay hajxy hänajty metsc miøødtäna'ay. Yajxon-jatiä wyithajxy hänajty. Høxtä haambä wyithajxy hänajty. ⁵ Mänitä to'oxiøjc-hajxy ñaaxcooyy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty chähgø'øy. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa coo mhøxta'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ayhagujcän. ⁶ Cab je'e yaajän. Tøø jiuypiojnä. Nej, cab hajxy mjahmiechä neby hajxy jiiby tøø xya-jmøødmädia'aguiän Galilea. ⁷ Nømä Jesús ja'a Diosquexypä hajxy xyhawaanä cooc hijty quiø'ødägø'øwa'añii ja'a cubojpäya'ay ja'a cugädiee-jiäya'ay, cooc hijty miøjpahbedä'añii cruzcøxp, cooc cudägøøgxøø hijty jiuypioğa'añ.

⁸ Mänit hajxy jiaančh jahmiejtsnä neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayiiän Jesúsäm. ⁹ Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänitä jiamiøød hajxy hoy yhawaanä ja'a nämajtu'ug-pä møødä nämaybä. ¹⁰ Ja'a to'oxiøjc ja'a mädia'agy hajxy mäméjtsäbä, jue'e hajxy hänajty näje'e xiøhaty María Magdalatsohmä, møødä Juana, møødä María ja'a Jacobo tij. ¹¹ Pero cabä to'oxiøjc ja'a miädia'agy-hajxy miäbøjcäxä ja'a Jesús jiamiøødhajxy. Nebiä cuh-hiimbä-mädia'aguiän hajxy jaduñ miädooyy.

¹² Pero ja'a Pedro, miäbøjc je'e. Päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñäaxtägø'øyän. Coo jiiby quiuwoodsøøyy, mänitä poobwit yhiyx coo wiingtuum yhijnä. Mänit wyiimbijnä. Yagjuøøyy jaduñ neby hänajty tøø jiadyiiän.

¹³ Mänitxøøbä ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty metsc ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Emaús. Maj-tu'ugkilómetro hänajty jiäguemä maa ja'a Jerusalénca-jptän. ¹⁴ Mädiäacäp hajxy hänajty tiu'uyo'oy tijaty tøø jiadyii. ¹⁵ Mänit hajxy wyiingumedsøøyyä ja'a Jesús. Mänit hajxy miøødtu'ubøjcy. ¹⁶ Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhøxcajpy. ¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mmädiaacyy. Tii hajxy coo mdajy coo mmay.

¹⁸ Tu'jäya'ay hänajty xiøhaty Cleofas. Mänit yhad-sooyy:

—Hopioñä ñajuø'øy tii jim tøø jiadyii Jerusalén jäda'a xøøbä. Nej, miich nidiuhm mga'a najuøøby tii jim tøø jiadyiiä, hoy miich jim tøø mja hijpä.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii jaduñ tøø jiadyii.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Jesús tøø yagho'ogyii cruzcøxp. Ja'a teedywi-indsøn hajxy yejc møød højts ngopc-hajpä. Diosquexy hijty wiädity. Hoy-yagjuøøñäjatypä hijty yajcähxø'py. Hoy hijty miädia'agy ja'a Dioscøxpä cu'ughagujc.

²¹ Jaduñ højts njoot hijty chocy coo ja'a Jesús ja'a gobiernä Rómaba ja'a quiuhdujt cu piøjcä nebiä gobiernä yaa quia'a hanéhmnät maa højts ngajptän, højts judiøsjäya'ayhajxy. Maaxtøjcy mädägøøyy jaduñ yagho'cä. ²² Haamiän ja'a to'oxiøjc-hajxy näje'e yhooyy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñäaxtägø'øyän. ²³ Pero cábäc hajxy piaaty. Mänitägä Diosmoonsä hajxy metsc

yhijxy ja'a tsajpootypä-tsohm̄bä. Mänitac hajxy yhawáañäxä cooc ja'a Jesús hánajty t̄øø jiuyp̄iõjnä. Hoy-yagjuøøñä højts hajxy xyajmøødmädiacy.

²⁴ Mänit højts njamiøødhajxy hoy yhiixpä. Jadúhñac hajxy piaatpä nebiä to'oxiõjc-hajxy hánajty t̄øø ñägäpxiän. Ni jé'egädsä Jesús hajxy quia'a hijxy.

²⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cab hajxy mnä'ägä wiinjuø'øyä, cab hajxy mnä'ägä mabøquiä nebiä Diosquexyhajxy jecy miänaañ. ²⁶ Tsipcøxpä Diosquexy chaaçhpøga'añ coo hánajty jim̄ ñøcxaanñä tsajpootyp.

²⁷ Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädiacy majaty miädiacyiijän. Jim̄ quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hánajty t̄øø quiujaayän. Cøjx quiapxy mäduhñtiä ja'a Diosquexyhajxy quiujahyyän.

²⁸ Cooc hajxy jim̄ miejch Emaús, mänitä Jesús miänaañ cooc jiaac yo'oya'añ. ²⁹ Mänit hajxy ñämaayho'cy:

—Huuc mähmø'øw yaa maa højtsän. T̄øø chuujøøñä. Coodsøøñäp jaduuhñ.

Mänitä Jesús jiaanč mähmøøyy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy. ³⁰ Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. Mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yecy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøød mioooy. ³¹ Mänitnäs hajxy yhöxcajpnä. Mänitä Jesús yhadägooyøøñä. ³² Mänit tu'jäya'ay miänaañ:

—Wíinghöch hijty nniijawø'øyii tu'haambejpä coo ja'a Diosmädiacy xyajmøødmädiacy.

³³ Mänitiä hajxy wyiimbijnä, ñøcxtägajch Jerusalén. Mänitä jiamiøød hajxy hoy piaady maa hajxy hánajty t̄øø yhamugø'øyän, ja'a nämajtu'ugpä møød hajxy nämaybä. ³⁴ Mänit hajxy nämetspä ñämaayyä:

—Tøyhajt jaduuhñ coo ja'a nWiindsønhajtäm t̄øø jiuyp̄iõcy. Ja'a Simón jaduuhñ t̄øø yhiixy.

³⁵ Mänit hajxy je'e ñägäpxpä cooc ja'a Jesús hajxy t̄øø piaady tu'haam. Mänitac hajxy yhöxcajpnä coogä Jesús ja'a tsajcaagy qyijwa'xy.

³⁶ Jiiby hajxy hánajty miädiacyñä, mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa hajxy hánajty yhäña'ayän. Mänit yajpoo'xy ja'a jiamiøødhajxy. ³⁷ Mänit hajxy jiaanč tehñ chähgøøyy. Háañmä tyijy hajxy nämejtsä.

³⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Tiič hajxy coo xquia'a høxcapy. ³⁹ Høxtáhmdsøch hädaa ngø'ø, høxtáhmdsøch hädaa ndecy. Høøch je'e Jesús. Høøch hajxy nähdoñac. Cabä háañmä ni'x copc miøødä nébiøch høøch nmøødän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a quiø'ødiecy yaghijxy ja'a jiamiøødhajxy. ⁴¹ Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mabøjcy. Xoonðaacp hajxy hánajty møød hajxy hánajty yagjuø'øy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooch ngáyät.

⁴² Mänitä hacxtsa'ay hajxy mioooy møødä møjtsiinjøødy. ⁴³ Mänitä Jesús quioonðsoooy. Mänit quiaay maa ja'a wyiinduumhajxiän. ⁴⁴ Mänit miänaañ:

—Nébiøch t̄øø njatiän, t̄øøds hajxy hijty nhawáañäm mänaa hajxy quipxy t̄øø nhijtäm. Tøjiajt jaduuhñ ja'a høøchcøxpä neby jiiby myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädiacyaguiän, chaads jiiby maa ja'a Sálmosän, chaads jiiby maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jiáhyyäbä.

⁴⁵ Mänitä Diosmädiacy quiapxtøøyy:

⁴⁶ —Jaduuhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädiacyaguiän cooc ja'a Diosquexy tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc cudägøøgxøø jiuyp̄iõjtägatsa'añ, ⁴⁷ y cooc miädiacyaga'añii wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén miädiactsoona'añii. Jaduhñä cu'ughajxy yajwiingapxø'øwa'añii coo ja'a yhäxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Mänit hajxy yajñähwa'adsa'añii ja'a piojpä quiädieey hajxy. ⁴⁸ Hamdsoo hajxy t̄øø mhixy t̄øø mmädooy nébiøch cham̄ nmiädiacyaguiän. ⁴⁹ Nyajnäguexáambiøch mijts ja'a Dioshespíritu ja'a nDéedyhöch t̄øø xyajwiinwaanø'øyäbä cooch mijts nmó'owät. Jim̄ choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy mmähmø'øwät Jerusalén høxtä coonä ja'a Dioshespíritu hajxy hánajty t̄øø xñägäda'agy.

⁵⁰ Mänitä Jesús miøødcajptpadsøømy ja'a jiamiøødhajxy. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania. Mänitä Jesús ja'a quiø'ø chajxajy. Mänitä Dioscujú'uyäp yecy ja'a jiamiøødcøxpähajxy.

⁵¹ Mänit hajxy ñähguécänä. Mänitä Jesús jim̄ ñøcxy tsajpootyp. ⁵² Mänitä Jesús hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä jiaanč tehñ jiootcujc. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. ⁵³ Jabom̄-jabom̄ hajxy hánajty ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy hánajty quiapxy miädiacy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Amén.

San Juan

1 Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnahixóoyyäm nebiä Dios jäya'ayhatiän. Jíyyäm hänajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jíyyäm hänajty je'e mөөдä Dios; Diósäts je'e. ²Jim hänajty je'e mөөдä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. ³Jaaya'ay jaduñ hädiuñ cøxiä. Nidiuhm yhädiuñ. ⁴Ja'a Dioshuung, yejpy ja'a jugyhajt je'e. Jaduhñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudøø'xpän. Xyajpädsømmäm hajxy hagoonstuum. ⁵Coo jøøn yhajajy hagoonstuum, hoy jaduñ nhíxäm. Ja'a Dioshuung, jaduñ mäwiinäts je'e nebiä jøønän coo xyaghíxäm neby hajxy hoy nwädíjtämät.

⁶Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhajpä Juan. ⁷Paadiä Juan quiejxä, jaduñhä Dioshuung ñägápxät, jaduñhä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbögät. ⁸Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'ä nägapxpä jaduñ quiejxä. ⁹Tøø ja'a Dioshuung hänajty yaa miejtsnä hädaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyäm nägøxiä maa hajxy yaa ndsánaayyäm hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä xyajnahixóoyyäm.

¹⁰Coo yaa miejch hädaa yaabä naaxwiin, cabä miädi-a'agy miäbójcäxä, hoy hänajty cøxiä tøø jia hädiuñ.

¹¹Jim je'e jia medsøoyy maa ja'a yhamdsoo cajptän, pero cab jim chojcä. ¹²Pero näje'ejaty hajxy chojcy. Pøñ jaduñ tsojc, pøñ ja'a miädia'agy mäbójcä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyä coo hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo hajxy nmäbójcämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduñ xyhuunghájtämät.

¹⁴Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajt je'e neby højts chaa njäya'ayhájttäm. Hädaa yaabä naaxwiin je'e chánaayy maa højts hájtäm. Tøø højts nhixy coo je'e miøjjä jiaančhä. Paady miøjjä jiaančhä coo je'e Dyioshuungä. Tiuumby je'e ja'a mayhajt homiänaajä. Tømiädiaacp je'e homiänaajä. ¹⁵Jaayá'ayädsä Juan jaduñ ñägäpx: —Yø'øya'ayhöch hijty nnägäpxyp, yø'ø høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'ødsä möjcuhtdujt nä'ägädä mөөд. Høøch, cábøchä cuhdujt jaduñ nmөөдä neby yø'øya'ay miøödan. Jímiam yø'øya'ay hänajty cooch yaa nmiñ ngahy.

¹⁶Jaayá'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtscøx-phájtäm homiänaajä. ¹⁷Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmiöödiägätsäm. Pero xchójcäm ja'a Dios hajxy mөөд xmióoyyäm ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä.

¹⁸Ni pøñ ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawáanäm nebiä Dios jäya'ayhatiän. Jiaanč

tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä mөөдä levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtøcueendähajpä hajxy hänajty tiuunghajpy. Jim hajxy chohndaacy maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyiindsøñhajxy jaduñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduñ quiejxä coo ja'a Juan hajxy ween nøcxy tiøyhajtmädooy pøñ je'e. ²⁰Coo ja'a Juan jaduñ miäyajtøøwa, yejc je'e ja'a tøyhajt. Caj yhöñdaacy:

—Ca'a yhöøchä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nahíxäm-bä, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coo hajxy xyhanéh-mämät.

²¹Mänitä jadähooc miäyajtøøwägumbä:

—Pøñ miich. Nej, miich Elíashajpä ja'a mináambäjä. Mänitä Juan yhadsooyy:

—Caj.

Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Nej, tøgä miich ja'a Diosmädia'agy jecy tøø mhuuc mäwädíjpä.

Mänitä Juan yhadsoogumbä:

—Cábämäts.

²²Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Pøñ miich. Højts ja'a tøyhajt móoyyäc neby højts ja'a nwiindsøñ häyaa nhawaandägätsät pøñ miich.

²³Mänitä Juan yhadsooyy:

—Høøch, nyajcapxøøbiøch ja'a Diosmädia'agy möc pactuum. Panøcx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaías jecy miänaañän coo hajxy mbanøcxät. Diosmädia'agy ja'a Isaías jecy yajwa'x.

²⁴Ja'a hajxy hänajty tøø quiexyíjábä maa ja'a Juangän, näje'e hajxy hänajty pianøcxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

²⁵Mänitä Juan miäyajtøøwa:

—Tii miich coo mnä'ä mäyajnäbejpä pø cá'adäm miich mGristäjä, pø cá'adäm miich ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁶Mänitä Juan yhadsooyy:

—Høøch, nøøháamhöch nmäyajnäbety. Pero xima jäya'ay tu'ug majiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhatyñä. ²⁷Jayøjphøch nmejch. Mänit yø'øya'ay høxhaam jiaac mejch. Möjcuhtdujt yø'øya'ay miøöð quejeech nmөөдä.

²⁸Jimä Juan hänajty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betábara, ja'a Jordánpä möjnøøhaawiimbä jaduñ maa ja'a xøø piädsømiän.

²⁹ Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhijsy. Jimä Jesús hä najty miänacy maa ja'a Juan hänajty tiäna'ayan. Mänitä Juan miänaañ:

—Huug hix hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Yø'ø jaduñ xøhajt ja'a Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Yø'øds hajxy je'e xñäho'tu'udáañäm. Yø'øds hajxy je'e xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm ja'a nbojpä ngädieeyhátäm. ³⁰ Yø'øch hijty nnänøømby ja'a høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'øds je'e ja'a møjcuhtujt møød quejeech nmøødä. Jimiäm yø'øya'ay hänajty mänaäch nmiñ nga'ayan. ³¹ Cábøch hijty nnajuø'øy pøñ jaduñ tu-naamnb nébiøch tøø nmädia'aguiän. Pero páadyhøch tøø nmech mäyajnäbejpä nøøhaam neby hajxy jaduñ mnajuø'øwät pøñ je'e, mijts judíos.

³² Mänitä Juan miänáañgumbä:

—Tøøchä Dioshéspiritu nhixy coo jim tøø chooñ tsajpootyp. Mänitøch nhixy coo hänajty miänacy nebiä palomän. Mänitä ñaaxcädaacy. Mänitä jim yhøxtaacy yø'øya'ay quiuhduum. ³³ Cahnøch hänajty nna-juø'øy pøñ je'e. Pero jaayá'ayhøch tøø xquiéxiäbä mäyajnäbejpä nøøhaam, je'e ch jaduñ xñämaayy: "Mhixaambiä Dioshéspiritu maa je'e miä-nacø'owa'añän. Jim jaduñ miähmø'owa'añ maa tu'jäya'ay quiuhduumän. Jaayá'ayäts ja'a Dioshéspiritu jaduñ yegáañäp." ³⁴ Tøøch njaanç hixy. Tøøch nnä-gapxy coo yø'øya'ay jiaanç Dioshuungä. Nyéjpiøch ja'a tøyhajt jaduñ.

³⁵ Cujaboom ja'a Juan hänajty jim tiänáaguiumbä møødä jiamiøød metscä. ³⁶ Jimä Jesús hänajty wiädijpä. Coo ja'a Juan ja'a Jesús miøjhee'py, mänitä Juan miänaañ:

—Yø'øds jaduñ xøhajt ja'a Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

³⁷ Coo ja'a Juan ja'a jiamiøødhajxy jaduñ miädooyy, mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy nämetscä. ³⁸ Coo Jesús jiäwøøyy coo hänajty pianøcxyii, mänitä wia'wi-imbijty. Mänitä yhijsy coo hänajty nämetscä pianøcxyii. Mänitä miänaañ:

—Tii hajxy mhøxtaaby.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøñ, maa miich tøø mmejtsta'agy.

³⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam huug hijxäm.

Mänit hajxy hoy jiaanç hixy maa Jesús hänajty tøø mjejtsta'aguiän. Tøø hänajty miänacyxøøjøøñä. Jim hajxy miähmøøñä maa Jesúsän.

⁴⁰ Tu'ugä Juan ja'a jiamiøødhänajty xiøhaty Andrés, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús hänajty tøø piadu'ubøcy møødä jiamiøødhänajty tu'ug. ⁴¹ Mänitiä Andrés ja'a piuhya'ay hoy piaady, ja'a xøhajt Simón. Mänitä Simón ñämaayy:

—Tøø højts ja'a Mesías nbaady —je'e jaduñ ñänøømby ja'a Cristo, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coo hajxy yaa xyhanéhmämät.

⁴² Mänitä Andrés ja'a Simón jim wioonøcxy maa ja'a Jesús hänajtiän. Coo ja'a Jesús ja'a Simón yhijsy, mänit miänaañ:

—Miiçh, Simón miiçh mxøhaty. Jonás miiçh mdeedy-hajpy. Pero Pedro mxøhataañä —je'e jaduñ ñänøømby tsaa.

⁴³ Cujaboom ja'a Jesús hänajty ñøcxa'añ Galilea.

Mänitä Felipe hoy piaady. Mänitä Felipe ñämaayy:

—Jámhøch quipxy møødwädijtác. Høøchä nmädi-a'agy habøjcäc.

⁴⁴ Jimä Felipe hänajty chooñ maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betsaida. Jim ja'a Andrés hänajty chohmä møødä Pedro. ⁴⁵ Mänitä Felipe ja'a Natanael hoy piaady. Mänitä Natanael ñämaayy:

—Tøø højts jaaya'ay nbaady ja'a Moisés tøø ñägäpx-iäbä maa ja'a nocy piädø'quiän, ja'a Diosmädi-a'agymiäwädijpähajxy tøø ñägäpxiäbä. Jesús jaduñ xiøhaty. José yhuung je'eduhñ. Jim jaduñ chooñ Nazaret.

⁴⁶ Mänitä Natanael miänaañ:

—Nazaretä. Cabä ndijy hoybäda'a jim Nazaret.

Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Jam huug hijxäm.

⁴⁷ Jimä Natanael ja'a Jesús hänajty ñämech. Coo Jesús ja'a Natanael yhijsy, mänitä Jesús miänaañ:

—Yø'ø judío xii miimbä, hamuumdu'joot ja'a Diosmädi-a'agy quiudiñ. Ni mänaa quia'a høhnda'agy.

⁴⁸ Mänitä Natanael ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Maaçh miiçh tøø xyhixy cooçh miiçh jaduñ tøø xy-høxcapy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby miiçh hänajty mdäna'ay piidspa'c. Cahnä Felipe hänajty xmiägäpaxy.

⁴⁹ Mänitä Natanael miänaañ:

—Wiindsøñ, Dios miiçh xyhuunghajt. Mhanehmby miiçh ja'a judíoshajxy.

⁵⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhøch ja'a nmädi-a'agy xmiäbøjcä cooçh jaduñ nmänaañ cooçh miiçh jiiby tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaamby cooçh maas hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øga'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús miänáañgumbä:

—Chaads mijts nnämä'awät, mhixaamby hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaamby ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootypä coo hajxy chajpeda'añ coo hajxy ñaaxcäda'aga'añ maaçhä nwiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä.

2 Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hänajty jiada'añii maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Caná de Galilea. Jimä Jesús ja'a tiaj wioowä ² møødä Jesús møødä jiamiøødhajxy. ³ Mänitä vino quiøjxy. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quiøxy. ⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Maam, ca'a mhaaw mbäda'agy. Ca'a myiichä mgüeendä. Høøch nnajuøøby. Cahnä yhabaadyñä cooçh nmayhajtúnät.

⁵ Mänitä Jesús ja'a tiaj miänaañ, ñämaayy ja'a moonsähajxy:

—Naxy hajxy mdehm miäbøgät coo Jesús hajxy xmiägäpax xyhané'emät.

⁶Jimä hamøj tsaanøogow hänajty quiärumna'ay tädujcä. Tägø'owaamb jilby tu'nøogow mädaaxc-hii'xlitro o mägo'xlitro. Jue'e ja'a judíos hajxy hänajty wia'añ, cø'øbujnøhidøhñdy. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty. ⁷Mänitä Jesús miänaañ, ñämaayä ja'a moonsähajxy:

—Cudemø'øw nøø hajxy nøogowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mänit hajxy jiaančh yaghujch. ⁸Mänit Jesús miänaangumbä:

—Jee'ppädsøm nøø hajxy weeñtiä. Nøcx ja'a mwiindsøn hajxy mo'ow.

Mänit hajxy jaduhñ quiudiuuñ. ⁹Tøø ja'a nøø hänajty wia'añguiojy vino. Jesús jaduhñ yajwa'añguioj. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a vino quiøøchooyy. Mänit yhuucmajch. Cab hänajty ñajuø'øy maa ja'a vino tøø choofñ. Pero ñajuøøby ja'a moonsähajxy hänajty; hiç, je'e ja'a nøø hajxy hänajty tøø jiee'ppädsøm. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a jamiø'ød miøjyaaxy. ¹⁰Mänit ñämaayä:

—Jayøjp ja'a hovyino hajxy naxy ñä'ägädä temy. Coo ja'a woybä wichpähajxy hänajty com tøø yhu'ugy, mänit hajxy hänajty jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jaty hoybä. Pero miich, cahnä hovyino mdeymñä.

¹¹Coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea, hijxtahnd jaduhñ yajcähxø'tsohñ coo miøjjä coo jiaančhä. Coo Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduhñ yhiixy coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy, paadiä Jesús miädia'agy miäbøjcäxä.

¹²Mänitä Jesús hajxy jilby yhädaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Capernaum, møødä tiaj, møødä piuhya'ayhajxy, møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jilby quiädaacy, mejtsxøø tägøøgxøø hajxy jilby yhiyty.

¹³Jadäänäp ja'a pascuaxøø hänajty jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíošhajxy hänajty jim yagjadäänäp. Mänit Jesús jim ñøcxy Jerusalén.

¹⁴Coo jim quioo'ty, mänit jilby tiøjtägøøyy maa ja'a tsajtøjc hamøjpan maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øyän. Jilby ja'a wajtoo'pähajxy hänajty møødä meegtoo'pä møødä palomatoopä. Jaanä jiiipiä xädø'øñguiuwijtspähajxy hänajty yhäñaabiä.

¹⁵Coo Jesús jaduhñ yhiixy, mänitä xaačh wyidsø'cy. Mänitä ju'xt yhädiuuñ. Mänitä jäya'ayhajxy cøjx yhøxpäbo'oyii jilby tsajtøogooty møødä waj møødä meeg cøxiä. Mänitä Jesús yajtsitø'cy ja'a xädø'øñguiuwijtspä mieexähajxy. Cøjx ja'a xiädø'øñhajxy yhøxxity.

¹⁶Mänitä palomatoopähajxy ñämaayä:

—Yajpädsøm yø'ø mbaloma hajxy! ¡Cábøch nDeedy ja'a tiøjc hajxy xwiäänät halaplaaz!

¹⁷Mänitä jiamioødhajxy jiahmiejstaacy coo jaduhñ yhity cujaay: "Mjaančh tehñ cwieendhadäänäbøch hädaa miich mdøjc nägø'ø nädecypä, hóyhøch hajxy cu xjia yajcuyagho'ogø'øw."

¹⁸Mänitä judíošhajxy miänaañ, ñämaayä Jesús:

—Tii hijxtahnd højts xyajcähxø'øgäänäp hoy-yagjuøøñäjatypä pø mmøød miich cuhdujt jaduhñ coo yø'øya'ayhajxy tøø mgøxy høxpäbo'oy.

¹⁹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa tsajtøjc hajxy myagjidät, pues cud-ägøøgxøøyyøch nyaghoyøødiägätsät.

²⁰Mänitä judíošhajxy miänaañ:

—Cujuxychägui'xtädujcumøjt hädaa tsajtøjc jecy miäaay y tägøøgxøøyyä miich myaghoyøødiägätsa'añ. Cab højts jaduhñ nmäbøcy.

²¹Pero jue'e Jesús hänajty ñänøømby "ja'a tsajtøjc", ja'a yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo copc. ²²Coo Jesús hänajty cujocy tøø jiaančh juyjpiøcy, mänitä jiamioødhajxy jiahmiejstaacy nebiaty hänajty tøø miäna'añän. Mänitä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä møødä Jesús ja'a miädia'agy.

²³Mänaa ja'a Jesús jim yhiitiän Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mänitä cu'ugä Jesús hajxy yhiixy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämøj nämay. ²⁴Pero cabä Jesús hänajty yajwiinhøøñ, je'eguiøxpä coo hänajty ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hänajty hamuumdu'joot quia'a mabøcy.

²⁵Hiç, hamdsoohaambiä Jesús hänajty ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhätäm nägøxiä. Cabä Jesús hänajty pøn miäyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhätäm.

3 Coo maxiøø hänajty tøø yhiñä, mänitä copc-hajpä jim tu'ug miehch maa Jesúsän. Nämaj hajxy hänajty quiopc-haty maa judíošhajxiän. Nicodemo ja'a copc-hajpä hänajty xiøhaty. Pianøcxäp ja'a fariseos miädia'agyhajxy hänajty. Tøø hänajty quioodsø'øy coo jim miehch maa Jesúsän. Mänit Jesús ñämaayä:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä Dios tøø xquiexy yajnähixøøbiä. Coo miichä Dios häxøpy xquia'a puhbety, caj miich hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy myajcähxø'øgy.

³Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät, cabä Dios xyhané'emät.

⁴Mänit Nicodemo yajtøøyy:

—Pero neby jaduhñ mmiindägats mgahdägätsät coo hänajty tøø mmäjaanä. Neby jilby mdägøødiägätsät ja'a mdaj jioodooty coo jilby jadähooc mmaaxhuunghädät.

⁵Mänit Jesús yhadsooyy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät nøøhaam møødä Dios yhEspirituhaam, cabä Dios xyhané'emät.

⁶Coo tøø mmiñ tøø mga'ay nebiä maaxhuungän, Dios je'e xmiooyy ja'a mni'x ja'a mgopc møødä mjuøhñdy.

Y jaduhñ mäwiiñäts je'e, coo Dioshøpitu mbadu'ubøgät, nebiä miindägach cahdägachpä mmähmø'øwät. ⁷Ca'a myagjuø'øy cooçh jaduhñ nnäma'ay coo tsipcøxp mmiindägats mgahdägätsät. ⁸Coo poj jaduhñ xiämemy, cab hajxy nnajuøøyyäm maa myinø'øy maa ñøcxø'øy. Homiaajä poj xiämemy.

Mmädöwäp jaduhñ pero caj mhíxät. Jaduhñ mäwiiñäts ja'a Dios yhEspiritu coo xjioottägø'øw coo xquiop-tägø'øwät. Coo jaduhñ mmäbøgät hamuumdu'joot,

jaduhñ mjádät nebiä miindägach cahdägachpäñ —nõmä Jesús miänaañ.

⁹ Mänitä Nicodemo yajtõögumbä:

—Neby je'eduhñ mnänõmy.

¹⁰ Mänit Jesús yhadsooy:

—Yajñähixõöbiä miich mduunghajpy maa ja'a judíoshajxiän pero cáhnõch nmädia'agy xwyiin-juõyyäbä. ¹¹ Chaads miich tehñ tiõyhajt nnämä'awät. Nmädiaacy py hõjts mädyijaty hõjts nnajuõöby y nnägapxyp hõjts mädyijaty hõjts tõõ nhixy. Pero mijts, cab hõjts mijts nmädia'agy xñä'ägädä mabõjcä. ¹² Tõõ hajxy nja yajmõõdmädia'agy tijaty yaa ja hijp hädaa yaabä naaxwiin, pero cab hajxy mmäbõcy. Hoorä, cooch ja'a tsajpootypä hajxy nyajmõõdmädiá'agät, ni je'e hajxy mga'a wiinjuõ'õwät.

¹³ Ni põñ jim quia'a hoyñä tsajpootyp. Jagóoyyõch jim nidiuhñ ndsoõñ, hõõch ja'a Diosquexypä. Páady-hõch ja'a tõyhajt nmõõdä neby jim. ¹⁴ Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunhaxy yujpahy quepyquiõxp jim pactuum. Jaanä jadúhñhõch jáya'ay xyujpa'awaambä, hõõch ja'a Diosquexypä. ¹⁵ Põnjátyhõch nmädia'agy xmiäbõjcäp, cabä yháañmähajxy mänaa quiuhdä-goyya'añ. Cõjxta'axiõõ hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän —nõmä Jesús miänaañ.

¹⁶ Xjiaanç tehñ chojc xjiaanç tehñ pia'häyóowäm ja'a Dios hajxy nägõxiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhjñtam hädaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung ñähdujcy. Coõ ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbõjcämät ja'a Dioshuungcõxpä, cabä nháañmähajxy mänaa quiuhdägóoyyämät. Jaduhñ hajxy cõjxta'axiõõ njugyhátämät nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Paadiä Dios ja'a yHuung yaa tõõ quiexy hädaa yaabä naaxwiin coõ hajxy jaduhñ ween xñäho'túutäm. Cab hajxy jaduhñ xyajcumädownáañäm.

¹⁸ Põnjatiä Dios yHuung ja'a miädia'agy mabõjcäxpä, cab hajxy je'e yajcumädowna'añii. Põnjaty ca'a mabõjç, tõõ Dios miäna'añ coõ hajxy yajcumädowna'añii, coõgä Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mabõjcäxä. ¹⁹ Coõ Dios yHuung yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin, hagoonstuum jáya'ayhajxy hñajty yhity. Paady hajxy hñajty yhity hagoonstuum coõ haxõõgwiinmahñdy hajxy hñajty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hñajty miäbõjcäxä. Jaduhñ mäwiñäts je'e nebiä jõõnän. Paady jaduhñ nebiä jõõnän, jaduhñ jáya'ayhajxy piädsõmät hagoonstuum. Põnjaty hagoonstuum mähmõ'õwaamb, je'eds Dios ñänõõmby coõ hajxy yajcumädowna'añii. ²⁰ Põnjaty haxõõgwiinmahñdy tuumb, cab hajxy chocy maa jiajjiän. Cähxõ'õ-gaamb yhaxõõgwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a pädsõma'añ jajtuum. ²¹ Põnjaty panõcxaamb ja'a tõmiädia'agy, je'eds jaduhñ pädsõmaamb jajtuum. Paady hajxy jaduhñ piädsõma'añ, jaduhñ quiähxõ'õ-ga'añ coõ Dios hajxy tõyhajt jiaanç puhbedyii.

²² Mänitä Jesús hajxy jim ñõcxy Judeanaaxooty mõõdä jiamiõõdhajxy. Coõ hajxy jim miejch, mänit hajxy tiägõõy mäyajnabejpä. Maxioõ hajxy jim yhjity mäyajnabejpä. ²³ Jaanä jimä Juanghajxy hñajty miäyajnabejpä maa ja'a cajpt hñajty xiõhatiän Enón. Salim cajpt

mäwiingón jaduhñ. Comä nõõ hñajty jim. Mejtsp jáya'ayhajxy hñajty jim näbejpä. ²⁴ Cahnä Juan hñajty chumyii.

²⁵ Mänitä Juan ja'a jiamiõõdhajxy tiägõõy mädiaacy pä mõõdä judíoshajxy nämejtsc nädägõõg. Je'e hajxy hñajty miädiaacy py neby hajxy ñäbétät. ²⁶ Mänit Juan hoy ñäma'ayii:

—Wiindsõñ, xiiby yõ'õya'ay miäyajnabety, ja'a miich hijty jim xmiõõdhijpä ja'a Jordángpá mõjnõõhawiimb, ja'a miich tõõ mnägápxiäbä coõ Dios tõõ quiexy. May jáya'ay tõõ ñämech maa miäyajnabetiän.

²⁷ Mänit Juan miänaañ:

—Coõ ja'a Dios jaduhñ tõõ miäna'añ, paadiä Jesús miädia'agy pianõcxäxä nämay. ²⁸ Tõõ hajxy mmädooy coõch nga'a Cristo. Jawyíinhõch Dios xquieyxy. Páady-hõch jawyíin xquieyxy coõch mädia'agy nyajwá'xät yõ'õ Jesúsõxpä. ²⁹ Coõ ja'a põc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamiõ'õd, je'eds ja'a jaxie'eb mõõd. Ja'a jamiõ'õd ja'a miägu'ughajpä jii hijpä, xoonõdaacp je'eduhñ coõ jamiõ'õd quiapxy. Jaanä xoonõdaacpõch hõõchpä je'eguiõxpä coõ Jesús miädia'agy pianõcxäxä nämay. ³⁰ Tehngahnä hajxy miayõ'õwa'añ, ja'a Jesús miädia'agy hajxy panõcxäbä. Pero põnjátyhõchä nmädia'agy xpianõcxäp, haweenõ'õwaamb hajxy je'e.

³¹ Xyhanéhñäm hajxy je'e nägõxiä, jaaya'ay jim tsohmbä tsajpootyp. Yaayyä hajxy ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, y hädaa yaabä naaxwiimbä mädia'agy hajxy nmädiáacäm. Pero jaaya'ay jim tsohmbä tsajpootyp, ³² je'eduhñ miädiaacy py nebiaty jim tõõ yhixy tõõ miädooyän tsajpootyp. Pero cabä miädia'agy miäbõjcäxä nämay. ³³ Põnjatiä Jesús miädia'agy mabõjcäp, je'eds tõyhajt yejp coõ Dios tiõmiädia'agy. ³⁴ Jaaya'ay Dios tõõ quiéxiäbä, Diosmädia'agy je'eduhñ miädiaacy py. Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Dioshespíritu miooy nebiä Jesús jaduhñ miädiaacy pägätsät. ³⁵ Choipy ja'a Dios ja'a yHuung; paadiä cõxiä wiinä tõõ yajcõ'õdägõ'õy. ³⁶ Põñä Dios yHuung ja'a miädia'agy mabõjcäp, je'eds cõjxta'axiõõ jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. Ja'a hajxy ca'a mabõjçpä, cab hajxy jaduhñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän; yajcumädownáañ hajxy je'e ja'a Diósäm.

4 Coõ Jesús miädooyhajty coõgä fariseoshajxy hñajty tõõ miädooyhaty coõgä Jesús ja'a jiamiõõdhajxy hñajty maas may yajmabõcy y yajnabety quejee Juan, mänit Jesús hajxy wylimbijty Judea. Galilea hajxy ñõcx-tägajch.

⁴ Jim hajxy ñaxõõy Samarianaaxooty. ⁵ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hñajty xiõhatiän Sicar jim Samarianaaxooty, mäwiingón maa José ñädeedyñaxän. Ja'a tieedy jaduhñ jecy xõhajt Jacob. ⁶ Jimä nõõjut mädyii José yajmämähmõõy y coõ Jacob yho'cy. Coõ Jesús hajxy jim miejch maa nõõjutän, tõõ Jesús hñajty yhanuu'xõ'õy. Mänit Jesús yhõxtaacy nõõjutpa'a. Tõõ hñajty quiujxyxiõõjõ'õy. Mänitä jiamiõõdhajxy ñõcxy cajptooty juuguiabiä. Mänitä to'oxiõjc tu'ug quiädaacy nõõgoombä; Samaria hñajty choõñ. Mänit Jesús to'oxiõjc ñämaayy:

—Hõõchä nõõ móoyyäc.

⁹ Mänit Jesús ñämaayyá:

—Tiičh miičh nøø coo xmiäyujwa'añ. Jue'e miičh md-sooñ Judea. Høøčh, yaačh ndsooñ Samaria.

(Ix, cabá Judéabä jäya'ayhajxy hänäjty miøødnijoot-paadyii ja'a Samáriabä jäya'ayhajxy.) ¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo häxøpy mnajuø'øytii mayhajt Dios tiunaamby maa miičhcøxpän y pønčh høøčh coočh ja'a nøø tøø nja yujwa'añ, mänitøch cu xmiäyujwaañ ja'a nøø ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Tsäguhm, cøøc hädaa nøøjut. Caj miičh tii mmøødä coo ja'a nøø myajwohmädsømmät. Maa tyijy miičh ja'a nøø mbáadät, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä.

¹² Nejt, maas møctäm miičh cuhdujt mmøødä quejee Jacob cuhdujt jegyhajty miøødä, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhajtäm. Je'e hädaa nøøjut xya-jmämähmøøyyäm. Yaa jecy ñøøhuucy møødä yhuung-hajxy møødä yhanimalhajxy.

¹³ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa nøø hajxy yhu'ugy, najxp tiødsø'øshajxy jaduhñ. Mänit hajxy tiødsø'øbáatägumbä cujaboom cumaaxc. ¹⁴ Høøčh, nyépiøch ja'a nøø, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä. Coo hajxy yhu'ugät, ni mänaa ja'a tødsø'ø hajxy quia'a paattägátsänät. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ jiuugyhada'añ nebiä Dios jiuughatiän.

¹⁵ Cahnä to'oxiøjc ja'a mädia'agy hänäjty wyiin-juø'øynä nebiä Jesús ja'a nøø ñägapxiän. Jue'e Jesús jaduhñ ñänøøm ja'a mayhajt ja'a Dios jaduhñ tiunaamby maa højtscøxpän. Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Høøčhä nøø móoyyác nébiøch tødsø'ø xquia'a páatnät. Jadúhñhöch yaa miñ nga'a nøøwóhñnät.

¹⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Nøcx ja'a mnihyhap møjya'ax; mänit yaa mwoomínät.

¹⁷ Mänit to'oxiøjc yhadsooyy:

—Cábøch nnihyhap.

Mänit Jesús miänaañ:

—Tehm tiøyhajt miičh jaduhñ mmäna'añ coo niyh-hap mga'a møødä. ¹⁸ Mägoøxcä mnihyhap tøø mmøødtsäna'ay, y yø'ø ya'adiøjc xim mmøødpä, tøy-hajt, ca'a myiichä mhamdsoo niyhay yø'ø.

¹⁹ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Tsäguhm, nyo'mädóobiøch jaduhñ coo miičh ja'a Dioshèpíritu mmøødä. ²⁰ Jim højtš nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähgø'øytii maa yø'ø tuñän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingud-sähgøøyyämät jim Jerusalén.

²¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Muuxy, mäbøjcägøch nmädia'agy. Habaadäänäp je'ejän coo mijts ja'a Diosteedy homiaajä mwiingud-sähgø'øwaañ. Ca'a ñä'ä jiiyyä hajtiä mwiingud-sähgø'øwa'añ maa yø'ø tuñän ni jim Jerusalén. ²² Hoy Dios hajxy mja wiingudsähgø'øytii, cab hajxy mhixiä. Højtš, nhixy højtš ja'a Dios. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añ. ²³ Pøn ja'a Dios tehm tiøyhajt wiingudsähgøøñäp, je'eds hamuumdu'joot wiingud-

sähgøøby. Jadúhñäts ja'a Dios chocy coo wyiingud-sähgø'øwøød hamuumdu'joot. ²⁴ Jaduhñä Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän. Tsipcøxp hit ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät.

²⁵ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios quiexaambiä, je'e højtš nhahíxäm. Coo je'e quiäda'aga'añ, mänit højtš je'e cøxiä xyhawaañäñäm.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Høøčhäts je'e ja'a Cristo.

²⁷ Mänit Jesús jiamioødhajxy miehch. Coo hajxy yhiixy coo Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty miøødmädia'agy, yagjuøøytii hajxy jaduhñ. Pero cab hajxy yajtøøytii tiugu-iøxpä Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty coo miøødmädia'agy.

²⁸ Mänitä to'oxiøjc jiiiby choññ maa hajxy hänäjty miä-dia'aguiän. Jiibiä miajt ñähgueecy, ñøcxycy je'e cajp-tooty, hoy ja'a cu'ughajxy ñäma'ayii:

²⁹ —Jam jäya'ay hajxy tu'ug huug híxäm. Tøøčh je'e xñajuø'øytii nebiätyhöch haxøøgpä tøø nduñ.

Jadúhñhöch je'e tøø xyhawaañä. Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

³⁰ Mänitä cu'ughajxy tiu'ubøjcy cajp-tooty, ñänøcxycy ja'a Jesús hajxy. ³¹ Jimä Jesús hänäjty ñäma'ayii ja'a jiamioødhajxy:

—Wiindsøñ, cay.

³² Mänit Jesús yhadsooyy:

—Xiičh jøø'xypøcy nmøødä. Cab hajxy mnajuø'øytii je'eduhñ.

³³ Mänitä jiamioødhajxy ñiñämaayyá:

—Nejt, tøø jioø'xypøquiäda'a yajmèjtsäxä.

³⁴ Mänit Jesús miänaañ:

—Coočh jaduhñ nmänaañ coočh jøø'xypøcy nmøødä, je'ečh hänäjty jaduhñ nnänøømby coočh njootcujcä, coočh ngudiünät nébiøch Dios tøø xy-hane'emiän, coočh tiuung nyajmäayyät; je'ečh jaduhñ tøø xquiexy. ³⁵ Huug híx yø'øya'ay hajxy xii mänajpä. Xmiäbøggáañäbøch nmädia'agy hajxy yø'ø. Jaduhñ mäwiinäts høøčhä nmädia'agy nebiä tøømd paquiä miayø'øyän. Tehm quiähxø'p jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ mdehm miäná'anät nebiä niippädøjc-hajxy miä-

na'añän cooc mädaaxpo'o yhabety, mänítac hajxy je'e yajpädø'øga'añ. ³⁶ Pøñhöch jäya'ay ja'a nmädia'agy xyajmäbøggáañäp, xoonäda'agaamb hajxy je'e coo hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy hajxy miøødxoonäda'aga'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajty yaghawa'xøøchóhñäbä. Ja'a hajxy yajmäbøggáañäbä, je'edshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiuugyhatiän. ³⁷ Tøyhajt je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy miä-na'añän: "Wiingpä je'e niip, y wiingpä je'e yajpädø'p."

³⁸ Tøøčh mijts nwiinguexy coo mijts jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy myajmäbøggät, ja'a hajxy hijty tøø miädoyhátibä. Wiingpä hajxy jayøbajty yajmädoyhajt; mijts høxhaam myajmäbøgaamb —nøøm Jesús miä-naañ.

³⁹ Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy, nämay hajxy je'eduhñ miäbøjcä ja'a Jesús miädia'agy. Paady hajxy je'eduhñ miäbøjcy coo ja'a to'oxiøjc hänäjty jaduhñ tøø ñägapxy cooc yhaxøøgwiinmahñdy cøjx ñajuøøyyäxä, møød

cooc cõjx yhawaandõwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hänäjty xiõnaxy Samarianaaxooty. ⁴⁰ Mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo jim miähmõ'owät maa quiajpthaxiän. Mänit jiaanč mahmõöy. Mejtsxõ je'eduhñ jim yhiyty. ⁴¹ Coo Jesús jiaac yajmõõdmädiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nämay ja'a miädia'agy jiaac mabõjçäxä.

⁴² Mänitä to'oxiõjç hajxy ñämaayy:

—Hõxtahmõds miich jim hoy mnägapxiän cajptooty, cab hõjts tu'joot nmäbõjcy. Pero coo hõjts jii by ngädaacy, mänit hõjts je'e xtiehm yhamdsoo mõõdmädiaacy. Mänit hõjts nmäbõjcy. Mänit hõjts nnajuõöy coo yõ'yá'adiäm Cristohaty. Yõ'õds hajxy xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm nägõxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsänäayyäm hädaa yaabä naaxwiin.

⁴³ Nägooyyä mejtsxõ yhabejty, mänit Jesús hajxy tiu'ubõjnä, ñõcxnä hajxy jim Galilea. ⁴⁴ Hamdsoo Jesús je'eduhñ miänaañ cooc hajxy quia'a wiingudsähgõ'yii maa yhamdsoo cajptän, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaghawa'xõõbiä. ⁴⁵ Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mänit yajpoo'xä haxi'ig haxõñ. Paadiä Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hänäjty tõ yhiyty hoy-yagjuõõñäjatypä, nebiaty Jesús jim tõ tiuñ tõ yajcähxõ'ogy Jerusalén ja'a pas-cuaxõjooty.

⁴⁶ Mänit Jesús jim jadähooc miéjtscumbä Caná de Galilea maa ja'a nõõ hänäjty tõ yajwa'añguiojjiän vino. Jimä gobiernä mioonsä hänäjty tu'ug tõ miech. Tu'ugä yhuung hänäjty tõ pia'ambety jim Capernaum. ⁴⁷ Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hänäjty tõ miech jim Galilea, mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo yhuung nõcxy yajmõcpõjçäxä. Mõjta'agy yhuung hänäjty. ⁴⁸ Mänitä gobiernä mioonsä ñämaayyä:

—Mijts, cahnä hajxy mmäbõcyñä, hoy hajxy tõ mja mädohyaty cooch hoy-yagjuõõñäjatypä tõ nduñ. Mänit hajxy mmäbõga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹ Mänitä gobiernä mioonsä miänaañ:

—Tsõgäm, jam hadõ'õchä; chámhõch nhuung yho'ogaanä.

⁵⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mänit Jesús miädia'agy jiaanč mabõjçäxä. Mänit gobiernä mioonsä jiaanč wiimbijty. ⁵¹ Tu'haamhädaacpä ja'a mioonsähajxy jiojçubaadõöy. Mänit yhawäänäxä cooc yhuung hänäjty tõ jiaanč mõcpõcy.

⁵² Mänit yajtõöy mäduñä hänäjty tõ miõcpõcy. Mänit ñämaayyä:

—Häxõy ja'a tiõy tiõjch cujyxioõho'ogy.

⁵³ Mänit ja'a gobiernä mioonsä jiaanč jahmiejch coo Jesús hänäjty häxõy hajty cujyxioõho'ogy tõ miäna'añ cooc yhuung miõcpõga'añ. Mänit Jesús ja'a miädia'agy cõjx miäbõjçäxä mäduhñtiä hajxy tiu'ugtõjçä.

⁵⁴ Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxõ'cy ja'a hoy-yagjuõõñäjatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxõ'cy coo hänäjty tõ yhoj Judea.

5 Mänit Jesús ñõcxcumbä jim Jerusalén xõõhajpä.

Ja'a judíos xiõõhajxy hänäjty jadäänäp. ² Jimä tsi-

idaact jaduhñ tu'ug xiõhaty Betzata, ja'a hebreohayuc-haamby. Jimä tsiidaact mädoöy maa ja'a meeg-too'taactän. Mägoõc-hit ja'a tøjwiing wäditä jim maa ja'a tsiidaactän. ³ Mayyä pa'amjäya'ay hänäjty jim quio'na'ay mõõdä wiindspä mõõdä tecymia'adpä mõõdä tecymiucyipiä. Jim hajxy hänäjty yhahixy coo ja'a nõõ jaduhñ jädsenõ'oyät. ⁴ Wiingumänaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hänäjty tu'ug quia'da'agy nõõyagjädsenõyohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hänäjty quia'hxõ'ogy. Nägooyyä ja'a nõõ hajxy hänäjty jaduhñ yhiyty tiägõ'y jädsenõyohbiä, mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägõ'y nõõjooty. Ja'a hänäjty jayõbajt tehñ tiägõ'õchõhmbä, je'eds hänäjty jaduhñ mõcpõjç nidiuhñ. Hoy tyii pa'amä hänäjty jia mõõdä, yajnajxyp je'e. ⁵ Jim jäya'ay hänäjty tu'ug pia'amgõ'na'ay. Miähii'xmajmõcxtägõõgjumõjtpä hänäjty jim tõ yhyty. ⁶ Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduhñ yhiyty, mänit Jesús yajtõöy:

—Nejy, mmõcpõgaambä.

⁷ Mänitä pa'amjäya'ay yhadsooyy:

—Cábõch nbõñ põñhõch xpiädä'agap nõõjooty coo ja'a nõõ tiägõ'y jädsenõyohbiä. Cooch hänäjty jii by nja tågõ'owa'añ, tõ wiingpä hänäjty tiägõ'õñä.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Pädõ'og, yajpädõ'og mdo'ogy, yohñä.

⁹ Mänitä pa'amjäya'ay jaduhñ jiaanč mõcpõjcy. Mänitä miaabejt jiaanč yajpadõ'cy yo'oyõ'cy. Poo'xxiõõjooty hänäjty je'e. ¹⁰ Mänitä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyä ja'a craa ja'a hänäjty tõ yajmõcpõgyijäbä:

—Poo'xxiõõ jäda'a. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo yõ'õ mdo'ogy jäda'a mgapwädität.

¹¹ Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hänäjty tõ miõcpõquiäbä:

—Jaayá'ayhõch tõ xyajmõcpõquiäbä, je'e ch jaduhñ xñämaayy cooch ndo'ogy nyajpädõ'ogät.

¹² Mänit miäyajtõõwa:

—Põñ jaduhñ tõ xñäma'ay coo mdo'ogy myajpädõ'ogät, coo myo'oyõ'ogät.

¹³ Cabä mähdiõjç ñä'a hadsooyy. Hix, jaanč tehñ ñämaj jäya'ayhajxy hänäjty jim. Tõ Jesús hänäjty yhi-jxtägõöyänä. Paadiä mähdiõjç hänäjty quia'a najuõ'y waamb yhadsõwät. ¹⁴ Mänit cueñtiä, mänit Jesús yhiõxcumbä maa ja'a tsajtõjç hamõjçän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc mädo, chaa miich nnämä'awät, tõ miich mmõcpõcy. Ca'a tii pojpä cädieey mduñ coo maas haxõõg mjädät.

¹⁵ Mänitä mähdiõjç hoy ñägäpaxy maa ja'a judíoshajxiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hänäjty tõ miäyajmõcpõquiäbä. ¹⁶ Coo Jesús ja'a hoy-yagjuõõñäjatypä yajcähxõ'cy ja'a poo'xxiõõjooty, paadiä judíos Jesús hajxy miädsiphajty; paady hajxy wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghõ'ogät. ¹⁷ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Cábõch nDeedy mänaa tiuumbädõ'y. Jäda'anäbaadyñä tiuñ. Páadyhõch jaduhñ nbaduumbä, hoy jaduhñ jia poo'xxiõõjootiä.

¹⁸ Paady hajxy jia wiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, møød coo jaduñ miänaañ cooc Dios Tieedyhaty, møød coo yajnimiäbaatä nebiä Diosän.

¹⁹ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy: —Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cábøch nhamdsoo tuung nduñ; jadúññhøch nduñ nébiøch nDeedy jim tiuñän. Nebiätühøch nDeedy tiuñ, jadúññhøch nduumbä. ²⁰ Xchójpøch nDeedy. Xyainähixøøbiøch nebiaty je'e tiuñ. Maas hoy-yagjuøøñätyhøch nDeedy xyainähixø'øwa'añ neby hajxy myagjuø'øwät. ²¹ Yagjujyipiøjpøch nDeedy ja'a ho'ogyjiäya'ay. Jaanä jadúññhøch nyagjujyipiøgaambä, pønjätyhøch nyainähdiäp. ²² NDéedyhøch, cab je'e pøñ yajcumädowa'añ. Høøch je'e tøø xquiuhdujtmø'oy cooch jäya'ay nyajcumädowät, ja'a hajxy ca'a mädi-a'agymiäbøjpä. ²³ Páadyhøch jaduñ tøø xquiuhdujtmø'oy coochä jäya'ayhajxy ween xwyiingudsähgø'øyiijän. Pønjätyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøby, ni nDéedyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøyyäbä, ja'aäch tøø xquiéxiäbä.

²⁴ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjäty højts nmädia'agy hajxy xmiäbøgåañp møødhøch nDeedy, tøø ja'a haxøøgpä hajxy quiøxy najtshixøøñä. Je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. Cab hajxy je'e mänaa quiumädowa'añ. ²⁵ Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, tøø yhabaady coochä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Coochä nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøjcät, jaduñ hajxy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ²⁶ Miøødhøch nDeedy cuhdujt coo jäya'ayhajxy ñämä'awät coo hajxy jaduñ jiugyhádat tsajpootyp cøjxta'axiøø. Je'eäch cuhdujt tøø xmiø'oy coochä jäya'ayhajxy jaduñ nnämä'awät coo hajxy jim yhidät cøjxta'axiøø. ²⁷ Cooch je'eduhñ tøø xwyiinguexy, páadyhøch jaduñ tøø xquiuhdujtmø'oy cooch nya-jnähdiät nebiaty jäya'ayhajxy jiädät. ²⁸ Ca'a hajxy myagjuø'øy. Habaadaamb je'e coochä ho'ogyjiäya'ayhajxy nyaaxpádsøma'añ. Mänitøch nmädia'agy hajxy xmiädowaañ. ²⁹ Mänit hajxy nägøxiä quiøxy jutpádsøma'añ mäduhñtiä hajxy hänäjty tøø yho'ogy. Ja'aäch nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xmiäbøjcäbä, je'eds hajxy nøcxaamb tsajpootyp. Ja'aäch nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xquia'a mäbøjcäbä, je'eds hajxy ca'awaamb haxøøgtuum.

³⁰ Nyajtødiägøøbiøch nébiøch nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhøøchä nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy. Ngudiuumbiøch jaduñ nébiøch nDeedy xmiägapxy xyhane'emiän. Cooch jaduñ ngudiuñ, páadyhøch ja'a tøyhajt nyecy cooch nyajtødiägø'øy. ³¹ Cooch häxøpy hamdsoo nniägapxyii, mänit hajxy cu mmänaañ coochä tøyhajt nga'a mädia'agy. ³² Jiiäch wiingpä xñägapxy; nnajuøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhñ yecy. Dióshøch je'e xñägapxp. ³³ Tøøch mijts hoy xyajtøy maa Juangän pø Dióshøch tøø xjiaanç quexy. Mänitä Juan ja'a tøyhajt hajxy xmiøoy. ³⁴ Pero høøch, ca'a jiyäya'ayhøch tøø xyhawaañä cooch Dios tøø xquiexy. Nyagjahmiéjchpøch mijts nebiä Juan hajxy tøø xy-

hawaañän cooch Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduñ mnähwa'ads mguhwá'adsät. ³⁵ Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyainähixøøby hajxy hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy hajxy hijty mmädóowä. Pero cabä miädia'agy hajxy hijty mmäbøgaanä. ³⁶ Ndúumbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Cooch jaduñ nduñ, cähxø'p jaduñ cooch nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Cooch hajxy jaduñ xyhixy nébiøch nduñän, páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät, hoy ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mäbøjcä ja'a høøchcøxpä cooch xñägapxy. ³⁷ Ja'a nDéedyhøch, ja'aäch tøø xquiéxiäbä, høøchcøxpä jiiiby tøø xyajcujaayii maa Diosmädia'aguian. Pero cab hajxy mnajuø'øy cooch nDeedy ja'a miädia'agy jaduñ nmädiaacä. Cab hajxy mnajuø'øy cooch jaduñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸ Pero cábøch mijts nDeedy ja'a miädia'agy tøø xmiäbøjcä, ja'aäch tøø xquiéxiäbä. Coo hajxy häxøpy tøø mmäbøcy, cu xmiäbøjcøch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹ Myajmädiaac-ho'opy ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbä cujaay. Paady hajxy jaduñ myajmädiaac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduñ mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, cooch nmädia'agy hajxy xyajtúunät, mänit hajxy jaduñ mjugyhádat. Pero hóyhøch Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰ cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä. Cooch mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, mänit hajxy mäbøcy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän.

⁴¹ 'Cábøch nmøjpäda'agy, hóyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'øy. ⁴² Nnajuøøbiøch coo mijts Dios mga'a tsocy. ⁴³ NDéedyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbøgaanä. Coo wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquiä mmäbøgåañp. ⁴⁴ Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbøgaanä. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Pero cabä mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchógät. ⁴⁵ Ca'a yhøøchä mijts jim nnäxø'øwø'øwaamb maa Dios wyi-induumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduñ xñäxø'øwø'øwaamb. Mmänaamb hajxy jaduñ coo tyijy Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁴⁶ Coo mijts cu mjaanç mäbøjcy, cu xmiäbøjcøch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä Moisés jaduñ jecy quiujahy. ⁴⁷ Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgåañbä.

6 Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jim ñøcxy mejy-hawiimb. Mejtstu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. ² Nämäy Jesús hänäjty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänäjty pianøcxyii coo hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänäjty tøø yajmøcpcøcy. ³ Mänit Jesús hajxy jim wyiimbejty maa ja'a tunguhduumän møødä jiamiøødhajxy. Mänit hajxy jim yhøxtaacy tunguhduum. ⁴ Mäwiingooñb ja'a pascuaxøø hänäjty, ja'a judíoshajxy yagjätbä. ⁵ Mänit Jesús wyiinhee'ppejty coo jäya'ay hänäjty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe ñämaayy:

—Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nyajcáayyämät nämay.

⁶ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, yhuuc nä'ä mädi-a'agyhixaamby hánajty waambä Felipe hánajty yhad-sowa'añ. Tøø Jesús hánajty hamdsoo wyiinmay nebiä jäya'ayhajxy hánajty yajcaya'añii. ⁷ Mänitä Felipe yhad-sooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsajcaagy quia'a mäðyhádät, hoy hajxy tu'lii'xyjaty cu nja móoyyäm.

⁸ Andrés ja'a Jesús ja'a jiamiøød hánajty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús ñämaayy:

⁹ —Chaadsä pigäna'c ja'a cebadatsajcaagy miøødä mägooxcä, møødä hacx metscä. Pero cab jaduhñ miäðyhádät. Hiç, majiäya'ay yø'øduhñ.

¹⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhøxta'agy.

Møj jim miøøjiotä. Jim hajxy yhøxtaacy ja'a mägooxmilpä ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy hawiing. ¹¹ Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quiooñdsooyy. Mänit Jesús Dios jaduhñ ñämaayy: "Dioscujú'uyäp." Mänit Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänitä jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hánajty yhäña'ayän. Møødä hacx hajxy yajmäwa'xøøbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyy mäduhñtiä hajxy hánajty quiaya'añ. ¹² Coö hajxy quiaabiäðøyy, mänit Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Yajpäðøg tsajcaagyquiaadiuc hajxy møødä hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nahguéecämät.

¹³ Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy çøjx yajpäðøg møødä hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc. ¹⁴ Coö jäya'ayhajxy yhiçy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hánajty tøø yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiägøøyy mänaamä:

—Pues tehñ tiøyhajt, yø'øds je'e, ja'a hajxy hijty nhahíxämbä coö hajxy hijty xñämedsáañäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

¹⁵ Coö Jesús ñajuøøy coö hánajty nøçxy piäda'aga'añii gobiernä mädsibø'øbä, mänit jim choññä. Mänit jim ñøçxnä nidiuhñ tunjoot.

¹⁶ Coö chuujøøyy, mänitä Jesús jiamiøødhajxy yhädaacy mejypia'a. ¹⁷ Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jim Capernaum hajxy hánajty ñøçxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hánajty. Cahnä Jesús ja'a jiamiøød hánajty piaadyñä. ¹⁸ Mänitä poj piäðø'cy møc. Mänitä mejy çajcuçy çøxp. ¹⁹ Mägooxkilómetro tädujkilómetro hajxy hánajty tøø ñøçxy, mänitä Jesús hajxy yhiçy coö ja'a barco hánajty tøø ñajtspaadø'øy. Yohby Jesús hánajty mejywyiing. Mänitä jiamiøødhajxy chähgøøbiøjcy. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy; Jesús høch høøch.

²¹ Mänit hajxy jiootcugøøyy. Mänitä Jesús yajtägøøyyä barcojooty. Mänitiä hajxy jim miejtsnä mejypia'a maa hajxy hánajty ñøçxiän.

²² Cujaboom, jimnä majiäya'ayhajxy hánajty mejyhawiimbnä, maa hajxy hánajty tøø yajcayijän. Ñajuøø-

by hajxy hánajty coö Jesús hánajty tøø quia'a møød-tu'ubøgyii ja'a jiamiøødhajxy quipxy. Hiçä ja'a Jesús jiamiøødhajxy coö hajxy tiu'ubøjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hánajty tu'ug; je'e hajxy hánajty tøø yajtu'ubøcy. ²³ Mänitä barco hajxy yajmeich wiingpä, ja'a Tiberiastsohmbä. Jim hajxy miedsøøyy maa jäya'ayhajxy hánajty tøø çajcaagyquiayyän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequiän. ²⁴ Coö ja'a majiäya'ayhajxy yhiçy coö Jesús hajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy Jesús høxtaabiä. Jim hajxy ñøçxy mejyhawiimb jim Capernaum.

²⁵ Coö hajxy jim miejch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim piaaty. Mänit Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøñ, mänaa mmejch.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, páadyhøch mijts hijty xyhøxta'ay coöch mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cábøch mijts je'e xmiäyajtøwa'añ tiiguiøxpøch ja'a hoy-yagjuøøñäbä coö nyajcähxø'cy.

²⁷ Paady hajxy mduñ, jaduhñä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaads mijts nnämä'awät jadunajtä coö hajxy mhøxtá'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän. Høøch mijts cuhdujt nmo'owaamby coö hajxy jaduhñ mjugyhádat. Páadyhøch mijts jaduhñ nmo'owa'añ, coöchä Dios tøø xquiuhdujtmó'oy, høøch ja'a Diosquexypä.

²⁸ Mänit Jesús miäyajtøøwa:

—Neby højts ngudiünät nebiä Dios choquiän.

²⁹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chojpy ja'a Dios coöch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjçät, ja'aäch tøø xquiéxiäbä.

³⁰ Mänitä Jesús miäyajtøøwägumbä:

—Tii hijxtahñd hoy-yagjuøøñäbä myajcähxø'øgaamby neby højts miiçh ja'a mmädia'agy jaduhñ nmäbøjçät coö miiçh ja'a Dios tøø xquiexy. ³¹ Ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm ja'a jecypiä, jimä maná hajxy quiaayy maa hánajty pøñ quia'a tsäna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguioj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiiby jaduhñ myiñ çujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Yajcaayyä jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootyptsohmbä. Dios jaduhñ quejx."

³² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootyptsohmbä. Dios, je'eds hajxy je'e xyajnäguejx. Je'eds hajxy je'e xquiuhdujtmó'owaamby coö hajxy jim mdägø'øwät tsajpootyp. ³³ Ja'a Dios tøø quiéxiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø choñ. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy neby mijts xquiuhdujtmó'owät coö hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän.

³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Højts yø'ø tsajcaagy móoyyäç çøjxta'axiøøbä, ja'a tsajpootyptsohmbä.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ coö hajxy quia'a wiinjuøøyy coö Jesús jaduhñ ñiñänøøma hamdsoo coö je'e tøø quiexyii ja'a Dios.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch je'e, ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Cuhduj-tyéjþoch coo hajxy jim tiägø'øwät tsajpootyp þonjáty-høch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶ Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä, hoy hajxy tøø mja hixy coöchä hoy-yagjuøñäbä tøø nja yajcähxø'øgy. ³⁷ Þonjátyhøch ja'a nDeedy jaduħny xyajcø'øwaaħøøby, je'ečhä nmädia'agy xmiäbøgáañäp. Nguhbøgáañbiøch hajxy je'e. ³⁸ Páadyhøch tøø ndsooñ tsajpootyp coöch ngudiúnät nébiøch nDeedy xyhane'emiän, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. Cáboch ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyaghida'añ. ³⁹ Cábočhä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quiá'awät, ja'ačh hajxy tøø xyajcø'øwaaħø'øyäbä, coo ja'a xøø jumøjt jaduħny yhabéjñät. Pero jaduħny miäna'añ coöch hajxy nyajnøcxät tsajpootyp.

⁴⁰ Jadúħħhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cøjxta'axiøø jiuğyhádat neby jaaya'ay jiuğyhatiän, þonjaty jaduħny najuøøby coöchä Dios xyHuonghaty, þonjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Je'ečh hajxy jim nya-jnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät.

⁴¹ Coo Jesús miädiaacpædøøyy, mänit tiägøøyyä wiin-gapxpejtäbä ja'a judíošhajxy. Paadiä wyiingapxpejtä coo hñajty tøø miäna'añ coo jim chooñ tsajpootyp.

⁴² Jaduħny hajxy ñiñämaayyä:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhuung yø'ø. Nhixy-hájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høħndaacp yø'øduħny cooc tyijy jim tøø chooñ tsajpootyp.

⁴³ Mänitä Jesús ja'a judíos yhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägooñä. ⁴⁴ Pøħhøch ja'a nDeedy yajnähdiipy, je'ečhä nmädia'agy xmiäbøgáañäp. Je'ečh nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät. ⁴⁵ Jiiby jaduħny myiñ cujaay maa ja'a Dios-mädia'aguiän coo Dios jäya'ay nägøxiä ya-jnähixø'øwa'añ. Þonjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶ 'Cábøch nDeedy mänaa yhixyii jäyá'ayäm; høøch nidiuħny tøø nhixy. Jímhøch ndsooñ Dioswiinduum.

⁴⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pøħhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds jugyhadaamby cøjxta'axiøø nebiä Dios jiuğyhatiän. ⁴⁸ Høøch hajxy jaduħny jim nyajtägø'øwaaħny. ⁴⁹ Ja'a nhaphájtäm ndeedy-hájtämhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, mäjaayejc jaduħny. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

⁵⁰ Høøch, páadyhøch tøø ndsooñ jim tsajpootyp nébiøch jäya'ayhajxy jim nyajtägø'øwät. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø þonjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nnähduğáañbiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nnähho'tu'udáañbiøch jäya'ayhajxy nägøxiä.

⁵² Mänitä judíošhajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owáañäm yø'øya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsú'tsämadä.

⁵³ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judíošhajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, høøch ja'a Diosquexypä, coöch mijts ja'a nni'x ja'a ngopc

xquia'a tsú'tsäť, coöch mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot xquia'a húucät, cab hajxy jim mdägø'øwät maa Dioswiinduumän. ⁵⁴ Þonjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäť, þonjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xy-húucäp, je'eds je'e hidaamby cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. ⁵⁵ Tsu'tsøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; hu-ucøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot. ⁵⁶ Þonjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäť, þonjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'ečh jaduħny nnänøøħny ja'a nmädia'agyhøch hajxy xmiäbøjcäp. Je'ečh hajxy nguħdujtmø'owaaħny coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. Tu'ugmädia'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷ Ja'a nDeedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, je'ečh jaduħny tøø xquiuhdujtmø'oy coöch jäya'ayhajxy jim nyajnøcxät tsajpootyp, þonjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e je-quiän, hoy ja'a maná hajxy jia caayy. Pero þonjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹ Jaduħny Jesús jim miädiaacy Capernaum coo hñajty yajnähixø'øyy tsajtøgooty maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hñajty wyiingudsähgø'øyän.

⁶⁰ Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduħny jim miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cab hajxy jaduħny nguħbøjcämät; tsip xex yø'ø mädia'agy jaduħny.

⁶¹ Najuøøyy Jesús jaduħny nebiaty hajxy hñajty miädia'aguiän. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábočhä nmädia'agy hajxy xjiøjþgø'øwáañäjä. ⁶² Cooch mijts xyhíxät coöch hñajty jim nnøcxy tsajpootyp, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgáañä coöch jim ndsooñ tsajpootyp, høøch ja'a Diosquexypä. ⁶³ Ja'a mjuøħñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjuyhajp. Ja'a nni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjuyhaty. Cooch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, mänit hajxy mdägø'øwät jim tsajpootyp. ⁶⁴ Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduħny miänaañ, ñajuøøby hñajty jaduħny þonjaty hñajty je'e ca'a mädia'agymiäbøgaamby. Ñajuøøby hñajty je'ebä þøn hñajty yegáañäp ho'cøc. Jäguemä Jesús jaduħny ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpähajxy tiägø'øyän ya-jnähixøøbiä. ⁶⁵ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Páadyhøch mijts jaduħny nnämaayy: "Pøħhøch ja'a nDeedy yajnähdiipy, je'ečhä nmädia'agy xmiäbøgáañäp."

⁶⁶ Coo Jesús jaduħny miädiaacpædøøyy, mänitä jiamiøødhajxy nämay wyiimbijnä. Cabä Jesús hajxy hñajty miøødwäditaannä. ⁶⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøyy ja'a nämajmetspähajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáañbøch mijtspä.

⁶⁸ Mänitä Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj. Tii højts miičh coo nnä'ä puhwá'adsät. Miičh højts je'e xyajnähixøøby neby højts jim ndägø'øwät tsajpootyp. ⁶⁹ Nmäbøjcäp højts miičhä mmädia'agy. Nnajuøøby højts coo jim tøø ndsooñ

maa Diosän, coo mGristähaty, ja'a hõjts hijty nhahijxypä, ja'a Dios hijty quixaambiä.

⁷⁰ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Páadyhõch mijts tõõ nwiimbiy nébiõch hajxy jaduhñ xmiõõdwädítät, mijts ja'a nämajmetspä. Pero xii hajxy tu'jäya'ay mmõõdä, ja'a mõjcu'uwiinmahñdymõõdpä.

⁷¹ Ja'a Judas jaduhñ nänõõma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hñajty yegaamb ho'cõõc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hñajty jia mõõd-wädity mõõdä nämajtu'ugpähajxy.

7 Mänitä Jesús tiägõõy cajpthayohbiä jim Galilea. Cab hñajty jim wiäditaanä jim Judea, je'eguiõxpä coo ja'a judíoshajxy hñajty yhõxta'ay nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Jadaañäp ja'a judíos xioõhajxy hñajty coo ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hñajty jia ada'añii Jerusalén. ³ Mänitä Jesús ñämaayä yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmõ'õy. Nõcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpähajxy jimä yhuug hijxpä neji miich ja'a hoy-yagjuõõñäjatypä myajcähxõ'õguiän. ⁴ Myajcähxõ'õpy miich hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero põ chojpy ja'a mjoot jaduhñ coo ja'a mmädia'agy wiädítät ja'a miichcõxpä, mänit hijxwiinduum myajcähxõ'õgät majiäya'ayhaguic.

⁵ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hñajty miäbõjcäxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduhñ miänaañ. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä cooch jäya'ayhajxy nhawáañät põñhõch hõõch. Pero mijts, homiänaajä hajxy jim mnõcxät Jerusalén. ⁷ Caj mijts cu'ug xmiähahaty. Pero hõõch, xmiähahájpech cu'ug. Páadyhõch hajxy xmiähahaty cooch nnägäpaxy coo hajxy yhaxõõgwädity. ⁸ Nõcx mijts xõõhat. Cábõch nnõcxa'añ hõõch. Cahnä yhabaadyñä cooch jäya'ayhajxy nhawáañät põñhõch hõõch.

⁹ Mänit Jesús miädiaacpãdõõñä. Mänit jim jiaançh mähmõõñä jim Galilea.

¹⁰ Mänit Jesús yhuchhajxy jim ñõcxy xõõhajpã Jerusalén. Mänit Jesús jim pianõcxy hamee'ch. ¹¹ Jimä judíos ja'a Jesús hajxy hñajty yhõxta'ay maa ja'a xõõ hñajty jiadyiijän. Jaduhñ hajxy hñajty miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹² Mädiäacpã ja'a Jesús hñajty ja'a majiäya'ayhajxy. Näje'e hajxy hñajty miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Näje'e hajxy hñajty miänaambä cooc tyijy yhaxõõgjäya'ayä, cooc tyijy hñajty wiädity cu'ugwiinhõhmbä.

¹³ Pero hamee'ch hajxy hñajty miädia'agy. Hiç, chähgõõby hajxy hñajty ja'a judíos wyiindsõñhajxy.

¹⁴ Mägujnä xõõ hñajty jiadyii, mänit Jesús tiägõõy tsajtõgooty yajnähixõõbiä. ¹⁵ Mänitä judíoshajxy yagjuõõy, miänaañ hajxy:

—Tii yõ'õya'ayäda'a coo jiaançh tehñ jiaty madiu'u y caj yhõxpõquiä.

¹⁶ Mänit Jesús yhadsooy:

—Ca'a yhõõchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; nDéedyhõch miädia'agy hädaa jaduhñ, ja'açh tõõ

xquiéxiäbä. ¹⁷ Põñ jaduhñ cudiunaamb nebiä Dios miäna'añ, je'e najuõ'õwaamb coo quia'a yhõõchä nhamdsoo mädia'agy hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸ Põñ jioot jaduhñ tsojp coo yajcumáyät, je'edsä yhamdsoo mädia'agy mädiaacp. Pero chõjpiõch njoot coo Dios wyiingudsähgõ'õwõõjät, ja'açh tõõ xquiéxiäbä. Nmõõdhõch ja'a tõyhajt; cábõch nhõñda'agy.

¹⁹ Tõyhajt coo Moisés ja'a ñõcy jecy jejcy, túhmäts. Jiiby jaduhñ miäna'añ ñõcyjiooty coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Pero cab hajxy mgudiuñ. Mmänaamb hajxy jaduhñ cooch hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰ Mänitä cu'ug yhadsooy:

—Nej, mguhmäñõõbiä coo jaduhñ mmäna'añ coo hõjts miich nyagho'oga'añ. Põñdsän miich xyagho'ogaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tähõõc-hõch ja'a hoybä tõõ nduñ ja'a poo'xxiõõjooty; mänit hajxy myagjuõõy nägõxiä. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo hajxy tii nga'a túuñämät ja'a poo'xxiõõjooty; paady hajxy myagjuõõy. ²² Moisés ja'a cuhdujt jecy jejcy coo hajxy mnicircuncidarhadõõjät. (Ca'a Mioisésä yajtsõhndaac; yhaphajpã tieedyhajpähajxy jecy yajtsõhndaac.) Paadiä mhuung hajxy mcircuncidarhaty hoy jia poo'xxiõõjootiä.

²³ Mgudiuumbay hajxy jaduhñ nebiä Moisés ja'a cuhdujt jecy jejquiän; pero mjootma'p hajxy coochä jäya'ay tõõ nyajmõcpõcy ja'a poo'xxiõõjooty. ²⁴ Cabä jäya'ay hajxy paquiä mwiinmahñdyhixät nebiä wyiinmahñdy je'e. Coe jejcy mmõõdhidät, mänitäts ja'a wyiinmahñdy je'e mhixät. Coochä pa'amjäya'ay tõõ nyajmõcpõcy ja'a poo'xxiõõjooty, paady hajxy jaduhñ mmäna'añ cóogõch tyijy ja'a haxõõgwiinmahñdy nmõõdä. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tii nga'a túuñämät ja'a poo'xxiõõjooty. Pero Dios mänaamb coo yhahixõ'õy coo hajxy nduñämät.

²⁵ Mänitä Jerusaléngpã jäya'ayhajxy näje'e tiägõõy mänaambä:

—Yõ'õds hajxy yhõxtaaby coo hajxy yagho'oga'añ.

²⁶ Xiidsä quiapxy majiäya'ayhaguic, y caj waamb ñäma'ayii. Nej, mänaamb hõjts nwiindsõñhajtämhajxiäda'a coo yõ'õ Miesíasä, ja'a hajxy nahixämbä. ²⁷ Nnajuõõyäm hajxy maa yõ'õya'ay chooñ. Pero ja'a Mesías, ja'a gobiernähadaambä, cab hñajty yajnuõ'õwa'añ maa hñajty chooñ.

²⁸ Jiibiä Jesús hñajty yajnähixõ'õy tsajtõgooty. Coe jaduhñ miädooy waambaty hajxy hñajty miäna'añ, mänitä mõc miänaañ:

—Xyhixyhájpech hajxy. Mnajuõõby hajxy maaçh ndsooñ. Pero ca'a yhõõchä hamdsoo tõõ nwiinmay cooch yaa ngädá'agät. Ja'a nDéedyhõch tõõ xquiexy. Pero cab hajxy mnajuõ'õy. ²⁹ Nhixyhõch je'e. Jimhõch ndsooñ. Je'eçh jaduhñ tõõ xquiexy.

³⁰ Coe Jesús jaduhñ miänaañ, mänitä jia madsaanä. Pero caj ñä'ä yajmajch. Cajnä hñajty yhabaadyñä coo Jesús yagho'ogõõjät. ³¹ Hoy ja'a Jesús hñajty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hñajty miäbõjcäxä. Mänit hajxy miänaañ:

—Coo ja'a Mesías jaduhñ miédsät, ja'a hajxy nhahíxämbä, nej, maas hoy-yagjuøñäjäty ja'a Mesíasäda'a yajcähxø'øga'añ quejee nej yø'øya'ay jaduhñ yajcähxø'øguiän.

³² Mänitä fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty waam-baty Jesús hänajty miädia'agyii. Mänitä policíahajxy quiejä coo Jesús hajxy miädsät. Ja'a fariseoshajxy jaduhñ mäguejx møødä teedywiindsønñhajxy. ³³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jecy nmøødhidaañä. Nøcxáañnábøch maačhä ndsohñän. ³⁴ Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jimñ hoy mnøcxät maačh nhida'añän.

³⁵ Mänitä judíoshajxy ñiñämaayyá:

—Maa yø'øya'ayäda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduhñ nga'a páatämät. Nej, nøcxaambäda'a jimñ maa ja'a judíoshajxy wa'xyjaty chäna'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, coo Diosmädia'agy yajñähixø'øwät ja'a hajxy ca'a judíoshajpä. ³⁶ Tiida'a tyijy coo miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáañäm, pero cábäc hajxy nbaadääñäm, y cooc hajxy hoy nga'a nøcxämät maa yhida'añän.

³⁷ Coo ja'a xøø hänajty miayaañä, ja'a møjxøøjooty, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä møc miänaañ:

—Pøn tødsøyyäp, ween yaa myiñ maačh høøchän, ween miñ yhu'ugy mädyiibøch nmo'owaamby.

Jaduhñ Jesús yajnimäbaatä nebiä møjnøøgopcän. Mänitä miänáañgumbä:

³⁸ —Pøjatyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'ečhä nmädia'agy xyajwa'xtägájtšäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduhñ Jesús miänaañ, pøjaty ja'a miädia'agy mäbøgåañäp, mänitä Dioshespíritu mio'owa'añii. Cahnä Dioshespíritu hänajty quiäda'agyiñä. Cahnä Jesús hänajty yagho'ogyii; cahnä hänajty yhoodiägachñä maa ja'a Tieediän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hänajty tøø miädia'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehñ tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiugapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quiexaambiä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jimñ choona'añ Galilea. ⁴² Jaduhñ Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yphaphada'añ tieedyhada'añ, y cooc jimñ choona'añ Belén maa ja'a David jecy chänaayyän.

⁴³ Coo hajxy hänajty jaduhñ miädia'agy, cab hajxy hänajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúsçøxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hänajty jia madsa'añ, pero caj pøn ñä'ä majch.

⁴⁵ Mänitä policíahajxy wyiimbijty maa ja'a teedywiindsønñhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policíahajxy ñämaayyá:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduhñ pøn mänaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduhñ yhooyä coo mijts jaduhñ tøø myajwiinhøhmbä. ⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy miäbøjcäxä ja'a wiindsønñhajxy møødä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquihdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaačhpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hänajty, ja'a Jesús hänajty tøø ñähöyyäbä. Fariseohajp hänajty je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguuhdujtájtäm jaduhñ myiñäm coo jäya'ay nyajcumädóowämät coo hänajty tøø nga'a mädia'agymiädóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohñä ñämaayyá:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jäya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädia'agy. Cab jaduhñ jii by maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jimñ choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñøcxnä maa ja'a tiøjc-hajxiän.

8 Mänitä Jesús jimñ ñøcxy maa ja'a tun jaduhñ xiøhatiän Olivos. ² Cujaboom jopyjiajyøgyñä, mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämejtsä. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, tiägøyy yajñähixøøbiä. ³ Mänitä to'oxiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuhdujtyajñähixøøbiähajxy mäyajmejts møødä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiøjc hänajty tøø miačhii coo hänajty tøø tiu'uma'ady tøø tiu'udägoy. Mänitä to'oxiøjc jimñ yajñøcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, paady hädaa to'oxiøjc tøø miačhii coo tøø piaadyii wiingya'adiøjmøød. ⁵ Jiiby maa ja'a Diosmädia'aguiän, jii biä Moisés hajxy xyhanéhäm coo ja'a to'oxiøjc jaduhmbä hajxy nguuhgá'tsämät. Miichäts, waamb miich mmänaambä.

⁶ Paady hajxy jaduhñ yajtøøyy, coo hajxy hänajty miädowa'añ pø tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hänajty møødä Diosmädia'agy. Yhøxtaaby hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy ñähwaambédät coo häxøpy quia'a tu'ugmädia'aguiä. Pero cabä Jesús waamb yhadsooyy. Mänitä Jesús ñäaxcooyy. Mänitä tiägøyy jahbiä cø'øhaam naaxwiin. ⁷ Mänitä Jesús jaduhñ miäyajtøøwägumbä. Mänit yhäñaaguiugøøyy. Mänit miänaañ:

—Pønä pojpä cädieey ca'a møød, ween quia'tstsooñ.

⁸ Mänitä Jesús ñäaxcóogumbä. Mänit tiägøøguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹ Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hänajty tøø miäna'añän, mänit hajxy je'e tiu'ubøjñä hanidiuhmjaty. Ja'a møjpä, je'e jawyiin tehñ tiu'ubøjtsohñ. Niñajuøøyyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hänajty miøødä, paady hajxy tiu'ubøjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiøjc miøødmäh-møøyy. Jimä to'oxiøjc hänajty tiäna'ay Jesús ja'a wyiinduun. ¹⁰ Mänitä Jesús yhäñaaguiugøøyy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hijty xquihga'adsaambä. Nej, caj pøn tøø xñä'ä cuhga'ačhä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Wiindsón, caj.

Mänitá Jesús miánaañ:

—Ni hөөч jaduhñ nga'a mänaambä coo miich mya-cuhgá'adsät. Nөcx; cab jaduhñ haxөөg mjatcөөñät.

¹² Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Jaduhñ mäwiinhөch nyajnimiäbaadyii nebiä jөөnän coochä jäya'ayhajxy nyajnahixө'өy ja'a tu'u hoybä. Pөnjaty ja'a nmädia'agy xpianөcxäänäp, cab jaduhñ wiädita'añ hagoonstuum. Cөjxta'axiөө jim yhi-da'añ tsajpootyp.

¹³ Mänitá fariseos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Hamdsoo miich mniñänөmyii. Pero caj miich mnä'ä tömiädia'agy.

¹⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tөmiädiäcөpөch, hөyhөch hamdsoo nja niñänөmyii. Nnajuөbiөch maaçh ndsooñ maaçh nnөcxy. Pero mijts, cab hajxy mnajuө'өy. ¹⁵ Nä'ä nägöbөch mijts xñä'ä nähwaambety. Pero hөөчhä, cábөch jäya'ay nä'ä nägoobä nnähwaambety. ¹⁶ Tөy-hájthөch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhөөчhä nhamd-soo mädia'agy hädaa; ja'a nDéedyhөchä miädia'agy hädaa, ja'açh töө xquiéxiäbä. ¹⁷ Miimb jaduhñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän, coo jäya'ayhajxy tiu'ug-mädia'aguiä nämetscä, pues төyhajt hajxy jaduhñ yejpy. ¹⁸ Pues hөjts, tu'ugmädia'agy hөjts möөdhөch nDeedy cooch je'e töө xquiexy.

¹⁹ Mänitá fariseoshajxy miánaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Cábөch mijts xñajuө'өy; ni ja'a nDéedyhөch hajxy xquia'a najuөөyyä. Cooch mijts häxөpy xñajuө'өy, xñajuөөyyäbөch ja'a nDeedy hajxy häxөpy.

²⁰ Yajnahixөgguuijc ja'a Jesús jaduhñ miánaañ jii by tsajtөгooty, jii by mäдөyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädө'өñ hajxy hänäjty yajnahgäda'aguiän. Pero cabä Jesús hänäjty pөñ miadsa'añii, hoy hänäjty jia mädi-a'agy cu'ughagujc. Cahnä hänäjty yhabaady coo je'e miadsөjät.

²¹ Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Nөcxäänäbөch hөөчh. Xjia hөxta'awáambөch mijts, pero cábөch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnөcxät maaçh nnөcxa'añän. Coo hajxy mho'oga'añ, jii by hajxy mga'awa'añ haxөөgtuum.

²² Mänitá judíoshajxy ñiñämaayyä:

—Nej, hamdsooda'a ñiyagho'oga'añii, coo hajxy jaduhñ nga'a nөcxämät maa ñөcxä'añän.

²³ Mänitá Jesús miánaañ:

—Yaa mijts mdsooñ, hädaa yaabä naaxwiin. Pero hөөчh, tsajpöotypөch ndsooñ, ca'a yaajä. ²⁴ Tөөчh mijts jaduhñ nnäma'ay, coo hajxy hänäjty töө mho'ogy, cahnä mbojpä mgädieey hajxy hänäjty xñähwa'açhñä. Cabä mbojpä mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ coochä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbөjcät pөñhөch hөөчh.

²⁵ Mänitá Jesús hajxy miäyajtөөyy:

—Pөñäsän miich.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tөөчh mijts nja hawáañäm pөñhөch hөөчh.

²⁶ Madiú'ujөch nnägäpxät coo hajxy haxөөg mjäya'ay-

haty. Cábөch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbөjcä.

Nhawáañäm mijts jaduhñ nebiätyhөch jaaya'ay töө xñajtscapxөөyyän, ja'açh töө xquiéxiäbä.

²⁷ Pero cab hajxy wyiinjuөөyy coo Jesús ja'a Tiedy jaduhñ ñägäpxy. ²⁸ Mänitá Jesús miánaañ:

—Cooch mijts hänäjty töө xmiөjphäbety, mänit hajxy mnajuө'өwa'añ pөñhөch hөөчh, y coochä nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jaduhñ nhawáañäm nebiä-tyhөch ja'a nDeedy töө xyajnahixө'өy. ²⁹ Xmiөөd-wädíjpcөch je'e, ja'açh töө xquiéxiäbä. Cábөch niduihm töө xñähgue'egy je'eguiөxpä cooch homiänaajä ngudiuñ nébiөch töө xyhane'emiän.

³⁰ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacy, mänitä miädi-a'agy miäbөjcäxä nämay.

³¹ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänäjty töө miäbөjcäbä:

—Cooch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiüñät homiä-naajä, mänitөch mijts hamuumdu'joot xmiөөdwädítät.

³² Jaduhñsä төyhajt hajxy mmөөdhädät cooch ja'a Dios töө xquiexy. Jaduhñsä mhaxөөгwiinmahñdy hajxy mnajtsxixө'өwät, nebiä möjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät.

³³ Mänitá judíoshajxy yhadsooyy:

—Abraham hөjts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab hөjts pөñ xyhane'emy. Tii jaduhñ coo mmäna'añ coo hөjts ja'a möjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiөyhajt nnämä'awät, pөnjaty ja'a pojpä cädieey jaduhñ möөd, möjcu'ugong jaduhñ hanehmb. ³⁵ Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhity cөjxta'axiөө maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoon-sä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiөjcän.

³⁶ Hөөчh, nbuhbédäbөch mijts jaduhñ nebiä mhaxөөг-wiinmahñdy hajxy mnajtsxixө'өwät, nebiä möjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät. ³⁷ Nna-juөөbiөch jaduhñ coo Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambөch mijts, je'eguiөxpä coo hajxy tu'joot mga'a tuna'añ nébiөch mijts nja näma'ayän. ³⁸ Nmädiäcypioch nébiөch ja'a nDeedy töө xyajmөөdmädia'aguiän. Pero mijts, jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jiäya'ay-hatiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Abraham hөjts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitá Jesús miánaañ:

—Pө төyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduhñ hajxy mjäya'ayhájpät nebiä Abra-ham jecy jiäya'ayhajtän. ⁴⁰ Pero xyagho'ogáambөch mijts, hөyhөch mijts ja'a төyhajt töө nja yajmөөdmädi-a'agy, mädyiibөch ja'a Dios töө xyajmөөdmädia'agy. Cábөchä Abraham häxөpy xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtän.

⁴¹ Jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jiäya'ayhatiän.

Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Tøyhajt hõjts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduhñ hõjts njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. Tu'ug hõjts nDeedy; Dios je'e.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchõjpech mijts häxøpy yaabä. Jimhøch tøø ndsooñ maa Diosän; pero yaač nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóothøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx. ⁴³ Xióøbøch yaa nja mädia'agy; cábøch mijts ja'a nmädia'agy xñä'ä cudiunaañä. ⁴⁴ Ja'a møjcu'ugong hajxy mdeedyhajpy. Jaduhñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jiäya'ayhajtjän. Mänit je'e tiägøøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøø'x-ta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jäya'ayhaty. Høhñdaacp je'e; jaduhñ ñä'ägä cuhdujthaty. Jaduhñ jäya'ayhajxy yaa ya-jñähixø'øyii ja'a møjcu'uwiinmahñdy. ⁴⁵ Pero høøč, cooç mijts ja'a tøyhajt nyajmøødmädia'agy, cábøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjçä. ⁴⁶ Hopiøñä ñajuø'øy cooçhä pojpä cädieey nga'a møødä. Jaduhñ hajxy mnajuø'øwät cooçhä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷ Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädóowäp je'e ja'a Dios ja'a miädi-a'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuunghaty; paadiä Dios miädia'agy hajxy mga'a mädownaañä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judiøshajxy:

—Nej, cab jaduhñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øyä.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Cábøchä møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Nwiin-guhdsähgøøbiøch ja'a nDeedy. Pero cábøch mijts xwyiingudsähgø'øy. ⁵⁰ Cábøch hamdsoo nmäna'añ cooç hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Ja'a nDéedyhøch jaduhñ mänaamb. Yajcumädownaamb je'e pøñhøch haxøøg xñänøømb. ⁵¹ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cooçhä nmädia'agy pøñ xmiäbøjçät, ni mänaa quia'a hó'ogät.

⁵² Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Hoorä sí, tøø hõjts nnajuø'øy coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy møødä Dios ja'a quiugapxyhajxy. Pero miich mänaamb coo mmädi-a'agy pøñ xmiäbøjçät, ni mänaa quia'a hó'ogät. ⁵³ Nej, maas møc miichä cuhdujt mmøødä quejee ja'a Abraham jecy miøødhajty, ja'a hajxy hijty nhaphajtäm ndeedyhajtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduhñ ja'a Dios ja'a quiugapxyhajxy tøø yho'pä. Pøñ tyijy miich coo jaduhñ mniñänømyii.

⁵⁴ Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Cab jaduhñ yahahixø'øy cooç hamdsoo nniguiumayøøjät. Pero Dióshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajpy. ⁵⁵ Cahnøch nDeedy hajxy xñajuøøyyä. Pero høøč, nhíxyhøch høøč. Cooç nmäna'anät cooç nga'a hixiä, høhñdá'agäbøch jaduhñ nej mijts mhøhñda'aguiän. Pero nhíxyhøch høøč. Nmäbøjçäbøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämbä, xoonäacp je'e hijty cooç hänajty xhixa'añ mänäajøch hänajty nhida'añän hädaa yaabä naaxwiin. Tøøch je'e xjiaanč hixy. Mänit jiaanč xoonäacy.

⁵⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judiøshajxy:

—Je'enä jaduhñ mdsaanä. Nej, tøø ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸ Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, jiiyyämøch hänajty; cahnä Abraham hänajty jiiinä.

⁵⁹ Mänitä tsaä hajxy quionø'cy; Jesús hajxy hänajty quiuhga'adsaamb. Pero tøø ja'a Jesús hänajty ñigu-iu'uchii. Mänit piädsøømñä tsajtøgooty.

9 Jimä Jesús hänajty ñaxy. Mänitä wiindspä tu'ug yhiixy. Jaduhñä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuunghajty wiinma'ad. ² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a jiamioødhajxy:

—Wiindsøñ, tii yø'øya'ay wyiinäda'a coo mia'adä.

Pøñä pojpä cädieeyäda'a tøø tiuñ, yø'øya'ayä, tøgä tiaj tiediä.

³ Mänitä Jesús yhadsoooy:

—Ni pøñ. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ quiähxø'øgät maa yø'øya'aguiøxpän. ⁴ Tsøc Diostuung hajxy túunäm, ja'ač tøø xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmøødhajtäm. Coo hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduhñ mänaa ndúunänät. ⁵ Cooç yaa nhity hädaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy.

⁶ Mänitä Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitä chujy yajmo'ondscojy. Mänitä pyiinø'cy. Mänitä wiindspä yajwiingupiinøøyy ja'a chujy, ja'a hänajty tøø mio'ondscójjäbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a wiindspä ñämaayy:

—Nøcx niwyiimbujøø maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé —je'e jaduhñ ñänøømb, Quexy.

Mänitä wiindspä hoy jiaanč niwyiimbujyii. Coo wyiimbijnä, tøø hänajty wyiindøø'xø'nä. ⁸ Mänitä mähdiøjc yhiixä ja'a miädøjc-hajxy møødä hajxy hijty yhiixypä coo hänajty xiädø'ønyujwa'añ. Mänitä hajxy miänaañ:

—Nej, caj jie'e yø'øjä, ja'a hijty naxy xädø'ønyujwaambä häña'a.

⁹ Näje'e hajxy hänajty miäna'añ:

—Jaanč je'e yø'ø.

Näje'e hajxy hänajty miäna'añ:

—Ca'a jie'ejä; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hänajty ñiñänømyii:

—Høøč je'e hijty wiinds.

¹⁰ Mänitä miäyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹ Mänit yhadsoooy:

—Jaaya'ay ja'a Jesúsajpä, jaaya'ay ja'a chujy yajmo'ondscoj. Mänitøch xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch xñämaayy cooç nøcxy niwyiimbujyii maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé. Mänitøch hoy njaanč niwyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'cy.

¹² Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Maa jaaya'ayäda'a.

Mänit yhadsoooy:

—Pämäadädä.

¹³ Mänitä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a fariseos wyiinduumhajxiän, ja'a hänajty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä.

¹⁴ Poo'xxiøøjooty ja'a Jesús ja'a chujy yajmo'ondscojy,

yajwiindøø'xø'cy ja'a wiindspä. ¹⁵ Mänitä mähdiøjc miäyajtøøwägumbä ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mänit yhadsooyy:

—Chujy jaaya'ay yajmo'ondscoj; je'ečh je'e xyajwiin-gubiinøoyy. Mänitøch hoy nniwiyiimbujy. Mänitøch nwiindøø'xø'nä.

¹⁶ Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiä. Tuumb yø'øduhñ poo'xxiøøjooty. Cabä cuhdujt miøødä coo jaduñ tiünät poo'xxiøøjooty.

Pero näje'e hajxy hänajty miäna'añ:

—Pero nebiä cuboj cugädieejäya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jaduñ ñä'ä yajcähxø'øgät.

Cab hajxy hänajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii.

¹⁷ Mänitä mähdiøjc ñämaayy, ja'a hänajty tøø wyi-indøø'xø'øguiäbä:

—Miičhäts, waamb miičh mmäna'añ. Nejy yø'øya'ay mnänøømby, ja'a tøø xyaghijxø'øguiäbä.

Mänit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

¹⁸ Cabä judfioshajxy hänajty miäbøga'añ coo jaaya'ay hijty wyiindsä, coo jaaya'ay hijty tøø wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay tiaj tieedy. ¹⁹ Mänit hajxy miäyajtøøwa:

—Nej, mijts ja'a mhuung yø'ø, ja'a hajxy mnänøømby coo hijty wiinds tøø miaaxhuunghatiä. Nebiäda'a tøø yhiyxø'øgy.

²⁰ Mänitä tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaančh yø'ø. Wiinds jiaančh maaxhuunghajty. ²¹ Pero cab højts nnajuø'øy nejy tøø yhiyxø'øgy o pøñ jaduñ tøø yaghijxø'øgy. Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän. Ween hamdsoo ñägapy.

²² Paady hajxy jaduñ miänaañ, coo ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty chähgø'øgy. Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty quiojyquiapyhaty coo hajxy hänajty yajpädsøma'añ tsajtøgooty pøñ jaduñ mäna'anaamb cooc Jesús Miesiashaty. Nägooyy hajxy hänajty yajtøjpadøma'añ, cab hajxy hänajty yajtøjtägø'øwaanä tsajtøgooty. ²³ Paady jaaya'ay tiaj tieedyhajxy miänaañ: "Yø'ø hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän."

²⁴ Mänitä mähdiøjc miøjyáaxägumbä, ja'a hänajty tøø yhiyxø'øguiäbä. Mänitä ñämaayy:

—Højts tøyhajt móoyyác. Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj quiugädieeyä.

²⁵ Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øy pø cuboj pø cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch cooč tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty nja wiindsä.

²⁶ Mänit ñämaayy:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷ Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Pero cab hajxy mmäbøjcy. Tii hajxy coo mmädowáangombä. Nej, mbanøcxáañäp ja'a miädia'agy hajxypä.

²⁸ Mänit yhojjä ñämaayy:

—Miičh jaduñ mbanøcxäp ja'a miädia'agy. Højtsä, Moisés ja'a miädia'agy nbanøcxäp. ²⁹ Nnajuøøby højts

coo Dios ja'a Moisés miøødmädiaacy jequiän. Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øy maa chooñ.

³⁰ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduñ. Cab hajxy mnajuø'øy maa jaaya'ay chooñ, hóyhøch tøø xjia yaghijxø'øgy. ³¹ Hoy piøñä jaduñ ñajuø'øy coo Dios jaduñ quia'a mädoowa ja'a miädia'agy ja'a cuboj ja'a cugädieey. Pero pøñ ja'a Dios jaduñ wiingudsähgøøby, pøñ jaduñ cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a miädia'agy jaduñ mädoowäxäp ja'a Diósäm. ³² Høxtahmñs ja'a naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguian, ni mänaa jaduñ quia'a yajmädooyhaty coo jäya'ay yaghijxø'øgyii, ja'a wiinds tøø miaaxhuunghatiäbä, høxtä jäda'anäbaady.

³³ Coo jaaya'ay häxøpy quia'a Diosquexiä, cab jaaya'ay cu yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäbä.

³⁴ Mänitä mähdiøjc yhojjä:

—Nej, xyajnahixø'øwaamb højts miičhä. Pojpätuum cädieeduum miičh tøø mmaaxhuunghaty.

Mänitä mähdiøjc je'e yajpädsøma tsajtøgooty.

³⁵ Mänitä Jesús miädooyhaty coo ja'a mähdiøjc hänajty tøø yajpädsømyii tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc yhøxtaayy. Mänit jiaančh paaty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy, ja'a Dios tøø quiexiäbä.

³⁶ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, pøñ jaduñ mnänøømby. Høøch hawáañác nébiøch ja'a miädia'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitä mähdiøjc miänaañ:

—Wiindsøn, mäbøjpcch.

Mänitä Jesús wyiinjiicädaacä, wyiingudsähgøøyyä.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jaduñ yhiyxø'øgät, ja'a hajxy hijpä nebiä wiindspän; møød neby hajxy jaduñ wyiindsø'øwät, ja'a hajxy hijpä nebiä hijxpän.

⁴⁰ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e tiäna'ay maa Jesús hänajty mädooyyän. Coo hajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miičh jaduñä coo højts jaduñ nhijpä nebiä wiindspän.

⁴¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy häxøpy mhity nebiä wiindspän, cabä pojpä cädieey hajxy häxøpy mhixyhaty. Pero coo hajxy jaduñ mmäna'añ coo hajxy mhity nebiä hijxpän, paadiä mbojpä ja'a mgädieey hajxy xquia'a nähwa'ačhñä.

¹⁰ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: cabä mee'tspähajxy jii by tiägø'øwø'øgy maa ja'a meegcuraahaawän. Wiingtuum hajxy je'e tiägø'øwø'øgy maa ja'a curaahaaw quia'a hitiän. ² Pero ja'a cumeeg, je'eds jii by tægø'øwøøby maa ja'a curaahaawän. ³ Yajtägøøby ja'a curaagüendähajpä ja'a cumeeg jii by curaajooty. Coo hänajty mieegmøjya'axa'añ, mänitä mieeg quiøxy xøøguya'axy. Yo'mädooby ja'a meeg ja'a

wyiindsón hajxy. Mänitá cumeeg yhøxwoobädsømy.

⁴ Coo ja'a meeghajxy hānajty tøø piädsømy, mänitá wyiindsón hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady hajxy jaduuh piadu'ubøcy coo ja'a wyiindsón hajxy yo'mädoy. ⁵ Cabä wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coo wiingjäya'ay hajxy yo'mädoy, cøjx hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶ Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hānajty miädia'agy; pero cabä miädia'agy hānajty wyiinjuðøyyäxä.

⁷ Mänitá Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämä'awät: Øøch, jaduuh mäwiinhøch nebiä curaahaawän maa ja'a meeghajxy tiägø'øwø'øyän. ⁸ Cálnøch hānajty nmech, tøø jäya'ayhajxy hānajty may miech hønndaacpä. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä Diosquexypän.

Jaduhñ mäwiinäts hajxy miäbaady nebiä meegmee't-spän. Pero cabä miädia'agyhajxy miäbøjcxä.

Jaaya'ayädhajxy jaduuh ca'a mabøjc, pønjätyhøch nmädia'agy xmiäbøjcxäp. Jaduhñ mäwiinäts hajxy je'e miäbaatpä nebiä meeg mädia'agymiäbøjcxäp. ⁹ Ja'a meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'øwø'øy maa ja'a curaa-haawän. Høøch, jaduuh mäwiinhøch nebiä curaa-haawän. Pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcxäp, je'eçh ngüeendähadaamby.

¹⁰ Ja'a hajxy jäya'awyinhøhmä, Diosmädiá'aguiäc tyijy hajxy je'e yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a mädia'agy hajxy hānajty yajpädsømy. Pero høøch, páadyhøch tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduuh jimñ ñøcxät tsajpootyp, neby hajxy jaduuh jimñ yhidät cøjxta'axiøø. ¹¹ Ja'a cumeeg, cwieendähajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhñ mäwiinhøch je'e, ngüeendähadaambyøch ja'aäch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcxäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaançh tehñ chojpä, høxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹² Ja'a moonsähajxy, cabä meeg hajxy tu'joot cwieendähaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendähaty, coo hajxy je'e quia'a yhamdsoo je'ejä. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitá moonsähajxy piäyø'øgy. Mänitá meeg mähdiøjc-hajxy ñä'ägä machii. Mänit hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

¹⁴ Pero høøch, jaduuh mäwiinhøch nebiä jäya'ay meeg hajxy jaançh tehñ chojpän. Xyhixyhájpøch ja'a nDeedy, y nhixyhájpøch je'ebä. Jaanä jaduuhñds je'e, jaanä nhixyhájpøch pønjätyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcxäp. Nñähho'tu'udäambyøch hajxy je'e.

¹⁶ Jaanä xmiäbøgáañbøch ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsänaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ møød hädaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdújtthøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgáañä nägøxiä.

¹⁷ Páadyhøch ja'a nDeedy xchocy cooçh jaduuh nmäna'añ cooçh häna'c ween xyagho'ogy nébiøch jaduuh njujypiøgät jadähooc. ¹⁸ Høøch, hamdsooçh nmäna'añ cooçh jäya'ay xyaghó'ogät. Cooçh häxøpy nga'a mänaambyä, cábøchä jäya'ay häxøpy xyagho'oga'añ. Nmøødhøch cuhdujt cooçh nhó'ogät; y nmøødhøch cuhdujt cooçh njujypiøgät jadähooc. Páadyhøch ja'a nDeedy tøø xwyiinguexy cooçh nhó'ogät, cooçh njujypiøgät.

¹⁹ Coo Jesús jaduuh miädiaacy, paadiä judíoshajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibiaatä. ²⁰ Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Møjcu'uda'a miøød. Cuhmäñøøbiäda'a jaduuh. Tii yø'ø miädia'agy hajxy coo mmädowaanä.

²¹ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä møjcu'umøødpä jaduuh miädiá'agät. Cabä møjcu'u ja'a wiindspä jaduuh yaghixó'ogät.

²² Jájtäbä xøø hānajty jimñ Jerusalén, ja'a xøhajpä ja'a Dedicación. Tøøchpojjooty hānajty. ²³ Jiibiä Jesús hānajty wiädity tsajtøgooty, jiiby maa ja'a tøjwiingän, ja'a xøhajpä Salomón. ²⁴ Mänitá judíoshajxy jimñ yhamugøøyy maa Jesús hānajty wiäditiän. Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Mänaa højts xyhawaanaañä pø tøyhajt mMesíashaty.

²⁵ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm, pero cab hajxy mmäbøjcy. Cooçh jaduuh ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän, cáhxø'pøch jaduuh cooçh nGristohaty. ²⁶ Pero, cooçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a panøcxä, páadyhøch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanä. ²⁷ Nhixyhájpøch pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcxäp; je'eçh ja'a nmädia'agy xpi-anøcxäp. ²⁸ Nyajnøcxäambyøch hajxy jimñ tsajpootyp. Jimñ hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Cáboch hajxy je'e pøn xpiøjcxät. ²⁹ Miøødhøch ja'a nDeedy ja'a mäjaa. Cabä pøn ja'a mäjaa jaduuh miøødä nébiøch ja'a nDeedy miøødän. Ja'a nDéedyhøch jaduuh tøø miäna'añ cooçh jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøjcxät. Cáboch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy mänaa piøgáañaxä. ³⁰ Høøch møødhøch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy højts nhity.

³¹ Mänitá judíoshajxy tiägøøguiombä tsaagonø'pä. Jesús hajxy hānajty quia'adsaamby. ³² Mänitá Jesús ja'a judíos ñämaayy:

—Madiú'ujøch ja'a hoybä tøø ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiøxpøch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Paady højts miich nga'adsa'añ coo Dios haxøøg mnänømy, coo mnibiäda'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiøxpä coo hodiunng jaduuh tøø mduñ.

³⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jiiby jaduuh myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduuh miänaañ: "Mdioshajp hajxy." ³⁵ Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduuh ñä'ägädä mädia'agy. Jaduhñ miäna'añ cooc hajxy jaduuh dyioshaty, ja'a jäya'ayhajxy tøø wyiingpøquiäbä ja'a Diosmädia'agy. ³⁶ Hoorä, Díøshøch tøø xquiunuu'xy tøø xpiäda'agy. Yaaçh tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cáboch Dios tøø nwiingapxpety cooçh nmänaañ cooçhä Dios xyHuonghaty. Tøyhájthøch jaduuh xyHuonghaty. ³⁷ Cooçh häxøpy nga'a tuñ nébiøch ja'a nDeedy tiuñän, cábøchä nmädi-a'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcxä. ³⁸ Pero jaançh túumbyøch jaduuh. Mmäbøgäp hajxy jaduuh cooçhä Dios tøø xquiexy, hóyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mabøjcxä. Jaduhñds hajxy mnajuøñät coo højts tu'ugjäya'ay nhity møødhøchä nDeedy.

³⁹ Mänitá Jesús jia madsáanägumbä. Pero cabä ñä'ä yajmajch.

⁴⁰ Mänitá miøjnøønájxcumbä ja'a Jordánpä miøjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnäbejtsohñän.

⁴¹ Mänitá Jesús hajxy ñämejch nämay. Mänit hajxy miänaañ:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty ñä'ä yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduñ cøxiä nebiä Juan yø'øya'ay tøø ñägapxiän.

⁴² Mänitá Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nämay.

11 Tu'ug jäya'ay hänajty xiøhaty Lázaro. Tøø hänajty pia'ambety. Jim hänajty chäna'ay Betania møødä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María møødä Marta.

² Cahnä hänajty yhabaady mänaa María ja'a Jesús ja'a perfume hänajty yajtecytia'xø'øwa'añ, mänaa María ja'a Jesús hänajty tiecymie'exa'añ ja'a quiuhwaayhaam. ³ Coø Lázaro hänajty tøø pia'ambety, mänitä piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quiejxy maa Jesúsän coogä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpä hänajty je'e. ⁴ Coø Jesús ja'a mädia'agy jaduñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Cabä mähdiøjc tiehñ yho'oga'añ. Paady tøø pia'ambety neby jaduñ quiähxø'øgät coø Dios miøjjä jiaančhä, neby jaduñ quiähxø'øgät coöch nmøjjä njaančhä. Diøshøch xyHuunghajp.

⁵ Hoy ja'a Jesús hänajty jia jaanč tehñ miøødnijootpaadyii ja'a Lázaro hajxy, ⁶ mejtsxøø jim jiaag hijty maa hänajty ñä'ägä hitiän. ⁷ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Jamds hajxy jadähooc Judea.

⁸ Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøñ, cahnä jieøø'y mänaa ja'a judíošhajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim coø mnøcxtägatsa'añ.

⁹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ja'a Diostuunng hajxy tuumbä, coø ja'a tiuunghajxy je'e quia'a mayñä, cahnä hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quiuhnepy. Hoy hajxy je'e yhixy.

¹¹ Mänitá miänáanngombä:

—Tøø højts nmägu'ughajpä Lázaro miaahó'cäm. Nøcxáambøch cham nyuxa'añ.

¹² Mänitá jiamiøødhajxy miänaañ:

—Pero, wiindsøñ, pø nä'ä maaho'c jaduñ, møcpøjtägatsaambäda'a jaduñ, cabä.

¹³ Coø Jesús jaduñ miänaañ cooc Lázaro miaaho'cy, jaduñ hänajty miäna'anaañ cooc tøø yho'ogy. Pero cabä jiamiøødhajxy jaduñ wyiinjuøøyy coø Lázaro tøø yho'ogy. Jaduñ hajxy wyiinjuøøyy coø tøø miaaho'ogy. ¹⁴ Mänitá Jesús howyiinjuøøñä tiehñ ñägapxnä:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy. ¹⁵ Xoondáacpøch jaduñ coöch hänajty nga'a jimä. Coø hajxy jaduñ mhixa'añ nébiøch nduna'añän, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiaas mäbøgaanä. Páadyhøch jaduñ nxoonda'agy. Jamds hajxy jim maa Lázaran.

¹⁶ Tu'ugä Jesús ja'a jiamiøød hänajty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hänajty ñänøømbiä hametsc-huung. Mänitá Tomás ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Jamxä Jesús hajxy møødhó'cäm.

¹⁷ Coø hajxy jim miejch Betania, mänitá Jesús yhawáanxä coø ja'a Lázaro hänajty jiiby tøø yhyty mädaaxxøø jutjooty maa cabäsaantän. ¹⁸ Mäwiingón Betania hänajty jim Jerusalén. Jaduñda'a jiäguema, mejtskilómetro ja cupcäda'a. ¹⁹ Nämay ja'a judíošhajxy hänajty tøø ñämech ja'a Marta møødä María.

Capxmøcpøgáanp hajxy hänajty coø ja'a piuhya'ay-hajxy hänajty tøø yho'ogy. ²⁰ Coø ja'a Marta jaduñ miädooyhajty coø Jesús hänajty miäwiingoñ, mänit hoy jiojcubaadø'y. Pero María, jiiby miähmøøyy maa ja'a tiøgootyhajxiän. ²¹ Mänitá Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøñ, coø häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy. ²² Nnajuøøbiøch jaduñ, hoytyiijä Dios mmäyujwá'anät, xmió'owäp je'e.

²³ Mänitá Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Jujypiøgaambä mbuhya'ay.

²⁴ Mänitá Marta miänaañ:

—Nnajuøøbiøch coø jiuypioøga'añ coø ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, coø hajxy nägøxiä njujypioøgáanäm.

²⁵ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nyagjujypioøgáambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nyajnøcxáambiøch hajxy je'e jim tsajpootyp, hoy hajxy hänajty jia jujcyñä, hoy hajxy hänajty tøø jia ho'ogy. Nejy, mmäbøjpy jaduñä.

²⁷ Mänitá Marta miänaañ:

—Wiindsøñ, nmäbøjpiøch coø miich ja'a Dios xyHuunghaty, coø mMesíashaty, coø miich ja'a Dios tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

²⁸ Mänitá Marta ja'a piuhdo'oxy hamee'ch hoy ñäma'ay:

—Tøø ja'a nWiindsøñhajtäm miéjtsäm. Miič xyajtøøb.

²⁹ Coø ja'a María miädooyy, mänitiä tiänaayyø'cy. Mänitá María ja'a Jesús ñänøcxy. ³⁰ Jimä Jesús hänajty tøø miähmøø'y maa ja'a Marta hänajty hoy tøø miøød-mädia'aguiän. Cahnä Jesús hänajty quiajptägø'y.

³¹ Ja'a judíošhajxy hänajty jiiby maa ja'a María tiøgootyhajxiän, coø hajxy yhijxy coø María tiänaayyø'cy, coø tiøjpädsøømy, mänitá María hajxy piadøjpad-søømy. Jim tyijy María hänajty ñøcxy cabäsaantä jøøbiä xuu'tspä.

³² Coø ja'a María jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tøø miähmøø'yän, mänitá Jesús yhijxy. Mänitá María ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitá María miänaañ:

—Wiindsøñ, coø miich häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

³³ Coø Jesús jaduñ yhijxy coø María hänajty jioø'y møødä judíošhajxy, ja'a hänajty tøø piamechíijäbä, mänitá Jesús jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänit miänaañ:

—Maa hajxy tøø myajnaaxtägø'y.

Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøñ, jam nyajnähixø'y.

³⁵ Mänitá Jesús jioøyy. ³⁶ Mänitá judíošhajxy miänaañ:

—Høxtahmds jioø'y coø Lázaro hijty jiaanč tehñ miøødnijootpaadyii.

³⁷ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tisän yø'øya'ay ja'a Lázaro coo quia'a yajmøcpøjcy. Tøø yø'øya'ay ja'a wiindspä yaghijxø'øgy, túhmäts.

³⁸ Mänitä Jesús jiootmabiøjcombä. Mänit jim ñøcxy maa ja'a naaxjutän maa ja'a Lázaro hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Jimä tsaä ja'a jut hänajty yhadäguéc-haty. ³⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä juthaguum:

—Hadäguéjtu'ud yø'ø jut hajxy.

Jimä cuhäyohnd hänajty tiänaabiä, ja'a Martahajpä. Mänitä Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero mädaaxxøø jilby tøø yhity jutjooty. Haxøøgxuu'päda'a yø'øjän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Tøøch miich nhawäänäm, coo mmäbøgät, mänit mhíxät coo Dios miøjjä jiaančhä.

⁴¹ Mänitä jut hajxy jiaanč yhadäguéjtuuty. Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaañ:

—Teedy, Dioscujú'uyäp cooch miich ja'a nmädia'agy tøø xmiädoowa. ⁴² Nnajuøøbiøch jaduuh cooch miich ja'a nmädia'agy hoymiänaajä xmiädoowa. Páadyhöch miich tøø nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" neby hajxy miäbøgät cooch miich tøø xquiexy, yø'øya'ayhajxy xii tänaabiä.

⁴³ Mänitä Jesús møc yaaxy:

—¡Lázaro, pädsómäts!

⁴⁴ Mänitä Lázaro jiaanč pädsøømy, ja'a hänajty tøø yhö'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsøømy. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä:

—Nähbijtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaanč nähbijtuuty. Mänit ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

⁴⁵ Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämay ja'a judíoshajxy, ja'a María hajxy hänajty tøø miøød-hítiäbä maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy hänajty tøø yhíxiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujyipiøjcy. ⁴⁶ Pero cab judíos hajxy näje'e miäbøjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaañä nebiä Jesús hänajty tøø tiuñ. ⁴⁷ Mänitä teedywiindsøn hajxy yhamugøøyy møødä fariseoshajxy møødä tuungmøødpähajxy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Neby hajxy nwiinmahñdyháltämät. Madiu'ua jaaya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäbajaty tøø yajcähxø'øgy.

⁴⁸ Coö hajxy nga'a májtsämät, mänitä miädia'agy miäbøgäänäxä nägøxiä. Minaambä romano jäya'ayhajxy ja'a møjcuhdujtmøødpä. Mänitä ndsajtøjc hajxy xyajma'adäänäm. Mänitä nguhdujt hajxy xpiøgäänäm.

⁴⁹ Caifás ja'a teedywiindsøn hänajty xiøhaty ja'a møjcuhdujtmøødpä. Mänit miänaañ:

—Cab hajxy tii mjaty mnajuø'øy. ⁵⁰ Cab hajxy mwiinjuø'øy coo maas hoy hit jaduuh coo ja'a cu'ug tu'jäya'ay xñähho'túutämät. Cab hajxy jaduuh nägøxiä nguhdägøoyämät.

⁵¹ Ca'a Quiaifás ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduuh. Pero coo hänajty tiuñ teedywiindsøn møjcuhdujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifás jaduuh yajnägäpax coo ja'a Jesús ja'a judíos hänajty ñähho'tu'uda'añ, ⁵² møød hajxy nägøxiä, ja'a Dios hänajty tøø wyiim-

biyyäbä, ja'a wiinghagajptjatypä. ⁵³ Mänitä møjcuhdujtmøødpähajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hänajty yagho'oga'añ.

⁵⁴ Paadiä Jesús hänajty jim quia'a wäditaanä mayjiäya'ayhaguyc maa ja'a Israelpähajxiän. Mänitä Jesús hajxy jim chohñ jim Judea, ñøcxy hajxy jim maa ja'a cajpt jaduuh xiøhatiän Efraín. Jimä Jesús hajxy miähmøøyy møødä jiamioødhajxy. Mäwiingón ja'a cajpt hänajty tøødsnähgäp.

⁵⁵ Habaadäänäp ja'a pascuaxøø hänajty, ja'a judíoshajxy yagjáltäbä. Nämäy hajxy jim ñøcxy xøøhajpä jim Jerusalén, ja'a hajxy jim tsohmäbä maa ja'a cajpthuungän. Cahnä xøø hänajty jim chohnda'agy coo hajxy jim quioo'ty. Jayøjp hajxy hänajty yhuuc tsi'i-wa'añ. Jadúhñäc tyijy hajxy hänajty ñähwa'adsa'añ ja'a piojpa quiaäieey. ⁵⁶ Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty yajcopcø'øy tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty ñimiäyajtøyii:

—Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpäjä.

⁵⁷ Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty yhanemy møødä fariseoshajxy, coo Jesús pøn yhíxät, mänit hajxy ñägápxät, nebiä Jesús hajxy jaduuh miädsät.

12 Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hänajty quia'a habaady. Mänitä Jesús jim ñøcxy Betania, maa Lázaro hänajty chäna'ayän, ja'a Jesús hänajty tøø yagjujyipiøquiäbä coo hänajty tøø yho'ogy. ² Nämäyyä jäya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy tsugaabiä ja'a Jesúsøxpä. Ja'a Marta hänajty texyhabøggøøby. Jiibiä Lázaro ja'a Jesús hänajty miøødtsuugay tøgooty.

³ Mänitä María ja'a perfume quionmejch cuplitro. Haagä nardopøjy ja'a perfume hänajty ja'a tsowjatypä. Mänitä María ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mänitä María ja'a Jesús tiecymieexy quihwaayhaam. Mänitä perfume tiägøøyy pu'xø'pä tøgooty. ⁴ Jiibiä Judas hänajty, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús ja'a jiamioød hänajty je'ebä. Je'edsä Jesús hänajty yegaamb coo hänajty yajcø'ødägø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Mänitä Judas miänaañ:

⁵ —Maas hoy hijty coo yø'ø perfume cu ndóo'cäm nebiä häyoobädøjc ja'a xädø'øñ cu nnä'ä móoyäm.

⁶ Pero cabä Judas ja'a häyoobädøjc hänajty ñä'ägädä näxuuch. Je'e ja'a xädø'øñ hänajty yajcoñwädíjtäp. Pero hamdsoo hänajty wyi'i yajpädsømy. Paady jaduuh miänaañ coo ja'a perfume hajxy cu tiøo'cy nebiä xädø'øñ jaduuh miéedsät. ⁷ Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Ween yø'ø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnäma'ay. Ween yø'ø perfume yaghity høxtä cóonøch nhó'ogät. Mänitøch yø'ø perfume xyajnähjáaxät. ⁸ Hoymiänaajä mijts ja'a häyoobädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cáboch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ.

⁹ Nämäyyä Israelpä jäya'ayhajxy miädoyhajty coogä Jesús hänajty jim tøø miech Betania. Mänitä Jesús hajxy hoy yhixy møødä Lázaro, ja'a Jesús hänajty tøø yagjujyipiøquiäbä. ¹⁰ Coö Jesús ja'a Lázaro hänajty tøø yagjujyipiøcy, paadiä Israelpä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty tøø piadu'ubøcy nämay. Y paadiä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøjcäxä nämay. Coö

ja'a teedywiindsón ja'a miädia'agyhajxy hänäjty quia'a jaty panócxäxä, paady hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiä Jesús hajxy hänäjty yagho'oga'añän.

¹² Nämäyyä jäya'ayhajxy hänäjty jim tøø miech Jerusalén pascuaxøøhajpä. Cujaboom hajxy miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty miedsa'añ cajptooty.

¹³ Mänitä xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mänitä Jesús hajxy hoy jiojcubaadø'oy xi'iwhaaguiap. Yáaxäp ja'a Jesús hajxy hänäjty ñänøcxy:

—¡Viva Jesús! Tsøc yø'øya'ay hajxy wiingud-sähgøøyyäm, yø'ø Dios tøø quiéxiäbä. Paadiä Dios tøø quiey coo hajxy ngobiernähájtämät, højts ja'a Israelpäjäya'ayhájtäm.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mänit yajpejty. Jaduhñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi-a'aguiän:

¹⁵ Ca'a hajxy mdsähgø'ø, mijts jim tsänaabiä Jerusalén.

Huug hiç hajxy, xiidsä mgobiernähajxy piety burrohuungnähgøxp.

¹⁶ Cabä Jesús ja'a jiamioødhajxy hänäjty ñajuø'oy pøñ jaduhñ ñänøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøxp, ja'a Dios quieaxambiä. Pero cujegy, coo Jesús hänäjty tøø jiuypiojñä, coo hänäjty tøø ñøcxnä tsajpootyp, mänitä jiamioødhajxy jahmiejtstaacnä coo jaduhñ jiaanç miñ cujaay ja'a Jesúscøxpä y coo Jesús hajxy hänäjty tøø piuhbety.

¹⁷ Mädiacp hajxy hänäjty neby hajxy hänäjty jim tøø yhiy mänaa Jesús ja'a Lázaro jii by yhöxyaaxpädsømiän tsaajutjooty. Ja'a hajxy hänäjty tøø quia'a yhiäbä, je'eds hajxy hänäjty mioødmädiacyy.

¹⁸ Coo jaduhñ yajmädoyhajty nebiä Jesús ja'a Lázaro hänäjty tøø yagjuypioquiän, paadiä Jesús hajxy hänäjty nøcxy jiojcubaadø'oy mayjiäya'ay.

¹⁹ Mänitä fariseoshajxy ñiñämaayä:

—Nejy yø'øya'ay ndúunämät coo jaduhñ piawädityii nägøxiä.

²⁰ Tøø ja'a ca'a Israelpähajpähajxy hänäjty näje'e quioo'pä xøøhajpä. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hänäjty tøø quioody. ²¹ Mänitä Felipe hajxy hoy ñämech. Betsaida Felipe hänäjty choon jim Galileanaaxooty.

Mänitä Felipe ñämaayä:

—Tsäguhm, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmädia'agaan.

²² Mänitä Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanä coogä Jesús hajxy hänäjty hoy tøø jia møødmädia'aga'añ. Mänitä Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaandägajtsä møødä Andrés. ²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady cooch nhó'ogät. Páadyhöch Dios tøø xquiey. ²⁴ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo jäya'ay ja'a trigo hajxy ñi'iby, mänitä tøømd tyictspädsømy yhaabiädsømy. Coo jaduhñ tyictspädsømät yhaabiädsømät, mänit hoy tiägøøñä yee'pä. Mayø'øb ja'a trigo jaduhñ. Pero coo quia'a tictspädsømät quia'a haabiädsømät, jaduhyyä piú'udsät. Cabä miúxät. Cabä trigo miayø'øwät. ²⁵ Pøñjatyhöchä nmädia'agy xquia'a mabøgáanäp, cab hajxy jim

ñøcxät tsajpootyp. Páadyhöchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanä coo hajxy chähgø'øy coo hajxy yagho'oga'añii. Pøñjatyhöchä nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds hajxy jim nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyii ja'a høøchcøxpä. ²⁶ Pø xWyiindsøñhadáambøch hajxy je'e, wéenhøchä nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Nwøwhídäbøch hajxy je'e. NDéedyhöch päda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgø'øwøød wiingjäya'aybä.

²⁷ Jootmayhájpøch cham. Cab jaduhñ yhahixø'øy coochä nDeedy nnämä'awät ween xyajtso'ogy cooch hänäjty yaa nho'oga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy cooch yaa nhó'ogät. ²⁸ Teedy, yajcähxø'øg ja'a mmäjaa.

Mänitä Dios jim yhadsooy tsajpootyp:

—Tøøch tähooc nyajcähxø'øgy. Nya-jcähxø'øgáambøch jadähooc.

²⁹ Ja'a hajxy hänäjty jim tänaabiä nämay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän, jia mädoow hajxy, pero cab hajxy wyiinjuøøyy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy hänee yaaxy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiapxy. ³⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a yhöøchcøxpä ja'a Dios jaduhñ miänaañ.

Paady jaduhñ miänaañ nej mijts mnajuø'øwät cooch jaduhñ xmiägäpxy. ³¹ Cooch nhó'ogät, cábøch ja'a møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduhñ mänaamb coo hajxy ween yajcumädoy, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøjcäbä. ³² Høøch, cooch nyajmøjpahbedät cruzcøxp, mänithøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsänaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, neby hajxy ñajuø'øwät neby hänäjty yagho'oga'añii. ³⁴ Mänitä Jesús ñämaayä:

—Jii by jaduhñ myiñ maa højts nguhdujtän coo jaaya'ay hänäjty yhane'ema'añ mayjiomøjt, ja'a Dios quieaxambiä, ja'a højts nahijxypä. Pero miiç jaduhñ mänaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbedä'añ cruzcøxp. Pøñ miiç jaduhñ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ. Jaduhñ mäwiinhøch mijts ngudøø'xy nebiä jøønän. Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mäduhñtiøch hädaa yaabä naaxwiin nhídät, nébyhöch mijts jaduhñ hoy xpianøcxät, neby hajxy mga'a hídät hagoonstuum. Pøñ hajxy jaduhñ hijp hagoonstuum, tägodium hajxy ñä'ägädä hity. Høøch, nøcxäänäbøch. Cáboch ja'a nmädia'agy hajxy xmiädowáanänä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiacpædøøyy, mänitä tiu'ubøjnä. Mänit ñiguiu'tsä.

³⁷ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäbøgáanäxä, hoy hänäjty madiu'u hoy-yagjuøøñäjaty tøø jia yajcähxø'øgy. ³⁸ Paady hajxy hänäjty quia'a mabøga'añ nebiä profeta Isaías ja'a miädia'agy jaduhñ tiøjiädät, nebiä jecy quijahyyän:

Dios, cab højts ja'a nmädia'agy pøñ tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmäjaa mja yajcähxø'ogy, pero cab hajxy tøø xmiøjpáda'agy. ³⁹ Cabä Jesús ja'a miädia'agy miäbøgáaṅäxä nebiä Isaías wiingtuum quiujahyyän:

⁴⁰ Tøø ja'a Dios miäna'añ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxexjä nébyhøchä nmädi-a'agy hajxy xquia'a wiinjuóøyyät, nebiä yhaxøøgwiniimahñdy hajxy quia'a najt-shixø'owät.

Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnahwáatsät.

⁴¹ Jадuhñä Isaías jecy quiujahy nebiä Isaías ja'a Jesús hánajty tøø yhixiän tsajpootyp. Cahnä Jesús hánajty yaa quiäda'agy hádaa yaabä naaxwiin.

⁴² Siémpräm ja'a Israelpä jäya'ay ja'a Jesús ja'a miädi-a'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpähajxy nämay. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hánajty quiapxpaady mayjiäya'ayhaguic. Tsähgøøby hajxy hánajty coo hajxy yajpádsøṁmøød maa ja'a chajtøjc-haxiän ja'a fariseoshajxy. ⁴³ Ja'a judíoshajxy, cab hajxy chocy coo hajxy quiumayøød ja'a Dios. Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween wiyiingudsähgø'oyii ja'a cu'ug.

⁴⁴ Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Pøñhøch ja'a nmädi-a'agy miäbøjcäp, jaanä xmiäbøjcäbøchä nDeedy ja'a miädi-a'agy hajxypä, ja'aäch yaa tøø xquiéxiäbä hádaa yaabä naaxwiin.

⁴⁵ Pøñhøch jадuhñ xyhijxp, jaanä xyhiixäbøchä nDeedy hajxypä. ⁴⁶ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hádaa yaabä naaxwiin, neby hajxy quia'a mähmø'owät hagoonstuum pønjátyhøch nmädi-a'agy hajxy xmiäbøjcäp. Jадuhñ mäwiinhøch ngudøø'xy nebiä jøønän neby hajxy hoy yhiäxät. ⁴⁷ Ca'a yhøøchä hajxy nyajcumädowaamby, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xquia'a mähbøjcäbä, hoy hajxy jадuhñ tøø jia mädoxyhaty. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hádaa yaabä naaxwiin, nébyhøch ja'a jäya'ay-hajxy jадuhñ nnähho'tú'udät. Ca'a yhøøchä hajxy je'e nyajcumädowaamby. ⁴⁸ Pøñhøchä nmädi-a'agy hajxy xquia'a mähbøjcäp, mänit hajxy quiumädowa'añ coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ. Paady hajxy quiumädowa'añ, coochä nmädi-a'agy hajxy hánajty tøø xquia'a mähbøjcä. ⁴⁹ Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädi-a'agy jадuhñ tøø nyaghity. Ja'a nDéedyhøch, ja'aäch tøø xquiéxiäbä, je'eäch jадuhñ tøø xyhane'emy nebiáty-høch nmädiá'agät. ⁵⁰ Høøchä, nmøødhøch ja'a tøyhajt jадuhñ coo hajxy jim yhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø, pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädi-a'agy mähbøjcäp. Nmädiácypioch nébyhøchä nDeedy tøø xyhane'emiän.

13 Mänitä pascuaxøø hánajty tiehñ yhad-suujø'oy. Tøø ja'a Jesús hánajty ñajuø'oy coo hánajty tøø yhabaady coo hánajty yaa choonaañnä hádaa yaabä naaxwiin, coo hánajty jim ñøcxaañnä maa ja'a Tieediän. Chojpy ja'a Jesús ja'a jiamioød hánajty hamuumdu'joot hádaa yaabä naaxwiin.

² Coo ja'a Jesús hajxy hánajty chuugaya'añ, tøø Judas hánajty wyiinmahñdyhaty, ja'a Simón Iscariote yhuung, coo Jesús hánajty yajcø'owaañø'owa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Ja'a møjcu'ugong ja'a Judas jадuhñ yajwiinmahñdiägooy. ³ Ñajuøøbiä Jesús hánajty nebiaty ja'a cuhdujt hánajty tøø mio'oyii ja'a Tieedy. Ña-

jjuøøby hánajty coo hánajty jim tøø chooñ maa ja'a Tieediän, coo hánajty jim ñøcxaångombä jadähooc.

⁴ Coo hajxy hánajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús tiänaayø'cy. Mänitä wyit chijy. Mänitä cuhbe'en tu'ug yajnimioxmäguitøøyyä. ⁵ Mänitä nøø quiudemøøyy palanganajooty. Mänitä Jesús tiägøøyy tecypiujpä ja'a jiamioød. Coo tiecypiujpädøøyy, mänit tiecymiéxcombä.

⁶ Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro hánajty tiecypiuja'añ, mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nej, xtiencypiujáambøch høøchpäjä.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Miičh, caj miičh mnajuø'oy tiiguióxpøch miičh coo ndecypiuju. Mänit jадuhñ mnajuø'øwa'añ cooch jадuhñ njádät nhabétät.

⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Cab jадuhñ yhahixø'oy cooch miičh jадuhñ xtiencypiujät.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Pø cájtäm miičh myajtencypiuja'añ, cájtämøch miičh hoy xjiamioødhadaañä.

⁹ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Bueno, Wiindsøñ, cøxiøch jадuhñ xpuijät móød-høchä ndecy, móødhøchä ngø'ø, móødhøchä ngopç.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Pøñ tøø chi'iy, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jago ja'a tiecy piujät. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nägøxiä mwa'adsä.

¹¹ Ñajuøøbiä Jesús hánajty pøñ hánajty yajcø'owaañø'owáañäp. Paady jадuhñ miänaañ coo tu'jäya'ay hánajty quia'a wa'adsä.

¹² Coo ja'a Jesús cøjx tiecypiujpädø'oy ja'a jiamioød-hajxy, mänitä Jesús wyitpägøøñä. Mänit yhøxtaacnä. Mänit miänaañ:

—Chøjpiøchä njoot jадuhñ coo hajxy mnajuø'owät tiiguióxpøch mijts coo tøø ndecypiuju. ¹³ Hoy jадuhñ cooch mijts jадuhñ xñäma'ay: "Wiindsøñ." Tøyhajt høch mijts hajxy jадuhñ xWyiindsøñhaty. ¹⁴ Tøøch mijts hajxy ndecypiuju, hóyhøch Wiindsøñ nja tuñ. Jaanä jадuhñ mijtspä, mnidiecypiujøøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵ Mbahixäp hajxy jадuhñ nebiátyhøch mijts tøø nduñ. ¹⁶ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cabä moon-sä cuhdujt møc miøødä quejee ja'a wyiindsøñ. Jaanä jадuhñ je'ebä ja'a tøø quiexyijäbä, cabä cuhdujt je'e møc miøøädäbä quejee ja'a tøø miäguéxiäbä. ¹⁷ Coochä nmädi-a'agy hajxy xwyiinjuóøyyät, coo hajxy jадuhñ mgudiúnät, jootcujc hajxy jадuhñ mhíädät.

¹⁸ 'Cábøch mijts nägøxiä nnägapy. Nnajuøøbiøch pønjátyhøch tøø nwiimbij. Pero tøjiajpä Diosmädi-a'agy maa jадuhñ miäna'añän: "Ja'a craäch tu'ugmucy xmiøødcaabiä, tøøch je'e xmiädsibø'oy." ¹⁹ Jäguémiøch mijts chaä nhawáañäm cooch haxøøg njada'añ nhabeta'añ. Cooch jадuhñ njaanč jádät njaanč habétät, mänit hajxy mhuuc mähbøgät coochä Dios tøyhajt tøø xjiaanč quexy. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pøñ hajxy mägu'ugpøgaamb ja'aäch nguexaañbiä, møød høøch jадuhñ xmiägu'ugpøgaambä. Jaanä jадuhñds je'ebä, pøñhøch je'e

xmiägu'ugpøgaamb, møøðä Dios jadhñ miägu'ugpøgaambä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

21 Coö ja'a Jesús miädiacpādøðñä, mänit jioot-madiägøðñä. Mänit miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät coöç mi-jts ja'a mjamiøøð tu'ug xyega'añ ho'cøøc.

22 Mänitä jiamiøøðhajxy ñiwyiinhee'ppejtä. Cab hajxy hänajty ñajuø'øý pøn ja'a Jesús hänajty jadhñ ñänøømby. 23 Jimä Jesús ja'a jiamiøøð hänajty yhäña'ay tiehñ ñähmøjc. Jaanç tehñ yhoý ja'a Jesús hänajty miøøðnjiootpaadyii. 24 Mänitä Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñämaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jadhñ ñänøømby.

25 Mänitä craa ja'a Jesús tiaatsmägowøøyy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn jadhñ mnänøømby.

26 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxäämbiøch hädaa tsajcaagyhaguijt. Mänitøch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'açh xyegaambä ho'cøøc.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaanç pama't-snajxy. Mänitä Judas yajcø'øgonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. 27 Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coondsooyy, mänitiä miøjcu'ujoottagøøyyä. Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Tsögäm. Nøcx jatcø'øw neý mjatcø'øwa'añän.

28 Ja'a hajxy hänajty jim caabiä, cab hajxy hänajty ñajuø'øý tiiguiøxpä Jesús jadhñ coö miänaañ. 29 Näje'e hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty coö tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hänajty quiexy juubiä mädyijjaty tyijy hänajty yajtunaamby xøøjooty. Näje'e hajxy hänajty wyiimahñdyhajpä coö tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyoobäya'ay hänajty yajmo'owa'añ xädø'øñ. Paady hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty, coö ja'a Judas ja'a xädø'øñ hänajty yajwijtswädityii. 30 Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coondsooyy, mänitiä tiøjpadøømy. Tøø hänajty quioodsøðñä.

31 Coö ja'a Judas tiøjpadøømy, mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady coöç ngähxø'øga'añ coöç nmøjjä njaançhä. Høøchcøxpä Dios jadhñ quiähxø'øga'añ coö miøjjä jiaançhä. Diøshøch tøø xwyiinguexy. 32 Nyajcähxø'øgåmbiøch ja'a Dios coö miøjjä jiaançhä. Mobädájpcøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä coöç nmøjjä njaançhä. 33 Mägu'ughajpædøjc, cábøch mijts jejcy nmøøðhida'añ. Xjia høxta'awäämbøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnämä'awät nébyhøchä Israelpä jäya'ayahajxy tøø nnäma'ayän: Cab hajxy jim hoy mnøcxät maaçh nhida'añän. 34 Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coö hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøøð nébyhøch mijts ndsoquiän. 35 Coö hajxy mniçhogøøð mnibia'häyowøð, cähxø'øgåp jadhñ coöç mijts ja'a nmädia'agy xjiaanç panøcxä. Xyhíxäp ja'a jäya'ayahajxy jii nägøxiä.

36 Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, maa mnøcxä'añ.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miich jadunajtä hoy xpianøcxät maaçh mnøcxä'añän. Miiçh, høxhaam miich mnøcxät.

37 Mänitä Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiich miichäda'a jadunajtä hoy coö nga'a panøcxät. Nnähho'tú'udäbøch miich häyaa.

38 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaançhä; cabä ndijy miichäda'a xñähho'tú'udät. Chaads miich jadunajtä nnämä'awät, cahnä tseey hänajty ya'axyñä, tøø miich hänajty tægøøghooc mnijjogapxyii coöç tyijy miich hänajty xquia'a hixiä.

14 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Mäbøjcä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy, y mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxypä. 2 Jim tsajpootyp maaçhä nDeed-ian, mayyä tsäna'awøhñdy jim. Coö häxøpy quia'a tøyyä, cab hajxy cu nhawáañäm. Nøcxäämbøch ja'a tsäna'awøhñdy nbäda'aga'añ nähix hahixø'ø maa mits mhíädät. 3 Coöç jim mnøcxä'añ, cádaactägat-säämbøch jadähóocägumbä. Mänitøch mijts jim ngøxy woonøcxä'añ maaçh nhida'añän. Näguipxy hajxy jim nhidääñäm. 4 Mnajuøøby hajxy maaçh mnøcxä'añ.

Jadhñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim mnøcxät.

5 Mänitä Tomás ja'a Jesús ñämaayy: —Wiindsøn, pero cab højts nnajuø'øý maa miich mnøcxä'añ. Neby højts jadhñ jim nnä'a nócxät.

6 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jadhñ mäwíinhøch høøch nebiä tu'ujan. Høøchcøxpä hajxy jim mgooda'añ pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Høøchcøxpä hajxy jim mhida'añ cøjxta'axiøø. Paady hajxy jim mhida'añ coöçhä tøyhajt nyajcähxø'øgy ja'a Dioscøxpä. 7 Pønjátyhøch je'e xyhixyhajp, jaaná xyhixyhájtäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

8 Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jadhñ jia mänaañ. Mänitä Felipe ja'a Jesús ñämaayy: —Wiindsøn, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghíxät. Mänit højts jootcuyc nmähmø'øwät.

9 Mänitä Jesús yhadsooyy: —Felipe, tii jadhñ coö mmäna'añ. Tøøch miich jejcy xpiawädity. Xyhixyhájpcøch miich jadhñ. Pønçh xyhixy, jaaná xyhíxäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tiiçh miich jadhñ coö xñäma'ay coöç mijts ja'a nDeedy nyaghíxät. 10 Nej, cab jadhñ mmäbøquiä coöçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøøðhity. Ja'a nDeedyhøch miädia'agy, je'eçh jadhñ nmädiäcäp; ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy nmädiaacyy. Ja'a nDeedyhøch ja'a mäjaa jadhñ xmiøoby; je'eçh ja'a tiuung jadhñ ndúunäp. 11 Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy coöçhä nDeedy jadhñ tu'ugmädia'agy nmøøðhity. Hoy hajxy mwiinjuø'øý mga'a ja wiinjuø'øý, mmäbøgåp hit hajxy jadhñ. Páadyhøch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, coöç hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øgy. 12 Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämäaguiombä, pønhoch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaaná yajcähxø'øgaamby je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjaty. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxø'øga'añ quejeech nyajcähxø'øgy. Paady jadhñ nyajcähxø'øga'añ coöç jim mnøcxä'añ maaçhä nDeed-

iän. ¹³ Coo hajxy mmäbögät cooch ja'a cuhdujt tøyhajt nmøødä, coo hajxy hänajty tii myujwa'ana'añ, ngudiünäbøch jaduhñ neby jaduhñ quiähxø'ögät coochä nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaančhä.

¹⁵ Pø xchójpøch mijts, mänítøch mijts ja'a nmädi-agy xquiudiúunät nebiátyhøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. ¹⁶ Nnämäabiøch ja'a nDeedy coo mijts ja'a jootcapxmøcpøjpä wiingpä xyajnäguéxät, ja'a tømíädiaacpä. Ja'a Dioshespíritu je'e. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ xmiøødhida'añ. ¹⁷ Pønjaty ja'a Diosmädi-agy ca'a mæbøjp, cabä Dioshespíritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, mobädajpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidáañnäp hajxy je'e. Jiiby hajxy mmøødhada'añ mjoodootyhajxy. ¹⁸ Cábøch mijts je'e nnähgüe'ega'añ nidíuhñ nämetsc. Cädaac-tägatsáambøch yaa jadähooc maa mijtsän. ¹⁹ Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag hixa'añ. Cábøch hajxy hänajty yaa xyhixaañnä cooch yaa ndsoonaañnä. Cooch cøjxta'axiøø nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaañbä. ²⁰ Mobädajpä hajxy jaduhñ mna-juø'øwa'añ coochä nDeedy tu'ugmädi-agy nmøødhity. Jaanä tu'ugmädi-agy hajxy jaduhñ nhidáañämbä. ²¹ Pønjatyhøch ja'a nmädi-agy xquiudiúunäp nébiøch tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, xchójpøch je'e. Jaanä ndsojpy højts je'ebä møødhøch ja'a nDeedy. Nyaghixáambøch ja'a nwiinmahñdy hajxy.

²² Jii Jesús ja'a jiamiøød hänajty tu'ug xiøhaty Judas. Pero ca'a je'e yHiscariote. Mänitä Judas ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo xyaghixa'añ, pero cabä cu'ughajxy myaghixa'añ.

²³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøñhøch xchojp, xquiudiúunäbøch ja'a nmädi-agy je'e. Y chójpiøchä nDeedy je'ebä. Tu'ugmädi-agy højts nmøødhida'añ møødhøch ja'a nDeedy.

²⁴ Pøñhøch jaduhñ xquia'a tsojp, cábøchä nmädi-agy xyajtuunä. Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädi-agy hädaa, hädaa hajxy nyajmøødmädiacypiä. Ja'a nDéedyhøch miädi-agy hädaa, ja'aäch tøø xquiéxiäbä.

²⁵ Mijts, nyajmøødmädiacypiøch mijts jaduhñ mäduhñtiä hajxy yaa nmøødhitiän. ²⁶ Nägóoyyøch nnøcx-aañnä ndu'ubøgaañnä, mänítøch ja'a nDeedy yHespíritu quíexa'añ maa mijtsän. Je'eäch jaduhñ nguwitshadaamby. Mijts jaduhñ xjiootcapxmøcpøgaamb. Cøxaamb hajxy xyajnahixø'øwa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiátyhøch mijts yaa tøø nyajmøødx'i'igy tøø nyajmøødmädi-agy.

²⁷ Jootcújc-høch mijts nyajmähmø'øwa'añ. Cab mijtsä cu'ug xyagjootcugø'øwät nébiøch mijts jootcujc tøø nyaghitiän. Ca'a hajxy tii mnädajy mnämay. Ca'a hajxy mdsähgø'øy mdsähdiuñ. ²⁸ Tøøch mijts nhawáañäm cooch nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cädaactägat-sáambøch jadähooc. Pø xchójpøch mijts tøyhajt, mxoondá'agäp hajxy coo nhawáañäm cooch jim nnøcxa'añ maačhä nDeediän. Miaas møøødä mäjaa je'e quejeech nmøøødä. ²⁹ Tøøch mijts jäguemiä nhawáañäm nébiøch yaa njada'añ hädaa yaabä naaxwiin y cooch jim nnøcxaañnä maačhä nDeediän. Cooch jaduhñ

njadät, cooch jim nnøcxät, mänit hajxy mhuuc tehñ miäbøgät.

³⁰ Tu'habáquiøch mijts nhuuc jaac møødmädi-agyñä. Medsaambä møjcu'ugong, ja'a yaa cu'ughanehñbä; pero cabä cuhdujt miøøødä maačh høøchcøxpän. ³¹ Ngudiunáañnäbøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägapxy tøø xyhane'emiän. Páadyhøch jaduhñ ngudiuna'añ neby jaduhñ quiähxø'ögät coochä nDeedy tøyhajt njaanč tsoy. Tänaayyø'øg hajxy. Jam hajxiän.

15 'Høøch, jaduhñ mäwiinhøch høøch nebiä tsaatyptequiän ja'a tøyhajtpä. Ja'a nDéedyhøch, jaduhñ je'e nebiä cudsatypcamän. ² Ja'a nDéedyhøch, xyhøxpújxäbøch ja'a nhaads mädyii ca'a tømbejp; pero mädyiids jaduhñ tømbejp, je'eds jaduhñ weenjaty yhøxpuyxyp, nebiä maas majiaty tiøømbédät. ³ Coo hajxy jaduhñ tøø mmäbøcy nebiátyhøch mijts je'e tøø nyajnahixø'øyan, jadúñhøch ja'a nDeedy mijts tøø xyajnahwa'ač ja'a mhaxøøgwíinmahñdyhajxy. Jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä tsaatyp hajxy jøjpuxiän.

⁴ Tehngájñøch ja'a nmädi-agy hajxy xpianøcxät; tehngájñøch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatyphaads, cab je'e tiøømbeda'añ coo ja'a yhøjxä tseyt hänajty quia'a hity. Jaduhñ mäwiinäts mijtspä, pø cábøch ja'a nmädi-agy hajxy tehngajnä xpianøcxaañ, cab hajxy hoy mwädítät.

⁵ 'Høøch, jaduhñ mäwiinhøch høøch nebiä tsaatyptequiän. Høøch mijts jaduhñ nhadshajpy. Coochä nmädi-agy hajxy tehngajnä xpianøcxät, mänit hajxy hoy mwädítät. Nbuhbédäbøch mijts jaduhñ. Cooch mijts nga'a puhbédät, cab hajxy tii hoy mduna'añ.

⁶ Pøñhøchä nmädi-agy xquia'a panøcxäp, jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä tsaatyphaads hajxy yhøxpuxiän. Coo jaduhñ tiø'øch, mänit hajxy yajpædø'øgy; mänit hajxy ño'ogy.

⁷ 'Coochä nmädi-agy hajxy tehngajnä xpianøcxät, coo hajxy mga'a jahdiägóyyät nebiátyhøch mijts tøø nyajnahixø'øy, ngudiünäbøch jaduhñ mädyiibäjaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸ Coo hajxy hoy mwädítät, cähxø'øgäp jaduhñ coochä nmädi-agy hajxy tøyhajt xpianøcxä. Jaanä cähxø'øgaamb jaduhñbä coochä nDeedy je'e miøjjä jiaančhä. ⁹ Nébiøchä nDeedy xchoquiän, jadúñhøch mijts ndsojpä. Coochä nmädi-agy hajxy xyajtuunät, ngumáyäbøch mijts jaduhñ; hoy miänájøch mijts ndsógät. Jadúñhøchä nDeedy xchocy coochä miädi-agy nyajtuunäbä.

¹¹ 'Páadyhøch mijts jaduhñ nyajmøødx'i'igy nyajmøødmädi-agy coo hajxy tehngajnä mxoondá'agät nébiøch nxoonda'aguiän. ¹² Mijtsøch jaduhñ nmägapxyp nhanehñby coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød mnibia'häyowøød nébiøch mijts ndsoquiän. ¹³ Pøñ jaduhñ jaanč tehñ chójcäp, coo hänajty yagho'oga'añii, nähho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpä. ¹⁴ Coo hajxy ngudiünät nebiátyhøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy, xmiägu'ughajpøch mijts hänajty jaduhñ. ¹⁵ Cábøch mijts nnäma'awaañnä "moonsä." Ja'a moonsä, cabä ñajuø'øy tii ja'a wyiindsøn tiuumby. Pero mijts, tøø mijts ngøxy hawáañäm

nebiátyhöch ja'a nDeedy je'e tøø xyhawaanä. Páadyhöch mijts nnäma'awaanä "mägu'ughajpä." ¹⁶ Ca'a yhööch mijts je'e tøø xwyiimbiy; hööch mijts je'e tøø nwiimbiy. Tøöch mijts jaduñ nwiinguexy coo hajxy hoy mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy myajwá'xät, neby hajxy jaduñ mmayó'ówät. Weenä Diosmädi-a'agy hajxy tehngajnä pianøcxpä; ween hajxy hoy wiädijpä. Jadúñhöch mijts nDeedy xmió'owät tijaty mijts hánajty mdsogaamby, coöchä nmädia'agy hajxy hánajty xmiábøjcä. ¹⁷ Chámhöch mijts jadähooc nmägapxy nhane'emy coo hajxy mniçhogøød mnibia'häy-owøød hamiñ haxøpy.

¹⁸ Mijts, xmiähanhadaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorä hööch hajxy tøø xmiähanhajaä.

¹⁹ Xmiähanhadaamb mijts je'e, ja'a hajxy haxøøgwädijpä. Paady mijts xmiähanhadaañ coo mijts ja'a haxøøgpä tøø mgøxy najtshixøøñä. Tøø mijts ja'a mbojpä mgädieey nyajnhwáatsäm. Coo mijts häxøpy tøø mga'a najtshixøøy ja'a haxøøgpä, cu xmiägu'ughajty jäya'ay hajxy may. ²⁰ Huuc jahmiets hajxy nejy mijts tøø nnäma'ayän, cabä moonsähajxy quiuhdujtmøød quejee wyiindsøñhajxy. Coöchä jäya'ayhajxy näje'e xmiädsiphaty, paady mijts hajxy xmiädsiphadaambä. Y coöchä nmädia'agy hajxy näje'e xmiábøjcä, paady mijts ja'a nmädia'agy hajxy xmiábøgáañä.

²¹ Hööchcxpä mijts ja'a cu'ug xmiädsiphadaañ, je'eguiøxpä coöchä nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²² Tøöch jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy hoy nyajmä-doyhaty. Coöchä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcä, paady hajxy quiumädowa'añ. Coöchä nmädi-a'agy hajxy häxøpy tøø xquia'a mädayhajtä, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²³ Póñhöch xmiähanhajaä, jadúñhöchä nDeedy xmiähanhájtabä. ²⁴ Tøöchä hoy-yagjuøñajaty pä nyajcähxøøgy. Caj pøñ jaduñ yajcähxøøgy hädaa yaabä naaxwiimbä. Hoy jäya'ayhajxy tøø jia hixy tøø jia mäday, xmiähanhajaä höjts möødhöchä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowa'añ. Coöchä hoy-yagjuøñajaty pä häxøpy tøø nga'a yajcähxøøgy, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ.

²⁵ Coöchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty, tøjiajp jaduñ nebiä Diosmädia'agy myiñän, neby hajxy jecy quijahyyän: "Pues, nä'ä nägøøbøch hajxy xmiähanhaty."

²⁶ Nguexáambiøch ja'a Dioshospíritu, ja'a mijts xjiootcapxmøpøgaambä, ja'a tømiädiacpä. Jim jaduñ choona'añ maaçhä nDeediän. Coo quiäda'aga'añ, mänitøch je'e xñägäpaxa'añ. ²⁷ Jadúñhöch mijts xñägäpaxaambä, nebiátyhöch mijts yaa tøø nmøød-wädity. Höxtáhmødøchä jäya'ayhajxy nyaj-nähixøøchooñän, quípxyhöch mijts nmøødtägøøpy wädijpä höxtä jäda'anäbaadyñä.

16 Páadyhöch mijts cham nyajmöødxigiy nyajmöødmädi-a'agy, coöch mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixøøyyät, hoy mijts jäya'ay mäduñtiä xjia mädsiphaty xjia mähanhaty. ² Xyajpät-sømaamb mijts je'e tsajtøgooty. Höxtä habaadaamb jaduñ coo mijts xyagho'oga'añ je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiuidiñ. ³ Paady mijts je'e

xmiädsiphadaañ coo höjts je'e xquia'a hixiä möød-höchä nDeedy. ⁴ Coo hajxy jaduñ mjädät mhabétät, mänit hajxy jaduñ mjahmiédät coo hajxy nhawáañäm. Paady cham nhawáañäm.

Cooch mijts hijty quipxy nmøødwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáañäm. ⁵ Nøcxáañnäböch jim maaçhä nDeediän, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Jimhöch nhidaañä. Pero cáböch mijts xmiäyajtøy maaçh nnøcxä'añ.

⁶ Mjootmayhajaä mijts jaduñ coöch mijts jaduñ tøø nyajmöødmädi-a'agy. ⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, hoyø'øwaamb jaduñ mijtsøcxpä coöch nnøcxä'añ. Nguexáambiøch pøñ mijts xjiootcapxmøpøgaamb. Coöch nga'a nøcxät, cab jaduñ quiädá'agät maa mijtsän. ⁸ Tsipøxp jaduñ ñä'ägä cáda'aga'añ. Mänitä jäya'ayhajxy yajwiinjuø'øwa'añii coo pojpa cádieey hajxy tøyhajt jiaañch möødä. Paady hajxy miøødä, coöchä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcä. Paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diösäm. ¹⁰ Jaduñ hajxy yajwiinjuø'øwáañäbä coöch ja'a pojpa cádieey nga'a möødä. Nøcxáambiøch jim maaçhä nDeediän; cáböch mijts yaa xyhixaañä. ¹¹ Jaduñ hajxy yajwiinjuø'øwáañäbä coo hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diösäm, pøñjaty ja'a mõjcu'ugong ja'a miädia'agy panøcxäp, ja'a yaa hanehmä hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a Dios miäna'añ coo ja'a mõjcu'ugong quiumädowa'añ.

¹² Madiu'u mijts nja hawaañänäm, pero cab hajxy mwiinjuø'ówät. ¹³ Coo ja'a Dioshospíritu hánajty quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a tøyhajt xquiøxy yajwiinjuø'øwa'añ. Ca'a yhamdsoo mädi-a'agy je'e miädi-a-gaamby. Piamädi-a'agaamby jaduñ nebiaty je'e tøø miäday. Je'e mijts xyajmädayhadaamb tijaty jadaañ tunáañäp. ¹⁴ Xñägäpaxáambiøch je'e coöch nmøjja njaañchä. Mijts xyajmädayhadaamb nebiátyhöch je'e tøø nnäma'ayän. ¹⁵ Coo höjts nhity tu'ugmädi-a'agy möødhöchä nDeedy, páadyhöch mijts cham nnäma'ay coo mijts ja'a Dioshospíritu xyajmädayhadaañ nebiátyhöch je'e tøø nnäma'ay.

¹⁶ Mobädájpech jim nnøcxaañä maaçhä nDeediän. Pero cáböch njega'añ; mänitøch mijts hánajty xyhijxtä-gatsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Pätiidä yø'øya'ay jaduñ coo ñä'ä mäna'añ cooc mobädaypä ñøcxaañä; cábac jaduñ jiega'añ.

Mänität nhixáañägombä. Pätiidä coo ñä'ä mäna'añ cooc ñøcxä'añ maa ja'a Tieediän. ¹⁸ Pätiidä coo ñä'ä mäna'añ "mobädaypä." Pawaambtä jaduñ jia mäna'ana'añ.

¹⁹ Najjuøøbiä Jesús hánajty coo hánajty miäyajtøwa'añii. Mänit miänaañ:

—Xmiäyajtøwáambiøch mijts tijatyhöch jaduñ tøø nja mädi-a'agy, túñämäts. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, mjø'øwaamb mxuudsamb mijts ja'a höøchcxpä. Pero yø'ø cu'ughajxy, jaançh tehñ xioonda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jecy mjootmayhadaañ. Paquiä hajxy mjootcugø'øwáañgombä. ²¹ Coo ja'a to'oxiøc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii, mänitä

jioothajxy piädø'ogø'øgy. Nägooyä ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagädaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jiahmiejtsnä coo ja'a jioothajxy hänajty tøø piädø'øgy. Xoonädaacnöp hajxy coo yhuunghajxy hoy ween tøø myiñ tøø quia'ay. ²² Jaduhñ mäwínäts hajxy mjootmayhaty nebiä to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'øguiän. Pero nägooyä højts nniyhíjxägumbä, mänit mijts mxoonäda'aga'añ. Caj mijts pøn xyagjoot-mayhadaaņnä.

²³ 'Cábøch mijts hänajty tii xmiäyujwa'anaañ. Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cooçh mijts nDeedy hänajty tijaty xmiäyujwa'anaañ, xmio'owaamb mijts je'e ja'a høøçhcøxpä. ²⁴ Cahnä hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøçhcøxpä. Coo hajxy tijaty myujwá'anät, xñä'ägä mo'owaamb hajxy je'e. Jaduhñ hajxy hoy jootcujc mhídät.

²⁵ 'Yajmäbaadyháamhøch mijts tøø nmøødmädi-a'agy. Habáatnöp jaduhñ cooçh nga'a mädia'agaañnä yajmäbaadyhaam. Howyiinjuøðñøch ja'a nDeedy nmä-dia'agaañnä. ²⁶ Mänitøch mijts ja'a nDeedy hoy tyiijä xmiäyujwa'anaañ ja'a høøçhcøxpä. Mänit hajxy xmio'owa'añ. NDéedyhøch mijts xyhamdsoo mäyujwa'anáañöp je'eguiøxpä cooçh mijts nDeedy xjiaançh tehñ chocy. Paady mijts xchocy cooçh mijts xchojpä, cooçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä cooçh jim tøø ndsooñ maaçhä nDeediän. Hamdsoo hajxy mmäyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmäna'ana'añ.

²⁸ Høøçh, jímhøch tøø ndsooñ maaçhä nDeediän. Yaaçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin. Pero tsoonáambøch yaa jadähóocägumbä. Nøcxtägat-sáambøch jímgumbä maaçhä nDeediän.

²⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy miänaañ, ñä-maayyä Jesús:

—Hoorá sí, howyiinjuøðñä miiçh mmädiaacnä. ³⁰ Tøø højts nnajuø'øy. Cab højts miiçh tii nmäyajtøwaañnä. Nmäbøjnap højts jaduhñ cóodäm miiçh jim mjaançh tsooñ maa Diosän.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Mjaançh mäbøjpiäda'a tyijy hajxiä. ³² Habáatnöp jaduhñ coo mijts ja'a cu'ug xquiøxy päboowia'xa'añ. Mänit hajxy jim mnøcxaañnä maa mdøjc-hajxiän. Nidiúhñhøch hajxy yaa xñähgue'egaañnä. Pero cábøch nidiuhñ tøyhajt nhida'añ. Ja'a nDéedyhøch jaduhñ xmiøødhidaamb. ³³ Páadyhøch mijts jaduhñ chamñ nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øy coo mijts ween jootcujc mhíjnät cooçhä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Mbaadaambiä tsaachpa peenä hajxy hädaa yaabä naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøchä møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ.

17 Nägooyä Jesús miädiaacpædøøyy, mänit yuughee'py tsajpootyp. Mänit miänaañ:

—Teedy, tøø yhabaatnä. Huuc yajcähxø'øg cooçh nmøjjä cooçh njaançhä. Jaduhñhøch nyajcähxø'ø-gaambä coo miiçh mmøjjä coo miiçh mjaançhä.

² Tøøçh miiçh cuhdugt jaduhñ xmio'oy cooçhä jäya'ay-hajxy nägøxiä nguhdugt mó'owät coo hajxy jim jaduhñ ween yhity maa miiçhän çøjxta'axiøø, pønjátyhøch mi-ich tøø xyajcø'øwaanø'øy. ³ Jaduhñ hajxy jim çøjxta'ax-

iøø yhida'añ maa miiçhän, coo højts ja'a nmädia'agy jaduhñ xmiäbøjcämät coo miiçh nidiuhñ mDioshaty, coo miiçh mdømiädia'agy, cooçh miiçh yaa tøø xquiøxy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ 'Høøçh, ngudiúumbiøch hädaa yaabä naaxwiin nébiøch miiçh tøø xyhane'emiän. Nyajcähxø'piøch jaduhñ coo miiçh ja'a mäjaa tøyhajt mmøødä. ⁵ Teedy, høøçhä nmäjaa yajcähxø'cäc jim maa miiçhä mwiindu-umän nébiøçhä mäjaa hijty jim nmøødän mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁶ 'Pønjaty miiçh yaa tøø mwiimbiy hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh hajxy jayøjp nyajmädoyhajt coo miiçh nidiuhñ mDioshaty, coo miiçh mdømiädia'agy. Miiçhä mgø'øjooty hajxy je'e hijty. Pero jadähóoc-høch miiçh je'e tøø xyajcø'øwaanø'øguiumbä. Tøø ja'a mmädi-a'agy hajxy je'e xmiäbøjcä xquiudiunä. ⁷ Najuøðñöp hajxy cooçh miiçh jaduhñ tøø xmio'oy mäduhñtiøch nmøødä. ⁸ Tøøçh hajxy ngøxy yajnähixø'øy nebiäty-høch miiçh tøø xyajnähixøøbiän. Najuøðñöp hajxy cooçh jim tøyhajt ndsooñ maa miiçhän. Tøøçhä nmädi-a'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcä cooçh miiçh tøø xquiøxy.

⁹ 'Teedy, tuñä mayhajt. Cueendähat hädaa jäya'ayha-jxy, hädáajøch miiçh tøø xyajcø'øwaanø'øybä. Ca'a jie'emøøðøch jaduhñ nnänøømy ja'a mmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcäbä. ¹⁰ Højts hädaa jäya'ay nje'eha-jmújcam; páadyhøch miiçh nnäma'ay coo mgüeendähädät. Hädaa jäya'aguiøxpä jaduhñ quiähxø'øga'añ coo højts nmøjhajtäm coo højts njaançhhajtäm.

¹¹ 'Cábøch yaa nhidaañnä hädaa yaabä naaxwiin. Nøcxáañbøch jim maa miiçhän. Pero yaaçhä njamiøødhajxy miähmø'owa'añ. Cueendähat hajxy neby hajxy jaduhñ yhídät tu'ugmädia'agy neby højts nhíjtäm tu'ugmädia'agy. Miiçhä mmäjaagøxpä mgüeendähädät. Miiçhøch hajxy tøø xya-jcø'øwaanø'øy. Jaançh tehñ wia'ads miiçhä mjoot mi-ichä mwiinmahñdy. ¹² Høxtä jäda'anäbáadyñøch hajxy ngüeendähaty miiçhä mmäjaagøxpä. Caj miiçhä mmä-dia'agy hajxy nägøxiä tøø xñajtshixøøyyä. Jagooyä tu'jäya'ay ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøøyyä, ja'a hijty nä'ägä tu'udägoyyaambä. Paady jaduhñ tiu'udä-gooyy nebiä mmädia'agy jaduhñ tiøjiädät nebiä cu-jaaybä miähmøøyyän.

¹³ 'Høøçh, nøcxáañbøch jim maa miiçhän. Páadyhøch miiçh jaduhñ chamñ nyajmøødmädia'agy hädaa jäya'ay wyiinduuhajxy neby hajxy jaduhñ xioonädaacpät nébiøch nxoonäda'aguiän. ¹⁴ Tøøçh mi-ichä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädi-a'agy. Paady hajxy yaa miähanhadyii hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädiñjä. Høøçh hajxy xpiahijxp cooçh haxøøgtuum nga'a wädi-ty. ¹⁵ Chaads miiçh nnämä'awät coo miiçh hädaa jäya'ayhajxy mgüeendähädät maa ja'a møjcu'u-gongän. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy yaa choonät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶ Hoy hajxy jaduhñ wiädity nébiøch nwäditiän. ¹⁷ Cunuu'x hädaa jäya'ay-hajxy ja'a miiçhä mhomiädia'agyhaam nebiä mmädi-a'agy hajxy tehngajnä xpianøcät xquiudiunät. Mä-

duhñtiä miičhä mmädia'aguia, tøyhajt je'e. ¹⁸ Høøch, hädaa yaabä naaxwíinhøch miičh tøø xquiexy nébiøch miičh ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhädät. Jaduhñhøch yø'öya'ayhajxy nwiinguexaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xöyÿät. ¹⁹ Nnähho'tu'udáambiøch hädaa jäya'ayhajxy nejy miičhä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianócxät xquiudiúuñät.

²⁰ 'Jaduhñhøch nmánaambä coo jäya'ayhajxy ween yhity tu'ugmädia'agy nägøxiä mäduhñtiøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä majatyhagájphthøchä njamiøød ja'a nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhjítäm tu'ugmädia'agy neby hójts nhjítäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäbøga'añ cooch miičh tøyhajt tøø xjiaančh quexy. ²² Tøøch hajxy nguuhdujtm'ooy coo hajxy yhidät tu'ugmädia'agy, nébiøch miičh tøø xquiuhdujtm'ooyän coo nhjítämät tu'ugmädia'agy. ²³ Tu'ugmädiä'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miičh nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiä'agyhøch hajxy tøø xmiäbøjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'owa'añ nägøxiä cooch miičh tøø xquiexy, coo miičh hajxy jaduhñ mdsocy nébiøch miičh xchoquiän.

²⁴ Teedy, mänáambøch jaduhñ cooch hajxy jim ween xmiøødhity maačh nhida'añän, ja'ačh miičh tøø xyajcø'owaanø'oyäbä. Jaduhñhøch nmánaambä coo ja'a mäjaa hajxy ween yhixy, ja'ačh miičh tøø xmiø'oyäbä. Xjiaančh tehñ chójpøch miičh hänajty mänabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguian. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miičh xchocyñä. ²⁵ Teedy, tøyhajt miičh mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wiyijnjuø'oy coo miičh mdømiädia'agy. Pero høøch, nhíxyhøch miičh. Hädaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooch miičh tøø xquiexy. ²⁶ Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miičh nidiuhñ mDioshaty, coo miičh mdømiädia'agy. Tehngájñøch jaduhñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduhñ ñiichogøød ñibia'häyowøød nébiøch miičh xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy.

18 Coo Jesús miädiaacpädøøyy, mänitä Jesús hajxy chohñ cajptooy møødä jiamiøødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnaxxy, ja'a hänajty xøhajpä Cedron. Mänit hajxy tiägøøyy olivocamjooty. ² Ja'a Judas, yhixy hänajty je'e jiiiby olivocamjooty. Mayhooc ja'a Jesús hajxy hänajty jiiiby tøø yhamugø'oy. Ja'a Judas ja'a Jesús hänajty yegaamb. Ja'a Jesús ja'a miädsiphajxy hänajty yajcø'dägø'owáañäp. ³ Mänitä Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødä policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsønhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä Jesús jiiiby ñägädaacä olivocamjooty, ja'a Judashajxy møødä soldado møødä policia. Tøø hänajty quioodsoøñä. Møødä jioøn møødä quiuhñd hajxy quiädaacy. ⁴ Ja'a Jesús, ñajuøøby hänajty je'e nebiaty hänajty je'e tiuna'añii. Mänitä Jesús hoy jiojcuyo'oyø'oy ja'a Judashajxy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

⁵ Mänit hajxy yhadsooy:

—Jesús Nazaretpä hójts nhøxtaaby.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch jaduhñ xøhajp.

⁶ Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy jaduhnyä yhøxtägø'øwa'cy. Jaduhnyä hajxy cøjx quiäday. ⁷ Mänit Jesús miäyajtøøgumbä:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

Mänitä Judashajxy yhadsøogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä hójts nhøxtaaby.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Høøchämäts je'e. Pø høøchtiäm mijts xyhøxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

⁹ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ neby jaduhñ tiøjiädät nebiä Tiеды hänajty tøø ñäma'ayän: "Pøñhøch miičh tøø xyajcø'owaanø'oy, cábøch pøñ xpiøgaanä. Cab hajxy nej jiada'añ." ¹⁰ Mänitä Simón Pedro ja'a espada jiädajpadsøømy. Mänitä teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc ñä'a pújxäxä, ja'a hahoodiaatsc. Malco hänajty xiøhaty. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyuugø'ow yø'ø mhespada. Tsipcøxpøch nho'ogaañ nébiøchä nDeedy tøø xñäma'ayän.

¹² Mänitä Jesús miajtsä quiø'øxojtsä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ jatcøøyy møødä wyiindsønhajxy møødä policíahajxy, ja'a judíoshajxy hänajty tøø quiéxiäbä.

¹³ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tiøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hänajty miøødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hänajty tiuumby. ¹⁴ Ja'a Caifás, je'e ja'a judíoshajxy hänajty tøø ñäma'ay cooc yhahixø'oy jaduhñ coo tu'jäya'ay ja'a cu'ug ñähho'tú'udät.

¹⁵ Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hänajty pianøxcy nämetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nämetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yhixy ja'a teedywiindsøn hänajty je'e. Mänit Jesús piädägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsøn tiøghawa'adsän. ¹⁶ Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguuum. Mänitä Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mänitä to'oxymoonsä miägäpxy ja'a tøjcueendähajpä. Mänitä Pedro quiuwowøøyyäbä tøghawa'ads ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä. ¹⁷ Mänitä to'oxymoonsä ja'a Pedro miäyajtøøyy:

—Miičh yø'öya'ay mmøødwädijpy, túhñämäts.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Ca'a yhøøchä.

¹⁸ Jimä policíahajxy hänajty jioømba'axamyy møødä moonsähajxy. Tøøchc hänajty. Paady hajxy hänajty tøø jioønyajmøjjo'oy. Jimä Pedro hänajty jioømba'axaambä.

¹⁹ Mänitä Jesús miäyajtøøwa ja'a jiamiøødcøxpä møødä miädia'agyquixpä. Ja'a teedywiindsøn jaduhñ yajtøøw. ²⁰ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Jimhøch hijty tøø nmädia'agy majiäya'ayhagujc. Jimhøch hijty nmäyajnähixø'oy Diostøgooty møød tsajtøgooty maa ja'a judíoshajxy naxy yhamugø'oyän. Cábøch jim mänaa pactuum tøø nmädia'agy. ²¹ Tiičh miičh coo xmiäyajtøy. Yø'öya'ayhajxy mmäyajtøwäp

yøʃ nmädiá'agyhøch hajxy tøø xmiädóowäbä. Yøʃhajxy je'e najuøøby nebiátyhøch jim tøø nmädiá'aguiän.

²² Tuunä Jesús jadhun ñä'ä hadsooy, mänit yhalabø'cä. Policía jadhun tu'ug jatcøøyy. Mänitä policía Jesús ñämaayy:

—Cab jadhun yhooyä coo ja'a teedywiindsøn jadhun mhadsowat.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøch ngapxtägoy, yec ja'a tøyhajt yaa. Pø caj, cab jadhun yhooyä cooch miich nä'ä nägoobä xñä'ä hala'abø'ogät.

²⁴ Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy cø'øxoch maa ja'a Caifás ja'a wyiinduumän. Caifás hänajty teedywiindsøn tuumb.

²⁵ Ja'a Simón Pedro, jim hänajty jioømba'axamy.

Mänit miäyajtøøwa:

—Miičh yø'øya'ay mmøødwädijpy, túhñamäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøchä.

²⁶ Mänitä Pedro miäyajtøøwägumbä:

—Tøøch miich jiiby nhixy olivocamjooty møød yø'øya'ay, túhñamäts.

Ja'a teedywiindsøn ja'a mioonsä jadhun mäyajtøøw, jaaya'ayä jiuuy miägu'ug ja'a tiaatsc hänajty tøø ñä'ä pújxäxä ja'a Pedro. ²⁷ Mänitä Pedro ñiguiugápägumbä. Tuunä jadhun ñä'ä mänaañ, mänitä tsee yaaxy.

²⁸ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a gobernador tiøjcän. Pilato hänajty tuumb gobernador. Jobø'øwaamb hänajty. Coo hajxy jim quioo'ty, cabä teedywiindsønhajxy ñä'ä tøjtagøøyy. Cabä Israelpä quiuhdujthajxy hänajty jadhun myiñ coo hajxy jiiby tiøjtägø'øwät maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a pascuaxøøjooty. Coo hajxy jiiby tiøjtägø'øwät, cädiéyap hajxy jadhun. Coo hajxy jadhun quiädiéyät, cab hajxy miägáyät ja'a pascuaxøøjooty. Paady hajxy jiiby quia'a tagøøyy Pilato tiøgooty. ²⁹ Coo Pilato miädooy coo hajxy hänajty tøø quioody, mänit hajxy ñädøjpädsøøma. Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii mijts yø'øya'ay myajcuxø'øwø'øwaambby.

³⁰ Mänit hajxy yhadsooy:

—Coo hädaa jäya'ay häxøpy tøø quia'a cädieey, cab højts miich häxøpy tøø nyajnägoody.

³¹ Mänitä Pilato miänaañgumbä:

—Yajwiimbit yø'øya'ay hajxy. Nøcx mijts mädi-a'agymiadow nej mijts ja'a mguhdujt myiñän pø tøø quiädieey.

Mänitä judíoshajxy yhadsooy:

—Ja mäná'anäp højts jadhun coo yagho'ogøød; pero højts, cab højts ja'a cuhdujt jadhun nmøødä coo højts jäya'ay nyaghó'ogät.

³² Paady hajxy jadhun yhadsooy, ween ja'a Pilato jadhun ñägapxy pø tøø Jesús tøyhajt jiaanč cädieey. Tøjiajt jadhun nebiä Jesús hänajty tøø miäna'añän coo hänajty yega'añii maa ja'a ca'a Israelpähajxiän, coo hänajty yagho'oga'añii cruzøxp. ³³ Mänitä Pilato tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús quiuyaaxøøyyä tøogooty. Mänit miäyajtøøwa:

—Nej, miichä judíoshajxy xguobiernähajpä.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Pøn jadhun xñämaayy. Tøgä miichä mhamdsoo copcooty mnä'ä yajcojjiä.

³⁵ Mänitä Pilato jadähooc yhadsoogumbä:

—Tiičh nyajnajuø'øb. Ca'a yhøøchä Israelpäjäya'ay. Miičh mhamdsoo mägunáaxhøch miich tøø xyajnä-goody møødä teedywiindsønhajxy. Tii jadhun tøø mgädieey.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Høøch, cábøch yaa nduñ gobiernä hädaa yaabä naaxwiin. Cooch häxøpy nduñ, tøøchä nmoonsähajxy häxøpy xñäwa'añ. Cábøchä judíoshajxy häxøpy tøø xñä'ä mach. Cábøch yaa nduñ gobiernä.

³⁷ Mänitä Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Jexioo, túumbøch jadhun. Høøch, nmädiáacyiøch ja'a tøyhajt hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø nmiiñ tøø nga'ay. Pønajaty ja'a tømíadia'agy mäbøjp, je'ečhä nmädiá'agy xmiäbøjcap.

³⁸ Mänitä Pilato miänaañ:

—Pätiidä miich jadhun mnänøømby ja'a tøyhajt.

Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä. Mänitä judíoshajxy ñämaayy:

—Høøch, cábøch yø'øya'ay tøø nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo paady pø tøø quiädieey. ³⁹ Jii mijtsä mguhdujt jadhun cooch mijts ja'a jäya'ay tu'ug nhøxmajt-sämät ja'a pascuaxøøjooty. Nej, mmänaamb hajxy jadhunä coo ja'a mgobiernähajxy nhøxmajtsämät.

⁴⁰ Mänit hajxy møc yhadsooy:

—¡Ca'a yø'øya'ay mhøxmach! ¡Høxmats ja'a craa Barrabáshajpä!

Paadiä Barrabás hänajty चुम्यचना'ay coo hänajty tøø mieech tøø pioty. Mänitä Pilato tiøjtägøøñä.

19 Mänitä Pilato ja'a Jesús yajwojpa. ² Mänitä soldado ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuuñ.

Mänitä Jesús ja'a quiuhduum piädáacäxä. Mänitä Jesús ja'a hucywyit yajnähgäjenøøyyä nebiä gobiernähajxy hänajty wyithatiän. Paadiä Jesús jadhun tiuunä, neby hajxy hänajty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ ñä'ä wi'i ñäya'ax-a'añ. Paady hajxy hänajty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ coo ja'a Pilato hänajty tøø miäna'añ coogä Jesús hänajty guobiernähaty. ³ Mänitä Jesús miäwiingoonä. Mänit ñäxica:

—¡A poco miich tuumb gobiernäjä!

Mänitä Jesús tiägøøyyä coxhó'cäbä.

⁴ Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä. Mänitä judíoshajxy ñämaayy:

—Nyajtøjpädsøømäambjøch yø'øya'ay nebiä tøyhajt hajxy jadhun mmøødhädät cooch tøø nhixy tøø nbaady coo tøø quia'a cädieey.

⁵ Mänitä Jesús piädøjpädsøømy hucywyitmøød, coronamøød. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäjäya'ay-hajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiøjpädsøømy.

⁶ Coo Jesús jadhun yhiixä ja'a teedywiindsønhajxy møødä policíahajxy, mänit hajxy ñäyaaxøøyy:

—¡Møjpahbétäts hajxy cruzcøxp! ¡Møjpahbétäts hajxy!

Mänitä Pilato miänaañ:

—Hamdsoo hajxy mmøjpahbédät. Høøch, cáboch jaduhñ nmäna'añ coo tøø quiädieey.

⁷ Mänitä Israelpäya'ayhajxy yhadsooyy:

—Jaduhñ højts nguhtdujt myiñ coo yø'øya'ay ween yagho'ogyii je'eguiøxpä coo tøø miäna'añ coogä Dios Teedyhaty.

⁸ Coo Pilato jaduhñ miädooyy, mänitä chähgøøbiøjcy.

⁹ Mänitä Pilato ja'a Jesús miøødtøjtägøøñä. Mänitä miäyajtøøyy:

—Maa miich mjaanč tsooñ.

—Pero cabä Jesús waam̄b miänaañ.

¹⁰ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Nej, cáboch xñä'ägä hadsowa'añä. Nej, caj miich mnajuø'øya cooçhä cuhtdujt nmøødä cooçhä miich nhøxmádsät, ó cooçhä miich nyajmøjpahbedøød.

¹¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios miich cuhtdujt häxøpy tøø xquia'a mo'oy, caj miich ja'a cuhtdujt häxøpy mmøødä maaçhä høøçhcøxpän. Paady miich ja'a pojpä caj mjaty møødä quejee ja'a teedywiindsøn, ja'a høøch yaa tøø xya-jméçhäbä maa miichä mwiinduumän.

¹² Mänit Pilato jia wiinmahñdyhajty nebiä Jesús yhøxmádsät. Pero mänitä Israelpäya'ayhajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Pø mmägu'ughajpy miich ja'a gobiernä César, caj miich yø'ø craa mhøxmádsät! Pøñ jaduhñ wi'i ñibiädáacäp nebiä gobiernän, je'edsä gobiernä César møøtnimiädsiphajtäp.

¹³ Coo Pilato jaduhñ miädooyy, mänitä Jesús miøødtøjpdädsøømägumbä. Mänitä Pilato yhøxtaacy häñaabiejtøxp maa hajxy hänajty xiøhdaacthatiän. Jue'e hänajty jim xiøhaty Gabata, hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ ñänøømby "maa ja'a tsaa quiøøña'ayän." ¹⁴ Tøø hänajty quiujyxiøøjø'øy. Hadsuujø'øwaam̄bä pascuaxøø hänajty. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajxy:

—¡Xiidsä mgobiernähajxy!

¹⁵ Mänit hajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Ween yho'ogy! ¡Ween yho'ogy! ¡Nøcx hajxy møjpahbet!

Mänit Pilato miänaañ:

—Nej, mmäná'anäp mijts jaduhñä coo mijts ja'a mgobiernä nmøjpahbéjtämät.

Mänit teedywiindsøñhajxy yhadsooyy:

—César højts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghäna'cä.

¹⁶ Mänitä Pilato Jesús yajcø'ødägøøyy maa ja'a Israelpähajxiän, coo Jesús miøjpahbedøød.

¹⁷ Mänitä Jesús jim yajnøcxä maa jaduhñ xiøhatiän "Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopcän." Gólgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Yhamdsoo cruz je'e yajquejyquiaphajtä. ¹⁸ Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a ñähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. ¹⁹ Mänitä Pilato yagjahyyä pu'uyhuungcøxp: "Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxy." Mänitä pu'uyhu-

ung yajyujpahwa cruzcuhtduum. ²⁰ Tägøøghayuuc-haamby jaduhñ yagjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajtmäwiingøn Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judíoshajxy nämay yajmädiaacy nebiä Pilato hänajty tøø yajyugjaayiiyän cruzcøxp. Mänitä teedywiindsøn ja'a Pilato hajxy ñämaayy:

²¹ —Cab hijty jaduhñ yhahixø'øy coo jaduhñ cu mjahy: "Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxy."

Jaduhñ cu mjahy: "Nä'ä nibiädáacäp jaduhñ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxiän."

²² Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Tøøch jaduhñ njaay; cáboch nyajtägatsa'añ.

²³ Coo Jesús hänajty tøø miøjpahbedyii, mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy yajpädø'cä. Nämädaaxc ja'a soldadohajxy hänajty. Mänitä wit hajxy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hänajty tu'ug. Tu'ugwit hänajty tøø quiojy; cab hänajty maa xiuyyä.

²⁴ Mänitä soldadohajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhñ yhooyä coo hädaa wit hajxy nhagøødsøøyyämät. Tsøg hajxy häyø'cäm. Pøñ hädaa wit jaduhñ cuhäyø'øgäp, je'e jaduhñ je'ehädäp.

Mänitä soldadohajxy jaduhñ jiaančhä yäyø'cy.

Jaduhñsä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhñ cujaay myiñän: "Xyajwä'xøch ja'a nwiit hajxy; xquiuhäyø'cøch ja'a nwiit hajxy jaduhñ."

²⁵ Jimä Jesús ja'a tiaj hänajty tiäna'ay maa hänajty mädøyyä tøø miøjpahbedyijän, chaadsä tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsä María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsä María Magdalena. Jimä Jesús ja'a miägu'ughajpä hänajty tu'ug tiäna'ay maa ja'a Jesús tiaj mädøyyän, ja'a Jesús hänajty jiaančhä tehñ chojpiä.

²⁶ Coo hajxy yhiixä ja'a Jesús, mänitä Jesús ja'a tiaj ñämaayy:

—Maam, hädaads mhuunghädäp.

²⁷ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy:

—Hädaads mdajhädäp, ja'a høøçhä ndaj.

Mänit jiaančhä tajnæbøjcy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøødsøøyyäbøch.

Tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ. Ñajuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty tøø yhabejnä. ²⁹ Jimä tæxy hänajty tu'ug quiøøña'ay vinoxunmøød. Mänitä xo'od hajxy quiugonøøyy vinojooty. Cøjx je'e chomø'øy. Mänitä paxy hajxy yagjøjwøøñøøyy ja'a xo'od. Mänitä Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayuugøøyy. ³⁰ Coo Jesús ja'a vino miuu'cy, mänitä miänaañ:

—Tøøds jaduhñ miaañä.

Mänitä quiopc yagjänaañä. Mänit yho'nä.

³¹ Mänaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxøø hänajty tehñ yhadsoojuøøby. Cujaboom ja'a møjpascuaxøø hänajty jiada'añii, poo'xxiøøjooty. Jaduhñsä judíoshajxy hänajty quiuhdujthaty, cabä ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty jim yajmähmø'øy cruzcøxp ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitä Israelpä ja'a Pilato hajxy hoy ñäma'ay coo soldado quiéxät weenä Jesús ja'a tiecyhajxy nøcxty tiøjjäxä neby hajxy paquiä yhó'ogät. Nägooyyä hajxy jaduhñ yhó'ogät, mänit hajxy yajmänacøød cruzcøxp.

³² Mänitä Pilato ja'a soldado jiaančhä quejxy. Coo ja'a

soldadohajxy jim miejch, mänit hajxy yhiixy coo ja'a Jesús hänajty tøø yho'ogy. Cabä tiecy hajxy je'e ñä'ä tøjjä. Mänitä ñähmøjcpähajxy tiecytiøjjä nämetscä. Cahnä hajxy hänajty yho'ogy.

³⁴ Mänitä Jesús quiaačhmägumøøyyä cuhm̄dhaam. Soldado jaduuh̄n tu'ug jatcøøyy. Mänitä nø'ty piäd-søømy chaadsä nøø. ³⁵ Høøch, tøyhájthøch jaduuh̄n tøø nhixy. Páadyhøch mijts jaduuh̄n nyajmädohyaty neby hajxy jaduuh̄n mmäbøgät. ³⁶ Jecy hajxy jaduuh̄n quiujahy Diosmädia'agyjooty ja'a Jesúscox̄pä: "Cabä piäc tiójáañäxä." Jaduuh̄n hajxy quiujahbiä ja'a Jesúscox̄pä: "Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø quiúmiäbä." Coö ja'a Jesús ja'a tiecy jaduuh̄n quia'a jaančh tójjäxä, coö jaduuh̄n jiaančh cuuma, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduuh̄n.

³⁸ Tu'ugä jäya'ay hänajty jim chooñ Arimatea. José hänajty xiøhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hänajty miøød-nimiägu'ughadyii. Chähgøøbiä José ja'a judíos hänajty. Paadiä Jesús hänajty hijxwiinduum quia'a møødwädityii. Mänitä José ja'a cuhdujt hoy yajpädsømy maa ja'a Pilatän coö ja'a Jesús yajmänaaca'añ cruzcox̄p. Mänitä Pilato ja'a cuhdujt jiaančh yecy. Mänitä José ja'a Jesús yajmänajcy cruzcox̄p. ³⁹ Mänitä Nicodemo ja'a perfume miämejch hii'xmajc kilo. Mäyäbicø'oy miämejch møødä mirra møødä áloes. Tøø hänajty jiegø'oy coö ja'a Nicodemo hänajty tøø yhuug hoobiä coods maa ja'a Jesúsän. ⁴⁰ Mänitä José ja'a Jesús hajxy ñähbijty møødä Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmänaħbidøøyy. Jaduuh̄nsä judíoshajxy hänajty quiuhdujthaty. Perfumemänäħbidø'oy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty yajnaaxtägø'oy. ⁴¹ Jimä olivocam̄ hänajty tu'ug mäwiingón maa ja'a Jesús hänajty tøø miøjpahbedyijän. Jiibiä tsaajut hänajty tu'ug olivocam̄jooty wiinmøjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hänajty. Cahnä ho'o-gyjiäya'ay hänajty jiiby piädaactsooñiinä. ⁴² Ja'a judíoshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiøø hajxy hänajty yajtsoh̄nda'agy. Cab hajxy hänajty quiuhdujthaty coö hajxy tii tiúnät ja'a poo'xxiøøjooty. Ja ween ja'a poo'xxiøø hänajty quia'a habaady, paadiä Joséhajxy quia'a näbaadøøyyä coö hajxy hoy jäguem̄ cu yajnaaxtägøøyy. Paady hajxy jimä ñä'ä pädaacy tsaajutjooty ja'a olivocam̄jootypä.

20 Cumaaxc, näxøø hänajty je'e. Mänitä María Magdalenahajxy jim̄ ñøcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'oyän. Cahnä hänajty hoy jiajjo'ogyñä. Coodsjuøøbyñä hänajty. Mänit hajxy yhiixy coö ja'a tsaa jim̄ tøø jioowa'ačh juthaguuy. ² Coö ja'a María yhiixy coö ja'a tsaa quia'a jim̄än juthaguuy, mänit wyiimbijty päyø'oguiä. Mänitä Simón Pedrohajxy piaata chaadsä Jesús ja'a miägu'ughajpä, ja'a Jesús hänajty jiaančh teh̄m̄ chojpiä. Mänitä María miänaañ:

—Tøø ja'a nWiindsøn̄hajtäm hajxy xyajpädsøøm̄äm tsaajutjooty. Cab højts nnajuø'oy pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

³ Coö ja'a Pedrohajxy jaduuh̄n miädooyy, mänit hajxy jim̄ ñøcxy päyø'oguiä maa ja'a tsaajutän. Mänitä María jadähooc pianøxcumbä. ⁴ Mänitä Pedro yhøxpäyø'cä.

Jayøjp ja'a Pedro jiamiøød jim̄ miejch maa ja'a tsaa-jutän. ⁵ Mänit jiiby quiuwoodsøøyy tsaajutjooty. Mänitä wit yhiixy coö jiiby yhoħna'ay jutjooty. Pero cab jiiby tiehm̄ tiägøøyy. Nä'ä cuhixøøyy jaduuh̄n. ⁶ Mänitä Simón Pedro høħhaam jiaac mejch. Tu'uda'aquiä jiiby tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduuh̄n wit yhiixpä coö jiiby yhoħna'ay. ⁷ Mänitä paayy yhiixy, ja'a Jesús hajxy hänajty tøø yajcuhmäguítiäbä. Hawiing hänajty jim̄ ñe'na'ay. ⁸ Mänitä Pedro jiamiøød piädägøøbiä, ja'a hänajty jayøjp tøø miéchäbä. Mänitä paayy yhiixpä coö hawiing ñe'na'ay. Paady jaduuh̄n miäbøjcy coö ja'a Jesús hänajty tøø jiuypioøcy. ⁹ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy wyiinjuø'oyñä ja'a jecy piä maa jaduuh̄n myiñän coö ja'a Jesús hänajty jiuypioøga'añ coö hänajty tøø yho'ogy. ¹⁰ Mänitä Pedrohajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy maa ja'a tiøjc-hajxiän.

¹¹ Tøø ja'a María hänajty piämèjtscombä høħhaam maa ja'a tsaajutän. Coö ja'a Pedrohajxy wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a María jim̄ nidiuh̄m̄. Wi'i jioøby hänajty. Mänit jiiby quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty.

¹² Mänitä Diosmoonsä metsc yhiixy, ja'a tsajpoøtyptsoh̄mbä. Haagä nähboobwit hajxy hänajty. Jiiby hajxy hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hänajty tøø wyijtsna'ayän. Tu'jäya'ay hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a quiopc hänajty tøø quiooñna'ayän. Y tu'jäya'ay hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a tiecy hänajty tøø quiajpnä'ayän. ¹³ Mänitä María miäyajtøøwa:

—Muuxy, tii coö mwi'i jioø'oy.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tøøchä nWiindsøn̄ hajxy xyajpädsøøm̄ä. Pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

¹⁴ Tuunä María jaduuh̄n ñä'ä hadsooyy, mänitä wia'wiimbijty. Mänitä Jesús yhiixy. Jim̄ hänajty tiäna'ay; pero cab jaduuh̄n yhoħcajpy. Olivocam̄güendähajpä je'e yhajoodhajt. Mänitä Jesús miänaañ:

—Muuxy, tii coö mwi'i jioø'oy. Pøñ mhøxtaaby.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tsäguhm̄, pø miičh tøø myajpädsøømy, høøch hawáañäc maa tøø mbäda'agy nébioch häyaa nøcxy nyajpädø'ogy.

¹⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—¡María!

Tuunä María jaduuh̄n ñä'ä nämaayy, mänitä wyiinhee'ppejty. Mänitä yhoħcajpy coö je'e Jiesúsä. Mänitä jaduuh̄n miänaañ hebreohayuuc-haamby:

—¡Raboni! —je'e jaduuh̄n ñänøøm̄by "Wiindsøn̄."

¹⁷ Mänitä María ja'a Jesús jia mats jia mäneñaañ. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'ačh xmiach. Cahnøch jim̄ nhoyñä maačhä nDeediän. Nøcxhøchä njamiøødhajxy hawáañäc coöch jim̄ nnøcxa'añ maačhä nDeediän, maačhä nDiosän. Jaanä je'e mijts mDeedyhajpä mDioshajpä.

¹⁸ Mänitä María ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy hoy jiaančh näma'ay:

—Tøøch je'e nhixy, ja'a hajxy nWiindsøn̄hajtämbä.

Mänit hajxy cøjx yhawáañäxä nebiaty ja'a María hänajty tøø ñäma'ayii.

¹⁹ Coo quioodsøðñä, mänitä Jesús ja'a jiamiøðdhajxy ñiyhagøøyyänä. Hix, chähgøøby ja'a judíos hajxy je'e hänäjty; paady hajxy ñiyhagøøyyä. Mänitä Jesús jii by ñäguehxtøø'xy haguyc hawa'ads. Mänitä Jesús miänaañ:

—Mäguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁰ Mänitä Jesús yajcähxø'cy ja'a quiø'øjoot møødä quiaaächhac maa hänäjty tøø jiotiän. Coo hajxy yhiixy, mänit hajxy ñajuøøyy coo je'e Jiesúsä. Mänit hajxy xiooñdaacy. ²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy tii mdajy mmay. Nébiøchä nDeedy tøø xwyiinguexiän, jaanä jaduhñhøch mijts nwiinguex-aambä.

²² Mänitä Jesús ñäbäxuy ja'a jiamiøðdhajxy. Mänitä miänaañ:

—Wiingpøc ja'a Dioshespíritu hajxy. ²³ Høøch mijts ja'a mäjaa nmo'owaamby. Pønjaty mijts mhawáañäp coo Dios ja'a piojpä quiädieeyhajxy tøø yajñähwa'aäch, pues tøyhajt jaduñ coo Dios tøø yajñähwa'aäch. Pøn-jaty mijts mhawáañäp coo Dios tøø quia'a yajñähwa'aäch, pues tøyhajt jaduñ coo Dios tøø quia'a yajñähwa'aäch.

²⁴ Majmetscjäya'ay ja'a Jesús hänäjty tøø miøðdwädi-ty. Tu'ug hänäjty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hänäjty ñänøøñbiä "Hametsc-huung." Mänaa ja'a Jesús ñäguehxtøø'xtsooñän jayøbajt, cabä Tomás hänäjty jim. ²⁵ Mänitä Tomás ñämaayyä ja'a jiamiøðdhajxy:

—Tøø højts nhixy, ja'a hajxy nWiindsøñhåjtämbä.

Mänitä Tomás miänaañ:

—Mänitøch nmäbøgät cooch ndehm yhiät pø jaanç jot ja'a quiø'ø, coochä ngø'ø jii by nhuuc tehñ piädá'agät maa ja'a quiaaächmøjc jiutän. Pø cabä, cábøch jaduñ nnä'ägä mäbøgät.

²⁶ Cuductujxøø, jii biä Jesús ja'a jiamiøðdhajxy hänäjty tøgøotiägumbä. Jii biä Tomás hänäjtypä. Tøø ja'a tøjc hajxy hänäjty yhagøøguiumbä. Mänitä Jesús jii by ñäguehxtøø'xcumbä haguyc hawa'ads. Mänitä miänaañ:

—Mäguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁷ Mänitä Tomás ñämaayy:

—Tehñ quiudsiwø'øw yø'ø mgø'ø yaaby ngø'øjøoty-høch maa ja'a clavohaawän. Híjxägøch hädaa ngø'ø. Päda'ag yø'ø mgø'ø yaaby ngaaçhmøjc-høch. Miiçh, caj miiçh hijty mmäbøcy. Chaaçh miiçh nnämä'awät coo mmäbøgät.

²⁸ Mänitä Tomás yhadsooyy:

—Miiçhhøch nWiindsøñhajpy, nDioshajpy.

²⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooch miiçh tøø xyhiixy, paady jaduñ mmäbøcy. Jootcuyc hajxy je'e, ja'a hajxy tøø miäbøquiäbä, høyhøch hajxy je'e tøø xquia'a ja hixy.

³⁰ Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñjäätypä yajcähxø'cy ja'a jiamiøðdä wyiinduumhajxy. Cab yam cøxiä quiujaayä hädaa librocøxp. Cujwa'xy je'e yam quiujaayä. ³¹ Paady yam quiujaayä neby hajxy jaduñ mmäbøgät coo Jesús ja'a Dios Tieedyhaty, coo Jesús je'e Miesiashaty, coo ja'a Dios jaduñ tøø quiexy. Coo

ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät, mhídäp hajxy jim tsajpootyp cøjxta'axiøø.

21 Jadähooc ja'a Jesús yhiixägumbä ja'a jiamiøðdhajxy jim mejypia'a ja'a xøhajpä Tiberias. ² Jimä Simón Pedrohajxy hänäjty møødä Tomás, ja'a hajxy hänäjty ñänøøñbiä "Hametsc-huung", møødä Natanael ja'a Caná de Galilea tsohmä, møødä Zebedeo yhuunghajxy, møød hajxy jaac nämetspä. Haagä Jesús ja'a jiamiøðdhajxy jaduñ. ³ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mänitä jiamiøðdhajxy miänaañ:

—Ween hajxy nnøcxäm.

Mänit hajxy jiaançh nøcxy mejypia'a. Mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy hoy jia hacxmadsa'añ. Tu't-suhñ hajxy jaduñ jia wädiijty. Pero cab hajxy tii ñä'ägä paaty. ⁴ Coo jioøøyy, jimä Jesús hänäjty tiä-na'ay pu'uwiing. Pero cabä Jesús yhøxcajpä ja'a jiamiøðdhajxy. ⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpædøjc, nej, cab hajxy tii tøø mnä'ägä paadiä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tøø nnä'ägä paady.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Päda'ag yø'ø mdsaa hajxy jimhaamby ja'a barcohahoochaampiä pa'ahaam. Mänit hajxy jaduñ mbáadät.

Mänitä chaay hajxy jim jiaançh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaançh tehñ yaghaduycy. Cab hajxy hänäjty miaya'añii coo ja'a tsaay hajxy hänäjty jia wijtspädsøma'añ nøøjooty. ⁷ Mänitä Pedro ñämaayyä ja'a Jesús ja'a jiamiøðd, ja'a Jesús hänäjty jiaançh tehñ chojpiä:

—ja'a nWiindsøñhåjtämhajxy yø'ø!

Tuunä Pedro jaduñ ñä'ä mädooyy coo je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Høxyø'øhuungmøød hajxy hänäjty yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcx-aamb hänäjty pu'uwiing maa ja'a Jesúsän. ⁸ Ja'a jiamiøðdhajxy, jii by hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingón hajxy hänäjty yhacxjoomy.

Jaduñäda'a ja'a mejypia'a hajxy hänäjty tøø ñähgue'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hänäjty miøødä. Mänitä tsaay hajxy pawich yajncøcxy mejypia'a barcojooty. ⁹ Mänit hajxy biarcopädsøømy. Mänitä juhñdy hajxy yhiixy coo jim wyl'i tioy pu'uwiing. Jimä Jesús hänäjty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hänäjty yaj-cooñna'ay. ¹⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämín ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tøø mmächäbä.

¹¹ Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich yajmejch mejypia'a. Mägo'x cu juxy-chägui'xmajtägøøg ja'a hacx hänäjty jii by tsaajjooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hänäjty, pero cabä hacx yajcøø'ch. ¹² Mänitä Jesús miänaañ:

—Minçs hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøñ je'e. Tøø hajxy hänäjty yhøxcapy coo je'e Jiesúsä. ¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøðd ja'a tsajcaagy hajxy miooyy møødä hacxtsa'ay.

¹⁴ Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø yhixy mänaa hänäjty tøø jiuypioquiän.

¹⁵ Coö hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro ñämaayy:

—Simón, Juan miich mdeedyhajpy. Pøñhøchäda'a xmiaas tsojp, yø'ø njamiøødhájtäm o miich.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich coöch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaghójcägøchä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduħñ tieħñ ñänøøħñ. Je'eduhñ ñänøøħñ coö ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajnähixø'øwät, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy panøcxäbä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänáaŋgumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miichä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich coöch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cueendähájtägøchä nmeeghajxy.

¹⁷ Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro ñämáayyägumbä:

—Simón, nej, jaduħñch xjwiø'øyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Pedro jiootmadiägøøyy coö miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Cøxiä miich mnajuø'øy. Mnajuøøby jaduħñ coöch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänáaŋgumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸ Tehñ tiøyhájtøch miich chaa nnámá'awät, coö hijty mdsucy-wiajyhatyñä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'øy.

Mwädiĵp hijty maa ja'a mjoot hijty choquiän. Pero coö hänäjty tøø mmäjaanä, mänit mgø'ø mxajtøwa'añ.

Mänitä wiinghänä'c ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit xyajnøcxa'añ maa ja'a mjoot hänäjty quia'a tsoquiän.

¹⁹ Paadiä Jesús jaduħñ miänaañ nebiä Pedro jaduħñ ñajuø'øwät neby hänäjty yagho'oga'añii, nebiä Dios ja'a miäjaa jaduħñ yajcähxø'øgät ja'a Pedrocøxpä.

Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Jam hajxy wädjätäm.

²⁰ Mänitä Pedro quioowiimbijty. Mänitøch xyhijxy coöchä Jesús hänäjty nbanøcxpä. Høøch, Juárezhøch høøch. Høøchä Jesús hijty xjiaanč tehñ chojp. Høøch je'e häñaayy ja'a Jesús ja'a ñähmøjc mänaa højts ndsu-ugayyän. Høøch jaduħñ nyajtøøw: "Wiindsøñ, pøñ miich jaduħñ xyegaamb." ²¹ Coöchä Pedro xyhijxy, mänitä Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøñ, yø'øya'ayäts, nej yø'øya'ay jiada'añ.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ca'a myiichä mgüentä yø'ø pø chójpiøchä njoot jaduħñ coö yø'øya'ay hänäjty jiiän coöchä ngädaactägätsät. Pero miich, panøcxägøch ja'a nmädia'agy.

²³ Mänitä mädia'agy jii wiädijty maa ja'a jäya'ayhajx-iän ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä cóogøch tyijy nga'a ho'oga'añ. Pero cabä Jesús jaduħñ miänaañ cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøñ jaduħñ miänaañ: "Ca'a myiichä mgüentä yø'ø pø chójpiøch ja'a njoot jaduħñ coö yø'øya'ay hänäjty jiiän coöch ngädaactägätsät."

²⁴ Høøch, Juárezhøch høøch. Tehñ tiøyhájtøch jaduħñ tøø nhixy nébiøch chaa ngujaayän. Ñajuøøbiøchä njamiøødhajxy coöchä tøyhajt nmøødä.

²⁵ Madiu'u ja'a Jesús jaduħñ jiaanč tuuñ. Cáboch yam cøxiä tøø ngujaay. Coöch häxøpy cøxiä tøø ngu-jaay, cabä ndijy hädaa naaxwiimbä miädøyhädät. Amén.

Hechos

¹ Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajoch miich jayøbajnt nnäjaayø'øyän, mänítøch ngøxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädijty hädaa yaabä naaxwiin, møød nebiaty yajnähiçøøyy, ² mänaa jaduñ tiägø'øyän wädiçpä høxtä coonä hänajty ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hänajty yho'ogyñä, tøøyyämä jiamiøød hänajty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xäxät wiinduhmyhagajpt. Coo Jesús yho'cy, mänit jiuypioçtägajch. Coo Jesús jaduñ yhiçä ja'a jiamiøødhajxy, jaduñä tøyhajt hajxy miøødhajty coo Jesús hänajty tøø jiaanç jujy-pioçtägach. Coo Jesús jaduñ jiuypioçtägajch, mänitä jiamiøød jiaac møødwädiçty juxychägui'xxøø. Jaduñä Jesús hänajty yajnähiçø'øy coo Dios hajxy xyhanéh-mäm ja'a miøcmäjaahaam. Coo juxychägui'xxøø yhabejty, mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøødhamugøøyy maa tuñ hänajty xiøhatiän Olivostún. Mänitä Jesús tiägøøyy hanehmbä ja'a Dioshespíritu miäjaahaam. Mänit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnøcxtägátsät Jerusalén, cab hajxy jim mdsohndägátsät. Jim hajxy jaduñ mjøbhíçøt cooçh mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajnäguéçät nej mijts tøø nnäma'ayän. Tøøch mijtsä nDeedy xyhuuc yajwiinwaanøøbiä coo hajxy jaduñ xyajnäguexa'añ. ⁵ Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduñ. Pero jaboom juxtøpc mijtsä Dios ja'a yhEspíritu xjiaanç yajnäguexa'añ. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduñ xyajnäbeta'añ —nømä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy, ja'a hajxy hänajty tøø yhamugø'øyäbä.

⁶ Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Wiindsón, nej, jaduñ miich tøø mwiinmahñdyhatiä coo højtsä nmädsip mga'a yajmäjädáacnädä, højts judíos, møød coo højtsä nhamdsoo mägunaax ngobiernäháñt.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a nDéedyhøçhä tøyhajt møød mänaa jaduñ yajtøjiada'añ nej mijts myajtøyyän. Je'e cuhdujt nidiuhm møød coo jaduñ yajtøjiadät. Pero mijts, çaj yhähiçø'øy coo mijtsä tøyhajt mmøødhädät. ⁸ Coo mijtsä Dioshespíritu xñägädä'agät, mänitä mäjaa hajxy xmio'owa'añ. Mänítøch hajxy jim xmiädiä'agät Jerusalén cooçh tøø njuypioçtägach, høyhøch hänajty tøø nja ho'ogy. Møød jim hajxy xmiädiäçpät Judea-naaxooty, møød jim Samaria-naaxooty, møød jim wiinduhmyhagajpt høxtä mäduhñtiä çajpt quiugøxø'øyän.

⁹ Mänitä Jesús miädiäçpädøøyy. Jimä Jesús hänajty wyiinhee'ppedyii ja'a jiamiøødhajxy, mänitä Jesús nä'ä nägoobä çajpejty. Mänit hoy tiägø'øy jøçjooty. Mänitä Jesús yhiçtägøoyy ja'a jiamiøødhajxy. ¹⁰ Jim hajxy hä-

najty çajheebýñä, mänitä jäya'ayhajxy metsc ñäguehxtøø'xy jim maa Jesús ja'a jiamiøødä wyiinduumhajxiän. Nähboobwit hajxy hänajty nämetsc. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøç, jim hajxy mdsooñ Galilea maa Jesús chooñän. Mijtsä mmägunaax yø'ø. Quipxy hajxy hijty mmøødwädity. Ca'a hajxy mwi'i yuugheebý. Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Tøø Jesús jaduñ ñøcxnä tsajpootyp. Pero coo yhabädät, mänit jaduñ wyiimbijtägatsa'añ neby hajxy tøø mhijxnøcxiän.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jim choñ maa tuñ hänajty xiøhatiän Olivos. Mänit hajxy ñøçxy Jerusalén. Tu'kilómetro hänajty jiäguemä. ¹³ Jue'e Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty xiøhaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, møødä Judas. Nämetsc hajxy hänajty xiøhaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jäya'aybä. Alfeo ja'a Judas ja'a tieedyhajxy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Naxy hajxy hänajty yhamugø'øy Diospa'yaaxpä nägøxiä, näguipxy møødä Jesús ja'a tiaj María, møødä Jesús ja'a piuhya'ayhajxy, møødä to'oxiøç-hajxy, ja'a Jesús hänajty quipxy tøø piawädityijäbä.

¹⁵ Cujaboom cumaaxc, mänitä mäbøçpädøç-hajxy yhamugøøyy. Nämägo'x-cu-ii'x hajxy hänajty. Mänitä Pedro tiänaayyø'cy. Mänit miänaañ:

¹⁶ —Mägu'ughajpädøç, jéquiänä David quiujahy salmosjooty ja'a Judascøxpä, nebiatiä Dioshespíritu ñajtsçapxøøyyä: Pactsacä tiøçç jiada'añ; çaj pøñ jim çhäna'awaanä. Ja'a Judas ja'a tiøçç jaduñ nänøømähä. Jaduñ jim miänaambä coogä Judas wiingjäya'ay hänajty ñähduundu'uda'añii. Jaanç tøjiajt jaduñ ja'a Judascøxpä nebiatiä David jecy quiujahyyän. Näguipxy højtsä Judas hijty xmiøødwädijtäm. Näguipxy højts hijty xmiøødtuunmúçäm. Mänitä Judas wyiinmahñdyhajty coo Jesús ñähdügät. Mänitä Judas ja'a jäya'ay wioomejch maa Jesús hänajtiän, ja'a Jesús hajxy hänajty madsaambä. Coo Judas jaduñ häxøøçç jiatcøøyy, mänit miäjuuyyä. Mänitä naax hoy jiuuy. Mänit hoy quiuhgahnaxy cuhmänac. Coo mioxtsäbijty, mänitä tyiinç yhøçhänøømbädsøømy. Coo jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén, coo ja'a Judas hänajty tøø yho'ogy, mänitä naax hajxy yajxøbejty Acéldama, ja'a Judas hänajty tøø jiuuyyäbä; jaduñ miädiä'agytiägø'øy yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy, Nø'ñaax.

²¹ Jii højtsä nmägu'ughajpähájtäm, näguipxy hajxy tøø xmiøødwädijtäm mänaa Jesús hijty jiiän, mänaa Juan ja'a Jesús yajnäbetiän, høxtä coo Jesús çajpejty çøxp. Hähixøøby jaduñ coo hajxy tu'jäya'ay nwiin-

guéjxämät, ja'a Judas nähduundu'udaambä. Näguipxiä mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät coo Jesús tøø jiuypicy —nømä Pedro miänaañ.

²³ Mänitä jäya'ay metsc nänøømä. Tu'ug hänajty xiøhaty Matías. Jatu'ugpä, tägøøgtu'u hänajty xiøhaty: José, Barsabás, Justo. ²⁴ Mänitä Pedrohajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mnajuøøby neby højts nägøxiä nwiinmahñdyhatiän. Højts hawáañac mädyii miich tøø mwiimbiy hädaahajxy nämetspä, ²⁵ mädyiibä Judas jaduñ nähduundú'udäp. Coo Judas jaduñ quiädiehy, paadiä tiuung yajtägooyy. Paady jiiby yhädaacy haxøøgtuum —jaduñhä Dios hajxy pia'yaaxy.

²⁶ Mänit hajxy yhäyø'cy suertehaam mädyii hänajty tuungtägø'owaamb. Mänitä Matías piaatä. Mänitä Matías hajxy quiumaayy, ja'a hajxy hänajty nämajtu'ugpä.

2 Coo Pentecostés-xøø yhabaaty, mänitä mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugøøyy. ² Jiiby hajxy hänajty tøgooty yhäña'ay. Mänit hajxy miädooyy nebiä poj yhamuuyän coo møc piojy. Cøxp jaduñ choñdaacy. Møc jiiby yhawaandsøøyy tøgooty. ³ Mänit hajxy nägøxiä nägädaacä hanidiuhmjaty ja'a Dioshespíritäm. Jaduñ hänajty quiähxø'øgy nebiä tootsän, nebiä jøønhaayän. ⁴ Mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm. Mänit hajxy tiägøøyy mädiaacpä wiinghayuucjaty. Ja'a Diosh-espíritu hänajty jaduñ yajmädiaacp.

⁵ Tøø judíoshajxy hänajty nämay miech Jerusalén xøøhajpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Paady hajxy miech Jerusalén xøøjooty, quiudiu-naambiä quiuhdujt hajxy hänajty jaduñ neby hajxy hänajty quiuhdujthatiän. ⁶ Coo judíoshajxy miädooyy coo poj hänajty møc yhamuuy jiiby tøgooty maa mæbøjpädøjc-hajxy hänajty tøø yhamugø'øyan, mänitä judíoshajxy jiiby tiøjtägøøyy. Coo judíoshajxy jaduñ miädooyy coo mæbøjpädøjc-hajxy hänajty quiapxy miädia'agy wiinghayuucjaty, mänitä judíoshajxy wyiinjuøøyy yhamdsoo hayuuc-haamby neby hajxy hänajty miädia'aguiän majaty hajxy hänajty chooñ wiinduhmyhagajpt. Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecyipiä. Mänit hajxy nifñämaayyä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy xiiby capxpä mädiaacpä, haagä Galilea yø'ø hajxy chooñ. ⁸ Tii hajxiäda'a coo tøø nmädóowäm nebiaty hajxy cøjwiinghayuuc tøø nmämín tøø nmäga'awøøyyäm. ⁹ Hix, wiinduhmyhagajpt hajxy ndsøñäm, Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia, ¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, møød jim Libia, Cirene mäwiingón. Høxtä Roma hajxy näje'e ndsøñäm, ¹¹ møød Creta, møød Arabia. Näje'e hajxy judíos nmämín nmäga'awøøyyäm. Näje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiinmahñdy hajxy tøø njøjpøgøøyyäm neby hajxy quiuhdujthatiän. Coo yø'ø Galileabä-jäya'ayhajxy jaduñ tøø quiapxy tøø miädia'agy wiinghayuucjaty nebiatiä Dios ja'a hoy-yagjuøøñäbä tøø yajcähxø'øgy, jaduñ hajxy

tøø nwiinjuøøyyäm ja'a nhamdsoo hayuuc-haamby cøjwiinduum —nømä judíoshajxy nifñämaayyä.

¹² Coo judíoshajxy jaduñ wyiinjuøøyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecyipiä. Mänit hajxy nifñämaayyä:

—Tii yø'ø jäya'ayhajxy coo quiapxy coo miädia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohñbä Galilea.

¹³ Mänit hajxy näje'e yhadsooyy xi'igy hanähaty: —Múucäp hajxiäda'a.

¹⁴ Mänitä Pedrohajxy tiänaayyø'cy møødä jiamioød-hajxy ja'a nämajtu'ugpä, ja'a hajxy hänajty jaduñ Dioswiinguejy. Mänitä Pedro møc tiägøøyy mädiaacpä:

—Mägu'ughajpædøjc, nägøxiä hajxy njudíoshajtäm mäduhñtiä hajxy yaa nyajpáatäm, mäduhñtiä hajxy jäguem mdsooñ, møød mijts yaa tsohñbä Jerusalén. Näje'e mijts mmäna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduñ tiøyyä. Cab jaduñ pøñ yhu'ugy jopyñä.

¹⁶ Coo hajxy tøø mhixy tøø mmädooy coo højts tøø ngapxy tøø nmädia'agy wiinghayuucjaty, jiaanč tøjiajt jaduñ nebiä Joel jecy quiujahyyän ja'a Dioscøxpä. Diosquexiä Joel hänajty. Jaduñhä Joel jecy quiujahy:

¹⁷ Jaduñhä Dios miänaañ: Coo hänajty yhabaadaañnä coo naaxwiimbä hänajty wyiimbidaañnä, mäníthøchä nhEspíritu nguexa'añ maa jäya'ayhajxy nägøxiän, mäduhñtiä hajxy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin.

Y mijtsä mnøøx mmajc-hajxy, mäníthøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xaañä.

Ja'a høxcujc-häna'c-hajxy, hoy-yagjuøøñäjatyhøch hänajty nyajwiinhixa'añ.

Jaanä jaduñhä majjäya'adiøjc-hajxypä, nyajcuma'awáambiøch hajxy hänajty hoy-yagjuøøñäjaty.

¹⁸ Coo hänajty yhabaada'añ, mäníthøchä nhEspíritu nyajnaguexaammbä ja'a nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mäníthøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xáañäbä.

¹⁹ Nyajcähxø'øgáambiøchä hijxtahñd hoy-yagjuøøñäjatyypä jim tsajtcøxp møød hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgøøñäjatyhøch jaduñ nyajcähxø'øga'añ nebiä nø'tiän, nebiä jøønän, nebiä jøøñjocän.

²⁰ Wiingoodsø'øwaammbä xøø hänajty.

Ja'a po'o, tsapts hänajty yhana'añ nebiä nø'tiän.

Ja ween hänajty quia'a habaadyñä coochä naaxwiimbä nyajwiimbidaañnä, coochä nHuung Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtyhajtyega'añii.

Jaduhñhøchä nmøcmäjaa hänajty nyajcähxø'øga'añ.

²¹ Pønatiä Jesucristo hänajty capxpaadaamb, je'e hänajty hodium mähmø'øwaammb, nømä Dios miänaañ. Jim jaduñ myiñ maa Joel jecy quiujahyyän.

²² 'Mijts israelitas, huuc hamädoowhit hajxy hoy.

Mnajuøøby hajxy jaduñ coo Dios ja'a Jesús ja'a Nazaretsohñbä wyiinguejxy coo jii tiünät maa mijtsän. Madiu'u ja'a Jesús hijxtahñd yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäjatyypä maa mijtsä mwiinduumhajxiän.

²³ Tøø Dios hänajty yajnähdiy coo mijtsä Jesús mmäd-

sät. Mänitā cahwiindøyhäna'c hajxy hoy myajcø'dägø'øy. Mänitā Jesús hoy miøjpahbedyii cruzcøxp. Mänit yho'cy. ²⁴ Pero mänitā Dios ja'a Jesús yagjujyipiøjtägajch. Jaduhñā Dios hänajty tøø miäna'añ coogā Jesús tsipcøxp jiujujyipiøtgät. ²⁵ Hiç, jaduhñā David jecy miädiaacy ja'a Jesúscøxpä:

Nnajuøøbiøch jaduhñ cooçh homiänaajä xpuihbety. Homiänaajøch jaduhñ xcwieendähaty, jaduhñhøch pøñ xquia'a hadsähgø'øwøt.

²⁶ Páadyhøch jootcujc njaançh tehñ ñijiäwø'øyii.

Páadyhøçhā Dios jootcujc nba'ya'axy.

Cábøçhā nho'og ndsähgø'øy je'eguiøxpä cooçhā njuøhñdy nbäda'agy maa Diosän.

²⁷ Xyagjujyipiøgåambøch miïch jaduhñ.

Cábøch miïch jii by jutjooty xyajmähmø'øwa'añ cooçh jii by nbú'udsät,

je'eguiøxpä cooçh miïch xyHuonghaty.

²⁸ Xyagjujyhadäämbøch miïch cøjxta'axiøø nej miïch homiänaajä mjugyhatiän.

Cooçh miïch jaduhñ xmiøødhida'añ tehngajnā, páadyhøch jootcujc nniäwø'øwa'añii.

²⁹ Mänitā Pedro miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, nmøødhajtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo David jaduhñ jecy quia'a nimiädiaacā hamdsoo. Hiç, coo David jecy yho'cy, mänit hoy ñaaxtägø'øy. Jii by jaduhñ yhityñā jutjooty høxtā jäda'anäbaadyñā. ³⁰ Coo David jaduhñ jecy miädiaacy, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo yhapā yhoc hänajty tu'ug wyiinguexáañäxā ja'a Diósäm, møød coo hänajty yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehñiän.

Tøøyyämä Dios hänajty miäna'añ coo hänajty yajtøjiada'añ coo David ja'a yhapā yhoc hänajty tu'ug wiindsøn tiuna'añ. ³¹ Jaduhñā David tøyhajt jecy miøødhajty coo Dios ja'a wyiinguexypä yagjujyipiøga'añ coo hänajty tøø yho'ogy, møød coo hänajty quia'a mähmø'øwa'añ jutjooty, møød coo ñi'xā quiopc hänajty jii by quia'a pu'uda'añ. ³² Ja'a Jesúscøxpä David jecy miädiaacy coo Jesús hänajty jiujujyipiøjtägatsa'añ. Tøø højts nhamdsoo hiçy coo jiaançh jujyipiøjcy. ³³ Mänitā Jesús jim miøjyaaxā maa Tieediä wyiinduumän. Mänit ñämaayyā coo jim yhøxtā'agät maa Tieediä yhaooyhaampiän. Mänitā Jesús jaa Tieediä yhEspíritu miooyyā nebiä Tieedy hänajty tøø yajwiinwaanø'øyiiän. Mänitā Jesús ja'a Tieediä yhEspíritu yaghawa'xøøyyā. Je'e hajxy jaduhñ tøø mhixy tøø mmädoy. ³⁴ Ja'a Jesúsäts jim møjyaaxā tsajpootyp, ca'a Diavitä. Hiç, jaduhñā David jecy miänaambä:

Ja'a høøçhā nWiindsøn, je'e jaduhñ nämaayyā ja'a Tiéediäm:

“Miñ yaa häña'aw maaçh nhahooyhaampiän.

³⁵ Nmo'owäämbiøch miïch cuhdujt jaduhñ coo mmädsip mga'a yajmäjädá'agät.” Jaduhñā Dios ja'a yHuong ñämaayy.

³⁶ Mänitā Pedro miänáangumbä:

—Jaduhñds je'e, ja'a Jesús, ja'a mijts mmøjpahbéjtäbä cruzcøxp, je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx coo hajxy nWiindsønhtëjtämät, coo hajxy xyajnähwáatsämät. Tøyhajt jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy

nägøxiä mmäbøgät ja'a Jesúscøxpä, mijts israelitas.

Ca'a hajxy mga'a mäbøcy —nøñā Pedro miänaañ.

³⁷ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jii by hamädoowhiijpä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä hoyhoy. Mänitā Pedrohajxy ñämaayyā møødä jiamiøødtøjc:

—Mägu'ughajpädøjc, neby jaduhñ yhahixø'øy højts ngudiünät.

³⁸ Mänitā Pedro yhadsooyy:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy.

Jøjpøgøøyyä ja'a Dios ja'a quiuhdujt hajxy. Näbet hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñā Dios ja'a mbojpä mgädieeybā hajxy xyajnähwáatsät. Jaduhñā yhEspíritu hajxy xmiøobiät. ³⁹ Pønjetiä Dios ja'a nWiindsønhtëjtämä miøjyaaxyp, je'egädsä piojpä quiädieeybā yajnähwáatsäxäp, je'egädsä Dios yhEspíritu mio'owaamby, møød mijts, møødä mhap møødä mhoc-hajxy, møød pønjaty jäguem tsänaaby. Jaduhñ hajxy xyajwiinwaanø'øyyäm —nøñā Pedro miänaañ.

⁴⁰ Madiu'ujä Pedro jiaac mädiaacy. Mänit jiaac tehñ miänaañ:

—Yø'ø cahwiindøjiiäya'ayhajxy, ca'a hajxy tehngajnā mbahixy neby hajxy quiuhdujthatiän, coo hajxy jaduhñ mnä'a padägóyyät —nøñā Pedro miägapxy yhanehmy.

⁴¹ Mänitā Pedro miädia'agy miäbøjcäxä nädägøøgmil-jäya'ay. Mänit hajxy hoy nägøxiä ñäbety.

⁴² Hamuumdu'joot hajxy hänajty miäbøcy nägøxiä neby hajxy hänajty yajnähixø'øyiiän ja'a apóstoldøjcäm. Naxy hajxy hänajty yhamugø'øy tsajcaagyquiaamiujpä, møød hajxy hänajty Dyiospa'ya'axy. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy hänajty yhity. Hamiñ haxøpy hajxy hänajty ñibiuhbedyii.

⁴³ Madiu'ujä apóstoldøjcø hijxtahñd hajxy hänajty yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñajaty. Jiaançh tehñ yagjuøøbiä mäbøjpdøjc-hajxy hänajty neby hajxy hänajty yhiçiän. ⁴⁴ Tu'ugmädia'agy hajxy hänajty yhity mäduhñtiä hajxy hänajty miäbøcy. Yajtuunmujpy hajxy hänajty tijaty hajxy hänajty miøød. ⁴⁵ Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy too'pä tijaty hajxy hänajty miøød. Pønjetiä xädø'øñ hänajty yajmaajiajp, mänitā xädø'øñ hajxy hänajty mio'oyii mäduhñjaty hajxy hänajty yajmaajiaty. ⁴⁶ Jabom-jabom hajxy hänajty yhamugø'øy maa møjtsajtøjcän Diospa'yaaxpä. Jootcujc hajxy hänajty quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiän. Hojioot hajxy hänajty miøød. ⁴⁷ Wyiingudsähgøøbiä Dios hajxy hänajty. Møødä cu'ug hajxy hänajty wyiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä mäbøjpdøjc-hajxy hänajty yajmayø'øyii ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy hänajty yajnähwa'açhii.

3 Tu'ugxøøbä Pedrohajxy hänajty ñøcxy tsajtøgooty møødä Juan. Mänacyxiøø hänajty je'e. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty jabom-jabom coo hajxy mänacyxiøø Dyiospa'ya'axy. ² Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug yhäña'ay maa tsajtøghaawän. Tecymi-a'adä mähdijc hänajty tøø myiñ tøø quia'ay. Jabom-jabom hänajty jim yajmeçhii maa tsajtøjcän xädø'øñyujwaambä. Jim hänajty jabom-jabom ñajt-

shãña'awø'øyii maa tsajtøghaawän, ja'a hãnajty xøhãjpä ja'a yajxonbã. Pønjaty hãnajty jiiiby tãgøøby, mãnitã xãdø'øñ hajxy hãnajty miãyujwa'añii ja'a pa'amjäya'ay. ³ Coo Pedrohajxy hãnajty jiiiby tiøjtãgø'øwa'añ tsajtøgooty, mãnit hajxy yhiyxã ja'a pa'amjäya'ay. Mãnitã xãdø'øñ hajxy miãyujwaanã. ⁴ Mãnitã Pedro ja'a mãhdiøjc ñãaxcuheebøyy maa hãnajty yhãña'ayän. Mãnitã Pedro miãnaañ:

—Højts wiinhee'ppéjtãc.

⁵ Mãnitã Pedrohajxy jiaančh wiinhee'ppejtã. Jaduhñã mãhdiøjcã yhaa jioot hãnajty yagjaty coo xãdø'øñ hãnajty mio'owa'añii. ⁶ Mãnitã Pedro miãnaangumbã:

—Cab højtsã xãdø'øñ nnã'ã møødã tii højts miičh nnã'ã mó'owãp. Pero ndunaamby højtsã mayhajt maa miičhcøxpãn. Jaduhñ højts miičh nnãma'ay coo mbãdø'øgãt, coo myo'oyø'øgãt. Ja'a Jesucristocøxpã højts miičh jaduhñ nnãma'ay, ja'a hijty jim tsohmã Nazaret.

⁷ Mãnitã Pedro ja'a mãhdiøjcã yhahooguiø'ø miajtsã. Mãnitã ja'a mãhdiøjcã tiecy miøgøøyy møødã tiecy-yo't. Coo Pedro wyidsø'cy, mãnitã pa'amjäya'ay tiøpxø'cy. Mãnitã yo'oyø'cy. Mãnitã Pedrohajxy jiiiby miøødtøjtãgøøyyã tsajtøgooty. Tøpxãp júhyypã ja'a craa tiøjtãgøøyy, ja'a hãnajty tøø miøcpøquiãbã. Mãnitã tiãgøøyy Dioscapxãpa. ⁹ Jiiibiã jäya'ayhajxy hãnajty nãmay tsajtøgooty. Mãnit hajxy yhiyx coo craa hãnajty yo'oy, møød coo Dios hãnajty quiãpxãpa. ¹⁰ Mãnitã craa yhøxcãjã coo hãnajty je'e jie'ejã, ja'a hãnajty jim tøø xiãdø'øñyujwã'añãbã maa tsajtøghaawän, ja'a hajxy hãnajty tyijpiã ja'a jaančh tehñ yajxonbã. Mãnitã jäya'ayhajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy nãgø'ø nãdecypã coo craa hãnajty tøø miøcpøcy.

¹¹ Jimã Pedrohajxy hãnajty tiãna'ay maa hajxy hãnajty tyijjiã Pórtico de Salomón, møødã Juan, møødã craa ja'a hãnajty tøø miøcpøquiãba. Cabã Pedrohajxy hãnajty piuhwa'adsa'añii. Mãnitã jäya'ayhajxy jim ñøcxøøyy yagjuøøyyãp maa Pedrohajxy hãnajty tiãna'ayän. ¹² Coo Pedro jaduhñ yhiyx coo jäya'ayhajxy hãnajty yagjuø'øy, mãnitã jäya'ay ñãmaayy:

—Mãgu'ughãjãdøjc, israelitãdøjc, tii hajxy jaduhñ coo mwi'i yagjuø'øy. Tii højts jaduhñ coo xwyi'i yheebý. Coo hädaa craa tøø miãbøcy ja'a Jesúsøxpã, paady jaduhñ tøø yo'oyø'øgy, ca'a jie'eguiøxpã coo højts mãjãa nmøødã, ni quia'a je'eguiøxpã coo højtsã Dios hoy nwiingudsãhgø'øy. ¹³ Jue'e hajxy jecy nhaphãjtãm ndeedyhãjtãm, ja'a Abrahamhãjã, møødã Isaac-hãjã, møødã Jacobhãjã. Wyiingudsãhgøøbiã Abraham ja'a Dios hajxy hãnajty jegyhãjty. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hädaa yaabã naaxwiin, cab hajxy mwiingudsãhgøøyy. Mãnit hajxy hoy mmach. Mãnitã tuungmøødpã hajxy hoy myajcø'ødãgø'øy. Mãnitã Pilato ja'a Jesús jia yaghøxmadsaãñã. Pero mijts, caj mijts jaduhñ mmãnaañ coo Jesús yhøxmad-søjãt, hoyyã Jesús tii pojãpã tii cãdieey hãnajty quia'a jagã møødã. Mãnit mijtsã haxøøghãna'c mnã'ãgã nãhdujcy coo yhøxmad-søjãt, ja'a hãnajty tøø jiiãya'ay-yaghó'oguiãbã. Mãnit hajxy mmãnaañ coo Jesús yagho'ogøjãt. Coo Jesús jaduhñ yho'cy, xya-

jnãhwãatsãm hajxy jaduhñ; jaanã jaduhñ hajxy xyagju-gyhadããñãm cøjxtã'axiøø neby je'e jiuigyhatiã. Mãnitã Dios ja'a Jesús yagjujypiojtãgajch. Jaduhñã Dios ja'a Jesús yajmøjtãgøøyy. Coo Jesús hãnajty tøø jiujyp-iøcy, mãnit højts nhijxy, paady højts tøyhãjt jaduhñ nmøødã. ¹⁶ Hoorã, hädaa craa, mnajuøøby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adã. Mhijxnãp hajxy jaduhñ coo tøø choocnã. Paady tøø cho'ogy coo tøø miãbøcy ja'a Jesúsøxpã, coo Jesús møcmãjaa miøødã, møødã møc-cuhdujt.

¹⁷ 'Mãgu'ughãjãdøjc, huuc mãdow hajxy. Nna-juøøbiøch jaduhñ coo mijts hãnajty mge'a najuø'øy coo Jesús Dyioswiinguexiã, paady hajxy myajyagho'cã. Ni ja'a mwiindsøñhajxy hãnajty quia'a najuø'øy coo je'e Dyiosquexiã. ¹⁸ Jéquiãnä Dios ja'a profetãdøjc ñãjtscapxøøyy coo Mesias hãnajty tsipcøxp yho'oga'añ, ja'a Dios hãnajty tøø wyiinguexiãbã. Jaduhñã profetãdøjc-hajxy jiaančh cuyahy. Y coo Jesús jaduhñ jiaančh ho'cy, jaduhñã Dios yajtøjiajty neby hãnajty jecy tøø miãna'añã. ¹⁹ Paadiã mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwãt. Jøjtãgøøyyã ja'a Dios ja'a miãdia'agy hajxy. Jaduhñã Dios ja'a mbojãpã mgãdieeybã hajxy xyajnãhwãatsãt. Y jaduhñã hoybã weenã hajxy xmió'owãt.

²⁰ Coo yhabãadãt, mãnitã Dios ja'a Jesús yaa quiejxtã-gatsa'añ hädaa yaabã naaxwiin, ja'a tøø wyiinguexiãbã coo mijts xyajnãhwã'adsãt. ²¹ Cahnã yhabaady coo Jesús jim chohndãgãtsãt tsajpootyp, coo yaa miãnjãtãgãtsãt hädaa yaabã naaxwiin. Jim jaduhñ yhida'aññã høxtã coonã yhabãadãt coo Dios yaghoyøødiãgãtsãt tijaty yaa hijp hädaa yaabã naaxwiin. Jaduhñã Dios ja'a profetãdøjc jecy ñãmaayy coo hajxy quiujãayãt, ja'a Dios hãnajty tøø wyiinguexiãbã.

²² Hix, jéquiãnä Moisés jaduhñ ñãmaayy ja'a nhaphãjtãm ja'a ndeedyhãjtãm: "Tøøchã Dios xwyiinguexy coochã profeta ndúnãt. Coo yhabãadãt, mãnitã Dios tu'jäya'ay wyiinguexa'añ, ja'a højts nmãgunãaxãm. Jaduhñ je'e tiunaambã profeta nébiøch nduñã. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiúunãbã miãdia'agy hajxy. ²³ Pønjaty hãnajty ca'a mãbøgaamb, yajcuhdãgoyyããñãp hajxy hãnajty ja'a cú'ugãm", nõmã Moisés jecy miãnaañ.

²⁴ Jaduhñã profetãdøjc-hajxy jecy miãdiaacy nãgøxiã nebiaty jäda'ahaty jiadyii tiuñii, møødã Samuel, møødã hajxy jaac túunãbã profeta. ²⁵ Ja'a hajxy jecy túunãbã profeta, mãnitã Dios hajxy ñãjtscapxøøyyã coo mijtsã Dios xñãmaayy coogã Dios ja'a Mesias hãnajty wyiinguexa'añ mijtsøxpã. Jaanã jaduhñduhmãbã, jéquiãnä Dios yajcuhdujcy møød højtsã nhaphãjtãm møød højtsã ndeedyhãjtãm coo Mesias hãnajty wyiinguexa'añ mijtsøxpã. Hix, jaduhñã Dios ja'a Abraham jecy ñãmaayy: "Ja'a miičhã mhãpã mhøccøxpã tu'ug, jaduhñhøchã jäya'ay nãgøxiã ngunuu'xa'añ wi-induhmyhãgãjpt", nõmã Dios jecy miãnaañ. ²⁶ Y coo Dios ja'a yHuung yagjujypiojtãgajch mãnaa hãnajty tøø yho'oguiã, mijts jayøjp xyajnãguejx. Paady mijts jaduhñ xyajnãguejxy coo mijts jaduhñ xquiunú'xãt, coo weenã mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ nãgøxiã mnajtshixø'øwãt, —nõmã Pedro miãnaañ.

4 Jimä Pedro ja'a cu'ug hänajty miøødmädia'agyña tsajtøgooty, mänitä teedyhajxy miädoyhajty møødä saduceodøjc coogä Pedro ja'a cu'ug hajxy hänajty yajnähiø'øy coogä Jesús hänajty tøø jiuypiojtägach mänaa hänajty tøø yho'oguiän. Coogä Jesús jaduñ jiuypiojcy, jaduhñägä Pedro tøyhajt hajxy hänajty miøødä coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojgaambä. Coo teedyhajxy jaduñ miädoyhajty coogä Pedrohajxy hänajty jaduñ yajnähiø'øy, mänitä teedyhajxy jiaanč tehñ jiootma'ty møødä saduceodøjc-hajxy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsønñhajxy. Mänitä Pedrohajxy ñämejtsä møødä Juan. ³ Mänitä Pedrohajxy hoy chumyii. Tøø hänajty chuujø'øy. Mänit hajxy jii by yhiyty pujxtøgooty tu'tsuhñ. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy nämay miäbøjcy ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy hänajty tøø miädøyyäbä nebiä Pedrohajxy yajnähiøøyyän tsajtøgooty. Nämägøoxmil ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduñ jiajty, haagä ya'adiøjc.

⁵ Cujaboom, mänitä judíos wyiindsønñhajxy jim yhamugøøyy Jerusalén, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä cuhdujtyajnähiøøbiädøjc-hajxy, ⁶ møødä Anás, ja'a hänajty tuumbä teedywiindsønñ, møødä Caifás, møødä Juan, møødä Alejandro, møødä teedywiindsønñ jiuju miägu'ughajxy. ⁷ Mänitä Pedrohajxy yajncøxä møødä Juan jim maa judíos wyiindsønñhajxy hänajty tøø yhamugø'øyän. Mänitä Pedrohajxy piädaacä cujc. Mänit hajxy miäyajtøøwä:

—Coo mijts hädaa craa tecymia'adpä tøø myajtso'ogy, pønä quiuhdujthaam, pønä miäjaahaam hajxy jaduñ myajtsoocy.

⁸ Haa ja'a Pedro, miøødä Dioshespíritu hänajty je'e. Mänitä Pedro miänaañ:

—Mijts cu'ugwiindsønñøjc, mijts majjäya'adiøjc, ⁹ mijts højts jaduñ xmiäyajtøøb neby højts hädaa mähdiøjc tøø nyajtso'ogy, hädaa hijty tecymia'adpä.

¹⁰ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hajxy weeñtiä neby højts chamñ nmädia'aga'añän maa mijtsä mwiinduumhajxiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nägøxiä mmøødhädät møødä israelitadøjc-hajxy nägøxiä neby hädaa mähdiøjc miøcpøjcy, hädaa hijty tecymia'adpä, hädaa yaa tänaabiä mijtsä mwiinduum. Ja'a Jesucristo jaduñ yajmøcpøjc, ca'a yhöjtsä. Nazaret ja'a Jesucristo hijty chooñ. Mänit mijts myajmøjpahbejtä cruzøxp. Mänitä Dios yagjuypiojtägajch. ¹¹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Jaa tsaa mädyiibä tøjcojpädøjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jaduñ jayøjp pädaactsohñä jim tøjteec." Haa jaa Jesucristo, jaduñ je'e miäbaady nebiä tsaajän, ja'a jayøjp jim pädaactsóhñäbä teectuum. Pero mijts, cab hajxy mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cä. ¹² Jaaya'ay hajxy jaduñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Dios jaduñ mänaañ coo Jesús hajxy jaduñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsämät —nøñä Pedro miänaañ.

¹³ Coo Pedrohajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj, paadiä møjtojc-hajxy hänajty yagjuø'øy. Hiç, ñajuøøbiä møjtojc-hajxy hänajty coo Pedrohajxy hänajty quia'a høxpøquiä. Mänitä møjtojc-hajxy ñajuøøyy coo Pedro ja'a Jesús hänajty tøø piawädity, paady hajxy hänajty

quiapxy hamøj jootmøj. ¹⁴ Cabä Pedrohajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añii, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty piuhdäna'awø'øyii ja'a craa ja'a hänajty tøø chó'oguiäbä. ¹⁵ Mänitä Pedrohajxy jii by yhöxquejxpädsøømä. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

¹⁶ —Neby hajxiäda'a nnä'ä jatcøøyyämät maa yø'ø häna'cøxpän. Mäduhñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quiøxy hiçy quiøxy mädooy hajxy jaduñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'ogy. Neby hajxy jaduñ nnä'ä mänaañämät coo jaduñ quia'a tøyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'oguiän. Pero cab jaduñ yhähiø'øy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduñ tehngahnä yhawa'xø'øwät. ¹⁷ Hähixøøby jaduñ coo hajxy nhadsähgøøyyämät, jaduñä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiapxpäadät —nøñä teedyhajxy ñiñämaayyä.

¹⁸ Mänitä Pedrohajxy yajmøjyaaxä møødä Juan. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajnähiøøñät ja'a Jesúscøxpä. ¹⁹ Mänitä Pedrohajxy yhadsooy:

—Huuc wiimahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hähixøøby jaduñ coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiüunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiüunä. ²⁰ Caj pues, cab jaduñ yhähiø'øy coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiüunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiüunä. Hoorä, jaduñ højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwä'xät coo højtsä Jesús tøø nhixjuypiojcy, coo højts tøø nmädooy nebiatiä Jesús tøø yajnähiø'øyän. Paady højts jaduñ nga'a hamona'añ —nøñä Pedrohajxy miänaañ.

²¹ Mänitä Pedrohajxy jadähooc yhadsähgøøyyä. Mänit hajxy yhöxmajtsä. Paady hajxy jaduñ yhöxmajtsä coo teedywiindsønñhajxy hänajty quia'a najuø'øy nebiä Pedrohajxy ñä'ä tsaächtiunøøjät. Hiç, chähgøøbiä teedywiindsønñä cu'ug hajxy hänajty je'eguiøxpä coo cu'ugä Dios hajxy hänajty tehngahnä wyl'i quiapxpaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hänajty tøø myiñ tøø quia'ayäbä tecymia'ad. Jiaanč tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jaduñ, je'eguiøxpä coo mähdiøjc juxychägui'x naxy jomøjt hänajty miøødä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

²³ Coo Pedrohajxy yhöxmäjttsänä møødä Juan, mänit hajxy jim ñøcxy maa jiamioødhajxiän. Mänit hajxy quiøxy mädiaacy waambatiä teedywiindsønñhajxy hänajty tøø miäna'añ, møødä majtojc-hajxy. ²⁴ Coo jiamioødhajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diosteedy, miič højts nWiindsønñhajpy. Miičhä tsajt jaduñ mhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jim hijp tsajtcøxp, møød hädaa yaabä naaxwiin, møød jii by mejjiooty. ²⁵ Jaduhñ miičhä David jecy mnajtsapxøøyyä ja'a mhEspirituhaam:

Nä'ä nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä.

Xiõõbä hajxy ñä'a wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhoyõõyyäxä.

Mänitã gobiernãhajxy yhamugõõyy, ja'a hajxy yaa hanehmãbã hädaa yaabã naaxwiin.

Mänitã Dios hajxy jia näbädõ'cy.

Jaana Mesías jaduñ ja näbädõ'cäbã, ja'a Dios hänajty wyiinguexaambiã,

nõmã David jecy miãnaañ, ja'a miiçh jecy mmoon-sähãjtãbã, ja'a hõjts jecy nhaphajnt ndeedyhãjtãbã.

²⁷ Coo Jesús jaduñ miajtsã, mänitã Herodeshajxy yaa yhamugõõyy juntahajpã yaa Jerusalén, mõödã Poncio Pilato, mõödã israelitahajxy, mõödã jäya'ayhajxy ca'a israelitabã. Jaduñ jiaançh tõjajty nebiã David jecy jiaançh mãnaañ. Mänitã Herodes ja'a Jesús hajxy ñähwaambejty, hoyyã Jesús hänajty tii cãdieey quia'a jagã mõödã. Miiçhã mHuung je'e. Miiçh je'e mwiinguejx coo Mesías tiünãt. ²⁸ Tõõyyãm miiçh hänajty jaduñ coo mãna'añ coo Jesús hänajty jaduñ tsipcõxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miiçh jaduhñ waamb mga'a mãnaañ coo Jesús jaduhñ jiaançh jajty jiaançh habejty. ²⁹ Hoorã, Diosteedy, mnajuõõby miiçh jaduhñ coo hõjtsã teedywiindsõñdõjc tõõ xjia had-sãhgõ'oy. Hõjts miiçh jaduhñ xmioonsãhajp. Hõjtsã mäjaa jaac móoyãc, jaduhñ hõjts miiçhã mmãdia'agy jaduhñ hoy njaac yaghawa'xõõyyãt hamõj jootmõj. ³⁰ Hõjts jaac puhbëjtãc, jaduhñ hõjtsã pa'amjãya'ay nyajmõcpõgãt ja'a miiçhã mHuungã miãjaagõxpã, ja'a Jesúshajpã, weenã cu'ughajxy jaduhñ jiaançh tehñ jagjuõ'oy nej mijtsã mõcmãjaa hajxy mjaançh tehñ miõödã —nõmã Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹ Coo Pedrohajxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpãdõõyy, mänit jim chãyuuyy maa hajxy hänajty tõõ yhamugõ'oyõn. Mänitã Dioshespõritu hajxy nãgõxiã yhadãgõõyyã jioottãgõõyyã. Mänitã Diosmãdia'agy hajxy tiãgõõyy yajwa'xpã hamõj jootmõj.

³² Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiã mãbõjpadõjc-hajxy hänajty nãgõxiã. Mãduñjaty hajxy hänajty miõödã cõxiã wiinã, tu'ugmucy hajxy hänajty jaytuunmucy. Cab hänajty põñ miãna'añ coo hänajty niduhñ jie'e-haty. ³³ Haa ja'a apõstoldõjc-hajxy, Diosmãjaamõöd hajxy hänajty quiapxy miãdia'agy coogã Jesús hänajty tõõ jiuypioõcy, ja'a hajxy nWiindsõñhãjtãmbã. Jaançh tehñ piuhbëjtãp hajxy hänajty nãgõxiã ja'a Diõsãm.

³⁴ Cab hänajty põñ tii yajmaajiaty. Hiç, põnjatiã naax hänajty mõöd, mõödã tõjc, tioo'py hajxy hänajty. Põnjaty hänajty tõõ ñaaxtoogy tõõ tiõjtoogy, ³⁵ mänitã xãdõ'õñ hajxy hänajty yecy maa apõstoldõjc-hajxiã. Mänitã mãbõjpadõjcã xãdõ'õñ hajxy hänajty yajniñãwa'xõ'oyiõ põnjaty hänajty yajmaajajp. ³⁶ Jimã mãbõjãpã hänajty tu'ug xiõhaty Josã. Chiprenaaxooty hänajty choon. Ja'a Leví ja'a Josã hänajty jegyhajty tõõ yhapaty tõõ tieedyhaty. Bernabé ja'a Josã yajxõbejtã ja'a apõstoldõjcãm. (Jue'e Bernabé miãdia'agyiãgõ'oy hahebreohaam, "mãjootcapxmpõjõp.") ³⁷ Jimã Josã naaxcam hänajty miõödã. Mänit tioo'cy. Mänitã xãdõ'õñ hoy yecy maa apõstoldõjc-hajxiã.

5 Jimã jäya'ay hänajty tu'ug xiõhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiojõc hänajty xiõhaty. Mänitã ñaax hajxy

je'e piadoo'pã. ² Tõõ hajxy hänajty quiojyquiapxytiun mõödã tio'oxiojõc coogã xãdõ'õñ hajxy hänajty cujjiã yega'añ maa apõstoldõjc-hajxiã. Cújjiãc hajxy hänajty miãmãhmõ'õwa'añ. Coo Ananías ja'a Pedro ja'a xãdõ'õñ yajnãmejch, mänitã Ananías miãnaañ cooc ty-ijy ja'a xãdõ'õñ hänajty tõõ quiojy yecy mãduñtitiã hänajty tõõ tioogy. ³ Mänitã Pedro miãnaañ:

—Ananías, coo miiçhã mnaax tõõ mdoogy, cujjiã xãdõ'õñ tõõ mmãmãhmõ'oy mãduñtitiã tõõ xquiujuyyã. Cooçh miiçhã xãdõ'õñ cujjiã tõõ xmio'oy, jaduhñ miiçh tõõ mmãna'añ cooçh tyjy cõxiã tõõ xmio'oy. Coo naax hänajty mga'a toogyñã, mje'ehajpyñã hänajtyñã. Coo tõõ mdoo'nã, miiçh mje'e hijty je'e ja'a naaxtsow. Coo jaduhñ tõõ mhõhñda'agy, mgãdiehy jaduhñ. Ja'a Dios miiçh mja wiinhõõnaañ, ca'a yhõjtsã. Ja'a Dioshuõgong miiçh jaduhñ xyajcapxtãgooyy, paadiã Dioshespõritu jaduhñ mja wiinhõõnaañ —nõmã Ananías ñãmaayyã.

⁵ Coo Ananías jaduhñ miãdooyy, mänitiã ho'ogy quidaayy. Põnjaty jaduhñ mãdoyhajnt coo Ananías jaduhñ yho'cy, mänit hajxy chãhgõõbiõjcy. ⁶ Mänitã hõxcujc-hãna'c-hajxy näje'e miehch. Mänitã ho'ogyjiãya'ay hajxy ñãhbijty. Mänit hajxy hoy yaj-naaxtãgõ'oy.

⁷ Cudãgõõghorã, mänitã Ananías tio'oxiojõc piamejtspã, ja'a hänajty xõhajpã Safira. Cahnã Safira hänajty miãdoyhatyñã coo ñihyhap hänajty tõõ yho'ogy. Mänitã Safira tiõjtãgõõyy maa Pedro hänajtiã.

⁸ Mänitã Pedro ja'a Safira miãyajtõõyy:

—Nej, jaduhñã mnaax hajxy mjaançh yequiã, neby hajxy tõõ mnãgapxiã.

—Jaduñ —nõmã Safira yhadsooyy.

⁹ Mänitã Pedro miãnaãngumbã:

—Tii hajxy coo mja cojyquiapxytiun coo hajxy hänajty mhõhñda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuõ'oyã coo Dioshespõritu hotyijã yajcopcõ'oy. Cab hajxy jaduhñ hoy mwiinhõõnãt. Coo mnihyhap yhõhñdaacy, paady tõõ yho'ogy. Xii hãna'c-hajxy je'e tiõjtãgõ'oy, ja'a hajxy hoy tõõ miãyajnaaxtãgõ'oyãbã. Nõcxaamb miiçh yõ'õ hãna'c xyajnaaxtãgõ'õwaambã —nõmã Safira ñãmaayyã.

¹⁰ Tuunã Safira jaduhñ ñä'a mãdooyy, mänitiã Pedro tiicyquiãdawõõyyã ho'ogy. Coo hõxcujc-hãna'c-hajxy tiõjtãgõõyy, mänitã Safira hajxy yhiõjy coo hänajty tõõ yho'ogy. Mänit hajxy yhõxcõõbiãdsõõmy. Mänit hajxy hoy yajnaaxtãgõ'oy maa ñihyhapã ñãhmõjcãn. ¹¹ Põnjaty jaduhñ mãdoyhajnt nebiã Ananíashajxy hänajty tõõ jiaty tõõ yhabetiã, mänit hajxy nãgõxiã chãhgõõbiõjcy, mõödã mãbõjpadõjc-hajxy nãgõxiã.

¹² Mänitã apõstoldõjc-hajxy jim tiãgõõyy mãba'amyajnajxpã cajpooty. Jaançh tehñ yhoy-yagjuõõñã hajxy hänajty tiun. Jaduhñ hajxy hänajty yajcãhxõ'ogy coo Dios mãjaa jiaançh tehñ miõödã. Jimã mãbõjpadõjc-hajxy hänajty yhamugõ'oyhaty tsajtõgooty maa hänajty xiõhatiã ja'a Pórtico de Salomón. ¹³ Tehngahnã mãbõjpadõjc-hajxy hänajty miayõ'oy näya'ay-nãdo'oxy, ja'a hajxy hänajty mãbõjãpã ja'a Jesucristocõxpã. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänajty ca'a

mäbøjpä, cab hajxy hänahty jim ñä'ägädä nocy maa mäbøjpädøjc-hajxy hänahty naxy yhamugø'øyän, hoyyä mäbøjpädøjc-hajxy hänahty jiaanch tehñ quiu-mayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänahty jim quia'a nocyañ, ja'a hajxy hänahty ca'a mäbøjpä, coo hajxy hänahty chähgø'øy. ¹⁵ Coo apóstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänahty may yajmøcpøcy, paadiä pa'amjäya'ay-hajxy hänahty jim quiøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänahty ñaxø'owa'añän. Jaduhñägä pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ näje'e miøcpøgät coogä Pedro yhapc hajxy ñä'a päatät maa hajxy hänahty quio'na'ayän çøjxcøxp, møød to'ogyquiøxp. ¹⁶ Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänahty jim yajmeçhii Jerusalén, møød ja'a hajxy haxøøgpä ca'a hoybä møødpä, ja'a hajxy hänahty tsohmä Jerusalénçajtpä'a mäwiingøn. Nägøxiä hajxy hänahty yajmøcpøgyii.

¹⁷ Coo teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädoyhajty coo pa'amjäya'ayhajxy hänahty may tøø wyl'i miøcpøcy, mänit hajxy nägø'ø nädecypiä jiootma'ty, møødä saduceodøjc-hajxy. Hix, cabä apóstoldøjc-hajxy hänahty yajmädsogyii coo hajxy hänahty tehngahnä wyl'i yajnähixø'øy ja'a Jesúscøxpä. ¹⁸ Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy chumyii. ¹⁹ Mänitcoodsä Diosmoonsä ja'a pujxtøghaaw hoy yaghawa'açh. Mänitä apóstoldøjc-hajxy yhøxwoobädsøømä ja'a Diosmóonsäm. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Coo jioobø'øwät, mänit hajxy jim mnøcxät maa tsajtøjcän. Jimä cu'ug hajxy myajnähixø'øwät neby hajxy ñähwá'adsät, neby hajxy jaduhñ jiugyhädät çøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Diosmoonsä miänaañ.

²¹ Coo jioobøøyy, mänitä apóstoldøjc-hajxy jim jiaanch nocy tsajtøgooty neby hajxy hänahty tøø ñäma'ayiiän ja'a Diosmóonsäm. Mänitä cu'ug hajxy tiägøøyy yajnähixøøbiä.

Mänitä teedywiindsønñhajxy miänaañ coo hajxy nägøxiä yhamugø'øwät juntahajpä, møødä majtøjc-hajxy israelitabä. Mänit hajxy miänaañ coo tsumyhäna'c-hajxy jim yajmedsøøjät maa junta hajxy hänahty yagjadyiiän. ²² Coo policíashajxy jim miejch maa pujxtøjcän, cab pøñ hänahty jiiibiän. Mänitä policíashajxy wyiimbijty. ²³ Mänit hajxy miänaañ:

—Coo højts jim nmejch maa pujxtøjcän, je'enä hänahty hoy yhaawguiiçh. Jimä soldadohajxy hänahty yhadäna'ayñä maa pujxtøghaawän. Pero coo højts jii-by nja tøjtagøøyy, cab pøñ hänahty jiiibiän —nømä policíashajxy miänaañ.

²⁴ Coo teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädooyy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsønñhajxy, møødä møjteedywiindsønñ, mänit hajxy jiaanch tehñ yagjuøøyy. Cab hajxy hänahty ñajuø'øy tii hänahty jältäp túunäp.

²⁵ Mänitä jäya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsønñhajxy hänahty jiiuntahatiän. Mänitä craa miänaañ:

—Ximä cu'ug wyl'i yajnähixøøyyägumbä tsajtøgooty —nømä teedywiindsønñhajxy ñämaayyä.

²⁶ Mänitä apóstoldøjc-hajxy hoy wioyii. Ja'a tsajtøjcueendähajpähajxy hoy miäwoy møødä policíashajxy. Hahoy haweenä apóstoldøjc-hajxy

jaduhñ jim yajmejtsä maa junta hänahty jiiadyiiän. Hix, tsähgøøbiø policíashajxy hänahty coo hajxy ñä'a panga'ads ñä'a pawobøøjät ja'a cú'ugäm. ²⁷ Coo apóstoldøjc-hajxy jim wioomejtsä maa junta hänahty jiiadyiiän, mänit hajxy jim yajnøcxä maa møjteedywiindsønñ wyiinduumän. Mänitä apóstoldøjc-hajxy ñämaayyä:

²⁸ —Tøø højts mijts nja näma'ay coo hajxy mga'a nä'ägädä yajnähixøøñät ja'a dijuuntä Jesúscøxpä. Pero cab højts mijtsä nmädia'agy tøø xquiuidiuunä. Tøø cu'ug hajxy jaduhñ mgøxy yajnähixø'øy, mäduhñtiä hajxy yaa çänä'ay Jerusalén. Y højts mijts jaduhñ xjia wyl'i yajnähdsømaamb cooc tyijy højtsä dijunto Jesús nyajyagho'cä.

²⁹ Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy møødä jiamiøødhajxy:

—Cab yhahixø'øy coo højtsä jäya'ay miädia'agy ngudiüunät, cahnä højtsä Dios miädia'agy hänahty ngudiüunä. ³⁰ Coo mijtsä Jesús myajyujmänoona cruzcøxp, mänitä Dios ja'a Jesús yajjujyipiøjtägaich, ja'a højtsä nhapä ndeedyhäftäm jecy wyiingudsähgøøyyäbä. ³¹ Mänitä Dios ja'a Jesús cuhdujt miooyy coo Jesús jim miähané'emät tsajpootyp maa Dios yha-hooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhaxøøguhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, jaduhñä piojpä quidiieyyä hajxy jaduhñ yajnähwaats yajcuhwäatsäxät Jesúsam. ³² Højtsä tøyhajt nyejpy coo Jesús jiuuypipiøjtägaich coo hänahty tøø yho'ogy. Jaanä jaduhñä Dioshèspiritu tøyhajt yejpä coo Jesús jiuuypipiøjcy. Pønhatiä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ cudiüunäp, je'e ja'a Dios ja'a yhèspiritu miooby —jaduhñä Pedrohajxy miänaañ.

³³ Coo teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanch tehñ jiootma'ty. Mänit hajxy jaduhñ jia mänaañ coo Pedrohajxy yagho'ogøøjät. ³⁴ Jimä fariseo hänahty tu'ug teedywiindsønñhaguic. Jue'e hänahty xiøhaty Gamaliel. Ley-yajnähixøøbiä hänahty tiuunghajpy. Jaançh tehñ wyiingudsähgøøyyäp hänahty je'e ja'a cú'ugäm. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit yhanehmy coo apóstoldøjc-hajxy nocy yajpædsømyii tu'habaquiä.

³⁵ Mänitä Gamaliel ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mägu'ughajpædøjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiägaamby neby yø'ø häna'c hajxy mduna'añ. ³⁶ Huuc jahmiets hajxy nebiä Teudas jecy jiajtiän. Mänit jiootmøj ñibiädaacä. Mänit ñiñänøømä cooc tyijy miøjjäya'ay jiaanchjäya'ayä. Mänit piadu'ubøjcä nämädaaxmägo'x jäya'ay. Mänitä Teudashajxy tiägøøyy tsip-tuumbä. Mänitä Teudas yagho'cä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ mäyagho'c. Mänitä Teudas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøyy. Mänitä tsip jaduhñ yhamaadiujnä.

³⁷ Mänitä tsip wiingpä jadähooc choññdáaccumbä mänaa censo hajxy hänahty yajpædøøguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip jaduhñ yajtsoñndaac, ja'a hänahty jim tsohmä Galilea. Mänitä cu'ug may piadu'ubøjçäbä. Mänitä Judas yagho'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduhñä Judas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøbiä. ³⁸ Paady, høx-mats yø'ø häna'c hajxy. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy nej mdünät. Hix, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ yajtuumby, cab jaduhñ yhojø'øwät; tu'umä'adäp jaduhñ. ³⁹ Pero pø yø'ø häna'cä Dios wyl'i

inmahñdy hajxy jajtúunäp, cab hajxy jaduñ hoy mgapxhadúgät. Hix, jaduñ quiähxó'ogät nejpiä Dios hajxy hánajty mmädsiphajpiän —jaduñä teedywiindsønñhajxy ñämaayyä.

Jiaančh mäbøjc hajxy jaduñ nebiä Gamaliel miänaañän.

⁴⁰ Mänitä apóstoldøjc-hajxy jadähooc quiuyaaxøyyä tøgooty. Mänit hajxy wiobho'cä. Mänit hajxy yhanemä coo Jesús hajxy quia'a capxpáatnät. Mänit hajxy ñajtsmadsøyyä. ⁴¹ Xoondáacäp hajxy tiøjpädsøomy maa junta hánajty jiadyiijän. Paady hajxy hánajty xioonä'agy, hix, hahixøby hánajty jaduñ coo hajxy höchähdiuunä chaačpógät ja'a Jesúscøxpä.

⁴² Mänit hajxy tiägøøguiumbä yajnáhixøbiä ja'a Jesúscøxpä, tsajtøgooty møød tøgootypaady. Tehñgahnä hajxy hánajty yajnáhixø'oy jøjwidsø'ø.

6 Tehñgahnä mäbøjpädøjc-hajxy hánajty jiaančh tehñ miayø'oy. Jaduñ hajxy hánajty quiuhdujthaty coo yaamgtø'oxy cay hu'ugy hajxy jabom-jabom mio'owø'jät. Cujwa'xiä mäbøjpädøjc-hajxy hánajty quiapxy hagriego. Cujwa'xiä hajxy hánajty quiapxy habhebreo. Ja'a hajxy hánajty capxpä hagriego, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coo yaamgtø'oxy cay hu'ugy hajxy hánajty pedyii quia'a móoyänä, ja'a hajxy hánajty capxpä hagriego. Høxtä yajtsip yajma'adøøby hajxy hánajty ja'a yaamgtø'oxycøxpä. ² Mänitä apóstoldøjc ja'a nämajmetspähajxy miänaañ coo mäbøjpädøjc hajxy nägøxiä yhamugó'ówät. Mänitä apóstoldøjc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, cab jaduñ yhahixø'oy coo højtsä cay hu'ugy njaac yajwá'xät tehñgahnä. Hix, cab højtsä Diosmädia'agy jaduñ hoy ngapxwa'xaannä.

³ Paadiä, hahixøby jaduñ coo hajxy mniwiiimbwø'jät näjuxtøjc coo cay hu'ugy hajxy yajwá'xät. Jue'e hajxy mwiimbwäp mädyii hoyhäna'c, mädyii Dioshespíritumøød, mädyii jajp najuøøby. ⁴ Y højts ja'a nämajmetspä, tehñgahnä højtsä Dios nba'ya'axa'añ. Tehñgahnä højtsä miädia'agy nyajnáhixø'owaanä —nømä apóstoldøjc-hajxy miänaañ.

⁵ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä cojquiapxy miähmøøyy põnjaty hajxy hánajty wiiimbwäamby. Jue'e hajxy jaduñ wiiimbwä, ja'a Esteban, møødä Felipe, møødä Prócoro, møødä Nicanor, møødä Timón, møødä Parmenas, møødä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hánajty jiaančh tehñ miäbøcy. Miøødä Dioshespíritu hánajty je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquíä hánajty chooñ. Coo hánajty tøø miøjjø'oy, mänit jaduñ tiägøøyy maa judíos quiuhdujthajxiän.

⁶ Mänitä näjuxtøjpähajxy jim wioonøcxä apóstolwiinduuhajxy. Coo näjuxtøjpähajxy jim miejch, mänit hajxy quiø'nähgajpä ja'a apóstoldøjc. Mänitä apóstoldøjcä Dios hajxy pia'yaaxy coo näjuxtøjpä cuhdujty hajxy mio'owø'jät coo hajxy jaduñ tiúnät nebiä apóstoldøjc-hajxy hánajty tiuñän.

⁷ Tehñgahnä Diosmädia'agy hánajty yhawa'xø'oy. Mayøøbyñä ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hánajty tehñgahnä jim Jerusalén. Mayyä teedywiindsønñhajxy hánajty miäbøjpä.

⁸ Haa ja'a Esteban, miøødä Diosmäjaa hánajty je'e. Dioswiinguexy hánajty jaduñ. Mänit tiägøøyy pa'amyajnajxpä maa cu'ugän. Hoy-yagjuøøñä hánajty jaduñ wyi'i tiuñ. ⁹ Mänitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiatiä Esteban hánajty yajnáhixø'oy. Tøø hajxy hánajty yhyty nebiä cud-oogø'øybän. Pero tøø hajxy hánajty yhöxmájtsänä. Jimä yhamdsoo tsajtøjc hajxy hánajty miøødä.

Jäguembaady hajxy hánajty chooñ wiinghagajptjaty, møødä jim Cirene, møødä jim Cilicia-naaxooty, møødä jim Asia-naaxooty. ¹⁰ Pero cab hajxy hánajty miäjäda'ag-añ je'eguiøxpä coo Esteban hánajty jiaančh tehñ jiaty mädia'ag. Hix, miøødä Esteban ja'a Dioswiinmahñdy hánajty nebiaty hánajty mio'oyii ja'a Dioshespíritäm. ¹¹ Mänitä judiøshajxy quiojyquiapxytiuuñ coo wiinghänä'c hajxy miäjüyät coo weenä Esteban ñähwaambyy coo tyijy ja'a Moisés hánajty haxøøg tøø ñänøyyii møødä Dios. ¹² Coo Esteban jaduñ ñähwaambyy møødä majtøjc-hajxy, møødä ley-yajnáhixøøbiädøjc-hajxy. Mänitä Esteban yajmujcä. Mänit miajtsä. Mänit yajnxøcxä maa teedywiindsønwiinduuhajxiän, maa junta hajxy hánajty yajjadyiijän.

¹³ Mänitä wiinghänä'c-hajxy yajmejtsä maa junta hánajty jiadyiijän. Mänitä Esteban tiägøøyyä nähwaambéttäbä:

—Tehñgahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg ñänøyy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämän. Jaduñä ley haxøøg ñänøømbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. ¹⁴ Jaduñ højts nmädooy coo jäya'ayhajxy miänaambä coo tyijy ja'a Jesús Nazaretpä hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, coo tyijy ja'a cuhdujty yajtagatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecy xyajmähgüegøøyyämäbä —nømä Esteban ñähwaambyjtä.

¹⁵ Mänitä tuongmøødpä Esteban hajxy wyiinhee'ppejty, mäduhñtiä hajxy hánajty jim yhäña'ay maa junta hánajty jiadyiijän. Haamb tsämaambä Esteban wyiin jiojpy hánajty quiähxø'øgy nebiä Diosmoonsä wyiin jiojphajxy quiähxø'øgyiän, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp.

7 Mänitä teedywiindsønä Esteban miäyajtøøyy: —Nej, jaančh tøyhajt jaduñä nej miic h yø'ø häna'c xñänømiän.

² Mänitä Esteban yhadsooy:

—Majtøjc, puhya'adiøjc, høøchä nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhñjtäc. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyhñjtäm. Jim hánajty chäna'ayñä Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabä-jäya'ayhajxy hánajty chäna'ayän. Cahnä Abraham hánajty jim jiojbanaxyñä maa naax hánajty xiøhatiän Harán. Mänitä Dios tsajpootypä jim ñägüehxtøø'xy maa Abraham wyiinduümän. ³ Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Mdsóonäp yaa maa mnaax maa mgajptän. Mnähgué'egäbä mjujy mmägu'ug. Jim mnøcxät maačh miic nwoonøcxä'añän. Mänitøch miic jim nyajnáhixø'ówät maa mdsänaadiaacpógät”, nømä Abraham jecy nämaayyä. ⁴ Mänitä Abraham jim jiaančh tsohñä Mesopotamia. Mänit jim ñøcxty tsänaa-

diaacpøjpä Harán-naaxooty. Pero cab jim jejcy yhijty Harán-naaxooty. Coo Abraham tieedy yho'cy, mänit jim chóhngumbä. Mänitä Dios ja'a Abraham yaa wioomejch hädaa yaabä naax hädaa yaabä cajpt maa hajxy jäda'ahaty nhijtäm. ⁵ Pero cabä Dios ja'a Abraham cuhdujt ñä'ägä mooyy ni weeñtiä coo yaa chänaadiaacpøgät. Jadhuhä Abraham cuhdujt ñä'ä mooyy coo yaa ñä'ä hahidät. Mänitä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy coogä cuhdujt hänäjty mio'owa'añ coo yhap yhoc-hajxy yaa chänáañät coo Abraham hänäjty tøø yho'ogy, hoyyä Abraham yhuung hänäjty quia'a jagä jiiä mänaa jadhuhä yajwiinwaanøøyyän. ⁶ Jadhuhä Dios jiaac mänaañ coogä Abraham yhap yhoc-hajxy hänäjty wiingnaaxooty nõcxy yhadsäna'awa'añ, møød coog hajxy hänäjty yhida'añ nebiä cuoogø'øybän mädaaxmägo'xjumøjt, møød coog hajxy tsaächtiunü yhida'añ. ⁷ Mänitä Dios miänáaᅅgumbä: "Coo miichä mhapä mhoc-hajxy hänäjty tøø yagjaamduñ tøø yajtsaächtiunü, mänithøchä jäya'ay nyajcumädowa'añ, ja'a miichä mhapä mhoc hänäjty tøø xjaamduun tøø xchaaächtiunübä. Mänitä mhapä mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaač hajxy jadhuhä xwyiingud-sähgø'øwa'añ." ⁸ Coo Dios ja'a Abraham jadhuhä yajmøødmädiacy, yajcuhdujc hajxy jadhuhä neby hajxy jadhuhä miädiaaquiän. Mänitä Dios ja'a Abraham yhanehmy coo Abrahamhajxy yajcircuncidarhädät, møødä yhuunghajxy, møødä yhapä yhoc-hajxy. Jadhuhä hijxtahnd miähmøøyy coo Dios ja'a Abraham jadhuhä miøødyajcuhdujcy. Paadiä, coo Abraham yhuung Isaac jiaanč miiñ jiaanč cahy, cuductujxøø ja'a Abraham ja'a yhuung jiaanč circuncidarhajty. Y coo Isaac hänäjty tøø miøøj'øyy, jadhuhä yhuung Jacob tiuumbä. Y ja'a Jacob, jaanä jadhuhä ñøøx miajc yajpanøcpä, ja'a nämajmetspä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhajtäm.

⁹ 'Jue'e Jacob yhuung hänäjty tu'ug xiøhaty José. Coo José hänäjty jiaanč tehᅅ chogyii ja'a tiēdiäm, paadiä José yhajchhajxy jiootma'ty. Mänitä José jim quiudoogøøyyä Egipto-naaxooty. José yhajchhajxy jadhuhä jatcøøyy. Pero tehᅅgahnä Dios ja'a José hänäjty cwieendähaty. ¹⁰ Coo José hänäjty hoyhoy tøø chaaächtiunüii, mänit yajnähwaatsä ja'a Diósäm. Mänitä José wiinmahñdy miooyy. Mänitä Dios miänaañ coo José quiumayøøjät ja'a Faraóngäm, ja'a hänäjty jim tiuumbä gobiernä Egipto-naaxooty. Mänitä Faraón ja'a José wyiinguejxy coo José jim yhané'emät mäduhñtiä Egipto-naax, møød jimbaady maa Faraón tiøjcän.

¹¹ 'Mänitä yuuxøø hoyhoy jiajtä jim Egipto møød jim Canaán-naaxooty. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy jiaanč tehᅅ chaačhpøjcy ja'a yuugøxpä, coo cay hu'ugy hänäjty jim quia'a hijnä. ¹² Pero coo Jacob jadhuhä miädoyhajty coo trigo hänäjty jim yajpaady Egipto, mänitä ñøøx miajc jim queijxy trigojuubiä. Coo Jacob yhuunghajxy yhoočhohñ jayøbajt, cabä José choj høxcajpä ja'a yhájchäm. ¹³ Coo hajxy miämetsc-hoocpä yhoodiägajch, mänitä José ñiñägäpaxä. Mänit yhøxcájpänä. Mänitä Faraón ñajuøøñä coo José yhajchhajxy

hänäjty je'e. ¹⁴ Mänitä José quiapxyñäguejxy coo tieedyhajxy jiiby ween miänacy Egipto, møødä jiuuj miägu'ughajxy nägøxiä. Jue'e hajxy hänäjty nägøxiä, nädägøøghii'xcumajmocx. ¹⁵ Mänitä Jacobhajxy jiiby jiaanč hädaacnä Egipto møødä yhuunghajxy. Jiiby hajxy nägøxiä yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtäm. ¹⁶ Cujequiä Jacob piajc-hajxy yagjødsohñäjxäxä møødä José piajc. Jimä piajc-hajxy yajnøcxäxä maa cajpt hänäjty xiøhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägøødiägach maa Abraham ja'a naax hänäjty tøø jiuuyän. Ja'a Hamor yhuungä naax hajxy too'c.

¹⁷ 'Coo hänäjty yhabaadaañnä coo Dios hänäjty yajtiøjiada'añ nebiä Abraham hänäjty tøø yajwiinwaanøø'øyyiiän, tøø højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy hänäjty miayøøñä jim Egipto. ¹⁸ Mänitä wiinggobiernä jim tiägøøyy tiuumbä Egipto-naaxooty. Coo gobiernä miøjpädaacy nebiä José hänäjty tøø tiuunä. ¹⁹ Mänit højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy wyiinhøhñä. Ja'a gobiernä jadhuhä mäwiinhøhñ. Mänit hajxy jiaamduunä chaaächtiunü. Mänit hajxy yhanehmy hadsip coo yhuung hajxy yhøxtsēenät yhøxcōnät, ja'a naammiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jadhuhä ween yho'ogy. ²⁰ Mänitä Moisés myiññguiahy. Yajxon jiaanč tehᅅ miaaxhuunghajty. Cabä Moisés yhøxtsehñä nebiä gobiernä hänäjty tøø jia hane'emian. Yu'učhä Moisés yaghijtä tägøøgpo'o tøgooty. ²¹ Coo Moisés hänäjty hoy yu'učh quia'a hidaañnä, mänitä gobiernä tio'oxyhuungä Moisés yohbi-aaty. Mänit yajtsoocy nebiä hamdsoo huungän. ²² Coo Moisés miøøj'øøyy, mänitä cuhdujt cøxiä yajwiinhixøøyyä nebiä egipcioshajxy hänäjty quiuhdujthatiän. Jaanč tehᅅ jiajp jadhuhä piädsøømy. Jaanč tehᅅ yajxon hänäjty quiapxy miädiä'agy nebiä jajp nebiä najuøøbiän. Jaanč tehᅅ yhoy hänäjty miähane'emy.

²³ 'Coo Moisés jiumøjt juxychägui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miägunaax nõcxy quiuhixä'añ. ²⁴ Jimä Moisés ja'a miägunaax hänäjty tu'ug chaaächtiunüii ja'a egipcio-jäyá'ayäm. Coo Moisés jadhuhä yhiijxy, mänitä miägunaax ñäwaañ. Mänitä egipcio-jäyá'ay yagho'cy, ja'a hänäjty mädsaaächtiuumbä. ²⁵ Paadiä Moisés jadhuhä jiatcøøyy, jadhuhä hänäjty tiajy miay coo miägunaaxhajxy hänäjty tøø miäbøcy coo Moisés hänäjty tøø wyiinguexyii ja'a Diósäm coo miägunaax jadhuhä yajnähwá'adsät. Pero cab hajxy jadhuhä ñä'ä mäbøjcy. ²⁶ Cujaboom, jimä israelitahajxy hänäjty nämetsc ñiguioxyii. Coo Moisés jadhuhä yhiijxy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhøxmdsäøøjät. Mänit miänaañ: "Mägu'ughajpädøjcy, jue'e mijts jadhuhä, mdu'ugcunaax mijts jadhuhä. Cab jadhuhä yhahixø'øyy coo hajxy jadhuhä mniguioxøøjät." ²⁷ Mänitä Moisés yhøxjahñä tu'jäya'ay, ja'a hänäjty mäjäda'agaambä. Mänitä Moisés ñämaayy: "Pøñ miič tøø xpiäda'agy coo højts miič xyhané'emät. ²⁸ Nej, jadhuhä miič mdaj mmaabiä cooç miič xyagho'ogaambä nej miichä egipcio-jäyá'ay häxøøyy myagho'quiän." ²⁹ Coo Moisés jadhuhä miädooyy, mänit piäyø'cy. Mänit jim nõcxy jäguem maa naax hänäjty xiøhatiän Madián.

Mänit jim tiägøøyy hadsänaabiä. Mänitä jäya'ay wyi-
ingpøjcy. Mänitä huung hajxy metsc piaaty.

³⁰ Coo Moisés hänajty jim tøø yhijnä Madián juxy-
chägui'xjumøjt, mänit jim tiägøøyy wädijpä pactuum,
jim mäðøyyä maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Sinaí.
Mänitä Moisés yhijsy coo ja'a wädsats hänajty tioy.
Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy jøønhaa-
jiooty. Tsajpootyp hänajty tøø chooñ. ³¹ Coo ja'a
Moisés jaduñ yhijsy, mänit jaduñ jiaanč tehñ
yagjuøøyy. Mänitä Dios ja'a Moisés ñämaayy:

³² "Høøčh Dioshajp. Høøčhä Abrahamhajxy jecy xwyiin-
gudsähgøøyy, møødä Isaac, møødä Jacob, ja'a miich
jecy mhaphajt mdeedyhájtäbä." Mänitä Moisés
tiägøøyy tsäyuubiä. Jaanč tehñ chähgøøby hänajty
jaduñ. Cab hänajty jim ñä'ägä møjheeba'añ maa hä-
najty miägapxyijän. ³³ Mänitä Moisés ñämäayyägum-
bä: "Jeñ yø'ø mgø'øg. Høøčh nwiinduum miich yaa
mdäna'ay. ³⁴ Tøøčh nhixy coočhä ngu'ughajxy jim ji-
aanč tehñ chaächpøcy Egipto-naaxooty. Tøøčh nmä-
doy coo hajxy wyi'i jio'ø ywyi'x xiuučh. Páadyhøch yaa
tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a ngú'ughøch
nyajnähwa'ads nayjucuhwa'adsaamby. Miich jim nguex-
aamby Egipto yajnähwaatspä", nømä Dios miänaañ.

³⁵ Mänitä Esteban jiaac mädiaacy:

—Tøø ja'a Moisés ja'a miädia'agy hänajty quia'a
mäbøjcäxä. Ja'a yhamdsoo miägunaaxhajxy hänajty
tøø quia'a mäbøcy. Mänit hajxy miänaañ: "Pøn miich
tøø xwyiinguexy coo mmøjhädät, coo
mmahané'emät." Hoyy Moisés hänajty jaduñ tøø jia
näma'ayii, mänitä Dios ja'a Moisés wyiinguejxy wiind-
søñhajpä maa ja'a quiu'ugän, coo hajxy jaduñ ñäh-
wa'ads quiuhwá'adsät. Ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés
jaduñ najtscapxøøyyä, ja'a hänajty tøø ñäguehxtøø'x-
iäbä maa ja'a wädsats hänajty tioyyän. ³⁶ Mänitä
Moisés ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may jajcähxø'cy jim
Egipto-naaxooty. Mänitä miägunaax jim hoy wiøbäd-
sømy. Majatiä Moisés hajxy hänajty wiädity, ya-
jcähxø'piä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty,
møød jim maa ja'a Tsapsmejjän, møød jim pactuum.
Juxychägui'xjumøjt hajxy jim wiädijty pactuum.

³⁷ Mänitä Moisés ja'a miägunaax ñämaayy: "Nébiøčhä
Dios tøø xwyiinguexiän coo mijts nyajnähwá'adsät,
jaanä jaduñhä Dios wiinghänä'c wyiinguexaambä, ja'a
jaac miimbä ja'a jaac cahbä. Mijtsä mmägunaax
jaduñ pädsømaamb. Naxiä miädia'agy hajxy mdehñ
quiudiúunät waambaty hänajty miäna'ana'añ", nømä
Moisés jecy miänaañ. ³⁸ Hanäguipxiä Moisés ja'a miä-
gunaax jim miøødwiädijty pactuum, ja'a højts nhaphajt
ndeedyhájtäm. Coo hajxy jim miehch maa ja'a tun hä-
najty xiøhatiän Sinaí, mänitä Diosmoonsä ja'a Moisés
jim tu'ug miägapxy, ja'a hänajty jim tsohmä
tsajpootyp. Mänitä Moisés ja'a Diosmädia'agy ña-
jtscapxøøyyä. Paady jaduñ najtscapxøøyyä, coo højts
jaduñ xyajmänähgueegøøyyämät. Ja'a Diosmädi-
a'agy, cab jaduñ mänaaxøø quiuhdägoyya'añ.

³⁹ Pero cabä Moisés ja'a miädia'agy hänajty yaj-
tunäänäxä. Ja'a højts nhaphajt ndeedyhájtämhajxy hä-
najty ca'a cuciunaamb. Jaduñhä jioot hajxy hänajty tøø

piäda'agy coo hajxy hänajty wyiimbida'añ, coo hajxy
hänajty jim ñøcxtägatsa'añ Egipto. ⁴⁰ Jimä Moisés ja'a
piuhya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Aarón. Coo ja'a Moisés
hänajty tøø ñøcxy tunmøjc, mänitä cu'ugä Aarón hajxy
ñämaayy: "Huuc tunä mayhajt, højtsä saandä mejt-
stägøøg hädiúunäc, jaduñ højts nwiingud-
sähgø'øwät. Je'e højts jaduñ xwyiinwówäp. Ja'a
Moisés, ja'a højts tøø xwiøbädsøømämbä jim Egip-
to-naaxooty, cab jaduñ yajnajuø'ø y neby jaduñ tøø
jiaty tøø yhabety", nømä Aarón ñämaayyä. ⁴¹ Mänitä
saandä hajxy yhädiuunñ wajhuunghahädiuunnaxy.
Mänitä saandä hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä.
Mänitä animal hajxy tiägøøyy yojxpä ja'a saandäcxpä.
Mänitä saandä hajxy wyiinxoondaacy, ja'a hajxy hənaj-
ty hamdsoo tøø yhädiúñäbä. ⁴² Mänitä Dios ja'a tsaan-
gu'ug piuhwaatsnä. Mänit ñähgueecnä, je'eguiøxpä
coo ja'a xøø hajxy hänajty tøø tiägø'øyy wiingud-
sähgøøbiä møødä po'o møødä madsa'a. Hix, jaduñ
jim myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quiujahyyän:

Mijts Israelpjäya'ay,

mänaa hajxy jecy mwädiän pactuum juxy-
chägui'xjumøjt,

ca'a yhøøčhcxpä ja'a animal hajxy mwi'i yojxy,
ca'a yhøøčhä mijts xwyiingudsähgøøyy.

⁴³ Caj pues, ca'a yhøøčhä.

Je'e hajxy mwiingudsähgøøyy ja'a saandä hənajty
xøhajpä Moloc.

Je'e chajtøjc-hahädiuunnaxy hajxy mmädajnajxä,
møødä saandä Renfán ja'a miadsa'ahahädiuunnaxy.

Hamdsoohaambiä saandä hajxy mhädiuunñ neby ha-
jxy jaduñ mwiingudsähgø'øwät.

Coo hajxy jaduñ mjatcø'øy, paady mijts nhøxquejx-
pädsøma'añ maa ja'a mhamdsoo naaxhajxiän.

Jäguem mijts nguexa'añ Babilonia-nänaxy.

Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁴ Hoorä, mänaa højts nhaphajt ndeedyhájtämhajxy
jecy wiädiän pactuum, carpa-tøbia'cä Dios hajxy hä-
najty wyiingudsähgø'øy. Tsajtøjcä carpa-tøy hajxy hä-
najty wiä'añ. Hoy ñä'a majatiä carpa hajxy hənajty ñä'a
tøy. Jaduñhä carpa-tøy hajxy yhädiuunñ nebiä Dios ja'a
Moisés ja'a hijtahñd jecy yaghijxiän coo jaduñ pi-
ahädiúnät. ⁴⁵ Ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhájtämhajxy,
ja'a hajxy jaac pühwäbä jaac hí'cäbä, tehngahnä cuh-
dujt hajxy hənajty jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy hä-
najty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c. Jaduñ hajxy
hənajty jiaac paduññä mänaa ja'a Josué hajxy jim
wioonøcxyiijän wiinghagajpt maa ja'a wiingjäya'ayha-
jxy hənajty chänä'ayän. Coo ja'a nhaphajt ja'a ndeedy-
hájtämä naax hajxy ñädägøøyy tsiptuumnä, ja'a
Dioscøxpä hajxy miäjädaacy. Ja'a miädsiphajxy, cøjxä
ñaax hajxy yhøxpäyø'øgy. Y coo ja'a David jucy
tiägøøyy gobiernähajpä, je'enä ja'a nhaphajt ja'a
ndeedyhájtämä kuhdujt hajxy hənajty jiaac paduñ coo
ja'a Dios hajxy hənajty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbi-
a'c, ja'a hajxy hənajty tøø jiaac tehñ piú'uyäbä, ja'a
hajxy hənajty tøø jiaac tehñ yhi'iguiäbä. ⁴⁶ Ja'a David,
jaanč tehñ quiumaabiädsøøm jaaya'ay maa ja'a
Diosän. Mänitä David ja'a Dios kuhdujt miäyujwaañ

coo ja'a tsajtøjc yhädiúnät maa ja'a Jacob yhap yhoc ja'a Dios hajxy jaduhñ pia'yá'axät. ⁴⁷ Ca'a Diavitä ja'a tsajtøjc hädiuun ja'a Dioscøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaančh hädiuun. ⁴⁸ Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduhñ tiehñ yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayahajxy yhädiuumbiä. Jaduhñä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miänaañ:

⁴⁹ Høøch Dioshajp. Yaačh nhäña'ay tsajpootyp. Yaačh nmähane'emy. Jiiby naaxwiin, jiibyhöčhä ndecy nyaghity.

Cábøchä tøjc nyajmaajiaty maačh nbóo'xät. Cab jaduhñ yhahixø'y coo mijsä tøjc xquiójjet.

Tiičhä tøjc jaduhñ nnä'ä wá'anät.

⁵⁰ Haa ca'a, høøch cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jiiby naaxwiin, nøñä Dios miänaañ.

⁵¹ Mänitä Esteban jiaac miänaañ:

—Ja'a mijsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaančh tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpän. Jaanä jaduhñ mitspä, caj mijsä Diosmädia'agy mmäbøgaambä. Høxtä Dioshespíritupaady hajxy jaduhñ homiänaajä mmädsiphaty. ⁵² Ja'a mijsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quiøxy jaamduun quiøxy tsaächtiuun ja'a profetadøjc hajxy jecy, ja'a Dios hänajty tøø wyiin-guéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy jajwá'xät coogä Dios ja'a yHuung hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpä cädieey ca'a møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaančh cädaacy, mänit mijts mgø'øyejcy coo yagho'ogøjjet. ⁵³ Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtscapxøøyyä, ja'a jim tsohmä tsajpootyp, mänit mijtsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ miöödiä-gajtsä. Hoyyä Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduhñ mgudiuñ —nøñä Esteban miädi-aacpädøøyy.

⁵⁴ Coo ja'a teedywiindsøñhajxy jaduhñ miädooy nebiä Esteban hänajty miädia'aguiän, mänitä Esteban hajxy jaduhñ jiaančh tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtsädajp hajxy hänajty. ⁵⁵ Pero cabä Esteban jaduhñ ñä'ä møjpdäacy. Hiç, miøødhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduhñ yhiçy coo jim jiaančh tehñ jajxonä maa ja'a Dios yhäña'ayän. Mänitä Jesús jaduhñ yhiçxäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios ñäh-møjcän yahooyhaamby. ⁵⁶ Mänitä Esteban miänaañ:

—Huug hiç hajxy. Jaduhñhöčhä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Jimä Jesucristo yhäña'ay Diosnähmøjc maa yahooyhaampiän.

⁵⁷ Mäduhñtiä jäya'ayahajxy hänajty yhamädoowhity, mänit hajxy ñidiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hänajty tehngahnä miädowaanñä nebiatiä Esteban hänajty miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaaçpä jojpä møjcjaty. Mänitä Esteban jajmujcä. ⁵⁸ Mänit jajnøcxä cajtpä'ä hadsip. Ja'a häna'cä Esteban hajxy hänajty tøø ñäh-waambétiäbä, mänitä jiocxwit hajxy nägøxiä yhøxhiçy. Jimä høxcujc-häna'c hänajty tu'ug piädäna'ay, ja'a hä-

najty xøhajpä Saulo. Mänitä Saulo ñämaayy coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähajtäxät. Mänitä Esteban tiägøøyyä ca'adshó'cäbä. ⁵⁹ Jimä Esteban hänajty quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miänaañ:

—Wiindsøñ Jesús, tunä mayhajt, høøch njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpootyp.

⁶⁰ Mänitä Esteban jyjicädaacy. Mänit møjc yaaçy:

—Dios, ca'a jaduhñ mmøjpdä'agy nébiøch yøø häna'c xhaächtiuhñän, hoy jia møjpoj jia møjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduhñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8 Y ja'a Saulo, quiumaayy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mabøjpdøjc-hajxy tiägøøyyä jaamduun tsaächtiuuñäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa ñøcxøøyy. Näje'e hajxy miähmøøyy Judea-naax-ooty wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy ñøcxøøbiä Samaria-naaxooty. Jagooyyä ja'a apóstolädøjc-hajxy jim jiaac mähmøøyy Jerusalén. ² Mänitä dijuuntä Esteban hoy jajnaaxtägø'øyyii. Näje'e jäya'ayahajxy hoy miäyajnaaxtägø'øyy, pønatiä hojiot hänajty møød. Hoyhoyyä Esteban ñäjøøyy ñäxuu'tsä. ³ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mabøjpdøjc hänajty jiaamduñ chaaächtiuhñ wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiøgootypaadiä Saulo hänajty tiägø'øyy. Pønajaty hänajty jajpaatp tiøgooty, mänit hajxy hänajty yhøxwich yhøxwoonii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴ Y ja'a mabøjpdøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø chøoñäbä Jerusalén, je'enä ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tehngahnä jajwa'xy ja'a Jesúsøxpä, majaty hajxy hänajty wiädity. ⁵ Høxtähmsä craa Felipehajpä, coo jim chohñ Jerusalén, mänit jim ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim miejch, mänit jaduhñ tiägøøyy mädia-aacpä ja'a Jesúsøxpä, coo hänajty je'e Dyiosquexiä. ⁶ Mayyä jäya'ayahajxy hänajty yhamugø'øyy mädia'ag-yhamädoowhijpä waambatiä Felipe hänajty miäna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty jajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hänajty jiaančh tehñ yhamädoowhijtäxä. ⁷ Pønatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, mänit hajxy nämay pia'amnajxy. Yáaxäp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybahajxy hänajty piädsømy. Jaduhñä cø'ømucyapiä tecymiucyapiähajxy hänajty miøcpøjpä møødä tecymia'adpähajxy. ⁸ Paadiä cu'ughajxy hänajty jiaančh tehñ xioonda'agy jim Samaria.

⁹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Simón. Tøø ja'a magia-wiinmahñdy hänajty jejcy tiuñ jim Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hänajty jim may jiaančh tehñ wyiinhøøñ. Jaduhñä Simón hänajty ñiñänømyii cooc tyijy jiaančh tehñ miøj jiaančh tehñ jiaančhä, je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a magia hänajty jiaančh tehñ jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty jiaančh tehñ jajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hänajty jiaančh tehñ miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtojc-paady:

—Yøø Simón, jue'eda'a yøø, Dioswiinguexiäda'a yøø, paadiä møjcmäjaa jaduhñ jiaančh tehñ miøødä.

Jaduhña Simón hánajty ñänomyii ja'a cú'ugäm.
¹²Jaduhña Felipe hánajty yajñähixø'øy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmäjaahaam, møød coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nado'oxy. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety. ¹³Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Mänit hoy pianäbejpä. Mänitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy møødwädijpä. Yagjuøøbiä Simón hánajty nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøøñäbä hánajty yajcähxø'øguiän.

¹⁴Y ja'a apóstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Mänit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø jìjðpøgø'øy jim Samaria. Mänitä Pedrohajxy jim quiejxä møødä Juan. ¹⁵Coo hajxy jim miejch Samaria, mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä ja'a mäßjøpdøjcøx-pähajxy, weenä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägø'øy jioottägø'øyii. ¹⁶Hix, cahnä Dioshespíritu hánajty pøn yhadägø'øy jioottägø'øyii. Tøø hajxy hánajty jia näbety ja'a Jesúsøxpä. Cahnä hajxy hánajty miä-doyhatyñä ja'a Dioshespíritucøxpä. ¹⁷Coo ja'a Pedro-hajxy Dyiospa'yaaxpädøøyy møødä Juan, mänitä mäßjøpdøjc-hajxy quio'ønähxajjä. Mänit hajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.

¹⁸Y ja'a Simón, coo jaduhñ yhiixy, mänitä Pedro xädø'øñ hajxy jia yajmähawaanøøyyä. ¹⁹Mänitä Simón miänaañ:

—Høøch yø'ø mäjaa jaduhmbä yaghabøjcäc. Hix, cooç pøn jaduhñ ngø'ønähxäjät, tehñ jiaduhñ je'e yhadägøøyy jioottägøøyyäbät ja'a Dioshespíritäm.

²⁰Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Coo miiç jaduhñ mwi'i tiajy mwi'i miay coo højts miiç ja'a Diosmäjaa nyaghabøgät juyhaam, paady mi-ichä Dios xyajcuhdägoyya'añ møødä mxädø'øñ. Hix, ñä'ä yejpiä Dios jaa miäjaa jaduhñ, caj pøn yajmädo-ogy. ²¹Caj miiç kuhdujt mnä'ägädä møødä coo højts miiç ja'a Diostuung xmiøødtúnät, je'eguiøxpä coo mi-ichä mwiiinmahñdy quia'a nä'ägädä hoyyä ja'a Diosøxpä. ²²Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgwiiinmahñdy jaduhñ. Jímädä Dios xñä'ä mämée'xät coo mmänu-u'xtä'agät. ²³Tøøch miiç nhøxcapy coo miiçhä mhaa mjoot jiaanç tehñ yhaxøøgä, møød coo miiçhä haxøøg mjaanç tehñ tiajy mjaanç tehñ miay mjoodooty mgopcooty.

²⁴Mänitä Simón yhadsooyy:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a høøchøxpä, jaduhñhöçhä Dios xquia'a ya-jcumädówät nébiøch hajxy tøø xyajmøødmädia'aguiän —nømä Simón miänaañ.

²⁵Jimä Pedrohajxy hánajty jiaac capxy jiaac mädi-a'agy ja'a Jesúsøxpä møødä Juan, nebiaty hajxy hana-jty tøø yhamdsoo yajñähixø'øyii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jim ñøcxtägajch Jerusalén nãguipxy møødä Felipe. Tu'haamñøxpä, nøødänäayyap tu'udänäayyap hajxy hánajty ñøcxy. Majatiä cajthuang jim Samaria-naaxooty, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hánajty yajwa'xy nebiä cu'ugä pi-opjä quiadieeybä ñähwa'ads quihwá'adsät.

²⁶Coo hajxy jim quioo'ty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmöonsäm tu'ug ñämaayyä, ja'a jim tsohmhä tsajpootyp:

—Nøcxø'øw jim jøømboj mänajpä. Ja'a mõjtu'u mbanøcxäp, ja'a jim nøcxpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Gaza.

Ja'a mõjtu'u jaduhmbä, pactuum jaduhñ ñøcxø'øy. ²⁷Mänitä Felipe jiaanç tu'ubøjcy. Ja'a tu'haamñøxpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hánajty tsohmhä Etiopía. Tøø jaaya'ay hánajty yhoj Jerusalén Dyoswiingudsähgøøbiä. Quiajptooty hánajty ñøcñä. Eunuco je'e. Møjtuung hánajty jim miøød maa ja'a ñäax maa ja'a quiajptän. Xädø'øñgwieendähajpä hánajty jim tiuumbj. Ja'a reina mioonsä hánajty je'e-duhñ, ja'a hánajty jim mähanehmbä Etiopía. Carreta-jooty quiaaxp, ja'a nocy ja'a Isaiás jecy quiujáhyäbä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹Mänitä Felipe ñämaayyä ja'a Dioshespíritäm coo jim miøjwá'agät carretawiinduum. ³⁰Coo ja'a Felipe jim jiaanç mõjwa'cy carretawiinduum, mänitä Felipe miädooy coo ja'a Etiopíabä jäya'ay ja'a nocy hánajty quiapxy, ja'a Isaiás jecy quiujáhyäbä. Mänitä Felipe jaaya'ay miäyajtøøyy:

—Nej, mwiiinjuøøby miiç jaduhñä nebiaty mgapxiän.

³¹Mänitä jaaya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nwiinjuø'øy. Cábøch pøn nmøødä pøn høch jaduhñ xquiaxtøøwäp.

Mänitä Felipe ñämaayyä coo jim piädät carretajooty, coo jim yhøxtä'agät maa ja'a Etiopíabä jäya'ay ñäh-møjcän. ³²Jaduhñä jaaya'ay hánajty quiapxy:

Hadsipä mähdiøjc yajñøcxä maa ja'a yagho'taac-tän, jaduhñ nebiä meeg yajñøcxayiiän maa ja'a yagho'taac-tän.

Cabä mähdiøjc waamb ñä'ägädä capxy; jaduhñ hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhiätän coo ñähme'xyii.

³³Høchähdiuunnä ja'a mähdiøjc yagho'cä.

Cab jaduhñ pøn ñähgapxtuuty.

Cabä ñøøxä miajc miøødhajty; hix, tøø ja'a jiugyhajt hánajty yaa quiojxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴Mänitä Felipe ñämaayyä:

—Tunä mayhajt, høøch huuc hawaanäc, coo ja'a Isaiás jaduhñ jecy quiujaay, pøn jaduhñ miädiaac, wi-ingjäya'ay tögä je'eguiøxpä —nømä Etiopíabä jäya'ay yajtøøyy.

³⁵Mänitä Felipe tiägøøyy capxtøøbä waambaty hana-jty jaduhñ miädia'agytiägø'øy. Mänit miädiaacy ja'a Jesúsøxpä, coo hajxy hoy xñähho'túutam. ³⁶Weeñtiä hajxy jaduhñ jiaac yohy carretajooty, mänitä nøø hajxy piaaty. Mänitä Etiopíabä jäya'ay miänaañ:

—Xii nøø. Nej, cab jaduhñ yhähixø'øyä cooç nnäbétädä.

³⁷Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Hähixøøby jaduhñ pø tøyhajt jaduhñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitä Felipe yhadsoowä:

—Nmäbóþjiøch jaduħņ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

³⁸ Mänitä Etiopíabä jáya'ay ja'a carreta yajajjtánaax-iøjpä. Mänitä Felipehajxy nämetsc quiarretamānäjcy, møødä Etiopíabä jáya'ay. Mänit hajxy nämetsc ñøødägøøyy. Mänitä Etiopíabä jáya'ay ñäbejty. ³⁹ Coo hajxy ñøøbädsøømgumbä, mänitä Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespíritäm. Cabä Felipe yhijtägäjt-sänä ja'a Etiopíabä jáyá'ayäm. Xooñdáacäp ja'a Etiopíabä jáya'ay ñøcxnä. ⁴⁰ Y ja'a Felipe, mänit jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Azoto. Mänit tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hänajty nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänit jim miejch Cesarea.

9 Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mabøþþäðøjc hänajty yhadsähgø'øyy yhajuø'øyy coo hajxy hänajty yagho'oga'añii, pønjaty hänajty mabøþp ja'a Jesúsøcx-pä. Coo ja'a Saulo hänajty jaduħņ tehngahnä jia wi'i miähadsähgø'øwaañ, paady jim ñøcxny maa ja'a teedywiindsøñän. ² Mänitä Saulo cuhdujt miooyyä nocyhaam coo jim ñøcxät Damasco, coo ja'a mabøþþäðøjc-hajxy jim yhøxta'awøðjät wiinduhmçhajtøjc, majatiä judioshajxy hänajty yhamugø'øyyän. Jaduhñä Saulo hänajty tiajy miay coo ja'a mabøþþäðøjc-hajxy hänajty jim nøcxny chuma'añii Jerusalén, ya'adiøjçä tio'oxiøjçä. ³ Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy møødä jiamioød nämetsc nädagøøg. Ja ween hajxy hänajty jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn møc quiuhjajçädaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn choħndaacy. ⁴ Mänitä Saulo quiädaayy. Mänit miädooyy coo jáya'ay hänajty tu'ug quiapxy:

—Saulo, Saulo, tiiçh miiçh jaduħņ coo xwy'i miädsibø'øyy.

⁵ Mänitä Saulo yajtøøyy:

—Wiindsøñ, pøñ miiçh jaduħņ.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch høøch. Høøch miiçh jaduħņ xwy'i miädsibøøby. Cooch miiçh jaduħņ xwy'i miädsibø'øyy, hamdsoo miiçh jaduħņ mniçhaačhtiuñii.

⁶ Tsähgøøyy tsäyúuyyabä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøñ, neby yhahixø'øyy njatçø'øwädøch.

Mänit yhadsóowägumbä:

—Päðø'øg, nøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawáañät nej mjatçø'øwät.

⁷ Y ja'a Saulo jiamioøðhajxy, coo hajxy jaduħņ miädooyy nebiatiä Saulo hänajty tøø miägapyiijän, jaançh tehñ çähgøøyy hajxy jaduħņ. Hiç, cab hajxy pøñ yhiijxy. Høxtä hahuum høxtä hawiinds hajxy miähmøøyy. ⁸ Mänitä Saulo jiaançh tänaayyø'cy. Coo jaduħņ jia wiindøø'xy, cab jaduħņ tii yhiijxy. Hiç, tøø hänajty wyiinxooch. Coo hajxy jaduħņ tiu'ubøjtägajch, wichaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco. ⁹ Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhiijty wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hänajty tii.

¹⁰ Jimä jáya'ay hänajty tu'ug çhäna'ay Damasco, ja'a hänajty xøhajpä Ananías. Tøø ja'a Diosmädia'agy hä-

najty miäbøcy. Mänitä Ananías ja'a Jesús wyiinhijxy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägäpçä:

—Ananías.

Mänit yhadsooyy:

—Wiindsøñ, chaach høøch, tisän.

¹¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Päðø'øg. Nøcx jim maa ja'a møjtu'u jaduħņ xiøhatiän Tødiu'u. Jimä jáya'ay tu'ug çhäna'ay, ja'a xøhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhahity, ja'a xøhajpä Saulo. Jim je'e chooñ maa ja'a cajpt xiøhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiøjçän. Coo jim mmédçät, mänitä Saulo myajtøwät. ¹² Tøø miiçhä Saulo xwyiinhixy haguma'ayhaam coo miiçh hoy mnähdoñ, jaduħņ yhijtägätsät.

¹³ Coo ja'a Ananías jaduħņ miädooyy, mänit miänaañ:

—Wiindsøñ, tøøch jaduħņ mayhooç nmädooyhy nebiä craa Saulo naxy jiatçø'øyy jim Jerusalén. Náxiägä mabøþþäðøjc-hajxy jim jiaamduñ chaächtiuñii, ja'a miichä mmädia'agy hajxy xmiäbøjçäbä. ¹⁴ Jadúhñhøch tøø nmädooyhjapä coogä cuhdujt jim miooyyä coo ja'a mabøþþäðøjc-hajxy yaabä yajnøcxøðjät jim Jerusalén, coo hajxy jim chúumäbat, pønjaty miiçh jaduħņ yaa xquiapxpaatp. Ja'a teedywiindsøñä cuhdujt hajxy jaduħņ yejc. Hoorä, tøø ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nøñä Ananías miänaañ.

¹⁵ Mänitä Jesús ja'a Ananías ñämáaguiumbä:

—Tsögäm, nøcx cuðiñ nébiøch miiçh tøø nhane'emiän. Tøøçhä Saulo nyajnähdiijy coo miädiä'agät ja'a høøchcøxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, møød jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, møød jim maa ja'a guiobiernähajxiän. ¹⁶ Høøçhä Saulo nyajñhijaamby mäduhñtiä jaduħņ yhahixø'øyy chaachpøgät ja'a høøchcøxpä.

¹⁷ Mänitä Ananías jiaançh nøcxny maa ja'a Saulo hänajty tøø miejtsa'aguiän. Coo ja'a Ananías tiøjtägøøyy, mänitä Saulo quiø'øñahgajpä. Mänit ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä Saulo, ja'a Jesús miiçh jaduħņ jim mhijxy tu'haammiiimbä. Jaayä'ayhøch jaduħņ yaa tøø xquiexy nej miiçh jaduħņ mhixø'tägätsät hoy. Y jaduħņ miiçhä Dioshespíritu xhadägø'øw xjioot-tägø'øwät.

¹⁸ Tuunä ja'a Ananías jaduħņ ñä'a mänaañ, mänitiä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhi-jxø'tägajch. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit hoy ñäbety. ¹⁹ Mänit quiaayy yhuucy. Møcpøjç je'e jaduħņ. Mänit jim jiaac mähmøøyy mejtsxøø tægøøgxøø Damasco maa ja'a mabøþþäðøjc-hajxiän.

²⁰ Mänitä Saulo tiägøøyy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmçhajtøjc jim Damasco maa ja'a judíos çhajtøjc-hajxiän. Jaduhñ hänajty miädia'agy coogä Jesús Dyioshuungä. ²¹ Pønjaty ja'a Saulo miädia'agy hänajty hamädoowhijtäp, jiaançh tehñ yagjuøøby hajxy hänajty jaduħņ nebiä Saulo hänajty miädia'aguiän ja'a Jesúsøcxpä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyabä:

—Yøø craa Saulo, jue'e yøø, yøø ja'a mabøþþäðøjc jim wi'i miädsibøøby Jerusalén, pønjatiä Jesús capxpaatp. Paady yøø yaa tøø piejpä Damasco coo ja'a

mäbøjpädøjc-hajxy yaa miájtsäbät, møød coo hajxy jim jajnøcxøød Jerusalén hadsip, jaduħ hajxy jim nøcxy quiø'øgyii maa ja'a teedywiindsønħajxiän —nømä Saulo ñänøømä.

²² Y ja'a Saulo, tehngahnä hñajty hamøj jootmøj jity coo ja'a tsaanä cu'ug hñajty yajwiinxiiic yajwiingapxø'øy coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaanč tehñ homiäbøjnä hñajty miädia'agy. Y ja'a judíoshajxy, ja'a hajxy hñajty jim tsänaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hñajty hoy quiapxhaduga'añ, je'eguiøxpä coo Saulo hñajty miädia'agy hamøj jootmøj.

²³ Cujecy, mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuüñ coogä Saulo hajxy hñajty yagho'oga'añ. ²⁴ Xøømdsuhmä Saulo hñajty miäxojna'ayii mäduħnjatiä tægø'øwøødiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuħmuu'tswädiäñ. Mänitä Saulo jaduħ miädoyhajty cooc hñajty yagho'oga'añii. ²⁵ Mänitä mäbøjpädøjcä Saulo hajxy coods piädaacy møj-cachjooty. Mänit hajxy quiuhdøøñajxy maa ja'a cajpt hñajty piquiä yhamuudsø'øguiän. Jaduhñsä Saulo piäyø'cy.

²⁶ Coo Saulo jim chohñ Damasco, mänit jim ñøcxtägajch Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän. Pero je'enä ja'a Saulo hajxy hñajty nägøxiä jiaanč tehñ chähgø'øy. Hix, cab hajxy hñajty ñajuø'øy pø mäbøjp hñajty je'ebä. ²⁷ Jimä mäbøjpä hñajty tu'ug xiøhaty Bernabé. Je'e mäböcypiä, cab hñajty chähgø'øy. Mänitä Bernabé ja'a Saulo wioonøcxy maa ja'a apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy coogä Saulo ja'a Jesús hñajty tøø wyiinħixy tu'haam-nøcxpä jim Damasco-mäwiingón, møød coogä Jesús ja'a Saulo jim miägaxy, møød coogä Saulo tiägøøyy mädiaacpä hamøj jootmøj jim Damasco ja'a Jesúscøxpä. Jaduhñä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy ja'a Saulocøxpä. ²⁸ Mähmøøyy ja'a Saulo jim Jerusalén. Mänitä Saulo ja'a apóstoldøjc tiägøøyy møødwädiäjpä. Mänitä mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä ja'a Jesúscøxpä hamøj jootmøj. ²⁹ Jimä judíoshajxy hñajty näje'e, hægriego hajxy hñajty yhayuuc-hajpy. Mänitä Saulo tiägøøyy møødyajcapxiøebiä ja'a Jesúscøxpä. Pero cabä judíoshajxy jaduħ yhojiiäwøøyy. Mänit hajxy wyiinmaayy coo ja'a Saulo hajxy yagho'ogät. ³⁰ Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduħ miädoyhajty coogä Saulo hñajty yagho'oga'añii, mänitä Saulo hajxy miøødnøcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mänitä Saulo hajxy quiejxtägajch Tarso.

³¹ Mänitä tsip jaduħ yhamaadiujnä ja'a mäbøjpädøjcøxpähajxy, mäduħnjaty hajxy hñajty xii yaa chäna'ay, møød jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehngahnä møcmäjaa hajxy hñajty mio'oyii jøjwidsø'ø ja'a Dioshəpəritäm, paady hajxy hñajty jabom-jabom miayø'øy.

³² Y ja'a Pedro, wiinduhmčhajtøjc hñajty wiädity mäduħnjatiä mäbøjpädøjc-hajxy hñajty chäna'ay. Mänit jim ñøcxøøbiä maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Lida. Jimä mäbøjpädøjc-hajxy hñajty chänaabiä. ³³ Jimä jaja'ay hñajty tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hñajty

xøhajpä Eneas. Tuctujcumøjt hñajty tøø piøgyii. Jue'e hñajty je'e, cø'ømucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mänit jim ñøcxy maa Eneas tiøjcän.

³⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miič xyajmøcpøgaamb. Pädo'øg. Pädit yø'ø mgøjxt.

Tuunä ja'a Eneas jaduħ ñä'a nämäayyä, mänitiä jiaanč pädo'cy. ³⁵ Mäduħñtiä jaja'ayhajxy hñajty chäna'ay jim Lida møød jim maa ja'a joy hñajty xiøhatiän Sarón, coo hajxy jaduħ miädoyhajty coogä Eneas hñajty tøø pia'amnaxy, mänitä Eneas hajxy nägøxiä hoy yħixy coo tøø jiaanč møcpøcy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy mäbøjpä ja'a Jesúscøxpä. Mänitä yhamdsoo cuħdujt hajxy ñajtsħixøøñä.

³⁶ Jimä tajjaya'ay hñajty tu'ug chäna'ay maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Jope. Tabita ja'a tajjaya'ay hñajty xiøhaty arameo-ayuuc-haamby. Hægriegoħaamby, jue'e hajxy hñajty tyijy Dorcas. Jaduhñ miädia-agytiägø'øy "Gacela." Hoorä, ja'a Dorcas, miäböjpiä Diosmädia'agy hñajty je'e, paadiä häyoobädøjc hñajty naxy piuhbety, pønjayty hñajty tii yajmaajajp. Jaanč tehñ yhojyä Dorcas hñajty jaja'ayhaty.

³⁷ Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjaja'ay hajxy yajtsiiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cøxp nähbettøgooty. ³⁸ Jim Jope, wiingón hñajty jim Lida maa ja'a Pedro hñajty yħitiän. Hoorä, ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hñajty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduħ miädoyhajty coogä Pedro hñajty jim wiädietyñä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nõcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hñajty tøø yho'oguiän.

³⁹ Mänitä Pedro jiaanč panøcxy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonøcxä nähbettøgooty maa ja'a ho'ogyjaja'ay hñajty wyijtsna'ayän. Piquiä ja'a yaamgto'oxy ja'a ho'ogyjaja'ay hajxy hñajty tøø piäda'agy. Wi'i jioøby wi'i xiiu'tsp hajxy hñajty. Mänitä Pedro ja'a wit tucxy yagħijxä mädyiijatiä Dorcas hñajty tøø yhädiuñ. ⁴⁰ Mänitä Pedro ja'a jaja'ay nägøxiä yħøxquejxpädsøømy. Mänitä Pedro jyijcädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjaja'ay wyiin-hee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädo'øg.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coo ja'a Dorcas ja'a Pedro yħixy, mänitä Dorcas yhäñaayyø'cy. ⁴¹ Mänitä Pedro ja'a Dorcas wyidsø'cy. Mänitä Pedro ja'a mäbøjpädøjc quiyaaaxøøyy tøgooty møødä yaamgto'oxy. Coo hajxy tiøjtägøøyy, mänit hajxy yħijxy coo ja'a Dorcas hñajty tøø jiuujpiøjnä. ⁴² Mänitä mädia'agy paquiä wia'xy jim Jope cooc jaduħ tøø jiuujpiøcy. Mänitä jaja'ayhajxy may jiaanč mäböjcy ja'a Jesúscøxpä. ⁴³ Mänitä Pedro jim jiaac mähmøøyy Jope maxiøø. Jim hñajty miejtsa'agy maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä.

10 Jimä jaja'ay hñajty tu'ug chäna'ay Cesarea, ja'a hñajty xøhajpä Cornelio. Soldado-wiindsøn hñajty tiuumby. Italia ja'a soldadohajxy hñajty chooñ. Nämäyyä soldadohajxy hñajty jim yħity Cesarea. ² Hoyyä Cornelio ja'a Dios hajxy hñajty wyiin-

gudsáhghø'y møødä yhuung møødä tio'oxy. Hojiootä Cornelio hana'jty jiaanč tehṽ mĩøød. Naxiä judioshajxy hana'jty piuhbedyii xädø'øñhaam, ja'a hajxy hana'jty häyoobä. Jabom-jabomä Cornelio hana'jty Dyiospa'ya'axy. ³ Mäna'xyiøø hana'jty jaduhṽ, jimä Cornelio hana'jty tiuñ xiajy tøgooty, mänitä Diosmoonsä tu'ug nãgüehxtøø'xy maa Cornelio hana'jtian. Tsajpootyp ja'a Diosmoonsä hana'jty tøø chohnda'agy. Mänitä Diosmoonsä ja'a Cornelio nãmaayy:
—Cornelio.

⁴ Coö ja'a Cornelio ja'a Diosmoonsä jaduhṽ yhjxy, chähgøøyy jaduhṽ. Jejcy-juøøby miähee'pnaayy. Mänit miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii mdsøjpy.

Mänitä Diosmoonsä yhadsooyy:

—Xquiumaaby miichä Dios jaduhṽ coö miich tehngahnä mba'ya'axy, møød coö miichä häyoobäjäya'ay naxy mbuhbety. ⁵ Jim Jope, jimä jäya'ay tu'ug chana'ay mejpia'a, ja'a xøhbjpä Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimä craa tu'ug yhäñña'ay maa ja'a Simón tiøjcän. Mejstuu' ja'a craa xiøø, Simón møød Pedro. Jimä cugapxy mejstägøøg mguéxät Jope, weenä Pedro jaduhṽ næcxy nãma'ayii cooc miich yaa miñ xquihixy. Jaaya'ay jaduhṽ xhawáañp tii miichä Dios xyajmädsoj coö mgudiünät —nøñä Diosmoonsä miänaañ.

⁷ Coö ja'a Diosmoonsä wiyimbijnä, mänitä Cornelio ja'a mioonsä metsc quiuyaaxøøyy møødä soldado tu'ug. Dioswiingudsähgøøbiä soldado hana'jty. Miøødnijiootpáatäbä Cornelio ja'a soldado hana'jty. ⁸ Mänitä Cornelio quiøxy yajmøødmäiaacy waambaty hana'jty tøø nãma'ayii ja'a Diosmoonsäm. Mänitä Cornelio ja'a mioonsä jim quiejy Jope nädägøøg møødä soldado.

⁹ Cujaboom cuyxiøø, jim hajxy hana'jty tiu'uyo'oyñä.

Ja ween hajxy hana'jty jim quia'a mech Jope. Y ja'a Pedro, mänit jim wiyimbejty tøjnähgøxp Diospa'yaaxpä. ¹⁰ Jaanč tehṽ yähó'cäbä Pedro hana'jty. Jaguiay hana'jty je'eduhṽ. Jimä quiaay hana'jty yaghoyøøyyäxä. Mänit jaduhṽ wiyinhixy ¹¹ coö ja'a tsajt hana'jty tøø yhawaa'äch. Mänit jaduhṽ yhjxy coö tii jaduhṽ quiuhdøøñaxyii nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hitä poobwit hana'jty xiojtsøøguiä. Jaduhṽ hana'jty miänoonna'ay. ¹² Madiu'u animalhajxy hana'jty jim quiahxøøgy poobwittøøguiøxp, møødä hamädaaxte-cypiähajxy, møødä tsahñdy, møødä muuxy. ¹³ Mänitä Dios ja'a Pedro nãmaayy:

—Pedro, pädø'øg. Yagho'og yø'ø animal maybä. Mänit mdsú'udsät.

¹⁴ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj; cábøch yø'ø animal jaduhmbä mänaa ndsu'uçh. Hix, cab højts nguhdujt jaduhṽ myiñ coö højts animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.

¹⁵ Mänitä Pedro nãmäyägumbä:

—Tijátyhöch nyajnähdijpy coö hajxy mdsú'udsät, cab jaduhṽ yhäxixøøgy coö hajxy mwiingápxät —nøñä Dios miänaañ.

¹⁶ Tägøøghoocä Pedro jaduhṽ miägäpxä, mänit yhjxy coö ja'a poobwit chajpécumbä tsajpootyp. ¹⁷ Wyi'i

tiajpy wyi'i miaabiä Pedro hana'jty tiiguiøxpä hana'jty jaduhṽ coö tøø wiyinhixy. Y ja'a Cornelio quiugapxyhajxy, tøø ja'a Simón ja'a tiøjc hajxy hana'jty piäatänä.

¹⁸ Mänit hajxy møc quiugapxøøyy pø jibiä Simón Pedro jiaanč hity.

¹⁹ Y ja'a Pedro, je'enä hana'jty wyi'i tiajpy wyi'i miay tiiguiøxpä hana'jty jaduhṽ coö tøø wiyinhixy. Mänitä Dioshespiritu ja'a Pedro nãmaayy:

—Madow, xiiby miich häna'c nädägøøg xyhøxta'ay.

²⁰ Mänac, næcx yø'ø häna'c yajtøjtägøøw. Hoy jaduhṽ coö mbanøcxät coö hajxy hana'jty wiyimbida'añ. Hix, høøch yø'ø häna'c jaduhṽ tøø nguexy coö miich jaduhṽ xwioonøcxät maa ja'a quiajpthajxiän.

²¹ Mänitä Pedro jiaanč mäna'jcy. Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä nãmaayy:

—Høøch Pedrohajp. Høøch mijts xyhøxtaaby. Tiič mijts xwia'ana'añ.

²² Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio højts tøø xquixy, ja'a soldado-wiindsøn. Jaanč tehṽ yhojiaäya'ay je'e. Dioswiingudsähgøøby je'e. Jiaanč tehṽ chojpiä judíos ja'a Cornelio hajxy. Jiaanč tehṽ quiumaaby hajxy jaduhṽ —nøñä Pedro nãmaayy.

²³ Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä nãmaayy coö hajxy tiøjtägøøwät, møød coö hajxy jim miestä'agät. Cujaboom hajxy wiyimbijnä näguipxy møødä Pedro. Naje'e ja'a mæbøjpädøjc-hajxy pianøcxpä, ja'a hajxy hana'jty jim tsänaabiä Jope.

²⁴ Cumaaxc hajxy jim miejch Cesarea. Jimä Cornelio hana'jty yhäxixy, møødä jiu'ymøødä miägu'ug, møødä miägu'ughajpähajxy. ²⁵ Coö ja'a Pedro jim miejch maa ja'a Cornelio tiøjcän, mänitä Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy. Mänitä Cornelio ja'a Pedro wiyinjicädaacy. Wiyingudsähgøøwaambiä Cornelio ja'a Pedro hana'jty jaduhṽ. ²⁶ Mänitä Pedro ja'a Cornelio nãmaayy:

—Tänaayyø'øg, ca'aäch nDiosä. Nä'ä pajäya'ayahajpøch høøch nej miichän. Cab jaduhṽ yhäxixøøgy coöch miich xwyiingudsähgøøwät.

²⁷ Mänitä Cornelio jiaanč tänaayyø'cy. Mänit hajxy paquiä miädiaacy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy maa ja'a Cornelio miägu'ughajpähajxy hana'jty nämay tøø yhamugøøyän. ²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Højts judíos-jäya'ay, jaduhṽ højts nguhdujt myiñ coö højts jiiby nga'a tøjtagøøwät maa jäya'ay tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä, nébiøch chaa tøø ndøjtägøøyän. Coöchä Dios jaduhṽ xyajwiihjxy, jadhühhöch tøø xyajwiijuøøgy coö jaduhṽ quia'a häxixøøgy coöch pøn nbéxät. ²⁹ Paady, coöchä Cornelio tøø xyajmøjya'axyii, päadyhöch jaduhṽ tøø nga'a mäna'añ coöch hana'jty nga'a mina'añ. Huuc tunä mayhajt, høøch huuc hawáañac tiič jaduhṽ coö tøø xyajmøjya'axyii.

³⁰ Mänitä Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtøjcy mädägøøyy, yäabiøch hana'jty nDiospa'ya'axy tøgooty. Mäna'xyiøø hana'jty je'e. Mänitä jäya'ay tu'ug nãgüehxtøø'xy høøch nwiinduum. Jaanč tehṽ yhämbä wyit hana'jty. ³¹ Mänitøch xñãmaayy: "Cornelio, tøø miichä Dios xmiädoy coö

jaduhñ jabom-jabom mba'ya'axy. XquiUmaaby miičhä Dios jaduhñ coo miičhä häyoobädøjc mnäxuuch.

³² Capxyñäguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiñ. Jim jaduhñ yhahäña'ay maa ja'a craa Simón-hajpä tiöjcän, ja'a wajhacyajtøtspä. Mejypia'a mädøyyä chäna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miédsät, mänit miičhä jaduhñ xmiøødmädia'aga'añ." ³³ Mänitöch häna'c jim njaančh quejxy coo miičhä nøcxxy xwiöy. Hoy jaduhñ coo tøø mmiñ. Paady højts yaa tøø nhamugø'øyy coo højts miičhä mgapxy mmädia'agy nhamädoowhidäañäm nebiaty miičhä Dios tøø xñä-jtscapxøøyyän coo højts jaduhñ xyajmøødmädiaac-tägätsät. Xyhijxp højtsä Dios jaduhñ coo højts hamuumdu'joot nmäböga'añ —nøñä Pedro nña-maayä.

³⁴ Mänitä Pedro tiägøøyy mädiaacpä:

—Tøøch nwiinjüøñä coo højtsä Dios tu'cuhtujt xchöjcäm. Cabä Dios pøn hixy heeby piäda'agy. Tøyhajjt jaduhñ. ³⁵ Pønhatiä Dios jaduhñ wiingudsähgøøby hamuumdu'joot, pønhaty hojioot møød, je'edsä Dios quiUmaaby, homiädyyi cajptä hajxy jia tsooñ. ³⁶ Mänaa ja'a Juan tiägø'øyän mäyajnäbejpä, mänitä mädia'agy jim tiägøøyy jajwa'xpä Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty quilexa'añ maa ja'a israeli-ta-jäya'ayhaxiän, majaty hajxy hänajty chäna'ay, jaduhñä piojpä quiädieeybä hajxy nähwa'ads quihwá'adsät. Jaaya'ay hajxy nägøxiä nWiindsøn'häjtäm.

³⁸ Nazaret ja'a Jesús hänajty chooñ. Mänitä Dios ja'a Jesús ja'a yhEspiritu mioöyy møøädä mäjaa. Jaduhñä Jesús wyiinguejxä coo wiädität mayhajtuumbä. Pønhaty hänajty pøjcäp, jajpa'amnäxäp hajxy hänajty. Pønhatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, jajnähwäatsäp hajxy hänajty. Puhbéjtäbä Jesús hänajty ja'a Diósäm.

³⁹ Højts, hamdsoo højts nhijxy tijatiä Jesús jim tiuun Judea-naaxooty møød jim Jerusalén. Paady højtsä tøy-hajt nmøødä coo tiøyyä. Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Jaduhñ yho'cy. ⁴⁰ Pero cumaaxcä Dios ja'a Jesús jagjujyipiøjy. Mänit højtsä Dios ja'a Jesús xyaghijxy coo hänajty tøø jiaančh jujyipiøcy. Cabä jäya'ayhajxy nägøxiä yhiyxy. Jagoöyyä højts nhijxy. Paady højtsä Dios xyaghijxy coo højts hänajty jaduhñ tøø xyajnähdi-jy. Mänit højtsä Jesús nmøødcayy nmøødhucy.

⁴² Mänit højtsä Jesús xwyiinguejxy coo højtsä Diosmädia'agy nøcxxy nyajwa'xy wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús tøø piäda'agy coo jäya'ayhajxy nägøxiä jajtøyhajtyegøøjät, yho'oguiä, jiu-yjquiä. ⁴³ Jaduhñä profetadøjc-hajxy jecy quijuhajy coogä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy jajnähwa'ačh jajcuhwa'ačhi, pønhatiä Jesús ja'a miädia'agy mäböjçäp.

⁴⁴ Cahnä ja'a Pedro hänajty miädiaacpädø'yñä, mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a DioshEspiritäm, pønhatiä Pedro ja'a miädia'agy hänajty hamädoowhijtäp. ⁴⁵ Y ja'a judiøshajxy, ja'a Pedro hajxy hänajty tøø piamechijäbä, ja'a hajxy hänajty mäböjçäp, coo hajxy jaduhñ yhiyxy coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøshajpä yhadägøøyy jioottägøøyyä, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy. ⁴⁶ Hix, miädoow ja'a judiøsha-

jxy jaduhñ coo ja'a ca'a judiøspähajxy hänajty wiing-hayuuc miädia'agy. Jaduhñä Dios hajxy hänajty quiapxpaady coo miøjjä coo jiaančhä. ⁴⁷ Mänitä Pedro ja'a judiøš nña-maay:

—Neby højtsä DioshEspiritu xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduhñ hädaa jäya'ayhajxy yabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä, hädaa ca'a judiøshajxypä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nähéjçät.

⁴⁸ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay ca'a judiøspä jiaančh nña-maay coo hajxy nähéçät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaančh näbety. Mänitä Cornelio ja'a Pedro nña-maay coo Pedro jim jiaac hidät mejtsxøø tögøøgxøø maa ja'a Cornelio tiöjçän.

11 Mänitä mädia'agy jim wia'xy Judea-naaxooty wi-induhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø jiojçgø'øyy, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Jaduhñä apøstoldøjc-hajxy miädoyhajty møøädä mäböjçadøjc-hajxy. ² Pero coo ja'a Pedro jim nñøcxtägajch Jerusalén, mänit nähöjjä:

—Tii miičhä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Tii hoy coo tøø mmøødcay coo tøø mmøødhucy.

Ja'a mäböjçadøjc-hajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänajty mänaambä coo ja'a ca'a judiøshajxy tsipçøxp jajcircuncidarhájçät nebiä judiøshajxy quihudujthatiän. ⁴ Mänitä Pedro quioöxy mädiaacy tiiguiøxpä hänajty coo tøø yhoy Cesarea:

⁵ —Jimhøch hänajty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiøhatiän Jope, mänitöch nwiinhijxy coo tii hänajty quihudøøñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit hänajty xiojtsø'oguiä. Jaduhñ hänajty miänooñna'ay. Coo jaduhñ nñäxçädaacy maačh hänajtiän, ⁶ mänitöch jii by nguheebøøyy poobwittøjiooty. Mänithöçhä animal madiu'u nhijxy møøädä hamädaaxteçyipiähajxy, møøädä hawa'anjatypä, møøädä tsahñdy, møøädä muuxy. ⁷ Mänithöçhä Dios xñä-maayy: “Pedro, pädø'og. Yagho'og yø'ø animal. Mänit md-sú'udsät.” ⁸ Mänitöch nhadsoöy: “Wiindsøn, caj, cäbøch yø'ø animalduhmbä mänaa ndsu'uch. Hix, cab højts nguhdujt jaduhñ myiñ coo højtsä animal hoñä'ä mädyibä ndsú'udsät.” ⁹ Mänithöçhä Dios jadähooc xñämáaguuiumbä: “Tijätyhøch nyajnähdiypy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixø'øyy coo hajxy mwi-ingápxät.” ¹⁰ Tägøøghooc-høçhä Dios jaduhñ xñä-maayy, mänithöçhä poobwit nhijxy coo chajpéjçumbä tsajpootyp. ¹¹ Mänithöçhä häna'c nädagøøg xñämejch maačh hänajty nmejtsta'aguiän. Jim hajxy hänajty tøø chohnda'agy Cesarea. ¹² Mänithöçhä DioshEspiritu xñä-maayy cooch tähooccapxiä nbadu'uböçgät. Mänitöch njaančh møødnøcxxy. Mänit hädaa mäböjçadøjc-hajxy nädüdujç piadu'uböjçäp. Jope hajxy chooñ. Coo højts jim nmejch Cesarea, mänit højts jim ndøjtägøøyy maa ja'a craa Corneliohajpä tiöjçän.

¹³ Mänit højtsä Cornelio xyajmøødmädiaacy nebiägä Diosmoonä tsajpootypä nñäguextø'øxiän ja'a Cornelio wyiinduum. Mänitägä Diosmoonä ja'a Cornelio nña-maayy: “Jimä craa tu'ug yhity Jope, ja'a xøhajpä Simón Pedro. Capxyñäguex ja'a craa jaduhñ coo yaa myínät.

¹⁴ Coo yaa miédsät, mänit miičh xyhawaᵐᵐaᵐᵐᵐᵐᵐ nebiä mbojpa mgädieeybä hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät, mөөдä mhuung mөөдä mdo'oxy." ¹⁵ Coočh ndägөөy mädiaacpä, mänitä Corneliohajxy yhadägөөy jioottägөөy ja'a DioshEspíritäm, neby hөjts jayəbajt xyhuuc nägädaacämbän. ¹⁶ Mänitöch njahmiejtstaacy nebiä Jesús tähooc miänaañän: "Ja'a Juan, nөөhaam hijty miäyajnäbety. Tөyhajt jaduһ. Pero mijts jaduһ xyajnäbetaamb ja'a Dios yhEspírituhaam", nөm hөjtsä Jesús xñämaayy. ¹⁷ Y coo hajxy tөө nmäbөjcäm ja'a Jesucristocөxpä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tөө xmióoyyäm. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospa, tөө ja'a Dios ja'a yhEspíritu mioobiä, neby hajxy tөө xmióoyyämbän. Pөһhөch hөөčh coočhä Dios jaduһ nnä'a capxhadúgät —nөmä Pedro miädiaacy.

¹⁸ Coo ja'a mäbөjpädөjc-hajxy jaduһ miädoyhajty jim Jerusalem, mänit hajxy hamoһ haducy miähmөөy. Mänitä Dios hajxy pia'yaaxy coo miөj coo jiaančh. Mänit hajxy miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospa, tөө ja'a cuhdugt hajxy mióoyyäbä coo ja'a Dios hajxy jiojрөgө'өwät, mөөд coo ja'a yhaxөөgcuhdugt hajxy һajtsxixө'өwät, jaduһ hajxy cөjxta'axiөө jiuвhädat nebiä Dios jiuвhатиän.

¹⁹ Tөөyämä Esteban hänajty jim yagho'ogyii Jerusalem, mänitä mäbөjpädөjc-hajxy jim tiägөөy jaamdúuñbä tsaächtiúuñbä. Coo hajxy jim chohһ, näje'e hajxy jäguembaady һөcxөөy, Fenicia, Chipre, Antioquía. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy ja'a Jesucristocөxpä homiaajä, jagooyyä judíos ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajnahixө'өy. Pөnjaty hänajty ca'a judíos, cab hajxy hänajty yajnahixө'өy. ²⁰ Ja'a mäbөjpädөjc-hajxy hänajty jim tsohmbä Chipre mөөд Cirene, coo hajxy näje'e miejch maa ja'a cajpt hänajty xiөhatiän Antioquía, hопiөңä Diosmädia'agy yajnahixө'өy ja'a Jesúsөxpä, mөөдä judíoshajxy, mөөдä ca'a judíoshajxypä. Jaduh hajxy yajnahixө'өy coo ja'a Jesús hajxy nWiindsөһhättäm. ²¹ Ja'a mäbөjpädөjc-hajxy, miөөdhättäbä Dios ja'a miөcmäjaa hajxy hänajty. Mänitä jäya'ay ja'a jicyquihdugt hajxy nämay һajtsxixөөy. Mänitä Dios hajxy jiojрөgө'өy.

²² Ja'a mäbөjpädөjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty hijpä Jerusalem, coo hajxy jaduһ miädoyhajty coo ja'a mäbөjpädөjc-hajxy hänajty jim miayө'өy Antioquía, mänitä Bernabé hajxy jim quiejxy. ²³ Coo ja'a Bernabé jim miejch Antioquía, mänit yhijxy coo ja'a Dios ja'a mayhajt hänajty möj tөө tiuһ, coo ja'a mäbөjpädөjc-hajxy hänajty tөө jiaančh mayө'өy. Mänitä Bernabé jiaančh tehm xioөndaacpөjcy. Mänitä Bernabé ja'a mäbөjpädөjc һämaayy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngahnä miäböögät hamuumdu'joot ja'a Jesucristocөxpä. ²⁴ Hojiootä Bernabé hänajty jiaančh tehm miөөд. Jiaančh tehm miөөдä DioshEspíritu hänenjy je'eduh. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hänajty miäböocy. Paadiä mäbөjpädөjc-hajxy hänajty jaduһ tehngahnä miayө'өy, ja'a hajxy hänajty mäbөjpä ja'a Jesúsөxpä.

²⁵ Coo ja'a Bernabé jim chohһ Antioquía, mänitä Saulo hoy piaady. Mänit hajxy jim nämetsc һөcxtägajch Antioquía. ²⁶ Tu'jumөjtä Bernabéhajxy jim yhijty mөөдä Saulo maa ja'a mäbөjpädөjc-hajxiän. Jimä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy nämay yajwiingapxөөy. Jim Antioquía, jimä mäbөjpädөjc-hajxy yajxөbejtsöһnä cristianos, je'eguiөxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hänajty tөө jiojрөgө'өy.

²⁷ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiiby quiädaacy Antioquía. Jerusalem hajxy hänajty tөө chohnda'agy. Tөө hajxy hänajty һajtscapxөөy ja'a Diösäm. ²⁸ Tu'jäya'ay hänajty xiөhaty Agabo. Tөө ja'a mäbөjpädөjc-hajxy hänenjy yhamugө'өy. Mänitä Agabo tiänaayyө'cy jäya'ayhaguvc. Mänit miänaañ coögä yuuxөө hänenjy jejcy jiaadaañii wiinduһmyhagajpt. Mänit jaduһ jiaančh töji-ajty cujey mänaa ja'a Claudio hänajty jim tiuung-mөөдän Roma. ²⁹ Mänitä mäbөjpädөjc-hajxy quiojyquiapxytiuuһ jim Antioquía coo ja'a xädө'өñ hajxy hänajty jim quixa'añ Judea maa ja'a mäbөjpädөjc-hajxy jimban. Jaduh hajxy hanidiuһjaty jejcy, mäduһtiä xädө'өñ hajxy hänajty miөөдä. ³⁰ Mänitä xädө'өñ hajxy jaduһ jiaančh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim mänөc Judea mөөдä Saulo. Mänitä majjäya'adiөjc ja'a xädө'өñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Judea.

12 Mänitä mäbөjpädөjc-hajxy näje'e tiägөөy jaamdúuñbä tsaächtiúuñbä. Ja'a Herodes jaduһ jatcөөy, ja'a hänajty tuumbä gobiernä jim Judea. ² Mänitä Herodes ja'a Santiago yajyagho'cä espadahaam, ja'a Juan yhajch. ³ Coo ja'a Herodes jaduһ yhijxy coo ja'a judíoshajxy hänajty xioөnda'agy je'eguiөxpä coo ja'a Santiago hänajty tөө yagho'ogyii, mänitä Herodes ja'a Pedro yajmajtsä. Ja'a xөө hänenjy jättäp mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän, ja'a ca'a tsoomiөөdpä. ⁴ Coo ja'a Pedro jaduһ yajmajch, mänit chuumä. Xөөmdsuһm ja'a Pedro hänajty cwieendähadyii ja'a soldädäm. Täduvc-horajatiä soldadohajxy hänajty nämadaaxcjay yhadäna'ay. Niguiuwjtsäp hajxy hänajty. Tөө ja'a Herodes hänajty wyiinmay coo ja'a Pedro hänajty xөөnaxy yajtөyhajtyega'añii cu'ughaguvc. ⁵ Hoyyä Pedro hänajty jia tsumiä, tehngahnä mäbөjpädөjc ja'a Dios hajxy hänajty pia'ya'axy ja'a Pedrocөxpä, coo yhөxmadsөjät.

⁶ Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hänajty yajnöcxä'añ cu'ughaguvc, jimä Pedro hänajty mia'ay pujxtөgooty. Coods hänenjy jaduһ. Soldadohaguvc hänenjy mia'ay. Cө'өxoch hänenjy jaduһ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hänenjy yhadäna'ay pujxtөghaawjooty. ⁷ Mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtө'өy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitä jөөn jiiby yagjajөy pujxtөgooty. Mänitä Diosmoonsä ja'a Pedro jiaһmyu'xy. Mänitä Pedro һämaayyä:

—Tsögäm, päдө'өг.

Mänitä Pedro ja'a cadena quiө'өгahduutä. ⁸ Mänitä Diosmoonsä miänáᵐᵐgumbä, ja'a hänajty jim tsohmbä tsajpootyp:

—Niwiөһnda'adsөө. Päгө'өw yө'ө mgө'өг.

Coo ja'a Pedro jaduhñ quiudiuuñ, mänit ñämäayyägumba:

—Pägø'øw yø'ø mjocxwit. Høøch pajáamäc.

⁹ Mänitá Pedro ja'a Diosmoonsá jiaančh padu'ubøjcy. Cabä Pedro hánajty ñajuø'øy pø tøyyä ja'a Diosmoonsá jiaančh hijxy, tögä ñä'ä wiinhijx jaduhñ. ¹⁰ Mänitá Pedrohájxy jím ñájxy maa ja'a soldado jayøjpä hánajty yhadána'ayän. Mänit hájxy ñájxy maa ja'a miämet-spän. Coo hájxy jím miejch maa tehñ piujxtøghaawän, mänit yhawaach hamdsoo. Coo hájxy piädsømy, mänit hájxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitá Diosmoonsá yhadägoyyøøñä. Niduihmä Pedro jaduhñ miähmøyy.

¹¹ Mänitá Pedro wyiinmahñmejtsnä. Mänit miänaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduhñ coöchä Dios ja'a mioonsá tøø xya-jnäguxy. Tøøch jaduhñ xyajnähwa'ačh ja'a Herodescøxpä møødä judíoshájxy.

¹² Mänitá Pedro jím ñøcxy maa ja'a María tiøjcän, ja'a Juan ja'a tiaj. Jaduhñä Juan hájxy hánajty tyijpä Marcos. Tøø jäya'ayhájxy hánajty may yhamugø'øy tøgooty Diospa'yaaxpä. ¹³ Coo ja'a Pedro jím miejch, mänitá tøgaaaw quiøjxnocy. Mänitá quixy tu'ug jím miejch maa ja'a tøgaaawän, ja'a hánajty xøhájpä Rode. Miä-dowaambiä Rode hánajty jaduhñ pøñä tøjc cojxnøj.

¹⁴ Coo ja'a Rode ja'a Pedro yomädooyy, mänitá Rode päyø'øguiä wyiimbijty xoondáacpä. Cabä Rode ja'a tøjc ñä'ä yaghawaach. Mänit hoy ñägapxy coogä Pedro hánajty jím tiäna'ay tøguyy. ¹⁵ Mänitá Rode ñämaayyá:

—Tøø miichäda'a mguhhiñ.

Pero tehngahnä Rode hánajty miäna'añ cooc hánajty jie'ejä ja'a Pedro. Mänit hájxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a yhaañämädah yø'ø.

¹⁶ Jímä Pedro ja'a tøgaaaw hánajty tehngahnä jia wi'i quiøjxnocy. Coo hájxy hoy yaghawa'ačh, mänit hájxy yhiijxy coo hánajty jiaančh jie'ejä. ¹⁷ Mänitá Pedro seña tiuuñ quiø'øhaam coo hájxy yhamónät. Mänit jaduhñ miädiaacy neby hánajty tøø yajpäsømyii pujxtøgooty ja'a Diósäm. Mänit jiaac mänaañ:

—Nøcxä Santiago hájxy hawaanä møødä mäbøjpädøjc coöch tøø nnähwa'ačh.

Coo ja'a Pedro jaduhñ miädiaacpädøyy, mänit wi-ingtuum ñøcxnä.

¹⁸ Coo jobøøñä, mänitá soldadohájxy jiaančh tehñ yagjuøøyy coo ja'a Pedro hánajty quia'a jiiibiän pujxtøgooty. ¹⁹ Mänitá Herodes yhanehmy coo ja'a Pedro yhøxta'awøøjät. Coo ja'a Pedro maa quia'a yajpaaty, mänitá soldadohájxy yajnähdsøømä, ja'a hájxy hánajty tøø yhadána'ayäbä maa ja'a pujxtøjcän. Mänitá Herodes yhanehmy coo ja'a soldadohájxy yagho'ogøøjät. Mänitá Herodes jím chohñ Judea. Mänit jím ñøcxy tsänaabiä Cesarea.

²⁰ Mänitá Herodes ja'a cu'ug jiaančh tehñ miäjoot-ma'ty, ja'a hájxy hánajty tsänaabiä jím Tiro møød jím Sidón. Mänitá cu'ughájxy nägøxiä quiøjyquiapxytiuuñ coo hájxy nägøxiä jím ñøcxät ja'a Herodes wyiinduum. Jímä Herodes ja'a mioonsá hánajty tu'ug xiøhaty Blasto. Møjtuumgä Blasto hánajty jím miøød maa ja'a Herodes wyiinduumän. Mänitá cu'ugä Blasto hájxy

miäjuuyy coo ja'a Blasto ja'a cu'ug piuhbédät, weenä tsip jaduhñ ñaxy miay. Hix, jímä cu'ughájxy hánajty tiuunädaacthaty maa ja'a Herodes ñaaxootiän. ²¹ Coo hájxy hánajty tøø yajcuhdycy mänaa hájxy hánajty jím yhamugø'øwa'añän maa ja'a Herodes wyiinduumän, mänitá Herodes ja'a reewyit piägøøyy. Mänit jím yhøxtacy maa ja'a yhäñaabejtän, maa ja'a cu'ughájxy hánajty tøø yhamugø'øyän. Mänitá Herodes ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä. ²² Mänitá cu'ughájxy tiägøøyy yaaxpä:

—Yø'ø craa xím capxpä, jue'e yø'ø, Diosäda'a yø'ø; ca'ada'a yø'ø jiäya'ayä neby højtshájtäm.

²³ Tuunä hájxy jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitá ja'a Diosmoonsá ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduhñ yajpa'ambejtä je'eguiøxpä coo ja'a Dios hánajty tøø quia'a wiingudsähgø'øy. Mänitá Herodes tiøngcuhdsu'tsä. Mänit yho'nä.

²⁴ Pero ja'a Diosmädia'agy, tehngahnä hánajty jaduhñ wia'xy wiinduhmyñaax wiinduhmyguiajpt.

²⁵ Hoorä, coo ja'a Bernabé møødä Saulo ja'a majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hájxy hánajty tøø mio'oy jím Jerusaleén, mänit hájxy wyiimbijnä. Mänit hájxy ñøcxtä-gajch jím Antioquia. Quixiä Juan Marcos pianøcxy.

13 Jím Antioquia, jímä jäya'ayhájxy hánajty may tøø yhamugø'øy Jesúswiingudsähgøøbiä. Näje'e hájxy hánajty tiuñ Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Näje'e hájxy hánajty tiuumbä yajnähixøøbiä. Ja'a hájxy hánajty jaduhñ tuumbä, jue'e hájxy hánajty xiøhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tsohmbä, Saulo, møød Manaén. Quixiä Manaén ja'a Herodes hánajty tøø miøødmuutsc-haty, ja'a hánajty jím tøø guibiernähátiäbä Galilea. ² Jiiibiä Dios hájxy hánajty wyiingudsähgø'øy jaguiay jayhu'ugy maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänit hájxy ñämaayyá ja'a Dioshespíritäm:

—Tøøchä Bernabé møødä Saulo nyajnähdiij coöchä nduung hájxy xtiúuñät. Mwiinguéxäp hájxy jaduhñ.

³ Coo ja'a mäbøjpädøjc-hájxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpädøyy, mänitá Bernabéhájxy quiø'onähgajpä møødä Saulo. Mänitá Bernabéhájxy tiu'ubøjnä møødä Saulo.

⁴ Mänitá Bernabéhájxy wyiinguejxä ja'a Dioshespíritäm coo hájxy wiädítät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Mänit hájxy jiiiby yhädaacy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Seleucia. Mänit hájxy hoy biarcotägø'øy. Mänit hájxy ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Chipre, ja'a mejyhagujpä. ⁵ Coo hájxy jím miejch, mänit hájxy jím biarcotägø'øy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Salamina. Mänit hájxy tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jímä Juan Marcos hánajty piawädijpä nä'ä jamiøød.

⁶ Coo ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hájxy hánajty tøø quiøxy hawädity jím Chipre, mänit hájxy miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Pafos. Jímä jäya'ay hánajty tu'ug wiädijpä, ja'a hánajty xøhájpä Barjesús. Judío hánajty je'e. Wiimahñmøød hánajty je'e. Jaduhñ hánajty yhøhnda'agy cooc tyijy hánajty je'e Dyiosquexiä.

7 Hoyyá Barjesús ja'a Sergio Paulo hánajty miøðdnim-
iägu'ughadyii, ja'a hánajty tuumbä gobernador. Co
ja'a Sergio Saulo jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Bernabé
ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty miäwädity, mänitá
Bernabéhajxy miøjyaaxä møødä Saulo. Miä-
dowaambäiägä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hánaj-
ty. 8 Haa ja'a Barjesús, Elimas hánajty xiøhaty ha-
griegoahaam. Hoorä, coo ja'a Elimas jaduhñ miädoyhaj-
ty coogä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hánajty miä-
dowa'añ, cabä Elimas jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänitá Eli-
mas ja'a Sergio Paulo jia jøjcapxøøyy coo quia'a
mäböğät. 9 Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hánajty je'e
xiøhajpä møødä Pablo. Hoorä, miøødä Pablo ja'a
Dioshespíritu hánajty. Mänitá Pablo ja'a Elimas wyiin-
hee'ppejty. 10 Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaančh tehñ yhøhñdaacp miich.
Jaančh tehñ yhaxøøğ miichä mwiinmahñdy. Caj miich
myajmädsocj coo jäya'ayhajxy hoy quiuhdujhádät. Tii
miich jaduhñ coo mwi'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios-
mädia'agy quia'a tøyyä. 11 Xyajcumädowaamb miichä
Dios. Xyajwiinxoodsaamb miich jaduhñ. Jecy miich wi-
inds mmähmø'øwa'añ. Caj miichä jajpä mdsoj hisa'añ,
—nøñä Elimas ñämaayyá.

Mänitá Elimas jiaančh wiinxoo'ch. Hobiänejpiä hánaj-
ty tioønđa'ay maa ñøcxø'øwät. Yhøxtaaby hánajty
jaduhñ pøñ jaduhñ wiinwidsäp. 12 Coo ja'a Sergio
Paulo jaduhñ yhijsy nebiä Elimas hánajty tøø jiaty tøø
yhabetiän, mänit yagjuøøyy. Mänitá Diosmädia'agy ji-
aančh mäböjcy coo tiøyyä.

13 Mänitá Pablohajxy jim biarcotägøøguiumbä,
møødä Bernabé, møødä Juan Marcos. Mänit hajxy
miejyñájxcumbä. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hã-
najty xiøhatiän Perga, jim maa ja'a naax hánajty
xiøhatiän Panfilia. Jimä Juan Marcos wyiimbijnä nidiuh-
m. Mänit yhádaacnä Jerusalén. 14 Coo ja'a Pablohajxy
jim chohñ Perga, møødä Bernabé, mänit hajxy jiaac
nøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Antioquía, jim
maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Pisidia. Coo ja'a
poo'xxiøø yhabaaty, mänitá Pablohajxy chajtøjtägøøyy
maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy jiiy
yhäñaaguüidaacy. 15 Ja'a häna'c-hajxy hánajty jiiy tu-
umbä tsajtgooty, mänitá Diosmädia'agy hajxy
quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyän, møød maa
ja'a profetahajxy jecy quiujahyyän. Mänitá Pablohajxy
ñämaayyá:

—Mägu'ughajpädøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy
mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenä cu'ughajxy
miädoy.

16 Mänitá Pablo tiänaayyø'cy. Mänitá quiø'ø chajtsihy,
weenä cu'ughajxy jaduhñ yhamädoowhity. Mänit miä-
naaň:

—Huuc hamädoowhit hajxy nägøxiä, mijts israeli-
tashajxy, møød mijts ca'a israelítabä. Mhaagä wiingud-
sähgøøbiä Dios hajxy. 17 Højts israelítabä, Dios højts
nDioshajxy. Jegyhajty højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty
jim yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egipto. Mänit
hajxy jaduhñ yajnähdiijä ja'a Diósäm coo hajxy hánajty
quiu'ughada'añii ja'a Diósäm. Mänit hajxy jim Egipto

yhøxwoobädsøømä ja'a Diósäm. Jaduhñä Dios ja'a
miäjaa yajcähxø'cy. 18 Coo hajxy jim wioomejtsä pactu-
um maa hánajty pøñ quia'a tsäna'ayän, jim hajxy
miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Míee'xtujpiä Dios hã-
najty jaduhñ, hoyyä miädia'agy hánajty quia'a jagä ya-
jtúuñäxä. 19 Mänitá israelitashajxy jim ñøcxy maa ja'a
naax hánajty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hãna-
jty jim tsänaabiä, ja'a näjuxtujc-hagajtpä, cøjx hajxy
yajcuhdägoyyii ja'a Diósäm. Mänit højtsä nhapä
ndeedyhajxy ñaaxpaatnä. 20 Mädaaxmägo'xjomøjt ja
cupc hánajty tøø yhity coo hajxy hánajty tøø chooñ
Egipto.

17 Mänitá Dios miänaaň coo cuduung hajxy miøød-
hádät. Jaduhñ hajxy jecy miøødhajty. Ja'a Samuel,
je'eds jaac tehñ tiuun cuduung. 21 Mänitá cu'ughajxy
miänaaň coo gobiernä hajxy mio'owøøjät, coo hajxy
jaduhñ yhane'emøøjät. Mänitá Dios ja'a Saúl yajnähdi-
jy coo je'e tiúnät gobiernä, ja'a Cis yhuung. Benjamín
ja'a Cis hánajty jegyhajty tøø yphatyt tøø tiedyhaty.
Juxychägui'xjomøjtä Saúl jaduhñ tiuun gobiernä.

22 Mänitá Dios miänaaňnä coo Saúl jaduhñ quia'a
túuñät gobiernä. Jaduhñ miänaaňnä coo David
jaduhñ ween tiuunä gobiernä: "Njaančh tehñ
quiümäabiøchä David jaduhñ, ja'a Isai yhuung. Cøx-
aamb jaduhñ quiudiuna'añ waambátyhöch nnä-
ma'awa'añ", nøñä Dios ja'a David jecy ñänøømy.

23 Mänitá Jesús cujecy jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David
jecy yphahajt tiedyhajt. Paadiä Dios ja'a Jesús quiejxy
coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween miñ yajnäh-
wa'ačhii. Jéquiänä Dios hajxy jaduhñ yajwiin-
waanøøyyä coogä yajnähwaatspä hánajty quieja'añ.

24 Cahnä Jesús hánajty tiägø'øyñä wädijpä, jimä Juan
ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiin-
gapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajt-
shixø'øwät, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot
wyiingudsähgø'øwät, møød coo hajxy ñäbétät. 25 Coo
ja'a Juan hánajty tiuumbädø'øwaañnä, mänit miänaaň:
"Jaduhñhöch mijtsäda'a xñänømy cooc tyijy høøch
nGristo. Ca'ačh nje'ejä. Jímhöchä njamiøød tu'ug jiaac
medsa'añ. Maas møcmaßäamøød je'e miedsa'añ
queech høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä
nebiä cuhdujt je'e miøødän ja'a jaac medsaambä."

26 'Mägu'ughajpädøjc, højtsä Abraham jecy nhaphajt
ndeedyhájtäm; møød mijts ca'a judíospä, mwiingud-
sähgøøbiä Dios hajxypä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy tøø
xyajnähdiijäm coo hajxy nägøxiä xyajnähwa'ad-
sáañäm. 27 Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabä
cu'ughajxy hánajty ñajuø'øy coo hánajty je'e
Dyiosquexiä. Ni ja'a teedywiindsøñhajxy hánajty quia'a
najuøøbiä. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cä, jaduhñä
Diosmädia'agy hajxy yajtøjiajty nej myiñän cujaay coo
ja'a Diosquexy hánajty yagho'oga'añii. Ja'a profeta-
døjc-hajxy jaduhñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy
hajxy hánajty jegyhajty mäwädijpä. Hoyyä cu'ugä Dios-
mädia'agy hánajty jia mädoy wiingusábadohaam
nebiä profetadøjc ja'a Diosquexy hajxy hánajty jia mä-
dia'aguian, cabä cu'ughajxy hánajty ñajuø'øy coo ja'a
Jesús hánajty Dyiosquexiä. 28 Jaduhñä cu'ughajxy hä-

najty tehngajnä ñä'ägä mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hānajty hanaxiä tøø quiädieey. Pero cab hānajty jaduħñ ñä'ä töyyäbä. Hoy hānajty quia'a jagä töyyä, tehngajnä cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduħñ ñāmaayy coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogøøjät. ²⁹ Coo ja'a Jesús jaduħñ jiaančh ho'cy, cøjx jaduħñ tiøjiaty nebiaty jim miädia'agyijän maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Mānit yajmānajcä cruzcøxp. Mānit hoy yajnaaxtägø'yii. ³⁰ Mānitä Dios ja'a Jesús yagjujyipiøjtägajch. ³¹ Mayhoočä Jesús jaduħñ jiaac hijxä ja'a jiamioødhajxy, ja'a hajxy hānajty quipxy tøø piadsøhndä'aguibä jim Galilea. Quipxiä Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorä, jäda'ahatiä Jesús hajxy miädiaacpä maa ja'a judiøshajxiän coogä Jesús Quiäristo.

³² Paady højts mijts jaduħñ nyajwiingapxø'ø'y ja'a Jesúsçøxpä. Jequiän højts nhap ndeedyhajxy yhawāañxä ja'a Diösäm coogä Dios ja'a yajnähwat-spä hānajty quixa'añ. ³³ Coo ja'a Jesús hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo jiuujiøjtägajch, jaduħñä Jesús hajxy tøø xjiaančh yajnähwāttsäm. Jaduħñä Dios ja'a miädia'agy yajtøjiajty neby højts nhap ndeedyhajxy jecy yhawāañxäm coogä Dios ja'a yajnähwat-spä hānajty quixa'añ. Jaduħñ jim myiñ cujaay maa ja'a salmo miämetspän: "Høøčh miich nHuunghajpy. Jäda'äch miich tøø nyagjujyipiøjtägach." ³⁴ Jéquiänä Dios jaduħñ miänaañ coogä yHuung hānajty yagjujyipiøjtägatsa'añ, jadúhñäc je'e quia'a pú'udsät. Jaduħñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: "Mijtsøch ngunuu'x-aañby nébiøčhä David tøø yajnäma'ayän. Nyajtøjia-adāañbiøch jaduħñ." ³⁵ Jaduħñ jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: "Caj miich mmāna'ana'añ coo ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coo hānajty tøø yho'ogy. Myagjujyipiøjtägatsaañby miich jaduħñ", nømä Dios ñāmaayy. ³⁶ Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmbädøøyy nebiä Dios hānajty tøø yajnähdijjien, mānitä David yho'nä tiägooñä. Mānit hoy ñāaxtägø'ø'y. Mānit piuutsnä. Tøyhajt jaduħñ. ³⁷ Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagjujyipiøjtägajtsä. ³⁸ Mägu'ughajpädøjç, huuc hamädoowhit hajxy, jaduħñ højts mijts nyajwiingapxø'ø'y coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, møød coo jadāhooc jiuujiøjtägajch. Pøn-jaty jaduħñ mäßøjp, nähwa'adsaam b hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'øwa'añ. Hoyyä jecy quiuhdujt hajxy hijty nja wi'i quiudiunāañäm, ja'a Moisés jecy quiujāhyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunāañäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsāañäm. ⁴⁰ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehñ miäbøgät neby højts mijts cham nyajwiingapxø'ø'yän. Pø caj, wehndä hajxy mjat mhabétät nebiä profetadøjç-hajxy jecy quiujahyyän:

⁴¹ Huuc mädw hajxy, pøn-jaty jaduħñ mäwiingapxø'ø'y, myagjuø'øwäp hajxy jaduħñ;

mniguiu'uds mniguiuhhämeedø'øwøøjöp hajxy.

Hix, hoy-yagjuøøñøch jaduħñ njaančh tehñ yajcähxø'øga'añ maa mijts mwiinduumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduħñ miäbøga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaambä, nømä Dios jecy miänaañ.

⁴² Mānitä Pablo miädiaacpädøøñä. Coo ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøømy møødä Bernabé, mānit hajxy ñāmaayyä coo hajxy jadāhooc ween min miädia'agy ja'a sábado hānajty jaac miimbä, neby hajxy hānajty tøø yhuuc mädiaacpäñ. Mānitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjçä, møødä judiøshajxy, møødä ca'a judiøspāhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty mäßøjpä. Mānitä Pablohajxy miänaañ coo ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhädät.

⁴⁴ Coo ja'a sábado hānajty jadāhooc yhabāatcumbä, mānitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judiøshajxy chajtøjç-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy hānajty miädoyhaty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hānajty jadāhooc miädia'agāangumbä. ⁴⁵ Coo ja'a judiøshajxy wyiindsøñhajxy jaduħñ yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hānajty jiaančh tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhijpä, mānit hajxy jiootma'ty. Mānit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hānajty yhöñndä'agy. Wiingapxøjçtābä Pablohajxy hānajty jaduħñ. ⁴⁶ Pero cabä Pablohajxy ñä'ägä møjpädaacy. Mānit hajxy yhadsooy:

—Jaduħñ højtsä Dios tøø xwyiinguexy coo højts mijts judiøspä jayøjp nyajwiingapxø'øwät ja'a mädia'agy ja'a Jesúsçøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnä'ägä mädwawāñ. Coo hajxy jaduħñ mگا'a mäßøga'añ, paady jaduħñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjogyhädät nebiä Dios homiänaajä jiuigyhatiän. Cab højts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim højtsä jäya'ay nøcxny nnä'ägä yajwiingapxø'øwaañnä, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Jaduħñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian.

⁴⁸ Coo hajxy jaduħñ miädooy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, mānit hajxy xioøñdaacpøjçy. Mānit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúsçøxpä jiaančh tehñ yhooyä. Mānit hajxy nägøxiä miäbøjçy, pøn-jatiä Dios hānajty tøø yajnähdijy coo hajxy jiuigyhada'añ homiänaajä neby je'e jiuigyhatiän.

⁴⁹ Mānitä Diosmädia'agy ja'a Jesúsçøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhñyagajpt. ⁵⁰ Mānitä mäyøøjäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä møødä to'oxiøjç-hajxy, ja'a hajxy hānajty Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduħñ hajxy ñāmaayyä coo ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mäßøjçäxät. Ja'a judiøshajxy wiindsøñhajxy jaduħñ mänaañ. Jaduħñ hajxy hānajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy yhøxpäbo'owøøjät. ⁵¹ Mānitä Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxijty wyiinwojpy, weenä naaxoc jaduħñ quiøxy ca'ay. Hijxtahnd hajxy jaduħñ yajcähxø'c coo ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty nämay quia'a mäßøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hānajty mäßøjpä, jiaančh tehñ xioøñdaac hajxy hānajty. Høxtä piaatypä DioshEspíritu hajxy hānajty. Mānitä Pablohajxy jim choññä møødä Bernabé. Mānit hajxy jim ñøcxny maa ja'a cajpt hānajty xiøhatiän Iconio.

14 Mānitä Pablohajxy jim miejch Iconio. Coo sábado yhabaaty, mānit hajxy ñøcxny maa ja'a judiøshajxy

ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy, møødä judíosahajxy, møød hajxy ca'a judíospä. ² Pero cabä judíosahajxy nägøxiä miäbøjcy. Mänitä jäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä. Jaduhñ hajxy jiojcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcäxät. Ja'a judíosahajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Jaduhñ hajxy hänajty miänaañbä coo ja'a Pablohajxy wyiingapxpedøøjtät. ³ Jeiquiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'ä mädia'agy. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Hijxtahñd hajxy hänajty yajcähxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miäjaa hajxy hänajty tøø mio'oyii. Hix, ja'a Jesús ja'a miäjaa haamä pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hänajty ñajuø'y coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanč tsójcäm. ⁴ Pero cabä cu'ughajxy hänajty tiu'ugmädia'aguä. Näje'e ja'a judíos miädia'agy hajxy hänajty miäbøjcä. Näje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hänajty miäbøjcä. Dioswiinguexiä Pablohajxy hänajty tiuumby møødä Bernabé. ⁵ Mänitä møjtuungmøødpähajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Pablohajxy quihga'adsøøjtät. Jaduhñä judíosahajxy piamänaañbä møød hajxy ca'a judíospä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim piäyø'cy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Licaonia, møød maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Lистра møød Derbe. ⁷ Mänitä Diosmädia'agy hajxy jim tiägøøyy yajwiingapxøøbiä Licaonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt.

⁸ Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Lистра. Tecymiuquiä mähdiojç hänajty tøø myiñ tøø quia'ay. Cahnä hänajty mänaa yo'oyø'ogy. ⁹ Jiaanč tehñ yhamädoowhijpiä mähdiojç hänajty waambatiä Pablohajxy hänajty miädia'agy. Coo ja'a Pablo ja'a mähdiojç jaduhñ yhijxy coo ja'a mähdiojçä jioot hänajty tøø piäda'agy coo miøcpøgät, møød coo hänajty miäbøcy coo ja'a Pablo ja'a Jesús miäjaa hänajty miøødhajtät, ¹⁰ mänitä Pablo ja'a mähdiojç ñämaayy:

—Pädø'og, tänaayyø'og.

Møcä Pablo jaduhñ miänaañ. Mänitä craa jiaanč tänaayyø'cy. Mänit hoy tiägøøñä yohbiä. ¹¹ Coo ja'a cu'ugä craa hajxy jaduhñ yhijxy coo hänajty tøø miøcpøcy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy:

—Tøø ja'a Zeus hajxy xñägädäacäm møødä Hermes, ja'a hajxy nwiingudsähgøøyyämbä. Tøø hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii neby jäya'ayän —nømä Pablohajxy ñänøømä.

Jaduhñä Bernabé hänajty yhajodhadyii nebiä Zeusän. Haa ja'a Pablo, jaduhñ hänajty je'e yhajodhajtäbä nebiä Hérmesän, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty jiaanč tehñ miädia'agy. ¹³ Pero cabä Pablohajxy hänajty wyiinjuø'y waambaty hajxy hänajty ñänømyii. Hoorä, jimä tsajtøjc hänajty tu'ug cajtpa'a maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänajty wyiingud-

sähgø'øyän. Ja'a jäya'ay hänajty jim tuumbä teedy, mänitä waj may yajmejch maa ja'a Pablohajxy hänajty cajtpa'a tøø miähmø'øyän. Mayyä øjy jaduhñ yajmejtspä. Mänitä Pablohajxy tiägøøyyä wiingudsähgøøyyäbä. Ja'a cu'ughajxy møødä teedy, je'e hajxy hänajty mäwiingudsähgøøby. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy mänaañbä coogä waj hajxy hänajty yoxa'añ ja'a Pablocøxpähajxy. Hagriegohaam hajxy jaduhñ miänaañ. Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ wyiinjuøøñä nebiä cu'ughajxy hänajty jiatcø'øwa'añ, mänitä Pablohajxy tiägøøyy tajpä maabiä. Mänitä wyit hajxy quioø'ch. Mänit hajxy jim tiägøøyy cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

¹⁵ —Mägu'ughajpädøjc, ca'a højts xwyiingudsähgø'øy. Jäya'ay højts nej mijsän. Paady højts yaa tøø nmech maa mijts mgajptän, coo højts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät, jaduhñä Dios juppiä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jéquiänä Dios ja'a tsajt yhädiuuñ, møødä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jaac jii, cøxiä. Jaduhñä Dios miäna'añ coo hajxy je'e mwiingudsähgøøñät, coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy mnajtsxixøøñät, ja'a ca'a tsoobaatpä. ¹⁶ Hijty, jaduhñä Dios hijty miäna'añ coo ja'a jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ. ¹⁷ Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'ogy coo hojioot jiaanč tehñ miøødä maa mijtsøxpän, møød coo yajtu'uy coo yajta'xy, møød coo ja'a camä tu'u yaghoyø'øy, jaduhñ hajxy ngaayy nhúucäm jootujc —nømä Pablohajxy miänaañ.

¹⁸ Hobiänejpä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ yajmähøjcy coo ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coo ja'a Pablohajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgø'øwøød møødä Bernabé.

¹⁹ Mänitä judíosahajxy näje'e miejch. Antioquia hajxy hänajty choon møød Iconio. Mänitä cu'ug hajxy yajmähøjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty yhöhñda'agy møødä Bernabé. Mänitä cu'ugä Pablo hajxy jaduhñ jia ca'ch. Jaduhñ hajxy hänajty yhajodhaty coo ja'a Pablo hänajty tøø yho'ogy, pero cab hänajty tøø ñä'ä ho'pä. Mänitä Pablo hajxy hoy yhöxwich cajtpa'a. ²⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduhñ tøø miäbøquiäbä, mänitä Pablo hajxy hoy jiuhmugø'øy. Mänitä Pablo jadähooc wyiinmahñmejch. Mänitä Pablohajxy jaduhñ jiiby tiägøøguiumbä cajptooty møødä mäbøjpädøjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ møødä Bernabé. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty jaduhñ xiøhatiän Derbe.

²¹ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Derbe, mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy hawaan hayaaxøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy may miäbøjcy. Mänitä Pablohajxy jim wyiimbijcumbä. Mänit hajxy jim ñøcxtägajch Lистра, møød jim Iconio, møød jim Antioquia, majaty hajxy hänajty tøø yhuuc hoobiän. ²² Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä, mänit hajxy wyiingapxøøyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxät tehñgahnä, hoy hajxy jaduhñ cu jia mänaax cu jia yajnaax ja'a tsaachpä ja'a peenä. Mänit hajxy jaduhñ jim ñøcxät Dioswiinduum. ²³ Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity,

wyianguejxyp hajxy hānajty pøñ jaduñ jīm tūnāp wiindsōñ maa ja'a tsajtøjcān. Mānitā Pablo ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduñ quiuweendāhadōjāt ja'a Diōsām, ja'a hajxy hānajty tøø miābōquiābā. Jaguiay jayhu'uguiā Dios hajxy hānajty miānuu'x-ta'agy.

²⁴ Mānitā Pablohajxy jīm ñaxøøyy møødā Bernabé maa ja'a naax hānajty xiøhatiān Pisidia. Møød hajxy jīm yhoobiā maa ja'a naax hānajty xiøhajpān Panfilia. ²⁵ Mānitā Pablohajxy jīm jadāhooc miéjtscumbā Perge. Jīmā Diosmādia'agy hajxy jadāhooc yajwá'xcumbā. Mānit hajxy ñøcxxy jadāhooc Atalia. ²⁶ Jīm hajxy jadāhooc hoy biarcotāgø'øyy. Mānit hajxy jīm ñøcxcumbā Antioquíā maa hajxy hānajty jaduñ tøø yhuuc tsohñdaacpān, maa hajxy hānajty jaduñ tøø wyi-inguexyijjān coo ja'a Dios ja'a tiuunñ hajxy tiuunāt. Coo hajxy jaduñ jīm miejtstāgajch Antioquíā, yaghabejt hajxy jaduñ nebiā Dios hānajty tøø yhane'emiān coo hajxy jaduñ tiunāt. ²⁷ Coo hajxy jīm miejch Antioquíā, mānitā Pablo ja'a mabøjpādøjc hajxy wioomujcy. Mānit hajxy miādiaacy nebiatiā Dios hajxy hānajty tøø piuhbodyijjān, møød coo ja'a Dios cuhdujt jaduñ tøø yecy coo ja'a jāya'ayahajxy jaduñ miābøjpāt, ja'a hajxy hānajty jaduñ ca'a judíospā. ²⁸ Jejquiā Pablohajxy jīm yhiyty Antioquíā. Xyiicy xioon-daacy hajxy jaduñ møødā mabøjpādøjc-hajxy.

15 Mānitā jāya'ayahajxy jaduñ jīm nāje'e miejch Antioquíā. Judea hajxy hānajty tøø chohñda'agy. Mānitā mabøjpādøjc-hajxy yajnāhixøøyyā coo hajxy jaduñ quiudiúnāt nebiā Moisés hānajty jegyhajty tøø yhane'emiān, coo hajxy yajcircuncidarhādāt. Coo hajxy jaduñ quia'a cudiúnāt, cábac hajxy jaduñ ñāhwá'adsāt. Ja'a jāya'ayahajxy hānajty jīm tsohmbā Judea, je'edsā mabøjpādøjc hajxy jaduñ yajnāhixøøyy. ² Pero cabā Pablohajxy jaduñ quiumaay coo ja'a mabøjpādøjc-hajxy jaduñ yajnāhixø'øwøjāt. Mānitā Pablo ja'a mādia'agy hajxy jaduñ yajcapxiøøyy coo ja'a mabøjpādøjc-hajxy jaduñ quia'a mabøgat neby hajxy hānajty tøø yajnāhixø'øyijjān coo hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhādāt. Mānitā Pablohajxy jīm quiejxā Jerusalén møødā Bernabé, møødā wiinghāna'c-hajxy. Ja'a mabøjpādøjc-hajxy jaduñ mäguejx coo ja'a tsip ja'a pleetā jaduñ ween nøcxxy yajcøxy yajmay. Ja'a jāya'ayahajxy hānajty jīm tuumbā Jerusalén maa ja'a tsajtøjcān, je'edsā tsip ja'a pleetā hajxy hānajty miøødyajcøxaamby miøødyajmayamby, jaduñ hajxy quia'a tsipyajpādō'nāt. Coo ja'a Pablohajxy jīm tiu'ubøjcy Antioquíā, mānit hajxy jīm ñaxøøyy maa ja'a naax hānajty xiøhatiān Fenicia, møød jīm maa ja'a naax hānajty xiøhatiān Samaria. Jīmā Pablo ja'a mabøjpādøjc hajxy miøødmādiaacy, ja'a hajxy hānajty tsānaabiā jīm Fenicia møød jīm Samaria. Jaduññā Pablohajxy miādiaacy coogā jāya'ayā Diosmādia'agy hajxy hānajty tøø piadu'ubøcy, ja'a hajxy hānajty ca'a judíospā, møød coogā yhamdsoo cuhdujt hajxy hānajty tøø ñajtshixøøñā. Coo ja'a mabøjpādøjc-hajxy jaduñ miādooyy, mānit hajxy jaduñ jiaancñ tehñ xioon-daacy.

⁴ Coo ja'a Pablohajxy jīm miejch Jerusalén møødā Bernabé, mānitā mabøjpādøjc-hajxy jīm yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcān, møødā Dioswiinguejxypāhajxy, møødā tsajtøjc-wiindsøñhajxy. Mānitā Pablohajxy miādiaacy nebiatiā Dios hajxy hānajty tøø piuhbodyijjān. ⁵ Jīmā fariseoshajxy nāje'ebā. Tøø ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajty miābøjpā ja'a Jesucristocøxpā. Mānit hajxy tiānaayyø'cy. Mānit hajxy miānaañ:

—Tsipcøxpā mabøjpādøjc-hajxy yajcircuncidarhājpat, hoy hajxy jaduñ quia'a jagā judíospā; weenā mādia'agy hajxy jaduñ quiudiunñ nebiā Moisés jecy yhanehmiān —nøñā fariseoshajxy miānaañ.

⁶ Mānitā Dioswiinguejxypāhajxy yhamugøøyy møødā tsajtøjc-wiindsøñhajxy. Mānit hajxy tiāgøøyy mādiaacpā waambatīā fariseoshajxy tøø miāna'añ. ⁷ Mānitā Pedro tiānaayyø'cy mādiaaccujc. Mānit yajcapxøøyy:

—Puhya'adiøjc, mnajuøøby hajxy jaduñ coochā Dios jecy xwyiinguejxy coochā jāya'ayā Diosmādia'agy nyajwiingapxø'øwāt, ja'a hajxy ca'a judíospā, coo hajxy miābøgat, jaduñ hajxy ñāhwa'ads quiuhwā'adsāt.

⁸ Haa ja'a Dios, xyhixyhājtamā njootā njuøñdyhajxy. Coo ja'a Diosmādia'agy hajxy jaduñ miābøjcy, ja'a ca'a judíospā, mānitā Dioshēspīritu hajxy mióoyyābā, nebiā Dios ja'a yhEspīritu hajxy tøø xmióoyyām højts-hājtam. Jaduññā tøyhajt hajxy nmøødhājtam coo ja'a nähwaatstaact hajxy jaduñ piaatpā, neby højts tøø nbāatām. ⁹ Tu'cuhdujtā Dios hajxy tøø xyajnāhwaats tøø xyajcuhwāatsām møødā cajpā judíospāhajxy. Coo hajxy jaduñ tøø miābøjpā, paadiā piojpā quiādieey-hajxy tøø ñāhwaatspā. ¹⁰ Pero jaduñ mijts mja māna'añ coo ja'a cajpā judíospā ja'a mādia'agy hajxy jaduñ quiudiūmbāt nebiā Moisés jecy yhanehmiān. Ni højts pedyi nga'a cudiūñām, højts judíoshājtam. Ni højtsā nhapā ndeedyhajxy hijty jegyhajty hoy quia'a cudiūñāmbā. Coo mijts jaduñ mja māna'añ coo ja'a cajpā judíoshajxy jaduñ quiudiūmbāt, jaduñ hajxy myajcāhxø'øgy nebiā Dios ja'a miādia'agy hajxy mga'a mabøjcābān. ¹¹ Pero jaduñ hajxy nnajuøøyyām coo ja'a Jesús hajxy tøø xñā'a yajnāhwaatsām tu'cuhdujt, møød højts judíospāhājtam, møødā cajpā judíoshajxy. Højiotā Jesús jaduñ miøødhajpy maa højtscox-phājtam —nøñā Pedro miānaañ.

¹² Mānitā mabøjpādøjc-hajxy miādiaacpādøøyy, ja'a hajxy hānajty jīm tsānaabiā Jerusalén. Mānitā Pablohajxy tiāgøøyy mādiaacpā møødā Bernabé nebiatiā Dios ja'a miājaa hānajty tøø yajcāhxø'øgy maa ja'a jāya'aguixpāhajxiān, ja'a cajpā judíospāhajxy, møød nebiatiā Pablo ja'a hoy-yagjuøøñājatytpā hajxy hānajty tøø tiuñ. ¹³ Coo ja'a Pablohajxy jaduñ miādiaacpādøøyy, mānitā Santiago miānaañ:

—Puhya'adiøjc, huuc tunā mayhajt hajxy, huuc hamādoowhit hädaa mādia'agy hajxy. ¹⁴ Jaduññā Simón tøø miādia'agy coo ja'a Dios ja'a højiot miøødhajny maa ja'a jāya'aguixpāhajxiān, ja'a hajxy cajpā judíospā, møød coo ja'a Dios wyiimbiy pønjaty jaduñ quiu'ughādāp. ¹⁵ Jaduñ jīm myiñ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguian nebiā profetadøjc-hajxy jecy quipxy miādiaaquiān coo ja'a Dios højiot hānajty

miøødhada'añ maa ja'a jāya'aguiøxpāhajxiän, ja'a hajxy cajpä judiøspä. Jaduhnā profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch ¹⁶ coo ja'a Dios jaduħn miānaañ:

Nguexáambiočhā nguguexy coo ween jaduħn yhanehmā nebiā David jecy yhanehmiän,

¹⁷ jaduhñhøčhā jāya'ayhajxy xwyyingudsāhgø'øwät, ja'a hajxy cajpä judiøspä, pønjätyhøch tøø nwiimbiy coočh je'e ngu'ughādät.

¹⁸ Jéquiänā Dios jaduħn miānaañ coo jaduħn yajtøjida'añ.

¹⁹ Mänitā Santiago jiaac mānaañ:

—Tøyhajt jaduħn nebiā Diosmādia'agy miāna'añän. Cab jaduħn yhahixø'øy coo ja'a mæbøjpædøjc hajxy nhanehmāmät, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Cab hajxy nnāmāyyänät coo højtsä nguħdujt hajxy xpi-ahijxāmät, højts judiøshajtäm. ²⁰ Jaduhñ mæbøcypiä, tsøc hajxy yajnāyaayøyyäm coo hajxy jaduħn quia'a tsú'udsät tijatiä jāya'ayhajxy tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät, møød coo animal hajxy quia'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo animalnø'ty hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. ²¹ Jaduhñā Moisés jecy quiujahy coo højts jaduħn nguħdujthajtämät, højts judiøshajtäm. Jaduhñ højts wiindu'ugpoo'xxiøø nyajñhixøøyyäm maa ja'a tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt.

²² Mänitā mæbøjpædøjc-hajxy nägøxiä quiojyquiapxy-hajty møødā Dioswiinguexyphajxy, møødā tsajtøjc-wiindsønhajxy, coo ja'a cunocy hajxy jim quiéxät Antioquía, coo ja'a Pablohajxy miødhadøøjat møødā Bernabé. Mänitā Judashajxy jaduħn wyiinguejxä møødā Silas coo hajxy jaduħn quiuncyhādät. Jimä Judashajxy hānajt quiopc-haty møødā Silas maa ja'a tsajtøjcän. Mejtstu'ua ja'a Judas hānajt xiøhaty møødā Barsabás. ²³ Mänitā mæbøjpædøjcä nocy hajxy yhädiu- uñ. Mänitā Pablo ja'a nocy hajxy yajcø'ødägøøyyä coo hajxy miänøcxät Antioquía. Jaduhñā nocy hajxy quiujahy:

“Puhya'adiøjc, mijts hädaa nocy nyajnæguejxyp, mijts ca'a judiøspä, coo ja'a Diosmādia'agy hajxy tøø mmæbøcy, pønjaty jim tsānaaby Antioquía, møød jim Siria, møød jim Cilicia. Højts hädaa nocy tøø nhädiuñ, højts mæbøjpædøjc yaa hijpä Jerusalén, møødā Dioswiinguexyphajxy, møødā tsajtøjc-wiindsønhajxy. ²⁴ Tøø højts jaduħn nmädoxyhaty coo højtsä nmägu'ughajpāhajxy näje'e jim tøø yhoy maa mijtsän. Ca'a yhöjts jaduħn nguejx; hamdsoo joot hajxy jim tøø ñøcxxy. Jaduhñ højts tøø nmädoxyhaty coo mijtsä hāna'c xjia wi'i wyiinhøøna'añ, ja'a hajxy jim tøø yhöyyäbā maa mijtsän, møød coo mijts näje'e tøø myajwiinhøøñ.

²⁵ Coo mijtsä hāna'c jaduħn xjia wi'i wyiinhøøna'añ, paady højts tøø ngojyquiapxyhaty coo højtsä nmägu'ughajpä nämetsc jim nguéxät maa mijtsän näguipxy møødā Pablo møødā Bernabé. Højtsä Pablo njaanč tehñ chojpy njaanč tehñ pia'häyooby møødā Bernabé. ²⁶ Jaanč tehñ yhoyyā Pablo ja'a Jesucristo hajxy miäduñ. Coo hajxy jaduħn hoy miäduñ, paady hajxy mayhooc tøø jia wi'i yagho'oga'añii. ²⁷ Ja'a Judas højts nwiinguejxyp møødā Silas coo hajxy jim

ñøcxät maa mijtsän. Hajāya'ayhaam mijts jaduħn xmiøødmādia'aga'añ waambaty højts cham njaay ngueečhän nocyquioxp. ²⁸ Jaduhñ højtsä Diosheshpíritu tøø xmiøødcojyquiapxyhaty coo mijts nhané'emät coo hajxy mga'a tsú'udsät mädyijaty animal ja'a hāna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo animal hajxy mga'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy mga'a møødmá'awät. Coo hajxy jaduħn mgudiünät, jaduħn hajxy mniyaghoyø'øwøøjat. Cabä wiingcuħdujt yaghane'ema'añ. Ja'a Dios hajxy jaduħn xcwieendāhādäp.” Jaduhñā mæbøjpædøjcä nocy hajxy yhädiuñ, ja'a hajxy hānajt jim hijpä Jerusalén.

³⁰ Mänitā Pablohajxy jim tiu'ubøjcy møødā Bernabé, møødā Judas, møødā Silas. Mänit hajxy jim ñøcxy Antioquía. Coo hajxy jim miejch, mänitā mæbøjpædøjc-hajxy nägøxiä jim yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitā Pablo ja'a mæbøjpædøjcä nocy hajxy yajcø'ødägøøyy. ³¹ Mänitā mæbøjpædøjcä nocy hajxy quiapxy. Mänit hajxy jiaanč tehñ jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hajxy jaduħn quiapxmøcpcøjcä nocy-haam. ³² Mänitā Diosmādia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. Ja'a Judashajxy jaduħn capx møødā Silas. Yoñ hajxy jaduħn quiapxy miädiaacy. Diosquexiä Judashajxy hānajt møødā Silas nämetsc. ³³ Maxioø ja'a Judashajxy jim yhiyty Antioquía møødā Silas. Coo hajxy hānajt wyiimbidaañ, mänit hajxy ñāmaayyā coo ja'a Dioscuj'uyäp hajxy jim nøcxy yecy Jerusalén. Mänitā Judashajxy ñøcxnä Jerusalén maa hajxy hānajt tøø yhuuc tsoħndaacpän. ³⁴ Pero cabä Silas ja'a Judas pianøcxy. Jim miähmøøyy Antioquía ³⁵ näguipxy møødā Pablo møødā Bernabé. Mänitā Diosmādia'agy hajxy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä näguipxy møødā mæbøjpædøjc-hajxy nämaybiä.

³⁶ Mänitā Pablo ja'a Bernabé kujecy ñāmaayy:

—Jam jadāhooc wädjätäm majatiä Diosmādia'agy hoy nyajwá'xäm. Jamä mæbøjpædøjc cuhijxäm pø tehngahnä ja'a Diosmādia'agy hajxy hoy pianøcxy.

³⁷ Jia nahadsoow ja'a Bernabé jaduħn. Mänit jaduħn jia mānaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy cu miødhajty.

³⁸ Pero cabä Pablo jaduħn miānaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy jaduħn miødhādät je'eguiøxpä coo ja'a Juan Marcos hajxy hānajt tøø piuhwa'ačhii mānaa hajxy hānajt jim wiäditiän Panfilia maa ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajt yajwa'xiän. ³⁹ Coo ja'a Pablo hānajt quia'a tu'ugmādia'aguiä møødā Bernabé, paady hajxy mänit ñiwiwä'xä. Mänitā Bernabé ja'a Marcos wiowø'cy. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy jim ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hānajt xiøhatiän Chipre.

⁴⁰ Haa ja'a Pablo, mänit je'eduhñ miānaañ cooc ja'a Silas hānajt miøødwādita'añ. Mänitā mæbøjpædøjcä Dios hajxy miānuu'xtaacy coo ja'a Pablohajxy pihbedøøjat. Mänitā Pablohajxy tiu'ubøjnā møødā Silas. ⁴¹ Mänit hajxy jim ñaxøøyy Siria møød jim Cilicia. Majatiä Pablohajxy hānajt wiädity, jimä mæbøjpædøjc hajxy hānajt quiapxmøcpcøcy.

16 Mänitā Pablohajxy jim ñøcxy Derbe. Coo hajxy jim tiu'ubøjcy cumbä, mänit hajxy jim ñøcxcumbä Lистра. Jimä craa hajxy tu'ug hoy piaady. Timoteo ja'a

craa hänäjty xiohaty. Miäbøjpiä Timoteo ja'a Diosmädi-
a'agy hänäjty. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judía hänäjty
je'e. Jaanä miäbøjpiä Diosmädia'agy hänäjty je'ebä.
Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hänäjty je'e juüdiosä.

² Quiumaabiä mäbøjpädøjcä Timoteo hajxy hänäjty,
ja'a hajxy hänäjty jim̄ tsänaabiä Listra møød jim̄ Iconio.

³ Mänitä Pablo ja'a Timoteo ñämaayy coo hänäjty
miøødwädita'añ. Pero cahnä Timoteo hänäjty yajcir-
cuncidarhaty. Mänitä Pablo ja'a Timoteo yajcircunci-
darhajtä, jaduħñä juüdioshajxy jaduħñä quia'a joot-
mä'adät. Hix, ñajuøøbiä juüdioshajxy hänäjty nägøxiä
coo ja'a Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä.
Coo ja'a Timoteo ja'a tieedy hänäjty quia'a juüdiosä,
paadiä Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä.

⁴ Mänitä Pablohajxy tiägøøyy wädiipä cajpt-cajpt
møødä Silas møødä Timoteo. Majaty hajxy hänäjty
wiädity, jim̄ mäbøjpädøjc hajxy hänäjty yajmädohyaty
waam̄batä Dioswiinguexyypähajxy hänäjty tøø
yhane'emiän, møødä tsajtøjc-wiindsøñhajxy, ja'a hajxy
hänäjty jim̄ hiipä Jerusalén. ⁵ Jaanä jaduħñä Pablo ja'a
mäbøjpädøjc hajxy hänäjty quiapxmcøpjä wiinduh-
myhagajpt, paadiä mäbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy
hänäjty hoy jiaac tehñ miäbøcy. Møød hajxy hänäjty ji-
aac tehñ miayøø'y jabom̄-jabom̄.

⁶ Pero cabä Pablo cuhdujt hajxy choj mooyy ja'a
Dioshëspritäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jim̄ nõcxy
yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim̄ jiaac wädipty Frigia
møød jim̄ Galacia. ⁷ Mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a
naax hänäjty xiohatiän Misia. Mänit hajxy jia mänaañ
coo hajxy jim̄ ñøcxät maa ja'a naax hänäjty xiohatiän
Bitinia. Pero cabä Jesús yhEspiritu jaduħñä miänaañ coo
hajxy jim̄ ñøcxät. ⁸ Coo hajxy jim̄ ñaxøøyy Misia, mänit
hajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiohatiän
Troas. ⁹ Mänitcoodsä Pablo jäya'ay tu'ug wyiinhijxy. Jim̄
hänäjty chooñ maa ja'a naax hänäjty xiohatiän Mace-
donia. Tänaaby hänäjty jaduħñä. Mänitä Pablo ñä-
maayy: "Huuc tunä mayhajt, jam̄ højtsä Diosmädi-
a'agy yajwiingapxøøyyäc jim̄ Macedonia." Jaduħñä
Pablo miänuu'xtaacä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduħñä wyiinhij-
xy, mänit højts jaduħñä nwiinmaayy coo højts jim̄
njaançh nõcxät Macedonia. Jaduħñä højts hänäjty nwi-
njuøø'y coo højtsä Dios hänäjty tøø xwyiinguexy coo
højtsä Diosmädia'agy jim̄ nõcxy nyajwa'xy.

¹¹ Mänit højts hoy nbarcotägøø'y. Mänit højts jim̄ nd-
sohñ Troas. Mänit højts nnøcxy meyhawiimb maa ja'a
naax hänäjty xiohatiän Samotracia. Mejhagujcä naax
jaduħñä. Cujaboom højts jadähooc nbarcotägøøyguium-
bä. Mänit højts njaac nõcxy meyhawiimb maa ja'a ca-
jpt hänäjty jaduħñä xiohatiän Neápolis. Coo højts jim̄
nmejch meyhawiimb, mänit højts nbarcopädsøømnä.

¹² Mänit højts nnøcxämbä maa ja'a cajpt hänäjty
jaduħñä xiohatiän Filipos, jim̄ Macedonia-naaxpa'a.
Jim̄ Römaabä jäya'ayhajxy hänäjty nämay chäna'ay.
Jim̄ højts jaduħñä maxiøø nhijnä. ¹³ Coo ja'a poo'xxiøø
yhabaaty, mänit højts jim̄ nnøcxy mõjnøøba'a, jim̄ ca-
jptpa'a. Jim̄ä juüdios ja'a Dios hajxy hänäjty naxy pi-
a'ya'axy. Jim̄ä to'oxiøjc-hajxy hänäjty näje'e tøø
yhamugøø'y. Mänit højts jim̄ nhøxtacy. Mänit højtsä

jäya'ay ndägøøyy yajmøødmädiaacpä ja'a Diosmädi-
a'agy, ja'a hajxy hänäjty tøø yhamugøø'yabä. Haagä
to'oxiøjc hajxy hänäjty je'e. ¹⁴ Tu'jäya'ay hänäjty
xiohaty Lidia. Jim̄ hänäjty chooñ maa ja'a cajpt hänäjty
xiohatiän Tiatira. Hucywyit hänäjty tioo'py, ja'a hoji-
atypä. Wyiingudsähgøøbiä Lidia ja'a Dios hänäjty.
Mänitä Dios ja'a Lidia yajmäbøjcy waam̄batä Pablo hä-
näjty yajnähiøø'y. ¹⁵ Mänitä Lidiahajxy hoy ñäbety
nägøxiä mäduħñätiä hajxy hänäjty jim̄ yhity maa ja'a
tiøjcän. Mänit højtsä Lidia xñämaayy:

—Pø mmänaam̄b hajxy jaduħñä cooçhä Dios ja'a miä-
dia'agy hamuumdu'joot nmäbøjcä, jam̄ hajxy jim̄ mejt-
sta'ag maaçhä ndøjcän —nøñ højts jaduħñä xñä-
maayyho'cy.

Mänit højts jim̄ hoy nmejtsa'agy.

¹⁶ Wiinghooc højts hänäjty jim̄ nnøcxy maa ja'a Dios
hajxy hänäjty pia'ya'axiän. Tu'haamnoøcpxä, jim̄ højtsä
cäxyiihäna'c tu'ug hoy nbaady. Cudoogøø'y hänäjty
je'eduhñä. Ja'a haxøøgpä hänäjty miøød. Cuwiin-
mahñdy hänäjty je'eduhñä. Cøxiä hänäjty jaduħñä ñä-
juøø'y tijaty hänäjty jadäaap tunäap. Majiatiä
xädøøñ hänäjty ñämeçhi coo hänäjty jaduħñä cøxiä
ñajuøø'y. Coo xädøøñ hänäjty mio'oyii, cøxiä wyiind-
søñ hänäjty mioodiägach, mäduħñätiä hänäjty quia-
narhaty. ¹⁷ Mänit højtsä cäxyiihäna'c xpiaadu'ubøjcy
høxhaam. Mänit tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Yøø jäya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miäduumby, ja'a
maas møc cuhdujt møødpä. Mijts hajxy xyajwiin-
gapxøø'waam̄b neby hajxy mñähwa'ads mguhwá'ad-
säat.

¹⁸ Maxiøø højtsä quixy jaduħñä xpiawädipty yäaxäp
wäañäp. Coo ja'a Pablo jaduħñä chíjpänä coo ja'a quixy
jaduħñä wyi'i ya'axy, mänitä Pablo ñäwa'wiimbijty.
Mänitä Pablo ja'a haxøøgpä yhøxquejxy:

—Ja'a Jesucristocøxpøch miich nhøxquexy; pädsøm̄
jiiby maa yøø cäxyiihäna'cän —nøñä Pablo miänaañ.
Mänitä haxøøgpä jaduħñä jiaançh pädsøømy.

¹⁹ Coo ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduħñä yhiixy coo
ja'a quixy hänäjty jaduħñä tøø ñähwa'açhi, mänit hajxy
jaduħñä ñajuøøyy coo ja'a quixy hänäjty jaduħñä quia'a
canarhadaañnä, møød coo xädøøñ hajxy hänäjty
quia'a mo'owáañä. Mänitä Pablohajxy miajtsä
møødä Silas. Mänit hajxy yajnoøcxä haguyc. ²⁰ Mänit ha-
jxy jaduħñä ñäxøø'wøøyyä:

—Hädaa juüdioshajxy, cajptyajma'p hajxy jaduħñä.

²¹ Wiingcuhdujt højts xjia wi'i yajnähiøø'wáañäm. Cab
hajxy hawiinmats nmäbøjçämät, je'eguiøxpä coo hajxy
jim̄ ndsøhñäm Roma —nøñä Pablohajxy ñänøøñä.

Ja'a quixiä wyiindsøñhajxy jaduħñä mänaañ.

²² Mänitä Pablohajxy ñäbädø'cä ja'a cú'ugäm. Mänitä
cuduunghajxy miänaañ coo ja'a Pablo ja'a wyithajxy
yajtsíjjäxät, møød coo hajxy wiobho'ogøøjät pa-
xyhaam. ²³ Coo ja'a Pablohajxy hänäjty tøø wiobho'ogyii,
mänit hajxy hoy chumyii. Mänitä tsumyjiäya'ag-
wieendähajpä yhanehñä coo ja'a Pablohajxy hoy
cwieendähadøøjät. ²⁴ Mänit hajxy hoy piäda'agyii had-
sihxtuum jiihy pujxtøgooty. Pu'uyhawa'adsootiä tiecy-
hajxy jaduħñä yhame'mújçäxä.

²⁵ Cuptuhmä hänajty jaduhñ, jiibiä Pablo ja'a Dios hajxy hänajty pia'høy pia'ya'axy. Jiibiä miädsumyjiäya'ayhajxy hänajty jaduhñ yhamädoowhity.

²⁶ Mänitä hujx møy näjxy. Høxtä tsäyuuy ja'a pujxtojç jaduhñ. Cøjxä tøgaa jaduhñ yhawa'aäch. Møødä cadera jaduhñ cøjx pioty maa ja'a tsumyjiäya'ayhajxy hänajty jaduhñ quiuxochän. ²⁷ Coo ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä mia'abiädø'cy, mänit jaduhñ yhiy coo ja'a tøgagø'ow hänajty jaduhñ tøø quiøxy hawa'aäch. Mänit jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiäya'ayhajxy tøø quiøxy päyø'ogy. Mänitä espada jiuu'ty. Niyagho'ogaañap hänajty jaduhñ hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy cu piäyø'cy. ²⁸ Mänitä Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduhñ mniyagho'ogyii. Chaa højts jaduhñ nägøxiä. Caj pøn tøø piäyø'ogy —nømä tsumyjiäya'agwieendähajpä ñämaayy.

²⁹ Jaanč tehñ chähgøøby hänajty je'eduhñ. Høxtä tsäyuuy hänajty je'eduhñ. Mänitä jøøn hoy quioñ. Päyø'oguiä tiøjtägøøguiumbä. Mänitä Pablohajxy hoy wyiinijcäda'agyii møødä Silas. ³⁰ Mänit hajxy yhöxwoobädsøømä pujxtoogooty. Mänit hajxy miäyajtøøwä:

—Wiindsønøjç, ja wi'i ñähwa'adsäämbøch høøch. Nébyhöch jaduhñ njatcø'owat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mänaañ.

³¹ Mänitä Pablohajxy yhadsooyy:

—Coo hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Wiindsøn Jesúscoxpä, jaduhñ hajxy mnähwä'adsät mäduhñtiä hajxy jim mhity maa ja'a mdøjcän.

³² Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'oyii mäduhñtiä hajxy hänajty jim yhity maa ja'a jiøøn maa ja'a tiøjcän. Ja'a Pablohajxy jaduhñ mäyajwiingapxøøyy.

³³ Moññä hänajty jaduhñ. Mänitä Pablohajxy hoy yajtsi'yii møødä Silas majaty hajxy hänajty jaduhñ tøø chaačø'oyän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mäyajtsiiw. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety mäduhñtiä hajxy hänajty jiiby yhity maa ja'a jiøøn maa ja'a tiøjcän. ³⁴ Mänitä Pablohajxy jim wiioonøcxä maa ja'a craa tiøjcän. Mänit hajxy yajcaayy yaghuucä. Jaanč tehñ xioonädaac ja'a craahajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøcy.

³⁵ Coo jioøøyy, mänitä cuduungä policia hajxy quieyxy maa ja'a pujxtojçän. Mänitä policia ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä hajxy hoy ñäma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhöxmachii møødä Silas.

³⁶ Mänitä Pablo hoy ñämaadiägachii:

—Tøøchä cuduunghajxy jaduhñ xyhane'emy cooç mijs nhøxmädsät. Nøcx hajxy jaduhñ jootcujç.

³⁷ Mänitä Pablo ja'a policia ñämaayy:

—Højts, Roma højts nxønyxy. Jaduhñ højts cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Hoy højts jim nja xønyxy Roma, tøø højtsä cuduung xyajwobho'ogyii hijxwiinduum. Hoy højts tii pojpä tii cädieey nga'a jagä møødä, tøø højts xyajtsumyii. Hoorä, tsähdiuumbä cuduunghajxy jaduhñ coo højts jaduhñ tøø xchaaçtiuñ. Paady højts hamee'ch xjia wi'i

yaghöxmadsa'añii. Ween højts miñ xyhamdsoo høxmach —nømä policiahajxy ñämaayy.

³⁸ Mänitä cuduunghajxy hoy yhawääñxä waambatiä Pablo hänajty tøø miäna'añ. Coo ja'a cuduunghajxy jaduhñ miädooy coogä Pablohajxy hänajty jim xiønyxy Roma, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ³⁹ Mänitä Pablohajxy hoy ñäma'ayii møødä Silas:

—Huuc tuñä mayhajt hajxy, højts huuc mämee'xä —nømä cuduunghajxy hoy miäna'añ.

Mänitä Pablohajxy yhöxmäjtsänä. Mänit hajxy miänuu'xtacä coo hajxy jim choonät Filipos. ⁴⁰ Coo ja'a Pablohajxy piujxtojçpadsøømy, mänit hajxy jim ñøcy maa ja'a Lidia tiøjcän. Mänitä mäßøjçpäøjç-hajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiapxmøcpøjçä ja'a Pablo. Mänitä Pablohajxy jim chohñnä møødä Silas.

17 Mayhagajptä Pablohajxy ñaxøøyy, møød jim Anfípolis, møød jim Apolonia. Mänit hajxy jim miehch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tesalónica.

Jimä judíos ja'a chajtøjç-hajxy hänajty tu'ug. ² Jaduhñä Pablo hänajty quiuhdujthaty coo jaduhñ chajtøjço'oy. Wiindu'ugpoo'xiøø hänajty jaduhñ jim ñøcy maa ja'a tsajtøjcän. Tägøøghoocä Pablo jim yhooy maa ja'a tsajtøjcän jim Tesalónica. Jimä Pablo ja'a jäya'ay hänajty miøøcapxy miøødmädia'agy. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajcapxiøøby. ³ Jaduhñä Pablo hänajty quiapxtoy coo jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coogä Dios ja'a Mesías hänajty yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, møød cooc hänajty yho'oga'añ, møød cooc hänajty jiuypiojtägatsa'añ:

—Ja'a Jesúsöhch mijs nyajmøødmädiaacy. Jue'e je'e, ja'a Mesías je'e, ja'a Dios jecy ñänøømäbä cooc hänajty yaa quixa'añ ho'pä —nømä Pablo miänaañ.

⁴ Näje'e ja'a judíoshajxy miäbøjcy. Nämayyä jäya'ayhajxy miäbøjçpä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hänajty wiingudsähgøøbiä. Nämayyä to'oxiøjç-hajxy miäbøjçpä, pønjetiä ñihyhaphajxy hänajty jim tuungmøød hagujç. Mänitä Pablohajxy miägu'ugpøjçä møødä Silas, ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø miäbøquiäbä. ⁵ Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miägu'ugpøjçä, mänitä judíoshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy hänajty ca'a mäßøjçpä. Mänitä haxøøghäna'c-hajxy hoy wioomugyii. Mänit hajxy ñämaayy coo hajxy ween quiajptyajma'ady. Mänitä haxøøgjäya'ayhajxy miädoyhajxy cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty jim tøø miehch maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a haxøøgjäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owa'añ møødä judíoshajxy, jimä Pablohajxy hänajty yajnøcxä'añii hagujç. Mänitä Jasón ja'a tiøjç hädsp yhajahmüütäxä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jim quia'a paatä, mänitä Jasónhajxy jim wyitsnøcxä hagujç hädsp, møødä mäßøjçpäøjç-hajxy näje'e.

Mänitä judíoshajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä, ja'a hajxy hänajty ca'a mäßøjçpä:

—Ja'a Pablohajxy, cajptyajma'pä hajxy jaduhñ wiädity homiaajä. Tøø hajxy yaa miehctspä. ⁷ Jim hajxy miehctsta'agy maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän, paadiä Jasón ja'a pojçpä miøødäbä. Homiaajä Pablohajxy jaduhñ wiädity, jaduhñä cu'ug hajxy jiojcapxø'oy coo ja'a gobiernä miädia'agy hajxy quia'a mäßøjcänät, ja'a jim møjhajpä

Roma. Jaduhñä Pablohajxy yhöndaaäcpä cooc tyijy ja'a Jesús jaduhñ miøjhajpä nebiä gobiernän —nøñmä judíoshajxy miänaañ, ja'a hajxy hánajty ca'a mæbøjpä.

⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy møødä møjhajpähajxy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä waambä.

⁹ Mänitä Jasónhajxy ñiñahjuudiuutä møødä mæbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty tøø miächíijäbä. Mänit hajxy yhöxmájttsänä.

¹⁰ Coo quiodsøøyy, mänitä Pablohajxy ñämaayyä møødä Silas coo hajxy jim chónat, coo hajxy ñócxät jim maa ja'a cajpt hánajty xiohatiän Berea. Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduhñ mänaañ. Mänitä Pablohajxy jim jiaančh nøcxy Berea. Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy ñócxý maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän.

¹¹ Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajñahixøøbiä. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiootcugøøyy. Cab hajxy jaduhñ jiootma'ty nebiä miäjudíoshajxy hánajty tøø jiootma'adiän jim Tesalónica. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy capxtaacpä jabom-jabom pø jaančh tøyhajt hánajty jaduhñ nebiä Pablo hajxy hánajty miädia'aguiän. ¹² Paady hajxy jaduhñ may miäbøjcy. Møødä jäya'ayhajxy may miäbøjpä, ja'a hajxy hánajty ca'a judíospä, møødä møjhajpädøjc-hajxy, ya'adiøjc-hajxy møødä to'ox-iøjc-hajxy. ¹³ Ja'a jäya'ayhajxy hánajty jim tsánaabiä Tesalónica, ja'a hajxy judíospä, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hánajty jim yajwa'xy Berea, mänit hajxy jiootma'ty. Mänitä jäya'ayhajxy Beréabä hoy jiojcapxøøyyii coo ja'a Pablo ja'a miädia'agy quia'a mæbøjcäxät. ¹⁴ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hánajty mæbøjpä jim Berea, mänit hajxy miänaañ coo ja'a Pablo jim chónat, coo wiingtuum ñócxät mejypia'a. Paady hajxy jaduhñ miänaañ je'eguiøxpä coo hajxy hánajty chähgøøyy coo ja'a Pablo cøxypänejpiä tiunøøjät. Coo ja'a Pablo jim jiaančh tsohñ Berea, jimä Silashajxy miähmøøyy møødä Timoteo. ¹⁵ Yajmøødqejxä ja'a Pablo ja'a mæbøjpädøjc-nämetsc nädägøøg. Coo ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy ñócxý barcojooty maa ja'a cajpt hánajty xiohatiän Atenas. Coo hajxy jim miejch, mänitä Pablo jiamíøødhajxy wyiimbijnä. Mänitä Pablo capxy jim quiejxy Berea coo ja'a Silashajxy jim paquiä ñócxpät Atenas møødä Timoteo, coo ja'a Pablo hajxy jim piáadät.

¹⁶ Jimä Pablo ja'a Silas hánajty yhäxixy Atenas møødä Timoteo, mänitä Pablo yhäxixy coo tsaasaandä hánajty jim jiaančh tehñ miayyä cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hánajty wyiingudsähgøøby. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhäxixy, mänit jiaančh tehñ jiootmayhajty. ¹⁷ Naxiä Pablo hánajty jim ñócxý maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Ja'a Jesucristocøxpä ja'a Pablo hánajty jim yajcapxy yajmädia'aguiøøyy møødä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hánajty wiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä Pablo hánajty jim ñócxý cajptcujc. Møød jimä Pablo ja'a Jesucristocøxpä hánajty yajcapxy yajmädia'aguiøøbiä møødä cu'ug, ja'a hajxy hánajty jim yohby najxpä. ¹⁸ Mänitä jäya'ayä Pablo hajxy näje'e wyiingumedsøøyy. Cujwa'xy hajxy hánajty

yhäbøcy ja'a epicureodøjcä miädia'agy. Møød kujwa'xy hajxy hánajty yhäbøjpä ja'a estoicodøjcä miädia'agy. Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Yøø craa, jaančh tehñ yajcumayaamb yøøduhñ cooc tyijy jiaančh tehñ yhöxpøquiä. Pero cap yøøduhñ tii ñä'ägädä jaty —nøñmä Pablo jaduhñ ñänøøñmä.

Mänitä wiinghäna'c-hajxy miänaañ:

—Jäguem yøø craa choon. Wiingdiosäda'a miädiaacypy.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo ja'a Jesucristo hánajty miädia'agy, cooc hajxy hoy xñähho'túutäm, møød cooc jadähooç jiuypiojtägajch. ¹⁹ Mänitä Pablo jim wioonøcxä maa ja'a tuñhuning hánajty xiohatiän Areópago. Jimä jäya'ayhajxy hánajty may tøø yhamugøøyy. Mänitä Pablo ñämaayyä:

—Højts hawáañäc tii miich jaduhñ mmädiaacypy hawiinjemybiä. ²⁰ Jaančh tehñ wyiing miich jaduhñ mmädia'agy. Højts capxwíjjäc neby jaduhñ miädia'agytiägøøyyän —nøñmä Pablo miäyajtøøwä.

²¹ Hix, ja'a jäya'ayhajxy hánajty jim tsánaabiä Atenas, møødä jäya'ayhajxy hánajty jim hadsánaabiä, jaduhñ hajxy hánajty quiuhdujthaty coo hajxy hánajty cøxiä wiinä miädowa'añ, ja'a hánajty hawiinjemybiä.

²² Mänitä Pablo tiänaayyø'cy cu'ughagujc. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsánaabiä Atenas, tøøch jaduhñ nhixy coo mijtsä tsaasaandä madiu'u mwiingudsähgøøyy. ²³ Mayhitä wiingudsähgøødiaact hajxy mmøødä. Tøøchä altar tu'ug nhixy coo letra jaduhñ yuugjaay miøødä: "Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pøñ yhäxixyñä. Je'e yhaltar hädaa." Hoorä, mwiingudsähgøøby yøø Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'ečh mijts jaduhñ nyajmøød-mädiaacypy.

²⁴ Ja'a Dióshøch jaduhñ nmädiaacypiä, cøxiä je'e yhädiuunñ møød hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp. Wiindsønähajp je'e jim tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä wiinä jaduhñ yhäne'emy homi-aajä. Cab jaduhñ jiihy chäna'ay tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ yhädiuunñmiä. ²⁵ Cabä Dios tii yajmaajaty. Cab jaduhñ miäna'añ coo højts nbuhbéjtämät. Pero jaaya'ay hajxy cøxiä xmióoyyäm tijaty hajxy nyajmaajijtäm, møødä jugyhajt, møødä poj, cøxiä.

²⁶ Tu'ug jäya'ay ja'a Dios jecy yhädiuunndsohñ. Je'e hajxy nägøxiä nhøjxhäjtäm ndecyhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin wiinduhmähagajpt. Cahnä Dios hajxy hánajty xyhädiuunñäm, tøøyyäm hajxy hánajty xyajñähdiijäm mänaa hajxy nmiinñ ngáhämäät, maa hajxy ndsánaayy nhäyóowämät. ²⁷ Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät, paady hajxy tøø xyhädiuunñäm. Coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yáaxämät, xyhadsóowäm hajxy jaduhñ. ²⁸ Hix, jaaya'ay hajxy xyagjughajtäm. Jaduhñ hajxy tøø xquiunúu'xäm coo hajxy ndsánaayy nhäyóowämät, møød coo hajxy nyohy nnájxämät. Jaduhñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tøø quiujaay coogä Dios hajxy xy-

huunghájtäm. ²⁹ Tøyhajt jaduħņ coo ja'a Dios hajxy xy-huunghájtäm. Pero coo jäya'ayä jäya'ayhahädiuun-naxy hajxy yhädiuñ, jue'e hajxy yajtuumby, oro, mөөdä poobhoro, mөөdä tsaä. Cab jaduħņ yhahixө'øy coo jaduħņbä jäya'ayhahädiuun-naxy hajxy nwiingud-sähgө'öyyämät. Hix, ca'a Dyiosä je'e jaduħņ. ³⁰ Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty ñajuө'øy pө jii Dios. Y cabä Dios hijty miөjpäda'agy coo hijty quia'a wiingud-sähgө'öy. Pero jäda'ahaty, tөө ja'a Dios hajxy xy-hanéhñäm coo ja'a nhaxөgcuhdujt hajxy nägөxiä nñajtshixө'öyyämät, mäduññtiä hajxy yaa nd-sänäayyäm hädaa yaabä naaxwiin. ³¹ Hix, tөө ja'a Dios wyiinmay coo hajxy nägөxiä xyajtөyhajtyegäaňäm. Jaanä jaduħņ tөө wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduħņ xyajtөyhajtyegäaňäm. Tөө ja'a Dios tu'jäya'ay yaj-nähdiij coo hajxy mänitxөbä xyajcueendäyegäaňäm. Coo tu'jäya'ay jaduħņ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagjujypiөjtägajch jadähooc. Coo jaaya'ay jaduħņ jiaa-anch jujjypiөjtägajch, jaduħņä tөyhajt hajxy nmөөd-hájtäm coo jaaya'ay hajxy tөyhajt xya-jcueendäyegäaňäm mänitxөbä —nөmä Pablo miä-naañ.

³² Coo ja'a cu'ughajxy jaduħņ miädooy coo ja'a Pablo jaduħņ miänaañ cooc tu'jäya'ay hanañty tөө jiu-jypiojtagach, ja'a hanañty tөө yhö'oguiäbä, mänitä Pablo hajxy näje'e ñäxiicy. Mänit wiinghäna'c-hajxy nä-je'e miänaañ:

—Mmínäp yaa jadähooc. Njaac mädoowaamby höjts jaduħņ nej miich mmädia'aguiän —nөmä Pablo ñä-maayyä.

³³ Mänitä Pablo wyiimbijnä. ³⁴ Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianөcxy. Miäböjc hajxy jaduħņ. Tu'jäya'ay hanañty xiөhaty Dionisio. Mөjhajp hanañty je'e jim maa ja'a Areópagon. Jaanä jaduħnä to'oxiojč tu'ug miäböjpa. Dámaris hanañty xiөhaty. Nämaj hajxy jaduħņ miäböjcy.

18 Mänitä Pablo jim choññ Atenas. Mänit wiingtu-um ñөcxy maa ja'a cajpt hanañty xiөhatiän Corinto. ² Jimä Pablo ja'a judio tu'ug miөödnibiaatä. Jue'e ja'a judio hanañty xiөhaty Aquila. Jim hanañty chooñ maa ja'a naax hanañty xiөhatiän Ponto. Jue'e tio'oxiojč hanañty xiөhaty Priscila. Naam mech hajxy hanañty jim Corinto. Jim hajxy hanañty tөө choñnda'agy maa ja'a naax hanañty xiөhatiän Italia. Paady hajxy jim choññ Italia, je'eguiөxpä coo ja'a gobiernä Claudio hanañty tөө yhane'emy coo ja'a judioshajxy jim quiөxy tsóonät Roma. Mänitä Pablo jim ñөcxy cuhijxpä maa ja'a Aquilahajxy hanañty yhahäña'ayän. ³ Jue'e Aquilahajxy hanañty tiuunghajpy, loondöy hajxy hanañty yhädiuun-by. Y ja'a Pablo, jaanä jaduħņ hanañty tiuunghajpy. Paadiä Aquila ja'a Pablo ñämaayy coo ja'a Pablo jim miөödtünät. Mänitä Pablo jim miähmөөñä. ⁴ Wiindu'ugäsábado ja'a Pablo hanañty jim ñөcxy maa ja'a judios chajtojč-hajxiän. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hanañty yajwiingapxө'öy ja'a Jesucristocөxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduħņ miäböcy, mөөdä judioshajxy, mөөdä ca'a judioshajxypä.

⁵ Mänitä Silashajxy jim miejch Corinto mөөdä Timo-teo. Macedonia hajxy hanañty tөө choñnda'agy. Mänitä Pablo jaduħņ wyiinmaayy coo tu'tu'uyyä hanañty tiu-naañnä, coo ja'a Diosmädia'agyhajiä hanañty miäwäditaañnä. Mänitä Pablo ja'a judios tiägөöyy yaj-mөөdmädiaacpä coogä Jesús hanañty ja'a Mesias, ja'a Dios hanañty jecy tөө yajnähdiijjiäbä coo hanañty quixa-a'añ yajnähwaatspä. ⁶ Mänitä judioshajxy jiootma'ty. Mänit hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Pablo hanañty yhöñda'agy. Mänitä Pablo ja'a wyit wyiinxiijty. Jaduħnä hijxtahñd jecy coo ja'a judios wyiinmahñdy-hajxy hanañty quia'a hoyyä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Hamdsöoyyä pojpa hajxy jaduħņ mmөөdä coo hajxy jaduħņ mga'a nähwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduħņ mga'a nähwa'adsa'añ coo haxөгwiiinmahñdy hajxy mmөөdä. Ca'a yhööchä pojpa jaduħņ nmөөd coo hajxy mga'a nähwa'adsa'añ. Cäböch mijtsä Diosmädi-a'agy nyajwiingapxө'өwaañnä. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiospä, je'ečh hajxy jaduħņ nyajwiin-gapxө'өwaañnäp —nөmä Pablo ja'a judios ñämaayy.

⁷ Mänitä Pablo chajtojčpäsөmny. Mänit jim ñөcxy maa ja'a craa Ticio Justo tiөjčän, jim tsajtojčñähmөjc. Wyiingudsähgөöbiä Ticio Justo ja'a Dios hanañty, hoy hanañty je'e quia'a jagä judiosä. ⁸ Jimä jäya'ay hanañty tu'ug xiөhaty Crispo. Jue'e hanañty tiuumby tsajtojčwi-indsöñ. Mänitä Crispo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböjcy nägөxiä, mөөdä yhuung mөөdä tio'oxy. Nä-mayyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböjpa, ja'a hajxy hanañty jim tsänaabiä Corinto. Mänit hajxy hoy ñä-bety. ⁹ Mänitä Pablo ja'a Jesucristo wyiinhiijxy coods. Mänitä Jesucristo miänaañ:

—Ca'a pөñ mdsähgө'öy. Hööch nmädia'agy tehñga-jnä yajwá'xäc. Caj mhamónät. ¹⁰ Hööch miich ngüeendähajpy. Caj miich pөñ nej xtiuna'añ. Hix, nämähöchä jäya'ay ja'a ngapxy ja'a nmädia'agy hajxy yaa xmiäböjčä maa hädaa cajptän —nөmä Pablo ñä-maayyä.

¹¹ Tu'jomөjtä cupcä Pablo jim yhiijty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hanañty jaduħņ ñä'ägädä tuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä.

¹² Pero coo ja'a craa Galiön jim tiägөöyy tuumbä gob-ernador maa ja'a naax hanañty xiөhatiän Acaya, mänitä judios ja'a Pablo hajxy tiägөöyy mädsibөöbiä. Mänit hajxy jim yajnөcxy haguyc maa ja'a Galiön hanañty tiuñän. ¹³ Mänitä judios ja'a Galiön hajxy ñämaayy:

—Jue'e hädaa craa jiatcө'öy, jiojcapxөöby hädaa craa ja'a cu'ug coo höjts nguhdujt hajxy xquia'a yajtünät neby höjtsä Dios nwiingudsähgө'öyän. Wiingwiin-mahñdy jaduħņ yajnähixөöby coo höjtsä Dios wiing nwiingudsähgө'öwät —nөmä Pablo ñähwaambejtä.

¹⁴ Coo ja'a Pablo hanañty yhadsowa'añ, mänitä Galiön yaghadsowөöyy:

—Coo hädaa craa häxөpy tөө quidiieey, mänitөch mijtsä mmädia'agy häxөpy nmädoowaañ. ¹⁵ Pero ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduħņ myajtsibөөby. Ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy jaduħņ myajcapxiөöby pөñ jaduħņ xөhajp ja'a Mesias. Hamdsoo mijtsä mya-

jtødiäg'øwät. Cábøch jaduĥmbä nmädowa'añ —noĥmä judíosĥajxy yĥoĥjä.

¹⁶ Mänitä Galión ja'a judíos yĥøxquejxy maa ja'a ĥagujtøjcän. ¹⁷ Jiĥmä jäya'ay ĥänäjty tu'ug xiøĥaty Sóstenes. Copc-ĥajp ĥänäjty je'e maa ja'a judíos ĥajtøjc-ĥajxiän. Mänitä cu'ugä Sóstenes ĥajxy miäjch. Mänit ĥajxy jiĥm yajnøcxy ĥagujc. Mänit ĥajxy jiĥm quioxho'cy. Pero cabä Galión jaduĥm miøjpädaacy.

¹⁸ Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jiĥm jiaag ĥijty Corinto. Mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc ñämaayy coo ĥänäjty jiĥm choonaanä. Jiĥm ĥänäjty ñøcxa'añ Siria barcojooty näguipy møødä Priscila møødä Aquila. Cahnä ĥajxy ĥänäjty jiĥm biarcotägø'øy Cencrea, mänitä Pablo cuhdøø'x yajcuhme'xy. Paady jaduĥm yajcuhme'xy coo ja'a Dios ĥänäjty cøxiä wiinä tøø miäyujwa'añ. Mänitä Pabloĥajxy tiu'ubøjnä barcojooty. ¹⁹ Mänit ĥajxy mejy-hawiimb ñajxy. Mänit ĥajxy jiĥm mieljch maa ja'a cajpt ĥänäjty xiøĥatiän Efeso. Jiĥmä Pabloĥajxy ñibiuhy-ohdiúutanä møødä Priscila møødä Aquila. Mänitä Pablo jiĥm ñøcxy nidiuhm maa ja'a judíos ĥajtøjc-ĥajxiän. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy møødmädi-aacpä. ²⁰ Mänitä judíosĥajxy jia mänaañ coo ja'a Pablo jiĥm jejcy yĥidät. Pero cabä Pablo jaduĥm miänaañ. ²¹ Mänit miänaañ: "Nøcxäambøch çam Jerusalemén xøøĥajpä. Pero coo ja'a Dios jaduĥm miäná'anät, mänitøch yaa nmiinägätsät maa mijtsän."

Coo ja'a Pablo jaduĥm quiapxädøøyy, mänit jadähooc biarcotägøøguiumbä. Mänit jiĥm choñ Efeso. ²² Mänit jiĥm ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt ĥänäjty xiøĥatiän Cesarea. Coo jiĥm mieljch, mänit biarcopädsøømy. Mänit ñøcxy Jerusalemén. Coo jiĥm quioo'ty, mänitä mäbøjpädøjc-ĥajxy hoy quiuhixy. Mänitä Pablo jiĥm ñøcxy Antioquia. ²³ Maxiøø jiĥm yĥijty. Mänit jiĥm tiu'ubøjcumbä. Mänit jiĥm ñøcxy maa ja'a naax ĥänäjty xiøĥatiän Galacia møød jiĥm Frigia. Majatiä Pablo ĥänäjty wiädity, jiĥmä mäbøjpädøjc-ĥajxy ĥänäjty quiapxmøcøgyii nebiä Diosmädia'agy ĥajxy jaduĥm hoy yajnöcxät.

²⁴ Mänitä judíos jiĥm tu'ug mieljch Efeso. Apolos ĥänäjty xiøĥaty. Jue'e ĥänäjty choon Alejandría maa ja'a naax ĥänäjty xiøĥatiän Egipto. Jøjwidsøø ĥänäjty quiapxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy ĥänäjty jiaanč tehñ jiaty. ²⁵ Tøø ja'a Diostu'u ĥänäjty jaduĥm hoy yĥabøcy. Hamuumdu'joot ĥänäjty yajnäĥixø'øy ja'a Jesúsøxpä, neby ĥänäjty tøø jiaty tøø yĥabetiän. Ñajuøøbiä Apolos ĥänäjty jaduĥm coo ja'a Juan ĥänäjty tøø miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos ĥänäjty miädoyhatyñä coo ja'a mäbøjpädøjc-ĥajxy ĥänäjty ñäbejnä ja'a Jesucristocøxpä. ²⁶ Mänitä Apolos jiĥm ñøcxy maa ja'a judíos ĥajtøjc-ĥajxiän. Mänitä Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä. Møcjoot ĥänäjty miøød. Jiĥmä Priscilahajxy ĥänäjty yhamädoowhity tsajtøgooty møødä Aquila. Coo ja'a Apolos jaduĥm miädiaacpäøøyy, mänitä Priscila ja'a Apolos ĥajxy hawiing wioonøcxy. Mänitä Apolos ĥajxy ca'xy yajmøødmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduĥm maas hoy yajnöcxät. ²⁷ Mänitä Apolos miänaañ coo ĥänäjty jiĥm ñøcxa'añ Acaya. Mänitä

mäbøjpädøjc-ĥajxy jaduĥm piämänaañ coo ja'a Apolos jiĥm ñøcxät. Mänitä mäbøjpädøjc nocy ĥajxy yhädiuun coo ja'a Apolos jiĥm piuhbedøøjät Acaya. Ja'a mäbøjpädøjc-ĥajxy ĥänäjty jiĥm ĥijpä Acaya, je'edsä Apolos ĥajxy puhbédäp. Mänitä Apolos jiĥm choñ Efeso. Mänit jiĥm ñøcxy Acaya. Coo jiĥm mieljch, mänitä mäbøjpädøjcä Apolos ĥajxy piuhbejty nägø'ø nädecyp-ia. Paady ĥajxy ĥänäjty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, je'equiøxpä coo ja'a Dios ĥojjoot jiaanč tehñ miøødä. ²⁸ Majatiä Apolos ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy ĥänäjty miøødyajcaxiø'øy cu'ughajyc, cabä judíosĥajxy ĥänäjty yajmäjäda'agyii. Jaduĥnä Apolos yajnäĥixø'øy coogä Jesús ĥänäjty je'e Miesíasä, ja'a Dios ĥänäjty jecy tøø yajnähdjjiäbä coo ĥänäjty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduĥnä Apolos ĥänäjty yajnäĥixøøbiä coo jaduĥm jiĥm myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo ja'a Dios jaduĥm jecy tøø miäna'añ coogä Mesías ĥänäjty yaa quiexa'añ.

19 Jiĥmä Apolos ĥänäjty yĥityñä Corinto, mänitä Pablo jiĥm choñ Antioquia. Mänit jiĥm ñaxøøyy tunjoot. Mänit jiĥm mieljch Efeso. Jiĥmä Pablo ja'a mäbøjpädøjc may piaaty. ² Mänitä Pablo miänaañ: —Mänaa mijtsä Diosmädia'agy mmäbøquiän, nej, mänitiä ja'a Diosĥespíritu ĥajxy xquiorazongtägøøyyä —noĥmä mäbøjpädøjc-ĥajxy miäyajtøwä.

Mänit ĥajxy yĥadsooy: —Tii jaduĥm mnänøømby ja'a Diosĥespíritu. Cahnä ĥøjts jaduĥm nmädoyhatyñä.

³ Mänitä Pablo miänäängumbä: —Mänaa mijts mnäbetiän, pøñä quiuhdujt ĥajxy myajtuunä.

Mänit ĥajxy yĥadsooy: —Ja'a Juan quiuhdujt ĥøjts nyajtuunä.

⁴ Mänitä Pablo jiaac mänäängumbä: —Jue'e ja'a Juan ĥänäjty yajnäbejpy, pønjiatiä yĥaxøøgwiiñmäñdy ĥänäjty tøø ñajtshixø'øy. Jaduĥnä Juan ĥänäjty yajnäĥixøøbiä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcxät, ja'a ĥänäjty jaac medsaambä —noĥmä Pablo ja'a mäbøjpädøjc ñämaayy.

⁵ Coo ĥajxy jaduĥm miädooyy, mänit ĥajxy hoy ñäbet-ty ja'a Jesucristocøxpä. ⁶ Mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc tiägøøyy cø'øguhxajpä hanidiuhmjaty. Mänitä Diosĥespíritu ĥajxy ñäĥgädaacä. Mänit ĥajxy tiägøøyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios ja'a miädia'agy ĥajxy tiägøøyyä najtscapxøøyyäbä.

⁷ Nämajmetscä mäbøjpädøjc-ĥajxy ĥänäjty. ⁸ Mänitä Pablo tiägøøyy nøcxpä maa ja'a judíos ĥajtøjc-ĥajxiän jiĥm Efeso. Sábadohaam ĥänäjty ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä Dios yĥane'emiän. Møcjootä Pablo miøødhajt. Jia wi'i yajmäbøgaambiä Pablo ja'a judíos ĥänäjty. Jia mäbøjc ĥajxy jaduĥm näje'e. Pero cab ĥajxy nägøxiä miäbøjcy. Ja'a ĥajxy ĥänäjty ca'a mäbøjpä, mänit ĥajxy ĥaxøøg-jaty ñä'ägä mänaañä jäya'ayĥajyc. Ĥaxøøgä Diostu'u ĥajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo ĥänäjty jiĥm quia'a nøcxaañä maa ja'a judíos ĥajtøjc-ĥajxiän. Tägøøgpø'o ĥänäjty tøø yĥabety coo ja'a

Pablo jīm tiägøøyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jīm choññ, mǎnitǎ Pablo ja'a mǎbøjpädøjc jiaac møødnøcxy. Mǎnit hajxy tiägøøyy hamugøøbiǎ maa ja'a Tirano tiøjcǎn. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hǎnajty. Jabom-jabomǎ Pablohajxy hǎnajty jīm ñøcxy capxpǎ mädiaacpǎ.

¹⁰ Mejtsjomøjtǎ Pablo jīm jiaac yajñähixøøyy. Námayyǎ jäya'ayǎ Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jīm miädooyy maa ja'a naax hǎnajty xiøhatiǎn Asia, wiinduhmyhagajpt, møødǎ judíoshajxy, møød hajxy hǎnajty ca'a judíospǎ. ¹¹ Madiu'ujǎ Pablo pa'am jīm yajñajxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøøñǎjatiǎ Pablo jaduhñ tiuuñ. ¹² Coo ja'a Pablo wyit hǎnajty ñǎhdóonǎxǎ, høxtǎ najxpǎ pia'amhajxy hǎnajty, høxtǎ nǎhwáatsǎp ja'a haxøøgpøj hajxy hǎnajty.

¹³ Jīmǎ judíoshajxy hǎnajty näje'e wiädity. Jäya'ay hajxy hǎnajty yajñähwaachp, ja'a hajxy hǎnajty haxøøgpøjmøødpǎ. Coo ja'a judíoshajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo jäya'ay haxøøgpøj hǎnajty yajñähwa'ach ja'a Jesús miäjaagøxpǎ, mǎnit hajxy wiyinmaadiaacy coo ja'a Pablo hajxy hǎnajty jaduhñ piähixaañbǎ. Mǎnitǎ haxøøgpøj hajxy tiägøøyy nǎmaabiǎ:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpǎ, ja'a Pablo naxy miädiaacypiǎ, jaduhñ miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwǎ'adsǎt.

¹⁴ Jaduhñǎ Esceva yhuunghajxy hǎnajty jiatcøøbiǎ, ja'a hajxy hǎnajty näjxutjǎ. Teedywiindsønǎ Esceva hǎnajty tiuumby maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiǎn. Mǎnitǎ jäya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxøøgpøj hǎnajty miøød. Mǎnitǎ haxøøgpøj hajxy ñǎmaayy:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpǎ miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwǎ'adsǎt.

Mǎnitǎ haxøøgpøj yhadsooyy:

—Nhixyhøchǎ Jesús. Nnajuøøbiøch pøn je'e ja'a Pablo. Pero mijts, caj mijts nhixiǎ —jaduhñǎ Esceva yhuunghajxy yhadsoowǎ.

¹⁶ Mǎnit hajxy hoyhoy quioxho'cǎ. Ja'a craa jaduhñ jiatcøøyy, ja'a haxøøgpøj hǎnajty møødpǎ. Hoyhoy hajxy jaduhñ chaachøøyy. Nǎhwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ piädaacǎ. Mǎnit hajxy jiiby yhøxpäbooyyǎ maa craa tiøjcǎn. ¹⁷ Mǎnitǎ mädia'agy jīm wiädijty Efeso nebiǎ Esceva yhuunghajxy jiajty yhabejty. Nägøxiǎ jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty, møødǎ judíoshajxy, møødǎ ca'a judíoshajxypǎ. Jaanč tehñ chähgøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mǎnitǎ Jesús hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiǎ nägøø nǎdecypiǎ, ja'a hajxy nWiindsønñǎjtǎmbǎ.

¹⁸ Mǎnitǎ mǎbøjpädøjc-hajxy nǎmay hoy ñǎgapxy cu'ughagujc nebiaty hajxy hǎnajty haxøøg tøø jǎya'ayhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hǎnajty tøø tiúñǎbǎ magiahaam, mǎnitǎ magianocy hajxy quioxy yajmejch. Mǎnit hajxy quioxy no'cy hijxwiinduum. Jue'egǎ noquiäda'a hǎnajty tøø choobaady juxychägui'xmajcmil. ²⁰ Coo ja'a ñocy hajxy jaduhñ ño'cy, jaduhñǎ hijxtahñd hajxy yejcy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hǎnajty hoy tøø miäböcy. Tehñgajñǎ ja'a Diosmädia'agy hajxy jīm jiaac yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.

²¹ Mǎnitǎ Pablo wiyinmaadiaacy coo hǎnajty jīm nøcxy wiädita'añ Macedonia møød jīm Acaya. Coo hǎ-

najty jīm tøø quioxy wädity, mǎnit hǎnajty jīm ñøcx-a'añ Jerusalén. Mǎnit miänaañ:

—Cooch hǎnajty tøø nhoy Jerusalén, mǎnitøch jīm nñøcxa'añ Roma.

²² Jīmǎ Pablo jiamiøød hǎnajty miøødǎ nǎmetsc, ja'a Timoteo møødǎ Erasto. Mǎnit ja'a Pablo ja'a jiamiøød jīm quiejxø'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo, maxiøø jīm jiaag hijty Asia.

²³ Mǎnitǎ jäya'ayǎ tsip hajxy näje'e jīm yajpädø'cy Efeso. Paady hajxy jaduhñ yajpädø'cy je'eguiøxpǎ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hǎnajty quia'a tsoy. ²⁴ Jīmǎ jäya'ay hǎnajty tu'ug xiøhaty Demetrio.

Saandätøjc-hahädiuunñaxiǎ Demetrio hǎnajty yhädiuumby poobhorohaam maa ja'a saandǎ hǎnajty yhitiǎn, ja'a xøhajpǎ Artemisa. Mayyǎ Demetrio moonsǎ hǎnajty miøødǎ. Jaanč tehñ quianarhājajp hajxy hǎnajty jaduhñ coo ja'a saandätøjc-hahädiuunñaxy hajxy hǎnajty tiogy. ²⁵ Mǎnitǎ Demetrio ja'a mioonsǎ miøødhamugøøyy nägøxiǎ møød pønjaty hǎnajty hawiing saandähädiuumbǎ. Mǎnitǎ Demetrio miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, coo hädaaduhmbǎ tuung hajxy ndúuñǎm, paady hajxy njaanč tehñ quianarhǎjtǎm. Tøyhajt jaduhñ. ²⁶ Tøø hajxy mhixy, tøø hajxy mmädooy coo ja'a Pablo jii wiädity, coo jii quiapxy coo jii miädia'agy coo tyijy højtsǎ nsaandǎ quia'a jújquiäm. Tøø jäya'ayhajxy may miäböcy; ca'a yaayyǎ Efeso, pero øxiǎ wiinduhmyhagajpt yaa Asianaaxooty. ²⁷ Coo jäya'ayhajxy maas may jiaac mǎböğǎt, cab hajxy majiaty nganarhǎjtǎnǎt. Y cabǎ jäya'ayǎ nsaandǎhajxy xwyiingudsähgøøwǎañǎnǎ, ni ja'a saandätøjc maa yhitiǎn. Jiahiädiogyaañby hajxy jaduhñǎn. Wiinduhmyhagajptǎ saandǎ Artemisa wiyiingudsähgøøy yaa Asianaaxooty møød jäguembaady.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooyy, mǎnit hajxy jiootma'ty. Mǎnit hajxy tiägøøyy yaaxpǎ jøjpǎ.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsǎ Artemisa yaa nsaandähǎjtǎm yaa Efeso.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Demetrio mioonsähajxy hǎnajty jaduhñ wyl'i ya'axy wyl'i jiocy cajptooty, mǎnitǎ cu'ughajxy tiägøøyy haamhājǎ. Jīmǎ Pablohajxy hǎnajty wiädity cajptooty. Jue'e ja'a jiamiøødhajxy hǎnajty xiøhaty, Gayo møød Aristarco. Macedonia hajxy hǎnajty nǎmetsc choon. Mǎnitǎ Gayohajxy miajtsǎ møødǎ Aristarco. Ja'a cu'ughajxy jaduhñ mǎmajts. Mǎnitǎ Gayohajxy piawijtsǎ piägøjcǎ maa ja'a hamugøødiaactǎn. Mǎnit hajxy jīm ñǎxøøwøøyyǎ. ³⁰ Haa ja'a Pablo, coo jaduhñ miädoyhajty coo ja'a jiamiøød jaduhñ miájtsǎxǎ, mǎnit jiiiby jia wi'i tiägøøwǎañ jäya'ayhagujc. Ja'a jiamiøød hǎnajty jia wi'i ñǎhgapxtu'udaañby. Pero cabǎ mǎbøjpädøjcǎ Pablo hajxy jaduhñ quiejxy. ³¹ Jīmǎ Pablo ja'a miägu'ughajpǎhajxy näje'e miøjhaty Asia. Mǎnitǎ Pablo nocy yajñägøjxǎ coo jiiby quia'a tägøøwǎt jäya'ayhagujc. ³² Jaanč tehñ yaaxp jaanč tehñ jiojpǎ cu'ughajxy hǎnajty jīm maa hajxy hǎnajty tøø yhamugøøyǎn. Wiingjaty hajxy hǎnajty ya'axy. Cab hajxy hǎnajty tu'cuhdjy ya'axy. Ni quia'a najuøøy hajxy hǎnajty tii hajxy hǎnajty jaduhñ tøø

ñāhamugø'øy. ³³ Jimä judíos hānajty tu'ug xiøhaty Alejandro. Mānitā Alejandro jaduħñ piajahmā jāya'ayhaguyc. Ja'a miāgunaaxhājxy jaduħñ nāje'e jatcøøyy. Mānitā Alejandro yhawāāñāxā tiiguiøxpā yø'ø jāya'ayhājxy hānajty jaduħñ coo wyi'i yhaamhaty. Mānitā Alejandro ja'a judíos jia nāhgapxtu'udaāñ jāya'ayhaguyc. ³⁴ Coo ja'a cu'ugā Alejandro hājxy jaduħñ yhøxcājpy coo hānajty je'e judíospä, mānit hājxy tiägøøguiumbā yaaxpā jojpā.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsā Artemisa yaa nsaandāhājtām yaa Efeso.

Mejtschora hājxy jaduħñ jiaac yaaxy jiaac jojcy.

³⁵ Hobiā nejpīā ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mānit miānaañ:

—Māgu'ughajpādøjc, mijts yaa tsānaabiā Efeso, jēquiāñā tsaā tu'ug quiahy tsajtwiing. Artemisa hājxy nyajxøhājtām. Je'e hājxy yaa nwiingudsāhgøøyyām yaa Efeso. Tøø ja'a tiøjc hājxy jaduħñ nhādiūuñām coo jaduħñ jiiby yhidāt jiiby tiøgooty. Højtsā cuħdujt jaduħñ nmøød'ājtām coo højtsā Artemisa nguēendāhājtām. ³⁶ Tøyhajt jaduħñ. Hopiøñā jaduħñ miāna'añ. Hoorā, huuc tuñā mayhajt hājxy. Huuc hamōñ hājxy. Hoy hājxy jaduħñ mhuc teħñ tiaj mhuc teħñ miāyāt jayøjp tii hājxy mdunaamby. ³⁷ Hādaā māhdiojc hājxy tøø mmāchābā, cabā tii pojpā tii cādieey hājxy hādaā tøø tiuñ. Cabā Artemisa hājxy tøø miāgapxtāgoy, ni cab hājxy tii tøø mieēch maa ja'a Artemisa tiøgootiāñ. ³⁸ Pø tøø hādaā māhdiojc-hājxy jaduħñ jiaanč cādieey nebiā Demetrio hājxy ñāxø'øwø'øyāñ, weenā Demetrio hājxy jim nøcxy ñāxø'øwø'øy maa ja'a hagujtøjcāñ. Jaduħñā cuħdujt ñā'āgā miñ. Paadiā cuduung yhuuc jīmābā. ³⁹ Pø jimā tsip wiingpā hājxy jaduħñ mjaac møødā, mānit hājxy mnāgāpxāt coo junta hānajty jiaac jada'añii. ⁴⁰ Cab jaduħñ yhahixø'øy coo hājxy jaduħñ nwi'i yhaamhājtām nā'ā nāgoobā, coo tsip hājxy jaduħñ nā'ā nāgoobā nyajpādø'cām. Coo ja'a gobiernā Rómabā jaduħñ miādoyhādāt neby hājxy jāda'a tøø njatcøøyyām, weħñdā hāyaa xñāxø'øwø'øyāmāt. Neby hājxy hāyaa nnā'ā hadsóowāmāt.

⁴¹ Mānitā secretario quiapxpādøøñā. Mānit miānaañ coo ja'a jāya'ayhājxy wyiimbijnāt.

20 Coo ja'a jāya'ayhājxy hānajty tøø mioon tøø tiujnā, mānitā Pablo ja'a mābøjpādøjc miojyaaxy. Mānitā Pablo miāgapxy yhaneħmy. Mānit miānaañ coo hānajty jim wyiimbidaaññā, møød coo hānajty jim ñøcxaaññā Macedonia. ² Coo jim miejch, mānit jim tiägøøyy wādijpā cajpt-cajpt. Majaty hānajty wiādity, jim mābøjpādøjc hānajty miāgapxy yhane'emy. Mānitā Pablo jim chøħngumbā Macedonia. Mānit jim ñøcxy Grecia. ³ Coo jim miejch, mānit jim yhijty tāgøøgpō'o. Coo hānajty jim choonāngumbā, mānit hānajty jim ñøcxa'añ Siria barcojooty. Cahnā Pablo hānajty biarcotāgø'øyñā, mānit miādoyhājty coogā judíoš hājxy hānajty tøø quiojyquiapxytiuñ coogā Pablo hājxy hānajty miadsa'añ, nāgóoyyādsā Pablo jiiby tiägø'øwāt barcojooty. Mānitā Pablo wyiinmahñdyhājty coo hānajty quia'a tu'ubøgaaññā barcojooty. Jaduħñ

wyiinmahñdyhājñā coo jim ñøcxø'øwāt Macedonia tecy-yo'oyhaam. ⁴ Nāmayyā Pablo miāgu'ughajpāhājxy jim miøødñøcxy Asia, møødā Timoteo, møødā Sópater, ja'a hānajty jim tsoħmbā Berea, ja'a Pirro yhuung, møødā Gayo, ja'a hānajty jim tsoħmbā Derbe, møødā Aristarco, møødā Segundo, møødā Tíquico, møødā Tróximo. Tesalónica ja'a Aristarco hājxy hānajty chooñ møødā Segundo. Asia ja'a Tíquico hājxy hānajty chooñ møødā Tróximo. ⁵ Coo ja'a Pablo hājxy jim miejch Filipos møødā jiamioødhājxy, māniñhøčhā Pablo jim nbaattāgajch, høøch Lucas. Høøch hādaā nocy jaduħñ nhādiuumby. Mānitā Pablo jiamioødhājxy jim ñøcxø'cy Troas. Jim højts hānajty xyhahixa'añ, høøch møødā Pablo. ⁶ Paady højts jim nmāhmøøyy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xiøøhājxy hānajty jiada'añii mānaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hājxy quiayyāñ, ja'a ca'a levadura møødpā. Coo ja'a xøø jaduħñ miaayy, mānit højts jim nbarcotāgøøyy. Mānit højts jim ndsoħññā Filipos barcojooty. Māgoøxxøø højts mejjiooty nyohy. Mānit højts jim nmejch Troas. Mānit højtsā Pablo ja'a jiamioød jim nbaattāgajch, ja'a højts hānajty jim xyhahixpā. Jim højts njaac hijty juxtujxøø nāgøxiā. ⁷ Coo nāxøø jaduħñ yhabaaty, mānit højts nhamugøøyy, højts mābøjpādøjc. Mānit højtsā Santa Cena nyagjajtā. Mānit højtsā Pablo xtiägøøyy yajñāhixøøbiā. Jējcy jaduħñ miādiaacy je'eguiøxpā coo hānajty cujaboom tiu'ubøgaaññā. Cuptsuhmñā hānajty tøø jiaty, jimñā ja'a Pablo hānajty miādia'agyñā. ⁸ Maa højts hānajty tøø nhamugø'øyāñ, nāhbetøjtøgooty hānajty jaduħñ jim. Jiibiā jøøn hānajty may tiøy. ⁹ Jimā høxcujc-hāna'c hānajty tu'ug yhäñā'ay ventanahaguuy nāhbet-tøjnāhgøxp ja'a miādāgøøgpisobā. Eutico ja'a craa hānajty xiøhaty. Jim Eutico ja'a Pablo hānajty yhamādoowhity. Tøø ja'a Pablo hānajty jējcy miādiaacñā. Mānitā Eutico jim miaaho'cy maa hānajty yhäñā'ayāñ ventanahaguuy. Mānit jim quihgahnājxy. Ho'ogy hoy wyidsø'cāñā. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduħñ yhihxy, mānit jii-by yhädaacy naaxyp maa ja'a Eutico hānajty tøø quia'ayāñ. Mānitā Pablo ja'a Eutico miāneenø'cy. Mānit højtsā Pablo xñāmaayy:

—Ca'a hājxy mdsāhgø'øy. Jujcyñā hādaā craa jaduħñ.

¹¹ Jujcy ja'a craa jiaanč yajnøcxā maa ja'a tiøjcāñ. Mānitā mābøjpādøjc-hājxy jiaanč teħñ xioonādaacy. Mānitā Pablo jim ñøcxtāgajch cøxp maa hānajty yajñāhixø'øyāñ. Mānitā Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mānit højts ngaayy nhuucy nāgøxiā. Mānitā Pablo jiaac tāgøøyy yajñāhixøøbiā. Jim højts jaduħñ ngu-jobøøyy. Mānitā Pablo miādiaacpādøøñā. Mānit jim choħññā Troas.

¹³ Tøø højtsā Pablo hānajty xñāma'ay cooc hānajty tecy-yo'oyhaam ñøcxa'añ jim maa ja'a cajpt hānajty xiøhatiāñ Aso. Pero højts, barcojooty højts jim nñøcxy, høøch Lucas møødā Pablo jiamioødhājxy. Coo højts jim nmejch Aso, mānitā Pablo jim tiägøøbiā barcojooty. Mānit højts jim ndu'ubøjcumbā Aso nāguipxy møødā Pablo. Mānit højts jim nāgøxiā nñøcxy maa ja'a cajpt hānajty xiøhatiāñ Mitilene. ¹⁵ Coo højts jim ndsøħngumbā, mānit højts cujaboom nnaxøøyy jim

mädöyyä maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Quío. Mänit højts jim cujaboom nmeich maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Samos. Coo højts jim ndsøhngumbä, cujaboom højts jim nméjtscombä maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Mileto. ¹⁶ Tøø ja'a Pablo hänajty wyiinmay coo hänajty jim quia'a näxø'øwáañgumbä Efeso. Hiç, cabä Pablo hänajty jim jejcy wiädita'añ Asianaaxooty. Paady hänajty jim quia'a wädita'añ Asia coo hänajty jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mobädajpä ja'a Pentecostésxøø hänajty jim jiada'añii. Paadiä Pablo hänajty yhadø'øch, jaduñhä Pentcostés-xøø mädöyyä piäädät.

¹⁷ Jimnä højts hänajty nhityñä Mileto, mänitä Pablo capxy jim quiejy Efeso coo ja'a tsajtøjwiindsøñhajxy jim ñøcxät Mileto, ja'a hajxy hänajty jim tuumbä Efeso. ¹⁸ Coo hajxy jim miech Mileto, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän jim Asianaaxooty, jaanç tehñ yhöyhøch jim nduuh mädúhñtiøch jim nhijty. Mnajuøøby hajxy jaduñ cooç jaduñ nga'a høñda'agy. ¹⁹ Jaanç tehñ yhöyhøchä Jesús ja'a tiuung hänajty nduuhä, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. Mee'xxiéemyhøch hänajty nduñ. Näxyhøch hänajty njootmayhaty cooçhä nmägunaaxä Jesús ja'a miädi'agy hajxy hänajty quia'a mæbøgaanä. Mayhooc hajxy jaduñ quiojyquiapxytiuuh cooç hajxy hänajty xjia wi'i yagho'oga'añ. ²⁰ Cøxyhøch mijts hänajty nyajwiixiic nyajwiingapxø'øy neby hajxy hoy mhíät. Homiänájøch mijts hänajty nyajnähixø'øy, møød jim jäya'ayahajy, møød jim maa ja'a mdøjc-hajxiän.

²¹ Jadúhñhøch mijts hänajty nmägapxy nhane'emy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduñ mnajtshixø'øwät, møød coo ja'a Diosmädi'agy hajxy mmäbøgät ja'a Jesúsçøxpä, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. Nägøxiøch mijts hänajty jaduñ nmøødmädi'agy, møød mijts judfoshajxy, møød mijts cajpä judfospä. ²² Hoorä, tøøçhä Dioshèsprütu xñäma'ay cooç jim nnøcxät Jerusalén. Pero cápøch nnajuø'øy nébyhøch jim njada'añ nhabeta'añ. ²³ Jagóoyøch jaduñ nnajuø'øy cooç jim nyajtsuma'añ, cooçhä tsaächpä peenä jim nbaada'añ. Majátyhøch jaduñ tøø nwädity, jadúhñhøchä Dioshèsprütu tøø xyhawaanä cooç jaduñ njada'añ nhabeta'añ. ²⁴ Pero cápøch tii ndajy nmay. Cabä cueentä jaduñ cooç nnä'ä hó'ogät. Je'eyyhájtjØch nbøcjuøøby cooçhä nduung nyajmayaannä, ja'a Jesús'høch xmióoyyabä, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. Jadúhñhøch xtiuungmooyy cooçhä mädi'agy jaduñ nyajwá'xät coo ja'a Dios hojiot jiaañch tehñ miøødä.

²⁵ Tøøch mijts nyajwiixiic nyajwiingapxø'øy coo ja'a Dios yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam. Hoorä, cápøch mijts mänaa xyhijxtägatsaanä. Tøyhajt jaduñ. ²⁶ Coo mijtsä Diosmädi'agy mga'a mæbøgät nébyhøch tøø nja mädi'aguiän, ca'a yhøøchä pojpä jaduñ nmøød. ²⁷ Hiç, pedyijøch mijts tøø nyajmøødmädi'agy nebiatiä Dios tøø yhane'emiän. ²⁸ Mniyaj-copçø'øwøøjap hajxy. Mgüeendähádäbä mæbøjpädøjc hajxy nägøxiä. Ja'a Dioshèsprütu hajxy jaduñ xpiädaac coo hajxy jaduñ mgüeendähädät. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, paadiä Dios hajxy

jaduñ xyhuunghájtäm, coo ja'a miädi'agy hajxy nmæbøjçäm. ²⁹ Cooç mijts jaduñ nbuhwa'adsaanä, mänitä wiinghäna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijtsän. Mäwiinhøhmbä hajxy jaduñ miedsa'añ. Xjia wi'i jiojcapxø'øwaamb mijts jaduñ coo ja'a Diosmädi'agy hajxy mnajtshixø'øwät. Jaduñ mäwiinäts hajxy jiatcø'øwa'añ nebiä pahucä meeg hajxy chu'uçhän. Tøyhajt jaduñ. ³⁰ Høxtä mijtsä mjamiøød näje'e tiägø'øwaambä høñdaacpä. Näje'e ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduñ yajtägoyyáañäbä nebiä høñdaacpähajxy tiägoyyaañän. ³¹ Naxy hajxy jaduñ mdehñ ñiyajcopçø'øwøøjät. Tägøøgjømøjthøch mijts jaduñ nmägapxy nhanehmy xøømduhñ. Jaanç tehñ chaaçhpøjpøch hänajty. Naxy hajxy jaduñ mdehñ jiahmiédsät.

³² Hoorä, mæbøjpädøjc, mijtsä Dios nyajcø'øwaanøøby ween hajxy jaduñ xcwieendähaty. Jaduñhä Diosmädi'agy miäna'añ coo ja'a Dios hojiot jiaañch tehñ miøødä. Coo ja'a Diosmädi'agy hajxy hamuumdu'joot mmæbøgät, jaduñhä Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbéät ja'a miäjaahaam. Møød hodium hajxy jaduñ xpiädá'agät näguipxy møød pønajaty ja'a Dios yhuunghajpy. ³³ Cápøch pønä wyitä xiädø'øñ tøø nhadsojcä. ³⁴ Ja'a nhamdsoo cø'øháamhøch jaduñ tøø nniyhixyii. Jadúhñhøchä nmägu'ughajpä tøø nbuhbjpä. Tøyhajt jaduñ. ³⁵ Homiänájøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy mniguiudúñäxät, møød coo ja'a pa'amjaya'ay hajxy jaduñ mbuhbéät møødä häyoobäjäya'ay. Mjahmiédsap hajxy jaduñ coo ja'a Jesús jaduñ jey miänaa'ñ: "Coo wiinghäna'c mbuhbéät, jaduñds jootcujc mhíät. Pø mnä'ä yajpuhbedaaamb jaduñ, cab jaduñ jootcujc mhíät."

³⁶ Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy miädi-aacpäøøyy, mänit hajxy nägøxiä jyijcädaacy näguipxy møødä Pablo. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä.

³⁷ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä coo ja'a Pablo hajxy hänajty piuhwa'adsaanä. Mänitä Pablo hajxy miajch miäneeñ. Mänitä Pablo hajxy chu'xy. ³⁸ Jaanç tehñ jiootmayhajt hajxy hänajty je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänajty tøø miäna'añ coo ja'a Pablo hajxy hänajty quia'a hijxtägatsaanä. Mänitä Pablo hajxy hoy ñajtshixøøñä maa ja'a Pablo hänajty biar-cotägø'øwa'añän.

21 Mänit højtsä mæbøjpädøjc nbuhwaatsnä. Mänit højts nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohñä Mileto. Mänit højts jim tu'uda'aquiiä nnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøcxy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Rodas. Coo højts jim ndsøhngumbä, mänit højts jim njaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pátara. ² Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hänajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Fenicia. Mänit højts ndu'ubøjcumbä wiingbarcojooty. ³ Mänit højtsä naax nnäheebøøyy, ja'a hänajty xøhajpä Chipre. Hahooyhaamy højts jim nwiinnajxy jäguemjuøøby. Jim højts hänajty nnøcxø'øy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Siria. Coo højts jim nmeich, mänit højts jim nbarcopäd-søømy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tiro. Paadiä

barco jim miedsøyy Tiro coo tsømy hajxy hanaajty jim ñahdsøømdu'uda'añ. ⁴ Jim højtsä mabøjpädøjc näje'e nbaaty. Mänit højts jim nhijty Tiro juxtujxøø maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Mänitä Pablo hajxy jia nämaayy coo jim quia'a jaac nõcxät Jerusalén. Jaduhñäc hajxy hanaajty tøø ñajtsapxøø'yii ja'a Dioshèspritäm. Pero cabä Pablo jaduñ ñä'a mõjpädaacy. ⁵ Coo juxtujxøø yhabejty, mänit højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højtsä mabøjpädøjc nägøxiä hoy xñajtshixøø'y cajtpa'a mõødä yhuung mõødä tio'oxy. Mänit højts jim njicädaacy pu'uwiing. Mänit højts nDiospa'yaaxy. ⁶ Mänit højtsä mabøjpädøjc xpiuhwaatsnä. Mänit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiøjc-hajxiän. Mänit højts ndägøødiägajch barcojooty.

⁷ Mänit højts jim ndsøhngumbä Tiro. Mänit højts jim njaac nõcxä maa ja'a cajpt hanaajty xiøhatiän Tolemaidä. Coo højts jim nmejch, mänit højtsä mabøjpädøjc hoy nguhixy. Tu'tsuhm højts jim nhijty maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. ⁸ Cujaboom højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højts jim nnøcxä maa ja'a cajpt hanaajty xiøhatiän Cesarea. Coo højts jim nmejch, mänit højts jim nnøcxøøyy maa ja'a Felipe tiøjcän. Mänit højtsä Felipe xñämaayy coo højts jim nmejtstā'agät maa ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a Felipe hanaajty tiu-unghajpy, ja'a Diosmädiä'agy hanaajty yajwa'xyp. Tøø hanaajty jaduñ wyiinguexyii coo ja'a mabøjpädøjc puhbädät. Näjuxtujc hajxy hanaajty jaduñ wyiinguexjā coo hajxy jaduñ miäbuhbädät. ⁹ Mädaaxcä Felipe yhuung hanaajty haagä cäxyii. Nämädaaxcä Diosmädiä'agy hajxy hanaajty ñajtsapxøø'y. ¹⁰ Maxioø højts hanaajty jim tøø nhity maa ja'a Felipe tiøjcän, mänitä jäya'ay tu'ug miejch. Agabo hanaajty xiøhaty. Jim hanaajty chooñ Judea. Ñajtsapxøø'biä Diosmädiä'agy hanaajty je'ebä. ¹¹ Coo ja'a Agabo jim miejch maa højts hanaajty nmejtsta'aguiän, mänitä Pablo ja'a wiøøñ wiähältäxä. Mänitä Agabo hamdsoo ñiguioø'oxojs ñidiecyxiojtsä ja'a Pablo ja'a wiøønaam. Mänitä Agabo ja'a Pablo ñämaayy:

—Jaduhñhöchä Dioshèspitu tøø xñäma'ay cooch miich nnaajtsapxøø'yyät. Jaduhñäc miichä judíos xquioø'oxots xtiocyiodsaambä jim Jerusalén nébyhöch cham tøø nhamayyän. Mänitäc miich xyajcøø'dägøø'owa'añ ja'a soldadohajxy Rómabä.

¹² Coo højts jaduñ nmädooyy, mõødä mabøjpädøjc-hajxy, mänit højtsä Pablo nja nämaayy coo jim quia'a nõcxät Jerusalén. ¹³ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mjøø'y coo mxuuch. Tiiich hajxy coo xyagjootmayhaty. Cabä cueentä jaduñ coochä häna'c jaduñ jim xquioø'oxots xtiocyioädsät Jerusalén. Cabä cueentä jaduñ cooch häna'c jim xyaghó'ogät ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy nWiindsøñháltämbä —nømä Pablo miänaañ.

¹⁴ Coo højts jaduñ nhijxy coo ja'a Pablo hanaajty quia'a mabøga'añ, mänit højts nmänaañnä:

—Ween jaduñ jadyii nebiä Dios tøø miäna'añän. Mänit højts nhamoøñnä.

¹⁵ Mänit højts nhadsøømbøjcy, høöch mõødä Pablo. Mänit højts jim nnøcxä Jerusalén. ¹⁶ Näje'e højtsä mabøjpädøjc jim xpianøcxä, ja'a hajxy hanaajty jim tsohmä Cesarea. Coo højts jim nmejch Jerusalén, mänit højts hoy xñajtswowøø'y maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcän. Jimä Mnasón hanaajty jecy tøø choñda'agy Chipre. Tøø hanaajty jiegøø'y coo ja'a Mnasón ja'a Diosmädiä'agy hanaajty tøø miäböcy. Jim højts nmejtstaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcän.

¹⁷ Coo højts jim nmejch maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän, mänit højts xquioñdymooyy xooñdäcäp. ¹⁸ Cujaboom højtsä Pablo jim xmiødhajty maa ja'a tsajtøjcän. Jimä Santiago hanaajty mõødä tsajtøjwiindsøñhajxy nägøxiä. ¹⁹ Mänitä Santiagohajxy miøødniyajpoo'xä ja'a Pablo. Mänitä Pablo tiägøøyy mädiacpä nebiatia Diosmädiä'agy hanaajty tøø yajwa'xiän maa ja'a cajpa judiøshajxiän, cooc jaduñ quiapxy miädiacy ja'a Dios miäjaahaam. ²⁰ Coo ja'a Santiagohajxy jaduñ miädooyy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Mägu'ughajpä Pablo, mnajuøøby miich jaduñ coo ja'a judíos ja'a Jesús ja'a miädiä'agy hajxy nämay tøø miäböjcä. Jaduñ hajxy nägøxiä miäna'añ coo ja'a cuhdujt hajxy tsipcøxp ngudiüunämät, ja'a Moisés jecy yhanéhmbä. ²¹ Tøø hajxy jaduñ miädoxyaty cooc tyijy miichä judíos wiingcuhdujt tøø myajnahixøø'y, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. Jaduhñäc tyijy tøø myajnahixøø'y coo cuhdujt hajxy ñajtsapxøø'owät, ja'a Moisés jecy yhanéhmbä. Jaduhñäc tyijy tøø myajnahixøø'biä coo højts ja'a nguhdujt nga'a cud-iüunänät, højts judíos, mõød coo højts nhuung nga'a circuncidärhältänät. ²² Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädoxyhäät coo miich yaa tøø mgoody Jerusalén, mänitä tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduñ coo miichä judíos jaduñ tøø mjaanç yajnahixøø'y, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. ²³ Tøø højts ja'a wiimahñdy tu'ug nbaady nej miich myajniyhoxyøø'wøøjät. Jii højtsä nmägu'ughajpä nämädaaxcä. Tøø xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hanaajty yoxa'añ nebiä Moisés jecy yhanehmiän coo hajxy jaduñ nguhdujtjältämät. ²⁴ Mmødhädäp miich yøø'ö häna'c yøø nämädaaxpä. Jaduñ miich mnämäjuyøø'owät coo meeg hajxy hanaajty yoxa'añ. Jaanä jaduñ miichä meeg tu'ug myójxpät. Coo miich jaduñ mnämäjuyøø'owät, jaduñ hajxy hoy yajcuhmé'xät. Coo miich jaduñ mguhdujtjähädät, jaduñ miichä cu'ug xyhixät coo miichä cuhdujt jaduñ mgudiuumbä, ja'a Moisés jecy yhanéhmbä. Jaduhñä cu'ugä tøyhajt hajxy miøødhada'añ coo miich wiingcuhdujt tøyhajt mga'a yajnahixøø'y. ²⁵ Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a hajxy mabøjpä, tøø højtsä nocy nyajnajaayøø'y. Jaduñ højts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy quia'a tsú'udsät mädyiibä häna'c tøø yoxq uepychewiinduum, mõød coo hajxy quia'a tsú't-spät ja'a tøø quia'a nø'xiée'xiäbä, mõød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a mõødmä'awät —nømä Pablo ñämaayyä.

²⁶ Mänitá Pablo ja'a häna'c miødhajty ja'a nämä-daaxpä. Mänit hajxy cujaboom hoy quiuiduñ nebiä judíos quiuhdujthajxy hñajty myiñän. Mänit hajxy tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Mänit hajxy ñägapxy cooc juxtujxøø hñajty quia'a habetyñä neby hajxy hñajty tøø yhagapxтуquiän coo meeg hajxy hñajty yoxa'añ.

²⁷ Ja weenjaty hñajty quia'a habety ja'a juxtujxøøbä. Mänitá jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hñajty chooñ Asia. Coo ja'a Pablo hajxy jiiby yhi-xy tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä cooc ja'a Pablo hñajty jiiby wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsä wiingcuhtujt homiajaty nøcxy yajwiin-hixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jjøjcapxø'øy coo højtsä nguhtujt hajxy xquia'a cudíuunämät, nebiä Moisés jecy jia hanéhmiän. Jaduhñ yø'ø craa yajwiin-hixøøbiä cooc tyjy hñadä tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiä haxøøg tøø jiatcø'øy coo jäya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judíosä. Hix, cabä cuhtujt jaduhñ ñä'ägä miñ coo hajxy yaa tiägø'øwät tsajtøgooty, pønjaty ca'a judíos.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguioxpä coo ja'a Pablo hñajty tøø yhixyii cajptooty coo ja'a Tróximo hñajty miøødä. Jaduhñä Asiabäjäya'ayhajxy hñajty miäna'añ cooc tyjy ja'a Pablo ja'a Tróximo hñajty tøø miøødtägøøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Tróximo hñajty chooñ. Ca'a jiidíosä hñajty je'e. Hoorä, coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy cooc ja'a Pablo hñajty ji-iby wiädity tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy haamha-
jpä. Mänitá Pablo hajxy miajch. Mänit hajxy piawijch piajādujty jim tsajtøghaguuy. Mänitiä tsajtøjc hajxy yhagøøyy.

³¹ Jimä cu'ugä Pablo hajxy hñajty ñä'ägä yagho'o-gaanä, mänitá soldado-wiindsøñä mädia'agy ñämejt-sä coogä cu'ughajxy hñajty jim wyi'i yhaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hñajty chooñ.

³² Tuunä ja'a soldado-wiindsøñ jaduhñ ñä'ä mädooy, mänitá soldadohajxy yhamugøøyy. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy maa ja'a cu'ughajxy hñajty yhaamhatiän. Coo ja'a cu'ugä soldado hajxy jaduhñ jjøjcuheebøøyy coo ja'a soldadohajxy hñajty miänacy maa ja'a Pablo hñajty wiobho'ogyijän, mänitá Pablo yhøxmajtsä. ³³ Coo ja'a soldado-wiindsøñ jiiby quiädaacy, mänitá Pablo chuümä. Hamejtscadena quiø'øxojs tiecyxiojtsä. Mänitá soldado-wiindsøñ cu'ug miäy-
ajtøøyy pønä Pablo, møød tii hñajty coo tøø wiobho'o-gyii. ³⁴ Mänitá jäya'ayhajxy may yhadsooy Haagä wi-ingjaty. Cab hajxy hñajty tiu'ugmädia'aguiä. Coo ja'a cu'ughajxy hñajty jaduhñ wyi'i ya'axy, cabä solda-
do-wiindsøñä tøyhajt hñajty hoy piaada'añ. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajncøxø'øjtä maa ja'a cuar-telän. ³⁵ Coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jim miøød-coo'ty maa ja'a escalera jaduhñ choñda'aguiän, mänitá Pablo hajxy quiøyyø'cy. Paady hajxy jaduhñ quiøyyø'cy coo ja'a cu'ugä Pablo hajxy hñajty jia wi'i yagho'oga'añ. ³⁶ Høxhaamä cu'ugä soldado hajxy hñajty pianøcxy yáaxäp coo ja'a Pablo yagho'ogø'øjtä.

³⁷ Jimä soldado ja'a Pablo hajxy hñajty miøødtägø'øwa'añ cuarteltøgooty, mänitá Pablo ja'a soldado-wiindsøñ ñämaayy:

—Huuc miñ, nhuuc møødmädiä'agyhøch miich paquiä.

Hagriegoaamä Pablo jaduhñ miänaañ. Mänitá soldado-wiindsøñ yhadsooy:

—Mjäjpytiämä hagriego jaduhñä. ³⁸ Cäjtäm miich jim mdsooñ Egipto-naaxootiä. Tøø jieğø'øy coo häna'c tsip jim tøø yajpäðø'øgy Egipto. Nämädaaxmilä jiamiøød hñajty, Haagä cahwiindøyhäna'c. Mänit hajxy piäyø'-
cy. Mänit hajxy jim ñøcxøøyy pactuum maa pøn quia'a tsäna'ayän.

³⁹ Mänitá Pablo miänaangumbä:

—Cábøch jim ndsooñ Egipto. Judíojäyá'ayhøch høøch. Jimhøch ndsooñ maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Tarso jim Ciliciánaaxooty. Møjjjuøðbyhøch ngajpt. Huuc tuñä mayhajt, nhuuc cøxy møød-mädiä'agyhøch yø'ø cu'ug.

⁴⁰ Mänitá soldado-wiindsøñä Pablo cuhtujt miooy coo quiäpxät. Mänitá Pablo piejty escaleracøxp. Mänitá quiø'ø chajxajy. Mänitá cu'ughajxy cøjx yhamoñ. Mänit tiägøøyy xiicpä mädiaacpä hebreo-hayuuc-haamby:

22 —Mägu'ughajpäðøjc, huuc hamädoowhit hajxy hoy; mijts nmøødmädia'agaamby.

² Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy coo ja'a Pablo hñajty quiaapxy miädia'agy hebreohayuuc-haamby, tehngajnä hajxy hñajty hoy yhamädoowhity. Mänitá Pablo jiaac mädiaacy:

³ —Judíojäyá'ayhøch høøch. Jimhøch nnaaxque'exä Tarso, jim Ciliciánaaxooty. Müutsnøch yaa ngooyty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamaliélhøch yaa xyajcapx-taac. Jaanç tehñ yhóyhøch xyajnahixøøyy ja'a jecyquiuhdujt. Jaanç tehñ yhóyhøchä Dioscuhtujt hijty nbaduñ hamuumdu'joot nej mijts jäda'ahaty mbaduñän. ⁴ Nyajtsaaçhpøjpiøchä jäya'ay hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesúsøxpä, to'ox-iøjcä, ya'adiojca. Høxtä nyaghó'piøch hijty tähoocjaty. Pawíhhøch hijty pujtøgooty nyajnøcxy cø'øxoch tecyxioch. ⁵ Ja'a teedywiindsøñ yaa tuumbä Jerusalén, coo hajxy jaduhñ mmäyajtøwät pø tøyhájhøch jaduhñ tøø njatcø'øy, xmió'owäbä tøyhajt hajxy jaduhñ. Jaanä jaduhñä majtøjca tøyhajt hajxy yéjpät coo hajxy jaduhñ mmäyajtøwät. Yø'øchä nocy hajxy tøø xya-jmägüexy coo højts nmägunaax jim nmó'owät maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Jimhøchä jäya'ay hñajty nøcxy nhøxta'awa'añ Damasco pønjetiä Diosmädia'agy mäbøjpä ja'a Jesúsøxpä. Je'eçh hñajty nøcxy nmadsa'añ. Yaaçh hñajty nyajmänaca'añ Jerusalén. Yaaçh hñajty miñ ndsaachtuuna'añ.

⁶ Jim tu'haamncøxpä, ja weenjatyhøch hñajty jim nga'a coody Damasco, mänitá jøøn quiuhhajcaadaacy jaanç tehñ miøc, mädühñtiøch hñajty nyo'oy. Cujyx-iøøho'ogy hñajty jaduhñ. ⁷ Túunøchä jøøn jaduhñ nnä'ä hijxy, mänítøch jaduhñ ngädaayy. Mänitøch nmädooy cooçh häna'c hñajty xxiøøguya'axy: “Saulo, Saulo, tiich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.”

⁸ Mänitøch nmäyajtøoyy: "Wiindsøn, pøn miich." Mänitøch xyhadsooyy: "Jesúshøch høøch. Nazarethøch hijty ndsooñ. Høøch miich jaduñ xmiädsibøøby."

⁹ Pønjätyhøch hänaity nmøødnøcxyp, yhiix ja'a jøøn hajxy. Pero cab hajxy miädooyy coočä Jesús jaduñ xmiägapxy. ¹⁰ Mänitøchä Jesús nmäyajtøøgumbä: "Wiindsøn, tiich jaduñ ndúnäp." Mänitøch xyhadsoogumbä: "Tánaayyø'øg. Jaac nøcx jim Damasco. Coö miich jim mgóodät, mänit miich häna'c jim xyhawaanaañä tijaty miichä Dios jaduñ xyajtunaamb." ¹¹ Hoorä, coočä jøøn nhijxy, wiinxóo'tshøch jaduñ. Cábøch hänaity hoy nhijxnä. Ja'a njamiøødhøch hajxy jim xjiaac witscoo't Damasco.

¹² Jimä jäya'ay hänaity tu'ug chäna'ay. Ananías hänaity xiøhaty. Jaanč tehñ yhooyä Ananías ja'a cuhdujt hänaity piaduñ nebiä Moisés jecy yhanehñiän. Jimä judíoshajxy hänaity näje'e chänaabiä Damasco. Jiaanč tehñ quiumaabiä judíos ja'a Ananías hajxy hänaity jaduñ. ¹³ Hoorä, cooch jim ngoo'ty Damasco, mänitøchä Ananías hoy xquihixy. Mänitøch xñämaayy: "Puhya'ay Saulo, hijxø'øg jadähooc cham jaduñajtä." Tuuñä ja'a Ananías jaduñ ñä'a mänaañ, mänitøch jaduñ njaanč hijxø'cy. ¹⁴ Mänitøchä Ananías xñämáaguíumbä: "Ja'a nhaphájtämhajxy ja'a ndeedyhájtämhajxy ja'a jecypia haampiä, ja'a Dios hajxy hijty wyiingudsähgøøby jegyhajty. Jaaya'ay miich jaduñ tøø xyajndijy coö jaduñ mdúnät neby je'e jioot choquiän, møød coö ja'a Jesús mhamdsoo híxät coö mhamdsoo mädoöwät nebiaty je'e miädia'agy.

¹⁵ Nøcxaamb miich mmädia'aga'añ wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúsøcxpã, nebiaty tøø mhixy nebiaty tøø mmädooy. ¹⁶ Hoorä, tsógänämäts, nøcx näbejnä. Jaduhñä Jesús mmänuu'xtä'agät coö weenä mbojpã mgädieey xyajnhwaats xyajcuhwáatsät", nømhøchä Ananías xñämaayy.

¹⁷ Mänitøch yaa nwiimbijtägajch Jerusalén. Mänitøch nnøocy tsajtøgooty Diospa'yaaxpã. Mänitøchä Jesús nwiinhijxy, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä. Mänitøchä Jesús xñämaayy: "Tsógänämäts, mdsóonäp yaa. Caj miichä cu'ugä mmädia'agy yaa xmiäbögaanä cooch miich yaa xjia wi'i miädia'aga'añ." ¹⁹ Mänitøch nhadsooyy: "Wiindsøn, ñajuøøbiä cu'ughajxy cooch hijty nwädity wiinduhmyhagajpt maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, coočä jäya'ay hijty nyajnöcxypujxtøgooty pønjätiä mmädia'agy xmiäböjcãp. Náxyhöch hijty nyajwoyji. ²⁰ Y coö ja'a Esteban yagho'cä, jimhøch hänaity nbadsóonäbä. Møødhøch hänaity nbamänaambä coö yagho'ogóøjtät. Ja'a häna'cä Esteban hajxy yagho'cäbä, høøchä wyit ngüendähajtä. Paadia Esteban jaduñ yagho'cä je'eguiøxpä coö miichä mmädia'agy hänaity xyajwa'xä." ²¹ Mänitøchä Jesús xñämáaguíumbä: "Cabä cueentä jaduñ. Nøcxnä. Jäguémhøch miich nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä."

²² Mädühñjatiä Pablo hänaity miädia'agy, hamädoowhíjtäxäbä miädia'agy hänaity jaduñ. Pero coö jaduñ miänaañ coö hänaity jäguem quiexa'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä,

cabä cu'ugä Pablo ja'a miädia'agy hajxy hänaity yhamädoowhidáañänä. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpã jojpã:

—Ween yø'ø craa yho'ogy. Yagho'og yø'ø craa hajxy.

²³ Tehngajnä hajxy hänaity jaduñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy. Yamä wyit hajxy hänaity wyi'i chajyem. Yamä naaxoc hajxy hänaity wyi'i chajwøjy. Paady hajxy hänaity jaduñ wyi'i jiatcø'oy coö ja'a Pablo hajxy hänaity jiaanč tehñ miädsiphyty. ²⁴ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ coö ja'a Pablo jiiby yajtøjtägø'øwøøjtät cuar-teltøgooty. Mänitä jiaac mänaañ coö ja'a Pablo wiobho'ogóøjtät, ween jaduñ quiøxy nägapxy tiiguixpã cu'ugä Pablo hajxy hänaity coö tøø wyi'i ñäya'axy. ²⁵ Mänitä soldado ja'a Pablo hajxy quiø'øxoich. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hänaity. Mänitä Pablo ja'a capitán miägapxy, ja'a hänaity jim tänaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuhdujt mmøødä cooch mijts xwióbät nä'a nägoobä. Cab hajxy mnajuø'oy pø tøøch ngädieey. Høøch, jaduhñhøchä cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nømä Pablo ja'a capitán ñämaayy.

²⁶ Coö ja'a capitán jaduñ miädooyy, mänitä wyiindsøn ñämaayy:

—Ca'a hajxy jaduñ mwopy. Jaduhñäc yø'ø craa cuhdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁷ Mänitä soldado-wiindsønä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduñ coö miichä cuhdujt jaduñ mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä. Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ.

²⁸ Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Jaduhñhøchä cuhdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero jaanč tehñ chówhöch jaduñ tøø xyhabädsøømä coočä cuhdujt jaduñ tøø njuy.

Mänitä Pablo miänaañ:

—Cooch jim nnaaxque'exä Tarso, páadyhöchä cuhdujt jaduñ nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁹ Ja'a soldadohajxy hänaity mäwobaambä, coö hajxy jaduñ miädooyy coögä Pablo cuhdujt hänaity jaduñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy hänaity miøødän, mänitä Pablo hajxy piuhwaach. Y ja'a soldado-wiindsøn, coö je'e jaduñ miädooyy, tsähgøøyy je'eduhñ je'eguiøxpä coö ja'a Pablo hänaity tøø quiø'øxochii tøø tiocyiochii.

³⁰ Cujaboomä soldado-wiindsøn jaduñ miänaañ coö ja'a Pablo quiø'øguejøøjtät. Mänitä miänaañ coö ja'a teedywiindsøn hajxy yhamugø'øwät møødä matjøjc-hajxy. Mänitä Pablo jim yajnöcxä maa ja'a teedywiindsøn hajxy hänaity tøø yhamugø'øyän. Mänitä Pablo jim yajtänaaguíadaac cu'ugwiinduum. Miädowaambiä soldado-wiindsøn hänaity jaduñ tiiguixpã judíos ja'a Pablo hajxy hänaity coö tøø ñäxø'øwø'øy.

23 Mänitä teedywiindsøn hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Pábläm. Mänitä Pablo miänaañ:

—Mägu'ughajpádøjc, Dióshøch jaduḥṇ xyhijx coočḥ homiänaajä nhojiäya'ayhaty.

² Coó ja'a Pablo jaduḥṇ miänaañ, mäniä häna'c-hajxy ñämaayyá coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xó'øgät, ja'a häna'c-hajxy hñajty jimṇ tänaabiä Pablo wyiinduum. Ja'a Ananías jaduḥṇ mänaañ coo hajxy jaduḥṇ jiatc'á'øwät. Møjhajpä Ananías hñajty jimṇ maa ja'a teedywiindsønḥajxiän. ³ Mäniä Pablo ja'a Ananías ñämaayy:

—Dios miich jaduḥṇ xyajcumádowaamb. Caj miich hoy mduñ. Jaduḥṇ miich mduungmøødä coočḥ miich xyajtøyhajtyégät hoy yajxónḥ nebiä cuḥdujt myiñän. Pero coo miich jaduḥṇ tøø mmäna'añ coočḥ häna'c xquióxät, myajcähxø'py miich jaduḥṇ coo miichä cuḥdujt hoy mga'a yajtuñ.

⁴ Ja'a häna'c-hajxy hñajty jimṇ tänaabiä, mäniä Pablo hajxy ñämaayy:

—Tøø miich jaduḥṇ ngapxtägoy coo yø'ø møjteedywiindsønḥ jaduḥṇ tøø mwiingapxpety. Haa ca'a, Dios yø'øduḥṇ tøø yhuuc pädaacpä.

⁵ Mäniä Pablo yhadsooyy:

—Mägu'ughajpádøjc, huuc mee'x hajxy, cábøch hijty nnajuø'øy coo yø'ø jaduḥṇ tiuñ møjteedywiindsønḥ. Jaduḥṇ jimṇ myiñḥ cijaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo hajxy nga'a nänómät haxøøg, pønjetiä tuuṇg møød maa ja'a tsaan maa ja'a cu'ugän.

⁶ Mäniä Pablo jaduḥṇ yhiixy coo häna'c-hajxy hñajty mejtstu'u tøø yhamugø'øy, møødä saduceoshajxy, møødä fariseoshajxy. Mäniä Pablo møc quiapxy:

—Mägu'ughajpádøjc, høøch, jue'ečḥ høøch, fariséoshøch høøch. Haagä fariseos højts jaduḥṇ. Coočḥ jaduḥṇ nmäbøcy coo ja'a ho'oguiaäya'ayhajxy jaduḥṇ jiuypjøjtägatsa'añ, páadyhøčḥä häna'c jaduḥṇ tøø xñaxø'øwø'øy.

⁷ Coó ja'a Pablo jaduḥṇ miänaañ, mäniä fariseoshajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä møødä saduceoshajxy. Cabä miädia'agyhajxy hñajty ñibiaadyii. ⁸ Hiix, jaduḥṇä fariseoshajxy hñajty miäbøcy cooc ja'a ho'oguiaäya'ayhajxy jiuypjøjtägatsa'añ. Jaduḥṇ hajxy hñajty miäbøjpä cooc ja'a Dios ja'a mioonsä jimṇ miøødä tsajpootyp, møød cooc ja'a nhaañämähjätmhajxy quia'a hó'cäm. Pero cabä saduceoshajxy hñajty miäbøcy nebiä fariseoshajxy hñajty miäbøquiän. ⁹ Tehṇgajnä hajxy hñajty miaas nämayø'øy haamhajpä. Tehṇgajnä hajxy hñajty yhambøcy. Mäniä fariseoshajxy näje'e tiänaayyø'cy, ja'a hajxy hñajty yajnahixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mäniä hajxy miänaañ:

—Yø'ø craa, cap tii pojpä cädieey miøødä. Jím̄bädä Diosmoonsä tøø miägapxyii, o háañämä.

¹⁰ Maas hanaxiä hajxy hñajty yhambøcy. Tsähgøøbiä soldado-wiindsønḥ hñajty coo ja'a Pablo hñajty yagho'oga'añii. Mäniä soldado-wiindsønḥä soldado miøjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jii by wytst-sóonät, møød coo hajxy jimṇ yajnöcxät maa ja'a cuartelän.

¹¹ Mäniäoodsä Jesús jii by ñäguehxtøø'xy maa ja'a Pablo wyiinduumän. Mäniä Jesús ja'a Pablo ñämaayy:

“Ca'a mdsähgø'øy. Nébyhøch miich yaa tøø xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanä jadúhṇhøch miich jimṇ nøcxy xmiädia'agáangumbä Roma.”

¹² Cujaboomä judíos hajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät. Mäniä hajxy ñiñämaayyá:

—Mäduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä húucämät.

¹³ Näjuxychägui'xnaxy hajxy hñajty je'eduḥṇ, ja'a hajxy hñajty jaduḥṇ tøø quiojyquiapxyhātiäbä.

¹⁴ Mäniä hajxy hoy ñägapxy maa ja'a majtøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduḥṇ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyaghó'ogät. Høxtä mäniä højts ngaya'añ nhu'uga'aññä. ¹⁵ Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsønḥ hajxy jaduḥṇ näma'aw coo weenä Pablo yaa yajmečhii mijts mwiinduum. Jaduḥṇ hajxy mwiinhøønät coo tyijy ja'a Pablo hajxy mjaac tehṇ miäyajtøwa'añ. Cahnä Pablo hñajty yaa quioody maa mijts mwiinduumän, jimṇ højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywiindsønḥajxy ñämaayyá.

¹⁶ Mäniä Pablo chojmajc jaduḥṇ miädoyhajty coogä Pablo hñajty yagho'oga'añii. Mäniä Pablo hoy yhawáañäxä maa hñajty chuñiän. ¹⁷ Mäniä Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mäniä ñämaayy:

—Huuc tuñä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jimṇ maa ja'a mwiindsønḥän. Jimṇ jaduḥṇ miøødmädia'aga'añ.

¹⁸ Mäniä Pablo chojmajc wioonøcxäxä maa ja'a soldado-wiindsønḥän. Mäniä capitán ja'a soldado-wiindsønḥ ñämaayy:

—Ja'a Pábløch jaduḥṇ tøø xñäma'ay coočḥ hädaa craa yaa nwoomínät maa miichän. Míichäc jaduḥṇ xmiøødmädia'agaamb.

¹⁹ Mäniä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnøcxäxä. Mäniä soldado-wiindsønḥ miänaañ:

—Tiičḥ jaduḥṇ xyhawaañañäp —nømä Pablo chojmajc miäyajtøwäxä.

²⁰ Mäniä Pablo chojmajc yhadsooyy:

—Tøø ja'a judíos hajxy näje'e quiojyquiapxytiuñ cooc miich xñäma'awa'añ coo miichä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsønḥä wyiinduumhajxiän. Jadúhṇäc miich xwyiinhøøna'añ cooc tyijy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehṇ miäyajtøwa'añ. ²¹ Caj miich jaduḥṇ mmäbøgät. Näjuxychägui'xnaxiä jäya'ayhajxy jaduḥṇ tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. Cábäc hajxy jaduḥṇ ñä'ägä caya'añ ñä'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yaghó'ogät, mäniäc hajxy quiaya'añ yhu'uga'aññä. Míichäc hajxy xyhuuc jaac hahijx cooc miich jaduḥṇ mmäná'anät pø mgudiunaamby jaduḥṇ —nømä soldado-wiindsønḥ ñämaayyá.

²² Mäniä Pablo chojmajc ñämáayyäxä coo quia'a nägápxät wiingtuum waambaty hñajty jaduḥṇ tøø miädia'agy. Mäniä soldado-wiindsønḥ jaduḥṇ miänaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbijnät.

²³ Mäniä soldado-wiindsønḥä capitán metsc miøjyaaxy. Mäniä hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jimṇ yajnöcxät Cesarea. Nämáayyä soldadoha-

jxy hänajty pianøcxa'añ. Námejtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxa'añ tecom-yo'oyhaam; møød nädägøøghii'xcumajc hajxy hänajty ñøcxa'añ cuaañähgøxp; møød näme-jtsmägo'x hajxy hänajty ñøcxaam̄bä cuhm̄dcap.

Jaduhñä capitánhajxy ñämäayyabä coo ja'a Pablo cuaañähgøxp ñøcxät, møød coo hoy cwieendähadøjøjät, jaduñ nejy quia'a jat quia'a habëtät. Jaduhñä soldado-wiindsøn yhanehm̄bä coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'ødägø'øwøjøjät. ²⁵ Mänitä soldado-wiindsønä nocy yhädiuuñ. Ja'a gobernador Félix hänajty yajñäguexaam̄by. Jaduhñ soldado-wiindsøn quiuja:

²⁶ "Høøch hädaa nocy nhädiuum̄by, høøch Claudio Lisias. Wiindsøn Félix, miich jaduhñ cham nyajpoo'xyp. ²⁷ Hädaa jäyá'ayhöch miich nyajñäguexyxp. Pablo jaduhñ xiøhaty. Häxøøyy maaxtøjquiä Pablo yaa miajtsä Jerusalén. Ja'a judíoshajxy jaduhñ mämäjts. Yagho'ogäaṅäbä Pablo hänajty. Pero cooch jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a Pablo cuhduj jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäyá'ayhajxy miøødän, mänitøchä soldado ja'a Pablo hoy nmøødyajñähwa'ačh. ²⁸ Je'ečh hänajty nmädowaam̄by tiiguiøxpä Pablo hänajty coo tøø miächii, päadyhöch jiiy nmøødhädaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hänajty yagjadyiiñ. ²⁹ Mänitøch nmädooy coogä Pablo tii pojpä tii cädieey quia'a møødä. Je'eduhñ yajcumsadøøyyä coo ja'a judíos ja'a quihuñdujthajxy wiiingjatiä. Päadyhöch jaduhñ nga'a mänaañ coo ja'a Pablo yagho'ogøjøjät, ni coo chumøjøjät. ³⁰ Cooch jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a judíoshajxy hänajty näje'e tøø quiøjyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy hänajty yagho'oga'añ, mänitøch jaduhñ nwiinmaay cooch miich jaduhñ nyajñäguéxät. Ja'a häna'cä Pablo hajxy ja wi'i yagho'ogaam̄bä, tøøch nnäma'ay coo ja'a Pablo jim nøcxy ñäxø'øwø'øyii miich mwiinduum."

³¹ Mänitä soldadohajxy jiaančh cudiuuñ nebiä wiiind-søn hajxy hänajty tøø ñäma'ayiiñ. Mänitä Pablo hajxy jim coods yajñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Antípatris. ³² Cujaboomä soldadohajxy wiiimbijty, ja'a hajxy hänajty tøø ñøcxy tecy-yo'oyhaam. Ja'a hajxy hänajty cuaañähgøxpä, je'edsä Pablo hajxy jaac møød-nøcxnä. ³³ Mänit hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mänitä Pablo ja'a Félix hoy yajcø'ødägø'øyii møødä nocy, ja'a soldado-wiindsøn hänajty tøø quiéxiäbä. ³⁴ Mänitä Félix ja'a nocy quiapxy. Mänitä Félix ja'a Pablo miäyajtøøyy maa je'e choon. Mänitä Pablo yhadsooy coo hänajty jim choon Cilicianaxooty. ³⁵ Coo ja'a Félix jaduhñ miädooy, mänitä Pablo ñämaayy:

—Weenä jäyá'ayhajxy yhuuc mech, ja'a miich hajxy jaduhñ xñäxø'øwø'øwaaṅbä, mänitøchä tøyhajt nmädowa'añ ja'a miichcøxpä.

Mänitä Félix ja'a soldado ñämaayy coo ja'a Pablo piäda'agøjøjät mõjtøgooty, ja'a hänajty xøhjäpä Palacio de Herodes. Jaanä jaduhñä Félix miänaam̄bä coo ja'a Pablo hoy cwieendähadøjøjät.

24 Cumägooxøø ja'a Ananíashajxy jim quioo'ty Cesarea. Mõjteedywiindsønä Ananías hänajty tiuum̄by jim Jerusalén. Näguipxiä majtøjc-hajxy näje'e

piagoo'pä møødä licenciadä tu'ug, ja'a hänajty xøhjäpä Tértulo. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a gobernador Félix hänajty tiuñän. Mänitä Félix hajxy ñämaayy coo ja'a Pablo hajxy hänajty ñäxø'øwø'øwa'añ.

² Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøjøjät maa ja'a Félix wiiinduumän. Coo Pablo jaduhñ yajme-jtsä, mänitä Tértulo ja'a Pablo tiägøøyy näxø'øwø'øbiä:

—Wiindsøn Félix, hoy højts njaančh tehñ ñiijiäwø'øyii maa miichcøxpän, coo miich hoy mjaančh tehñ tiuñ. Tøø højts miichä nnaaxä ngajpt xjiaančh tehñ yaghoyøøyyä. Cabä tsip cabä pleetä jaduhñ maa yajpaady. Coo miich jaduhñ hoy mjaančh tehñ tiuñ, paady højts Dioscujú'uyabä njaančh tehñ yecy maa miichcøxpän. ⁴ Cábøch miich jejcy nhadsiba'añ. Huuc tunä mayhajt, højtsä nmädia'agy hamädoowhijtác. Paquiä højts jaduhñ nmädia'aga'añ. ⁵ Yø'ø craa Pablo-häjäpä, nmøødhajpy højtsä tøyhajt jaduhñ coo yø'ø højts xjiaančh tehñ miädsibø'øy majaty højts nhity, højts judíoshäjäpä. Jaduhñ højts xjia wi'i jiijøcaxø'øy coo højtsä nguuhduj nnajtshixø'øwät. Jaduhñä tsip homiajä yajpädø'øgy. Ja'a jäyá'ayä Jesús Nazaretpä miädia'agy hajxy panøcxäbä, je'e ja'a Pablo hajxy wiindsøn-häjäp. ⁶ Mänitä Pablo jäyá'ay nändädaaxc miøødtøjtägøøyy maa højtsä nmøjtsajtøgootiän. Ja'a hajxy nändädaaxpä, ca'a hajxy je'e jiidiosä. Cab højtsä nguuhduj jaduhñ myiñ coo wiiingjäyá'ay jiiy tiägø'øwät. Mänit højtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumä-dowaam̄by højts hänajty, tii hänajty jiiy tiuum̄by tsajtøgooty. Jaduhñ højtsä nguuhduj myiñ coo jaduhñ quiumädowät. ⁷ Mänitä soldado-wiindsøn piayajcahw piayajpøgøøyy, ja'a xøhjäpä Lisias. Mänit højtsä Pablo mädsibø'øbä xpiøjcä. ⁸ Mänit højtsä Lisias xñämaayy coo højts yaa nminät maa miichä mwiinduumän, coo højtsä Pablo yaa nnäxø'øwø'øwät. Hoorä, hamdsoo miichä Pablo mmäyajtowät pø tøyhajt jaduhñ neby højts cham̄ nnäxø'øwø'øyän —nømä Tértulo ja'a Félix ñämaayy.

⁹ Jaduhñä judíoshajxy piamänaam̄bä. ¹⁰ Mänitä gobernador Félix ja'a Pablo miäwø'xy coo ja'a Pablo miädiä'agät. Mänitä Pablo miänaañ:

—Wiindsøn Félix, jaančh tehñ jiiotcújc-høch cham̄ ñiijiäwø'øyii cooch yaa nniguiugapxa'añii miichä mwiinduum. Hix, nnajuøøbiøch jaduhñ coo miich mõjtu-ung jejcy yaa tøø mmøødhaty maa højtsä nnaax maa højtsä ngajptän. ¹¹ Chaanä miajmetxøøhaty cooch jim ngoo'ty Jerusalén. Jimhöchä Dios hänajty nwiingudsähgø'øwa'añ tsajtøgooty. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹² Pero cábøchä tsip jim nhøxtaayy. Cábøchä tsip ni maa nhøxtaayy, majátyhöch tøø nwädity, ni jiiy mõjtsajtøgooty, ni jiiy muutstajtøgooty, ni jim cajptooty. Cábøch pøn jim nmøødyajcapxiøøyy. ¹³ Hoorä, yø'ø häna'c-hajxy xim xwiiingapxpéjpcä, høhñdaacp hajxy yø'ø. Cab hajxy tøyyä ñä'ä mädia'agy. ¹⁴ Pero jaduhñ mäbøcypiä, nwiingudsähgøøbiøchä Dios. Nebiä jecyjiiäyá'ayä Dios hajxy wiiingudsähgøøyyän, jaduhñhöch nwiingudsähgøøbiä. Coochä Dios jaduhñ nwiingudsähgø'øy, päadyhöchä yHuung Jesús ja'a miädia'agy jaduhñ nbanøcxä. Yø'ø

häna'c-hajxy ximbä, cabä Jesús ja'a miädia'agy hajxy wyiinjuøyyä. Cábäc tyijy jaduñ tiøyyä. Pero nmäbøjpjochä jecymiädia'agy, ja'a Moisés hajxy jecy quiujáhyäbä møødä profetadøjc-hajxy. ¹⁵ Yø'ø häna'c-hajxy, jaduñ hajxy miäböcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy nägøxiä jiuypjotägatsa'añ, hoyhäna'cä, haxøøghäna'cä. Jaanä jadúññhøch nmäbøjpä. Cooc ja'a Dios jaduñ miänaañ cooc hajxy nägøxiä xyagjujypjotägatsa'añäm, tøyy jaduñ. ¹⁶ Cooch jaduñ nmäböcy, páadyhøchä njoot homiänaajä nbäda'agy coochä Diosmädia'agy hoy tehñgajnä nbadúnät. Jadúññhøchä Dios xquiumáyät. Jaanä jadúññhøchä cu'ug quiumáabiät.

¹⁷ Mänäajøch hoy nwädiätän jäguembaady mejtsjomøjt tagøøgjomøjt, mänitøch jim nmejstägajch Jerusalén. Xädø'øñhøch jaduñ nmämejts. Ja'a nmägunäaxhøch hänajty nmo'owaamby. Møødhøchä meeg hänajty nyoxa'añ ja'a Dioscøxpä. ¹⁸ Jadúññhøch hänajty jiiby nguhdujthaty møjtsajtgooty, mänithøchä judíoshajxy näje'e xyhijxy, ja'a hajxy jim tsohmäbä Asia. Tøøch hänajty ngudiñ neby højtsä nguhdujt myiñän. Cábøchä häna'c hänajty nämay nmøødä. Cab højts hänajty nhaamhaty. ¹⁹ Ja'a jäya'ay højts jaduñ xyhixäbä møjtsajtgooty, je'eds jaduñ hahixøøby xñäxø'øwø'øwäbøch yaa miichä mwiinduum, pø tøøch hajxy jaduñ xyhixy cooch ngädiehy. ²⁰ Yø'ø häna'c-hajxy jim tänaabiä, ween yø'øhajxy jaduñ ñägapxy pø tøøch hänajty ngädieey mänaächä häna'c jim xyajmechän maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän jim Jerusalén. ²¹ Wéhñdøch mänit ngapxtägooy cooch nmänaañ cooch nmäböcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypjoga'añ. Møc-høch jaduñ nmänaañ.

Mänitä Pablo quiapxpädøøñä.

²² Cooc ja'a Félix jaduñ miädooyy, mänit jaduñ wyiinmahñdyhajty cooc ja'a tsip hänajty quia'a tsoj yajtødiägø'øwa'añ ja'a Pablocøxpä. Hix, ñajuøøbiä Félix hänajty jaduñ cooc ja'a jäya'ayhajxy hänajty hoy quiuhdujthaty, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänajty panøcxäbä. Mänitä Félix ja'a judíos ñämaayy:

—Mhahixäbä Lisias hajxy. Cooc je'e yaa quiädá'agät, mänitøchä mdsiphajxy nyajtødiägøøyyät —nømä Félix miänaañ.

²³ Mänitä Félix ja'a capitán ñämaayy cooc ja'a Pablo jiaac yaghidøøjt tsumy, møød cooc quia'a tsaächtiuñøøjt ni weeñtiä. Jaduñä Félix miänaambä cooc ja'a Pablo quiuhixøøjt ja'a miägu'ughajpädøjc, møød cooc hoy tyijy ween yajnämehii.

²⁴ Cumejtsxøø cudägøøgxøø ja'a Félix ja'a tio'oxiøjc miøødmejch maa haguñcän. Drusila hänajty xiøhaty. Judía hänajty je'e. Mänitä Félix miänaañ cooc ja'a Pablo yajmedsøøjt maa ja'a Félix wyiinduumhajxiän. Miädoowaambä Félixhajxy hänajty tiiguiøxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty cooc pianøcxä. ²⁵ Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä cooc hajxy hoy njäya'ayhajtämät, møød cooc hajxy hoy nguhdujthajtämät, møød cooc ja'a Dios hajxy cøxiä xyajnägapxäänäm nebiaty hajxy hänajty tøø njäya'ayhajtäm. Cooc ja'a

Félix jaduñ miädooyy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhñä. Tøø ja'a mmädia'agy nmädóowäm. Nøcxnä. Cooc jadähooc ñäbaadø'øwät, mänit miich jadähooc nyajmøjya'axøøjt —nømä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶ Jaduñä Félix hänajty miäna'añ cooc tyijy xädø'øñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduñ yajpadsøñøøjt pujxtøgooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hänajty ja naañhooc yajmøjya'axyii cooc hänajty miøødmädia'aga'añii. ²⁷ Mejtsjomøjtä Pablo hänajty jim tøø chumyçhäna'ay Cesarea, mänitä gobernadorhajxy ñiguiuwjtsä. Cooc ja'a Félix piädsøømy, mänit wiinghäna'c tiägøøguiumbä. Porcio Festo hänajty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hänajty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miänaañ cooc ja'a Pablo jaduñ jiaac hídät tsumy.

25 Mänitä Festo tiägøøyy tuumbä gobernador jim Cesarea. Cudägøøgxøø jim ñøxcy Jerusalén.

² Cooc jim quioo'ty, mänitä teedywiindsøn hajxy jim miejch maa ja'a Festo wyiinduumän, møødä møjhajpä judíoshajxy. Mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'øwøøbiä. ³ Mänitä Festo hajxy miänuu'xtaacy cooc mayhajt cu tiuñ, cooc cu yhanehmy cooc ja'a Pablo jim cu quiejxä Jerusalén. Hix, tøø ja'a judíoshajxy hänajty quiojyquiapxyhaty cooc ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. ⁴ Pero cabä Festo jaduñ ñähadsooyy. Mänit miänaañ cooc ja'a Pablo hänajty jiiby chumyçhäna'ay Cesarea. Jaduñä Festo miänaambä cooc hänajty paquiä jim yhida'añ Jerusalén, møød cooc hänajty jiiby yhäda'agáñgumbä Cesarea.

⁵ —Pøñ cuhdujt møød maa mijsän, wéenhøch hajxy jiiby xpiahäda'agy Cesarea. Y pø tøødsä Pablo jaduñ jiaanç cädieey, jiiby jaduñ ñäxø'øwø'øwøøjt —nømä Festo ja'a judíos ñämaayy.

⁶ Tuctujxøø ja'a Festo jim jiaac hijty Jerusalén. Mänit jiiby yhädaactägajch Cesarea. Cooc jiiby quiädaacy, mänit jim tiägøøyy tuumbä haguñc. Mänit miänaañ cooc ja'a Pablo jim yajmedsøøjt. ⁷ Cooc ja'a Pablo jim miejch haguñc, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy piquiä piädaacy, ja'a hajxy hänajty tøø chohñdá'aguiäbä Jerusalén. Mänitä Pablo hajxy cøxypänejpä ñähwaambejty. ⁸ Mänitä Pablo ñijjogapxä:

—Cábøchä cädieey jaduñ maa nmøødä, ni jim maa ja'a judíos quiuhdujthajxiän, ni jim maa ja'a chajtøjc-hajxiän, ni jim Roma maa ja'a gobiernä yhane'emiän.

⁹ Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduñä cooc højts jim nnøcxämät Jerusalén, cooc miich jim mdøyhajtyégät maaçhä nwiinduumän.

Paadiä Pablo jaduñ ñämaayy, je'eguiøxpä cooc ja'a Festo ja'a judíos hänajty quia'a yagjootma'ada'añ.

¹⁰ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Cab jaduñ yhawinmatsä cooch jim ndøyhajtyégät Jerusalén. Hix, cábøch tii cädieey nmøødä maa yø'ø judíoshajxiän. Mnajuøøby miich jaduñ. Jaduñ mäbøcypä yhawinmatsä cooch yaa ndøyhajtyégät maa ja'a

gobiernä yhane'emiän, ja'a jim̄ tuumbä Roma.

¹¹ Cooch häxopy tøø ngädieey, hahixøøby hijty jaduñ cooch nhó'ogät. Pero cábøch tøø ngädieey, hoy yø'ø judíoshajxy jaduñ tøø xjia nähwaambety. Cab jaduñ yhahixø'oy cooch pøn xyégät maa yø'ø judíoshajxiän. Jadúññhøch nja mäna'añ cooch jim̄ ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä wyiinduumän jim̄ Roma —nømä Pablo miänaañ.

¹² Mänitä Festo ja'a jiamiøød miäyajtøøyy neby jaduñ wyiinmahñdyhádät ja'a Pablocøxpä. Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Miičh jaduñ tøø mmäna'añ coo miičh jim̄ nøcxy mdøyhajtyega'añ jim̄ Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pues jim̄høch miičh njaančh quexa'añ Roma tøyhajtyejpä.

¹³ Cumejtspo'ø cudägøøgpø'o, mänitä Agripahajxy jim̄ miejch Cesarea møødä tio'oxiøjc Berenice. Gobiernä ja'a Agripa hänajty tiumby wiingtuum. Mänitä Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy. ¹⁴ Maxiøø ja'a Agripahajxy hänajty jim̄ yhida'añ maa ja'a Festo tiøjcän. Mänitä Festo ja'a Agripa ñämaayy:

—Jim̄ä jäya'ay tu'ug chuñyčhäna'ay. Pablo jaduñ xiøhaty. Coo ja'a Félix yaa piädsøømy tuumbä, jim̄ä Pablo jaduñ jiaac mähmøøyy tsumy. ¹⁵ Mänáajøch jim̄ nhoyyän Jerusalén, mänitøchä judíoshajxy xñähooyy, ja'a hajxy hänajty møjhjäp, møødä teedywiindsøñhajxy. Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñäxø'øwøøyy maačh nwiinduumän. Mänitä judíoshajxy miänaañ coo ja'a Pablo cu yagho'cä. ¹⁶ Mänitøch nhadsooyy: “Jaduñ hajxy jim̄ quiuhdujthaty Roma, cab jaduñ pøn yagho'o-gyil, pø cahnä hänajty ñijøgapxyii maa ja'a jäya'ayä wyiinduumhajxiän, ja'a hajxy hänajty mänäxø'øwøøbiä”, nõmhøchä judíos nnämaayy.

¹⁷ Hoorä, cooch yaa ngädaactägajch Cesarea, mänitøchä judíos xpiamänajcy. Cujabóomhøch ndägøøyy tuumbä. Mänitøchä Pablo nyajmøjyaaxä.

¹⁸ Coo ja'a judíoshajxy jim̄ miejch maačh nwiinduumän, mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'øwøøbiä. Haxøøgaty ndijy ja'a Pablo hänajty ñäxø'øwø'øwa'añii. Pero cabä Pablo jaduñ haxøøgaty ñä'a nänøømjä.

¹⁹ Jue'e ja'a judíoshajxy hänajty yajcapxiøøby, nebiatiä quiuhdujt hajxy yaghity, møød coogä Pablo hoy quia'a cudiuñ. Møød hajxy hänajty yajtsibøøbiä pø tøø ja'a Jesús jiaančh jujypiøjtägach, ja'a hänajty tøø yhö'ogüiäbä. Jaduñä Pablo yhajodhaty coogä Jesús tøyhajt tøø jiuypioøcy. ²⁰ Høøch, cábøch hänajty nnajuø'øy nébiøchä capxy mädia'agy jaduñ nyajtødiägø'øwät. Mänitøchä Pablo nmäyajtøøyy pø nøcxaamb hänajty jim̄ Jerusalén coo jim̄ cu tiøyhajtyejcy. ²¹ Mänitä Pablo yhadsooyy cooc hänajty jim̄ quia'a nøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ cooc hänajty jim̄ nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä tiuñän. Coo jaduñ yhadsooyy, páadyhøch jaduñ nmänaañ coo yaa jiaac hídät tsumy. Coo jaduñ ñäbaadø'øwät, mänitøch jim̄ nguexa'añ Roma, ween jim̄ nøcxy tiøyhajtyecy maa ja'a gobiernä wyiinduumän —nømä Festo quiapxy miädiaacy.

²² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Nmädoowáambiøch høøchpä waambä craa jaduñ miädia'aga'añ.

Mänitä Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmädówät —nømä Agripa ñämaayyä.

²³ Cujaboomä Agripahajxy jim̄ miejch haguyc møødä Berenice. Wiinxu'uxy wiinwopy hajxy jim̄ miejch. Mänit hajxy jilby tiøjtägøøyy maa ja'a Festo hänajty tiuñän, näguipxy møødä soldado-wiindsøñhajxy, møødä møjtøjc-hajxy. Mänitä Festo ja'a Pablo yajmøjyaaxä.

²⁴ Coo ja'a Pablo jilby tiägøøyy, mänitä Festo miänaañ:

—Wiindsøñ Agripa, møød pønjaty yaa tøø miech maa højts nwiinduumän, mijtsäts jaduñ nmägapxyp. Yø'ø craa xii tänaabiä, yø'øds jaduñ xøhajp Pablo. Yø'ødsä judíoshajxy tøø wyi'i ñäxø'øwø'øy yaa Cesarea møød jim̄ Jerusalén. Jaduñ hajxy tøø wyi'i ya'axy tøø wyi'i jiocy coo yø'ø Pablo ween yho'ogy. ²⁵ Pero høøch, cábøch jaduñ nmäna'añ coo quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yø'øduhñ tøø miäna'añ coo jim̄ ñøcxät Roma, coo jim̄ nøcxy yajtøyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhøch jaduñ jim̄ nguexa'añ.

²⁶ Cábøch nnajuø'øy waambátyhøchä gobiernä Rómabä nnocyñäjaayø'øwät ja'a Pablocøxpä. Cab jaduñ yhawiinmatsä coochä Pablo jim̄ nguexät Roma tsumy, pø cábøch tøyhajt nmøødä pø tøø jiaančh cädieey. Hoorä, páadyhøchä Pablo yaa tøø nyajmech coo mijts jaduñ ween myajtøyhajtyecy. Miičh, Wiindsøñ Agripa, miičh mjaančh tehñ jiajpy mjaančh tehñ ñajuøøby. Coo mijts hänajty tøø myajtøyhajtyecy nebiaty jaduñ tøø jiaančh cädieey, mänitøch mabøcy nnajuø'øwät nébiøch njäayät —nømä Festo miänaañ.

26 Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixøøby jaduñ coo miičh hamdsoo mni-jjøgapxøøjät.

Mänitä Pablo ja'a quiø'ø chajxajy. Mänit tiägøøyy mädiaacpä:

² —Wiindsøñ Agripa, chámhøch nnijøgapxa'añii nebiatyhøchä judíoshajxy tøø xñähwaambety. Jootcújc-høch jaduñ nnijiäwø'øyii cooch yaa nmädia'aga'añ miičh mwiinduum. ³ Páadyhøch jootcujc nni-jiäwø'øyii je'eguiøxpä coo miičh mjaančh tehñ jiaty mjaančh tehñ ñajuø'øy nebiatiä judíoshajxy quiuhdujthaty, møød tijaty hajxy naxy yajtsibøøby. Høøch huuc mée'xäc. Høøchä nmädia'agy huuc hamädoowhíjtäc.

⁴ Ñajuøøbiä judíoshajxy jaduñ nägøxiä coochä quiuhdujthaty hoy ngudiuunä homiänaajä, møød jim̄ maačh nhamdsoo cajptän, møød jim̄ Jerusalén. Múut-snøch hänajty jaduñ coochä quiuhdujthaty jaduñ nbadu'ubøjcä. ⁵ Jaanä jaduñä judíoshajxy ñajuøøbiä coochä fariseos quiuhdujthaty hoy nyajtuunäbä. Múut-snøch hänajty jaduñmbä cooch ndägøøyy habøjpä. Miøødä judíos ja'a tøyhajt hajxy jaduñ. Hahixøøby jaduñ coo hajxy jaduñ ñägápät. Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdujt hajxy yajnøcxy nebiä judíoshajxy yajnähixø'øyän. ⁶ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coogä ho'ogyjiäya'ay yagjuypioøga'añ. Højts judíos, jaduñ højtsä nhapä ndeedyhajxy jecy xyajwiin-waanøøyyä ja'a Diósäm. Nägøxiä højts jaduñ njøb-

hixy coo ja'a Dios jaduñ yajtõjiada'añ neby jecy miänaañ, højts ja'a majmetsc-hagajtpä. Paady højtsä Dios xøømdsuhm nwiingudsähgø'øy. Hoorä, Wiindsõñ Agripa, cooçh jaduñ nmäbøcy coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujyipiõga'añ, páadyhöch yø'ø judíoshajxy cham xñäxø'øwø'øy miich mwiinduum —nømä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

⁸ Mänitä Pablo ja'a judíos ñämaayy:

—Tii hajxy jaduñ coo mga'a mäbøga'añ coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujyipiõga'añ.

⁹ Mänitä Pablo jiaac mänaañ:

—Bueno, jadúñhöch hijty nmäna'añ coo hijty yhäxø'øy cooçh äjäya'ayhajxy ndsaaçhtiünät, ja'a Jesús Nazaretpä ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. ¹⁰ Jadúñhöch jim njaançh jatcøøyy Jerusalén. Ja'a teedywiindsõñhöchä cuhdujt hajxy jim xmiøoy cooçh äjäya'ayhajxy nyajtsumøød, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. Nämäyhøch hajxy jaduñ njaançh jaytsuumä. Y coo hajxy yagho'cä, jadúñhöch hänäjty nbamänaambä coo hajxy yagho'ogø'øjtät. ¹¹ Ja naañhöc-høch hajxy tøø nyajtsaaçhtiünii coo hajxy ñijjögapxø'øjtät ja'a Jesuscøxpä. Wiinduhmyçhajtøjc-høch hijty ndsaaçhtiün. Hanäxiøch hajxy hijty nmäjootma'ady, páadyhöch hajxy hijty jäguembaady ndsaaçhtiün.

¹² Mänithøchä teedywiindsõñhajxy jim xwyiinguejxy Damasco cooçh mäbøjpädøjc jim nyajtsaaçhtiünø'øjtät. ¹³ Tu'haamnøcxpä, mänit højtsä jøøn xquihajcädaacy jaançh tehm miøc. Cujiøxø'øho'ogy hänäjty je'e. Cabä xøø hänäjty miäbaady nebiä jøøn hänäjty jiajjiän. Høxtä xquihajwädiht højts jaduñ.

¹⁴ Coo højtsä jøøn jaduñ nhixy, mänit højts nägøxiä ngädaayy. Mänitøch nidiuhm nmädooyy cooçh häna'c xmiägäpaxy hahebreohaam. Mänitøch xñämaayy: "Saulo, Saulo, tiiçh miich jaduñ coo xwyi'i miädsibø'øy. Cooçh miich jaduñ xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miich jaduñ mniçhaaçhtiünii." ¹⁵ Mänitøch nmänaañ: "Wiindsõñ, pøñ miich." Mänitøch xyhadsooyy: "Jesushøch høøch. Høøch miich jaduñ xmiädsibøøby.

¹⁶ Tänaayyø'ög. Páadyhöch jaduñ tøø nnäguexhø'øxy ja'a miichøcxpä, mílçhöch nwiinguexaamby coo ja'a mädia'agy jaduñ myajwá'xät nebiätyhöch tøø xyhixy, møød nebiätyhöch miich njaac yajnäxø'øwa'añ. ¹⁷ Nnäwa'anäambiøch miich majaty miich mwädita'añ, jim maa ja'a judíoshajxiän, jim møød maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jímhöch miich jaduñ nguexa'añ maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁸ Páadyhöch miich jim nguexa'añ, jaduñ miichä Diosmädia'agy myajwiingapxø'øwät, jaduñhä yhäxø'øgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Cabä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduñ miäbøjcäxät. Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ miäbøcgäp. Y cooçh nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøjcäbät, jadúñhöch nyajnähwá'adsät ja'a piojpä quiädieyhajxy, jaduñ hajxy miähmø'owät hawa'adstuum", nõmhøchä Jesús xñämaayy.

¹⁹ Wiindsõñ Agripa, cooçh Jesús jaduñ jim xmiägäpaxy tsajpootyp, páadyhöchä miädia'agy jaduñ

ngudiunä. ²⁰ Mänitøchä Diosmädia'agy ndägøøyy yajwaxpä coo äjäya'ayä yhäxø'øgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøgät. Coo hajxy jaduñ yhojiäya'ayhädat, jaduñ hajxy yajcähxø'øgät coo yhäxø'øgcuhdujt hajxy tøø jiaançh najtshixø'øy. Jímhöchä Diosmädia'agy nyajwaxtsohñ Damasco. Mänitøch jim njaac yajwaxxy Jerusalén, møød jim Judeanaaxooy wiinduhmyhagajpt. Mänitøchä äjäya'ayhajxy njaac yajnähixøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä. ²¹ Cooçh äjäya'ayhajxy jaduñ nyajnäxøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, páadyhöchä judíoshajxy näje'e jim xjia majch møjtsajtøgooy, jim Jerusalén. Cooçh hajxy jaduñ xmiäçh, mänitøch hajxy xjia yagho'ogaañ. ²² Pero Diøshøch xpiuhbejp. Tehngäjnøchä Diosmädia'agy nyajwaxxy høxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesuscøxpä. Nägøxiøchä äjäya'ayhajxy jaduñ nyajnäxø'øy, møjtojc, häyoobädøjc. Jadúñhöch nnä'ägä mädia'agyhaty neby jim cujaay myiñän nocyjoooy, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuunäbä, ja'a Moisés jecy yhädiuunäbä. Jaduñ hajxy jecy quiujahy coogä Dios ja'a wyiinguejxypä hänäjty quiexa'añ, ja'a xøhajpä Cristo. Jaduñ hajxy jecy quiujahbiä coogä Cristo hänäjty yho'oga'añ. Jaayá'ayäc hänäjty jayøjp jujyipiõgaamb. Jadúñhä äjäya'ayhajxy hänäjty yajnähwa'adsa'añii, møødä judíoshajxy, møødä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin, Dios jaduñ wiinguejx. Jaduñ tiøjiajty nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyän, nebiä Moisés jecy quiujahyän —nømä Pablo ñijjögäpaxä.

²⁴ Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, tøø miich jaduñ mguhiñ. Coo hanaxiä tøø mgapxta'agy, je'e tøø xyajcuhhiñ.

²⁵ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Wiindsõñ Festo, cábøch nguhiñ. Ja'a tøyhajt, je'eçh nmädiaacy. Homiäbøjnøch jaduñ nmädia'agy.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsõñ Agripa, cøxiøch cham nmädia'agy maa miich mwiinduumän. Nmøødhøchä tøyhajt jaduñ coo miich jaduñ mgøxy najuøobiä nebiätyhöch cham nmädia'agy. Hijxwiinduum jaduñ tøø jiadyii tøø tiünii, ca'a yhayu'üch ca'a yamee'chä. ²⁷ Wiindsõñ Agripa, najuøobiøch jaduñ coo miichä mädia'agy mmäbøcy, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuunäbä.

²⁸ Mänitä Agripa yhadsooyy:

—Ja weenjatyhöch miich xquia'a yajniähdujçä cooçh jaduñ nmäbøcgät ja'a Jesuscøxpä.

²⁹ Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia møjaty hajxy mga'a mäbøcyñä, chojpiä Dios ja'a jioot jaduñ coo ja'a miädia'agy hajxy nägøxiä mmäbøjcät ja'a Jesuscøxpä nébiøch nmäbøquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, møød miich Wiindsõñ Agripa. Pero cábøch jaduñ nmäna'añ coo hajxy tsumy mhídät nébiøch høøchän.

³⁰ Mänitä Agripahajxy tiänaayyø'ocy, møødä Festo, møødä Berenice, møødä äjäya'ayhajxy nägøxiä.

³¹ Mänitā hajxy tiəjpädsəomy. Mänitā Agripahajxy hawiing niñāmaayyā mōödä Festohajxy:

—Caj yə'ə craa tii cädieey miöödä. Cab jaduħn yhahixə'əy coo tsumy jiaac hídät ni coo yagho'ogó'əjät.

³² Mänitā Agripa ja'a Festo ñāmaayy:

—Coo yə'ə craa häxəpy təə quia'a māna'añ coo jim nəcxxy yajtəyhaityega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyi-induumän, təə häxəpy yhəxmačhii.

27 Mänitā Festo wyiinmahñdyhajty coo ja'a Pablo-hajxy jim quiexə'əjät Italia barcojooty mōödä jimamiöodhaxxy, ja'a hajxy hānajtý tsumybiä. Mänitā Julio ja'a tsumyhanā'c yajcə'ədgə'əy. Capitán ja'a Julio hānajtý tiuumby maa ja'a Augusto biatallóngän.

Hə'əch Lucas, hə'əchä Pablo hānajtý nbanəcxaxmby.

² Mänit hōjts hoy nbarcotə'əy. Jimä barco hānajtý təə chohñda'agy maa ja'a cajpt hānajtý xiəhatiän Adramitio. Tänaayyaambiä barco hānajtý ñəcxaxa'ñ majatiä cajpt hānajtý miejypia'ajän jim Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hānajtý tu'ug piadsoonä. Aristarco hānajtý xiəhaty. Jim hānajtý quiunaaxä Tesalónica, jim Macedonia-naaxooty. Mänit hōjts ndu'ubəjñä barcojooty.

³ Cujaboom hōjts nmejch maa ja'a cajpt hānajtý xiəhatiän Sidón. Jaanč tehñ yhojiootä Julio hānajtý miöödä ja'a Pablocəxpä. Paadiä Julio ja'a Pablo cuħdujt miooy coo ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nəcxxy quiuhixy cajptooty, weenä Pablo jaduħn piuhbedyii.

⁴ Mänit hōjts jim jadəhooc ndu'ubəjncumbä Sidón barcojooty. Məc hōjts hānajtý xjiəjcubojə'əy. Paady hōjts Chiprenaaxooty hahooyaamby nwiinnajxy maa hānajtý məc quia'a jatý pojjiän. ⁵ Mänit hōjts jim nnaaxə'əy Cilicia-naaxooty mōödä Panfilia-naaxooty. Mänit hōjts jim nmejch maa ja'a cajpt hānajtý xiəhatiän Mira, jim Licea-naaxooty.

⁶ Jimä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hānajtý nəcxaxambä Italia. Alejandría ja'a barco hānajtý təə chohñda'agy. Mänit hōjts barcojooty hoy ndəgə'ədiəgach. Mänit hōjts ndəgə'əy tu'uyohbiä jadəhooc. ⁷ Je'enä hōjts hānajtý məc xjiəjcubojə'əy, paady hōjts hānajtý hodiəgaamby ndu'uyo'oy. Mädaaxxə'ə məgoə'əxə'ə hōjts hānajtý təə njaac nəcxxy coo hōjts jim nmejch mäwiingón maa ja'a cajpt hānajtý xiəhatiän Gnido. Hobiänepiä hōjts jim nmejch. Cab hōjts hānajtý hoy ndu'uyo'oyaanä. Je'enä hōjts hānajtý məc xjiəjcubojə'əy. Mänit hōjts wiingtuum nnaaxə'əy maa ja'a naax hānajtý xiəhatiän Creta. Coo hōjts jim nnaaxə'əy mäwiingón maa hānajtý xiəhatiän Cabo Salmón, mänit hōjts Creta hānajtýhaamby nnaaxə'əy maa hānajtý məc quia'a jatý pojjiän. ⁸ Hamajaa hōjts jim nmejypia'ayohy. Mänit hōjts jim nmejch maa ja'a cajpt hānajtý xiəhatiän Buenos Puertos, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hānajtý xiəhatiän Lasea.

⁹ Maxioə'ə hōjts jim nhijty. Təə hōjts hānajtý hanaxiä nhə'əhaamə'əy. Məjahñ ja'a tu'uyo'oyiibä hānajtý təə jiajnä je'eguiəxpä coo təəchpoj hānajtý təə piädsə'əmnä. Mänitā Pablo miānaañ:

¹⁰ —Wiindsə'əndə'əj, məjahñdiəgə'əbiə'əchä tu'uyo'oyiibä jaduħn nhijxnä coo təəchpoj təə piädsə'əmnä. We-

hñdä barco jaduħn miä'adät mōödä tsəmydiajy cəxiä. Wehñdä hōjts jaduħn nhó'cämät.

¹¹ Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy ñä'ä yajtuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy yajtuunäxä, ja'a barcoyajyohbiä mōödä cubarco. Jaduħn hajxy hānajtý təə miāna'añ cooc tyijy hānajtý quia'a məjahñä. ¹² Cab hānajtý yhahixə'əy coo hōjts təəchpoj jim nyajnáxät Buenos Puertos. Mänit hajxy nāmay miānaañ coo hōjts jadəhooc ndu'ubəjncumbät barcojooty. Jim hajxy hānajtý ñaxa'añ maa ja'a cajpt hānajtý xiəhatiän Fenice. Creta-naaxooty hānajtý je'e mejypia'a. Cab hānajtý jim jiatý məjahñä je'eguiəxpä coo jim məc quia'a pojy. Paadiä təəchpoj hajxy hānajtý jim yajnaaxa'añ.

¹³ Mänitā jə'əmboj yuung piädsə'əmy. Mänit hajxy miānaañ cooc hajxy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mänit hōjts njaanč tu'ubəjncumbä. Jim hōjts njaac mejypia'ayohy Creta. ¹⁴ Weeñtiä hōjts hānajtý təə njaac tu'uyo'oy, mänitā tsuxpoj məc piädsə'əmy.

¹⁵ Məc hōjts hānajtý xjiəjcubojə'əy. Coo ja'a barcoyajyohbiä jaduħn yhiixy coo hānajtý quia'a məjäda'aga'añ, mänit hajxy niñāmaayyā coo ja'a barco ween piabojy.

¹⁶ Mänit hōjts jim nmejch maa ja'a naax mejquiujc chuucpän, ja'a hānajtý xəhajpä Cauda. Mänit hōjts jim nnaaxə'əy hānajtýhaamby maa hānajtý məc quia'a pojjiän. Jim hōjtsä barcohuung hānajtý nbawich. Hobiänepiä hōjtsä barcohuung jibby nyuugjädujty məjbarcojooty. ¹⁷ Coo hajxy yajwiimbejty, mänitā barco hajxy yagjuhməgujwädiijty laansähaam, jaduħnä barco quia'a má'adät. Coo ja'a mejj hānajtý jim quia'a jatý hagamä, paadiä barcoyajyohbiəhajxy hānajtý chəhgə'əy coo ja'a barco jibby jie'xät tsäbiu'ujooty nə'əba'c. Mänitā wit pojyohbiä hajxy yajmänajcy, ja'a barco hānajtý quiuhdəyhaipiä. Mänit hajxy miānaañ coo ja'a barco ween jaduhyyā piabojy. ¹⁸ Cujaboom, je'enä hānajtý məc piojy. Məcä barco hānajtý miəjpojpedyii. Ja'a tsəmydiajy ja'a barco hānajtý yajnəcxypä, mänit hajxy ñə'əjuip ñə'əpəgə'əy mejjiooty. ¹⁹ Cujaboom hōjtsä tuumbejt njaac nə'əjuip njaac nə'əpəgə'əy, mōödä wit pojyohbiä, ja'a barco hānajtý quiuhdəyhaipiä, mōödä wittə'əbiejt. ²⁰ Maxioə'ə hōjts jaduħn nmānajxy nyajnajxy. Tehngajnä hānajtý məc piojy. Jaanč tehñ wyiimbəcy hānajtý. Cabä xə'ə cabä madsa'a hānajtý quiəhxə'əgy ni weeñtiä. Cab hōjts hānajtý nnaajuə'əy maa hōjtsä poj hānajtý xchə'əmnəcxxy. Jaanč tehñ chəhgə'əby hōjts hānajtý coo hōjts nhó'ogät.

²¹ Təə hōjts hānajtý maxioə'ə nhity jaguiay. Mänitā Pablo tiānaayyə'cy jäya'ayhaguic. Mänit miānaañ:

—Wiindsə'əndə'əj, coočä nmädia'agy hajxy häxəpy təə xyajtuunä, cab hajxy häxəpy jim təə mdsooñ Creta, y cabä tsə'əty cabä häyohn hajxy häxəpy təə nbáatäm. ²² Pero, ca'a hajxy mdsəhgə'əy. Caj pə'ən yho'oga'añ, hoyyā barco cu jia ma'ad. ²³ Hiix, haamyquiodshə'əchä Diosmoonsä tu'ug nwiinhijxy. Jim chooñ Dioswiinduum. Nwiingudsəhgə'əbiə'əchä Dios. Je'e'əch jaduħn xwyiinguejx. ²⁴ Mänithə'əchä Diosmoonsä xñāmaayy: "Pablo, ca'a mdsəhgə'əy. Tsipcəxp yhahixə'əy coo miich jim mmədsät Roma maa ja'a go-

biernä wyiinduumän. Miičhcøxpä ja'a Dios tøø miäna'añ cooc pøn quia'a ho'oga'añ mäduhñtiä hajxy jiiby mnøcxy barcojooty", nõmhøchä Diosmoonsä xñämaayy. ²⁵ Paady, ca'a hajxy mdsähgø'øy.

Nmäbøjcäbøchä Dios ja'a miädia'agy jaduñ cooc hajxy xyajnäha'adsaanañ, nebiätyhøchä Diosmoonsä tøø xyajmøødmädia'agy. ²⁶ Jim mejqiuujc, jimä naaxhuung tu'ug. Jim højts nõcxy nmøjpojpedäanañ. Tøyhajt jaduñ —nømä Pablo miänaañ.

²⁷ Majmactsxøø højts hänajty tøø nbabojoy barcojooty jim maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Adriática. Cuptsuhñ hänajty jaduñ, mäniä barcoyayjohbiähajxy ñajuøøyy coo højts hänajty naaxpa'a tøø nmäwiingoñ.

²⁸ Mäniä nõø hajxy qyixy mäduhñtiä quiøcä. Jue'e hänajty quiøcä, hii'xmajmocxmetro. Coo hajxy weeñtiä jiaac nõcxy, mäniä hajxy qyixcumbä. Jue'e hänajty quiøcä, hii'xjuxtujmetro. ²⁹ Tsähgøøby hajxy hänajty coo ja'a barco tsaa nõøba'c miøjpohmbédät, paadiä pujxthajo'c hajxy madaaxc ñøøjuipøøyy barcohøxhaam. Cuxodsø'øyä pujxthajo'c hänajty. Paady hajxy jaduñ ñøøjuipøøyy coo ja'a barco jaduñ jiiby wiohñmähmø'øwøøjät. Jaanch tehñ jiootmayhajp hajxy hänajty. Jaduñ hajxy hänajty miäna'añ coo paquiä cu jioøøyy. ³⁰ Mäniä barcoyayjohbiä ja'a barcohuung hajxy quiuhdøøñajxy nõøjooty. Jaduñ hajxy hänajty yajnänaoma'añ cooc tyijy ja'a pujxthajo'c hänajty ñøøjuipø'øwa'añ barcojøbhaam. Ja wi'i piäyø'øgaambä barcoyayjohbiähajxy hänajty jaduñ ja'a barcohuungooty. ³¹ Pero cabä Pablo yajwiinhøhñ. Mäniä Juliohajxy ñämaayyä møødä soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiädøjc-hajxy häyaa piäyø'øgät, mhó'ogáp hajxy jaduñ —nømä Pablo miänaañ.

³² Mäniä soldado ja'a barcohuung hajxy miäbuxøøyy. Mäniä barcohuung chømnøcxä nähgajooty. ³³ Jobø'øwaamb hänajty jaduñ, mäniä Pablo jäya'ay ñämaayy:

—Joom, huuc wiingaañäxäts hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tøø mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaguiay mjaac hídät, coo hajxy jaduñ mnä'ä päma'ayø'øwät. Hiç, cab hajxy nej mjada'añ.

³⁵ Coo ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy, mäniä tsajcaagy quionø'cy. Mäniä Dios ñämaayy "Dioscujú'uyäp" jiamioødwiinduum. Mäniä tsajcaagy yhaguidøøyy. Mäniä tiägøøyy caabiä. ³⁶ Coo ja'a Pablo jaduñ yhiyxä coo hänajty quiay, mäniä jiamioødhajxy jiootcugøøyy. Mäniä hajxy piädägøøbiä caabiä. ³⁷ Jue'e højts hänajty nhity barcojooty nämejtsmägo'xcd-ägøøghii'x cu majmocxtu'ug. ³⁸ Coo hajxy jaduñ quiaabiädøøyy, mäniä trigo hajxy miejjwyipøøyy, jaduñä barco ween pie'tiø'øy.

³⁹ Coo jioøøyy, cabä barcoyayjohbiädøjc-hajxy hänajty yhajuo'øyii. Mäniä laguun hajxy yhiyxä mejypia'a. Pa'adsäbiu'u hänajty je'e. Mäniä hajxy miänaañ coo ja'a barco hajxy jim yajnøcxät pu'uwiing, coo hajxy jim yajmøjyädsujtspedät. ⁴⁰ Mäniä pujxthajo'c hajxy miäbuxøøyy. Jiiby jaduñ miähmøøyy mejjiooty. Mäniä barcoaa'pt hajxy yajuungøøyy, jaduñä barco hoy yó'oyät. Mäniä wit hajxy yujxojch barcojøb-

haam, ja'a barco hänajty quiuhdøøyhajpiä. Mäniä barco tiägøøyy yohbiä. Jim nõcøøyy pu'uwiing. ⁴¹ Mäniä barco jie'xy nõøba'c tsäbiu'ujooty maa nõø hänajty quia'a comän. Ja'a barcojøbhaam jaduñ je'x. Mäniä barcohøxhaam tiägøøyyä möjcujpéjtäbä. Mäniä tiägøøyy ma'pä tsaybiig.

⁴² Coo ja'a soldadohajxy jaduñ yhiyxä coo ja'a barco hänajty mia'ada'añ, mäniä tsumyhäna'c-hajxy jia yagho'ogaañ, jaduñ hajxy cu quia'a päyø'cy yähwäp. ⁴³ Pero cabä Julio jaduñ miänaañ coo ja'a tsumyhäna'c-hajxy yagho'ogøøjät. Paady jaduñ miänaañ je'eguiøxpä coo ja'a Julio ja'a Pablo hänajty yajnäha'adsa'añ. Mäniä Julio miänaañ coo hajxy ñøøga'awø'øwät, pønjaty yaaw hänajty jajp, jaduñ hajxy ñøcxät tø'ødstuum yähwäp. ⁴⁴ Pønjaty hänajty ca'a yaawjajp, wéenac hajxy ñøcxy pu'uñähgøxp, møødä barcohøjcxp. Jaduñ højts nägøxiä ndsoocy tø'ødstuum.

28 Coo højts jaduñ nägøxiä ndø'ødspädsøømy, mäniä højts nmädooyy coo ja'a naax hänajty xiøhaty Malta. ² Mäniä højtsä jäya'ay xñäxuu'ch, ja'a hajxy hänajty jim nä'ägä tsänaabiä. Tuub hänajty; tøøchc hänajty jaduñ. Mäniä jøøn hajxy yajmøjyøøyy. Mäniä højts xñämaayy coo højts njøømba'axämät.

³ Mäniä Pablo ja'a xy tø'ødspä miämejch tu'tso'oy. Jiibiä Pablo ja'axy hänajty piäda'agy jøønhaajiooty. Mäniä hawa'andsahñdy tu'ug piädsøømy jøønhaajiooty. Mäniä Pablo quiø'ømawødsøøyyä. ⁴ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduñ yhiyxä coo ja'a Pablo tsahñdy hänajty miøødä quiø'øgøxp, mäniä hajxy ñiñämaayyä:

—Tøø yø'ø craada'a miäjäya'ay-yagho'ogy. Coo jaduñ tøø quiädieey, paady jaduñ tsipøxp yho'oga'añ, hoy jaduñ tøø jia tso'ogy mejjiooty.

⁵ Mäniä Pablo ja'a quiø'ø xiädiyty. Mäniä tsahñdy hoy quia'ay jøønhaajiooty. Cabä Pablo nej jiajty.

⁶ Nømä jäya'ayhajxy hänajty miäna'añ coog ja'a Pablo quiø'ø cu qyixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coo hajxy yhiyxä coo ja'a Pablo nej quia'a jajty, mäniä hajxy miänaañä cooc tyijy ja'a Pablo Dyiosä.

⁷ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay mäwiingón maa højts hänajty njøømba'axamiän. Publio hänajty xiøhaty. Gobernador ja'a Publio hänajty jim tiuumby Malta. Coo højts jim nmejch maa ja'a tiøjcän, mäniä højts jim xyajmejtstaacy tægøøgxøø. ⁸ Jimä Publio tieedy hänajty pia'amgo'na'ay. Tóoyäp hänajty jaduñ møødä nø'tiø'ønøø hänajty miøødä. Mäniä Pablo jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a Publio tieedy hänajty pia'amgo'na'ayän. Mäniä Pablo ja'a Dios pia'yaaxy. Mäniä Pablo ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mäniä pia'amyajnajxä. ⁹ Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduñ jim miädoyhajty Malta, mäniä hajxy hoy yajmøcpøjcäbä nägøxiä. ¹⁰ Mäniä højts madiu'u xñä'ä mooyy cøxiä wiinä. Jimä barco hänajty tu'ug tiøøchpojnaxy. Jue'e ja'a barco hänajty xiøhaty: "Ja'a Hametsc-huung." Alejandro ja'a barco hänajty tøø chohnda'agy. Coo højts hänajty jim tøø nhity Malta tægøøgpo'o, mäniä højts nbejty barcojooty, ja'a hänajty xøhajpä: "Ja'a Ametsc-huung." Mäniä højtsä jäya'ay xjiaac mooyy tijaty højts hä-

najty nmänøcxaamby barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy hä-najty tøø miøcpøquiäbä, je'e hajxy jaduhy xmiiooyy. Mänit højts jim ndu'ubøjnä Malta.

¹² Mänit højts nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Siracusa. Jim højts njaac hijty tägøøgxøø.

¹³ Coø højts jim ndu'ubøjcumbä, mänit højts njaac mejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Regio. Cujaboomä jøømboj piädsøømy. Mänit højts jadähooc ndu'ubøjcumbä.

Cumaaxc højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Puteoli. Jim højtsä barco nnähmänajtuutnä.

¹⁴ Mänit højtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a Diosmädi-a'agy hajxy hänajty miäbøjpy. Mänit højts xñämaayy coø højts jim nmejtstä'agät maa ja'a tiøjc-hajxiän. Juxtujxøø højts jim nhijty. Mänit højts jim ndu'ubøjcy tecy-yo'oyhaam. Jaduhj højts hänajty jim njaac nøcx-a'añ Roma. ¹⁵ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy Rómabä miädoyhajty coø højts hänajty jim nnøcxy Roma. Mänit højts näje'e hoy xijøjcubaadø'øy jim maa hänajty xiøhatiän Foro de Apio. Näje'e højts hoy xijøjcubadøøbiä maa hänajty xiøhatiän Tres Tabernas. Coø ja'a Pablo jaduhy yhiijxy, mänitä Dioscuj'uyäp yejcy. Mänit jiootcugøøyy. ¹⁶ Coø højts jim ngoo'nä Roma, mänitä Pablo cuhdujt miooyä coø ja'a yhamdsoo tøjc yhöxtä'awät maa jaduhy yhidät. Mänitä soldado tu'ug yajcø'øwaañøøyyä coø ja'a Pablo cwieendähadø'øjät, coø ja'a Pablo jaduhy ñä'ä päyø'ögät. Mänitä tsumyhäna'c-hajxy jiaac yajcø'ødägøøyyäbä ja'a soldado-wiindsøn, ja'a copc-hajpä.

¹⁷ Cudägøøgxøø ja'a Pablo ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a hajxy hänajty møjhjäpä maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Coø hajxy hänajty tøø yhamugø'øy, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, mänáajøch jim nhitiän Jerusalén, jímhøch häna'c näje'e xmiajch, hóyhøch hänajty tøø nga'a jagä cädieey, hóyhøchä cuhdujt hänajty pedyii tøø nja cudiuñ nebiä nhaphátämä ndeedyhátämhajxy jecy yajtsohñdaaquiän. Ja'a nmägu-naaxhátämhajxy jaduhy xmiajts. Mänitøch hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa tsohmä Roma. ¹⁸ Coochä soldadohajxy hänajty tøø xyajtøyhajtyecy, mänit hajxy jaduhy ñajuøøyy cooch hänajty tøø nga'a cädieey. Mänit hajxy jia mänaañ cooch hajxy jaduhy xyhøxmádsät. ¹⁹ Pero cabä judíoshajxy jaduhy miänaamäbä cooch nyaghøxmádsät. Mänitøch nwiinmahñdyhajty coø jaduhy yhahixø'øy cooch yaa ndøyhajtyégät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pero cábøch hänajty nmäna'añ coochä nmägunaaxhajxy nnäxø'øwø'øwät.

²⁰ Hoorä, cooch jaduhy tøø njaty tøø nhabety, páadyhøch mijts jaduhy nmøødmädi'aga'añ. Páadyhøch cham ndsumyhäña'ay coø højts judíos nmäbøjcam coø ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypio'ga'añ —nømä Pablo miänaañ.

²¹ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñämaayy:

—Cab højts tii capxy tii mädi'a'agy tøø nmädoyhaty maa miichcøxpän. Caj miich pøn waamb tøø xñänømy, ja'a hajxy jim tsohmä Judea. ²² Jaduhj højts tøø nmädoyhaty coø jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miädsiphadyii, ja'a hajxy jaduhy mäbøjpä coø ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamädoowhida'añ nej miich mwiinmayyän —nømä judíoshajxy miänaañ.

²³ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy miøødcøjyquiapxytiuuñ mänaa hajxy jadähooc ñøcxät maa ja'a Pablo hänajty yhitiän. Coø yhabaaty, mänitä jäya'ayä Pablo hajxy nämay jiaançh nämejch. Tu'xøø ja'a Pablo jäya'ayä Diosmädi'a'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúscøpä, coø ja'a Dios ja'a Jesús hänajty tøø quiexy, nebiä Moisés jecy quijahyyän, nebiä profetadøjc-hajxy jecy quijahyyän. Jia wi'i yajniñähdugáañäbä Pablo ja'a jäya'ay hänajty coø hänajty tøyhajt miädi'a'agy ja'a Jesúscøpä. ²⁴ Näje'e hajxy miäbøjcy nebiatia Pablo hänajty tøø miädi'a'aguiän. Näje'e hajxy quia'a mäbøjcy. ²⁵ Mänitä mädi'a'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiä Pablo hänajty tøø miädi'a'aguiän. Coø ja'a miädi'a'agy hajxy quia'a yajnibaatä, mänit hajxy tiägøøyy wiimbijpä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Jéquiänä Dioshøpíru ja'a profeta Isaías miägäpxy. Mänit højtsä nhaphátämä ndeedyhátämhajxy miägäpxtägajtsä:

²⁶ Nøcx yø'ø jäya'ay näma'aw:

Hoy hajxy mja mädown'añ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmäbøga'añ.

²⁷ Tøø hajxy mguhxexy. Jaduhj hajxy mnibiäda'agyii nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän.

Coø hajxy häxøpy tøø mga'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduhjä mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy cu mnajtshixøøyy.

Jaduhj hajxy cu nyajnähwaach, nømä Dioshøpíru jecy miänaañ. Tøyhajt jaduhy miänaañ.

²⁸ Mänitä Pablo jaduhy jiaac mänaañ:

—Huuc mädown hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, yajwiingapxø'øwáañäbä Diosmädi'a'agy hajxy je'e coø hajxy yajnähwa'adsáañäbä. Je'e hajxy mäbøcypä mäbøgaamb.

²⁹ Coø ja'a Pablo jaduhy quiapxpädøøyy, mänitä judíoshajxy quiøxy wiimbijnä.

³⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaag hijty maa ja'a tøjc hänajty yhajoodiuquiän. Pønjaty hänajty jim mejtsp tøghayohbiä, mioobiä Pablo häñaabiejt hänajty.

³¹ Haguyc jootcujcä Pablo ja'a Diosmädi'a'agy hänajty yajwiingapxø'øy ja'a Jesúscøpä coø ja'a Dios ja'a Jesús hänajty yaa tøø quiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cabä Pablo hänajty yhagäpxtugyii ni pøn.

Romanos

1 Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Høøchä Jesucristo xyajtuumb nebiä moonsän. Hamuumdu'jóothøchä miädia'agy jaduhñ nyajtuunä. Dióshøch jaduhñ xpiädaac cooch ndúnät apóstol. Cooch jaduhñ nduñ apóstol, je'eduhñ ñänøømby coochä Dios xwyiinguejxy coochä miädia'agy nmäwädíjtät ja'a yHuungcøxpä, coo hajxy yaa hoy xñähho'túutäm.

²Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc ja'a yHuung hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä, jaaya'ayhajxy jaduhñ jecy cujahy. ³Ja'a Jesucristo ja'a Dios jaduhñ yHuunghajpy, ja'a hajxy nWiind-søñhájitämbä. Jäya'ayhajt je'e hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájitäm. Ja'a rey David yhap yhoc hänajty je'e. ⁴Y coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypijøjtägajch ja'a yHespírituhaam. Coo jaduhñ jiuypijøjtägajch, jaduhñ yajnajuø'øy coo je'e ja'a Dios yHuunghadyii, coo møcmäjaa jiaançh tehñ miøødä, coo ja'a Dioshespíritu jiaançh tehñ miøødä.

⁵Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, coo jiuypijøjtägajch, páadyhøchä Dios tøø xquiexy wiinduhmyhagajpt mädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, ween hajxy hoy yajtuñ, weenä Jesucristo hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy. Coochä Dios jaduhñ tøø xquiexy, yajcähxø'py je'eduhñ cooch jaduhñ xquiumay. ⁶Møød mijtsä Dios xyajnähdijpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxäbät, mijts jim hijpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Roma. ⁷Mijts hädaa nocy nyajnä-jaayøøby, pønjetiä Dios yaghijpy quiø'jøoty jim Roma. Jaaya'ay mijts jaduhñ xyajnähdij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Xjiaançh tehñ chojp mijts jaaya'ay jaduhñ. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy møødä yHuung Jesucristo, ja'a hajxy nWiind-søñhájitämbä. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájitäm.

⁸Jayøjphøchä Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy. Coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jaduhñ nyéjcäm, mänitä Jesucristo hajxy jaduhñ xñähgapxtúutäm. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy wiädity cooc mijtsä Diosmädia'agy hoy mjaançh tehñ miäbøcy nägøxiä. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nyecy. ⁹Ñajuøøbiä Dios cooch tøy nmädia'agy cooch nmäna'añ coo mijts homiänaajä njahmiech coochä Dios naxy nba'ya'axy. Hamuumdu'jóothøchä Dios nmøøduñ coochä miädia'agy nyajwa'xä ja'a yHuungcøxpä. ¹⁰Mayhóoc-høch jim tøø nja nøcxa'añ maa mijtsän. Jadúhñhøchä Dios nja wi'i ñäma'ay cooch jim xyajnäcxät. Wehñdä jaduhñ

miänaañnät. ¹¹Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ mijts hoy nbuhbédät ja'a Dioshespíritucøxpä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mmäbøgät. ¹²Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduhñ hajxy hoy hamiñ haxøpy nnijoot-capxmøcpøjcämät.

¹³Mägu'ughajpædøjc, jadúhñhøch nja wi'i miäna'añ cooch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, cábøch jaduhñ nnä'ä yajnäbaadø'øy. Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ, chójpiøchä njoot jaduhñ coo hajxy mjaac mayø'øwät maa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøquiän, nebiä mäbøjpædøjc-hajxy tøø miayø'øyän wiingtuumjaty, majátyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xiän. ¹⁴Jadúhñhøchä Dios xwyiinguejxy coochä miädia'agy nyajwá'xät ja'a yHuungcøxpä wiinduhmyhagajpt majatiä jäya'ayhajxy griegohaam miädia'aguiän, møød majatiä jäya'ayhajxy griegohaam quia'a mädia'aguiän. Jadúhñhøch tøø xwyiinguejxpä coochä jäya'ay jaduhñ nägøxiä nyajwiingapxø'øwät, hoy hajxy jia høxpøquiä, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä. ¹⁵Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxaambä Roma maa mijtsän, jimhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaambä.

¹⁶Hix, cábøchä Diosmädia'agy nmädsähdiuñ ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy nägøxiä piäda'aga'añii hawa'adstuum ja'a Dios miäjaahaam, pønjetiä Diosmädia'agy mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Højts judíos, højts ja'a Diosmädia'agy jayøjp nmädoosohñ. Høxhaamä jäya'ayhajxy jiaac mädooyy, ja'a hajxy ca'a judíospä. ¹⁷Ja'a miädia'agyhaamä Dios hajxy xyajwiinjuøyyäm coo piäda'aga'añ hawa'adstuum pønjaty jaduhñ mäbøgaamb coo ja'a Dios yajtøji-ada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Pøn jaduhñ ca'a mäbøgaamb, cab je'e piäda'aga'añii hawa'adstuum. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønjaty jaduhñ mäbøgaamb coo ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'e ja'a Dios jaduhñ piäda'agaamb y hawa'adstuum. Je'e jaduhñ nøcxaamb Dioswiinduum."

¹⁸Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo ja'a Dios tsajpootypä yajcumädowa'añ pønjetiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, møød pønjetiä jioot ca'a tsojp coo ja'a Dios wyiingudsähgø'øwøøjät wiinghänä'c. Paadiä jioothajxy jaduhñ quia'a tsoy je'eguiøxpä coo hajxy haxøøg jiaac jatcø'øwa'añ. ¹⁹Cabä tøyhajtpä hajxy chocy, hoyyä Dios hajxy tøø jia yajwiinjuø'øyii nebiatiä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty. ²⁰Jéquiänä Dios cøxiä yhädiuñ, møød yø'ø tsajt, møød hädaa yaabä naaxwi-

in, cøxiä. Coo hajxy jaduhñ nhíjäm tijaty ja'a Dios jaduhñ tøø yhädiuñ, paadiä tøyhajtpä hajxy nmøød-hájtäm coo ja'a Dios møcmájaa miøødä homiánaajä, møød coo cøxiä wiinä yhane'emy, hoyyä Dios hajxy nga'a jagä híjäm. Jaduhñä tøyhajtpä hajxy nmøød-hájtäm coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Cab jaduhñ pøñ hawiinmats miäná'anät cooc tyijy hajxy quia'a najuø'øy coo ja'a Dios jyijä. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, cabä Dios hajxy wyiingudsähgøø'øy, hoy hajxy jaduhñ jia najuø'øy coo ja'a Dios jyijä. Ni cabä Dios Dioscujú'uyäp hajxy mio'oy. Paadiä wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ. Y paady hajxy tehngajnä wyiinmahñdyhada'añ haxøøg. Cabä howyihinmahñdy hajxy hoy miøødhadaaḡñä. ²² Hoy hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiajpän, cab hajxy tii ñä'ägädä jaty. ²³ Ja'a Dios, møj jaanč je'e. Hoy miánaajä yhyty. Cab jaduhñ mänaa yho'ogy. Pero cabä haxøøghäna'cä Dios hajxy wyiingudsähgøø'owa'añ. Jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgøøby, hoyyä jäya'ayhajxy jia ho'ogy; møødä muuxyhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgøøbiä, møødä tsahñdyhahädiuunnaxy, møødä animalhahädiuunnaxy ja'a hamädaaxtecypiä.

²⁴ Paady, cabä Dios waamb miäna'anaaḡñä, weenä jäya'ayhajxy haxøøg wyiinmahñdyhaty nebiä jioot hajxy choquiän, coo hajxy cøxypänejpiä ween ñidiuñii hočähdiuunnä, ²⁵ je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajtpä hajxy tøø quia'a mäbøcy ja'a Dioscøxpä. Ja'a høñh-da'agymiädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjpy. Cabä Dios hajxy wyiingudsähgøø'øy. Jue'e hajxy wyiingudsähgøøby, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin. Pero, hahixøøby coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät homiánaajä. Tøyhajt jaduhñ.

²⁶ Coo häna'cä Dios hajxy quia'a wiingudsähgøø'owa'añ, paadiä Dios waamb quia'a mäna'ana'añ, ween hajxy hočähdiuunnä ñidiuunnä. Høxtä to'oxiøjpaadyhajxy jaduhñ jiatcøø'øy. Cabä ñihyhajxy näje'e miøødsäna'awaḡñä; quipxyjatiä to'oxiøjc-hajxy cøxypänejpiä ñidiuñii hočähdiuunnä. ²⁷ Jaanä jaduhñä ya'adiøjc-hajxy näje'ebä, cabä tio'oxiøjc hajxy miøødsäna'awaḡñä. Quipxyjatiä ya'adiøjc-hajxy ñimiøødsäna'awa'añii. Hočähdiuunnä hajxy jaduhñ ñidiuñii cøxypänejpiä. Coo hajxy jaduhñ jiatcøø'øy, paady hajxy quia'a niyaghoyø'yii maa ja'a ñi'xcøxp maa ja'a quiopcøxphajxiän, møød maa ja'a wiinmahñdycøxphajxiän.

²⁸ Coo ja'a haxøøghäna'cä Dios hajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgøø'owa'añ, paady hajxy ñajtshixøø'yii ja'a Diósäm. Ja'a Dios, cab jaduhñ waamb miäna'anaaḡñä, weenä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tiuñ, ween hajxy jaduhñ jiaac jatcøø'øy haxøøg. ²⁹ Madiu'u hajxy haxøøg jiatcøø'øy cøxypänejpiä. Miøødsänaabiä cuhñindo'oxiøjc hajxy. Møødä jäya'ajie'e hajxy yhadsocy. Cab hajxy hojiäwø'øy pø jimä miägu'ughajpähajxy cøxiä wiinä miøødä. Høxtä niyaghó'cäp hajxy. Nimiädsiphájtäp hajxy. Høñndaacp hajxy. Niñähøønøøyyäp hajxy. ³⁰ Niwyiingapxéjtäp hajxy. Møødä Dios hajxy miähanhaty. Nibiéjxäp hajxy. Yajcumayaamb hajxy. Hawiinjemybiä

haxøøgwiinmahñdy hajxy yajcojpy. Cabä tiaj, cabä tieediä miädia'agy hajxy miäbøjcä. ³¹ Jaanč tehñ quiuhxex hajxy. Ni ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy quia'a cudiuna'añ. Cab hajxy pøñ chocy miee'xy. Ni cab hajxy pøñ miee'xa'añ. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä møødä. ³² Najuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios tøø yhane'emy coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcøø'owät nébiøch naaḡñä tøø nmädia'aguian. Jaanä jaduhñ hajxy ñajuøøbiä, pøñ jaduhñ haxøøg jatcøøby, quiuämädowaamb by hajxy je'e tehngajnä. Pero nägøø'ø nädecypiä hajxy jaduhñ jiatcøø'øy, hoy hajxy jaduhñ jia najuø'øy. Høxtä xoondaacp hajxy jaduhñ coo wiinghänä'c-hajxy jaduhñ haxøøg pijaatcøøbiä.

2 Najuøøyyäm hajxy jaduhñ coo jaduhñ yhahixøø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøøxiä xyajcumädóowämät je'eguiøxpä coo hajxy nägøøxiä haxøøg njatcøøyyäm. Cab jaduhñ yhahixøø'øy coo højtsä jäya'ay nnänøømämät coo hajxy hoy quia'a hity, coo hajxy ween quiuämädy. Caj pues, haa ca'a, jaduhñ højts haxøøg nbajatcøøyyämbä. Hix, ni pøñ jaduhñ hahixøøby quia'a mäná'anät cooc tyijy hoy tiehñ yhyty. Paady jaduhñ yhahixøø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøøxiä xyajcumädóowämät, je'eguiøxpä coo hajxy hoy nga'a hoyhidáaḡñäm. ⁴ Pero hojiotä Dios jiaanč tehñ miøød, paady hajxy xquia'a tsoj tsaächtiuunnäm. Cho- jpiä jioot jaduhñ coo howyihinmahñdy hajxy nbadu'ubøjcänät, coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøøyyänät. ⁵ Pero jii jäya'ayhajxy näje'e, jaanč tehñ xiexä quiopcä tiaatsc-hajxy. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøø'owa'añ. Y coo hajxy jaduhñ tehngajnä quia'a mäbøgät, mänit hajxy hanaajty hanaxiä chaächpøga'añ coo yhabaadät coo ja'a Dios ja'a cahwiindøyhäna'c hanaajty chaächtiuna'añ. ⁶ Pøñä jioot nägøø'ø nädecypiä tsojp coo hoy yhidät, pøñä jioot pädaacp coo jim ñøcxät Dioswiinduum, coo ja'a hoyhajtä weenhajt jim piädät, coo jim quiuamayøøjät ja'a Diósäm, pues je'edsä Dios jim yajnøcxaamb by. Mio'owaambbiä Dios je'e ja'a hoyhajtä weenhajt. Quiumayaambbiä Dios jaduhñ. Yaghidaambbiä Dios je'e jootcuyc homiánaajä, hopiønä, hoy jia judíosä, hoy quia'a jagä judíosä. Pero hoyhoyyä Dios chaächtiuna'añ pøñ haxøøg jatcøøby, pøñä Diosmädia'agy ca'a cudiunaamb, pøñ ca'a yajmägaxp ca'a yaghane'e-maamb waambatiä Dios hajxy jaduhñ xjia hanéhñäm. Hopiønä jaduhñ chaächpøga'añ, pøñjaty jaduhñ haxøøg jatcøøby, hoy hajxy jia judiøspä, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä.

¹¹ Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø mjudio miič, pø caj. Je'e yajcopcøøby pø mhoyhäna'c, pø caj. ¹² Højts judiøshajpä, jequiän højtsä Dios xyhanehñy neby højts hoy nguhdujthädät. Mänitä Moisés ja'a mädia'agy jaduhñ quiujahy nebiaty højts hoy nguhdujthädät. Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judiøspä, cabä mädia'agy hajxy miädoyyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero hoy hajxy quia'a jagä mädooyyä, coo hajxy hamdsoojoot hoy quiudiunnät nebiä Dios jioot jia tsoquiän, cähxøø'ögäp jaduhñ coo hajxy yhawáaḡñäxä ja'a Diósäm ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy. Jaduhñ hajxy

hamdsoo ñajuø'øy pø hoy hajxy quiudiuñ, pø caj. Jaduhñ hajxy yajtuungpaady néjjiäm hajxy häxøpy tøø miädooy ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coo hajxy hoy quia'a cudiuñät neby hajxy ñajuø'øy ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy, mänit hajxy quiuämä-dowa'añ. Jaaná jaduhñ hõjtspä, hõjts judiöspä, coo hõjts nga'a cudiuñät neby hõjtsä Dios jecy xy-hanehñiän, nebiä Moisés ja'a mädia'agy jecy quiujahyyän, jaduhñ hõjts ngumädowaambä. Hix, pøñ jaduhñ cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a Dios piäda'agaamby hawa'adstuum, hoyyä mädia'agy tøø quia'a jagä mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero pøñ jaduhñ ca'a cudiuumb, hoyyä mädia'agy tøø jia mädooy nebiä Moisés jecy quiujahyyän, cab je'eduhñ hawa'adstuum piäda'aga'añii ja'a Diösäm. Jaduhñds je'e, nägøxiä ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy quiuämä-dowa'añ, hoy hajxy jia judiöspä, hoy hajxy quia'a jagä judiöspä. ¹⁶ Mänit hajxy jaduhñ quiuämädowa'añ coo ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy yhixa'añii ja'a Jesucristäm nebiaty hajxy hänajty yaa tøø jiatcø'øy. Mänit hajxy yagjahmiejtsta'aga'añii nebiaty hajxy hänajty tøø wyiinmahñdyhaty hamee'ch. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ ja'a Jesucristocøxpä, ja'açh nya-jwa'xypä.

¹⁷ Hõjts judiöshajpä, naxy hõjts nniguiumayii coo hõjts njudiöshaty, coo hõjtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñ hõjts nniguiumäayyäbä coo hõjtsä Dios tøyhajt xqui'u'ughaty, hõjtsyähajtiä, hõjts judiöshajpä. ¹⁸ Nnajuøøby hõjts jaduhñ nebiatiä Dios jioot chocy coo hõjts nhoyhäna'c-hädät. Y ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e hõjts jaduhñ xyhawáañäp neby hõjts nwiimbíwät tii hoy tii mäbaad. ¹⁹ Niyhajjuøøyyäp hõjts coo hõjts häna'c hoy nyajnahixø'øwa'añ, ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a jajpä ca'a najuøøbiä. Jim hõjtsä tøyhajt nbaady maa ja'a mädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. ²¹ Hoorä, coo hõjts häna'c jaduhñ nyajnahixø'øy ja'a Diosmädia'agy, hahixøøby jaduhñ coo hõjtsä Diosmädia'agy hoy ngudiünät. Cábøchä nmägunaaxhajxy näje'e hoy quiudiuñ. Y coo hõjts häna'c nmägapxy nhane'emy coo hajxy quia'a méedsät, hahixøøby jaduhñ coo hõjts nga'a mée'tspät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²² Y coo hõjts häna'c nmägapxy nhane'emy coo wiinghänä'cä tio'oxiøjc hajxy quia'a møødtsänáayyät, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hõjts jaduhñ njatcøøbiät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. Cab hõjts quepychech naaxpoch nwiingudsähgø'øy. Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo hõjts xädø'øñ nméedsät tsajtøgooty maa ja'a quepychech naaxpoch yhitiän. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²³ Niguiumäayyäp hõjts jaduhñ coo hõjtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero näje'eçhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiuñ. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt quia'a wiingudsähgø'øy. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "mijts judiöshajpä, coo

ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ, paadiä Dios haxøøgjaty ñähojyii ja'a häna'c-hajxy ca'a judiöspä." Tøyhajt jaduhñ.

²⁵ Hõjts, judiös hõjts nmäminø'øy nmäga'awø'øy. Mänit hõjtsä Dios xquiümáyät coo hõjtsä mädia'agy hoy ngudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero coo hõjts jaduhñ hoy nga'a cudiuñät, cab hõjtsä Dios jaduhñ xquiümaya'añ. ²⁶ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judiöspä, coo hajxy hoy quiudiuñät nebiä Dios yhane'emiän, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diösäm. ²⁷ Näje'eçhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiuñ nebiä Dios yhane'emiän, hoy hajxy judiös jia mäminø'øy jia mäga'awø'øy, hoyyä mädia'agy hajxy jia mädooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Je'ehajxy mäbøcypiä ca'a cumayáañäp ja'a Diösäm. ²⁸ Pønjaty hoy cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'edsä Dios quiu'ughajpy, hoy hajxy judiös quia'a jagä mäminø'øy quia'a jagä mäga'awø'øy, hoyyä hijxtahñd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän neby hõjts judiös nmøødän. ²⁹ Hix, coo pøñ hoy quiudiuñät hamuumdu'joot nebiä Dios choquiän, mänit hajxy quiu'ughada'añii ja'a Diösäm, hoyyä judiöshajxy näje'e quia'a ja mäna'añ cooc tyijy hajxy jaduhñ quia'a cu'ughadyii ja'a Diösäm. Hix, quiumaabiä Dios jaduhñ pøñ jaduhñ cudiuumb hamuumdu'joot.

3 Xchoobáatäp hõjts jaduhñ madiu'u coo hõjts judiös nmäminø'øy nmäga'awø'øy, coo hõjtsä hijxtahñd nyajpäda'agy maa hõjts nni'xcøxpän, ja'a jaduhñ yajcähxø'pä coo hõjtsä Dios xqui'u'ughaty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, Dios hõjts nhap ndeedy jecy xyajcø'ødägøøyyä ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Diösäm coog hajxy hänajty quiu'ughada'añii. ³ Y je'enä hõjtsä Dios xqui'u'ughatyñä neby hõjts jecy xyajwiinwaanøøyyän, hoy hõjts nhap ndeedy nämay hoy quia'a jagä cudiuuñ neby hajxy hänajty tøø yhane'emyiijän ja'a Diösäm. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Cabä Dios mänaa yhøhñda'agy, hoy hajxy nägøxiä cu nja mänaañäm cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Diosteedy, hopiøñä jaduhñ ñajuø'øy coo miich myajtøjiaty waambaty hõjts miich tøø xyajwiinwaanøø'øy.

Coo miich pøñ xñäxø'øwø'øwät cooc tyijy miich jaduhñ mga'a yajtøjiaty waambaty miich tøø mmädia'agy,

cähxø'øgaamb jaduhñ coo je'e yhøhñda'agy, ja'a miich jaduhñ xñäxø'øwøøbiä.

⁵ Jaanç tehñ yhoyyä Dios yhity. Pero hõjts, cab hõjts hoy nnä'ägä hijtäm. Tøyhajt jaduhñ. Paadiä, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios jiaanç tehñ hoyyä. Hix, coo hõjts häxøpy nhijtäm hoy, cab jaduhñ häxøpy quiahxø'øgy coo ja'a Dios jaduhñ hoy jiaanç tehñ yhity. Pero jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios howyiinmahñdy quia'a møødä, je'eguiøxpä coo hajxy xyajcumädowaañäm. ⁶ Pero hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xya-jcumädóowämät. Haa ca'a, coo ja'a Dios häxøpy hoy

quia'a hity, cabä cuhdujt häxøpy miøødä coo hajxy jaduhñ xyajcumädóowämät.

⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädi-a'agy, yajnajuøøby jaduhñ coo ja'a Dios tøyhajt mänaa quia'a høhñda'agy. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñajuø'øwa'añ coo jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero coo pøñä Dios jaduhñ ñänómät cooc tyijy quia'a yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädi-a'agy, hahixøøby jaduhñ coo je'e quiumädówät. ⁸ Näje'eçhä jäya'ayhajxy xñähøøñø'øy cóogøch tyijy nmäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, jaduhñäc tyijy maas hoy quiähxø'øga'añ coo ja'a Dios jiaanç tehñ yhooyä. Ja'a hänä'c-høch hajxy jaduhñ xñähøøñøøbiä, høhñ-daacp hajxy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy quiumädówät.

⁹ Jaanä jaduhñ højts judíospä, cab højtsä Diosmädi-a'agy maas hoy ngudiuiñ quejee ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä. Haa ca'a, tøøch nhuuc mänaambä coo hajxy jaduhñ hoy nga'a nä'ägä hojiäya'ayhajtäm, coo ni pøñä Diosmädi-a'agy hoy quia'a nä'ägä cudiuñ, ni højts judíos, ni ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ hoy nga'a jäya'ayhajtäm. ¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi-a'aguiän:

Ni pøñ hoy quia'a wädity.

¹¹ Ni pøñ jaduhñ quia'a wiinjuø'øwa'añ nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän.

Ni pøñä jioot quia'a päda'agy maa ja'a Diosän.

¹² Tøø ja'a jäya'ayä Diosmädi-a'agy hajxy nägøxiä ñajtshixøøñä.

Cøjnøø cøjtu'u hajxy tøø piadu'ubøjnä.

Haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä nägøxiä.

¹³ Jaanç tehñ yhaxøøg hajxy quiapxy miädi-a'agy.

Jaduhñä yhaawhajxy tiocxuugy nebiä ho'oguiäya'ajjuitiocxuuguiän, ja'a tøø yhawá'achäbä.

Jaanç tehñ yhøhñdaacp hajxy. Jaduhñä haxøøgpä hajxy yaghity yhaawjooty nebiä haxøøgtsahñdyhaawän.

Jaanç tehñ miägaxpojp hajxy.

¹⁴ Jaanç tehñ quiapxtägooby hajxy hoñejiä nebiä jioot hajxy yajmädsoquiän. Jaanç tehñ yhaxøøg hajxy ñiñänømyii.

¹⁵ Jaanç tehñ piaquiä jootma'ad hajxy piaadyii, mäniä miäya'adiøjc hajxy nøcxy yagho'oga'añ.

¹⁶ Jaanç tehñ chipyajpædø'p hajxy majaty hajxy wiädity. Chaaçhtiuumbiä cu'ug hajxy jaduhñ.

¹⁷ Jaanç tehñ chiptsojp hajxy.

¹⁸ Cab hajxy tiajy miay pø yajcumädowáañäbä Dios hajxy.

¹⁹ Jaduhñds je'e, yajcumädowaambiä Dios ja'a jäya'ay nägøxiä, pøñä miädi-a'agy hoy ca'a cudiuñäp, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Højts judíos, højtsä pojpa nmaas møød, je'eguiøxpä coo højtsä Dios ja'a nhapä ndeedy jecy xjia hanehñmä coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcø'owät nébiøch naamñä tøø ngujaayän. Pero cab højts jaduhñ nnä'ägädä cudiuña'añ. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a Moisés

yhanehmy coo ja'a miädi-a'agy quiujähyyäxät. Jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo hajxy nägøxiä hoy nga'a jäya'ayhajtäm. Ni pøñ jaduhñ hoy quia'a cudiuña'añ ja'a Diosmädi-a'agy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a mädi-a'agy hajxy hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä.

²¹ Hoorä, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Cabä Dios pøñ ñä'ägädä cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy hajxy piäda'aga'añii hawa'adstuum coogä jecymiädi-a'agy hajxy hoy quiudiúnät, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero tøø hajxy nhíxäm coo ni pøñ jaduhñ quia'a päda'aga'añii hawa'adstuum. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coo ja'a yHuung hänajty yaa quiexa'añ maa højtshajtäm. Mayhajtä Dios hänajty tiunaamby maa højtshajtäm. Jaduhñ hajxy hänajty xpiäda'agáañäm hawa'adstuum. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a jecymiädi-a'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero cabä jecyiäya'ayhajxy hänajty wyiinjuø'øy. Hojiootä Dios miøød coo ja'a jecyiäya'ayhajxy quia'a pädaacä haxøøgtuum, hoy hänajty jia hawinmatsä coo hajxy jim cu piädaacä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty haxøøg jatcø'øy. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, jaduhñä jäya'ayä piojpa quiädieey hajxy ñähwá'adsät. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a jecyiäya'ay yajnähwaach ja'a piojpa quiädieeyhajxy. Høxtä jäda'anäbaadyñä ja'a Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm neby hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jaanä jaduhñ hajxy xyajwiinjuøøyyämbä coo hajxy piäda'aga'añii haxøøgtuum pønjaty haxøøg jatcøøby jäda'ahaty. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, ja'a Jesucristo, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät. Y coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaanç nähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a nbojpa ngädieey hajxy xyajnahwáatsäm, jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum, hopiøñä, møød højts judíos, näguipxy møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Mayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshajtäm coo hajxy jaduhñ xpiädáacäm hawa'adstuum.

²⁷ Cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Hix, coo hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum, hoy hajxy nga'a jagä panøcxäm nebiä Moisés jecy quiujähyyän. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädi-a'agy hajxy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, mäniä hajxy mäbøcy cu nniguiumáayyäm hamdsoo. Pero caj pøñ jaduhñ piäda'aga'añii hawa'adstuum hamdsoo.

²⁹ Tu'uquä Dios jaduhñ. Tu'cuhdujtä Dios hajxy xyhíxäm nägøxiä, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judíospä. Tøyhajt jaduhñ. Coo hajxy nägøxiä nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäh-

ho'túutäm, paadiä Dios hajxy jim̄ xpädáacämät hawa'adstuum nägøxiä. ³¹ Pero cáboch nmána'ana'añ coo ja'a jecymiädia'agy quia'a tøyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä, hoy hajxy nja wiinjuóyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy xpädáacäm hawa'adstuum mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, maas hoy hajxy jaduhñ nwiinjuóyyänä coo ja'a jecymiädia'agy jaduhñ jiaanč tøyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Coo hajxy nmábøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xpädáacäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a jecymiädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiúunäm. Tøø hajxy jaduhñ nwiinjuóyyänä coo jaduhñ tiøyhajtä.

4 Højts judíos, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. ² Hoyyä Abraham hijty jiäya'ayhaty jecy hajty. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Abraham häxøpy tøø piäda'agy hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jia jäya'ayhajty, mänitä Abraham cu ñiguiumaayyä. ³ Hix, paadiä Dios ja'a Abraham piädaacy hawa'adstuum, coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miábøjcä cooc ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jiäya'ayhajty. Jaduhñ jim̄ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁴ Hoorä, ja'a cuduümädøjc, paady hajxy miäjuyii coo hajxy quiuduñ, cab jaduhñ ñä'ä mayhajtä. Jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ayhajxy näje'e wyiinmahñdyhatiän. Yajcumayaamb hajxy ja'a Diósäm, paady hajxy jia wi'i yhojiäya'ayhada'añ. ⁵ Pero pønjaty tøø miábøcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'edshajxy jaduhñ hawa'adstuum päda'agáañp. Paady hajxy jim̄ piäda'aga'añii coo hajxy jaduhñ miábøcy, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jia jäya'ayhaty. Jim̄ hajxy jaduhñ piäda'aga'añii, hoy hajxy haxøøg tøø jia jatcø'ø. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpädáacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy njäya'ayhajtäm, cab hajxy häxøpy nmánaañäm cooc ja'a Dios mayhajt tiuñ. ⁶ Jaduhñä David jecy miänaañ cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjaty jaduhñ najuøøby coo ja'a Dios hajxy xpädáacäm hawa'adstuum ja'a miayhajthaam, hoy hajxy hänajty haxøøg tøø jia jatcø'ø. Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø cabä häna'c hänajty hoy tøø jiäya'ayhaty.

⁷ Coo jaduhñ yhabáatnät coo Dios ja'a jäya'ay yajtøyhajtyega'añ nebiaty hajxy hänajty tøø quiädieeyän, mänit hajxy jootcujc yhida'añ pønjatiä Dios piädaacy hawa'adstuum, pønjatiä Dios miee'xyp, pønjatiä piojhajpiä ja'a quiädieeyhajpiä hajxy yajnähwáatsäxä, nømä David jecy miänaañ.

⁹ Jue'e ja'a David jecy ñänøøm cooc hajxy jootcujc yhida'añ, pønjatiä Dios piädaacy hawa'adstuum, hopiønä, møødä judíoshajxy, ja'a Dios quiu'ughajpiä, møødä cajpä judíoshajxy. Je'edshajxy ca'a cu'ughajtäp ja'a Dios. Hix, jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy

miábøjcä cooc ja'a Dios mänaa quia'a høhnda'agy, paady piädaacä hawa'adstuum."

¹⁰ Hoorä, jaduhñä judíoshajxy quiuhdujthaty, yajcuncidarhajpä ya'adiøjc-hajxy. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hijxtahñd hajxy piädaacäxä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän. Hoorä ja'a Abraham, tøyäyäm hänajty je'e piädaacänä hawa'adstuum, cajnä hijxtahñd hänajty jaduhñ piädaacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo häna'c-hajxy piäda'agyii hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miábøjcä cooc ja'a Dios yajtøjiaty waambaty je'e tøø quiapxy tøø miädia'agy, hoyyä hijxtahñd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän.

¹¹ Paadiä Abraham hijxtahñd jaduhñ piädaacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän, jaduhñ yajnajuø'øy coo ja'a Abraham hänajty tøø piäda'agyii hawa'adstuum. Paady jim̄ piädaacä coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hänajty tøø miábøjcäxä. Jaduhñä Abraham piädaactsohñä hawa'adstuum, hoyyä hijxtahñd hänajty jaduhñ quia'a jagä pädaacäxänä maa ja'a ñi'xcøxpän. Pønjaty jaduhñ mábøjp nebiä Abraham jecy miábøjquiän, jaanä jaduhñ hajxy yhixáañäbä ja'a Dios nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhiixiän, hoy hajxy quia'a jagä judíospä. Coo hajxy jaduhñ nmábøjcäm nebiä Abraham jecy miábøjquiän, jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhajtäm ndecyhajtäm. ¹² Højts judíoshajxy, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. Jaaya'ay jaduhñ pädaactsohñä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo jaduhñ miábøjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hänajty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Tøyhajt jaduhñ. Højts judíos, jaduhñ højts nyajcuncidarhaty nebiä Abraham jecy yajcuncidarhajtän. Pero tøyäyämä Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy hänajty miábøjcä, cahnä hänajty yajcuncidarhaty. Højts judíos, højts jaduhñ mábøjpä, jaanä jaduhñ højts nmábøjpä nebiä Abraham jecy miábøjquiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo højtsä Abraham jecy nhøjxhajty ndecyhajty, coo højts jaduhñ nmábøcy, højts judíos.

¹³ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy cooc hänajty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin näguipxy møødä yhap møødä yhoc. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy hajxy miábøjcä, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Abraham jia cudiuuñ nebiaty hänajty tøø yhane'emyii. Pero coo ja'a Abraham jaduhñ miábøjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hänajty tøø quiapxy tøø miädia'agy, paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä coo ja'a Abrahamhajxy hänajty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møødä yhaphajxy, møødä yhoc-hajxy. ¹⁴ Haa ca'a, jaduhñä Dios miänaañ cooc hajxy yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin pønjaty jaduhñ mábøjp coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hänajty tøø miäna'añ. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm je'eguiøxpä coo hajxy jaduhñ nmábøjcäm. Pero coo ja'a hoybä weenbä hajxy häxøpy nbáatäm je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä, cab

jaduhñ cu choobaaty coo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xñãmáayyãm coogã mayhajt hãnajty tiuna'añ coo ja'a hoybã weenbã hajxy xmio'owããñãm. Ni jaduhñ cu quia'a tsoobaaty coo højts cu nmãbøjçãm coo ja'a Dios jaduhñ yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miãdia'agy. ¹⁵ Hiç, cabã jecymiãdia'agy hajxy hoy ngudiúunãm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyãbã. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiúunãm, paady hajxy ngãdiéhyyãm. Y paady jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy ngumãdóowãmãt. Pero pønjaty ja'a jecymiãdia'agy tøø quia'a mãdoy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyãbã, cab hajxy jaduhñ quiuãm-dowa'añ, hoy hajxy tøø quia'a jagã tuñ nebiã Moisés jecy yhanehmiãn.

¹⁶ Coo ja'a Abraham jaduhñ jecy miãbøjçã ja'a Dios miãdia'agy coo ñãmaayyã coogã Abrahamhajxy hãnajty yaa miãhane'ema'añ hãdaa yaabã naaxwiin, møødã yhap møødã yhoc-hajxy, paadiã tøyhajt hajxy nmøød-hãjtãm coo ja'a Dios ja'a hoybã weenbã hajxy nãgøxiã xmio'owããñãm nã'ã mayhajt, coo ja'a Abraham hajxy nbamãbøjçãmãt coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø miãna'añ, møød højts judíos, møød mijts ca'a judíospã. Coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamãbøjçãmãt, jaduhñ mãwiin hajxy nãgøxiã xya-jmãbãatãm nebiã Abraham hajxy xyhaphãjtãm xyhoc-hãjtãm. Jaduhñ quiãhxø'ogy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhãjtãm ndecyhãjtãm. ¹⁷ Hiç, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmãdia'aguiãn cooc ja'a Dios ja'a Abraham piãdaacy coo ja'a jãya'ayhajxy mayhagajptpã yhaphat yhoc-hadøøjtã ja'a Abraham. Y miãbøjç ja'a Abraham jaduhñ coo jaduhñ ñãmaayyã coogã tio'ox-iøjç hãnajty quio'na'awa'añ, hoy hajxy hãnajty tøø jia miãjaanã. Paadiã Abraham jaduhñ miãbøjçy, ñajuøøby hãnajty jaduhñ coo ja'a Dios mãjaa miøødã coo ja'a ho'oguiãya'ay yagjujypiøjtãgãtsãt, y coo mãjaa miøødãbã coo ja'a jãya'ay quiunúu'xãt ja'a hajxy hãnajty ca'a miimã ca'a cahbnã. Y coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamãbøjçãm, jaduhñ mãwiin hajxy nmãbãatãm nebiã Abraham hajxy xyhaphãjtãm xyhoc-hãjtãm. Jaduhñ quiãhxø'ogy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhãjtãm ndecyhãjtãm.

¹⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ jecy ñãmaayyã coogã mayhagajptpã-jãya'ayhajxy hãnajty yhaphada'añ tieedyhada'añ ja'a Abraham, tøø ja'a Abrahamhajxy hãnajty miãjaanã møødã tio'ox-iøjç. Mãgo'x-jomøjtã Abraham hãnajty miøødã. Y ja'a tio'ox-iøjç, ja'a Sarahajpã, cahnã hãnajty ñã'ãgãdã huungpaadyñã, hoyyã jomøjtã hãnajty tøø jia nøcxnã coo yhuungpãadãt. Pero cabã Abraham jaduhñ ñã'ãgãdã møøpãdaacy coo hajxy hãnajty tøø miãjaanã. Hamuumdu'jootã Abraham jaduhñ miãbøjçy nãgø'ø nãdecypiã neby hãnajty tøø ñãma'ayijã ja'a Diósãm coog hãnajty jãya'ay may yhaphat yhoc-hada'añii. Paady jaduhñ tiøjijaty. Jaduhñ jim myiimbã cujaay maa ja'a Diosmãdia'aguiãn cooc ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy hãnajty jiaanç tehñ miayø'owa'añ. Paadiã Abraham jaduhñ miãbøjçy, ñajuøøby hãnajty jaduhñ coo ja'a Dios mãjaa miøødã coo jaduhñ yajtøjiãdãt waambaty hãnajty tøø quiapxy tøø miãdia'agy. Mãnitã

Abraham ja'a Dios jaduhñ miøøpãdaacy jiaançhpãdaacy. ²² Coo ja'a Abraham jaduhñ miãbøjçy, paady hawa'adstuum piãdaacã.

²³ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmãdia'aguiãn coo ja'a Abraham piãdaacã hawa'adstuum je'eguiøxpã coo ja'a Dios miãdia'agy miãbøjçãxã coogã Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miãdia'agy. ²⁴ Jaanã jaduhñ højtsã Diosmãdia'agy xñãnøømãmbã. Coo ja'a Dios ja'a miãdia'agy hajxy jaduhñ nmãbøjçãmbãt, jaduhñã Dios hajxy xpiãdãacãmbãt hawa'adstuum, je'eguiøxpã coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtãgajch. Ja'a Jesucristo, je'e hajxy nWiindsøn'hãjtãm.

²⁵ Jaaya'ay jaduhñ nãhdujçã coo hajxy xñãhho'túutãm. Jaduhñã nbojphãjtãm ja'a ngãdieeyhãjtãm hajxy xyajnhwãatsãm. Y coo ja'a Jesucristo jaduhñ yagjujypiøjtãgajtsã, jaduhñ hajxy nmãhmøøyyãnã hawa'adstuum.

5 Hoorã, coo hajxy nmãbøjçãm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñãhho'túutãm, paadiã Dios hajxy tøø xyajnhwãatsãm ja'a nbojphãjtãm ja'a ngãdieeyhãjtãm. Paady hajxy xpiãdãacãm hawa'adstuum. Jootcujçã Dios hajxy jaduhñ xmiøødhãjtãm. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñãhho'túutãm, coo je'e jiuujypiøjtãgajch, paadiã Dios hajxy xquiumãayyãnã. Paady hajxy nxooñdãacãm. Y coo jaa tøyhajt hajxy jaduhñ nmøødhãjtãm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnjøcxããñãm maa ja'a wyiinduumãn, paady hajxy jootcujç nhãjtãm. ³ Jaanã jaduhñduhmbã, xooñdãacãm hajxy hãdaa yaabã naaxwiin, hoy hajxy yaa nja tsaachpøjçãm. Coo hajxy nmeexuujçãmãt, jaduhñã Diosmãdia'agy hajxy hoy ngudiúunãmãt. Y coo hajxy jaduhñ hoy ngudiúunãmãt, jaduhñã tøyhajt hajxy nmøødhãdããñãm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnjøcxããñãm maa ja'a wyiinduumãn. Coo hajxy jaduhñ nnajuøøyyãm coo hajxy jim xyajnjøcxããñãm, paady hajxy yaa nxooñdãacãm, hoy hajxy yaa nja tsaachpøjçãm. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ miãna'añ coog hajxy jim xyajnjøcxããñãm maa ja'a wyiinduumãn, yejpiã Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ xwyiinhøhñãm. Hiç, tøø ja'a Dioshøpíritu hajxy xyhadãgøøyy xjiøot-tãgøøyyãm. Jaduhñ hajxy xyajnjajuøøyyãm coo hajxy xjiaanç tehñ chøjçãm hamuumdu'joot.

⁶ Coo ja'a Dios yajnhãdijy coo hãnajty tøø yhabaatnã, mãnitã Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutãm. Jaduhñã nbojphãjtãmã ngãdieeyhãjtãm hajxy xyajnhwãatsãm. Cab hajxy hãnajty hoy nnãhwa'adsããñãm hamdsoo je'eguiøxpã coo hajxy hãnajty ngahwiindøyhãjtãm.

⁷ Hiç, caj miiç pøñ xchoj nãhho'tú'udãt, hoy miiç hãnajty mja hojiãya'ayhaty. ⁸ Pero ja'a Dios hajxy xjiaanç tehñ chøjçãm, paadiã Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutãm, hoy hajxy hãnajty nja cuboj nja cugãdieeyhãjtãm. ⁹ Hoorã, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñãhho'túutãm, coo ja'a Dios hajxy tøø xpiãdãacãm hawa'adstuum, jaduhñã tøyhajt hajxy nmøødhãjtãm coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajcumãdowããñãm. ¹⁰ Coo hajxy hijty cøxypãnejpiã njãya'ayhãjtãm, jaduhñ mãwiin hijty piaady néjjiãm coo ja'a Dios hajxy hijty nmãd-siphãjtãm. Pero coo ja'a yHuung Jesucristo hajxy hoy

tøø xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä, paady cabä Dios hajxy nmädsiphájtänä. Hoyyä Dios hajxy xyhuunghájtänä. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Dios hajxy nmøødhájtänä. Y coo ja'a Jesucristo jiuujp-iøjtägajch, coo jim̄ ñøcxtägajch maa ja'a Tieediän, jaduuhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim̄ xya-jnøcxáañämbä. ¹¹ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xquiumáayyänä. Paady hajxy jaduuhñä xquiumáayyänä coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Tsøcxä hajxy jaduuhñä xoondáacäm.

¹² Hoorä, tu'jäya'ay jecy quia'a cudiuuñdsohñ neby hñajty tøø yhane'emyiñän ja'a Díosäm. Ja'a Adánhöch jaduuhñä nnänøømby, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Jaduhñä pojpä cädieey yaa choñdaacy hädaa yaabä naaxwiin. Y coo ja'a Adán jaduuhñä jecy quia'ädiehy, paady jaduuhñä yhuuc ho'tsohm̄bä. Y coo ja'a Adán hajxy jaduuhñä jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm nägøxiä, paady hajxy nbagädiéhyäm, paady hajxy nbahó'cäm. ¹³ Høxtä jecyjiäya'abiaady hajxy haxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy nägøxiä yho'cy, hoyyä Moisés hñajty quia'a jagä miññä, quia'a jagä ca'ayñä, hoyyä Dios hñajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajty hoy jiäya'ayhädät nebiä Moisés jecy quiujahyyän, hoy hajxy hñajty quia'a jagä pagädiehbiä nebiä Adán hñajty tøø quia'ädieeyän. Hoyyä Dios hñajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajty hoy jiäya'ayhädät, nägøxiä jäya'ayä pojpä cädieey hajxy hñajty miøødä. Y ja'a Adán, jaduuhñä je'e jecy ñämaayyä cooc hñajty yho'oga'añ, pø cab hñajty jaduuhñä quiudiuna'añ nebiä Dios hñajty tøø yhane'emiän. Y coo ja'a Moisés jaduuhñä cujecy quiujahy nebiatiä Dios hñajty tøø yhane'emiän, jaduuhñä jäya'ayhajty nägøxiä ñämáayyäbä coogä Adán hajxy hñajty nägøxiä piaho'ogaambä, pø cab hajxy hñajty quiudiuna'añ nebiä Dios hñajty tøø yhane'emiän. Ja'a jecyjiäya'ayhajty hñajty jiiä, cahnä Moisés hñajty quiujaayñä nebiatiä Dios hñajty tøø yhane'emy, cab hajxy hñajty jaduuhñä nämay ñajuø'ø y coo hajxy hñajty yho'oga'añ, pø haxøøg hajxy hñajty jiäya'ayhaty.

¹⁵ Coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jaduuhñä jecy quia'a cudiuuñä, paady hajxy nägøxiä nhó'cäm. Pero coo ja'a Jesucristo ja'a Tieediä miädia'agy jaduuhñä quiudiuñä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduuhñä hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjmayhajtä Dios jaduuhñä tiuuhñä maa højtshájtäm, pønjatjä miädia'agy tøø miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jim̄ xyajnácxáañäm maa ja'a wyiinduumän.

¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, jaduuhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy jaduuhñä xyajnáhwáatsäm nägøxiä, pøn-jaty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Paady hajxy jim̄ xya-jnøcxáañäm maa ja'a wyiinduumän. ¹⁷ Jaduhñä je'e, coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jecy quia'a cudiuuñä, paady hijty yhawinmatsä coo ja'a Dios hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum. Pero tøø ja'a Jesucristo

hajxy xyajnáhwáats xyajcuhwáatsäm. Møjmayhajtä Dios jaduuhñä tiuuhñä. Paadiä Dios hajxy xquia'a päda'agáañäm haxøøgtuum, pønjatjä hawa'adstuum. Y paady højtsä hoyhajtä weenhajt yaa nbaadääñäm hädaa yaabä naaxwiin je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnáhwáats tøø xyajcuhwáatsäm.

¹⁸ Mänaa ja'a Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, ca'xiä Tieediä miädia'agy quiudiuñä mäduhñtiä yaa yhiyty. Y coo hajxy jaduuhñä xñähho'túutäm, ja'a Tieediä miädia'agy jaduuhñä quiudiuñä. Jaduhñä hajxy xyajnáhwáatsäm. Coo hajxy jaduuhñä nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaançh nähho'túutäm, mäniä Dios hajxy xpiädáacämät hawa'adstuum. Hoorä, ja'a Adán, haxøøg je'e jecy jiäya'ayhajty. Cabä Adán ja'a Dios miädia'agy jecy ñä'ägädä cudiuuñä. Y coo ja'a Adán hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nga'a nä'ägädä cudiuuñämbä. Coo hajxy jaduuhñä nga'a cudiuuñämbä, paady hijty yhawinmatsä coo ja'a Dios hajxy jiiä by cu xpiädáacäm haxøøgtuum. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim̄ xya-jnøcxáañäm Dioswiinduum. Jaduhñä Dios mayhajtä møj jiaançh tehñä tiuuhñä maa højtshájtäm.

²⁰ Coo ja'a Dios jecy yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajty hoy jiäya'ayhädät, mäniä Moisés jaduuhñä quiujahy. Y coo ja'a nocy hajxy ngäpxämät, ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä, jaduuhñä hajxy nnajuøøyyämät coo hajxy njaançh cädiehyäm. Hoy hajxy jaduuhñä njaajuøøyyäm, cab hajxy nmäbøjcäm. Pero xjiaançh tehñä ñäxúu'tsämbä Dios. Paadiä møjmayhajtä jiaançh tehñä tiuuhñä maa højtshájtäm. Jaduhñä je'e, coo hajxy ngädiehyäm, paady hajxy nhó'cäm. Pero coo ja'a Dios hajxy xñähho'túutäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Jaduhñä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Mäniä hajxy xyagjugyhadääñäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiu-gyhatiän.

6 Cab jaduuhñä ñä'ägädä hahixø'ø y coo hajxy nmänáañämät: "Tsøg hajxy cädiehyäm tehñgajnä. Haa ca'a, tehñgajnä Dios hajxy xñähho'túutäm." ² Caj pues, cab jaduuhñä yhahixø'ø y coo hajxy tehñgajnä ngädiehyämät. Haa ca'a, tøø ja'a pojpä cädieey hajxy nnajtshixøøyyänä coo ja'a Diosmiädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä. ³ Tøgä cab hajxy mnajuø'ø yä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo hajxy tøø nnäbøjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Y coo hajxy jaduuhñä tøø nnäbøjtäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduuhñä mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Jaanä jaduuhñä mäwiin piaatpä néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Coo ja'a pojpä cädieey hajxy tøø nna-jtshixøøyyänä, jaduuhñä miädia'agytiägø'ø y coo hajxy jaduuhñä ween nga'a jatcøøyyänä haxøøg. Y coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch ja'a miäjaa-haam, mäniä Jesucristo jugyhajt hawinjembybiä miøødhajty. Jaanä jaduuhñä højtshájtämbä, coo hajxy nnäbøjtäm, jaduuhñä mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo

hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødujyypiojtägájsäm. Paadiä jugyhajt hajxy hawiinjemybiä nmøødhájtämbä. Tøyhajt jaduħ. Jaduħnä hojiootä howyiinmahñdy hajxy nmøødhájtämät. Jaduħnä miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios hajxy xyagjugyhadaañäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm cruzcøxp, mänitä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy quiuhdägóoyänä nebiä haxøøgwiinmahñdy hajxy nägøxiä hijty nmøødhájtäm. Coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduħ quiuhdägóoyänä, paadiä Jesucristo hajxy nmøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paady hajxy jaduħ tøø xñäho'túutäm, jaduħnä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduħ quiuhdägóoyänä. Jaduħnä njoot hajxy nga'a pädáacänät maa ja'a haxøøgpän. ⁷ Pøñä Jesucristo hñajty møødhijp tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa ja'a Jesucristo yho'oguiän, cabä jioot piädaacnä maa ja'a haxøøgpän. ⁸ Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy jaduħ tøø xñäho'túutäm møød coo jadähooc jiuujy-iøjcy, jaduħ mäwiin miäbaady néjjiäm coo ja'a Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødujyypiojtcäm. Paady hajxy jaduħ njugyhadaañäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁹ Coo ja'a Jesucristo jiuujyypiojtägajch, cab jaduħ mänaa yho'tägatsaañä. Homiänaaxøøjä homiänaadsuujä jiugyhadaañ. Tøyhajt jaduħ. ¹⁰ Hix, tähoocnäho'tu'utiä ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm. Jaduħnä nbojpä ngädieey hajxy tøø xya-jnähwáatsäm. Y coo ja'a Jesucristo tøø jiuujyypiojtägajtsnä, paady homiänaaxøøjä homiänaadsuujä ja'a Dios miøødhidaañä. ¹¹ Jaanä jaduħ højtshájtämbä, coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtänä tu'ugmädia'agy, tsøg hajxy jahmiejstáacäm coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy tøø quiuhdägóoyänä. Jaduħ hajxy tsøc jahmiejstáacämbä coo hawiinjemybiä jugyhajt hajxy nmøødhájtänä nebiä Jesucristo hñajty miøødhatiän mänaa jiuujyypiojtägachän. Paadiä Dios hajxy nmøødhájtämbä tu'ugmädia'agy.

¹² Cab hajxy cøxypänejpiä tsøc jatcøøyyänä. Cabä njootä ngopc hajxy nbädáacänät maa ja'a haxøøgpän.

¹³ Cabä ngø'ø ndecy hajxy nyaghanáxnät, ni ja'a nhaawhájtäm. Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot cudiúunäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy hñajty nmøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, møød mänaa jiuujyypiojtägachän, paadiä Dios hajxy nmøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴ Paadiä Dios hajxy xquiumáayyäm coo mayhajt tøø tiuñ maa højtshájtäm, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a mädi-a'agy hajxy nja wi'i quiudiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä. Coo ja'a Dios mayhajt jaduħ tiuñ maa højtshájtäm, je'ečh jaduħ nnänøømby coo hajxy xya-jnähwaats, coo hajxy xyajcuhwáatsäm. Hoyyä Dios mayhajt jaduħ tiuñ maa højtshájtäm, cab jaduħ ñälägä hahixø'øy coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät tehngajnä. ¹⁶ Tsøg hajxy paquiä mädiáacäm neby hajxy yaa nguhdujthájtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jaduħnä cuhdujt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nwiimbliiwämät pøñ jaduħ nmädunáañäm. Y jaduħ hajxy ngudiúunäm nebiatiä nwiindsøñhájtäm hajxy xy-

hanéhñäm. Jaanä jaduħnä cuhdujt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy nwiimbliiwämät mädyii hajxy nyaj-tunáañäm, ja'a Diosmädia'agy, o ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhájtäm. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nyaj-túunämät, mänitä Dios hajxy jaduħ xquiumáayyämät. Pero coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nyaj-túunämät, cabä Dios hajxy jaduħ nmøødhájtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänitä Dios hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum. Tøyhajt jaduħ.

¹⁷ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot myajtuunä neby hajxy tøø mmäbøquiän. Cahnä Diosmädia'agy hajxy mmädoyñä, haxøøg hajxy hijty mjäya'ayhaty. ¹⁸ Coo mijts tøø mmäbøcy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm, paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mnajtshixø'øñä. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhájñät. ¹⁹ (Päadyhøch jaduħ nmädia'agy neby hajxy yaa nguhdujthájtäm hädaa yaabä naaxwiin, jaduħ hajxy hoy mwiinjuø'øwät. Cab hajxy jaduhyä hoy mwiinjuø'øwa'añ.) Hijty, jaančh tehñ yhaxøøgjaty hajxy hijty mjäya'ayhaty. Cøxypänejpiä hajxy hijty mjaančh tehñ jiatcø'øy. Maas hanaxiä hajxy hñajty mjatcø'øwa'añ tehngajnä. Pero tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjnä ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Diosmädia'agy hajxy myajtuunät nägø'ø nädecypiä.

²⁰ Coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hijty myajtuñ, cabä mjoothajxy hijty chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Coo hajxy häxøpy tøø mhojiäya'ayhaty, tøø ja'a Dios hajxy häxøpy xquiumay. ²¹ Høchähdiuunä hajxy hijty mjatcø'øy. Cabä tii hoybä hajxy hijty mbaady. Haxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä häda'aga'añ.

²² Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm, coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduħ mnajtshixø'øwät. Tøyhajt jaduħ. Paadiä Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Coo ja'a mjoot hajxy hamuumdu'joot tøø mbäda'agy coo ja'a Dios hajxy mmøødtuna'añ, paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy mbaada'añ. Jaduħ miädia'agytiägø'øy, coo mijtsä Dios hoyhäna'c xyagjadaañ nebiä Jesucristo yhojhäna'c-hatiän, paadiä Dios hajxy xyagjugyhadaañ cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ²³ Coo hajxy cøxypänejpiä njatcøøyyämät, cabä Dios hajxy jaduħ nmøødhájtämät tu'ugmädia'agy, møød haxøøgtuum hajxy nhädáacämät. Pero tøø ja'a Dios mayhajt tiuñ coo ja'a yHuung hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm, ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm. Jaduħnä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Coo hajxy jaduħ nmäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xyagjugyhájtämät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

7 Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduħ nebiä cuhdujt yaa myiñ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy møjcuhdujtmøødpä, ja'a häna'c hajxy jaduħ xyhanéhñäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhájtäm, túhñäts. Pero coo hajxy nhó'cänä, cab hajxy jaduħ xyhanéhñänä. ² Høxtahñdsä to'oxiøjc ja'a ya'adiøjcmøødpä, jaduħnä cuhdujt myiñ coo hajxy

ñimiødtsäna'awóøjät mäduhñtiä hajxy nämetsc jiu-gyhaty. Hoorä, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc miøødtsäná'awät, y je'enä ñihyhap jiu-gyhatyñä, haxøøgä to'oxiøjc jaduhñ jiatcø'øwät. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jaduhñ jiatcø'øwät. Pero coodsä ñihyhap yhó'ogät, mäniä quixy cuhdujt miøødänä coo piøjtägätsät, y cab jaduhñ ñejpiä.

⁴ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo mijtsä Jesucristo hänajty mmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanéhñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaanä jaduhñduhmbä, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy hänajty mmøødhíjtäbä mänaa jiuypijtägachän. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo jaaya'ay hajxy mmøødtúnät. Jaduhñä Dios hajxy mmøødtúumbät. ⁵ Cahnä hajxy hänajty nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä njoot hajxy hänajty nnä'ägädä pädáacäm coo hajxy hänajty jaduhñ njatcø'øwáañäm hoñejpiä. Paady hajxy hijty nhäda'agáañäm jii by møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy hänajty nwiinmahñdyhajtäm. Hoyyä mädia'agy hajxy hänajty nja mädoowäm, ja'a Dios ja'a Moisés jecy ñajtscapxøøyyäbä, cab hajxy hänajty nyaj-tunáañäm. ⁶ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tehñgajnä ja'a jecymiädia'agy hajxy hänajty nja wi'i quiudiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñäc tyijy hajxy hänajty nnähwa'adsáañäm. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä jecymiädia'agy jaduhñmbä xquia'a hanéhñä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xya-jnähwáatsäm, jaduhñ hajxy xyagjugyhadáañäm cøjx-ta'axiøø neby jaaya'ay jiu-gyhatiän. Y xpiuhbéjtämä Dioshëpíritu hajxy nebiä Dios hajxy hoy nmøødtúunämät.

⁷ Cahnöchä jecymiädia'agy hänajty nmädoynä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cábøch hänajty nnajuø'øy cooçh hänajty hoy nga'a jäya'ayhaty. Pero cooçh jecymiädia'agy jaduhñ nwiinjuøøñä, páadyhøch nna-juøøñä cooçh cøxypänejpä njatcø'øy hoñejpiä. Cooçhä haxøøgwiinmahñdy jaduhñ njaanč tehñ miøødä, páadyhøchä njoot hijty chocy cooçh cøxypänejpä njatcø'øwät hoñejpiä nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xjia hanéhñäm coo hajxy nga'a jatcø'øyyämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y cooçhä jecymiädia'agy jaduhñ nmädooy, maas hanáxiøch cøxypänejpä njaac jatcø'øy tehñgajnä. Páadyhøchä tøyhajt nmøødä cooçh hijty nga'awa'añ haxøøgtuum. ¹⁰ Hóyhøch ndijy jaduhñ ngudiuna'añ ja'a jecymiädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y cooçh häxøpy hoy ngudiunñ, hawa'ad-stúumhøchä Dios cu xpiädaacy. Pero cábøchä jecymiädia'agy jaduhñ hoy nnä'ägädä cudiuna'añ, páadyhøch hawiinmats nhädá'agät haxøøgtuum. ¹¹ Hoy ndíyhøchä jecymiädia'agy hänajty nyajtuna'añ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñ ndíyhøchä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'owa'añ. Pero cábøchä tøyhajt hänajty nnä'ägä møødä. Cooçhä haxøøgwiinmahñdy hänajty nmøødä, páadyhøchä jecymiädia'agy hänajty hoy

nga'a yajtuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Páadyhøch hänajty nga'awa'añ haxøøgtuum.

¹² Ja'a jecymiädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e hajxy xyhanéhñäm coo hajxy hoy njäya'ay-hájtämät. Jaduhñ miädia'agy neby hajxy hoy njäya'ay-hájtämät. Xyajnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaanč tehñ miøødä. ¹³ Paadiä jecymiädia'agy jaduhñ yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero hóyhøch hänajty tøø nja mädooy, tehñgajnøch hänajty haxøøg nwi'i jäya'ayhatyñä. Páadyhøch hijty jii by nga'awa'añ haxøøgtuum. Hix, cábøchä nwiinmahñdy hänajty yhooyä. Y cooçhä jecymiädia'agy jaduhñ nmädooy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, maas hanáxiøch hänajty haxøøg njatcø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a jecymiädia'agy hajxy xyhawáañäm coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaanč tehñ miøødä. Jaanä jaduhñ hajxy xyhawáañäm bā coo Dios ja'a jioot chocy coo hajxy hoy njäya'ayhájttämät. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägädä jäya'ayhájttäm, je'eguiøxpä coo højts hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy nmøødhájtäm. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ haxøøg njatcø'øyyäm. ¹⁵ Jaduhñä njoothajxy jia wi'i chøjcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájttämät, pero cab hajxy nnä'ägädä jadáañäm hojiäya'ayhat. Pätiidä hajxy jaduhñ coo nga'a jadáañäm. Cøxypänejpä hajxy nwi'i jiatcø'øyyäm, hoy hajxy nja najuøøyyäm coo jaduhñ yhaxøøgä. ¹⁶ Nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo ja'a jecymiädia'agy yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xyhanéhñäm. Pero cab hajxy hoy nnä'ägädä cudiunáañäm. ¹⁷ Pero, ca'a yhamdsoojoot hajxy jaduhñ haxøøg njatcø'øyyäm. Ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ xyagjatcø'øyyäm haxøøg. ¹⁸ Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáañäm hamdsoojoot, hoyyä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät. Haxøøg hajxy njatcø'øyyäm, hoyyä njoothajxy jaduhñ quia'a jagä tsójcäm coo hajxy jaduhñ njatcø'øyyämät.

²⁰ Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy haxøøg xyag-jatcø'øyyäm, ca'a yhamdsoojootä. ²² Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhñäm nebiaty hajxy hoy njäya'ay-hájtämät. Njoodóotyhøch ngopcóotyhøch jaduhñ njuø'øy coo ja'a Diosmädia'agy jiaanč tehñ yhooyä. ²³ Nnajuøøbiøch jaduhñ cooçhä haxøøgwiinmahñdy njaanč tehñ miøødä. Páadyhøchä howyiinmahñdy hoy nga'a nä'ägädä yajtuna'añ. Hix, ja'a nhaxøøgwiin-máhñdyhøch haxøøg xyagjäya'ayhajt. Y cábøch hoy nnä'ägädä najtshixø'øwa'añ.

²⁴ Cooçh häxøpy pøñ hoy xquia'a yajnähwa'adsa'añ ja'a nhaxøøgwiinmáhñdyhøch, cábøchä Dios häxøpy hoy nmøødhida'añ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jii by-høch häxøpy nhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhoñäxúu'tsnøch häxøpy nhity. ²⁵ Pero nmóo-biøchä Dios Dioscuju'uyäp cooçhä Jesucristo tøø xya-jnähwa'açh, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Páadyhøchä Diosmädia'agy hoy nyajtuna'añ ja'a nhowyiin-

mahñdyháamhøch, hóyhøchä haxøøgwiinmahñdy nja møødnä. Je'eçh tähoocjaty haxøøg xyagjatcøøby.

8 Hoorä, hawa'adstuum hajxy nmähmøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjítäm tu'ugmädi-a'agy. Jaduhñ hajxy ngudiúunäm nebiä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhñäm. Cab hajxy cøxypänejpä njatcøøyyänä. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xmiøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paadiä Dioshespíritu hajxy xyagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Paadiä Dios hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy xmiøødhidáañäm homiänaajä. Coo ja'a Jesucristo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø xyajnähwáatsäm, paady hajxy jii by nga'a häda'agáañänä haxøøgtuum. ³ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ yaa jïäya'ayhajty neby højtshjítäm. Jesucristo je'e. Pero cabä Jesucristo haxøøg jïäya'ayhajty neby højtshjítäm. Mänitä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Hoyyä Jesucristo ja'a jecymiädia'agy quiudiuuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero højtshjítäm, cab hajxy jaduhñ ngudiúunäm. Paady jaduhñ yhahixøøby coo hajxy ngumädóowämät. Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, quiumädoow je'e ja'a højtscøxphjítäm jaduhñ. Paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanéhñänä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtänä coo ja'a Dios hajxy xmiøødhjítämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñ hajxy xpiuhbéjtämbä coo hajxy haxøøg nga'a jäya'ayhájätänät.

⁵ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm, paady hajxy nxiictaac nmädiaactáacäm nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nyajtúunämät. Pero ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu ja'a miädia'agy hajxy ca'a cudiunáañäbä, jaduhñ hajxy xyiicta'agy miädiaacta'agy nebiä yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajtuñ. ⁶ Pøñ jaduhñ xiictaacp mädiaactaacp nebiä Dioshespíritu ja'a miädia'agy maas hoy miäbøjçät, je'e ja'a Dios jaduhñ miøødhijpy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Je'eduhñ nøcxaamb Dioswiinduum. Jootcujç je'e jim yhida'añ møødä Dios. Pero pøñä yhamdsoo wiinmahñdy wi'i yajtunaamb, ja'a Dios ja'a miädsip je'eduhñ. Haxøøgtuum je'eduhñ ñä'ägä häda'aga'añ, ⁷ je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädsiphaty. Cabä Diosmädia'agy hoy yajtuna'añ, ni ja'a jioot jaduhñ quia'a tsocy coo yajtúnät. Y cab jaduhñ quiumayii ja'a Diósäm.

⁹ Pøñä Dioshespíritu ca'a møødhijp tu'ugmädia'agy, cabä Diosmädia'agy miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Coo mijts jaduhñ mjaançh mäbøcy, paady mijtsä Dioshespíritu mmøødhity tu'ugmädia'agy. Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ mmøødhity, paadiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ¹⁰ Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nho'ogáañäm, je'eguiøxpä coo ja'a Adán jecy quiädiehy, ja'a hajxy jecy nhaphjítäm ndeedyhájätäm. Pero coo mijtsä Dios tøø xpiäda'agy hawa'adstuum, y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady mijtsä Dioshespíritu xyagjugyhada'añ homiänaajä nebiä Dios jiugyhatiän. Jim hajxy xyajnøcxa'añ Dioswiinduum. ¹¹ Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xmiøød-

hjítäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyagjugy-piøjtägatsáañäm ja'a yHespírituhaam coo hajxy hñajty tøø nhó'cäm. Jaduhñ hajxy xyagjugy-piøjtägatsáañäm nebiä Jesucristo yagjugy-piøjtägajtsän.

¹² Mägu'ughajpædøjç, jaduhñds je'e, hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dioshespíritu miädia'agy hajxy nya-jtúunämät. Cab jaduhñ yhahixøøby coo ja'a nhamdsoo wiinmahñdy hajxy nyajtúunänät tehngahnä. ¹³ Hiç, coo hajxy tehngahnä haxøøg njatcøøyyänät, cabä Dios hajxy hoy nmøødhjítämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänit hajxy jii by nhädáacämät haxøøgtuum. Pero coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät ja'a Dioshespírituhaam, jaduhñä Dios hajxy hoy nmøødhjítänät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴ Hiç, pønjaty jaduhñ puhbéjtäp ja'a Dioshespíritu nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajtúnät, Dios yhuung hajxy je'e. ¹⁵ Haa ca'a, ja'a yHespírituhaamä Dios hajxy xyhuunghjítäm, paady hajxy nnämäaayyäm: "Diosteedy." Y coo ja'a Dios hajxy xyhuunghjítäm, paadiä Dios hajxy nga'a tsähgøøyyänä neby hajxy hijty ndsähgøøyyäm coo hajxy hijty xquia'a pädáacämnä hawa'adstuum. ¹⁶ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xmiøødhjítäm, jaduhñä tøyhajt hajxy xmiøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghjítänä. ¹⁷ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghjítäm näguipxy møødä Jesucristo, paadiä Jesucristo hajxy jim xyajnøcxaañäm Dioswiinduum. Paadiä Dios hajxy madiu'u xquiunuu'xáañäm näguipxy møødä Jesucristo, nebiä Dios jecy miänaañänä cooc hajxy xquiunuu'xáañäm. Y coo hajxy ndsaaçhpøjçämät ja'a Dioscøxpä nebiä Jesucristo chaachpøjquiän, mänitä Dios hajxy møj jaançh xpiädáacämät näguipxy møødä Jesucristo.

¹⁸ Høøch jaduhñ mänaamb coo hajxy yaa weeñtiä ndsaaçhpøjçäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero cab jaduhñ ñä'ägädä mäbaady ni weeñtiä nebiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jim xmiø'owáañäm maa je'e wyiinduumän. ¹⁹ Tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jiiøbhijxyp hajxy jaduhñ coo yhabáadät coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt mio'owa'añ pønjaty jaduhñ yhuunghajpy. Mänitä Dios jaduhñ miäna'ana'añ coo hajxy nga'a tsaachpøgáañänä. ²⁰ Coo ja'a Adán jaduhñ jecy jawyiinhajt quiädiehçohñ, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájätämbä, paadiä Dios ja'a tsø'ty ja'a häyohn yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Mäduhñtiä Dios yaa tøø quiunuu'xy cøxiä hädaa yaabä naaxwiin, cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero cabä pojpa hajxy tii miøødä. Ca'a jie'eguiøxpä ja'a Dios ja'a tsø'ty ja'a häyohn yaa quiejxy. Hiç, jagooyyä jäya'ay pojpa cädieey hajxy miøødä, paadiä Dios tsø'ty häyohn yaa quiejxy. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coo cøxiä wiinä chaachpøgät näguipxy møødä jäya'ayhajxy, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy, høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajtsaaçhtiunáañänä. Mänitä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy nägøxiä xmiø'owáañäm, højts Dioshuung, näguipxy møød tijaty ja'a Dios yaa tøø quiunuu'xy. ²² Hiç, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jiiøbhijxyp hajxy jaduhñ

coo yhabáadät coo ja'a Dioshuung ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy mio'owa'añii. Tøyhajt jaduhñ. Pero cahnä yhabaady, jaanč tehñ chaačhpøjp hajxy jaduhñ. ²³ Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, jaduhñ højts ndsaačhpøjcämbä, jaduhñ højts nja wi'i jìøbhíjxämbä coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy pedyii xmio'owáañäm ja'a hoyhajtä weenhajt. Coo Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy jaduhñ xmio'owáañäm. Mänitä Dios ja'a hawiinjemybiä ni'xcopc xmio'owáañäm, ja'a mänaa ca'a ma'p ca'a tägoobiä. Coo ja'a Dios ja'a yHespíritu hajxy tøø xyajnäguéjxäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaanč huunghájtäm. Jaanä jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy pedyii xmio'owáañäm. ²⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm, paadiä Dios hajxy xmiøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Y paady hajxy nja wi'i jìøbhíjxäm coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xmio'owáañäm ja'a hoyhajtä weenhajt cøxiä. Cahnä yhabaady, paady hajxy nja wi'i jìøbhíjxämnä. Coo häxøpy tøø yhabaantä, cab hajxy häxøpy njøbhíjxänä. ²⁵ Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xmio'owáañäm tijaty hajxy xjajmädsøjcäm, paady hajxy tsøc mee'xtújcäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jøbhíjxäm, hoy hajxy nej nja jajt nja habéjtäm.

²⁶ Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiaty hajxy hamdsoo nga'a jadáañäm. Hiç, coo ja'a Dios hajxy naxy nja wi'i pia'ya'axáañäm, cab hajxy naxy nna-juøøyyäm tijatiä Dios hajxy nmäyujwáañäm, waambatiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Naxy hajxy jaduhñ njájtäm coo ja'a capxy ja'a mädia'agy hajxy hoy xquia'a habädsømäañäm. Nä'ä møcxéjjäm nä'ä ho'ogyxiéjjäm hajxy jaduhñ. Pero coo hajxy nga'a najuøøyyämät nebiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät, mänitä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtämät. ²⁷ Piuhbepjiä Dioshespíritu pønhatiä Diosmädia'agy tøø miäbøcy. Hoorä, ñajuøøbiä Dioshespíritu jaduhñ waambatiä Dios jioot chocy coo ja'a Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Jaduhñä Dioshespíritu hajxy xyajxiic xjajmädiäacäm ja'a ngopcootyhájtäm. Y ñajuøøbiä Dios jaduhñ waambaty hajxy nxiic nmädiäacäm ja'a ngopcootyhájtäm.

²⁸ Hoorä, cab hajxy njootmayhájtämät coo Dios ja'a tsaachpä peenä hajxy xmiøøyyämät. Haa ca'a, nna-juøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios quiøxy najuøøy nebiaty hajxy njajt nhabéjtäm, pønhatiä Dios tsojp. Nna-juøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios wyiinmay coo hajxy ween xyhoyøøyyäm cøxiä wiinä. Tøø hajxy xjajnhähdíjjäm coo hajxy njäya'ayhájtämät nebiä jioot choquiän. Jaanä jaduhñ hajxy xyhawáañäm cooc hajxy xyhuunghadáañäm. ²⁹ Hiç, jéquiänä Dios yhuuc najuøøbiä pønhatiä miädia'agy hñajty mäbøgáañäxäp. Je'ehajxy jaduhñ yajnähdiä coo hajxy yhojiäya'ayhädät nebiä Jesucristo yhojiäya'ayhatiän, ja'a Dios yHuung. Jaduhñä Dios hajxy nägøxiä xyhixáañänä nebiä Jesucristo yhuchän. Højts jaduhñ xñänøømäm

coo Jesucristo hajxy nbuhya'ayhadáañäm, je'eguiøxpä coo Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³⁰ Coo Dios hajxy jecy xyajnähdiä coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, paady hajxy tøø xyhawáañäm cooc hajxy xyhuunghadáañäm. Y coo miädia'agy hajxy jaduhñ tøø njaanč mäbøjcäm, mänit hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Jaduhñ tøø miänaambä coogä cuhdujt hajxy nmøødhadáañäm nebiä Jesucristo miøødan.

³¹ Homiädoonä hädaa mädia'agy, túhñäts. Coo Dios hajxy jecy xyajnähdiä coo hajxy xyhuunghájtäm, ni pøn jaduhñ xquia'a yajtu'udägøoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo Dios yajtøjiada'añ tijaty tøø wyiinmay ja'a højtsøxphájtäm. ³² Xjiaanč tehñ chøjcämä Dios jaduhñ. Høxtä ñähdujç ja'a yhamdsoo Uung coo hajxy hoy xñähho'túutäm nägøxiä. Jaanč tehñ miøøjjä Dios mayhajt jaduhñ tiuunñ ja'a højtsøxphájtäm. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a mayhajt jaduhñ tehngajnä jiaac tuna'añ. ³³ Coo Dios hajxy tøø xyajnhähdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, paady hajxy pøn hoy xquia'a näxøøwøøwáañäm maa Dioswiinduumän. Haa ca'a, tøø Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. ³⁴ Ni pøn hajxy jaduhñ hoy xquia'a päda'agáañäm haxøøgtuum. Haa ca'a, jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Dios yha-
hooyhaambiä Jesucristo yhäña'ay. Møj jaanč jim yhi-ty. Paady hajxy jim xñähgapxtúutäm, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, møød coo hoy tøø jiuypijøjtägach. Jaduhñ hajxy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwáatsäm.

³⁵ Xjiaanč tehñ chøjcämä Jesucristo hajxy jaduhñ nägøø nädecypiä. Nnä'ägädä møødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mänaa xquia'a nähgue'egáañäm, hoyyä tsaachpä peenä hajxy cu nja páatäm, hoy hajxy pøn cu xjia tsaachtiúunñäm ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, hoyyä yuu hajxy cu xjia páatäm, hoyyä wit tucy hajxy cu nja yajmaajiájtäm, hoy hajxy mähahñdiuum cu nja wädíjtäm, hoyyä cahwiindøyhäna'c hajxy cu xjia yaghó'cäm. ³⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Xøømdsuhñ højtsä cahwiindøyhäna'c xjia wi'i yagho'oga'añ ja'a miich mmädia'agyquiøxpä; ho'cøøc højts xñä'ägädä wa'ana'añ, nømä Dios ñämaayyä.

³⁷ Hoy hajxy jaduhñ cu nja jajt, hoy hajxy jaduhñ cu nja habéjtäm, nnä'ägädä mee'xtugáañäm hajxy jaduhñ. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñä'ägädä puhbéjtäm, je'eguiøxpä coo hajxy xjiaanč tehñ chøjcäm. Naamgahnä hajxy tii xjiájtäm xyhabéjtäm, jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy nbanøcxämät hamuumdu'joot. ³⁸ Coo Dios hajxy xjiaanč tehñ chøjcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy njaanč tehñ miøødhájtäm coo Jesucristo hajxy tehngajnä xñä'ägädä puhbedáañäm, hoy ñeipiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy cu nja tägøoyyäm, hoy hajxy cu nja jaac jugyhájtäm, hoy hajxy cu nja jaac tsuxc-hájtäm, hoyyä møjcuhudjtmøødpädøjc hajxy cu xjia mädsiphájtäm, ja'a pojhajpä täxa'ahajpä, hoyyä møjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, hoy miaajä hajxy jia hity, hoy yhä-

daa yaabä naaxwiinä, hoy jyim tsajpootypä, hoy jyiiby mõjcu'uhaamä. Pero cabä cuhdujt hajxy ñä'ägädä mөөdä maa Jesucristocөxpän, ja'a hajxy nWiind-sөnhájtämbä. Paadiä Jesucristo hajxy homiänaajä xchójcäm; paady hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm.

9 Jaančh tehм jiootmayhájpөчhä judíoscөxpähajxy je'eguiөxpä coo hajxy quia'a mäbөga'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tөө ñähho'tu'udyii. Hөөчh nmägunaaхhajxy je'e. Jaančh tehм chaačhöbïөch njoot jaduhñ coo hajxy quia'a mäbөga'añ. Tөyhөch jaduhñ nmädia'agy. Coočhä Jesucristo nmөөdhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñä tөyhajt hajxy mmөөdhädät cooçh nga'a hөhñda'agy. Ja'a nhamdsoo juөhñdy-háamhөch jaduhñ nnajuөy cooçh nga'a hөhñda'agy, mөөd coo Dioshөpírítu jaduhñ miänaamбä. Jaančh tehм chaačhöbïөch njoot jaduhñ cooçhä nmägunaaхhajxy quia'a mäbөga'añ; hөxtä cu nja nähhádaactu'udáanhөch hajxy jii by haxөgtuum coo Dios jaduhñ cu miänaañ. Jadúhñhөch nmäna'ana'añ cooçhä Jesucristo cu xquia'a yajnáhwaach, pero cooçhä nmägunaaхhajxy cu yajnáhwaatsä. Hoorä, ja'a Israel, hөjts nhap ndeedy hijty je'e jegyhajty. ⁴Jéquiänä Dios ja'a Israel miөөdyajcuhdujcy coo Israel yhap yhoc-hajxy hänajty piuhbedáanäxä. Jaančh huunghajtä hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. Je'eduhñ ñänөmby coo hajxy jaduhñ quiu'ughajtä ja'a Diósäm. Yhix hajxy jaduhñ coo Dios ja'a miäjaa yajcähxө'cy jim mädөyyä maa Diostөjcän. Jaduhñ hänajty quiähxө'ogy nebiä jocän. Mänitä Dios hajxy yhanehмä madiu'u. Mänitä Moisés quiujahy nebiatiä Dios hänajty tөө yhane'emiän. Mänitä Dios cuhdujt yejcy nebiatiä Dios hajxy jaduhñ jim wyiingudsähgө'өwät. Mänitä Dios tөyhajt yejcy coo ja'a yajnáhwaatspä hajxy hänajty yajnäguexa'añii. Cooçh jaduhñ nnänөmy coo hajxy yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israel, hөjts jaduhñ niñänөmpä, hөjts judíoshajxy. ⁵Hөjtsä jecyiäya'ay nhaphajt ndeedyhajt, ja'a Abraham mөөdä Isaac mөөdä Jacobo. Cumaayyä ja'a jecyiäya'ayhajxy jaduhñ ja'a Diósäm. Y coo Cristo yaa hoy jiäya'ayhaty hádaa yaabä naaxwiin neby hөjtsähjätäm, jaanä jaduhñ je'e yhaphájtäbä yhoc-hájtäbä ja'a Israel. Dioshajpä Cristo. Cөxiä wiinä je'eduhñ yhane'emy homiaajä. Tsөc hajxy wiingudsähgө'өyyäm homiänaaxөjjä coo miөjjä coo jiaančhä. Tөyhajt jaduhñ.

⁶Cooçh nmäna'añ cooçhä nmägunaaхhajxy quia'a mäbөga'añ coo Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm, cábөch jaduhñ nmäna'ana'añ cooc tyijy ja'a Dios ja'a miädia'agy tөө quia'a yajtөjiaty coo jecy miänaañ coogä Israel yhap yhoc-hajxy hänajty yajnáhwa'adsa'añii. Hix, coo Dios ja'a Israel jecy ñämaayy coo yhap yhoc-hajxy hänajty yajnáhwa'ads yajcuhwa'adsáanäxä, cabä Dios hänajty miäna'ana'añ cooc tyijy hajxy hänajty nägөxiä ñähwa'ads quiuhwa'adsa'añ. Jue'e hänajty ñänөmby pөnjaty mäbөjp coo Dios yajtөjiaty waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy. Hix, cabä Israel yhap yhoc-hajxy nämay miäbөcy coo hajxy tөө ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. Pөnjaty jaduhñ mäbөjp, je'eds hajxy jaduhñ tөyhajt haphájtäp hoc-hájtäp ja'a

Israel. Pөnjaty jaduhñ ca'a mäbөjp, cab hajxy tөyhajt yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israéläm. ⁷Jaanä jaduhñä Abraham ja'a yhuunghajxy je'ebä. Tu'uquiiä jaduhñ ñänөmpä ja'a Diósäm coo hoyhajt weenhajt hänajty mio'owáanäbä nebiä Abraham hänajty mio'owa'añii. Ja'a Abraham ja'a yhuung tu'ugpä, cab je'e jaduhñ ñänөmpä coo tii mio'owa'añii. Jaduhñ jim myiiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Ja'a miich mhuung Isaac, je'e yhap yhoc-hөch jaduhñ nhixáanäp nej miich mhaph nej miich mhocän", nөmpä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy. ⁸Jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo Isaac yhap yhoc-hajxy quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm. Paadiä Isaac yhap yhoc-hajxy jaduhñ quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm coo Abraham jecy yhawaanä coo tio'oxiөjc hänajty yhuungpaada'añ. Coo ja'a Abraham jaduhñ yhawáanäxä, tөө ja'a Sara hänajty miäjay, y cabä yhuung hänajty ni tu'ugtä. ⁹Hix, cahnä Sara hänajty yhuungpaadyñä, tөyyämä Dios ja'a Abraham hänajty jaduhñ ñäma'ay: "Coo jaduhñ yhabáadät, mänit miich mhixa'añ cooçhä nmädia'agy nyajtөjiada'añ. Co'na'awaamбä mdo'oxiөjc Sara. Ya'ayhäna'c jaduhñ mi-naamб ca'awaamб", nөmpä Dios ja'a Abraham jecy ñämáaguiumбä. Ja'a Isaac jaduhñ nänөmpä coo hänajty myina'añ quia'awa'añ.

¹⁰Jaanä jaduhñä Rebécabä, ja'a Isaac tio'oxiөjc, coo je'e quio'naabiä, mänitä pigäna'c-hajxy myiiñguiahy tähoochmechpä. ¹¹Cahnä Rebeca hänajty quio'na'ayñä, tөyyäm hänajty ñäma'ayii ja'a Diósäm coo ja'a Jacobo ja'a Esaú hänajty yhane'ema'añ, hoyyä Esaú jayөjp jia mejch, hoyyä Jacobo jia jaac tehм miehch hөxhaam. Paadiä Dios jaduhñ miänaañ, tөyyäm hänajty wyiinmahñdyhaty coo Jacobo yhap yhoc-hajxy hänajty quiu'ughadáanäxä ja'a Diósäm, mөөd coo Esaú yhap yhoc-hajxy hänajty jaduhñ quia'a cu'ughadáanäxä, hoy hänajty quia'a jagä cähxө'ogyñä pө hoyhäna'c-hadaamбä Rebeca yhuunghajxy hänajty, pө caj. Hix, hamdsoojootä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty nebiä Jacobo hänajty yhixa'añ, nebiä Esaú hänajty yhixa'añ. ¹³Jaduhñ jim myiimбä cujaay maa Diosmädia'aguian: "Ndsөjc-hөçhä Jacobo mөөdä yhap mөөdä yhoc-hajxy, páadyhөch hajxy nnäxuudsä'añ. Pero ja'a Jacobo yhajch, ja'a Esaú, cábөch je'e nnäxuudsä'añ. Ni cábөçhä yhap yhoc-hajxy jaduhñ nnäxuudsáanäbä", nөmpä Dios cujecy miänaañ.

¹⁴Pero cab hajxy hawiinmats waamб nmänáanämät cooc tyijy Dios hoy quia'a wiinmahñdyhajty coo miänaañ coogä Jacobo yhap yhoc-hajxy hänajty piuhbedáanäxä, mөөd coogä Esaú yhap yhoc-hajxy hänajty quia'a puhbedáanäxä. Caj pues. Haa ca'a, hoyyä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty homiänaaxөjjä. ¹⁵Hix, jaduhñä Dios ja'a Moisés jecy ñämaayy: "Nnäxúu'ch-pөch nba'häyöbïөch pөnjátyhөch njoot chojpy cooçh jaduhñ nnäxúudsät, cooçh jaduhñ nba'häyöwät. Cábөch nnäxuudsä'añ pөhñhөch njoot quia'a tsojpy cooçh nnäxúudsät." ¹⁶Coo Dios jaduhñ miänäxuuch, jaduhñ hajxy nyajnajuөyyäm coo hojioot jiaančh tehм mөөdä. Hamdsoo ñägäpxy pөñ ñäxuudsäamby. Hamdsoojoot jaduhñ miänäxuuch, caj jie'eguiөxpä

coo hajxy cu nja nämáayyäm coo hajxy ween xñäxúu't-säm, coo hajxy ween xpia'häyóowäm. Ni quia'a je'eguiøxpä coo njoot hajxy nbädáacäm coo hajxy hoy njäya'ayháltämät. ¹⁷ Hix, ñäxuu'chpä Dios pøn ñäxuud-saamby. Jaaná jaduhnduhmbä, yajnähdiipiä Dios coo quiopc-hajxy xiéxät pønä Dios jaduhñ yajmädsojpy coo quiopc-hajxy jaduhñ xiéxät. Jaduhñä Dios ja'a gobiernä ja'a quiopc jecy yajxejxä, ja'a hänajty jim hanehmbä Egiptonaaxooty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coo Dios ja'a gobiernä jaduhñ ñämaayy: "Páadyhöch miich tø nyajmøjtägø'øy, tøøch hänajty nwiinmay coochä nmäjaa hänajty nyajcähxø'oga'añ maa mijts mnaax maa mijts mgajptän. Cooch ngu'ug jim nhøxwoobäd-sømtät maa mijts mnaax maa mijts mgajptän, jaduhñhöch nmäjaa njaanč tehñ yajcähxø'oga'añ. Jaduhñä mädia'agy wiädita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpä cooch njaanč tehñ miøjjä cooch njaanč tehñ jiaančhä", nømä gobiernä jecy ñämaayyä.

¹⁹ Jii häna'c-hajxiäda'a näje'e miäna'ana'añ: "Cabä Dios wyiinmahñdy hoyyä je'eguiøxpä coo hajxy xñäxø'øwøøyyäm cooc højts pojpä cädieey nmøødhältäm. Haa ca'a, hamdsoo højts ngopc tøø xya-jxéjxäm. Paady højts pojpä cädieey nmøødhältäm." ²⁰ Pero cab jaduhñ yahixø'øy coo pøn jaduhñ miäná'anät. Tøyhajt jaduhñ. Caj pues. Haa ca'a, yaa hajxy njäya'ayháltäm. Cabä cuhdujt hajxy nnä'ägädä møødhältäm ni weeñtiä coo Dios hajxy nhad-sóowämät. Hix, jaduhñ mäwínäts højts Dios xya-jnähdiijäm nebiä tu'tspojtspädøjc-hajxy piochän nebiä jioot hajxy yajmädsoquiän. Coo tu'ts quiapxø'ögät, cabä pojtspä hawiinmats ñämá'awät: "Tiich yajxon coo xquia'a pojch." Caj pues, cab jaduhñ yahixø'øy coo tu'ts jaduhñ miäná'anät. ²¹ Haa ca'a, miøødä tu'tspojtspädøjc cuhdujt hajxy jaduhñ coo tu'tsnaax hajxy yajtúnät nebiä jioot hajxy yajmädsoquiän. Pø chojpiä jioothajxy jaduhñ coo tsowdu'ts hajxy piódsät, pues miøødä cuhdujt hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ piódsät. Y pø chojpiä jioothajxy jaduhñ coo cuhga'aybä hajxy piódsät, jaduhñä cuhdujt hajxy miøødäbä coo hajxy jaduhñ piódsät. Jaduhñ mäwínädsä Dios cuhdujt miøødäbä coo hajxy xyajnähdiijämät nebiä jioot choquiän. Coo jioot jaduhñ chógät coo hajxy xpiädáacämät hawa'adstuum, pues miøødä cuhdujt jaduhñ coo hajxy jim xpiädáacämät. Y coo jioot jaduhñ chógät coo hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum, jaduhñä cuhdujt miøødäbä coo hajxy jaduhñ jim xpiädáacämät.

²² Y jaaná jaduhñä Dios cuhdujt miøødäbä coo jaduhñ miee'xtujcy ja'a cahwiindøjjiäya'aguiøxpä. Miøødä Dios cuhdujt jaduhñ coo ja'a cahwiindøjjiäya'ayhajxy yajcumädowøøjtät. Pero cab hajxy choj cumädowa'añ, hoy hajxy tøø jia cädieey hanaxiä. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy paquiä quiümädowät. Y coo Dios hänajty yajcumädowa'añ ja'a quiädieeguiøxpähajxy, hijxtahñdä Dios jaduhñ yajcähxø'øgaamby coo mäjaa møc miøødä. Jaduhñ yajcähxø'øgaambä coo haxøøghäna'c-hajxy tehngajnä quia'a mee'xtuga'añii. ²³ Coo Dios jaduhñ jecy wyiin-

mahñdyhajty coo haxøøghäna'c yajcumädowa'añ, paady jaduhñ wyiinmahñdyhajty neby højts jaduhñ hoy nwiinjuøøyyämät coo jaduhñ yhawiinmatsä coo haxøøghäna'cä quiädieey hajxy quiümädowät. Jaaná jaduhnduhmbä, paadiä Dios jäya'ay näje'e quia'a yajcumädoy, je'eguiøxpä coo hajxy ñäxuučhii ja'a Diósäm, hoy hajxy hänajty tøø jia cädieey. Jequiän hajxy jaduhñ yajnähdiijä coo hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Højts jaduhñ xñänøømäm coo Dios hajxy tøø xyajnähdiijäm coo hajxy jim xyajnwianwianøøyyäm coo hajxy xyhuunghadäänäm, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy. Jaduhñ hajxy nwiinjuøøyyäm coo Dios møjmayhajt tøø tiuñ maa højtsøxphältäm, møød coo hojioot jiaanč tehñ miøødä. ²⁵ Maa Oseas nocy jecy quiujahyyän, jaduhñ jim myiñ cujaay coo Dios jaduhñ miänaañ:

Yø'ø jäya'ayhajxy cajpä judíos, cábøch hijty ngu'ughaty.

Cábøch hijty ndsocy. Pero tøøch nyajnähdiinä cooch ngu'ughadäänä. Ndsójnábøch jaduhñ.

²⁶ Wiingtuum miänäänqumbä: "Cábøch mijts hijty ngu'ughaty."

Pero jaduhñhajtøch mijts nhuunghadaäänä, homiaajä hajxy mhity, nømä Dios miänaañ. Homiänaajä Dios yhity. ²⁷ Y ja'a Isafas, jaduhñ je'e jecy quiujahy: "Yø'ø judíoshajxy, hoy hajxy jaduhñ jia nämayyä nebiä tsäbiu'ujän, näweeñtiä hajxy jaduhñ cho'oga'añ. ²⁸ Ja'a jäya'ayhajxy yaa cädiehbiä hädaa yaabä naaxwiin, möbädajpä hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm. Tähooc-yajcumädoybä hajxy yajcumädowa'añii hoyhoy." ²⁹ Jaaná jaduhñä Isafas jecy miädíaccumbä ja'a judíoscøxpähajxy: Cøxiä wiinä Dios yhane'emy homiaajä. Coo højtsä Dios häxøpy tøø xquia'a näxúu'tsäm, tøø højts häxøpy ngøxy cuhdägøøyyäm, nebiä jäya'ayhajxy jecy quiuhdägooyän, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä maa cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møød Gomorra.

³⁰ Nébiøch cham tøø ngujaayän, jequiän højtsä Dios xyajnähdiij coo højts hänajty xquiu'ughada'añ, højts judíoshajpä. Pero, ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíos, cabä Dios hijty je'e ñäxuuč. Ni ja'a jäya'ayhajxy hijty quia'a näxúu'tsábä, ja'a hajxy hänajty ca'a tajp ca'a maabiä maa ñähwaatstaact hajxy piädät. Pero cahnä jiegø'øy coo mädia'agy hajxy tøø miädoonä coogä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, cooc ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Coo hajxy jaduhñ miädooy, näje'e hajxy miäbøjcy; paady hajxy tøø ñähwa'ač, paady hajxy tøø quiuhwa'ač. ³¹ Pero yø'ø judíoshajxy, jaduhñäc tyijy hajxy hijty ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy quiuiduñ nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä nähwaach je'eguiøxpä coo tøyhajt hajxy quia'a møødä coo Dios miäyajnähwa'ač je'eguiøxpä coo hojioot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hoy jia wi'i jjiäya'ayhada'añ. Paadiä judíoshajxy quia'a nähwaach je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøjcy coo højtsä Jesucristo xñähho'túutäm.

Jaduhñ mäwiin hajxy jiaty nebiä häna'c quiuhnepiän tsaanähgøxp päyø'cuic. Cab hajxy ñä'ägä mech maa hajxy hānajtj jia wi'i ñøcxa'añ. ³³Tóøyyāmā Dios hānajtj ñajuø'øy coo judiøshajxy hānajtj quia'a mabøga'añ coo Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabā naaxwiin. Jimā cajpt tu'ug xiøhaty Sión. Jimā judiøshajxy chāna'ay, ja'a Dios quiu'ughajpiä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jimhøch ngu'ug chāna'ay maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Sión.

Jimhøchä tsaa tu'ug nbāda'aga'añ, weenä jäya'ayhajxy jim quiuhnepy maa tsaañ, ween hajxy jim quiaday.

Ja'a Jesucristo jaduhñ mäbaat neby yø'ø tsaañ. Hiç, pøñ jaduhñ ca'a mabøjp coo højtsä Jesucristo hoy xñähho'túutām, jaduhñ je'e miäbaady nebiä häna'c cuhnejpā. Quiumādowaamby je'e. Pero pøñ jaduhñ jaançh mabøjp ja'a Jesucristocøxpā, je'eds hodiium päda'agāañp.

10 Mägu'ughajpādøjc, jia tsójpjøch njoot jaduhñ coo judiøshajxy ñähwá'adsät. Jaduhñhøchä Dios nja pa'ya'axy jaaya'aguioøxpä. Haa ca'a, judiohäjpøch høøchpā. ²Jia wi'i quiudiunaambiä Diosmädia'agy hajxy. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. ³Hamdsoo hajxy jia wi'i yajniñähwa'adsa'añii yhamdsoo cuhdujtcøxpä. Hiç, cab hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy tiiguiøxpä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy hawa'adstuum. Paady hajxy jim piäda'agyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä coo hajxy jaduhñ ñähwa'adsa'añii. ⁴Pønjaty mabøjp coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm, je'edsä Dios ñäxuu'chp. Coo Jesucristo hajxy cu xquia'a nähho'túutām, ngumādowaāñam hajxy hijty, je'eguiøxpä coo jecymiädia'agy hajxy tøø nga'a cudiuñäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Ja'a Jesucristo mabøcypä, ca'xiä jecymiädia'agy quiudiuñ, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, nebiä Dios hānajtj tøø yhane'emiän. Jaançh tehñ yhooyä Jesucristo jaduhñ yhäna'c-hajty. Cabä pojpä cädieey hānajtj ñä'ägädä møødä ni weeñtiä. Paady hijty jaduhñ quia'a hahixø'øy coo jaduhñ cu yho'cy. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutām, paady yø'ø jecymiädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a hanéhñänä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä.

⁵Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coo judiøshajxy pedyii quiudiñät nebiaty hānajtj tøø quiujaay. Jaduhñägä hoyhajtä weenhajt hajxy piáadät. ⁶Coo hajxy nmäbøjcämät maa Jesucristocøxpā, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy nbāatämät. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamñ. Pero cab hajxy ndaj nmāyyämät: "Pøñ jim nõcxäp tsajpootyp coo yajnahwaatspä wioomānācät." ⁷Ni jaduhñ hajxy nga'a taj nga'a máayyāmbät: "Pøñ jiiby hädā'agāp mõjcu'uhaam coo ja'a yajnahwaatspä wioobädät, jiiby maa ho'ogyjiäya'ay yháañämähajxy yhiñtiän." Paady hajxy jaduhñ nga'a taj nga'a máayyämät je'eguiøxpä coo Jesucristo yaa tøø yhoonä hädaa yaabā naaxwiin, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutānā, møød coo jadähooç jiuypjøjtägajch. Hiç, jaduhñ hajxy tøø xyajnahwaats tøø

xyajcuhwáatsäm. ⁸Nägooyä hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām, jaduhñ hajxy nnähwáatsämät. Cab hajxy jaduhñ pøñ xñämāayyämät coo nähwaatstaact hajxy wiingtuum nhøxtāayyämät. Cab hädaa mädia'agy jaduhñ ñä'ägä tsipä. Howyiinjuøñä hädaa mädia'agy jaduhñ. Jaduhñ højts nnä'ägä yajnahixø'øyhaty. ⁹Coo hajxy mejtstu'u ngudiuñämät, manit hajxy nnähwáatsämät. Je'eçh jaduhñ nnänøømby mejtstu'u, coo hajxy nnägāpxämät cu'ughagujc coo Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm, møød coo hajxy nmäbøjcämät hamuumdu'joot coo Dios ja'a Jesucristo yagjujypjøjtägajch mänaabä hānajtj tøø yho'oguiän. Coo Dios ja'a Jesucristo jaduhñ yagjujypjøjtägajch, jaduhñ hajxy nnajuø'øy coo Dios ja'a Jesucristo quiumay, møød pønjaty ja'a Diosmädia'agy mabøjp ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁰Coo hajxy jaduhñ nnä'ägä mabøjcämät hamuumdu'joot, jaduhñä Dios hajxy xquiumāayyämät. Y coo Jesucristo hajxy nmädiācämät cu'ughagujc coo hajxy nWiindsønähjätäm, manit hajxy nnähwáatsämät.

¹¹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pøñ jaduhñ jaançh mabøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ päda'agāañp hodiium ja'a Diósäm." ¹²Hiç, tu'cuhdujt højtsä Jesucristo xyhiçäm, møødä judiøshajxy, møødä ca'a judiøshajxypä. Tu'cuhdujt højtsä Jesucristo jaduhñ xyhuunghjätäm. Coo højtsä Jesucristo nba'yāxämät coo nbojpä ngädieey hajxy xyajnahwáatsämät, tsipcøxp højts jaduhñ xñäxúu'tsämät, tsipcøxpä mayhajt jaduhñ tiünät maa højtsøxphjätäm. ¹³Jaduhñä Diosmädia'agy miänāngumbä: "Pøñä Jesucristo pa'yaaxp, hodiium je'eduhñ piäda'aga'añii ja'a Diósäm." ¹⁴Pønjaty ca'a mädoobnä ja'a Jesucristocøxpä, cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miänuu'xta'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Pø cahnä hajxy jaduhñ miädoyhaty coogä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām, cab hajxy hoy miäbøga'añ. Pø cahnä hajxy yajwiin-gapxø'øyii ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy hoy miädowa'añ. ¹⁵Ja'a Diósädsä cugapxy quejx coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät maa jäya'ayhajxiän, ja'a cahnä hajxy hānajtj miädoybä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønatiä Diosmädia'agy tøø miädoy coogä Dios yajnahwa'açh pønatiä Dios pa'yaaxp, paady hajxy xioonäda'agy coo hajxy jaduhñ tøø miädoonä. Jaançh tehñ yhoy jaduhñ coo Diosmädia'agy jaduhñ wia'xy."

¹⁶Pero cabä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä tøø miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Isaiäs jecy quiujahy: "Dios, tøø miäch mmädia'agy nja yajwa'xä, pero cab pøñ tøø miäböcy." ¹⁷Mayhagajptä Diosmädia'agy tøø wia'xy ja'a Jesucristocøxpä. Tøø jäya'ayhajxy may miädoonä. Naje'e hajxy hoy tøø wyiinjuø'øy. Je'eds hajxy jaduhñ tøø miäböcy. Coo hajxy quia'a mädoñwät, cab hajxy jaduhñ miäböçgät.

¹⁸Hoorä, ja'a judiøshajxy, tøyhajt jaduhñ coo hajxy je'e miädöyyäbä. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiänä: "Wiinduhmyhagajptä mädia'agy tøø wia'xy ja'a Dioscøxpä." ¹⁹Y jia wiinjuø'øy ja'a judiøs ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä.

pä. Pero cab hajxy miäbøjcy. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhñ mäbøjc. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä judíoshajxy ñämaayyä ja'a Diósäm:

Mbejxyp mijts pønjaty ca'a judíoshajpä cóogøch tyjy nga'a cu'ughaty.

Pero ngu'ughadaámbiøch hajxy je'e. Jaduhñ mijts mnänømy cooc tyjy hajxy tii quia'a jaty quia'a najuø'oy.

Pero nnäxuudsámbiøch hajxy je'e, paady mijts mjootma'ada'añ, nõmã judíoshajxy jecy ñämaayyä. ²⁰ Mänitã Isaiás høxhaam jiaac cujahy coogä Dios miänaañ:

Pønjatitã nähwaatstaact hijty ca'a høxtaaby, tøøchã nmädia'agy hajxy xmiäbøjcänã.

Cábøch hajxy hijty xyajtøy, pero tøøch hajxy nyajwiinjuøðñã cooch hojioot njaanç tehñ miøødã.

²¹ Jaduhñägã Dios miänáaņgumbã: "Yø'ø judíoshajxy, tøøch hajxy jaduhñ nja wi'i miänuu'xta'agy cooch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ägã mäbøga'añ. Jaanç tehñ xiexã quiopcã tiaatsc-hajxy jaduhñ", nõmã Dios jecy miänaañ.

11 Pero cábøch nmäna'ana'añ coo judíoshajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Caj pues, caj tiähooc najtshixø'oyyã; paquiã hajxy ñajtshixø'oyyã. Haa ca'a, judíoshajpøch høøchpä. Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt. Y ja'a Benjamínhajpä, møød je'eçh nhaphajty ndeedyhajt. Ja'a Abraham yhap yhoc je'e-bã, ja'a Benjamínhajpä. ² Cab højtsã Dios tøø xñajtshixø'oy, højts judíoshajpä. Hix, jequiän højtsã Dios xyajnähdijy coo højts hanaity xquiu'ughada'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogã Elías ja'a miägunaax jecy ñäxø'øwøøyy, ja'a judíoshajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hanaity quia'a mäbøgaambiã. Ja'a Elías, jequiän je'e quiuguexyhajtã Diósäm. Pi-a'yaaxypã Elías ja'a Dios hanaity coo jaduhñ miänäxø'øwøøyy: ³ "Dios, yø'ø judíoshajxy, haxøøg hajxy tøø jiatcø'oy. Tøø miich mguguexyhajxy xyagho'cã. Tøø tsaamaa'xy hajxy yajma'ady maa animalho'ogy hajxy hijty ño'oguiän coo miich hajxy hijty xwyiingudsähgø'oy. Nägøxiã jäya'ayhajxy tøø yagho'ogyii, ja'a miich hajxy hijty xwyiingudsähgø'obiã. Nidiúhnhøch tøø nmähmø'oy jujcy. Høøchpaady hajxy xjia wi'i yagho'ogaambã", nõmã Elías ja'a Dios jecy ñämaayy. ⁴ Mänitã Dios yhadsooy: "Caj tiøyyã cooch miich nidiuhñ xjiaac wiingudsähgø'oyñã. Jé'enøchã jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'oyñã ja'a hajxy najxujmilpä. Cabã Baal hajxy wyiingudsähgø'oy. Quepychec je'e ja'a Baalhajpä", nõmã Dios jecy miänaañ. ⁵ Ja'a judíoshajxy, jequiän hajxy jaduhñ yajnähdiijä ja'a Diósäm coo hajxy hanaity quiu'ughada'añii. Paady hajxy jaduhñ quiu'ughadyii coo Dios hojioot jiaanç tehñ miøødã. Pero näweeñtiã judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcã, caj ñämayyã. Jäda'anäbaadyñã, jiinã judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy näje'e miäbøjcã. Je'enã hajxy quiu'ughadyiinã ja'a Diósäm. Coo hajxy jaduhñ ñäxuuchii, paady hajxy je'enã wioowhidyii, jaduhñã Dios miädia'agy tehngajnä miäbøjcäxät. ⁶ Jaduhñã

judíoshajxy yajnähdiijä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcät ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jaduhñ yajnähdiijä je'eguiøxpä coo Dios hojioot miøødã, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jläya'ayhaty. Coo jäya'ayhajxy haxøpy ñäxuuchii ja'a Diósäm je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy jläya'ayhaty, cab hajxy jaduhñ cu nmänáaņãm coo Dios hojioot miøødã.

⁷ Hix, näje'e judíoshajxy yajnähdiijä coo hajxy ñähwá'adsät näweeñtiã. Jaduhñã Dios miädia'agy hajxy miäbøjcã ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a judíoshajxy nämaybã, cab hajxy jaduhñ yajnähdiijä, hoy hajxy hanaity jaduhñ jia wi'i ñähwa'adsa'añ. Hix, xeix ja'a quiopcã tiaatsc-hajxy jaduhñ. Cabã Dios miädia'agy hajxy miäbøjcã ja'a Jesucristocøxpä. ⁸ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Tøø quiopcã tiaatsc-hajxy yajxéjxã ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy yhyty nebiã wiindspän nebiã cuhnapän høxtã jäda'anäbaadyñã."

⁹ Jaduhñã David jecy quiujahbiã:

Xøødsuu ja'a judíoshajxy naxy yagjãjtãp. Jaduhñãc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuñ.

Jaduhñãc tyijy hajxy quiumayii ja'a Diósäm. Pero ween hajxy hoy quiumädooy. Hix, cab hajxy tøyhajt miäbøga'añ.

¹⁰ Ween hajxy jaduhñ jiaty nebiã wiindspän nebiã xoodspän.

Ween hajxy ni mänaa quia'a wiinjuø'oy nebiã piojpã quiädieeyhajxy ñähwá'adsät. Jaduhñã David jecy quiujahy.

¹¹ Hoorã, nämayyã judíoshajxy tøø quia'a mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy nägøxiã ñajtshixø'owa'añii ja'a Diósäm. Cab hajxy nägøxiã quiümãdowa'añ. Pero jaduhñã Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Coo ja'a ca'a judíoshajxy ñähwaatsnä, paadiã judíoshajxy näje'e jia mänaambã coo hajxy ween ñähwãatpät. ¹² Coo judíoshajxy quia'a mäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy paquiã ñajtshixø'oyyã ja'a Diósäm. Pero mänitã Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween ñähwa'açh wiinduhmyhagajpt, ja'a hajxy cajpã judíos. Paadiã judíos ja'a quiopcã tiaatsc-hajxy yajxéjxã ja'a Diósäm. Paadiã hoyhajtã weenhajt hajxy quia'a mooyyã ja'a Diósäm. Cu miooyyã hajxy jaduhñ coo hajxy cu miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a hajxy jim tsänaabiã wiinduhmyhagajpt, je'edsã hoyhajtã weenhajt mäbøcypiã mooyyã. Hoorã, habaadaamb jaduhñ coo judíoshajxy miäbøgaambã ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy je'e ñähwa'adsaambã. Jaanç tehñ jiootcuyc hajxy jaduhñ yhidáaņnäbã. Mänitã jäya'ayã hoyhajtã weenhajt hajxy maas may jiaac mo'owa'añii wiinduhmyhagajpt.

¹³ Mijts jaduhñ ca'a judíoshajpä, mijts nyajwiinmädi-aagøðñãp. Dióshøch jaduhñ tøø xwyiinguexy coochã miädia'agy jim nyajwá'xät maa mijtsän. Xtiuung-móoyyhøchã Dios jaduhñ. Nägø'ø nädécypiøchã nduung jaduhñ nnä'ägã tuñ, ¹⁴ ween mijts nämay mmäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, ween mijtsã judíos jaduhñ xpi-ahixy. Coo mijtsã judíos jaduhñ xyhixät coo mijtsã Dios

ja'a hoyhajtä weenhajt tøø xmi'o'oy, mänitä judíoshajxy miäbøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Høøch nmägu-naaxhajxy je'e ja'a judíoshajxy. Ween hajxy jaduhñ ñähwáatspät neby mijts tøø mnähwa'ačhän. ¹⁵ Coø judíoshajxy quia'a mæbøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy ñajtshixøyyä ja'a Diósäm. Paadiä Dios hånajty tøø wyiinmay coø mijtsä miädia'agy mmæbøjcänät, pønjaty jaduhñ ca'a judíospä. Y coø judíoshajxy jaduhñ miäbøjpät ja'a Jesucristocøxpä, mänit hajxy quiuh-bøgäänägumbä ja'a Diósäm. Mänit hajxy yagjugy-hada'añii homiänaajä ja'a Diósäm neby jaaya'ay jiugy-hatiän. ¹⁶ Ja'a judíoshajxy, ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Yhaadshajt tyictshajt ja'a Abraham hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a Abraham quiu'ughajty. Paadiä judíoshajxy jäda'ahaty quiu'ughajtäbä ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiinä Abraham miäbaady nebiä quepytyictsän. Y ja'a judíoshajxy, jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä quepyhaa'xän.

¹⁷ Hoorä, nämayyä judíoshajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä olivo-haa'x tøø piuhdøjjiän. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coø judíos ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mo'owáañänä ja'a Diósäm. Y mijts ca'a judíospä, jaduhñ mäwiin hajxy mmæbaatpä nebiä yuuc-holivo-haa'xän coø tøø yagjøjheedsø'øy maa olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Coø hajxy tøø mmæbøjnä, paadiä Dios hajxy xmi'o'ofä ja'a hoyhajtä weenhajt. ¹⁸ Pero caj mijtsä judíos hawiinmats mbéxät. Ca'a hajxy mniguiumayii. Cab hajxy mmäná'anät: "Cabä judíoshajxy quiu'ughajtänä ja'a Diósäm. Højtsä Dios xquiu'ughajtänäp, højts ca'a judíospä." Hix, Dios mijts jaduhñ tøø xquiunuu'xy je'eguiøxpä coø Abraham jecy quiunuu'xä møødä yhap møødä yhoc, ja'a judíoshajxy. Coø Dios ja'a Abraham jecy cu quia'a cunuu'xy, ni mijts hijty xquia'a cunuu'xaambä.

¹⁹ Wehñdä pøn miäná'anät: "Yø'ø judíoshajxy tøø quia'a mæbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, høøchcøxpä hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Hix, páadyhøchä Dios xchocy coøch nga'a judíosä. Cabä judíoshajxy chójcänä ja'a Diósäm." ²⁰ Tøyhajt jaduhñ. Paadiä judíoshajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm coø hajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Y mijts, coø hajxy tøø mmæbøcy, paady mijtsä Dios tøø xquiunuu'xy. Pero ca'a hajxy mniguiumayii coø Dios hajxy jaduhñ xñä'a najtshixø'obiät. Hix, caj mijts hijty hoy mjäya'ayhaty. Coø Dios hojioot miøødä, paady hajxy xquiunuu'xy. ²¹ Jaanč tehñ yajcumayaambä judíoshajxy jaduhñ. Paady hajxy jaduhñ ñiguiumayii coø hajxy tøø quia'a mæbøcy coø hajxy tsipcøxp ñäxudsø'jät ja'a Diósäm. Paady hajxy ñajtshixøyyä ja'a Diósäm, hoyyä Abraham hajxy jecy jia haphajty jia teedyhajty. Jaanä jaduhñ mijtspä, mijts ca'a judíospä, coø mijts jaduhñ mniguiumáayyäbät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xñajtshixø'obiät. ²² Hix, jiaanč tehñ quiunuu'xypä Dios ja'a quiu'ug. Pero pønjatä Dios tøø ñajtshixø'øy, je'eds hajxy jaduhñ jaanč tehñ yajcumädowáañäp ja'a Diósäm. Paady mijtsä Dios xji-

aanč tehñ quiunuu'xy, coø hajxy mmæbøcy. Pero pø cab hajxy jaduhñ mmæbøgaannä, mänitä Dios hajxy xyajcumädowaaambä. ²³ Hoorä, ja'a judíoshajxy tøø quia'a mæbøquiäbä, coø hajxy jaduhñ miäbøjpät, mänit hajxy jädhøoc quiu'ughajtägumbät ja'a Diósäm. Haa ca'a, miøødä Dios mäjaa jaduhñ coø hajxy jaduhñ quiu'ughajtägumbät. ²⁴ Hix, ja'a judíoshajxy, Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Jéquiänä Abrahamhajxy yajnähdiijä ja'a Diósäm coog hajxy jaduhñ quiu'ughadø'jät ja'a Diósäm, møødä Abraham yhap yhoc-hajxy, ja'a judíoshajxy. Tøyhajt jaduhñ, paadiä Abrahamhajxy paquiä hoy quiu'ughadäänägumbä Diósäm. Y mijts, jaanä jaduhñ mijtsä Dios xquiu'ughájnäbä, hoy mijts hijty jegyhajty xquia'a cu'ughaty. Paady, ca'a hajxy mmäna'añ cooc tyijy ja'a judíoshajxy quia'a cu'ughajtägatsa'añii ja'a Diósäm.

²⁵ Mägu'ughajpædøjc, nébiøch chamñ nmädia'aga'añän, náamñøchä Dios tøø xñajtsapxøyyä. Cahnä jäya'ay hädaa mädia'agy hajxy nämay miädoyñä. Paady mijts jaduhñ nhawáañäm, jaduhñ hajxy mga'a niguiumayø'jät, hoyyä Dios hajxy tøø xjia cu'ughaty. Tøyhajt jaduhñ coø judíoshajxy nämay tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero habaadaamb jaduhñ coø hajxy nægøxiä miäbøgaannä. Mänit hajxy jaduhñ miäbøga'añ coø mijts hånajty tøø mmæbøcy, ja'a mijts ca'a judíospä, mäduhñtiä hajxy hånajty mmæbøga'añ. Jaduhñ jim myiñ maa Diosmädi-a'aguiän:

Mänitä yajnähwaatspä jim choona'añ maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Siön, maa judíoshajxy chäna'ayän. Cøxaambä judíoshajxy jaduhñ miäbøga'añ ja'a yajnähwaatspæcøxpä. Cøxaambä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'adsa'añ.

²⁷ Cooch hajxy jaduhñ nyajnähwá'adsät, mänit jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch hajxy hijty tøø nyajwiinwaanø'øyän mänäajøch hajxy nmøødyajcuhduquiän hawiinjemy, nøñä Dios miänaañ.

²⁸ Coø judíoshajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Y coø hajxy jaduhñ tøø ñajtshixø'oyii, paady mijtsä Dios tøø xyajnähdiijy coø hajxy mmæbøgät ja'a Jesucristocøxpä, mijts ca'a judíospä. Pero, hoyyä judíoshajxy tøø quia'a jagä mæbøcy, tsójcäpnä hajxy jaduhñ ja'a Diósäm je'eguiøxpä coø yhapä tieedyhajxy jecy yajnähdiijäxä ja'a Diósäm coø hajxy quiu'ughadø'jät. ²⁹ Hix, cabä Dios mänaa yhøhñ-da'agy. Homiänaajä yajtøjiaty waambaty quiapxy miädia'agy. Y coø Dios jaduhñ jecy miänaañ coogä judíoshajxy homiänaajä quiu'ughada'añii, yejcä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy mänaa yajtägach. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coø Dios jiaanč yajtøjiada'añ waambaty tøø miäna'añ ja'a judíosøxpähajxy. ³⁰ Mijts ja'a ca'a judíospä, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyä. Cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgø'øy. Y coø judíoshajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hojioot miøødä ja'a mijtsøxpä. ³¹ Jäda'anäbaadyñä, cabä

judíos ja'a Dios miädia'agy jäda'ahaty miäbøgaanä ja'a Jesucristocøxpä. Coo hajxy jaduuh quia'a mäbøga'añ, paady mijtsä Dios xñäxuu'tsnä, mijts ca'a judíospä. Hoorä, coo mijtsä judíos xyhíxät coo mijtsä Dios xñäxuuč, mänit hajxy jaduuh miäbøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy ñäxuudsáañbä ja'a Diósäm. ³²Jéquiänä Dios jäya'ay yhawaanä nägøxiä coo pojpa cädieey hajxy miøødä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaduuh hajxy jecy yhawáañäxä coo hajxy hawiinmats quiuädöwät. Hix, paadiä Dios jaduuh miänaañ, je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hñajty nägøxiä ñäxuudsä'añii tu'cuहुdujt, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Coo Dios hajxy häxøpy tøø xquia'a näxuu'tsäm, nägøxiä hajxy hijty ngumädöwáañäm.

³³Jaanch tehñ jiajp, jaanch tehñ ñajuøøbiä Dios. Cab hajxy hoy nnä'ägä wiinjüø'øwáañäm nebiatiä Dios wyiinmay. Hix, hojiootä Dios jiaanch tehñ miøød coo hajxy nägøxiä tøø xñäxuu'tsäm, møødä judíoshajxy, møød cajpä judíoshajxy. Nägøxiä ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'owáañäm tu'cuहुdujt. ³⁴Jaduuh jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy pøn ñajuøøyyäxä. Cabä Dios pøn miäyajtøy nebiä wyiinmahñdyhadät. ³⁵Cabä Dios pøn miänuu'xyhaty." ³⁶Hamdsøojootä Dios ja'a naaxwiimbä jecy yhädiuñ møødä jäya'ay nägøxiä. Tijaty yaa jäjtäp túñäp hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Dios jaduuh hanehmb coo jaduuh jiadøøjtät, coo jaduuh tiunøøjtät. Y tijaty jaduuh jadáañäpnä tunáañäpnä, ja'a Dios jaduuh yajtøjidaamb nebiaty hñajty tøø wyiinmay. Tsøgä Dios hajxy møj jaanch pädáacäm homiänaajä. Tsøg hajxy homiänaajä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

12 Mägu'ughajpædøjc, miøødä Dios hojioot maa højtscøphajtäm. Chamč mijts nhane'emy coo hajxy hamuumdu'joot mniyegøøjtät Dios quiø'øjooty tiecyjiooty. Jaduuhä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät hamuumdu'joot. Jaduuhä Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'øwät nebiä Dios hajxy xyajmädsøquiän. ²Ca'a hädaa wiinmahñdy hajxy myajtuñ nebiä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy yaajän. Pønjetiä Dios quia'a cu'ughajpy, je'eds hädaa yaabä wiinmahñdy hajxy yajtuumb. Cabä yhäxøggwiinmahñdy hajxy ñajtsixø'øwa'añ. Ca'a hajxy mbahixy. Hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduuh mmøødhájñäp, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduuhä tøyhajt hajxy mmøødhädät tijatiä Dios hajxy xyajmädsøjp coo hajxy mdúnät. Homiänaajä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät, coo hajxy hoy ndúunämät. Coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduuh nmøødhajtämät, jaduuhä tøyhajt hajxy jaduuh nmøødhajtämät tijatiä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coo hajxy ndúunämät.

³Mayhajtä Dios jaduuh ñä'ä tuun ja'a høøhcøxpä coochä cuहुdujt jaduuh xmiøoyy cooch mijts nmägapx nhané'emät. Ca'a hajxy mniguiumayii cooc tyijy hajxy cøxiä wiinä mjaanch tehñ jiaty. Tijatiä tuungä Dios hajxy tøø xmiø'oy, je'eds hajxy mmøøpædá'agäp. Ca'a wiingtuung hajxy mmøøpæda'agy. Hoy hajxy mdúnät

nebiatiä Dios hajxy tøø xyajnähdiijy. ⁴Hix, nägøxiä ni'x-cøpc hajxy nmøødhajtäm møødä cø'ødecy, møødä wiinjøjp, møødä cøpctaatsc. Cab hajxy tiu'ugtuungä; haagä hawiingjaty hajxy tiuñ. Pero haagä tuungpaatp hajxy jaduuh. ⁵Jaduuh mäwiin højtscøp nmäbáatäm nebiä tu'ugni'x tu'ugcøpcän coo hajxy tu'cuहुdujt nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, hoy hajxy nja nämayhajtäm. Jaduuh hajxy hawiingjaty ndúunäm. Jaduuh hajxy nnibihbajtäm hamiñ haxøpy.

⁶Tsøg hädaa tuung hajxy hoy yajnøcxäm nebiatiä Dios hajxy tøø xyhanéhäm. Mayhajtä Dios jaduuh tiuun coo wiinmahñdy hajxy cøjwiinduum xmiøoyyäm nebiaty hajxy ndúunämät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy yajwá'xät nebiaty hajxy hñajty tøø ñajtsapxøøyyäxä, ween hajxy jaduuh yajwax'y nebiaty hajxy hñajty piuhbedyii. ⁷Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy hamuumdu'joot tiuñ. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, ween hajxy hoy yajwax'y. ⁸Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäjøot-cøpcxmøcpøgät, ween hajxy hoy tiuñ. Pønjaty mäyøø, weenä häyoobä hajxy piuhbety hamuumdu'joot. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miähané'emät maa tsajtøjcän, ween hajxy hoy miähane'emy. Hix, Dios ja'a cuहुdujt jaduuh yejc coo hajxy jaduuh miähané'emät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo mayhajt hajxy tiúnät maa häyoobädøjcän, møød maa yaamgto'oxyhajxiän, ween hajxy hamuumdu'joot piuhbety. Møød weenä pä'amjäya'ay hajxy quiuhixy.

⁹Tsøg hajxy hamuumdu'joot nichøjcäm nibia'ähäyoowäm. Tsøgä haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm. Tehngajnä howyiinmahñdy hajxy tsøc tsøjcäm.

¹⁰Hamiñ haxøpy hajxy mniçhogøøjtät mniibia'häyoowøøjtät neby tu'ugpuhya'ay neby tu'ugpuhdo'oxypän. Hamiñ haxøpy hajxy mniwyiingudsähgø'øwøøjtät. Cab hajxy mniibixøøjtät.

¹¹Hamuumdu'jootä Wiindsøn Jesucristo hajxy mmädúnät. Jootcujc hajxy jaduuh mdúnät. Cab hajxy jaduuh mänaa mnänuuxø'øwät.

¹²Coo hajxy pøn xchaaçhtiünät, cab hajxy mmøøpædá'agät; mmee'xtúgäp hajxy jaduuh. Mna-jüøøby hajxy jaduuh coo hajxy jim mnøcxa'añ maa Dioswiinduumän. Paady hajxy jaduuh mxoondá'agät. Homiänaajä Dios hajxy mba'yá'axät.

¹³Coo pøn tii yajmaajiädät, naxy hajxy mdehñ piuhbédät. Je'eçh jaduuh nnänøømby pøn jaduuh mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty jaduuh mejtsp maa mdøjc-hajxiän, myajtøjtägø'øwäp hajxy je'e. Myajcáyäp myaghú'ugäp hajxy jaduuh.

¹⁴Coo hajxy pøn xchaaçhtiünät, cab hajxy mmähanhädät. Pero mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween ñähwa'açh.

¹⁵Pønjaty xooñdaacp, mmøødxoondá'agäp hajxy je'e. Pønjaty jøøby xuu'tsp, mmøødjø'øw mmøødxuudsäp hajxy je'ebä.

¹⁶Tu'ugcøpc tu'ugwiinmahñdy hajxy mnimiøød-hidøøjtät. Cab hajxy pøn mbéxät. Jootcujc hajxy mhíädät,

hoyyá mǝjtuuŋg hajxy mǝa'a jagä mǝødä. Cab hajxy mänaa mniguiumayǝǝjät.

¹⁷ Coo häna'c hajxy xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagätsät. Hoy hajxy mjäya'ayhádät, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät; jaduhñ mijtsä cu'ug waamb xquia'a nanǝmät. Pero xwyiingud-sähgǝ'ǝwäbä cu'ug hajxy jaduhñ. ¹⁸ Coo mijtsä cu'ug xjia wi'i jǝjcapxǝ'ǝwät coo hajxy jaduhñ mbahíxät nebiaty hajxy haxǝǝg jiatcǝ'ǝyän, cab hajxy jaduhñ mbahíxät. Pero coo hajxy waamb xquia'a nämä'awät, mänit hajxy hoy yajxǝñ mmǝǝdmädiá'agät. Cab hajxy pǝñ mmädsiphádät. ¹⁹ Mägu'ughajpädǝj, coo hajxy pǝñ xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagätsät. Dios jaduhñ yaghawiimbídäp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiá'aguiän coogä Dios jaduhñ miänaañ: "Hǝǝch jaduhñ nyaghawiimbídäp." ²⁰ Coo hajxy pǝñ xmiädsiphádät, cab hajxy mmädsiphajtagätsät. Jaduhñä Diosmädiá'agy miäna'añ: "Pǝ yähó'cäbä häna'c ja'a miich hänajty jaduhñ xmiädsiphajpä, myajcáyäp myaghú'ugäp jaduhñ. Pǝ tǝdsǝyyäp, mmó'owäbä nǝǝ. Coo jaduhñ mgudiúnät, hoyhoyyä häna'c chähdiúnät, ja'a miich hänajty jaduhñ xmiädsiphajpä." ²¹ Nägüeeñtä hajxy mhídät, cabä haxǝǝgpä hajxy myaghawiimbijtagätsät. Coo hajxy jaduhñ mjatcǝ'ǝwät, myajcähxǝ'ǝgäp hajxy jaduhñ coo mhaxǝǝgwiinmahñdy hajxy hänajty tǝǝ mbadu'ubǝjcumä. Pero coo häna'c hoy yajxǝñ mmägápxät, ja'a mijts hänajty xmiädsiphajpä, jaduhñ hajxy myajcähxǝ'ǝgät coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy hänajty mmǝǝdhajnä. Mänitä Dios jaduhñ xquiumáyät.

13 Tsǝg hajxy nägǝxiä cudiúunäm nebiatiä cuduuŋg hajxy xyhanéhäm. Hix, Dios ja'a cuhdujt mǝc mǝød. Je'e ja'a cuhdujt yejp jadähooc. Pǝñä cuhdujt mǝød, paady jaduhñ miǝødä coo tǝǝ mio'oyii ja'a Diósäm. ² Pǝñ jaduhñ ca'a cudiunaamb nebiatiä cuduuŋg jia hane'emiän, quiümädowaamb hajxy je'e. Hix, ja'a Dios ja'a cuduuŋg pädaac coo yhané'emät. Jaduhñds je'e, pǝ cab hajxy jaduhñ mgudiuna'añ nebiatiä cuduuŋg yhane'emiän, jaduhñ miäbaady coo Dios miädiä'agy hajxy mǝa'a cudiunaañ. ³ Pǝnjaty hoy wädiip, cabä cuduuŋg hajxy chähgǝ'ǝy. Pero pǝnjaty hoy ca'a wädiip, je'eds mäbǝcypiä tsähgǝǝby. Coo hajxy hoy mwädítät, mänitä cuduuŋg hajxy xquiumáyät. Cab hajxy jaduhñ xchaächtiúnät. ⁴ Hix, ja'a cuduuŋghajxy, moonsähjätäp hajxy je'e ja'a Diósäm. Paady hajxy jaduhñ tiuñ, coo mijts hajxy jaduhñ xwiowhídät. Jaduhñä cuhdujt hajxy tǝǝ mióoyäbä coo mijts hajxy xyajcumädówät coo mijts hänajty tǝǝ mgädieey. Paady hajxy jaduhñ mdsähgǝ'ǝwät. ⁵ Naxy hajxy mdehm quiudiúnät nebiatiä cuduuŋg hajxy xyhane'emiän, coo Dios hajxy jaduhñ xñä'a yajcumädówät. Jaaná jaduhñ-duhmä, coo hajxy hamdsoo mnajuǝ'ǝy coo jaduhñ yhahixǝ'ǝy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ mgudiúnät waambatiä cuduuŋg hajxy xyhane'emiän. Coo hajxy jaduhñ mǝa'a cudiúnät, cab hajxy jootcujc mhídät, je'eguiǝxpä coo hajxy hänajty mnajuǝ'ǝy hamdsoo coo hajxy hänajty tǝǝ mgädieey.

⁶ Jaaná jaduhñduhmä, tsipcǝxp hajxy mnähju-udiú'udät tijaty häna'c hajxy xyajnämaaby coo hajxy mnähjuudiú'udät. Hix, ja'a Dios ja'a cuhdujt jaduhñ yejc coo mijtsä häna'c jaduhñ xyagjúyät.

⁷ Hahixǝǝby jaduhñ coo cuduuŋg hajxy mmäjúyät nebiaty hajxy xyajnäma'ay. Jaaná jaduhñ yhahixǝǝbiä coo cuduuŋg hajxy mwiingudsähgǝ'ǝwät, miǝjja miu-utscä.

⁸ Naxiä mnuu'xy hajxy mdehm jiahmiédsät. Naxy hajxy mniçhogǝǝjät nebiä tu'ugpuhya'aybän, nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Hix, pǝñ wiinghäna'c tsojp, hoy jaduhñ quiudiuñ nebiatiä Dios hajxy xyhanéhäm. ⁹ Jaduhñä Diosmädiä'agy miäna'añ: "Pǝ jim miich mdo'oxiǝj, cabä wiingpä mmǝǝdhídät. Cab mmäyaghó'ogät. Cab mméedsät. Cabä mmädǝjca jie'e mhadsǝjcat." Hoorä, coo wiinghäna'c mdsógät hamuumdu'joot, hoy jaduhñ mgudiúnät nébiçch naamnä tǝǝ nmädiä'aguiän. ¹⁰ Hix, pǝñ wiinghäna'c jaanç tsojp hamuumdu'joot, cab jaduhñ mänaa yhäyoowhixa'añ. Hoorä, coo wiinghäna'c mjaanç tsógät hamuumdu'joot, hoy ca'xy mgudiúnät nebiä Dios yhane'emiän.

¹¹ Naxy hajxy jaduhñ mdehm niçhogǝǝjät. Hix, mna-juǝǝby hajxy jaduhñ coo tǝǝ jiecy mänaa hajxy tǝǝ mmäbǝquiän. Habáatnäp jaduhñ coo Jesucristo hajxy miñ xyajpädǝ'ǝgáañäm, coo hajxy jim xyajncxáañäm tsajpootyp. Nägüeeñtä hajxy jaduhñ mwädítät. Hix, cab hajxy nnajuǝ'ǝyäm mänaa Jesucristo yaa quiä-daactägatsa'añ, coo hajxy jaduhñ xñä'a nähgä-daacpéjtämät. Hix, coo jaduhñ quiädaactägätsät, mänit hajxy xyajtǝyhajtyegáañäm. ¹² Habáatnäp jaduhñ coo hajxy yaa ndsoonáañäm, coo hajxy jim nnǝcxáañäm tsajpootyp. Tsǝcxä ja'a haxǝǝgpä hajxy najtshixǝ'ǝyäm neby hajxy yaa tǝǝ njäya'ayhájäm, cahnä Dios hajxy hänajty nwiingudsähgǝ'ǝyäm. ¹³ Tǝǝ Dios hajxy xyajndhíjjäm coo hajxy homiänaajä njugyhájämät neby je'e jjugyhatiän. Paadiä Diosmädiä'agy hajxy hoy nbanǝcxáañäm. Tsǝcxä hajxy hoy wädíjtäm, ca'a jiaduhñä nebiä häna'c-hajxy hagogdstuum wädiipän. Cab hajxy mhaxǝǝghu'ug mhaxǝǝgjǝ'xät. Cab hajxy comjaty mhú'ugät. Cab hajxy jim mnǝcxät maa cuhhiñdo'oxiǝj-hajxiän. Tsǝgä to'oxiǝj hajxy wiingudsähgǝ'ǝyäm. Hix, ja'a cu'ug hajxy xyhíxäm neby hajxy njäya'ayhájäm, pǝ hoy, pǝ caj. Cab hajxy haxǝǝg mnä'ägä jatcǝ'ǝwät. Cab hajxy pǝñ mmähaghádät, hoy hajxy jia mäyǝǝjä que mijts. Cab hajxy tii mmädsibǝ'ǝwät. ¹⁴ Ja'a Jesucristo hajxy nWindsǝnhájäm. Je'e hajxy xyhanéhäm. Jaanç tehñ yhoy je'e wyiinmahñdyhaty. Naxy hajxy jaduhñ mdehm miǝǝdhídät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä mhaxǝǝgwiinmahñdy hajxy hoy mhǝxhíxät. Jaduhñ hajxy hoy mhäna'c-hádät.

14 Jii jäya'ayhajxy näje'e, cahnä Diosmädiä'agy hajxy hoy yhabǝcyñä, hoy hajxy tǝǝ jia mäbǝcy ja'a Jesucristocǝxpä. Hahixǝǝby jaduhñ coo hajxy mmägu'ughádät. Pero cab jaduhñ yhahixǝ'ǝy coo mädiä'agy hajxy mmǝǝdyajyónät ja'a cuhdujtcǝxpä. ² Pǝnjatiä Diosmädiä'agy hoy tǝǝ yhabǝcy, ñajuǝǝby

hajxy je'eduhñ coo jaduhñ yhawiinmatsä coo hotyijä mgáyät. Pero pønjaty hoy tøø quia'a habøcy, cábäc tyijy yhooyä coo tsu'uch ndsú'tsämät. Páadiäc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'uch ndsú'tsämät, yajnajuøøby jaduhñ coo häna'c ja'a tsu'uch hajxy hänajty tøø quiunuu'xy maa habojsnaxy wyiinduumän. Jadúhñäc tyijy miäbaady néjjiämä habojsnaxy jaduhñ mwiingudsähgøøbiän. ³ Hoorä, pø mdsu'chp miichä tsu'uch, cab jaduhñ mbéxät ja'a häna'cä tsu'uch ca'a tsu'tspä. Jaanä jaduhñduhmbä, pønä tsu'uch ca'a tsu'tsp, cab jaduhñ waamb ñámá'awät ja'a häna'cä tsu'uch tsu'tspä cooc tyijy jaduhñ quiädieey. Haa ca'a, ja'a Dios yhuung je'ebä. ⁴ Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo waamb mnámá'awät pønä Diosmädia'agy panøcxp. Haa ca'a, ja'a Dios ja'a mioonsä je'ebä. Jagooyä Dios cuhdujt jaduhñ miøødä coo miäná'anät pø hoyyä mioonsä quiudiuñ, pø caj. Hamdsoojä Dios jaduhñ ñámá'awät neby hoy wiädítät. Haa ca'a, ja'a Dios je'e hanehmb.

⁵ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ coo poo'xxiøø jyijä mädyii hajxy yhamajtschádäp. Näje'e hajxy miänaambä coo Dios hajxy homiänaajä nwiingudsähgøøyyämät. Pero mijts, jaduhñ hajxy mgudiünät nebiä Dios hajxy hamdsoo tøø xyajwiinjyø'øyän. ⁶ Hiç, pønjaty jaduhñ mänaamb coogä poo'xxiøø jyijä, nägüeentä hajxy jaduhñ wiädity ja'a poo'xxiøøjooty. Jaduhñä Dios hajxy wyiingudsähgøø'oy. Jaanä jaduhñduhmbä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc jaduhñ quia'a cädieeyä coo tsu'uch ndsú'tsämät, hoy hänajty tøø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän, mioobiä Dios Dioscujú'uyäp jaduhñ coo jaduhñ yajcayii. Jaanä jaduhñduhmbä, pøn jaduhñ mänaamb cooc jaduhñ quia'a hoyyä coo tsu'uch ndsú'tsämät, jaanä jaduhñä Dios Dioscujú'uyäp mioobiä coo jaduhñ yajcayii.

⁷ Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy xmioonsähjätäm. Paady jaduhñ quia'a hahixø'øy coo hajxy njäya'ayhätämät nebiä nhamdsoojoot hajxy chójcäm. Ni ja'a cuhdujt hajxy nga'a møødhjätäm coo hajxy hamdsoo nniyajnähdíjämät mänaa hajxy nho'ogáañäm ndägoyyäänäm. ⁸ Ja'a Jesucristo hajxy xmioonsähjätäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhjätäm, hoy ñejpiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Y coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyyämät, je'enä hajxy hänajty xmioonsähadáañäm homiänaajä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, manit jadähooc jiuypjøjtägajch. Jaduhñ hajxy xquiu'ughjätäm, pønjaty jaduhñ mäbøjp, møød hajxy tøø yhó'oguiäbä, møød hajxy jaac jujcypia jaac tsuxpä. Jaanä jaduhñ hajxy xyhanéhñämbä.

¹⁰ Cabä mmägu'ughajpä hajxy hawiinmats mbéxät, hoyyä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a jagä habøcyñä. Cab hajxy pøn mnámá'awät cooc tyijy hajxy hoy quia'a cudiuñ, hoyyä wiingcuhdujt hajxy jia panøcx. Hiç, coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, manit hajxy nägøxiä jimñ nnaxø'øwáañäm ja'a Jesucristo wyiinduum tøyhajtyejpä. ¹¹ Jaduhñ jimñ myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Nägøxiöchä jäya'ayhajxy nøcx wyiinjina'awa'añ.

Xwyiingudsähgø'øwáañbøch hajxy jaduhñ. Jadúhñhøch hajxy xquiapxpaadaambä cooch nidiuhñ nDioshaty. Tøyhajt jaduhñ, nøñä Dios miänaañ. ¹² Jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo hajxy nägøxiä jimñ nøcx ndøyhajtyegáañäm Dioswiinduum.

¹³ Cab hajxy tsøc niñänøømänä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a panøcxäm. Pero jaduhñ tsøc cudiuñäm nebiatiä mäbøjpadøjc-hajxy quiudiuñän, jaduhñ hajxy waamb xquia'a nänøømämät. Pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coo tsu'uch ndsú'tsämät, pues, hahixøøby jaduhñ coo mga'a tsú'udsät coo hänajty mmøødhity. Hiç, wehñdä miich jaduhñ xpiadsú'udsät. Coo miich jaduhñ xjiaanč padsú'udsät, cädieeyäp je'eduhñ. ¹⁴ Cab jaduhñ quiädieeyä coo tsu'uch ndsú'tsämät, hoy hänajty tøø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän. Nmøød-høchä tøyhajt jaduhñ. Hiç, tu'ugmädiä'agyhøchä Jesucristo nmøødhity, ja'a nWiindsønähjätäm. Pero jii jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'uch ndsú'tsämät. Coo hajxy jaduhñ jiaanč tsú'udsät, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä, pues, cädieeyäp hajxy jaduhñ. ¹⁵ Hoorä, coo miichä tsu'uch jaduhñ mdsú'udsät, y coo jaaya'ay jaduhñ xpiahixät, ja'a jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hoyyä coogä tsu'uch mdsú'udsät, myajcädieeyäp miich je'eduhñ. Pø jaanč tø y mdsocy, cab jaduhñ myajcädieeyät, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy miäbøcy. Hiç, ja'a Jesucristo jaaya'ay tøø ñähho'tu'udy. Pero coo myajcädieeyät, wehñdä Jesucristo miädia'agy ñajtshixøøyyäxät. ¹⁶ Y coo jaaya'ay jaduhñ myajcädieeyät, wehñdä miich myajnänømät. Y wehñdä jaaya'ay yajnänømät, ja'a Jesucristo miädia'agy tøø ñajtshixøøyyäbä. Jaduhñds je'e, maas hoy hit jaduhñ coo tsu'uch mga'a nä'ägä tsú'udsät, hoy jaduhñ mja najuø'øy coo jaduhñ quia'a cädieeyä coo mdsú'udsät. ¹⁷ Coo hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy xyhanéhñänä. Hiç, cabä Dios waamb miäna'añ coo hajxy hotyijä ngaayy nhúcäm; ni jaduhñ quia'a mänaambä coo hajxy tii nga'a caay nga'a húcämät. Coo Dios hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum, paady hajxy hoy njäya'ayhätäm, paady hajxy jootcujc nnimiøødhjätäm, paadiä Dioshepíritu hajxy xyajxoondäacäm. ¹⁸ Hoorä, pønä Jesucristo miädia'agy jaduhñ cudiuñäm nebiä mäbøjpadøjc-hajxy quiudiuñän. ¹⁹ Mägu'ughajpädpøjc, tsøgä hoybä hajxy tehngajnä høxtáayyäm, jaduhñ hajxy jootcujc nnimiøødhjätämät, jaduhñ hajxy hoy nniguiapxmøcøjcämät, jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy ngudiüñämät hamuumdu'joot. ²⁰ Cab jaduhñ quiädieeyä coo hajxy hotyijä ngaayy nhúcämät. Pero pø jii mäbøjpadøjc-hajxy jaduhñ näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a tsu'uch hajxy nga'a tsú'tsämät, cooc tyijy ja'a vino hajxy nga'a húcämät, pues, maas hoy jaduhñ coo mga'a tsú'udsät, coo mga'a hú'ugät. Hiç, coo hajxy jaduhñ xyhixät coo hänajty jaduhñ mgay mh'u'ugy, we-

hñdä hajxy jaduhñ xpiahíxät. Y coo hajxy jaduhñ xpi-ahíxät, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. Jaduhñ quiähxó'ogät coo miich hänäjty tøø myajcädieey. Y cab jaduhñ yhooyä coo mabøjpädøjc myajcädieeyät hoy ñä'a tiigu-iøxpä. Hix, jia wi'i pianøcxáañäbä Jesucristo miädia'agy hajxy jaduhñ, y coo hajxy jaduhñ quiädiéeyät, cab hajxy jaduhñ hoy pianøcxät. ²² Hoy miich mja najuø'øy coo quia'a cädieeyä coo hotyijjä mgay mhú'ugät, cab jaduhñ yhooyä coo wiinghäna'c mmøødyajtsibø'øwät. Ja'a Dios miich jaduhñ xyhijxp coo hoy mgudiuñ. Pøn jaduhñ najuøøby coo quiumayii ja'a Diósäm nebiä quiuhdujthaty, jootcuyc je'eduhñ yhity. ²³ Pero pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø yejpiä Dios cuhdujt jaduhñ coo tsu'uçh ndsú'tsämät, pø caj, coo je'e jiaançh tsú'udsät, cädiéeyäp je'eduhñ, hoy hamdsoo jaduhñ jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios tøø miäna'añ coo hajxy nga'a tsú'tsämät. Paady jaduhñ miäna'añ, wehñdä tsu'uçh hänäjty tøø quiunuu'xyii maa habojsnaxiä wyiinduuman. Jaanä jaduhñduhmbä, hoy ñä'a tiiguiøxpä, pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø tøø Dios cuhdujt yecy je'eguiøxpä, o pø caj, coo jaduhñ jiaançh jatcø'øwät, cädiéeyäp jaduhñbä.

15 Nnajuøøyyäm højts jaduhñ coo quia'a cädieeyä coo hajxy hotyijjä ngaayy nhúcämät. Pero tsøgä nmägu'ughajpädøjc ja'a Diosmädia'agy jaac yajmabøjcäm, ja'a hajxy naamdägø'øy habøjpä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coogä tsu'uçh ndsú'tsämät, coogä vino nhúcämät. Cabä nhamdsoo cuhdujthatiä hajxy nyaghjätämät; møødä Dioscuhdujt hajxy nyaghjätämät. ³ Hix, mänaa Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä yhamdsoo cuhdujt hänäjty yaghity. Ja'a Tieediä miädi-a'agy jaduhñ quiudiunä, paady jaduhñ chaachpøjcy. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Pøn-jaty miich haxøøg xñänøømb, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm høøch xñänøømbän", nømä Jesucristo ja'a Tieedy ñämaayy. ⁴ Ja'a højtsøxpä Dios ja'a miädia'agy jecy yajcujahyyä, jaduhñ hajxy hoy ngapxtaacämät. Jaduhñ højtsä tøyhajt nmøødhjätäm coo Dios yajtøjjada'añ neby jecy yajcujahyyän coo højts jim xyajnøcxáañäm maa wyiinduuman. Cooc hajxy jaduhñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim nnøcxáañäm, paady hajxy hotyijjä nmeexjúcämät. Cab hajxy tsøc jootmayhajtäm, hoy hajxy cøxypänejpiä cu nja jajt cu nja habéjtäm. ⁵ Ja'a Dios hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm coo hajxy jaduhñ nmeexjúcämät, coo hajxy jaduhñ nga'a jootmayhajtämät. Ween mijtsä Dios xpiuhbety coo hajxy jaduhñ mbahíxät nebiä Jesucristo hoy yhitiän. Jootcuyc hajxy jaduhñ mnimøødhidøøjät tu'ugmädi-a'agy. ⁶ Jaduhñ hajxy tu'ugmädia'agy mhídät coo Dios hajxy mgapxpädat møj jaançh. Ja'a Dios, ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Ja'a Jesucristo hajxy nWiind-sønhjätäm.

⁷ Hoorä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm, jaanä jaduhñ hajxy hamuumdu'joot nniçhójcämät. Cooc cu'ug hajxy jaduhñ xyhijxämät coo hajxy hänäjty nniçhójcäm, jaduhñä cu'ughajxy ñajuø'øwaambä coo Dios miøjjä jiaançh. ⁸ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ

coogä yajnähwaats yajcuhwaatspä quiexa'añ maa judíoshajxiän. Ja'a judíos ja'a yhapä tieedy hajxy, je'eds hajxy jaduhñ jecy hawáañäxä, møødä Abraham, møødä Isaac, møødä Jacob. Cooc Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin, hoyyä judíoshajxy piuhbedyii. Tøjiajt jaduhñ nebiä Dios jecy miänaañän coo yajnähwaats yajcuhwaatspä hänäjty quiexa'añ. Hix, tømädi-aacpä Dios. Caj mänaa yhøhñda'agy. Tøyhajt jaduhñ. ⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, paadiä Jesucristo yaa quiejxä, hoyyä jäya'ayhajxy piuhbéjtäbä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Cooc hajxy jaduhñ ñäxú'tsäbä ja'a Diósäm, paadiä Dios hajxy møj jaançh quiapxpaady. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian:

Miich ngapxpaadaamby møj jaançh näguipxy møød hajxy ca'a judíospä.

Høyháamhøch miich nwiingudsähgø'øwa'añ, nømä Dios ñämaayy. ¹⁰ Wiingtuumä Diosmädia'agy myiñgumbä cujaay:

Mijts ca'a judíospä, xoonäda'ag hajxy møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy.

¹¹ Jaduhñ cujaay myiñgumbä wiingtuum:

Mijts ca'a judíospä, weenä Dios hajxy møj jaançh mgapxpaady wiinduhmyhagajpt.

¹² Wiingtuumä Isaías jecy quiujähguiumbä:

Ja'a Isaí yhapä yhoc, minaamb je'e miähane'ema'añ.

Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhñ hane'emáañäp.

Jaaya'ay hajxy jaduhñ jibhijxyp coo hajxy miñ yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii,

nømä Jesucristo jecy ñänøøm, møødä jäya'ayhajxy ca'a judíospä.

¹³ Hoorä mijts, coo Diosmädia'agy hajxy tøø mmabøcy, weenä Dios hajxy hoyhoy xyajxoonäda'agy, ween hajxy xyaghity jootcuyc. Hix, tøø Dios hajxy xyhawáañäm coogä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáañäm ca'xy pedyii. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ mjøbhíxät. Xpiuhbétdäbä Dioshespíritu hajxy jaduhñ ja'a miäjaahaam.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ coo hajxy hamuumdu'joot mniçhocy mniibia'häyoyii, møød coo hojioot hajxy mmøødä, møød coo Diosmädia'agy hajxy hoy mwijnjuø'øy, møød coo hajxy mjaty mägapx hane'em. ¹⁵ Nébiøch hädaa nocy cham ngu-jaayän, hamøc hadsaach mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy. Nyagjahmiejchp mijts jaduhñ jadähooc. Nmøødhøchä cuhdujt jaduhñ cooch mijts nyagjahmiédsät. Hix, ja'a Diøshøch jaduhñ tøø xtiuungmo'oy coochä miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä jim maa mijtsän, mäduhñtiä hajxy mga'a judíoshaty. Cooc jäya'ayhajxy nämay miäbøgät hamuumdu'joot ja'a Dioshespíritu miäjaahaam, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm.

¹⁷ Jootcújc-høch jaduhñ nnijwiø'øyii coochä nduung tøø yhooyø'øy, ja'a Diøshøch tøø xmio'oyäbä. Ja'a Jesucristøch jaduhñ xpiuhbejp, päadyhøch nduung tøø yhooyø'øy. ¹⁸ Jayóoyøch cham nmädia'aga'añ nebiáty-høchä Jesucristo xpiuhbejty mänábøchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nyajmabøquiän, ja'a hajxy ca'a

judíospä. Cábøch nmädia'aga'añ nebiatiä wiinghäna'c-hajxy tøø tiuñ. Mädia'agyháamhøchä jaaya'ay nyajmábøjcy, møød coochä hoy-yagjuøøñbä hánajty nyajcähxø'øgy. ¹⁹ Ja'a Dios, ja'a miäjaahaama hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñä. Ja'a yhEspirituhaama jäya'ay tøø yajmábøcy. Wiinduhmyhagájpthøchä Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä, coo jaaya'ay hajxy hoy xñäho'túutäm. Jímhøch ndägøøyy wädijpä Jerusalén. Jäguémhøch hoy nwädity. Høxtä jímhøch hoy nwädity maa naax xiøhatiän Iliria.

²⁰ Jayóoyyøch jim tøø nwädity majatiä Jesucristo hánajty tøø quia'a mädoyhadyiijän. Jadúhghøch nnä'ägä wädityhaty. Hix, cábøchä Dios xtiuungmooyy cooch nwädítät maa wiinghäna'cä Diosmädia'agy hánajty tøø yajwa'xiän. ²¹ Pønjetiä Diosmädia'agy tøø quia'a mädoy, je'eçh tøø nyajwiingapxø'øy. Jaduhñ jim myiñ cujaay jaaya'aguiøxpä maa Diosmädia'aguiän, ja'a hánajty cahñ miädoybä:

Pønjaty ca'a mädoobnä coo Dios ja'a yajnáhwaatpä tøø quiey, je'edshajxy jaduhñ mädoyhadaamb.

Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hijty ca'a mädoobnä, jaduhñ hajxy yajmøødmädia'aga'añii coo hajxy ñäxuuçhii ja'a Diósäm.

²² Tøøch jim mayhooc nja nøcx'aañ maa mijtsän jim Roma. Pero cábøch hijty xñäbaadøøyyä cooch jim nnøcxät. Hix, ja'a Diosmädiá'agyhøch hijty nyajwa'xyp wiinduhmyhagajpt. ²³ Pero tøøch nwädijpádøøñä wiinduhmyhagajpt. Mobädájpnoch jim nnøcx'aannä maa mijtsän. Tøø jaduhñ majiomøjt yhiñä cooch jim tøø nja wi'i ñøcx'aañ maa mijtsän. ²⁴ Cooch mábøcy hánajty jim nnøcx'aañ España, mänítøch mábøcy jim ndu'unaxø'øwät maa mijtsän. Jootcújc-høch jaduhñ nni-jwiø'øwøøjät cooch mijts jaduhñ nguhíxät. Mänítøch njaac tu'uyó'oyät cooch hánajty jim nnøcx'aañ España. Mänítäts mijts hii xpiuhbédät. ²⁵ Pero cab jaduhñ choj nábaadø'øwa'añ cooch jim nnøcxät maa mijtsän. Hix, Jerusalénhøch jayøjp nnøcx'aañ. Xädø'øñhøch jim nøcxy nyega'añ. Ja'a häyoobädøjc-høch nøcxy nmo'owa'añ, ja'a hajxy mábøjpä. Ja'a mábøjpadøjc-hajxy jim tsänaabiä Macedonia møød jim Acaya, jaaya'ayä xädø'øñ hajxy yajmujc. Høøchä xädø'øñ hajxy xyajmäguxaamb cooch hánajty jim nnøcx'aañ Jerusalén. ²⁷ Hamdsoojoot hajxy yajmujcy, ca'a yhøøchä nnämaayy coo hajxy yajmúgät. Hawiinmats jaduhñ coo mábøjpadøjc-hajxy piuhbedøøjät, ja'a hajxy jim tsänaabiä Jerusalén. Hix, judíoshajp hajxy je'e. Jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jim mábøjtsohn Jerusalén mänaabä Diosmädia'agy tiägø'øyän wädijpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä jäya'ayhajxy høxhaam jiaac mädoyhajty, ja'a hajxy ca'a judíospä. Miäbøjc hajxy je'ebä. Paady jaduhñ yhawiinmatsä coo ja'a judíoshajxy piuhbedøøjät ja'a jäya'ayháxiäm, ja'a hajxy ca'a judíospä. ²⁸ Hoorä, coochä xädø'øñ hánajty jim hoy tøø nyecy Jerusalén, mänítøch mábøcy jim nnøcx'aañ España. Mänítøch jim ndu'unaxø'øwät maa mijtsän jim Roma. ²⁹ Y cooch jim nmédsät maa mijtsän, nägø'ø nädécyiøchä Jesucristo xpiuhbeda'añ cooch mijtsä Diosmädia'agy nyajnáhixø'øwät, jaduhñ hajxy tu'ug-

mucy nhíjtämät jootcujc. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ.

³⁰ Mägu'ughajpádøjc, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy nmøødhíjtämbä, ja'a hajxy nWiindsøñhájtäm. Ja'a Dioshøpíritu hajxy xyajniçhøjcäm. Huuc tunä mayhajt hajxy maaçh høøchcøxpän. Tsøgä Dios hajxy hamuumdu'joot mänuu'xtáacäm maaçh høøchcøxpän ³¹ coochä Dios jim xñäwá'anät Judeanaaxooty maa jäya'ayhajxy ca'a mábøjpän. Jaduhñä Dios hajxy nmänuu'xtáacämbät coochä mábøjpadøjc-hajxy jim jootcujc xtiøjmó'owät jim Jerusalén cooch jim nmédsät xädø'øñyejpä. ³² Y coo Dios jaduhñ miäná'anät, mänítøch jim nwiimbídät, mänítøch jim jootcujc nnøcxät maa mijtsän. Jootcújc-høch jaduhñ jim nbóo'xät. Hamiñ haxøpy hajxy mänit nniijootcapxmøcpøjcämät. ³³ Xmióoyämä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy. Wéenäts mijts nägøxiä xpiuhbety.

16 Jímhøchä nmägu'ughajpä tu'ug çhänä'ay maa cajpt xiøhatiän Cencrea. Febe xiøhaty. Diosmädi-a'agymiäbøjp je'ebä. To'oxiøjc je'eduhñ. Mäbuhbejp jaduhñ maa tsajtøjcän. ² Coo Febe jim miédsät maa mijtsän, naxy hajxy jootcujc mdehm miägu'ugpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Hawiinmats coo hajxy jaduhñ mmägu'ugpøgät pønjetiä Diosmädia'agy mábøjp. Mmó'owäbä Febe hajxy jaduhñ tijaty yajmaajiajpy. Hix, näxyhøch jaduhñ xpiuhbety. Nämaj hajxy jaduhñ tøø piuhbetyii.

³ Nyajpóo'xypøchä Prisca møødä Aquila. Tøøch hajxy jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁴ Tøøch hajxy jaduhñ jim xñäwa'añ majahñdium. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nmo'oy. Jaduhñä mábøjpadøjcä Dioscujú'uyäp hajxy yejpä, ja'a hajxy ca'a judíospä, wiinduhmyhagajpt. ⁵ Møødhøchä jäya'ay jaduhñ nyajpoo'xpä, pønjaty jaduhñ hamugøøby Dioswiingudsähgøøbiä maa Prisca tiøjc-hajxiän. Møødhøchä Epeneto nya-jpoo'xpä. Jaançh tehñ yhöyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. Jaayá'ayäts jim mábøjtsohn ja'a Jesucristocøxpä maa naax jaduhñ xiøhatiän Asia. ⁶ Nyajpóo'xypøchä Maríabä. Jaançh tehñ yhoy jim tiuñ maa mijtsän. ⁷ Nyajpóo'xypøchä Andrónico møødä Junias. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Näguipxyhøch hajxy hijty xmiøødtsumyçhänä'ay. Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo hajxy Dyiosquexiä. Paady hajxy jaduhñ quiejxä, coo Diosmädia'agy hajxy jaduhñ yajwá'xät. Jayøjp hajxy miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Høøch høxhaam njaac mábøjc.

⁸ Nyajpóo'xypøchä Ampliato. Høyhøch je'e xmiøødni-jiootpaadyii ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøñhájtäm. ⁹ Nyajpóo'xypøchä Urbano. Näguipxy hajxy je'e xmiøødtuñäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpóo'xypøchä Estaquis. Høyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. ¹⁰ Nyajpóo'xypøchä Apeles. Tøø jiaançh tehñ miee'xtucy ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpóo'xypøch pønjaty jaduhñ jim tsänaaby maa Aristóbulo tiøjcän, ja'a hajxy mábøjpä. ¹¹ Nyajpóo'xypøchä Herodiön. Høøch nmägunaax je'ebä. Nyajpóo'xypøch pønjaty jaduhñ jim tsänaaby maa Narciso tiøjcän, ja'a hajxy mábøjpä. ¹² Nyajpóo'xypøchä Trifena møødä Trifosa. Tuumb hajxy

jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiind-søñhåjtåmbä. Nyajpoo'xypøçhä Pérsida. Jaançh tehñ chójcäp je'e. Hoy jiaançh tehñ tiuumbä maa Jesucristocøxpän. ¹³ Nyajpoo'xypøçhä Rufo møødä tiaj. Jaançh tehñ yhooyä Rufo ja'a Jesucristo miädia'agy pi-anøcxä. Jaduhñhøçhä tiaj njuøøyyä nébiøch nhamdsoo tajjän. ¹⁴ Nyajpoo'xypøçhä Asíncrito, møødä Flegonte, møødä Hermas, møødä Patrobas, møødä Hermes, møødä mæbøjpädøjc jaac jimbä. ¹⁵ Nyajpoo'xypøçhä Filólogo, møødä Julia, møødä Nereo møødä piuhdo'oxy, møødä Olimpas, møødä Diosmädi-a'agymiäbøjpähajxy jaac jimbä.

¹⁶ Xi'ig xon hajxy mniyajpoo'xøøjät ja'a Jesucristocøxpä. Xyajpoo'xp miijspä, ja'a hajxy mæbøjpä ja'a Jesucristocøxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁷ Mägu'ughajpädøjc, jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, wiing hajxy yajnähiø'ø; cab hajxy yajnähiø'ø nej miijs tøø mhabøquiän ja'a Jesucristocøxpä. Cabä jioot hajxy xyajmädsocy coo miijs tu'ugmädia'agy mhídät maa Diosmädia'agyquiøxpän. Jaduhñ hajxy yajnähiø'ø coo wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubøgät. Naxy hajxy mdehñ ñigwieendähadøøjät maa jaaya'ayhajxy jaduhñbän. Cab hajxy jim mnøcxø'øwät maa jaaya'ayhajxy jaduhñbän. ¹⁸ Hiç, cabä Diosmädia'agy hajxy yajnähiø'ø ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy yajnähiø'ø nebiä cu'ughajxy jia mädo'wa'añän. Paady hajxy jaduhñ yajnähiø'ø, yajmäjuyaamb hajxy jaduhñ; jaduhñ hajxy hoy jiatcø'øwa'añ nebiä jioot hajxy choquiän. Hoy yajxon hajxy jia capxy jia mädia'agy. Pero xjia wi'i yajtägoyyaamb miijs jaduhñ. ¹⁹ Hopiønä tøø miädoyhaty coo miijsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmæbøcy ja'a Jesucristocøxpä; päadyhøch jootcuyc mniijäwø'øyii ja'a miijsøxpä. Jaduhñ miijs nyajmädsocy coo hajxy mniyajcopcø'øwøøjät, jaduhñ hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy haxøøg mga'a jäya'ayhädät. ²⁰ Ja'a Dios hajxy xyaghidaamb jootcuyc. Coö hajxy mga'a møjpadá'agät waambatiä høhñ-daacpä hajxy xjia wi'i yajnähiø'øwa'añ, jaduhñä Dios

ja'a møjcu'ugong quia'a yajmäjädá'agät. Y cabä møjcu'ugong hajxy nej xtiúunnät. Ween miijsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt tehngajnä xmiø'oy, ja'a hajxy nWiindsøñhåjtåmbä.

²¹ Xyajpoo'xp miijsä Timoteo. Høøçh jaduhñ xmiøødtuumb. Jaanä xyajpoo'xp miijs jaduhñ ja'a Lúciobä, møødä Jasón, møødä Sosípater. Haagä høøçh nmägu-naaxhajxy je'e.

²² Høøçh Tercio, høøçh hädaa nocy nguajahby. Jaanä høøçh miijs nyajpoo'xpä ja'a Jesucristocøxpä.

²³ Xyajpoo'xp miijsä Gayo. Yaaçh jaduhñ nhity ja'a Gayo tiøgooty. Yejpiä tiøjc jaduhñ coo mæbøjpädøjc-hajxy yaa yhamugø'øwät Dioswiingud-såhgøøbiä. Xyajpoo'xp miijsä Erasto. Jim je'e tiuñ haguyc. Xädø'øñgwieendähajp jim. Møødä hermano Cuarto hajxy xyajpoo'xpä.

²⁴ Ween miijsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt xmiø'oy nägøxiä. Amén.

²⁵ Hoorä, tsögä Dios hajxy møj jaançh capxáatäm. Jaaya'ay miijs hamuumdu'joot xjiaac yajmäbøgäp ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñhøch nnä'ägä yajnähiø'øyhity coo Dios ja'a Jesucristo quiejxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy hoy xyajnähwáatsäm nägøxiä, møødä judíoshajxy, näguipxy møødä ca'a judíoshajxypä. Tøyhajt jaduhñ. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy, pero cab jaduhñ choj yajtøjiajty. Paady hajxy nga'a tsoj wiinjuøøyyäm. ²⁶ Pero jim jaduhñ myiñ cujaay maa Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Jim jaduhñ øxiä quiapxtøy. Naamñä hajxy jaduhñ tøø nwiinjuøøyyäm. Paadiä Dios jaduhñ yhanehñnä coo mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä wiá'xät wiinduhmyhagajpt, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøgät, jaduhñ hajxy quiudiúumbät. Homiänaajä Dios yhity.

²⁷ Jagooyyä Dios tøø wyiinmay coo hajxy xyajnähwáatsäm, coo hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ja'a Jesucristocøxpä Dios møj jaançh quiapxpaadyii øjxta'axiøø. Amén.

1 Corintios

1 Høøch Pablo hädaa nocy cham njahby. Dióshøch xwyiinguejx coöchä Jesucristo xquiuguexyhádät. Mijts hädaa nocy cham nyajnähajby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjp maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduhñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túutäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mäbøjcäp wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsønähjätäm. Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä. ³ Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájätäm.

⁴ Homiänájøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtscoxpän. Paadiä Dios mayhajt jaduhñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmøødhity. ⁵ Coo hajxy jaduhñ mmøødhity, paadiä Dios hajxy tøø xpuihbety møj may, jaduhñ hajxy hoy mgápaxät, jaduhñ hajxy hoy mwiinjuø'owät cøxiä. ⁶ Coo højts mijts ja'a mädia'agy tøø nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjnä. ⁷ Coo hajxy jaduhñ mmäbøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xjiaançh tehñ mio'oy coo hajxy mgudiuñ waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhiixyp mhajuøøbiä Jesucristo hajxy jaduhñ coo quiädaactägatsa'añ. ⁸ Dios hajxy xpuihbedaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiúuñät. Paady mijts Dios hänajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay hänajty yajcumädowaannä. ⁹ Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduhñ. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnáhdijy coo yHuung hajxy mmøødhíjtät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰ Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiá'agyhøch mijts cham nyajmøødcapx nyajmøødmädiaactägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídät maa tsajtøjcän. Cab hajxy tii myajtsibø'owät. ¹¹ Páadyhøch jaduhñ nmäna'añ, tøøchä hermanohajxy xyajmädoyhaty coog hajxy mnimiädsibø'øyii. Jim hajxy chooñ maa Cloé tiøjcän. ¹² Wiingátiägä mädia'agy hajxy mbanøcxy. Näje'e hajxy miäna'añ cóogøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Apolos miädia'agy hajxy pianøcxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Pedro miädia'agy hajxy pianøcxä. Y näje'e hajxy miänáangombä coogä Jesucristo miädiä'agy hajxy pianøcxä. ¹³ Pero cabä Jesucristo miädiä'agy hajxy madiu'u xyajnáhixøøyyäm. Hix, jaaya'ay mijts jaduhñ xñähho'tuut cruzcøxp, ca'a yhöøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty coo Jesucristo

miädia'agy hajxy mbanøcxä, ca'a jie'eguiøxpä coöch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. ¹⁴ Jagóoyyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsän møødä craa Gayo. Cábøchä wiinghäna'c jim nnä'a yajnäbejty. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooc xtyijy nyajnäbejty. Páadyhøchä Dios jaduhñ nnäma'ay Dioscujú'uyäp. ¹⁶ (Jexioo, chamçh njahmiejtstáaccombä coöchä Estéfanashajxy nyajnäbejtpä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Cab ndijy wiinghäna'c njaac yajnäbejty.) ¹⁷ Ca'a jiäya'ay-yajnäbéjpech Jesucristo xquiejxy. Diosmädiä'agy-yajwá'xpøch xquiejxy coo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cooch jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwá'xpä, howyiinjuøøñøch hänajty ngapxy nmädia'agy. Páadyhøch jaduhñ ngapxy nmädia'agy howyiinjuøøñä, chøjpøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mwiinjuø'owät ja'a Jesucristocøxpä. Cábøch njoot chocy coöch nmädiä'agy hajxy xquiumáayyät je'eguiøxpä cóogøch tyijy yajxón ngapxy nmädia'agy.

¹⁸ Nmäbøjcäm ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Pønjaty häda'agaamb møjcu'uhaam, coo hajxy miädooy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, ñäxiicypy hajxy jaduhñ je'eguiøxpä cooc tyijy jagooyyä cädieeyhäna'c-hajxy yagho'ogyii cruzcøxp. ¹⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä, cábøchä wyiinmahñdyhajxy nyajtsoobaadaañä, nømä Dios miänaañ. ²⁰ Hoorä, yajcähxø'piä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä. Näxiicypä Dios jaduhñ.

²¹ Jaançh tehñ quiuwiinmahñdiä Dios tu'uquiä. Je'e jaduhñ mänaañ coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xämät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, Dios jaduhñ wiinmahñdyhajt coo hajxy jaduhñ yajnähwa'adsøjät ja'a piojpä quidiieeyhajxy, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia näxi'igy. Ca'a yhöjts nhamdsoo wiinmahñdyhaam ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy xyajwiinjuøøyyäm. Jaduhñä Dios miänaañ.

²² Ja'a judíoshajxy, coogä hoy-yagjuøøñäbä hajxy yhäxät, mänitác tyijy hajxy jaduhñ miäbøga'añ. Y ja'a griegohajxy, mänitác tyijy hajxy jaduhñ miäbøga'añ coogä jäya'ay miädiä'agy hajxy miädóowät, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä. ²³ Pero højtshájätäm, jaduhñ højts nmädiäcäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cabä judíoshajxy jaduhñ miäbøcy. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshu-

ungä. Hiḡ, nøḡ hajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshu-ung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ni je'e hajxy quia'a mäbøjpä. Hoñäxi-icnä Diosmädia'agy hajxy miädoy. ²⁴ Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm, paady hajxy nmäbøjcäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hoy hajxy nja judíosäm. Cooc hajxy jaduhḡ xñähho'túutäm, jaduhḡä Dios yajcähxø'cy coo mäjaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä. ²⁵ Cooc Dios ja'a yHuung ñähdujcy coo yagho'ogøjät, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyijy mäjaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, paady hajxy jaduhḡ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhḡä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä. Jaanä jaduhḡduh-ḡbä, hoyyä Dios ja'a mäjaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhḡä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä.

²⁶ Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy, mänaa mijts Dios xwyiimbíiyän, cab hajxy hänajty nämay mhøx-pøquiä, näjé'eyyäm; cab hajxy hänajty nämay mmäyøøjä, näjé'eyyäm; cabä møjjuhdujt hajxy hänajty nämay mmøødä, näjé'eyyäm. ²⁷ Nmäbøjcäm ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxäm jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpøquiä, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjäm, coo møjjuhdujt hajxy hijty nga'a møød-hájtäm. Xxiøøghájtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduhḡ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbíiwäm, jaduhḡä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuḡdägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxäm-bä. Jaduhḡä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hänajty tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hänajty tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo møjjuhdujt hajxy hänajty tøyhajt quia'a møødä. ²⁹ Hiḡ, cab jaduhḡ pøḡ jim ñiguiumayáañä Dioswiinduum. ³⁰ Dios hajxy jaduhḡ xpiädáacäm tu'ug-mädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhḡä Dios yajcähxø'cy coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhḡ hajxy xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtyäm. Jaduhḡ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³¹ Jaduhḡä Diosmädia'agy miäna'añ: "Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsøgä Dios hajxy møj jaançh pädáacäm."

2 Hermanodøjc, mänáajøch mijts nnähooçhooñän, mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiin-gapxøøçhooñän, cab mijts yajxón nmøødmädiaacy. ² Cooch hänajty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøch hänajty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänajty nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänajty je'e tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänajty nmädia'aga'añ. ³ Nnajuøøbiøch hänajty cooch hänajty hoy nga'a capxa'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänajty; høxtä tsäyúubiøch hänajty. ⁴ Hóyhøch hänajty yajxón nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpech ja'a Dioshøpíritu hänajty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhḡ ca'xy mwiinjuø'øwät. ⁵ Hiḡ, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhḡ coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy

xyajmäbøcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhḡ xyajmäbøjp.

⁶ Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhḡ xñänømy cooch nguwiinmahñdiä. Jaduhḡhøch häna'c-hajxy xñänøḡmbä cooch nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a møjjuhdujtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Mänitä miäjaahajxy piøgáañäxä møødä wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänajty quiuhdägoyya'añ. Pønjetiä Diosmädia'agy ca'xy cudiuumb, ñajuøøby hajxy jaduhḡ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhḡ ñajuøøby cooch jaduhḡ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo hajxy jim nnøcxáañäm Dioswiinduum. Jeqüän ja'a Dios jaduhḡ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänajty yhawijy tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸ Pero cabä møjjuhdujtmøødpähajxy jaduhḡ wyiinjuøøwa'añ. Cooc hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu møjpahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhḡ coo yaa wyiingud-sähgøøwøjät hädaa yaabä naaxwiin. ⁹ Jaduhḡä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøḡ quia'a hiḡyñä, ni quia'a mädoynä, ni quia'a wiinmayñä nebiatiä Dios hoyhajt weenhajt mio'owa'añ pøḡ jaduhḡ chojpy.

¹⁰ Ja'a højtshájtäm, tøø Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a yHøpírituhaam nebiaty jaduhḡ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabiä yHøpíritu jaduhḡ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹ Cabä wiinghäna'c jaduhḡ xñajuøøyyät nebiaty hänajty mwiinmay. Jagooyyä miich mhamdsoo juøhñdy jaduhḡ ñajuøøwät. Jaanä jaduhḡä Diospä, cab jaduhḡ pøḡ ñajuøøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyyä Dios yhamdsoo Espíritu jaduhḡ ñajuøøy. ¹² Tøø Dios ja'a yHøpíritu hajxy xmiøoyyäm coo højts ja'a miädia'agy jaduhḡ nmäbøjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduhḡ miäbaady nebiä Dios ja'a yHøpíritän. Paady hajxy jaduhḡ xmiøoyyäm, jaduhḡ hajxy xyajñajuøøyyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'a móoyyäm. ¹³ Jaduhḡä jäya'ay hajxy nhawaandägájtsäm coo hajxy jaduhḡ xñä'a móoyyäm. Jaduhḡ hajxy nhawaandägäñäm nebiatiä Dioshøpíritu hajxy xyajwiinjuøøyyäm. Jaduhḡ hajxy nyajwiinjuøødiägájtsäm je'eguiøxpä coo Dioshøpíritu hajxy miøødhajpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdypä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy miøødä coo tijaty mädia'agy hajxy hänajty xyajmøødmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a møødä coo Dioshøpíritu hajxy quia'a møødä. Pero højts, cab højts nmädiäacäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

¹⁴ Pønjetiä Dioshøpíritu ca'a møød, cab hajxy wyiinjuøøy nebiatiä Dioshøpíritu hajxy jia wi'i yajmøødmädia'aga'añii. Cábäc tyijy jaduhḡ choobaady. Hiḡ, coo Dioshøpíritu hänajty mga'a møødä, cab jaduhḡ mnä'ägädä wiinjuøøwät nebiä Dioswiinmahñdy.

¹⁵ Pønjetiä Dioshøpíritu møød, quiøxy wiinjuøøby hajxy jaduhḡ. Pøḡä Dioshøpíritu ca'a møød, cabä cuh-

dujt hajxy miøødä coo hajxy miäná'anät cooc tyjy jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajnähið'øy, ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu hajxy møødpä. ¹⁶Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Cabä Dios wyiinmahñdy pøn ñajuøyyä. Cabä Dios pøn yajnähið'øyii." Pero nmøødhájtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduhñ.

3 Hermanodøjc, cooch jim nhooçhohñ maa mjt-sän, cábøch mijts tsipjaty nyajnähið'øy. Ja'a ca'a tsipjátypøch mijts jaduhñ nyajnähið'øy. Hiç, je'enä hajxy hñajty mhityñä nebiä naamðägø'øybän maa Jesucristocøxpän. Jaduhñ hajxy hñajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mabøjpän. Cahnä hajxy hñajty may mwiinjuø'øyñä maa Dioshespíritucøxpän. Y høxtä jäda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduhñ may mwiinjuø'øyñä. ³Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduhñ mniçocy nmimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mabøjpän. ⁴Näje'e hajxy mmäna'añ: "Høøch ja'a Pablo miädi-a'agy nbanøcxäp." Näje'e hajxy mmänaamä: "Høøch ja'a Apolos miädia'agy nbanøcxäp." Coo hajxy jaduhñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cähxø'p jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mabøjpän.

⁵Høøch Pablo, cábøch møjcuhdajt nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quiaa møødäbä. Cab jaduhñ yhähið'øy coo højts nmädia'agy hajxy jaduhñ xyajtsibøøyyät. Jue'e højts, Dios højts jaduhñ xñä'ä moonsähajp. Dios højts jaduhñ xquiejx coo mijts jaduhñ nyajnähið'øwät. Jaduhñ hajxy mmabøjcy ja'a Dioscøxpä. Cøjwiinduum højts ja'a Dios ja'a tuung xmiøoy.

⁶Høøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnähið'øçhohñ. Mänitä Apolos hajxy jaduhñ xjiaac yajnähið'øy. Pero Dios, je'e mijts jaduhñ xyajmäbøjc. Y tehngahnä hajxy xjiaac yajmäbøga'añ. Tehngahnä hajxy xjiaac yajmayø'øwa'añ. ⁷Høøch Pablo, cábøch møjcuhdajt nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quia'a møødäbä. Ja-gooyä Dios møjcuhdajt miøødä. Je'eduhñ tu'ug xyajmäbøgäp. Je'eduhñ tu'ug xyajmayø'øwäp. ⁸Tu'ugmädiä'agyhøch ja'a Apolos nmøødhity, hoy højts cøjwiingtuung nja møødä. Coo højts hoy ndúnät, mänitä Dios møjmayhajt tiúnät maa højtscøxpän. Pero coo højts hamuumdu'joot nga'a túnät, mänitä Dios mayhajt hñajty weeñtiä tiunaamä maa højtscøxpän. ⁹Højts ja'a Dios nmøødtuumby. Y coo mijts hoy mjäya'ayhaty, jaduhñä jäya'ay tøyhajt hajxy miøødä coo Dios hajxy hoy xyagjäya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtägäjtäp neby hajxy jaduhñ mhídät nebiatiä jioot chocy.

¹⁰Tøøchä Dios xwyiinguexy coo mijts ja'a miädia'agy nyajnähið'øyät ja'a Jesucristocøxpä. Xmiøoyhøchä wiinmahñdy jaduhñ nébiøch mijts jaduhñ hoy nyajnähið'ød. Cabä cuhdajt jaduhñ myiñ coo pøn ja'a Dios miädia'agy yajtägäjtäp ja'a Jesucristocøxpä. Ween hajxy jaduhñ yajnähið'øbiä nébiøch tøø nyajnähið'øyän. ¹²Pønjetiä Diosmädia'agy mabøjp, jaduhñ hajxy tiuunghaty nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ

miädoyhädät ja'a Jesucristocøxpä. Näje'e hermanodøjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaanç tehñ quiu-mayii. Jiiby hajxy näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduhñ quia'a cumayii. ¹³Coo Jesucristo hñajty yaa quiädaactägatsa'añ, mänit jaduhñ quiähxø'øga'añ pønjaty hñajty hoy tøø tiuñ. Cøjxta'axiøø ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby hajxy hñajty hoy tøø tiuñäbä. Møjmayhajt ja'a Dios tiunaamä maa häna'c hoy tøø tiuñän. Jaduhñ je'e quiähxø'øgaamä pønjaty hñajty hoy tøø quia'a tuñ. Cabä Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy tøø quia'a tuñäbän. ¹⁵Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiä nejpiä.

¹⁶Jaduhñ hajxy nmäbaatäm hädaa hajxy njoothájtämbä nebiä Diostøjcän coo Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm maa hädaa njoodootyhajxiän. Mna-juøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. ¹⁷Pønjaty haxøøg nä'ägädä jäya'ayhajp, hoyä Dioshespíritu hajxy jia møødä jioodooty, päda'agáanäp hajxy hajøøxc. Hiç, coo ja'a Dioshespíritu hajxy mmøødä ja'a mjoodooty, pädiäts mjoot hajxy wa'ads myaghídät. Hiç, cabä Dioshespíritu hoñä'ä maajä yhida'añ majaty hñajty quia'a wa'adsä.

¹⁸Näje'eg tyjy mijts madiu'u mnajuø'øy neby hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumayøød coo hajxy mjaty coo hajxy mnajuø'øy. Nømä Dios miäna'añ cooc hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hähið'øby jaduhñ coo mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtshixøøñät, coo hajxy jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä ca'a wiinjuøøbiän. Jaduhñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwiinjuø'øwät nebiä tiøyyän. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Dios yajcumädoowaamä ja'a häna'c jaanç tehñ jiajpä mäwiinhøøn." ²⁰Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Najuøøbiä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyjipiä cuwiinmahñdy." ²¹Näje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpä coo jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyjy tøyhajtmøødpä. Cab hajxy jaduhñ mbahíxät. Mijtscøxpä Dios cøxiä yhädiu-uñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Møød højts ja'a Dios jaduhñ xhädiuumä ja'a mijtscøxpä, højts yajnähið'øbiädøjc, møød høøch, møødä Apolos, møødä Pedro. Paadiä Dios jugyhajt hajxy xmiøoyäm neby hajxy jaduhñ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy nyajtuungpaadäänäm tijaty jäda'ahaty jájtäp túunäp, chaads tijaty jadäänäp tunäänäp, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm. ²³Hiç, coo Jesucristo hajxy mWiindsøñhaty, paadiä miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduhñä Jesucristobä, yajtúunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4 Cab højts møjcuhdajt jaduhñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'ä moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduhñ. Dios højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtøwät, mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøøby. ²Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipcøxp hajxy quiudiúnät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts

jaduhñ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyi-
inguexy. ³ Pero høøch, cábøch jaduhñ tii nmøjpäda'agy
cooçh pøn waambaty xñänómät pø hýhøch nya-
jnähixø'øy, pø caj. Hýhøch cu nja mäna'an cooçh hoy
nyajnäihixø'øy, cab jaduhñ choobaada'añ. Tu'uquiä Je-
sucristo jaduhñ ñajuø'øy pø hýhøch njaançh ya-
jnähixø'øy. Y høøch, cooçh hamdsoo nniñänómøjät
pø hýhøch nyajnäihixø'øy, pø caj, cábøch nmädia'agy
jaduhñ choobáadät. Cábøch nnajuø'øy pø hýhøch tøø
nyajnäihixø'øy, pø caj. Pero, cab jaduhñ ñejpiä pø nna-
juøbiøch, pø cábøch nnajuø'øy. Ja'a Jesucristo
tu'uquiä nägapxaamb pø hýhøch tøø nyajnäihixø'øy,
pø caj. ⁵ Caj pøn nä'a nägoobä mnä'a nänómät coo tøø
quiädieey pø cabä tøyhajt hñajty mnä'a møødä. Coo
Jesucristo yaa quiädaactägätsät, mänit hñajty jaduhñ
yajcähxø'oga'añ neby hajxy nwiinmahñdyhåjtäm,
nebiaty hajxy hñajty hamee'ch tøø njäya'ayhåjtäm.
Mänitä Dios hñajty xquiumayáañäm coo hajxy hñajty
hoy tøø ngudiunaamb.

⁶ Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøchcøxpä
møødä Apoloscøxpä neby højts nyajnäihixø'øy, cábøch
njoot jaduhñ chocy coo hajxy jaduhñ mnänómät coo
tu'jäya'ay jiaty, coo tu'jäya'ay quia'a jaty. Pønñatiä Dios-
mädia'agy yajnäihixø'øby, je'eçh jaduhñ nnänøømby
coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät. ⁷ Cab jaduhñ
yhoyyä coo hajxy mniguiumayøjät. Hix, Dios mäjaa
hajxy jaduhñ xmioby neby hajxy jaduhñ hoy
mmädúnät. Cab jaduhñ yhoyyä coo hajxy mmäná'anät
coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj mijts pøn
xñänømy cooc tyijy mijts mjaançh tehñ miøj mjaançh
tehñ jiaançh.

⁸ Nøñ mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy
Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyi-
jy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaançh tehñ miøødä. Jaduhñ
mäwiin mijts mnibiädäcänä nebiä jäya'ayhajxy
hanehmbän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møødä
que højts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduhñ. Hoy hijty
jaduhñ coo hajxy cu mhanehmy. Näguipxy hajxy
jaduhñ cu nhanéhäm. ⁹ Pero højts Diosquexypä,
jaduhñ mäwiinhøch ndijy højts Dios xpiädaacy nebiä
cuhdujtmøød ca'a hidaambän. Jaduhñ mäwiin højts
xpiädaacpä nebiä cädieeyhäna'c yagho'oga'añiijän. Hi-
jxwiinduum højts jaduhñ njaançh tehñ chaächpøcy.
Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e højts jaduhñ
xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.
¹⁰ Nøñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy højts tii nga'a
jaty nga'a najuø'øy. Paady højts jaduhñ xñänømy coo
højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts,
mjaançh tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy
mijts ja'a Dios xjiaançh tehñ yajwiinjüø'øy ja'a Jesu-
cristocøxpä. Jaduhñ højts jäya'ayhajxy xñänøømbä
cooc tyijy højts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts,
mjaançh tehñ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a
jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøøby. Pero højts
jäya'ay xjiaançh tehñ piejxp xjiaançh tehñ tiehmb
cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. ¹¹ Jaguiay
jayhu'ugy højts naxy nhity homiänaaxøjä. Hagøød-
sø'øy højts nwit nducxy naxy nmäwädity. Xjiaançh

tehñ chaächtiuumb højts jäya'ayhajxy yaa homiä-
naaxøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty
ni mänaa. ¹² Hamdsoo cø'øhaam hamdsoo tecyhaam
højts nduñ nxyjy. Jaduhñ højts nnägaayyøøc nbaady.
Coo højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab højts
ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxón højts nhadsoy.
Coo højts jäya'ay naxy xyajtsaächpøcy, nme'e'xtujpy
højts jaduhñ. Cab højts waamb jaduhñ nnä'ägädä mä-
na'añ. ¹³ Coo højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'a
nägoobä, mee'xixieemy højts jaduhñ njaançh tehñ
yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy
nebiä hujts nebiä haayän.

¹⁴ Hermanodøjc, jadúhñhøch mijts njuøøñä nebiä
hamdsoo huungän. Páadyhøch mijts jaduhñ nmä-
gapxy nhane'emy. Cábøch mijts jaduhñ nyajtsähdiu-
na'añ. ¹⁵ Hoy mijts häna'c xjia yajnäihixø'øy nämay ja'a
Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhñ tu'uquiä xtiieedy-
hajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä cooçh mijts
jayøbjat nyajnäihixøøyy coo Jesucristo hajxy tøø xñäh-
ho'túutäm, y coo jadähooc jiuypjøjtägajch.

¹⁶ Jadúhñhøch mijts nja näma'ay cooçh hajxy jaduhñ
xpiähixät.

¹⁷ Y ja'a Timoteo, jadúhñhøch je'e ndsocy nébiøch
nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii
jaduhñ jiaançh tehñ quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy.
Páadyhøch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiøch mijts
jaduhñ xjiahmiejtstä'agät cooçhä Jesucristo nbanøcy.
Wiinduhmyhagájphøchä Jesucristo miädia'agy nyajwi-
ingapxøøyyä maa tsajtøjcän. ¹⁸ Høøch, mobädájpøch
jim nnøcxaambä maa mijtsän coo Dios jaduhñ
miäná'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäbøcy cooc tyi-
jy jaduhñ jim nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy
njaançh tehñ chähgø'øy. Paady hajxy jiaançh tehñ
ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaançh tehñ miä-
na'añ. Pero cooçh jim jaduhñ njaançh nøcxät maa mi-
jtsän, mänitøch jaduhñ jim nhixa'añ pø jaançh tøyhajt
ja'a Diosmäjaa hajxy jiaançh møødä, ja'a hajxy jaduhñ
niguiumáayyabä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy
ja'a Diosmäjaa hajxy jiaançh tehñ miøødä. ²⁰ Je'e
jaduhñ jaançh tehñ choobaatp coo Diosmädia'agy ha-
jxy hoy mgudiúnät. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy
nä'a nägoobä mnä'a xi'ig mnä'a mädiä'agät.
²¹ Nøcxáambøch jim maa mijtsän. Coo mhaxøøgcuh-
dujt hajxy mnajtshixø'øwät, mänitøch hajxy hoy yajxón
nmøødmädiä'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt ha-
jxy nnajtshixø'øwa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coo
hajxy nyajcumädówät.

5 Tøøch nmädoyhaty coo tu'jäya'ay haxøøg jiaançh
tehñ jiatcø'øy maa mijtsän, hoyyä Diosmädia'agy
hajxy mja mäbøcy. Yhamdsoo huudájjac jaduhñ
miøødsänaaby. Ni pøn jaduhñ quia'a jatcø'øy, ni ja'a
cajpä jiuðiøshajxy. ² Hahixøøby jaduhñ coo yø'øya'ay
hajxy mga'a mägu'ughåjñät. Cu mhojy hajxy jaduhñ.
Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a
waamb tøø mnä'ägädä näma'ay. Höchähdiuunnä
jaduhñ coo hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhoyyä coo
hajxy mniguiumayii. ³ Hýhøch jim nga'a jagä hity maa
mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ cooçh mijts

nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coo jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughánät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miøødtsánaabiä. Mänit hajxy myajpádsómät coo hajxy hánajty mhamugø'øy. Diøshøch ja'a cuhdujt jaduhñ xmiooyy cooçh mijts jaduhñ nhané'emät. ⁵ Cab hajxy jim myajméjtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduhñ chaaçhtiuñii ja'a møjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduhñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduhñ ñähwá'adsät ja'a piojpä quiädieey. Mänit jaduhñ jim ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiädaactägátsät, ja'a nWiindsønñháltämbä.

⁶ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajcumáyät. Huuc mädown hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piädaacä harinajooty. Mänit hajxy yajmätijwäditø'øy. Mänitä harina chooy yajtägø'oyii.

⁷ Paadiä craa hajxy mga'a yajméjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduhñ mnä'ä pahíjxpät ja'a haxøøgpä. Jaduhñ mijts jaduhñ mga'a padu'udägóobiät. Hix, tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojháltäm ngädieeyháltäm hajxy xyajnähwáatsäm. ⁸ Jaduhñds je'e, tsøgä haxøøgpä hajxy najtshixø'oyyäm. Tsøgä tøy-hajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyyäm.

⁹ Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnäjaayø'øy coo hajxy mga'a mägu'ughádät ja'a jäya'ayhajxy haxøøg-wädijpä. ¹⁰ Je'eçh jaduhñ nnänøømby pønða'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughádät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød ja'a quepychech hajxy wiingud-sähgøøbiä, møød hajxy jäya'añähwaambejpä, møød hajxy jaduhñ múucäp wädijpä, møødä jäya'ayhajxy mee'tspä. Ni jäya'ay jaduhmbä hajxy mga'a møød-cáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tspicøxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpádsómät maa tsajtøjcän, pønjaty jaduhñ haxøøgwädijpä. Pero cab højts cuhdujt nmøødháltäm maa jäya'aguixøpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøøby nebiä tsaächpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jäya'ay hajxy nbáatäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, møød ja'a jäya'ajie'e hajxy hadsojpä, møød ja'a mee'tspähajxy, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

⁶ Hermanodøjc, coo mijts hánajty mniñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnøcxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnøcxät maa cudu-unghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcø'øy. ² Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo højts jäya'ayhajxy nägøxiä nyajtøy-hajtyegáañäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägátsät. Paady hajxy hánajty jaduhñ ndunáañäm coo Dios hajxy xquiu'ugháltäm. Hoorä, pø myajtøyhajtyegaamby hajxy hánajty jaduhñä, tii hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³ Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegáañämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyéjcämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴ Pø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tii hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy

maa hajxy ca'a mäbøjpä. ⁵ Hoçhähdiuunñä hajxy jaduhñ mjatcø'øy. Jii jajpähänä'cäda'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägø'oyyap ja'a md-siphajxy, hermanodøjc. ⁶ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøpy mniñäxø'øwø'øwø'øjät maa cuduungän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjpä.

⁷ Coo hajxy hánajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hánajty jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ. Maas hoy hit jaduhñ coo pøn xmiägädieeyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät. ⁸ Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniämägädieeyø'øjät, coo hajxy mniäméedsø'øjät, haagä hermanodøjc.

⁹ Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo haxøøghänä'c-hajxy jim quia'a tægø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. Tøy-hajt jaduhñ. Jue'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, ja'a hajxy nimioødtsänáayyabä jabiøcy, møød hajxy quepychech naaxpoch wiingud-sähgøøbiä, møød hajxy wiingjäya'ay tio'oxiøjc møødtsänáabiä, møødä jäya'ay miäya'adiøjc møødtsänáabiä, ¹⁰ møødä mee'tspähajxy, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød hajxy múucäp wädijpä, møød hajxy wi'i quiaixpä, møød hajxy mee'tspä høhñda'agyhaam. Pønjaty jaduhñ jatcøøby, cab hajxy jim tiägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹ Jaduhñ hajxy hijty näje'e mbajtcøøbiä. Pero tøø Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajnähwa'açh ja'a yhEspirituhaam maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsønñháltämbä. Jaduhñä Dios hajxy tøø xpiädäacäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, coo hajxy hoy njäya'ayháltämät nebiä jioot jaduhñ chocy.

¹² Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduhñ myiñ cooc hajxy hotyijatiä ndúunämät nnájxämät. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ xy-hahixø'oyyämät coo hajxy cøxiä wiinä ndúunämät nnájxämät. Y cab hajxy ndehñ yaghanájxämät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhøxhíjxämät. ¹³ Paadiä Dios jøø'xytiøjc caadiøjc hajxy xmióoyyäm coo hajxy jaduhñ ngáayyämät coo hajxy jaduhñ nhúucämät. Pero nä'ä mädøyyä hajxy ngáayyämät nhúucämät, cab hajxy ngaayyhanájxämät. Pero cab jaduhñ ñejpiä pø cáayyäm pø ca'a ngáayyäm; hix, ñä'ägädä yajcuhdägoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädäacäm coo miädia'agy hajxy ngudiúunämät. Pero cabä jioot jaduhñ chocy coo hajxy haxøøg nwädíjtämät. ¹⁴ Nebiä Dios ja'a yHuong yagjujypiøjquiän, jaanä jaduhñ højts xyagjujypiøgáañämbä ja'a miäjaahaam.

¹⁵ Huuc mädown hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsønñháltäm, paady jaduhñ quia'a nä'ägädä hoyyä coo cuhñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät. ¹⁶ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ, coo jäya'ayhajxy ñimioød-ma'awø'øjät, jaduhñä Dios yhixy nebiä tu'ugpä jäya'ayän. Jaduhñds je'e, coo cuhñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät, jaduhñä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jäya'ayän. ¹⁷ Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxämät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjtämät.

¹⁸ Cabä cuhhiṅdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät; haxøøg jaduḅḅ. Hoy hajxy nej cu mja jatcø'ow, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádät. Pero coo cuhhiṅdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduḅḅ. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo Dioshespíritu jii by yhyty mjuøhñdiotyhajxiä. Dios hajxy jaduḅḅ xmiooyy. Jaaya'ay hajxy jaduḅḅ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtúunät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtúnät. ²⁰ Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñähho'tuuty. Paady hajxy hoy mwädítät, jaduḅḅ hajxy myajcähxø'ögät coo Dios miøjjä jiaančhä.

7 Hoorä, tsøg hajxy mädiáacäm waambátyhøch mi-jts xmiäyajtøyy nocyhaam. Hoy hit jaduḅḅ coo ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc quia'a møødtsáná'awät. ² Pero coo hajxy hñajty mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduḅḅ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pøgät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyhap miøødhájpät. ³ Ja'a pøcyjiäya'ay-hajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøødma'awøjät. Cabä cuhdujt hajxy mmøødä maa mhamdsoo ni'xhajxiän. Hiḅ, pø xmiøødma'awaambä mjamiøød jaduḅḅ, naxy mdehḅ miøødmá'awät, cab jaduḅḅ mnim-iøjjø'øgøjät. ⁵ Jaduḅḅ hajxy mnä'ägädä cuhdujthädät coo møjcu'ugong hajxy xñä'a yajtu'udägóyyät. Coo hajxy jaduḅḅ nämetsc mmäná'anät coo Dios hajxy mba'yá'axät, mänit jaduḅḅ yhooyä coo hajxy mga'a nimøødma'awøjät hamiñ haxøpy. Hoorä, coo Dios hajxy hñajty tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimøødmáawägombät. Mänitä møjcu'ugong hajxy jaduḅḅ xquia'a yajtu'udägóyyät.

⁶ Cábøch jaduḅḅ nmäna'añ coo hajxy mädsibø'øbä mbøgät. Nnä'ä móobiøchä cuhdujt jaduḅḅ. ⁷ Maas hoy hit jaduḅḅ coo hajxy jaduḅḅ mnä'ägädä hídät nidiuhḅ nébiøch høøch jaduḅḅ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Näje'e hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy nidiuhḅ nhíjtämät, näje'e caj.

⁸ Jaduḅḅds je'e, pøñ jaduḅḅ nidiuhḅhajpnä, jaduḅḅ ñä'ägädä mähmø'owät nidiuhḅ nébiøch høøch nhitiän. Y jaanä jaduḅḅduhmbä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piøjtägátsät. ⁹ Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduḅḅ coo hajxy mbøgät, coo cuhhiṅdo'oxiøjc hajxy xñä'a yajcuhhínät.

¹⁰ Pero pønjaty jaduḅḅ tøø piøjnä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduḅḅ yhooyä coo to'oxiøjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät. ¹¹ Pero coods jaduḅḅ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiing-pøgät. Maas hoy coo ñihyhap ñä'ägädä nämejtstägátsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduḅḅ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät.

¹² Chámhøch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhøch hädaa; cab jaduḅḅ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pø jii ya'adiøjc tu'ug mäbøjpa, pø cabä tio'oxiøjc miäbøcy, cabä tio'oxiøjc yhøxmádsät pø jaac møødtsäna'awáanäp ja'a tio'oxiøjcäm. ¹³ Jaanä jaduḅḅduhmbä, pø jii to'oxiøjc mäbøjpa, pø cabä ñihyhap miäbøcy, cabä ñihyhap ñähgué'egät pø jaac

møødtsäna'awáanäp ja'a ñihyhápäm. ¹⁴ Coo ya'adiøjc ja'a Diosmädia'agy hñajty quia'a mäbøcy, yaghoyøyyäp je'e ja'a tio'oxiøjcäm je'eguiøxpä coo tio'oxiøjc miäbøcy. Jaanä jaduḅḅduhmbä, coo to'oxiøjc ja'a Diosmädia'agy hñajty quia'a mäbøcy, yaghoyøyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiøxpä coo ñihyhap miäbøcy. Coo hajxy jaduḅḅ yhodiuumä, paadiä yhuunghajxy jaduḅḅ yhodiuumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxøpy nidu'jäya'adiä quia'a mäbøcy, cab hajxy häxøpy yhodiuumäbä. ¹⁵ Pøñ jaduḅḅ mäbøjp, coo jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpa hadsip miäná'anät coo hajxy ñihyøxmádsøjät, ween hajxy jaduḅḅ ñihyøxmächii. Jaduḅḅ jíajcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hiḅ, chojpiä Dios jioot jaduḅḅ coo hajxy hoy nhíjtämät. ¹⁶ Pøñ jaduḅḅ mäbøjp, cab jaduḅḅ yajnajuø'øy pø yajmäbøgaambytiä ja'a jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpa.

¹⁷ Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Jaduḅḅ hajxy jootcuyc njaac híjtämät neby hajxy hñajty nhíjtäm mänaa Dios hajxy xyajnähdiijäm coo hajxy nmädúunämät. Hädaa mädiá'agyhøch homiaajä nya-jnähixøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. ¹⁸ Højts judíos, coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy nd-sähdiúunämät, hoy hajxy nja judíoshájtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä, ni je'ehajxy quia'a tsähdiúnät, hoy hajxy quia'a ja judíoshaty. ¹⁹ Cab jaduḅḅ ñeipjä pø mjudíoshájp, pø caj. Je'e nä'ägädä tsoobaatp coo Dios miädia'agy mgudiúunät. ²⁰ Jaduḅḅ hajxy mjaac hídät neby hajxy hñajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnähdiijän coo miädia'agy hajxy mmäbøjät. ²¹ Näje'e mijts jäya'ay xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduḅḅ mmøjpadá'agät. Pero pø cabä mwiindsøn hajxy xyajtunaanä, ween hajxy xyhøxmajtsnä. ²² Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdiij coo miädia'agy hajxy mmäbøjät, hoyyä jäya'ay hajxy hñajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hiḅ, tøø Jesucristo hajxy xyajnähwáatsäm ja'a nbojphájtäm ja'a ngädieeyhájtäm. Hoorä, pønjaty hñajty ca'a je'ehájtäp jaduḅḅ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnähdiijijän ja'a Diósäm coo miädia'agy hajxy miäbøjät, moonsä hajxy je'e tiúnäp ja'a Jesucristocøxpä. ²³ Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nmäbøjätänä. Cabä jäya'ay miädia'agy hajxy nmäbøjätänä.

²⁴ Jaduḅḅds je'e, hermanodøjc, jaduḅḅ hajxy mjaac hídät neby hajxy hñajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnähdiijän coo miädia'agy hajxy mmäbøjät. Jaduḅḅä Dios hajxy hoy nmädúnät.

²⁵ Myajtøow hajxy jaduḅḅ pø hahixøby jaduḅḅ coo cäxyiihäna'c-hajxy piøgät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jaduḅḅ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero hahixøby jaduḅḅ cooch mijts nmädia'agy xmiäbøjät; hiḅ, Dióshøch jaduḅḅ tøø xyajnähdiij cooch nmädúnät. ²⁶ Pues høøch jaduḅḅ mänaamb coo jaduḅḅ yhahixø'øy coo hajxy mga'a pøgät, je'eguiøxpä coo tsø'ty häyohn wiädijnä jäda'ahaty. ²⁷ Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmádsät. Y pø cabä to'ox-

iøjc mmøødä, ca'a mhøxta'ay. ²⁸ Cab jadhuh yhaxøögä coo mbøgät; y coo cäxyiihäna'c jadhuh piøgät, ni jadhuh quia'a haxøögä. Pero coo hajxy jadhuh piøgät, maas hamäjaa jiuugyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhöch jadhuh nja mäna'añ coo hajxy quia'a pøgät.

²⁹ Hermanodøjc, jue'eçh jadhuh nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiädaactä-gatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunäaṅäm. Jadhuhds je'e, pønjaty to'oxiøjmøød, jadhuh hajxy xyiicta'ag miädiaactä'agät nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy ñädj ñämáañät. ³⁰ Pønjaty jadhuh jootmayhajp, ween hajxy jadhuh quia'a jootmayhajnä. Pønjaty jadhuh xoon-daacp, ween hajxy jadhuh quia'a xoon-daacnä. Y ja'a hajjuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jadhuh yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹ Pønjaty jadhuh yaa tsänaaby häyoob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jadhuh yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy chamñhiixäm, cøxaamb hädaadhuh quiuhdägoyya'añ.

³² Jaduhñhöch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädj mga'a nämáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuhmhajpä, caj tii ñädajy ñämá. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät.

³³ Pero ja'a craa to'oxiøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät. ³⁴ Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaanä jadhuhä cäxyiihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmøødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyä ñä'a tajpy ñä'a maaby.

³⁵ Páadyhöch jadhuh nmäna'añ, mijts jadhuh nja puhbedaan. Caj mijts jadhuh nhane'ema'añ. Pero chójpíøch njoot jadhuh coo hajxy hoy yajxón mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät.

³⁶ Pø jii mhuunghajxy tøø quiäxyiiø'ø, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jadhuh. Cab jadhuh yhaxøögä coo hajxy jadhuh piøgät. ³⁷ Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piøgät, ween hajxy jadhuh quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn miøødä coo miich xyhané'emät maa mhuungcøxpän. ³⁸ Hoy jadhuh coo mhuung myajpøgät. Jaanä hoy jadhuhmbä coo mga'a yajpøgät; cab jadhuh ñejpiä.

³⁹ Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødtsäná'awät. Pero coo ñihyhap yhó'ogät, mänit mabøcy wyiingpøgät pøn jadhuh chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpøgät. ⁴⁰ Pero maas jootcujc yhidät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Høøch jadhuh mänaamb. Ja'a Dioshespíritøch ndiij jadhuh xñajtsapxøøyyäp.

8 Näje'eçh hajxy tøø xmiäyajtø y hoy jadhuh coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Tøyhajt jadhuh coo hajxy nägøxiä tøø nmädoyhajtäm hädaagøxpä. Cab jadhuh yhooyä coo hajxy nmänáañämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuøyyäm. Jadhuhä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo ha-

jxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnimiée'xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäbøjcämät. ² Pøn jadhuh mänaamb cooc tyijy hotyijä jiaty, høhñdaacp jadhuh. Cab jadhuh tiøyyä coo hotyijä jiaty. Ween jadhuh jiaac habøcy. ³ Pønä Dios jadhuh wiingud-sähgøby, ñajuøøbiä Dios jadhuh pøn je'e.

⁴ Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiäacäm pø hoy jadhuh coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Bueno, nna-juøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nnajuøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵ Mayyä jäya'ayhajxy jadhuh miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jadhuh jiaançh wiingudsähgøby. ⁶ Pero højts jadhuh mänaañäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhajtäm. Je'e jadhuh hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuung. Paady hajxy jadhuh xquiunú'xäm xpiädäacäm coo hajxy jadhuh ween wiingudsähgøyyäm. Jadhuh hajxy nmänáañäm coo Jesucristo hajxy nWiindsønñajtäm. Cabä wiingpä hajxy nwiindsønñajtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhajtäm hajxy xquiunú'xäm.

⁷ Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øynä. Y coo hajxy jadhuh chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy yojxyp quepychechwiinduum, jootmayhajp hajxy jadhuh cooc tyijy jadhuh quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jadhuh miäbøcyñä cooc tyijy quepychech jiuuyquiä. ⁸ Nnajuøyyäm hajxy coo Dios quia'a møjpada'agy pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. Cab jadhuh ñejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. ⁹ Pero hoy hajxy nja najuøyyäm jadhuh coo quia'a nejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm, maas hoy hit jadhuh coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jadhuh quia'a nejpiä coo hajxy ndsú'tsämät. ¹⁰ Tsøc mädiäacäm coo miich mnajuø'ø y coo jadhuh quia'a nejpiä coo yø'ø-duhmbä tsu'uch mdsú'udsät. Hoorä, tsøc mänaañäm coo miich yø'øduhmbä tsu'uch hänajty mdsu'uch maa quepychechwiinduumän. Hoorä, coo hermano jadhuh tu'ug xyhíxät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jadhuh quia'a nejpiä coo miich jadhuh mdsú'udsät, wehñdä je'e xpiadsú'tspät. Wehñdä miäná'anät cooc tyijy jadhuh tøø quiädieey coo jadhuh tøø xpiadsu'uch. ¹¹ Y coo jadhuh quiädieeyät, miichä pojpä hänajty mmøød je'eguiøxpä coo miich hänajty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'-tu'udyii ja'a Jesucristäm. ¹² Y coo miichä mähdiøjc jadhuh myajcädieeyät, jadhuh hänajty tøø piaady nejpä miichä Jesucristo hänajty tøø mmägadieeyän. ¹³ Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä cooch høøch yø'øduhmbä tsu'uch ndsu'uch, cábøch jadhuh nnä'ägädä tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'a cädieeyät.

9 Cáboch pøn xyhane'emy, túhñäts. Diøshøch xwyiinguejx, túhñäts. Hamdsoochä Jesucristo nhijxy, túhñäts, ja'a hajxy nWiindsønñajtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmabøjc, túhñäts. ² Näje'e

jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy hõõchä Dios tõõ xquia'a wiinguexy. Pero mmõödä tõyhajt hajxy jaduhñ coochä Dios tõõ xwyiinguexy, je'eguiõxpä cooch mijts nyajmãbõjcy ja'a Diosmädia'agy.

³ Cooch põñ mänaa xñäma'ay cooc tyijy hõõchä Dios tõõ xquia'a wiinguexy, jaduhñhõch naxy nhadsoy:

⁴ Nmõõdhõch ndijy cuhdujt jaduhñ cooch mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiõxpä coochä Diostuung nduñ. ⁵ Ja'a Jesucristo yhuchhajxy, miõödä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädität to'oxiõjmõöd. Jaduhñä Pedro miõõdäbä, mõödä Dioswiinguexypähajxy.

Jaduhñhõch cuhdujt nmõõdäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy hõõch nga'a mõödä.

⁶ Tõgä mmänaamb mijts jaduhñä coo hõjts cuhdujt nga'a mõödä coo hõjts nduung nnajtshixõ'õwät, coo hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, hõõch mõödä Bernabé. Ja'a Diosquexyhajxy nägõxiä, tõõ tiuung hajxy ñajtshixõ'õy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

⁷ Yajmãjuuby hajxy je'e, y jaduhñ hõjts nya-jmãjuyaambä. Hix, yajmãjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a cudsatypcamhajxy, jioõ'xypä tsaatyptsa'am hajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypä meegtsi'tsnõõ hajxy. ⁸ Ca'a yhõõch nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay: "Cabä waj mhaxu-utõõ'õgät coo trigopajc hãnajty tiehñjo'õch." Cooc Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo hõjts nya-jmãjuýät. Hix, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy mõödä tsi-jpãdõjc-hajxy, ñajuõõby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmãjuya'añ. Jaanä jaduhñ hõjtspä, jaduhñ hõjts nya-jmãjuubiät. ¹¹ Cooc hõjts mijtsä Diosmädia'agy tõõ nya-jnähixõ'õy, paady hajxy xmiäjúýät. ¹² Mmãjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may hõjts cuhdujt nmõödä coo hõjts mijts xmiäjúubiät.

Pero cahnä hõjts mänaa nmäna'aññä coo hõjts nya-jmãjuýät. Chopy hõjts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocõxpä, paady hõjts nhity jamiäjuy. ¹³ Pero nmõödä hõjts cuhdujt jaduhñ coo hõjts nyajmãjuýät. Hix, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtõgooty, miõödä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxõõby maa altarän. ¹⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, tõõ Dios yhane'emy coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmãjuýät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä, je'eds hajxy jaduhñ mäjúýäp. ¹⁵ Pero hõõch, cábõch mänaa tõõ nmäna'añ cooch mijts xmiäjúýät. Jaduhñhõch njoot chocy cooch jamiäjuy ndúnät. Y cooch häyaa nnä'ä yuuhó'õgät, cab jaduhñ ñejpiä, nãgõõch hãnajty tõõ nduñ jamiäjuy.

¹⁶ Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiõxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Diõshõch xwyiinguejx cooch nyajwá'xät hõõch; cábõch hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábõch nyajcumaya'añ. Y coochä Diosmädia'agy jaduhñ nga'a yajwá'xät, xya-jcumädówäbõchä Dios jaduhñ. ¹⁷ Cábõch hamdsoojoot ndägõõy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Diõshõch jaduhñ xwyiinguejx cooch miädia'agy nyajwá'xät. Cooch häxõpy tõõ ndägõ'õy hamdsoojoot, mänitõch cu nya-

jmãjuuy. ¹⁸ Jaanõch tehñ xioõndáacpõch jaduhñ coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hõyhõchä cuhdujt nja mõödä cooch cu nyajmãjuuy.

¹⁹ Hix, cooch jaduhñ nduñ jamiäjuy, cábõch põñ xy-hane'emy. Pero chõjpiõch njoot jaduhñ cooch hoy piõñä xyhané'emät, nãgõo Diosmädia'agy hajxy miãbõgät. ²⁰ Cooch jim nhijty maa judiõshajxiän, jaduhñhõch nguhdujthajpã nebiä judiõshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miãbõjcy. Y cooch jim nhijty maa jäya'ayhajxy hãnajty yhane'emyiian ja'a Diosmädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, jaduhñhõch nyaghanehmbä neby hajxy hãnajty yaghanehmbän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miãbõjcy, hõyhõchä cuhdujt nja nmõödä cooch nga'a yaghané'emät. ²¹ Y cooch jim nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a cajpã judiõspä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiuumbä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, jaduhñhõch nguhdujthajpã neby hajxy hãnajty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miãbõjcy. Cábõch nmäna'ana'añ coochä Dios ja'a miädia'agy hãnajty nga'a mãbõjcyä. Hix, nmãbõjcyäbõchä Jesucristo miädia'agy jaduhñ. ²² Y cooch jim nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuõbiä, jaduhñhõch nbaguhdujthajpã neby hajxy hãnajty quiuhdujthatiän, je'eguiõxpä cooch hãnajty nyajnahixõ'õwa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuõ'õwät. Majátyhõch jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cábõchä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miãbõcy. ²³ Páadyhõch jaduhñ nguhdujthaty, jaduhñhõchä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y coochä jäya'ayhajxy may nyajmãbõgät, mänitõch jaduhñ nxoõndá'agät.

²⁴ Cooc jäya'ayhajxy naxy ñiyhõxpäyõ'õgyii, tu'jäya'ay jaduhñ nõcxy quiuhäyõ'õgy, ca'a ñãgõxiä. Tõyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin hõjtshajtäm, coo Diosmädia'agy hajxy nbanõcxäm, naxy hajxy hoy ndehñ quiudiúñämät, jaduhñ hajxy jim nnõcxämät Dioswiinduum. ²⁵ Hõxtahmdsä häyõ'pãdõjc-hajxy, tu'jõjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coo hajxy jaduhñ quiuhäyõ'õgät, túhmäts. Paadiä haxõõgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nãhdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyäp, y cab jaduhñ ñä'ä jecy. Pero hõjtshajtäm, coo Diosmädia'agy hajxy hoy njaanõch tehñ quiudiúñämät, mänit hajxy jaduhñ jim nnõcxämät Dioswiinduum. Jimds hajxy jaduhñ nhíjtämät cõjxta'axiõõ. ²⁶ Ja'a häna'c cuhãyõ'pãdõjc-hajxy, tõyyä hajxy jaduhñ ñä'ä päyõ'õgy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyõ'õgy miaamybiäyõ'õgy. Ja'a boxeadorhajxy jajpã mägox mädeç, cab hajxy jaduhñ ñä'ä yemy ñä'ä wopy. Jaduhñ mäwiinäts hõõch, tu'jõjpiõchä Diosmädia'agy nbanõcxy. ²⁷ Cábõchä haxõõgpä jaduhñ nnä'ägä nãhdoñ. Ngudiúumbiõchä Diosmädia'agy jaanõch tehñ yhoy. Páadyhõchä Dios jim xyajnõcxa'añ maa wyiinduumän. Y cooch jaduhñ hoy nga'a cudiúnät, cábõch jim xyajnõcxät, hõyhõchä jäya'ayhajxy hãnajty tõõ nja yajwiinhixõ'õy.

10 Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a nämä'a jaduhñ quiejxy maa nhaphájtäm maa ndeedyhájtämhajxy hänäjtän, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubøjcy nägøxiä näwiinä. Mänit hajxy nägøxiä ñøñajxy coo Tsaptsmejy paquiä tiøøch. ² Ja'a Moisés hajxy hänäjty näguipxy miøødwädiipy nägøxiä maa joc hajxy hänäjty piawädiätän, maa hajxy ñøñajxiän Tsaptsmejjiooty. ³ Mänitä Dios hajxy miooyä ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaaay nägøxiä. ⁴ Mänitä Dios ja'a tsaa tu'ug ya-jtsäbijty. Mänitä nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nägøxiä ñøøhuucy. Jaduhñ mäwiinäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hiç, puhbéjtäp hajxy hänäjty ja'a Crístäm majaty hajxy hänäjty wiädity. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵ Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nämäy quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiuamaayy. Paady hajxy jim tiu'uho'cy pactuum.

⁶ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coo haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyy. Hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúuñämät. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Mänit hajxy quiaaay yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum." ⁸ Näje'e hajxy haxøøg ji-atcøøyy. Paady hajxy nähii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúuñämät. ⁹ Näje'e Dios hajxy yhiixmajch pø tøyhajt hajxy hänäjty yajcumäadowa'añijäm ja'a Dios. Mänit hajxy chahñchu'tsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúuñämät. ¹⁰ Näje'e hajxy hänäjty jootcuyc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty quia'a mabøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúuñämät. Paady cujaay yhity. Hiç, habáatnäp jaduhñ coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. ¹² Pøñ jaduhñ niñänøømäp coo hamuumdu'joot miäbøcy, naxy tiehñ ñiyajcopcø'øwøøjät coo ñä'ä tu'udägóoyät. ¹³ Mi-jts ja'a møjcu'ugong xjia wi'i yajtu'udägoyyaamb. Hoy piøñä jaduhñ jia yagjatcø'øwa'añii haxøøg. Pero jaduhñä Dios miäna'añ cooc hajxy xpiuhbedáañäm, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedáañäm. Hiç, cabä møjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miäbaady nebiä Dios mäjaa miøødän.

¹⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsähgø'øwät. ¹⁵ Mna-juøøby hajxy jaduhñ cooch tøyhajt nmädia'agy. Hiç, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ. ¹⁶ Coos tsuugay nyagjältäm mänaa vino hajxy nhúucäm, mänitä Dioscujú'uyäp hajxy nyéjcäm. Je'e jaduhñ ñänøømby coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaanç tehñ yaghäooy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm maa hädaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñäguidøøyyäm, je'e jaduhñ ñänøømgumbä coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä

coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm. ¹⁷ Coos tu'ugpä tsajcaagy hajxy ngaamiújcäm, paady hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, hoy hajxy nja nämäyyäm.

¹⁸ Jaduhñä judiøshajxy yhiipä tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy møødä Dios mänaa animal hajxy chu'uçhän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum. ¹⁹ Jadúhñhøch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Jadúhñhøch nmänaambä coo animal quia'a cunuu'xiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. ²⁰ Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cábøch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmøødhíädät tu'ugwiinmahñdy, ja'a møjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä. ²¹ Pø mhu'ugaambiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a møjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaambiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a møjcu'ugongcøxpä. ²² Cab jaduhñ yhooyä coo Dios hajxy nyagjootmä'tämät. Hiç, maas mäjaamøødä Dios que højtshájtäm.

²³ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmøødhájtäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hiç, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyóhyämät. ²⁴ Näje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyówät. Pero maas hoy jaduhñ coo nmädøjc hajxy nbuhbéjtämät.

²⁵ Tsu'udsä tsu'uçh hajxy jaduhñ mädyijaty jim tóo'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy yoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'uçhcøxpä. ²⁶ Hiç, jaduhñä Diosmädia'agy miädia'agy: "Dios jie'e hädaa cøxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän."

²⁷ Coos pøñ hajxy jaduhñ xwiówät mägaabiä, hoy jaduhñ coo hajxy mnøcxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä mabøcy. Y cab hajxy myajtówät pø tøø animal hänäjty quepychechwiinduum yoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'uçhcøxpä. ²⁸ Pero coos pøñ hajxy jaduhñ xyhawáañät coo häna'c yø'ø animal hänäjty tøø yoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduhñ mdsú'udsät, weenä craa jaduhñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáañäbä. Jaduhñä craada'a tiajy miay coo jaduhñ quia'a hoyyä coo yø'øduhmbä tsu'uçh hajxy ndsú't-sämät, ja'a häna'c yojxypä quepychechwiinduum. ²⁹ Ja'a craa tøø xyhawáañäbä, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo wehñdä jiootma'ada'añ. Cábøch jaduhñ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: "Ween yø'ø craa jaduhñ ñä'ä jootma'ady, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coochä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tøø jia yoxy quepychechwiinduum. ³⁰ Haa ca'a, nnämäabiøchä Dios Dioscujú'uyäp coochä tsu'uçh hänäjty tøø ndsu'uçh. Tiiçh yø'ø craa jaduhñ coo xñä'ä nämä'ay cooch nga'a tsú'udsät." ³¹ Jaduhñds je'e,

tsögä mädia'agy hajxy hoy yajxon̄ yajtuuñ yaghjítäm homiädyiibä coo hajxy ngaayy coo hajxy nhúucám. Coo jäya'ay hajxy jaduñ xyhíjxámät coo mädia'agy hajxy hánajty hoy yajxon̄ nyajtuuñ nyaghjítäm homiädyiibä, mänitá Dios hajxy miöjpáda'aga'añ ji-aančpáda'aga'añ. ³² Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxon̄ nyajtuuñ nyaghjítämät homiädyiibä, ni pøn̄ jaduñ quia'a jootmá'adät, ni ja'a judíoshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpá judíoshajpá, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy máböjpá. ³³ Jadúñhøch høøchpá, hoy yajxon̄høchä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiøchä jäya'ayhajxy jaduñ xquiumáyät. Cábøch pøn̄ jaduñ nyagjootma'ady. Hix, chójpiøch njoot jaduñ coo jäya'ayhajxy nägøxiä ñähwá'adsät ja'a piojpá ja'a quiädieeyhajxy. Cábøch njoot chocy cooñ nidiuhñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11 Nébiøchä Jesucristo nbahixiän, jadúñhøch mi-jts xpiahíjxpät.

² Hermanodøjc, xoonđácøch jaduñ cooñ mijts xjahmiejtsta'agy homiänaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiänaajä myajtuñ nebiätühøch hajxy tøø nna-jtscapxøyyäm. ³ Chójpiøch njoot jaduñ coo hajxy mwiinjuø'øwät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsønhájtämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm. Jaanä jaduñä ndo'oxiøjc-hájtäm hajxy xwyiindsønhájtämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm. ⁴ Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øy; ni jaduñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiin-hixø'øwät. ⁵ Jaanä jaduñduhmbä, coo to'oxiøjc-hajxy jilby Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jilby yajwiin-hixø'øwät cuhwa'ads, høchähdiuunä hajxy je'eduhñ. Jaduñ je'eduhñ pi-aady nejpiän yø'ø to'oxiøjc quiuhwaay hajxy yhøxme'xypän. ⁶ Jaduñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'øwa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy, ween hajxy jaduñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxy. ⁷ Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägø'øbiä. Hix, jaduñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuun̄ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduñ quiähxø'øgy coo Dios mājaa jiaanč tehñ miøødä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiähxø'øgy coo ya'adiøjc mājaa miøødäbä. ⁸ Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuun̄, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaač tu'ug piøjcäxä. Mänitá to'oxiøjc yajwa'añguiojjä caačhaam. Jaduñ jim̄ myiñ̄ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero cab jaduñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiojjä ja'a to'oxiøjc quiaačhaam. ⁹ Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuun̄bä. Cab hajxy nmänáañämät coo ya'adiøjc yhädiuun̄ ja'a to'oxiøjc-cøxpä. ¹⁰ Pádiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädítät cuhjuuxy, jaduñ hajxy yajcähxø'øgät coo hajxy yhane'emyii ya'adiøjcäm. Jaduñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim̄ tsajpootypä. ¹¹ Pero jaduñä Dios hajxy jecy xquiunúu'xäm ya'adio'oxy. ¹² Hix, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä ja'a ya'adiøjc quiaačhaam. Jaanä

jaduñduhmbä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc my-iñguia'ay.

¹³ Huuc mäna'an mijts pø hawiinmats jaduñ coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. ¹⁴ Høchähdiuunä jaduñ coo ya'adiøjc quiuhwaayhajxy yoñ̄ yajyéegät. Hoy piøn̄ä jaduñ miäna'añ. ¹⁵ Pero hahixø'øyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduñ coo quiuhwaay hajxy yajyéegät yoñ̄; jaduñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpän. ¹⁶ Jaduñ højts nnä'ägädä yaj-nähixø'øy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduñä hermanohajxy nägøxiä yaj-nähixø'øbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pøn̄jaty jaduñ mänaamb cooc tyijy jaduñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møødä.

¹⁷ Tøøch nmädoyhaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiä-muum mniñäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtäda'a jaduñ. Cab jaduñ yhooyä y cábøch jaduñ ngumay, høyhøch jaduñ nja najuø'øy coo jäya'ayhajxy yhixa'añ pøn̄jaty tøyhajt hoy wädiijp. ²⁰ Coo Jesucristo hánajty yagho'oga'añii, mänitá jiamioød ñämaayy coo hajxy chuugaamiügät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijts, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugø'øy, coo hajxy naxy mdsugaamiucy, cabä Jesucristo hajxy naxy mjahmiech. ²¹ Hanidiuhñ-jaty hajxy naxy mgay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pø jii mmägu'ughajpá caayyøøc hajxy miøødä quia'a møødä. Näje'e hajxy naxy mmu'ugyii. ²² Jim̄ hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamdsoo tøjc-hajxiän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ mjatcø'øy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiä häyoobäya'ay hajxy jaduñ. Cábøch mijts jaduñ nnä'ägädä cumay coo hajxy jaduñ mjatcø'øy.

²³ Hamdsoochä Jesucristo xyaj-nähixø'øyy nébiøch mi-jts tøø nna-jtscapxøyyäm: Hoorä, mänittsuu, coo Jesucristo hánajty tiooga'añii, mänitá Jesucristohajxy tiägø'øyy tsugaabiä møødä jiamioødhajxy. Mänitá Jesucristo tsajcaagy quionø'cy. ²⁴ Mänit Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitá tsajcaagy yhaguidø'øyy. Mänit miänaañ: "Huuc cay hajxy. Høøch nni'x høøch ngopc hädaa. Mi-jtsçøxpøchä häna'c xtioga'añ. Cooñ mijts mänaa xjahmiejtstá'agät, jaduñä tsajcaagy hajxy mgáyät." ²⁵ Y coo hajxy hánajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitá Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänáañgombä: "Cooñ mijts nnähho'tu'udaanä, cooñ nnø'ty nyaghäyowaanä, hawiinjemybiä Dios hajxy xmiøødyajcuhduga'añ. Hoorä, hädaa vino, hijxtahñ jaduñ miähmø'øwa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghooç hädaa vino hajxy mhü'ugy, mänitøch hajxy xjahmiejtstá'agät." ²⁶ Homiänaajä hädaa tsajcaagy hajxy hánajty mgaya'añ, homiänaajä hädaa vino hajxy hánajty mhü'uga'añ, myajcøhxø'py hajxy hánajty coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, wiimbijtagat-saambä Jesucristo. Yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

²⁷ Nebiä Jesucristo jiamioødhajxy miøødcaayy miøød-huuquiän, jadúñhøch hajxy ngaayy, jadúñhøch hajxy

nhúucämbät. Pønjetiä howyihinmahñdy hänäjty ca'a møød coo hänäjty jaduñ quiaya'añ, coo hänäjty jaduñ yhu'uga'añ, haxøøg hajxy jaduñ jiatcø'øy ja'a Jesucristo ñi'xcøxpä ñi'tycøxpä. ²⁸ Jaduhñds je'e, coo hajxy hänäjty mgaya'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänäjty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy jayøjpiä mdehñ ñiñajuø'øwøjät pø howyihinmahñdy hajxy hänäjty mjaančh møød. ²⁹ Pønjaty jaduñ caaby huucp ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy jaduñ quia'a møjpadá'agät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, yajcumädowáanäp hajxy jaduñ. ³⁰ Näje'e hajxy mba'am-bety; näje'e hajxy mga'a majaamøødä. Høxtä näje'e-jaty hajxy jaduñ tøø yho'ogy. Paady hajxy jaduñ mjaty mhabety coo hajxy mga'a møjpada'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. ³¹ Pero cabä Dios hajxy xyajcumädóowämät coo howyihinmahñdy hajxy hänäjty nmøødhájtäm coo hajxy hänäjty ngayáanäm ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänäjty nhu'ugáanäm ja'a Jesucristocøxpä. ³² Paadiä Dios hajxy tähoogaty xyajcumädóowäm, jaduñ hajxy xyajnajuø'øyyäm coo miädia'agy hajxy hänäjty hoy nga'a yajtuunäm. Y coo miädia'agy hajxy hoy nyajtuunämät, cab hajxy jiiby nnä'ä hädáacämät møjcu'uhaam maa jäya'ayhajxy yhäda'aga'añän, ja'a hajxy ca'a mæbøjpä.

³³ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, coo hajxy hänäjty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänäjty mänaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy tu'cuhdugt mdehñ quiaačhóonät. Mniyhahixø'øwøjöp hajxy jaduñ. ³⁴ Pø myähó'cäp hajxy hänäjty, jayøjp hajxy mnä'ägä cáyät maa mdøjc-hajxiän. Jaduhñä Dios hajxy xquia'a yajcumädóowät coo hajxy hänäjty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hänäjty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uch hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Coočh jimñ nñócäxät maa mijtsän, mänitøch jimñ nyajtødiägø'øwät.

12 Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiäcäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, coo hawiingatiä tuung hajxy xmióoyyäm. Naxy hajxy jaduñ mdehñ wyiinjuø'øwät.

² Mnajuøøby hajxy jaduñ, coo Diosmädia'agy hajxy hänäjty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hänäjty mwiingudsähgø'øyñä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy miädia'agy. Jaduhñ hajxy hänäjty mwädity nebiä tu'udägoybän. ³ Huuc wiinjuø'øw hädaa mädia'agy hajxy. Pønjetiä Dioshespíritu jaduñ najtscapxøøyyäp, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg ñänømy. Y pønjetiä Dioshespíritu jaduñ ca'a najtscapxøøyyäp, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsønähjätäm.

⁴ Coo Diostuung hajxy jaduñ ndúunäm, hawiingatiä Diostuung hajxy jaduñ xpiäatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspírituhajtiä hajxy jaduñ xtiuungmóoyyäm. ⁵ Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduñ njaančh túunäm, pero tu'jäya'ayyä hajxy jaduñ nWiindsønähjätäm. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶ Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm coo tiuung hajxy ndúunämät, nebiatiä tiuung hajxy xpiäatäm. ⁷ Paadiä Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiuungmóoyyäm, jaduñ hajxy hoy nnibiuhbéjtämät hamiñ

haxøpy. ⁸ Hix, näje'e hermanohajxy tiuungmo'oyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy quiapx coo hajxy miädiá'agät nebiä jajpä häna'cän. ⁹ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy jiaančh tehñ miäböggät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miäjaamo'oyii nebiä jäya'ay hajxy yajmøcpøggät, ja'a pøjc ja'a híjxäbä. ¹⁰ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyyäbä coo hajxy yhøxcäbät pøn najtsapxøøyyäp ja'a Dioshespíritäm, pøn najtsapxøøyyäp ja'a møjcu'ugóngäm. Näje'e hajxy piadyii coo hajxy quiäpaxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piäatäbä coo hajxy quiapxhoyø'øwät waambatiä hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ¹¹ Haniduhmjatiä Dioshespíritu hajxy xtiuungmóoyyäm, nebiä jioot chocy. Tu'uquä ja'a Dioshespíritu jaduñ.

¹² Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy jaduñ nmøødhájtäm. Jaduhñ mäwiin højtsähjätäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm coo Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm, hoy hajxy nja nämayhájätäm. ¹³ Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduñä Dioshespíritu hajxy xpiädiäcäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møødä judioshajxy, møødä cajpä judioshajxy, møødä jäya'ayhajxy je'ehájätäbä wiinghänä'cäm, møødä jäya'ayhajxy hijpä hawa'adstum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm.

¹⁴ Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmøødhájtäm. ¹⁵ Coods yø'ø tecy jaduñ ñä'ä mäná'anät: "Cábøch tii nmach cábøch tii nnähdoñ nej yø'ø cø'øjän, páadyhöch miich jaduñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduñ ñä'ä tøyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnáxäm ja'a tecy jaduñmbä. ¹⁶ Jaanä jaduñduhmbä, coo yø'ø taatsc jaduñ miänáambät: "Cábøch jaduñ nhixy nej yø'ø wiinän, páadyhöch miich jaduñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduñ ñä'ä tøyäbä; haa ca'a, nyajmädoowäm ja'a taatsc jaduñmbä. ¹⁷ Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájätäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájätäm, cab hajxy häxøpy tii xjijxuugøøyyäm.

¹⁸ Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtäm, paadiä cø'ø ja'a tecy hajxy nmøødhájtäm. ¹⁹ Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájätäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhjätäm. ²⁰ Madiu'u ja'a pajc hajxy nmøødhájätäm ja'a tu'ugpä jäya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcøpc hajxy jaduñ nmøødhájätäm.

²¹ Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cø'ø jaduñ ñämä'awät: "Cábøch miich nyajmaajiaty." Jaanä jaduñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduñ ñämäabiät: "Cábøch miich nyajmaajiaty."

²² Pero nhaagä yajtuungpáatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyä pajc näje'e quia'a jagä møcä. ²³ Cabä ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum nyajcähxø'øgáanäm, paadiä wit hajxy nmøødhájätäm. ²⁴ Pero ja'a nwiin ja'a njøjphajtämhajxy, cab jaduñ ñeipiä coo hajxy nyajcähxø'øcämät. Jaduhñhöch chamñ tøø nmädia'agy nebiä

Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajtámhajxy xquiunúu'xám tu'ughamuum. Hoorä, jaduħn mäwiin højtshájtám, tu'ugmädia'agy hajxy nnimiødthájtám coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcám, coo Jesucristo hajxy näguipxy nWiindsøn'hájtám. Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xám coo hermanodøjc hajxy nwiingudsähgøøyyámät, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. ²⁵Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy nhíjtámät tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nniçhojc coo hajxy nnimiée'xámät hamiñ haxøpy. ²⁶Coo tu'jäya'ay chaaçhpøgät, mänit hajxy nägøxiä njootmayhájtámät. Jaanä jaduhñduhñbä, coo tu'jäya'ay wyiingudsähgø'øwøøjät, mänit hajxy nägøxiä nxoondáacámät.

²⁷Nwiindsøn'hájtámä Jesucristo hajxy nägøxiä pøn-jatiä Diosmädia'agy mabøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunúu'xám. ²⁸Näje'e hermanohajxy tøø tiuungmo'oyii ja'a Diósám. Ja'a Dios quiuguexyhájtábä, je'e hajxy jayøjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, møødä Diosmädia'agy-yajwiinhixøøbiähajxy. Näje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jäya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Näje'e hermanohajxy miäbuhbety. Näje'e hajxy jaduħn miägäpaxy yhane'emy. Näje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápxät.

²⁹Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyhájtám. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xám. Cab hajxy nägøxiä nyajnahixøøyyám. Cab hajxy nägøxiä ndúunäm hoy-yagjuøøñä ja'a Diosmäjaagøxpä. ³⁰Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnáxám. Cab hajxy nägøxiä tøø xpíatám coo ngápaxámät wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpíatám coo hajxy ngapx-hoyøøyyámät waambatiä hermano tøø quiapaxy wiinghayuucjaty. ³¹Tsøgä njoot hajxy pädáacám hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmióoyyám ja'a maas tsoobaatpä. Chámhøçhä mädia'agy hajxy nyajnahixø'øwa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyó'oyät.

13 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xámät, cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy ngudiúunäm, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiáacám madiu'u nebiä jäya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jim jia capxiän tsajpootyp. ²Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xámät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatámät, hoy hajxy cu nja najuøøyyám tii jadäänäp tii tunäänäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsám, hoyyä møcämäjaa hajxy cu nja jaançh tehñ miøødhájtám hoy ñä'a tiigøxpä. ³Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xámät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatámät, hoyyä häyoojäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja móoyyám mäduhñtiä hajxy nmøødhájtám, hoyyä jäya'ay hajxy cu nja nähho'túutám.

⁴Pøñä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduħn yhity. Hoy hajxy jaduħn miädøjc-haty. Cabä hadsocwyiinmahñdy hajxy miøødä. Cab hajxy yajcumaya'añ. ⁵Pøñä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähdiuhñdägoyyä. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy

jiootma'ady, hoy hajxy cøxypänejpä cu jia tunøø.

⁶Cabä haxøøgpä hajxy chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduħn chojpy. ⁷Pøñä miädøjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coo hajxy cøxypänejpä tiunøøjät ja'a miädøjcám, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñäxø'øwø'øy, cab hajxy ñähøønø'øy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägäpaxy, weenä craa ja'a tøø quiädiéeyäbä jaduħn yhuuc wiinmahñmech coo jaduħn tøø quiädieey.

⁸Habaadaamb jaduħn coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a yajwa'xaanä. Habaadaamb jaduħn coo jäya'ayhajxy hánajty quia'a capx quia'a mädia'agaanä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduħn coo quia'a tsoobaadaanä tijatiä jäya'ayhajxy yaa ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nniçhoc nnimiee'xáanäm. ⁹Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyám je'eguiøxpä coo hajxy yaa nhíjtámänä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcám coo hajxy nyajwá'xámät. ¹⁰Habaadaamb jaduħn coo Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuø'øwáanäm, paady hánajty pøn quia'a wäditaanä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹Coo hajxy nmuutsc-hájtámänä, cahnä hajxy hánajty nwiinmahñméjtsám. Pero coo hajxy nmøjjøøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájtänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtám. ¹²Jaduhñ mäwíinäts je'e, coo hajxy yaa nhíjtám hädaa yaabä naaxwiin, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyámänä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájtám. Pero coo hajxy jim nnøcxáanäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhádäänäm neby hajxy je'e xyhixyhájtám. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuø'øwáanäm. ¹³Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhñäm; coo miädia'agy hajxy nmäbøjcámät coo tiøyhajtä, chaads coo Jesucristo hajxy njøbhíxámät coo yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xámät. Hädaa høxhaambä jaduħn maas tsoobaadaamb coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xámät.

14 Naxy hajxy ndehñ ñiçhojc ndehñ ñim-íéé'xámät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp. Jaanä jaduhñduhñbä, tsøgä Dios hajxy nämáayyám coo mäjaa hajxy ween xmióoyyám coo tiuung hajxy jaduħn ndúunämät. Je'e tsoobaatp coo hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ²Näje'e hermanohajxy, coo hajxy hánajty quiapxa'añ tsajtøgooty, cab hajxy howyiinjuøøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduħn miøødmädiaacy, ca'a yhøjtshájtám, je'eguiøxpä coo Dioshajiä wyiinjuø'øy. Cab højts jaduħn nnä'ägädä wiinjuøøyyám. Najtsapxøøyyäp hajxy jaduħn ja'a Diosh-espíritám. Jagooyyä Dios jaduħn ñajuø'øy waambaty hajxy jaduħn miädia'agy. ³Pero coo Diosmädia'agy hajxy ngápaxámät nebiä jäya'ayhajxy jaduħn wyiinjuø'øwät, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxøøyyámät, hoy hajxy jaduħn nmägäp nhané'emät, hoy hajxy jaduħn ngapxmøcpøjcámät. ⁴Pøñ Dioshajiä nä'a møødmädiaacp, je'e mäjaa nidiuhñ móoyyäp nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wi-

injuó'owät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuó'oy waambaty jaduhñ miädia'agy. Pero coo hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxó'oyyämät howyiinjuó'owät, mänit hajxy miäjaamo'owó'jät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy jiaac wiinjuó'owät.

⁵ Maas tsoobaatp jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy ngáp'ämät howyiinjuó'owät; jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuó'owät, ja'a hajxy mädoobä. Hoy hit jaduhñ coo Dioshajtiä hajxy nägøxiä mmøødmädiá'agät. Mänit mäbøcy yhojó'owät coo hajxy mngapxhoyó'owät, jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuó'owät. ⁶ Hermanodøjc, coočhä Dioshajtiä nnä'ä møødmädiá'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuó'owät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiinjuó'owät coočhä mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiin-hixó'owät nebiätyhøchä Dios ja'a miädia'agy hñajty xñajtsapxø'oyyä.

⁷ Høxtáhñädsä xuuxpädøjc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, naagoodä hajxy nøcxy ñä'ä yajxu'uxy ñä'ä yajpøgø'oy, y cab hoy yajmädooy. ⁸ Jaanä jaduhñ-duhñbä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta hoy quia'a yajxú'uxät, cabä jiamiøødhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'ä hiñybiäyø'og nø'ø maamybiäyø'ogäp hajxy jaduhñ. ⁹ Jaduhñ mäwíinäts højtshajtäm, coo Dioshajtiä hajxy nmøødmädiáacämät, cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuó'oyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'ä capx nnä'ä mädiáacämät. ¹⁰ Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngáp'äm hädaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuó'oyyäm. ¹¹ Y coo mädia'agy hajxy hamiñ haxøpy nga'a nniwyiinjuó'oyyämät hawiingaty, cab hajxy jaduhñ hoy nniwiinjuó'oyyämät.

¹² Jaduhñ mäwíinäts mijts, mjaançh tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshespíritu hajxy xtiunngmó'owät. Y myujwá'anäp ja'a tuunng hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanodøjc hajxy maas hoy myajwiingapxó'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuó'owät.

¹³ Jaduhñds je'e, pøñ jaduhñ howyiinjuó'owät ca'a capxp ca'a mädiacp, weenä Dios jaduhñ ñäma'ay coo miäjaamo'owó'jät nebiä miädia'agy quiapxhoyó'owät.

¹⁴ Coo Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä, cab hajxy nwiinjuó'oyyämät, hoy hajxy cu nja mädiáacäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuó'oyyäm.

¹⁵ Jaduhñds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuó'owät. Tsøcxä Dioshøy hajxy høøwäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuó'owät. ¹⁶ Coo Dios hajxy nnämäayyämät "Dioscujú'uyäp", ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä, cab hajxy hamdsoo nwiinjuó'oyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e hajxy jaduhñ quia'a wiinjuó'owät. Y cab hajxy hoy piamaná'anät "Dioscujú'uyäp." ¹⁷ Hoyyä Dios hajxy yajxón cu nja nämáayyäm "Dioscujú'uyäp", ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuó'owät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuó'owät.

¹⁸ Høøch, nnämäabiøchä Dios "Dioscujú'uyäp"

je'eguiøxpä cooč pøñ jaduhñ xquia'a najtspaadø'oy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä. ¹⁹ Pero maa hajxy nhamugó'oyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ cooč howyiinjuó'owät ngáp'ät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduhñ jiaty tsoobáadät cooč hayuuc-haamby ngáp'ät ja'a Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. Hix, cooč howyiinjuó'owät ngáp'ät, wyiinjuó'owäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jadúhñhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxó'owät.

²⁰ Hermanodøjc, tsøg hädaa mädia'agy hajxy hoy wiinjuó'oyyäm nebiä møjhäna'c-hajxy hoy wyiinjuó'oyän. Yø'ø pigäna'c-hajxy, cahñä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahñä haxøøgpä hajxy yhixy yhabaadyñä.

²¹ Jaduhñä Diosmädia'agy jecy miänaañ: "Ja'a judíosahjxy, cábøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä.

Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judíosahjxiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añii wiinghayuuc-haamby. Pero ni jadúhñhøchä nmädia'agy hajxy

xquia'a mäbøgaanä, nøñä Dios miäna'añ." ²² Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngáp'äm, ja'a

Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä, ca'a jie'eguiøxpä ja'a jäya'ay-hajxy ja'a Diosmädia'agy mäbøjpä. Coo hajxy naxy ngáp'äm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä, jaduhñä Dios hijxtahñd xii yecy coo jäya'ay

tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Pero coo Diosmädia'agy hajxy naxy ngáp'äm howyiinjuó'owät, jaduhñä Dios hijxtahñd xii yecy coo jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ,

ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ²³ Hix, coo hajxy nägøxiä ngáp'ämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä maa hajxy hñajty

nhamugó'oyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, y coo jäya'ayhajxy jim tiägó'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, jaduhñda'a hajxy miäná'anät cooc tyijy hajxy nguhññäm. ²⁴ Pero coo

Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngáp'ämät howyiinjuó'owät, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuó'owät, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehñ wyiin-

mahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyyä ñiñajuó'owø'owätiä coo hajxy hñajty hoy tøø quia'a jäya'ay-haty. Mänit hajxy jaduhñ jyicädá'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehñ wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy yhuuc tehñ miäná'anät coo Dios hajxy hñajty tøy xji-

aançh tehñ miøødhjätäm. ²⁶ Hermanodøjc, maa hajxy nhamugó'oyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsøg hajxy yajxón yagjajtäm nägøxiä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy

maas hoy nmaas mäbøjcämät. Naje'e Dioshøy hajxy yhøwa'añ. Naje'e hajxy yajnahixø'owa'añ. Naje'e hajxy miädia'aga'añ waambatiä Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø ñajtsapxø'oyii ja'a Diósäm. Naje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä. Y naje'e hermanohajxy quiapxhoyó'owa'añ waambatiä hermanohajxy hñajty tøø quiapxy ja'a

hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä. ²⁷ Coo hajxy mänaa ngáp'ämät ja'a hayuuc-haamby ja'a

hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuó'owätiä.

²⁷ Coo hajxy mänaa ngáp'ämät ja'a hayuuc-haamby ja'a

Dioshajtiä wyiinjuøbiä maa hajxy hñajty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingud-sähgøøbiä, nämetšyä nädägøøquiä hajxy ngápšämät haniduihmjaty. Mänitä hermano tu'jäya'ay xquiapx-hoyøøyyämät. ²⁸ Pero pø cabä hermanohajxy jim nä-je'e jiaty capxhoyø'ow, mejor ween hajxy jim nga'a nä'ägädä cápxämät tsajtøgooty ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøby. Wiingtuum hajxy nøcxynnä'ägädä cápxämät jaduhñ haniduihmjaty. Xmiädóowämäp ja'a Dios hajxy jaduhñ. ²⁹ Jaanä jaduhñduhmä, coo hermanohajxy hñajty quiapx-a'añ waamбаты hajxy hñajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, ween hajxy nämetšyä nädägøøquiä quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jibä, mänit hajxy jaduhñ miäná'anät pø tøø hajxy hoy miädooy, pø caj. ³⁰ Y coo wiinghermano hñajty quiapxa'añ waamбаты hñajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, weenä hermano yhuuc hamoñ, ja'a hñajty capxpä. ³¹ Haniduihmjaty hajxy ngápšämät nägøxiä waambatiä Dios hajxy hñajty xñajtsapxøøyyäm. Jaduhñ hajxy nägøxiä maas hoy nhabøjcämät; jaduhñ hajxy nägøxiä nniguiapxwíjämät. ³² Hiç, coo miich hñajty mgapxa'añ waamбаты miichä Dios hñajty xñajtsapxø'øwaanä, mänit mgápšät coo hñajty tøø xyhabaata. ³³ Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy haniduihmjaty ngápšämät. Cab jaduhñ quiumay coo hajxy nägøxiä nxiicmujc nmädiaacmújcämät tsajtøgooty.

Cab jaduhñ yhooyä coo to'oxiøjc-hajxy jiby quiápxät tsajtøgooty maa Dios hajxy hñajty nwiingud-sähgøøyyämän. Cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo hajxy jiby quiápxät. Jaduhñä hermanohajxy nägøxiä quiuhdujthaty wiinduhmyhagajpt. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miädia'agymiäbøgät. ³⁵ Höchähdiuunä jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy jiby quiápxät tsajtøgooty. Pø cabä Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø wyiinjuø'oy tsajtøgooty, jimä ñihyhap hajxy miäyajtówät maa yhamdsoo tøgootyhajxiän.

³⁶ Jaduhñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä miäna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jiby quia'a capx quia'a mädiá'agät tsajtøgooty nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduhñ mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷ Nébiøch cham ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduhñ. Naxy hajxy jaduhñ mdehm miäbøgät, pøn-jaty jaduhñ niñänøømäp coo Dios hajxy ñajtsapxøøyyäxä, coo Dioshespíritu piuhbodyii. ³⁸ Pøn-jaty hajxy jaduhñ ca'a mabøgaamb, cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añii.

³⁹ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsögä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehngajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxøøyyämät. Jaduhñä miädia'agy hajxy hoy nyajwá'xämät. Pøn jaduhñ capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøbiä, ween hajxy jaduhñ quiapxy, ween hajxy jaduhñ miädia'agy. ⁴⁰ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxon yagjáltäm tsajtøgooty.

15 Hermanodøjc, tsög hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm.

Jaduhñhöch mijts tøø nyajwiingapxø'oy. Tøø hajxy jaduhñ nmäbøjcäm. Coo hajxy tehngajnä nmäbøjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jim nõcxämät Dioswiinduum. Pero coo hajxy jaduhñ nga'a mäbøjcämät, cab hajxy jim nnä'ägädä nõcxämät.

³ Jaduhñhöch mijts tøø nyajwiingapxø'oy nebiáty-höchä Dios tøø xñajtsapxøøyyä. Jaanç tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduhñ. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpa ngädieey-hájtäm hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁴ Coo Jesucristo hñajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'oy. Mänit hoy jiuyp-iøjtägach cumaaxc. Jaduhñ jim myiñgombä cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'oy. Mänitä Jesucristo hoy wyiin-guhixøøyyägumbä ja'a jiamiødhajxy, ja'a nämajmet-späjäya'ayhajxy. ⁶ Mänit hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Nä-je'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñamayyä. ⁷ Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a jiamiødha-jxy nägøxiä.

⁸ Höch, höxháamhöchä Jesucristo njaac tehñ yhi-jxy. Pero cábøch mähdiøjc jaduhñ nnä'ägädä tsoobaady. ⁹ Cáboch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscuguexypä cuhdujt hajxy møc jiaanç tehñ miøødän. Cáboch mähdiøjc nhawiinmatsä cooch mähdiøjc jaduhñ nniñänøømøjät cooch Dios xquiuguexyhajpä. Hiç, haxøøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaächpøjpiøchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädi-a'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰ Pero coochä Dios xji-aanç cuguexyhaty, páadyhöch jaduhñ xpiuhbety. Hóyhøch nduñ. Maas máyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhöch que ja'a Dios quiuguexypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jimä. Ca'a yhöøch jaduhñ tøø nnä'a piy ngopcóotyhöch; Dióshøchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jaduhñhöchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹ Pero cab jaduhñ ñejpiä pøn-jaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'oy, pø höøch, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäbøcy.

¹² Jaduhñ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuyp-iøjtägajch coo hñajty tøø yho'ogy. Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ quia'a mäbøcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juyp-iøga'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ ñä'a møødä. ¹³ Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuyp-iøga'añ, cabä Jesucristo cu jiuyp-iøjcy. ¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juyp-iøcy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduhñ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mäbøcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady. ¹⁵ Jaduhñ højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjuyp-iøjcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä, höhñdaacp højts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hiç, pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuyp-iøga'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagju-

jiypijcy. ¹⁶ Pø cab häxøpy jaduħn tiøyyä coo ho'ogu-
iäya'ayhajxy jiuypijøga'añ, cabä Jesucristo cu jiuypijøj-
cy. ¹⁷ Y coo Jesucristo cu quia'a juypijøjcy, cabä mädi-
a'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäbøjcam. Y
cabä nbojpä ngädieeyhajxy häxøpy ñähwáatsäm. ¹⁸ Y
tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy
møjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäbøc ja'a Jesucristo
miädia'agy. ¹⁹ Coo Jesucristo cu quia'a juypijøjcy, cab
hajxy häxøpy jim nnøcxáaṅäm tsajpootyp. Tøø hajxy
häxøpy nniwiiinhøhṅäm hamiñ haxøpy. Hoñäxuu'tsnä
jäya'ay hajxy häxøpy xyhijxäm.

²⁰ Pero tøyhajt jaduħn coo Jesucristo jiuypijøjtägajch.
Jayøjp je'e jiuypijøjtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juyp-
iøgáaṅäm. ²¹ Tu'jäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä
naaxwiin, ja'a craa Adánhájtäbä. Paadiä Adán jecy
yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a cudiuṅä. Y
jaanä jaduħnduhmbä, tu'jäya'ay jiuypijøjtsohñ; ja'a Je-
sucristo je'e. ²² Ja'a Adán, højts nhaphajt ndeedy-
hájtäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogáaṅäm. Y
jaanä jaduħnduhmbä, nägøxiä hajxy njuypijøgáaṅäm-
bä, pønjatia Jesucristo miädia'agy mäbøjcap. ²³ Coo Je-
sucristo hänajty tøø jiuypijøjtägach, mänit jim ñøcx-
combä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøøyy
hanehmbä. Y coo yaa quiädaactägátsät hädaa yaabä
naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypijøjtägat-
sa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty tøø
miäbøjcabä. ²⁴ Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ.
Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quiuhdujthajxy
piøgáaṅäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'o-
gaṅnä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt
yajcø'dägø'øwa'añ neby jäda'ahaty yhane'emiän.
Mänitä naaxwiimbä wyiimbidaaṅnä: ²⁷ "Tøø Dios ja'a
Jesucristo cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä
yhané'emät." Nømä Diosmädia'agy jecy miänaañ.
Mänit jaduħn tiøjjajty mänaa Jesucristo tiägø'øyän
jäya'ayhanehmbä. Pero cabä Diosmädia'agy jecy miä-
naañ coo Dios yaghane'emy. Hiṅ, jaaya'ayä cuhdujt
yejc coo Jesucristo jäya'ay cøxiä yhané'emät. ²⁸ Coo Je-
sucristo ja'a miädsip hänajty tøø quia'a cøxy yajmäjä-
da'agy, mänitä Tieedy cuhdujt quiøxy ya-
jcø'dägø'øwa'añ mäduhñtiä cuhdujt hänajty tøø
mio'oyii. Jaduħnä Jesucristo yhane'ema'añii ja'a
Tiéediäm. Jaduħnä Dios cøxiä yhane'ema'añ.

²⁹ Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.
Pø cab häxøpy jaduħn tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy
jiuypijøga'añ, tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduħn coo ñäbe-
ty ho'oguiäya'aguiøxpä.

³⁰ Nmäbøjpy højts jaduħn coo hajxy njuypijøgáaṅäm,
paady højts nga'a möjpäda'agy, hoy højts nja wädity
mäjahñdium homiänaaja. ³¹ Cooch nmäna'añ cooch
jaduħn nwädity mäjahñdium, je'ečh jaduħn
nnänøømby coochä ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia wi'i
yagho'oga'añ homiänaaja. Hermanodøjc, tehñ tiøyha-
jt jaduħn cooch nxooṅda'agy mijtsøxpä, je'eguiøxpä
coo Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjca, ja'a hajxy
nWiindsønhájtämbä. Hoorä, jaanä tøyhajt je'eduhmbä
cooch nwädity mäjahñdium homiänaaja. ³² Tøøchä
ca'awiindøyhäna'c-hajxy mayhooc xjia wi'i yagho'o-

ga'añ yaa Efeso ja'a Diosmädia'aguiøxpä. Cooch
häxøpy nga'a mäbøcy coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypijø-
ga'añ, cábøchä Diosmädia'agy häxøpy nyajwa'xy. Coo
häxøpy jaduħn quia'a tøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy ji-
uypijøga'añ, cu nmänáaṅäm hajxy jaduħn: "Tsøg hajxy
jaac cáayyäm, tsøg hajxy jaac húucäm, coo hajxy ja-
boom nho'ogáaṅäm."

³³ Cab hajxy myajwiinhøñät. Cab hajxy mmøødwädi-
jmúgät ja'a häna'c-hajxy mänaambä cooc tyijy ho'ogu-
iäya'ayhajxy quia'a juypijøga'añ coo hajxy jaduħn xyaj-
tu'udägóyyät. ³⁴ Najtshixø'øw yø'ø mhaxøøgcuhdujt
hajxy. Hoy hajxy myohy, hoy hajxy mnáxnät. Näje'e
yø'ø mjamiøødhajxy quia'a mäbøcyñä ja'a Diosmädi-
a'agy. Hočhähdiiuṅnä je'eduhñ.

³⁵ Näje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ: "Nebiä ho'ogu-
iäya'ayhajxy jiuypijøga'añ. Tii ni'x tii copc hajxy miøød-
hadaamby." ³⁶ Hoy piøñä jaduħn ñajuø'ø. Coo mädyii
tøømd mni'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduħn piu'udy; pø
caj, cab jaduħn ñä'ä muxy. ³⁷ Y ja'a tøømd jaduħmbä,
coo mni'ibät, wiing jaduħn jiajnä coo miuxy. ³⁸ Dios
jaduħn tøø wyiinmay nebiatiä tøømd jiädät. Wiingatiä
tøømd quiunuu'xy. ³⁹ Jaanä wiingatiä Dios ja'a nni'x
ja'a ngopc-hajxy xquiunú'xämbä. Y wiingatiä animal
ñi'x quiopc-hajxy quiunú'xäxäbä, møødä animalhajxy
ja'a tøødstuum tsänaabiä, møødä muuxyhajxy,
møødä hacxhajxy. ⁴⁰ Ja'a hajxy jim hijpä tsajtcøxp, wi-
ing hajxy jaduħn quiähxø'øgy. Cab hajxy jaduħn
quiähxø'øgy neby hajxy yaa quiähxø'øguiän, ja'a hajxy
yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin. ⁴¹ Haagä hajajp ja'a
xøø møødä po'o møødä madsa'a, pero haagä wiingaty
yhajajy. Jaanä jaduħn ja'a madsa'abä, haagä wiingaty
yhajajp. ⁴² Jaduħn mäwínäts højtshájtäm, coo hajxy
nho'c coo hajxy ndägóoyyäm, cabä mäjaa hajxy
nmøødhájtänä. Mänit hajxy nøcxy nnaaxtägøøyyänä.
Ja'a naaxni'x ja'a naaxcopc jaduħn naaxtägøøby. Mänit
hajxy ngøxy yajxee'xtúutänä jutjooty. Mänit hajxy
njájtänä hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo yaa quiä-
daactägatsáaṅgombä hädaa yaabä naaxwiin, mänit
hajxy njuypijøjtägatsáaṅgombä, coo hajxy hänajty
tøø nho'c coo hajxy hänajty tøø ndägóoyyäm. Wiing
hajxy jaduħn njadääṅänä coo hajxy jim nnøcxáaṅänä
Dioswiinduum. Hoy yajxón hajxy hänajty njadääṅäm
haagä mäjaamøød. Y cab hajxy hänajty mänaa nho'tä-
gatsáaṅänä. Wiing hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä
naaxwiin; wiing hajxy hänajty jim nhidääṅänä Dioswi-
induum.

⁴⁵ Jaduħnä Diosmädia'agy miäna'añ: "Coo Adán
jaduħn quiunuu'xtsohñä, mänitä jugyhajt miooyyä."
Pero coo Jesucristo jiuypijøjtägajch, paadiä tøyhajt ha-
jxy nmøødhájtäm coo hajxy nbajuypijøjtägatsáaṅäm-
bä. ⁴⁶ Jawyiin hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin.
Coo hajxy njuypijøjtägatsáaṅäm, mänit hajxy jim
nnøcxáaṅäm Dioswiinduum. ⁴⁷ Ja'a craa Adánhájtäbä,
jecy je'eduhñ quiunuu'xtsohñä naaxoc-haam. Yaa
jaduħn jecy chänaabiä hädaa yaabä naaxwiin. Jaanä
jaduħn højtshájtämbä, naaxoc hajxy nni'xhájtäm
ngopc-hájtäm nebiä Adángän. Hiṅ, je'e højts nhaphajt
ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo, jim je'eduhñ choññ

tsajpootyp. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujypigáanäm, pønjataiä miädi-a'agy hánajty tøø miäbøjcä. Jaduhñ hajxy jim nhidáanäm tsajpootyp nebiä Jesucristo jim yhitiän.

⁵⁰ Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy, cab hajxy jim hoy nnócxämät Dioswiinduum ni'xcopcmøød nebiä nni'xä ngopc hajxy yaa nmøødhájtäm hädaa yaabä naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy nho'og coo hajxy ndä-goyyáanäm. Coo hajxy ndägájtämät nebiä Jesucristo yhitiän, mänit mäböcy hajxy jim nnócxämät tsajpootyp. ⁵¹ Huuc mäadow hajxy nébiøchä Dios jaduhñ xñajtsapxøyyä. Coo Jesucristo quiädaactägatsa'añ, cahnä hajxy hánajty nägøxiä nho'c ndägóoyyäm. Näje'e hajxy hánajty njújqüiämnä. Pero nägøxiä hajxy ndägatsáanäm, møødä jucyipiä møødä ho'ogypiä. ⁵² Nägooyyä Diosmoonsä ja'a corneta hánajty høxhaam jiaac yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä, mänitiä ho'oguiäya'ayhajxy jiujypijtagatsa'añ. Cab hajxy hánajty mänaa yho'tägatsaanä. Mänitiä hajxy nägøxiä ndägatsáanäm, møødä hajxy hánajty yaabä jucyipiä, møødä hajxy hánajty tøø yhó'oguiäbä. ⁵³ Hädaa naaxni'x hajxy nmøødhájtämbä, nä'ägädä ho'og nä'ägädä tagoyyáanäm hajxy jaduhñ. Tsipøxp hädaa nni'x hädaa ngopc-hajxy tiägatsáanäm, mänit hajxy jim nnócxáanäm Dioswiinduum. Y cab hajxy hánajty nho'tägatsáanänä ni mänaa. ⁵⁴ Y coo hajxy jaduhñ njadáanäm, mänitiä Diosmädia'agy tiøjiada'añ coo jaduhñ miäna'añ: "Cabä jäya'ayhajxy hánajty mänaa yho'og tiägoyyáanä." Coo Jesucristo hajxy tøø xñäh-ho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm møjcu'uhaam. ⁵⁵ Y coo hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä coo hajxy hánajty nho'ogáanäm. ⁵⁶ Hoorä, coo Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a cudiúunäm, paady hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. ⁵⁷ Tsögä Dios hajxy nämáayyäm "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. Coo hajxy xñähho'túutäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agáanäm møjcu'uhaam.

⁵⁸ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsög hajxy hoy túunäm hamuumdu'joot ja'a Dioscøxpä. Cabä miädi-a'agy hajxy mänaa nnajtshixøyyämät, howyiaambatiä jäya'ay hajxy cu xjia nämáayyäm. Nnajuøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xpiuhbedáanäm.

16 Mguexaambiä xädø'øñ hajxy jim Judeanaaxooty maa hermanodøjc-hajxiän. Jaduhñ hajxy myajmúpät nébiøchä hermanodøjc-hajxy nhanehmy jim Galacianaaxooty. ² Näxøøbaadiä xädø'øñ hajxy mbuhgónät mäduhñtiä hajxy hánajty tøø mguduñ. Hawiing hajxy jaduhñ myaghídat. Mänitøch hajxy xmió'owät cooch jim nmédsät maa mijtsän neby hajxy jaduhñ mänit møc hadø'øchä mga'a wädijtagät. ³ Mänitiä hermano hajxy mwiimbíwät pønjátyhøchä xädø'øñ hánajty nyajmägüexaamby jim Jerusalén maa hermanodøjc-hajxiän. Nocymiøød hajxy ñócxät nebiä

hermanohajxy jim ñajuø'owät cooch hánajty tøø nguexy. ⁴ Pø hahixøøby hánajty cooch jim nnócxät, mänitøch hajxy xpianócxät.

⁵ Cooch hánajty jim nnócxä'añ Corintos, tu'unaaxáambøch jim Macedonia. ⁶ Coo Dios jaduhñ miäná'anät, jégäbøch jim maa mijtsän. Wéhñdøch jim nga'a tsoj wiimbídat høxtä coo tøøchpoj hánajty tøø ñaxy. Jaduhñhøch mijts jejcy nguhíxät. Jaduhñhøch hajxy xpiuhbedät majátyhøch hánajty njaac wädita'añ. ⁸ Pero cábøch yaa ndsoj tu'ubøga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostésxøø hánajty tøø yhabaady, mänitøch ndu'ubøga'añ. ⁹ Hix, jaançh tehñ miäbøgaambä jäya'ayhajxy yaa, hóyhøch nmädsiphajxy jia nämayyä.

¹⁰ Coo Timoteo jim miédsät maa mijtsän, hoy yajxón hajxy myajmédsät. Hix, jaduhñä Diostuunng tiuumbä nébiøch nduñän. ¹¹ Cab hajxy jaduhñ mbéxät. Mbuhbedäp hajxy jaduhñ nebiaduhñ jootcujc jiaac mínät yaa maaçh høøchän. Nja wi'i jøbhiixyp højts yaa møødä hermanodøjc-hajxy.

¹² Y ja'a hermano Apolos, nja manuu'xtáac-høch je'e coo hermanodøjc cu miøødnøcxy maa mijtsän, pero cab jäda'a tiehñ ñøcxa'añ. Coo ñäbaadø'øwáanäxä, mänitnác hánajty ñøcxa'añ.

¹³ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøñ mdsähgø'owät. Mmee'xtügäp hajxy. ¹⁴ Mniçhoc mnimiee'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot.

¹⁵ Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøjp miäbøjtsohñ jim Acayanaaxooty, møødä yhuung møødä tio'oxy. Jimä hermanodøjc hajxy piuhbety. ¹⁶ Jaduhñhøchä njoot chocy coo hajxy mbahix mbadúnät nebiä Estéfanashajxy tiuñän. ¹⁷ Xoonðáacpøch jaduhñ coo Estéfanashajxy tøø miech møødä Fortunato møødä Acaico. Nnäjootmayhájpjøch mijts coo hajxy mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy tøø miech, paady cábøch njootmayhajnä. ¹⁸ Tøøchä njoot hajxy xyajmøcpøjcä. Jaduhñhøchä mjoothajxy nyajmøcpøgáanäbä. Mnajuø'owäp hajxy jaduhñ coo Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹ Mijtsä hermanodøjc-hajxy xyajpoo'xp ja'a hajxy jim tsánaabiä Asianaaxooty. Xyajpoo'xp mijtsä Aquilaha-jxypä ja'a Dioscøxpä, møødä Priscila, møødä hermanodøjc-hajxy jim hamugøøbiä Dioswiingudsähgøøbiä maa tiøjc-hajxiän. ²⁰ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy yajxón hajxy mniyajpoo'xøøjät.

²¹ Nhamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy njahmiay, høøch Pablo.

²² Pøñä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä, ween haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsón, miñ hadø'øchä.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. ²⁴ Nd-søjpiøch mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä. Amén.

2 Corintios

1 Høöch Pablo hädaa nocy njahby. Jesucristöch tøø xwyiinguexy coöch ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb coöch nyajwá'xät. Ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmáhñdyhøch je'e xmiøødhity coöch hädaa nocy njaay. Mijts hädaa nocy nyajnaguet-aamby pønjaty Diosmädia'agymiäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Corinto, møød maa ja'a naax xiøhatiän Acaya wiinduhmyhagajpt. ²Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy møødä Jesucristo. Dios hajxy nDeedyhajtäm. Jesucristo hajxy nWiindsønñajtäm. ³Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy tehngajnä nämáayyäm Dioscujú'uyäp. Ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Jaançh tehñ yhojoot ja'a Dios miøød. Xjiootcapxmøcpøjcäm hajxy homiänaajä, ⁴ hoy ñebiaty hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Paady hajxy jaduhñ xjiootcapxmøcpøjcäm, jaduhñ hajxy hoy njootcapxmøcpøjtägájtämd pønjaty häyohmbaatp. ⁵ Hix, nebiä Jesucristo chaächpøjquiän, jaanä jaduhñ hajxy ndsaaçhpøjcämbä. Y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøød-híjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xjiaançh tehñ jiootcapxmøcpøjcäm. ⁶ Coo højts ndsaaçhpøcy, mänit højts Dios xjiootcapxmøcpøcy. Y jaduhñ mijts njootcapxmøcpøjtägajtspä. Y jaduhñ mijts Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Coo mijts mdsaaçhpøjpät neby højts ndsaaçhpøquiän, mänit mijts njootcapxmøcpøgät neby hajxy jaduhñ hoy mmee'xtügät. ⁷ Nnajuøøby højts coo mijts mmee'xtuga'añ, coo mijts Dios xjiootcapxmøcpøga'añ, hoy miäduhñtiä mijts cu mja tsaächpøc neby højts ndsaaçhpøquiän. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduhñ. ⁸ Mägu'ughajpædøjc, chojpy højts njoot coo hajxy mnajuø'øwät nebiaty højts jim ndsaaçhpøjcy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Asia. Hanaxiä højts jim njajty nhabejty. Jaançh tehñ jiootmayhajt højts hänajty. Høxtä mänaañ højts jaduhñ coo ndijy højts hänajty jim nho'oga'añ, ⁹ coo ndijy häna'c hänajty tøø quiojyquiapxytiun coo højts hänajty xyagho'oga'añ. Paady højts jaduhñ njajty nhabejty, jaduhñ højts nnajuø'øwät coo jagooyyä Dios xñäwá'anät, cab højts hamdsoo hoy nniñäwa'anøøjät. Haa ca'a, Dios jaduhñ yagjujypiøjtägajtsp ja'a tøø yhó'oguiäbä. ¹⁰ Xñäwaañ højts ja'a Dios coo højts häna'c hänajty jim xjia yagho'oga'añ. Homiänaajä højts jaduhñ xñäwa'ana'añ. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduhñ. ¹¹ Naxy mijts ja'a Dios mdehñ pi-a'yá'axät maa højtsøxpän. Jaduhñ højts mijts hoy xpiuhbédät. Coo jäya'ayhajxy nämay Dyiospa'yá'axät maa højtsøxpän, mänit højts ja'a Dios xñäwa'ana'añ, mänitä jäya'ay ja'a Dios hajxy nämay ñäma'awa'añ

“Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo højts Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy.

¹² Jootcujc højts nnijäwø'øyii coo højts hoy tøø njäya'ayhaty maa mijtsän hädaa yaabä naaxwiin. Dios højts jaduhñ xpiädaac coo højts hoy njäya'ayhädät. Jaaya'ay højts xyhixp coo højts hoy njaançh jäya'ayhaty. Xpiuhbejp højts jaduhñ neby højts hoy njaac jäya'ayhädät. Cab højts hamdsoo hoy nhojiäya'ayhädät. ¹³ Hix, howyiinjuøøñä mijts tøø nnäjaayø'øy, caj chipjatiä. Caj mijts mänaa tøø nwiinhøøñ. Tøø højts nmädia'agy hajxy siémpräm xwyiinjuøøyyä. Chojpy højts njoot coo hajxy ca'xy mwiinjuø'øwät, jaduhñ hajxy mxoondá'agät maa højtsøxpän coo ja'a Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. Je'e hajxy nWiindsønñajtäm. Mänit højts nxoonda'agaambä maa mijtsøxpän.

¹⁵ Nmøødhøch tøyhajt jaduhñ coo højts nmädia'agy hajxy ca'xy xwyiinjuø'øwaañä, páadyhøch hijty tøø nja wiinmay coo mijts jadähøoc nøcxy cu nguhijxy. Jaduhñ hajxy jadähøoc cu nxoondaacäm nägøxiä. ¹⁶ Hix, nøcxäämbøch hijty jim maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia, y jim mijts hijty ndu'uguhixa'añ Corinto. Y coöch hijty nwiimbidaañä Macedonia, mänit mijts hijty jadähøoc ndu'uguhixáangombä coöch hijty jim nnoçxa'añ maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Judea. Jim mijts jaduhñ cu xpiuhbejty. ¹⁷ Pero cabä Dios jaduhñ miänaañ coöch jim cu nminøøyy maa mijtsän. Ca'a yhamdsoojoøtøch jim tøø nga'a naxø'øy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät cóogøch tyijy jaduhñ ndu'ugcapxy nmetscapxy, coöch jim tøø nga'a naxø'øy. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mæbøjpä, je'eds hajxy tu'ugcapxp metscapxp, ca'a yhøøchä. ¹⁸ Dios højts xyhixp coo højts nga'a hønnda'agy. Cab højts mijts mänaa tøø nmøødtu'ugcapxy tøø nmøødmetscapxy. ¹⁹ Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, cab je'eduhñ mänaa tiu'ugcapxy mietscapxy. Homiänaajä tiømiädia'agy. Y coo højts mijts nyajwiingapxøøyy ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nga'a tu'ugcapxy nga'a metscapxy, ni høøch Pablo, ni hermano Silvano, ni hermano Timoteo. ²⁰ Waambatiä Dios jecy miänaañ coo hänajty yajtøjiada'añ, cøjx jaduhñ tiøjaty ja'a Jesucristocøxpä. Y coo højts ja'a mädia'agy nmæbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios møy jaançh nbädäacäm. ²¹ Pero ja'a Dios hajxy xpiuhbétäm nebiä Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjtämd tu'ugmädia'agy tehngajnä, møød højts møød mijts nägøxiä. Jaanä Dios højts jaduhñ xwiinguejxpä coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. ²² Xyaghijp højts ja'a Dios quiø'øjooty ja'a yhEspírituhaam. Xyhuunghajt højts jaduhñ.

Xmióoyäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy homiä-naajä xcwieendähadäänäm.

²³ Dios ja'a tøyhajt mөөd cooč nga'a hөһnda'agy. Páadyhөch jim tөө nga'a naxө'өy Corinto maa mijtsän, cábөch njoot hänäjty chocy coo mijts nhójät. ²⁴ Pero cab hөjts mijts nhane'ema'añ nebiatiä Diosmädia'agy hajxy mmäböğät. Hix, nnajuөөby hөjts jaduhñ coo hajxy hamuumdu'joot mmäböcy. Nja wi'i piuhbedaamby hөjts mijts jaduhñ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mbanөcxät. Jaduhñ hajxy maas jootcuyc mhídät.

2 Mänäajөch jim nhuug hoobiän maa mijtsän, mänitөch mijts nhojy je'eguiөxpä coo hajxy hänäjty hoy mga'a tuñ. Jootmayhajtäbөch jim nwiimbijty. Hoorä, tөөch nmädoyhájcombä coo hajxy hoy mga'a túuñgombä. Tөөch nwiinmahñdyhaty cooč jim nga'a tsoj nөcxtägatsa'añ maa mijtsän, coo mijts jim nnä'ä hojtägätsät. ² Hix, coo mijts nhojtägätsät, mänitөch jadähooc njootmayhada'añ. Pero chójpiөch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mdúnät. Jadúhñhөch jootcuyc nhídät. ³ Mänäajөch mijts jayөbajt nhuuc nä-jaayөөbiän, mänit mijts nmägapxy nhanehmy coo ja'a mhaxөөгcuhdujt hajxy mnajtshixө'өwät. Jaanч tehñ jootmayhájpөch hänäjty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy mga'a panөcxy. Hөxtä jөöyyhөch jaduhñ. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy nocyaam, njaanч tehñ chojpy mijts jaduhñ. Cábөch njoot chocy coo hajxy mjootmayhádät. Coo ja'a mhaxөөгcuhdujt hajxy mnajtshixө'өwät nébiөch chamñ nmägapxy nhane'emian nocyaam, mänitөch jim jootcuyc nnөcx-a'añ maa mijtsän. Coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy cu mbanөcxy, cábөch jaduhñ mänaa cu njootmayhajty. Nnajuөөbiөch jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mja wi'i pianөcxa'añ. Y coo hajxy jaduhñ hoy mbanөcxät, jaduhñ hajxy nägөxiä jootcuyc nhíjtämd, mөөd hөөch mөөd mijts.

⁵ Ja'a mijts mmägu'ughajpä ja'a tөө quiädiéeyäbä, nägөxiä hajxy jaduhñ tөө xñägädieeyөöyyäm, ca'a yhөөchähajtiä nidiuhñ. Pero cábөch nmäna'añ coo hanaxiä tөө quiädieey. Hix, cábөch hanaxiä nyajtsähdi-una'añ. ⁶ Hoorä, tөө ja'a mmägu'ughajpähajxy chaaçhpөcy. Tu'ugwiinmahñdy hajxy mnibiaatä, paadiä mmägu'ughajpä hajxy myajcumädooyy. Hoorä, tөө jaduhñ chaaçhpөjnä. ⁷ Hahixөөby hajxy jaduhñ mmämée'xnät. Jaduhñ hoy jiootcugөöguiumbät, y cab jaduhñ hanaxiä jiootmayhádät. ⁸ Coo hajxy jaduhñ mmämée'xnät, myajcөxө'өgaamby hajxy jaduhñ coo hajxy mjaanч tehñ chocy. ⁹ Paady mijts jayөbajt nnä-jaayөөyy, nhixmajts mijts jaduhñ pө tøyhájthөch nmädia'agy hajxy hänäjty xmiäbögaanä hamuumdu'joot. ¹⁰ Pөnjaty mijts mmämee'xyp, jaanä jadúhñhөch nmämee'xaambä. Haa ca'a, pө tөөch häna'c nmämee'xy, páadyhөch tөө nmämee'xy, jaduhñ mijts jootcuyc mhídät. Jesucristөch jaduhñ xyhixp cooč nga'a hөһnda'agy. ¹¹ Coo hajxy jaduhñ nnim-iämée'xämd, cabä möjcu'ugong miäjädá'agät maa hөjtscөxphájtäm. Nnajuөөyyäm hajxy coo ja'a möjcu'ugong jiaanч tehñ miäwiinhөөñ.

¹² Cooch jim nmejch maa ja'a cajpt jaduhñ xiөhatiän Troas Diosmädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocөxpä, nbáathөch hawa'adspä cooč jim ndägө'өwät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. ¹³ Pero coočä hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a hermanodөjc-hajxiän, mänitөch ndägөөyy jootmayhajpä. Mänitөch nwiimbijnä. Mänitөch nnөcxy maa ja'a naax jaduhñ xiөhatiän Macedonia.

¹⁴ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coo hөjts xpiuhbety, coo hөjts xyaghity tu'ugmädia'agy mөөdä Jesucristo. Jaduhñ hөjts ja'a Dios xpiuhbety coo hөjts ja'a möjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy majaty hөjts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a Jesucristocөxpä. Homiä-doonä ja'a jäya'ayhajxy miädooy nebiaty hөjts nyajwiingapxө'өy. ¹⁵ Xquiumaaby hөjts ja'a Dios coo hөjts ja'a miädia'agy nyajwa'xä ja'a Jesucristocөxpä. Pөnjaty hoy mädoob, pөnjaty mäböjp, je'eds nähwa'adsaamb. Juyghadaamby hajxy je'eduhñ cөjxta'axiөө nebiä Dios jiu-gyhatiän. Pero pөnjaty hoy ca'a mädoob, pөnjaty ca'a mäböjp, cab hajxy jaduhñ nähwa'adsa'añ. Je'eds hajxy haxөөгtuum nөcxy miähmө'өwa'añ. Caj pөñ yhamd-soo jada'añ Diosmädia'agy-yajwa'x. ¹⁷ Hөjts mäböcy-piä njajpy je'eguiөxpä coo hөjts ja'a Dios xwyiinguejxy. Hamuumdu'joot hөjts nduñ je'eguiөxpä coo hөjts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmөөdhity. Xyhixp hөjts ja'a Dios jaduhñ coo hөjts hoy nduñ. Jii häna'c näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Ja'a Diosmädia'agy tyijy hajxy yajwa'xyp. Pero yhamdsoo mädia'agy hajxy wyi'i miädi-aacy, je'eguiөxpä coo hajxy jia wi'i quiänaarhada'añ. Hөjts, cab hөjts jaduhñ nbahixy.

3 Cab hajxy mmänä'anät coo tyijy hөjts nniguiu-mayii nebiä häna'c ñiguiumayiiän, ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy miäwädiipiä. Coo hajxy hänäjty maa ñөcxa'añ, mänitä hermanodөjc hajxy ñäma'ay coo nocy hajxy jaduhñ ween yhädiuünaxä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tөө yajwa'xy. Pero hөjts, cab hөjts jaduhñmä nocy nyajmaajiaty, ni coo mijts nyaghixät, ni coo mijts xmiö'owät. ² Hoy piөñä ñajuө'өy coo hөjts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy. Haa ca'a, tөө ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböcy mänaa hөjts jim hoy nyajnahixө'өyän. Hix, njaanч tehñ chojpy hөjts mijts hamuumdu'joot. Homiänaajä hөjts mijts njahmiejsta'agy. ³ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө mmäböcy, jaduhñä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy miөөdä coo hөjts ja'a Jesucristo jaduhñ xwyiinguejxy maa mijtscөxpän, coo hөjts mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxө'өwät. Jucy ja'a Dios. YhEspirituhaam ja'a Dios hajxy xyajmäböjcy. Jaduhñ miäbaady coo ja'a Jesucristo tөө yuugjaay maa ja'a jäya'ay quiorazoncөxphajxiän. Cab jaduhñ tөө yuugjaay tsaagөxp tintahaam nebiä Dios jecy yuugjahyyän tsaagөxp maa ja'a tun xiөhatiän Sinaí.

⁴ Paady hөjts jaduhñ nmäna'añ, nmөөd hөjts ja'a tøyhajt coo hөjts ja'a Jesucristo xwyiinguejxy. ⁵ Pero cab hөjts tii njada'añ hamdsoo. Dios hөjts jaduhñ xpiuhbejp coo hөjts njädät. ⁶ Jaaya'ay hөjts jaduhñ tөө xyajnahdiy coo hөjts ja'a hawiinjemybiä mädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocөxpä. Hädaa hawiinjemybiä mädia'agy, yhEspirituhaam hөjts ja'a Dios tөө xmiö'oy.

Cabä Dios tøø jahñä tsaagøxp nebiä jecyquihdujt jecy jahyyän tsaagøxp. Yø'ø jecyquihdujt, cab jaduñ pøñ hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøñ quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. Pero coo ja'a hawiinjemymiädi-a'agy hajxy mmäbøgät, mänitä Dios hajxy xyagjugyhádät cøjxta'axiøø yhEspirituhaam neby je'e jiyg-hatiän.

⁷ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt jahy tsaagøxp, høxtä haamb høxtä tsämaamb ja'a Moisés ja'a wyiin jløjp hänäjty, høxtä cabä israelita ja'a Moisés ja'a wyiin jløjp hajxy hänäjty hoy yheebaañä. Pero paquiä ja'a Moisés ja'a wyiin jløjp jaduñ ñä'ä haañ ñä'ä tsämaamy. Paadiä Moisés ja'a wyiin jløjp hänäjty yhañ chämaamy, tøø ja'a Moisés hänäjty yhoj jim Dioswiinduum maa ja'a Dios hänäjty tøø quiä-da'aguiän jim tungøxp. Y møcmäjaa ja'a Dios jiaanč tehñ miøød. Hoorä, yø'ø jecyquihdujt, cab jaduñ pøñ hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøñ quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. ⁸ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a wyiin jløjp jecy yaghaañä yajtsämaamä, jaduñä Dios yajcähxø'cy coo møcmäjaa miøødä. Y coo ja'a Dios ja'a hawiinjemymiädi-a'agy tøø yejnä coo hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum, ja'a yhEspirituhaam ja'a Dios ja'a hawiinjemymiädi-a'agy tøø yecy. Jaduñä Dios maas hoy tøø yajcähxø'ogy coo møcmäjaa miøødä. Hiç, hoy-yagjuøøñä ja'a Moisés ja'a wyiin jløjp jecy yhaañ chämaamy. Maas hanaxiä ja'a hawiinjemymiädi-a'agy yhoj-yagjuøøñä, ja'a højts nyajwa'xypä. ¹⁰ Jaduñ quiähxø'ogy coo ja'a jecyquihdujt jaduñ quia'a jaty tsoobaatnä. Ja'a hawiinjemymiädi-a'agy ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduñ tsoobáatnäp. Y cab jaduñ mänaa tiägoyya'añ.

¹² Tøyhajt jaduñ, paady højts nga'a tsähdiuñ mänaa højts ja'a Diosmädi-a'agy nyajwa'xiän, ni nga'a mädsähdiuñii højts jaduñ. ¹³ Hiç, haamb tsämaambä Moisés ja'a wyiin jløjp hänäjty coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a miädi-a'agy miooyy. Mänitä Moisés ja'a cu'ug ja'a Diosmädi-a'agy yajwiingapxøøyy. Coo ja'a Moisés miädiacpädøøyy, mänitä wit ñiyajwiinguwidsoøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a wyiin jløjp hänäjty jecy quia'a hanaañä quia'a tsämaamaañä. Paady jaduñ miädsähdiuñä. Hiç, yhixaambä israelita ja'a Moisés hajxy hänäjty coo ja'a Moisés ja'a wyiin jløjp hänäjty quia'a hanaañä quia'a tsämaamaañä. ¹⁴ Pero ja'a israelitahajxy, jaanč tehñ quiuhxex hajxy hänäjty, cab hajxy hänäjty miädi-a'agywyiinjuø'oy. Høxtä chamñäbaadyñä hajxy jaduñ quiuhxexä. Coo ja'a jecyquihdujt hajxy mänaa miädoy, cab hajxy jaduñ wyiinjuø'oy, ja'a Moisés jecy miädiacäbä. Mänit hajxy jaduñ wyiinjuø'owät coo hajxy hänäjty tøø miäbøcy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. Je'e hajxy nWiindsønñajtäm. ¹⁷ Hoorä, tu'ugjuøhñdy ja'a Jesucristo yhity møødä Tieediä yhEspiritu. Y coo hajxy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduñä cuhdujt hajxy xmiøoyyäm coo Dios hajxy nba'yáaxämd. ¹⁸ Hoorä, pønjaty jaduñ hamuumdu'joot mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä, tøø hajxy ngøxy wiinjuøøyyäm coo ja'a Jesucristo miøjjä jiaančä. Tehñgajnä ja'a Jesucristo hajxy xyaghaguijatyatiøøyyäm

neby je'e yhitiän. Hiç, tu'ugjuøhñdy je'e yhity møødä Tieediä yhEspiritu.

⁴ Hojiot ja'a Dios jiaanč tehñ miøød, paady højts tøø xwyiinguexy coo højts ja'a miädi-a'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Paady højts nga'a jootmayhaty ni mänaa. ² Nyejpy højts ja'a tøyhajt coo højts ja'a Diosmädi-a'agy nyajwa'xy. Cab højts jaduñ mänaa nhøhñda'agy. Najuøøbiä cu'ughajxy jaduñ coo højts mänaa nga'a nhøhñda'agy. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduñ. Ja'a häna'c-hajxy høhñdaacpä, cabä Diosmädi-a'agy hajxy ca'xy yajwa'xy. Yhamdsoo mädi-a'agy hajxy jaduñ yajmämädi-aagøby magämaa. Höchähdiuñnä hajxy jaduñ jiatcø'oy. Pero højts, ja'a tøyhajt højts nmädiacpy. ³ Cabä jäya'ay ja'a mädi-a'agy hajxy nägøxiä wyiinjuø'oy, ja'a højts jaduñ nyajwa'xypä ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jaduñ quia'a wiinjuø'oy coo hajxy haxøøgtuum wiädity.

⁴ Paadiä Diosmädi-a'agy hajxy quia'a mäbøga'añ, tøø ja'a wyiinmahñdyhajxy piädäacäxä haxøøgtuum ja'a møjcu'ugóngäm, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a wyiinmahñdyhajxy tøø piädäacäxä haxøøgtuum, paadiä Diosmädi-a'agy hajxy hoy quia'a wiinjuø'owa'añ maa jaduñ myiñän cujaay coo ja'a Jesucristo møcmäjaa miøødä. Tu'ugmädi-a'agy ja'a Jesucristo yhity møødä Tieedy. ⁵ Coo højts ja'a Diosmädi-a'agy nyajwa'xy, ja'a Jesucristo højts nmädiacpy coo hajxy nägøxiä nWiindsønñajtäm. Cab højts jaduñ nyajcumaya'añ. Jaduñ højts njoot chocy coo højts mijs nbuhbädät, je'eguiøxpä coo højts ja'a Jesucristo nWiindsønñaty. ⁶ Dios jecy mänaañ coo jøøn jiajät ha-goodstuum. Cahnä ja'a naaxwiimbä hänäjty yhojyø'oy. Jaaya'ay højts ja'a miädi-a'agy jaduñ tøø xyajwiinjuø'oy coo je'e møcmäjaa miøødä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwäatsäm, jaduñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo ja'a Dios møcmäjaa miøødä.

⁷ Jaaya'ay højts tøø xwyiinguexy coo højts ja'a miädi-a'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Jaanč tehñ choobaatp ja'a miädi-a'agy jaduñ. Højts, cab højts møcmäjaa nhamdsoo møødä. Dios højts jaduñ xpiuhbejp coo højts ja'a miädi-a'agy nyajwá'xät. Coo højts jaduñ xpiuhbety, jaduñ yajnajuø'oy coo ja'a Dios møcmäjaa jiaanč tehñ miøødä. ⁸ Tøø højts häyohn may nmänaxy nyajnaxy, pero cab jaduñ tiehñ yhanaxiä. Naxy højts nga'a najuø'oy neby højts njatcø'owät, pero cab højts hanaxiä njootmayhaty. ⁹ Tøø højts häna'c mayhooc xjia wi'i chaächtiuna'añ, pero cab højts ja'a Dios mänaa xñajtshixø'oy. Hoy højts häna'c mayhooc tøø xjia häyoowhixy, cab højts nmøjpäda'agy. Hiç, homiänaajä højts ja'a Dios jaduñ xcwieendähaty. ¹⁰ Nebiä Jesucristo hijty mäjähñdiuum wiäditiän jabom-jabom, jaanä jaduñ højts mäjähñdiuum nwädiipä homiänaajä. Ja'a Jesucristocøxpä højts häna'c xjia wi'i yagho'oga'añ. Pero cab højts Jesucristo xñä'ägä nähducy. Hiç, coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypjøjtägajch. Mänit jim ñøcxy maa ja'a Tieediä wyiinduumän. Jimä møcmäjaa jäda'ahaty miøødänä. Paady højts jaduñ homiänaajä xcwieendähaty.

¹² Paady højts mähäñdiuum nwädity coo højts Diosmädia'agy nyajwa'xy. Coo ja'a Jesucristo jjugyhaty, paady hajxy xcwieendähjätäm homiänaajä.

¹³ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo tu'jäya'ay jecy miänaañ: "Nmäbójpiöch ja'a Diosmädia'agy, páadyhöch ja'a Dios ngapxpaady"; jaanä jaduhñ højts ja'a Diosmädia'agy nmäbójpä, paady højts ja'a Dios ngapxpaatpä. ¹⁴ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtägajch, ja'a nWiindsöñhajtäm, jaduhñ højts ja'a töyhajt nmøødä coo højts xyagjuypiojtägatsaambä näguipxy møød mijts. Paadiä Dios hajxy xyagjuypiojtägatsaanäm coo hajxy nhjätäm tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Mänitä Dios hajxy nägöxiä xyajnöcxäänäm jim maa ja'a wyiinduumän näguipxy møød mijts. ¹⁵ Paady højts häyohn nmänaxy nyajnaxy, chojpy højts njoot jaduhñ coo mijts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbögät cooc ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaanä jaduhñ højts njoot chojpä coo ja'a jäya'ayhajxy maas nämay jiaac mäbögät, weenä Dios hajxy nämay ñäma'ay: "Dioscujú'uyäp", je'eguiöxpä coo ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødä. Y weenä Dios hajxy nämay ñämaabiä coo mæcmäjaa jiaanč tehñ miøødä.

¹⁶ Nnajuøoby højts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyagjuypiojtägäänäm, paady højts nga'a jootmayhaty. Tehngajnä højts ja'a Dios mæcmäjaa xjaac mo'oy maa højts njühñdyöxpän, hoy højts nni'x ngopc tehngajnä jia mäjay. ¹⁷ Neby højts häyohn yaa nmänaxy nyajnaxiän, cab højts jejcy nmänax nyajnaxa'añ. Y cab højts jaduhñ njaty tsaächpöcy. Coo højts jaduhñ tøø njaty tøø nhabety, paadiä Dios ja'a mayhajt møj may tiuna'añ maa højtsöxpän cøjxta'axiøø.

¹⁸ Pero cab højts jaduhñ nmøjpäda'agy coo højts jaduhñ yaa njaty nhabety hädaa yaabä naaxwiin. Hiç, paquiä højts nnä'ä jaty nnä'ä habety. Jim højts njoot nbäda'agy maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Cøjxta'axiøø hajxy jim xyaghidäänäm.

5 Tspicöxp hajxy nho'ogäänäm ndägoyyäänäm. Pero nmøødhjätäm ja'a töyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøø xyajnähdiijäm cooc hajxy jim xyaghidäänäm maa ja'a wyiinduumän cøjxta'axiøø. Diósäts hajxy jim xyaghidäänäm, ca'a wyiingjäya'ayä hajxy jim xyaghidäänäm. ² Coo hajxy yaa ndsaächpöjcäm hädaa yaabä naaxwiin, paadiä njoot hajxy jaduhñ tøø nbädaacäm coo hajxy jim nnöcxäänäm tsajpootyp. ³ Coo hajxy jim ngóo'tämd, jaanč tehñ jiootcujc hajxy jim nnijiäwø'owäänäm jim Dioswiinduum. ⁴ Mäduhñtiä hajxy yaa njaac hjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy jootcujc nhjätäm je'eguiöxpä coo hajxy yaa ndsaächpöjcäm. Pero cab hajxy ndsöjcäm coo hajxy paquiä nho'c ndägóoyämd. Je'e hajxy ndsöjcäm coo njugyhjätäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiu-gyhatiän. ⁵ Ja'a Diósäts hajxy jaduhñ xyajnähdiijäm coo hajxy jim xyajnöcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy jaduhñ xyajnäguéjäm coo hajxy jaduhñ xmiøødhjätäm tu'ugmucy. Jaduhñ töyhajt hajxy nmøødhjätäm coo ja'a Dios hajxy töyhajt xjaanč yagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän.

⁶ Paady højts jootcujc nhity jabom-jabom. Mäduhñtiä højts yaa njaac jugyhaty hädaa yaabä naaxwiin, cab højts jim ndsoj nöcxä'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Hoy højts ja'a Jesucristo yaa nga'a ja hixy hajujcy, nmäbójcäp højts ja'a miädia'agy jaduhñ. ⁸ Cab højts nnä'ägä jootmayhaty ni weñtiä. Chojpy højts ja'a njoot coo højts nhö'ogät, coo højts jim nnöcxät maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. ⁹ Cab højts nmøjpäda'agy pø ho'ogaamb højts, ó pø cab højts ndsoj ho'oga'añ. Pero chojpy højts njoot jaduhñ coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy hoy ngudiüünät. Jaduhñ højts ja'a Jesucristo xquiumáyät. ¹⁰ Hiç, nägöxiä ja'a Jesucristo hajxy nöcxä nwiindäna'awäänäm. Mänit jaaya'ay ñägäpaxa'añ pøn hänäjty hoy tøø quiudiuñ, pøn hänäjty hoy tøø quia'a cudiuñ. Pønjaty hänäjty hoy tøø quiudiuñ, je'eds ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy paadaamb. Pero pønjaty hänäjty hoy tøø quia'a cudiuñ, quimädowaamb hajxy je'e.

¹¹ Nwiingudsähgøøby højts ja'a Jesucristo. Jia wi'i chojpy højts ja'a njoot jaduhñ coo højts xquiumáyät. Nja wi'i yajmäbøgaamb højts ja'a cu'ughajxy coo højts ja'a Jesucristo töyhajt tøø xwyiinguexy. Ñajuøöbiä Dios coo højts ja'a miädia'agy hamuumdu'joot ngudiüünä. Chójpiöchä njoot jaduhñ coo mijts mnajuøöbiät coo højts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot ngudiüñ. ¹² Cab højts nyajcumaya'añ, hoy højts jaduhñ nja niñänomyi coo højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexy. Paady højts mijts jaduhñ nhawäänäm, jaduhñ mijts mnajuø'owät neby højts mijts xpuihgäpø'owät coo højts häna'c hänäjty jaduhñ tøø xñähwaambety. Ja'a häna'c-hajxy jaduhñbä, je'e hajxy yajcopcøøby pø hoy yhamdsoo cuhdujt hajxy quiudiuñ. Cab hajxy ñä'ägädä wiinjuø'øy coo ja'a wyiinmahñdyhajxy quia'a nä'ägädä hoyyä. ¹³ Jaduhñ højts häna'c xñänömy cooc tyijy højts nguhmäñø'øy coo højts ja'a Dios ndsocy. Diósäts højts xñajuøøby coo højts nga'a cuhhiñ coo højts nga'a cuhmäñø'øy. Hiç, chojpy højts ja'a njoot jaduhñ coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmió'owät. ¹⁴ Coo højts ja'a Jesucristo xjaanč tehñ chójcäm, paady højts ja'a miädia'agy ngudiüünäm hamuumdu'joot. Nmøødhjätäm ja'a töyhajt hajxy jaduhñ coo jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túutäm nägöxiä. Xyajnähwäatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtämhajxy. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä nhamdsoo cuhdujt hajxy nga'a yajtuünänä. Tsögä miädia'agy hajxy jaduhñ cudiüünäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhjätäm. Y coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, jaduhñ töyhajt hajxy nmøødhjätäm coo hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø nebiä Tieedy jjugyhatiän. ¹⁶ Cab højts pøn nyajcopcøøñä pø mäyøøhajxy, pø häyoobhajxy. Ja'a Jesucristo, jaduhñ højts hijty nhixy nebiä pajäya'ayän. Pero cab højts jaduhñ nhixnä nebiä pajäya'ayän. ¹⁷ Hoorä, pønjaty ja'a Jesucristo tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy møødhjätäm, hawiinjembiä wiinmahñdy hajxy jaduhñ miøødhjätäm. Tøø ja'a yhaxøogwiinmahñdy hajxy jaduhñ yhøxhixnä.

¹⁸ Ja'a Dios jaduñ mänañ coo hawiinjembä wiinmahñdy hajxy nmøødhájtämd. Y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä Dios ja'a nbojpa ngädieey hajxy xyajnahwáatsäm. Jaduñ hajxy xmiøødnijootpáatäm. Y højts jaduñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a miädia'agy jaduñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coo ja'a Dios hajxy xyajnahwáatsäm, y coo ja'a Dios hajxy jaduñ xmiøødnijootpaadäänäm. ²⁰ Ja'a Dios højts tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwá'xät. Jaduñ højts tøø xñäma'ay coo højts mijts nmänuu'xtá'agät coo miädia'agy hajxy mmäbójcät. Jaduñä Dios hajxy xyajnahwá'adsät. Jaduñ hajxy ween xmiøødnijootpaadøjät. ²¹ Cabä Jesucristo ja'a Dios mänaa miägädiehy. Pero coo Dios hajxy xjiaanç tehñ chójcäm, paady miänaañ coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieeyhajxy xchømø'cämd. Y coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, jaduñä Dios hajxy xyajnahwáatsäm. Jaduñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstum.

6 Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, paadia Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy tøø xmiø'oy. Højts mijts nmänuu'xtaacy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Paady mijts jaduñ nmänuu'xta'agy, coo højts ja'a Dios nmøøduñ. ² Hiç, jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Tøøch nyajnahdiij mänájøch miich ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hawiinmats nmó'owät.

Cooch miich mänit xpia'yá'axät, mänítøch miich nmädówät. Mänit nbuhbédät. Mänit nyajnahwa'ads nyajcuhwá'adsät, nømä Diosmädia'agy miäna'añ. Hoorä, tøø yhabaatnä coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämd. Jaduñä Dios hajxy xyajnahwaats xyajcuhwáatsämd.

³ Maa højts ja'a Diostuung nduñän, hoy højts njäya'ayhaty. Hiç, cab højts ndsocy coo højts pøn xñähwaambédät. ⁴ Hoy højts ja'a Diostuung njaanç tuñ. Nmee'xtujpy højts hoy tyiijä, hoy ñejpiä højts nja jaty nja habety. Hanaxiä højts tøø ndsaachpøcy. Tøø højts häyohn mayhooc nmänaxy nyajnaxy. ⁵ Tøø højts mayhooc nyajwobho'ogy. Tøø højts mayhooc nyajtsumy. Tøø højts ja'a cu'ug mayhooc xñäbädø'ogy. Tøø højts mayhooc nhanuu'xø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts jamia'ay nhity mayhooc ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts mayhooc jaguiay jayhu'ugy nhijpä. ⁶ Coo højts ja'a Diostuung nduñ, cab højts haxøøgwiinmahñdy nnä'ägä møødä. Nwiinjuøby højts ja'a Diosmädia'agy. Mee'xxieemy højts nhity, cab højts tii nmøjpäda'agy. Hojiot højts nmøød. Hiç, ja'a Dioshèspiritu højts nmøød. Hamuumdu'joot højts jäya'ay jaduñ ndsocy nba'häyoy. ⁷ Nyajwa'xyp højts ja'a tøyhajt. Ja'a Diosmäjaa højts nmøød. Jaanç tehñ yhoy højts njäya'ayhaty nebiä Dios choquiän. Jaduñ højts ja'a haxøøgpä nga'a yajmäjäda'agy. ⁸ Näje'eyä højts jäya'ay jaduñ xwyiingudsähgø'oy. Näje'e højts xquia'a tsocy xquia'a mee'xy. Näje'e højts xquiumay, näje'e højts xñähojy. Tømiädiaacp højts, hoy højts jäya'ay näje'e xjia nänømy cooc tyijy højts nhøhñ-

da'agy. ⁹ Hoy højts ja'a tsaangu'ug xjia hixyhaty, cab højts häna'c näje'e xmiämøj xmiämayø'oy. Mäjähñdiuum højts njaanç tehñ wiädity, høxtä xyagho'ogaamb højts jäya'ay. Pero ja'a Dios højts jaduñ xcwieendhajp. Tøø højts ja'a Dios xyajcumädoj, pero cabä Dios jaduñ miäna'añ coo højts nhó'ogät. ¹⁰ Jootcujc højts nnä'ägä hity homiänaajä, hoy højts wiingumänaajaty nja mänaxy nja yajnaxy. Hoy højts nja häyoy, nyajnihxøby højts ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nämay, jaduñä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy piädät. Hoy højts tii nga'a ja møødä, Dios højts xmiøby tijaty højts nyajmaajijpy.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a mijts jim hijpä Corintos, mijts jaduñ nmägäpxyp. Tøø mijts ngøxy hawäänäm nebiaty højts ja'a mädia'agy nmøødä. Njaanç tehñ chojpy højts mijts jaduñ. ¹² Nja wi'i miøødnijootpaadäänäp højts mijts. Cab højts nnajuø'oy pø jaduñ mijts xjiäwøbiä. ¹³ Tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijootpáatäm. Jaduñ mijts nmägäpxy nebiä huungän.

¹⁴ Cab hajxy mmøødwädiijmúgät pøn ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, coo hajxy jaduñ mnä'ä pahíjxpät neby hajxy yhaxøøgwädiät. Hiç, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjp, hoy hajxy quiudiuñ. Hawa'adstum hajxy je'e. Pero pønjaty ca'a mäbøjp, cab hajxy quiudiuñ. Wiing ja'a wyiinmahñdyhajxy. Haxøøgtuum hajxy je'ebä. ¹⁵ Hiç, cabä Jesucristo tu'ugmädia'agy yhity møødä møjcu'ugong. Jaanä jaduñduhmbä, pøn ja'a Diosmädia'agy mäbøjp, cab hajxy tu'ugmädia'agy yhiijpä møød ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä.

¹⁶ Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo häna'c quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'owät maa ja'a Diostøjcän. Cabä quepychech naaxpoch jiujuquiä. Ja'a Diósäts mäbøcy jujcy. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm, jaduñ mäwiin hajxy nmäbáatäm nebiä Diostøjcän, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshèspiritu hajxy nmøødhájtäm. Jaduñä Dios jecy miänaañ:

Pønjátyhøchä nmädia'agy xmiøbøjcäp, je'eçhä nhEspiritu nmo'owaamby. Nwoowhidäämbiøch hajxy je'e. Xwyiingudsähgø'owäämbøch hajxy je'e.

Ngu'ughadäämbiøch hajxy je'e, nømä Dios hajxy jecy xmiädiáacäm. ¹⁷ Jaduñä Dios jecy miänaambä:

Puhwaatsnä hajxy ja'a häna'c ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, ja'a häna'c ja'a naaxpoch hajxy wiingudsähgøøbiä.

Cab hajxy mmøødwädiijmúnät. Høxhiç ja'a haxøøgpä hajxy. Mänítøch mijts xquiø'ødägøñät.

¹⁸ XTieedyhadäämbøch mijts hånajtiän. Nnøøxhadäämbiøch nmajc-hadäämbiøch mijts hånajtiän, nømä Dios jecy miänaañ. Møccuhdujt ja'a Dios miøød. Hoy piønä jaduñ yhane'emy.

7 Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Tsøcxä haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøyyäm cøxiä. Yøø haxøøgwiinmahñdy, xyajmä'täp ja'a mni'x ja'a mjuøhñdy jaduñ. Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Tsøgä njoot hajxy pädiáacäm maa ja'a Dioscøxpän.

² Cham hõjts mijts nnämäaguumbä, tunä mayhajt hajxy, tsõc hajxy nijootpáatäm. Cab hõjts põn tõõ nhäyoowhixy, cab hõjts põn haxõøgwiinmahñdy tõõ nyajnahixõ'õy, cab hõjts põn tõõ nwiinhõõñ. ³ Pero cábõch nmäna'añ coõch põn tõõ xñähõõnõ'õy. Njaanç tehñ chojpy hõjts mijts jadhun mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhájtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jadhun mijts hijty tõõ nhuuc nämabiä. ⁴ Nna-juõøbiõch coo mijts ca'xy mgudiuna'añ waambáty-hõch mijts tõõ nmägapxy tõõ nhane'emy. Ngumáabiõch mijts jadhun. Jootcújc-hõch njaanç tehñ ñijiäwõ'õyii maa mijtsõxpän. Jaanç tehñ xioõndaacpõch, hoy hõjts madiu'u nja tsaaõhpõcy.

⁵ Coo hõjts ja'a hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a cajpt jadhun xiõhatiän Troas, paady hõjts jim nwiimbijty. Y coo hõjts yaa nmejch Macedonia-naaxooty, ni yaa hõjts ja'a hermano Tito nga'a paatpä. Coo hõjts yaa nga'a tsoj paaty, paady hõjts hijty jootcujc nga'a nä'ägädä ñijiäwõ'õyii. Xmiädsiphajp hõjts jäya'ayhajxy hijty ja'a Diosmädia'agyquiõxpä. Jootmayhajp hõjts hijty je'eguiõxpä cooc tyijy mijts jadhun mga'a määbõga'añ. ⁶ Ja'a Dios, yagjootmõcpõjpy je'e põnjaty jadhun jootmayhajp. Y coo ja'a hermano Tito jiaanç mejch, mänit hõjts ja'a Dios xyagjootmõcpõjcy. ⁷ Xjiaanç tehñ yagjootmõcpõjyc hõjts ja'a Dios jadhun coo hõjts ja'a hermano Tito xyhawaanä coo mijts je'e myagjootmõcpõjcy mänaa jim yhiatiän maa mijtsän. Cõjx hõjts xyhawaanä cóogõch mijts xjia wil'i jioõbhixy coõch jim nnõcxät maa mijtsän. Jadhun hõjts tõõ xyhawaanäbä cooc mijts mjootmayhaty je'eguiõxpä coõch mijts hijty tõõ xyhuuc yagjootmayhajp. Y jadhun hõjts tõõ xyhawaanäbä cóogõch mijts xjiaanç tehñ jahmiejsta'agy. Coo hõjts jadhun tõõ xquiõxy hawaanä, páadyhõch njaanç tehñ xioõnda'agy.

⁸ Mänäajõch mijts ja'a nocy jawyihinajtpä nya-jnäguexiän, nhõjjõch mijts jadhun siémpräm. Paady hajxy weeñtiä mjootmayhajty. Jootmayháthõch hõõch wéeñtiäbä coo mijts nhojy. ⁹ Coo mijts nhojy, paadiä mhaxõøgcuhdujt hajxy mhõxhijxy. Xquiumaayy mijts ja'a Dios jadhun coo hajxy jadhun mhõxhijxy. Coo hajxy jadhun mhõxhijxy, páadyhõch nxoõnda'agy, ca'a jie'eguiõxpä coo hajxy mjootmayhajty. ¹⁰ Põnjaty yhaxõøgcuhdujt hõxhijxp, je'edshajxy hodiium mähmõ'õwäp. Cumay hajxy jadhun piädsõmät maa ja'a Diosän. Y cab hajxy jadhun jiootmayhánät. Pero põnjaty yhaxõøgcuhdujt ca'a hõxhijxp, haxõøgtuum hajxy miähmõ'õwät. Hoy miänaaxõõ hajxy jadhun jiootmayhada'añ. ¹¹ Pero mijts, hamuumdu'joot hajxy mgudiunñ nebiaty mijts tõõ nmägapxy tõõ nhane'emiän mänääjõch ja'a jayõbajtpä nocy nguexiän. Mjaanç hõxhijx ja'a mhaxõøgcuhdujt hajxy nebiä Diosmädia'agy yhane'emiän. Mjootmayhajt hajxy jadhun coo hajxy hijty tõõ mgädieey. Y mdsähgõõy hajxy jadhun weeñtiä. Chojpy ja'a mjoothajxy coo mijts ngumáyät, paadiä craa hajxy mhõxquejxpädsõõmy, ja'a haxõøg-jatcõõyyäbä. Tõõ hajxy myajcähxõ'nõ coo hajxy tii pojpä tii cädieey mga'a mõõdän. ¹² Paady hõjts ja'a nocy jim nguexy maa mijtsän, coo häna'c-hajxy haxõøg tõõ

ñidiuñii. Ca'a jie'eguiõxphajtiä hõjts yõ'õ nocy nguexy. Paady hõjts nguexypä, chojpy hõjts ja'a njoot hänajty coo hajxy myajcähxõ'õgät coo hõjts mijts xchocyñä. Xyhijxp hõjts ja'a Dios jadhun coo hõjts nga'a hõhñda'agy. ¹³ Coo hõjts mijts jadhun xchocyñä, paady hõjts nxoõnda'agy.

¹⁴ Xooõndaacp hõjts jadhumbä coo ja'a hermano Tito xioõndaacpä. Paady xioõnda'agy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy mbanõcxyñä nägõxiä mänaa jim yhiatiän maa mijtsän. Tõõchä hermano Tito hijty nnämä'ay coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mgudiunñ. Y tõyhajt hajxy mjaanç cudiuñ. ¹⁵ Hamuumdu'joot mijts ja'a hermano Tito xjiaanç tehñ chocy, je'eguiõxpä coo mijts ja'a miädia'agy mmäbõjcä hamuumdu'joot nebiaty mijts xyhanehmiän. ¹⁶ Nnajuõøbiõch coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mbanõcxaanä; páadyhõch nxoõnda'agy.

8 Hoorä, mägu'ughajpãdõjc, cham hõjts mijts nya-jmõõdmädia'aga'añ nebiaty ja'a Dios mayhajt tõõ tiuñ ja'a määbõjpdõjcxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. ² Jaanç tehñ xioõndaacp hajxy, hoy hajxy jadhun tõõ jia tsaaõhpõcy hoy-hoy, hoy hajxy jadhun jia häyoy hanaxiä. Coo hajxy jadhun jiaanç tehñ xioõnda'agy, paadiä xädõ'õñ hajxy may tõõ yajmucy. Hojioot hajxy jiaanç tehñ miõõd, paady hajxy may tõõ yajmucy. Tõõ ja'a häyoobäjäya'ay xädõ'õñ hajxy mio'oyii; ja'a hermanodõjc-hajxy jadhun tõõ yecy. ³ Hamuumdu'joot hajxy jadhun tõõ yecy, ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä. Tõõch nhamdsoo hixy coo hojioot hajxy jadhun jiaanç tehñ miõõdä. Hõxtä yejnajxypä xiädõ'õñ hajxy jadhun näjootpä. ⁴ Coo hajxy miädoyhajty coo hõjts ja'a häyoobäjäya'ay hänajty nbuhbeda'añ xädõ'õñhaam, ja'a Diosmädia'agy hajxy määbõjpä, mänit hõjts xñämaayy coogä xädõ'õñ hajxy jadhun quiexaambä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Hamuumdu'jootäc hajxy jadhun quiexa'añ. ⁵ Xooõndaac hõjts jadhun coo ja'a hermanodõjc xädõ'õñ hajxy may yejcy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Y coo hajxy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot quiudiunaañä, paady hõjts maas hanaxiä nxoõndaacy. Dios jadhun mänaan coo hajxy jadhun quiudiunät. Jadhun hajxy miänaambä cooc hõjts ja'a nmädia'agy hajxy xquiudiunaañäbä. ⁶ Mänaa ja'a hermano Tito jim jayõbajty yhooyän maa mijtsän, mänit hajxy xñämaayy coo xädõ'õñ hajxy myajmügät. Hoorä, jim hõjts ja'a hermano Tito nguexjtagatsaambä maa mijtsän, weenä xädõ'õñ hajxy mgõxy yajmucy. Mänit hajxy jim mguexät maa ja'a häyoobäjäya'ayhajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy määbõjpä. ⁷ Jaanç tehñ yhoy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbõcy. Jaanç tehñ yhoy hajxy myajwiingapxõ'õy. Jaanç tehñ yhoy hajxy mwiinjuõ'õy. Hamuumdu'joot hajxy jadhun mmäbõcy. Xjiaanç tehñ chojpy hõjts mijts. Hoorä, chojpy hõjts ja'a njoot coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mjaanç tehñ pihbädät hamuumdu'joot xädõ'õñhaam.

⁸ Cáboch mijts nderhñ yhane'emy coo hajxy mbuhbädät. Paady mijts jadhun nyajmõõdmädia'agy nebi-

atiä wiingjäya'ayhajxy tøø miäbuhbetiän, ween hajxy jaduhñ mbahíxpät. Jaduhñ hajxy myajcähxó'ögät coo hajxy tøyhajt mjaančh mädsöjpä. ⁹ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo hojioot jiaančh tehñ miøødä, ja'a nWi-indsønñhajtämhajxy. Cahnä hñajty yaa quiäda'agyñä hädaa yaabä naaxwiin nebiä pajäya'ayän, jim hijty møc yhane'emy maa ja'a Tieedy ja'a wyiinduumän. Pero coo yaa quiädaacy, mänit jaduhñ jiajty nebiä hädaa yaabä jäya'ayhajiän, neby hajxy yaa nhäyóowäm. Jaduhñ hajxy hoy xñähho'túutäm. Y coo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajñøcxáañäm maa ja'a Tieediä wyiinduumän, pønñatiä miädia'agy jaduhñ mäbójcäp.

¹⁰ Cham mijts nwiingapx njøjcapxø'owa'añ coo ja'a xädø'øñ hajxy myajpedøød neby hajxy hadojumøjt mwiiinmahñdyhajtjän coo hajxy hñajty myajmuga'añ. Mja nähmajts hajxy jaduhñ, pero cahnä hajxy myajpedy. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy myajpedøød, jaduhñ hajxy myajcähxó'ögät coo hojioot hajxy tøyhajt mjaančh møødä. Mijts jaduhñ mwiiinmahñdyhajtsohñ coo xädø'øñ hajxy hñajty myajmuga'añ. Jaduhñ hajxy myégät neby hajxy mmäjäda'aga'añ. Mäðyyä jaduhñ. Cab jaduhñ yhahixø'oy coo hajxy hanaxiä myégät. Hix, jaduhñä Dios ja'a jioot chocy coo hajxy myajcähxó'ögät coo hojioot hajxy jaduhñ mjaančh møødä.

¹³ Cábøch nmäna'añ coo hajxy mhäyoodägø'owät, páadyhöch tøø nmäna'añ coo hajxy hanaxiä mga'a yégät. ¹⁴ Jaduhñhöchä njoot chocy coo pøn tii quia'a yajmaajiädät. Jaduhñds je'e, hahixøøby jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mbuhbédät, je'eguiøxpä coo mijts nä'ä tögø'øbä mmøødä jäda'ahaty. Y coo mijts hñajty tøø mhäyoodägø'oy, mänit mijts xpuihbetjätgätsät, pø jim hajxy hñajty miøødä nä'ä tögø'øbä. ¹⁵ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønñaty may yajpädø'c, piuhmooy hajxy je'e pønñaty weeñtiä yajpädø'c. Yaghaguipxyjatiøøyy hajxy jaduhñ tu'cuhdujt."

¹⁶ Dios ja'a hermano Tito jaduhñ tøø yajñahdijy coo hojioot miøødhädät maa mijtsøxpä, neby hñajts hojioot nmøødän maa mijtsøxpän. Dioscuju'uyäp ja'a Dios jaduhñ. ¹⁷ Coo hñajts ja'a hermano Tito nnämaayy coo jim ñøcxät maa mijtsän, jootcugøøyy je'e coo hñajts jaduhñ nnämaayy coo jim ñøcxät. Hix, hamdsoojoot hijty jaduhñ ñä'ägä nøcxa'añ.

¹⁸ Nyajmägüexø'owaamby hñajts ja'a hermano Tito ja'a mägu'ughajpä wiingpä. Wiinduhñchajtøjc tøø yajmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁹ Jaduhñä mäbøjpadøjc-hajxy tøø miänaambä coo hñajts nmødhädät majaty hñajts ja'a xädø'øñ nyajmucy mänaa hñajts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy hñajty nøcxy nmo'owa'añän. Cähxø'øgaamb jaduhñ coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Jaduhñ quiähxø'øgaambä coo hñajts hojioot nmøødä. ²⁰ Paady hñajts nämetsc nädägøøg nwädity xädø'øñyajmujpä, cab hñajts ndsocy coo hñajts pøn xñänómät cooc tyijy hñajts nje'ehada'añ. Hix, majiaty hñajts xädø'øñ nyajmucy. ²¹ Choippy hñajts ja'a njoot jaduhñ coo hñajts ja'a

jäya'ayhajxy xquiumáyät neby hñajts ja'a Dios xquiumáyän.

²² Chaads hñajts ja'a mägu'ughajpä mäwiingpä nguexáangumbä møødä hermano Titohajxy. Mayhooc hñajts hoy tøø xmiøøduñ hoy ñä'ä mädyii tuungä. Hamuumdu'joot jim ñøcxa'añ maa mijtsän. Hix, ñajuøøby jaduhñ coo mijts hoy myajtøjtagø'owa'añ.

²³ Naxiä hermano Tito hajxy hoy mdehñ yajtøjtagø'owät coo hajxy jim miédsät. Haa ja'a hermano Tito, hoy miänáajøch jaduhñ xñä'ägä møøduñ, páadyhöch jim nguexa'añ maa mijtsän. Y ja'a jiamiøødhajxy nämetspä, ja'a mäbøjpadøjc-hajxy yaabä, jaduhñ hajxy tøø miänaambä coo hajxy jim ñøcxät. Hoyyä Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁴ Coo mijts ja'a hermano Tito hoy myajtøjtagø'owät møødä jiamiøødhajxy, jaduhñ mijts ja'a mäbøjpadøjc hajxy xyhíxät coo hajxy tøyhajt mjaančh mädsocy. Tøjjiädäp jaduhñ neby hñajts mijts tøø nmädia'aguiän coo mijts hojioot mjaančh tehñ miøødä.

9 Høøch mijts jaduhñ nnä'ä jaac näjaayøøby. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy mbuhbeda'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ² Hix, nnajuøøbiøch coo hajxy hamuumdu'joot mbuhbeda'añ. Jaduhñhöchä mäbøjpadøjc-hajxy tøø nhawaanä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. Jaduhñhöch hajxy tøø nhawaanä coo mijts hadojumøjt mdägøøyy xädø'øñyajmujpä, pønñatiä Diosmädia'agy jim mäbøjp Acaya-naaxooty. Y coo mijts jayøjp mnähmajch, paadiä Macedóniabä jäya'ayhajxy nämay xpiahixaambä. Jaduhñ hajxy hamuumdu'joot miäbuhbedaambä nej mijts mmäbuhbeda'añän hamuumdu'joot. ³ Páadyhöchä hermano Titohajxy jim nguexø'øga'añ maa mijtsän, weenä xädø'øñ hajxy paquiä myajmujpädø'oy. Jaduhñds je'e, cooch jim nñøcxät, tøø ja'a xädø'øñ hajxy hñajty mgøxy yajmujnä. Haa ca'a, tøøchä Macedóniabähajxy nhawaanä coo mijts ja'a xädø'øñ myajmuga'añä. ⁴ Hix, wéhñdøchä Macedóniabä jäya'ayhajxy näje'e nmødhädät jim maa mijtsän. Y coo hajxy jaduhñ xyhíxät coo ja'a xädø'øñ hajxy hñajty mga'a cøxy yajmucyñä, md-sähdiunaamb hajxy jaduhñ. Jaduhñhöch nd-sähdiuumbät je'eguiøxpä cooch mijts tøø nmädia'agy coo ja'a xädø'øñ hajxy hñajty myajmuga'añ. ⁵ Páadyhöch jaduhñ nwiinmaayy coo hijty yhahixø'oy coochä hermano Titohajxy jawyiin nguexø'øgät maa mijtsän, jaduhñ mijts jim xpuihbédät maa ja'a xädø'øñ hajxy myajmuquiän. Jaduhñä xädø'øñ hajxy myaghídät nähix hahixø'ø cooch jim nmédsät, neby hajxy jaduhñ tøø mmäna'añän coo hajxy myaghida'añ. Jaduhñ hajxy myajcähxó'ögät coo ja'a xädø'øñ hajxy myega'añ hojiootøxpä. Cab pøn jaduhñ miäná'anät cooc tyijy mijts hadsip tøø nhane'emy coo hajxy myégät.

⁶ Jaduhñds je'e, pønñaty jaduhñ wiinduc wiindsaačh, cabä hoyhajt hajxy piaada'añ. Pero pønñatiä häyoobäjäya'ay näxuu'tsp, je'edsä hoyhajt hajxy jaduhñ paadaamb. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Jootcuyc hajxy myégät hamuumdu'joot neby hajxy hñajty myega'añän, ca'a yhadsipä ca'a yhajootma'adä, ca'a hajxy tii mnajtsäh-

owø'øy. Hix, je'e ja'a Dios chojpy pønjaty jaduhñ jootcujc yejp. ⁸ Møj jaančhä Dios. Xmió'owäp mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may, jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajiädät ni mänaa. Nä'ä tägø'øbä hajxy jaduhñ xmió'owät, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy hoy mbuhbejtägätsät hoy ñejpiä. ⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Pøn hojiäya'ay, møj mayyä häyoobäjäya'ay piuhbety. Hoy miänaaxøø ja'a Dios jaduhñ piuhbejtägätsa'añ. ¹⁰ Ja'a Dios, yejpy je'e ja'a tøømd mädyii mni'ibäp, mädyii mdúnäp. Yajmayøøby jaduhñ nebiä mgáyät nebiä mhú'ugät. Jaanä jäduhñduhmä, xmió'owäp mijts ja'a Dios nä'ä tägø'øbä tijaty hajxy hänäjty myajmaajiajpy, jaduhñ mijts ja'a häyoobäjäya'ay mmoodiägätsät. ¹¹ Y coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ hamuudmujoot mbuhbédät, mäniit mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may xmió'owät. Y coo hōjts ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øñ nōcxy nmo'oy, ja'a mijts hänäjty tøø myéquiäbä, mäniit häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp." ¹² Hix, coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät, mejtstu'u ja'a hoybä hajxy jaduhñ mduna'añ. Piaadaambä häyoobäjäya'ayhajxy tijaty hajxy hänäjty yajmaajiajpy, y tehñgajnä ja'a Dios hajxy jaduhñ ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp." ¹³ Coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät jootcujc hoy miädyii cajptä, myajcähxø'øgaamb by hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädi-agy hajxy mgudiuunä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy møj jaanč ñäma'awa'añ, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Dios ja'a miädi-agy mgudiuunä, møød coo hojioot hajxy mjaanč tehñ miøødä ja'a häyoobäjäya'aguiøxpähajxy. ¹⁴ Coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may tøø xmió'oy, paady mijts ja'a häyoobäjäya'ay xchoga'añ xpia'häyowa'añ, møødä Dios hajxy pia'ya'axa'añ ja'a mijtsøxpä. ¹⁵ Tsøcxä ja'a Dios hajxy nägøxiä nämáayyäm: "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxpä coo ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Møjmayhajt ja'a Dios jaduhñ tiuun hoy-yagjuøøñä.

10 Høøch mijts chamñ nmägäpaxaamb by nhane'emaamb by, høøch Pablohajpä. Mänaa ja'a Jesucristo yaa wiäditiän hädaa yaabä naaxwiin, jaanč tehñ miøødä hojioot hänäjty. Mee'xxieemy hänäjty jiaanč tehñ wiädity. Jaduhñhöch je'e nja pahixaañ cooç mijts jaduhñ nmägäpaxa'añ nhane'ema'añ. Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhñhöch hajxy xñänømy cooc tyijy mijts hänäjty tsähgø'ø tsähgø'ø nmägäpxy nhane'emy mänáajøch jimñ nhitiän maa mijtsän, pero cooc tyijy høøch nga'a tsähgøøñä coo mijts nmägäpxy nhane'emy nocyhaam. Cab jaduhñ tiøyyä, nä'ä høhñdaacp hajxy jaduhñ. ² Mägu'ughajpädøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, høxhix ja'a haxøøgpä ja'a ca'a hoybä hajxy. Coo hajxy jaduhñ mhøxhixät, cab mijts jimñ waamb nnämä'awät cooç jimñ nnøcxät maa mijtsän. Pero pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy hōjts hoy nga'a wädity nebiä hädaa jäya'ayhajxy hoy quia'a wäditiän hädaa yaabä naaxwiin, je'ečh mähøcy hajxy nhøjäp

hajäya'ayhaam. Nyajcähxø'øgäbøch jaduhñ cooç hänäjty tøyhajt nga'a tsähgø'øy. ³ Hoy hōjts yaa nja tsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin, cab hōjts ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyajtuñ nebiä yaabä jäya'ayhajxy yajtuñän. Ja'a Dios hōjts xpiuhbejp ja'a miäjaahaam, cab hōjts ja'a Dios ja'a miädsip jaduhñ nyajmäjädaacä. ⁵ Jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, yajcumayaamb hajxy, høhñdaacp hajxy. Cabä jioothajxy yajmädsocy coo wiinghäna'c ja'a Dios hajxy pia'häyowät. Nyajcähxø'py hōjts jaduhñ coo yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ yhøhñda'agy. Y coo hōjts hänäjty tøø nga'a yajmäjäda'agy, mäniit hōjts nyajmäbøga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo ja'a miädi-agy hajxy ween quiudiuunä. ⁶ Y coo mijts hänäjty hoy tøø mgudiuñ, cab hōjts mijts hänäjty waamb nnäma'awaanä. Pero pønjaty jaduhñ ca'a nä'ägädä cudiunaamb, je'eds hōjts hahoy nhøxquexaamb by maa ja'a tsajtøjcän.

⁷ Pønjaty jaduhñ najuøøby coo hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm, ween hajxy ñajuøøbiä cooç ja'a Jesucristo tøø xwyiinguejxpä. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. ⁸ Ja'a Jesucristo hōjts ja'a cuhdujt jaduhñ tøø xmió'oy coo hōjts mijts nmägäpñhané'emät. Chojiä jioot jaduhñ coo mijts ja'a miädi-agy mjaac mähøjät. Cabä jioot chocy coo hajxy mdu'udägóyyät. Tøyhajt jaduhñ cooçhä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhñbä tøø xmió'oy. Cooç jaduhñ nniänømyii, cábøch ndsähdiuna'añ, hōyhøch häna'c jaduhñ xjia nänømy cóogøch tyijy nyajcumaya'añ hanaxiä. ⁹ Cáboch mijts nhadsähgø'øwa'añ, hoy mijts nocy naxy nja yajnäguexy. ¹⁰ Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhñ hajxy miäna'añ cooc tyijy mijts møc nhane'emy nocyhaam. Pero jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy hänäjty møc nga'a hane'emy mänáagøch jimñ nhitiän maa mijtsän, cooc tyijy hänäjty weenjaty ndsähgø'øy. ¹¹ Pero pønjaty jaduhñ mänaamb, cabä tøyhajt hajxy miøødä. Jaduhñdsä tøyhajtpä, neby hōjts mijts møc nhane'emiän nocyhaam, jaanä jaduhñ mijts møc nhane'emaambä coo hōjts jimñ nnøcxägätsät maa mijtsän.

¹² Jii häna'c-hajxy näje'e, jaanč tehñ yajcumayaamb hajxy cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty jiaanč tehñ ñajuø'øy. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ ñiguiumayii. Y cabä wiinghäna'c hajxy quiumay. Pero cabä tøyhajt hajxy miøødä. Hōjts, cab hōjts jaduhñ nhäna'c-haty. Cab hōjts jaduhñ niguiumayii. ¹³ Caj pues, cab hōjts nyajcumaya'añ. Jaduhñ hōjts nduna'añ neby hōjts ja'a Dios tøø xyajnähdiijiän coo hōjts ndúnät. Jaduhñ hōjts tøø xyajnähdiijy coo hōjts jimñ ndúnät høxtä jimñbaady maa mijtsän. ¹⁴ Coo hōjts jimñ nduñ maa mijtsän, ngudiuumby hōjts jaduhñ neby hōjts ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Hix, hōjts ja'a Diosmädi-agy jimñ nyajwaxtsohñ maa mijtsän, ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁵ Majaty wiinghäna'c jaduhñ tøø tiuunñdsooñän, cab hōjts jaduhñ nmäna'añ coo hōjts jimñ tøø nduñ. Cab hōjts jaduhñ nguuhdujthaty. Pero chojpy hōjts ja'a njoot coo mijts ja'a Diosmädi-agy maas hoy mmähøgät, jaduhñ hōjts maas hoy njaac tehñ tiúnät maa mijtsän. ¹⁶ Y jaduhñ hōjts ja'a Diosmädi-agy hoy nyajwaxt

jäguembaady maa pøñ ja'a Diosmädia'agy quia'a mä-doyñän. Hix, cab hõjts nduna'añ maa wiinghäna'c jaduñ tøø tiuundsooñän. Hix, cab hõjts jaduñ nya-jcumaya'añ.

¹⁷ Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi-a'aguiän: "Cab jaduñ yhähixø'øy coo hamdsoo mniguiumayøøjät. Pero jaduñ yhähixø'øy coo ja'a Dios hajxy mõj jaančh mnänómät." ¹⁸ Je'eduñ tsoobaatp coo ja'a Dios jaduñ xquiumáyät. Cab jaduñ choobaady coo hamdsoo mniguiumayøøjät.

11 Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc mee'x hajxy weeñtiä. Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'a-ga'añ nebiä jäya'ayhajxy yajcumayaambän. Coočh jaduñ weeñtiä nniguiumayii, jaduñ yajmädoy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. ² Nej mijts ja'a Dios xchoquiän, jaduhñhøch mijts ndsojpä, je'eguiøxpä coočh mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nyajmäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Chõjpiøčhä njoot jaduñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät hamuumdu'joot maa ja'a Jesucristocøxpän. Cabä mjoot hajxy wiingtuum mbädá'agät. ³ Mnigwieendähadøøjöp hajxy, jaduñ hajxy pøñ xquia'a jøjcapxø'øwät, coo hajxy xyag-jahdiägóyyät ja'a Jesucristo. Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmä. Cab mijts xyajmädsocy coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mbanøcxnät. Paquiä hajxy jaduñ xwyiinhøönät. Haa ca'a, jaduhñä Eva jecy yhuuc wiinhøñäbä ja'a mõjcu'ugóngäm mänaa ja'a mõjcu'ugong ñibiäda'aguijän nebiä tsahñdiän. Siémprämä mõjcu'ugong quiuwiin-mahñdiä. Paquiä ja'a Eva yajwiinhøññ. ⁴ Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mmäbøjcø'cä pønjaty mijts jaduñ wiing xyajnähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'øy neby hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixø'øyän ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'øy ja'a Dioshespíritucøxpä neby hõjts nyajnähixø'øyän. Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mbadu'ubøjcä. ⁵ Yø'ø häna'c-hajxy jaduñ wiing yajnähixøøbiä ja'a Jesucristocøxpä, jaduñ hajxy ñiñänomyii nebiä Dioswiingueyxpän, neby jaančh tehñ jiajpän. Cab jaduñ yhoyä coo hajxy mmäná'anät cooc tyijy hajxy miaas jaty queečh høøch njaty. ⁶ Wehñdäda'a jaduñ tiøyyä coočh hoy yajxón nga'a xi'igy nga'a mädia'agy; cab jaduñ ñejpiä. Pero tøyhajt jaduñ coočh madiu'u njaty nnajuø'øy ja'a Diosmädia'agyquixøxpä. Homiänaajä hõjts mijts ja'a tøyhajt nmo'oy hoy ñä'ä tiiguiøxpä.

⁷ Mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiin-gapxø'øyän, cábøch mijts jaduñ mänaa nnämaayy coočh mijts xmiäjúyät. Niguiudúunäbøch hänäjty hamdsoo, je'eguiøxpä coočhä njoot hänäjty chocy coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbøgät. Y coočh hänäjty hamdsoo nniguiudúunäxä, páadyhøčhä jäya'ayhajxy näje'e xñänømy cóogøch tyijy hänäjty hoy nga'a cudiuñ. Pero cab jaduñ tiøyyä. ⁸ Wiingjäya'ay-høchhajxy hänäjty xpiuhbejp, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty mäbøjpä wiingtuumjaty. Páadyhøch hajxy hänäjty xpiuhbety coočh mijts ja'a Diosmädia'agy hänäjty nyajwiingapx nyajwiinmädiaagø'øy. ⁹ Mänáajøch jim

nhitiän maa mijtsän, cábøch hänäjty pøñ nnäma'ay coočh hajxy xpiuhbédät xädø'øñhaam, hóyhøch hänäjty tii nja yajmaajiaty tähoocjaty. Hix, xpiuhbéjrpøčhä jäya'ayhajxy hänäjty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty mäbøjpä, ja'a hajxy hänäjty jim tsohmä Macedo-nia-naaxooty. Xmióobiøch hajxy hänäjty tijátyhøch hänäjty nyajmaajiajpy. Y cábøch mijts mänaa nnäma'awa'añ coočh mijts xpiuhbédät xädø'øñhaam.

¹⁰ Tømiädiäacpøch jaduñ nebiä Jesucristo tiømiädi-a'aguiän. Cábøčhä xädø'øñ pøñ nmäyujwa'añ jim maa mijts mdsäna'ayän Acaya-naaxooty. ¹¹ Coo pøñ jaduñ miäná'anät cóogøch tyijy mijts nga'a tsooy, hõhñdaacp hajxy jaduñ. Ja'a Dios jaduñ najuøøby coočh mijts njaančh tehñ chocy njaančh tehñ pia'häyoy.

¹² Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmä. Ja'a Jesucristäc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät maa ja'a mäbøjpadøjc-hajxiän, neby hõjts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexiän coo hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät. Pero hõhñdaacp hajxy; cab hajxy tøyhajt tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Paady hajxy jaduñ yhõhñda'agy coo hajxy yajcumaya'añ. ¹⁴ Yø'ø häna'c-hajxy, ja'a mõjcu'ugong hajxy wyiindsøñhajpy. Jaaya'ay hajxy jaduñ piahijxyp. Nnajuøøyyäm hajxy coo ja'a mõjcu'ugong ñibiä-da'aguii nebiä jaančh tehñ yhoybän, nebiä Diosmoon-sän. Hoorä, cab jaduñ yhoy-yagujuøøñä coo ja'a mõjcu'ugongä mioonsähajxy piajatcø'øy, coo hajxy yhõhñda'agy cooc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Y coo hajxy jaduñ haxøøg jäya'ayhaty, je'e hajxy jaduñ quimädowaamby.

¹⁶ Hoorä, chámhøch mijts nmägápcombä. Cab hajxy jaduñ mmäná'anät cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, hóyhøch weeñtiä nja niguiumayii. Pero, pø mjaančh mänaamb hajxy jaduñ cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, huuc tunä mayhajt hajxy, høøčhä nmädia'agy hajxy weeñtiä huuc hamädoowhíjtäc. Nhuuc nimiädia'agyíjøch weeñtiä. Nhuuc niguiumayíjøch weeñtiä. ¹⁷ Cábøch nmäna'añ coočhä Dios ja'a cuhdujt tøø xmiø'oy coočh jaduñ nniguiumayøøjät. Jaduhñhøch nniguiumayii nebiä cuhhiimbän. ¹⁸ Hix, ja'a jäya'ayhajxy nämaybä, miäniguiumáayyöp hajxy tijaty hajxy yaa miøød hädaa yaabä naaxwiin, møød tijaty hajxy jaduñ tøø tiuñ. Jaduhñch høøčhpä, wéeñtiøch chamñ nmäniguiumayáanäbä tijátyhøch tøø nduumbä. ¹⁹ Jaduhñ mijts mjaančh tehñ ñibiäda'aguii nebiä jaančh tehñ jiajpän nebiä jaančh tehñ ñajuøøbiän. Paady mijts ja'a cuhhiimbähäna'cä miädia'agyhajxy mhamädoowhidaañä. Pero cab hajxy tøyhajt mjaančh jaty mjaančh najuø'øy. ²⁰ Hix, mmee'xtujpy hajxy hoy ñä'ä tijatiä, hoy mijts yø'ø häna'c-hajxy hoy ñebiatiä xjia häyoowhixy, yø'ø häna'c-hajxy hõhñdaacpä, yø'ø miädia'agy hajxy mjaančh tehñ yhamädoowhidáanäbä. Xyhanehmä mijts jaduñ nebiä moonsän. Y xñägáayyöp xñähúucäp mijts ja'a mxädø'øñ. Xwyiinhøhmä mijts yø'ø häna'c. Xpiejxp mijts yø'ø häna'c. Høxtä xquiojxp mijts yø'ø häna'c, y cab hajxy waamb mmäna'añ. Cab mijts yø'ø häna'c xyhixy nebiä jäya'ayän. ²¹ Pero hõjts, cab mijts jaduñ mänaa nhäyoowhixy neby mijts yø'ø

häna'c xyhäyoowhixiän, yø'ø häna'c-hajxy høhñ-daacpä. Cab højts jaduñ njootmøjjä.

Chamhøch weeñtiä nhuuc mädia'agaañgumbä nebiä cuhhiimban. Tijaty yø'ø häna'c-hajxy miäniguiumáayyap, nmøødhøchä cuhdujt høøchpä cooç jaduñ nmäniguiumáayyabät. ²² Niguiumáayyap hajxy je'eguiøxpä coo hajxy yhebreojäya'ayä, coo ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajty tieedyhajty møødä Israel. Pues jaanä jaduñhøch høøchpä, jaduñhøch nniñänøømäbä cooçhä Abraham tøø nhaphajpä tøø ndeedyhajpä. ²³ Jaduñ hajxy ñiguiumáayyabä je'eguiøxpä cooc tyjy hajxy mioonsähadyii ja'a Jesucristøm. Pues xmioonsähäjpøçhä Jesucristo høøchpä. Y maas høyhøch nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tiuñ. Cooç jaduñ weeñtiä nniguiumayii, jaduñ yajmädooy nebiä cuhhiimhähajxy miädia'aguiän. Maas møc-høch tøø nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tøø tiuñ. Mayhóoc-høch tøø nyajtsuymy tøø nyajmach. Ni pøn jaduñ quia'a yajtsuymy quia'a yajmachñä nébiøch tøø nyajtsuimiän. Mayhóoc-høchä häna'c tøø xjiaançh tehñ wiobho'ogy. Mayhóoc-høchä häna'c ja'a weenjaty tøø xquia'a yagho'ogy. ²⁴ Mägoøxc-hóoc-høchä judioshajxy tøø xjiu'xy hii'xmajmocxmädaaxçø'ø. ²⁵ Tägoøghóoc-høchä häna'c tøø xcwiopy paxyhaam. Tähooc-høchä häna'c xjia ca'ch; xquiuhga'adsaambøch hajxy hanaity. Tägoøghóoc-høchä barco tøø xmiäma'adø'oy mejjiooty. Xjia møødnøøguguññhøch jaduñ. Mänäajøchä barco tähooc xmiäguuiññän, tu'xøøch jiiby nhijty mejywyiing møød tu'tsuhñ. ²⁶ Mayhóoc-høchä yoñdiu'u tøø ndu'uyo'oy. Mayhóoc-høch ja weenjaty tøø nga'a nøøho'ogø'oy mõjnøøgujc. Tøøchä mee'tspädøjc mayhooc nyohbi-aady. Tøøchä nhamdsoo mägunaax mayhooc xjia yagho'oga'añ. Tøøchä wiinghäna'c xjia yagho'o-gaambä; ca'a yhøøchä nmägunaaxhajxy je'e. Tøøch nwädity mähahñdiuum jim cajptooty, møød jim pactuum, møød jim mejjiooty. Tøøchä häna'c mayhooc xchaaçhtiuñ, ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyjy hajxy miäböcy. ²⁷ Tøøchä tuung mayhooc xyaghanu-u'xø'oy; høxtä xyajtsaaçhpøjc-høch jaduñ. Mayhóoc-høch tøø ndsunaxy jamia'ay jayhity. Tøøchä yuu mayhooc nmänaxy nyajnaxy møødä tøødø'ø. Tøøch mayhooc nhity jaguiay jayhu'ugy. Tøøchä tøøchpä mayhooc nmänaxy nyajnaxy. Nja yajmaajíájpiøchä wit tucxy hanaity.

²⁸ Tøøch madiu'u ndsaaçhpøcy, pero cáboch jaduñ najtä ngøxy mädia'aga'añ. Je'eçh nmädia'agaamby cooçhä mäbøjpädøjc jabom-jabom nnädajy nnämay wiinduhmçajtøjc, pø hoy pø ween hajxy yhity. Hix, høøchä ngø'øjooty hajxy jaduñ yhity. ²⁹ Pønä Diosmädia'agy hoy ca'a cudiunaamb, hoy hajxy jia mäböcy, nnäjootmayhájpiøch hajxy jaduñ. Pøn jaduñ cädiehby je'eguiøxpä coo tøø wyiinhøøñii, nmäjootma'adhájpiøchä häna'c ja'a tøø miäwiinhøøñäbä. ³⁰ Høøch, cáboch nyajcumaya'añ. Pero cooçhä häxøpy nyajcumaya'añ, je'eçh häxøpy nyajniguiumayáañäp cooçhä häyohn mayhooc tøø nmänaxy tøø nyajnaxy. ³¹ Ja'a Díøshøch jaduñ xñajuøøby cooçhä nga'a høhñ-

da'agy. Ja'a Jesucristo ja'a Tieedy je'e. Tsøgå Dios hajxy cøjxta'axiøø wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøñhajtäm. ³² Mänaa ja'a Aretas hanaity tiuñän gobiernä, mänitøchä mioonsä xjia yajmadsaañ jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Damasco. Juhmuu'tswäditiä cajpt hanaity jaduñ. Jia pädaac ja'a hadänaabiä hajxy majatiä tägo'øwøødiaact nébiøch jaduñ nga'a pädsómät. ³³ Pero päyø'c-høch. Ja'a nmägu'ughajpøchhajxy hoy xquiuhdøøñaxy cachjooty maa ja'a muuçh hanaity jiuñän.

12 Cab jaduñ yhahixø'oy cooç nyajcumáyät. Pero nébiøch cham nmädia'aga'añän, jaduñ yajmädowa'añ nébiøch nyajcumaya'añän. Je'eçh cham nmädia'agaamby nebiätyhøchä Jesucristo hijxtahñd tøø xyajwiinhixiän. ² Nmøødhípiøchä Jesucristo tu'ugmädia'agy. Tøø yhijnä majmactsjumøjt cooçhä Dios jim tøø xyaghooy tsajpootyp maa ja'a wyiinduumän. Cáboch nnajuø'oy pø ni'xhaam pø copc-háamhøch jim nhooy, o pø juøhñdyhaam. Ja'a Dios jaduñ nidiuhñ najuøøby. ⁴ Madiú'ujøchä hoy-yagjuøøñäjatypä jim nmädooy tsajpootyp. Cábochä cuhdujt nmøødä cooçhä nmädiaactägätsät. ⁵ Coo wiinghäna'c häxøpy jim tøø yhooy tsajpootyp, mänitøch häxøpy nmøjpä-da'aga'añ. Pero høøch, cáboch hamdsoo nniguiumaya'añii. Jagóoyøch nmädia'aga'añ nebiätyhøchä häyohn tøø nmänaxy tøø nyajnaxy. ⁶ Nmøødhøchä cuhdujt jaduñ cooçhä nmädia'agät nebiätyhøchä Dios tøø nmøøduñ. Hix, tøyhájthøchä Dios jaduñ tøø nmøøduñ. Cáboch nmädia'aga'añ cooçhä jim nhooy tsajpootyp, je'eguiøxpä cooçhä njoot quia'a tsocy cooçhä pøn xmiøjpädä'agät. Cooçhä jäya'ayhajxy xyhixät cooçhä hoy njäya'ayhaty, cooçhä hajxy xmiädówät cooçhä hoy ngapxy nmädia'agy, mänitøch hajxy xquiunáyät.

⁷ Jaançh tehñ yhooy-yagjuøøñäjätyhøch jim nwiinhixy tsajpootyp. Pero cabä Dios ja'a jioot chocy cooçhä nniguiumayøøjät. Paadiä Dios miänaañ cooçhä mõjcu'ugong ja'a tsaachpä xyajpädät, jaduñhøch hamdsoo nga'a niguiumayøøjät. ⁸ Tägoøghóoc-høchä Jesucristo nja mänuu'xtaacy cooçhä cu xyajnahwaach. ⁹ Mänitøch xyhadsooy: "Njaançh tehñ chojpy njaançh tehñ pia'häyóobiøch miiçh. Päädyhøch miiçhä md-saaçhpä nga'a yajnähwa'adsa'añ, nya-jcähxø'øgåambiøch jaduñ coo miiçhä mduñ ja'a høøchä nmäjaagøxpä", nøñhøchä Jesucristo xñämaayy. Xoondáacpøch jaduñ cooçhä ndsaaçhpä xquia'a yajnähwa'adsaannä, je'eguiøxpä cooçhä tøø xñäma'ay cóogøch xyajtuna'añ ja'a miäjaagøxpä. ¹⁰ Xoondáacpøch jaduñ cooçhä Jesucristo xyajtuñ, høyhøchä tsaachpä nja paady madiu'u. Náxyhøchä häna'c xyhäyoowhixy. Náxyhøch cøxiä wiinä nyajmaajiaty. Náxyhøchä häna'c xchaaçhtiuñ ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Náxyhøchä häyohn nmänaxy nyajnaxy. Pero cáboch nnä'ägä mõjpäda'agy cooçhä jaduñ njaty nhabety. Hix, cooçhä jaduñ njaty nhabety, cähxø'p jaduñ cooçhä tii nga'a tuñ ja'a nhamdsoo mäjaaháamhøch; ja'a Jesucristo miäjaaháamhøch jaduñ nduñ.

¹¹ Hoorä, hóyhøch tii nga'a ja jada'añ hamdsoo, nmaas jájpiøch høøch quejee yø'ø häna'c-hajxy, yø'ø hajxy jaduhñ niñänøømbä cooc tyijy hajxy Dyioswiinguexiä. Cábäc tyijy pøn jaduhñ jiaty nébiäc hajxy jiatian. Y cooç yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ tøø xñähwaambety, tiich mijts jaduhñ coo tøø xquia'a nähgapxtu'udy. Cooç mijts tøø xquia'a nähgapxtu'udy, páadyhøch cham hamdsoo nniñähgapxtu'udyii. Jaduhñ weenjaty yajmädooy nebiä yajcumayaambän. ¹² Mänáajøch jim nhitiän maa mijtsän, mänithøchä hijxtahñd madiu'u nyajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäjatypä. Ja'a Dios-mäjaaháamhøch jaduhñ nyajcähxø'cy. Nya-jcähxø'c-høch jaduhñ cooçhä Dios jaduhñ tøyhajt tøø xwyiinguexy. Mee'xtújpøch hänajty. ¹³ Jaanç tehñ yhóyhøch nduñ hoy miädyii tsajtøgootiä. Jaanä jaduhñhøch jim hoy nduumbä maa mijtsä md-sajtøjcän. Pero je'e mijts mga'a hojiäwøøby cooç mijtsä xädø'øñ tøø nga'a mäyujwa'añ nébiøch wiingtuum-jaty nyujwa'añän. Jaanç tehñ wyiingä wiinmahñdy hajxy mmøødä. Pø tøøch mijts nyagjootma'ady, høøch hajxy huuc méé'xäc.

¹⁴ Metsc-hóoc-høch jim tøø nhoonä maa mijtsän. Miädägøøghóocpøch cham nnøcxáangumbä. Cábøch mijts tii nmäyujwa'ana'añ. Cábøchä njoot chocy coo hajxy tii xmió'owät. Jaduhñ mijts ndsocy nebiä hamdsoo huungpän, paady mijts jaduhñ nbuhbeda'añ. Pero cábøch nmäna'añ cooç mijts xpiuhbejtägätsät xädø'øñhaam. ¹⁵ Tøøchä njoot hamuumdu'joot nbäda'agy maa mijtsän coo mijts nbuhbédat hoy ñejpiä, hóyhøch cøxypänejpä cu nja jat cu nja habet maa mijtsøxpän. Njaanç tehñ chojpy mijts jaduhñ; pätiidä mijts jaduhñ coo xquia'a tsojtägach.

¹⁶ Mänáajøch jim nhoyän maa mijtsän, cab mijtsä xädø'øñ nmäyujwaañ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, tuhñds. Pero näje'e mijts jaduhñ mmäna'añ cóogøch tyijy mijts tøø nwiinhøøñ ¹⁷ mänáajøchä nmägu'ughajpähajxy jim nguexiän maa mijtsän xädø'øñyajmujpä. Jaduhñägäts tyijy mijts tøø nmämeech. Pero cab jaduhñ tiøyyä. ¹⁸ Mänáajøchä hermano Titohajxy jim nguexiän maa mijtsän møødä mägu'ughajpä tu'ugpä, ni je'e mijts xquia'a mämeé'tspä. Hix, jaduhñä hermano Tito howyiinmahñdy hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän. Hoguiuhdujt hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän.

¹⁹ Jaduhñ mijtsäda'a mmäna'añhaty cooc tyijy højts nja wi'i ñiñähgapxtu'uda'añii maa mijtsøxpän. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Ja'a Dios højts xyhijxp coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Mägu'ughajpædøjc, paady højts mijts ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nyajwiingapxø'øy, chojpy højtsä njoot jaduhñ coo mijts hamuumdu'joot mjaac mäbøgät. ²⁰ Cooç jim nnøcx-tägätsät maa mijtsän, mänitøch jootcujc nhidät pø hoy hajxy hänajty mwädity. Jaduhñ hajxy jootcujc mhijpä ja'a høøchcøxpä. Pero pø cab hajxy hänajty hoy mwädity, jootmayhädäbøch jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijts mjootmayhájpä. Je'eçh jaduhñ cham nnädaj nnämaaby. Je'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a ca'a howiädit, pø mnimiädsibøyyäp hajxy hänajty, pø cab hajxy hä-

najty myajniyajmädsogyii, pø mnimiäjootmä'täp hajxy hänajty, pø mnimiädsiphajtäp hajxy hänajty, pø mni-wyiingapxpéjtäp hajxy hänajty, pø mniñänøømüp hajxy hänajty cøxypä waamb, pø mniguiumáayyap hajxy hänajty, pø mdsipyagjajtäp hajxy hänajty. ²¹ Pø jaduhñ hajxy hänajty mjaanç jootcø'øy cooç jim nnøcx-tägätsät maa mijtsän, wéhñdøchä Dios weenjaty xyajt-sähdiünät maa mijtsøxpän. Je'eçh cham nnädaj nnämaaby. Nnäjootmayhädäbøch hajxy je'e, pønjetiä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty tøø quia'a najtshixø'øy. Je'eçh jaduhñ nnänøømby coo wiingto'oxiøjc hajxy piawädity tehñgajnä.

13 Miädägøøghóocpøch jim nnøcx'añ maa mijtsän. Jaduhñä cuhdujt myiñ, coo hajxy hänajty pøn mnäxø'øwø'owa'añ, tsipcøxpä testigo hajxy myajcähxø'øgät mejtstägøøg. ² Mänáajøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän ja'a miämetsc-hoocpä, mänitøch hajxy nyajcuhojøøyy coo hajxy haxøøg quia'a jootcø'øñät, pønjetiä hänajty haxøøgwädijp. Y chámhøch mijts jadähooc nnäma'awáangumbä nägøxiä coo hajxy mga'a haxøøgwädítät. Y pø je'enä hajxy hänajty mhaxøøgwädity cooç jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, tsipcøxpøch mijts nøcxy nyajcumä-dowa'añ. ³ Jaduhñhøch nyajcähxø'øga'añ cooçhä Jesucristo miädia'agy tøyhajt nyajnaxä. Haa ca'a, jaduhñhøch mijts tøø xyhuuc nämaabiä cooç jaduhñ nyajcähxø'øgät. Hix, møcmäjaahaamä Jesucristo hajxy xyajcumädówät coo hajxy hoy mga'a wädítät. ⁴ Coo ja'a Jesucristo miøjpahbejtä cruzøxp, cabä miøcmäjaa hänajty yajcähxø'øgy. Pero coo jiuypijøjtägajch, coo jim ñøcxtägajch maa ja'a Tieediän, jimäts jaduhñ yhiñjä ja'a Tieediä miøcmäjaahaam. Nebiä Jesucristo ja'a miøcmäjaa hijty quia'a yajcähxø'øguiän, jaduhñ højts mäjaa nga'a møødäbä hamdsoo. Pero coo højtsä Jesucristo nmøødhity tu'ugmädia'agy, paady højts mijts hoy nhane'ema'añ ja'a Dios ja'a miøcmäjaahaam.

⁵ Huuc niñajuø'øwøø hajxy hamdsoo. Coo ja'a Jesucristo ja'a miädia'agy hajxy hoy mbanøcxät, jaduhñ hajxy myajnajuø'øwät coo ja'a Jesucristo hajxy tøyhajt mjaanç møødhity tu'ugmädia'agy. Pero coo hajxy hoy mga'a panøcxät, cabä Jesucristo hajxy tøyhajt mmøødhidät tu'ugmädia'agy. ⁶ Chojpy højtsä njoot coo hajxy mnajuø'øwät coo højtsä Jesucristo tøyhajt nmøødhity tu'ugmädia'agy. Cab højts jaduhñ nhøhñda'agy. ⁷ Nmänuu'xtaacypy højtsä Dios coo hajxy hoy mwädítät, coo hajxy haxøøg mga'a jäya'ayhädät. Pø mwädijp hajxy hänajty hoy coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, cab højts hänajty nyajcähxø'øga'añ coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt tøø xmiø'oy coo højts mijts nyajcumädówät. Y coo højts jaduhñ nga'a yajcähxø'øgät coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhñ tøø xmiø'oy, cab jaduhñ ñejpiä. Je'e højtsä njoot chojpy coo hajxy hoy mwädítät. ⁸ Pø mjaanç wädijp hajxy hänajty hoy coo højts jim nñøcxät, cab højts mijts hänajty waamb nnäma'awa'añ. Chojpy højtsä njoot coo hajxy tøyhajt hoy mwädítät. Pero pø cab hajxy hänajty tøyhajt hoy mwädity, mänit højts mijts mäböcy nhøjä'añ. ⁹ Coo hajxy hoy mwädítät, xoonäda'agap højts

jaduhñ. Cab højts jadahñ nyajcähxø'øgät coo højtsä Jesucristo ja'a cuhdujt hänajty tøø xmio'oy coo højts mijts jadahñ nyajcumädówät. Nmänuu'xtaacy py højtsä Dios jadahñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mgøxy najtshixø'owät, coo ja'a hoguiuhdujt hajxy hamuumdu'joot mjaac panócxät tehngajnä. ¹⁰ Páadyhöch mijts cham weenjaty nhojy nocyhaam, jadúhñhöchä njoot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Ja'a Jesucristöchä cuhdujt jadahñ tøø xmio'oy maa mijtscøxpän, weenä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mæbøjcä. Cabä Jesucristo jioot chocy coo hajxy mdu'udägóyyät. Y pø mjaançh wädiip hajxy hänajty hoy cooçh jim nnøcx-tägátsät maa mijtsän, cábøch mijts hänajty waamb nnäma'awa'añ. Pø caj, mänit højts mijts mæböcy nyajcumädówät.

¹¹ Hoorä, mägu'ughajpædøjc, chámhøch jadahñ nyajmayaannä maa hajxy cham nmägapxy nhane'emiän. Huuc cudiúñ hajxy jadahñ nébiøch cham nnäma'ayän. Yaghoyø'ow ja'a mdu'u hajxy. Ca'a haxøøgtu'u hajxy mbanøcxnä. Tsøc hajxy jadahñ nimiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. Cab hajxy tii myajtsip myajma'adóøñät. Jadahñä Dios hajxy xmiøødhíjnät. Xchójcäm ja'a Dios hajxy. Chojpiä jioot jadahñ coo hajxy jootcuic nhíjtämät. ¹² Mniyajpoo'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot, ween jadahñ quiähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmæböcy. ¹³ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa mæböjpä. ¹⁴ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Je'e hajxy nWiindsøn hájtäm. Weenä Dios hajxy xchójcäm homiänaajä. Weenä Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtäm nägøxiä. Amén.

Gálatas

1 Høøch Pablo, hädaa nócyhøch nhädiuumby mөөдä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsänaabiä Galacia. Cab hajxy mmäná'anät cooch jäya'ay tөө xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguex mөөдä Dios ja'a nDeedyhåjtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujyijøjc. ³Weenä Dios ja'a nDeedyhåjtäm hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mөөдä Jesucristo ja'a nWiindsønåjtäm. ⁴Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieyhåjtäm nebiä Dios ja'a nDeedyhåjtäm tөө miäna'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hädaa yaabä naaxwiin. ⁵Tsøgå Dios hajxy møj jaançh pädäacäm cøjxta'axiøø. Amén.

⁶Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tөөch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tөө mbadu'ubøjnä. Nyagjuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tөө mnajtshixøøñä. ⁷Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnahixøøbiä. Xjia jøjcapxø'øwaamb mijts jaduhñ. Ja'a hønñda'agymiädi-a'agy mijts hajxy xyajnahixøøby ja'a Jesucristocøxpä. ⁸Tөөch mijts jaduhñ nhuuc nämaabiä, y chaach jadähooc nmänáangumbä, tөөch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnahixøøy neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnahixøøwät, jii by nøcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchä, hoy jim jia tsooñ tsajpootyp.

¹⁰Ndsøjpiøch coochä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy coochä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooch häxøpy jaduhñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

¹¹Hermanodøjc, huuc wiinjuø'øw hajxy jaduhñ, hädaa mädiä'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmiooy; ca'a jäya'ayä xmiooy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹³Tөө hajxy mmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänájøchä judíos miädia'agy hajxy hänajty nbanøcxänä. Mnajuøøby hajxy nébyhøchä jäya'ayhajxy hijty ndsaaçhtiuñ nägø'ø nädecypiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Páadyhøch hijty ndsaaçhtiuñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixøøwät.

¹⁴Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas hóyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hix, maas pedyijjøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quihdujthajxy ja'a jecypiä. ¹⁵Pero tөөchä Dios hijty xwyiimbiy,

cáhnøch hänajty nmiñ nga'ayñä. Páadyhøch tөө xmiøjya'axy cooch xjiaançh tehñ chocy. ¹⁶Mänitä Dios miänaañ coochä yHuung nhixyhåjtät, nébiøchä miädi-a'agy jaduhñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judíospä, neby hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. Cooch jaduhñ najty, cábøch hoy pøn tөө nyajmøødmädi-a'agy, ¹⁷ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tөө wyiinguexyijäbä ja'a Dios. Pero jimhøch nnøcxtøoy Arabianaaxooty. Mänitøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

¹⁸Coo tægøøgjomøjt hänajty tөө ñajxnä, mänitøch jim nnøcxy Jerusalén. Jimhøchä Pedro hoy nhixyhaty. Mänitøch nmøødhijty majmocxxøø. ¹⁹Jimhøchä Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsønåjtämä piuhya'ay. Pero cábøchä hermano wiingpä nhijxy, ja'a wiinguexypä.

²⁰Tehñ tiøyhajt jaduhñ nébiøch chamñ njaayän. Cábøch nhønñda'agy. Diøshøch jaduhñ xyhijxp cooch nga'a hønñda'agy.

²¹Mänitøch hoy nwädity Sirianaaxooty mөөдä Cili-cianaaxooty. ²²Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty panøcxäbä, cáhnøch hajxy hänajty nhixyhatyñä.

²³Jagooyyä hajxy hänajty miädooyyä coochä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä. Tөө hajxy hijty miädoyhaty coochä hermanohajxy hijty ndsaaçhtiuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixøøwät. Pero coochä Diosmädia'agy hänajty nyajwa'xnä høøchpä, ²⁴paadiä Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøchøxpä.

2 Coo majmactsjomøjt hänajty tөө ñajxnä, mänitøch hoy ngoo'nä Jerusalén mөөдä Bernabé mөөдä Tito. ²Diøshøch jim xquiejx. Jimhøchä Jacobo nmøødhamugøøyy hamee'ch mөөдä Pedro mөөдä Juan. Jim hajxy hänajty quiopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänitøch hajxy nyajmøødmädiaacy nebiätyhøchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxøøy, ja'a hajxy ca'a judíospä, neby hajxy hoy ñähwá'adsät. Páadyhøchä copc-hajpädøjc jawyiin nya-jmøødmädiaacy, nébiøch hajxy jaduhñ xquia'a jøjcapxøøwät. ³Xjiøjrpøgøøyy højts jaduhñ; cab højts waamb xñämaayy. Tөө häna'c-hajxy näje'e yajtägøøy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nømñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hänajty tøyhajt pianøcxy. Højts hajxy xjia jøjcapxøøwaan. Coo højtsä Jesucristo miädia'agy hänajty nbanøcxänä, cab højtsä judíospä cuhdujt hänajty nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpdäacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxøøwät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduhñ hoy mnähwá'adsät. Jaduhñ hajxy hänajty jia mänaambä coo ja'a Tito ween yajcircuncidarhaty

nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, hoyyá Tito hánajty quia'a ja judíospä. Cabä copc-hajpähajxy miänaañ coo ja'a Tito yajcircuncidarhädät.

⁶ Cábøchä Jacobohajxy hánajty nmøjpäda'agy, hoy hajxy hánajty tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hiḫ, cabä Dios hajxy xmiøjpädaacäm, hoyyá møjtuung hajxy nja møødhájtäm. Mänítøch hajxy xhixyhajty coočhä Dios hánajty tøø xwyiinguexy, coočhä miädia'agy nyajwiingapxøøyyät ja'a ca'a judíospähajxy, nebiä Pedro hánajty tøø wyiinguexyijän coo ja'a judíoshajxy yajwiingapxø'øwät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädi-a'agy nmähmøøyy coo højts nwädítät maa ja'a ca'a judíospän, chaads häna'c-hajxy jaduhḫ wiädítät maa ja'a judíospän. Y cábøch hajxy nej xyhanehmy. ¹⁰ Ja-gooyyá højts xñämaayy coo højtsä häyoobäya'ayahajxy nbuhbédat. Jaduhḫch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹ Mänítøchä Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xíøhatiän Antioquia. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caamiujpä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judíospä. Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quiädaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiújcanä ja'a hajxy ca'a judíospä. Hiḫ, chähgøøbiä Pedro hánajty coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädoyhädät jim Jerusalem, ja'a hajxy hánajty jaac panøcxpā ja'a judíoscuhdujt. Mänitä Bernabé piatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judíos, coo hajxy quia'a møødcaamiugaannä ja'a hajxy ca'a judíospä. Hiḫ, mejtstu'u ja'a wyiinmahñdyhajxy hánajty. Y cooč nhixxy neby hajxy hánajty jiatcø'øyän, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnä, ja'a Diosmädi-a'agy, mänítøchä Pedro njøjcuhojøøyy ja'a hermanodøjc wyiinduuhajxy. "Jue'e miich, mjudíos miich, y caj miich hijty nbanøcxy ja'a judíoscuhdujt. Caj miichä cuhdujt mnä'ägä møødä coo miichä wiinghana'c mädsibø'øbä mnämä'awät coo hajxy pianøcxät ja'a judíoscuhdujt." Páadyhøchä Pedro jaduhḫ nhojy coo je'e ja'a pojpä hánajty miøødä.

¹⁵ Jue'e højtshájtäm, judíos højts nmiin ngáhwäm. Caj tyijy højts ngahwiindøyyä nebiä wiingjäya'ayahaxiän. ¹⁶ Pero, paadiä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcäm, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiä jecyquihdujt myiñän. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mäbøjcät, cabä Dios xpiädä'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquihdujt myiñän.

¹⁷ Pero tsøc mänánañäm, coo jaduhḫ quiähxø'øgät coo højts ngahwiindøyyäbä, hoyyá Jesucristo miädia'agy nja mäbøjcäm, cab hajxy nmänánañämät cooc tyijy ja'a Jesucristo tøø xyajtu'udägøoyyäm. ¹⁸ Coo højtsä jecyquihdujt nnajtshixøøyyämät, cab jaduhḫ yhojy coo hajxy jadähooc nbadu'ubøjcämät. Hiḫ, cähxø'øgäp jaduhḫ coo højts ja'a pojpä cädieey nmøødhájtäm.

¹⁹ Pero høøch, cábøchä jecyquihdujt nbanøcxnä. Tøøch nnajtshixøøñä, nébiøchä Dios hamuumdu'joot jaduhḫ nbanøcxnä. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzøxp, páadyhøch je'e hamuum-

du'joot nbanøcxy; cábøch nhamdsoo wiinmahñdy nya-jtunaañnä. Tu'ugmädiá'agyhøchä Jesucristo xmiøødhi-jnä. Xchøjpøch je'eduhḫ, páadyhøch tøø xñähho'-tu'udy. ²¹ Paadiä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm; ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiúunäm. Coo häxøpy quia'a jaduhḫ, xíøøbä ja'a Cristo häxøpy tøø ñä'ä ho'ogy. Paady, cábøchä hoyhajt nnajtshixø'øwa'añ mädyijøchä Dios tøø xmiø'oy.

3 Mijts hermanodøjc, nej, mguhmañøøby hajxy jaduhḫ coo ja'a Diosmädi'a'agy hajxy mga'a panøcxaannä. Nej, mbanøcxtägatsaambiä jecyquihdujt hajxy jadähoocä. Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Coo mijtsä Jesucristo miädia'agy tøø nmäbøjcä, paadiä Dios ja'a yhEspiritu hajxy tøø xmiø'oy, paadiä hoy-yagjuøøñäjatypä tøø yajnyx maa mijtsän. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty mgudiunñ. Pero cab ndijy ja'a Diosmädi'a'agy hajxy tøyhajt nnajtshixø'øwa'añ.

⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy naphájtäm ja'a hajxy ndeedyhájtäm, miäbøjc je'e ja'a Diosmädi'a'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum. ⁷ Y coo højtsä Diosmädi'a'agy nbamäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xpiädäacämät nebiä Abraham yhap yhocän. Mänit højts xpiädäacänät hawa'adstuum. ⁸ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy: "Miichcøpxøchä jäya'ayahajxy nbuhbeda'añ nägøxiä ja'a wiinduhmyhagajptpä je'eguiøxpä coo miich tøø nmäbøcy." Jiiby jaduhḫ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi'aguiän. Jaduhḫ hajxy nyajnajuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xpiäda'agáañäm hawa'adstuum pønjaty mäbøjp, hoy hajxy quia'a ja judíosä. ⁹ Entonces, ja'a hajxy mäbøjpä, jaduhḫ hajxy piuhbedyii nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

¹⁰ Ja'a hajxy jaduhḫ mänánañäm cooc tyijy hajxy ñäh-wa'adsa'añ je'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy quiudiuñ, haxøøgtuum hajxy je'e piäda'aga'añii. Jaduhḫ jiiby myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujtän, "Haxøøgtuum piäda'aga'añii pønjaty hoy ca'a cudiuumb nebiaty hädaa libro xyhanéhäm." ¹¹ Jaduhḫ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädi'aguiän: "Coo ja'a Diosmädi'a'agy hajxy nmäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xyajnähwäätsämät." Ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy ngudiúunäm ja'a jecyquihdujt. ¹² Pero jaduhḫä jecyquihdujt miäna'añ: "Pøñä jecyquihdujt cudiuumb, hawa'adstuum piäda'aga'añii."

¹³ Coodsä jecyquihdujt hajxy hijty hoy nga'a cudiunánañäm, haxøøgtuumä Dios hajxy hijty xpiäda'agáañäm. Pero xñähho'túutämä Dios hajxy jaduhḫ; paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Jaduhḫä jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädi'aguiän: "Pøñ møjpahbéjtäp quepyquixp, tøø hánajty piäda'agyii haxøøgtuum."

¹⁴ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, nebiä jäya'ayahajxy jaduhḫ piuhbéjtäbät, ja'a hajxy ca'a judíospä, nebiä Abraham jecy piuhbejtän. Y coo hajxy nmäbøjcämät, mänitä Dios ja'a yhEspiritu hajxy

xmio'owáañäm nägøxiä neby hajxy jecy xyajwiin-waañøyyäm cooc hajxy xmio'owáañäm.

¹⁵ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm neby hajxy yaa nguuhdujthájtäm hádaa yaabä naaxwiin. Cooc pøn tii yajcuhdúgät maa ja'a hagujtøjcän, coo fyir-marhadät, ni pøn jaduhñ quia'a yajtägätsät, ni quia'a mäná'anät coo quia'a hoyyá. ¹⁶ Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuuhdujcy cooc hoy miánaajä piuhbeda'añ, jaduhñ miánaambä cooc ja'a Abraham yhap yhoc miøødyajcuhdújcbä. Jaduhñ jilby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian. (Cab jaduhñ myiñ cooc hajxy nämay miøødyajcuuhdujcbä.) Coo jaduhñ miána'añ: "Abraham yhap yhoc", ja'a Jesucristo jaduhñ nänøøñäp. ¹⁷ Y coo mädaaxmägo'xcuhii'xmajcjomøjt hánajty tøø ñaxy, mänitä jecyquihdujty piádaacä. Pero cab jaduhñ yajtägajch nebiä Dios ja'a Abraham hánajty tøø miøødyajcuuhduquian. ¹⁸ Coo häxøpy quia'a tøyhajtä jaduhñ, cab häxøpy tiuñ nebiä Dios jecy yajcuhdujquian.

¹⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquihdujty yecy neby jaduhñ quiahxø'øgät coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm. Pero coo ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hádaa yaabä naaxwiin, ja'a hánajty tøø miøødyajcuuhdugyiijäbä, cabä jecyquihdujty jaduhñ tiunaañnä. Bueno, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujty piádaacy, mänitä mioonsä tsajpootypä ja'a Moisés hoy mio'oy. Mänitä Moisés jiøyejnaxy. ²⁰ Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuuhdujcy; cabä jiøyejnaxpä jaduhñ ñä'ä yajtuuñ.

²¹ Cab hajxy nmánaañämät coo ja'a jecyquihdujty yajtägajch nebiä Dios hánajty tøø yajcuuhduquian. Coo ja'a Dios häxøpy tøø miána'añ coo hajxy cu nnähwáatsäm maa ja'a jecyquihdujtän, pues tøø ja'a jecyquihdujty hajxy häxøpy xyajñhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²² Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coo hajxy nägøxiä nhíjtäm haxøøgtuum je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcbämät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät nebiä jecy yajcuuhdujquian.

²³ Tuungpaatpä jecyquihdujty hijty. Tsipøxøp højts hity ngudiúunäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsä jecyquihdujty nbanøcxänä. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcbämät, jaduhñä Dios hajxy xyhuunghájtämät.

²⁶ Y xjiaanč huunghajp mijs ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcbä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. ²⁷ Y coo hajxy jaduhñ mmøødhidät, coo hajxy jaduhñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghádät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän. ²⁸ Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehñ yajtøp øø mjudíos, øø caj, øø mmäyøø, øø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøp ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøp. Jaduhñä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huungän. ²⁹ Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy,

paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghatiän.

4 Jaduhñds je'e, coo jäya'ayhajxy hánajty näje'e yho'ogaañnä, mänitä hajxy miána'añ coo yhuunghajxy yhiójxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøøjðøñät, mänitä nädeedy hajxy miämähmøøñät. Pero coo hajxy hánajty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hánajty tøø miøøjðøñä. ³ Y højtshájtäm, coo ja'a Jesús hajxy hánajty nga'a hixyhájtämnä, jaduhñ mäwiinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquihdujty hajxy hijty tehngajnä nbanøcxäm. ⁴ Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshájtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquihdujty tiuñän. ⁵ Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujty hijty nbanøcxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghájtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

⁶ Xmio'owáañäm hajxy jaduhñ nebiaty ñägapxy. Cab hajxy nhíjtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä yEspiritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnämáayyäm: "Teedy" hamuumdu'joot.

⁸ Jue'e mijts hijty mwi'i wyiingudsáhøøby, quepychec naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hánajty mhixyhatyñä. ⁹ Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyyimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ yhahixø'y coo ja'a jecyquihdujty hajxy jadähooç mbadu'ubøjcombät. Cab hajxy nyaghanéhmänät maa ja'a jecyquihdujtän. ¹⁰ Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwi'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ. ¹¹ Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja yajwiinhixø'yä. Pø tøyhajt jaduhñ, njaanč tehñ yagjuøøbiøch jaduhñ.

¹² Hermanodøjc, nnämä'awäbøch mijts cooç mijts xpiahíxät. Najtshixø'ow ja'a jecyquihdujty hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'yän. Mánajøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøchooñän, hómøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jadúhñhøch hajxy xjiøjppøgøøy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxiøøghajty, hómøchä pa'am hánajty nja møødä, hómøch mijts hoxiøøghajnä hánajty xjia hixy. Cooçhä pa'am hánajty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøy maa mijtsän. ¹⁵ Pero mijts, cab hajxy jootcuyc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mجاتy. Mánajøch jim nhitiän maa mijtsän, høøchøxpä mijts hánajty mduñ hoy miädyii mayhajtä. Xmiøøbiøch mijts hánajty hoy tyiijä.

¹⁶ Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaañnä cooç mijts tøø nhawáañäm ja'a tøyhajt.

¹⁷ Y häna'c-hajxy høhndaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduhñ xquia'a panøcxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy jaduhñ. ¹⁸ Hoy hit jaduhñ coo mijts pøn hamuumdu'joot xmiägu'ughádät hoy miánaajä, hómøch hánajty jim nga'a ja hity maa mijtsän. ¹⁹ Mägu'ughajpä, jaanč tehñ jiootmayhájpøch jadähooç ja'a mijtsøxøpä. Jiaanč tehñ chópiøch njoot coo mijts ja'a Jesu-

cristo mmøødhídat tu'ugmädia'agy. ²⁰ Cu nnócxyhøch jim maa mijtsän. Cu nmøødmädiacyhøch mijts jaduñ yajxon. Cooch mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cáboch nnajuø'øy nébiøch ndaj nmáyat ja'a mijtsøxpä.

²¹ Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehngajnä coo ja'a jecyquihdujt hajxy mbanøcxa'añ, huuc mädoow hajxy neby jilby myiñän maa ja'a jecyquihdujtän. ²² Metscä Abraham yhuung hänajty. Tu'ug hänajty xiøhajty Isaac. Tøø Dios Abraham hänajty jaduñ yajwiin-waønø'øy coo ja'a Isaac hänajty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huunghajxy je'eduhñ møødá tio'oxiøjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiøhajpä. Jahuhyä je'e ñä'ä miiñ ñä'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt. ²⁴ Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahñdän hädaa jaduñ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhajpä, moonsähajp hänajty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hänajty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejty maa ja'a tuñ hänajty xiøhatiän Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduñ mäwiinäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hänajty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tuñ hänajty xiøhaty. Xøhajp hänajty Sinaí, møødá hänajty xiøhaty Agar. Ja'a cajpt jaduñ xøhajpä Jerusaleñ, ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, jaduñ mäwiinäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusaleñpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶ Jaduñ ja'a cajpt jim xiøhajpä tsajpootyp Jerusaleñ. Jim hajxy nxøønájxäm. Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä Dios yequiän Sinaí. Jemyguiuhdujtäts jim túunnäp. ²⁷ Jaduñ jilby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Huuc xoonða'ag, hoyyä huung mga'a ja paadyñä, Maas may miiç huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

²⁸ Hoorä, hermanodøjc, tøø ja'a Dios hajxy xya-jnähdíjjäm coo hajxy xyhuunghadäänäm, nebiä Isaac yajnähdíjjän. ²⁹ Dios ja'a yHespíritu ja'a Isaac yajmägunuu'xøøyy coo myinät. Cabä Ismael yajmädsøjcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghádät. Jaduñ mäwiinäts højtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsójcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghátämät. ³⁰ Jaduñ jilby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Høxquejxpädsøm yø'ø to'oxy moonsä møødá yhuung." Cabä moonsä yhuung ñä'ägädä puhmo'owa'añii ñädeedy. Pero yhamdsoo to'oxiøjc yhuung, je'eds jaduñ mio'owaamby. ³¹ Hermanodøjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsójcäm, jaduñ mäwiinäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhiytiän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

5 Coo ja'a Dioscuhdujt hajxy nyaghíjtäm, mädyii ja'a Moisés jecy miähooyy, jaduñ mäwiinäts hajxy hijty nhíjtäm neby hajxy hadsip yajtuñiijäbän. Coo ja'a Jesucristo quiädaacy, mänit hajxy xñämáyyäm coo ja'a jecyquihdujt hajxy nga'a møjpdáacänät. Xyhawäänäm hajxy jaduñ neby hajxy nnähwáatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxät. Cabä Moisés jecyquihdujt hajxy mbadu'ubøjcät jadähooc.

² Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcircuncidarhátämät cooc tyijy hajxy jaduñ nnähwa'adsäänäm, xiøøbä ja'a Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñä'ä nähho'túutäm. Høøch jaduñ mänaamb, Pablo. Diosquxyhøch høøch. ³ Jaduhñhøch jadähooc nmänäangombä, pønajaty mänaamb coo hajxy yajcircuncidarhádät, tsipcøxp hajxy quiudiúnät nebiatiä Moisés jecyquihdujt yajnähdíjy coo hajxy quiudiúnät. ⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: "Páadyhøch nnähwa'adsa'añ coochä Moisés jecyquihdujt hoy ngudiunñ." Pero cab jaduñ tiøyyä coo hajxy ñähwa'adsa'añ. Hix, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. ⁵ Pero nmäbøjcäm højts coo hajxy nnähwa'adsäänäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbedäänäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtämät, cab jaduñ ñejpiä pø tøø hajxy nyajcircuncidarhátäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät y coo hajxy hamiñ häxøpy nniçhøjcämät nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm.

⁷ Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy. Pätidä hajxy coo tøø mnajtshixø'øy. Pábøndä hajxy tøø xwyiinhøøñ. ⁸ Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixøøyy. Jaaya'ay hajxy xyajnähdíjjäm coo ja'a miädia'agy hajxy nbanøcxämät. ⁹ Jaduñä jäya'ayhajxy miäna'añ: "Coo tsajcaagychooy weeñtiä nbädáacämät, cøxiä harina yajtägø'øyii." Jaduñ mäwiinäts højtshátäm coo häna'c høhñda'agymiädia'agy hajxy xyajnahixøøyyämät; nägøxiä hajxy jaduñ nmátämät. ¹⁰ Nbädáacypiøchä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mábøgät. Dios jaduñ yajcumädoowaamb pøn mijts høhñda'agymiädia'agy xyajnahixøøby.

¹¹ Tehngájñøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzøxp. Páadyhøchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä mädia'agy nyajwa'xy coo hajxy ween ñiseñapada'agyii. Pero cab jaduñ ñä'ä tøyyä. Coochä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coo hajxy yajcircuncidarhádät, cábochä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹² Yø'ø häna'c mijts xjia wi'i ñämaabiä coo hajxy myajcircuncidarhádät, ween hajxy jaduñ xpuihwaatsnä.

¹³ Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdíjy coo ja'a Moisés jecyquihdujt hajxy mnajtshixøøyyät. Pero cabä Dios jaduñ miäna'añ coo hajxy cøxypänejpiä mjäya'ayhádät. Jaduñ miäna'añ coo hajxy yajxon mniçhogøøjät, coo hajxy yajxon mnibihbedøøjät. ¹⁴ Jaduñä Dios jecyquihdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyówät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsøquiän. ¹⁵ Cab jaduñ yhooyä coo hajxy mnimiähanhadøøjät tu'ugpä tsajtøjc, jaduñ hajxy mga'a niyajtägoyyøøjät.

¹⁶ Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmäjaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghijnät, hoyyä mjoothajxy hänajty tii jia tsoy. ¹⁷ Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødá haxøøgcuhdujt. Coo hänajty haxøøg mjatcø'øwa'añ, Dios xyhadujp mga'a

jatcø'øy jaduñ cøxpänejpiä. Hoorä, coo ja'a mjoot hñajty chocy coo hñajty hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøggwiinmahñdy jaduñ xyhadujp. ¹⁸ Pø chojpiä mjoot jaduñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jiecycuiuhdujt mbanócxänät.

¹⁹ Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøggcuñdujthaty: jabiøcy hajxy ñimiøødsäna'ayii; cøxpänejpiä hajxy jiäya'ayhaty; haxøgg hajxy wiädity, hoy hajxy jia to'ox-iøjcmøødä; ²⁰ wyiingudsähgøøbiä quepychech naaxpoch hajxy; mähijxp mähäxujp hajxy; nimiäd-siphájtäp hajxy; yhadsojpy hajxy mädyiijatiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiä hajxy ñimiäjoot-ma'adyii; wiinduc-ho'p hajxy; nibiuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguiä; ²¹ hadsojt hajxy wyl'i miøød; jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøggghuucp hajxy, haxøggjøø'xp hajxy; madiu'u hajxy jaduñ jiatcø'øy. Tøøds mijts nja yagjahmiech, chaads jadähooc nhawáañäm: pøñ haxøggcuñdujt møød, cab jim ñøcx-a'añ tsajpootyp.

²² Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduñ xpiuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy nxooñdáacämät, coo hajxy jootcujc nhíjtämät, coo hajxy nmee'x-tújcämät, coo ja'a nmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy yaxón nmägu'ughájtämät, coo ja'a hojioot hajxy nmøødhájtämät, coo hajxy nga'a hønñdáacämät, ²³ coo hajxy mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy jootxee-my nhíjtämät. Coo hajxy jaduñ njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøñ waamb xñámáayämät. ²⁴ Pøñä Jesucristo miädia'agy panócxäp hamuumdu'joot, tøø ja'a yhaxøggcuñdujt yhøxhixy, y cab jaduñ jiahmiejtsnä. ²⁵ Pø mänáañäm hajxy jaduñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

²⁶ Cab hajxy nyajcumáayämät; cab hajxy nniyagjoot-má'tämät hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä nniyhadsójcämät.

6 Hermanodøjc, coo pøñ tiu'udägóyyät, mee'xxieemy hajxy mmägäp mhané'emät, nej mijtsä Diosmäjaa mmøødän, weenä yhaxøggpä yhøxhixnä. Pero mnigwieendähadøøjäp hajxy coo mijts jaduñ mnä'ä tu'udägóobiät. ² Nibiuhbedøø hajxy neby hajxy jaduñ mmäjädá'agät, neby hajxy jaduñ mga'a tu'udägóyyät. Jaduñdsä Jesucristo miädia'agy hajxy mgudiúunät.

³ Pøñ yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc tyijy miøjjä, caj ñä'ä tøyyä coo miøjjä. Nä'ä niwyiinñhøñäp jaduñ.

⁴ Cøjwiinduum hajxy mnyihixøøjt pø hoy hajxy tøø mgudiúñ. Y pø tøø hajxy hoy mgudiúñ, mäñit hajxy mxooñdá'agät. Pø tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy mbexy, cab hajxy nøcxy mniguiumayii. ⁵ Cøjwiinduum hajxy mnyajcopcø'øwøøjt pø hoy hajxy mgudiúñ.

⁶ Pøñ jaduñ yajnähixøøyyäp ja'a Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda hajxy yégät, mio'owøøjt ja'a yajnähixøøbiä.

⁷ Ca'a hajxy myajwiinhøøñ; ñajuøøbiä Dios neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm. Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduñ mguhbédat. ⁸ Pøñä Dioshespíritu panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiu-gyhatiän; pero pøñ yhamdsoo cuñdujt yajtuumb, cab jaduñ jiu-gyhada'añ nebiä Dios jiu-gyhatiän. ⁹ Tsøgä njoot hajxy møc pädáacäm; coo hajxy tehngajnä hoy nwädíjtämät, mäñit hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp coo yhabáat-nät. ¹⁰ Hoy miänaajä ja'a jäya'ay hajxy mbuhbédat nägøxiä. Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy mnä'ägädä puhbédat.

¹¹ Hamdsójøøch hädaa letra nhädiúñ, paady miøj-jatiä. ¹² Pøñjaty mijts xjia wi'i ñämaaby coo hajxy myaj-circuncidarhädät, paady hajxy jaduñ miäna'añ coo hajxy wyl'i yajcumaya'añ cu'ughagujc. Hiñ, tsähgøøby hajxy jaduñ coo hajxy miädsibø'øwøøjt ja'a homiädi-a'agyquixpä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäh-ho'túutäm cruzøxp. ¹³ Hoy hajxy näje'e tøø jia yajc-circuncidarhaty, cabä Moisés jiecycuiuhdujt hajxy yajtu-unä. Paady mijts hajxy xjia wi'i ñäma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduñ ja'a mijtsøxpä. ¹⁴ Pero høøch, cábøch nmäna'añ coo mädyii miøjjä jiaançhä. Jagóoyøch nmäna'añ coo miøjjä jiaançhä coochä Jesucristo tøø xñähho'tu'udy cruzøxp. Cábøchä njoot yaa nbädaacnä hädaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cábøch tii nmøjpdäacnä. Cábøch tii hadsojt nmøødän hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁵ Cab jaduñ ñejpiä pø tøø myajcircuncidarhaty o pø caj. Je'eduhñ tsoobáatnäp coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawi-injemy. ¹⁶ Pøñä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáañäp.

¹⁷ Páadyhøch chaä nnähxäguuuch nguhxäguuuchä coochä Jesucristo miädia'agy tøø nmädiaacä. Y cooch jaduñ tøø ngudiúñ, páadyhøchä cuñdujt nmøødän. Páadyhøch hajxy tii xquia'a yajnämáañät.

¹⁸ Hermanodøjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

Efesios

1 Høøch xøhajp Pablo. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coochä Jesucristo xwyiinguéxät. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Efeso, pønhatiä Jesucristo miädia'agy jim hoy yajtúuñäp. ²Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønñhajtäm.

³Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo, Dyioshajpiä Dios je'eduhmbä; y jaduhñ je'e Tieedyhajpä. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios tsajpootypä ja'a mayhajt madiu'u tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. ⁴Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty chohñda'agy, tøyöyämä Dios hajxy hänajty xwyiimbiiwäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätämät tu'ugmädia'agy. Jaanä jaduhñ hajxy xwyiimbiiwämbä coö hajxy hoy njäya'ayhajtämät, coö hajxy nga'a cädiéhyämät, jaduhñ hajxy wa'ads hoy nhjätämät maa ja'a Dioswiinduumän. ⁵Coö ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin ja'a højtscøxphajtäm. Paadiä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coö ja'a Dios hänajty tøø wyiinmay coö hajxy xyhuunghadäänäm. Hamdsoojootä Dios jaduhñ miänaañ coö hajxy xyhuunghajtämät.

⁶Tsøcxä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm coö hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, coö ja'a Jesucristo yaa quiejxä maa højtshajtäm. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt møj tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. Paady hajxy xchójcäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Hix, jaanč tehñ chójcäbä Jesucristo ja'a Tiéediäm. ⁷Coö ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. Jaduhñä Dios hajxy xmiéé'xäm. ⁸Coö hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy hoy tøø xyajwiinjuøøyyäm nebiaty jaduhñ tøø wyiinmay ja'a højtscøxpä. ⁹Tøø ja'a wyiinmahñdy hajxy xyhawäänäm ja'a hijty jaduhñ quiuyu'chpä. Hamdsoojootä Dios jaduhñ tøø wyiinmahñdyhaty. Chojpiä jioot hänajty jaduhñ coö ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtscøxphajtäm. ¹⁰Jaduhñä Dios tøø wyiinmahñdyhaty coö ja'a Jesucristo Wyiindsønñhadøøjt cøxiä tijaty jim tsajpootyp, møødä tijaty yaa hädaa yaabä naaxwiin. Coö ja'a Dios jaduhñ yaghabáadät, mänit hänajty tiøjiada'añ coö ja'a Jesucristo jaduhñ Wyiindsønñhada'añii.

¹¹Ja'a Dios, yajtøjiapy je'eduhñ nebiaty je'e wyiinmay. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaay coö højts ja'a yHuung xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät, højts judíospä, coö højts jaduhñ nmøødhidät tu'ugmädi-

a'agy. ¹²Jequiän højts ja'a nhap ja'a ndeedy ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä mäbójcäbä coö højts xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät. Hoorä, paadiä Dios jaduhñ jecy wyiinmaay coö højts ja'a yHuung xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät, jaduhñä jäya'ayä Dios hajxy nägøxiä wyiingudsähgøøwät coö jiaanč tehñ miøjjä coö jiaanč tehñ jiaančhä. ¹³Y mijts ja'a ca'a judíospä, jaanä jaduhñä Dios tøø wyiinmaabiä coö mijts ja'a yHuung xyajnähwaats xyajcuhwáatspä. Y jaduhñ hajxy tøø mmäbøjpä coö ja'a yHuung hajxy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwaatspä. Jaanč tehñ tiømiädiaacpä Dios jaduhñ. Coö hajxy jaduhñ nmäbójcäm, paadiä Dios ja'a yhEspíritu yaa tøø quiejxy maa højtshajtäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaanč yajnähwaats tøø xjiaanč yajcuhwáatsäm. Hix, jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coö ja'a yhEspíritu hänajty quieja'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a miädia'agy hajxy hänajty mäbójcäbä coö hajxy hänajty yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii. Jaduhñä Dios ja'a tøyhajt hajxy xmiøøyyäm coö hajxy hoy miänaajä xcwieendähadäänäm. ¹⁴Y coö ja'a Dios ja'a yhEspíritu tøø jiaanč quejxnä maa højtshajtäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtämbä coö hajxy jim xyajnöcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Jaduhñä DioshEspíritu hajxy xmiøødhidäänäm høxtä coonä yhabáadät coö ja'a Dios hajxy jim xyajnöcxämät maa ja'a wyiinduumän, y coö ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuñ ja'a højtscøxphajtäm, páadiäts hajxy nwiingudsähgøøyyämät coö jiaanč tehñ miøjjä coö jiaanč tehñ jiaančhä.

¹⁵Nmädóyhøch jaduhñ coö ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy tøø mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsønñhajtämbä. Jaduhñhøch nmädóyyäbä coö hajxy mdsocy mba'häyoy pønhatiä Diosmädia'agy panøcxp. ¹⁶Cooch jaduhñ nmädóyyä, páadyhøch Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy ja'a mijtsøcxpä hoy miänaajä, cooch hänajty nDiospa'ya'axy ja'a mijtsøcxpä. ¹⁷Nmänuu'xtäacyp-iøchä Dios coö ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduhñ ween xmio'oy ja'a yhEspirituhaam, y coö ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduhñ ween xyajwiinjuøøy. Dioshajtäbä Dios ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsønñhajtämbä. NDioshajtämä Dios hajxy. Møj jaanč je'e. Hawiinmats hajxy jaduhñ nwiingudsähgøøyyämät. ¹⁸Jaduhñhøchä Dios nmänuu'xtaacpä coö hajxy ween xyajwiinjuøøy coö je'e tøø wyiinmay coö hajxy jim xyajnöcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Paady hajxy jim xyajnöcxäänäm coö hajxy xyhuunghajtäm. Jaanč tehñ yhoy jaanč tehñ yajxón hajxy jim nhidäänäm.

¹⁹Weenä Dios hajxy xyajwiinjuøøbiä coö møcmäjaa ji-

aanč tehñ miøødä, coo ja'a miäjaahaam hajxy xpiuhbéjäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcäm coo tiømiädia'agy. ²⁰ Jaanä miäjaahaama yHuung jaduñ jagjujypiøjtägahtspä. Mänit jim yajnøcxy maa ja'a wyiinduumän. Mänit ñämaayy coo yhøxtá'agät maa ja'a quiø'ø hahooyhaampiän. Jimä Jesucristo ja'a Tieedy miøødhanehñnä. ²¹ Ni pønä cuhdujt jaduñ quia'a nä'ägädä møødä nebiä Jesucristo møjcuhdajt miøødän, ni jim tsajpootyp, ni hädaa yaabä naaxwiin. Ni pønä cuhdujt mänaa quia'a møødhada'añ nebiä Jesucristo møjcuhdajt miøødän. ²² Jaduhñä Jesucristo piädaacä coo cøxiä wiinä yhané'emät hoy miaajä. Jaduhñ je'e piädäacäbä coo hajt nWiindsøn'hajätämät coo ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcäm coo tiømiädia'agy. ²³ Hoyyä Jesucristo cøxiä wiinä jia hane'emy hoy miaajä, coo hajxy jaduñ nmäböjcäm, xjiootcädäacäm hajxy jaduñ coo hajxy xmiøødhajätämät tu'ugmädia'agy. Ni tii jaduñ quia'a jiootcädäacy neby hajt xjiootcädäacäm.

2 Jue'e mijts hijty, cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgø'ø, je'eguioxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty mmøødä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a cudiuñ. ² Jaanč tehñ yhaxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä hity. Jaduhñsä jäya'ayhajxy yhity ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy hajxy hijty mmäböjcäp. Jaayá'ayäts møjtuungmøød tsajtcøxp. Yhanehñby jaduñ pønjatii Diosmädia'agy ca'a mabøjp. ³ Jaduhñ hajxy hijty nägøxiä njatcøoyyambä. Haxøøg hajxy hijty nwädijäm nebiä njootä ngopc-hajxy hijty chójcäm. Paadiä Dios hajxy hijty xyajcumädowäänäm nägøxiä näguipxy møødä haxøøgjäya'ayhajxy. ⁴ Pero hojiotä Dios jiaanč tehñ miøød. Xjiaanč tehñ chójcäm hajxy. ⁵ Hoyyä Dios ja'a miädia'agy hajxy hijty nga'a ja cudiuñäm, ja'a miäjaahaamä Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy tøø xyajtägätsäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduñ hoy ngudiuñämät, nebiä Jesucristo yagjujypiøjcän ja'a Tieediä miäjaahaam. Coo ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. ⁶ Nebiä Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtäga-jchän, jaanä jaduñ hajt xyagjujypiøjtägahtspä. Tøø hajxy xpiädäacäm coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhajätämät tu'ugmädia'agy. Y nebiä Dios ja'a Jesucristo ja'a cuhdujt miooyän coo jim miähané'emät tsajpootyp, jaanä jaduñ hajt cuhdujt xmio'owäänambä. ⁷ Paadiä Dios ja'a cuhdujt hajxy jaduñ xmiøoyyäm, jaduñ yajcähxø'øga'añ coo hojiot jiaanč tehñ miøødä maa hajtscøxpän, coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin; paady hajxy hoy xñähho'túutäm. Jimä Dios hajxy hoy miänaajä xyaghidäänäm maa ja'a wyiinduumän. ⁸ Cab hajxy hamdsoo tøø nhawa'adspädsøømäm. Ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. Paady hajxy xyaghawa'adspädsøømäm coo hojiot jiaanč tehñ miøødä, coo hajxy nmäböjcäm coo hojiot miøødä. ⁹ Coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy hamdsoo tøø nga'a yajniñähwäatsäm, paady hajxy hamdsoo nga'a nigu-

iumáayyämät, hoy hajxy tøø nja hojiäya'ayhajtäm.

¹⁰ Hix, tøø ja'a Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy xyajtägätsäm coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhajätäm tu'ugmädia'agy. Tøø ja'a Dios ja'a mäjaa hajxy xmiøoyyäm neby hajxy hoy nhajätämät. Jéquiänä Dios jaduñ wyiinmaayy coo hajxy jaduñ hoy nhajätämät.

¹¹ Hoorä, hajt judiøspä, yajcumaaby hajt jaduñ coo hajt nyajcircuncidarhaty. Jaduhñ hajt tyijy nyajcähxø'øgy coo hajt Dios xquiu'ughaty. Coo hajt jaduñ nyajcircuncidarhaty, je'eduhñ ñänøømby coo hajt seña nbäda'agy maa hajt nni'xcøxpän. Paady hajt mijts nxøøghaty, mijts ca'a judiøspä, coo hajxy mga'a yajcircuncidarhajpä. Tøyhajt jaduñ. ¹² Hix, hajt judiøspä, ja'a Dios hajt jecy xquiu'ughajt. Jaduhñ hajt sä Dios xmiøodyajcuhdajcy coo hajt hñajty xyajñahwa'ads xyajcuha'adsa'añ. Pero mijts ca'a judiøspä, caj mijtsä Dios xñämaayy coo mijts xquiu'ughada'añ, coo mijts xyajñahwa'ads xyajcuha'adsa'añ. Hix, cahnä Diosmädia'agy hajxy hñajty mmädoynä ja'a Cristocøxpä. Paady hajxy hijty mga'a najuø'øy coo mijts ja'a Dios xyajñahwa'ads xyajcuha'adsaambä.

¹³ Caj mijtsä Dios hijty xquiu'ughaty. Cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoynä. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tu'udy, paadiä Dios hajxy xquiu'ughajnä. ¹⁴ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduñ hajxy tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød hajt judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nmiäd-siphajtäm. Pero tøø hajxy nmiägapxø'cänä je'eguioxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm.

¹⁵ Hajt judiøspä, mijts hijty nmøødnmiädsiphajtäp, mijts ca'a judiøspä. Hix, hajt sä Dios jecy xyhanehñ madiu'u, ca'a myijtsä. Mänitä Moisés quiujahy nebiaty hajt sä Dios xyhanehñmy, y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios ja'a mädia'agy yaghamaadiujnä nebiä Moisés hñajty jecy tøø quijaayän. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy møød je'e, møød hajt judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Paady hajxy nga'a nmiädsiphajtänä hamiñ haxøpy neby hijtiän, hajt judiøspä møød mijts ca'a judiøspä. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, paadiä Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhajätänä, møød hajt judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Cabä Dios hajxy jaduñ nmädsiphajtänä.

¹⁷ Hoyyä Jesucristo hajxy xyhawäänäm coogä Dios ja'a jioot quia'a tsoy coo ja'a Dios hajxy nga'a mädsiphajtänät. Jaduhñägä jioot chocy coo hajxy nmøødhajätänät tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød hajt judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. ¹⁸ Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy nägøxiä nmøødhajätänä tu'ugmädia'agy, møød hajt judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduñ xyajmøødhajätäm tu'ugmädia'agy nägøxiä. ¹⁹ Xquiu'ughajnap mijtsä Dios møødä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä, hoy hajxy mga'a jagä judiøspä. Xyhuunghajnäbä Dios hajxy jaduñ. Cabä Dios hajxy

hijty xquiu'ughaty xyhuunghaty, coo ja'a miädia'agy hajxy hijty mga'a mäsöjca. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tõe xñähho'túutäm, mänit je'e hoy jiuypijötägach. Mänitä Diosquexy ja'a Diosmädia'agy hajxy tiägöøyy yajwa'xpä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm. ²¹ Paadiä Jesucristo hajxy xmiöødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbójcäm, mөөөд hөjtс judiöspä, mөөөд mijts ca'a judiöspä. Hix, tõe ja'a Dios hajxy xyajnahwaats xyajcuhwäatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhájítäm. Ja'a yh-Espírituhaam hajxy jaduhñ xyajmөөөdhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

3 Hөөөch Pablo, páadyhöch chaa ndsumyčhänä'ay coochä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä maa mijtsän, mijts ca'a judiöspä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tõe xpiädäacäm tu'ugmädia'agy nägөxiä, páadyhöchä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscөxpä. ² Tõe hajxiäda'a mmädoyhaty coochä Dios tõe xwyiinguexy coo mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxö'өwät, coo ja'a Dios ja'a hojioot miөөөдä ja'a mijtscөxpä. ³ Jéquiänä Dios wyiinmaayy coo hөjtсä nbojpa ngädieey xyajnahwaats xyajcuhwäatsät, hөjtс judiöspä. Nnajuөөөby hөjtс hijty jaduhñ. Pero cuyu'uchä Dios hijty yaghity coo hänäjty tõe wyiinmaabiä coo mijts xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judiöspä. Hoorä, tөөөchä Dios hädaa mädia'agy xyajwiinjuөөөñä nébiöch hädaa mädia'agy weenjaty chamñ njaayän. ⁴ Coo hädaa mädia'agy hajxy mgápät, jaduhñ hajxy mnajuөөө'өwa'añ coochä Dios ja'a mädia'agy tõe xyajwiinjuөөө'өy, ja'a Jesucristocөxpä, ja'a cuyu'uch tõe yhítiäbä. ⁵ Cab hädaa mädia'agy hijty pөñ miädoyä. Pero tõe ja'a Dios ja'a wyiinguexyhajxy yajwiinjuөөөñä. Ja'a yhEspírituhaam jaduhñ yajwiinjuөөөyy. ⁶ Jaduhñ hajxy nnajuөөөyyäm coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo ja'a Jesucristo hajxy hänäjty xñähho'tu'udääñäm, coo hänäjty jiuypijötägatsa'añ. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm, paadiä Jesucristo hajxy nägөxiä nmөөөdhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, mөөөд hөjtс judiöspä näguipxy mөөөд mijts ca'a judiöspä. Jaduhñä Dios hajxy nägөxiä xyhuunghájítäm. Tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy jaduhñ xyaghjítäm ja'a Jesucristocөxpä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ xyajnahwaats xyajcuhwäatsäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tõe xñähho'túutäm. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy.

⁷ Ja'a miöcmäjaaháamhöchä Dios tõe xtiuungmo'oy coochä ja'a miädia'agy nyajwá'xät maa ja'a ca'a judiöshajxypän. Xtiuungmóoyhöchä Dios jaduhñ coochä judiöshajxy nyajwiingapxö'өwät coo Dios ja'a mayhajt möj may tiuna'añ ja'a hөjtсcөxpähájítäm, je'eguiөxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tõe xñähho'túutäm. Hojiootä Dios miөөөд, páadyhöch jaduhñ xtiuungmooyy, hóyhöch nga'a jagä mäna'añ coochä nga'a tsoobaady coochä jaduhñ ndúnät, hóyhöch nja mäna'añ coo ja'a Dioshuunghajxy miaas tsoobáadät, coo hajxy jaduhñ tiúnät. ⁹ Jaaná jaduhñhöchä Dios tõe xtiuungmoobiä coochä jäya'ayhajxy nägөxiä nyajwiinjuөөөwät coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo mijtsä Jesucristo hänäjty xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsaambä,

mijts ca'a judiöspä. Mänitä Dios jaduhñ wyiinmaayy mänaa cөxiä wiinä yhädiuñän. Cab hajxy xchoj yajwiinjuөөөyyäm. Jecy jaduhñ yaghijty cuyu'uch. ¹⁰ Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy nägөxiä tõe xyajnahwaats tõe xyajcuhwäatsäm, mөөөд hөjtс judiöspä näguipxy mөөөд mijts ca'a judiöspä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbójcäm coo tiömiädia'agy, jaduhñä Diosmoonsä hajxy jimñ ñajuөөөñä tsajpootyp coo ja'a Dios jiaanč tehñ quiuwiinmahñdiä madiu'u. Haa ca'a, xyhixämä Diosmoonsä hajxy coo hajxy tu'ugmädia'agy jaduhñ nhjítänä. ¹¹ Jaduhñä Dios ñä'ägädä wiinmaayy jequiän, jajty hädaa naaxwiin yhädiuñ. Jaduhñ yajtöjajty coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsöñhájítämbä. ¹² Coo ja'a Jesucristo hajxy nmөөөdhjítäm tu'ugmädia'agy, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm, jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөөdhjítäm coo ja'a cuhdut hajxy nmөөөdhjítäm coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämät. Jaduhñä tөyhajt hajxy nmөөөdhjítämbä coo hajxy xmiädöowäm. ¹³ Mijts nmänuu'xtaacy py coo hajxy mga'a jootmayhädät, hóyhöch yaa nja tsaächpөcy. Páadyhöch chaa ndsaächpөcy coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy maa mijtsän. Páadiäts hajxy jaduhñ mxoondä'agät.

¹⁴ Ja'a nWiindsöñhájítäm Jesucristo, Dios je'e Tieedyhajpy. Tieedyhajpiä Dios hajxy je'ebä pөnjaty jimñ tsanaaby tsajtcөxp mөөөд pөnjaty yaa tsanaaby hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a Jesucristo hajxy tõe xpiädäacäm tu'ugmädia'agy mөөөд hөjtс judiöspä näguipxy mөөөд mijts ca'a judiöspä, páadyhöchä Dios hamuumdu'joot nmänuu'xta'agy coo mijtsä mäjaa ween xmiö'oy ja'a yhEspírituhaam, neby hajxy jaduhñä mjuöhñdyhaam mmee'xtúgät. Xpiuhbédäbä Dios hajxy jaduhñ je'eguiөxpä coo je'e miөjjä jiaančä.

¹⁷ Jaduhñhöchä Dios nmänuu'xtaacy coo ja'a Jesucristo yhEspíritu hajxy ween mjaac mөөөdhajtä, je'eguiөxpä coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbөjca. Jaduhñ hajxy hoy yajxöñ mničhoc mnimiee'xөjät hoy miänaaxөjä. ¹⁸ Y jaduhñ hajxy mwiinjuөөөbiät coo ja'a Jesucristo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm möj may. Hanaxiä hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm. Cab hajxy ca'xy nwiinjuөөөyyäm nebiaty hajxy jaduhñ xjia tsójcäm. Cab hajxy pedyii nwiinjuөөөyyäm. Coo hajxy hoy nwiinjuөөөyyämät, hoyyä nwiinmahñdyhajxy jiadääñäm nebiä Dios ja'a wyiinmahñdiän.

²⁰ Jaanč tehñ miäjaamөөөдä Dios. Ja'a miäjaahaama nwiinmahñdyhajxy xyajtägájtsäm. Jaanä miäjaahaama mayhajt möj may tiuumbä ja'a hөjtсcөxpähájítäm. Höxtä cab hajxy hoy nwiinjuөөөwáañäm nebiatiä mayhajt jaduhñ tiuñ. Möj mayyä mayhajt jaduhñ tiuñ, hoy hajxy nga'a jagä mäyujwáañäm. ²¹ Tsögä Dios hajxy hoy miänaaja wiingudsähgөyyäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm, je'eguiөxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tõe xñähho'túutäm. Tөyhajt jaduhñ.

4 Coochä Jesucristocөxpä nduñ, páadyhöch chaa ndsumyčhänä'ay. Coo mijtsä Dios tõe xyajnahdiij coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ mgudiúnät. ² Cab hajxy myajcumáyät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Hamiñ

haxøpy hajxy mničhoc mnimiee'xøjät. ³ Naxy hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mdehñ yhidät. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xyaghídäp tu'ugmädia'agy.

⁴ Tu'ugmuquiä Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, møød højts judíospä näguipxy møød mijs ca'a judíospä. Tu'ugmuquiä Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm. Nägøxiä Dios hajxy xyajñähdíjjäm coo hajxy jim xyajñøcxáañäm maa ja'a wyiinduumän. Tu'ugmucy hajxy jaduñ njøbhíjäm. ⁵ Tu'ugmuquiä Jesucristo hajxy nWiindsøñhájtäm. Tu'ugmuquiä miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy nägøxiä nnäbéjtäm. ⁶ Tu'ugmuquiä Dios hajxy nDeedyhájtäm nägøxiä. Jaaya'ay hajxy xyhanéhñäm nägøxiä. Ja'a højtscøxphájtäm jaaya'ayä mayhajt tiuñ nägøxiä. Jaaya'ay hajxy hoy xmiøød-híjtäm nägøxiä.

⁷ Cøjhawingatiä Jesucristo hajxy tøø xyajñähdíjjäm nebiaty hajxy nduunämät. ⁸ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Coo jim ñøcxy tsajpootyp, tsumiä miädsip yajñøcxy, ja'a hajxy hñajty tøø quia'a mäjädá'aguiäbä.

Mänitä jiamioød madiu'u miooy cøxiä wiinä.

⁹ Coo jaduñ miäna'añ coo ja'a Jesucristo ñøcxy tsajpootyp, jaduñ miäna'ana'añ coo hñajty yaa tøø y hoy hädaa yaabä naaxwiin. Jim hñajty tøø yhuuc tsohñdaacpä tsajpootyp. Y coo jim ñøcxtägajch Dioswiinduum, jim møj jaanč yhiñä. Jim jaduñ yhanehñä tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. ¹¹ Ja'a Jesucristo højts xpiädaac coo højts madiu'u ndúnät jaaya'aguiøxpä. Näje'e højts xyajñähdijy coo højts ndúnät apóstol. Je'ečh jaduñ nnänøømby coo højtsä Jesucristo xquiejtsohñ Diosmädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy yajñähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jiaac yajwá'xät. Näje'e hajxy yajñähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxø'øwät. Näje'e hajxy yajñähdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajñähixø'øwät. Näje'e hajxy yajñähdíjjäbä coo hajxy quiopc-hádät maa ja'a hermanodøjc-hajxy yhamugø'yän Dioswiingudsähgøøbiä.

¹² Paady hajxy jaduñ tiuñ, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy quiudiúnät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøcy. Jaanä jaduñ hajxy tiuumbät ja'a Dioscøxpä. Jaduñ hajxy maas hoy wiädítät nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy pianøcxy. ¹³ Jaduñä Dios ja'a miädia'agy hajxy tu'ugmucy hoy nmäbøjcämät nägøxiä coo tiømiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä. Y jaduñä Jesucristo hajxy hoy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy, ja'a Dioshuung. Jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nwiinjuøyyämät. Jaduñ hajxy maas hoy nyajtuumämät. Mänit hajxy hoy nwiinmäyämät nebiä Jesucristo wyiinmayyän. Y jaduñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän. ¹⁴ Pønjetiä Diosmädia'agy hoy ca'a wiinjuøbyñä, jaanč tehñ piaquiä hajxy yajwiinhøøñ. Hoy tyii mädia'aguiä hajxy miäbøga'añ. Hix, ja'a häna'c-hajxy mäwiinhøhmbä, jiaanč tehñ jiajpy hajxy mäwiinhøøñ. Jaanč tehñ piaquiä hajxy jaduñ xwyiinhøøñät. Pero højtshájtäm, cab højts jaduñ nyajwiinhøhñämät. ¹⁵ Pero, tsøg hajxy

tøguiäpxäm, tsøg hajxy tømiädiäacäm. Tsøg hajxy tsøjcäm, tsøg hajxy mee'xäm pønjaty hajxy nmøødmädiäacäm. Jaduñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä.

¹⁶ Coo hajxy nhíjtämät tu'ugmädia'agy, coo hajxy nnibihbéjtämät hamiñ haxøpy nebiatiä Dios hajxy tøø xtiuungmøoyyäm, jaduñä Jesucristo hajxy xpiuhbéjtämät, neby hajxy jaduñ maas hoy nničhojc nnimiee'xämät hamiñ haxøpy, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ maas hoy nwiinjuøyyämät, neby hajxy jaduñ maas hoy ngudiuumämät.

¹⁷ Pønjetiä Diosmädia'agy ca'a panøcxp, cab hajxy miøjpäda'agy tijaty jaduñ tsoobaatp. Cab hajxy tii wyiinjuø'y. Jaanč tehñ xiexä jiootä quiopc-hajxy; paady hajxy quia'a wiinjuø'y coo ja'a Dios ja'a møjmayhajt tøø tiuñ ja'a højtscøxphájtäm, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Diósäm. Tsähdiuhndägoy hajxy jaduñ. Hanaxiä hajxy yhaxøggjatcø'y cøxypänejpiä. Paady mijts jaduñ nmägapxy nhane'emy ja'a Jesucristocøxpä coo hajxy jaduñ mga'a pajatcøøbiät.

²⁰ Coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy mnajuø'y coo jaduñ quia'a hoyyä coo hajxy jaduñ mga'a haxøgwädíjñät, neby hajxy naamnä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. ²¹ Tøyhajt jaduñ coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøyy ja'a yhEspírituhaam. Hix, tøguiäpxp tømiädiaacp je'e. ²² Jaduñ hajxy xyajñähixøyy coo ja'a mhaxøggcuhtdujt hajxy mnajtshixø'øwät neby hajxy hijty mhaxøggjäya'ayhatiän. Mdu'udägoyyaamb hajxy hijty je'eguiøxpä coo hajxy hijty cøxiä wiinä mhadsocy, cooc tyijy hajxy hijty jaduñ mbaada'añ ja'a hoyhajtä weenhajt. Pero myajwiinhøhmb hajxy hijty. Hix, cabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ mbäädät.

²³ Pero, yajtägatsä mjootä mwiinmahñdy hajxy. ²⁴ Tøø ja'a Dios hajxy xmiøoyyäm ja'a hawiinjembiä howyiinmahñdy nebiä Dios hajxy jaduñ hoy nbahíjämät. Jaduñ hajxy tøyhajt hoy mjäya'ayhädät. Jaduñ hajxy tøyhajt haxøgg mga'a wädíjñät.

²⁵ Jaduñds je'e, cab hajxy mhøhñdáacnät. Tøyhajt hajxy mmädiäacnät. Hix, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm.

²⁶ Coo hajxy tähoocjaty mnimiäjootma'adøjät, paquiä hajxy jadähooc mnimiägäpø'cägumbät, coo ja'a møjcu'ugong hajxy jaduñ paquiä xñä'ä yjcadíéyät.

²⁸ Pønjaty mee'tsp, cab hajxy miée'tsnät. Ween hajxy tiuunnä, jaduñä wiingjäya'ay hajxy piuhbédat pøn jaduñ yajmaajajp.

²⁹ Cab hajxy mhaxøggcápät. Coo hajxy hoy mgapx mmädiä'agät, jiaac wiinjuø'øwaambä jäya'ayhajxy, ja'a homiädia'agy hajxy hoy mädoobä. Jaduñä Dios ja'a mayhajt tiúnät jaaya'aguiøxpähajxy, ja'a hajxy jaduñ mädoobä. ³⁰ Cabä Dioshespíritu hajxy myagjootmadiägø'øwät. Hix, jaaya'ay hajxy jaduñ xcwieendähädäänäm høxtä coonä ja'a Jesucristo hänajt yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit jaduñ quiäxø'øga'añ coo hajxy hñajty tøø xyajñähwaats tøø xyajcu-

wáatsäm, møød coo hajxy hāhajty tøø xyajpād-søømām haxøøgtuum.

³¹ Cab hajxy mnixiøøghájtānāt. Cab hajxy mnimiäd-siphájtānāt. Cab hajxy mnimiäjootmá'tānāt. Cab hajxy mnihójjānāt. Cab hajxy mniñähójjānāt. Cab hajxy mniimiāhanhájttānāt. ³² Pero, mničhoc mnimiee'xøøjāp hajxy hamiñ haxøpy. Mniñäxuudsøøjāp hajxy jaduhñ. Mnimiee'xøøjāp hajxy jaduhñ. Hiç, jaduhñā Dios hajxy tøø xmié'e'xām ja'a Jesucristocøxpā.

5 Xyhuunghájtāmā Dios hajxy; xchójcām hajxy jaduhñ. Naçiā Dios hajxy ndehmñ piahíjxāmāt. ² Mničhoc mnimiee'xøøjāp hajxy nebiā Jesucristo hajxy xchójcām. Coo hajxy jaduhñ xchójcām, paady hajxy tøø xñähho'túutām. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ.

³ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtām, paady hajxy haxøøg mga'a nā'ägädā jatcø'øwāt. Ni mga'a had-sóğät jāya'adio'oxiøjc hajxy. Jaanā jaduhñ mijts to'ox-iøjc-hajxypā, caj mijts wiingya'adiøjc mmøødmāabāt. Ni mga'a hadsójcāt hajxy ja'a mmādo'oxiøjcā ñihyhap. Ni cab hajxy mhaxøøgcāpxāt. ⁴ Cabā haxøøghaaw hajxy mmøødhādāt. Cab hajxy mguhhiñmiädiá'agāt. Cab hajxy mhanähādāt. Cab jaduhñ yhawiinmatsā coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwāt. Pero ja'a Dios hajxy mnāmá'awāp: “Dioscujú'uyāp.” ⁵ Tøyhajt jaduhñ, pøñ haxøøg jatcøøby, pøñ jāya'ajie'e jaančh tehñ yhadsojp, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumān, maa ja'a Dios ja'a wyiinduumān. Hiç, pøñ jāya'ajie'e hadsojp, cabā Dios hoy wyiingudsāhgø'øy.

⁶ Cab hajxy nyajwiinhóhñāmāt coo jāya'ay hajxy hāhajty xjia námāayyāmāt cooc tyijy yhooyā coo hajxy haxøøg njatcøøyyāmāt, nébiāts naamñā tøø nmāgapxy tøø nhane'emiān. Ja'a hāna'c-hajxy ca'a mēbøjpā, ja'a hāna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiā, nébiāts naamñā tøø nmāgapxy tøø nhane'emiān, yajcumādowāañāp hajxy je'eduhñ ja'a Diósām. ⁷ Paady jaduhñ, tsøc ca'a møødjatcøøyyām nāguipxy.

⁸ Mijts, cabā Diosmādia'agy hajxy hijty mmādoyyā. Mhaxøøgwādijp hajxy hijty, møød hajxy hijty haxøøg-jaty mjatcø'øy. Pero coo ja'a Jesucristo miādia'agy hajxy tøø mmābøjčānā, paadiā mwiinmahñdy hajxy mmøødān hawa'adstuum. Jaduhñā mwiinmahñdy hajxy mjaac yaghídāt. ⁹ Pøñjatiā wyiinmahñdy hawa'adstuum, hojioot hajxy miøød. Hoy hajxy jiāya'ayhaty. Tøguiapxp tømiiādiaacp hajxy je'e. ¹⁰ Mjaac habøğāp hajxy jaduhñ nebiatiā Dios hajxy xyajnāhixø'øy neby hajxy jaduhñ maas hoy mjāya'ayhādāt. Jaduhñā Jesucristo hajxy xmiaas cumáyāt. ¹¹ Ja'a hāna'cā Diosmādia'agy hajxy ca'a mēbøjpā, cab hajxy hoy jiāya'ayhaty. Cab hajxy jaduhñ cøxypānejpiā mmøødjatcø'øwāt; pero mwiinguhojø'øwāp hajxy jaduhñ. ¹² Jaančh tehñ yhočhāhdiuunñā hajxy hamee'ch jiatcø'øy; páadyhøch nga'a nāgapxa'añ nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'øy.

¹³ Coo jāya'ay hajxy nwiinguhojø'øyyāmāt coo hajxy yhaxøøgwādity, nebiā Diosmādia'agy miāna'añān, mānit hajxy jaduhñ yhooc tehñ ñajuø'øwāt coo hajxy tøyhajt yhaxøøgwādity. ¹⁴ Jaduhñā jāya'ayhajxy nāje'e miāna'añ:

Pøñ jaduhñ maab, ma'abiādø'øg hajxy;

pøñ jaduhñ tøø yho'ogy, mjujyipiøjtāgātsāp hajxy.

Ja'a Jesucristo mijts xquiujajaamñ xquiudøø'xaamñ. Jaduhñ miādia'agytiägø'øy, pøñā Diosmādia'agy ca'a mēbøjp, ween hajxy miäbøcy. Jaduhñā Jesucristo hajxy xyajwiinjuø'øwāt coo je'eyyā jaduhñ tu'uquiā ja'a mbojpa mgādieey hajxy xyajnāhwāatsāt.

¹⁵ Jaduhñds je'e, nāgüēentā hajxy mwādítāt. Cab hajxy mnibiāda'agøøjāt nebiā jāya'ayā Diosmādia'agy hajxy ca'a wiinjuøøbiān. Paady hajxy hoy mwādítāt coo ja'a Diosmādia'agy hajxy mwiinjuø'øy. ¹⁶ Naxxy hajxy hoy mdehñ wiādítāt. Hiç, jiaančh tehñ miāwādijpiā jāya'ayā haxøøgwiinmahñdy hajxy jāda'ahaty.

¹⁷ Hoorā, cab hajxy mnibiāda'agøøjāt nebiā jāya'ayhajxy ca'a jajpān. Naçiā Dios ja'a miādia'agy hajxy mdehñ wyiinjuøøyyāt mdehñ wyiinmādóowāt nebiatiā jiøot chocy coo hajxy mgudiúuñāt. ¹⁸ Cab jaduhñ yhooyā coo hajxy mmu'ugøøjāt; yajtāgoobiā jøcnøø jaduhñ. Pero weenā Dioshēspiritu hajxy xjiaac puh-béjtām coo ja'a miādia'agy hajxy jaduhñ jnaac cud-iúuñām. ¹⁹ Coo ja'a Dioshēspiritu hajxy xpuihbéjtām, jaduhñ hajxy nnijiootcapxmøcpøjčām ja'a Dioshøyhaam. Jaduhñā Dios hajxy hamuumdu'joot mwiinhøw mwiinyā'axāt. ²⁰ Hoy miāduhñajtā Dios hajxy mnāmá'awāt: “Dioscujú'uyāp”, ja'a Jesucristocøxpā, ja'a hajxy nWiindsøñhájttāmbā. Paadiā Dios hajxy jaduhñ mnāmá'awāt: “Dioscujú'uyāp”, coo ja'a hoyhajtā weenhajt hajxy je'e xmióoyyām. Hiç, je'e hajxy nDeedyhájtām.

²¹ Hoorā, coo ja'a mmāhermano waamñ xyhané'emāt, hamuumdu'jootā miādia'agy mgudiúuñāt, je'eguiøxpā coo ja'a Jesucristo hajxy hoy nwiingudsāhgøøyyām.

²² Mijts to'oxiøjc-hajxy, mgudiúuñābā mnihyhapā miādia'agy hajxy. Jaduhñā Jesucristo hajxy xyhane'emy, ja'a hajxy nWiindsøñhájttāmbā. ²³ Coo ja'a mnihyhaphajxy quiopc-haty maa mijtsān, jaduhñ māwiin miābaady coo ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøñhájttām coo ja'a miādia'agy hajxy hoy nmābøjčām. Jaaya'ay hajxy xyajnāhwāatsām. ²⁴ Coo ja'a Jesucristo miādia'agy hajxy ngudiúuñām, jaduhñ mijtsā mnihyhapā miādia'agy mgudiúuñābāt, waamñbaty hajxy jaduhñ xyhane'emy.

²⁵ Hoorā, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsóğāp mmēe'xābā mdo'oxiøjc hajxy nebiā Jesucristo hajxy xchójcām. Hiç, tøø hajxy xñähho'túutām. ²⁶ Paady hajxy tøø xñähho'túutām, jaduhñ hajxy tøø xyajnāhwāatsām ja'a nbojpa ngādieeyhájtām. Paady hajxy jaduhñ tøø xyajnāhwāatsām coo ja'a miādia'agy hajxy tøø nmābøjčām. Y coo hajxy nnābéjtām, jaduhñ hajxy nmānāañām coo ja'a nbojpa ngādieey hajxy tøø xñähwāatsām. ²⁷ Paadiā Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām, jaduhñ hajxy hoy yajxón xyhíjxāmāt nebiā pujoy nebiā je'ečhpān coo hāhajty yaa quiādaactāgatsa'añ. Hiç, tøø ja'a nbojpa ngādieey hajxy hāhajty xyajnāhwāatsām. ²⁸ Jaduhñds je'e, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsóğāp mmēe'xābā mdo'oxiøjc hajxy nebiā mhamdsoo ni'x nebiā mhamdsoo copc hajxy mjuø'øyān. Pøñā tio'oxiøjc tsojpa mee'xp, jaduhñ miābaady nebiā

yhamdsoo ni'x nebiä yhamdsoo copc choquiän. Hix, tu'ugni'x tu'ugcpc hajxy jiaty coo to'oxiøjc hajxy wyi-ingpøcy. ²⁹ Hix, cap pønä yhamdsoo ni'x yhamdsoo copc xiøøghaty. Pero ngüeendähjätämä nni'x ja'a ngopc-hjätäm hajxy; jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä Jesucristo hajxy xcwieendähjätäm. ³⁰ Hix, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy xmiøød-hjätäm coo hajxy nWiindsøn'hjätäm. ³¹ Jaduñä Dios-mädia'agy miäna'añ: "Jaduñds je'e, coo ja'a ya'adiøjc to'oxiøjc piaady, mänitä tiaj tieedy piuhyohdiuutnä. Jaduñ mäwiinädsä ya'adiøjc-hajxy jiaty møødä tio'oxiøjc nebiä tu'ugni'x nebiä tu'ugcpcän." ³² Jaanč tehñ yajxon hädaa mädia'agy jaduñ. Cabä Dios hajxy hijty xchoj yajwiinjuøyyäm. Jaduñč nwiinjuø'y, coo ja'a ya'adiøjcä tio'oxiøjc miøødhity tu'ugmädia'agy, coo jaduñ miøødhity tu'ugni'x tu'ugcpc, jaduñ mäwiinäts miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøød-hjätämä tu'ugmädia'agy coo ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcäm. ³³ Jaduñds je'e, jaduñä mdo'oxiøjc hajxy mdsoc mmée'xät nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsocquiän. Y mijts to'oxiøjc-hajxy, jaanä jaduñä mnihyhap hajxy mwiingud-sähgøøbiät.

6 Mijts pigäna'tøjc-hajxy, mgudiüünäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hjätämä. Hahixøøby jaduñ coo hajxy jaduñ mgudiünät. ² Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pønatiä tiaj tieedy wiingudsähgøøby, je'eč hajxy hoy nyajtsäna'awaamby nyaghäyowaamby hädaa yaabä naaxwiin; je'eč hajxy jejcy nyagjyghadaamby", nømä Diosmädia'agy miäna'añ. Coo ja'a Dios hajxy jaduñ jecy xyhanéhäm, mänit jaduñ miänaandsohñ coo ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtscøxp'hjätäm.

⁴ Mijts taj teedyhajxy, cabä mnøøx cabä mmajc hajxy hanaxiä mhójtät coo hajxy xmiähahädät. Jaduñä mhuung hajxy mmägapx mhané'emät coo hajxy hoy wiädítät. Jaduñ hajxy quiu mayøøjtät ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsøn'hjätämä.

⁵ Näje'e mijtsä jäya'ayhajxy xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Mgudiüünäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Mwiingudsähgø'øwäp hajxy jaduñ nebiä Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm. ⁶ Hoyyä jäya'ayhajxy tiuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty wyiindäna'ayii neby hajxy jaduñ quiu mayøøjtät ja'a wyiindsønäm. Pero näje'e jäya'ayhajxy hoy quia'a tuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty quia'a jimä. Mijts, cab hajxy jaduñ mbahíxät. Hamuumdu'jootä mwiindsøn hajxy mmädúnät. Jaduñ hajxy hoy myajcähxø'øgät coo ja'a Jesucristo hajxy hoy mjaanč mäduñ. Jaaya'ay hajxy nmaas Wiindsøn'hjätäm. Jaduñä Dios chojpä. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy jaduñ mdúnät. Ca'a jäya'aguix-pähajtiä hajxy mdúnät. ⁸ Mjahmiédsäp hajxy jaduñ, coo ja'a nwiindsøn hajxy hoy nmädüünämät, hoy hajxy xjia je'ehjätäm nebiä waj nebiä cuaayän, mänitä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyämät.

⁹ Jaduñ mijtspä, cumoonsädøjc, mnäxúudsäbä mmoonsä hajxy jaduñ. Cab hajxy mhadsähgø'øwät. Haa ca'a, jaduñ mijtsä Dios hajxy xyhanéhmbä nebiä mmoonsä hajxy xyhanéhmbän ja'a Diósäm, ja'a jim tsajpootypä. Haa ca'a, cabä Dios hajxy wiing xyhíxäm. Haa ca'a, tu'ugjäya'ayhjätm hajxy nägøxiä.

¹⁰ Hoorä, mänuu'xta'agä Dios hajxy coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam; jaduñä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäböjcät. Hix, jaanč tehñ miäwiinhøhmäbä møjcu'ugong. Pero jiaanč tehñ miøødä Dios mäjaa. Y coo hajxy jaduñ xpiuhbedät, cabä møjcu'ugong hajxy jaduñ myajmäjäädä'agät. ¹² Hix, ja'a møjcu'ugong hajxy yaa xmiädsibøøyyäm møødä mioonsä hajxy, ca'a jäya'ayhajxiä ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Haxøøgä møjcu'uhajxy jäya'ayhaty. Pøjhaam hajxy wiädity. Cabä ni'x copc hajxy tiehñ miøødä neby højtshjätäm. Møcä mäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. Ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä haxøøgjäya'ayhajxy hanéhmbä møjcu'ugongäm. Hoy chajtøxpä ja'a møjcu'uhajxy wiädity. ¹³ Paadiä Dios hajxy mmänuu'xtä'agät coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam. Jaduñä møjcu'ugong hajxy hoy mjøjtänä'awät. Jaduñ hajxy mga'a yajmäjäädä'agät.

¹⁴ Jøjtänä'awxä ja'a møjcu'ugong hajxy. Naxy hajxy hoy miänaaxøøjä mdehñ tiømiädiä'agät. Jaduñ hajxy hoy mme'e'xtúgät. Jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä soldadohajxy møc ñiwiøhnta'ačhijän coo hajxy hänajty chiptuna'añ. Naxy hajxy hoy yajxon mdehñ wiädítät. Jaduñä Dios hajxy xñawá'anät. Jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä soldado latapujxt hajxy yajniguiäächjubø'øyijän. Jaduñ hajxy hoy miäjäda'aga'añ.

¹⁵ Niyhahixø'øwøø hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy mmäwädítät. Coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbögät, jaduñ hajxy jootcuyc yhidät. Jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä soldadohajxy ñiyhahixø'øyijän coo ja'a quiø'øg hajxy piägø'øy. ¹⁶ Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ miäböjcät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnahwäatsäm. Jaduñä møjcu'ugong hajxy mga'a yajmäjäädä'agät. Jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä soldado escudo hajxy yajniyhawähajtuyijän neby hajxy jaduñ quia'a tøpxøøjtät ja'a tøpxquepty tóoyäp queecpä. ¹⁷ Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehñ miäbögät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä soldado pujxuhjup hajxy miøødän. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehñ yhabögät nebiä Dioshèspiritu hajxy xyajnahixøøyyäm. Jaduñ mäwiinäts miäbaady nebiä soldadohajxy espadacap chiptuñän. ¹⁸ Coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, mmäyujwá'anäp hajxy tijaty hajxy hänajty myajmaajijapy. Mmäyajtöwäbä Dios hajxy ja'a yhEspirituhaam tijaty hajxy mmäyujwá'anäp. Mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy ja'a jäya'aguixpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcøxpä. Cab hajxy mnänuuxø'øwät coo ja'a Dios hajxy hänajty mba'ya'axa'añ. ¹⁹ Møød høøchcøxpøchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät coochä Dios xñajtsapxøøyyät waambätyhöch ngapx nmädiä'agät coochä miädia'agy hänajty nyajwa'xä, ja'a hijty yaghijpiä cuyu'učh. Ja'a Diøshøch

jaduhŋ xwyiinguejx coočhä miädia'agy jadahŋ nyajwá'xät. Páadyhøch chaa ndsumyčhäna'ay ja'a Dios-mädia'agyquiøxpä. Jadúhŋhøčhä Dios hajxy xpi-a'yáaxäbät coočh nga'a tsähgø'øwät coočhä miädia'agy hānajtŋ nyajwa'xä, nébiøch jadahŋ hoy ngudiúnät.

²¹ Nguexáambiøčhä hermano Tíquico jim maa mijtsän. Coó jim miédsät, jim hajxy jadahŋ xhawáanät nebiaty højts chaa ngudiuñ nguñaxy, coó højts hoy ween nhity, neby hajxy jadahŋ mga'a jootmayhájnät ja'a højtscøxpä. Hóyhøčhä hermano Tíquico nmøødni-

jootpaadyii. Hóyhøch jadahŋ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä.

²³ Ween mijtsä Diosteedy hajxy xmio'oy ja'a hoyhajtä weenhajt møødä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä. Weenä Dios hajxy xpiuhbety nebiä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mabøjcät, neby hajxy jadahŋ maas hoy mničhoc mnimiee'xøjät. ²⁴ Weenä Dios ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtscøxphajtäm nägøxiä coó ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm hamuumdu'joot, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä. Tøyhajt jadahŋ. Amén.

Filipenses

¹ Jesucristo hõjts xmioonsähajp, hõõch Pablo mөөдä Timoteo. Hõjts mijts hädaa nocy nyajnä-jaayөөby mäduhñtiä mijts ja'a Diosmädia'agy hajxy jim mbanөcxy maa ja'a cajpt xiөhatiän Filipos, nägөxiä mөөдä mwiindsөnhajpä jii by tsajtөгootypä, mөөд hajxy jii by puhbejpä. ² Weenä Dios hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt, ja'a nDeedyhãjtãm hajxy jim tsajpootypä mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsөnhãjtãmbä.

³ Naaghöoc-hөch mijts njahmiejtsta'agy, nnämäabiөch ja'a Dios "Dioscujú'uyäp" maa ja'a mi-jtscөxpän. ⁴ Naaghöoc-hөch ja'a Dios nba'ya'axy, nmäyujwäämbiөch hoyhajt weenhajt ja'a mijtscөxpä. Coochä Dios hänajty nba'ya'axy ja'a mijtscөxpä, jootcújc-hөch hänajty nnijiäwө'oyii, ⁵ je'eguiөxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy tөө nyajwá'xãm, mänaa hajxy tөө mmädoodsoonãn hөxtä je'enä jä-da'anäbaadyñä. ⁶ Ja'a Dios ja'a hodiuong yajtsöhnädaac ja'a mijtscөxpä. Nmөөdhөchä tөyhajt jaduñ coo ja'a Dios ja'a tiuong hoy yajtu'uyo'oya'añ hөxtä coonä Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. ⁷ Páadyhөchä tөyhajt nmөөдä cooch mijts njaanч tehм chocy njaanч tehм pia'häyoy, coo ja'a Dios hajxy xpuih-béjtãm näguipxy, homiáajөch nhity, hoy piujxtөгootiä, hoy yhagujcä, cooch hänajty nmädia'agy coo ja'a Diosmädia'agy tiöyyä. ⁸ Najuөbiä Dios cooch mijts njaanч tehм chocy njaanч tehм pia'häyoy nägөxiä, nebiä Jesucristo hajxy xhöjcãm. ⁹ Nmänuu'xtäacyp-iөchä Dios coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niчoc mjaac nibia'häyowөjät, coo hajxy hoy mguhwiijy-hädät, ¹⁰ neby hajxy jaduñ mnajuө'өwät mwiimbíwät ja'a hojiatypä hajxy. Jaduñ hajxy mhídät hawa'adstum nebiä Dios hajxy xyajmädsöjcãm, hөxtä coonä Jesucristo hänajty quiädaactägatsa'añ. ¹¹ Xpiuhbédäp ja'a Jesucristo hajxy neby hajxy jaduñ hoy mwädítät. Jaduñdsä Dios hoy quiähxө'өгät coo miөjjä coo jia-anчhä.

¹² Hermanodөjc, huuc wiinjuө'өw hajxy jaduñ; cooch yaa ndsumyчhäna'ay, maas höyhөchä Diosmädia'agy jaduñ yaa nyajwa'xy. ¹³ Nägөxiä cu'ughajxy tөө miädoyhaty coochä Jesucristo miädia'agy ngudsumyчhäna'awөөyyä, nägөxiä, mөөдä soldadohajxy jim hadänaabiä maa ja'a gobernador tiөjcän. ¹⁴ Ja'a Jesucristo miädiä'agyhөch ngudsumyчhäna'awөөby. Cábөch ndajy nmay. Cooch nga'a tajy nga'a may, paadiä hermanodөjc-hajxy nämay quia'a nä'ägädä taj quia'a nä'ägädä maabiä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, hoy hajxy cu jia tsúumäbä. Cab hajxy ñä'ägädä tsähgө'өy ni weeñtiä. Hix, hөõch hajxy jaduñ xpiahijxp.

¹⁵ Paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy cooch hajxy xchocy xpia'häyoy. Hojioot hajxy jiaanч tehм miөөд. Ñajuөөby hajxy jaduñ coochä Diosmädia'agy ngudsumyчhäna'awө'өy. Pero jii hajxy näje'ebä, paadiä Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, cooch hajxy xmiädsiphaty. Tөyhajt jaduñ. Je'eч hajxy xyajmädsöjp cooch yaa ndsaächpөгät pujxtөгooty. Cabä hojioot hajxy ñä'ägädä mөөдä ja'a hөõchcөxpä. ¹⁸ Pero cábөch jaduñ nmөjпäda'agy, höyhөch hajxy jaduñ xjia mädsiphaty.

Xoondäacpөch jaduñ coo ja'a Jesucristo hajxy miädia'agy, hoy hojioot hajxy quia'a ja mөөдä ja'a hөõchcөxpä. ¹⁹ Y jaac xoonда'agäämbөch jaduñ. Nnajuөbiөch cooch hodium nmähmө'өwa'añ. Hix, mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt mmäyujwäämb by ja'a hөõchcөxpä. Y xpuihbéjпөchä Dioshөspiritu ja'a Jesucristocөxpä. ²⁰ Cábөchä njoot ñä'ägädä tsoy cooch ndsähgө'өwät mänääjөchä Jesucristo hänajty nmädi-a'aguiän. Cábөch mänaa ndsähgө'өy ndsähdiuñ. Chöjpiөch njoot jaduñ coochä Jesucristo nya-jcähxө'өгät coo miөjjä coo jiaanчhä, höyhөch njadehm quiuho'ogө'өwät. ²¹ Madúhñtiөch yaa njaac jugyhaty, nyajcähxө'өгäbөchä Jesucristo coo miөjjä coo jia-anчhä. Y cooch nhó'nät, maas hoy hänajty quiähxө'өгaannä coo miөjjä coo jiaanчhä. Mänítөch jim nnөcx-aannä maa je'e wyiinduumän. ²² Mejtstú'ujөchä njoot nyajmөөdmädia'agy. Cooch nhó'ogät, mänítөch cu nnөcxnä maa ja'a Jesucristän. Maas jootcújc-hөch jim nnijiäwө'öyyänät. Pero cooch yaa njaac jugyhädät, maas höyhөchä Jesucristo jaduñ njaac mäduñät. Cábөch ndehm yhoñajuө'өy pө maas hoy cooch nhó'nät, o pө caj. ²⁴ Hөõch jaduñ mänaamb cooch hit nga'a tsoj hó'ogät; jadúhñhөch mijts ja'a Diosmädia'agy tehngajnä njaac yajnähixө'өwät. ²⁵ Nmөөdhөchä tөyhajt jaduñ cooch mijts njaac mөөdhida'añ. Njaac yajnähixө'өwäämbiөch mijts tehngajnä, neby hajxy jaduñ maas hoy mmäböğät, neby hajxy jaduñ mjaac xoonдаacpөгät. ²⁶ Coochä Jesucristo jim xyajncөxtägätsät maa mijtsän, mänit hajxy mmäna'ana'añ coo tiöyyä coo Jesucristo miөjjä jiaanчhä.

²⁷ Naxiä Jesucristo miädia'agy hajxy mdehm yajtuñät. Jaduñä Diosmädia'agy hajxy näguipxy myajwá'xät tehngajnä, höyhөch jim nga'a ja nöcxät maa mijtsän. ²⁸ Cabä mmädsip hajxy mnä'ägädä tsähgө'өwät. Jaduñ hajxy ñajuө'өwa'añ coo hajxy haxөөгtuum yajca'awa'añiijäm ja'a Diösäm, mөөд coo mijts ja'a Dios xpiaäda'aga'añ hodium. ²⁹ Tiuumbiä Dios ja'a mayhajt coo hajxy xyajnhdiij coo ja'a miädi-a'agy hajxy mmäböjcat ja'a Jesucristocөxpä, nébiөch

cham ndsaačhpøquiän. Tøøch hajxy hamdsoo xyhixy xmiädoy cooč yaa ndsaačhpøcy ja'a Jesucristocøxpä.

2 Coö mijts ja'a Jesucristo xchocy, paady hajxy xjiootcapxmøcpøcy. Coö mijts ja'a Dioshøpøritu tu'ugmädia'agy mmøødhity, paady hajxy hamiñ haxøpy mničhocy mnibia'häyoyii. ² Jaduhñhøch njoot jiaanč tehñ chocy coö hajxy tu'ugmädia'agy mhídät. Coö hajxy mničhoc mnibia'häyowøøjät, maas hóyhøch nnijiäwø'øwøøjät. ³ Ca'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtuñ. Ca'a hajxy mniguiumayii. Jaduhñ hajxy mmáná'anät coö ja'a mmägu'ughajpä miaas jaty quejee miich. ⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mnig-wieendähadøøjät.

⁵ Mbahixäp ja'a Jesucristo hajxy neby je'e jecy wiädi-jtiän. ⁶ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, caj jiootma'ty coö ñämaayyä coö yaa jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin. ⁷ Coö yaa jiäya'ayhajty, yhøxhijx yhamdsoo cuhdujt jaduhñän. Jaduhñ ñibiädäacänä nebiä moon-sän. Cab hänajty hamdsooyyä miøjhada'añ. ⁸ Mänitä Dios miädia'agy quiudiuuñä coö yhö'ogät. Hočhändiuuñä jim cruzøxp miøjpahbejtä. ⁹ Coö ja'a Jesucristo quiudiuuñ ney ñämaayyän, paadiä yajmøjhajtä ja'a Diósäm. Ni pøñ jaduhñ quia'a mäbaady nebiä Jesucristän. ¹⁰ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä wyiingudsähgø'øy, jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin, homiaajä. ¹¹ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä quiapx-paady coö hajxy wyiindsønhaty. Jaduhñä Dios jim quiähxø'øgät møj jaanč, ja'a nDeedyhätäm.

¹² Mägu'ughajpädøjc, mänáajøch jim nhitiän maa mitshajxiän, xmiäbøjcäbøchä nmädia'agy hajxy hänajty. Hoorä, cooč yaa jäguem nhijnä, miaas tsøjpiøch njoot cooč nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbøjcät. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehñ miäbøgät, neby hajxy jaduhñ hodiium mmähmø'øwät. Naxiä Dios hajxy mdehñ wyiingudsähgø'øwät. Cab hajxy nä'a nägoodä mnä'a niguiumayøøjät. ¹³ Jaduhñä Dios jioot chocy coö hajxy hoy mwädítät. Xpiuhbedäp ja'a Dios hajxy jaduhñ.

¹⁴ Hoy hajxy mwädítät. Cab hajxy tii mwi'i chip-pädá'agät. Cab hajxy tijaty myajniguiuhøjø'øwøøjät. ¹⁵ Jaduhñ hajxy hoy mwädítät nebiä Dioshuungän maa ja'a ca'awiindøyhäna'c-hagujcän. Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy myajnahixø'øwät, jaduhñ hajxy mwädítät nebiä jøøn yhajajiän hagoonstuum; coö jäya'ayhajxy jaduhñ miäbøgät, mänit hajxy hodiium piäda'agøøjät. Coö hajxy mgudiúnät neby hajxy chaa nnäma'ayän, mänitøch nxoondá'agät, mänaa ja'a Jesucristo hänajty jadähooc quiädaactägatsa'añän. Cähxø'øgaamb jaduhñ cooč hänajty hoy tøø nduñ maa mijtsøxpän. ¹⁷ Coö Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøcy, páadyhøch nxoondá'agy, hóyhøch cu nja ho'og. Chøjpiøch njoot coö hajxy nmøødxoondá'agät. ¹⁸ Tsøgxä hajxy jaduhñ xoondáacäm.

¹⁹ Coö ja'a Jesucristo ja'a nWiindsønähjätäm jaduhñ miäná'anät, mobädájpech mijts ja'a Timoteo nyanjägüexa'añ. Coöchä Timoteo miñ jadähooc xyhawaanä coö mijts hoy mhity, hóyhøch hänajty nni-jiäwø'øwa'añii. ²⁰ Páadyhøchä Timoteo jim nguexa'añ

cooč je'e nidiuhñ xmiøødhity tu'ugmädia'agy maa mijtsøxpän. Xpiuhbedaamb mijts jaduhñ hamuum-du'joot. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, yhamdsoo tu-ung hajxy tiuumby. Cabä Jesucristo tiuumby hajxy hamuumdu'joot tiunaanä. ²² Mnajuøøby hajxy jaduhñ coöchä Timoteo hoy xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän, nébiøch nhamdsoo huungän. ²³ Mänitøchä Timoteo nguéxät cooč hänajty tøø nna-juø'øy pø pädsømáambøch. ²⁴ Coö ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, mobädájpech jim nnøcxa'añ maa mijtsän.

²⁵ Tøøch mijts ja'a hermano Epafrodito hijty xyanjägüexy cooč jaduhñ xpiuhbedät. Hóyhøch jaduhñ xjiiaanč møødtuñ coöchä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Hahixøøby coöch mijts nyajnägüeijtägätsät, ²⁶ je'eguixøxpä coö mijts xjia wi'i quiuhijxtägatsa'añ. Jaanč tehñ tiajp jaanč tehñ miäabiäc je'eduhñ coö mijts tøø mmädoyhaty coö hijty piøgyii. ²⁷ Tøyhajt hijty piøgyii. Ja weenjaty jaduhñ quia'a ho'cy. Miøødhajt ja'a Dios hojiot ja'a Epafroditocøxpä møød høøchøxpä. Coö haxøpy tøø yho'ogy, maas hanäxiøch haxøpy njootmayhaty. ²⁸ Páadyhøch mijts ja'a Epafrodito nyanjägüeijtägatsa'añ, neby hajxy jaduhñ mxoondá'agät coö mijts jadähooc xñämejtstägatsa'añ. Coö hajxy jaduhñ mxoondá'agät, mänitøch jaduhñ hoy nni-jiäwø'øyyäbät. ²⁹ Coö jim miédät maa mijtsän, xi'ig xoñ hajxy myajpóo'xät nebiä hermanän. Homianaajä hajxy mwiingudsähgø'øwät pønjetiä Diosmädia'agy pawädiip nebiä Epafrodito piawäditiän. ³⁰ Paady je'e ja weenjaty quia'a ho'cy coöch jaduhñ xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Pero cabä miøjpäda'agy coö ja weenjaty tøø quia'a ho'ogy. Coöch yaa xpiuhbe-ty, mijts yaa xñähduunduutp. Hix, cábøch mijts hoy yaa xpiuhbeda'añ; jäguem mijts jaduhñ xpiaatä.

3 Hermanodøjc, tsøg hajxy xoondáacäm ja'a Diosøxpä. Chaa hajxy jadähooc nhawaandägäjt-sänäm neby hajxy tøø nhuuc nämaabiän. Coö hädaa mädia'agy hajxy jaduhñ myajtúnät, cab hajxy myajwi-inhøønät. Ni mänáajøch jaduhñ nga'a nänuuxø'øy, hoñaaghocä hajxy jaduhñ nhawaanämät. ² Mnig-wieendähadøøjöp hajxy maa häna'c-hajxy jaanč tehñ quia'awiindøybän, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coö hajxy tsipcøxp nyajcircuncidarhätämät. ³ Tøyhajtä Dios hajxy xjiiaanč circuncidarhätäm coö hajxy nwiingudsähgø'øyyäm. YhEspirituhaam hajxy nwiingudsähgø'øyyäm. Jootcuyc hajxy jaduhñ nnijiäwø'øyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy nmänáanäm coö ja'a jecyquihdujt hajxy xyajnahwáatsäm. ⁴ Høøch, jaduhñhøch hijty nmänaambä cooc tyijy ja'a jecyquihdujt hajxy xyajnahwáatsäm. Pedyijøch hijty ngudiuñ nej yhane'emiän. Cab jaduhñ pøñ ñä'ägä cudiuñ nébiøch hijty ngudiuñän. ⁵ Judíoshøch høøch. Judíospøch hijty ndajhajpy ndeedyhajpy. Benjamín-høch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Mänáajøch nmiñ nga'ayän, cuctuuxøøjøch hoy nyajcircuncidarhaty, nebiä judíoshajxy quihdujthatiän. Ja'a fariseos miädia'agyhøch hijty nbanøcxäp. ⁶ Nägø'ø nädécyp-iøch hijty ngudiuñ, høxtä ja'a hermanobäadyhøch hijty nyajtsaačhpøcy. Jaanč tehñ piedijøchä ley hijty

ngudiuñ; cábøch hijty pøñ waamb xñäma'ay. ⁷ Jaanč tehñ ñiguiumáayäbøch hijty cooçh hijty jaduñ hoy ngudiuñ. Pero cábøch nniguiumayáañänä, je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo miädia'agy tøø nbadu'ubøjcänä.

⁸ Cójxhøch nnajtshixøøñä mädyiijátyhøch hijty nyajtu-umby. Páadyhøch tøø nnajtshixøøñä, nébiøçhä Jesucristo miädia'agy jaduñ hoy nbanøcxät. Maas tsoobáatnäp hádaa cooçhä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhijnä ja'a nWiindsønñajpiä. ⁹ Cooçhä Jesucristo miädia'agy nmäbøjcä, páadyhøçhä Dios tøø xyajñähwa'açh. Cáboch nmánaañä cógøch tyijy ja'a jecyquihdujt xyajñähwá'adsät. ¹⁰ Chójpiøch njoot cooçhä Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhijnät. Co ja'a Jesucristo jadähooc jiuypiojcy, paadiä majaa jaduñ miooyä cooçh jaduñ xpiuhbédät.

Chogáambioch njoot cooçh ndsaaçhpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Høxtä ho'ogáambøch jaduñ neby je'e yho'quiän. ¹¹ Páadyhøch njoot jaduñ chocy coo ja'a Dios jaduñ ween miäna'añ cooçh xyagjuypiojtägät-sät.

¹² Hermanodøjc, cábøch jaduñ nmäna'añ cooçh tøø nyajpedyii. Cáboch njahmiejtsnä nébiøch hijty nwädity. Cooçhä Jesucristo xmioonsähaty, páadyhøch miädia'agy nyajcopcøøyyänä, nébiøch jaduñ ca'xy ngudiunänät. Ñä'ägädä tsójpiøch njoot nägø'ø nädecypiä cooçh ca'xy ngudiunät. Jadúñhøçhä Dios jim xmiøjyá'axät tsajpootyp, je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo tøø xyajñähwa'açh.

¹⁵ Tsøg hajxy tu'ugcopc hjítäm nébiøch jaduñ naañnä ngujaayän, pønjaty ca'xy cudiumb. Pønjaty xquia'a møødhjítäm tu'ugcopc, weenä tøyhajt hajxy mio'oyíijäm ja'a Diósäm. ¹⁶ Tsøg hajxy tehngajnä yajtu'uyóhyäm nebiä Dios hajxy xyajñähixøøyyäm.

¹⁷ Hermanodøjc, xpiahixbøch hajxy jaduñ nébiøch hoy nwäditiän. Xpiahixpøch hajxy jaduñ nämay. Mbahixäp hajxy je'eduhmbä. ¹⁸ Tøøch mijts mayhooc nnäma'ay coo ja'a hønñdaacpähajxy may wiädity. Cábac tyijy jaduñ tiøyyä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzøxp. Chájäts jadähooc nnämäaguiumbä. Jaanč tehñ hoñäjøøñä jaduñ.

¹⁹ Haxøøgtuum hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Hiç, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'ø. Yhamdsoo cuhdujt hajxy yajtuumby. Tijaty maas høçhädiuunä, je'e hajxy ñä'ägä cumaaby. Je'e hajxy jaduñ wyl'i chojpy coo hoyhajt weenhajt hajxy cu piaaty hádaa yaabä naaxwiin. ²⁰ Pero højtshjítäm, jim højts njoot hamuumdu'joot nbädäacäm tsajpootyp. Ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønñajtäm, je'e hajxy xyajñähwáatsäm. Je'e hajxy nahixäm coo jim choona'añ tsajpootyp, coo yaa miäna'añ hádaa yaabä naaxwiin. ²¹ Mänitä nnaaxni'xhajxy xyhädiuunägatsáañänä. Jaduñ hajxy yaxón ngähxø'øgáañäm nebiä Jesucristo yhamdsoo ni'x yhamdsoo copcän. Miøødä Jesucristo cuhdujt jim cøp møød hádaa yaabä naaxwiin homiaajä. Paadiä nnaaxni'xhajxy xyhädiuunägatsáañäm coo cuhdujt jaduñ miøødä.

4 Hermanodøjc, njaanč tehñ chojpy njaanč tehñ pia'häyobiøch mijts jaduñ. Páadyhøch nja

wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. Jaanč tehñ xioondäacpøch jaduñ ja'a mijtsøxpä, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Diosmädia'agy jaanč tehñ yhoy mgudi-uñ, coo hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mmøødhidät tu'ugmädia'agy.

² Evodia møødä Síntique, mijts nmänuu'xtaacypy coo hajxy mhidät tu'ugmädia'agy. Jaduñä Diosmädia'agy hajxy hoy myajtuunmúgät. ³ Chaads miich mägu'ugha-jpä, hóyhøch miich xjiaanč tehñ jiamiøødhaty, tunä mayhajt, mmägäpxäp mhané'emäp ja'a Evodia møødä Síntique coo hajxy tu'ugmädia'agy yhjñät. Näguipxyhøçhä Diosmädia'agy hajxy hoy nmøødyajwa'xy, møødä Clemente møødä hermanodøjc-hajxy may. Jim hajxy nøcxy yhidaañä tsajpootyp cøjxta'axiøø.

⁴ Tehngajnä hajxy homiänaajä mxoondä'agät ja'a Diosøxpä. ⁵ Hoy hajxy mjaanč tehñ jiyä'ayhadät cu'ughagujc. Mäwiingoomb jaduñ coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsa'añ. ⁶ Cab hajxy tii mdaj mmäyät. Dios hajxy mmäyujwá'anäp coo hajxy xpiuhbédät.

Mnäma'awäp ja'a Dios hajxy jaduñ "Dioscujú'uyäp." ⁷ Mänitä Dios hajxy xmió'owät hoyhajt weenhajt. Jaduñ hajxy tii mga'a taj mga'a máañät. Jagoo hajxy jaduñ mjaac taj mjaac máyät ja'a Jesucristocøxpä. Ni pøñ jaduñ xquia'a puhbédät nebiä Dios hajxy xpiuhbetiän.

⁸ Hermanodøjc, chaächä nocyhädiun nyajmayaanä. Je'e hajxy myajcopcø'owäp mädyiijaty jaduñ tøyhajt, mädyiijaty jaduñ howyiingudsähgøøñä, mädyiijaty jaduñ hoy, mädyiijaty jaduñ yaxón, mädyiijaty jaduñ hoguiumaañä.

⁹ Tehngajnä hajxy hoy mgudiunät neby hajxy tøø nyajñähixø'øyän. Jadúñhøch hajxy xpiahixät nébiøch hoy ngudiuñän. Jaduñä Dios hajxy xmiøødhidät tu'ugmädia'agy. Jaduñ hoyhajt weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Xoonäacpøch je'eguiøxpä cooçh mijts jadähooc xpiuhbéjcumbä xädø'øñhaam. Páadyhøçhä Dios jaduñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Jia tsojc ja'a mjoothajxy cooçh hajxy cu xpiuhbejty, pero cab hajxy xñä'a näbaadøøyyä. ¹¹ Cáboch hñajty ndsippäda'agy, hóyhøch hñajty tii nja yajmaajiaty. Tøøch nhabøjnä nébiøch jootcujc nhijnät, hóyhøch hñajty tijaty nja yajmaajiaty. ¹² Cáboch nmøjpdäacnä mädyiijátyhøch nyajmaajijapy. Cáboch nøcxy nniguiumayii cooçhä Dios xpiuhbety. ¹³ Hotyíijøch njada'añ. Ja'a Jesucristøch homiänaajä xpiuhbejp. ¹⁴ Hoyøøyy cooçh mijts xpiuhbejty xädø'øñhaam.

¹⁵ Pero jadúñhøch mijts naxy xñä'ägädä puhbetyhaty. Cooçh hñajty jim ndsoona'añ Macedonianaaxooty, mänitøçhä xädø'øñ hajxy hoy xmió'oy. Páadyhøch hajxy hoy xmió'oy cooçhä Diosmädia'agy jim hoy njaanč tehñ yajwa'xy jim maa mijtsän jim Filipoçajpooty. Cáboch wiinghänä'c-hajxy hñajty tii xñä'ägädä mo'owa'añ. ¹⁶ Mänáajøch hñajty jim nhityñä maa ja'a cajpt xiøhatiän Tesalónica, coo hajxy mmädoyhajty cooçh hñajty nyajmaajiaty, metsc-hooc tægøøghøoc-høch xädø'øñ hajxy jim xyajñäguejxy.

¹⁷ Cab hajxy mmäná'anät cógøch tyijy xädø'øñ nwi'i

quihbøcjuø'øy. Coočh mijts xpiuhbety, paadiä Dios hajxy xmio'owa'añ hoyhajt weenhajt. Høøčh, páadyhøch nxooñda'agy. ¹⁸ Cábøch tii nyajmaajiajnä. Nä'ä tägø'øbøch mijts xyajnäguejxy, ja'a Epafrodito miäméjtsäbä. Xjiaančh tehñ quiumaabiä Dios hajxy jaduñ cooçh hajxy xjiaančh tehñ piuhbety. ¹⁹ Coo hajxy hänajty tii myajmaajiaty, xmió'owäp ja'a Dios hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jim cøxiä miøødä tsajpootyp.

²⁰ Tsögä Dios hajxy nämáayyäm cøjxta'axiøø coo miøjjä coo jiaančhä; je'e hajxy nDeedyhájtäm. Amén.

²¹ Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä, højts mijts nyajpoo'xyp pønhatiä Diosmädia'agy jim mäbøjp Filipos.

²² Pønhatiä Diosmädia'agy yaa mäbøjp, je'eds mijts xyajpoo'xp, møød hajxy yaa tuumbä maa ja'a gobiernä tiøjcän.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt. Je'e hajxy nWiindsøñhájtäm. Amén.

Colosenses

1 Høöch jaduhñ xøhajt Pablo. Jesucristøch xquiuguexyhajt. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ cooçh jaduhñ xquiuguexyhädät. Højts hädaa nocy nhädiu-umby møødä mägu'ughajpä Timoteo. Mijts jaduhñ nnocyñäjaayøøby, pønhatiä Diosmädia'agy jim mæbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Colosas. Tu'ugmädia'agy mijtsä Jesucristo mmøødhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Hix, jaaya'ay hajxy jaduhñ nDeedyhajtäm.

3 Naaghooc højtsä Dios jaduhñ mba'ya'axy ja'a mi- jtsøxpä, nnämaaby højtsä Dios "Dioscujú'uyäp." Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønähajtäm, ja'a Dioshuung je'e. **4** Tøø højts jaduhñ nmädoxyhaty coo mijtsä Jesucristo miädia'agy mmæbøjcä, møød coo mi- jtsä mæbøjpädøjc nägøxiä mdsocy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mæbøjpä. **5** Tøø ja'a mjoot hajxy jim mbäda'agy tsajpootyp coo hajxy jim nøcxy mhida'añ cøjxta'axiøø. Mänitä mjoot hajxy jim mdehñ piädaacy mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädoodsooñän, ja'a jaançh tehñ tiøyhajtä. **6** Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy wia'xnä. Jaduhñ jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miæbøjnäbä. Jaduhñ mijts tøø mmæbøjpä coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xchøjcäm. **7** Højts nmägu'ughajpä Epafra, jaaya'ayä Diosmädia'agy hoy yajwa'xtsooñ maa mijtsän. Jaanä Jesucristo quiuguexy je'ebä. Hoy højts jaduhñ xmiøøduñ. **8** Je'e højts hoy xyhawaañä cooc mijtsä mæbøjpädøjc mjaançh tehñ chocy mjaançh tehñ pia'häyoy ja'a Dioshèspritucøxpä.

9 Jajty højts jaduhñ nmädoxyhajty cooc hajxy hoy mjaançh tehñ miæbøcy, jabom-jabom højtsä Dios nba'ya'axy ja'a mijtsøxpä, ween hajxy jaduhñ mna- juø'øy tii ja'a Dios hajxy xyajmädsojp, møød weenä Dios ja'a miädia'agy hajxy cøxiä xyajwiinjuø'øy. **10** Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo hajxy hoy mwädítät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xquiümáyät. Jaduhñä hoybä hajxy madiu'u mgudiúnät. Maas hoyyä Dios hajxy jaduhñ mmøødhídät tu'ugmädia'agy, møød jaduhñ hajxy xquiümáabiät. **11** Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo ja'a Dios hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaagøxpä ja'a jim miøødpä tsajpootyp. Jaduhñ ha- jxy hoy mme'e'xtügät, hoy häna'c hajxy nebiaty cu xjia tun. Tehngajnä hajxy jaduhñ mxoondá'agät, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. **12** Tehngajnä ja'a nDeedy- hajtäm hajxy jaduhñ mnämá'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, jaaya'ay hajxy hawa'adstuum xpiädáacäm møødä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a miädia'agy hajxy mæbøjcäbä. **13** Tøø ja'a Dios hajxy xyajpædsøømäm ha- goodstuum. Hodium hajxy hoy nmähmøøyyäm maa ja'a yHuung yhane'emiän. Jiaançh tehñ chojpiä Dios

ja'a yHuung jaduhñ. **14** Jaayá'ayäts hajxy jaduhñ xñäh- ho'túutäm; jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnäh- wáatsäm.

15 Haa ja'a Jesucristo, jíiyyäm hånajty je'e mänaa hä- daa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Tu'uquiä Jesucristo jaduhñ møødä Dios. Mänitä Jesucristo hoy yaa jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Nhíxäm hajxy jaduhñ. Haa ja'a Dios, cab hajxy mänaa nhíxäm.

16 Cøxiä Jesucristo yhädiuñ jim tsajpootyp møød yaa hädaa yaabä naaxwiin, tijaty hajxy yaa nhíxäm, møød tijaty hajxy yaa nga'a híxäm, møødä poj møødä täx- a'a, ja'a jim mähanehmbä tsajtcøxp, møød pønjaty yaa mähanehmb hädaa yaabä naaxwiin, møød pønjaty jim jaac mähanehmb tsajpootyp. Paadiä Jesucristo jaduhñ cøxiä yhädiuñ coo hånajty jaduhñ tøø yhane'emyii ja'a Tieedy. Madiu'u ja'a tuung jim tsajpootyp maa ja'a Jesucristo ja'a Diosmoonsä hoy piäda'aguiän. Hamd- soo ja'a Jesucristo jaduhñ cøxiä ñiyhädiuñäxä.

17 Jíiyyäm hånajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Je'enä yaghityñä tijaty yhädiu- uñ. **18** Jaayá'ayäts jaduhñ copc-hajp maa ja'a Diosmädi- a'agy hajxy nmæbøjcäm. Cooc hajxy hoy xñäh- ho'túutäm, coo jadähooc jiuypiojtägajch, paady møj jaançh yhiñä. Hix, jayøjp je'e jiuypiojcy. Y coo jaduhñ jiuypiojtsohñ, paady møjcuhdut miøødän. **19** Nebiä Dios jim yhitiän tsajpootyp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiñäbä. Jaduhñä Dios ja'a yHuung Jesucristo ya- jmädsojcy coo ja'a Jesucristo pedyii Dyioshädät nebiä Tieedy Dyioshatiän. **20** Jaduhñä Dios ja'a jioot jia tsojpä coo hoy piønä miøødhädät, møød coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nga'a mädsiphajtänät. Paadiä Dios ja'a yHu- ung yaa quiejy coo hajxy jaduhñ xñähho'túutämät cruzcøxp.

21 Mijts, cabä Dios hajxy hijty mmøødhity tu'ugmädi- a'agy. Mmädsiphajpiä Dios hajxy hijty jaduhñ. Haxøøg hajxy hijty mwädity. **22** Cooc ja'a Jesucristo hoy yaa jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ xmiøød- hjítänä. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwáat- säm. Jaduhñä Tieedy tøø yhawaañä coo hajxy tøø nnähwáatsäm. **23** Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xjia ya- jnähwáatsäm, pø cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáañäm, cabä Dios hajxy jaduhñ xquiümáayyämät. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät nebiä Epafra hajxy xya- jnähixøøyyän. Cab hajxy mnajtshixø'øwät. Jaduhñ ha- jxy jim mnøcxät tsajpootyp. Wiinduhmyhagajptä Dios- mädia'agy jäda'ahaty wia'xnä. Høöch jaduhñ nya- jwa'xyp, høöch Pablo.

²⁴ Xoondáacpøch je'eguiøxp cooč jaduhñ ndsaačhpøcy ja'a mijtsøxpä pønhatiä Jesucristo miädia'agy määbøjcäp. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñč ndsaačhpøjpä nebiä Jesucristo chaačhpøjquiän. ²⁵ Jaayá'ayhøch jaduhñ xpiädaac coods mijtsä Diosmädia'agy ca'xiä ngøxy yajñähixø'øwät. Jaduhñč xpiädaacpä coočhä jäya'ay nägøxiä nbuhbédät, ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ määbøjcäbä. ²⁶ Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cujecy hajxy jaduhñ tøø xyajmädoyhájtäm pønhatiä miädia'agy määbøjcäp. ²⁷ Jaduhñä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy møød mijts ca'a judiøspä. Mänit hajxy nägøxiä jim mnøcxaanñä tsajpootyp. Hoy-yagjuøñä ja'a Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty.

²⁸ Hoy miaajä højts Jesucristocøxpä nwädity yajñähixø'øbiä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajshixø'øwät, møød coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä ween yajtuungpaatä. Ja'a Dios højtsä wiinmahñdy xmiøoby nebiaty højts nyajñähixø'øwät. Jaduhñ højtsä Jesucristo nhawaanñä coo ja'a jäya'ayä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy yajtúunänä. Cumayáanñäp hajxy jaduhñ ja'a Jesucristo. ²⁹ Hamuumdu'jóothøch jaduhñ nduunghaty nägø'ø nädecypä. Ja'a Jesucristøch xpiuhbejp. Je'ečhä mäjaa xmiøoby pedyii.

2 Jabom-jabomhøchhä Dios møc-møc nmänuu'x-ta'agy ja'a mijtsøxpä møødä määbøjpädøjcøpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, møødä määbøjpädøjc-hajxy nägøxiä pønjátyhøch xquia'a hixyhajpnä. ² Ween mijtsä Dios xquiapxmøcøcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhídät. Ween hajxy hamiñ haxøpy mničhocy mnibia'häyoyii. Mmøødhájnäbä tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy. Ween hajxy jaduhñ tehngajñä mjaac habøcy. ³ Y coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhijnä, jaduhñ hajxy mnajuøñä nebiatiä Dios wyiinmahñdyhaty, coo cøxiä wiinä jiaanč tehñ ñajuø'øy, coo cøxiä wiinä jiaanč tehñ jiaty. ⁴ Paady mijts jaduhñ nhawáanñäm, jaduhñ hajxy mga'a yajwiinhøønät, hoy häna'c hajxy yajxón cu xjia møødmädia'ag. ⁵ Høyhøch jim nga'a ja hity maa mijtsän hajäya'ayhaam, njahmiejchp mijts jaduhñ. Xoondáacpøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmääbøjcä, møød coo hajxy tu'ugmädia'agy mhity.

⁶ Tøø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmääbøjcä, ja'a hajxy nWiindsønähájtämbä. Paady hajxy mmøødhijnät tu'ugmädia'agy. Paadiä miädia'agy hajxy pedyii mgudiúunänät. ⁷ Ca'xy hajxy jaduhñ mgudiúnät nebiä Epafra hajxy xyajñähixø'øyän. Mijts, mmääbøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy. Tsipøxpä Dios hajxy jabom-jabom mnämä'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwa'ač, paady hajxy jaduhñ mmääbøgät.

⁸ Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Cabä häna'cä miädia'agy hajxy mmääbøjcät, ja'a häna'cä Jesucristo hajxy

ca'a capxpaatpä. Høhñdaacpä hajxy jaduhñ wiädity. Cab tii tøyhajt hajxy ñä'ägädä yecy.

⁹ Nebiä Dios jim yhatiän cøxp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiipä. Hix, pedyii ja'a Jesucristo Dyioshaty nebiä Tiedy Dyioshatiän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy, jaduhñä Dios hajxy xmiøødhijpä. Haa ja'a Jesucristo, nägøxiä ja'a Diosmoonsähajxy jim yhanéhmanä tsajpootyp ja'a Jesucristo. ¹¹ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xmiøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñ hajxy xyhíjxäm nejjian coo hajxy häxøpy tøø nyajcircuncidarhájtäm, je'eguiøxp coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø nhøxhíjxäm. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e jia wi'i miäna'añ coo hajxy nyajcircuncidarhájtämät, højts ya'adiøjc-hájtäm. Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy häxøpy tøø xquia'a yajñähwáatsäm, cabä circunciación häxøpy tiuungpaady. ¹² Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy ngähxø'cäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy tøø nnajshixø'øyänä, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmääbøjcänä coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, møød coo yagjujyp-iøjtägajtsä ja'a Dios. ¹³ Jaduhñ mäwíinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä ho'ogypian coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty njaanč tehñ miøødhájtäm coo hajxy hijty haxøøg njaanč tehñ jiäya'ayhájtäm. Jéquiänä Moisés hajxy xyhanéhmanä nebiä hoguiuhdujt hajxy ngudiúunämät. Pero cab hajxy hoy ngudiunáanñäm. Paadiä Moisés jecy miänaañ coo hajxy cu ngumädóowäm. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät cruzcøxp. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy cøjx xyajñähwáatsäm. Jaduhñä Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtänä. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm cruzcøxp, mänitä møjcu'ugongä quiuhdujt hajxy quiøxy pøjcäxä ja'a højtsøxpä. Tøø ja'a Dios jaduhñ yajcähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a møjcu'ugong hoyhoy tøø quia'a yajmääda'agy.

¹⁶ Coo mijts pøn xjia wi'i yhane'emá'anät coo ja'a quiuhdujt hajxy myajtúunät, cab hajxy mnä'ägädä møjpdä'agät. Madiu'u cuhdujt hajxy miøødä, coo hajxy tijaty mga'a hu'ug mga'a cáyät, møød coo ja'a xøø hajxy myagjadøjät, ja'a jomøjthaambä, ja'a po'ohaambä, ja'a poo'xxiøøhaambä. Cabä cuhdujt jaduhñmbä hajxy mgudiúnät. ¹⁷ Hix, cab jaduhñ tiuunñä, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin. Jaayá'ayädsä quiuhdujt jaduhñ túunñäp. ¹⁸ Näje'e jäya'ayä Diosmoonsä hajxy wyiingudsähgø'øy. Páadiäc hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy quia'a jada'añ nebiä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wyiinmahñdyhaty. Jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy naxy cøxiä wiinä wyinhixy. Coo mijts xjia wi'i yhane'emá'anät coo hajxy mbahíxät, cab hajxy mnä'ägädä yajwiinhøønät.

¹⁹ Yhøxhijxypä Jesucristo hajxy jaduhñ. Haa ca'a, je'e hajxy ngopc-hájtäm nägøxiä, mäduhñtiä Diosmädia'agy hajxy nmääbøjcäm. Tu'ugmädia'agy hajxy xmiøødhíjtäm. Je'e ja'a mäjaa hajxy xmiøøyäm nebiä

Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät, neby hajxy jaduhñ tu'ugmädia'agy nnimiøødhjítämät hamiñ haxøpy. Chojiä Dios ja'a jioot jaduhñ.

²⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Paadiä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy tøø mnajtshixø'ø. Tii hajxy coo mwi'i quiuhdujthatyñä nebiä häna'c-hajxy yhuuc cuhdujthatiän, ja'a hajxy ca'a mæbøjpä. ²¹ Madiu'u hajxy jaduhñ jiaanč tehñ quiuhdujthaty. Jaduhñ hajxy miäna'añ coo hajxy tijaty mga'a nä'ä jøø'xät, møød coo hajxy tijaty mga'a nä'ä nähdonät, je'eguiøxp cooc tyijy quia'a hoyy. ²² Yhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ yaghijpy coo hajxy jaduhñ miäna'añ coo hajxy tijaty nga'a jøø'xämät, coo hajxy tijaty nga'a nähdonämät. Hix, cab tii jaduhñ ñä'ägädä jecy. Paadiä cuhdujt jaduhñbä quia'a jegaambä. ²³ Coo hajxy jaduhñ quiuhdujthaty, hamuumdu'joot hajxy jaduhñ quiudiuñ nägø'ø nädecypiä. Jaduhñ hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiootxeemybiän. Hamdsoo hajxy jia ničhaächtiüñii, cooc tyijy yhaxøøg-wiinmahñdy hajxy jaduhñ hoy yhøxhixa'añ. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a cuhdujt jaduhñbä hoy jia cähxø'øgy; pero cab jaduhñ ñä'ägädä tuungpaady.

3 Coo ja'a Jesucristo jiuypijøjcy, paady hajxy jim nnøcxáañäm maa yhäña'ayän, jim hahooyhaamby maa ja'a Dios yhäña'ayän. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mæbøjcäm. Cab hajxy nyaj-copcøøyyämät ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. ³ Tøø hajxy jaduhñbä nnajtshixøøyyänä je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjítäm, paadiä Dios hajxy jim xyaghidáañäm maa je'e yhitiän. Tøø ja'a hawiinjemy-wyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy min xya-jpædø'øgáañäm. Mänit hajxy jim xyajnøcxáañäm tsajpootyp. Hoy miänaajä hajxy jim xyaghidáañäm.

⁵ Paadiä mguhdujt hajxy naxy mdehñ ñajtshixø'øwät, ja'a hajxy yaa myajtuumbiä hädaa yaabä naaxwiin. Cabä to'oxiøjc hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä møødtsänä'awät jabiøcy. Cab hajxy haxøøg mjäya'ayahädät. Cabä mjoot hajxy mbädá'agät maa haxøøg ca'a hoybän. Cabä mmäjøønä mmædøjc hajxy tijaty mhad-søjcät. Jaanč tehñ yhaxøøg jaduhñ. Jaduhñ miäbaady nej coo jäya'ayä quepychechä naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'ø. ⁶ Coo hajxy jaduhñ jiatcø'ø, ja'a hajxy ca'a mæbøjpä, paady hajxy yajcumädowna'añii ja'a Dios. ⁷ Jaduhñ hajxy hijty mbajattcøøbiä haxøøg. ⁸ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hahixøøby jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Cab hajxy mnimiäjootma'adøøjät. Cab hajxy mniyhøjøøjät. Cab hajxy haxøøg mniñänømøøjät. Cab hajxy mhaxøøgcapx mhaxøøgmädiä'agät. ⁹ Cab hajxy hamiñ haxøpy mniwyiin�øønøøjät. Jaduhñ hajxy hijty mjatcø'ø. Cab hajxy jaduhñ mjatcøøñät. ¹⁰ Ja'a hawiinjemy-wyiinmahñdy hajxy mhabøjnäp, jaduhñä Dios hajxy hoy mbahijx mbadúunnät, je'eguiøxp coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjítäm. Paadiä Jesucristo ja'a hawiinjemy-wyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm tehngajnä, jaduhñ hajxy maas hoy nbahjxämät. ¹¹ Je'eduhñ

tsoobaatp coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, je'eguiøxp coo hajxy nägøxiä xñähho'túutäm wiinduhmyhagajpt, hoy piønä. Cabä Jesucristo hajxy wiingaty xquiunúu'xäm. Tu'cuhdujt hajxy xquiunúu'xäm Haagä hawa'adstuum. Cab jaduhñ miøjpäda'agy øø judiøshjítäm hajxy, øø caj. Cab jaduhñ ñejpiä øø høxpøcyhajtäm hajxy, øø caj. Cab jaduhñ ñejpiä øø cudoogø'øyhajtäm hajxy, øø caj.

¹² Mijtsä Dios tøø xyajnähdiijy coo ja'a tiuung hajxy jaduhñ mdúunnät. Paady hajxy xjiaanč tehñ chocy. Naxiä hojiot hajxy mdehñ miøødhädät. Naxy hajxy jaduhñ mhídät mee'xxieemy. Mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ. ¹³ Cab hajxy tii mdsippädá'agät, cab hajxy tii mma'adpädá'agät. Coo hajxy mniñägädieeyø'øwøøjät, mnimiämee'xøøjap hajxy jaduhñ, nebiä Jesucristo hajxy xmiée'xäm. Coo hajxy jaduhñ xmiée'xäm, paady hajxy mmämée'xät øøñ xñägädieeyøøby. ¹⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mniçhogøøjät. Jaduhñ hajxy hoy mjaanč tehñ yhidät tu'ugmädia'agy. ¹⁵ Weenä Jesucristo hajxy jaduhñ jootcujc xyaghjítäm tu'ugmädia'agy neby hajxy yaa tøø xpiädäacäm. Jabom-jabom hajxy tsøc hjítäm jootcujc. Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm "Dioscujú'uyäp."

¹⁶ Mhabøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä. Myajtuungpæadäp hajxy jaduhñ. Ja'a Dioswiinmahñdyhaam hajxy myajniñähixø'øwøøjät. Jaanä jaduhñ hajxy mnijootcapxmøcpøjcäbät. Hamuumdu'jootä Dioshøpy hajxy mhøwät. Naxiä Diosteedy hajxy mdehñ ñämá'awät "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Je'e hajxy nWiindsønähjítäm. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy tijaty mdúnät.

¹⁸ Mijts to'oxiøjc hajxy, tsipcøxpä mnihyhapä miädia'agy hajxy mmæbøjcät. Cähxø'øggaamb hänajty jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmæbøcy. Chojiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy jaduhñ mgudiúnät. ¹⁹ Mijts, ya'adiøjc-hajxy, yajxonä mdo'oxiøjc hajxy jaduhñ mdsoc mba'häyøwät. Cab hajxy mnä'ägä hójät. ²⁰ Pønjaty høxcujc-hajp, mmæbøjcäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy jaduhñ cøxiä. Xquiumáyäbä Dios hajxy jaduhñ. ²¹ Jaanä jaduhñ mijts teedyhajpä, cabä mnøøxä mmajc hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä yagjootmä'adät, coo hajxy jaduhñ ñä'ä jootmayhädät. ²² Jaanä jaduhñ mijtspä, mijts moonsähajpä, hamuumdu'jootä mwiindsønä miädia'agy hajxy mgudiunñ mguñájxät, nebiaty hajxy xyhane'emy. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e jiatcø'ø, coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty jim tiäna'ay, mänit hajxy hänajty jøjwidsø'ø tiägø'ø tuumbä. Yajcumayaamb hajxy hänajty coo hajxy hänajty jiaanč tehñ tiuñ. Caj mijts jaduhñ mjatcøøbiät. Coo hajxy hoy mdúnät, cähxø'øgäp jaduhñ coo ja'a Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'ø. ²³ Hamuumdu'joot hajxy mdúnät hoy tiehñ miädyii tuungä, jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cab hajxy mnä'ä yajcumayá'anät cu'ughagujc. ²⁴ Paady hajxy jaduhñ hoy mdúnät, tøø hajxy mnajuø'ø coo ja'a Dios hajxy jim xyajnøcxa'añ tsajpootyp, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy mmäduñ. Hix, tøyhajt hajxy jaduhñ mnä'ägädä Wiindsønhaty. ²⁵ Pøñ hoy ca'a

jäya'ayhajp, tsipcøxp jaduhñ nõcxy quiumädowna'añ. Hoy jia mäyøøjä, cabä Dios miøjpäda'agy.

4 Hoorä, pønjaty moonsämøød, hoyyä moonsä hajxy myajtúnät. Cab hajxy mdsaaçhtiúnät nä'ä nä-goobä. Naxy hajxy mdehñ jiahmiédsät coo mijtsä mWiindsøn jyíjábä, ja'a jim hijpä tsajpootyp.

² Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät hamuumdu'joot. Ca'a Diosmädia'agy hajxy mmäniyhøxmaaho'ogyii.

Mnäma'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp."

³ Mba'yá'axäbä Dios hajxy ja'a højtscøxpä coo højts ween xyajyajnäbaadø'oy coo højtsä miädia'agy njaac mädiáacät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a naam yajmädoyhátiäbä. Cooçh jaduhñ tøø nmädia'agy, páadyhöch yaa ndsumyhäña'ay. ⁴ Pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøçhcøxpä, jaduhñchä Diosmädia'agy howyiinjuøøñä nyajñähixø'øwät. Jaduhñä Dios jiaançh tehñ quiumay.

⁵ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, hoy yajxon hajxy mmøødmädiá'agät hoy miänaajä. Cab hajxy mmädsip, cab hajxy mmäma'adø'øwät. Coo ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, naxy hajxy mdehñ quiudiúnät. Jaduhñ hajxy paquiä mnajuø'øwät neby hajxy hoy mhadsówät hoy tiehñ piønä.

⁷ Haa ja'a mägu'ughajpä Tíquico, jaançh tehñ yhöyhøch je'e xmiøødtuñ ja'a Dioscøxpä. Coo jim miédsät maa mijtsän, mänit hajxy xyhawaanäñä cøxiä ja'a høøçhcøxpä. ⁸ Mänit hajxy xjiootcapxmøcpøga'añ.

⁹ Quipxiä Onésimo miødhada'añii. Hóyhøch je'e xmiøødtuumbä. Jim je'e chohmbä maa mijtsän. Xyhawaanäñäp mijts jaduhñ nebiaty yaa jiadyii.

¹⁰ Haa ja'a Aristarco, yaaçh je'e xmiøødtsumçhänäbiä. Xyajpoo'xp mijts je'ebä. Møødä Marcos hajxy xyajpoo'xpä. Ja'a Bernabé jiuju miägu'ug je'eduhñ. Tøø

mijts nnocyñäjaayø'oy ja'a Marcoscøxpä. Coo jim miédsät maa mijtsän, mänit hajxy hoy yajxon mwiingudsähgø'øwät. ¹¹ Jaduhñä Jesús Justo hajxy xyajpoo'xpä. Haa ja'a judioshajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä, cábøçhä Diosmädia'agy hajxy xmiøødyajwa'xa'añ. Jagóoyyøçhä Aristarcohajxy xmiøødtuñ, møødä Marcos, møødä Jesús Justo. Hóyhøch hajxy jaduhñ xpiuhbety. ¹² Xyajpoo'xp mijtsä Epafras jaduhñbä. Ja'a Jesucristo tiuunng je'e tiúunäbä. Jim je'e chohmbä maa mijtsän. Høøçhä tøyhajt nmøød coo ja'a Epafras ja'a Dios jiaançh tehñ miänuu'xta'agy ja'a mijtscøxpä, møødä mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, møødä jim Hierápolis. Jaduhñä Epafras ja'a Dios miänuu'xta'agy coo mijtsä Diosmädia'agy pedyii myajtúnät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ¹⁴ Jaduhñ mijts ja'a Demas xyajpoo'xpä, møødä Lucas ja'a mädsooyøøbiä.

¹⁵ Huuc yajpoo'xä mäbøjpädøjc hajxy, ja'a hajxy jim hijpä Laodicea. Jaduhñä hermana Ninfa hajxy myajpoo'xpät, møødä mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy jim nõcøxpä Dioswiingudsähgøøbiä maa ja'a Ninfas tiøjcän.

¹⁶ Coo hädaa nocy hajxy hñajty tøø mgapxy, mänit hajxy jim mguejxtägátsät Laodicea, weenä mäbøjpädøjc-hajxy jim quiápxpät. Mänitä nocy hajxy mgápxpät, ja'açh jim tøø nguéxiäbä Laodicea. ¹⁷ Huuc näma'awä Arquivo hajxy jaduhñ coo naxy hoy tiehñ quiudiúnät nebiaty tøø yhane'emyii ja'a Dios.

¹⁸ Hamdsoo cø'øjaayháambyhöch hädaa nocy nyajmaya'añ. Huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøçhcøxpä cooçh ween xpiuhbety maaçh yaa ndsumyçhänä'ayän. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Amén.

1 Tesalonicenses

1 Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõödä Silvano, mõödä Timoteo. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayõõby, pønhatiä Diosmädia'agy jim määbõjp Tesalónica. Mwiingudsähgõõbiä Diosteedy hajxy mõödä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Tu'ugmädia'agy hajxy mmõõdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mõödä Jesucristo.

2 Tehngajnä hõjtsä Dios nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a mijtscõxpä nägõxiä. Jaanä mijtscõxpä hõjtsä Diosteedy nmänuu'xta'agy tehngajnä. Jaduhñ hõjtsä Dios nnäma'ay coo mijtsä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbõjcä, paady hajxy hoy mjaançh tehñ quiudiuunä. Paady hajxy jaduhñ mgudiuñ, coo ja'a Dios hajxy mjaançh tehñ chocy. Coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mjõbhixy, paady hajxy nägõõ nädecypä mmee'xtucy. **4** Mägu'ughajpädõjc, xchojpä Dios hajxy jaduhñ. Nnajuõõby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tõõ xwyiimbij. **5** Hix, coo hõjts mijts nyajwiingapxõõy coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm, ja'a Dioshespíritu hõjtsä mäjaa hånajty xmiooby. Cab hõjts hånajty nä'ä nägoobä nnä'ä capxy nnä'ä mädia'agy. Coo hõjtsä mäjaa jaduhñ xmiooy, paady hõjts hånajty nnajuõ'õy cooçhä tõyhajt hånajty nyecy. Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, hoy hõjts jim nhijty. Paady hõjts jaduhñ hoy nhijty coo hõjts mijts hånajty jaduhñ hoy ween xpiahity. Mjahmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts.

6 Jaduhñ hõjts mijts hoy xjiaançh pahity. Jaduhñä Wiindsõñ Jesucristo hajxy hoy tõõ mbahijxpä. Yajxonä mädia'agy hajxy jaduhñ mmädooy, ja'a hõjts mijts nyajwiingapxõõyabä ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hõjtsä Dios xñajtsapxõõyabä. Mxoonädaac hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmädooy, hoy hajxy hånajty jaduhñ hanaxiä mja tsaaçhpõcy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajxoonädaac. **7** Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ mmäbõcy, hoy hajxy hånajty mja tsaaçhpõcy, paadiä määbõjpädõjc-hajxy hoy miäbõjpä nägõxiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä maa ja'a naax xiõhatiän Macedonia mõödä Acaya. **8** Ca'a jyimiähajtiä ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tõõ wia'xy ja'a Jesucristocõxpä. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xnä. Jaanä jaduhñä mädia'agy wia'xpä wiinduhmyhagajpt coo mijtsä Diosmädia'agy mmäbõjtsohñ. Coo ja'a määbõjpädõjc-hajxy jaduhñ tõõ miädoyhajnä, paady hõjts jaduhñ nga'a nägapxy. **9** Hix, majaty hõjts nwädity, jaduhñ hõjtsä määbõjpädõjc xñäma'ay coog hõjts mijts hoy yaxón xyajtõjtägõõy mänaa hõjts jim nhoyän maa mijtsän, mõöd coogä quepychechä naaxpoch hajxy tõõ mnajtshixõõñä. Päädiäc hajxy tõõ mnajtshixõ'õy coogä Dios hajxy

mwiingudsähgõõñä, mõöd coogä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot myajtuunnä. Tõyhajtä Dios jiu-jquiä. Cabä quepychechä naaxpoch jiu-jquiä. **10** Mõöd jaduhñ hajxy miänaambä cooc mijtsä Dioshuung Jesucristo hajxy mjõbhixy coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tsajpootyp choñda'aga'añ coo hånajty yaa miänaca'añ. Coo ja'a Jesucristo hånajty tõõ yho'ogy, mänit yagjuypijcä ja'a Tieedy. Mänit jim ñõcxy tsajpootyp. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnä-hwa'adsaanäm coo ja'a haxõõgjäya'ayhajxy hånajty yajcumädwä'añii ja'a Dios.

2 Mägu'ughajpädõjc, coo hõjts jim nhooy Filipos Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänit hõjtsä jäya'ay jim xxiõõghajty. Hõxtä xchaaçhtiuun hõjts jaduhñ. Pero coo hõjts mänitiä nnõcxy maa mijtsän, mänit hõjtsä Dios xjiootcapxmõcpõjcy, hoy hõjtsä jäya'ay hånajty xjiaançh tehñ miädsiphaty. Y coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxõõy, mänit hajxy mmäbõjcy hamuumdu'joot. Tõyhajt jaduhñ, túhmäts. Coo hõjtsä Dios xpiuhbety, paady hõjtsä miädia'agy hamõj jootmõj nyajwa'xä. **3** Tõyhajtä Diosmädia'agy jaduhñ. Hamuumdu'joot hõjts nyajwa'xy. Cab hõjts nhõñda'agy. **4** Haa ca'a, ja'a Dios hõjts xwyiinguejx Diosmädia'agy-yajwa'xpä, paady hõjts hamuumdu'joot nyajwa'xy ca'xy pedyii. Cab hõjts nyajtägach ni weeñtiä. Ja'a Dios hõjts xquiumaay. Jaduhñ hõjtsä njoot chocy coo hõjts xquiumáyät. Cab hõjts nmõjpdä'agy põ cab hõjtsä cu'ug xquiumay. Hix, jaduhñä Dios hajxy xñajuõõyäm neby hajxy nwiinmahñd-hájtäm. **5** Mänaa hõjts jim nhoyän maa mijtsän, cab hõjts mijts hånajty nwiinhõõna'añ. Jii jäya'ayhajxy näje'e, yaxón hajxy miäwiinhõõñ je'eguiõxp coo hajxy yajcumaya'añ. Pero hõjts, cab hõjts jaduhñ mänaa njatcõ'õy. Ni cab hõjtsä xädõ'õñ mänaa nhadsocy. Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, yaxón hajxy miäwiinhõõñ, weenä xädõ'õñ hajxy jaduhñ mio'oyii. Pero hõjts, cab hõjts jaduhñ njatcõ'õy. Tõyhajt jaduhñ. Xñajuõõbiõçhä Dios jaduhñ cooçh nga'a hõñda'agy. **6** Cab hõjts jaduhñ nmäna'añ coo hõjts põñ xwyiingudsähgõ'õwät, ni mijts ni põñ, hoy jaduhñ jia hawiinmat-sä coo hõjts cu xwyiingudsähgõõy, je'eguiõxpä coo hõjtsä Jesucristo tõõ xwyiinguexy. **7** Pero nnäxuu'chp hõjts mijts. Mijtscõxpä hõjtsä hojiot nmõõdhity. Hõxtahmäsä tajjäya'ay ja'a yhuung hajxy cwieendähity, jaduhñ hõjts mijts ngüeendähajpä. **8** Njaançh tehñ chojpy hõjts mijts, paady hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxõ'õy. Hõxtä cu nnähho'tuuty hõjts mijts coo ja'a Dios jaduhñ cu miänaañ. Hix, hoyhoy hõjts mijts ndsocy nba'häyoy nägõõ nädecypä.

⁹ Mägu'ughajpädøjc, mänaa højts mijtsä Diosmädi-a'agy hoy nyajwiingapxø'øyän, nnajuøøby højts hänajty coo mijtsä xädø'øñ hänajty may mga'a møødä. Paady højts hänajty møc nduñ nxajy xøømdsuhm. Mjahnmeijch hajxy jaduhñ, túhmäts. Ja'a nhamdsoo caayyøøc højts hänajty nguduumbi nguxajpy. Cab højts hänajty nmäna'añ coo højts mijtsä caayyøøc xñä'ä mó'owät.

¹⁰ Mägu'ughajpädøjc, hoy højts jim nwädipty maa mijtsän. Cab højts jim nme'e'ch nbojty. Cab højts jim nduundägooyy nnajxtägooyy. Ni weeñtiä højts jim nga'a cädiehy. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jaduhñ højtsä Dios xñajuøøbiä coo tiøyyä. ¹¹ Høxtahmñsä teedyjäya'ayä yhuung hajxy jootcapxmøcpøcy, jaanä jaduhñ højts mijts njootcapxmøcpøjpä. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jaduhñ mijts nmägapx nhanehmä coo hajxy hoy yaxjón mjäya'ayhäädät. ¹² Jaduhñä Dios joot chocy. Coö hajxy jaduhñ hoy yaxjón njäya'ayhäjtämät, paadiä Dios hajxy jim xyajnøcxäänäm tsajpootyp maa miähane'emiän, maa wyiingudsähgø'øyiiän.

¹³ Paady højtsä Dios tehngajnä nnäma'ay "Dioscu-jú'uyäp." Hiç, coo højts mijtsä Diosmädia'agy hoy nya-wiingapxø'øy, mänit hajxy hamuumdu'joot mguhbøjcy. Jaduhñ hajxy mmäbøjcy coo jiaançh Diosmädi-a'aguiä. Cab hajxy mmänaañ cooc tyijy jäya'ay tøø yhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tøø yhädiuñ. Y coo hajxy jaduhñ mmäbøcy, paady hajxy hoy mjäya'ayhajnä. ¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, coo ja'a mhamdsoo mägunaaç hajxy xhaächtiuuñ, ja'a judíoshajxy, jaduhñ hajxy mjajt mhabejpä nebiä mäbøjpädøjc-hajxy jim chaaçhpøquiän Judea-naaxooty, ja'a hajxy mäbøjpä ja'a Diosmädia'agy møødä Jesucristo miädia'agy. Jaduhñ hajxy chaaçhtiúunäbä ja'a yhamdsoo mägunaaçhajxy, ja'a judíoshajxy. ¹⁵ Coö ja'a Wiindsøn Jesucristo yagho'cä, ja'a judíoshajxy jaduhñ jatcøøyy. Jaduhñä judíos ja'a profetadøjc hajxy jecy yagho'pä. Højtspaadiä judíos xjiaac hadsaaçhtiunñajxpä. Coö ja'a judíoshajxy jaduhñ haxøøg yhäna'c-haty, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Dios. Hoy piønä hajxy jaduhñ miädsiphaty. ¹⁶ Hiç, coo højtsä jäya'ayä Diosmädia'agy hänajty nyajmøødmädia'agy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduhñ ñähwaats quiuhwaatpä, mänit højtsä judíos hänajty xjia wi'i yhaduga'añ. Coö ja'a judíoshajxy jaduhñ jiatcø'øy, tehngajnä hajxy hanaxiä haxøøg jiaac tehñ jiatcø'øy. Pero mobädajpä hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Dios.

¹⁷ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo højts jim nhooyy maa mijtsän, mänit højts jim nwiimbíjcumbä. Mänit højts yaa nmänajcy. Pero cab højts hijty yaa njega'añ. Ja wi'i ñøcxtägatsaamb højts jim jadähooc maa mijtsän. Hiç, jaduhñ højts mijts njuø'øy nebiä hamdsoo huungpän. Hoy miänaajä mijts njahmiejtsta'agy, hoy hajxy nga'a ja niyhíxäm hajujcy. Høøch Pablo, mayhóoc-høch jim tøø nja wi'i ñøcxtägatsa'añ, pero cab højtsä møjcu'ugong tøø xyajnäbaadøøyyä coo højts jim nnøcxtägätsät. ¹⁹ Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä, coo je'e yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänajty mgähxø'ø-

ga'añ maa wyiinduumän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hamuumdu'joot tøø mmäbøcy. Paady højts njøbhiçy coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit højts jaduhñ nxoonä'aga'añ nægø'ø nädecypä ja'a mijtsøcpä. Mänit højtsä Dios xquiumaya'añ je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiuunä mänaabä højts mijts hoy nyajwiingapxø'øyän.

3 Coö højts jaduhñ nmädoyhajty coog hajxy hijty mjaançh tehñ chaaçhpøcy, mänitøch njaançh tehñ jootmayhajpøjcy je'eguiøxp cooçh hänajty nga'a najuø'øy pø mjøjtänaabiä møjcu'ugong hajxy hänajty. Páadyhøchä njoot hänajty jiaançh tehñ chocy cooçh jim nnøcxät maa mijtsän, nmäyajtøwäämbiøch mijts hänajty pø hoy hajxy hänajty mme'e'xtucy. Pero cab hänajty ñäbaadø'øwa'añ cooçh jim nnøcxät. Mänitøch jaduhñ nwiinmahñdyhajty cooçhä hermano Timoteo jim nguëxät nidiuhm, y cooçh jiiby nidiuhm nmäh-mø'øwät Atenas. Näguipxy højtsä hermano Timoteo xmiøødtuñ Diosmoonsä maa højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xiän ja'a Jesucristocøxpä. Páadyhøchä hermano Timoteo jim nguejxy maa mijtsän coo mijts jaduhñ xjootcapxmøcpøgät maa hajxy hänajty md-saaçhpøquiän, weenä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduhñ maas hoy mmäbøcy hamuumdu'joot, møød ween hajxy hänajty jaduhñ mga'a jootmayhaty. Hiç, ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyajnähdiijäm coo hajxy jaduhñ ndsaaçhpøjcamät ja'a Jesucristocøxpä. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁴ Haa ca'a, mänaa højts jim nhoyyän maa mijtsän, mänit hajxy nhawäänäm coo hajxy hänajty tsipcøxp ndsaaçhpøgäänäm. Jaduhñ hajxy tøø njaançh jajt tøø njaançh habéjtäm, túhmäts. ⁵ Hoorä, cooçh hänajty nga'a najuø'øy pø hoyyä møjcu'ugong hänajty mjøjtäna'ay maa hajxy hänajty xjia wi'i jiojcapxø'øyän, mänitøch jaduhñ nja mänaañ cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Pero coö hänajty quia'a näbaadø'øwa'añ cooçh jim nnøcxät høøch, páadyhøchä hermano Timoteo jim nguejxy, ween mijts jaduhñ xmiäyajtøy pø hoyyä møjcu'ugong hajxy hänajty tøø mjøjtäna'ay, pø hoyyä Diosmädia'agy hajxy hänajty mbanøcxyñä. Hiç, ndsähgøøbiøch hänajty coo ja'a møjcu'ugong hajxy hänajty tøø xjiojcapxø'øy. Coö hajxy häxøpy tøø mga'a mee'xtucy, xiøøbä højts mijtsä Diosmädia'agy häxøpy hoy tøø nyajwiingapxø'øy.

⁶ Coö ja'a Timoteo jim jiaançh hooyy maa mijtsän, mänit wyiimbíjcumbä. Hoy yaa miejtstägach maa højt-sän. Mänit højts xyhawaanä coogä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, møød coog hajxy hamiñ haxøpy mniçhogyii. Hoxioondaacnä jaduhñ. Jaduhñä Timoteo miänaambä cóogøch mijts hoy miänaajä xjahmiejtsta'agy, møød cóogøch mijts xchocy xpia'häyoy. Jaduhñägøch mijts xjia wi'i yhixa'añ nebiøch mijts nja wi'i yhixa'añän.

⁷ Mägu'ughajpädøjc, coo højts jaduhñ nmädoyhajty coogä Diosmädia'agy hajxy hänajty tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, mänit højts njootcugøøyy, hoy højts hänajty hanaxiä nja tsaaçhpøcy, hoy højts hänajty møj may nyajmaajiaty. ⁸ Paady højts jootcuçc nnijiwøøyyänä coo mijtsä Diosmädia'agy tehngajnä

mbanøcxy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Coo mijts jaduhñ mmäböcy tehngajnä, paady hõjts njaančh tehñ xioonda'agy Dioswiinduum, paady hõjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp."

¹⁰ Xøømdsuhñ hõjtsä Diosteedy mba'ya'axy møødä Wiindsõñ Jesucristo. Jaduhñ hõjts nmänuu'xta'agy hamuumdu'joot coo hajxy ween yajnäbaadø'øcy coo hõjts jimñ nnøcxtägätsät maa mijtsän, jaduhñ hõjts miätsä Diosmädia'agy njaac yajnähixø'øwät nebiaty hajxy pedyii mga'a mäböcyñä, ¹² møød weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo hajxy hamuumdu'joot mjaac ničhogøøjät hamiñ haxøpy neby hõjts mijts ndsoquiän, møød coo jäya'ay hajxy jaduhñ nägøxiä mdsoc mba'häyöwät, ¹³ møød weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mbanøcxät, møød coo hajxy mga'a najtshixø'øwät, møød coo hajxy mga'a wädítät haxøøg, jaduhñ hajxy mhídät hawa'adstuum, jaduhñ hajxy pøñ xquia'a nähwaambédät maa ja'a Diosteedy wyiinduumän coo ja'a Wiindsõñ Jesucristo hänajty yaa tøø quiädaactägach hädaa yaabä naaxwiin. Näguipxiä Jesucristo ja'a mioonsä hänajty nägøxiä miøødcäda'aga'añ møød pønjatia Diosmädia'agy hänajty tøø miäböcy.

4 Hoorä mägu'ughajpädøjc, ja'a Jesucristocøxpä hõjts mijts chamñ nmägapxy nhane'emy coo hajxy hoy mjaac tehñ jiäya'ayhädät, jaduhñä Dios hajxy xquiümáyät. Jaduhñ hõjts mijts jayøbajnt nya-jnähixøøyy. Y jaduhñ hajxy hoy mjaančh jäya'ayhaty.

² Jaduhñ hõjtsä Wiindsõñ Jesucristo tøø xñajtsapxø'øcy coo hõjts mijts nyajwiingapxø'øwät, túhmäts. ³ Jaduhñä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy hoy ngudiúunämät nebiaty hajxy tøø xyhanéhäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, møød coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ngøxy najtshixøøyyämät. ⁴ Jaanä jaduhñä Dios hajxy tøø xyhanéhämämbä coo ja'a ndo'oxiøjc hajxy hoy yajxón nmøødtsänäyyämät, møød coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayä Dios hajxy ca'a hixyhajpnä, cabä miädia'agy hajxy jaduhñ quiudiunuä. Hix, wiingto'oxiøjc hajxy wyi'i yhadsojpy. Pero mijts, ca'a hajxy jaduhñ mba-jatcø'øcy. ⁶ Ca'a mmäjøøñ mmädøjcä tio'oxiøjc hajxy jaduhñ mmägapxtägooyä. Pønjaty jaduhñ jatcøøby, tsipcøxp hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Jesucristo. Haa ca'a, jaduhñ hõjts mijts tøø nhuuc hanehmbä. ⁷ Hix, jaduhñä Dios hajxy tøø xyaj-nähdlíjjäm coo hajxy hoy yajxón njäya'ayhájttämät. Cab hajxy jaduhñ xyajmädsójcäm coo hajxy haxøøg nwädíjtämät. ⁸ Jaduhñds je'e, paadia Dios ja'a yhEspíritu tøø xmióoyäm, jaduhñ hajxy hoy njäya'ayhájttämät. Pønjaty jaduhñ ca'a cudiunaamb nébiøch chamñ nmädia'aguiän, ja'a Dios hajxy jaduhñ ñägädieeyøøby, ca'a jiäya'ayä.

⁹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyaj-nähixøøyyäm coo hajxy hamiñ haxøpy nničhøjcmät, pønjatia Diosmädia'agy mäböjp. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyaj-nähixøøyyäm, cab yhadsipä cooçh mijts jaduhñ njaac yajnäjaayø'øwät coo hajxy jaduhñ nničhøjcmät. ¹⁰ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a

mäböjpädøjc hajxy nägøxiä mdsocy yaa Macedonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Jaduhñ hõjts mijts mäböcy nmänuu'xta'agy coo hajxy maas hamuumdu'joot mmädsógät. ¹¹ Jaduhñ hõjts mijts tøø nhuuc hanehmbä coo hajxy hamoñ haducy mhídät, coo hajxy mga'a yajtägø'øwät maa cueendä hajxy mga'a møødän, møød coo hajxy mniyhixñ mniimiähäyowøøjät hamdsoohaamby. Jaduhñä mjoot hajxy mbädá'agät coo hajxy jaduhñ mgudiúnät, ¹² jaduhñä cu'ug hajxy xquiümáyät, møød jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaa-jiädät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäböjpä, coo ja'a jiuuy ja'a miägu'ug hajxy yho'ogy tiägoy, mänit hajxy jiaančh tehñ jiootmayhaty. Paady hajxy jaduhñ jiootmayhaty coo hajxy quia'a najuø'øcy coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägatsa'añ, ja'a hajxy hänajty tøø miäböquiäbä. Paady hõjts mijts chamñ nhawáañäm, cab hõjtsä njoot chocy coo hajxy mjootmayhájpät. ¹⁴ Hoorä, coo hajxy jaduhñ nmäböjcam coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch mänaabä hänajty tøø yho'oguiän, paady hajxy jaduhñ nmäböjcam coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägatsa'añ, ja'a hajxy hänajty tøø miäböquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, ja'a Jesucristo hajxy møødhijpät tu'ugmädia'agy.

¹⁵ Hädaa mädia'agy jaduhmbä, ja'a Jesucristøch jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Hoorä, coo ja'a Jesucristo hänajty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit jimñ choona'añ tsajpootyp. Mänit møc ya'axa'añ nebiä soldadowiindsøñhajxy møc ya'axiän coo hajxy hänajty chiptuna'añ. Mänitä Diosmoonsä møc ya'axaambä, ja'a møjtuunñ jimñ møødpä tsajpootyp. Mänitä Dios ja'a xiuuxytajxu'uxa'añii møc. Mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojga'añ, ja'a hajxy hänajty tøø miäböquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä mäböjpädøjc-hajxy nägøxiä chajpeda'añ, pønjaty hänajty jujyñä tsuxnä, näguipxy møød pønjaty hänajty tøø yho'ogy, ja'a hajxy hänajty tøø jiuypiojtägáchäbä. Mänitä Jesucristo hajxy nägøxiä nøcxy njøjcubaadø'øwáañäm jimñ jocjooty, møød pønjaty hänajty tøø jiuypiojtägach, møød pønjaty hänajty jujyñä tsuxnä. Hoy miänaajä ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä xmiøødhidáañäm. Cab hajxy mänaa xpiuhwa'adsáañäm. ¹⁸ Tøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Coo hajxy jaduhñ mmäböcy, jaduhñ hajxy hamiñ haxøpy mni-jiootcapxmøcøgøøjät.

5 Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo jaduhñ quia'a yajnajuø'øcy mänaa xøø tiempo yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady, cab yhadsipä cooçh mijts njaac yajnäjaayø'øwät mänaa jaduhñ jiaada'añii. Pero jaduhñ mäböcy, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xyajcädaacpedáañäm jaguiapxy jamiädia'agy. ³ Jaduhñä cu'ughajxy hänajty miäna'ana'añ: "Jootcujc hajxy nhíttäm; cab hajxy nej njadáañäm, cab hajxy nej nhabetáañäm", nøm. Mänitä tsø'ty häyohn jaguiapxy jamiädia'agy yhabaada'añ. Paquia cu'ughajxy jaduhñ jiada'añii tiuna'añii jaduhñ mäwiin nebiä to'oxiøjc-hajxy jiaty yhabetiän coo ja'a

yhuunghajxy hānajtŷ myina'añ quia'awa'añ. Cabä cu'ughajxy hānajtŷ hoy piäyø'øga'añ. ⁴ Pero mijts, mägu'ughajpädøjc, mwiinjuøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ myagjuø'øwa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajcädaacpéjtämät jaguiapxy jamiädia'agy. ⁵ Hiç, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy jaduhñ mäwiin nmäbäatäm nebiä jäya'ayhajxy xøøm wädijpän. Hoy hajxy yhiçy. Cab hajxy nhíjtäm hagogdstuum. ⁶ Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tsøcxä hajxy híjtäm nähix hahixø. Tsøc hajxy híjtäm wijy quejy. Jaduhñ hajxy nga'a híjtämät nebiä jäya'ay maabän, nebiä jäya'ay múucäbän. Jaduhñä haxøøgpä hajxy hoy njøjtänáayyämät nebiä soldadohajxy chiptuñän nähbujxt cuhbujxt. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc pa'häyóowäm. Tsøgä Jesucristo hajxy jøbhíjxäm coo hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáanäm. ⁹ Hiç, cabä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coo hajxy ndsaaçhpøjcämät. Caj pues. Jaduhñ hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwäatsämät. ¹⁰ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy xmiøødhidáanäm çøjxta'axiøø. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy nägøxiä xwiowø'øgáanäm, møød pønjatŷ hānajtŷ jujyñä tsuxnä, møød pønjatŷ hānajtŷ tøø yho'ogy tøø tiägoy. ¹¹ Hoorä, jaac nijootcapxmøcpøggøø hajxy hamiñ haxøpy. Jaac niyajnähixø'øwøø ja'a Diosmädia'agy hajxy. Jaduhñ hajxy jäda'ahaty mjaançh cudiuñ. ¹² Mägu'ughajpädøjc, mijts nmānuu'xtaacypy coo ja'a wiindsønøjc hajxy mwiingudsähgø'øwät, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a Diostøjcän, ja'a mijts xwyiingapx xjijøjcaxøøbiä. ¹³ Coo hajxy jaduhñ tiuñ, paady hajxy hamuumdu'joot mdsoc mba'häyóowät. Jootcujc hajxy mnimiøødhidøøjtät. Cab hajxy mnimiäjootma'ad mnimiädsiphadøøjtät. ¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, jaduhñ mijts njaac yajwiinxiic njaac yajwiingapxø'oy coo häna'c hajxy mhójtät, ja'a hajxy naxŷ nuuxho'pä, coo hajxy ween tiuñ; møød coo häna'c hajxy mjootcapxmøcpøgät, ja'a hajxy jootmay-

hajpä; møød coo häna'c hajxy mwiingapx mjøjcapxø'owät, ja'a hajxy hoy ca'a mäbøgaambä. Mee'xixieemy hajxy jaduhñ nägøxiä mmägapx mhané'emät.

¹⁵ Mniyajcopcø'øwøøjöp hajxy. Coo pøn ñägädieeyø'øwøøjtät, cab yaghawiimbídät. Jaduhñä mjoot hajxy hoy miänaajä mbädä'agät coo mayhajt hajxy mduñhájttät hoy ñä'ä pønä, møødä mäbøjpädøjc-hajxy, møødä cu'ughajxy nägøxiä.

¹⁶ Hoy ñä'ä mänaajä hajxy mxooñdá'agät. ¹⁷ Tehñgajnä Dios hajxy mba'yá'axät. ¹⁸ Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp", hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Chojpä Dios joot jaduhñ coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä.

¹⁹ Cabä Dioshespíritu hajxy mänaa mhadúgät. ²⁰ Cab hajxy mbéxät pønjetiä Diosmädia'agy najtscapxøøby. ²¹ Pero çøxäbä mädia'agy hajxy mmädoomach mädyii hoy mädyii mäbaad. Je'eds hajxy mguhbøgäp hamuumdu'joot. ²² Møødä haxøøggootä haxøøgwiinmahñdy hajxy mgøxy najtshixø'owät.

²³ Ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ween hajxy xquiøxy yajnáhwa'açh xquiøxy yajcuhwa'açh. Ween hajxy xyaghity hawa'adstuum, møødä mjuøhñdyhajxy, møødä mni'xä mgøpc-hajxy, høxtä coonä ja'a Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin. ²⁴ Ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm. Jaaya'ay hajxy tsipcøxp xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáanäm neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Tøyhajt jaduhñ. Hiç, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy.

²⁵ Mägu'ughajpädøjc, huuc Diospa'ya'ax hajxy tehñgajnä ja'a højtscøxpä.

²⁶ Huuc näma'aw ja'a mäbøjpädøjc hajxy jaduhñ nägøxiä coo højts hamuumdu'joot ndsocy nba'häyoy.

²⁷ Naxiä mäbøjpädøjc hädaa nocy hajxy mdehm yajwiingapxø'owät nägøxiä. Ja'a Jesucristo jaduhñ hanehmb.

²⁸ Ween mijtsä Wiindsøn Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt møj may xmiø'oy. Amén.

2 Tesalonicenses

¹ Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõödä Silvano, mõödä Timoteo. Mijts hädaa nyajnäjaayõõby, pønjaty jim hamugõõby Dioswiingudsähgõõbiä Tesalónica. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm, mõödä Jesucristo hajxy nWiindsõñhajtäm.

² Ween mijtsä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä, ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Mägu'ughajpädõjc, ja'a mijtscõxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Hawiinmats jaduhñ. Hiç, tehngajnä Diosmädia'agy hajxy mjaac mäbõcy, mõöd hajxy tehngajnä mjaac niçhogyii hamiñ haxõpy. ⁴ Hoy miajatiä hõjts nwädity maa ja'a Diostõjcän, jaduhñ hõjts nmädia'agy ja'a mijtscõxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mjaanç tehñ miäbõcy, mõöd coo hajxy hoy mjaanç tehñ miee'xtucy, hoy hajxy hanaxiä mja tsaachpõcy ja'a Dioscõxpä. ⁵ Coo hajxy jaduhñ mmee'xtucy, paadiä Dios hajxy jim xpiaäda'aga'añ hawa'adstuum coo hänajty miähane'ema'añ. Xyhijxpä Dios hajxy coo hajxy je'e myajcudsaaçhpõgõ'õy. Hoy jaduhñ coo hajxy jim xpiaäda'agät.

⁶ Pønjaty mijts jaduhñ xchaaçhtiuumb, yaghawiimbidaambiä Dios jaduhñ. Jaduhñä Dios jioot chocy.

⁷ Coo ja'a Wiindsõñ Jesucristo yaa miänajtagatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, jim choona'añ tsajpootyp. Ja'a mioonsä miõõdmänacaamby, ja'a hajxy mäjaamõõdpä. Hajäjjäbä Jesucristo quiäda'aga'añ. Mänitä Dios hajxy nägõxiä xyajpoo'xáañäm, mõöd hõjts mõöd mijts nägõxiä. Cab hajxy jaduhñ xyajtsaaçhtiuunáañänä.

⁸ Coo ja'a Jesucristo hänajty yaa tõõ quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy quiümädowa'añ pønjatiä Dios hänajty tõõ quia'a mõjpäda'aguiäbä, pønjatiä miädia'agy hänajty tõõ quia'a mäbõjcäbä ja'a Wiindsõñ Jesucristocõxpä. ⁹ Cõjxta'axiõõ hajxy jii by chaaçhpõga'añ haxõõgtuum. Cab hajxy jim mänaa yajtägõ'õwa'añii Dioswiinduum, maa ja'a Dios mõj jaanç yhäña'ayän, maa mõcmäjaa miõõdän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hänajty yaa tõõ quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy jiaanç tehñ yagjuõ'õwa'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tõõ miäbõquiäbä, ja'a hajxy hänajty tõõ ñähwa'açh tõõ quiuhwá'açhäbä. Mänitä Jesucristo hajxy wyiingudsähgõ'õwa'añ. Jim mijts hänajty mbahidaammbä je'eguiõxp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tõõ mmäbõjpä neby hõjts mijts tõõ nyajnähiõõ'õyän.

¹¹ Ja'a mijtscõxpä hõjtsä Dios hoy miänaajä nba'ya'axy coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät, ween hajxy jaduhñ xquiumay. Paady hajxy tõõ xyanähdiy coo hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Ween hajxy xpiuhbety ja'a miäjaahaam coo ja'a miädia'agy

hajxy hoy mmäbõjcät, jaduhñä hojioot hajxy mmõõdhädät. ¹² Coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ mgudiúunät, jaduhñä cu'ugä Wiindsõñ Jesucristo hajxy wyiingudsähgõ'õwät, mõöd jaduhñ mijtsä cu'ug xwyiingudsähgõõbiät. Ja'a nDioshajtäm mõödä Wiindsõñ Jesucristo, jaaya'ay mijtsä tsooctä mayhajt xtiuunäp.

² Mägu'ughajpädõjc, chámhõch nmädia'aga'añ coo ja'a Wiindsõñ Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mõöd coo hajxy xmiõjya'axáañäm coo hajxy jim nhamugõõyyämät maa je'ejan. Hoorä, coo hajxy mmädoyhädät cooc tyijy tõõ yhabaatnä coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsaanä, cab hajxy mdsoj mäbõgät. Cab hajxy mjootmayhädät. Cab hajxy mdsähgõ'õwät. Hiç, jaduhñä häna'c-hajxy näje'e tõõ yhõhnda'agy cooc tyijy ja'a Dios jaduhñ tõõ miäna'añ, mõöd cooc tyijy hõjts jaduhñ tõõ nmäna'añ, capxyhaam, nocyhaam. Pero cab jaduhñ ñä'ä tõyyä. Paady hõjts mijts chamñ nmänuu'xta'agy ³ coo hajxy mga'a yajwiinhõõnät ni weeñtiä. Hiç, cab jaduhñ choj habaada'añ. Jayõjpä jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy nämay ñajtshixõ'õwa'añ. Mänitä haxõõgjäya'ay wyiingähxõ'õga'añ, ja'a hänajty jii by ca'awaammbä haxõõgtuum. ⁴ Mänitä haxõõgjäya'ayä Dios miädsibõ'õwa'añ mõödä jäya'ayhajxy yaa wyiingudsähgõõbiä cõxiä. Jaanç tehñ yajcumayaammb hänajty jaduhñ. Mänitä yhanehmdaact jii by piäda'aga'añ maa Diostõjcän. Jaduhñ hänajty ñibiäda'aga'añii nebiä Diosän. Yajwiingudsähgõ'õwaammb hänajty jaduhñ nebiä Diosän.

⁵ Mänäajõch jim nhitiän maa mijtsän, mänitõch jaduhñ nhuuc hawáañäm coo jaduhñ jiada'añ. Mjahmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁶ Cabä haxõõgjäya'ay jaduhñ choj wiingähxõ'õga'añ je'eguiõxp coo yhadugyii hõxtä coonä Dios yaghabáadät coo jaduhñ wyiingähxõ'õgät. Mnajuõõby hajxy jaduhñ pøn mähadujp. ⁷ Tõõ ja'a haxõõgwiinmahñdy tiägõõñä wädiipä. Hamee'ch jaduhñ wiädity. Jaanä jaduhñ je'e yhadújcäbä. Coo yhabáadät coo quia'a hadújcänät, mänitä mähadujpä jiõwa'adsa'añ. ⁸ Mänitä haxõõgjäya'ay jaduhñ jiaanç wiingähxõ'õga'añ. Mänitnä Wiindsõñ Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ mäjaamõõd. Mänitä Jesucristo ja'a haxõõgjäya'ay yajcuhdägoyya'añ. Piäxuyjaam jaduhñ yagho'õga'añ. ⁹ Coo ja'a haxõõgjäya'ay jaduhñ wyiingähxõ'õga'añ, ja'a mõjcu'ugong puhbedaammb. Mõcmäjaa miõõd-hadaamby. Mänitä hijxtahñd yajcähxõ'õga'añ hoy-yagjuõõñä. Jaduhñä cu'ug hänajty wyiinhõõna'añ. ¹⁰ Haxõõgwiinmahñdyhaam hänajty miäwiinhõõna'añ. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tu'udägoyyaammbä, je'edsha-

jxy jaduħn yajwiinhøønaamb. Paady hajxy hānajtj tiu'udāgoyya'añ coo ja'a tøyhajt hajxy hānajtj tøø quia'a tsoey. Paady hajxy hānajtj quia'a nāhwa'ads quia'a cuhwa'adsa'añ. ¹¹ Pønjetiä tøyhajt jaduħn ca'a tsojp, ja'a haxøøgpä hajxy wyiinxoonndaacy. Jaduħnä Dios miāna'añ coo hajxy ween yajwiinhøøñ, møød coo ja'a høħnda'agymiādia'agy hajxy ween miäböcy, jaduħn hajxy jiiy quia'awät haxøøgtuum.

¹³ Mägu'ughajpādøjc, xjiaanč tehñ chojpy mijtsä Dios. Ja'a mijtscøxpä hōjtsä Dios hoy miānaajä nnäma'ay "Dioscuju'uyäp." Hawiinmats jaduħn. Paady hōjts jaduħn nnäma'ay je'eguiøxp coo ja'a Dios hajxy jey xyajnähdijy coo hajxy mnāhwa'ads mguhwä'adsät. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hānajtj yhawijy tiøø'xta'agy coo hajxy jaduħn xyajnähdijy. Coo ja'a tøyhajt hajxy tøø mmäböcy, paadiä Dios hajxy xyajnähwä'ačh xyajcuhwa'ačh ja'a yhEspirituhaam. ¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy jaduħn xyajnähdijy, paadiä tøyhajt hajxy tøø mmäböcy mānaa hōjts mijts hoy nyajwiingapxø'øyän. Jaduħn hajxy tøø xyajnähdijpä coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xmiøødhidät cøjxta'axiøø.

¹⁵ Mägu'ughajpādøjc, tøø hōjts mijtsä cuhdujt madiu'u nyajnähiøø'øy capxyhaam møød nocyhaam. Hamuumdu'joot hajxy jaduħn mmäböğät tehngajnä. Cab hajxy nnajtshixø'owät. ¹⁶ Xjiaanč tehñ chójcäm ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy møødä Diosteedy. Tøø mayhajt hajxy xtiüunäm coo hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy hoy miānaajä xmiøødhidāñäm. ¹⁷ Weenä Dios hajxy xpiuhbety coo hajxy hoy mgudiünät, møød coo hajxy hoy mgápät.

3 Hoorä, mägu'ughajpādøjc, huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a hōjtscøxpä, ween hōjtsä mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä paquiä nøcxy nyajwa'xy, weenä cu'ughajxy miäböcy nej mijts tøø mmäböquiän, ² møød ween hōjtsä Dios xñäwa'añ maa ja'a haxøøghāna'c-hajxiän, maa ja'a cahwiindøyhāna'c-hajxiän. Hix, cabä jäya'ayahajxy nägøxiä miäböcy. ³ Pero tømiaädiacpä Dios. Xpiuhbedaamb hajxy jaduħn. Xñäwa'anaamb hajxy jaduħn maa ja'a haxøøgpän. ⁴ Jaanä jaduħnduhmbä, nmäböjcäp hōjtsä Dios ja'a miädia'agy ja'a mijtscøxpä. Nnajuøøby hōjts coo mijtsä cuhdujt mgudiuna'añ, ja'a hōjts mijts cham nyajwiingapxø'øwaambiä. ⁵ Weenä Dios hajxy xjiaac yajwiinjuø'øy tiiguiøxpä hajxy jaduħn coo xchójcäm, møød ti-

iguiøxpä Jesucristo coo miee'xtujcy mānaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin.

⁶ Mägu'ughajpādøjc, tøø hōjts nmädoyhaty cooc mijts näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ. Hoorä, jaduħn hōjts mijts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä coo hajxy mbuhwä'adsät pønjatj jaduħn wi'i ñuuxho'p, ja'a cuhdujt hajxy ca'a cudiunaambä, ja'a hōjts mijts tøø nyajwiingapxø'øyäbä. ⁷ Mnajuøøby hajxy coo hōjts hawiinmats xpiahixät neby hōjts hoy nwädiän. Hix, mānaa hōjts jim nhitiän maa mijtsän, cab hōjts hānajtj jim nnuuxho'ogy. ⁸ Caj pues. Xøømdsuhm hōjts hānajtj nduñ nxajy. Paady hōjts hānajtj jaduħn nguhdujthaty, cab hōjts hānajtj ndsocy coo hōjts mijts cu xpiuhbejty. Ngujuuby hōjts hānajtj tijaty hōjts hānajtj ngaaby. ⁹ Paady hōjts hānajtj jaduħn nguhdujthaty, jaduħn hōjts hānajtj ndsocy coo hōjts mijts jaduħn xpiahixät, hoy hōjtsä cuhdujt hānajtj nja møødä coo hōjts mijts cu xpiuhbejty. ¹⁰ Mānaa hōjts jim nhitiän maa mijtsän, jaduħn hōjts hānajtj nmägapxy nhane'emy coo hajxy nägøxiä mduñ mxájät. Pøn jaduħn ca'a tunaamb, cabä caayyøøc hajxy mmó'owät. ¹¹ Coo hōjts jaduħn tøø nmädoyhaty cooc hajxy jaduħn näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, møød cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ, møød cooc hajxy näje'e mwi'i yajtägø'øy maa cueendä hajxy mga'a møødän, ¹² pønjatj jaduħn jatcøøby, jaduħn hōjts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä coo hajxy jootcuyc ween tiuñ xiajy, jaduħnä quiaayyøøc hajxy ñiguiudúunäxät.

¹³ Mijts, mägu'ughajpādøjc, cab hajxy mnänuuxø'owät coo ja'a hoybä weenbä hajxy mdünät. ¹⁴ Pøn jaduħn ca'a cudiunaamb neby hōjts cham ngujaayän maa hädaa noquiän, myajcopcø'owäp hajxy jaduħn. Cab hajxy mmøødwädijmúnät. Ween jaduħn chähdiuñ. ¹⁵ Pero cab hajxy mmädsiphädät. Jaduħn hajxy mhoj mmägápät nebiä huch nebiä puhya'ayän.

¹⁶ Yejpiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy hoy miānaajä. Ween hajxy nägøxiä xmiøødhity.

¹⁷ Høøčh Pablo, hamdsoo cø'øháamhöch cham njahmiaya'añ. Jadúhñhöch nxøø ngujaay hoy ñä'a mädyii nocyjiootiä: Pablo. ¹⁸ Ween mijtsä Wiindsøn Jesucristo ja'a tsooctä mayhajt xtiunä nägøxiä. Amén.

1 Timoteo

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, mänitøch hajxy tøø xyhane'emy cooch jaduhñ ndúnät cuguexy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xya-jnähwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Jesucristo hajxy njøb-híjxäm coo hajxy hawa'adstuum xpiäda'agáanäm. ² Timoteo, miíchhøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Jadúhñhøch miích njuø'øy nebiä hamdsoo huungpäñ coo ja'a Diosmädia'agy nmäbøjcäm. Tøyhajt jaduhñ. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, ween mi-ichä tsooctä mayhajt hajxy xtiuuñä, ween xñäxuuçh, weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Hoorä, mänaa højts jim tøø nhíjtäm Efeso, mänitøch nwiinmahñdyhajty cooch jim nnøcxät Macedonia-naaxooty. Mänitøch miích nmänuu'xtaacy coo jim mmähmø'øwät Efeso nidiuhñ, coo jaduhñ jim ween mduñ wiindsøn maa ja'a Diostøjcän. Jadúhñhøch miích chamñ nnämäaguiumbä coo jim mjaac túnät. Hix, jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnähið'øy neby højts nyajnähið'øyyäm. Wiingaty hajxy yajnähið'øy. Mhøjäp jaduhñ coo hajxy jaduhñ wiing quia'a yajnähið'øñät. ⁴ Jaanä jaduhñduhñbä, mhøjäp je'ebä pønjetiä nähap hajxy wi'i miädiaacp, møød pønjaty yajcopcøøby tijatiä jecyjiäya'ayhajxy hijty xiøhaty. Cab jaduhñ choobaady coo jaduhñbä capxy coo jaduhñbä mädia'agy hajxy tehngajnä yajcapxiø'øy. Jue'e tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Dios hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum.

⁵ Pero jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowämät hamiñ haxøpy. Pønjaty howyiinmahñdy møød, je'ehajxy jaduhñ hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyóowäp, møød pøn-jaty haxøøgwiinmahñdy ca'a møød, møød pønjetiä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mähøjp. ⁶ Tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixøøñä näje'e. Tøø hajxy jaduhñ tiu'udägoøñä. Xiøøbä hajxy yajcapxiø'øy mädyii ca'a tsoobaatp. ⁷ Jaduhñä jioot hajxy jia wi'i piäda'agy coo ja'a jecyquihdujt hajxy yajnähið'øwät, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero cab hajxy wyiinjuø'øy neby hajxy jia wi'i yajnähið'øwa'añ cooc tyijy tiøyyä.

⁸ Coo ja'a jecyquihdujt hajxy jaduhñ hoy nya-jtúunämät, mänit jaduhñ tiuungpaady. Tøyhajt jaduhñ, túhñäts. ⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquihdujt piädaacy coo ja'a haxøøgjäya'ayhajxy jaduhñ quiumädówät, ca'a jie'eguiøxpä ja'a hojiäya'ayhajxy. Tøyhajt jaduhñ, túh-ñäts. Jue'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, pønjetiä Diosmädia'agy ca'a mähøjp, møød

pønjetiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, møødä cubojpä cugädieebiähajxy, møød pønjetiä haxøøgwiinmahñdy møød, møød pønjetiä Dios mägapxtägooby, møød pønjetiä tiaj tieedy yagho'p, møødä jäya'ay-yagho'pähajxy, ¹⁰ møød pønjetiä wiingto'oxiøjc møødtsänaaby, møød pønjetiä miäya'adiøjc møød-maab, møødä jäya'amiee'tspähajxy, møødä høhñ-daacpähajxy, møødä mänähøøñøøbiähajxy, møød pønjetiä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy ca'a cudiu-umñ. ¹¹ Hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy hädaaduhñbä, jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädaacäm hawa'adstuum. Diøshøch jaduhñ tøø xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Jaançh tehñ jiootcujcä Dios jaduhñ.

¹² Haa ja'a Wiindsøn Jesucristo, je'eçh mäjaa tøø xmio'oy. Páadyhøch jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" cooch tøø xwyiinguexy coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xyaghijxnájxhøch jaduhñ cooch hänäjty hoy nduna'añ, ¹³ hóyhøch hijty haxøøg nja wiingapxety. Nmädsibøøbiøch hijty. Nhøxpäbøøbiøch hijty pønjaty mähøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pero cábøchä Dios xya-jcumädooy. Xñäxú'u'tshøch jaduhñ je'eguiøxp cooch hänäjty nga'a nnajuø'øyñä cooch hänäjty haxøøg njatcø'øy. ¹⁴ Mänitøchä Dios ja'a tsooctä mayhajt mõj may xtiuuñä. Mänitøch xpiädaacy tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Páadyhøchä Diosmädia'agy nmähøjnä. Páadyhøchä jäya'ay nägøxiä ndsojc nba'häyoonä.

¹⁵ Paadiä Jesucristo yaa yhooy hädaa yaabä naaxwi-in, ja'a cubojpä ja'a cugädieebiähajxy hoy yajnä-hwa'açh yajcuhwa'açhii. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Tsøc ha-jxy hamuumdu'joot mähøjcäm. Høøch, hanäxiøchä pojpä cädieey hijty nmøødä may. Cab ndijy pøn hijty xmiäbaady nébiøchä pojpä cädieey hijty nmøødä. ¹⁶ Hóyhøchä pojpä cädieey hijty may nja møødä hanaxiä, mänitøchä Dios xñäxuu'ch, jaduhñä Jesu-cristo yajcähxø'cy cooch hänäjty xjiaançh tehñ miee'x-tucy, weenä cubojpä cugädieebiähajxy jaduhñ wyiin-juø'øy coo hajxy hawiinmats miäbøgät ja'a Diosmädi-a'agy ja'a Jesucristocøxpä, møød ween hajxy jaduhñ wyiinjuøøbiä coo hajxy hoy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Tsøgä Dios hajxy hoy miä-naajä wiingudsähgøøyyäm. Nidiuhñ jaduhñ miähane'emy cøjxta'axiøø. Cab jaduhñ mänaa yho'o-ga'añ tiägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mänaa nhíjxäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ.

¹⁸ Huung Timoteo, chámhøch miích nwiingapx njøj-capxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot

mmämöjtänä'awät, møød coo tehngajnä mmäbögät, møød coo hojioot howyiinmahñdy mjaac panócxät. Jaduhñ miičhä Dioscugapxyhajxy jecy tøø xyhuuc mä-diaacpä coo miičhä jaduhñ mgudiuna'añ. Na-jtscapxøøyyä hajxy jaduhñ ja'a Dioshespíritu. Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo ja'a yhojiootä yhowyiin-mahñdy hajxy tøø ñajtshixø'øy, paady hajxy tøø tiu'udägoonä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä. ²⁰Jaduhñä Himeneohajxy tøø jiaty møødä Alejandro. Tøøchä møjcu'ugong hajxy nyajcø'ødägø'øy, weenä Dios hajxy jaduhñ miänuu'xta'agy coo hajxy miämee'xøøjät, møød coo hajxy ween wyiinjuø'øy coo jaduhñ yhaxøögä coo ja'a Dios hajxy ñähojy.

2 Hoorä, chámhøch nyajwiinxiic nyajwiin-gapxø'owa'añ nebiatiä Dios hajxy nba'yaaxmújcämät. Tsögä Dios hajxy mänuu'xtaacäm ja'a jäya'aguixøpähajxy nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tsögä Dios hajxy nämäayyäm "Dioscujú'uyäp." ²Pønjaty hajxy xyhanéh-mäm, je'eguiøxpä Dios hajxy tsoc mänuu'xtaacäm, møødä gobiernähajxy, møødä gobernadorhajxy, møødä cuduunghajxy. Jaduhñ hajxy haguyc jootcujc nhijtämät. Jaduhñä cu'ug hajxy xquia'a hadsijpämät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunämät. Jaduhñä Dios hajxy hoy nwiingudsähgøøyyämät. ³Hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nmänu-u'xtaacämät ja'a gobiernäcøxpähajxy. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyaj-nähwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴Jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy nägøxiä nnähwaats nguhwáatsämät mä-duhñtia hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwi-in, møød coo ja'a tøyhajt hajxy nwiinjuøøyyämät ja'a Jesucristocøxpä. ⁵Hix, tu'uquiä Dios hajxy nDeedy-hajtäm. Jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay hajxy jim xñähgapxtútäm Dioswiinduum. Ja'a Jesucristo je'e. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo yaa jäya'ay-hädät hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä Jesucristo hamd-soojoot ñiñähdujcä. Mänit hajxy nägøxiä hoy xñäh-ho'tútäm. Jaduhñ nbojpä ngädieey hajxy nägøxiä xyaj-nähwaats xyajcuhwáatsäm. ⁷Päadyhøchä Dios xpiädaacy cooch xquiuguexyhädät coochä mädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäh-ho'tútäm, møød coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nya-jwiingapxø'øwät, ja'a hajxy ca'a judiøspä, ween hajxy jaduhñ miäböcy, møød weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy. Tømiädiäacpøch jaduhñ, cábøch nhøhñ-da'agy.

⁸Jaduhñds je'e, jaduhñhøchä njoot chocy coochä nmäya'adiøjcä Dios hajxy pia'yá'axät, hoy ñä'ä majatiä hajxy mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä. Hojioot howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ mba'yá'axät, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä, ca'a yhaxøøgwiin-mahñdymøødä. ⁹Jaanä jaduhñduhmbä, cábøchä njoot chocy coo ja'a to'oxiøjc-hajxy høchähdiuunä ñibiä-da'agøøjät. Cabä quiuhwaay hajxy hanaxiä yaj-copçø'øwät. Cabä oro hajxy piädá'agät ni perlas. Cabä wit tsowjatypä hajxy miäwädítät. ¹⁰Jaduhñä jioot hajxy piädá'agät coo ja'a mayhajt hajxy tehngajnä tiúnät,

jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo ja'a Dios hajxy tøyhajt wyiingudsähgø'øy hamuumdu'joot. ¹¹Hamoñ haducy ja'a to'oxiøjc-hajxy jim yhamädoowhídät maa hajxy naxy mhamugø'øyän. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabögät. Møød mee'xxieemy hajxy jim yhidät. ¹²Jaduhñhøch nmägäpax nhanehmbä coo ja'a to'ox-iøjcä Diosmädia'agy hajxy jim quia'a yaj-nähixø'øwät maa hajxy naxy mhamugø'øyän. Hamoñ haducy hajxy jim ñä'ägä hídät. Cabä to'oxiøjc cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a ya'adiøjc hajxy yhoj yá'axät. ¹³Hix, ja'a Adán, jawyiin je'e yhädiuunä; høxhaamä Eva jiaac hädiuunä. ¹⁴Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a Eva jaduhñ wiinhøhñä ja'a møjcu'ugong, ca'a yhadángä. Jaduhñä Eva quiädiehchøhñ. ¹⁵Paadiä to'oxiøjc-hajxy jiaanç tehñ chaačhpøcy coo yhuunghajxy myiñ miech. Però coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä miäböjcät, jaduhñä piojpä quiädieey hajxy yaj-nähwa'ads yajcuh-wa'adsäañxä. Jaduhñä Dios chojpä coo ja'a to'oxiøjcä mäböjpadøjc hajxy hamuumdu'joot choc pia'häyøwät, møød coo hojioot howyiinmahñdy hajxy miøødhädät, møød coo hajxy mee'xxieemy yhidät.

3 Hahixøøby jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät coo hajxy mdúnät wiindsøn maa ja'a mäböjpadøjc-hajxiän. Hodiuungh jaduhñ. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ²Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä howyiinmahñdy miøødhädät. Ja-gooyyä to'oxiøjc tu'ug yaghídät, ca'a mietsc ca'a tiägøögä. Cabä vino comjaty yhú'ugät. Cabä haxøøg-wiinmahñdy miøødhädät. Hoy wiädítät. Coo pøn miéd-sät tøghayohbiä maa ja'a tiøjcän, piu'umió'owäp quioñdymó'owäp jaduhñ. Jiädäp yaj-nähixø'øw jaduhñ. ³Cab yhu'ug cab jiøø'xät. Cab chiptúnät. Mee'xxieemy jaduhñ quiapx miädiä'agät. Cab tii yajtsiptá'agät. Cabä xädø'øñ yhadsógät. ⁴Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä yhuungä tio'oxy hoy miägäpax yhané'emät, weenä yhuunghajxy miädi-a'agymiäböcy, ween wyiingudsähgø'øyii ja'a yhuung. ⁵Hix, pønä yhamdsoo huungä yhamdsoo to'oxy hoy ca'a hane'emaamb, cab hoy miähane'ema'añ maa ja'a Diostøjcän. ⁶Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a naamägø'øbä tiúnät wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, coo jaduhñ ñä'ä niguiumayøøjät. Wehñdä jaduhñ quiumädówät nebiä møjcu'ugong quiumädooyyän. ⁷Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp jaduhñ hoy wiädítät maa jäya'ayhaguycän, ja'a hajxy ca'a Diosmädia'agymiäböjpa. Jaduhñ quia'a nähøjøøjät, jaduhñ quia'a yajtu'udägoyyøøjät ja'a møjcu'ugong.

⁸Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a ya'adiøjc-hajxy jim mäbuhbejpa maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp hajxy hoy jäya'ayhädät. Cab hajxy ñä'ä metscapx ñä'ä tägøøgcápxät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cabä jäya'axiädø'øñ hajxy yhadsógät. ⁹Tsipcøxpä tøyhajt hajxy miäbögät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hijty cuyu'učhpä. Howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ miäbögät. ¹⁰Pønjetiä jioot tsojpa coo hajxy miäbuh-bédät maa ja'a Diostøjcän, cab hajxy mdsoj pädá'agät. Ween hajxy jayøjp mhuuc hijxmach pø hoy hajxy häna-

jty tiuna'añ. Coo hajxy hānajtj tøø mhijxmach coo howyiinmahñdy hajxy jiaančh møødä, mänit hajxy mbädá'agät coo hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ¹¹ Jaanä jaduhñä to'oxiøjc-hajxypä, ja'a hajxy jim mābuhbejpä maa ja'a tsajtøjcän. tsipcøxp hajxy hoy jiäya'ayhájpät. Cab hajxy pøñ ñähøønó'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Hamuumdu'jootä hoybä weenbä hajxy quiudiúnät cøxiä. ¹² Hoorä, ja'a mābuhbejpädøjc-hajxy, ja'a ya'adiøjc-hajxypä, jagooyyä to'oxiøjc hajxy tu'ug yaghídät. Hoy ja'a yhuungä tio'oxy hajxy miägäp x yhané'emät. ¹³ Ja'a mābuhbejpädøjc-hajxy jaduhñ hoy tuumbä, cumayáañäp hajxy jaduhñ ja'a mābøjpädøjc, møød jaduhñä møjjuøhñdy hajxy miøødhádät coo hajxy hānajtj miädia'aga'añ coog hajxy miäböcy ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁴ Jaduhñhøchä njoot jia tsocy cooçh jim mobädajpä nnøcxät maa miichän. Pero cooçh jaduhñ jim nga'a nä'ä tsoj nøcxät, páadyhøch hädaa nocy nyajnä-jaayø'øy, jaduhñ mnajuø'øwät nebiä mābøjpädøjc-hajxy jim hoy yhídät maa ja'a Diostøjcän. Hoy miänaajä Dios yhity. Hoy miänaajä Dios ja'a mābøjpädøjcä tøy-hajt yajnähixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ ñäwa'añii. ¹⁶ Jaančh tehñ miøj jaančh tehñ jiaančh hädaa mädia'agy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hoy xyajnäwaats xyajcuhwáat-säm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Cuyu'uçhä Dios hädaa mädia'agy hijty yaghity. Mänit hajxy jaduhñ tøø xyajwiinjuøøyyäm. Hoorä, coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ, mänitä yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Jesucristo je'e. Jaduhñ je'e jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Mänitä Dioshespíritu jaduhñ yajcähxø'cy coo ja'a Jesucristo yhity hawa'adstuum. Mänitä Jesucristo yhiyxä ja'a Diosmoonsä, ja'a hajxy jim tsohmbä tsajpootyp. Mänitä Jesucristo jim ñøcxy tsajpootyp. Mänitä mädia'agy wia'xy ja'a Jesucristocøxpä maa ja'a jäya'ayhajxy chāna'ayän, ja'a ca'a judíoshajxypä. Mänitä jäya'ayhajxy yaa may miäböjcy ja'a Jesucristocøxpä hädaa yaabä naaxwiin.

4 Hoorä, howyiinjuøøñä ja'a Dioshespíritu tøø miäna'añ coogä mäwiinhøhmbähajxy piädø'øga'añ. Jaduhñäc hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä hoyhāna'cän. Pero yhamdsoo cuhdújtäc hajxy yajtunaamby. Haxøøgcuhdújtäc hajxy miøødhadaamby møødä haxøøgjuøhñdy. Jaduhñägä mäwiinhøhmbähajxy yajtägø'øwa'añii ja'a møjcu'u. Jaduhñäc hajxy ñajtsapxø'øwáañäxä nébiägä høhnda'agymiädia'agy hajxy yajnähixø'øwät. Mänitägä mābøjpädøjcä høhnda'agymiädia'agy hajxy nämay yhamädoowhida'añ. Mänitäc hajxy jaduhñ miäböga'añ. Mänitägä tømíadi-a'agy ja'a Jesucristocøxpä hajxy ñajtshixø'øwa'añ. ³ Jaduhñägä mäwiinhøhmbähajxy hānajtj yhøhnda'aga'añ cooc tyijy yhaxøøgä coo hajxy nbøjcämät, møød cooc tyijy quia'a hahixø'øy coo hajxy cøxiä wiinä njøø'xämät, hoy ja'a Dios cøxiä wiinä tøø jia päda'agy. Hix, tijatiä Dios tøø piäda'agy, haagä hoy je'e. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nguuhbøjcämät, pønjetiä tøyhajt mābøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Coo hajxy jaduhñ nguuhbøjcäm, jaduhñä Dios hajxy nnämáayyämät

“Dioscujú'uyäp.” Y cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy nwiingápçämät. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, møød coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxäm, jaduhñä Dios cøxiä wiinä quiunuu'xy.

⁶ Naxy miichä mābøjpädøjc jaduhñ mdehñ ñajtsapxø'øwät nébiøch chamñ nmädia'aguiän, jaduhñä Jesucristo hoy mbuhbédät, jaduhñä homiädia'agy hoy mjaac habøgät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nmäbøjcäm. Je'e miich mnä'ägä panøcxyhajpy. ⁷ Cabä nahapmädia'agy myajcopcø'øwät nebiä teedyhaphajxy wyl'i miädia'aguiän. Høhnda'agymiädia'agy je'e jaduhñ. Jimä mjoot mnä'ägä päda'agät nebiä Diosmädia'agy maas hoy mjaac panøcxät. ⁸ Tsoobaatp jaduhñ siémpräm coo nni'xä ngopc hajxy møc nyaghíjtämät. Pero maas nä'ägädä tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä nbanøcxämät. Hix, coo hajxy jaduhñ hoy ngudiúnämät, jaduhñä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy hodiium xyaghidāañäm hoy miänaajä, møød jäda'ahaty, møød miimnä mejtsnä. Jaduhñ hajxy xyajgyhadāañäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ⁹ Tehñ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Tsøg hajxy hamuumdu'joot mābøjcäm. ¹⁰ Coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xyaghidāañäm hodiium hoy miänaajä, paady hajxy møc nduun nxájjäm. Jujquiä Dios. Coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo ja'a jäya'ay nägøxiä tøø ñähho'tu'udy, paady hajxy xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsāañäm.

¹¹ Jaduhñä mābøjpädøjc mwiingapx mjøjcaxø'øwät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. ¹² Tehngajnä hoguiuhdujt myaghídät, jaduhñ pøñ xquia'a péxät, hoy jomøjt may mga'a ja møødä; møød jaduhñä mābøjpädøjc xpiahíxät. Hoy yajxon mgapx mmädiá'agät. Caj mänaa mgapxtägóyyät. Hoy piøñä mdsoc mba'häyowät. Hoy ja'a Diosmädia'agy mmäbøgät. Mmøødhádäbä howyiinmahñdy. ¹³ Mäduhñtiøch jim nga'a tsoj nøcxy maa miichän, tehngajnä Diosmädia'agy mgapx mmädiá'agät coo hajxy jim naxy mhamugø'øy maa ja'a Diostøjcän. Jaduhñä mābøjpädøjc myajwiinxiic myajwiin-gapxø'øwät. ¹⁴ Mänaa miichä majjäya'adiøjc jim xquiø'nänhgapiän maa ja'a Diostøjcän, mänit miichä Dioshespíritu xñägäp x cooc miichä Diosmädia'agy myajwa'xa'añ. Mänit miichä häna'c jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Mänit miichä Dios mäjaa xmiooyy coo ja'a miädia'agy jaduhñ myajwá'xät. Naxy mdehñ jahmiejtstá'agät coo ja'a mäjaa jaduhñ xmiooyy. Caj mnajtshixø'øwät.

¹⁵ Jaduhñä mjoot mbädá'agät coo ja'a Diosmädia'agy jaduhñ hamuumdu'joot myajwá'xät hoy miänaajä. Coo jaduhñ mgudiún mguñáxät, jaduhñä cu'ug xyhíxät coo jaduhñ hoy myajtu'uyo'oy. ¹⁶ Niyajcopcø'øwøø nej mwädity, nej myajnähixø'øy. Tehngajnä jaduhñ mgudiún mguñáxät, jaduhñ mnähwa'ads mguhwá'adsät näguipxy møødä jäya'ayhajxy hamädoowhijpä.

5 Cabä majjäya'adiøjc mhøj myá'axät. Mee'xxieemy mwiingapx mjøjcaxø'øwät nebiä mhamdsoo teediän. Møødä muutsc-hāna'c-hajxypä, jaduhñ mmä-

gapx mhané'emät nebiä mhamdsoo puhya'ayän.

² Jaanä jaduñä tsø'odaj mmägäpax mhanéhmbät nebiä mhamdsoo tajjän. Møødä to'oxiøjc-hajxy muutspä, jaduñä mmägäpax mhanéhmbät nebiä mhamdsoo puhdo'oxiän. Caj mmägäpaxtagóyyät.

³ Jii yaamgto'oxyhajxy näje'e, cab hajxy pøn ñä'ägädä møødä. Tøyhajt hajxy ñidiuhmhaty. Je'eds hajxy mbuhbédäp. ⁴ Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy jaac jimä, pø jimä yhuunghajxy, pø jimä yhoc-huunghajxy, ween hajxy jaduñä piuhbedyii nägø'ø nädecypä ja'a yhamdsoo huunghajxy, ja'a yhamdsoo hoc-huunghajxy. Jaduhñä mabøjpädøjc-hajxy quiumayøøjtät ja'a Dios coo tiaj tieedy hajxy jaduñä piuhbejtägätsät. Jaduhñä hajxy yajcähxø'ögät coo ja'a tiaj tieedy hajxy jiaaänch wiingudsähgø'øy. ⁵ Hiç, ja'a yaamgto'oxyhajxy tehñ tiøyhajt nidiuhmhajpä, ja'a Dios hajxy yhajodhajpy. Xøømdsuhñ hajxy miänuu'xta'agy. ⁶ Pero ja'a yaamgto'oxy ja'a Dios hajxy ca'a hajodhajpä, coo ja'a jioot hajxy chögät coo hajxy xy'i'ig xioøn'da'aga'añ, jaduñä Dios yhiçy nebiä ho'ogyiän, hoy hajxy jia jujyña, hoy hajxy jia tsuxnä. ⁷ Jaduhñä mabøjpädøjc mwiingapx mjøjcaxø'øwät coo ja'a homiädia'agy hajxy pedyii ween quiudiüñ, jaduñä hajxy quiumayøøjtät ja'a cu'ug. ⁸ Pønjetiä jiuuy miägu'ug ca'a hijxp ca'a mähäyoob møødä yhuung møødä tio'oxy, tøø ja'a Diosmädi-a'agy hajxy ñajtshixøøñä neby hajxy hijty miäbøquiän ja'a Jesucristocøxpä. Maas haxøøg hajxy jiatcø'øy quejee häna'c-hajxy ca'a nä'ägä mabøjpä.

⁹ Mgujáhyäbä yaamgto'oxiä xiøø hajxy pønjaty hajxy mbuhbedaamby. Je'e xiøøhajxy pédäp pønjaty tagøøghii'x jomøjt tøø yhabéjtäxä, møød pønjetiä ya'adiøjc tu'uquiiä tøø miøødtsäna'ay, ¹⁰ møød pønjetiä cu'ughajxy ñänøømby coo ja'a mayhajt hajxy tøø tiüünäxä, møød pønjetiä ñøøxä miajc hoy yajxon tøø yajtsø'ogy tøø yajyeegy, møød pønjaty pu'umiooby coñdymooby ja'a jäya'ayhajxy jim miimb mejtspä maa ja'a tiøjcän, møød pønjetiä mabøjpädøjc cø'øbujp tecypuijp, møød pønjaty puhbejp ja'a jäya'ayhajxy häyohmbaatpä, møød pønjetiä jioot tøø piäda'agy coo ja'a hoybä weenbä hajxy quiudiüñ quiüñäxät hoy ñä'a tiijä. Ja'a yaamgto'oxy hädaa hoguiuhdujt jaduñä hajxy yajtuumbä, je'eds hajxy mbuhbédäp.

¹¹ Pero ja'a yaamgto'oxy tsaanbä muutspähajxy, cabä xiøøhajxy quiujähyyäxät, cab hajxy mbuhbédät. Hoy hajxy tøø jia mäna'añ coogä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot miäduna'añ maa ja'a tsajtøjcän, mänitä jioot hajxy näje'e piäda'agy coo hajxy piøjtä-gatsa'añ coo hajxy yhuuctägatsa'añ. Cabä Jesucristo hajxy jaduñä hoy miädunaañ. Y tu'udägóyyäp hajxy jaduñä. ¹³ Jaanä jaduñä yaamgto'oxy tsaanbä muutspä hajxy näje'e jiajpä, wi'i ñuuxho'p hajxy, tøjc-tøjc hajxy wiädity. Wi'i miädia'agy-yajnajxp hajxy. Nä'ä yaghadsow ñä'ä yajpøgø'øy hajxy cøxiä tøø jiaty. Cøxiä hajxy ñä'ä pamädia'agy mädyiijaty ca'a jagä hawiinmats. ¹⁴ Jaduhñä høchä njoot jia tsocy coo ja'a yaamgto'oxyhajxy piøjtägätsät, ja'a hajxy tsaanbä muutspä, weenä ñøøxä miajc hajxy jaduñä jiaac yajtsø'ogy, weenä jioønä tiøjc hajxy hoy yajxon cwieendähaty,

jaduñä hajxy quia'a hoj quia'a ya'axøøjtät ja'a miädsiphajxy. ¹⁵ Hiç, tøø hajxy näje'e tiu'udägoonä. Tøø ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy jioøjpøgø'øyyänä.

¹⁶ Mijts, puhdo'oxytiøjc, pø jim mijtsä yaamgto'oxy mmøødä maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ughajxiän, ween hajxy jaduñä mbuhbety, jaduñä mabøjpädøjc-hajxy quia'a taj quia'a máyät neby hajxy jaduñä piuhbédät. Hiç, jaduñä mabøjpädøjcä yaamgto'oxy hajxy hoy piuhbédät, ja'a hajxy pøn ca'a jaançh møødpä.

¹⁷ Ja'a majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim hoy tuumbä wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, ween hajxy hoy miäjuyii, møødä Diosmädia'agy hajxy yajnahixøøbiä. Ween hajxy nä'ä tagø'øbä miäjuyii. ¹⁸ Hiç, jaduñä Diosmädi-a'agy miäna'añ: "Maa ja'a weeyä trigo hajxy hanaajty myajtehñdse'ediän, weenä weeyä jaduñä piuhjøø'xy." Jaanä jaduñä miänaamä: "Weenä cuduumbä cubøjpä miäjuyii."

¹⁹ Coo ja'a Diostøgootypä wiindsøn ñäxø'øwø'øwøøjtät, mänitä mäxøhbä miädia'agy miäbøjcäxät pø jimä capxtøøbä miøødä mejtstägøøg. Pø cab jaduñä miøødä, cabä miädia'agy jaduñä miäbøjcäxät. ²⁰ Ja'a Diostøgootypä wiindsøn hajxy hoy ca'a wädijpä, mhøjäp myá'axäp jaduñä maa ja'a mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugø'øyän, weenä miäwiindsøn hajxy jaduñä chähgø'øy. ²¹ Miiçh nwiingapx njøjcaxøøby coo hädaa cuhdujt jaduñä tsipcøxp mgudiün mguñäxät. Cabä mmähäna'c nä'ä nägoobä mnä'ä tsaächtiünät, ni caj nä'ä nägoobä mbuhbédät. Tu'cuhdujtä häna'c mnä'ä hixät, hoy jaduñä xjia mägu'ughaty, hoy jaduñä xjia mädsiphaty. Xyhixäbä Dios jaduñä møødä Jesucristo, møødä Diosmoonsähajxy jim tsajpootypä, ja'a hajxy wiimbíyyäbä. ²² Coo pøn hanaajty tiägø'øwa'añ tuumbä tsajtøjwiindsøn, caj mdsoj cø'ønähgäbät. Jayøjp mwiinmahñdyhädät hodiägaamby pø hoy hanaajty tiuna'añ, pø caj. Hiç, coo jaduñä ñä'ä tu'udägóyyät, wehñä miiçhä cu'ug xñänómät cooc tyijy miiçh tøø mbuhbety. Howyinmahñdy myaghídäp hoy miänaajä.

²³ Timoteo, naxy miiçh mjootpädø'øgyii. Hahixøøby coo vino weetiä mhú'ugät. Cabä nøøyyähajtiä mhúucnät.

²⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy mänaa quiädieey, paquiä jaduñä wyiingähxø'øgy, cahnä hajxy hanaajty miøjya'axyii haguyc. Pero jii wiinghäna'c-hajxy, cabä piøjpä quiädieeyhajxy choj wiingähxø'øgy, høxtä coonä hajxy hanaajty tøø miøjya'axyii haguyc. ²⁵ Jaanä jaduñä duhmbä, jii jäya'ayhajxy näje'ebä, paquiä jaduñä wyiingähxø'øgy coo hojioot hajxy jiaançh tehñ miøødä. Hoy jaduñä quia'a ja tsoj wiingähxø'øgy, tsipcøxp cujeçy wyiingähxø'øga'añ.

6 Mijts mabøjpädøjc, nämay hajxy mhity cud-oogø'øy. Naxiä mwiindsøn hajxy mdehñ wyiin-gudsähgø'øwät. Naxy hajxy jaduñä mdehñ miädi-a'agymiäbøgät. Hiç, coo hajxy jaduñä hoy mga'a cud-iün mga'a cuñäxät, wehñä mwiindsøn ja'a Dios haxøøg ñänómät møødä Diosmädia'agy. ² Jaanä jaduñä duhmbä, pønjetiä wyiindsønä Diosmädia'agy

mäbøjp, cabä mwiindsón hajxy mbéxät. Pero hamuumdu'joot hajxy mwiingudsähgó'owät. Maas hoy hajxy jaduhñ mmädia'agymiäbögät je'eguiøxp coo ja'a Diosmädia'agy miäbøjpä, møød coo hajxy mmøødniçhogyii. Naçiä mäbøjpädøjc hädaa cuhdujt jaduhñbä mdehñ wyiingapx mdehñ jìjcapxó'owät.

³Jii häna'c-hajxy näje'e, wiing hajxy yajnähiç'ø'y. Cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy wyiinjuø'owa'añ neby hajxy nyajnähiç'øyyäm ja'a Wiindsón Jesu-cristocøxpä coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ nbáatäm. ⁴Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ wiing yajnähiç'øbiä, jaançh tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy jiaançh tehñ jiaty, cooc tyijy hajxy jiaançh tehñ ñajuø'ø'y. Pero cab hajxy tii ñä'ägädä jaty, cab hajxy tii ñä'ägädä najuø'ø'y. Hanaxiä mädia'agy hajxy yajtsip yajma'adø'ø'y, ja'a ca'a tsoobaatpä. Coo hajxy jaduhñ jiatcø'ø'y, paady hajxy cøxiä wiinä yajcapxiø'ø'y, paady hajxy miänähøønø'ø'y, paady hajxy haxøøgjaty ñiñäma'ayii. ⁵Coo hajxy jaduhñ jiaançh tehñ chiptsocy, paady hajxy jiaançh tehñ ñibiamädsibø'ø'yii. Jaançh tehñ yhaxøøgä wyiinmahñdyhajxy. Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixø'ø'ñä. Wi'i yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy ñibiäda'agyii cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, cooc tyijy hajxy yajnähiç'ø'y. Naçiä häna'c jaduhñbä mdehñ piuhwá'adsät. ⁶Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäbøjcämät, jaduhñ hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may nbáatämät, jaduhñ hajxy jootcujc nhijtämät. ⁷Haa ca'a, coo hajxy yaa nmiin ngáhwäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii nmämiin nmägáhwäm. Nähwa'ads hajxy nmaaxhuunghajtäm. Jaanä jaduhñduhñbä, coo hajxy nho'c ndägóoyyäm, mänit hajxy cøjx nhøxhó'cäm tijaty hajxy yaa nmøødhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy tii hoy nmäsoonáanäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ⁸Hoorä, coo wit tucxy hajxy nmøødhajtäm, coo cay hu'ugy hajxy nmøødhajtäm, paady hajxy jootcujc tsøc hjjtäm. ⁹Pero jii häna'c-hajxy näje'e, jaduhñ hajxy wyi'i miäna'añ coo hajxy miäyøøjø'owa'añ. Paadiä haxøøgwiinmahñdy hajxy pianøcxa'añ. Jaduhñ hajxy haxøøgtuum nøcxy quia'awa'añ. Je'e hajxy yhøxtaaby mädyii jaduhñ ca'a howyiinmahñdy. Je'e hajxy jaduhñ quiumä-dowáanñäp. ¹⁰Jiyyä haxøøgpä ca'a hoybä ñä'ägädä tsohñda'agy coo jäya'ayahajxy wyi'i xiädø'øñhadsocy, møød coo hajxy wyi'i wyiinduc-haty. Paadiä Diosmädia'agy hajxy näje'e tøø ñajtshixø'ø'y. Paady hajxy jiaançh tehñ jiootmayhajnä.

¹¹Pero miich, coo miichä Dios xquiuguexyhaty, cabä haxøøgpä ca'a hoybä mädyii mgudiún mguñáxät. Ja'a hoybä weenbä jaduhñ mgudiúnäp. Ja'a Dios mwiingudsähgó'owäp. Mmäbøjcäbä miädia'agy. Mmädsoc mba'häyówäp. Mmee'xtúgäp hoy mja tsaachpøcy.

Mee'xhieemy mhäna'c-hädät. ¹²Hahixøøby coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbögät, jaduhñä Dios xyagjugyhädät cøjxta'axiøø neby je'e jugyhatiän. Mänit miichä Dios jaduhñ xyajnähdijy coo jaduhñ mjugyhädät cøjxta'axiøø mänaa miich nnägapxiän cu'ugwiinduum coo ja'a Diosmädia'agy tøø mmäbøcy.

¹³Chaads miich nwiingapx njøjcapxø'ø'y coo ja'a Dioscuhdujt tehngajnä mjaac cuðiún mjaac cuñáxät, møød coo mga'a yajtägätsät, jaduhñä Dioscuhdujt quia'a nänømøøjät haxøøg, høxtä coonä yhabaadät coo ja'a Wiindsón Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhijxäm møødä Jesucristo. Ja'a Diósädsä jugyhajt mooby hoy piønä hoy tyijjä. Haa ja'a Jesucristo, coo hñajty jim tøø yajmeçhii maa ja'a Poncio Pilato wyiinduumän, mänit ñägapxy coogä Dios tøyhajt yHuunghadyii.

¹⁵Ja'a Dios jaduhñ yaghabadaamb mänaa ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaançh tehñ jiootcujcä Dios. Nidiuhñ tiuñ Wiindsón. Nidiuhñ miähane'emy. Ni pøn jaduhñ quia'a mäbaady. Nägøxiä gobiernähajxy yhane'emyii møødä reyhajxy. ¹⁶Hoy miänaajä Dios yhity. Jim maa ja'a Dios yhityän, jaançh tehñ miøc jim yhajjy. Paady hajxy jim hoy nga'a wiingumedsoøyyäm. Tsøc hajxy hoy miänaajä Wiindsønhtjtäm.

¹⁷Pønjaty mäyøø hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ miich mwiingapx mjøjcapxó'owät coo hajxy quia'a niguiumayøøjät, møød coo ja'a Dios hajxy yhajodhädät. Møj jaançhä Dios. Cøxiä wiinä hajxy xmióoyyäm, jaduhñ hajxy jootcujc nhijtäm. Pero cabä mäyøøjäya'ayä xädø'øñ hajxy yhadsógät. Hix cøjxp tägooby ja'a hajxy miämäyøøhajpiä. ¹⁸Jaduhñä mäyøødøjc mwiingapx mjøjcapxó'owät coo hojjoot hajxy jiaançh tehñ miøødhädät. Weenä häyoobädøjc hajxy piuhbety. Cab hajxy wyiinduc-hädät. ¹⁹Coo hajxy jaduhñ yaa yhojiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may piäadät Dioswiinduum. Y jaduhñ hajxy cøjxta'axiøø yagjugyhädøøjät nebiä Dios jjugyhatiän.

²⁰Timoteo, coo miichä Dios tøø xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy myajwá'xät, paady hamuumdu'joot mgudiúnät, paady jaduhñ mnäwá'anät. Hix, tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy näje'e ñajtshixø'ø'y. Wiingmädia'agy hajxy tøø piadu'ubøcy cooc tyijy miaas yajxonä. Pero cabä mädia'agy jaduhñbä tiøyyä. Cab jaduhñ choobaady. Nä'ä nägoobä yhøhñda'agy ja'a Dioscøxpä. Cabä høhñda'agymiädia'agy jaduhñbä mmøjpädá'agät.

Ween miichä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä. Amén.

2 Timoteo

¹ Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Pablohappä. Ja'a Jesucristoch jaduhñ xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooch jaduhñ xquiuguexyhadät. Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä Dios hajxy tøø xya-jwiinwaanøøyyäm coo hajxy cøjxta'axiøø xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän. ² Miičh Timoteo, miíchhøch hädaa nocy nyajnajaayøøby. Jadúhñhøch miičh ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän. Ween mi-ichä Diosteedy mayhajt xtiuuñä møødä Wiindsón Jesucristo. Ween xñäxuučh. Weenä hoyhajtä weenhajt xmiø'oy.

³ Hojioot howyiinmahñdymøødhøchä Dios nwiingudsähgø'øy nébiøchä nhap nébiøchä ndeedyhajxy jecy wyiingudsähgøøyyän. Hoy ñaaghóoc-høchä Dios nba'ya'axy, mänitøch miičh njahmiejtsta'agy. Mänitøchä Dios jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a miičhcøxpä. ⁴ Nja wi'i yhijxtägatsáambiøch miičh, jadúhñhøch nxoondaacpøgät. Xøømdsúhñhøch miičh njahmiejtsta'agy. Njahmiejchpøch jaduhñ coo miičh hánajty mjaančh tehñ jiootmayhaty mänaa hajxy jim nniwiá'xäm. ⁵ Jadúhñhøch njahmiejtspä coo miičhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbøcy. Ja'a mda-jhoc Loida møødä mdaj Eunice, jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jayøjp mabøjtsohñ. Tøyhajt jaduhñ coo mi-ich jaduhñ mbamäbøjpä.

⁶ Mänáajøch miičh jim ngø'ønähgapiän, mänit mi-ichä Dios mayhajt xtiuuñä. Jaduhñ miičh mäjaa xmiøoy coo ja'a tiuung mdúuñät. Chamñ nnäma'ay coo mga'a najtshixø'øwät ja'a mayhajt ja'a Dios mänit xtiuuñäbä, pero ween hamuumdu'joot mjaac yajtuñ. ⁷ Hiç, jaduhñä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy nga'a tsähgøøyyämät. Jaduhñ hajxy xyajmädsójcämbä coo hajxy ndúuñämät ja'a miäjaahaam, møød coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, møød coo hojioot howyiinmahñdy hajxy nyajtúuñämät. ⁸ Jaduhñds je'e, cab mdsähdiúnät ja'a Dioscøxpä coo ja'a miädia'agy hánajty myajwa'xä. Ni jaduhñ mga'a tsähdiuumbät ja'a høøchcøxpä, hóyhøch yaa nja tsumyčhänä'ay. Páadyhøch yaa ndsumyčhänä'ay coochä Dios ja'a miädia'agy nyajwá'xäbä. Cab mdsähgø'øwät coo mdsaačhpøgät ja'a Diosmädia'agyquixpä nébiøch ndsaačhpøquiän høøch. Hiç, xpiuhbédäbä Dios jaduhñ ja'a miäjaahaam. ⁹ Ja'a Dios hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. Jaaya'ay hajxy tøø xpiädáacäm coo ja'a miädia'agy hajxy hoy ngudiúuñämät. Paadiä Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hajxy xchójcäm, møød coo mayhajt hajxy jecy xtiúuñäm ja'a Jesucristocøxpä; ca'a

je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy nguhdujthájtäm. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hánajty yhawijy tiøø'xta'agy, tøøyyämä Dios ja'a mayhajt hajxy hánajty jaduhñ xtiúuñäm. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xya-jnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm, jaduhñä Dios ja'a mayhajt yajwiingähxø'nä, ja'a hajxy jecy xtiúuñäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ quiähxø'øgy coo hajxy cøjxta'axiøø xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Jaduhñ jiiby myiñ cu-jaay maa ja'a Diosmädia'aguian.

¹¹ Páadyhøchä Jesucristo jaduhñ xquiuguexyhaty coochä Diosmädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo jaaya'ay hajxy jaduhñ tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ¹² Cooch jaduhñ nyajwa'xy, páadyhøch jaduhñ ndsaačhpøcy. Pero cábøch ndsähdiuñ. Hiç, coochä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøjcä cooch jaduhñ xya-jnáhwa'adsa'añ, páadyhøchä tøyhajt nmøødä coo jaduhñ hoy cwieendähada'añ pønjátyhøch tøø xya-jcø'ødägø'øy. Paady jaduhñ cwieendähada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

¹³ Jaac panøcx ja'a hoguiuhdujt, ja'ačh miičh tøø nyaj-nähixø'øyäbä. Coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbøjcät, paadiä jäya'ay hamuumdu'joot mdsoc mba'häyówät, ja'a miičh myaj-nähixøøbiä. ¹⁴ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajwá'xät, ja'a Dios tøø xyajcø'ødägø'øyäbä. Caj myajtägätsät. Coo ja'a Dioshøspiritu hajxy nmøødhájtäm, paady mi-ich jaduhñ xpiuhbeda'añ.

¹⁵ Tøø miičhäda'a mmädoyhaty coochä mäbøjpädøjc nämay tøø xpiuhwaatsnä, ja'a hajxy jim tsohñbä Asia-naaxooty, näguipxy møødä Figelo møødä Hermógenes. ¹⁶ Pero cábøchä Onesiforo mäbøcy tøø xmiäd-sähdiuñ, hóyhøch yaa nja tsumyčhänä'ay. Weenä Dios ja'a Onesiforo ja'a yhuungä tio'oxy ñäxuu'tsä. Coo miejch Roma, mänitøch nägø'ø nädecypäi xyhøxtaayy. Y cooch yaa xpiaaty, mänitøch mayhooc xpiuhbejty. Y hamuumdu'joot hajxy jim xpiuhbéjtäm Efeso, túh-mäts. Coo yhabäädät coo ja'a Dios hajxy hánajty xyaj-tøyhajtægäänäm, weenä Dios ja'a Onesiforo mänit ñäxuučh.

² Huung Timoteo, weenä Jesucristo xpiuhbety, jaduhñ mga'a tsähgø'øwät mänaa. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúuñäm. ² Mänáajøch miičhä Diosmädia'agy nyajwiin-gapxø'øyän, nämayyä jäya'ayhajxy hánajty miämädoona'ay. Jaduhñ miičh wiinghana'c mna-

jtscapxøödiägájtásät, ja'a hajxy hoy cudiuumbä, ween wiinghänä'c hajxy jiaac tehñ ñajtsapxøödiägájt-sägumbä.

³Ja'a Jesucristocøxpä mme'e'xtúgät coo hänajty mdsaaçhpøcy, nebiä soldadohajxy miee'xtuquiän. ⁴Hix, ja'a soldadohajxiä, jaduñä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy ween quiumayii ja'a wyiindsønñhajxy. Cab jaduñ yhahixø'øy coo wiingtuuñg hajxy yhøxtá'awät. ⁵Jaana jaduñduhmbä, ja'a häyø'pädøjc-hajxiä, coo hajxy jaduñ hoy yhäyø'ögät nebiä cuhdujt myiñän, mänit hajxy hawiinmats quihäyø'ögät. Pero coo hajxy quia'a häyø'ögät, cab hajxy tii piäadät. ⁶Jaana jaduñduhmbä, ja'a yuubä pujxpähajxy hoy cudiuumbä, je'edshajxy jaduñ jawyiin mäjuuyäp. ⁷Yajcopcø'ow hoy nébiøch chamñ nmäna'añ, weenä Dios jaduñ xquiøxy yajwiinjuø'øy.

⁸Ja'a Jesucristo, ja'a David jecy yhaphajt yhoc-hajt. Coo ja'a Jesucristo hänajty tøø yho'ogy, mänit jiuuyjpiøjtägajch. Ja'a Jesucristocøxpøch nnä'ägädä yajwiingapxø'øyhaty. ⁹Cooçhä Jesucristocøxpä jaduñ nyajñähixø'øy, páadyhøch yaa ndsaaçhpøcy. Páadyhøch yaa ndsumyçhäna'ay nebiä cahwiindøybän. Pero cabä Diosmädia'agy jaduñ mänaa yhadogyii. Wiinduhmy-hagajpt jaduñ wia'xy. ¹⁰Coo jaduñ hoy miaajä wia'xy, páadyhøch yaa hoy ñejpiä nme'e'xtucy, weenä jäya'ayhajxy jaduñ ñähwaats quihwaatspä, ja'a Dios jaduñ tøø yajnähdiñjiaabä coo ja'a Jesucristo hajxy miøødhädät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød ween hajxy yagjughadyii çøjta'axiøø nebiä Dios jiuuyhätian.

¹¹Hix, coo hajxy nniñähdujçämät coo hajxy nhó'cämät nebiä Jesucristo yho'quiän, mänit hajxy jaduñ njugyhájtämät çøjta'axiøø nebiä Jesucristo jiuuyhätian. Møød jaduñ hajxy jimñhidäänäm maa je'e'yhitiän. Tehñ tiøyhajt jaduñ. ¹²Jaana jaduñduhmbä, coo hajxy nme'e'xtújçämät, mänit Jesucristo hajxy jimñmiøødhanéhmämät. Pero coo hajxy nniijogápçämät coo tyijy hajxy nga'a hixyhájtäm, cab hajxy jimñjtägøyyämät maa je'e'yhitiän. ¹³Hoy hajxy nja hønñháacäm, cabä Jesucristo mänaa yhöññda'agy. Hoy miänaajä tiømiädia'agyhaty.

¹⁴Myagjahmiejtstá'agäbä mabøjpädøjc jaduñ nébiøch naamnä tøø ngujaayän. Hoorä, jaduñ myajwiingapxø'øwät coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy quia'a yajtsibø'øwät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Jaduñä Dios hajxy xyhanéhmäm. Cab jaduñ tiuungpaady coo hajxy jaduñ yajtsibø'øy. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ hamädoowhijpä, cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy jaduñ hoy yhabøga'añ. ¹⁵Hamuumdu'jootä tøyhajt myajnähixø'øwät ja'a Jesucristocøxpä, jaduñä Dios xquiumáyät, jaduñ mga'a tsähdiünät. ¹⁶Cabä capxiä mädia'agy myajcapxiø'øwät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ tehngajñä yajcapxiø'øbiä, tehngajñä hajxy jaduñ nøcxy tiu'udägoyya'añ. ¹⁷Y maas nämayyä jäya'ayhajxy jaduñ tiu'udägoyya'añ coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy jaduñ miädówät, ja'a jaduñ ca'a tsoobaatpä. Tøø ja'a Himeneo jaduñ tiu'udägöönä møødä Fileto. ¹⁸Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajt-

shixøöñä. Jaduñ hajxy yhöññda'agy coo tyijy hajxy nga'a juyjpiøjtägatsäänäm. Ja'a mabøjpädøjc-hajxy näje'e, coo hajxy jaduñ wyiinhööñii, cabä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy miäbøgaanä. ¹⁹Pero tøø ja'a Dios hajxy xpiädáacäm coo ja'a miädia'agy hajxy tehngajñä nbanócxämät. Jaduñä Dios tøø miäna'añ coo ñajuø'øy pønä miädia'agy hamuumdu'joot mabøjcäp. Jaduñ tøø miänaambä coo ja'a haxøøgcuhdujt hajxy ween ñajtshixø'øy pønjaty niñänøñmät coogä Diosmädia'agy hajxy miäböcy.

²⁰Maa ja'a mäyøøjätä'ay tiøjçän, madiu'u tøy jiiiby. Jiibiä orotexy, møødä platatexy, møødä quepychechtiexy, møødä pochtiexy. Tsoobaatpä orotexy møødä platatexy. Cabä quepychechtiexy jiaty tsoobaady møødä pochtiexy. ²¹Jaana jaduñduhmbä, pønñjatiä haxøøgwiiinmahñdy najtshixø'øby, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ pianócxät. Hoy hajxy jaduñ quiudiünät waambaty hajxy yhane'emyii ja'a Wiindsønñ Jesucristo. Jaduñ hajxy quiumayøøjät.

²²Pero miich, mnajtshixø'øwäbä haxøøgwiiinmahñdy nebiä muutsc-häna'c-hajxy naxy yhadsoquiän. Ja'a mabøjpädøjcä Dios hajxy hamuumdu'joot pa'yaaxpä, howyiinmahñdy hajxy miøød. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy. Hamiñ haxøpy hajxy ñiçhocy ñibia'häyoyii. Cab hajxy chiptsocy. Jaduñ miich hamuumdu'joot mbahixät. ²³Caj myajtägø'øwät maa häna'cä capxiä mädia'agy hajxy nä'a nägoobä yajcapxiø'øyän, ja'a ca'a tsoobaatpä, ja'a ca'a tuuñgpaatpä. Ja'a capxiä mädia'agy jaduñmbä, ja'a tsipä pleetä yhöjç tiecy je'eduhñ, túhñäts. ²⁴Pønñjaty yaa moonsähájtäp ja'a Dios hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii yajtsiptá'agät. Hojoot hajxy miøødhädäp hoy ñä'a pøngøxpä. Hoy yajxonñ hajxy yajnähixø'øwät. Mee'xtúgäp hajxy jaduñ. Cab hajxy jiootmä'adät. ²⁵Mee'xxieemiä miädsip hajxy yhoj miägäpxät. Wehñä Dios jaduñ miäná'anät coo ja'a miädsipä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, weenä tøyhajt hajxy jaduñ wyiinjuø'øy. ²⁶Ween hajxy jaduñ wyiinmahñmech, hoy hajxy hänajty tøø jia wiinhøöñii ja'a mõjcu'ugong. Paadia mõjcu'ugong jaduñ jia wi'i miäwiinhøöna'añ; ja wi'i miähane'e-maamb jaduñ.

3 Pero huuc wiinjuø'ow miich hädaa. Coo hänajty yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactä-gatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit tso'ty häyohn jiada'añii yhabeta'añii. ²Haxøøgñtiä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'øwa'añ. Jootmøj hajxy hänajty ñibiäda'aga'añii. Jiaanç tehñ yhadsogaamñbiä xädø'øñ hajxy. Niguiumayäänäp hajxy hänajty. Yajcumayaamb hajxy hänajty. Capxtägoyyaamb hajxy hänajty. Cabä tiaj tieedy hajxy hänajty wyiingudsähgø'øwa'añ. Cab hajxy hänajty tii yhojiäwø'øwa'añ. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøga'añ. ³Cabä yhuungä tio'oxy hajxy hänajty choga'añ. Cab hajxy hänajty pønñ miee'xa'añ. Mänähøøñø'øwaamb hajxy hänajty. Cabä howyiinmahñdy hajxy hänajty miøødhada'añ. Mähäyoowhix-aamb hajxy hänajty. Cabä hoybä weenbä hajxy hänajty choga'añ. ⁴Tioogaamñbiä miägu'ughajpä hajxy hänajty. Cab hajxy hänajty hodiägaamby wyiinmahñdyhada'añ

tii hajxy hānajt y tiunaamby. Yhøxta'awaamby hajxy hānajt neby hajxy xioondá'agät. Cabä Dios hajxy hānajt wyiingudsähgø'øwa'añ. ⁵ Jaduhñ hajxy hānajt űibiäda'aga'añii nebiä hāna'cä Diosmädia'agy mäbøjpān, pero cab hajxy hānajt tøyhajt miäböga'añ.

Pønjat y jaduhñ haxøøg jatcøøby, naxy jaduhñ mdehñ piuhwá'adsät. ⁶ Jii cahwiindøyhāna'c-hajxy naje'e, jaanč tehñ yhøhndaacp hajxy. Naxiä to'oxiøjc hajxy wyiinhøñ, ja'a hajxy tii ca'a jajp ca'a najuøøbiä. Ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñbä, cabä howyiinmahñdy hajxy űä'ägädä møødä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ yajwiinhøøna'añ. ⁷ Hoy űä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy jaduhñ jia wi'i yhabøga'añ, pero cabä tøyhajt hajxy űä'ägädä wiinjuø'øwa'añ. ⁸ Ja'a hāna'c-hajxy jaduhñ høhndaacpä, haxøøgä wyiinmahñdy hajxy. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböga'añ. Jaduhñä tøyhajt hajxy miädsibø'øy nebiä Janes ja'a Moisés hajxy jecy miädsibøøyyān møødä Jambres. ⁹ Cabä Janeshajxy jecy miäjädaacy. Paady hajxy jaduhñ quia'a mäjädaacy coo howyiinmahñdy hajxy hānajt quia'a møødä. Ni hāna'c-hajxy jaduhñ quia'a mäjäda'agaambä, ja'a hajxy jäda'ahaty høhndaacpä.

¹⁰ Hoorä, tøøch miič xyhixy coočä tøyhajt nyajñähixø'øy, cooč hoy njāya'ayhaty. Howyiinmähñdyhøch nmøød. Nmäbøjpiøchä Diosmädia'agy hamuumdu'joot. Mee'xxieemyhøchä jäya'ay nmägapxy. Hoy piøñøch ndsocy nme'e'xy. Cábøchä Diosmädia'agy mānaa nnānuuxø'øy. ¹¹ Jaanä jaduhñhøch miič tøø xyhixpā cooč hoy miānaajā nme'e'xtucy, hoy űéjpiøch hānajt nja tsaächpøcy, nébiøch jim tøø njaty tøø nhabetiān Antioquía, møød jim Iconio, møød jim Listra. Madiú'ujøch jim ndsaačhpøjcy. Pero cábøchä Dios mānaa xñajtshixø'øy. Hoy miānāajøch jaduhñ xcwieendāhaty. ¹² Haaga jaduhñä jäya'ayhajxy chaächpøgaambä pønjetiä jioot pädaacp maa ja'a Jesucriston coo hajxy jaduhñ hoy jiajäya'ayhädät. ¹³ Pero ja'a cahwiindøybähajxy møødä høhndaacpähajxy, maas haxøøg hajxy tehñgajnä jiatcø'øwa'añ. Mäwiinhøønaamb hajxy møød hajxy yajwiinhøønaambä.

¹⁴ Pero miič, naxiä Diosmädia'agy tehñgajnä mjaac tehñ pianøcxät, ja'a miič hamuumdu'joot tøø mmäbøquiäbä. Haa ca'a, høøch miič jaduhñ tøø nyajñähixø'øy, møødä mdaj møødä mdajhoc. Paady miič hoy tøø mhabøcy. ¹⁵ Chuucnä miičhä Diosmädia'agy mdägøøyy capxtaacpä. Jiibiä tøyhajt hajxy nbāatām neby hajxy hoy nnāhwaats nguhwāatsāmät. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcam ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajxy nnāhwaats nguhwāatsām. ¹⁶ Ja'a Diosmädia'aguiä, cøxiä Dios jaduhñ yagjahyyä. Jaanč tehñ tiuungpaatpä Diosmädia'agy jaduhñ. Hähixøøby jaduhñ coo ja'a jäya'ay hajxy nyajñähixøøyyāmät. Jaduhñ hajxy nhoj nmägäpxāmät. Jaduhñ hajxy nyajwiinxiic nyajwiin-gapxøøyyāmät coo ja'a tøyhajt hajxy pianøcxät, møød coo hajxy hoy jiajäya'ayhädät. ¹⁷ Pønjetiä Dios tøø yajñähdiyy coo ja'a miädia'agy jajwá'xäxät, ween hajxy ca'xy pedyii yhabøcy, jaduhñ hajxy hoy yajtuungpāadät hoy űä'ä maajä.

⁴ Coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mānit tiägø'øwa'añ mähanehmbä. Mānitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtyøyhajtyega'añii, møød hajxy hānajt jujcypiiä, møød hajxy hānajt tøø yhø'oguiäbä. Ja'a Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä, jaduhñhøch miič nmägapxy nhane'emy ² coo ja'a Diosmädia'agy hoy űä'ä mānaajä myajwá'xät, møød coo ja'a cu'ug myajmäbøgät, møød coo mhøj mmägäpxät, møød coo myajwiin-gapxø'owät coo hajxy jaduhñ miäbögät. Mee'xxieemiä Diosmädia'agy myajñähixø'owät tehñgajnä. ³ Hix, habāatnāp jaduhñ coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy quia'a tsogaanä. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ miādowaannä. Hoy űä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy hānajt wyi'i miādowa'añ, nägoo hānajt quia'a tøyyä. Mayyā yajñähixøøbiädøjc hajxy jaduhñ yhøxta'awa'añ, ween hajxy hānajt jaduhñ yajñähixø'øyyii nebiatiä jiiothajxy hānajt choxy. ⁵ Pero miič, tehñgajnä howyiinmahñdy mmøødhädät. Mmee'xtügāp jaduhñ coo hānajt md-saačhpøcy. Myajwá'xäbä Diosmädia'agy. Hamuumdu'joot mgudiünät waambatiä Dios tøø xyhane'emy.

⁶ Høøch, ja weenjaty quia'a habaady cooč hāna'c xyagho'oga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Nähjøp tu'u-jøjphøch hädaajän. ⁷ Tøøchä haxøøgpä njøjtāna'ay. Tøøch nmäjäda'agy. Tøøch hamuumdu'joot ngudiün waambátyhøchä Dios tøø xyhane'emy. ⁸ Chāmhøch njøbhixy coočä Wiindsøn Jesucristo jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Mānitøch jim xpiäda'aga'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hānajt nägøxiä yajtyøyhajtyega'añii. Høguihdujthaamä Jesucristo hajxy jaduhñ xyajtyøyhajtyegaanām. Cábøch nidiuhñ jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Pønjat y jaduhñ jøbhixp hamuumdu'joot coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, nägøxiä hajxy jim piäda'agāanäbä hawa'adstuum.

⁹ Huuc miñ yaa maač høøchän. Mhadø'ødsäp jaduhñ. ¹⁰ Hix, tøøchä hāna'c xpiuhwa'ačh nāmāy. Haa ja'a Demas, tøø je'e ñøcxy Tesalónica. Paady yaa tøø choon coo chāna'awa'añ yhäyowa'añ. Haa ja'a Crescente, tøø je'e ñøcxy Galacia. Haa ja'a Tito, tøø je'e ñøcxy Dalmacia. ¹¹ Jagøøyyøchä Lucas yaa xjiaac møødhity. Tunä mayhajt, nøcxä Marcos wowø'øg. Yaa mwoomínät. Høyhøch yaa xpiuhbädät. ¹² Haa ja'a Tíquico, jímhøch tøø nguexy Efeso. ¹³ Coo miič yaa mmínät, mhuuc tūnābä mayhajt. Høøchä nnāhgāmēm tu'uwijsäc. Jímhøch tøø nnāhgue'egy Troas maa ja'a Carpo tiøjcän. Møødhøchä nnocy xpiøcmiñät møødä animalhac-hädiünäbä.

¹⁴ Haa ja'a Alejandro, ja'a pujxthädiuumbä, tøøch cøxypanejpy xñähøønø'øy. Ja'a Dios jaduhñ yaghawiimbidäp. ¹⁵ Cahwiindøy ja'a Alejandro jaduhñ. Mniyajcopcø'øwøøjäp. Møj may ja'a Alejandro xmiädsiphajtäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy nyajwá'xām.

¹⁶ Mānāajøch jayøbajt nyajñäxø'øwø'øyän, cábøch pøn mānit xñähgapxtuuty. Nägøxiøchä hāna'c xpiuhwaach. Pero cab jaduhñ ñejpiä. Weenä Dios jaduhñ miee'xy. ¹⁷ Mäjähñdiuumhøch hānajt. Mānitøchä Dios

xñäwaañ. Mänítöčhä mäjaa xmiooyy, jadúhñhøčhä jäya'ayä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduñhñ nägøxiä miäbøcy. ¹⁸Xcwieendähadäämbøčhä Dios maa ja'a haxøøg ca'a hoybän. Xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsáambøch jaduñhñ. Jadúhñhøch jim xyajñøcxa'añ tsajpootyp maa je'e yhane'emiän. Tsögä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

¹⁹Huuc yajpoo'x ja'a Prisca ja'a høøčhcøxpä, møødä Aquila, møødä Onesíforo yhuungä tio'oxy. ²⁰Haa ja'a

Erasto, jim je'e miähmøøyy Corinto. Haa ja'a Trófimo, jimhøch nnähgueecy Mileto. Pójcäp hñajty je'e.

²¹Habáatnöp jaduñhñ coo tøøchc yhida'añ. Naxy mdehñ myínät. Mhadø'ødsöp jaduñhñ. Nägøxiä miičhä mähøjpadøjc yaa xyajpoo'xy møødä Eubulo, møødä Pudente, møødä Lino, møødä Claudia.

²²Ween miičhä Wiindsón Jesucristo xmiøødhity. Weenä hoyhajtä weenhajtä xmio'oy. Amén.

Tito

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Dióshøch xmioonsäha-jp. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Jadúhnhøch tøø xwyiinguexy coöchä jäya'ayä Diosmädia'agy nya-jwiinhixø'øwät, pønhatiä Dios tøø wyiimbiy, ween hajxy jaduhñ miäbøcy, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ miøødhaty, jaduhñä Dios hajxy hoy wyiingudsähgø'øwät. ²Jéquiänä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyagjugyhadáanäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jaduhñ xyagjugyhadáanäm. ³Coo yhabaaty, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhawáanäm coo hajxy jaduhñ xyagjugyhadáanäm. Tøøchä Dios jaduhñ xyhane'emy coöchä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xtiehñ wyiinguéjxhøch jaduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴Tito, miíchhøch hädaa nocy nyajnájaayøøby. Tehñ tiøyhájtthøch miích njuø'øy nébiøch nhamdsoo huungän. Tu'cuhdujt højtsä Diosmädia'agy nmäbøjcam. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, ween miíchä mayhajt hajxy xtiuunä, ween miíchä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Ja'a Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

⁵Mänáajøch jim nwiimbitiän Creta, páadyhøch miích jim nyajmähmøøyy coo mjaac yaghoyø'øwät tijaty højts hánajty nga'a yajpéjtäpnä. Jadúhnhøch miích nhane'emy coo wiindsøn mbädá'agät maa tsajtøjcän wiinduhñyhagajpt. ⁶Je'e mbädá'agäp pøn hoy jäya'ayahajp, pøn to'oxiøjc tu'ug yaghijp, pøn yhuung mäbøjpä Diosmädia'agy, pøn yhuung hoy wädiip, pøn yhuung mädia'agymiäbøjp. ⁷Ja'a jäya'ayahajxy jaduhñ tunaambä wiindsøn, ja'a Dios hajxy moonsähadáanäp. Howyiinmahñdy hajxy yaghídäp. Cab hajxy jioot-møjhádät. Cab hajxy yhawa'andá'agät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cab hajxy chiptsógät. Cabä jäya'axiädø'øn hajxy yhadsógät. ⁸Yajtøjtägø'øwäp hajxy pønhatiä mejtsp maa tiøjc-hajxiän; piu'umió'owäp quioñdymó'owäp hajxy jaduhñ. Chógäp ja'a hoybä hajxy. Cab hajxy choj jootmä'adät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiünät. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajtúnät. ⁹Cabä tømiiädi-a'agy hajxy ñajtshixø'øwät, ja'a hajxy tøø ya-jnähixø'øyiijäbä, jaduhñä mäbøjpädøjcä hoguiuhdujt hajxy yajwiingapxø'øwät. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo häna'c-hajxy yhöhnda'agy, ja'a wiingmädia'agy hajxy yajnáhixøøbiä.

¹⁰Nämayyä höhndaacpähajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Nä'ä nägoodä hajxy jaduhñ ñä'ä capxy ñä'ä mädia'agy. Jaduhñä häna'c-hajxy nämay jiatcøøbiä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo

ja'a mäbøjpädøjc-hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhádät.

¹¹Tsipcøxp myaghamónät pønhatiä jaduhñ wiing yajnáhixøøby. Cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy jaduhñ wiing yajnáhixø'øwät. Yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy jaduhñ wiing yajnáhixø'øy. Höchähdiuunä hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Haa ja'a mäbøjpädøjcä wiingmädia'agy hajxy jaduhñ yajnáhixøøyyäbä, naxy hajxy jaduhñ yajtu'udägoyyii, ja'a hajxy tu'jøøn tu'tøjcpä.

¹²Jaduhñä Cretabäjäya'ay tu'ug tøø yhuuc mänaambä coogä miägunaaxhajxy jiaanç tehñ yhöhnda'agy, møød coog hajxy hanaxiä quiahwiindøyyä, møød coog hajxy jiaanç tehñ quiaxä, møød coog hajxy jiaanç tehñ ñuuxho'ogy. Jaaya'ay jaduhñ tøø miäná'añäbä, profeta hijty tiuumby. ¹³Tehñ tiøyhajt jaduhñ coo ja'a Cretabä-jäya'ayahajxy jaduhñ haxøøg jiäya'ayhaty. Paady miích møc-haamby mhøj mmägápät, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäbøcy. ¹⁴Cabä höhnda'agymiädia'agy hajxy miøjpädá'agät, ja'a judiøshajxy naxy yajnáhixøøbiä. Møød weenä mädia'agy hajxy quia'a cudiuñ nebiä häna'c-hajxy jia hane'emiän, ja'a tøyhajt hajxy ca'a tso-jpä.

¹⁵Ja'a häna'cä howyiinmahñdy hajxy møødpä, cumáayyäbä Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja cudiuñ nebiä häna'c höhndaacpähajxy jia hane'emiän. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, caba Dios hajxy quiumayii je'eguiøxpä coo haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaanç tehñ miøødä. Cab hajxy tii hoy ñänømy. ¹⁶Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios hajxy yhixyhaty, pero coo hajxy haxøøgjaty wyi'i jiatcø'øy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo hajxy tøyhajt quia'a hixiä. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Cabä hodiung hajxy ñä'ägädä jada'añ. Paady hajxy xiøøghadyii ja'a Dios.

²Pero miích, ja'a hoguiuhdujt myajnáhixø'øwäp, jaduhñä mäbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiünät. ²Jaduhñä majjäya'adiøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo hajxy quia'a hu'ug quia'a jiøø'xät. Cab hajxy nä'ä nägoodä ñä'ä xi'ig ñä'ä hanähátät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. Hoy ja'a miäjøøn miädøjc hajxy choc pia'häyowät. Miece'xtúgäp hajxy coo hajxy hánajty chaaçhpøcy. ³Jaduhñä tajhoctøjc myajwiinxiic myajwiingapxøøbiät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhádät, jaduhñ hajxy hoy quiuhdujtthádät. Cab hajxy pøn ñähøønø'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Ja'a hoybä weenbä hajxy yajnáhixø'øwäp. ⁴Jaduhñä tajhoctøjcä miädsaan miädo'oxy muutspä hajxy yajwiinxiic yajwiingapxø'øwät coo ja'a yhuung coo ja'a

ña'ay hajxy chógät, ⁵ mөөд соо hajxy hoy jiäya'ay-hádät. Ja'a howyiinmahñdy hajxy miөөдhádäp. Hoy yaxxonä jiөөн тиөc hajxy cwieendähádät. Miөөдhádäbä hojioot hajxy. Wyiingudsähgö'öwäbä ñihyhap hajxy. Coö hajxy jaduhñ hoy quiuhdujthádät, jaduhñä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy wyiingudsähgö'öwät.

⁶ Jaanä jaduhñduhñbä, jaduhñä muutsc-häna'ctöyc myajwiinxiic myajwiingapxö'öwät соо howyiinmahñdy hajxy miөөдhádät. ⁷ Jaanä jaduhñ miičpä, tehñgajnä hoy mwädítät, weenä mäbөjpädöyc jaduhñ xpiahixy. Howyiinmahñdymөөд myajnähiхö'öwät. Caj nä'ä nä-goodä mnä'ä xi'ig mnä'ä hanähátät. ⁸ Ja'a hoguipaxy ja'a homiädia'agy jaduhñ myajnähiхö'öwäp, jaduhñ pөñ xquia'a jөcäpхö'öwät. Jaduhñä nmäd-siphájtämhajxy chähdiünät, cab hajxy jaduhñ hoy xñänömñämät haxөөг.

⁹ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy hijpä cudoogö'öyä, jaduhñ myajwiinxiic myajwiingapxö'öwät соо ja'a wyiindsөнä miädia'agy hajxy pedyii quiudiuun quiuñáxät, hoy hajxy nä'ä waambaty yhane'emyii. Cab hajxy yhadsoowimbídät. ¹⁰ Cab hajxy miéedsät. Hamuumdu'jootä wyiindsөнä miädia'agy hajxy yajtüunät, ween hajxy jaduhñ quiumayii, wehñä wyiindsөнä Dios miädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbөjçät. Ja'a Dios hajxy xyajnäwhaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Hix, төө ja'a Dios jaduhñ yajcähxö'ögy соо ja'a mayhajt төө tiuñ, соо hajxy nägөxiä xyajnäwhaats xyajcuhwáatsäm, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin. ¹² Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhñmäm соо ja'a haxөөгwiinmahñdy hajxy nnajtshixö'öyämät mөөдä hadsojtwiinmahñdy, mөөд соо ja'a howyiinmahñdy hajxy nyaghíjtämät mөөдä hoguiuhdujt, mөөд соо ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgö'öyämät, jaduhñ hajxy hoy nwädíjtämät hädaa yaabä naaxwiin, ¹³ je'eguiөxp соо ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ njөbhíxäm соо yaa quiädaactägatsa'añ neby hajxy төө xyajwiinwaanö'öyäm. Xi'ig хон hajxy jaduhñ njөbhíxäm. NDioshájtäm ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ. Mөj jaançh je'e. Je'e hajxy xyajnäwhaats xyajcuhwáatsäm. Yajxonä jiaançh tehñ quiäda'aga'añ. ¹⁴ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä haxөөг ca'a hoybä hajxy xquiөxy yajnäwhaats xquiөxy yajcuhwáatsäm. Jaduhñ hajxy xquiughájtäm, weenä hoybä weenbä hajxy jaduhñ hamuumdu'joot ndúuñäm.

¹⁵ Jaduhñdsä mäbөjpädöyc myajwiinxiic myajwiingapxö'öwät соо hajxy jaduhñ miäbөгät. Mmөөд miičhä cuhdujt jaduhñ соо mhoj соо mmägäpçät pөñ ca'a mäbөgaamb, jaduhñ mга'a yajpéçät.

3 Jaduhñä mäbөjpädöyc myagjahmiejtstá'agät соо ja'a gobiernähajxy wyiingudsähgö'öwäjçät mөөдä cuduunghajxy, mөөд соо ja'a miädia'agyhajxy quiudiúuñäçät. Cabä mäbөjpädöyc-hajxy ñuuxhó'ogät. Tiúnäp ja'a cu'ugtuung hajxy. ² Cab hajxy pөñ ñähöönö'öwät. Cab hajxy chiptsögät. Mee'xxieemy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy piönä hajxy wyiingudsähgö'öwät.

³ Hix, hijty, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty nwiinjuöyöyäm. Cab hajxy hijty ngudiúuñäm.

Tu'udägóoyäm hajxy hijty. Hanaxiä haxөөг ca'a hoybä hajxy hijty nhadsöjçäm. Haxөөг hajxy hijty njäya'ayhájtäm. Hadsojtwiinmahñdy hajxy hijty nyaghíjtäm. Xxiөөгhájtäm ja'a cu'ug hajxy hijty. Hamiñ haxөpy hajxy hijty nnimiähänñ nniimiägö'öwhájtäm.

⁴ Pero mänitä Dios yajwiingähxө'cy соо hajxy xñäxúu'tsäm, mөөд соо hojioot jiaançh tehñ miөөдä. Mänit hajxy xyajnäwhaats xyajcuhwáatsäm соо hajxy jaduhñ xñäxúu'tsäm, ca'a jie'eguiөxpä cooc tyijy hajxy hoy төө ngudiúuñäm. Jaduhñ hajxy xyajnäwhaats xyajcuhwáatsäm соо hawiinjemyjoot соо hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiöoyäm, mөөд соо ja'a Dioshespíritu hajxy xyagjeem xyajtägájtäm. ⁶ Coö ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a yhEspirítu hajxy möj may xmiöoyäm. ⁷ Paadiä Dios ja'a yhEspirítu hajxy xmiöoyäm, jaduhñ hajxy xpiädaáčäm hawa'adstuum. Mөjjä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúuñäm. Mөөд jaduhñ hajxy xyagjyhadáañäm cөjxta'axiөө nebiä Dios juyghatiän. Jaduhñ hajxy төө xyajwiinwaanö'öyäm. Paady hajxy jaduhñ njөbhíxäm.

⁸ Tehñ tiöyhajt jaduhñ. Naxy miičhä mäbөjpädöyc jaduhñ mdehñ miägäpх mdehñ yhané'emät соо hajxy hamuumdu'joot hoy quiuhdujthádät, ja'a Diosmädia'agy hajxy төө miäbөquiäbä. Tehñgajnä hoybä weenbä hajxy tiúnät. Tsoobaatp jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñiyaghoyö'öwөjçät. ⁹ Pero caj myajtägö'öwät maa ja'a hөññda'agymiädia'agy hajxy naxy yajcäpxiө'öyän, maa ja'a jecyquihdujt hajxy naxy yajtsipta'aguiän, maa ja'a jecyjiäya'ay xiөө hajxy naxy yajtөөw yajtөө'xän. Cab jaduhñbä capxy mädia'agy jaduhñ ñä'ägädä tuungpaady.

¹⁰ Jii häna'c-hajxy näje'e maa ja'a tsajtөjçän, wiingjaty hajxy yajnähiхö'öy. Y соо ja'a mäbөjpädöyc-hajxy jaduhñ näje'e miäbөcy, tu'udägooby hajxy jaduhñ. Cabä jiamivөөд hajxy hoy miөөдhijnä tu'ugmädia'agy. Pөnjaty jaduhñ wiingjaty yajnähiхөöby, mhöjçp jaduhñ tähooc metsc-hooc, ween hajxy yhuuc hamoñ. Y pө cab hajxy jaduhñ yhamona'añ, mänit mга'a mämojö'öwät mга'a mämayö'öwät. ¹¹ Pөnjaty jaduhñ jatcөöby, cabä howyiinmahñdy hajxy miөөдä. Haxөөгä wyiinmahñdyhajxy jaduhñ. Paady hajxy haxөөгtuun piäda'aga'añii.

¹² Jímhөçhä Artemas nguexa'añ maa miičhä. Coö ja'a Artemas jaduhñ quia'a yajnäbaadö'öwät соо jimñöççät, mänítөçhä Tíquico mäböcy jim nguéçät. Coö jim miédsät, mänítөch miič jim nөcxy xpiaady Nicópolis. Jímhөch nhida'añ hөxtä соо төөchpä ñáçät. Mhuuc hadö'ödsäp jaduhñ. ¹³ Jimä Apoloshajxiäda'a wiädity Creta mөөдä Zenas, ja'a cuhdujtyajnähiхөöbiä. Coö hajxy hänajty tiu'ubөga'añ, mänit miič cөxiä winä mmó'owät tijaty hajxy hänajty yajmaajjidaamby. ¹⁴ Jaduhñä njamiөөдhájtäm myajwiinxiic myajwiingapxö'öwät соо ja'a hoyba weenba hajxy tehñgajnä tiúnät, ween hajxy jaduhñ piuhbety pөñ hänajty yajmaajjajp. Cab hajxy ñä'ä nuuxhó'ogät.

¹⁵ Ja'a njamiөөдhöch hajxy yaa xmiөөдhijpä, xyhaagä yajpoo'xp miič jaduhñ. Huuc tuñä mayhajt, huuc yajpoo'x ja'a hөөçhcөxpä pөnjaty höjts jim xchojp xpi-

a'häyoob ja'a Diosmädia'agyquiøpä. Ween mijtsä
Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'oy nägøxiä. Amén.

Filemón

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Tsumyčhänäabiøch cham je'eguiøxpä coöchä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Haa ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmähñdyhøch xmiøødhity coöch hädaa nocy njaay. ² Miičh Filemón, miičh hädaa nocy nyajngüexaamby. Hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm coo hajxy nduunmújcäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xyp hõjts ja'a hermana Apiahajpä. Jaduhñ je'e njuø'øy nebiä hamdsoo puhdo'oxypän. Njaanä yajpoo'xyp hõjts ja'a hermano Arquipohajpä. Quipxy hõjts je'e xmiøødtuumbä maa hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän. Nägøxiä hõjtsä jäya'ay nyajpoo'xy ja'a hajxy jim mejtspä maa miičhä mdøjcän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ³ Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhajtäm.

⁴ Naaghóoc-høchä Dios nba'ya'axy, ngapxpáatypøch miičhä mxøø, Filemón. Nnämäabiøchä Dios: "Dioscujú'uyäp", coo miičh hoy mjaančh tehñ tiuñ. ⁵ Tøøch nmädoxyhaty coo miičhä Jesucristo miädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøjcä. Jaduhñhøch tøø nmädoxyhajpä coo miičhä jäya'ay mjaančh tehñ chocy mjaančh tehñ pia'häyoy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ⁶ Coo miičhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøcy, paady miičhä hojioot mjaančh tehñ miøødä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ jiaac tehñ wyiinjuø'øy nebiatiä Jesucristo ja'a mayhajt tiuñ ja'a hõjtsøxphajtäm. ⁷ Mägu'ughajpä, jaančh tehñ jiootcújc-høch jaduhñ nnijiäwø'øyii coo miičhä jäya'ay tøø mjootcapxmøcpøcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. Paady miičh jaduhñ tøø mjootcapxmøcpøcy coo miičh mjaančh tehñ chocy mjaančh tehñ pia'häyoy.

⁸ Høøch Pablo, tøøch nmäjaanä. Chámhøch jaduhñajtä ndsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. Huuc møødhatä hojioot ja'a høøchøxpä. Miičh nmänuu'xtaacy coo miičhä mayhajt cu mduuñ ja'a Onésimocøxpä. Coo miičhä hojioot mjaančh tehñ miøødä, páadyhøch miičh jaduhñ nmänuu'xta'agy, hóyhøchä Jesucristo cuhdujt tøø xjia mo'oy coöch miičh nhané'emät. Jaduhñhøch ja'a Onésimo njuø'øy nébiøch nhamdsoo huungpän, je'eguiøxpä coöch je'e ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tøø nyajmäbøcy yaa maačh yaa ndsumyčhänä'ayän.

¹¹ Cahnä ja'a Onésimo hänajty jim piäyø'ogyñä maa miičhän, cab miičh mmädia'agy hänajty xquiudiunä. Cab hänajty tiuna'añ. Pero coo yaa tøø miech maačh høøchän, jaančh tehñ yhóyhøch yaa xmiøødtuñ.

Jaančh tehñ yhoy miičh xmiøødtunaambä. ¹² Nguejxtägatsáambiøch jim maa miičhän, hóyhøch yaa nja tsoy hamuumdu'joot. ¹³ Jaduhñhøch nja mänaañ coöch cu xmiøødmähmøøyy yaa maačh yaa ndsumyčhänä'ayän. Cu xpiuhbéjtyhøch jaduhñ maa miičhcøxpän. Ja'a Diosmädia'agyquiøxpøch cham ndsumyčhänä'ay. ¹⁴ Páadyhøch ja'a Onésimo jim nguejxtägatsa'añ maa miičhän, cábøch nnajuø'øy pø mmäna'anaamb miičh jaduhñ coo yaa cu miähmøøyy. Pø mdunaambiä mayhajt jaduhñ, ween hamdsoojoot mdúnät; ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä; ca'a tii mnajtshäyowø'øy. ¹⁵ Wehñdä Dios jaduhñ tøø miäna'añ coo jim piäyø'ögät maa miičhän, coo yaa yhidät paquiä maačh høøchän. Hix, tøø ja'a Diosmädia'agy yaa miäbøcy. Y coo jim ñøcxtägátsät maa miičhän, cab jaduhñ mänaa xpiuhwa'adsaannä. ¹⁶ Moonsä miičh Onésimo hijty mwa'añ. Pero coo jim ñøcxtägátsät maa miičhän, jaduhñ miičh mjuø'owa'añ neby hamdsoo huch neby hamdsoo puhya'aybän. Jaduhñ miičh mdsogaambä nébiøch høøch ndsoquiän. Maas hanaxiä miičh mdso-ga'añ. Hix, maas hoy miičh mmädia'agy xquiudiunáañä. Xímnäts mijts jaduhñ tu'ugymädia'agy mhi-daannä ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøyhajt hõjts nnijiootpáatäm. Tunxä mayhajt jaduhñ. Tsøc Onésimo jaduhñ møødnijiootpáatäm neby hõjts nnijiootpáatäm. ¹⁸ Pø tøø miičh xñägädieeyø'øy hoy ñejpiä, pø xmiänuu'xyhajp miičh jaduhñ, høøchä ngüentä jaduhñ. ¹⁹ Høøch nyajnähwa'adsaamby mäduhñtiä xmiänuu'xiä. Tøyhajt jaduhñ. Hamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy jaduhñ njaay; jaduhñ miičh tøyhajt mmøødhádät coöch nga'a høhñda'agy. Y jim miičh cueentä mmøødäbä maa høøchøxpän. Hix, høøch miičh jaduhñ tøø nyajmäbøcy ja'a Diosmädia'agy. ²⁰ Mägu'ughajpä, coo ja'a Onésimo jaduhñ mmøødnijiootpaadøød, jaduhñ miičh myajcähxø'øga'añ coöch miičh tøyhajt xjiaančh tsoy. Tunxä mayhajt jaduhñ. Hix, näguipxy hõjts ja'a Jesucristo jaduhñ nmøødhjñtäm tu'ugmädia'agy.

²¹ Hamdsoo cø'øháamhøch cham njaay. Nnajuø'øbiøch jaduhñ coöch miičh ja'a nmädia'agy xquiudiunaañä nébiøch cham tøø nnäma'ayän. Njaanä najuø'øbiøch jaduhñbä coo miičh hojioot mjaančh tehñ miøødhada'añ ja'a Onésimocøxpä. ²² Chámhøch mayhajt tu'ug nmäyujwa'anáañgombä. Høøch maadaact hahixøødiäcäc. Pa'ya'ax ja'a Dios hajxy coöch ween xyajpädsømy pujxtøgooty. Mänithøch jim nnøcxät maa mijtsän.

²³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermano Epafraashajpä. Yaačh jaduhñ xmiøødtsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädi-

a'agyquiøxpä. ²⁴ Xyhaagä nä'ä yajpoo'xp mijts ja'a her-
mano Marcoshajxy, møødä hermano Aristarco, møødä
hermano Demas, møødä hermano Lucas. Xyhaagä
nä'ä møødtúumbøch hajxy yaa ja'a Diosmädi-
a'agyquiøxpä.

²⁵ Weenä Jesucristo hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy
coo jaaya'ay hajxy jadhñ mmøødhity tu'ugjoot
tu'ugjuøhñdy. Amén.

Hebreos

1 Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa højts nhaphájtäm maa højts ndeedyhájtäm. Diosmädi-a'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. ² Tøø ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jiege'øgy coo yaa tøø yhoy. Je'e ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xjiaac hawáaŋäm. Jequiän je'eduhŋ wyi-inguejxä coo ja'a xøøwiin naaxwiin yhädiúnät cøxiä møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a. Mänit yajnähdiijä coo yhané'emät. ³ Jaduhŋä Dios yHuung miøjjä jiaanchä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiin-mahŋdy hajxy yhity. Jimŋ hajxy yhane'emy cøxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tøø højts hoy xñähho'túutäm. Tøø ja'a nbojpa ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jimŋ ñøcxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jimŋ je'eduhŋ yhanehmbä jäda'anäbaadyñä.

⁴ Ja'a Dios yHuung, maas møj ja'a cuhdujt miøødä quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypähajxy miøødä, je'eguiøxpä coo je'e Dyios yHuungä. ⁵ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Miichhøch jäda'a ndehŋ yHuunghadaamby.

Ni mädyii mioonsä quia'a nänømy:

Yø'øjoch jaduhŋ xTieedyhadaamby;

nHuunghadäämbiøch yø'øduhŋ.

⁶ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios miänaañ:

Wéenhøch nHuung xwyiingudsähgøøyyä ja'a nmóon-søchhajxy, ja'a hajxy jimŋ tsajpootypä.

⁷ Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiúunäxä ja'a mioonsähajxy, nebiä pojtagoy wiäditiän, nebiä padooy wiäditiän. ⁸ Pero ja'a yHuung, je'eduhŋ ñä-maayy:

MDioshajp miich, homiänaajä miich mhane'emy; homiänaajä miichä tøyhajt myega'añ.

⁹ Mdsojpy miich ja'a tøyhajtpä;

cabä haxøøgpä mdsocy.

Maas jootcújc-høch miich nyaghity quejee ja'a nmóonsøchhajxy, ja'a hajxy jimŋ tsajpootypä.

¹⁰ Jaduhŋä Dios jiaac mänaambyä:

Miich jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä møødä tsajpootypä.

¹¹ Cuhdägoyyaambyä naaxwiimbä møødä tsajpootypä; tagatsaamby jaduhŋ; jaduhŋ jiada'añ néjjiämä wit coo tiujnä;

caj tiuungpaadaañä. Pero miich, cøjxta'axiøø miich mhida'añ;

caj miich mjogyhajt mänaa quiøxa'añ.

¹³ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Yaaçh miich xmiøødhané'emät. Caj miich mmädsip myajmäjäda'aga'añ.

¹⁴ Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a tsajpootypä, jaduhŋ mäwiinäts hajxy je'e nebiä pojjän. Cab hajxy quiahxø'øgy. Dios jaduhŋ quejxp coo hajxy piuhbédät pønjetiä Dios piäda'agaamby hawa'adstuum.

2 Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy nyaj-copcøøyyämät, ja'a hajxy tøø nmädóowämbä; jaduhŋ hajxy nga'a tu'udägøøyyämät. ² Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, jéquiänä Diosmädi-a'agy hajxy yaa yajcädaacy hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhŋ; pønjaty ca'a cudiu-umby, haxøøgtuum hajxy miähmø'øwa'añ. ³ Møjcuhdujtmøødä Jesucristo. Hamdsoo hajxy je'e hoy xy-hawáaŋäm neby hajxy nnähwáatsämät. Haa ja'a hajxy jayøbajt mädoowäbä, tøjiajt ja'a mädia'agy jaduhŋ maa hajxy je'ejän. Mänit højts jaduhŋ xy-hawáaŋdägájtsäm. Coo ja'a mädia'agy hajxy nga'a yajtuunämät, cab hajxy jaduhŋ nnähwáatsämät. ⁴ Madiu'u ja'a Dios ja'a hijxtahŋd tøø yajcähxø'øgy, ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä; jaduhŋ hajxy nmäbøjcämät coo ja'a miädia'agy tiøyhajtä. Tøø ja'a yEspíritu hajxy xyaj-näguéjxäm coo hajxy jaduhŋ xpuihbedääŋäm mädyijaty tuung hajxy xmiøøyyäm. Jaduhŋä jioot chocy.

⁵ Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, cabä Dios jaduhŋ tøø miäna'añ coo hajxy yhané'emät mänaa ja'a naaxwiimbä hanaajty wyiimbida'añän. ⁶ Jiiby jaduhŋ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay coo mjahmiejtsta'agy, coo mbuhbety.

⁷ Maas møc ja'a mmoonsä cuhdujt hijty tøø mmo'oy quejee ja'a jäya'ayhajxy.

Pero mänitä jäya'ay møjcuhdujt mmooy coo cøxiä yhané'emät tijaty miich tøø mbäda'agy.

Jaduhŋä Dios ja'a jäya'ay piäda'aga'añ møj jaançh, coo jaduhŋ ween wyiingudsähgøøyyii. Coo ja'a Dios jaduhŋ hamdsoo miänaañ, jaduhŋä tøyhajt hajxy nmøød-

hájtäm coo ja'a møjcuhdujt hajxy tøø xmiøøyyäm coo hajxy cøxiä nhanéhämät. Pero cajnä quiahxø'øgyñä coo hajxy cøxiä nhane'emääŋäm. ⁹ Jaduhŋä Jesucristo, mänaa yaa yhtiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä cuhdujt hijty jiaty møødä nebiä Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät nägøxiä, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Coo ja'a Jesucristo yho'-cy, paadiä møj jaançh piädaacä, paadiä møjcuhdujt miooyyä coo yhané'emät.

¹⁰ Paadiä Dios cøxiä wiinä piädaacy, weenä jäya'ayä Dios hajxy jaduhŋ wyiingudsähgøøgy. Chojpiä jioot

jaduhñ coo ja'a yhuunghajxy jim yhidät nägøxiä maa je'ejän, pønhatiä miädia'agy mabójcäp. Y jaduhñä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo quiuädówät ja'a höjtsçxpä. Jiaančh cudiuuñ je'eduhñ coo hajxy xñähho'túutäm. ¹¹ Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajñähwáatsäm. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhájttäm mөөдä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mäd-sähdiúunäm. Hix, hamdsoo miänaañ coo hajxy tu'ugpuhya'ay xmiөdhdjttäm. ¹² Jaduhñ jilby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

Nmөөdmädia'agäämbiөch nbuhya'ayhajxy ja'a mi-ichcөxpä.

Nguyhөwäämbiөch miičh jim tsajtөгooty, jim cu'ugh-agujc.

¹³ Jaduhñ jilby myiimbä:

Ni mänáajčhä Dios xquia'a wiinhөөñ, páadyhöch nga'a tsähgө'өy.

Jaduhñ wiingtuum myiingumbä:

Chaačh nhity möөdhөch nhuunghajxy;
Dióshөch jaduhñ xmiöooy.

¹⁴ Pөñ jaduhñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnө'ty hajxy jaduhñ. Jaduhñä Jesucristo hajxy tөө xmiөdhdjttäm tu'ugjoot tu'ugnө'ty mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduhñ xmiөdhdjttäm, jaduhñ hajxy hánajty xñähho'tu'udáañäm. Jaduhñä möjcu'ugong hoy quia'a mäjädaacnä. Coo cu miäjädaacy, jaayá'ayädsä mäjaa häxөpy möөd coo hajxy cu xyajtu'udägóoyäm. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät, cabä nho'og hajxy jaduhñ nd-sähgө'өyyänät. Pөñ jaduhñ ca'a mabөjp, je'eds ja'a yho'og tsähgө'өby mädu'ñtiä jia jugyhaty. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnägüejaxä, neby hajxy jaduhñ piuhbedөjät. Ca'a Dyiosmoonsähajxiä yajnägüejaxä, ja'a tsajpootypä. Tөyhajt jaduhñ. ¹⁷ Y paadiä Jesucristo yaa hoy jiäya'ayhaty neby höjtshájttäm; jaduhñ hajxy hoy xñähgapxtúutäm maa ja'a Diosän; jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy hoy xñähho'túutäm. Hojioot ja'a Jesucristo miөөdhajpy. Pedyii jaduhñ quiudiuuñ.

¹⁸ Hoyyä Jesucristo jia tsaächpөjcy, cabä möjcu'ugongä miädia'agy yajttuunäxä. Y coo ja'a möjcu'ugong hajxy hánajty xjia wi'i yajtu'udägoyyáañäm, xpiuhbéttäm ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ je'eguiөxpä coo ja'a möjcu'ugong miädia'agy quia'a mabөjcäxä ja'a Jesucristäm.

3 Hermanodөjc, tөө ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwáatsäm. Tөө ja'a Dios hajxy xyajñähdiijäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcämät. Tsөгä Jesucristo hajxy jahmiéjtsäm; höxtahmьds höjts ja'a Dios yaa xyajñägüejaxäm. Jaduhñ hajxy njahmiéjtsämät coo hajxy jim xñähgapxtúutäm maa ja'a Dioswiinduumän. ² Haa ja'a Moisésä, pedyii je'e jecy quiuduuñ maa ja'a Dios ja'a tiөjcän. (Je'eduhñ ñänөөmby ja'a judíoshajxy.) Jaanä jaduhñä Jesucristo pedyii quiudiuumbä coo wyiingüejaxä coo höjts jaduhñ xñähgapxtúutämät. ³ Maas hoy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgө'өyyämät quejee ja'a Moisés. Höxtahmьdsä tөjcojpä, je'eds jaduhñ wiingudsähgө'өyyäp; cabä tөjc jaduhñ wyiingudsähgө'өyyii.

⁴ Cabä tөjc hamdsoo quiojy; häna'c jaduhñ cojp. Pero ja'a Dios, cөxiä je'eduhñ piädaacy tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin möөdä jim tsajpootyp. ⁵ Ja'a Moisés, jayөjpä tөyhajt jaduhñ miädiaactsohñ mädyii ja'a Dios hánajty cujecy quiapxtөwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero cabä möjcuhdujt miooyä nebiä Jesucristo miөөdän. Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dios yhamdsoo Uung je'e. Y pedyii jim quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero ja'a Moisés, jaduhñ je'e yhiyty nebiä moonsän. Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbójcämät, coo ja'a Jesucristo hajxy jootcuyc njөbhíjxämät coo hánajty miejttägatsa'añ, mänitä Dios hajxy nägøxiä xquiu'ugnäbójcämät.

⁷ Jaduhñ jilby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

Cöчh nmädia'agy hajxy jäda'anäbaady xmiädówät, ⁸ hamuumdu'joot hajxy jaduhñ myajttünät.

Haa ja'a jecyjiäya'ayhajxiä, ja'a mijts mhap mdeedyhajxiä, cábөch nmädia'agy hajxy jecy xyajttuunä, höyhөch hijxtahnd may nja yajcähxө'cy, mänáajčh hajxy jecy nyajwäditiän pactuum juxychägui'xjomөjt.

Cöчh nmädia'agy hajxy xquia'a mabөjcä, páadyhöch hajxy nyajcumädooyy.

¹⁰ Xyagjootmadiägө'өyyhöch hajxy je'e. Mänítөch nmänaañ:

"Tөө hajxy jaduhñ mdu'udägooñä. Cábөch nmädia'agy hajxy xyhabөgaanä.

Tөyhajt jaduhñ, cábөch mijts jim nyajmedsaanä maačh mijts hijty nyajpoo'xa'añän."

Jaduhñä Dioshespíritu miänaañ maa ja'a Diosmädia'aguian.

¹² Hermanodөjc, mnigwieendähadөөjap hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy mga'a najtshixө'өwät; jaduhñ hajxy mga'a tu'udägóyyät. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduhñä nebiä jäya'ayhajxy yaabä Dyioshajpiän. ¹³ Pero mäduhñtiä hajxy mjogyhaty, mniguiapxmөcpөгө'өjap hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. ¹⁴ Coo hajxy tehngajnä nmäbójcämät, neby hajxy tөө nmäbөjtsóhñäm, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiөdhdjttämät tsajpootyp.

¹⁵ Jaduhñ jilby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy myajttünät.

Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy miäbөjcy.

¹⁶ Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobädsөmьy Egipton-aaxooty; je'eds hajxy jecy ca'a mabөjc ja'a Diosmädia'agy, hoy hajxy hánajty tөө jia mädooy. ¹⁷ Je'eds hajxy hoy tiu'udägooñä. Jim hajxy hoy quiөxy ho'nä pactuum. Je'edsä Dios hoyhoy ñäjootmayhajt juxychägui'xjomөjt. ¹⁸ Je'edsä Dios jaduhñ ñämaayy coo quia'a yajmedsaanä maa hijty jaduhñ yajpoo'xa'añän, je'eguiөxpä coo hajxy hánajty quia'a mabөcy.

4 Tsөг hajxy nigwieendähájttäm; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyämät. Coo hajxy ndu'udägóoyämät, cabä Dios hajxy jilby xyajttägө'өyyämät maa hajxy xyajpoo'xaañäm. Tөө hajxy

hijty xyajwiinwaanǝyyäm coo hajxy jii by xya-jtägǝ'ǝwáañäm. ² Tǝǝ ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä jecyjiäya'ayhajxy jia mädooyän. Xiǝǝbä hajxy jaduñ jia nä'ä mädooyy, cab hajxy ñä'ä mäböjcy. ³ Hǝjts, tǝǝ hǝjts nmäböjcm, paadiä Dios hajxy jim xyajtägǝ'ǝwáañäm maa hajxy xya-jpoo'xáañäm. Jimä Dios jaduñ ñänǝǝmy:

Cooç hajxy nnäjootmayhajty, páadyhǝch hajxy nnä-maayy:

“Tǝyhajt jaduñ, cábǝch mijts jim nyajmedsaanä maaç mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädiuumǝbädǝyy, mänit jaduñ pioo'xnä. ⁴ Jii by jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtujǝǝbä, coo ja'a naaxwiimbä hänajty tǝǝ yhädiuumǝbädǝǝñä.

⁵ Wiingtuumä Dios miänáañgombä:

Cábǝch hajxy nyajmedsaanä maa ja'a poo'xtaactän.

⁶ Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayǝbajt ja mädoowäbä, cab hajxy ñä'ä yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero nä-je'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän.

⁷ Cujequiä Dios ja'a David yajmänaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jä-da'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäböǝgät. Je'eduñ ñänǝǝmy coo hajxy jäda'anäbaady jim ndägǝyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁸ Coo ja'a Josué ja'a judioshajxy jecy wiomejch maa ja'a Palesti-nanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy ñä'ä paaty. Paadiä Dios jaduñ miäna'añ coo hǝjts jäda'anäbaady ndägǝyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁹ Jimnä ja'a poo'xtaact yhytñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägǝ'ǝwa'añän. ¹⁰ Pǝñ jim tägǝǝby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduñ pioo'xaañnä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a naaxwiimbä hänajty tǝǝ yhädiuumǝbädǝǝyän. ¹¹ Tsǝgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäböjcm; jaduñ hajxy hoy ndägǝyyämät maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixǝyyämät nebiä jecyjiäya'ay hajxy ji-atcǝyyän. Cab hajxy miäböjcy, paady hajxy jim quia'a tägǝyy maa ja'a poo'xtaactän.

¹² Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduñ. Mäjaamǝǝdnä je'eduñ. Ja'a Dios hajxy xyajcähǝ'cäm ja'a miädi-a'agyhaam pǝ nmǝǝdhajtäm ja'a howyiinmahñdy hajxy, pǝ caj. ¹³ Caj tii hayu'üch hamee'ch mnä'ägädä túnät. Tsipcǝxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhajtäm hajxy nägǝxiä xyhixyhajtäm neby hajxy njäya'ayhajtäm pǝ hoy, pǝ ca'a hoy. Pǝ cab hajxy hoy njäya'ayhajtäm, mänitä Dios hajxy haxǝǝgtuum xpiaä'agáañäm.

¹⁴ Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tǝǝ jim quioody Dioswiinduum. Jim hǝjts xñähgapxtúutäm. Paady, tsǝgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot panǝcxäm. Cabä wiinghäna'c hajxy pǝñ xñähgapxtúutäm jim Dioswiinduum. ¹⁵ Najuǝǝbiä Jesucristo neby hajxy yaa ndsaachpǝjcm hädaa yaabä naaxwiin. Hiç, tǝǝ je'e yaa jäya'ayhaty neby hǝjts yaa njäya'ayhajtäm. Tǝǝ jia yajtägoyya'añii ja'a mǝjcu'ugóngäm, neby hǝjts xjia wi'i yajtägoyyáañämbä. Pero cabä Jesu-

cristo mänaa tiu'udägoy. ¹⁶ Tsǝgä Dios hajxy pa'yáaxäm hamuumdu'joot. Xchójcäm Dios hajxy. Miǝǝdhajpiä hojioot je'eduñ maa hǝjtshajtäm. Xpiuh-béjtäm hajxy jaduñ coo hǝjts tii nyajmaajiäjtämät.

5 Ja'a teedywiindsǝñhajxy, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a judios chajtǝjcm-hajxiän, jaduñ hajxy piä-da'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtú'udät maa ja'a Diosän, mǝǝd coo hajxy cǝxiä quiuyoxǝ'ǝwät, mǝǝd coo animal hajxy yǝxät, weenä cu'ug ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'açh quiuhwa'açh, ² mǝǝd weenä yhamdsoo pojpä yhamdsoo cädieey ñähwaatsnä. Hiç, jäya'ayhajp ja'a teedyhajxy neby hǝjtshajtäm. Jimä piojpä quiädieeyhajxy je'ebä. Paady hajxy mee'xieemy miägapy yhane'emy pǝnjaty ca'a najuǝǝby, pǝnjaty tu'udägoyby.

⁴ Cabä teedyhajxy hamdsoo nibiäda'agyii. Dios hajxy jaduñ pädaacp nebiä Aarón jecy piädaacän. ⁵ Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiädaacä nebiä teedywiindsǝñän. Ja'a Dios jaduñ pädaac. Jaduñhä Dios ja'a Jesucristo ñämaayy:

Miiçhǝch jäda'a ndehm yHuonghadaamby.

⁶ Wiingtuumä Dios jaduñ miänaañ:

Cǝjxta'axiǝǝ miiç mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän.

⁷ Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios mǝc pia'yaaxy. Jǝǝby hänajty. Miänuu'xtaac ja'a Dios coo piuhbedǝǝjät mänaa hänajty yho'oga'añän. Wyiingudsähgǝǝbiä Dios hänajty je'e, paadiä miädia'agy miädóowäxä. ⁸ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, quiudiuñä Tiedy miädia'agy coo chaaçhpǝgät. ⁹ Coo miee'xtujcy mänaa chaaçhpǝquiän, xyajnahwäatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm hajxy jaduñ pǝnjatiä miädia'agy mäböjcm. Cǝjxta'axiǝǝ hajxy hodiuum xyaghidáañäm. ¹⁰ Mänitä Dios ja'a Jesucristo piädaacy teedywiindsǝñ nebiä Melquisedec jecy tiuñän.

¹¹ Madiu'u mijts hädaaduhmbä nja wi'i yajmǝǝdmä-dia'aga'añ tsipjaty, pero caj mijts mwiinjuǝ'ǝwa'añ.

¹² Tǝǝ jiegǝǝñä mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböjtsǝoñän. Hahixǝǝby hijty jaduñ coo wiinghäna'c hajxy myajnahixǝǝñät. Pero jaduñ mijts tǝǝ mjaty nebiä naamdägǝ'ǝybän. Caj mijts ja'a Diosmädi-a'agy ja'a tsipjatypä mjada'añ. Je'enä hajxy mhabǝcyñä ja'a cajpä chipjatiä. Cahnä hoguiuhdujt hajxy mhabǝcyñä. ¹⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mänitä tsipjatypä hajxy jaduñ mwiinjuǝ'ǝwät; y coo ja'a hoguiuhdujt hajxy tehngajnä mbanǝcxät, mänit hajxy mnajuǝ'ǝwät mädyii hänajty hoguiuhdujt, mädyii hänajty haxǝǝgcuhtajty.

6 Tǝǝ mijts ja'a mädia'agy mayhooc mmädoy ja'a Jesucristocǝxpä, ja'a cajpä chipjatiä. Tǝǝ hajxy mmädoy coo ja'a mhaxǝǝgcuhtajty hajxy mnajtshixǝ'ǝwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäböǝgät. ² Mnajuǝǝby hajxy tii hajxy coo tǝǝ mnäbety, tii hajxy coo tǝǝ mgǝ'ǝniñähgabyii. Jaduñ hajxy tǝǝ mmädoy coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuyp-iǝga'añ, coo ja'a Dios ja'a haxǝǝgjäya'ayhajxy yajtsaaçhpǝga'añ cǝjxta'axiǝǝ, coo ja'a naaxwiimbä wyi-

imbida'añ. ³ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy pedyii jaac habójcäm, pø chojpiä Dios joot jaduñ.

⁴ Pønä Diosmädia'agy najtshixøøby, hoyyä Diosmädia'agy tøø jia wiinjuøñä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, hoyyä piojpä quiädieey tøø jia yajnah-wáatsäxä ja'a Jesucristäm, hoy tøø jia puhbedyijäm ja'a Dioshespíritu, hoy jia najuø'øy coo ja'a Dios ja'a miäjaa quiexa'añ, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ ñajtshixø'øwät, cab hajxy hoy miäbøgaanä. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dioshuung hajxy yagho'tägach, coo hajxy ñäxi'igy hijxwiinduum. ⁷ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, quiumaabiä Dios jaduñ.

Jaduhñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä hoñaañ. Coo tiu'uy, mänit hotyijä jaduñ tiøømbety, tijaty tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypä Dios jaduñ. ⁸ Pøn hoy ca'a cudiuumb, haxøøgtuum jaduñ ñä'ä nøcxø'øwaambä. Jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä naax ca'a hoybän, maa haagä hapy tiøømbetiän. No'py hajxy jaduñ.

⁹ Hermanodøjc, hoy mijts naamnä weenjaty tøø nja hadsähgø'øy, najjuøøbiøch jaduñ coo mijts ja'a Dios jaanç tehñ yhoj xpiuhbeda'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnahwaatsä. ¹⁰ Jaanç tehñ yhojiäya'ay ja'a Dios jaduñ. Jiahmiejchp jaduñ coo mijts hoy mgudiñ, coo mijtsä hermanodøjc tehñgajnä mbuhbety, je'eguiøxpä coo mijtsä Dios mjahmiech. ¹¹ Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy hoy mgudiñät mäduhñtiä hajxy yaa mjgyhaty hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hajxy jim mnøcxät tsajpootyp nebiä Dios hajxy tøø xñäma'ayän. ¹² Cab hajxy mnänuuxø'øwät. Jaduhñ hajxy mgudiñät nebiä jäya'ayahajxy jecy quiudiuñän, ja'a hajxy jim tøøbä ñøcxäbä tsajpootyp. Ja'a Dios jaduñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy jim ñøcxät, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy miäbøcy tehngajnä.

¹³ Jéquiänä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy: "Tøyhájthøch miäch nbuhbeda'añ. Nyajpu'uwáambiøch nyaghi'igáambiøch miäch." Hamdsoo cuhdujtcøxpä Dios jaduñ miänaañ. Hiç, caj pøn møjcuhdajt miøødä nebiä Dios miøødän. ¹⁵ Yajtøjiajtä Dios jaduñ nebiä Abraham yajwiinwaanøøyyän, je'eguiøxpä coo Abraham hänajty tehngajnä miäbøcy. ¹⁶ Ja'a Dioscøxpä jäya'ayahajxy hamuumdu'joot jaduñ waambaty miäna'añ; y coo hajxy jaduñ miäna'añ hamuumdu'joot, cab jaduñ pøn waamb miänaanä. Tødiägøøby jaduñ. ¹⁷ Paadiä Dios jaduñ miänaañ: "Tøyhájthøch tøø nyajwiinwaanøøy cooch nbuhbeda'añ", neby hajxy jaduñ ñajuø'øwät coo hajxy tøyhajt piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a wyiinmahñdy ni mänaa quia'a yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios jaduñ miänaañ.

¹⁸ Jaduhñsä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios ni mänaa quia'a høhnda'agy. Jaduhñsä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtäm coo hajxy homiänaajä xpiuhbedaanäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcämät.

¹⁹ Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Je'e jim tuumb teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuñän. Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo jim tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhñä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtämät coo hajxy jim homiänaajä xyaghidáanäm.

7 Coo ja'a Abraham ja'a reyhajxy hänajty hoy tøø yagho'ogy, mänaa hajxy hoy chiptuñän, mänitä Melquisedec hoy miøødnijijøcubaadø'øyii. Mänitä Melquisedec miänaañ cooc ja'a Dios ja'a Abraham hänajty piuhbeda'añ. Mäduhñtiä ja'a Abraham hänajty tøø piaady maa hänajty hoy tøø chiptuñän, majc-hit jaduñ piädaacy tu'cuhdujtaty. Mänitä Melquisedec piuhmooy ja'a tu'hitpä. Mejtstu'u ja'a Melquisedec hänajty tiuñ. Tøø ja'a Dios tsajpootypä hänajty piäda'agy coo tiünät teedy. Y gobiernä hänajty jim tiuumby maa ja'a cajpt xiøhatiän Salem. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hajxy jootcuyc yhyty. Jaduhñsä Melquisedec xiøø miädia'agytiägøøbiä coo hoy guioiernähaty. ³ Cab jaduñ pøn ñä'ägädä najuø'øy pønä Melquisedec tiajhajt tieedyhajt, pøn yphajht tieedyhajt. Cab jaduñ pøn ñajuø'øy mänaa myiñ mänaa quiahy, mänaa yho'cy mänaa tiägooy. Coo je'e tiuñ teedywiindsøn cøjxta'axiøø, jaduñ mäwiinäts je'e tiuñ nebiä Jesucristo tiuñän, ja'a Dios yHuung.

⁴ Cähxø'p jaduñ coo ja'a Melquisedec møjcuhdajt hänajty jiaanç tehñ miøødä, je'eguiøxpä coo piuhmooyä ja'a tu'hitpä, mäduhñtiä ja'a Abraham hänajty tøø piaady maa hänajty hoy tøø chiptuñän. Y ja'a Abrahamä, mijts mhap mijts mdeedy je'eduhñ. ⁵ Y ja'a Leví yhap yhoc-hajxiä, ja'a hajxy tuumbä teediä, jaduñ jim myiñ maa ja'a jecyquihdujtän coo hajxy piuhmo'owøjät ja'a tu'hitpä maa ja'a majc-hitcøxpän. Ja'a miägunaaxhajxy jaduñ yégäp, hoyyä Abraham hajxy quipxy jia møødhaphaty jia møødteedyhaty. ⁶ Pero ja'a Melquisedec, cabä Abraham hänajty jiuhyaty miägu'ughaty. Hawiing hänajty tiuñ teedy. Pero puhmooyä je'e ja'a tu'hitpä. Ja'a Abraham jaduñ yejc, ja'a Dios hänajty tøøbä yajwiinwaanøøyabä coo hänajty yajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ. Mänitä Melquisedec ja'a Abraham ñämaay coo ja'a Abraham hänajty piuhbeda'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Y tøyhajt jaduñ coo ja'a Melquisedec møjcuhdajt hänajty jiaanç tehñ miøødä. Cabä Abraham quihdujt hänajty miøjjä nebiä Melquisedec quihdujtän. Hiç, ja'a Melquisedec jaduñ mänaan coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbedät. ⁸ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedy jäda'anäbaadyñä, ho'p hajxy, hoyyä tu'hitpä hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpä. Haa ja'a Melquisedecä, jaanä puhmooyä je'ebä, pero cabä Diosmädia'agy miäna'añ coo tøø yho'ogy. ⁹ Hoyyä Levíhajxy hijty jia tuñ teedy, cabä quihdujthajxy hänajty miäbaady nebiä Melquisedec quihdujtän, je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpä hänajty tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edsä Levíhajxy hänajty yphajpy tieedyhajpy.

¹¹ Pero ja'a teedyhajxy, ni mänaa hajxy xquia'a yajnahwäatsämät. Paadiä Dios ja'a Cristo quiejy coo je'e tiünät teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän. Cabä tiuñ nebiä Aarónhajxy tiuñän. ¹² Coo ja'a Dios miänaañ coo ja'a Leví yhap yhoc-hajxy quia'a túunnät teedy, mänitä jecyquihdujt yajtägajtpä. ¹³ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejy, yajtägajts ja'a jecyquihdujt jaduñ, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús tiuñ

teedy, hoyyá Leví quia'a ja haphaty quia'a ja teedyhaty. ¹⁴ Hix, ja'a Judá je'e yhaphajt tieedyhajt. Y cabá Moisés waamb miänaañ coo ja'a Judá yhap yhoc-hajxy tiúnät teedy.

¹⁵ Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiä Melquisedec jecy tiuuñän, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt tøø yajtägajtsnä. ¹⁶ Paadiä Jesús piädaacä teedy coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ. Cab jaduñ yhity nebiä yaabä teedyhajxiän. ¹⁷ Jaduhñä Dios ja'a Jesús ñämaayy:

Cøjxta'axiøø miičh mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuuñän.

¹⁸ Coo ja'a Moisés ja'a jiecycyquihdujt hajxy xquia'a yajñähwáatsäm, paadiä Dios jaduñ miänaañ coo quia'a túuñät. Mänitä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajñähwáatsämät. Mänitä Jesucristo hajxy jim xwioonøcxáañäm maa ja'a Dioswiinduumän.

²⁰ Coo ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaančh tehñ tiøyhajtä. Jaduhñds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: Ja'a Dios mänaañ coo ja'a miädia'agy jiaančh tehñ tiøyhajtä; cábägä wyiinmahñdy mänaa yajtägatsa'añ: "Cøjxta'axiøø miičh mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuuñän", nõmä Dios ja'a Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä, cabä Dios waamb miänaañ. ²² Coo ja'a Jesucristo cøjxta'axiøø yhida'añ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy maas hoy xyajñähwa'adsáañäm quejee ja'a Moisés ja'a jiecycyquihdujt. Cab hajxy je'e xyajñähwáatsäm. ²³ Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy, mänit hajxy ñiguiuwichii. Paady hajxy may tøø tiuñän. ²⁴ Pero cabä Jesucristo mänaa yho'ogaañä. Cøjxta'axiøø jaduñ tiuna'añ teedy. Cabä wiinghäna'c ja'a tuuñ jaduñ yajmämähmø'øwa'añ. ²⁵ Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo yhida'añ. Hoy jiaančh yajñähwa'adsaañä pøñä jioot tsojp coo ñähgapxtu'udøøjät ja'a Jesucristäm maa ja'a Dioswiinduumän homiänaajä.

²⁶ Coo ja'a Jesucristo jaduñ tiuñ teedywiindsøn, jaančh tehñ yhoy hajxy jaduñ xñähgapxtuútäm. Ni mänaa wiinghäna'c hajxy jaduñ xquia'a nähgapxtuútäm nebiä Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpa tii cädieey ñä'ägädä møødá. Ni pøñ jaduñ quia'a mäbaady nebiä Jesúsän. Nhaagä møødhájtäm pojpa cädieey hajxy. Jimä Jesucristo yhjñä tsajpootyp; møjcuhtuñ jim miøød. ²⁷ Haa ja'a teedywiindsøñhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä animal hajxy xoxy. Jaduhñäc tyijy ja'a piojpa quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät, møødá cu'ug piojpa quiädieeyhajxy. Jayøjp hajxy xoxy ja'a yhamdsoo pojpa yhamdsoo cädieeguiøxpä. Mänit hajxy jiaac xoxy ja'a cu'ug piojpa quiädieeguiøxpä. Pero cabä Jesucristo animal mänaa xoxy. Hix, tähooc jaduñ ñiñähdujca coo yho'cy. ²⁸ Ja'a jecyquihdujt jaduñ mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy tiúnät teedywiindsøn, hoyyá pojpa cädieey hajxy jia møødá. Mänitä Dios jucy miänaañ coo ja'a Jesucristo tiúnät teedywiindsøn. Ja'a tøyhajtä Dios jaduñ yejc

coo jaduñ miänaañ. Ni mänaa ja'a Jesús pojpa cädieey quia'a møødá.

8 Hoorä, jaduñhøch tøø nmädia'agy coo ja'a Jesucristo hajxy jim xñähgapxtuútäm tsajpootyp. Jim jaduñ tiuñ teedywiindsøn. Hahooyhaamby jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. ² Jim tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a jäya'ayä je'e hädiuun. ³ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiinä, jaduñ hajxy piäda'agyii coo animal hajxy yoxät, coo hajxy cøxiä wiinä quiuyoxø'øwät. Jaduhñäc tyijy ja'a piojpa quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Y coo ja'a Jesucristo jim teedywiindsøn tiuñ tsajpootyp, paady jaduñ ñiñähdujca. ⁴ Coo häxøpy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin, cab häxøpy tiuñ teedywiindsøn. Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teediä, je'eds hajxy cuyoxøøby nebiä jecyquihdujt yhane'emiän. ⁵ Haa ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy tiuñänä, cab jaduñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. Coo ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc hänäjty quioja'añ, mänitä Dios ja'a Moisés ñämaayy: "Tsipecøxpä wittsajtøjc jaduñ mgójät nébiøch jim nyaghixiän tunguhduum coo mnähguipxtu'udät." ⁶ Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhtuñ coo hajxy jim xyaghidáañäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Haa hädaa hawiinjemybiä ja'a Dios yajcuhtuñcäbä, maas hoy je'eduhñ quejee ja'a Moisés jecy yéjcäbä. Paadiä Jesucristo maas hoy tiuñ teedywiindsøn quejee ja'a teedyhajxy, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy yéjcäbä, cab hajxy jaduñ xjiaty puhbéjtäm nebiä hawiinjemybiän, ja'a jäda'ahatypän.

⁷ Coo hajxy häxøpy xpiuhbéjtäm ja'a Moisés jecy jia yéjcäbä, cabä Dios ja'a hawiinjemybiä häxøpy tøø ñä'a yajcuhtuñ. ⁸ Cabä Dios ja'a jecyjiäya'ayhajxy quiu-maayy je'eguiøxpä coo hajxy hoy quia'a cudiuuñ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: Ja'a Dios jaduñ mänaamb: Abaadaamb jaduñ coochä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhtuga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty møød Judábä-naaxooty.

⁹ Maas hóyhøch jaduñ nmøødyajcuhtuga'añ quejeejøch ja'a yhap ja'a tieedyhajxy nmøødyajcuhtuñcän mänájøch hajxy jim hoy nwoobädsømiän Egiptonaaxooty.

Cab hajxy hoy ñä'a cudiuuñ nébiøch nja yajcuhtuñquiän.

Páadyhøch hajxy jaduhyä nnä'a nähgueecnä, nõmä Dios miänaañ.

¹⁰ Coo jaduñ yhabáadät, mänitøchä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhtuga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty, nõmä Dios miänaañ.

Nyajñähixø'øwáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy hamuumdu'joot jaduñ wyiinjuø'øwät.

Mänitøch hajxy jaančh tehñ yhoy xwyiingudsähgø'øwa'añ.

Høøch hajxy ngu'ughadáañäp.

¹¹ Nägøxiøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaañä ñämajñäbetiä.

Haagä mäbøgaamb hajxy jaduħņ.

¹² Nyajñahwa'adsaanäböch ja'a piojpa quiädieey hajxy. Cábøchä piojpa quiädieeyhajxy mänaa njahmied-säänänä.

¹³ Coo ja'a Dios miäna'añ coo ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, jaduħņ miänaambä coo ja'a jecypiä quia'a tsoobaatnä, coo quia'a tunaanä.

9 Jaduħņä jecyquihdujt myiimbä mädyii ja'a jäya'ayhajxy quiudiünäp maa ja'a chajtøjc-hajxiän. ² Jaduħñdsä wittsajtøjc hajxy jecy yhädiuun. Coo ja'a wit hajxy yaghadøødiujcy, metscä cuarto jaduħņ hoy miähmø'øy. Tu'nax hoy mõj miähmø'øy; ja'a cujpa muutsc hoy miähmø'øy. Ja'a cuarto mõjpa, je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc"; jiibiä ceratoyøhñdy hajxy yaghijty mõøä meexä maa ja'a cunuu'xychajcaagy hajxy hänajty yujcoñän. Ja'a cuarto muutspä, je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc maa ja'a Dios yhäña'ayän." ⁴ Ja'a orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom hajxy hänajty jioquiän, mõøä cuhdujtcaj; oronähwopy hänajty je'e. Jiiby cajäjooty ja'a orotu'ts yhiyty maa ja'a manä hajxy hänajty yaghitiän. Ja'a manä, je'edsä tsajcaagy hänajty xiøhaty ja'a Dios jecy quiéjxäbä. Jiibiä Aarón ja'a quiuhdajt yhiipä ja'a jecy wäämäbä. Jiibiä tsaa yhiipä maa ja'a Dios ja'a cuhdujt jecy yuugjahyyän. ⁵ Cajänähgøxpä querubín yahädiuunxayhajxy yhiyty "maa ja'a Dios yhäña'ayän." Jimä quieecthajxy quiäjøjna'ay "maa ja'a Dios pojpa cädieey miee'xiän." Cábøch ngapxtøwa'añ nebiaty hädaaduhmbä hijty tiuñ.

⁶ Coo ja'a wittsajtøjc hajxy hänajty tøø quiojnä, mänitä teedyhajxy jiiby tiägøøchohñnä maa ja'a mõj-cunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy jabom-jabom tiuunä.

⁷ Pero jiiby maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän, jagooyä teedywiindsøn hijty jiiby tiägø'øy. Tähoøquiä hajxy hijty jiiby tiägø'øy ja'a tu'ugjomøjtpä. Coo hajxy hänajty jiiby tiägø'øwa'añ, jayøjpa animal hajxy hijty yagho'ogy. Mänitä animalnø'ty hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxø'øy muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpa quiädieeguiøxpähajxy, mõøä cu'ugä piojpa quiädieeguiøxpähajxy.

⁸ Jaduħņä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøyyäm coo hajxy hoy nga'a tägøøyyämät maa ja'a Dioswiinduumän mäduhñtiä ja'a jecyquihdujt hajxy yajtuññä.

⁹ Jaduħņ hajxy jäda'anäbaadyñä nhjttäm. Je'enä animal hajxy yoxy; je'enä hajxy cøxiä wiinä quiuyoxø'øy. Paady hajxy jaduħņ quiuhdujthatyñä, jadúhñäc tyijy ja'a Dios jiaanč tehñ quiumay. Cab hajxy jaduħņ ñähwa'ačh quiuhwa'ačh, hoy hajxy jaduħņ jia cuhdujthatyñä. ¹⁰ Jagooyä ja'a quiuhdujthajxy yhane'emy tijaty hajxy quiáyap yhu'ugäp, neby hajxy ñibiuj ñijie'edsøjät, neby hajxy yaa jiäya'ayhadät hädaa yaabä naaxwiin. Pero yø'ø cuhdujt jaduħmbä, cab jaduħņ tiuunä. Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhdujnä, mädyii jaduħņ tunaamb.

¹¹ Mänitä Jesucristo hajxy hoy xjiaanč tehñ yajñähwáatsäm. Jaaya'ay jaduħņ túuñnäp teedywiindsøn jim tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc jaanč tehñ yhoybän. Ca'a jiäya'ayä hajxy hädiuun hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹² Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiindu-

umän ja'a tähoøtagø'øyyä. Hamdsoo hänajty tøø ñiñähdugyii coo højts hänajty xñähho'tu'udäänäm. Cabä tii nø'ty quiuyoxøyy maa ja'a yaabä tsajtøjcän nebiä yaabä teedyhajxy quiuhdujthatiän coo chivo hajxy yoxy, coo waj hajxy yoxy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim nhidäänäm Dioswiinduum cøjxta'axiøø. ¹³ Jaduħņä jäya'ayhajxy quiuhdujthaty, coo hajxy yho'ogø'øy, mänitä chivonø'ty wajnø'ty hajxy yajniñähxänicxyii. Mänitä wajcujaam hajxy yajniñähwøjyii, ja'a hajxy hänajty tøø ñäno'ogø'øyäbä maa ja'a altarän. Jaduħņ hajxy ñiyajñähwa'ačhii. ¹⁴ Hoorä, ja'a chivonø'ty, ja'a wajnø'ty, cabä pojpa cädieey mänaa yajñähwa'ačh. Ja'a Jesucristo hajxy jaduħņ xyajñähwáatsäm mänaa hajxy xñähho'túutäm. Cabä Jesucristo tii pojpa cädieey miøøä. Cab jaduħņ mänaa yho'ogaanä. Hamdsoo jim ñiñähdujca maa ja'a Dioswiinduumän. Jaduħņä nhaxøøgcuhdujt hajxy xyajñähwáatsäm, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduħņ maas hoy nmäbøjcämät.

¹⁵ Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, pønjetiä Dios jaduħņ wyiimbiiw. Xyajñähwáatsäm ja'a nbojpa ngädieey hajxy nebiaty hajxy tøø njäya'ayhajtäm maa ja'a jecypiä yhiitiän. Y jim hajxy xyajñøcxäänäm tsajpootyp nebiä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm.

¹⁶ Homiädyii testamentänoquiä, cahnä tiuunpaadyñä, jugyhajpnä jaaya'ay jaduħņ. Coonä yhö'ogät, mänitnä ja'a nocy tiuunpaada'añ. ¹⁸ Paadiä Dios jaduħņ miänaañ coo animal hajxy yóxät, mänaa ja'a jayøbhajtpä yajcuhduquiän. ¹⁹ Coo ja'a Moisés ja'a cu'ugä jecyquihdujt hänajty tøø quiøxy mo'oy, mänitä wajhuung vojxy mõøä chivohuung. Mänitä ñø'ty hoy ñøødemøøyyä. Mänitä tsaptsmeegpøjt hoy piäda'agy nõ'ñøøjooty mõøä hisopohaa'x. Mänitä cu'ug ja'a nõ'ñøø yajñähxänicxy mõøä jecyquihdujttsaa.

²⁰ Mänitä Moisés miänaañ: "Haa hädaa nõ'tiä, hijxtahñd hädaaduhñ coo mijtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy." ²¹ Mänitä Moisés ja'a wittsajtøjc ja'a nõ'ñøø hoy yajñähxänicxpä mõød tijaty hajxy jiiby yajtuumbä mänaa ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øyän.

²² Jaduħņä jecyquihdujt hijty yhane'emy cooc cøxiä ñähwa'ačhii nõ'tyhaam. Coogä animal hajxy quia'a yóxät, cábägä piojpa quiädieey hajxy ñä'a nähwá'adsät.

²³ Haa ja'a wittsajtøjc hädaa yaabä naaxwiimbä, mõød tijaty jiiby hijp tsajtøgootiä, animalnø'tyhaamä Moisés yajñähwaach. Pero højtshajtäm, ni mänaa ja'a animalnø'ty hajxy xquia'a yajñähwáatsämät. Paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduħņ hajxy nnähwáatsäm. ²⁴ Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiinduumän. Jim hajxy xñähgapxtúutäm. Ca'a yhädaa yaabä tsajtøgootiä tiägøøyy. Haa ja'a tsajtøjc yaabä, cab jaduħņ tiehñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. ²⁵ Haa ja'a teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiimbä, jomøjt-jomøjt jiiby tiägø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiä animalnø'ty nøcxy quiuyoxø'øy. Pero ja'a Jesucristo, tähoøquiä yho'cy. Cabä Dios jaduħņ miänaañ coo mayhooc yhö'ogät. Coo

yhabaaty, mänitá Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieeyháltäm. ²⁷ Ja'a Dios hajxy xquiunúu'xám xpiadáacám coo hõjts tähooquiä nho'ogáañäm. Mänitá Dios hajxy xyajtøyhajtyegáañäm. ²⁸ Jaanä tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämbä ja'a nbojpa ngädieeyháltäm. Tähooocyajnáhwa'achä hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Coo jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jim xyajncxáañänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hánajty jaduñ jii jøbhiixp.

10 Haa ja'a jecyquihdujt, hijxtahñd hánajty jaduñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hánajty xñähho'tu'udáañäm. Nebiä jecyquihdujt hánajty yhane'emiän, jomõjt-jomõjtä animal hajxy jia xoxy. Pero ni pøn hánajty quia'a nähwa'açh quia'a cuhwa'açh, pønjaty hánajty ja wi'i tiägø'øwáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. ² Coo hajxy häxøpy tøø jiaançh nähwa'açh tøø jiaançh cuhwa'açh ja'a piojpa quiädieey hajxy, cabä animal hajxy häxøpy vojxnä. Tähooquiä hajxy jaduñ cu vojxy, mänit jaduñ cu yhoxyøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøøyy coo pojpa cädieey hajxy quia'a møødänä. ³ Pero coo animal hajxy hánajty jaduñ xoxyñä jomõjt-jomõjt, ñajuøøby hajxy hánajty jaduñ coo pojpa cädieey hajxy miøødä. ⁴ Hiç, ni mänaa ja'a wajnø'ty ja'a chivonø'ty ja'a pojpa cädieey quia'a yajnähwa'açh quia'a yajcuhwa'açh.

⁵ Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hánajty jaduñ yaa tøø quiäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin: Caj miich mjoot jaduñ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät.

Páadyhøch miich yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin cooçh yaa njäya'ayhädät, nébiøchä jäya'ayhajxy jaduñ yaa nnähho'tú'udät.

⁶ Caj miich mjoot jaduñ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñó'ogät.

Paadiä animal hajxy xoxy, nähwaatspä piojpa quiädieeyhajxy jaduñ.

⁷ Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhøch jaduñ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän, neby jaduñ jim myiñän cujaay maa miich mmädi-a'aguiän ja'a høøçhcøxpä”, nømä Cristo ja'a Dios ñämaayy. ⁸ Jayøjpä Cristo miäna'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsoçy coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojpa quiädieey hajxy jaduñ yajnáhwaatsäp yajcuhwáatsäp. Høyyä jecyquihdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduñ quiumay. ⁹ Jaduñ miänáangombä: “Teedy, páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän.” Jaduñ miädia'agytiägø'y coo ja'a Cristo hánajty jaduñ yhane'ema'añ coo animal hajxy quia'a yóxnät, nebiä Tieedy miädia'agy jaduñ quiudiúnät. ¹⁰ Høyyä Jesucristo ja'a Tieedy miädia'agy jiaançh cudiuunä coo hõjts jaduñ tähooquiä xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Jaduñä jecyquihdujt hijty yhane'emy coo ja'a teediä animal hajxy jabom-jabom wyi'i yóxät. Hoy ha-

jxy jaduñ jia cudiuunä, cab hajxy jaduñ ñä'ägädä nähwaach ñä'ägädä cuhwaach. ¹² Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieey hajxy hánajty tøø xñähho'túutäm tähooquiä, mänit hoy yhäñaaguiäda'agy maa ja'a Dios yhaooyhaampiän. ¹³ Jim jaduñ yhahixy coo ja'a miädsiphajxy quia'a mäjäda'aga'añ. ¹⁴ Tähooquiä hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsänä. ¹⁵ Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødháltäm coo tiøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshøspiritu jaduñ miänaambä maa jaduñ cujaay myiñän:

¹⁶ Coo jaduñ yhabáadät, mänitøch hajxy nmøødyajcuhduga'añ, nømä Dios miäna'añ:

Nyajnáhixø'øwáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy jaduñ hamuumdu'joot wyiinjuø'øwät.

¹⁷ Mänit miänáangombä:

Cábøçhä piojpa quiädieeyhajxy mänaa njahmied-sáañänä.

¹⁸ Jaduñds je'e, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieey hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsänä tähooquiä. Høyyä animal hajxy jia xoxyñä, cab jaduñ choobaatnä.

¹⁹ Hermanodøjc, maa ja'a jecyquihdujt myiñän, cabä cuhdujt pøn miøødä coo jiiby tiägø'øwät maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim hoy ndägø'øwáañänä maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø hajxy xyajnáhwaats tøø hajxy xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyháltäm. ²¹ Je'eds hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. ²² Entonces, tsøg hajxy jim tægøøyyäm Dioswiinduum. Tsøgä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mábøjcäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødháltäm coo hajxy jim ndägøøyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduñä nbojpa ngädieey hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ²³ Tsøgä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mábøjcäm. Cab hajxy nnajtshixøøyyämät. Nmøødháltäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñ coo ja'a Dios hajxy xmio'owáañäm nebiaty hajxy tøø xyajwiin-waønøøyyäm coo hajxy cøxiä wiinä xmio'owáañäm.

²⁴ Tsøg hajxy niguiapxwiñäm neby hajxy maas hoy ngudiúnämät. ²⁵ Jaduñ hajxy nyajnuøøyyäm coo miäwiingoönä coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Paady, tsøg hajxy nijiootcapxmøcøjçäm. Tehngajnä hajxy nhamugøøyyämät ja'a Dioscøxpä. Näje'e hajxy, cab hajxy jaduñ ñä'ägädä mejtsnä. Cabä quiuhdujthajxy jaduñ yhoyyä.

²⁶ Coo hajxy tehngajnä haxøøg nwädjítämät, høyyä tøyhajt hajxy tøø nja wiinjuøøyyäm, cabä nbojpa ngädieey hajxy jaduñ ñä'ägädä nähwáatsämät. ²⁷ Haxøøgtuumä Dios hajxy jaduñ xpiadáacämät maa ja'a jøøn tiøyyän, maa ja'a Dios miädsiphajxy yhiitiän. Höçhähgøøñä jaduñ jiiby. ²⁸ Pøn jaduñ ca'a cudiuumb nebiä Moisés ja'a jecyquihdujt yhane'emiän, pø tøø testigohajxy jaduñ yhixy mejtstägøøgä, tsipcøxp jaduñ yagho'oga'añii. ²⁹ Maas hanaxiä hajxy jaduñ

quiumädowaanä pønjaty ja'a Dioshespíritu jaduhñ haxøøg nänøømb, ja'a mayhajt tuumbä, pønjatiä Dioshuung jaduhñ xøøghajp, pønjatiä ñø'ty jaduhñ häyoowhíjxäp, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia näh-ho'túutäm, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia yajnähwaats tøø xjia yajcuhwáatsäm. ³⁰ Tøyhajtä Dios jaduhñ miänaañ: "Høøch jaduhñ nyaghawiimbidaamby." Chaadsä Diosmädia'agy miänáañgumbä: "Dios quiu'ug jaduhñ yajcumädowaamby." ³¹ Hoçhähgøøñä jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädowämät; je'eduhñ jugyhajp çøjxta'axiøø.

³² Naxy hajxy mdehñ jiahmiédsät nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy mmädoodsohñän. Hamuumdu'joot hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy hänajty mja tsaachpøcy hoyhoy. ³³ Näje'e hajxy myaghäyoowhijxy cu'ughagujc. Y mjootcapxmøcpøjpy hajxy hänajty pønjaty hänajty jaduhñ häyoowhíjxäp. ³⁴ Y mnäxuu'chp hajxy hänajty pønjaty hänajty tsumyçhänäaby. Mxoonädaacp hajxy hänajty, hoy hajxy çøxiä wiinä xjia pøjcä. Mnajuøøby hajxy hänajty coo hajxy jim mhida'añ tsajpootyp çøjxta'axiøø. ³⁵ Entonces, cab hajxy tii mdájät mmáyät; tehngajnä hajxy mmäbøgät coo ja'a Dios hajxy xy-hixyñä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo hajxy nøcxxy jim mhidaañnä tsajpootyp. ³⁶ Naxy hajxy mdehñ miee'x-túgät, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy mgudiünät. Jaduhñ hajxy mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xmio'owáañäm. ³⁷ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ pønä Dios jaduhñ quiexaamby.

³⁸ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiumb, miäbøjpy je'eduhñ tehngajnä.

Pero coo ñajtshixø'øwät, cabä Dios quiumayaañnä.

³⁹ Pero højtshájtäm, cab hajxy mänaa nnajtshixø'owáañäm. Tehngajnä hajxy nmäbøjcäm. Paadiä Dios hajxy xyhuuc yajnähwa'adsáañäm. Cab hajxy xyajcumädowáañäm.

11 Coo hajxy nmäbøjcäm, mänitä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbaadääñäm mädyijaty hajxy njøbhíjxäm, hoy je'eduhñ quia'a ja cähxø'øgyñä. ² Ja'a jecyjia'ayhajxy, coo hajxy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy.

³ Coo hajxy nmäbøjcäm, jaduhñ hajxy nyajna-juøøyyäm coo ja'a Dios ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a miädia'agyhaam, møødä madsa'a, møødä po'o, møødä xøø.

⁴ Coo ja'a Abel jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Hix, hoyyä Abel quiudiuuñ coo animal yojxy ja'a Diosçøxpä. Ja'a Caín, caj quiumaayyä je'eguiøxpä coo hänajty quia'a mäbøcy. Hix, cabä animal yojxy. Hoy jaduhñ coo ja'a Abel hajxy nbahíjxämät, hoy jecy jia yagho'cä. Hix, miäbøjcy ja'a Abel.

⁵ Coo ja'a Enoc jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Cabä Enoc ñä'ä ho'cy. Jaduhyyä Dios yajnøcxxy tsajpootyp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁶ Coo hajxy nga'a mäbøjcämät, cabä Dios hajxy xquiumáayyämät. Tsipcøxp hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Y jaduhñ hajxy

nmäbøjcämät coo ja'a Dios piuhbeda'añ pønä Dios wiingudsähgø'øwaamby.

⁷ Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñämaayy coo ja'a nøøgomdägoy ja'a naaxwiin hänajty quiøxy wiiny-eegø'øwa'añ, mänitä Noé ja'a Dios miädia'agy jaduhñ quiudiuuñä, hoyyä nøøgomdägoy hänajty quia'a ja cähxø'øgyñä. Mänitä barco cruundä yhädiuuñ. Jiibiä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduhñ miäbøjcy, paadiä Dios jiaanç tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghäna'c-hajxy, cab hajxy miäbøjcy. Paady hajxy çøjx quiuhdägoy.

⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy coo jim chónat ñaaxooty, coo jäguemnaax ñøcxät maa ja'a Dios ja'a Abraham yajnähdiijän coo chänaadi-aacpögät, miäbøjcy ja'a Abraham jaduhñ. Mänit jim jiaanç tsohñä ñaaxooty. Nä'ä nägoobä ñä'ä tu'ubøjñä. Cab hänajty ñajuø'øyy maa ñøcxät. ⁹ Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hänajty tøø yajnähdiijän, cab hajxy tiehñ chänaadiaacpøjcy, je'eguiøxpä coo hänajty jiäya'añaxootiä. Wittøgooty hajxy hänajty chäna'ay. Pero miäbøjpiä Abrahamhajxy hänajty coo ja'a naax hajxy hänajty mio'owa'añii, neby hajxy hänajty tøø yajwiinwaanøøyyijän ja'a Diósäm. Jaduhñä Abraham yhuung Isaac ñämáayyabä møødä yhoc-huung Jacob. ¹⁰ Hix, ñajuøøbiä Abrahamhajxy hänajty coo hajxy hänajty jim ñøcxa'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hänajty tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyä.

¹¹ Jaanä jaduhñä Sara jecy miäbøjpä. Tøø hänajty miäjaanä mänaa ja'a Dios hoy piuhbetiän coo maaxhuung piäadät. Y jaanç huungpaat ja'a Sara jaduhñ je'eguiøxpä coo miäbøjcy nebiä Dios hänajty tøø yajwiinwaanøøyyän. ¹² Y ja'a Abrahamä, hoy hänajty tøø jia mäjaanä, møjjøøyy mayøøyy je'eduhñ. Tøø ja'a yhap yhoc-hajxy jaduhñ jiaanç tehñ miayøøñä. Cab hajxy jaduhñ hoy yajmäçhowa'añ. Jaduhñ hajxy miayyä nebiä madsa'ajän, nebiä tsabiu'ujän.

¹³ Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnä hajxy hänajty quiøxy paadyñä mädyijatiä Dios hänajty tøø yajwiinwaanøøyy. Pero miäbøjcy hajxy jaduhñ. Ñajuøøby hajxy hänajty coo hajxy hänajty jim ñøcxa'añ tsajpootyp. Paady hajxy xioondaacy. Ñajuøøby hajxy hänajty coo hajxy hänajty nä'ä nägoobä wiädityñä. ¹⁴ Pønjaty jaduhñ wädiijp, cahnä tsänaadiaact hajxy piaadyñä.

¹⁵ Coo ja'a jioothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñøcxtägajch hajxy je'e maa hajxy hänajty tøø yhuuc tsohmbän. ¹⁶ Pero jimä jioot hajxy hänajty hamuumdu'joot tøø piäda'agy tsajpootyp maa ja'a chänaadi-aacthajxy hänajty tøø yahixøøyyäxän. Ja'a Dios jaduhñ hahixøøyy. Cabä Dios miädsähdiuuñ ja'a Abrahamhajxy.

¹⁷ Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä, miäbøgaambiä Abraham hänajty je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hänajty jia tu'uquiiä, hoyyä Dios hänajty tøø jia mäna'añ: "Møjjø'øwaamby mayø'øwaamby miiç mhuung ja'a Isaac-hajpä." Ñä'ä joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ pø jiaanç cudiumaamby hänajty jaduhñ. ¹⁹ Miäbøjpiä Abraham hänaj-

ty coo ja'a yhuung hänajty yagjujyipiogáanäxä ja'a Diósäm. Mänitä Dios miänáangombä coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogät. Jадuhñ mäwíinäts ja'a Isaac hoy jiaty nebiä jadähooç tøø jiuujyipiøquiäbän.

²⁰ Coo ja'a Isaac miäbøjcy, paadiä Jacob ñämaayy møødä Esaú coo ja'a hoybä ja'a weenbä hajxy pi-aada'añ. ²¹ Coo ja'a Jacob miäbøjcy, paadiä yhoc-hu-unghajxy ñämaayy coo ja'a hoybä weenbä hajxy pi-aada'añ. Ja'a José yhuunghajxy je'e. Mänitä Jacob ja'a Dios wyiingudsähgøøyy. Cuhdajtcøxp hänajty ñigu-ihhdijyii. Ho'ogáanäp hänajty je'eduhñ. ²² Coo ja'a José miäbøjcy, ñajuøøyy jадuhñ coo yhap yhoc-hajxy hänajty jim cujegy choona'añ Egiptonaaxooty. Paady jадuhñ yhanehmy coo ja'a piäjc miänøcxaät. Ho'ogáanäp hänajty je'ebä.

²³ Coo ja'a Moisés myiñguiahy jaančh tehñ yajxón, yu'uch hajxy yaghihty tägøøgpø'o. Hix, tøø ja'a gobiernä hänajty hoy yhanemy coo ja'a pigäna'c-huung-hajxy quiøxy yagho'ogøjät ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Moisés tiaj tiedy, cabä gobiernä hajxy hänajty chähgøøyy. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy hänajty. ²⁴ Coo ja'a Moisés miøjøøñä, miäbøjcy je'ebä. Cabä gobiernä hänajty tiedyhaphadaañä, ja'a hänajty jim tum-bä Egiptonaaxooty. ²⁵ Hamdsoo jадuhñ miänaañ coo ween yhäyoowhixyii møødä Dios quiu'ughajxy näguipy. Cab hänajty jim miähmøøwaañä maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyi'i tiuñän. Cab hajxy hänajty ñajuøøyy coo hajxy hänajty jejcy quia'a xoonäda-gaanä. ²⁶ Cabä Moisés ja'a jioot jim piädaacnä maa ja'a xädø'øñän jim Egiptonaaxooty. Maas jootcujc hänajty ñijjäwøøyyänä coo yhäyoowhixøjät ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Dios hänajty quiexaambiä. Ñajuøøby hänajty jадuhñ coo ja'a hoybä weenbä mio'owa'añijäm ja'a Diósäm. ²⁷ Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paady jim chohñnä Egiptonaaxooty. Hoyy ä gobiernä hänajty jia jootma'ady, cabä Moisés ñä'ägädä tsähgøøyy. Tähoocut'uubøquiä ja'a Moisés tiu'ubøjnä. Ja'a Diosmädia'agy hänajty miäbøjpy, hoyy ä Dios mänaa quia'a ja hixyii.

²⁸ Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paadiä pascuaxøø yagjajtä. Jадuhñ yhanehmy coo ja'a tøghagø'øw nø'ty hajxy yajwiinxänicxø'øwät, nebiä judíos quiobhuunghajxy quia'a yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Dios ja'a mioonsä tsajpootypä tu'ug quejx coo ja'a quiobhuunghajxy yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä, pønjatia nø'ty hänajty tøø quia'a yajwiinxänicxø'øyy ja'a tøghagø'øw. ²⁹ Coo judíosahajxy jадuhñ miäbøjcy, mänitä Dios ja'a Tsapsmejy cujcy yaghawaach maa hajxy jадuhñ ñaxø'øwät tø'ødstum. Mänitä Egiptobä-jäya'ayhajxy hoy jia panaxaam-bä. Mänitä Dios ja'a nøø hoy jaytu'ugmújcombä. Cøjxä Egiptobä-jäya'ayhajxy ñøøho'ogø'øyy.

³⁰ Coo ja'a judíosahajxy miäbøjcy, paadiä cajpt hajxy juxtucj-hooc jiuhyohwiädijty ja'a xøhajpä Jericó. Mänitä tsaamuučh piuumnä. Je'e hänajty curaahajp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayhajxy jilby yho'nä, ja'a hajxy hänajty ca'a mabøjpä. Coo ja'a quixy Rahab miäbøjcy, hoy hänajty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady

jадuhñ quia'a ho'cy, je'eguiøxpä coo ja'a judíos hänajty tøø yu'uch, ja'a hajxy hänajty wädijpä hixøøbiä woodsøøbiä.

³² Coo cu ñäbaadøøyy, cu nmädiäacyhöch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefté, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quiuguexyhajxy. ³³ Coo hajxy miäbøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaax hajxy hoy miämähmøøyyänä; paady hajxy hoy guiobiernähajty; paadiä Dios hajxy xpiuhbétäm nebiaty hajxy hänajty tøø xyajwiinwaañøøyyäm; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; ³⁴ paady hajxy quia'a tooyy møjjøonhaajiooty; paady hajxy quia'a cuhbujxä. Ja'a häna'c-hajxy ca'a møcpä, mänitä mäjaa hajxy piaaty mänaa hajxy hänajty chiptuna'añän. Cabä miädsip hajxy yajmäjädaacy, hoyy ä miädsiphajxy hänajty jia nämayyä. Nä'ägä yajpöc hajxy je'e. ³⁵ Jii ja'a to'oxiøjc-hajxy hänajty näje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiuujyipiøjcy.

Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yajcud-saačhtiuøøyyä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a nä'ägädä najtshixø'øw'aañ, mänit hajxy yaghó'cänä. Tøø hajxy hänajty ñajuøøyy coo hajxy jiuujyipiøga'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ tsajpootyp. ³⁶ Näje'e hajxy wyiinwohñä wiobho'cä. Höxtä yajcud-sumøøyyä hajxy näje'e cø'øxoch. ³⁷ Näje'e hajxy quiuhga'tsä, näje'e hajxy jiøø'wa'xä, näje'e hajxy quiuhbujxä. Jim hajxy hänajty näje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstum, tunjooty. Jim hajxy hänajty näje'e chäna'ay tsajjutjooty. Cabä howyit hajxy hänajty miøødä. Meeghac chivohac hajxy hänajty wyithajpy. Jaguiay hajxy hänajty yhity. Xøøghajtáp hajxy hänajty, häyoowhixpäp hajxy hänajty. Paady hajxy hänajty jадuhñ jiaty yhabety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøjcy. Jaančh tehñ quiuämäyyäp hajxy hänajty ja'a Diósäm. Cabä Dios jадuhñ quiuamay pøn ca'a mabøjpy. ³⁹ Hoy hajxy jia cumaayyä, cab hajxy miooyyä mädyijatiä Dios hänajty tøø yajwiinwaañø'øyy. ⁴⁰ Jäguemä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'owáanäm. Paadiä jecyiäya'ayhajxy quia'a tsoj mooyyä, näguipxiä Dios hajxy jадuhñ xmio'owáanäm møødä jecyiäya'ayhajxy.

12 Tsögä jecyiäya'ay hajxy jадuhñ pahíjxäm nebiä Diosmädia'agy hajxy miäbøjquiän. Tsögä haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsögä nhamdsoo cuhdujt hajxy høxhíjxäm. Je'eduhñ wiingtuum xjia wi'i wioonøcxañäm. Tsög hajxy tehngajnä cudiúunäm nebiä Dios hajxy xyhanéhäm. ² Tsögä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot pahíjxäm. Jaaya'ay hajxy xyaj-nähixøøyyäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmabøjcamät. Höchähdiuunñä ja'a Jesús mähdiøjc jадuhñ yho'cy cruzcøxp. Pero ñajuøøby hänajty je'eduhñ coo hänajty jim nøcxy xiooñda'aga'añ tsajpootyp. Jim jадuhñ yhäñaañä maa Dios yahoooyhaampiän.

³ Tsögä Jesucristo hajxy jahmiejtstáacäm coo jiaančh tehñ chaačhpøjcy. Ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy jадuhñ jatcøøyy. Mиеe'xtujc ja'a Jesucristo jадuhñ. Tsög hajxy jадuhñ pahíjxäm; jадuhñ hajxy nga'a jootmayhajtämät. ⁴ Hoyy ä haxøøgpä hajxy xjia mädsiphajtäm,

cahnä hajxy jaduhñ xyaghó'cäm. ⁵Ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiootcapxmøcpøjcäm maa ja'a miädia'agy cu-jaay myiñän:

Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyä Dios tøø xjia ya-jcumädooy.

Hoy xjia hojy, ca'a mjootmayhaty.

⁶Miägapxyp yhanehmbiä Dios pønjaty chojpy; yajcumädooby pønjaty yhuunghajpy.

⁷Coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät, mmee'xtügäp hajxy jaduhñ. Hopiønnä yhuung yajcumädooy. ⁸Ya-jcumädoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nägøxiä; y pø caj mijts jaduhñ xyajcumädooy, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xquia'a huunghaty. ⁹Ja'a hajxy ndeedyhåjtämbä hädaa yaabä naaxwiimbä, nwiingud-såhgøøyyäm hajxy jaduhñ, hoy hajxy hijty xya-jcumädóowäm mänaa hajxy tøø nmuutsc-håjtäm. Paady hajxy hijty xyajcumädóowäm coo hajxy hijty nga'a mädia'agy miäbøjcäm. Hoorä, tsøgä nDeedy-håjtäm hajxy mädia'agy miäbøjcäm, ja'a jim tsajpootypä. Mänit hajxy jim xyaghjítämät. Paadiä Dios hajxy xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbøjcämät, nebiä hawa'adstuum hajxy jaduhñ hoy nhjítänät nebiä Dios yhitiän. ¹¹Tøyhajt hajxy ndsaaçhpøjcäm mänaa ja'a Dios hajxy xya-jcumädóowäm. Nbatäm ja'a tsaaçhpä hajxy jaduhñ. Pøn jaduhñ mäbøgaamä hamuumdu'joot, cab jaduhñ waamä miäná'anät, hoy hänajty jia tsaaçhpøcy. Maas hoy jiäya'ayhadaanä. Maas jootcuyc yhidaanä.

¹²Naxy hajxy mdehmñ fjiootcapxmøcpøgøøjëät neby hajxy jaduhñ hoy myo'oy mnáxät. ¹³Mhøxtá'awäp ja'a hodi'u hajxy, nebiä hermanodøjc hajxy jaduhñ hoy xpiawadítät, neby hajxy jaduhñ quipxy xquia'a padu'udägóyyät.

¹⁴Naxy hajxy hoy mdehmñ yhidät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Hoy hajxy mjäya'ayhädät. Pøn hoy ca'a wädi-jp, cab jimñ øcxa'añ Dioswiinduum. ¹⁵Tehngajnä hajxy mnigwieendähadóøjëät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Coo pøn jaduhñ tiu'udägóyyät, je'e jioot ca'a tsojp coo piuhbedøøjëät ja'a Diósäm. Cab hajxy mnimiäjootma'adóøjëät. Coo hajxy Haagä jaduhñ mjaçø'øwät, pues nägøxiä hajxy jaduhñ mmá'adät.

¹⁶Cab hajxy mhaxøøgwädítät. Cabä Diosmädia'agy hajxy myaghäyø'øgät. Jaduhñä Esau jecy jiatcøøyy, coo hänajty yäho'ogyii; yajwiingubøjc ja'a ñädeedy ja'a cay. Paadiä ñädeedy hänajty miøødä, coo hänajty quiobhuungä. Mo'owáanäp hänajty jaduhñ cøxiä mäduhñtiä ja'a tieedy hänajty miädsäna'ay. ¹⁷Y coo ja'a Esau jioot hänajty chocy coo cøxiä mio'owøøjëät ja'a tiédiäm, cab tii ñä'a mooyyä, hoy jia jøøyy. Hamdsoo jaduhñ quia'a niyaghoyøøyyä.

¹⁸Ja'a Moisés hajxy, jequiän høchåhgøøñbä hajxy jimñ yhjxy miädooyy maa ja'a tunän ja'a xøhjäpä Sinaf. Ja'a pojtäxa'a hajxy yhjx møødä jøøn jimñ maa hänajty jiaanç tehñ wyiingoodsän. Mänit hajxy miädooyy nebiä jäya'ay xiu'uxiän. Mänit hajxy miädooyy coo ja'a Dios quiapxy. Höchåhgøøñä ja'a Dios quiapxy. Jaduhñä Dios yhanehmny coo hajxy hotyijatiä quiuhgå'adsät tijaty jimñ mejtsp maa ja'a tunän, hoy jia animalä. Pero

cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä Dios hajxy miänuu'xtaacy coo quia'a cápxnät. Moisés paady je'e chåhgøøñä. "Jaanç tehñ chåhgøøbiøch, paady ndsäyuy", nømä Moisés miänaañ. Pero jimñ tsajpootyp jimñ Dioswiinduum, cab jimñ yhoçhåhgøøñän. Siön jimñ xiøhaty maa ja'a Dios yhäña'ayän. Jaduhñ jimñ xiøhjäpä, ja'a Jerusalén tsajpootypä. Tøø ja'a Dios cuhdujt hajxy xmiø'oy coo hajxy mwiingudsåhgø'øwät. Milhaamä Diosmoon-såhájxy jimñ xioonä'agy Dioswiinduum. ²³Jimñ Dioshuung yhaañmähajxy tiu'ugmucy ja'a xiøhajxy tøøbä yajcujaayiijäbä. Ja'a Diósäm hajxy yajnäwaats yajcuhwaatsä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy jimñ xwyiinmahñdy-hixáanäm. ²⁴Jimñ Jesucristo hajxy xñåhgapxtúutäm nebiä Dios hajxy tøø xmiøødyajcuhdujícäm hawiinjemy. Coo ja'a Abel jecy yagho'cä, mänitä Dios yaghawiimbijty. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñåhho'túutäm, yajnäwaats xyajcuhwáatsäm ja'a Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy.

²⁵Coo ja'a jecyjiäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a mäbøjcy hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy yajcumädoowä. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy xyhamdsoo hanéhäm jimñ tsajpootyp, maas hanaxiä hajxy jaduhñ njåjtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nga'a mäbøjcämät. Entonces, tsøg hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm. ²⁶Coo ja'a Dios jecy quiapxy, mänitä naaxwiin yajtsäyuyy. Jaduhñ tøø miänäänä coo cøxiä yajtsäyuyyaanä jadåhooç møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. ²⁷Jaduhñ miädia'agytigøøy coo ja'a Dios yajcuhdågoyya'añ tijaty tøø yhädiuñ møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. Pero mädyijaty jimñ tsajpootyp, caj yajcuhdågoyya'añ. ²⁸Tsøgä Dios hajxy nämáayäm Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo hajxy jimñ xyaghidáanäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Hamuumdu'joot ja'a Dios hajxy nwiingudsåhgøøyyämät. Jaduhñ ja'a Dios hajxy xquiumáayämät. ²⁹Yajcuhdågoobiä Dios je'e tijaty jaduhñ quia'a cumaaby.

13 Tsøg hajxy hamuumdu'joot niçhojc nibi-a'håyóowäm nebiä tu'ugpuhya'aybän. ²Coo pøn miédsät maa ja'a mdøjcän, hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc hajxy mmó'owät. Näje'e hajxy tøø tiøjmo'oy ja'a Diosmoonsä tsajpootyp-tsohmä. Cab hajxy hänajty ñajuø'ø pø Dios mioonsahajxy je'e.

³Mbuhbédap hajxy ja'a jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød hajxy häyoowhíxäbä. Hix, quipxy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmøødmäbøcy.

⁴Ja'a Dios jaduhñ mänaan coo jäya'ayhajxy ñim-iøødtsäna'awøøjëät ja'adio'oxy. Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a mmägu'ughjäpä tio'oxiøjc jaduhñ mnä'ä wi'i yhäyoowhíxät, coo ja'a Dios jaduhñ xñä'ä yajcumädówät.

⁵Cabä xädø'øñ hajxy mwil'i piøcjuø'øwät. Jootcuycä xädø'øñ hajxy mmähídät, mäduhñtiä hajxy mmøødä. Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ cooc hajxy ni mänaa xquia'a nånue'egáanäm. ⁶Paady hajxy hamuumdu'joot nmänáanämät:

Ja'a Dióshøch jaduhñ xpuihbejp.

Cábøch jaduhñ pønñ ndsähgøøy, høñéjpiøch hajxy cu xjia tun.

⁷ Mbahixäp jäya'ay hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xyajnäxixø'øyäbä. Hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböjcy. Hoy hajxy jiaančh tehñ jläya'ay-hajty.

⁸ Cabä Jesucristo ja'a quiuhdujt mänaa yajtägach.

⁹ Cabä wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubögät. Coö ja'a Dios hajxy xchöjcäm, maas hoy jaduñ coö ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcmät. Näje'e hajxy ñajtsapxø'øy cooc tyijy yhamajtsä, cábac tii mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø cuhdujt jaduñmä, caj yø'ø xpiuhbédät.

¹⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadia miädia'agy hajxy jaduñ nbanöcxäm. Pero pønä jecyquiuhdujt panöcxnä, cabä cuhdujt hajxy miøødá coö ja'a Jesucristo hajxy pianöcxät. ¹¹ Jegyhajty ja'a teedy-wiindsøn animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiöjcän, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänitä animalho'ogy hajxy hijty nøcxy ño'ogy cajtpa'a. ¹² Jaanä jimä Jesús hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduñ hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhätäm. ¹³ Tsögä jecyquiuhdujt hajxy najtshixø'öyyäm. Tsögä Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot panöcxäm, hoyyá cu'ug hajxy xjia xøøghätäm. ¹⁴ Haa hädaa yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ. Pero jim njoot hajxy nbädáacäm tsajpooty. ¹⁵ Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgø'öyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Tsög hajxy tehngajnä mänánañäm coö ja'a Dios miøjjä jiaančhä.

¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehñ jläya'ayhädät. Mbuh-mó'owäp ja'a wiinghänä'c hajxy tijaty hajxy mmøøð.

Jaduñä Dios hajxy xjiaančh tehñ quiumáyät.

¹⁷ Mmäböjcpä ja'a copc-hajpä miädia'agy hajxy.

Xcwieendähajp hajxy jaduñ neby hajxy mga'a

tu'udägóyyät. Ñajuøøby hajxy coö hajxy wyiinmahñdy-hixa'añíijäm ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehñ miäbögät nebiä mgopc-hajpähajxy jaduñ yhidät jootcujc. Coö hajxy mga'a mäbögät, cab hajxy hanaajty jaduñ tøø mniyaghoyø'oyii.

¹⁸ Mdúnäbä mayhajt hajxy, pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä. Hóyhøch nwädity. Chójpjøčhä njoot coöch homiänaajä hoy nwädität. ¹⁹ Chójpjøčhä njoot jaduñ coöch jim jadähooc nnøcxtägätsät maa mijtsän. Mänuu'xta'agä Dios hajxy coöch jim ween xya-jnøcxy.

²⁰ Jootcujcä Dios hajxy xjiaančh tehñ yaghjätäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujyipiøjtägajts, ja'a nWiind-søñhätäm. Jaayá'ayäts hajxy xmiøødyajcuhdújcäm ja'a hawiinjemyguiuhdujt mänaa ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Cabä jemyguiuhdujt mänaa tiägat-saanä. Homiänaajä ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä cueendähätäm. ²¹ Weenä Dios hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy hajxy jaduñ hoy myajtúuñät, ja'a Jesucristocøxpä. Jaduñä Dios hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø tsög hajxy jaduñ mänánañäm coö ja'a Jesucristo miøjjä jiaančhä.

²² Hermanodøjc, cab hajxy mdsippädá'agät. Cáboch mijts madiu'u tøø nmägäpaxy tøø nhane'emy. ²³ Tøø ja'a hermano Timoteo yhawa'adspädsøømnä maa ja'a pujtøjcän. Coö yaa paquiä miédsät, mänitøch jim nmødhädät maa mijtsän.

²⁴ Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy ja'a høøchcøxpä møøðä hermanohajxy nägøxiä. Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts jaduñ.

²⁵ Weenä Dios hajxy jaduñ xjiaac mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Amén.

Santiago

1 Høøch xøhajp Santiago. Ja'a Diostúunghøch ndu-umby. Ja'a Jesucristo, je'e'ech nmäduumby. Hermanodøjc, mijtshajxy nyajpoo'xyp, mijts jäguemnaaxt-sohmä.

² Coö hajxy mänaa mhäyohmbaadät, cab hajxy mmäná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hijxnä. Tehngajnä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät coö hajxy xyhixy. Y coö hajxy mjaac häyohmbaadät, maas hoy hajxy mmäbøgät. Tøyhajt je'eduhñ, paady hajxy mjootcugø'øwät. ⁴ Coö hajxy maas hoy mmäbøgät, pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ mgudiünät.

⁵ Coö pøn quia'a najuø'øwät nebiä wyiinmahñdy-hädät, weenä Dios miänuu'xta'agy, mänitä wiinmahñdy mio'owøjät. Coö ja'a Dios hajxy tii nmäyujwáañämät, mänit hajxy cøxiä xmióoyämät, y cab hajxy waamb xñámáyyämät. ⁶ Ween hajxy hamuumdu'joot nmänuu'xtáacäm. Cab hajxy nmánaañämät coö hajxy xquia'a mo'owáañäm. Pøn tu'joot ca'a mabøjp, cabä jäwøhñdy tu'hityä yaghity. Jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä mejiän coö ja'a poj yagja'tsyo'oy. ⁷ Hix, mejtstu'u ja'a wiinmahñdy miøødä. Cabä tu'hityä yhity. Cab hoy wiädity. Cab tii wiinmahñdy mio'owøjät ja'a Diósäm je'eguiøxpä coö wiinmahñdy mejtstu'u miøødä.

⁹ Mädyii hermano häyoob, coö piuhbedøjät ja'a Diósäm, jootcugø'øwäp je'eduhñ. ¹⁰ Mädyii hermano mäyøø, coö ja'a mäyøøhadyiibä quia'a hajoodhájnät, nä'ägä jootcugø'øwäp je'ebä. Hix, jaduñ mäwiinäts ja'a mäyøøjäya'ayhajxy nebiä pøjjiän. Hoy ja'a pøjy jioø'øy; pero coö quiujyxioøj'øy, mänit ñii'xnä. Mänit ñähgahnä. Jaduhñdsä mäyøøjäya'ayhajxy quiuhdä-goyyaambä. Yhøxho'ogaamb by hajxy tijaty hajxy miämäyøøhajpy.

¹² Jootcuyc hajxy yhity pønjaty mee'xtujp, pønjaty ja'a møjcu'ugongä miädia'agy ca'a mabøjcäp. Pønjaty ja'a Dios jahmiejtsp, cøjxta'axioø hajxy yagjyghada'añii nebiä Dios jiuqyhatian, nebiä Dios hajxy tøø xyajwiin-waañøyyäm. ¹³ Coö ja'a mjoothajxy chógät coö hajxy haxøøg mjatcø'øwät, cab hajxy mmäná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xyagjatcø'øwa'añ. Hix, cabä Dios mänaaxøø haxøøg jiatcø'øy. Y caj mänaa miäna'añ coö hajxy haxøøg njatcø'øyyämät. ¹⁴ Ja'a mhamdsoo copc xyajtägóyyäp. ¹⁵ Hix, ja'a mhamdsoo copcooty ja'a poj pä cädieey piädsømy. Y coö pønä poj pä cädieey tehngajnä tiünät, jiiby yhäda'aga'añ haxøøgtuum.

¹⁶ Hermanodøjc, ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ¹⁷ Ja'a hoybä ja'a mäbaadpä, Dios hajxy pedyii xmióoyäm, ja'a tsajpootypä. Je'eduhñ cunuu'x ja'a jajpä ja'a tsämaambä. Cabä Dios wyiinmahñdy mänaa tiägach.

¹⁸ Hamdsoojoot ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hodiuum je'eguiøxpä coö ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, ja'a tøyhajtpä. Paady hajxy jaduñ xquiumáyyäm.

¹⁹ Hermanodøjc, homiänaajä ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäowá'anät; pero hodiägaamby hajxy mdaj mmáyät coö hajxy hánajty mgapxa'añ mmädia'aga'añ. Y cab hajxy mjootmä'adät. ²⁰ Coö hajxy njootmä'tämät, cabä Diosmädia'agy hajxy nyajtuungpáatänä. ²¹ Cøxy najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, neby hajxy madiu'u haxøøg mjatcø'øyän. Mee'xxieemy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät, ja'a hajxy tøø mmädóyyäbä. Y coö hajxy mjaançh mabøgät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

²² Mgøxy cudiünäp ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Coö hajxy mnähmädoonáxät, cab hajxy jaduñ mnä'ä yajtuunpaaady, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy myajtuunpaaady. ²³ Pønä Diosmädia'agy nähmädoon-ajxp, cab hoy quiudiuñ. Jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä jäya'ay ñiyhahijxnaxyiiän hijxtjooty. ²⁴ Paquiä jaduñ ñiyhahijxnaxyii. Pero coö wyiimbijnä, cab jahmiejtsp nebiä wyiin jioøp quiähxø'øgy. ²⁵ Pønä Diosmädia'agy tehngajnä jahmiejtsp, pøn hoy cudiuumb, jootcuyc jaduñ yhida'añ. Hix, hodiuum piäda'aga'añii je'eguiøxpä coö ja'a Diosmädia'agy miäböcy.

²⁶ Pønjaty mänaamb cooc tyijy Dios hajxy wyiingud-sähgø'øy, y nä'ä nägoodä hajxy ñä'ä capxtägoy, xiøøbä hajxy ñä'ä mäna'añ cooc tyijy Dios hajxy wyiingud-sähgø'øy. ²⁷ Coö ja'a yaamghuung hajxy mbuhbedät møødä yaamgto'oxy, coö hajxy hánajty tii yajmaajiaty, y coö hajxy haxøøg mga'a wädítät, mänit hajxy myajcähxø'øgät coö Dios hajxy mjaançh wiingudsähgø'øy.

2 Hermanodøjc, paadiä Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coö jim yhity tsajpootyp maa ja'a jajpä tsämaambä miøødän. Jaaya'ay hajxy nWiind-søñhajtäm. Cabä yhahixø'øy coö pøn mxøøghädät.

² Tsøg hajxy mädiáacäm, coö jäya'ayhajxy nämetsc miédsät maa ja'a mdsajtøjc-hajxiän, tu'ug mäyøøbä, tu'ug häyoobä, tu'cuhtdujt hajxy nämetsc mwiingud-sähgø'øwät, hoyyä mäyøøbä orocø'øjädsohñdy hánajty jia møødä, hoyyä howyt hodiucxy hánajty jia møødä. Cabä häyoobä hajxy mxøøghädät, hoyyä howyt hodiucxy hánajty quia'a ja møødä. Hoorä, coodsä häyoobä hajxy mnämä'awät: "Jii miiç huuc täna'aw", o coö hajxy mnämä'awät: "Jii miiç mhäña'awa'añ naaxwiin", y tøø ja'a mäyøøbä hoyhähäbiejt hajxy hánajty mmo'oy, myajcähxø'py hajxy jaduñ coö ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Cähxø'p jaduñ coö ja'a häyoobä hajxy tøø mga'a näxuuch.

⁵ Hermanodøjc, huuc mäadow hädaa mädia'agy hajxy. Pønjaty häyoob hädaa yaabä naaxwiin, Dios tøø ya-jnähdijy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbögät hamuumdu'joot, coo hajxy jim ñöcxät cøxp tsajpootyp. Jim hajxy ñöcx'añ nägøxiä. Pønjatia Dios tøø jahmiech tøø pia'häyoy, Dios jaduħn tøø yajwiinwaanø'øy coo hajxy jim ñöcxät. ⁶ Pero mijts, mxøøghajpy hajxy ja'a häyoobädøjc. Hoorä, ja'a mäyøødøjc-hajxy, xchaaçhtiuumb mijts jaduħn. Pawich pajäduty mijts xyajncøxy haguyc. ⁷ Ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxäp, y je'e ja'a mäyøødøjc-hajxy wyiinwohmby.

⁸ Dios mänaamb coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc mdsögät mba'häyöwät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsöquiän. Ja'a Diosmädia'agy jaduħn miimb. Bueno, pø mjaançh cudiuunäp ja'a Dios miädia'agy jaduħn, hoy jaduħn. ⁹ Pero coo ja'a häyoobädøjc hajxy mxøøghädät, haxøøg hajxy jaduħn mjäya'ayhaty. Ja'a Diosmädia'agy jaduħn mänaamb cooc yxaxøøgä.

¹⁰ Pønä ley hoy tøø jia yajtuñ, pø weeñtiä tøø tiu'udä-goy, jaançh tehñ mioj quiuyo'oyø'øy. ¹¹ Dios jaduħn mänaañ, coo ja'a mhamdsoo to'oxiøjc hänäjty jymän, cabä wiingto'oxiøjc mmøødhdät. Jaanä jaduħn miänaambä coo mga'a jäya'ay-yagho'ogät. Tsøg hajxy mänäänäm, pø tøø mjäya'ay-yagho'ogy, tøø ja'a ley jaduħn mga'a yajtuñ, hoy wiingto'oxiøjc mga'a ja møødhty. ¹² Hoy hajxy ngapx nmädiäcämät, hoy hajxy njäya'ayhätämät nebiä Jesucristo hajxy xyhanéhäm maa ja'a miädia'agy myiñän cujaay. Hix, xy-hixäänäm jaaya'ay njoot ngopc-hajtämhajxy pø hoy hajxy njaançh jäya'ayhätäm. Xpiuhbedäänämäp hajxy neby hajxy maas hoy njäya'ayhätämät. ¹³ Pønjatia jäya'ay näxuu'tsp, je'e hajxy päda'agáañäp hodium. Cab hajxy yajcumädowa'añii. Pønjatia jäya'ay ca'a näxuu'tsp, je'eds hajxy yajcumädowaañäp. Cab hajxy ñäxuu'tstägatsa'añii.

¹⁴ Hermanodøjc, näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy hajxy miäböcy hamuumdu'joot, y cab hajxy hoy wiädity, nébiäc tyijjiäda'aduħn yhuuc nä'ä nähwá'adsät. ¹⁵ Coo mijts hermano nä'ä nägoobä mnämá'awät: "Nøcx hajxy jootcuyc wädit; pägø'øw jocxwit hajxy; hoy hajxy mgay mhú'ugät", y cab hajxy hänäjty tii tøø mmo'oy, hoy hajxy hänäjty tii quia'a ja møøädä, ni wit ni tucxy, ni cay ni hu'ugy, caj mijts mguhdujt hänäjty yhooyä. ¹⁷ Coo pøn miänä'anät cooc tyijy hoy wyl'i pianøcxy, pero cabä quiuhdujt ñä'ä hóyyäbä, xiøøbä jaduħn ñä'ä mäna'añ cooc tyijy hoy pianøcxy.

¹⁸ Pero coo pøn miänä'anät: "Miiçh mahñdy hoy mbanøcxyp; høøçh, hóyhøch nguhdujt", høøçh hijx-tahnd yaghiñác pø hoy mjaançh panøcxy, hoy mga'a ja yajcähxø'øgy pø hoy mguhdujt. Høøçh, cooçh nguhdujt yhooyä, nyajcähxø'øpiøch jaduħn cooçh hoy njaançh panøcxy. ¹⁹ Miiçh mänaamb coo Dios tiu'ugä; hoy hit jaduħn coo jaduħn mmänä'anät. Pero jaduħnsä möjcu'uhajxy miänaambä y chähgøøby hajxy je'e. ²⁰ Nej, caj miiçh mnä'ägädä wiinjuø'øwa'añä, xiøøbä mja nä'ä mäna'añ coo mmäböcy, pø cabä mguhdujt ñä'ä hoyyä. ²¹ Abraham højts hijty nhaphätäm ndeedyhätäm. Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy

coo ja'a yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä. Paadiaduhñ ñämaayyä coo ja'a yhuung yóxät, nebiä Dios jaduħn wyiingudsähgø'øwät. Jiaançh cudiuanaambiä Abraham hänäjty jaduħn. Coo jiaançh ja cudiuanaañ, paady hodium piädáacänä. Cähxø'p jaduħn coo ja'a Diosmädia'agy hänäjty jiaançh mäböcy. ²³ Tøjiajtä Diosmädia'agy jaduħn nebiä myiñän cujaay: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy miäböjcä, paadiä hodium piädáacänä." Y Abraham, hamdsoo Dios miänaañ coo Abraham hänäjty miägu'ughadyii.

²⁴ Jaduħnds je'e, paadiä Dios hajxy hodium xpiädácäm coo hajxy hoguihdujt nyajtuunäm, coo hajxy hoy nmäböjcäm. ²⁵ Jaduħnä quixy Rahab yhuuc jajpä. Mänitä jäya'ayhajxy mietstaacy maa ja'a Rahab tiøjcän. Hixøøby woodsøøbiä hajxy hänäjty wiädity. Mänitä Rahab miäbuhbejty. Mänitä tu'u hajxy wiingpä yajnähxøøyyä. Paadiä Rahab piädáacänä hodium, hoyyä howyiinmahñdy hänäjty tøø quia'a ja møødhty. ²⁶ Entonces, coo hajxy nmänäänämät cooc tyijy hajxy hoy nmäböjcäm, pero cabä nguuhdujt hajxy yhojhätäm, xiøøbä hajxy nnä'ä mänäänäm coo hajxy hoy nmäböjcäm. Cab jaduħn choobaady coo hajxy nä'ä nägoobä nmänäänämät cooc tyijy hajxy hoy nmäböjcäm; høxtähmät ja'a ni'x ja'a copc coo yho'nä, cab je'e choobaatnä.

3 Hermanodøjc, ca'a hajxy mwi'i ñiwiindsønñäda'agyii. Hix, pønjaty hoy ca'a yajnähxøøby, cab hajxy quiumaya'añii ja'a Diösäm. ² Madiu'u hajxy ngapxtägóoyyäm nägøxiä. Pøn ca'a capxtägooby, ca'x-iä Diosmädia'agy jiaançh tehñ quiuidiunä. Ni nej quia'a jatcø'øy. ³ Paadiä cuaay freno hajxy nbädácäm coo hajxy ween miädia'agymiäböcy neby hajxy jaduħn hoy yó'oyät. ⁴ Jaanä jaduħnduhmbä, ja'a barcotimón, chuucpä hajxy yajmäyohby, hoy ja'a barco jia hamøjjä, hoy møc jia pabojy. ⁵ Y yø'ø haaw, hoy jia muutscä, jaduhyä jäya'ay ñä'ä jaançh tehñ miägapxtägoobiä möj may. Jaduħn mäwiinäts yø'ø haaw nebiä jøønän. Coo ja'a yuuc tiøyø'øgy, tu'lii'ty ja'a padoy chohñda'agy. Yø'ø haaw, jiaançh tehñ miøødä haxøøgpä yø'ø. Paquiä xyajtu'udägóyyät. Y ja'a möjcu'ugong, je'eds hajxy xywi'i yajcapxtägóoyyäm. ⁷ Hoñä'ä mädyii animalä hajxy hoy nyajmaaxøøyyämät, caa, muuxy, tsahñdy, møødä mejjiooty-tsänaabiä. ⁸ Pero yø'ø haaw, cab hoy miaaxø'øwa'añ. Haagä haxøøgpä jaduħn miøød. Je'eduhñ xyajtägóoyyäm maa ja'a Dioscøxpän. ⁹ Jue'e yø'ø haaw, mejtstu'u myiñ. Je'e hajxy nyajtuunäm coo ja'a Diosteedy hajxy ngapxpátäm. Jaanä je'e hajxy nyajtuunäm coo ja'a jäya'ay hajxy nnähójjäm, ja'a Dios yajmägunuu'xøøyyäbä ja'a yhEspiritu. Hermanodøjc, caj yhooyä coo hajxy mejtstu'u njäya'ayhätämät. ¹¹ Hix, maa tu'ugpä nøøgopcän, cabä nøø wiingä tægach xiee'xy. Tu'tu'uyyä ñä'ägädä xee'xy. ¹² Jaanä jaduħnduhmbä, tu'tu'uyyä piids tiøømhaty; cabä aceituna miädøømhadø'øy maa ja'a piidsän. Ni ja'a piids quia'a mäddøømhadø'øy maa ja'a tsaatypän. Y cabä hoñøø jim mbádät maa ja'a taamd-snøøgopcän.

¹³ Põn wiinmahñmech maa mijtsän, ween hoy jiäya'ayhaty neby jaduñh yajcähxó'ogät coo hoguiuhdujt miøødä, coo mee'xhieemy jiäya'ayhaty. ¹⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ coo hodiunñg hajxy mio'owóðjät, coo wiinghäna'c quia'a mo'owóðjät, je'eguiøxpä cooc tyjy hajxy jiaanč tehñ jiaty hoyhoy. Caj mniguiumayóðjät cooc tyjy mjaanč tehñ jiaty. Hix, caj tiøyyä coo mjaanč jaty. ¹⁵ Yø'ø wiinmahñdy jaduñhmbä, caj yø'ø jim chooñ maa ja'a Diosän. Hädaa yaabä naaxwiin hajxy yajcojy. Ja'a mõjcu'ugongä wyiinmahñdy jaduñh. ¹⁶ Ja'a häna'c-hajxy ca'a niyajmädsójcäbä coo wiinghäna'c hodiunñg piäädät, cab hajxy hoy ñimioðdhidyii. Nijioðhoj nibiahójjäp hajxy jaduñh. Madiu'u hajxy haxøøg jiäya'ayhaty. ¹⁷ Pero jimä howy-inmahñdy chooñ maa ja'a Diosän. Coo hajxy je'e mmøødhädät, hoy hajxy jaduñh mjäya'ayhädät. Cab hajxy mdsiptsäna'awät, cab hajxy mma'adtsäna'awät. Mee'xhieemy hajxy mhiäät. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtúnät. Mmøødhädäp ja'a hojioot hajxy møødä jäya'ay. Cabä mwiinmahñdy hajxy mejtstu'u myajtúnät. Cab hajxy mhøñdä'agät. ¹⁸ Pøn-jaty ca'a tsiptsojy, jaanč tehñ yhoj hajxy jiäya'ayhaty, møød ja'a hajxy nägøxiä capxcuhgädaapä.

⁴ Jim mijts ja'a mdsip myajtsoñda'agy maa ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxiän coo hajxy naxy mniädsibø'oyii. ² Coo hajxy tii mja hadsoga'añ, je'eds hajxy myajniguiuyagho'ogóøyyäp, je'eds hajxy myajniguiumädsiphadóøyyäp. Paady hajxy mga'a paady mädyii hajxy mja tsojpy coo ja'a Dios hajxy mga'a mäyujwa'añ. ³ Y coo hajxy tii mja yujwa'añ, cab hajxy mbaady, je'eguiøxpä coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Hix, najoot hajxy mwi'i yhadún mwi'i yhanäma'awø'oy mädyii hajxy mja yujwaamby. ⁴ Caj mijts Diosmädia'agy hoy mgudiuñ. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coo jaduñ quia'a hoyyä coo ja'a mjoot ja'a mjuøhñdy hajxy yaa mbädä'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy jaduñ mbädä'agät hädaa yaabä naaxwiin, Dios hajxy jaduñ mmädsiphájñäp. ⁵ Nej, tögä xiøøbä ja'a Diosmädia'agy ñä'ä mäna'añ: "Tøø ja'a Dios ja'a yEspíritu piäda'agy maa højtscøxpän. Xjiaanč tehñ chojc xjiaanč tehñ pia'häyóowäm hajxy jaduñ." ⁶ Jaanč tehñ yhojyä Dios hajxy xpuiuhbéjtäm neby hajxy jaduñ hoy nmjäjädaacämät. Jaduñä Dios miädia'agy myiimbä: "Miädsiphajpiä Dios põñ ja wi'i yajcumayaamby. Pero põñ ca'a yajcumayaamby, piuhbejpiä Dios je'e." ⁷ Mäbøc ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä. Høxhixä ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hajxy; mänit hajxy jaduñ xñähguécñät. ⁸ Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mbanøcxät; mänitä Dios hajxy xpuiuhbejtägätsät. Pønjatia haxøøgcuhdujt møød, mhøxhixäp ja'a mguhdujt hajxy jaduñ. Pønjaty mänaamby coo mejtstu'u pianøcxä'añ, møødä Dios, møødä hädaa yaabä naaxwiin, mnajtshixøñäp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy. ⁹ Mjootmayhädäp hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo haxøøgcuhdujt hajxy mmøødä. Cab hajxy mxoondäacñät. ¹⁰ Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot. Mnägäpxäp hajxy

nebiaty hajxy tøø mhaxøøgwädity. Mänitä Dios hajxy xyajmähmó'owät hodiuum.

¹¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mniñähojyii hamiñ haxøpy. Põn wiinghermano nähojp, jaduñ miäbaatnä nebiä Diosmädia'agy ñähojjiän. Cabä Diosmädia'agy hoy ñä'ä cudiuñ. ¹² Tu'ugä Dios hajxy xyhanéhñäm. Je'e hajxy xyhixäm põ hoy ja'a miädia'agy hajxy ngudiunñäm. Jaayá'ayäts cuhdujtmøød põ xpiädaacäm hajxy hodiuum, põ xpiädaacäm hajxy haxøøgtuum. Pero miich, caj miichä cuhdujt mmøødä coo wiinghermano mnähójtät.

¹³ Huuc mädoj hajxy, näje'e hajxy jaduñ miäna'añ: "Jäda'a o jaboom højts nnøcxa'añ wiinghagajpt. Jim højts tu'jumøjt nnyhajada'añii. May højts xädø'øñ jim nbaada'añ." ¹⁴ Ni quia'a najuø'oy hajxy tii jaboom jädaanäp. Ja'a jugyhajt, paquiä quiøxy. Jaduñ miäbaady nebiä näma'ajän coo paquiä tiägoy.

¹⁵ Jaduñ hajxy mmäna'anät: "Pø mänaambä Dios jaduñ, mänit hajxy njaac jugyhajtämät. Coo ja'a Dios jaduñ miäna'anät, hotyijä hajxy njäjtämät. Coo quia'a mäna'anät, cab hajxy tii nnä'ägädä jäjtämät."

¹⁶ Pero mijts, tehngajnä mijts mwi'i ñiguiumayii. Haxøøg jaduñ coo hajxy jaduñ mjatcø'owät. ¹⁷ Põñ najuøøby neby hoy quihdujthädät, y cab hoy ñä'ä cuhdujthaty, haxøøg jaduñ jiatcø'oy.

⁵ Ween yø'ø mäyøødøjc-hajxy yhuuc yajcopcø'oy. Jø'øwaamb hajxy, tsaächya'axaamb hajxy, je'eguiøxpä coo ja'a tsaächpä hajxy piada'añ. ² Yø'ø hajxy cøxiä miämäyøøhajpiä, caj yø'ø choobaadaaønä, hoy howyit hodiucy hajxy jia møødä. Cøxaamb jaduñ tiägoyy'añ. Coo hajxy miäyøøjä, cähxø'p hajxy coo ja'a häyoobädøjc hajxy quia'a näxuuch. Quihäyowø'øwaamby hajxy jaduñ. Xiøøbä hajxy tøø ñä'ä yajmayø'oy maa hajxy miäyøøhatiän. Hix, möbädajpä naaxwiimbä wyiimbida'añ. ⁴ Cabä mioonsä hajxy ca'xy tøø yhuuc mäjuunä. Paady hajxy jim ñäxø'owøøyyänä maa ja'a Diosän jim tsajpooty. Miädoobiä Dios ca'xy. ⁵ Hoy yajxon hajxy tøø jiaanč tehñ chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a miäyøøhadyiibä hajxy jia yajmayø'oy. Pero möbädajpä hajxy quihäyowø'øwa'añ. ⁶ Tøø ja'a hojiäya'abiä hajxy chaächtuuñ. Tøø hajxy yagho'ogy. Cabä hojiäya'ayhajxy ñä'ä niñäwaañä.

⁷ Hermanodøjc, mmee'xtügäp hajxy jaduñ høxtä Jesucristo cädaactägätsäp. Möbädajpä quiädaactägat-sa'añ. Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Jaduñ hajxy mmee'xtügät nebiä jäya'ayhajxy miee'xtuquiän coo quia'a tsoj tu'uy. ⁹ Hermanodøjc, cab hajxy mniñähoj-jøjät coo Jesucristo hajxy xyajcumädówät. Möbädajpä quiäda'aga'añ. ¹⁰ Mjahmiédäp hajxy nebiä jäya'ayhajxy jey chaačpøjquiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy jey yajwá'xäbä. Mee'xtujc hajxy je'e jeycy. ¹¹ Põñ mee'xtujp, hoy jia tsaächpøcy, jootcujc hajxy yhity, nebiä Job jey miee'xtujquiän mänaa chaačpøquiän. Tøyhajt jaduñ. Y ñäxuutstägajts ja'a Dios ja'a Job. Hix, hojioot ja'a Dios jiaanč tehñ miøød.

¹² Hoy hädaa mädia'agy hajxy mmädówät. Cabä Dios hajxy nä'ä nägoobä mgapxpäädät. Coo hajxy jaduñ nä'ä nägoobä mgapxpäädät, mgapxtägöyyäp hajxy

jaduhŋ, y xyajcumädówäp ja'a Dios hajxy. Pø mmøødä tøyhajt hajxy, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo tiøyhajtä. Pø caj, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo quia'a tøyhajtä.

¹³ Pønjaty tsaächpøjp, weenä Dios hajxy pia'ya'axy. Pønjaty jootcujc, weenä Dioshöy hajxy yhöy ya'axy.

¹⁴ Pønjaty pøjcäp, ween hajxy ñäma'ay ja'a tuuŋgmøødpä maa ja'a tsajtøjcän coo oración hajxy tiúuŋäxät, coo aceite hajxy yajnähjaaxøjät ja'a Dioscøxpä. ¹⁵ Pø jaančh mäbøjp hajxy, ja'a hajxy oracióntuumbä, mänitä Dios ja'a pa'amjäya'ay ja'a pi'a'am yajnähwáatsät, møødä piojpä møødä quiädieey.

¹⁶ Myajniñägaxøjöp ja'a mbojpä mgädieeyhajxy hamiñ häxøpy. Mniñähgapxtu'udøjöp hajxy hamiñ häxøpy nebiä mba'am hajxy jaduuhŋ xñähwá'adsät.

Jaančh tehŋ tiuungpaatp jaduuhŋ coo ja'a hojiäya'ay hamuumdu'joot yhoracióntúnät. ¹⁷ Høxtahŋdsä Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Jaduhŋ je'e jiäya'ayhajty neby højtshájtämän. Coo ja'a Elías ja'a Dios miänuu'xtaacy coo quia'a yajtú'uwät, tægøøgjumøjt ja cupc quia'a tuuyy hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁸ Mänitä Elías ja'a Dios jadähooc miänuu'xtaactägajch coo yajtú'uwät. Mänit jadähooc tiägøøyy tuubä. Mänitä jäya'ay piäda'agyhajxy yhöyøøyyäxä.

¹⁹ Hermanodøjc, coo pøn ja'a tøyhajt jiøjyohdiú'udät maa mijtsän, tu'udägóyyäp hajxy jaduuhŋ. Pero coo hajxy mjootcapxmøcpøgät, mänitä wyiinmahñdyhajxy miédsät. Cøxaambä piojpä quiädieey hajxy jaduuhŋ ñähwa'adsa'añ, y hodium hajxy jaduuhŋ miäh-mø'øwa'añ. Tøyhajt jaduuhŋ.

1 Pedro

1 Høöch xøhajp Pedro. Jesucristøch xquiuguexyha-jp. Mijts hädaa nocy nyajnajaayøøby pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Xii yaa hajxy wiingtuumjaty mhadsäna'ay jim maa naax jaduhñ xiøhatiän Ponto, møød jim Galacia, møød jim Capadocia, møød jim Asia, møød jim Bitinia. ² Jequiän mijtsä Diosteedy xwyi-imbiiyy. Tøø Dios hänajty ñajuø'øy coo mijtsä miädi-a'agy hänajty mmäbøgañä. Ja'a yhEspirituhaamä Dios hajxy tøø xyaghodiägø'øy, weenä mädia'agy hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy tøø xyajñhwaätsäm mänaa hajxy xñäh-ho'túutäm. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mõj may.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Jaaya'ayä Jesucristo Tieedyhajpy. Højtsä Jesucristo nWiind-sønähjätäm. Hojiootä Dios jiaanç tehñ miøød ja'a højtsøxphjätäm, paady hajxy homiänaajä xyagjughadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Coo Dios ja'a Jesucristo yagjuypijøjtägajch coo hänajty tøø yho'ogy, jaduhñ tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo Dios hajxy jaduhñ xjiaanç yagjughadäänäm homiänaajä ⁴ jim tsajpootyp. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may xmio'owäänäm, neby jaduhñ jecy miänäänän cooc hajxy hänajty xmio'owäänäm. Tijaty hajxy yaa nyagjughajätäm hädaa yaabä naaxwiin, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ, tsipcøxp jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero mädyii-jatiä Dios hajxy jim xmio'owäänäm tsajpootyp, cab jaduhñ mänaa quiøxa'añ, cab jaduhñ mänaa mi-ada'añ, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Homiänaajä yajxon yhida'añ. ⁵ Coo mijtsä Dios miädia'agy jaduhñ mmäbøjcä, paadiä Dios hajxy xcwieendähada'añ ja'a miøcmäjaahaam. Cab hajxy jaduhñ mänaa mguhdägoyya'añ. Coo ja'a Dios yHuung yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Jesucristohajpä, mänit hajxy jim xyajñøcxäänäm tsajpootyp Dioswiinduum. Jimä Dios hajxy homiänaajä xyagjughadäänäm neby je'e jiugyhatiän.

⁶ Paady mijts jootcujc mhity, hoy hajxy jäda'ahaty madiu'u mja tsaaçhpøcy. Pero cab hajxy jecy md-saaçhpøga'añ. ⁷ Høxtahmðsä oro, jøønhaamä jäya'ayä oro hajxy yhiymach pø hoyhoro jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtsä Dios xyhiymajtspä pø hamuumdu'jootä miädi-a'agy hajxy mmäbøjcä, hoy hajxy mja jaanç tehñ chaaçhpøcy. Jaanç tehñ choobaatp jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmäbøgät tehngajñä. Cabä oro jaduhñ jiaty tsoobaady neby jaduhñ choobaadiän nej mijts homiänaajä mmäbøquiän. Hix, tsipcøxpä oro jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit mijts xquimaya'añ je'eguiøxpä coo hajxy

hänajty tøø mmäbøcy, hoy hajxy hänajty tøø mja jaanç tehñ chaaçhpøcy.

⁸ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø mga'a jagä hixy, mdsojpy mba'häyooby hajxy jaduhñ, y mmäbøjcäbä miädi-a'agy hajxy jaduhñ. Hoy hajxy tøø mga'a jagä hixy, coo hajxy jaduhñ mmäbøcy, paady hajxy jaduhñ tøø xyajñhwa'açh. Coo hajxy jaduhñ tøø xyajñhwa'açh, paady hajxy jaduhñ mjaanç tehñ xioonda'agy nägø'ø nädecypiä.

¹⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä, jia wi'i yajtøøby jia wi'i yajtø'xyp hajxy hänajty neby hajxy piäda'agøøjät hawa'adstuum. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy neby hajxy jaduhñ jim piäda'agøøjät. Pero ñägapx hajxy jaduhñ coo mijtsä Dios hänajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo hojioot miøødä.

¹¹ Yajtøøby hajxy hänajty pøn mijts hänajty min xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Jaduhñ hajxy hänajty yajtøøbä mänaa hänajty myina'añ. Ja'a Dios jaduhñ hawaanä ja'a yhEspirituhaam cooc tu'jäya'ay hänajty yaa min chaaçhpøga'añ. Y cooc hänajty tøø yho'nä, mänitac hänajty jiuypijøjtägatsa'añ. Mänitac hänajty jim ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp maa Dioswiinduumän. Pero ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cab hajxy hänajty jaduhñ ñajuø'øy pønä Dios hänajty tøø ñänømy ja'a yhEspirituhaam. Nä'ä cujahy hajxy jaduhñ nebiaty hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä. ¹² Mänit hajxy jecy yhawäänäxä coogä Dios jaaya'ay hänajty quia'a tsoj quexa'añ, ja'a mijts hänajty xpiäda'agaambä hawa'adstuum. Cujéquiägä Dios hänajty quiexa'añ. Hoorä, tøø quiejxnä. Jaduhñ tøø yajtøjiajnä coo ja'a yajñhwaat-spä tøø quiejxnä. Y tøø mijts jaduhñ mjaanç mädoyhaty coo ja'a yajñhwaat-spä yaa tøø yhoy. Ja'a Jesucristøch jaduhñ nnänøømby coo hajxy hoy xñäh-ho'túutäm. Y jaaya'ay mijts xyajmädoyhjätbä, ja'a Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä nebiatiä Diosmädia'agy hajxy yajwä'xät. Tsajpootypä Dios ja'a yhEspiritu yajtsohndaacy coo jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a Dios ja'a mioonsähajxiä, ja'a hajxy jaduhñ jim hijpä tsajpootypä, jiaanç tehñ yagjuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo højts hoy xñähho'túutäm.

¹³ Y coo Jesucristo jaduhñ yaa jadähooç quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jaduhñ jim xyajñøcxäänäm tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønhatiä Diosmädi-a'agy hänajty tøø miäbøcy. Mänitä hoyhajtä weenhajt hajxy jim ca'xy xmio'owäänäm. Coo Dios jaduhñ tøø miäna'añ coogä yHuung yaa quiädaactägatsa'añ, jaduhñ tøyhajt hajxy nmøødhjätäm coo jaduhñ tiøji-

ada'añ. Tsøcxä njoot hajxy pädáacäm maa hoyhajtän, maa weenhajtän, mädyii Dios hajxy hänajty xmio'owáañäm. Tsøcxä hajxy hoy wädjítäm. Tsøc hajxy jahmiejtstäacäm coo Jesucristo yaa quiädaactägat-sa'añ. ¹⁴ Coo Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä miädi-a'agy hajxy tsøc mäbøjcam. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy jadähooc mbadu'ubøjcumbat, neby hajxy hijty mjatcø'øyän coo Dioscapxiä Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a mädohyatynä. ¹⁵ Ca'a haxøøgjoot ca'a haxøøgwiinmahñdy hajxy myaghity. Hix, cabä Dios haxøøgjoot haxøøgwiinmahñdy ñä'ägädä møødä. Jaaya'ay hajxy jaduñ xyajnahdijjäm coo hajxy xquiu'ughadääñäm. Paadiä hojioot hajxy tsøc yaghjítäm nebiä Dios hojioot miøødän. ¹⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Høøch, cábøchä haxøøgjoot cábøchä haxøøgwiinmahñdy nnä'ägädä møødä. Høøch hajxy pahijx padúunäc", nømä Dios jecy miänaañ.

¹⁷ Ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyäm. NDeedyhájtäm hajxy jaduñ. Paady hajxy hoy tsøc jäya'ayhájtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayy nhäyóowäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo Dios hajxy xyajcumädwáañäm nebiaty hajxy hänajty yaa haxøøg tøø njatcøøyyäm hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy hänajty näje'e tøø nja mäyøødsänäyyäm. ¹⁸ Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtämhajxy ja'a jegyhajtypä, coo yhamdsoo cuhdujt hajxy hijty hoy quiudiuñ, jadúñäc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ. Y jaduñ mijts tøø mbahabøjpä. Pero cab jaduñmbä cuhdujt choobaady. Coo Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a ñø'tyhaam hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Ni tii hajxy jaduñ xquia'a pädáacäm hawa'adstuum, ni xädø'øñ. Hix, paquiä xädø'øñ quiøxy. Ja-gooyä Jesucristo hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum ja'a ñø'tyhaam. Hix, cabä Jesucristo ni tii poj ni tii cádieey quia'a møødä. Paady hajxy je'e hoy xpiädäacäm hawa'adstuum. Coo Jesucristo ja'a poj ja'a cádieey häxøpy miøødhaty, cab hajxy häxøpy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a yHuung jaduñ yajnahdijy cooc hänajty yaa quiexa'añ hädaa yaabä naaxwiin, cáhnäc hädaa naaxwiimbä hänajty yhawijy tiøø'xta'agy. Pero cabä Dios ja'a yHuung choj quejxy. Cujecy jaduñ quiejxy mänaabä højts hänajty yaa njugyhájtämbä. Højts hoy xñähho'túutäm. ²¹ Coo Jesucristo hänajty tøø yho'ogy, mänitä Dios yagjujyipiøjtägajch. Mänit jim jadähooc yajnøcxy maa wyiinduumän. Jim jäda'ahaty wyiingudsähgøøyyii. Y coo Dios ja'a yHuung jaduñ yagjujyipiøjtägajch, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mäbøjcam coog hajxy xyagjugyhadääñämbä homiänaajä neby je'e jiugyhatiän.

²² Tøyyä Dios miädia'agy. Y coo mijtsä miädia'agy hoy mgudiunä, paadiä mjootä mjuøhñdyhajxy nähwa'adsyhity. Naxy hajxy jaduñ mdehñ ñiçhoc mdehñ ñimiee'xøøjät hamuumdu'joot. Jaduhñ hajxy mni-jjäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän nebiä tu'mägu'ugpäñ. ²³ Tøø haxøøgjoot tøø haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyäm. Homiänaajä Dios hajxy xyagjugy-

hadääñäm neby je'e jiugyhatiän. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemy, je'eguiøxpä coo miädia'agy hajxy nmäbøjcam. Cabä miädia'agy mänaa quiuhdägoyya'añ. Jaaya'ay hajxy jaduñ xyagjugyhadääñäm homiänaajä neby je'e jiugyhatiän, ca'a piøñä hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a ndajhájtäm ni ja'a ndeedyhájtäm. Haa ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä jugyhajtä, tsipcøxp jaduñ quiøxa'añ. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: Høxtahñdsä øjy, hoy jaduñ jia yajxonä, tsipcøxp je'e ñä'ägä tøøch.

Jaduñ mäwiin højtshájtäm, hoy hajxy møj jaançh nja nijjäwøøyyäm, tsipcøxp hajxy nnä'ägä ho'og nnä'ägä tägoyyääñäm.

²⁵ Pero ja'a Diosmädia'agy, cab jaduñ mänaa quiøxy tiägoy.

Ja'a Diosmädia'agy jaduñ mänaamb coogä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Tøø mijtsä jäya'ay jaduñ xyajmädohyaty, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

2 Coo Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadääñäm neby je'e jiugyhatiän, jaduñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy tøø xmiøoyyäm hawiinjemy. Paadiä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy tsøc najtshixøøyyäm cøxiä. Cab hajxy mnä'ägä høhñdá'agät ni weeñtiä. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ tøø mjaançh hojiäya'ayhadät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuñ, hoy hajxy jia nidijyii nebiä hojiäya'ayän. Ca'a hajxy jaduñ mbahixy. Ca'a hajxy pøñ cøxiä wiinä myajcuxøøghadø'øy. Cab hajxy mniñähøøñ mniñähøjøøjät. ² Tøyhajt jaduñ coo Jesucristo mayhajt møj may tøø tiuñ maa mijtsøxpän. Mnajuøøby hajxy jaduñ, túhñäts. Hahixøøbyxiä jaduñ coo miädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät. Høxtahñdsä maaxhuunghajxy, coo hajxy hänajty chi'idsa'añ, mänitä tsi'tsc hajxy ñäjø'øy. Jaduhñ mäwiin mijtspä, mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy coo quiapxiä miädia'agy hajxy ween tehngajnä xjiaac yaghabøcy. Jaduhñ hajxy ca'xy pedyii hoy myajtúnät. Y cab hajxy jaduñ mänaa mdudägóyyät.

⁴ Tehngajnä Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaac tehñ piahijxä jaac tehñ piaduunä. Ja'a Dios jaduñ jecy wiinmaayy coo højts hänajty jaduñ xyhuunghadääñäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo, ja'a Dios yHuung je'e, paadiä cuhdujt jaduñ miøødä coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero cabä jäya'ayä Jesucristo hajxy näje'e jiojyøø'øy. Cab hajxy wyiingudsähgøø'øy. Xiøøghajpy hajxy jaduñ. ⁵ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jim maa cajpt jaduñ xiøhatiän Siön, jimhøchä ndsajtøjc tu'ug ngojy.

Tú'ughøchä tsaa nwiimbiiyy coo jim piäda'agøøjät maa tøjteecän.

Jaançh tehñ tiuungpaatp yø'ø tsaa jaduñ. Ja'a Dios ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaat nebiä tsaa ja'a jaançh tehñ tiuungpaatpän, coo jaduñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xyajnahwäatsäm. Jaduhñä Dios miänáangumbä cooc tsipcøxp

yajtøjiada'añ coo hajxy jim yajnøcxa'añii tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønjaty jaduñ mæbøjp coo Jesucristo hajxy xyajñhwáatsäm, ca'a wyiinghäna'cä. Coo Jesucristo hajxy tøø xjiaančh yajnähwáatsäm, jaduñä Dios hajxy tøø xyajñhdíjjäm coo Jesucristo hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Tehngajnä Diosmädia'agy hajxy tsøc hoy jaac tehñ quiudiúunäm. Tsøgå Dios hajxy hoy jaac tehñ wyiingudsähgøøyyäm. Jaduñä Dios hajxy xquiumáayyämät.

⁷ Coo mijts jaduñ mmæbøcy coo Jesucristo hajxy hoy xyajñhwáatsäm, paadiä Jesucristo hajxy mdsocy, paady hajxy mwiingudsähgøøy. Hoorä, jaduñ jim mylíngumbä cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jii tsaä tu'ug, cabä tøjmuu'tspädøjc-hajxy hijty hoy yhixy;

cab hajxy hijty yajtuna'añ.

Pero ja'a cudøjc, yajxón yø'ø tsaä yhixy, paady jim yajpädaacä maa tøjteecän.

⁸ Jaduñ wiingtuum mylíngumbä:

Jii tsaä tu'ug, coo pøn quiuhnepy, cädaab hajxy jaduñ.

Ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaatä neby yø'ø tsaäjän.

⁹ Højtsä Dios tøø xyajñhdíjjäm coo miädia'agy hajxy nmæbøjcämät, coo hajxy xquiu'ughájtämät. Xyhu-unghájtäm hajxy jaduñ coo hajxy ween hoy njäya'ayhájtämät neby je'e hoy jiäya'ayhatiän. Tøø cuhdujt hajxy xmióoyyäm coo hajxy nDeedyhájtämät nebiä Jesucristo ja'a Dios Tieedyhatiän. Tøø Dios hajxy xyajpædsøømäm haxøøgtuum. Hodium hajxy hoy xpiädaactägájtäm. Jaduñä miädia'agy hajxy nyajwá'xämät coo møjmayhajt tøø tiuñ maa højtscøxphájtäm. ¹⁰ Coo mijts hijty mga'a mæbøcy, paadiä Dios hajxy hijty xquia'a cu'ughaty. Cabä Dios hajxy hijty xñäxuučh. Pero coo hajxy jaduñ mmæbøjnä, paadiä Dios hajxy jaduñ xñäxuu'tsnä. Paady hajxy xquiu'ughajnä.

¹¹ Mägu'ughajpædøjc, hoy hajxy yaa nja híjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cabä njoot hajxy yaa tøø nbädáacäm maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jimä njoot hajxy tøø nbädáacäm maa Dioswiinduumän. Tsøcxä haxøøgwimahnidy hajxy høxhíxäm, jaduñä Dios miädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. ¹² Hoy hajxy mja hity maa jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy quia'a mæbøquiän, hoy hajxy mwädítät. Hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhádat, hoyyä jäya'ay hajxy cu xjia nähøønø'øw. Coo Dios yaa quiädá'agät tøyhajtyajyejpä, mänit mijtsä jäya'ay hånajty xyhixa'añ coo mijtsä Dios miädia'agy hånajty hoy tøø mjaančh cudiunä, ja'a Diosmädia'agy hajxy hånajty tøø quia'a mæbøquiäbä. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøwa'añ.

¹³ Mwiingudsähgøøyyäbä tuungmøødpä miädia'agy hajxy. Cabä pøn jaduñ waamb xñänómät. Hix, mbanøcxypä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Y coo ja'a tuungmøødpä miädia'agy hajxy mga'a wiingudsähgøøyyät, mäna'anaambä jäya'ayhajxy jaduñ coogä mädia'agy quia'a hoyyä, ja'a mijts jaduñ mbanøcxypä. Mwiingudsähgøøyyäbä gobiernä miädia'agy hajxypä. Jaaya'ay møjtuung jaduñ nä'ägä møød. ¹⁴ Mwiingudsähgøøyyäbä gobiernä mioonsä

miädia'agy hajxypä, ja'a hajxy jaduñ møjtuungmøødpä. Pønjaty jaduñ cädiehby, je'e hajxy jaduñ yajcumädooby. Pønjaty hoy jäya'ayhajp, je'e hajxy jaduñ quiumaaby. ¹⁵ Jaduñä Dios chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhádat. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy ñä'ägädä wiinjuø'øwa'añ. Jaančh tehñ quiuhxex hajxy jaduñ. Hoy hajxy jaduñ quia'a jagä wiinjuø'øwa'añ, nøn hajxy wyi'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a hoyyä. Hoorä, coo mijts tøyhajt mhojiäya'ayhádat, caj mijtsä jäya'ay hoy xñähøønø'øwät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuø'øwaambä.

¹⁶ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy hoñejpiä jiatcø'øwät, je'eguiøxpä coogä Jesucristo hajxy tøø yajnähwa'ačhii. Pero cab jaduñ tiøyyä. Cab jaduñ yhooyä coo hoñejpiä njatcøøyyämät. Pero tsøgå Dios miädia'agy hajxy cudiunäm nebiaty hajxy xyhanémäm. ¹⁷ Mwiingudsähgøøwäbä jäya'ay hajxy nägøxiä. Mničhoc mnimiee'xøøjap hajxy pønjetiä Diosmädia'agy mæbøjp. Mwiingudsähgøøwäbä Dios hajxy, jaduñä gobiernä hajxy mwiingudsähgøøbiät.

¹⁸ Mijts hajxy moonsähajpä, mmæbøjcäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy. Mwiingudsähgøøwäp hajxy jaduñ, hoy hånajty yhojiäya'ayä quia'a hojiäya'ayä. ¹⁹ Coo mwiindsøn hajxy xchaačhtiünät nä'ä nägoobä, hoy hajxy hånajty tøø mga'a jagä cädieey, mmee'xtúgäp hajxy jaduñ. Mnajuøøby hajxy jaduñ coo Dios hajxy jaduñ xquiumáyät. ²⁰ Pero pø tøø hajxy hånajty mjaančh cädieey, hahixøøby jaduñ coo hajxy mgumädówät. Y cabä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät, hoy hajxy cu mja mee'xtuc. Pero pø cab hajxy hånajty tøø mgädieey, coo mwiindsøn hajxy nä'ä nägoobä xajcumädówät, y coo jaduñ mmee'xtúgät, mänitä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät. ²¹ Jaduñä Dios hajxy tøø xyajñhdíjjäm coo häna'c hajxy nä'ä nägoobä xchaačhtiünämät nebiä Jesucristo chaačhtiuunän. Hix, højts jaaya'ay xñähho'túutäm. Y miee'xtujc jaduñ. Jaduñä Dios chocy coo Jesucristo hajxy nbahíxämät neby je'e miee'xtujquiän. ²² Cabä Jesucristo mänaa ñä'ägä cädieey. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. ²³ Coo haxøøg jia nämaayyä, cab haxøøg yhadsoodägajch. Coo chaačhtiuunä, cab jaduñ waamb miänaañ coo hånajty yaghawiimbijtagatsa'añ. Ja'a Dios quiø'øjooty je'e ñibiädaacä. Hix, ñajuøøbiä Jesucristo hånajty jaduñ coo jäya'ayhajxy hånajty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii ja'a Díósäm. Jaduñä Dios hajxy xyhíxäm neby hajxy njäya'ayhájtäm. ²⁴ Coo Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm cruzcøxp, jaduñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñhwáatsäm. Tsøcxä ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøøyyäm. Tsøc hajxy jahmiejtstäacäm coo Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy mänaa yho'oguiän, mänaa jiuypjøjtägachän. Paady hajxy njugyhadaañäm homiänaajä nebiä Dios jiuгыhatiän. Coo hajxy jaduñ ngudiúunämät nebiä Dios hajxy xyhanémäm, mänitä Dios hajxy jaduñ xquiumayáañäm. ²⁵ Jaduñ mäwiin hajxy hijty njäya'ayhájtäm nebiä meeghajxy tiägow-

iäditian jäguemduum. Cabä mädia'agy hajxy hijty nmäbójcäm ja'a Jesucristocöxpä. Pero tøø hajxy nmäbójcänä. Y xcwieendähajtämä Jesucristo hajxy jaduñ.

3 Mijts to'oxiøjtøjc, mwiingudsähgø'øwäbä mnihyhap hajxy. Coö mnihyhapä miädia'agy hajxy hoy mgudiüünät, y coö Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'øwät, wehñdä mnihyhapä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät, pø cahnä hajxy hñajty miäbøcyñä, hoy hajxy hñajty waamb mga'a jagä nämä'ay coö hajxy ween miäbøcy. ³ Je'e ja'a Dios jaduñ quiumaaby coö hojioot hajxy mmøødhädät, coö mnihyhap hajxy mee'xxieemy mmägápxät. Je'eds jaduñ tsoobaatp coö Diosmädia'agy hajxy jaduñ mgudiünät hamuumdu'joot. Y cab hajxy jaduñ mänaa mdu'udägóyyät. Cab hajxy myajcumáyät pø jii howyit hodiucxy hajxy hñajty mmøødä, pø jii oronaamdsøñ, pø jii orotaatstøy hajxy hñajty mmøødä, pø hoyyä mguhwaay hajxy howyit hoguiuhxotshaam hñajty mgu'udy. Cabä Dios yø'øduhmbä jiaty mõjpäda'agy, ni jaduñ quia'a jega'añ. ⁵ Ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy hijty jegyhajty panøcxpä, wyiingudsähgøøbiä ñihyhap hajxy hijty. Mee'xxieemy hajxy hijty. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy hijty coö hajxy hñajty cwieendähada'añii ja'a Diósäm. ⁶ Jaduñä Sara ja'a ñihyhap jecy wyiingudsähgøøyy, ja'a Abrahamhajpä. Mee'xxieemy hñajty miägäpxy. Quiumaay ja'a Dios ja'a Sara jaduñ. Y mijts to'oxiøjtøjc, jaduñ mijtsä Dios xquiumáabiät coö mijtsä Sara wyiinmahñdy mbahijx mbadúünät. Hoy hajxy mwädítät ja'a Dioscøxpä. Y cabä mhaa mjoot hajxy myagjädät cooc tyijy ja'a mnihyhap hajxy hñajty mmägäpxtägoy.

⁷ Jaanä jaduñ mijts nmägäpx nhanehmbä, mijts ya'adiøjtøjc. Mdsoc mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy. Mmøødhädäbä hojioot hajxy jaduñ. Hiñ, cabä to'oxiøjcä miäjaahajxy miäbaady nebiä ya'adiøjc-hajxy miøcän. Paady hajxy mgüendähädät. Hiñ, xmiøoby mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt näguipxy møødä mdo'oxiøjc. Hiñ, näguipxiä Dios hajxy xyajñhwa'aäch møødä mdo'oxiøjc-hajxy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ. Pero coö mdo'oxiøjc hajxy mga'a tsoc mga'a mée'xät, xiøøbä Dios hajxy jaduñ mnä'ä pa'yáaxñät.

⁸ Mägu'ughajpäøjc, jaduñ hajxy homiänaajä mnä'ägä niçhoc mnä'ägä nimiee'xøøjät nebiä tu'ugmägu'ug nebiä tu'ugpuhya'ayän. Mniñäxuudsøøjap hajxy jaduñ hamiñ haxøpy. Mee'xxieemy hajxy mnimioødcapx mnimioødmädia'agøøjät. Jaduñ hajxy mhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Jaduñ hajxy hoy md-sänä'awät nägøxiä. ⁹ Coö mijts pøñ cøxypänejpä xtiünät, cab hajxy myaghawiimbijtägätsät. Y coö hajxy pøñ xwyiinwóonät, cab hajxy mhadsoowiimbídät. Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jaduñ coö ween piuhbedyii ja'a tøø xwyiinwóoñäbä. Jaduñ mijtsä Dios tøø xyajñhdijy coö Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Pø mdsojpiä mhoyhäyow ja'a mhöchäna'a hajxy, cab hajxy mänaa mhøhñdá'agät.

Cab hajxy mänaa mgapxtägóyyät.

¹¹ Mnajtshixø'øwäbä mhaxøøgwiiñmahñdy hajxy.

Hoy hajxy mjäya'ayhädät. Cab hajxy mnimiädsip mnimiäma'adøøjät ni mänaa.

¹² Hiñ, cwieendähajpiä Dios pøñjatiä miädia'agy mäbójcäp.

Y coö Dios hajxy miänuu'xta'agy, mänit hajxy piuhbedyii.

Pero ja'a häna'c-hajxy haxøøg wädijpä, cab hajxy ñäx-uüchii ja'a Diósäm, nõmä Diosmädia'agy miäna'añ.

¹³ Hoorä, coö hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhädät, cab hajxy jaduñ pøñ cøxypänejpä xtiünät. ¹⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, mijts xjia wi'i chaaçhtiunaamb, hoy mijts mja hojiäya'ayhaty. Pero ca'a hajxy mdsähgø'øy; ca'a hajxy tii mdajy mmay. Ja'a Dios hajxy jaduñ xcwieendähadaamb. ¹⁵ Hamuumdu'jootä Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'øwät. Hiñ, jaaya'ay hajxy nWi-indsøñhajtäm. Y coö hajxy pøñ xmiäyajtøwät tiiguiøxpä Diosmädia'agy hajxy hñajty coö mmäbøcy, cab hajxy mdsähgø'øwät; mnägäpxäp hajxy jaduñ tiiguiøxpä hajxy coö mmäbøcy. Mee'xxieemy hajxy jaduñ mhadsówät, ca'a yhajootma'adä. ¹⁶ Nägüentä hajxy tehñgajñä mwädítät, coö hajxy jaduñ mnä'ä cädieeyät. Jaduñä tøyhajt hajxy mmøødhädät coö hajxy hñajty hoy mwädity. Hoy hajxy mwädítät, hoyyä jäya'ay hajxy xjia nähojy xjia näya'axy coö Jesucristo miädia'agy hajxy hoy myajtuunä. Coö hajxy jaduñ hoy mjaanç wädítät, mänitä häna'c-hajxy jaduñ chähdiuna'añ coö mijts hñajty jaduñ tøø xñänømy.

¹⁷ Hoy jaduñ coö hajxy hoy mwädítät, hoy hajxy hñajty mja tsaächpøcy. Hiñ, ja'a Dios hajxy hñajty tøø xyajñhdijy coö hajxy tähoocjaty mdsaaächpøgät, hoy hajxy hñajty mja howiädity. Pero coö hajxy hñajty haxøøg mjatcø'øy, cab jaduñ yhooyä; mgumädówäp hajxy jaduñ. ¹⁸ Hoyyä Jesucristo mänaa quia'a jagä cädieey, tsaächpøjc je'ebä. Coö hajxy hoy xñähho'túütäm, jaduñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäätsäm. Y jaduñ hajxy jim xyajñøcxäänäm Dioswiinduum. Tähoøquiä hajxy xñähho'túütäm. Ja'a ñi'xä quiopc-hajtiä jaduñ ho'c. Pero ja'a jiootä yhEspíritu, cab jaduñ ñä'ä ho'cy; jujyñä hñajty jaduñ yhity.

¹⁹ Ja'a jiwøhñdyhaamä Jesucristo yhooyy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hñajty tsumy yhitiän. Jimä hawiinjemybiä mädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyii coogä Dios ja'a Jesucristo hñajty tøø quiexy mäyajñhwaat-spä. ²⁰ Paady hajxy hñajty tsumy yhity je'eguiøxpä coö Diosmädia'agy hajxy jecy quia'a mäbøjcy mänaa Dios jia nägapxiän coö nõøgomdägoy hñajty tiägø'øwa'añ, mänaa Noé ja'a biarco hñajty yhädiuñän. Cabä Dios mäñitiä yajtägøøyy tuubä. Jia hahijx jecy pø mäbøgäänäxäbä miädia'agy hñajty. Coö jaduñ yhijxy coö hajxy hñajty nämay quia'a mäbøga'añ, mäñitäs yajtägøøñä tuubä. Mäñitä nõøgomdägoy tiägøøñä. Jagooyyä Dios yhijxy coö Noéhajxyhajtä hñajty miäbøga'añ, ja'a hajxy hñajty näductüjjiäbä. Jagooyyä Noéhajxy jaduñ miäbøjcy. Je'eds hajxy jaduñ jii by tsooc barcojooty, ja'a hajxy hñajty tøø yhädiuñäbä. ²¹ Nebiä Noéhajxy jecy chooquiän jii by

barcojooty mänaabä nõøgomdägoy jaduñ tiägø'øyän, jaduñ mäwiinäts je'e miäbaady néjjiäm coo hajxy nnäbéjtäm nõøjooty, coo Jesucristo hajxy xyajnahwáatsäm mänaa jiuypijøjtägachän. Paady hajxy jaduñ nnäbéjtäm nõøjooty, hijxtahñd jaduñ coo hajxy nnähwáatsäm. Ja'a ngorazonghajxy jaduñ wáatsäm, ca'a ja'a nni'xä ngopc-hájtäm. Coo hajxy jaduñ nnäbéjtäm, jaduñä Dios hajxy hamuumdu'joot nhawáañäm coo Jesucristo miädia'agy hajxy nnä'ägädä panøcxáañäm. ²² Coo Jesucristo hñajty tøø jiuypijøjtägach, mänit jim ñøcxy tsajpootyp. Jim yhäñaañä maa Dios quiø'ø hahooyhaampiän. Je'e jaduñ ñänøømby coo cuhdujt jim miøødä möj jaanč. Hix, wiingudsähgøøyyäbä Jesucristo jim. Ja'a Dios mioonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp, je'eds hajxy jaduñ mäwiingudsähgøøby, møødä cuhdujt-møødpähajxy. Høxtä möjcu'ubaadyhajxy yhane'emyii ja'a Jesucristäm.

4 Coo Jesucristo chaačhpøjcy, miee'xtujc ja'a tsaachpä jaduñ. Jaanä jaduñ mijtspä, coo Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ mme'e'xtújpät, coo hajxy hñajty pøñ xyajt-saačhpøcy. Coo hajxy jaduñ mjaanč tsaachpøjpät nebiä Jesucristo chaačhpøjquiän, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ² Coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ mjaanč høxhixät, hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhada'añ mäduhñtiä hajxy yaa mjaac hida'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñä Dios hajxy xquiumáyät. ³ Jue'e mijts hijty, haxøøg hajxy hijty mjatcø'øy nebiä häna'c-hajxy jiatcø'øyän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Cab jaduñ yhahixø'øy coo hajxy jaduñ mjatcø'øñät. Hanaxiä hajxy hijty haxøøg mjatcø'øy. Hanaxiä jocnøø hajxy hijty mjaanč tehñ yhu'ugy mjaanč tehñ jioø'xy coo xøødsuu hijty maa jiadyii. Tsähdiuhñdägoy hajxy hijty mjatcø'øy, ya'adiøjc møødä to'oxiøjc. Jäya'ayhadsejtsnaxy hajxy hijty naxy mwiingudsähgøøby møødä jäya'ayhabetnsaxy. ⁴ Y ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a mijts hijty naxy mmägu'ughajpiä, yagjuøøby hajxy jaduñ coo mijtsä mhaxøøgwiinmahñdy mga'a yaghanajxnä neby hajxy hijty myaghanaxiän. Paadiä mmägu'ughajpä hajxy jäda'ahaty xñähojnä. ⁵ Pero coo Dios jaduñ jajnahdijät coo hñajty tøø yhabaatnä, mänit hajxy hñajty tiøyhajtyega'añ maa Dioswiinduumän. Mänitä hajxy yajcumadowa'añii ja'a Diósäm, hoy hajxy hñajty jia jujyquiä, hoy hajxy hñajty tøø jia ho'ogy. ⁶ Hix, jaduñä Dios jioot chocy coo ho'ogyjäya'ayä miädia'agy hajxy ween miäbøjçäxä, paadiä Dios ja'a yHuang Jesucristo jim quiejxy maa ho'ogyjäya'ayhajxy hñajty tsumy yhitiän. Jimä Jesucristo ja'a Diosmädia'agy hoy jajnahixø'øy coogä Jesucristo miäyajnahwa'ač. Jaduhñägä ho'ogyjäya'ayä jäwøhñdyhajxy homiänaajä jiuğyhädät nebiä Dios jiuğyhatiän, hoyyä ñi'xä quiopc-hajxy hñajty tøø jia ho'ogy.

⁷ Habáatnäp jaduñ coo naaxwiimbä wyiimbidaañä. Paady hajxy tehngajnä mniyaj-copcø'øwøøjät nebiä mjoot hajxy yaa mga'a pädá'agät

maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jaduñä Dios hajxy hoy mba'yá'axät hamuumdu'joot. ⁸ Je'e jaduñ nä'ägä tsoobaatp coo hajxy hamiñ haxøpy mničhoc mniimee'xøøjät. Hix, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhóçämät, mänit hajxy hoy nnimiämée'xämät. Jaduñ hajxy hoy ndsänáayyämät. ⁹ Coo pøñ jim quiuyo'oy quiunaxø'øwät maa mjøøñ maa ndøjc-hajxiän, hamuumdu'joot hajxy myajtøjtägø'øwät. Myajcay myaghú'ugäp hajxy jaduñ hahoy haween. ¹⁰ Cøjwiinduumä Dios wiinmahñdy hajxy xmiøøyyäm coo tuung hajxy wiingjaty nmøødhájtäm. Jaduñä jäya'ayhajxy nägøxiä piuhbedøøjät, ja'a hajxy hñajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduñ hajxy mnibihbedøøjät nebiätä Dios tuung hajxy cøjwiinduum tøø xmiø'oyän. ¹¹ Pøñjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy jajwá'xät, hoy hajxy quiapx miädiá'agät nebiä Dios quiapxy miädiá'aguiän. Pøñjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbedät, ween hajxy jaduñ hamuumdu'joot miäbuhbety. Ja'a Dios jaduñ puhbedäp. Coo hajxy hñajty tijaty mduna'añ, hoy hajxy mdúnät; jaduñä jäya'ayhajxy miäbøgät coo Dios miøjjä jiaančhä. Wyiingudsähgø'øwaambiä Dios hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hoy xyajnahwáatsäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios wyiingudsähgø'øwa'añii. Cøjxta'axiøø möjcu'uhdujt miøød-hada'añ. Amén.

¹² Mägu'ughajpäðøjc, cab hajxy myagjuø'øwät coo tsaachpä hajxy naxy xpiaady møc-haampiä. Hix, tsipcøxpä tsaachpä hajxy xñä'ägä paada'añ. ¹³ Jaduñ quiähxø'øgät pø hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mjaanč mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, pø caj. Hix, maas hanaxiä Jesucristo chaačhpøjcy mänaa hajxy hoy xñähho'túütäm. Hix, coo Jesucristo hajxy jaduñ mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ tsipcøxp mbadsaačhpøjpät. Y coo Jesucristo hñajty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hñajty mjaanč tehñ xioonäda'aga'añ. Paady hajxy jäda'ahaty mxoonäacnät, hoyyä tsaachpä hajxy jaduñ xjia paady. Pero cabä tsaachpä hajxy jaduñ myagjuø'øwät. ¹⁴ Coo hajxy pøñ xñähóçät ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy myagjuø'øwät. Pero mxoonäda'agäp hajxy jaduñ. Hix, jaduñä Dios ja'a yHespirituhaam hajxy xpiuhbedät møødä wyiinmahñdyhaam. Coo mijtsä jäya'ay xhixät coo hajxy mme'e'xtucy coo hajxy hñajty mdsaačhpøcy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ. ¹⁵ Hahixøøby jaduñ coo hajxy mdsaačhpøgät, pø tøø hajxy hñajty mmäjäya'ay-yagho'ogy, pø tøø hajxy hñajty mmämeeč, pø tøø hajxy hñajty myajtägø'øy maa cueendä hajxy hñajty mga'a møødän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ mjatcø'øwät. ¹⁶ Pero je'e mäbøcypiä caj chähdiuhñdmøødä coo hajxy mdsaačhpøgät je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hñajty mwiingudsähgø'øy. Jootcuç hajxy jaduñ mhídät. Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp" ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøø yhabaatnä coo Dios hajxy xyajtøyhajtyegaañäm. Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøçäm,

paady hajxy jayøjp xyajtøyhajtyegáañäm, paady hajxy jayøjp xyajtsaačhpójcäm. Pero ja'a häna'cä Diosmädi-a'agy hajxy ca'a mäbøjpä, coo hajxy hänäjty tiøyhajtyega'añ, maas hanaxiä hajxy hänäjty chaačhpøga'añ.

¹⁸ Siémprämä hojiäya'ayhajxy chaačhpøga'añ. Maas hanaxiä ca'awiindøyhäna'c-hajxy chaačhpøga'añ, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. ¹⁹ Coo hajxy hänäjty pøñ xyajtsaačhpøcy nä'a nägoobä, cab hajxy mmøjpädá'agät. Tehngajnä hajxy hoy mjaac jäya'ayhádät. Hiḡ, ja'a Dios hajxy hänäjty tøø xyajmädsocy coo hajxy mdsaačhpøgät.

5 Mijts majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, mijts cham nmägapx nhane'emaam-by. Nmøødhøchä cuhdujt jaduñ cooçh mijts jaduñ nmägapx nhané'emät, je'eguiøxpä cooçh tøø nmä-jaabä, møød cooçh jim nduumbä tsajtøgooty. Nhijx-hó'c-høchä Jesucristo jim cruzcøxp. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägátsät hädaa yaabä naaxwiin, näguipxy hajxy hänäjty jim xyajnøcxáañäm tsajpootyp, høøch møød mijts. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'owáañäm pedyii. ² Mijts majjäya'adiøjc, hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajnáhixø'øwät hamuum-du'joot, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä. Hamuum-du'jootä cu'ug hajxy mmägapx mhané'emät. Hiḡ, ja'a Dios hajxy tøø xpiäda'agy coo cu'ug hajxy jaduñ myajnáhixø'øwät, møød coo hajxy mmägapx mhané'emät. Cab hajxy xädø'øñguiøxpä myajnáhixø'øwät. ³ Cab hajxy møc møc mhané'emät. Mee'xxieemy hajxy myajnáhixø'øwät. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät; jaduñä cu'ug hajxy xpiähix xpiadúnät. ⁴ Y coo Jesucristo yaa quiädaactägátsät, ja'a hajxy nWiindsøñhajtämbä, mänit hajxy xquiumaya'añ pø tøø hajxy hänäjty hoy myajnáhixø'øy. Mänit hajxy hänäjty jim xyajnøcxa'añ tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy hänäjty jim mhida'añ.

⁵ Møød mijts muutsc-häna'c, jaduñ mijtspä, mwiingudsähgø'øwäbä majjäya'ay hajxy. Coo hajxy waamb xmiägäp xyhané'emät, mgudiúnäp hajxy jaduñ. Ha-hoy haween hajxy mnibiuhbedøøjät hamiñ haxøpy, hoy miøjjä hoy miuutscä. Hiḡ, coo hajxy jootmøj mnibiäda'agøøjät, xyajcumädówäbä Dios hajxy jaduñ. Pønjaty capxp mädiaacp mee'xxieemy, je'edsä Dios piuhbejpy. Móoyyäbä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ. ⁶ Coo Dios hajxy jaduñ mänaa xyajtsaačhpøgät, cab hajxy mmøjpädá'agät. Jim hajxy mnibiäda'agøøjät maa Dios quiø'øba'c tiēcypia'cän. Møcmä-jaa Dios jiaanč tehñ miøød. Hiḡ, cujequiä Dios ja'a tsaačhpä hajxy xyajnáhwá'adsät. Mänit hajxy jootcujc

xjiaanč tehñ yaghida'añ. ⁷ Coo hajxy hänäjty tii mnädajy mnämäy, mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jaduñ coo hajxy ween xyaghoyøøyyä. Hiḡ, homiänaajä Dios hajxy xcwieendähaty.

⁸ Mniyajcopcø'øwøøjöp hajxy; jaduñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy mbanøcxät tehngajnä. Jaduñä møjcu'ugongä wyiinmahñdy quia'a mäjädá'agät. Hiḡ, ja'a møjcu'ugong, homiänaajä hajxy jaduñ xmiädsiphájtäm. Xjia wi'i yajtu'udägoyyáañäm hajxy jaduñ. ⁹ Cabä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät tehngajnä. Hiḡ, pønjatiä Diosmädia'agy mäbøjp wiin-duhmyhagajpt, jaduñ hajxy chaačhpøjpä nej mijts mdsaačhpøquiän. ¹⁰ Cab hajxy jejcy mdsaačhpøga'añ. Coo Dios ja'a tsaačhpä hajxy hänäjty tøø xyajnáh-wa'ačh, mänitä Dios hajxy hamuumdu'joot xyajmäbø-gaañä ja'a Jesucristo miädia'agy. Ca'xy pedyii Dios ja'a wyiinmahñdy hajxy xyajnáhixø'øwa'añ. Ja'a Diósäts hajxy jaduñ xcwieendähájtäm, hoy hajxy nej cu nja jajt cu nja habéjtäm. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ maa højtscøxphájtäm. Jaaya'ay hajxy jaduñ tøø xyajnáhdíjjäm coo Jesucristo hajxy jim xya-jnøcxáañäm tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáañäm. Hiḡ, cøxiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ xmiøoyyäm. ¹¹ Cøjxta'axiøø ja'a Dios hajxy tsøc wiingudsähgøøyyäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios møjcu'ugdujt miøødhada'añ. Tøyhajt jaduñ.

¹² Ja'a mägu'ughajpä Silvano hädaa nocy jahby. Høøch nnajtscapxøøyyäp. Cab hädaa nocy jiaty yoñä. Hoyyä Silvano Diosmädia'agy jiaanč tehñ yajtuñ. Tøyhájtøch cham tøø ngapxy tøø nmädia'agy nebiä Dios tøyhajt wyiinmayyän. Tøø Dios møjmayhajt tiuñ maa højtscøxphájtäm. Tøø hajxy jaduñ xyajmädsójcäm coo hajxy jim xmiøødhíjtämät tsajpootyp.

¹³ Ja'a jäya'ayhajxy yaa tsänaabiä Babilonia, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä, xya-jpoo'xp mijts jaduñ. Nej mijtsä Dios xyajnáhdíjjän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, jaanä jaduñä jäya'ayhajxy yaabä yajnáhdíjjäbä coo hajxy miäbøjpät. Jaduñ mijtsä mmägu'ughajpä Marcos xyajpoo'xpä. Nébiøchä nhamdsoo húungänä Marcos njuø'øy. ¹⁴ Coo hajxy hänäjty mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä, hamiñ haxøpy hajxy mniyajpoo'xøøjät. Jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mniçhocy mnibi-a'häyoyii hamuumdu'joot.

Pønjatiä Diosmädia'agy panøcxp ja'a Jesucristocøxpä, weenä hoyhajtä weenhajt hajxy mio'oyii ja'a Diósäm. Amén.

2 Pedro

1 Høøch xøhajp Simón Pedro. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Jesucristøch nmøødtuumby. Jaayá'ay-høch tøø xwiinguexy coochä miädia'agy nyajwá'xät. Tøø mijtsä Jesucristo xyajnähdijy coo hajxy hoy mmäbøgät jaduhy mäwiin neby højts xyajnähdijjiän. Tu'cuhdujt hajxy jaduhy xquiumáayyäm nägøxiä je'eguiøxpä coo hajxy tu'cuhdujt nmäbøjcäm coo tiøyyä. Jaduhy yajnajuø'oy coo Jesucristo yhojiäya'ayä. Jaaya'ay hajxy nDioshajtäm. Tøø hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. ² Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'oy møj may coo ja'a tøyhajt hajxy mmøødä ja'a Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hajtämbä.

³ Coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhajtäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy madiu'u xpiuhbéjtäm ja'a miäjaahaam, jaduhy hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Mänitä Dios hajxy jaduhy xquiumáayyämät. Jaanä miäjaahaamä Dios hajxy xyagjugyhadäänäm homiänaajä neby je'e jiugyhatiän. Coo Jesucristo miøjjä jiaančhä, coo jiaančh tehñ yhojiäya'ayä, paady hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy hoy njäya'ayhajtämbät. ⁴ Coo Jesucristo jaduhy miøjjä jiaančhä, paadiä mayhajt møj may tiuna'añ maa højtscøxphajtäm. Jaduhy jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios mayhajt may tiuna'añ maa højtscøxphajtäm. Homiänaajä hajxy xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Y tøø hojiotä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemybiä. Jaduhy hajxy hoy nmøødhajtämät tu'ugmädi-a'agy. Jaduhyä haxøøgpä hajxy yaa hoy njøjyohdiútämät hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy yaa ca'a mäbøjpä, hadsojwiinmahñdy hajxy miøød. Coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhy quia'a najtshixø'owa'añ, paady hajxy jiiby quia'awa'añ haxøøgtuum. ⁵ Paadiä Diosmädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm. Tsøc hajxy hojiäya'ayhajtäm hamuumdu'joot. Tsøc hajxy jaac habøjcäm ja'a Dioscøxpä. Tsøc hajxy hijtäm najjuø'øyaamby. Tsøc hajxy mee'xtújcäm. Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy ničhøjcäm nebiä tu'ugpuhya'ayän, neby højtsä Jesucristo xchøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc mee'xäm, hoy hajxy näje'e quia'a jagä mäbøjcy.

⁸ Coo hajxy jaduhy hamuumdu'joot ngudiúunämät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, mänit hajxy nhoyøøyyämät. Mänitä Jesucristo tiuunq hoy ndúunämät. Nmøødhajtämä tøyhajt hajxy jaduhy ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Hix, pønjaty jaduhy ca'a cudiumb nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, jaduhy mäwiinäs hajxy je'e nebiä wiinds nebiä xoodspän je'eguiøxpä coo hajxy tøø jahdiägoy coo piojpä quiädieey hajxy

tøø ñähwa'ačhii neby hajxy hijty jegyhajty jiäya'ayhatiän. Jaduhy hajxy tøø jahdiägoobiä coo Dios jioot chocy coo hajxy hoy jiäya'ayhädät. Paady hajxy jaduhy jia yajnähwaatsä. ¹⁰ Hoorä, mägu'ughajpædøjc, tsøc hajxy hamuumdu'joot cudiuunäm nébiøch naamnä tøø nmädia'agy. Jaduhy yajnajuø'owa'añ coo Dios hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy xquiu'ughadäänäm. Coo hajxy jaduhy ngudiúunämät, cab hajxy jaduhy mänaa ndu'udägøoyyämät. ¹¹ Jaduhy hajxy hoy yajxon nnøcxämät Jesucristo wyiinduum maa cøjxta'axiøø yhane'emiän. Jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hajtäm. Tøø hajxy jaduhy xyajnähwäatsäm.

¹² Homiänáajäts mijts jaduhy nyagjahmiejtsta'aga'añ nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Tøyhajtthøch jaduhy tøø nmädia'agy. Hoy hajxy jaduhy mjaty. Cab hajxy mdsoj jahdiägoyya'añ. ¹³ Hawiinmats jaduhy cooch mijts jaduhy nyagjahmiejtstä'agät tehngajnä, mäduhñtiøch njaac jugyhaty. ¹⁴ Hamdsøøjøčhä Jesucristo xñämaayy cóogøch mobädajpä nho'ogaañnä, ja'a hajxy nWiindsøn'hajtämbä. ¹⁵ Pero cooch hånajty tøø nho'ogy, hoy hajxy jaduhy mjaac capxtä'agät nébiøch cham nmädia'aguiän. Jaduhy hajxy hoy mjahmiejtstä'agät.

¹⁶ Tøø højts mijts nyajwiingapxø'oy coo Jesucristo møcmäjaa miøødä, y coo yaa jadähooc quiädaactägat-sa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt højts jaduhy nmädiaacy. Cab højts hamdsoo nyajcojy. Diosmädi-a'agy hädaa jaduhy. Ca'a ñä'ä cueentä nebiä jäya'ay cueentä hajxy yajcojiän. Hamdsoo højtsä Jesucristo nhijxy coo møcmäjaa miøødä, coo je'e Dyiosä. ¹⁷ Mänaa højtsä Jesucristo hånajty jim nmøødän maa tunän, mänitä Diosteedy jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp: "Høøch nhamdsoo Huang yø'ø. Njaančh tehñ chøjpiøch yø'ø. Jaančh tehñ jiootcújc-høch nni-jwiø'øwyii maačh nHuangcøxpän", nømä Jesucristo ñänøømä. Njaančh mädoow højts jaduhy. Møcmäjaa-haamä Dios jaduhy quiapxy. Jaančh tehñ yajxonä Jesucristo piädaacä ja'a Tiéediäm, nebiä hajajpän. Paady højts yø'ø tun nyajxøøbejty: "Ja'a tun maa Dios ñä-gapxiän coogä Jesucristo yHuanghaty."

¹⁹ Tøyhajt jaduhy jiaančh jajty nébiøch cham nmädia'aguiän. Hamdsoo højts nhijxy nmädooyy. Hahixøøby jaduhy coo højts mijts nmädia'agy xmiäbøjcät. Maas hahixøøby jaduhy coo Diosmädia'agy hajxy mmäbøjpät, ja'a jäya'ayhajxy jecy quiujähyyäbä. Jaduhy mäwiinäsä Diosmädia'agy miäbaady nebiä jøøn tiøyyän hagoonstuum. Hix, xyajwiinjuøøyyäm hajxy jaduhy tijaty hajxy hoy hamdsoo nga'a wiinjuø'øwäänäm. Hahixøøby jaduhy coo hajxy homiänaa-

jä nyajcopcøyyämät. Coo Jesucristo yaa quiädaac-tägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy cøxiä xya-wiwinmädiaagø'øwáaŋäm. Jaduhŋ hajxy hoy nwiin-juø'øwáaŋäm cøxiä. ²⁰ Huuc wiinjuø'øw hajxy jaduhŋ, coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy quiujahy, cab hajxy hamdsoo yajcojy. Näje'e hajxy jaduhŋ quiujahy tijaty hänäjty jadáaŋäp tunáaŋäp. Ja'a Dios je'e na-jtscapxøøyy ja'a yhEspirituhaam waamb hajxy quiu-jáayät.

2 Jii jäya'ayhajxy hijty näje'e jegyhajty miäna'añ cooc tyijy Dios hajxy hänäjty ñajtsapxøøyyäbä. Pero høhŋdaacp hajxy hänäjty jaduhŋ. Ja'a Dioscu'ug hajxy hänäjty jia wi'i wyiinhøønaamby. Jaanä jaduhŋä høhŋdaacpähajxy jii by wiäditaambä maa mgajpthajx-iän. Cabä cu'ug ñajuø'øwa'añ pø wiinhøhŋäp hajxy hä-najty jaduhŋ. Høxtä mäna'anaambä høhŋdaacpähajxy jaduhŋ cooc tyijy ja'a Jesucristo hajxy tøø xquia'a näh-ho'túutäm. Paquiä hajxy yajcumädowa'añii. Pønjetiä høhŋda'agymiädia'agy mæbøgaamb, tu'udägoyyaamb hajxy jaduhŋ. Ja'a häna'c-hajxy jaduhŋ høhŋdaacpä, niyhamigähadaaŋäp hajxy jaduhŋ. ² Pahixáaŋäp hajxy jaduhŋ nämay. Ja'a häna'c-hajxy mæbahixaamb, ja'a ty-iijy ja'a Diosmädia'agy hajxy mæbøjpä. Coo hajxy jaduhŋ hoy quia'a hida'añ, ni häna'c-hajxy høhŋ-daacpä, ni häna'c-hajxy mæbahixpä, paadiä cu'ugä tøyhajt hajxy quia'a tsoga'añ ja'a Jesucristocøxpä.

³ Ja'a høhŋdaacpähajxy, xädø'øñ hajxy piøcjuø'øwaam-by. Høhŋda'agymiädia'agyaamby mijts xya-jnähxø'øwa'añ; jaduhŋä xädø'øñ hajxy xjia wi'i piø-gaaŋä. Jéquiänä Dios tiägøøyy mänaandaacpä coogä häna'c-hajxy quiumädowa'añ, ja'a høhŋda'agymiädi-a'agy hajxy yajnähixøøbiä. Jaduhŋä Dios jecy miänaaŋ-daacpä cooc hajxy quiuhdägoyya'añ.

⁴ Hix, yajcumädoobiä Dios je'e pønjaty ca'a mæbø-gaamb. Coo mioonsähajxy näje'e jim jecy quia'a mæbøjcy tsajpootyp, paady hajxy jecy quiumädooyy. Haxøøgtuum hajxy hoy quiuhjuijpnaxyii maa jiaaŋch tehŋ quiøcän, maa yhagoodstuumän. Jim hajxy yhi-da'añ høxtä coonä yhabáadät coo Dios jaduhŋ miäná'anät nebiaty hajxy jii jiaac tsaächtiuna'añii.

⁵ Jaanä jaduhŋä Dios ja'a jecyjiäya'ay yajcumädoobä, ja'a hajxy jecy tøø quia'a mæbøquiäbä. Mänitä Dios nøøgomdägoy quiejxy. Jayooyä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy ja'a näductujcpä. Jaduhŋä Noé ja'a cu'ug hänäjty tøø jia yajwiingapxø'øy coogä yhaxøøgcuhtujt hajxy ñajtshixø'øwät, coogä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwät. ⁶ Jaanä jaduhŋä jecyjiäya'ayhajxy jiajpä, ja'a hajxy hijty jim tsänaabiä maa cajpt hijty jaduhŋ xiøhatiän Sodoma møødä Go-morra. Cabä Dios hajxy hijty ñä'ägä wiingudsähgø'øy. Paady hajxy jøønhaam yajcuhdägooyä. Cøjxä haxøøghäna'c-hajxy yho'ogy. Haagä cujiaam hajxy jia-jnä møødä quiajpthajxy. Hijxtahŋd ja'a Dios jaduhŋ piädaac coo haxøøgjäya'ayhajxy nägøxiä yajcumä-dowa'añii. ⁷ Mänaa Dios ja'a jecyquijajpt jaduhŋ ya-jcuhdägoyyän, jagooyä tu'jäya'ay yajtsocä, ja'a hä-najty xøhjäp Lot. Paadiä Lot yajtsocä, je'eguiøxpä coo hänäjty hoy jiäya'ayhaty. Mänitä Dios ja'a Lot

yhawaanä coogä quiajpt hänäjty quiuhdägoyya'añ. Paadiä Lot jim chohŋ. Jaanč tehŋ jiootmayhajpä Lot hänäjty jaduhŋ coo cu'ughajxy hänäjty haxøøg ji-atcø'øy jabom-jabom hijxwiinduum. ⁹ Nebiä Dios ja'a Lot jecy yajtsocøquiän, jaanä jaduhŋä Dios ja'a quiu'ug yajtsocøgaambä coo hajxy hänäjty chaačhpøcy. Tøyhajt jaduhŋ. Jaanä jaduhŋ tiøyhájtäbä coo Dios yajcopcø'øy nebiatiä haxøøgjäya'ayhajxy jiatcø'øyän. Jéquiänä Dios jaduhŋ miänaaŋ cooc hajxy quiumädowa'añ. Coo jaduhŋ yhabáadät, mäniä Dios miäna'ana'añ nebiaty hajxy jii chaačtiuna'añii. ¹⁰ Nägø'ø nädequiä Dios ya-jcumädowa'añ pøŋ yajnähixøøby høhŋda'agymiädi-a'agyhaam, pøŋä Diosmäjaa xøøghajp. Jaanč tehŋ chähdiuhŋdägoy hajxy ñibiäda'agyii, ja'a høhŋ-da'agymiädia'agy hajxy mäwädiijpä. Jootmøj hajxy jaduhŋ ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøŋ wyiingudsähgø'øy. Haa jaaya'ayhajxy møjtuungmøødpä maa Diosmädi-a'agy myiñänä, wiingapxø'øy hajxy je'ebä. ¹¹ Haa ja'a Diosmoonsähajxy jim hijpä tsajpootypä, maas møcmä-jaa hajxy miøødä quejee ja'a høhŋda'agymiädia'agy hajxy mäwädiijpä. Pero cabä Diosmoonsä ja'a møjtu-ungmøødpä hajxy wyiingapxø'øy maa Dioswiindu-umän; ni cab hajxy ñähojy.

¹² Jaduhŋä høhŋdaacpähajxy ñibiäda'agyii nebiä yu-ughanimalän coo hajxy tii quia'a wiinjuø'øwa'añ ja'a Dioscøxpä. Hix, cabä yuughanimalhajxy tii wyiijnjuø'øy ja'a Dioscøxpä. Mädyijjatiä høhŋdaacpähajxy quia'a wiinjuøøby, je'e hajxy ñäxiicy. Paquiä hajxy ya-jcuhdägoyya'añii nebiä animalhajxy paquiä quiuhdä-goyyän coo hajxy yagho'ogyii. ¹³ Tsaächtiunáaŋäbä høhŋdaacpähajxy jaduhŋ je'eguiøxpä coo hajxy hänäj-ty tøø miädsaačtiuñ. Xooŋdaacp hajxy jaduhŋ coo ha-jxy cøxypänejpä jiatcø'øy xøømbaady. Høxtä jii by ha-jxy yajtagø'øy maa mijts naxy mgaamiuquiän ja'a Jesu-cristocøxpä. Ja'a Jesucristo miädiä'aguiäc tyijy hajxy pi-anøcxäp. Pero haxøøgjaty hajxy wyi'i jiatcø'øy mijts mwiinduum maa hajxy hänäjty mgaamiuquiän. Høxtä jii bypiaady hajxy je'e yhøhŋdaacpä.

¹⁴ Homiädyii to'oxiøjcä hajxy jaduhŋ yhixy, yhadsojpy hajxy jaduhŋ. Homiänaajä hajxy jaduhŋ haxøøg ji-atcø'øwa'añ. Wyiinhøhmby hajxy pønjetiä Diosmädi-a'agy hoy ca'a habøjpnä. Hadsojwiinmahŋdy hajxy ñä'ägä yajtuumby. Tsipcøxp hajxy jaduhŋ ñä'ägä cumädowa'añ. ¹⁵ Tøø tødiu'u hajxy jiojwa'ač. Tøø ha-jxy jaduhŋ tiu'udägoy. Ja'a Balaam hajxy jaduhŋ piahi-jxyp, ja'a Beor yhuung. Jeguijtiä Balaam hänäjty quiudiuna'añ ja'a quia'awiindøguiøxpä møødä xädø'øñguiøxpä. ¹⁶ Mänitä Balaam wyiinhøjnajxä tiic jaduhŋ coo jiatcø'øwa'añ. Ja'a møjc burra jaduhŋ mähoj. Jaduhŋ quiapxy nebiä jäya'ayän. Mänitä Bal-aam ñajuøøñä coo jaduhŋ quia'a hoyyä. Jaduhŋä bur-ra miädia'agy miäbøjcxä.

¹⁷ Yø'ø häna'cä høhŋda'agymiädia'agy hajxy mäwädi-jpä, jaduhŋ mäwiin hajxy miäbaady nebiä nøøjut tøø tiø'øčhpän. Jaduhŋ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä joc piojwäditypän coo hänäjty quia'a nä'ägä tu'uy. Hix, cabä tøyhajt hajxy ñä'ä yajnähixø'øy. Cøjxta'axiøø ha-jxy jii by yhida'añ maa haxøøgtuumän. Ja'a Dios jaduhŋ

mánaan cooc hajxy jilby yhida'añ. ¹⁸ Yoñ hajxy jia mädi-a'agy. Ja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduñ. Pero cabä miädia'agy hajxy choobaady. Ja'a hõhnda'agymiädi-a'agyhaam hajxy wyiinõõñ pønhatiä Diosmädia'agy naamdägø'øy habøjp. Jøjcapxøøyyäp hajxy jaduñbä, ween hajxy haxøøg jiatcøøguiumbä neby hajxy hijty jiatcø'øyän. ¹⁹ Jaduñhä hõhndaacpähajxy yajnahixø'øy cooc tyijy quia'a nejpiä coo haxøøg mjäya'ayhädät. Hix, jaduñ hajxy yajnahixøøbiä cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hanéhmanä coo jecymiädia'agy hajxy ngudiúunämät, jaduñ jia mänaambä cooc hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Jaduñ hajxy yhõhndaacpä cooc tyijy hajxy jaduhyä nnähwäatsäm. Ni je'e hajxy tøø quia'a nähwa'açh je'eguiøxpä coo yhaxøøgwiiinmahñdy hajxy tøø quia'a najtshixø'øy. Paady hajxy nøcxy quiuhdägoyyaanä. Jaanä jaduñ højtshajtäm-bä, coo nhaxøøgwiiinmahñdy hajxy nga'a najtshixøøyyämät, jaduñ højts nøcxy nguhdägoyyäänäm-bä. ²⁰ Coo Jesucristo hajxy njøjpøgøøyyä, ja'a hajxy nWiindsønhtëjtäm-bä, paadiä nhaxøøgwiiinmahñdy hajxy xyajnahwäatsäm, neby hajxy yaa nmøødhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero, coo Jesucristo miädia'agy mjahdiägøoyyät, y coo mhaxøøgwiiinmahñdy jadähooc mbadu'ubøgät, maas haxøøg jadähooc mjada'añ. ²¹ Hix, pønhatiä Diosmädia'agy jaduñ jahdiägooby, maas hoy haxøpy coo hajxy cu quia'a mabøjcy. Hix, coo hajxy jaduñ yhõxhixät, maas hanaxiä hajxy jaduñ quiuamadowa'añ. ²² Jaduñ hajxy jiädät nebiä hädaa mädia'agy miäna'añän: "Ja'a huc-hajxy, coo hajxy yhøøch, ja'a yhamdsoo høøch hajxy ñäwiimbijpy, nøcxy hajxy jadähooc jiwø'xø'øgy. Jaanä jaduñhä hädsømhajxy jiatcøøbiä, naamnä hajxy hänajty tøø chi'iy, mänit hajxy jadähooc nøcxy yajtsnä tiøø'pnä mo'ondsooty." Tøyhajt jaduñ.

3 Mägu'ughajpädøjc, miämetsc-hoocpä mijts chamñ nnäjaayø'øy. Jaduñ mijts chamñ miämetsc-hoocpä nmägapy nhane'emy coo mädia'agy hajxy mjahmiejtstá'agät, ja'a Diosqueypähajxy jecy quiujähyyäbä. Jaduñhä howiimahñdy hajxy mmøødhädät. Huuc jahmiets hajxy jaduñbä nebiatiä Jesucristo hajxy xmiägapy xyhanéhmanä. Jaaya'ay hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy nWiindsønhtëjtäm. Ja'a Jesucristo quiugapxyhajxy, je'e mijts tøø xyhawaanä nebiatiä Jesucristo hajxy tøø xmiägapy tøø xyhane'emy.

³ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehñ wyiinjuø'owät nébiøch chamñ nmädia'aguiän. Coo naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ayhajxy quiähxø'øga'añ coo Dios hajxy ñänøma'añ. Haxøøg hajxy jiatcø'øwa'añ nebiatiä yhamdsoo joot hajxy hänajty chocy, neby hajxy hänajty ñä'ägä cuhdujthatiän. Xñäx-i'igaamb mijts jaduñ. ⁴ Jaduñ hajxy miäna'ana'añ: "Cab jaduñ tiehñ tiøjiada'añ coo Jesucristo wyiimbijtagatsa'añ neby jaduñ tøø yhuuc mänaambä. Hix, caj tii mänaa tiägach. Je'enä cøxiä wiinä jaduñ yhytyñä mänaa naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänaa jecyjiäya'ayhajxy yho'oguiän", nõm hajxy yhõhnda'aga'añ. ⁵ Pero tøyhajt jaduñ coo naaxwiimbä jiaançh tægach. Pero ja'a hõhndaacpähajxy, cabä tøyha-

jt hajxy wyiinjuø'øwa'añ. Hix, haagä nõø hijty jegyhajty. Mänitä Dios ja'a tsajt jecy yhädiuun møødä naaxwiin. Jiibiä naaxwiimbä yajcojy nõøjooty. Mänit hoy piäda'agy nõøhagujc. ⁶ Mänitä Dios nõøgomdägoy cujecy quiejy. Mänitä naaxwiimbä quiuhdägoyy. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ⁷ Ja'a tsajt møød hädaa yaabä naaxwiin, tøø Dios jaduñ yajnahdijy coo quiøxy toy-a'añ. Mänitäc jaduñ tiøya'añ coo Dios ja'a jäya'ay yajcuhdägoyya'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy jahmiejtsäm coo Dios tu'xøø jaduñ ñänømy jadu'miljomøjtpä; y jadu'miljomøjtpä, tu'xøøyyä jaduñ ñänømy. ⁹ Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ coo tyijy ja'a Jesucristo quia'a tsoj yajtøjiada'añ coo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumadowa'añii. Pero cab jaduñ tiøyyä neby hajxy jaduñ jia wi'i yhõhnda'agy. Hix, mee'xtujpä Jesucristo ja'a mijtsøxpä. Cabä jioot chocy coo pøñ quiuhdägøoyyät. Jaduñhä jioot jia tsojy coo haxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixøøyyämät.

¹⁰ Jaguiapxy yhabaada'añ coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumadowa'añii. Cabä pøñ jaduñ ñajuø'øy mänaa jaduñ jiaançh habaada'añ. Mänitä tsajt quiuhdägoyya'añ. Jaduñ yajmadowa'añ nebiä hänee møy ya'axiän. Cøx-aambä xøø tiøya'añ, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä, møødä tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹ Coo cøxiä wiinä jaduñ quiuhdägoyya'añ, paady hajxy tsøc hoy jäya'ayhajtäm. Tsøcxä Dios hajxy hoy wiingudsähgøøyyäm. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hoy cudiúunäm. ¹² Tsøc hajxy jøbhixäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänitä Dios ja'a tsajt yajtoya'añ, møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä. Tsøgä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiäacäm nämay, ween hajxy miäbøcy; jaduñhä Dios paquiä yaghabädät. ¹³ Tøø Dios jaduñ miäna'añ coogä hawiinjemyçhajt yhädiuna'añ, møødä hawiinjemyñnaaxwiin. Jimä njoot hajxy nbädäacäm coo Dios hajxy jim xyajncxäänäm. Cabä haxøøgpä jaduñ jim mänaa tiägø'øwa'añ maa ja'a hawiinjemybiä tsajtän, ni jim maa hawiinjemybiä naaxwiimbän.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduñ coo Dios hajxy jim xpiäda'agäänäm, paadiä haxøøgpä hajxy tsøc najtshixøøyyäm hamuumdu'joot; jaduñhä Jesucristo hajxy xpiäatämät coo pojpä cädieey hajxy hänajty nga'a møødhajtäm, coo yaa quiädaactägätsät. Tsøc hajxy jootcujc nimiøødhajtäm nebiä tu'ugpuhya'ay nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Jaduñhä Dios hajxy hoy xyhixämät coo hajxy hänajty hoy ndúunäm. ¹⁵ Mjahmiédsäp hädaa mädia'agy hajxy jaduñ. Paadiä Jesucristo jaduñ miee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy may miäbøcy, ween hajxy jaduñ may nähwa'açh. Ja'a mägu'ughajpä Pablo, jaduñ mijts tøø xñäjaayøøbiä. Ja'a Dios ja'a tøyhajt najtscapxøøyyä. Ja'a tsipjatypä ja'a Dios ja'a Pablo yajwiinjuøøyy. Jadúhnhøchä Pablo njuø'øy nébiøchä nhamdsoo puhya'ayän. ¹⁶ Naaghooc mijtsä Pablo xñäjaayø'øy, jaduñ ñä'ägä mädia'agy-

haty nébiøch cham̄ njaayän. Tsipjatiä Pablo siémpräm miädia'agy. Ja'a häna'cä tøyhajt hajxy ca'a tsojpä, wiingä Pablo miädia'agy hajxy yajnahixøøyyä. Cab hajxy jaduħñ yajnahixø'øy nebiä Pablo jia mänaañän. Wiingatiä Diosmädia'agy hajxy yajnahixø'øy. Cabä tøyhajt-pä hajxy miäbøga'añ. Paady hajxy quiuhdägoyya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpädøjc, mnä'ägä najuøøby hajxy jaduħñ coo høħñdaacpähajxy jii wiädita'añ. Cabä tøyhajt hajxy chocy. Haxøøg hajxy jiaančh tehñ jiäya'ay-

haty. Mnigwieendähadøøjäp hajxy; jaduħñä tøyhajt hajxy mga'a najtshixø'øwät. Cab hajxy myajwiinhøønät coo hajxy jaduħñ mnä'ä tu'udägóyyät. ¹⁸ Jaac habøcxä hajxy jaduħñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøñhájtämbä. Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm. Tehñgajnä miädia'agy hajxy mmäbøjcät; jaduħñä mayhajt mõj may tiúnät ja'a mijtsøxpä. Tsøc hajxy homiänaajä capxpáatäm mõj jaančh. Tsøc hajxy tehñgajnä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

1 Juan

1 Jue'e hõjts mijts nyajnájaayøøby, ja'a Jesucristo. Dioshuung je'e. Jíiyyám je'e hánajty møødá Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jaayá'ayäts hajxy xhawáañäm nebiä Dios wyiinmay. Jaayá'ayäts hajxy tøø xñähho'túutäm neby hajxy jaduhñ njugyhájtämät nebiä Dios jjugyhatiän cøjx-ta'axiøø. Tøø hõjts nhamdsoo hixy; tøø hõjts nhamdsoo mädooy. Tøø hõjts nnähdoñ cø'øhaam. Tøyhajt jaduhñ. Paady hõjts mijts jaduhñ nhawáañäm neby hajxy jaduhñ nhíjtämät tu'ugmädia'agy, neby hõjts ja'a Dios xmiøødhitiän tu'ugmädia'agy møødá yHuung. ⁴ Paady jaduhñ nhawáañäm neby hajxy jaduhñ jootcuyc nhíjtämät tehngajnä.

⁵ Hoyyá Dios ja'a wyiinmahñdy; cabä pojpä cädieey ñä'ägädä møødá. Jaduhñ hõjts ja'a Jesucristo tøø xyhawaanä, y jaduhñ mijts nhawaanädägájsäm. ⁶ Cooy hõjts hoy nwädíjtämät nebiä Dios yhitiän, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ nhíjtämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm cøxiä. Xyajnáhwáatsäm hajxy jaduhñ coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy nnägápxämät. Tøyhajt jaduhñ. Cabä Dios yhøhñda'agy. Howyiinmahñdy je'eduhñ miøød. Pero coo hajxy nwädíjtämät haxøøgtuum, cabä Dios hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Høhñdáacäm hajxy jaduhñ y cabä tøyhajt hajxy nnä'ägädä møødhájtäm.

Jaanä jaduhñduhmbä, coo hajxy nnä'ä mänáañämät cooc tyijy pojpä cädieey hajxy nga'a møødhájtäm, niwyiinöhñäm hajxy jaduhñ, ¹⁰ y cabä Dios miädia'agy hajxy nmøødhájtäm, ja'a tøyhajt. Cooy hajxy jaduhñ nmänáañämät, jaduhñ yajmadowa'añ cooc tyijy ja'a Dios yhøhñda'agy. Hix, je'e jaduhñ mänaamb coo pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm.

2 Mägu'ughajpædøjc, cábøch njoot chocy coo hajxy haxøøg mjatcø'øwät. Páadyhøch mijts hädaa nocy nyajnájaayøøby. Cooy pøñ jaduhñ jiatcø'øwät, nähgapxtu'udøøjæp je'e Jesucristäm jim maa Diosän. Cabä Jesucristo pojpä cädieey mänaa miøødá. ² Tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy xñähho'túutäm nägøxiä hädaa yaabä naaxwiin.

³ Cooy hajxy ngudiúunämät nebiä Dios hajxy xyanéhñäm, mänitä tøyhajt hajxy nmøødhájtämät coo je'e hajxy nhixyhájtäm. ⁴ Pøñ jaduhñ nä'ä mänaamb: "Nhixyhájpæch je'e", hoy quia'a ja cudiuñ, høhñdaacp je'eduhñ. Hix, ja'a Diosmädia'agy je'eduhñ quia'a tsojpy. Tøyhajt je'e. ⁵ Pero pøñ jaduhñ cudiuumb, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios jiaançh tehñ jahmiech. Jaduhñ hajxy nyajnájuøøyyämät coo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. ⁶ Pøñ jaduhñ mänaamb coo ja'a Dios

miøødhity tu'ugmädia'agy, tsipcøxp wiädítät nebiä Jesucristo hijty wiäditiän.

⁷ Hädaa mädiä'agyhøch cham nyajnáhixøøbiä, tøø hajxy hijty mmädooy mänaa hajxy mmäbøjtsooñän.

⁸ Pero hädaa mädia'agy jaduhñ, jaduhñ mäwiinäts hädaa nebiä hawiinjemybiän. Hix, jaduhñ hajxy mniçhocy mnibia'häyoyii nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Tøyhajt jaduhñ. Cooy ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä homiädia'agy hajxy xyajwiinjuøøyyänä. Cab hajxy jaduhñ nwädíjtänä hagogoodstuum.

⁹ Pøñ ja'a y'hermano tsojpa pa'häyoob, hoyyá Diosmädia'agy jaduhñ quiudiuñ. Cooy hajxy jaduhñ ngudiúunämät, cab hajxy ngädiéhyämät. Pero pøñ ja'a yhermano mähañhajt, hoy jia mäna'añ cooc tyijy quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy, je'enä wiädity hagogoodstuum. Jaduhñ wiädity nebiä wiindspän. Cab jaduhñ ñä'ägä niyaghoyøøyyii.

¹² Hermanodøjc, mjítsshøch hädaa nocy nyajnájaayøøby. Mhixyhajpiä Dios hajxy, ja'a nDeedyhájtäm. Jaaya'ay ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnáhwáatsäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Mijts majjäya'adiøjc, mhixyhajpiä Jesucristo hajxy jaduhñ. Jíiyyám jaaya'ay hánajty mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Y mijts muutsc-häna'c-hajxy, xmioobiä Dios ja'a mäjaa hajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxy. Cabä møjcu'ugong hajxy tøø myajmäjäda'agy.

¹⁵ Cabä mjoot hajxy mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Cooy pøñ jaduhñ piädá'agät, cabä Dios hoy jiahmieðsät, ja'a nDeedyhájtäm. ¹⁶ Ja'a møjcu'ugong jaduhñ mänaamb coo hajxy cøxiä wiinä nhadsójcämät hädaa yaabä naaxwiin, ja'a haxøøgpä. Jaanä jaduhñ miänaambä coo hajxy nyajcumáayyämät. Pero cabä Dios jaduhñ miäna'añ. ¹⁷ Cuhdägoyyaamb hädaa yaabä naaxwiin møødá haxøøgpä yaabä. Pero pøñ cudiuumb nebiä Dios miäna'añän, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Jim yhida'añ maa ja'a Diosän cøjx-ta'axiøø.

¹⁸ Hoorä, habáatnäp jaduhñ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Tøø hajxy mmädooyhaty coo ja'a Cristo miädsip quiähxø'øga'añ. Y tøø ja'a miädsiphajxy may quiahxø'øgy. Jaduhñ hajxy nyajnájuøøyyäm coo yhabaatnä. ¹⁹ Xmiøødhíjtäm ja'a Cristo miädsiphajxy hijty. Pero coo hajxy tøø xpiuhwáatsäm, cähxø'p jaduhñ coo hajxy hijty tehñ tiøyhajt xquia'a møødhíjtäm hamuumdu'joot. Cooy hajxy häxøpy hijty xmiøødhíjtäm, cab hajxy häxøpy tøø xpiuhwáatsäm.

²⁰ Pero mijts, ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnäguexy ja'a Dios yhEspíritu. Mmøødhajpiä tøyhajt hajxy jaduhñ cøxiä. Paady mijts hädaa nocy nyajnäjaayø'øy. Y mnajuøøby hajxy coo ja'a tøyhajt hajxy quia'a møødä, ja'a häna'c hønñdaacpähajxy.

²² Je'eduhñ ñänøømby, pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy ja'a Jesús tøø quia'a quexyii ja'a Diósäm. Ja'a Cristo miädsip je'e, pøn jaduhñ ca'a capxpaatp ja'a Dios møødä yHuung. ²³ Pønä Dios yHuung jaduhñ capxpaatp, miøødhijpiä Dios je'e. Pero pønä yHuung jaduhñ ca'a capxpaatp, cabä Dios jaduhñ miøødhity.

²⁴ Mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä neby hajxy mbanøcxtsohñän. Cooc hajxy jaduhñ mgudiúnät, mänitä Dios hajxy tehngajnä mmøødhidät tu'ugmädia'agy møødä yHuung. ²⁵ Y cøjxta'axiøø hajxy xyagjyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm.

²⁶ Naxy hajxy mdehm wyiinjuø'øwät coo mijts ja'a Cristo miädsiphajxy xjia wi'i wyiinhøona'añ. ²⁷ Mijts, cabä yajnähixøøbiä hajxy myajmaajiaty. Mmøødhajpiä DioshEspíritu hajxy. Xyajnähixøøbiä tøyhajt hajxy cøxiä. Cab yhønñda'agy. Mmøødhidäp hajxy jaduhñ tu'ugmädia'agy neby hajxy tøø xyajnähixø'øyän.

²⁸ Hoorä, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy mmøødhijnät neby hajxy jaduhñ mga'a tsähdiúnät coo quiädaactägätsät. ²⁹ Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo pojpa cädieey quia'a møødä. Jaduhñ hajxy mna-juøøbiät coo ja'a Dios yhuunghaty pønajaty hoy wädijp.

3 Xjiaanç tehñ chójcäm ja'a Dios hajxy. Hamuumdu'joot hajxy xyhuunghajtäm. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä jäya'ay hajxy xñajuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Hix, cabä Dios hajxy yhixyhaty. ² Hoorä, tøø ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Cahnä yajnajuø'øy neby hajxy xyaghidäänäm. Pero coo ja'a Jesucristo quiädaactägätsät, nnajuøøyyäm hajxy coo hajxy jaduhñ nhidäänäm neby je'ejan. Nhixäänäm hajxy jaduhñ neby jaduhñ yhitiän. ³ Pøn hamuumdu'joot mäbøjp, hoy jaduhñ wiädity nebiä Jesucristo hoy yhitiän.

⁴ Pøn haxøøg jatcøøby, cabä Diosmädia'agy quiidiuñ. Je'e jaduhñ xøhajt ja'a haxøøgpä coo ja'a Dios miädia'agy mga'a cudiúunät. ⁵ Paadiä Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin nebiä nbojpa ngädieey hajxy xyajnähwáatsämät. Pero cab jaaya'ay pojpa cädieey ñä'ägädä møødä. Tøyhajt jaduhñ. ⁶ Pønä Jesucristo tu'ugmädia'agy møødhijp, cab jaduhñ haxøøg jatcøøby. Pøn jaduhñ jatcøøby, cabä Jesucristo miädia'agy ñä'ägädä mäbøjcä. ⁷ Mägu'ughajpædøjc, cab hajxy myajwiinhøonät. Pøn hoy wädijp, cabä pojpa cädieey ñä'ägä møødä, nebiä Jesucristo quia'a møødän. ⁸ Pøn hoy ca'a wädijp, pianøcxäp je'e ja'a møjcu'ugongä miädia'agy. Homiänaajä ja'a møjcu'ugong haxøøg jatcøøby. Mänit jatcøøçohñ mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Paadiä Dios yHuung yaa tøø yhoy, nebiä møjcu'ugong jaduhñ quia'a mäjädá'agät. ⁹ Pønä Dios tehñ tiøyhajt Teedyhajt, cabä jioot chocy coo jaduhñ jatcøøwät, je'eguiøxpä coo je'e miøødhidyijäm ja'a Diósäm. Cooc

je'e Dyios yhuungä, paady haxøøg quia'a jatcøøby.

¹⁰ Jaduhñ myajnajuø'øwät pøn Dioshuung. Entonces, pøn hoy ca'a wädijp, pønä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, ca'a Dyios je'e yhuungä. Pero pianøcxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy je'e.

¹¹ Mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän, jaduhñ hänäjty miäna'añ coo hajxy nniçojc nnibia'häyóowämät. Høxtä jäda'anäbaadyñä jaduhñ miäna'aññä. Cab jaduhñ mänaa tiägach. ¹² Cab hajxy njatcøøyyämät nebiä Caín jecy jatcøøyyän coo yhamdsoo puhya'ay yagho'cy. Paady jaduhñ yagho'cy coo howyiinmahñdy hänäjty quia'a møødä, nebiä piuhya'ay howyiinmahñdy hänäjty miøødän. Hix, pianøcxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hänäjty je'e.

¹³ Entonces, hermanodøjc, cab hajxy myagjuø'øwät coo häna'c hajxy xmiähänhajtäm. ¹⁴ Højtshajtäm, cøjxta'axiøø hajxy jim nhidäänäm tsajpootyp. Cab hajxy mänaa jiiby nhäda'agø'øwäänäm haxøøgtuum.

Nmøødhajtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy hamiñ haxøpy nniçojc nnibia'häyóowäm. Pønä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyoob, je'eds jiiby häda'agø'øwaamb haxøøgtuum. ¹⁵ Pønä miägu'ughajpä mähanhajp, jaduhñä wyiinmahñdy je'e nebiä jäya'ay-yagho'pan. Y cabä jäya'ay-yagho'pähajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁶ Cooc ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaanç tehñ chójcäm. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy hamiñ haxøpy nniñähho'túutämät.

¹⁷ Cooc ja'a mäyøøjäya'ay ja'a häyoobä quia'a näxúudsät, cab jaduhñ quiidiuñ nebiä Dios hajxy xyhanéhäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçojc nnibia'häyóowämät. ¹⁸ Mägu'ughajpædøjc, tsøgxä hajxy hamuumdu'joot niñäxúu'tsä. Jaduhñ hajxy nyajcähxø'cämät coo hajxy hamuumdu'joot nniçojc nnibia'häyóowäm. Cooc hajxy nga'a niñäxúu'tsä, cab jaduhñ tiuna'añ coo hajxy nja mänäänämät cooc tyijy hajxy nniçojc nnibia'häyóowäm.

¹⁹ Hermanodøjc, cooc hajxy hamuumdu'joot nniçojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. ²⁰ Y cooc ja'a njoothajxy hamdsoo miänäänämät cooc tyijy hajxy hoy nga'a jäya'ayhajtäm, tsipcøxp ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Cabä nhamdsoo wiinmahñdyhajxy nyajcøpçøyyämät. Hix, xjioodhijäm ja'a Dios hajxy. Cøxiä hajxy xñajuøøyyäm. ²¹ Y cooc ja'a njoothajxy waamb quia'a mänäänämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm.

²² Xmióoyäm ja'a Dios hajxy tijaty hajxy nmäyujwäänäm, je'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéhäm. Paady hajxy xquiümáyyäm.

²³ Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a yHuung Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, cooc hajxy hamiñ haxøpy nniçojc nnibia'häyóowämät, nebiä Jesucristo hajxy hamdsoo tøø xyajwiingapxøøyyäm.

²⁴ Pønä Dios miädia'agy cudiúunäp, tu'ugmädia'aguiä Dios jaduhñ miøødhity. Y jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy

xmiødhjítäm, je'eguiøxpä coo ja'a yhEspíritu hajxy tøø xyajnäguéjxäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy xyhawáañäm coo hajxy tu'ugmädia'agy xmiødhjítäm.

4 Hermanodøjc, nämayyä hønndaacpähajxy jii wiädity. Cabä tøyhajt pä hajxy ñä'ägädä yecy. Entonces, cabä hoñä'ä mädyii mädia'aguia hajxy mmäbögät nä'ä nägoobä. Pero jawyiin hajxy mhuuc mädia'agyhixät pø Diosmädia'agy jiaančh møød. ²Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät pø Diosmädia'agy jiaančh møød. Pø mänaamb jaduhñ cooc ja'a Dios yHuung Jesucristo tøø jiaančh jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, pues Diosmädia'agy jaduhñ jiaančh møød. ³Pero pø cab jaduhñ miäna'añä, cabä Diosmädia'agy miøødä. Ja'a Jesucristo miädsip miädia'agy jaduhñ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a miädsip yaa quiähxø'øgä'añ hädaa yaabä naaxwiin. Bueno, yaadsä miädia'agy jaduhñ wiädijnä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴Pero mijts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajp. Tøø hajxy mga'a yajmäjäda'agy ja'a häna'c yø'øduhmbä hønnda'agymiädia'agy yajwädijpä. Hix, maas mäjaamøødä Dios quejee ja'a møjcu'ugong miøødä, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁵Yø'ø hønndaacpähajxy jaduhmbä, ja'a møjcu'ugong miädia'agy hajxy quiudiúunäp; paadiä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miädiaacä. Y paadiä miädia'agyhajxy yaa yajcopcøøyyäxä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶Pero højts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Y cab pøn nmädia'agyhajxy xyajcopcø'øwáañäm. Jagooyyä hajxy yajcopcø'øwa'añ pønä Diosmädia'agy mæbøjp. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjítäm pøn tøyhajt Dioshuung. Pønä nmädia'agyhajxy xyajcopcøøyyäm, Dioshuung je'e. Pøn jaduhñ xquia'a mädoowäm, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy jaduhñ quiudiúunäp.

⁷Hermanodøjc, tsøg hajxy tehngajnä ničhojc nibia'häyóowäm hamiñ haxøpy, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. ⁸Pero pøn xquia'a tsojc xquia'a pa'häyóowäm, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät. ⁹Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm, neby hajxy jimñ nhjítämät tsajpootyp cøjxta'axiøø. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm.

¹¹Coo ja'a Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcäm, paady hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät.

¹²Tøyhajt jaduhñ, cabä Dios mänaa yhixyii. Pero cab jaduhñ ñejpiä. Hoyyä Dios hajxy mänaa nga'a hixäm, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjítäm coo ja'a Dios hajxy homiänaajä xcwieendähjítäm. Y coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm.

¹³Bueno, coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmióoyyäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjítäm coo hajxy nmøødhjítäm tu'ugmädia'agy. ¹⁴Y hamdsoo ja'a Jesucristo hajxy tøø nhixäm mänaa ja'a Dios yaa tøø quiexiän, mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Tøyhajt

jaduhñ. ¹⁵Pøn jaduhñ mänaamb cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, tu'ugmädia'agy ja'a Dios jaduhñ miøødhity.

¹⁶Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjítäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Nmæbøjcäm hajxy jaduhñ. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity pøn homiänaajä jahmiejtsp ja'a Dios. ¹⁷Coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hajxy jaduhñ nničhojc nnibia'häyóowämät, cab hajxy jaduhñ ndsähgøøyyämät mänaa ja'a Jesucristo min chaačhtiuna'añän ja'a hajxy ca'a mæbøjpä. ¹⁸Pønä Dios hamuumdu'joot ca'a jahmiejtsp, tsähgøøby je'eduhñ je'eguiøxpä coo yajcumadowa'añii. Pero coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot njahmiéjtsämät, cab hajxy jaduhñ nnä'ägä tsähgøøyyämät. Hix, pøn jaduhñ tsähgøøby, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hamuumdu'joot quia'a jahmiech.

¹⁹Jayøjpä Dios hajxy xchójcäm, paady hajxy jaduhñ njahmiejtsägäjtsäm. ²⁰Pøn jaduhñ nä'ä mänaamb: "Njahmiéjchpøčhä Dios", hoyyä miägu'ughajpä jia mähanhaty, hønndaacp je'eduhñ. Pø cabä yhamdsoo mägu'ughajpä ñä'ä tsoyc ñä'ä pa'häyoy, cabä Dios hoy jiahmiédsät. Haa ca'a, yhixypä miägu'ughajpä homiänaajä, pero cabä Dios mänaa yhixy. ²¹Hamdsoo ja'a Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a nmägu'ughajpä hajxy ndsojc nba'häyóowämät, jaduhñ mäwiinäts nebiä Dios hajxy njahmiéjtsäm.

5 Pøn jaduhñ mæbøjp coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Y pønä Dios jaduhñ jahmiejtsp, chojpy pia'häyooby je'e pønjatä Diosmädia'agy mæbøjp. ²Coo ja'a Dios nDeedyhajtäm hajxy njahmiéjtsäm, coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjítäm coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. ³Coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm. Y cabä Dios tsipjaty yhane'emy. ⁴Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmæbøjcäm, paadiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ nga'a yajmäjädaacäm, je'eguiøxpä coo hajxy nmæbøjcäm coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

⁶Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo ñäbejty. Jaanä tøyhajt jaduhmbä coo yho'cy cruzcøxp. ⁷Jaduhñä Dioshëpíritu miäna'añ cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, y cabä Dioshëpíritu mänaa yhønnda'agy. ⁸Coo ja'a Jesucristo jaduhñ ñäbejty, coo yho'cy cruzcøxp, y coo ja'a Dioshëpíritu jaduhñ miäna'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhjítäm coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä. ⁹Maas tsoobaatpä Dios ja'a miädia'agy quejee ja'a jäya'ay ja'a miädia'agyhajxy. Y jaduhñä Dios miäna'añ cooc ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹⁰Pønä Jesucristo miädia'agy mæbøjcäp, miøødä tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Hix, ja'a Dios jaduhñ hawáañäp. Pero pønä Dios ja'a miädia'agy ca'a mæbøjcäp, jaduhñ je'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios yhønnda'agy. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy miäbøjcäxä coo ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹¹Paadiä

Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Paady hajxy jaduuhñ njugyhadaañäm nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøyhajt jaduuhñ. Ja'a Dios jaduuhñ mänaamb. ¹² Pøñä Dioshuung ja'a miädia'agy mäbøjcäp, hodium je'eduhñ yhity. Cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pøñ jaduuhñ ca'a mäbøjp, cab jaduuhñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

¹³ Mijts, mmäbøjcäp ja'a Dioshuungä miädia'agy hajxy. Mijtshech hädaa nocy nyajnäjaayøøby nebiä tøyhajt hajxy jaduuhñ mmøødhädät coo hajxy hodium mhity, coo hajxy mjugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø.

¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtämät, jaduuhñä tøyhajt hajxy nmøødhíjtäm coo hajxy xmiädóowämät coo hajxy tijaty nmäyujwáañämät. ¹⁵ Paadiä tøyhajt hajxy jaduuhñ nmøødhíjtäm coo hajxy xmio'owáañäm.

¹⁶ Ja'a häna'c-hajxy haxøøgwädiijpä, haagä haxøøgtuum hajxy ñøcxø'øwa'añ. Y pø miøødä mmägu'ughajpä pojpä cädieey, mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios coo ween yajnähwa'açhii. Pero coo ja'a mmägu'ughajpä ja'a Diosmädia'agy tehngajnä quia'a mäbøgät cøjxta'axiøø, haxøøgtuum jaduuhñ ñä'ägä hídät; y cabä piojpä

quiädieey mänaa ñähwáatsnät. Y cabä Dios mmänuu'xtá'agät coo ja'a mmägu'ughajpä yajnähwa'adsøøjät, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduuhñ yajtuñ.

¹⁸ Pøñä Dios Teedyhajp, cab jaduuhñ mänaa yhaxøøghäna'c-haty. Cueendähíjtäp je'eduhñ ja'a Jesucristäm, ja'a Dioshuung. Cabä Jesucristo ja'a møjcu'ugong jaduuhñ mänaa yajmäjäda'agy. Tøyhajt jaduuhñ.

¹⁹ Jaduuhñä tøyhajt hajxy nmøødhíjtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghíjtäm. Pero pøñä Dios ca'a Teedyhajp, tøø quia'a yajmäjäda'agyíijäm ja'a møjcu'ugóngäm.

²⁰ Jaanä nmøødhíjtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduuhmbä coo ja'a Jesucristo ja'a Dioshuung hajxy hoy tøø xyanähixøøyyäm ja'a Diosmädia'agy, coo hajxy jaduuhñ nmäbøjcämät coo ja'a Dios tiu'ugä. Y tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy nmøødhíjtäm møødä yHuung Jesucristo. Hodium hajxy tøø xpiädáacäm. Cøjxta'axiøø hajxy njugyhadaañäm nebiä Dios jiugyhatiän.

²¹ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy tii mwiingudsähgø'øwät, ni quepychech, ni naaxpoch, ni tii. Jagoo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Amén.

2 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Høøch hädaa nocy nhädiuumby mөөd hajxy nägøxiä ja'a tøyhajt mөөdpä. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Dios tөө wyiimbiy, pønhatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Tøyhájthøch mijts ndsocy nba'häyoy, ² je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajt hajxy nmөөdhájtäm. Cøjxta'axiøø hajxy jaduñ nmөөdhadáañäm. ³ Weenä Dios nDeedyhájttäm hoyhajt weenhajt hajxy xmióoyyäm mөөdä yHuung Jesucristo. Nmөөdhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñ. Hamiñ haxøpy hajxy jaduñ nniçhojc nnibi-a'häyóowäm.

⁴ Jootcújc-høch nnijiäwøøyii coo ja'a tøyhajt hajxy näje'e mjaanç panøcxy nebiä Dios hajxy tөө xyhanéh-mäm. ⁵ Hoorä, hermanodøjc, tsøg hajxy niçhojc nibi-a'häyóowäm nebiä Dios hajxy tөө xyhanéh-mäm. Coo hajxy jaduñ ngudiúunämät, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy njaanç mäbøjcäm.

⁷ Nämäyyä høhndaacpähajxy yaa wiädity hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy jaduñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo hoy tөө jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a møjcu'ugongä wyiinmahñdy hajxy miөөdhájtäp; ja'a Jesucristo miädsip je'e. ⁸ Mnig-wieendähadøøjöp hajxy. Cabä høhndaacpä miädia'agy

hajxy mmäbøjcät coo ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä najtshixø'øwät, nébiøch mijts tөө nyajnähixø'øyän. Coo ja'a høhndaacpä miädia'agy hajxy jaduñ mga'a mäbøjcät, xpiädá'agöp ja'a Dios hajxy hodiuum. Cøjxta'axiøø hajxy jim mhídät tsajpootyp.

⁹ Pønä Jesucristo miädia'agy najtshixøøyyäp, cabä Dios tu'ugmädia'agy miөөdhity. Pero pøn jaduñ ca'a najtshixøøby, tu'ugmädia'agy ja'a Dios miөөdhity mөөdä yHuung Jesucristo. ¹⁰ Homiädyyi yajnähixøøbiä hajxy myajtøjtägø'øwät coo jim miädsät maa ja'a mjøøn maa ja'a mdøjc-hajxiän. Pero coo miäná'anät cooc tyijy ja'a Jesucristo miädia'agy quia'a tøyä, cab hajxy myajtøjtägø'øwät, ni mga'a yajpoo'xät hajxy, ¹¹ coo ja'a cu'ug jaduñ ñä'ä mäná'anät cooc tyijy myi-ich mjamiøød je'eduhñä, cooc tyijy miiç jaduñ mbayajnähixøøbiä.

¹² Madiú'ujøch mijts nja hawaañáañäm, pero cábøch njaayaañnä. Ja wi'i chójpiøch njoot jaduñ coøch jim nnøcxät maa mijtsän. Mänit hajxy haawhaam nmädiáacämät; jaduñ hajxy maas jootcujc nhíttämät.

¹³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä. Tөө hajxy je'e wyiimbíiwäbä ja'a Diósäm. Amén.

3 Juan

1 Juánhøch nxøhaty. Mägu'ughajpä Gayo, miich-høch hädaa nocy nyajnajaayøøby. Tøyháthøch miich ndsocy nba'häyoy.

²Ween miichä Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy. Nnajuøøbiøch jaduñ coo miich hoy mwädity. ³Tøøchä hermanohajxy hoy näje'e xyhawaanä coo miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mbanøcxy. Páadyhøch jootcuyc nniäwø'øyii. ⁴Cooch nmädoxyhaty cooch njamiøødä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxy, jaanč tehñ xioonđáacpøch jaduñ.

⁵Hoy miichä Diosmädia'agy mgudiuñ coo ja'a hermanohajxy mbuhbety, ja'a hajxy jäguemga-jpt-tsohmbä. ⁶Tøø hajxy ñägapy maa ja'a tsajtøjcän coo miich hajxy mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy. Y coo hajxy hänajty jiaac tu'ubøgaanä, mmó'owäp hajxy tijaty hajxy hänajty yajmaajiajpy. ⁷Hix, ja'a Jesucristocøxpä hajxy wiädity. Ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xyp. Y cab hajxy tii miäyujwa'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a panøcpxä. ⁸Paady jaduñ yhahixø'øy coo ja'a hermano hajxy nbuhbéjtämät; jaduñ hajxy hoy nmøødtúunämät maa ja'a Diostuung jaduñ myiñän.

⁹Tøøchä hermano nocy hajxy tu'ug nja yajnajaayø'øy, pero cábøchä Diótrufes nmädia'agy xquiudinaanä, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo mädia'agy

jaduñ yajtuna'añ maa ja'a hermanohajxiän.

¹⁰Haxøøgjátyhøch naxy xñänømy. Y maas haxøøg jaduñ jiatcø'øy coo ja'a hermano cuhdujt hajxy quia'a mo'oy coo hajxy jiojpoøgø'øwät ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xpä. Y coo pøñ hänajty jiojpoøgø'øwa'añ, mänitä Diótrufes miäna'añ coo yajpädsøømänät maa ja'a tsajtøjcän. Cooch jimñ nnøcxät maa mijtsän, mänitøch ngøxy nägäpxät nebiaty jiatcø'øy. ¹¹Miich mägu'ughajpä, cab jaduñ mänaa mbajacø'øwät. Pøñ jaduñ jatcøøby, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Pero pøñ hoy wädijp homiänaajä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Jaduñ miich mbahíxät.

¹²Pero ja'a Demetrio, cab jaduñ jiatcø'øy nebiä Diótrufes jiatcø'øyän. Tøyhajtä Demetrio ja'a Diosmädia'agy pianøcxy hamuumdu'joot. Cumáayyap jaduñ nägøxiä, y ngumáabiøch høøchpä. Mnajuøøby miich jaduñ coochä tøyhajt nmøødä.

¹³Madiú'ujøch miich nja hawaanäanäm. Pero cábøch njaayaanä. ¹⁴Chójpiøch njoot jaduñ cooch jimñ nnøcxät maa miichän. Mänit haawhaam nmädiáacämät.

¹⁵Ween miich jootcuyc mmähmø'øy. Xyajpoo'xp miich ja'a mmägu'ughajpähajxy yaabä. Tunä mayhajt, yajpoo'xäc højts nmägu'ughajpähajxy jimä nägøxiä.

Judas

1 Høøch xøhajp Judas. Ja'a Jesucristøch ja'a tiuung ndúunäp. Høøch nbuhya'ay je'e ja'a Jacobo. Míjt-shøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Tøø højts ja'a Dios-teedy xyajnähdíjjäm coo ja'a miädia'agy nmäbøjcämät. Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tu'ugmädi-a'agy hajxy xyaghíjtäm møødä Jesucristo. ²Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy tehngajnä. Tsøg hajxy jahmiéjtsäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm tehngajnä.

³Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhöch mijts hijty nyajnä-jaayø'owa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäh-ho'túutäm. Pero maas hawiinmats jaduhñ coöch mijts nmänuu'xtá'agät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät, nebiä Dios hajxy tähoocmo'oyyä tøø xmióoyyäm. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁴Hix, ja'a häna'c høhñdaacpähajxy, hamee'ch hajxy näje'e tøø yajtägø'owø'oy. Ja'a Diosmädia'agy jecy mänaañ cooc ja'a høhñdaacpähajxy quiumädowna'añ. Jaduhñ hajxy yhøhñda'agy, cábäc jaduhñ tyijy ñejpiä coo mhaxøøg-wädítät, hoyyä Dios ja'a mbojpa mgädieey tøø xjia yajnähwaatsä. Cabä Jesucristo hajxy quiapxpaatnä, ja'a nWiindsønñhajtäm. Tu'uquiaä Jesucristo hajxy nWiindsønñhajtäm.

⁵Mnajuøøby hajxy jaduhñ, hoy ja'a Dios ja'a judíos jim jia woobädsøømy Egiptonaaxooty, mänit yajcuhdä-gooñä pønjaty hñajty ca'a mäbøjp. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cøxiä. ⁶Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, coo hajxy jim näje'e chohñ tsajpootyp maa ja'a Dios hñajty tøø piäda'aguiän, paady hajxy jiiiby quiejxä tsumyçhä-naabiä hagoonstuum ja'a Diósäm, høxtä coo yhabáadät coo hajxy hñajty yajcumädowna'añíjjäm ja'a Diósäm. ⁷Høxtähmäts ja'a jecyjiäya'ayhajxy jiajty, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä maa ja'a cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møødä Gomorra, møødä jimhä ja'a cajpt mäwiingonhä. Coo hajxy jiaanč tehñ yhaxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy jøønhaam yajcumädoowä ja'a Diósäm. Hix, høxtä ya'adiøjcpaady hajxy hijty yhaxøøgjatcø'oy. Hijxtahñd ja'a Dios hajxy jaduhñ xmióoyyäm.

⁸Jaduhñä høhñdaacpähajxy jiatcøøbiä. Cabä tøyhajt hajxy miøødä. Haxøøg hajxy wiädity. Cabä Diosmädi-a'agy hajxy miäbøcy. Haxøøgä Diosmoonsä hajxy ñänømy, ja'a hajxy tsajpootypä. ⁹Ja'a Diosmoonsä møjhjäp, ja'a xøhajpä Miguel, cabä møjcu'ugong haxøøg ñämaay mänaa ja'a dijunto Moisés hajxy hñajty yajtsipta'aguiän. Jagooyyä ñämaay: "Ja'a Dios xyhøjäp." ¹⁰Pero yø'ø høhñdaacpähajxy, hotyijatiä hajxy haxøøg ñänømy, hoy hajxy tii quia'a ja najuø'oy.

Nä'ä nägoobä hajxy jaduhñ jiatcø'oy nebiä animalhajxiän. Paady hajxy quiumädownaannä.

¹¹Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a Caín hajxy piahixy piaduñ. Jaduhñä Balaam hajxy piahixp. Tu'udägooy ja'a Balaam jecy je'eguiøxpä coo xädø'øñ hñajty jiaanč tehñ piøcjuø'oy. Yajcumä-downaannä hajxy je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy quia'a cudiunaannä nebiä Coré jecy quia'a cudiu-uñän. Yhamdsoo cuhdujt hajxy jia wi'i yaghidaamby. ¹²Jaanč tehñ yhoçhähdiuunä ja'a høhñdaacpähajxy jiatcø'oy maa mijts ja'a cay ja'a hu'ug myagjadyiiän. Nä'ä pahuuc nä'ä pajøø'xpä hajxy jim miech. Jaanč tehñ jiootmøj hajxy ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn ñä'ägädä wiingudsähgø'oy. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnähixø'oy. ¹³Jaanč tehñ chähdiuhñdägoy hajxy jaduhñ. Coo hajxy tøø tiu'udägoonä, paady hajxy yaghidäännä cøjxta'axiøø hagoonstuum.

¹⁴Haa ja'a Enocä, ja'a Adán ja'a yhap yhoc je'e ja'a miäjuxtujcpä. Jecy ja'a Dios ja'a Enoc yajmädiaacy ja'a häna'c høhñdaacpæcøxpä. "Huuc mädown, milhaamä Dios ja'a mioonsä miøødcäda'aga'añ. ¹⁵Cøxáannäm ja'a Dios hajxy xquiøxy yajtøyhajtyegáannäm. Mänit yajcumädowna'añ pønjaty haxøøg jäya'ayhajp, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjp, ja'a Dios hajxy haxøøg nänøømbä." ¹⁶Yø'ø høhñdaacpähajxy, jaanč tehñ wyiinhec hajxy jaduhñ. Cab hajxy tii quiumay. Ja'a haxøøgpä hajxy jiaanč tehñ yhadsojpy. Jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ. Nä'ä mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a jäya'ay hajxy jiaanč tehñ wyiin-gudsähgø'oy. Paady hajxy jaduhñ miäna'añ, coo hajxy yajcumaya'añ.

¹⁷Mägu'ughajpädøjc, mjahmiejchp hajxiäda'a coo ja'a nWiindsønñhajtäm Jesucristo quiuguexyhajxy jäguemiä miänaañ: ¹⁸"Coo hñajty yhabaadaannä coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e wyiinwoona'añ. Ja'a haxøøgpä hajxy hñajty jiaanč tehñ yhadsogaamby." ¹⁹Jaanč tehñ chipyajpädø'øgaamb hajxy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän coo ja'a hermanodøjc hajxy tu'ugmädi-a'agy quia'a híjnät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wiädity. Cabä Dioshepíritu hajxy ñä'ägädä møødä. ²⁰Pero mijts mägu'ughajpädøjc, tehngajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy maas hoy mjaac panøcxät nebiä Dios hajxy tøø xmióoyyäm. Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy ja'a yhEspiritucøxpä. ²¹Hoyyä Diosmädi-a'agy hajxy mjaanč tehñ yajtúnät; mänitä Dios ja'a mbojpa mgädieey hajxy xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät. Xchójcäm hajxy jaduhñ, paady hajxy xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsáannäm. Jimä mjoot hajxy

mbädáacnät tsajpootyp coo ja'a Jesucristo hajxy jim xyajnøcxáañäm. Jim hajxy xyaghidáañäm cøjxta'axiøø. Hojioot jiaančh tehñ miøødhajpy møødä højtscøxpä.

²² Mjootcapxmøcpógäp hajxy pønjaty hamuum-du'joot ca'a mæbøjp. ²³ Naxiä jäya'ay Diosmädia'agy hajxy mdehñ yajmæbøgät; jaduñ hajxy quia'a cá'awät haxøøgtuum. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty hä-najty haxøøg wädiyp. Pero nägueentä hajxy mmøød-mädiá'agät, neby hajxy jaduñ mga'a pahadä-gooñáxät.

²⁴ Tu'ugä Dios jaduñ. Jaaya'ay hajxy xyajnähwáat-säm ja'a Jesucristocøxpä ja'a nWiindsøñhájtmät. Je'eds mäjaamøød neby hajxy jaduñ xcwieendähájtmät. Jaduñ hajxy nga'a tu'udägóoyämät. Wa'ads hajxy jim xyajmedsáañäm tsajpootyp. Mänit hajxy jim nx-oonnda'agáañäm. Tsøg hajxy mänáañäm cøjxta'axiøø coo ja'a Dios miøjjä jiaančh. Homiänaajä ja'a cuhdujt jiaančh tehñ miøødä. Amén.

Apocalipsis

1 Hädaa mädia'agy, yu'u'ch hijty jaduhñ yhity. Mänitä Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyä coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsähajxy yhawaanðägájsät tijaty hänajty mobädajp jadáanap tunáanap. Mänitä Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtägajch maa ja'a Juangän. Hoy ja'a Juan jaduhñ yhawaanðägájsäxä. ²Jaduhñä Juan yajwiinhijxä. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduhñ mäduhñtiä wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä nebiä Jesucristo hänajty tøø ñägapxiän. ³Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pøn-jaty jaduhñ mädoob, pønjaty jaduhñ hoy cudiuumb nej myiñän cujaay. Hiñ, mobädajp jaduhñ jiada'añii tiuna'añii. ⁴Høøch Juan hädaa nocy nhädiuumby. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjetiä Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpä cajptootypän. Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'oy. Homiänaajä ja'a Dios ñä'ägädä hity. Y ja'a juxtujcpä juohñdy jim hijpä Dioswiinduum, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. ⁵Y ja'a Jesucristo, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. Yejpiä Jesucristo ja'a tøyhajt jaduhñ. Jaayá'ayäts jayøjp juyjpiøjc. Jaayá'ayäts rey nägøxiä hanehmb. Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tøø hajxy xñähho'túutäm. Tøø hajxy xya-jnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieey-hájtäm. ⁶Jaduhñ hajxy tøø xpíadácäm nebiä reyän, nebiä nähgapxtuutpän; jaduhñ ja'a Dios hajxy hoy nmädúunämät. Tsøg hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø møj jaançh pädáacäm. Amén. ⁷Huuc mädown hajxy; mobädajp ja'a Jesucristo miä-naca'añ jocjooty. Nägøxiä jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbä miäyaghó'oguiäbä. Coo hajxy jaduhñ yhixa'añ, mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiw'øwa'añ xiudsa'añ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduhñ. ⁸"Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Y høøch cøxiä nyaj-mayáanðombä", nømä Dios miänaañ. Jaduhñ miädi-a'agytiägø'oy coo ja'a Dios homiänaajä ñä'ägä hity. Ja'a Dios møjcuhdajt cøxiä møød. ⁹Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxp; haguípxyhøch mijts tøø nmøødt-saaçhpøcy. Tøø ja'a Jesucristo mäjaa hajxy xmióoyäm neby hajxy jaduhñ nmee'xtújcämät. Coochä Diosmädi-a'agy-yajwa'xyiibä nga'a najtshixø'øwa'añ, møødä Jesucristo miädia'agy, páadyhøch häna'c yaa mädsi-bø'øbä tøø xquiexy maa xiøhatiän Patmos. Nebiä tsúmybiänøch jaduhñ yaa nhity. ¹⁰Mänitøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Näxøø hänajty jaduhñ. Mänitøch nmädooy møc quiapxy njøøxcø'ømáambiøch.

Jaduhñhøch nmädooy nebiä xuuxtän. ¹¹Mänitøch je'e xñämaayy:

—Høøch cøxiä nyajtsohndaac; høøch cøxiä nyaj-mayaamby. Tijaty miich mwiinhixaamby, jaduhñ mgu-jáayät librojooty. Mänit jim mguéxät maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpä cajptootypän. Jaduhñä juxtujcpä cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹²Mänitøch nwa'wiimbijty. Je'e'ch hänajty nhixaamby pønñhøch hänajty xmiägäpaxp. Mänitøchä ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagä orohädiuñ. ¹³Jimä Jesucristo hänajty tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän. Yoñä wyit hänajty miøødä. Orowøønhaam hänajty quiaačhwøñä. ¹⁴Jaançh tehñ pioobä quiuhwaay hänajty. Jaduhñä wyiin hänajty quiähxø'ogy nebiä jøønhaayän. ¹⁵Jaduhñä tiecy hänajty yhaambä chämaambä, néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaançh tehñ miøc hänajty quiapxy, nebiä mejy jiäditiän. ¹⁶Juxtujcä madsa'a hänajty quiø'ogonhaty maa ja'a yhaooquiø'øjän. Yhaawjootiä pejyhespada hänajty miøødä, mejtsnañä jiwjpä. Jaduhñä wyiin jiwj pä hänajty quiähxø'ogy nebiä xøø møc yhañän.

¹⁷Cooch jaduhñ nhijxy, mänitøch nwiingugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänitøch xquiø'ønähgajpy ja'a yhaooquiø'øhaam. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'oy. Høøch ja'a jayøbajtpä, høøch ja'a jaac høxhaambä. ¹⁸Jújcyhøch hänajty, tøøch hijty nho'ogy. Mänitøch njujyjiøjcombä. Cábøch mänaa nho'ogaañä. Høøchä cuhdajt jaduhñ nmøød maa ja'a ho'ogyiibä myinø'øyän, maa ja'a ho'pähajxy ñähgä-da'aguiän. ¹⁹Mgujáayäp jaduhñ nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty jájtäp túunap jäda'ahaty, møød tijaty jadáanap tunáanap. ²⁰Jaduhñ miädia'agytiägø'oy ja'a tøøbä mhíxiäbä. Ja'a juxtujcpä madsa'ajä, ja'a näjuxtujcpä Diosquexyhajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtujcpän. Y ja'a juxtujcpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtujcpän.

²Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät, ja'a tøø quiexyíjibä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: "Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhñ mänaamb. ²Nnajuø'øbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mgudiuñ, coo hajxy møj mmee'xtucy, coo hajxy tøø mdsaaçhpøcy ja'a høøchcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a

Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhøhnda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy. ⁴Je'ečh nga'a hojwiøøby coo hajxy mga'a nijiootpaátänä neby hajxy jecy mhøx-tägøøyyän. ⁵Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpaátänä. Naxy hajxy mdehñ ñijiootpaadøøjät neby hajxy myajt-sohñdaaquiän. Pø caj, nøcxáambøchä mceratoyøhñdy-hajxy nbøgáañäm. Cähxø'p jaduñ coočä nmädia'agy hajxy jaduñ xquia'a panøcxänä. ⁶Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduñ nga'a mee'xiän. ⁷Hamädoowhit hajxy nebiä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy jim ñøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. Jimä tøømdsa'am hajxy jioø'x-a'añ ja'a jugyhajtyejpä."

⁸Jaduñä Diosquexy myajnajaayø'øwät ja'a tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. "Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jadähooc jiuyp-iøjtägach. Je'eds jaduñ mänaamb: ⁹Nnajuøøbiøch jaduñ coo hajxy mjaanč tehñ chaächpøcy, coo hajxy mjaanč tehñ yhäyoy. (Høøch mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduñ coo mijtsä judíoshajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduñ, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäbøjcäp. Ja'a hóybäc tyijy hajxy je'eduñ wyi'i miäbøjpy; cab jaduñ ñä'ä tøyyäbä. ¹⁰Cab hajxy mdsähgø'øwät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a møjcu'ugongcøxpä. Xñä'ä hijxmdsaamb hajxy jaduñ pø tøyhajt hajxy jaduñ mjaanč mäbøcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaaçhpøga'añ. Coočhä nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiudiúunät, hoy hajxy cu mja ho'og, høøch mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ¹¹Hamädoowhit hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, cab hajxy ñä'ägädä tsaachtuuna'añii ja'a Diósäm; cab hajxy piäda'aga'añii møjcu'uhaam."

¹²Jaduñä Diosquexy myajnajaayø'øwät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Pérgamo: "Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a pejyhespada miøødä, mejtsnaxä jiojpä. Je'eds jaduñ mänaamb:

¹³Nnajuøøbiøch cooč mijts nmädia'agy hoy xquiudiunä homiänaajä, hoyä Satanás jim jia gobiernähaty maa mijts mhitiän, hoyä Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cä cooč nmädia'agy hijty xyajwa'xä. Ni wéeñtiøch nmädia'agy hajxy xquia'a høxhijxä.

¹⁴Je'ečh mäbøcy nga'a hojwiøøby coo häna'c wiingmädia'agy hajxy näje'ejaty yajnähixø'øy nebiä Balaam jecy yajnähixøøyyän. Je'edsä Balaam jøjcaxpøøyy coo ja'a judíoshajxy ñäma'awøøjät cooc tyijy jaduñ yhooyä coo hajxy ñiyhamigähamädwøøjät, coo hajxy quiay yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ¹⁵Jii häna'c-hajxy näje'ebä, cabä nicolaíta miädia'agy hajxy ñajtshixø'øwaañä. Cábøch mäbøjnäbä ja'a mädia'agy jaduñmbä nmee'xy.

¹⁶Weenä mädia'agy jaduñmbä hajxy ñajtshixø'øy. Pø caj, nøcxáambøch nmädsibø'øwa'añ pønjaty jim

haxøøg yajnähixøøby maa mijtsän. Hädaa pejyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hädáajøch nmädsiptunaamby. ¹⁷Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'ečh nyajcayaamby ja'a manä jim yu'učhpä. Møødøchä poobtsaa nmo'owa'añ. Jimä jemxyiøø yuugjaayä poobtsaanähgøxp. Ni pøn jaduñ quia'a høxcapy quia'a najuø'øy. Jagooyyä yhøxcapy ja'a tøøbä mio'oyíijäbä."

¹⁸Jaduñä Diosquexy myajnajaayø'øwät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Tiatira; "Ja'a Jesucristo, jaduñä wyiin quia'hxø'øgy nebiä jøøn-haayän. Jaanč tehñ yhaamb jaanč tehñ chämaambä tiocy néjjiämä hobiujxt coo mbø'odät. Jaayä'ayäts jaduñ mänaamb: ¹⁹Nnajuøøbiøch jaduñ coo hajxy hoy mničogyii, coo hajxy hoy mmäbøcy, coo hajxy hoy mgudiñ, coo hajxy møj mjaanč tehñ miee'xtucy. Jadúñhøch nnajuøøbiä coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiñ. ²⁰Je'ečh mäbøcy hoy nga'a mänijwiøøyyäp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsän ja'a xøhjäpä Jezabel. Ja'a Dioscøxpäc tyijy miädia'agy. Pero xjiøjcaxpøøyyäbøch nmoonsähajxy. Jaduñ yhøhndaacpä cooc tyijy yhooyä coo hajxy ñiyhamigähamädwøøjät, coo hajxy quiay yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän.

²¹Tøøchä Jezabel mayhooc nja näma'ay coo ja'a mädia'agy jaduñmbä ñajtshixø'øwät. Pero cab jaduñ ñä'ägädä najtshixø'øwa'añ. ²²Nyajpa'ambedäambiøch je'eduñ møødä yhamigohajxy, pø cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwa'añ. Hoyhøyhøch hajxy nyajtsaaçhpøga'añ. ²³Ngøxy pøgáañbøchä yhuungä jiuyp-hajthajxy. Jaduñä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ñajuø'øwa'añ maa ja'a juxtujcpä cajptän coočä wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyä. Coo hajxy hoy mguhdujthädät, nmo'owáambiøchä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduñ. Pø cabä, nyajtsaaçhpøgáambiøch hajxy jaduñ. ²⁴Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä, ja'a Satanás miädia'agy hajxy ca'a panøcxäbä, cábøch hajxy waamb nhanehñnä. (Tøyhájtäc tyijy ja'a Satanás miädia'agy jaduñ.) ²⁵Jagøoyøch hajxy njaac näma'ay coo hajxy hoy mgudiñät neby hajxy naxy mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cóonøch yaa ngädaactägätsät. ²⁶Pønjaty mäjädaacp, pønjátyhøchä nmädia'agy hoy xyajtúunäp homiänaajä, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy guiobiernähädät wiinduhmy-hagajpt, ²⁷nébiøch nDeedy xquiuhdujtmooyyän. Møcä cuhdujt hajxy miøødhada'añ. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcäxät, mänit hajxy chaächtuuna'añii, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Jaduñ hajxy chaächtuuna'añii néjjiämä tu'ts mwojpu'uwät varillaahaam.

²⁸Nmo'owáambiøchä jaxiøøm hajxypä. ²⁹Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

3 'Jaduñä Diosquexy myajnajaayø'øwät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Sardis: "Ja'a Jesucristo, je'edsä Dioshespíritu møød-hajp ja'a juxtujcpä, møødä madsa'a juxtujcpä. Je'eds

jaduhñ mänaamb: Nnajuðbiøch cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiun. ² Naxiä mwiinmahñdy hajxy mdehñ yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjaty cudiun. Je'eçh jaduhñ nja tsojpy coo hajxy pedyii mgudiunät, coo hajxy jaduhñ mga'a nä'ägä tu'udägóyyät. ³ Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty tøø mhabóquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøñä ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ. Pø cabä, jaguiäpnyhøch mijs nyajcumädówät. Cab hajxy hänäjty mnajuø'oy mänáajøch mijts nyajcumädowa'añ. ⁴ Jim häna'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'oy. Coo hajxy hoy wiädity, páadyhøch hajxy xmiøødwädita'añ poobwitmøød. ⁵ Pønjaty mäjädaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cábøçhä xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñcxa'añ maaçh nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänitøch hajxy jim ngapxaada'añ, pønjetiä xiøø hänäjty miimby cujaay librojooty. ⁶ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

⁷ Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a jim tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia: "Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpä tii cädieey miøødä. Ja'a tøyhájtäts jaduhñ ñä'ägä møød. Miøødhájtäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Coo hänäjty tii tøø yaghawá'adsät, ni pøn jaduhñ quia'a hagó'owät. Y coo hänäjty tii tøø yhawäguuiçh, ni pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät. ⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuðbiøch cooçh nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhñtiäbaady mga'a ja møødä. Jaduhñhøch nnajuøøbiä cooçh mijtsä nxøø xquiapxpäatäbä. Páadyhøch mijts jaduhñ nguhdujtmø'oy coo hajxy jim mnócxät Dioswiinduum. ⁹ Pønjetiä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ mäbøjcäp, ja'a judíoshajxy, jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxpä. Cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä. Nä'ä høhndaacp hajxy jaduhñ. Nyajmedsäambbiøch hajxy maa mijts mwiinduumän. Mänitøch hajxy jim nyagjicäda'aga'añ, neby hajxy jaduhñ ñajuø'owät cooçh mijts jaduhñ ndsocy. ¹⁰ Tøøch nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mmee'xtúgät. Páadyhøch mijts ngüeendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty ja'a häyohn hänäjty ñaxa'añän wiinduhmyñäaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chaächpøga'añ.

¹¹ Mobädájpøch jiiy nhäda'aga'añ. Tehngajnä hajxy jaduhñ hoy mgudiunät. Jaduhñä cuhdujt hajxy ni pøn xquia'a pøjcät coo hajxy jim mnócxät maa ja'a Dioswiinduumän. ¹² Pønjaty mäjädaacp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaanä. Ja'a nDéedyhøçhä xiøø, jimhøch nyuugjaayaanä maa ja'a wyiinnähgopçøxphajxiän, møødä Dioscajptä xiøø, møød høøçh njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jemybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹³ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

¹⁴ Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a jim tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: "Ja'a Jesucristo, tøyhajtyejp je'e. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. Je'e cøxiä yajtsohndaac mäduhñtiä Dios yhädiuun. ¹⁵ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuðbiøch jaduhñ cooçh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquia'a panøcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mäbøcy. ¹⁶ Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mäbøcy, páadyhøch mijts jaduhñ nxøøghada'añ. ¹⁷ Jaduhñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy tii mga'a nä'ägädä yajmaajiaty, cooc tyijy hajxy hoy mjaançh tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduhñ mnajuø'oy coo hajxy tijaty mga'a møødä. Jaduhñ mäwiinäts hajxy mhity nebiä häyooobän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads høxwa'adspän. ¹⁸ Nhuuc yajmädógyhøch mijts oro hoybä, møødä poobwit, møødä wiindsooy. Jaduhñ hajxy hoy mhixät. Cooçh mijts xmiänuu'xtä'agät, mänitøçhä mbojpä mgädieey hajxy nyajnähwáatsämät. Jaduhñ hajxy hoy jim mnócxät Dioswiinduum; cab hajxy jaduhñ mnä'ägädä tsähdiunät. ¹⁹ Ndsøjpiøch mijts, pero pø cábøch nmädia'agy hajxy xquiudiunaanä, mänit hajxy nyajcumädowa'añ. Nmägapxaamby nhane'emaamby hajxy jaduhñ. Entonces, naxiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mdehñ ñajtshixø'owät. Hix, coo hajxy jaduhñ mnä'ä cumädówät. Hamuumdu'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiunät. ²⁰ Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'i miänuu'xtäacypiøçhä jäya'ayhajxy jaduhñ cooçh hajxy xjiøjppøgø'owät. Mänitøçhä piojpä quiädieey hajxy nyajnähwáatsät. Mänitøch hajxy jaduhñ nmøødhijnät tu'ugmädia'agy. ²¹ Pønjaty mäjädaacp, nmo'owáambiøçhä cuhdujt hajxy jaduhñ cooçh hajxy xmiøødgobiernähädät. Jaduhñhøch tøø nmäjädaacpä; páadyhøch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajpä. ²² Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodøjc ñäma'ay maa ja'a juxtujcpä tsajtøjcän."

4 Mänitøçhä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänitøch jaaya'ay xmiägápxcombä, ja'a jayøbájthøch hänäjty tøøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädoooy nebiä xuuxtän. Mänitøch xñämaay:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhøch miich tii jaduhñ jadaañäp.

² Mänitøçhä Dioshespíritu xñägädaacy. Mänitøçhä Dios nwiinhijxy; jim hänäjty yhäña'ay tsajpootyp.

³ Haamb tsämaambä Dios hänäjty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspén, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inçh hänäjty quiähxø'øgy maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hänäjty yhañ çhamamy. ⁴ Jimhøçhä majjäya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hajxy hänäjty jiuhhäñaawiädity. Poobwitmøød hajxy hänäjty. Oro hajxy hänäjty quihjenhajpy. ⁵ Jimä wädsuc hänäjty piädsømy maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän. Jädijpä hänee hänäjty jim. Juxtujcä jøøn hänäjty jim troy Dioswiinduum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a juxtujcpä. ⁶ Haa jim ja'a Dioswiinduumä, jaduhñä mejy hä-

najty jim quiähxø'ogy nebiä hijxt jaanč tehṁ tiø'xypän.

Mädaaxcä animal ja'a Dios hajxy hänäjty jim jiuuhäñaawiädity. Cøxiä ñi'x quiopc-hajxy hänäjty wyiinmøødä, jayøjp jioxcø'ømhaambiajpy. ⁷ Tu'ug hänäjty quiähxø'ogy nebiä leóngän; tu'ug nebiä wajjän; tu'ug nebiä jäya'ayän; tu'ug nebiä jäyøøbiä wiistän. ⁸ Haagä queectmøød hajxy hänäjty tädujcyaty. Cøxiä ja'a wiin hajxy hänäjty miøødä møød nähgøxp møød joodooty. Xøømdsuhṁ hajxy hänäjty wyi'i miäna'añ:

Jaanč tehṁ wia'adsä Dios;
je'e hajxy nWiindsønähjätäm. Cøxiä mäjaa miøødä;
homiänaajä ñä'ägädä hity cøjxta'axiøø.

⁹ Jaanč hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocä animal ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, ¹⁰ mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hänäjty wyiinjjicäda'agy, ja'a nähii'xmädaaxpä. Mänitä Dios hajxy hänäjty jiaanč tehṁ wyiingudsähgø'øy. Mänit hajxy hänäjty wyi'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mänitä quiuhjén hajxy hänäjty jim ñajtsconø'øy Dioswiinduum. Mänit hajxy hänäjty miäna'añ:

¹¹ Dios, højts miič nWiindsønähajpy.
Hahixøøby jaduṁ coo højts miič nwiingudsähgø'øwät, coo højts nmäná'anät coo miič ja'a mäjaa mmøødä, coo miič mmøjjä mjaančhä.
Cøxiä wiinä miič mjaanč tehṁ quiunuu'xy mjaanč tehṁ piäda'agy.

5 Mänitøchä Dios nhijxy coo nocy hänäjty quiø'øbøc-haty haxädsach, ja'a quiø'ø hahooyhaampia. Mejtsnaxä nocy hänäjty jiaayä. Juxtujc-hit hänäjty yhahoočhä. ² Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a mäjaa jaanč tehṁ miøødpä. Mänit je'e miänaañ:

—Pøṁ cuhdujt møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³ Ni pøṁ cuhdujt hänäjty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhahoo'tstú'udät, coo hajxy yhéebät, ni ja'a jimhä tsajpootypä, ni ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a jiipiä møjcu'uhaambä. ⁴ Mänitøch njaanč tehṁ jioøyy, coo pøṁ cuhdujt hänäjty quia'a møødä coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiápxät. ⁵ Mänitøchä majjäya'ay tu'ug xñämaayy:

—Ca'a mjøøñä. Ja'a Jesucristo, je'eds mäjadaac. Je'e cuhdujtmøød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim gobiernähjätäbä Judánaaxooty. Paadiä Jesucristo xiøhaty ja'a León de Judá.

⁶ Mänitøchä Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim hänäjty tiäna'ay Dioswiinduum, maa ja'a animal nämädaaxpä, maa ja'a majjäya'ay nähii'xmädaaxpä. Cähxø'p hänäjty coo hänäjty tøø yagho'ogyii. Juxtujcä quiaa'pt hänäjty; juxtujcä wyiin hänäjtypä. Haa ja'a wyiin juxtujcpä, ja'a Dioshespírituhajxy hänäjty je'eduṁ ja'a juxtujcpä. Jim hajxy hänäjty wiädity wiinduhmyhagajpt. ⁷ Mänitä Meeghuungä nocy hoy piøjtsoy. Ja'a Dios jaduṁ yejc; yhahooquiø'øhaamby hänäjty tøø quiø'øbøc-haty. ⁸ Mänitä Meeghuung wyiinjjicädaacä. Ja'a nämädaaxpä animalhajxy mäwiinjicädaac møødä nähi-

i'xmädaaxpä majjäya'ayhajxy. Cødu'ugä harpa hajxy hänäjty miøødä. Jimä poom hajxy hänäjty miøødä oro-jøønebøhñdiooty. Haa ja'a poom jaduṁhä, ja'a Diospa'yaaxøøc je'eduṁ. Ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä, je'edsä Dios hajxy hänäjty pa'yaaxp. ⁹ Mänitä jemyhøy hajxy yhøøyy:

Miič cuhdujtmøød coo yø'ø nocy mhahoo'tstú'udät.
Miič højts xñähho'tuut. Paady højts cuhdujt nmøødä coo højts yaa nhídät Dioswiinduum.
Wiinduhmyhagajpt højts ndsooñ. Cøjhayuuc højts ngapxy.

¹⁰ Miič højts cuhdujt xmiooyy coo højts jim ngob-iernähädät naaxwiin.
Diosuung højts ndunaamby nebiä teediän.

¹¹ Mänitøchä Diosmoonsä nhijxy jaanč tehṁ miay. Ja'a Dios hajxy hänäjty jiuhdänaawiädijpy møødä animalhajxy møødä majjäya'ayhajxy. ¹² Mänitä Diosmoon-sähajxy møc jiaanč tehṁ yaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø yagho'ogyii.
Yø'øds cuhdujtmøød coo jiaanč tehṁ wyiingudsähgø'øwøøjät.

Hahixøøby jaduṁ coo højts nmänáanämät coo cøxiä wiinä miøødä, møødä mäjaa, møødä coo quiuhwijjiä, møødä coo miøjjä jiaančhä.

¹³ Mänit hajxy miänaañ nägøxiä mädyiiaty ja'a Dios tøø quiunuu'xy, ja'a jimhä tsajpootypä, møødä hädaa yaabä naaxwiimbä, møødä jiipiä møjcu'uhaambä, møødä jiipiä mejjiootypä:

Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm møødä Meeghuung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ møj jaanč. Møjmäjaa hajxy miøød.

¹⁴ Mänitä nämädaaxpä animalhajxy miänaañ:
—Tsøc.

Mänitä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjjicädaacy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduṁ.

6 Mänitøchä Meeghuung nhijxy coo ja'a nocy tu'hit yhahoo'tstuuty ja'a hänäjty juxtujc-hithahoočpä. Mänitä animal tu'ug miänaañ:

—Miṁ huug hix.

Coo ja'a animal jaduṁ miänaañ, jaduṁ yajmädooyy nebiä hänee jäditiän. ² Mänitøchä craa tu'ug nhijxy coo tøpxt hänäjty tu'ug miøødä. Poobcuuañähgøxp hänäjty yhäña'ay. Mänitä cuhjén miooyy. Mänit tiu'ubøjcy tsiptuumbä. Mäjada'agaamb hänäjty jaduṁ.

³ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstuuty ja'a miämetsc-hithahoočpä. Mänitä miämetspä animal miänaañ:

—Miṁ huug hix.

⁴ Mänitøchä craa tu'ug nhixcombä.

Tsaptscuaañähgøxp hänäjty yhäñaabiä. Mänitä cuhdujt miooyy coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajnimiädsi-bø'øyii hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii. Mänitä yoñhespada tu'ug miooyyä.

⁵ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädägøøghithahoočhpä. Mänitä miädägøøgpä animal miänaaň:

—Miñ huug hiç.

Mänitøčhä craa tu'ug nhíjxcombä coo ja'a quipxt hänäjty tu'ug miøødä. Jiñgwiaañähgøxp hänäjty yhäñaabiä. ⁶ Mänitøčhä mädia'agy nmädooyy maa ja'a mädaaxpä animalhajxy hänäjtiän:

—Møjyuu jaduħ jadäänäp. Ja'a trigo tu'kilobä, mägooxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada tägøøgkilobä, jaduħ chowhadaambä mägooxmil. Pero cap yø'ø hon myaghäyöwät ni yø'ø vino.

⁷ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämädaaxc-hithahoočhpä. Mänitä miämädaaxpä animal miänaaň:

—Miñ huug hiç.

⁸ Mänitøčhä craa tu'ug njaac híjxcombä, ja'a hänäjty xøhajpä ja'a mäyagho'pä. Cuaañähgøxp hänäjty yhäña'ay ja'a poob-lømnäbä. Høxhaamä møjcu'uhaambä hänäjty piamiñ. Mänitä cuhdujt hajxy miooyy ä hääda yaabä naaxwiin coo jäya'ay hajxy yagho'ogät tu'mädaaxc-hitpä. Hadsip hajxy hänäjty miäyagho'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam, caahaam.

⁹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämägøøxc-hithahoočhpä. Mänitøčhä háañmähajxy jiiby nhijxy altarpa'c, ja'a hajxy hänäjty tøø yagho'ogyijäbä ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Paady hajxy yagho'cä coo hajxy hänäjty hoy tøø jiaanč tehñ quiudiuñ. ¹⁰ Mänit hajxy møc yaaxy:

—Dios, miich højts nWiindsønħajpy. Miičhä tøyhajt mmøød. Mänaa højts nnø'ty xyaghawiimbjätät jiiby naaxwiin.

¹¹ Mänitä poobwit hajxy cødu'ug miooyä. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween jiaac poo'xy høxtä coonä hänäjty pedyi tøø yagho'ogyii ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

¹² Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädädujc-hithahoočhpä. Mänitä hujx møc ñajxy. Mänitä xøø jyiñøøyy nebiä jiñwitän. Mänitä po'o quiähxø'cy nebiä nø'tiän. ¹³ Mänitä madsa'a tsajtøxpä quiahy naaxwiin jaanč tehñ miay; jaduħ quiahy nebiä piidstøøm piojca'ayan. ¹⁴ Mänitä tsajt yhadä-goyyøøñä nebiä nocy yxaxädsachän. Mänitä tuñ cøxiä wiingtuum ñä'ä jajnøcxä møødä naax hänäjty hijpä mejyquiujc. ¹⁵ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiiby ñigu-iuyu'tsä tsaajutjooty, møødä jimhä tsaadunjootypä, møødä reyhajxy, møødä jäya'ayhajxy møjhajpä, møødä mäyøøjäya'ayhajxy, møødä soldadowiindsønħajxy, møødä jäya'ayhajxy ja'a møjcuħdujtmøød-pä, møødä nä'ä pajäya'ayhajxy. ¹⁶ Mänitä tsaadun hajxy ñämaayy:

—Højts nähgabhéjtäc. Jaduħ højtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim häñaabiä tsajpootyp. Jaduħ højtsä Meeghuung xquia'a yajtsaächpøgät.

¹⁷ Tøø yhabaatnä coo højts hajxy xyajtsaächpø-gaannä nägøxiä. Cab højts hoy nmee'xtuga'añ.

7 Mänitøčhä Diosmoonsä mädaaxc nhijxy coo hajxy hänäjty jim tiäna'ay hanidiuhmjaty mäduħ-

jatiä naaxteec. Mädaaxnaç hajxy hänäjty tiäna'ay. Yhadujpiä poj hajxy hänäjty, jaduħ quia'a pójnät naaxwiin ni mejywyiing ni quepyquiøxp. ² Mänitøčhä Diosmoonsä tu'ug jadähooç nhíjxcombä coo hänäjty piedø'øy xøøbädsømypiä, coo ja'a Diossello hänäjty miøødä. Mänit hajxy møc miøjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy hänäjty tøø quiuhdujtmø'oyijäbä coo hajxy quiädiéeyät, coo hajxy cøxypänejpiä jiatcø'owät hädaa yaabä naaxwiin møødä jim mejjiooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

³ —Cab hajxy mgädiéeyät jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yø'ø quepychaa hajxy nej mga'a túnät, høxtä coonä højtsä jäya'ayhajxy hänäjty tøø nseñapäda'agy wyiinnähgøpcøxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

⁴ Mänitøčhä mäçhohnd nmädooyy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ nämä-go'x-cujuxychägui'xmädaaxmilpä. Nämajmetscjaty hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ. ⁵ Nämajmejtsmil hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ ja'a Judä yhap yhoc-hajxy, møødä Rubén yhap yhoc-hajxy, møødä Gad yhap yhoc-hajxy, ⁶ møødä Aser yhap yhoc-hajxy, møødä Nef-talí yhap yhoc-hajxy, møødä Manasés yhap yhoc-hajxy, ⁷ møødä Simeón yhap yhoc-hajxy, møødä Leví yhap yhoc-hajxy, møødä Isacar yhap yhoc-hajxy, ⁸ møødä Zabulón yhap yhoc-hajxy, møødä José yhap yhoc-hajxy, møødä Benjamín yhap yhoc-hajxy.

⁹ Mänitøčhä majjäya'ay nhijxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty chooñ. Cøjhayuucjaty hajxy hänäjty miädia'agy. Ja'a Dios hajxy hänäjty jim jiuhdänaawiädijpy maa ja'a Meeghuungwiinduumän. Jaanč tehñ miay hajxy hänäjty jaduħ; cab hajxy hänäjty hoy yajmäçhowa'añ. Poobwitmøød hajxy hänäjty. Møødä xi'i-whaay hajxy hänäjty quiø'øgaphaty. ¹⁰ Mänit hajxy nägøxiä yaaxy møc:

Xyajnäwaats højtsä Dios møødä Meeghuung. Gobiernähajpä Dios jaduħ.

¹¹ Nägøxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios hajxy hänäjty jiuhdänaawiädity. Møødä majjäya'adiøjc-hajxy hänäjty jiuhdänaawiädjätbä møødä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänitä Dios hajxy wyiinjicädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduħ. ¹² Mänit hajxy miänaaň:

Tsøgä Dios hajxy jaanč tehñ wyiingudsähgøøyyäm cøjxta'axiøø.

Tsøg hajxy mänäänäm coo miøjjä jiaančhä, coo quiuhwijjiä, coo miäjaamøødä.

Tsøg hajxy nämáayyäm: "Dioscujú'uyäp."

¹³ Mänitøčhä majjäya'ay tu'ug xmiäyajtøøyy:

—Pøñäda'a yø'øduħ poobwitmøød. Maa hajxiäda'a chooñ.

¹⁴ Mänitøch nhadsooyy:

—Wiindsøn, cábøch nnajuø'øy. Miičhäda'a mnajuøøby.

Mänitøch xñämaayy:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, tøø hajxy jiaanč tehñ chaächpøcy. Tøø hajxy ñähho'tu'udyii ja'a Meeghuungäm. Jaduħ hajxy tøø jajnähwáatsäbä. ¹⁵ Paady hajxy jim tiäna'ay Dioswiinduum. Xøømdsuhmä Diostuung hajxy jim tiuñ. Cueendähjätap hajxy ja'a Diósäm. ¹⁶ Cabä

yuu hajxy mänaa yagjuø'øwaanä, ni cab hajxy tiød-sø'øwáanä. Cab hajxy xiøno'ogáanä, ni cab hajxy yhanho'ogáanä. ¹⁷Ja'a Meeghuung, jim yhity maa ja'a Dios yháña'ayän. Je'e hajxy cweendähadaamb yajxon. Cab hajxy jìø'øwaanä xiu-udsaanä je'eguiøxpä coo hajxy yajxoonda'aga'añii ja'a Diósäm.

8 Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcom-bä ja'a miäjxujtc-hithahoočpä. Mänit jim yhamooñ tsajpootyp cupc-hora. ²Mänitä Diosmoonsä jxujtc nhijxy coo ja'a Dios hajxy hánajty jim wyiindä-na'ay. Mänitä xuuxt hajxy miooyä cødu'ug. ³Mänitä Diosmoonsä wiingpä miejtspä. Jimä orojønebøhñdy hánajty miøødä. Mänit hoy tiänaaxiøpy maa ja'a orohaltar mäwiingonän, jim mädøyyä maa ja'a Dios hánajty yháña'ayän. Mänit poom may miooyä coo jim jiógät ja'a orohaltarnähgøxp. Coo'pä ja'a poomjoc hánajty jim maa ja'a Diosän. Jimä Dios hajxy hánajty pi-a'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty mabøjpä. ⁵Mänitä Diosmoonsä ja'a jønebøhñdy quionø'cy. Mänitä jøombajc hoy quiuwobø'øy, ja'a hánajty jim hijpä maa ja'a altarän. Mänit quiuhga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiädsujcy miøødä hānee yaaxy. Mänitä hujx ñajxy.

⁶Haa ja'a näjxujtcpä Diosmoonsähajxiä, ja'a xuuxt-møødpä cødu'ugä, mänit hajxy ñiyhahixøøyyänä coo hajxy hánajty xiu'uxa'añ.

⁷Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitä caandøøtstuu quiahy hädaa yaabä naaxwiin miøødä jøøn miøødä nø'ty. Mänitä naaxwiin tiooy ja'a hánajty miädägøøghitpä cøxiä, miøødä quepychaa miøødä hujtsaay.

⁸Mänitä Diosmoonsä ja'a miämetspä xiuuxy. Mänitädsä tun crúundäbä hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hánajty je'e. ⁹Mänitä miädøøgpä mejy ñø'tiøøyy. Cøxy ho'c ja'a animalhajxy jaduhñ. Cøjxä barco qyiñ.

¹⁰Mänitä Diosmoonsä miädägøøgpä xiuuxy. Mänitä madsa'a crúundäbä quiahy jim tsajpootyp. Tooby hánajty je'ebä. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägøøghitpä mõjnøjän, maa ja'a miädägøøghitpä nõøgopcän.

¹¹Jaduhñä madsa'a hánajty xiøhaty Tahñ. Mänitä nõø miädägøøghitpä tiahmøøbiä. Mänitä jäya'ayhajxy may yho'cy.

¹²Mänitä Diosmoonsä miämädaaxpä xiuuxy. Mänitä xøø tu'nax yho'cy maa hánajty yhawijtstuquian ja'a miädägøøghitpä. Jaduhñä po'o jiajpä miøødä madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xøø hánajty quia'a hañ xøøm; mädaaxc-hora ja'a po'o hánajty quia'a hañ coods.

¹³Mänitøchä wiistä tu'ug nhijxjyøøyy tsajtcøxp. Mänit møc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsähajxy jiaac xú'uxät ja'a jaac tægøøgpä, mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ chaach-pøga'añ, ja'a hajxy jiiby tsänaabiä naaxwiin.

9 Mänitä Diosmoonsä miämägooxpä xiuuxy. Mänitøchä madsa'a tu'ug nhijxahy, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitä madsa'a hawaatst miooyä coo ja'a jut jaduhñ yhawäguu'tstú'udät ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. ²Mänitä jut yhawäguu'tstuu. Mänitä jøøn-joc qui'ixc piädsøømy. Mänit cøxp chajpejty. Mänitä

xøø cøjx wyiindägø'øyii. Mänitä tsajt cøjx jiaty jøøn-jocjooty. ³Mänitä mamiu'u jocjooty piädsøømy. Mänit hajxy yaa tiägøøyy jäyøøbiä hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä mu'u tøjpt hajxy miooyä nebiä caa'ptiøjptän. ⁴Mänit hajxy yhanehmä coo hujtsaay hajxy quia'a jøø'xät ni quepychaa. Je'e hajxy tiøbäp pønjatia Diosseña hánajty ca'a møød wyiinnähgøpcøxp. ⁵Coo pøñ jaduhñ tiøbøøjät, jaduhñä mu'udøjpt jäwø'øwa'añ nebiä caa'ptiøjpt jäwø'øyan. Mägooxpo'o ja'a mu'uhajxy hánajty miädøba'añ. Pero cabä cuhdujt hajxy miooyä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät. ⁶Ja wi'i yho'ogaambä jäya'ayhajxy hánajty, pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä ho'oga'añ.

⁷Jaduhñ mäwiinädsä mu'uhajxy hánajty quiähxø'øgy nebiä tsiptuumbä cuaayan. Jim hajxy hánajty miøødä quiuhduum nebiä orocuhjenbän. Jaduhñä wyiin jiiøpñhajxy hánajty quiähxø'øgy nebiä ya'adiøjcän.

⁸Jaduhñä cuhwaay hajxy hánajty miøødä nebiä to'ox-iøjcuhaayan. Jaduhñä tiu'tsthajxy hánajty quiähxø'øgy nebiä leöntu'tstän. ⁹Nähbujxt cuhbujxt hajxy hánajty nebiä hacxpøjtän. Coo hajxy hánajty jäyøy, jaduhñ hajxy hánajty jädity nebiä tsiptuumbä cuaaguarretän.

¹⁰Jaduhñä tøjpt hajxy hánajty miøødä nebiä caa'ptiøjptän. Jaduhñä cuhdujt hajxy hánajty miøødä coo jäya'ay hajxy tiøbät mägooxpo'o. ¹¹Haa ja'a mu'u wyiind-søñhajxiä, jutjooty hánajty chäna'ay, ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. Jegyhajty hijty je'e tiuñ Diosmoonsä; tøø yhøxquéjxänä. Abadón hánajty xiøhaty hebreohayu-uc-haamby. Apolión hánajty xiøhaty griegohayu-uc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, ja'a mäya-jcuhdägoobiä.

¹²Jaduhñä tsø'ty tu'ug jiajtä. Metscä tsø'ty hánajty quia'a pedyiinä.

¹³Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä xiuuxy. Mänitøchä mädia'agy nmädooy coo jäya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarän, jim Dioswiinduum. Hamädaaxteecä orohaltar hánajty. ¹⁴Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä ñämaayy, ja'a hánajty tøbä xi-u'uxiä:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajxy mädaaxpä mägue-jø'øw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufratesmøjnøjän.

¹⁵Mänit hajxy hoy miäguejø'øyii. Mänit hajxy wyi-inguejxä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'ug tægøøgpuxy. Jäguemiä hajxy hánajty tøø yajnähdiijii coo hajxy miäyaghó'ogät. Coo ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coo hajxy jiatcø'øwät.

¹⁶Mänitøch nmädooy coo mejtsmägo'xmillón soldado hajxy hánajty miøødä; haagä cuaayhäñaby hajxy hánajty jaduhñ.

¹⁷Haagä caächpujxtä soldadohajxy hánajty. Jaduhñä pujxt color hánajty miøødä, miøødä tsaptspä, miøødä hucypiä, miøødä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiopc-hajxy hánajty nebiä leöncopcän. Tægøøgtu'u hánajty jiiby piädsøømy yhaawjooty, miøødä jøøn, miøødä joc, miøødä azufre. ¹⁸Jaduhñä jäya'ayhajxy yaghó'cä ja'a tu'ug tægøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam.

¹⁹Jimä cuaay mäjaa hajxy hánajty miøødä maa yhaawhajxiän miøødä jiiby maa tiu'tsthajxiän. Jaduhñä

tiu'tsthajxy hänajty quiähxø'ogy nebiä tsahñdy-copcmøødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hänajty yajtsu'uch.

²⁰ Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmøøyyäbä, cabä haxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixøøyy. Møjcu'ugong hajxy hänajty jiaanč tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychech. Cab yø'øduhmbä ñä'ä hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. ²¹ Wi'i jäya'ay-yagho'pnä ja'a jäya'ayhajxy hänajty. Wi'i miäbädaacnä hajxy hänajty haxøøgwiin-mahñdyhaam. Wiingä tägachä to'oxiøjc hajxy miøødt-säna'ayñä. Møød hajxy hänajty wyi'i mieečñä.

10 Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaanč tehñ miäjaamøød. Jiñ hänajty miänacy tsajpootyp. Jocjooty hänajty miänacy. Jiñä hi'inč hänajty miøødä quiuhduum. Jaduhñä wyiin jiojpx hänajty jiajy nebiä xøøjäñ. Jaduhñä tiery hänajty quiähxø'pä nebiä toobiän. ² Jiñä nocyhuung hänajty quiø'øbøc-haty ja'a haxädsajtsu'udypä. Mänitä yha-hoodiecy piädaacy mejywyiing. Mänitä yhanajtyicy piädaacy tø'ødstuum. ³ Mänit møc yaaxy nebiä leóngän. Mänitä hänee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. ⁴ Mänitøch nja tægø'øwaañ cujah-biä waambä häneehajxy quiapxy. Mänitøchä jäya'ay tu'ug xñämaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujáayät nebiä häneehajxy quiapxiän. Ni pøn jaduhñ mga'a yajmøødmädiä'agät.

⁵ Haa ja'a Diosmoonsä hänajty jim tänaabiä mejywyiing møød jim tø'ødstuum, mänit yhaoguiø'ø chajxajy. ⁶ Mänit miänaañ:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cøxiä quiunuu'xy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehñ miädyijatiä. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooc tøø yhabaatnä. ⁷ Coo yhabaadät coo ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hänajty yajtøjaty nebiä quiuguexyhajxy hänajty jecy tøø yhawaanän. Cabä wiinghäna'c yhawaanä; ja'a quiuguexiähajtiä yhawaanä.

⁸ Mänitøchä jäya'ay jim tu'ug xñämáaguiombä tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a haxädsajtsu'udypä, ja'a Diosmoonsä quiø'øbøc-hajpiä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä ja'a nocyhuung hoy nmäyujwa'añ cooč xmiø'owät. Mänitøch xñämaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'øwa'añ nebiä møjtsiinnøøjäñ. Pero coo jiiby quiäda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcän, mänit mjuø'øwa'añ coo tiahmä.

¹⁰ Mänitøchä nocyhuung hoy njaanč pøjtsoy. Mänitøch njaanč puhy. Pá'aghøch jaduhñ njaanč juøøyy nhaawjooty nebiä møjtsiinnøøjäñ. Pero coo jii-by jiaanč cädaacy maač njøø'xytiøjcän, mänitøch njaanč juøøyy coo tiahmä. ¹¹ Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Tsipecøp mnägäpaxtägätsät nebiä jäya'ayhajxy jiaada'añ yhabeta'añän, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mädiaacpä, møødä gobiernähajxy.

11 Mänitøchä paxyquipxt hajxy xmiøoyy. Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødä altar. Mächow ja'a jäya'ayhajxy, nanaagä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy.

² Pero cab jaduhñ jim mguípxät Diostøghaguuy. Ja'a jäguembä-jäya'ay ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim guiobiernähädät maa ja'a Dioscajptän juxy-chägui'xmejtspo'o. ³ Nguexáambiøchä nguguexy metscä coo hajxy jim miädiä'agät ja'a høøchcøxpä juxy-chägui'xmejtspo'o. Jiñwitmøød hajxy wiädita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nämetspä, ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspä, møødä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵ Coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty cøxypänejpiä jia tuna'añii, mänitä jøøn hajxy yhøxpäx-ujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miädsiphajxy hänajty jaduhñ. Jaduhñ hajxy yho'oga'añ. ⁶ Cuhdujt-møødä Dioscuguexyhajxy hänajty coo hajxy quia'a yajtø'uwät, naagxøø hajxy hänajty miädiä'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduhñä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo nøø hajxy wia'añdiünät, yajnø'tycøjät. Jaduhñä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo ja'a jäya'ay hajxy yajpa'ambädät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yagjadøøjät, naaghoocä jioothajxy hänajty chocy.

⁷ Coo hajxy hänajty tøø miädiaacpådøøñä, mänitä animal jiiby tu'ug piädsøma'añ maa ja'a jut jaanč tehñ quiøøcpän. Mänitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii.

⁸ Tægøøgxøø ja nähgupc hajxy jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty maa ja'a Jesús jecy miøjpahbejtän cruzcøxp. Haa ja'a cajptjäya'ayhajxiä, haxøøgä cuhdujt hajxy hänajty miøødä nebiä jecyjiiäya'ay ja'a cuhdujt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä Sodoma møødä Egipto. Cabä cuhdujt hajxy ñä'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtægø'øwøøjät. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miädiä'aga'añ. ¹⁰ Jaanč tehñ xioonda'agaambä jäya'ayhajxy hänajty coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty tøø yho'ogy. Paady hajxy hänajty jootcujc ñijiäwøøyyänä, cab hajxy hänajty yhadsibáañänä. Paady hajxy hänajty hotyijä ñä'ä nimio'owa'añii hamiñ haxøpy. ¹¹ Coo tægøøgxøø ja nähgupc hänajty tøø yhabety, mänitä Dios ja'a quiuguexyhajxy hänajty yagjujyipiøga'añ jadähooc. Pønjaty hänajty hixaamb, mänit hajxy hänajty chähgøøbiøga'añ. ¹² Mänitä Dioscuguexyhajxy miädowa'añ coo hajxy hänajty møc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mänit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixáañäp hajxy ja'a miädsípäm. ¹³ Mänitiä hujx jaanč tehñ miøc ñaxa'añ. Mänitä tøjc may piuma'añ ja'a miäma-jc-hitpä jim cajptooty. Juxtujcmilä jäya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy hänajty tøø jiaac mähmø'øyäbä, jaanč tehñ chähgø'øwaamb hajxy jaduhñ. Mänitä Dios tsajpootypä hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduhñ ja'a tsø'ty ñajxy ja'a miämetsc-hoocpä. Paquia yhabaadängombä coo ja'a miädägøøgpä ñaxängombä.

¹⁵ Mänit miä juxtujcä Diosmoonsä xiuuxy. Mänit hajxy jim mœc yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm.

Tøø je'e miøjtägø'y wiinduhmyñaaxwiin.

Cøjxta'axiøø guobiernähadaañnä.

¹⁶ Jimä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hä-najty jiuuhäñaawiädity. Mänitä Dios hajxy hoy wyiinji-cäda'agy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduuh. ¹⁷ Mänit hajxy miänaañ:

Dios, højts miičh nWiindsønhajxy.

Cøxiä miičh mäjaa mmøødä. Cøjxta'axiøø miičh mhi-ty.

Dioscujú'uyäp coo miičh tøø mmøjtägøøñä, coo tøø mdägøøñä gobiernähajpä.

¹⁸ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä jia jootma'ady. Pero tøø yhabaady coo miičh myajcumädowaañnä.

Tøø yhabaady coo miičhä ho'ogyjiäya'ayhajxy myaj-tøyhajtyegaañnä, coo myajcuhdägoyyaañnä pønjetiä jäya'ayhajxy yaa jajtu'udägooby hädaa yaabä naaxwi-in.

Jaduuh tøø yhabaatpä coo miičhä hoyhajt ja'a ween-hajt hajxy mmo'owa'añ pønjaty miičh tøø xquiapx-paady, møød pønjetiä mmädia'agy hamuumdu'joot tøø xyajtuunä,

møød pønjaty miičh tøø xwyiingudsähgøø'y, hoyyä møjtuung hajxy tøø quia'a ja møødhaty.

¹⁹ Mänitä Diostøjc jim yhawaach tsajpootyp. Mänitä caja jiiby quiahxø'cy tøgooty møødä contrato, ja'a Dios jecy jajcuhdújcäbä. Mänit tiägøøyy wädsujpä. Mänitä hänee mœc jiädijty; møødä hujx mœc ñajxy. Mänitä caandøsttuu may quiahy.

12 Mänitä hijxtahnd jim quiahxø'cy tsajtøxp jaančh tehñ hoy-yagjuøøñä. Jimä to'oxiøjc hä-najty tu'ug yhajxy nebiä xøøjän. Jimä po'o hänajty yajtehmety. Majmetscä madsa'a hänajty quihjenhaty. ² Tøø hänajty tiehm yhabaatnä coo yhuungpaada'añ. Paady hänajty wyi'i ya'axy. ³ Mänitä hijxtahnd wiingpä wyiingähxø'combä. Tu'ugä dragón hänajty cruundä. Tsaptsä ñi'x hänajty. Juxtujcä quiopc hänajty Haagä cuhjenmøød. Majcä quiaa'pt hänajty. ⁴ Tiu'tsthaamä madsa'a tu'ug tægøøgpuxypä jajcahy naaxwiin ja'a tsajtøxpä. Mänitä dragón hoy wyiindänaaxiøpy ja'a to'oxiøjc ja'a hänajty huungpaadaambä. Nägooyyä yhuung hänajty myina'añ, mänit hänajty chu'udsa'añ. ⁵ Mänitä ya'ayhäna'c myiiñ. Je'e hänajty tunaamb gobiernä wiinduhmyñaaxwiin. Mœc hänajty jaduuh jiaančh tehñ yhane'ema'añ. Mänit jim yajnøcxä Dioswiinuum. ⁶ Mänitä to'oxiøjc piäyø'cy. Pactuum ñøcxy. Jimä Dios hänajty tøø yajnähdiy coo jim yajcayøjät mil cumejtsmägo'x cudägøøghii'xxøø.

⁷ Mänitä tsip jim piädø'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hä-najty tuumñ Diosmoonsäwiindsøñ. Je'e ja'a Diosmoon-sähajxy miøødpäðø'c. Ja'a dragón ja'a mioonsähajxy møødpäðø'pä. Mänit hajxy ñiñämejtsä. ⁸ Cabä dragón-hajxy ñä'ä mäjädaacy. Mänit hajxy quia'a cuhdujtmøoyänä coo hajxy jim jiaag hídät tsajpootyp.

⁹ Mänitä dragónhajxy jim yhøxquéjxänä; yaa hajxy miänajnä hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragón-

hajpä, ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jaduhñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiin-høñhäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰ Mänitä jäya'ay jim mœc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miäjäda'agy. Gobiernä je'e tiunaam-by møødä Jesucristo. Tøø ja'a møjcu'ugong yhøx-quéjxänä. Xøømdsuhm højts nmägu'ughajpähajxy hijty jim yajnähdsomyii Dioswiinuum. ¹¹ Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miäjäda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hänajty jia ho'oga'añ, cab hajxy hänajty chähgøø'y. Hamdsoo hajxy jaduuh ñiñähdujcä coo hajxy yhö'ogät. ¹² Mx-ooñdá'agäp hajxy, pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp. Pero pønjaty jiiby tsänaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mabøcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong hajxy jiiby tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä møjcu'ugong jaduuh. Ñajuøøby jaduuh coo cuhduj jejcy quia'a møødhada'añ coo cøxypäne-piä jiatcø'øwät.

¹³ Coo ja'a dragón yhiyx coo hänajty tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitä to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hä-najty tøø yhuungpäädiäbä. ¹⁴ Mänitä to'oxiøjc wi-istäqueect metsc miooyyä møjjaty, neby jaduuh jäyøy ñøcxät pactuum maa hänajty yajcaya'añiijän tægøøgjømøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmø'owät.

¹⁵ Mänitä dragón nøø com yhøxpäxuy nebiä to'oxiøjc jaduuh ñøøgomdsømojät. ¹⁶ Mänitä nøøgom cøjx yhuugø'oy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduuh.

¹⁷ Mänitä dragón ja'a to'oxiøjc jiaančh tehñ ñähawa'andaacy. Mänitä dragón tiägøøyy tsiptuumñä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hänajty yaa tsänaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mabøjpa, ja'a Jesucristo hajxy hänajty capxpaatpä.

13 Jímhøch hänajty ndäna'ay mejypia'a. Mänitøchä animal cruundä nhixpædsøømy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hänajty Haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduhñbä, Haagä haxøøgjatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hänajty Haagä cuhjenmøød. ² Jaduhñä ñi'x hänajty nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduhñä tiecy hänajty nebiä osotequiän. Jaduhñä yhaaw hänajty nebiä león-haawän. Mänitä animal møjcuhdujt miooyyä møødä mœcmäjaa. Ja'a dragón jaduuh yejc; yhamdsoo je'e jaduuh. ³ Tu'ugä animal quiopc hänajty quiahxø'ogy nebiä cuhbuxypän. Tøø hänajty chóoccombä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mänitä animal hajxy tiägøøyy pawädijpä. ⁴ Mänitä dragón hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal møjcuhdujt hänajty tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ:

—Ni pøn mäjaa jaduuh quia'a møødä nej yø'ø ani-mal mäjaa miøødän. Ni pøn jaduuh quia'a mäjädá'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'ä mädsibø'owät.

⁵ Mänitä animal cuhdujt miooyyä coo ja'a Dios haxøøg ñänømät. Jaduhñ quihdujtmøoyyabä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'o. ⁶ Jaančh jatcøøyy jaduuh. Haxøøgä Dios jiaančh nänøømy, møødä Dios

tiöjc, mõød hajxy jim hijpä tsajpootyp. ⁷Jaduhñ quiuhdujtmóoyyabä coo miädsibó'əwät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjädä'agöšjät. Mänit quiuhdujtmóoyyabä coo ja'a jäya'ayhajxy yhané'emät nägöxiä, ja'a hajxy yaa tsánaabiä wiinduhmyñäaxwiin. ⁸Je'eds hajxy jaduhñ animalwiingud-sähgööy, pønhatiä xiøø hänajty jim ca'a miimb cujaay nocyquioxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a hõjts xñähho'túutämbä. Pønhatiä cõjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jugyhatiän, je'edsä xiøøhajxy jim miimb cujaay nocyquioxp. ⁹Töyyämä xiøøhajxy hänajty quijähyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

¹⁰Naxxy hajxy hädaa mhuuc tehñ wyiinjuó'əwät. Pønhatiä mädsuumb, yajtsuumdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønhatiä mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduhñ hajxy yagho'tägatsaanäbä espadahaam. Hix, pønhatiä jaduhñ Dioshuung, tsipcõxp hajxy miee'xtügät; tsipcõxp hajxy miäbögät.

¹¹Mänitöchä animal wiingpä nhijxnaaxwiimbädsöömxy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hänajty je'e nebiä meeghuungca'ptän. Wiing hänajty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹²Jaduhñsä mõjcuhtujt hänajty miøødäbä nebiä jayõbjatpä mõjhanimalän. Quipxy hajxy hänajty yhane'emy nämetscä. Mänitä miämetspä mõjhanimal yhanehmy coo ja'a jayõbjatpä wyiingudsähgö'əwöšjät, ja'a hänajty cuhbuxypä tøø chó'oguiäbä. ¹³Haa ja'a mõjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtahnd yajcähxö'cy haagä hoy-yagjuøøñjaty. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴Coo ja'a jaya'ayä hijxtahnd hajxy yhiixy, yaghijxmañööyöy hajxy jaduhñ. Mänit hajxy ñämaayyä coo ja'a animal hajxy yhädiuunnäxät, ja'a hänajty tøø quiuhbuxyijjäbä.

¹⁵Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmoooyyä coo ja'a animal yhädiuunnaxxy yagjujypiögät, yajcapxö'ögät. Jaduhñ je'e quiuhdujtmóoyyabä coo yajyagho'ogöšjät pønhatiä animalhädiuunnaxxy ca'a wiingud-sähgö'əwaamb. ¹⁶Mänitä tsaangu'ughajxy nägöxiä yajseñapadaacy maa yhahoguiø'øhajxiän, o maa wyiinnähgopcõpaxhaxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä. ¹⁷Põñ hänajty ca'a señamøød, pønä animal xiøø hänajty ca'a møødhájtäp, o ja'a ñúmero, cabä cuhdujt hajxy hänajty mio'oyii coo hajxy jiuüyät, coo hajxy tióogät. ¹⁸Põñ cuhwijy, pøn wiinjuøøby, ween yhuuc najuø'øy nebiä animal ñúmero miädia'agytiägö'øy. Jaduhñ je'e nebiä jäya'ay ñúmeron. Jue'e ñúmero jaduhñ, tädujmägo'x cudägøøghii'xtädujc.

14 Mänitöchä Meeghuung nhijxy coo jim tiäna'ay Sióntunñahgõxp. Jimä jäya'ayhajxy hänajty piadänaabiä nämägo'x kujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä mõød hajxy hänajty cujaay wyiinnähgopcõpaxhajxy ja'a Meeghuung xiøø mõødä Tieedy xiøø.

²Mänitöch jim nmädooy tsajpootyp nebiä mõjnøø may jädiatiän, nebiä hänee mõc ya'axiän. Jaduhñ hänajty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³Ja'a nämägo'x kujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänajty tøø yajnähwa'açhiijäbä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhøy hajxy hänajty jim yhøøby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhajxiä, jim hajxy

hänajty piahäña'ay mõødä majjäya'adiõjc-hajxy. Cabä wiinghänä'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhøy jaduhmbä. ⁴Haa ja'a nämägo'x kujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhajxiä, cabä wiingto'oxiõjc hajxy hänajty tøø miøødtsäna'ay. Jaanç tehñ yhoj hajxy hänajty jiäya'ayhaty. Majatiä Meeghuung hänajty ñöcxø'øy, pi-anõcxyp hajxy hänajty jaduhñ. Jayõbjat hajxy yajnähdi-jjä coo hajxy yajnähwa'adsöšjät, coo hajxy yhuung-hadöšjät ja'a Diósäm mõødä Meeghuungäm. ⁵Ni mänaa hajxy quia'a höhñda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey miøødä jim Dioswiinduum.

⁶Mänitöchä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim hänajty jiäyøöwiädity tsajtcõxp. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tägajtspä. Nägöxiä ja'a jäya'ayhajxy hänajty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia mõødä. ⁷Mänitä Diosmoonsä mõc miänaañ:

—Wiiingudsähgö'əw ja'a Dios hajxy. Näma'aw hajxy jaduhñ coo miøjjä jiaançhä. Tøø yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtøyhajtyega'añ. Je'eds cõjx yhädiuñ tsajpootyp mõødä naaxwiin, mõødä meyj, mõødä nõø-gopc.

⁸Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tøø ja'a mõjcajpt Babilonia quiuhdägoj, je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt jiaanç tehñ yhäxøögä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägöxiä piäjatcø'øy ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹Mänitä miädägøøgpä Diosmoonsä mõc miänaañ:

—Põñä animal wiingudsähgøøby mõødä yhädiuunnaxxy, pøn yajseñapädaacp wyiinnähgopcõxp o quio'øgõxp, ¹⁰hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ yajcumä-dowa'añ. Jøønjooty, azufrejooty hajxy chaächpøga'añ Diosmoonsäwiinduum mõødä Meeghuungwiinduum.

¹¹Cõjxta'axiøø hajxy chaächpøga'añ xøømdsuhñ, pønhatiä animal wiingudsähgøøby mõødä yhädiuunnaxxy, pønhatiä seña jim møødhájtäp. ¹²Pønhatiä Diosmädia'agy mäbõjp mõødä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy tehngajnä miee'xtucy.

¹³Mänitöchä jäya'ay jim tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaa jaduhñ: “Pønhatiä Diosmädia'agy mäbõjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcujc hajxy yhida'añ.” Tøyhajt jaduhñ. Poo'xáaannäp hajxy jaduhñ. Jiahmiedsaambiä Dios jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajtuñ. Nõmä Dioshëspíritu miäna'añ.

¹⁴Mänitöchä jäya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjocõxp hänajty yhäña'ay. Orocuñjén hänajty quiuhjenhajpy. Arrozsujt hänajty quio'øgaphajpy jaanç tehñ jiojpt.

¹⁵Mänitä Diosmoonsä tu'ug piädsøømy maa ja'a Diostsajtcjån. Mänitä jäya'ay miøjyaaxä mõc, ja'a hänajty häñaabiä jocõxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy myajpädö'ögät jii-by naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm miäjay. Nõcx yajpädö'øg.

¹⁶Mänitä päda'agy hoy jiaanç yajpädö'øgy arrozsujt-jthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñ miädi-a'agytiägö'øy coo ja'a jäya'ayhajxy yajcumädowa'añii, ja'a hajxy häxøøgcuhdujtmøødpä.

¹⁷Mänitä Diosmoonsä wiingpä piädsøømgombä maa ja'a Diostsajtcjån. Jimä arrozsujt hänajty quio'ø-

gaphajpä jaanč tehñ jìjpp. ¹⁸ Mänitä wiing Diosmoon-sä piädsømøyy maa ja'a altarän. Je'e cuhdujtmøød maa ja'a jøngøxpän. Mänitä Diosmoonsä møc miøjyaaxä ja'a arrotzujt cabhijpä:

—Tøø ja'a tsaatyp jii by cha'amy naaxwiin; nøcx yajpäðøøg arrotzujthaam.

¹⁹ Mänitä tsaatyp hoy jiaanč yajpäðøøgy arrotzujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa ñähhädiunø'øyän maa hajxy tiehñdse'ediän. Jaduhñ mäwiinädsä Dios yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mäbøquiäbä. ²⁰ Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehñdse'edy. Comä nø'ty piädsømøyy maa ñähhädiunø'øyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tågøøgmägo'x kilómetro. Coo'pä nø'ty hänajty maa ja'a cuaa y frenon.

15 Mänitøchä wiinghijxtahñd jimñ nhijxy tsajpootyp jaanč tehñ yhamøj, hoy-yagjuøøñä. Jux-tujc-høchä Diosmoonsä nhijxy Haagä häyohnmøød. Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios juxtujc-hooquiä jiaac yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy yaa ca'a mäbøjpä hädaa yaabä naaxwiin.

² Mänitøchä hijxt nhijxy. Jimñ hänajty hamøj quioon-na'ay. Nebiä mejjiän hänajty quiähxø'øgy. Jaduhñ hänajty quiähxø'pä nebiä toobiän. Jimä jäya'ayä hijxt hajxy hänajty wyiindäna'ay, ja'a animal hajxy hänajty tøø quia'a yajmäjädá'aguiäbä møødä seña, møødä xiøø, møødä número. Jimä harpa hajxy hänajty miøødäbä. Ja'a Dios jaduhñ yejy. ³ Jaduhñ hajxy hänajty yhøø nebiä Moisés jecy yhøøyyän. Je'e ja'a Dios jecy mäduun. Jaduhñ hajxy hänajty yhøøbä nebiä Meeghuung yhyöyän:

Wiindsøn Dios, cøxiä miich cuhdujt mjaanč tehñ miøødä. Møj jaanč miich mjaanč tehñ tiuñ.

Jaanč tehñ yhoy miich mguhdujt jaduhñ. Miich mhanehmby wiinduhmyhagajpt.

⁴ Caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Nägøxiä miichä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øgy.

Nägøxiä hajxy miäna'añ cooc mmøjjä cooc mjaančä. Minaamb miich jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'øwa'añ,

ja'a hajxy wiinduhmyhagajptpä, je'eguiøxpä coo hajxy tøø yhixy tøø miädoy coo miich mguhdujt jiaanč tehñ yhoyä.

⁵ Mänitøchä Diostsajtøjc nhijxhawaach jimñ tsajpootyp maa ja'a Dios yhäña'ayän. ⁶ Mänitä Diosmoonsähajxy jii by piädsømøyy, ja'a häyohnmøødpähajxy ja'a näjuxtujcpä. Poobwit hajxy hänajty miøød jaanč tehñ wia'ads. Jimä orowøøñ hajxy hänajty miøødä chi'tsnähgøxp. ⁷ Mänitä orotsimñ hajxy cødu'ugjaty miooyä. Tu'ugä animal jaduhñ yejy ja'a nämädaaxpähajxy hänajty jimñ häñaabiä Dioswiinduum. Hujtsjatiä orotsimñ hänajty. Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios ja'a jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yajcumädo'wa'añ, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. ⁸ Jii by Diostsajtøgooty, Haagä joc jii by pu'xwädiip. Jimä joc choon maa ja'a Dios møj jaanč yhitiän. Caj pøñ jii by hoy ñä'ägädä tågø'øwa'añ

tsajtøgooty høxtä coonä ja'a Dios hänajty juxtujc-hooc tøø yajtsaačhpøcy ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpä.

16 Mänitøch nmädooyy coo jäya'ay møc quiajxy Diostsajtøgooty. Mänitä Diosmoonsä näjuxtujcpä ñämaayyä:

—Nøcx hajxy cuhmänactemñ jii by naaxwiin ja'a orotsimjootypä. Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios jiaanč tehñ yajcumädo'wa'añ ja'a hajxy ca'a mäbøjpä.

² Mänitä Diosmoonsä tu'ug hoy quihmänactemñ hädaa yaabä naaxwiin ja'a yhorotsimjootypä. Pønjatiä animalseña hänajty møød ja'a hamøjpä, pønjatiä yhädiuunaxy hänajty wiingudsähgøøyyäp, nägøxiä haxøøgpu'uds hajxy piaata ja'a jaanč tehñ piahmbä.

³ Mänitä Diosmoonsä miämetspä hoy quidemø'øy mejjioty ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä mejyñøø jiajty nebiä ho'ogyjiäya'añø'tiän. Cøjx yho'ogy mädyiijaty jii by tsänaaby mejjioty.

⁴ Mänitä miädägøøgpä hoy møjnøøjooty quidemø'øy ja'a yhorotsimjootypä møød jimñ nøø-gopcjooty. Mänitä nøø jiajty nebiä nø'tiän. ⁵ Mänitä Diosmoonsä ja'a nøøgüendähajpä miänaañ:

—Wiindsøn Dios, caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Cøjxta'axiøø miich mhity. Hoy jaduhñ coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy, coo nø'ty hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miich mgu'ug xyajpuhho'cä møødä miich mmädia'agy hajxy tøø xya-jwä'xäbä.

⁷ Mänitä tu'jäya'ay miänaañ maa ja'a altarän:

—Tøyhajt jaduhñ. Wiindsøn Dios, hoy jaduhñ coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaačhpøcy. Miich cuhdujt cøxiä mmøød.

⁸ Mänitä Diosmoonsä ja'a miämädaaxpä ja'a xøø yajwiingutemøøyy ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä xøø quihdujtmoooyä coo ja'a jäya'ay ñó'ogät. ⁹ Hoyhoyä jäya'ayhajxy cøxiä tiooyy. Pero cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty jia najtshixø'øwa'añ. Haxøøgjatiä Dios hajxy ñänøømby ja'a jimñ tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piädaacy møj jaanč, hoyä Dios cuhdujt jia møødä maa ja'a häyohngøxpän.

¹⁰ Mänitä Diosmoonsä miämägooxpä quidemøøyy maa ja'a animal hänajty yhäña'ayän, ja'a yhorotsimjootypä. Mänit cøjx wyiingoodsø'øy majatiä animal hänajty yhane'emiän. Mänitä jäya'ay tioots hajxy yajtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty jiaanč tehñ chaachpøcy. ¹¹ Paadiä Dios hajxy haxøøggjaty ñänøømby. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty jia najtshixø'øwa'añ.

¹² Mänitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jii by quidemøøyy Eufratesmøjnøøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä nøø tiøøch. Jaduhñä reyhajxy hänajty hoy ñaxø'øwa'añ, ja'a hajxy hänajty jimñ tsohñda'agaambä maa ja'a xøø piädsømñän.

¹³ Mänitøchä haxøøgjuøhñdy tågøøg nhijxpädsømøyy. Jii by hajxy piädsømøøyy maa ja'a dragón yhaawjootiän, møød maa ja'a animal yhaawjootiän, møød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiän, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hänajty yajwä'xäbä. Jaduhñä haxøøgjuøhñdy hajxy hänajty quiähxø'øgy

nebiä yocchän. ¹⁴ Hix, møjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuoñäjaty hajxy hänäjty yajcähxø'ogy. Mänitä reyhajxy hoy nägøxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nõcxy chiptuna'añ møødä Dioscøxpä, mänaa ja'a Dios yajnähdiijiän coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduuh. ¹⁵ Jaaya'ay jaduuh mänaamß: "Cab jaduuh pøn ñä'ägädä najuø'oy mänaajøch hänäjty ngäda'aga'añ. Jootcuyc je'e pønä Diosmädia'agy hänäjty hamuumdu'joot mäßøjp. Jaduuh mäwiinäts hänäjty yhida'añ nebiä jujcypiän. Cabä hänäjty chähdiunaañä." ¹⁶ Mänitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreo-hayuuc-haamby.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quihdeemnajxy ja'a yhorotsimjootypä. Tu'ugä jäya'ay mõj quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp.

—Tøø jaduuh mიაañä.

¹⁸ Mänit wiädsujcy møødä hänee yaaxy. Mänitä hujx møc ñajxy. Cabä hujx jaduuh mänaaxøø ñaxy neby jaduuh tøø ñaxiän. ¹⁹ Mänitä mõjcajpt ñiwiä'xä. Tägøøghit jaduuh hoy miähmøøñä. Mänitä tøjx cøjx pi-umy wiinduhmyhagajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaaçhtiutü hoyhoy, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰ Mänitä tuñ cøjx yhadägoyyø'oy møødä naax ja'a hänäjty jim hijpä meyjquiuyc. ²¹ Mänitä jäya'ayhajxy quihga'awøøyyä caandøøtstuu hamøjjaty. Juxyçhägui'x kilo hänäjty näje'e jiemçhä. Coo hajxy jiaanç tehñ chaaçhpøjcy, paadia Dios hajxy haxøøgjaty ñämaayy.

17 Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hänäjty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hänäjty miøødäbä. Mänitøch xñämaayy:

—Jam nyajnähixø'oy coo ja'a cuhhiñdo'oxiøjc ja'a mõjpä yajtsaaçhpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejwyiing. ² Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøødtsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcøxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³ Mänitøchä Dioshespíritu xyajwiinhijxy. Mänitøchä Diosmoonsä jim xyajnøcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänitøchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hänäjty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hänäjty miøødä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjatiä Dios hänäjty ñänømy. Juxtujcä quiopc hänäjty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴ Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hänäjty je'e. Oro hänäjty ñaandsømghajpy møødä høchaa møød perlas. Orotsim hänäjty quiø'ogø'øwhajpy. Madiu'u haxøøgpä hänäjty jilby yhyity orotsimjooty. ⁵ Jim hänäjty miøødä wyiinnähgøpcøxp cujaay: "Ja'a mõjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhhiñdo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhøjxä tiecy hädaaduh ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä." Cab jaduuh yhowyijnjuoñäjä.

⁶ Mänitøch nnajuøøyy coo ja'a to'oxiøjc hänäjty miu'u-gy. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hänäjty tøø yhuúcäxä møød hajxy tøø yagho'ogyijäbä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäbøjcä. Cooch jaduuh

nhijxy, njaanç tehñ yagjuøøyyhøch jaduuh.

⁷ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduuh coo mwi'i yagjuø'oy. Nhawaañäänäbøch miich ja'a to'oxiøjcøxpä møødä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghäñaabiejpiä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸ Yø'ø animal tøø mwiinhixiäbä, jugyhajp hijty yø'øduh. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpädsømamañ jadähooç. Mänit nõcxy yho'ogaañä. Pøn-jatiä xiøø jim ca'a miimß cujaay librojooty, coo ja'a animal hajxy yhiät coo tøø jutpädsømmy, mänit hajxy hoyhoy yagjuø'øwa'añ. Pero pøn-jatiä xiøø jim miimß cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamß nebiä Dios jjugyhatiän, je'eguiøxpä coo ja'a xiøøhajxy jim quiujähyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xta'aguian.

⁹ Pøn jaduuh wiinjuøøby, ween hädaaduh hoy yhuuc wiinjuø'oy: Yø'ø quiopc juxtujcpä, jaduuh mäwiinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä tuñän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. ¹⁰ Jaanä jaduuhduhmß, jaduuh mäwiinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägoøx hajxy jaduuh tøø quiuhdägooñä. Tu'ug jäda'ahaty guio-biernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägø'ønyä. Coo hänäjty tøø tiägøøñä, cab jaduuh jiega'añ. ¹¹ Haa ja'a animal tøø quiuhdägöyyäbä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduuh.

Miämetsc-hoocpä jaduuh tøø piädsøømgombä. Mänit nõcxy yho'ogaañä.

¹² Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiinhixiäbä, nämajcä reyhajxy jaduuhbä. Cahnä hajxy tiägø'øy gobiernähajpä. Jaduuhnä mõjcuhdujt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy møødä animal. ¹³ Tu'ugmädia'aguia reyhajxy yhyity ja'a nämajcpä. Mänitä animal cuhdujt hajxy mio'owa'añ møødä mäjaa. ¹⁴ Mänit hajxy tiägø'øwa'añ tsiptuumßä maa ja'a Meeghuuncøxpän. Mäjada'agaamßä Meeghuung jaduuh. Hix, je'e ja'a mõjcuhdujt nä'ägä møød. Pøn-jaty je'e jiamioødhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäbøcy.

¹⁵ Mänitøchä Diosmoonsä xñämáaguionßä:

—Yø'ø mejy tøø mwiinhixiäbä maa ja'a to'oxiøjc hijty yhäña'ayän, jaduuh mäwiinäts yø'ø nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohmßän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶ Y yø'ø animal quiaa'pt tøø mwiinhixiäbä ja'a majcpä, mänitä to'oxiøjc hajxy miähaghadä'añ. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduuh ñähgue'egaañä. Chu'udsaamby hajxy jaduuh; mänit hajxy ño'oga'añ. ¹⁷ Ja'a Dios jaduuh tøø wyiinmahñdymo'oy coo hajxy jaduuh quiudiünät nebiä Dios tøø yajnähdiijiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quihdujtmó'owät, høxtä coonä hänäjty tøø yhabaady nebiä Dios yajnähdiijiän. ¹⁸ Haa yø'ø to'oxiøjc tøø mwiinhixiäbä, jaduuh mäwiinäts yø'ø nebiä mõjcajptän maa ja'a reyhajxy nägøxiä xiøønaxiän.

18 Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug njaag hijxy coo hänäjty miänacy tsajpootyp. Mayyä cuhdujt hänäjty miøødä. Haamß tsämaamß hänäjty jaduuh. Hajaj jaduuh hädaa yaabä naaxwiin. ² Mänit møc yaaxy:

—Tøø ja'a mõjcajpt Babilonia quioxxy pumy. Jimä mõjcu'uhajxy chänaañä, møødä haxøøgjuehñdy madiu'ubä, møødä haxøøghanimalhajxy jayøøbiä. ³ Tøø ja'a

jäya'ayhajxy nägøxiä quiøxy pahijxpä nebiä Babilonia haxøøgcuhdujt miøødan. Tøø ja'a reyhajxy miøødtsäna'ay. Tøø ja'a hajuubiädøjc-hajxy miäyøøjōñä je'eguiøxpä coo ja'a Babilonia hijty cøxiä wiinä yaghøxhäyoy.

⁴ Mänitøchä jäya'ay nmädooyy coo hänajty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pønjátyhøch nhuunghajpy, mdsóonäp hajxy jim maa yø'ø cajptän, neby hajxy jaduhñ mga'a patatc'øwät, neby hajxy jaduhñ mga'a padsaaçhpøgät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tøø hajxy möj may jiaançh tehñ quiädieey. Hoyhoyä Dios jiaançh tehñ yajtsaaçhpøga'añ. ⁶ Jaduhñä Babiloniatsohmñä hajxy mduuñdägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy tøø tiuñän. Mejtsjädühñtiä hajxy myajtsaaçhpøgät. ⁷ Tøø hajxy hanaxiä jiaançh tehñ ñiguiumayii. Cøxiä wiinä hajxy tøø jiaançh tehñ yaghøxhäyoy. Paady hajxy mjaançh tehñ yajtsaaçhpøgät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ: "Jadúhñhøch chaa nhäñä'ay nebiä möjcuhdujtmøødpän. Nä'ä jajtäbøchä nnihyhap jim. Cábøch jaduhñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ." ⁸ Coo jaduhñ miäna'añ, paquiä chaaçhpøga'añ. Piiadaamñbiä yuu møødä häyohn møødä ho'og tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduhñ mänaa coo jaduhñ chaaçtiunøjät. Jaayá'ayäts möjcuhdujtmøød.

⁹ Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiøjc hajxy hänajty tøø miøødtsänä'ayäbä, coo hajxy jaduhñ yhixät coo hänajty tiooñä, mänit hajxy ñäjø'øw ñäxuu'dsa'añ.

¹⁰ Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänajty jäguem tiäna'awa'añ. Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Miiçh Babiloniacajpt, may miiçh cuhdujt hijty mjaançh tehñ miøødä. Pero paquiä mjaançh tehñ quiuhdägooyy.

¹¹ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy ñäjø'øw ñäxuu'dsaambä, je'eguiøxpä coo ja'a tioogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáañäxä. ¹² Madiu'u toogy hajxy hänajty miøødä: oro, møødä plata, møødä høchaa, møødä perlas, møødä howyit, møødä linowit, møødä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduhñä quepy hajxy hänajty madiu'u miøødäbä ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsowjatypä, møødä tijatiä elefantetøødshadeeñdiuc-hädiúñäbä, møødä hobiuuxt, møødä pujxt, møødä mármoltsaa. ¹³ Jaduhñä canela hajxy hänajty miøødäbä, møødä jøø'xychooy ja'a jaançh tehñ pia'agxuu'pä, møødä poom, møødä mirra, møødä perfume, møødä vino, møødä hon, møødä harina hoybä, møødä trigo, møødä jäyujc, møødä waj, møødä meeg, møødä cuaay, møødä carreta, møødä moonsädøjc jamiäjúyyäbä. ¹⁴ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø miiçh xquiøxy pøjcä tijaty miiçh mhadsojpy møødä mmäyøøhadyiñjábä.

¹⁵ Näjø'øw ñäxuu'dsaamñbiä hajuubiädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miäyøøjō'øyäbä maa yø'ø cajptän. Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänajty tiäna'ay jäguem.

¹⁶ Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø yø'ø möjcajpt jiaançh tehñ chaaçhpøcy. Jaduhñ hijty je'e nebiä to'oxiøjc howyitmøødpän ja hucy ja tsapts, møødä oromøødpä, møødä

höchaamøødpä, møødä perlasmøødpä. ¹⁷ Paquiä ja'a miäyøøhadyiñjábä tøø quiøxy pøjçäxä.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hänajty wädiñpä barcojooty, jäguem hajxy hänajty tiäna'awaamñbä, møødä wyiind-søñhajxy, møødä hajxy nä'ä wädiñpä. ¹⁸ Coo hajxy yhiixy coo ja'a cajpt hänajty tiooñä, mänit hajxy yaaxy:

—Cab mädyii cajpt ñä'ägädä mäbaady nej yø'ø möjcajpt hijtiän.

¹⁹ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä. Mänit hajxy yáaxcombä:

—Tøø yø'ø möjcajpt jiaançh tehñ chaaçhpøcy. Haa ja'a cubarcohaxiä, tøø hajxy jia mäyøøjōñä coo yø'ø cajpt hijty jiaançh tehñ miäyøøjä. Paquiä tøø quiuhdägooñä.

²⁰ Pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp, ween hajxy nägøxiä mxooñda'agy, møødä Diosquexy møødä Dioshuung, je'eguiøxpä coo ja'a Dios yø'ø cajpt tøø yajcumäoy.

²¹ Jaançh tehñ miøcä Diosmoonsä tu'ug. Mänitä cruundätsaa yajpædø'cy. Mänit miejyquia'adsøøyy. Mänit miänaañ:

—Jaduhñdsä Babiloniacajpt jiadaamñbä yha-betaamñbä. Cab jaduhñ mänaa ñä'ägädä cähxø'ø-gaannä. ²² Cab jaduhñ jim pøn xiu'uxaannä. Caj pøn jim tiunaannä. Cab hajxy jim jioðsaannä. ²³ Ni jøøñ jim quia'a toyaannä. Cab hajxy jim piøgaannä yhu'u-gaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhñ jiada'añ yha-beta'añ je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug jiaançh tehñ miäyøøjä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxøøgcuhdujt.

²⁴ Haa ja'a Diosquexy møødä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghó'cäbä, jimä ñø'tyhajxy tøø miähmø'øy maa yø'ø cajptootiän. Hix, cu'ug jaduhñ jatcøøyy.

19 Mänitøch nmädooyy majiäya'ay hänajty jim ya'axy tsajpootyp:

Møj jaançhä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajtséjçäm.

Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm coo møcmañjaa miøødä.

² Hoyyä Dios quiudiuuñ coo ja'a cuhinndo'oxiøjc hoy piäda'agy haducytium, je'eguiøxpä coo ja'a yhaxøøgcuhdujt piahixäxä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä, y coo tøø yaghø'ogy ja'a Diosquexypä møødä Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindøybä yajcumäowa'añ, yejpiä tøyhajt jaduhñ; cab nä'ä nägoobä yajcumäoy.

³ Mänitä majiäya'ayhajxy miänáangombä:

Møj jaançhä Dios. Cøjxta'axiøø yø'ø cuhinndo'oxiøjc yhatoy yhapøgø'owa'añ.

⁴ Mänitä majiäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjicädaacy, ja'a hajxy nähii'xmädaaxpä møødä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ, möj jaançhä Dios.

⁵ Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios hänajty yhäñä'ayän:

Näma'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo jiaançhä, pønjaty Diosquexy, pønjatiaä Dios wiingudsähgøøby, miøjjä miuutsçä.

⁶ Mänitøch nmädooy coo majiäya'ay hänäjty quiapxy. Jaduhñ yajmädooy nebiä mejy møc yhahøøchän, nebiä hänee møc ya'axiän:

Møj jaančhä Dios jaduñ. Tøø tiägøøñä gobiernäha-jpä.

Jimä möjcuñdujt miøødä.

⁷ Tsøg hajxy jootcugøøyyäm, tsøg hajxy xoonäacäm. Tsögä Dios hajxy möj jaančhä pädäacäm.

Tøø yhabaatnä coo ja'a Meeghuung piöggañnä. Tøø ja'a jaxie'eb ñiyhahixøøyyän.

⁸ Howyit jaduñ jaančhä tehñ yajpøgø'øwáanäp, wa'adspä, haambä tsämaambä, nønñä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa ja'a howyitä, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dioshuunghajxy hänäjty hoy tøø wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduñ: "Jootcujc hajxy yhity pønjaty tøø ya-jwoy tøø yajwich maa ja'a Meeghuung piögga'añ." Mänitøch xñämaaguimbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁰ Mänitøchä Diosmoonsä nja wiinjicädaacy. Nja wi-ingudsähgø'øwáanñhöch jaduñ. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'ačh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioon-sähajp nej mijtsä xmiionsähajpäñ, coo mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäböcy mwiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønjataiä Jesucristo miädia'agy yajwá'xäp, pøn-jatiä Jesucristo capxpaatp.

¹¹ Mänitøch tsajpootyp nhijxy coo tøø yhawa'ačh. Mänitøchä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy yajcumädowa'añ, coo hoy chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguiudiuumbä, ja'a tøyhajtyejpä.

Poobcuaañähgøxp hänäjty yhäña'ay. ¹² Jaduhñä wyiin hänäjty quiähxø'øgy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä cuhjän hänäjty miøødä cuhduum. Jimä xøø hänäjty miøødä cujaay. Ni pøn hänäjty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhñ nidiuhñ najuøøby. ¹³ Nø'tiä wyit hänäjty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty xiøhaty. ¹⁴ Jaančhä tehñ miäjäya'ay hänäjty panøcxp haagä poobcuaañähgøxp. Poobwit hoybä hajxy hänäjty miøød, jaančhä tehñ piob jaančhä tehñ wia'ads. ¹⁵ Jimä yø'øya'ay espada jaančhä tehñ jiojpa hänäjty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hänäjty yajpuxaamby. Jaančhä tehñ miøc guiobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaačhtiuna'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädoyyän. ¹⁶ Jimä xiøø hänäjty miøødä cujaay wyitøcxp møødä piuuguiøxp: "Hädaa möjcuñdujt-møød; ni pøn möjcuñdujt jaduñ quia'a møødä."

¹⁷ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hänäjty jimä tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänit jaančhä tehñ miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy möjyaaxä, ja'a hajxy cøxp jäyøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduñ xmio'owaamb. ¹⁸ Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsaam-by, miøjjä miuutscä, hopiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldadowiindsøn, møød hajxy

møcmäjaamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaay-häñaabiä.

¹⁹ Mänitøchä animal nhijxy. Møødä reyhajxy hänäjty jimä choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamb hajxy hänäjty jaduñ møødä jaaya'aguiøxpä ja'a cuaañähgøxp wädiipä møødä quiu'ug. ²⁰ Mänitä animal miajtsä møødä craa ja'a jaančhä tehñ jiyä'awyiin-høhmä. Tøø ja'a craa hänäjty yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñäjaty maa ja'a animal wyiinduuman. Jaduhñä craa hänäjty tøø wyiinhøøñ pønjaty yø'ø animal señä hänäjty møødhajtäp, pønjaty yø'ø animal yhädiuunaxxy hänäjty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jioønjuipøøyyä maa azufre hänäjty tioyyän. ²¹ Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduñ mäyagho'c, ja'a hänäjty cuaayhäñaabiä. Es-padahaam miäyagho'cy, ja'a jaančhä tehñ jiojpa, ja'a hänäjty jimä miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'o-gyjäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduñ mäd-su'ts jaančhä tehñ quiu'uxiä.

²⁰ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jimä tsajpootyp hänäjty miänacy. Jimä juthawaatst hänäjty quiø'ogonhaty, ja'a hänäjty jaančhä tehñ quiøøcpä. Jimä cadena hänäjty quiø'øwitshajpä. ² Mänitä möjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä jecychahñdy. Mänit quiø'øxojt-sä tiecyxiojtsä cadenahaam. ³ Mänit quiu'ujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawäguui'tsä. Mänitä Diosmoonsä yha-hoo'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä möjcu'ugong hänäjty jiihy yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduñ quia'a wi-inhøhñät. Coo hänäjty mil jomøjt tøø yhabejnä, mänit yhøxmadsa'añii. Pero cab hänäjty jejcy yajwädita'añii coo hänäjty tøø yhøxmačhi.

⁴ Mänitøch nhijxy coo cu'ughajxy hänäjty yhäña'ay. Haagä möjcuñdujtmøød hajxy hänäjty coo hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänitøchä jäya'ay yhäñañämähajxy nhijxä, pønjaty hänäjty tøø yo'puxy. Paady hajxy yo'puxä coo hajxy hänäjty tøø Dyiosmädi-a'agy-yajwa'xy coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hänäjty tøø wyiingudsähgø'øy, ni ja'a yhädiuunaxxy. Ni cab hajxy hänäjty tøø piädäcäxä ja'a animal señä, ni wyiinnähgøpcøxp ni quiø'øgøxp. Mänitøch nhijxy coo hajxy jiuypiojpnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänäjty tiuna'añ. ⁵ Jayøjp hajxy jiuypiojptsohñ. Jootcujc hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøødtuñ. Cab hajxy chaačhtiuna'añii. Coo mil jomøjt hänäjty tøø yhabety, mänitä jäya'ay yhäñañämähajxy jiaac jiuypiojgaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänäjty hoy tøø quia'a wäditiäbä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷ Coo mil jomøjt hänäjty tøø yhabejnä, mänitä Sa-tanás yhøxmadsa'añii. ⁸ Mänit tiägø'øwa'añ jäya'awyi-inhøhmä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'øwa'añ møødä quiu'ughajxy coo hajxy hänäjty chiptuna'añ. Jaančhä tehñ miay hajxy hänäjty jaduñ. ⁹ Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuunghajxy jiuhibc jiuh-godø'øwa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduñ. ¹⁰ Mänitä möjcu'ugong

jiøñjuipøøyyä maa ja'a azufre hänajty tioyyän, maa ja'a animalhajxy hänajty tøø jiøñjuipø'øyijän, møødä craa hänajty tøø jiäya'awyiinhøøñäbä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiiby chaaçhpøga'añ xøømdsuhm.

¹¹ Mänitøchä Dios nhijxy coo hänajty yhäña'ay. Poobä yhäñaabiejt hänajty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägoyøøyyä maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp. ¹² Mänitøchä háañämähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hajxy hänajty tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiiibiä xiøøhajxy hänajty myiñ cujaay ja'a hajxy jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a libro quiapxy pø hoyyä háañämähajxy hänajty tøø jiäya'ayhaty, pø caj. ¹³ Mänitä háañämähajxy jiiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hänajty jiiiby tøø yhö'oguiäbä. Jaduhñ hajxy jiiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø jiäya'ayhātiäbä, hawa'adstum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø quia'a jäya'ayhātiäbä, haducytium hajxy hoy miähmøø'oy. ¹⁴ Mänitä møjcu'ugong jøñjooty piädaacä. Mänitä háañämähajxy jøñjooty quiujuipøøyyä, pøñjatiä xiøø hänajty ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

21 Mänitøchä tsajpootyp jemybiä nhijxy møødä naaxwiin jemybiä. Tøø ja'a tuctsajpootyp hänajty tiägoofä møødä tucnaaxwiimbä. Møødä mejy hänajty tøø tiägoobiä. ² Mänitøchä Dioscajpt nhijxy, ja'a Jerusalén jemybiä. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jim hänajty tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxon hänajty quiähxø'ogy nebiä jaxie'eb ñiyahixø'oyijän coo hänajty piøga'añ. ³ Mänitä jäya'ay møc jiaançh tehñ quiapxy jim tsajpootyp:

—Huug hix, jimä Dios tøø chänaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambä Dios ja'a jäya'ayhajxy. Wiingudsähgø'øwáañpä ja'a Dios jaduhñ.

⁴ Jaduhñä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jøøñät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'o-gaannä. Cab hajxy jø'øwaañnä xiuudsaañnä. Tøø yø'ø-duhmbä hänajty quiøxy cuhdägoofä.

⁵ Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiuundägach.

Mänit miänáangombä:

—Cujaay jaduhñ. Tøyhájthøch nmädia'agy jaduhñ. Cábøch nhøhnda'agy.

⁶ Mänitøch xñämaayy:

—Tøø jaduhñ miaañä. Høøch nyajtsohndaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pøñä jioot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguuhdujtmó'owäbøch jaduhñ coo jaduhñ jiugyhádät. ⁷ Pøñ mäjädaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTieedyhadaamb. Nhuunghadäämbiøch jaduhñ. ⁸ Haa ja'a hajxy jaduhñ ca'a mäjädaacpä, jøñjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiiby hajxy cøjxta'axiøø chaaçhpøga'añ, møød hajxy ca'a mäbøjpä, møød hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy jäya'ay-yagho'pä, møød hajxy amigähamädoobä,

møød hajxy mäwijts mäbäxujpä, møød hajxy quepy-chechwiingudsähgøøbiä, møød hajxy høhndaacpä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'ug. Jimä tsø'ty häyohn hänajty miøødä ja'a juxtujcpä orotsim. Mänitøch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnahixø'oy ja'a Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambä.

¹⁰ Nwiinhijxypøch hänajty; ja'a Dioshespíritøch hänajty xyajwiinhijxp. Mänitøchä Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptunguhduumän. Mänitøchä Dioscajpt xyajnahixøøyy. Jerusalén xiøhaty. Jim hänajty miänacy tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹¹ Jaançh tehñ yhaamb jaançh tehñ chämaambä cajpt hänajty nebiä Diosän. Jaduhñ hänajty yhaambä chämaambä nebiä hoçhaa jaançh tehñ chowbän, nebiä jaspetsaajän. Jaduhñ hänajty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹² Piquiä ja'a cajpt quiuraa hänajty yhamuu'dsø'oguiä. Jaançh tehñ quiøxp hänajty yhamuu'dsø'oguiä. Majmetscä curaahaaw hänajty miøødä. Majmetscä Diosmoonsähajxy hänajty jim yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hänajty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hänajty miøødä cujaay nebiatiä judíoshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³ Tägøøgä curaahaaw hänajty xøøbädsøømypiä; tägøøg hänajty tsuxpojejpä; tägøøg hänajty jøømbojmänajpä; tägøøg hänajty xøøguhnajxpä. ¹⁴ Majmetscä tsaa hänajty jiiiby maa hänajty miuu'd-sø'tsoofän. Jim tsaagøxp hänajty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiuguexyhajxy hänajty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵ Haa ja'a Diosmóonsøch hänajty xmiøødmädi-aacpä, jimä oropaxyquipxt hänajty miøødä. Je'e ja'a cajpt hänajty yajquipxaamb by møødä curaahaaw møødä yhamuu'dsø'ogy. ¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hänajty je'e. Jaduhñtiä yoñä nebiä yhoocän. Mänitä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipxy ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hänajty yoñä; jaduhñ hänajty quiøxpä; jaanä jaduhñ yhooc hänajtyypä. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'oguiä, tägøøghii'x cumädaaxc metro hänajty quiøxpä.

¹⁸ Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'ogy hänajty. Haagä oro ja'a cajpt hänajty. Jaduhñ hänajty quiähxø'ogy nebiä hijxt jaançh tehñ tiø'xypän. ¹⁹ Haa ja'a majmetspä tsaa hänajty jiiiby hijpä maa ja'a yhamuu'dsø'ogy miuu'dsø'tsoofän, haagä hoçhaa hänajty miøød. Haa ja'a jayøjpä tsaajä, jaspe hänajty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hänajty miøød; ja'a miädägøøgpä, ágata hänajty miøød; ja'a miämädaaxpä, esmeralda hänajty miøød; ²⁰ ja'a miämägooxpä, ónice hänajty miøød; ja'a miädädujcpä, coralina hänajty miøød; ja'a miäjuxtujcpä, crisólito hänajty miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hänajty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hänajty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hänajty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hänajty miøød. ²¹ Ja'a majmetspä curaahagø'ow, haagä perlahädiuñ hänajty cødu'ugjaty. Haa ja'a møj-

tu'u, orohädiuñ je'e. Jaduhñ hänäjty quiähxø'ogy nebiä hijxt tiø'xiän.

²² Cábøch tsajtøjc jim nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim chäna'ay møødä Meeghuung. Møjcuhdugtä Dios miøød. ²³ Haamb tsämaambä Dios jim yhity møødä Meeghuung. Paadiä xøø jim quia'a hañ ni ja'a po'o. ²⁴ Coo ja'a Dioshajxy jim yhañ chämamy, paadiä jäya'ayhajxy jiiby wiädita'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø ñähwá'ačhäbä. Møødä reyhajxy jiiby wiäditaambä. Yajmedsaamb by hajxy mädyijaty hoy yajxón. ²⁵ Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jaduhñ mänaa wyiingoodsø'øwa'añ maa yø'ø cajptän. ²⁶ Medsaambä jäya'ayhajxy jim Dioswiingudsähgøøbiä. ²⁷ Cabä haxøøgpä jiiby mänaa tiägø'øwa'añ cajpooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awi-indøybä ni ja'a høhndaacpä. Jagooyä jäya'ayhajxy jiiby tiägø'øwa'añ põnjatiä xiøø jiiby miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpä. Jaaya'ayädshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän.

²² Mänitøchä Diosmoonsä møjnøø tu'ug xyanähixøøyy jaanč tehñ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hänäjty piädsømmø'oy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hänäjty miøødhäña'ayän. Ja'a møjnøø jaduhñbä, yejpiä jugyhajt jaduhñ. ² Møjtu'ugjčä møjnøø hänäjty piäyø'ogy. Mejtsnøøba'a ja'a quepychaa hänäjty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepychaa hänäjty tiøømbety tu'jomøjtpä. Wiindu'ugäpo'ojaty hänäjty tiøømhaty. Ja'a yaayaahaamä jäya'ayhajxy ñähwa'ač wiinduhmyhagajpt. ³ Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hiç, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ møødä Meeghuung. Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'øwa'añiijäm. ⁴ Jaduhñä wyiin jiojphajxy yhäña'axä. Haa ja'a Dios xiøøhaxiä, jim cujaay miøødhäña'axä maa ja'a mioonsä wyiinnähgøpcøxpän. ⁵ Cab jaduhñ mänaaxøø wyiingoodsø'øwaanä. Cabä xøø jim yhanaanä, ni jøøn jim quia'a hajajaanä. Ja'a Dios jim hajjaamb cudøø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guiobiernähada'añ.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehñ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduhñ coo ja'a mioonsä nøcxy yhäña'axä coo miäbodhaty tijaty jädäaap tunäaap. Ja'a Dios jaduhñ najtscajxøøyy —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷ —Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Jootcujc yhity põnjatiä Diosmädia'agy hoy cudiumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸ Høøch jaduhñ tøø nhixy tøø nmädooy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhijxpäðøøyy, mänitøchä Diosmoonsä nwiinjicädaacy, ja'ač hänäjty tøø xyajwiinhixiäbä; nja wiingudsähgø'øwähøch jaduhñ. ⁹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Ca'ač xwyiingudsähgø'oy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jaduhñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjaty hoy cudiumb nej

yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähjätap hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mäböcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰ Mänitøch xñämáaguionbä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'uč myaghidät. Naxy mdehñ yajwá'xät. ¹¹ Weenä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'oy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduhñ —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

¹² —Tøyhajt jaduhñ. Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ. Nøcxaambøchä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodium, ja'a hajxy hoy tøø quiudiñäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiuñäbä, haxøøgtúumhøch hajxy nøcxy nbäda'aga'añ. ¹³ Høøch cøxiä nyajtsøhndaac. Høøch jädähooc cøxiä nyajmayáaungombä —nømä Dios miänaañ.

¹⁴ Jootcujc hajxy yhity põnjaty nähwaatsp. Je'edshajxy jiiby tægø'øwaamb Dioscajptooty. Je'edsä cuhdugt hajxy mo'owáaap coo ja'a tømDSA'am hajxy jio'xät ja'a jugyhajtyejpä. ¹⁵ Pero cabä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiiby tiägø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mäbäxujpähajxy, ni ja'a amigähämädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychechwiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a høhndaacpähajxy.

¹⁶ —Høøch Jesucristo, tøøchä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhäña'axä. Høøchä rey David nhaphajpy nhoc-hajpy. Y xyhaphajp xyhoc-hájpøch je'ebä. Høøch, jaxiøømhájpøch høøch —nømä Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miänaambä:

—Miñ —jaduhñä Meeghuung tio'oxiøjc miänaambä. Pøñ jaduhñ mädoob, ween jaduhñ miänaambät: —Miñ.

Pøñä jioot pädaacp hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø jugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän, yajjugyhadaap jaduhñ nebiä jiugyhatiän. Cab jaduhñ yajjuya'añii.

¹⁸ Pønjatiä Diosmädia'agy hamädoowhiip nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, nnämáabiøch jaduhñ coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a yajmäjaayø'owät. Coo hajxy jaduhñ mjatcø'owät, mänitä Dios hajxy xjiaanč tehñ yajtsaachpøgät nej yaa jaduhñ myiñän cujaay hädaa librojooty. ¹⁹ Y coo hajxy näje'ejaty mbuhgónät, cabä Dios hajxy xyajjugyhädät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän, nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy jiiby xyajtægø'owät Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduhñ mädiaacpä, je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduhñ. Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Amén. Miñ paquiä Jesucristo. Miič højts nWiind-sønhajpy.

²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nägøxiä xmiø'oy. Amén.